

เปาบุ้นจิ้น

ฉบับสมบูรณ์

เล่มแรกและเล่มเดียว
ที่รวมคดีเปาบุ้นจิ้นจากนิทานชาวบ้านยุคเก่าไว้มากที่สุด

นักศึกษาด้านวิชาภาษาจีน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แปล

ถาวร สิกขโกศล และ ปกรณ์ สัมปยุตฺรณ บรรณาธิการ

ပါမာနာ

ဒု ပီ ဟ ငါ မ ဟု ဂါ

เปิ่นมูจิม

ฉบับสมบูรณ์

นักศึกษาศาखाวิชาภาษาจีน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แปล

ถาวร ลิกขโกศล และ ปกรณ์ ลิ้มปณฺสรณ์ บรรณาธิการ

เปาบุ้นจิ้น ฉบับสมบูรณ์

นักศึกษาศาสาวิชาภาษาจีน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แพล

ถาวร สิกขโกศล และ ปกรณ์ ลิมปนฺนสรณ์ บรรณาธิการ

พิมพ์ครั้งแรก พฤศจิกายน 2538

โดยได้รับการอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย

สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ISBN 974-603-192-9

แบบปกและรูปเล่มโดย

ดอกหญ้ากราฟิก

457/99-100 ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 โทรศัพท์ 434-0235 โทรสาร 433-9114

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์ดอกหญ้า

457/99-100 ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 โทรศัพท์ 434-0235 โทรสาร 433-9114

จัดจำหน่ายโดย

บริษัทสามัคคีสาร (ดอกหญ้า) จำกัด (มหาชน)

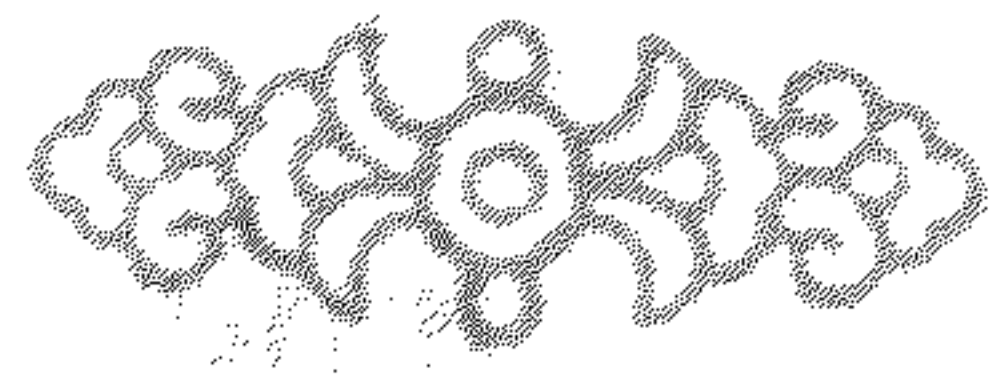
71/12-19 ถนนเทศบาลสาย ๒ แขวงวัดกัลยาณ์

เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600 โทรศัพท์ 466-0519 โทรสาร 465-1391

พิมพ์ที่ บริษัทสามัคคีสาร (ดอกหญ้า) จำกัด (มหาชน)

โทรศัพท์ 392-3115, 392-1569

คำนำสำนักพิมพ์

ในวรรณคดีจีน มีนิยายเล่มหนึ่งชื่อว่า *หลงกุงอัน* หรือ *เปากงอัน* ถูกบันทึกในช่วงต้นสมัยราชวงศ์ชิงซึ่งมีอายุเก่าแก่กว่า 300 ปี ว่าด้วยการชำระคดีความร้อยคดีของเปาบุ้นจิ้น โดยการรวบรวมจากวรรณกรรมชาวบ้านจีนยุคเก่า ซึ่งเป็นต้นฉบับเรื่องราวของเปาบุ้นจิ้นที่มีได้ถูกดัดแปลงหรือต่อเติมแต่อย่างใดและเคยมีผู้นำนิยายนั้นมาแปลพร้อมเรียบเรียงใหม่เป็นฉบับย่อไว้ 70 คดี

มาบัดนี้ด้วยความพยายามอันยิ่งยวดของ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมถอดใจถ่ายทอดผลงานเรื่อง *เปาบุ้นจิ้น ฉบับสมบูรณ์* ที่ถ่ายทอดคดีเปาบุ้นจิ้นครบสมบูรณ์ถึงร้อยเรื่อง ด้วยการแปลอย่างซื่อตรงต่อต้นฉบับ เน้นความถูกต้องเพื่อให้เป็นวรรณกรรมฉบับมาตรฐาน และนับว่าเป็นหนังสือเล่มแรกและเล่มเดียวในภาษาไทยที่ประชุมคดีเปาบุ้นจิ้นจากวรรณกรรมชาวบ้านจีนยุคเก่าไว้มากที่สุด พร้อมกันนี้ ยังได้รับเกียรติจาก อาจารย์ถาวร สิกขโกศล และ อาจารย์ปกรณ์ ลิ้มปนุสรณ์ ว่าเป็นบรรณาธิการให้

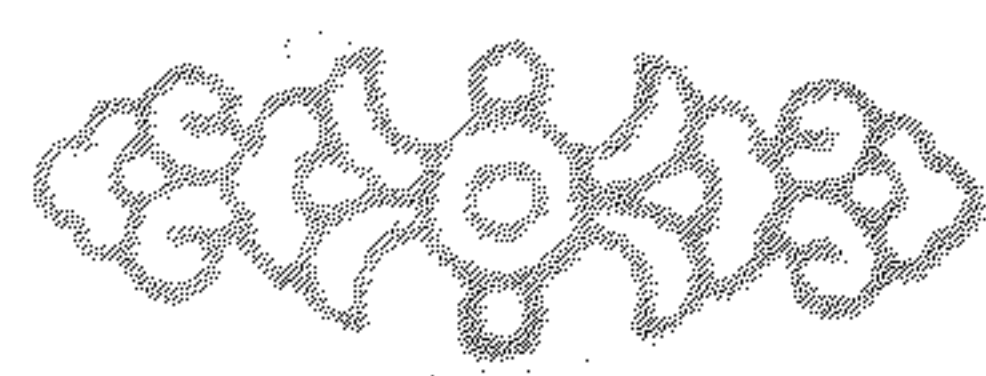
เปาบุ้นจิ้น ฉบับสมบูรณ์ จึงเปรียบเสมือนแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญ อันเป็นภาพสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านจีนยุคเก่า ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้คนที่อยู่ในสังคมขณะนั้น มีคุณค่าทางด้านคติชนวิทยา และสามารถเป็นแหล่งตรวจสอบคดีที่มีมาแต่เดิม นอกจากนี้ยังมอบความบันเทิงสนุกสนานที่แฝงไว้ด้วยคติธรรม

ทางสำนักพิมพ์ดอกหญ้ามีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งในฐานะผู้พิมพ์เผย
แพร่วรรณกรรมอันทรงคุณค่านี้ออกสู่สาธารณชนและอนุชนคนรุ่นหลังสืบไป

ด้วยความปรารถนาดี

สำนักพิมพ์ดอกหญ้า

แถลงเรื่องเบื้องต้น

ในช่วงปลายปี 2537 ซึ่งเรื่อง เปาบุ้นจิ้น ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 กำลังฮิตสุดขีดนั้น วันหนึ่งในชั่วโมงเรียนวิชา “การอ่านนิยายจีนโบราณ” นักศึกษาคนหนึ่งถามขึ้นว่า “อาจารย์คะ เรื่อง เปาบุ้นจิ้น ภาษาจีนมีไหมคะ หนูอยากอ่านคะ” ผู้เขียนซึ่งเป็นผู้สอนรีบตอบว่า “มีสิ เป็นนิยายยุคเก่าสมัยราชวงศ์ชิง อยู่ในขอบข่ายของหลักสูตรด้วยละ” ชั่วโมงนั้นจึงเป็นจุดเริ่มของความคิดที่จะแปล เปาบุ้นจิ้น ฉบับนี้

จากการหารือ ในที่สุดเราได้ตกลงกันว่า จะคัดเลือกบางบทจากเรื่อง สามก๊ก สยหู่จ้วน (ซ้องกั๋ง) ไซอิ๋ว จินผิงเหมย ความฝันในหอแดง และ หนู่หลินไ้วสือ (ดงบัณฑิต) เป็นหนังสืออ่านในเวลา อ่านเรื่องเปาเล่งถูกงอัน (คดีเปาบุ้นจิ้น) คนละ 10 เรื่อง และให้แปลส่งเป็นงานประจำภาคด้วย หากเป็นไปได้ก็จะรวบรวมพิมพ์เผยแพร่ แต่ถ้าใครไม่ไหวก็เปลี่ยนเอาเรื่องสั้นยุคเก่าเรื่องอื่นที่อ่านง่ายแปลง่ายกว่าไปแทน คราวนั้นมีนักศึกษาลงทะเบียนอยู่ 8 คน เข้านั่งฟัง (Sit in) 1 คน ในที่สุดได้ผู้สมัครใจแปล เปาบุ้นจิ้น 5 คน ซึ่งรวมนักศึกษาที่เข้านั่งฟังคนนั้นด้วย ด้วยความเห่อเหิม อยากให้ลูกศิษย์มีผลงานเผยแพร่ออกไป ผู้เขียนจึงชวนนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนชั้นปีที่ 4 และปีที่ 3 อีกหลายคน นักศึกษาวิชาโทภาษาจีนชั้นปีที่ 4 หนึ่งคนให้ช่วยกันแปลส่วนที่เหลืออยู่ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งด้วยความสนใจและอยากรับใช้ครูบาอาจารย์ซึ่งนับเป็นปณิธิบูชาที่น่าสรรเสริญยิ่ง

พอแปลเข้าจริง ๆ มีปัญหาไม่น้อย เพราะหนังสือ คดีเปาบุ้นจิ้น (100 คดี)

เล่มนี้เป็นวรรณกรรมเก่าอายุกว่า 300 ปี อีกทั้งเป็นวรรณคดีชาวบ้าน ภาษาไม่ได้มาตรฐาน ทำให้แปลยาก หาหนังสือค้นคว้าได้ยาก คำบางคำไม่มีในพจนานุกรมไม่ว่าฉบับใด ๆ บางสิ่งบางอย่างที่กล่าวถึงในเรื่องก็เป็นสิ่งที่อยู่ในวิถีชีวิตของชาวบ้านจีนยุคเก่า แทบจะสรุปัญญาค้นคว้า ที่น่าขำก็คือบางแห่งที่นักศึกษาติด อาจารย์ผู้สอนก็จนด้วยเกล้าเหมือนกัน ลองหยิบเอาเปาเล่งถูกองอันฉบับแปลเก่ามาดูก็อาศัยอะไรไม่ได้ เพราะท่านมักแปลลัดเอาความหรือผิดเพี้ยนไปเลยก็มี

เดชะบุญที่มีอาจารย์หลวนเหวินหัวผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนจากปักกิ่งและรู้ภาษาไทยดีถึงขนาดแปลเรื่อง *ข้างหลังภาพ* ของศรีบูรพาเป็นภาษาจีนได้อย่างงดงาม ประจำอยู่ที่สาขาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ กอปรกับมีอาจารย์ปกรณ์ ลิ้มปณฺสรณ์เป็นหัวหน้าสาขาผู้เปี่ยมน้ำใจ งานจึงสำเร็จลงได้โดยมีอาจารย์หลวนเหวินหัวเป็นที่ปรึกษา อาจารย์ปกรณ์ช่วยตรวจแก้งานแปลเสียกว่าครึ่ง อีกทั้งได้รับความร่วมมือร่วมใจจากนักศึกษาวิชาเอก และวิชาโทภาษาจีนชั้นปีที่ 4 และปีที่ 3 หลายคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนางสาวกนกพร นุ่มทอง ซึ่งนอกจากรับแปลหลายเรื่องแล้วยังเป็นผู้ประสานงานกับเพื่อน ๆ ชั้นปีที่ 3 อีกด้วย

อนึ่ง นับเป็นโชคดีของหนังสือเล่มนี้นักหนาที่อาจารย์ปกรณ์ ลิ้มปณฺสรณ์ได้กรุณาเขียนเรื่อง “สถานะของเรื่องเปาบุ๋นจิ้นในวงวรรณคดีจีน” ให้ เพราะเป็นข้อเขียนที่ทรงคุณค่าและอ่านสนุกยิ่งนัก ผู้เขียนจึงได้นำข้อมูลจากรายงานเรื่อง “เปาบุ๋นจิ้นในภาษาไทย” ซึ่งนางสาวมยุรี ลิ้มเหรียญทองทำส่งในวิชา “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดีจีน” มาค้นคว้าเพิ่มเติมเขียนเรื่อง “วรรณกรรมอันเนื่องด้วยเปาบุ๋นจิ้นในภาษาไทย” เพื่อเสริมสอดรับกับข้อเขียนของอาจารย์ปกรณ์ อันจะทำให้หนังสือเล่มนี้มีประโยชน์แก่การศึกษาวรรณกรรมจีนมากยิ่งขึ้น

งานแปลเล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยอุทิศหาหวิริยะของนักศึกษาผู้มีชื่ออยู่ในเรื่องที่ตนแปลทุกคน ตลอดจนผู้ที่ปรากฏชื่ออยู่ในถ้อยแถลงนี้ ผู้เขียนถ้อย

แถลงเป็นเพียงผู้สนองความใฝ่ใจใคร่รู้ของนักศึกษา ประสานงานต่อมาและเสริมเพียงบางส่วนเท่านั้น

งานแปลเล่มนี้ย่อมไม่ใช่งานแปลที่เลอเลิศ แต่พวกเราก็ทำอย่างดีที่สุด แปลอย่างเคารพต้นฉบับ ความผิดพลาดซึ่งต้องมียู่บ้างแน่นอนนั้นเกิดจากความไม่รู้จริง ๆ มิได้เกิดจากความขี้หรือสูกเอาเผากิน กว่าจะแปลและตรวจแก้เสร็จก็ใช้เวลาเกือบปี เพราะต่างก็มีภาระอื่นอยู่ด้วยกันทุกคน

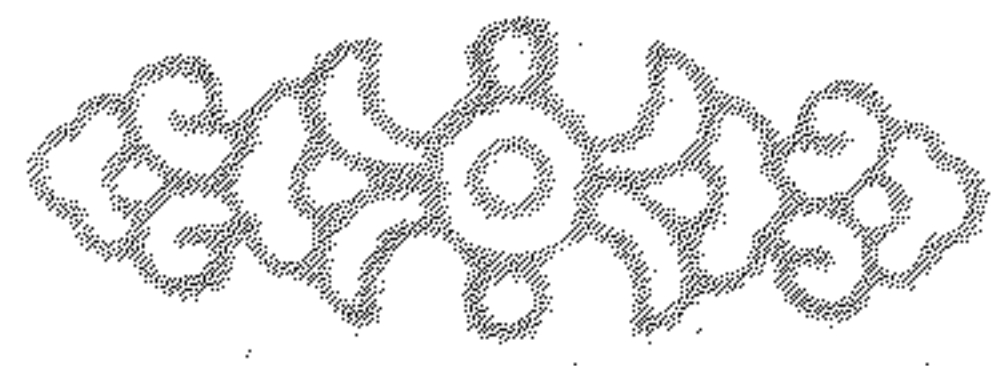
สิ่งที่น่าชื่นใจที่สุดก็คือ บรรดาผู้แปลทุกคนมอบลิขสิทธิ์ให้แก่สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อเป็น “คุรุทักษิณา (ค่าบูชาครู)” แต่สถาบัน นับเป็นกตเวทิตาธรรมอันควรสรรเสริญยิ่ง

ความภาคภูมิใจของสาขาวิชาภาษาจีน ธรรมศาสตร์ที่มีต่อหนังสือเล่มนี้ อยู่ที่เป็นผลงานแห่งสายใยใจของครูกับศิษย์ ซึ่งได้เชื่อมร้อยกันเป็นพลังสร้างสรรค์ มอบสัมฤทธิ์ผลนั้นในนามของสถาบันให้แก่สังคมและประชาชนตามอุดมคติของการศึกษาซึ่งมหาวิทยาลัยพึงมีและทำให้ดีที่สุด

ถาวร ลิกขโกศล

ลานโพธิ์ศรีโอโนชา ท่าพระจันทร์

วรรณกรรมอันเนื่องด้วย เปาบุ้นจิ้นในภาษาไทย

ในช่วงที่ภาพยนตร์โทรทัศน์ชุดเปาบุ้นจิ้นกำลังฮือฮามากนั้น มีหนังสือว่าด้วยเรื่องของเปาบุ้นจิ้นวางตลาดหลายฉบับด้วยกัน ต่อเนื่องมาจนบัดนี้ ส่วนมากเป็นเรื่องการชำระคดีความ หนังสือเหล่านี้มีทั้งที่เอาต้นฉบับเก่ามาพิมพ์ใหม่ ปรับแปลงจากของเก่าเพื่อให้ดูเป็นฉบับใหม่ และที่เป็นฉบับใหม่ยังไม่เคยพิมพ์มาก่อนจริง ๆ ทั้งหมดล้วนแปลหรือแปลงมาจากต้นฉบับภาษาจีน

ฉะนั้น ควรมีความรู้เรื่องวรรณกรรมอันเนื่องด้วยเปาบุ้นจิ้นในภาษาจีนเป็นพื้นฐานก่อน วรรณกรรมในที่นี้หมายถึงเฉพาะบันเทิงคดีไม่รวมถึงเรื่องจริงในประวัติศาสตร์

เนื่องจากชื่อ “เปาบุ้นจิ้น” และวรรณกรรมอันเนื่องด้วยเปาบุ้นจิ้นในภาษาไทยส่วนมากเป็นภาษาจีนแท้จิว ข้อเขียนนี้จึงอนุโลมใช้ตามเพื่อให้เข้าใจง่าย

วรรณกรรมอันเนื่องด้วยเปาบุ้นจิ้นในภาษาจีนอาจแบ่งตามตัวเอกได้สองกลุ่ม กลุ่มแรกว่าด้วยเรื่องของเปาบุ้นจิ้นโดยตรง คือมีเปาบุ้นจิ้นเป็นตัวเอก อีกกลุ่มหนึ่งเป็นเพียงเรื่องที่เกี่ยวข้อง คือเปาบุ้นจิ้นเป็นตัวประกอบ รวมทั้งสองกลุ่มแล้วมีมากมายหลายฉบับ แต่ฉบับสำคัญที่แพร่หลายได้แก่

1. เปากงอั้นหรือหลงกุกงอั้น กงอั้นหมายถึงคดีความ เปาหมายถึงเปาบุ้นจิ้น หลงกุกเป็นตำแหน่งในชีวิตราชการของเปาบุ้นจิ้น ทำหน้าที่ราชบรรณารักษ์ควบราชเลขาธิการ หนังสือชุดนี้ว่าด้วยเรื่องคดีความที่เปาบุ้นจิ้นชำระ มีรายละเอียดดังที่อาจารย์ปกรณ์ ลิมปบุญสรณ์ได้กล่าวไว้ใน “สถานะของ

เรื่องเปาบุ้นจิ้นในวรรณคดีจีน” ฉบับนี้ ไม่กล่าวถึงชีวิตส่วนตัวเปาบุ้นจิ้นว่า เป็นลูกเต้าเหล่าใคร เกิดตายเมื่อไร มีแต่เรื่องการชำระคดี นับเป็นเรื่องที่ เปาบุ้นจิ้นเป็นตัวเอก

2. *เปากงซุดสี* (เปากงซุสือ) คำ “ซุดสี” แปลว่า “กำเนิด” เรื่องนี้จึงแปลว่า “กำเนิดเปาบุ้นจิ้น” หรือ “ชีวิตเปาบุ้นจิ้น” ฉบับที่แพร่หลายมีสองสำนวน สำนวนแรกเป็นร้อยกรองแบบนิทานคำกลอนของไทย เนื้อเรื่องกล่าวถึงชีวิต เปาบุ้นจิ้นตั้งแต่จุติลงมาเกิดไปจนตาย คดีความที่ชำระมีเฉพาะคดีที่สำคัญ เนื้อหาหลักอยู่ที่ชีวิตส่วนตัวมากกว่าคดีความ สำนวนหลังเป็นร้อยแก้ว และ น่าจะมีเรื่องราวเหมือนหรือคล้ายกับฉบับร้อยกรอง เปากงซุดสีทั้งสองสำนวน เป็นเรื่องของเปาบุ้นจิ้นโดยตรง

3. *ซิดเฮียบโงวหงี* (ซีสยาอู้อี้) แปลว่า “เจ็ดผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม” เรื่องนี้ เดิมชื่อ *ซาเฮียบโงวหงี* (ซานสยาอู้อี้) หรือ สามผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม ต่อมา มีผู้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเปลี่ยนชื่อใหม่ เนื้อเรื่องกล่าวถึงชีวิตและวีรกรรมของ เปาบุ้นจิ้นและบรรดาจอมยุทธ์ผู้ช่วยเหลือ ซึ่งคนสำคัญก็คือจอมยุทธ์ได้จั้นเจา ฉบับนี้เป็นฉบับที่เขียนขึ้นหลังสุด โดยใช้ข้อมูลจากสองฉบับแรกและแหล่ง อื่น ๆ รวมกัน ผู้เขียนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการประพันธ์ จึงเป็นฉบับที่มี คุณค่าทางวรรณคดีสูงสุด ได้รับยกย่องว่าเป็น “แบบฉบับ” ของ “วีรยุทธนิยาย” ของจีนคู่กับเรื่อง “เอ๋อร์หนี่วอชิงยงจ้วน (ตำนานจอมยุทธ์หญิง)” สองเรื่องนี้ เป็นต้นธารสายสำคัญของนิยายกำลังภายในในยุคหลัง

4. *บ้วนฮวยเหลาเอี้ยเปาเต็กเอี้ยนหงี* (วันฮวาไหลวหยางเปาตี้เหยียนอี้) นิยมเรียกย่อว่า *บ้วนฮวยเหลา* คำนี้แปลว่า หอหมื่นบุปผา เป็นสถานที่เกิด เหตุการณ์สำคัญอันเป็นชนวนให้มีเรื่องสืบเนื่องไปยืดยาว เนื้อเรื่องกล่าวถึง บุคคลสำคัญสามคนคือเต็กเซิง (ตี้ซิง) เปาบุ้นจิ้นและเอี้ยจงเปา (หยางจงเปา) ขุนศึกตระกูลหยาง โดยมีเต็กเซิงเป็นตัวเอก เปาบุ้นจิ้นและขุนศึกตระกูล หยางเป็นตัวประกอบ

5.—7. เป็นเรื่องชุด “โหงวไฮ้ว (ห้าเสือ)” ต่อเนื่องกันสามเรื่องคือ

โหงวໄສເພ່ງໄຮ (ห่าเสือปราบตะวันตก) โหงวໄສເພ່ງหน້ (ห่าเสือปราบ
ทักษิณ) และโหงวໄສເພ່ງປັກ (ห่าเสือปราบอุดร) โดยมีเด็กเซ่งและพรรคพวก
รวมห้าคนเป็นตัวเอง เปาบุ้นจิ้นและเอี้ยบุ้นกวาง (หยางเหวินกวาง) เป็นผู้ช่วย
ฝ่ายบุ้นและฝ่ายบู๊ เรื่องโหงวໄສເພ່ງໄຮ เนื้อความต่อจากเรื่องบัวฮวยเหลา
กล่าวถึงสงครามจีนกับแคว้นเหลียวและแคว้นซีเซี้ย (ไซเห่ ไซฮวน) สงคราม
ใหญ่ในโหงวໄສເພ່ງหน້คือศึกปราบลองตีเกา (หนงจื่อเกา) ฮ้องเต้ของชนชาติ
จ้วง (ไทดั้งเดิมกลุ่มใหญ่ที่สุดในจีน) ซึ่งจีนต้องให้ยอดขุนพลเต็งเซ่งและ
เอี้ยบุ้นกวางจอมยุทธ์ตระกูลหยางรวมกันไปปราบจึงพิชิตอนารยชนทางใต้
กลุ่มใหญ่ที่สุดนี้ได้ (แซมเบอร์เลนนักประวัติศาสตร์ชาวฝรั่งเศสศึกษาพบว่า
ความพ่ายแพ้ยับเยินครั้งนี้ทำให้พวกจ้วงแตกหนีออกจากถิ่นเดิมในมณฑล
กวางสีครั้งใหญ่ที่สุด และอพยพแยกย้ายไปผสมกับชนพื้นเมืองในต่างถิ่นกลายเป็น
ไทกลุ่มต่าง ๆ ดร.ธิดา สารยาดังข้อสังเกตว่าวีรกรรมของหนงจื่อเกาน่า
จะเป็นแนวคิดสำคัญในการแต่งเรื่องขุนเจืองซึ่งเป็นวีรบุรุษร่วมกันของไทยแทบทุก
เผ่า) ส่วนเรื่องโหงวໄສເພ່ງປັກกล่าวถึงชีวิตช่วงปลายของเด็กเซ่งและเปาบุ้นจิ้น
ศึกสำคัญคือการปราบเมืองปักฮวนอนารยชนทางเหนือ ตอนท้ายเป็นเรื่องราว
ของเตี้ยเท่งฮวงผู้ปราดเปรื่องทั้งบุ้นและบู๊โดยเฉพาะหลังจากเปาบุ้นจิ้นและ
เด็กเซ่งล่องลับไปแล้ว จนน่าจะแยกเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก

ทั้งเจ็ดเรื่องนี้กล่าวโดยสรุป สามเรื่องแรกเปาบุ้นจิ้นเป็นตัวเอง สีเรื่อง
หลังเด็กเซ่งเป็นตัวเอง แต่มีเรื่องของเปาบุ้นจิ้นรวมอยู่ด้วยมากจนถ้าขาดไป
แล้วเรื่องจะดำเนินไปไม่ได้ทันที จึงนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเปาบุ้นจิ้น
ด้วย

สิ่งที่น่าภาคภูมิใจซึ่งพวกเราส่วนมากคาดไม่ถึงก็คือ วรรณกรรมทั้งเจ็ด
เรื่องนี้ผู้ใหญ่ในอดีตท่านได้แปลเป็นภาษาไทยไว้แล้วทั้งสิ้น แม้บางเรื่องจะไม่
สมบูรณ์เรียบร้อยนักก็ตาม แต่ก็ป็นมรดกตามปัญญาให้อนุชนรุ่นหลังได้เสพ
ศึกษาและสืบสานต่อไปได้อย่างดี ดังนี้

1. เปาเล่งถูกงอั้น หรือ เปากงอั้น นายหยองอยู่ในกรมทหารปืนใหญ่แปล

เทียนวรรณ หรือ ต.ว.ส.วรรณโกเรียบเรียง โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2451¹ ครั้งหลังสุดองค์การค้าฯ ของคุรุสภาพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2514 มีคดีที่แปลจากฉบับภาษาจีนทั้งหมด 73 คดี เทียนวรรณเรียบเรียงจากคดีของไทยอีก 2 คดี และคดีของจีนอีก 1 คดี รวมเป็น 76 คดี เทียนวรรณเป็นปราชญ์คนหนึ่งของรัตนโกสินทร์ สำนวนภาษาในเรื่องจึงสละสลวยน่าอ่าน

2. เปากงชุดสี ใช้ชื่อภาษาไทยว่า ชีวิตเปาบุ้นจิ้น ไม่ทราบชื่อผู้แปล ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์) เรียงเรียง ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์² ปีที่พิมพ์คงจะอยู่ในช่วง ร.6—ก่อนสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งเป็นยุคเฟื่องฟูของนิยายอิงพงศาวดารจีนในหน้าหนังสือพิมพ์ไทย ผู้แปลคงจะแปลจากเปากงชุดสีฉบับร้อยแก้ว และคงแปลไม่จบ เพราะมีเนื้อความถึงเปาบุ้นจิ้นรับราชการ ชำระคดีบางคดีเท่านั้น สำนวนภาษาไทยดีมาก สมศักดิ์ศรีนามปากกา “กาญจนาคพันธุ์”

3. ชิดเหยียบโงวหงี ไม่ทราบชื่อผู้แปลและผู้เรียบเรียง ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามสารสิน ในช่วงที่นิยายอิงพงศาวดารจีนกำลังเป็นเรื่องที่ “ขาดไม่ได้” ในหนังสือพิมพ์ ดังปรากฏในคำนำว่า “สมัยนี้มีผู้นิยมอ่านเรื่องจีนกันแพร่หลายนี้เป็นด้วยท่านผู้อ่านทั้งหลายแลเห็นประโยชน์อันอาจได้รับจากการอ่านเรื่องชนิดนี้อยู่บางประการหนึ่ง แลอีกประการหนึ่งยังสามารถบรรเทาความง่วงเหงาของท่านได้ด้วย เช่นนี้จึงจำเป็นที่เรา ‘คณะสยามสารสิน’ จักต้องพยายามแปลเรื่องจีนลงในหนังสือพิมพ์สยามสารสินให้ท่านผู้อ่านแก้รำคาญด้วยแผนกหนึ่ง เพื่อให้เป็นของหวานล้างคอเมื่อท่านได้บริโภคของคาวแล้ว”³

4.—7. เรื่องบัวบวยเหลา โหงวไฮ้วเพ่งไซ โหงวไฮ้วเพ่งหน้า และ โหงวไฮ้วเพ่งปัก มีบานแผนกเฉพาะเรื่องโหงวไฮ้วเพ่งหน้าเรื่องเดียวว่าสมเด็จ

1 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ดำเนินหนังสือสามก๊ก

2 วชิรญา เอื้อวิทยาคุกร คำนำเรื่อง เปากงชุดสี (ชีวิตเปาบุ้นจิ้น)

3 วินัย สุกใส วรรณกรรมจีนในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยยุคแรก (พ.ศ. 2464—2488)

เจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์มีบัญชาให้จีนโตแปล อีก 3 เรื่องก็คงจะแปล
คราวเดียวกัน¹ ทุกเรื่องสำนวนแปลดีมาก

สี่เรื่องหลังนี้พิมพ์รวมเล่มหลายครั้ง ฉบับที่แพร่หลายในช่วงหลังสุดคือ
ฉบับพิมพ์ขององค์การคำฯ ศรฺสภา ส่วนเรื่อง *ซิดเฮียบโงวหงี* น่าเสียดายที่ยัง
ไม่มีผู้พิมพ์รวมเล่ม

นอกจากเรื่องสำคัญทั้งเจ็ดเรื่องนี้แล้ว ทั้งในภาษาจีนและภาษาไทยมี
วรรณกรรมเรื่องเปาบุ้นจิ้นออกใหม่อีกหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี
2537–2538 ซึ่งเรื่องเปาบุ้นจิ้นกำลังโด่งดังมากทางโทรทัศน์ เท่าที่ผู้เขียน
สำรวจพบในภาษาไทยในขณะที่เขียนบทความนี้มีดังนี้

1. *เปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์* สนิท กัลยาณมิตรพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อ
พ.ศ. 2511 เนื้อหากล่าวถึงเปาบุ้นจิ้นตั้งแต่ดาวบุ้นเคี้ยกแซ รับเทวโองการของ
เง็กเซียนฮ่องเต้มาเกิดในบ้านสกุลเปา สอบเข้ารับราชการ ชำระคดีความ
ต่าง ๆ และผลงานอื่น ๆ ในชีวิตราชการจนถึงกลับคืนสู่สวรรค์ ฉบับนี้ไม่ใช่
ฉบับแปลใหม่ แต่รวบรวมตัดต่อจากของเก่า โดยเอาเรื่องเปากงซุดสี่ของ
ขุนวิจิตรมาตราทั้งหมดมาเป็นตอนต้น ต่อด้วยคดีจาก *เปาเล่งกุกงอัน* ฉบับ
เทียนวรรณ 71 คดีใน 73 คดี เว้นคดีฆ่าผิดตัวและคดีตัดสินเมืองผี
เท่านั้น ส่วนคดีอื่น เช่น คดีไทเฮาพระเนตรบอด (คดีแมวดาวเปลี่ยน
พระราชกุมาร) และชีวิตราชการช่วงหลังของเปาบุ้นจิ้นจนถึงกลับคืนสู่สวรรค์
และเรื่องต่อเนื่องไปอีกเล็กน้อยนั้น สรรคตัดตอนมาจากเรื่องบัวนฮวยเหลา
โหวงไฮ้วเฟ่งไซ โหวงไฮ้วเฟ่งหน้า และโหวงไฮ้วเฟ่งปัก แม้เป็นการตัดต่อ
จากสี่เรื่องมารวมกัน แต่ทำได้ดีมาก เรื่องต่อเนื่องกันสนิทแนบเนียน จนดูราว
กับแปลมาจากเรื่องเปาบุ้นจิ้นชุดสมบูรณ์ที่สุดในภาษาจีน แต่จากเนื้อเรื่องและ
สำนวนภาษาซึ่งเหมือนกับต้นฉบับภาษาไทยของสี่เรื่องที่กล่าวแล้วทุกประการ
เว้นถ้อยคำบางคำเล็ก ๆ น้อย ๆ และการเขียนเชื่อมความบางแห่ง ทำให้เชื่อ

1 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ *เรื่องเดิม*

ได้แน่นอนว่าเป็นฉบับรวบรวมตัดต่อจากของเก่า

เปาบุ้นจิ้นฉบับนี้สำนักพิมพ์แห่งหนึ่งได้พิมพ์ใหม่ในช่วงที่เรื่องเปาบุ้นจิ้นจากไต้หวันกำลังฮือฮามากเมื่อปี 2537 โดยไม่ปรากฏชื่อสนิท กัลยาณมิตรอยู่เลย จนดูราวกับเป็นฉบับใหม่อีกฉบับหนึ่ง อีกทั้งยังไม่ระบุชื่อสำนักพิมพ์ด้วย

2. *เปาบุ้นจิ้นฉบับสำนักพิมพ์บันดาลสาส์น* มีคดี 73 คดีเหมือนฉบับเทียนวรรณทุกประการ ต่างแต่ตอนต้นมีประวัติย่อเปาบุ้นจิ้นซึ่งคงจะตัดทอนมาจากฉบับสนิท กัลยาณมิตร หรือ *เปากงซุดสี* ของขุนวิจิตรมาตรา

3. *เปาบุ้นจิ้น เทพเจ้าแห่งความยุติธรรม* พิชญ์ มกรพันธุ์เรียบเรียงสำนักพิมพ์พลอยพิมพ์จำหน่ายเมื่อ พ.ศ. 2536 เนื้อเรื่องเริ่มด้วยประวัติย่อของเปาบุ้นจิ้นซึ่งคงจะเก็บความมาจากฉบับสนิท กัลยาณมิตรเช่นกัน จากนั้นเป็นการชำระคดี 78 คดี ซึ่งซ้ำกับฉบับของเทียนวรรณ 70 คดี อีก 8 คดีที่เหลือก็มีอยู่ในฉบับสนิท กัลยาณมิตรเสีย 5 คดี เป็นคดีใหม่เพียง 3 คดี แต่สำนวนภาษาเป็นแบบภาษาสมัยปัจจุบัน ต่างกับฉบับที่กล่าวแล้วข้างต้นซึ่งเป็นสำนวนแบบนิยายอิงพงศาวดารรุ่นเก่า แม้กระนั้นก็เห็นได้ว่าจะปรับปรุงมาจากฉบับสนิท กัลยาณมิตร ซึ่งก็เอามาจากฉบับอื่นอีกต่อหนึ่งเหมือนกัน

4. *ตำนานเปาบุ้นจิ้น* เรื่องชัย รักศรีอักษรแปลจากฉบับภาษาจีนของหลี่ป่างหงง สำนักพิมพ์อินหยางพิมพ์จำหน่ายครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2533 เป็นฉบับแปลกใหม่ที่ไม่ได้ลอกเลียนของเก่า จึงมีเรื่องราวและคดีที่แตกต่างกับฉบับก่อน ๆ มาก เข้าใจว่าหลี่ป่างหงงรวบรวมจากนิทานชาวบ้านรุ่นหลังและบางส่วนจากประวัติศาสตร์จึงมีเรื่องราวถูกต้องสอดคล้องกับชีวิตจริงของเปาบุ้นจิ้นมากกว่าฉบับก่อน ๆ เช่น เรื่องจานฝนมืกเมืองตวนโจว คดีลั่นว้าว

5. *30 คดีสะเทือนขวัญ เปาบุ้นจิ้น* สำนักพิมพ์ Big Idia พิมพ์จำหน่ายเมื่อ พ.ศ. 2538 ล้วนคัดเอาคดีเด่น ๆ จาก *เปาเล่งกุกงอัน* ของเทียนวรรณมาทั้งสิ้น จึงไม่ปรากฏชื่อผู้แปลในการพิมพ์ครั้งนี้

6. *15 คดีพิสดารของเปาบุ้นจิ้น*

7. 21 คดีดังของเปาบุ้นจิ้น

สองเล่มนี้ อุดุลย์ รัตนมันเกษมและอริคม สวัสดิญาณแปลจากฉบับภาษาจีนซึ่งเป็นต้นฉบับใหม่ มิได้ลอกเลียนจากของเก่า ฉะนั้นแม้จะมีบางคดีซ้ำกัน แต่รายละเอียดหรือเรื่องราวบางตอนจะต่างกัน สำนักพิมพ์ดอกหญ้าพิมพ์จำหน่าย

8. เปาบุ้นจิ้น ตอนฟ้าพิโรธ

9. เปาบุ้นจิ้น ตอนรักคนละภพ

10. เปาบุ้นจิ้น ตอนประหารมังกร

สามเล่มนี้ น.นพรัตน์ เรียบเรียงจากบทภาพยนตร์โทรทัศน์ของ เหลียงลี่เหยิน ซึ่งแพร่ภาพทางโทรทัศน์ช่อง 3 เป็นฉบับแต่งใหม่แปลใหม่ สองฉบับนี้สำนักพิมพ์ดอกหญ้าพิมพ์จำหน่ายเช่นกัน

11. เปาบุ้นจิ้นจากบทภาพยนตร์โทรทัศน์ช่อง 3 น.นพรัตน์เรียบเรียง สำนักพิมพ์สกายบุ๊คส์พิมพ์จำหน่าย ชุดนี้แถมมาว่าจะมี 8 เล่ม

เรื่องเปาบุ้นจิ้นในโทรทัศน์เป็นเรื่องเขียนใหม่ แม้หลายเรื่องจะนำเค้ามาจากของเก่า แต่ก็ถูกแปลงให้เข้ากับค่านิยมของผู้ชมจนต่างไปจากเรื่องเดิมมากบ้างน้อยบ้าง

12. เปากงซุส (ชีวิตเปาบุ้นจิ้น) วชิรญา เอื้อวิทยาศุภร สำนักพิมพ์น้ำฝนพิมพ์เผยแพร่เมื่อปี 2538 เป็นฉบับตัดทอนจาก เปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์ของ สนิท กัลยาณมิตร โดยตัดคดีที่สนิทนำมาจากเรื่อง เปาเล่งกุกงอัน ของ เทียนวรรณนอก คงตอนต้นซึ่งที่แท้จริงแล้วเป็นผลงานของขุนวิจิตรมาตราไว้ทั้งหมด ส่วนชีวิตช่วงปลายของเปาบุ้นจิ้นซึ่งสนิทนำมาจาก บั๊วฮวยเหลา และซุด โหงวไฮ้ว ตัดออกบางตอน แต่ทำได้ไม่ดี เรื่องจึงไม่ต่อเนื่องกัน ที่เห็นได้ชัดคือเรื่องไทเฮาพระเนตรบอด (คดีแมวดาวเปลี่ยนพระราชกุมาร) มีแต่เรื่องช่วงต้น แต่ช่วงปลายที่เปาบุ้นจิ้นชำระคดีจนแม่ลูกได้พบกันขาดหายไปคุณค่าของเปาบุ้นจิ้นฉบับนี้อยู่ที่คำนำซึ่งบอกให้รู้ว่าตอนต้นเป็นผลงานของขุนวิจิตรมาตรา ทำให้รู้ที่มาของประวัติเปาบุ้นจิ้นตอนต้นซึ่งสนิท กัลยาณมิตร

นำไปรวมไว้ในฉบับของตนได้แน่ชัด

13. *เจ็ดผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม* นักแปลชั้นยอดฝีมือแห่งสำนักลานโพธิ์ ทำพระจันทร์ผู้ใช้นามปากกาว่า “จินแส” แปลจาก *ซิดเฮียบโงวหงี (ซีสยาอู่อี้)* ฉบับย่อ แม้จะเป็นฉบับย่อแต่เนื้อเรื่องสนุก ฝีมือแปลยอดเยี่ยมจึงเป็นวรรณกรรมแปลเรียบเรียงชั้นดีเรื่องหนึ่ง

14. *ร้อยคดีเปาบุ้นจิ้น* หรือ *เปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์* คือฉบับที่อยู่ในมือท่านขณะนี้ กลุ่มศิษย์ภาษาจีนคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฝึกกำลังแปลจาก *เปากงอัน* ฉบับสมบูรณ์ในภาษาจีน แม้ว่าต้นฉบับภาษาจีนจะมีได้มีคุณค่าเลอเลิศในทางวรรณคดี แต่มีคุณค่าทางคติชนวิทยา (Folklore) ไม่น้อยเลย ทั้งเป็นเล่มที่รวมคดีเปาบุ้นจิ้นจากนิทานชาวบ้านยุคเก่าไว้มากที่สุด

นอกจากนี้อาจมีเรื่องอันเนื่องด้วยเปาบุ้นจิ้นที่เผยแพร่แล้วและจะออกใหม่สู่บรรณพิภพในโอกาสต่อไปอีกบ้าง ทั้งในพากย์ภาษาจีนและภาษาไทย แต่เราอาจสรุปวรรณกรรมเหล่านี้เพื่อสะดวกแก่การศึกษาได้ดังนี้

ในภาษาจีนอาจแบ่งตามยุคสมัยที่แต่งได้สองประเภท ประเภทแรกเป็นเรื่องที่แต่งในยุคเก่า โดยรวบรวมจากนิทานชาวบ้าน ศิลปะการแสดงประเภทต่าง ๆ มาเผยแพร่ในรูปหนังสือ จนแพร่หลายเป็นที่รู้ซึ้งซาบกันดีในหมู่ชาวจีน เรื่องสำคัญที่มีเปาบุ้นจิ้นเป็นตัวเอกได้แก่ *เปากงอัน* หรือ *เปาเล่งกุกงอัน* (คดีเปาบุ้นจิ้น) *ซิดเฮียบโงวหงี* (เจ็ดผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม) และ *เปากงซุดสี* (กำเนิดเปาบุ้นจิ้นหรือชีวิตเปาบุ้นจิ้น) เรื่องหลังนี้ฉบับร้อยกรองได้รับความนิยมมากกว่าฉบับร้อยแก้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่พวกผู้หญิง อีกประเภทหนึ่งคือเรื่องที่แต่งใหม่เพื่อเผยแพร่ในสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งหนังสือ ภาพยนตร์ ภาพยนตร์โทรทัศน์และอื่น ๆ

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประเภทไหนก็ล้วนเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นตามความคิดนึกของคนแต่ง จึงอาจแตกต่างกันได้อย่างมากมาย เช่นคดีเงินซื้อหม่วยและฉินเซียงเหลียน ตามที่ปรากฏในเรื่อง *บัวนฮวยเหลา* ซึ่งสนิท กัลยานมิตรนำมารวมไว้ในเปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์ของตน เงินซื้อหม่วยหรือตันซีมู้ตาม

ภาษาแต่จื๋มมีชื่อว่าซินตี้มู่ย ส่วนฉินเซียงเหลียนหรือฉิงเซียงเน้ย ชื่อตันเพ็กเอ็ง และเงินชื่อเหม่ยหรือซินตี้มู่ยมิได้ถูกประหาร องค์หญิงเดียวเจ็กเอ็งก็ได้ช่วย ร้ายหวงแหนสามี่ กลับหย่าร้างกับซินตี้มู่ยเอง แต่เรื่องที่รับรู้กันทั่วไปตามที่จื๊ว เล่นและในเรื่อง เปากงซุดสี่ฉับร้อยกรอง องค์หญิงรักใคร่หวงแหนสามี่ และ เงินชื่อเหม่ยถูกประหาร ต่อมาในนิยายเรื่องฉินเซียงเหลียนสมัยราชวงศ์ ชิงกลับแต่งให้ฉินเซียงเหลียนได้รับความคับแค้นขนาดเปาบุ้นจิ้นก็ไม่อาจให้ ความยุติธรรมได้ จึงต้องหนีไปเป็นนางโจรป่าแล้วกลับมาตัดหัวเงินชื่อเหม่ย สามี่ทรมานด้วยมือตัวเอง

อย่างไรก็ดี เรื่องตามที่ปรากฏในเปาบุ้นจิ้นยุคเก่าฉบับที่แพร่หลายเช่น เรื่องเปาเล่งกุกงอัน เปากงซุดสี่ ชิดเฮียบโงวหงี บ้วนฮวยเหลา โหงวไฮ้วเพ่งไซ โหงวไฮ้วเพ่งหน้า และโหงวไฮ้วเพ่งปัก เป็นที่รับรู้ตรงกันทั่วไป ถ้าต่างไปจาก นี้ก็พอจะบอกได้ว่าเป็นเรื่องแต่งใหม่ หรือเป็นเรื่องเก่าที่ไม่แพร่หลาย

ส่วนเรื่องเปาบุ้นจิ้นในภาษาไทยที่อ่านกันอยู่ในปัจจุบันนี้ พอจะแบ่งได้ สามประเภท ประเภทแรกแปลจากเรื่องเก่าในภาษาจีน ได้แก่เรื่องเปาเล่งกุกงอัน ของเทียนวรรณ เปากงซุดสี่ ของขุนวิจิตรมาตรา ชิดเฮียบโงวหงี ใน หนังสือพิมพ์สยามสารสิน บ้วนฮวยเหลา โหงวไฮ้วเพ่งไซ โหงวไฮ้วเพ่งหน้า โหงวไฮ้วเพ่งปัก และ เปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์ เล่มนี้ ประเภทที่สองคือ รวบรวม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือตัดทอนจากของเก่า เล่มเด่นที่สุดคือ เปาบุ้นจิ้น ฉบับสมบูรณ์ ของ สนิท กัลยาณมิตร ประเภทสุดท้ายคือเรื่องที่แปลใหม่จาก ฉบับภาษาจีนรุ่นใหม่ ประเภทนี้มีหลายเล่มและคงจะมีออกมาอีกเรื่อย ๆ แต่ จะมีคุณค่าและยืนยันแค่ไหนคงต้องรอให้กาลเวลาเป็นเครื่องตัดสิน ส่วนเรื่อง เจ็ดผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม ของ “จินแส” นั้นถือเป็นประเภทพิเศษ เพราะแปล จากฉบับภาษาจีนรุ่นใหม่ซึ่งย่อจากเรื่องเดิมในยุคเก่า

ในทรรศนะส่วนตัวของผู้เขียนเห็นว่าเรื่องเปาบุ้นจิ้นในภาษาไทยที่มี คุณค่าแก่การตรวจสอบว่าเหตุการณ์ใดคดีใดเป็นเรื่องที่มีมาแต่เดิมในภาษาจีน หรือว่าแต่งขึ้นใหม่ในยุคหลัง ได้แก่ เปาเล่งกุกงอัน ของเทียนวรรณ เปากงซุดสี่

ของขุนวิจิตรมาตรา เปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์ของ สนิท กัลยาณมิตรซึ่งแม้จะเป็นฉบับรวบรวมจากของเก่า แต่ทำให้ได้เรื่องของเปาบุ้นจิ้นครบถ้วน ส่วนเจ็ดผู้กล้าห้าผู้ทรงธรรมของ “จินแส” นั้นชอบที่ภาษาอันสละสลวย แม้จะแปลจากฉบับย่อก็ทำให้กระหายตั้งตารอให้ “จินแส” ผู้บำเพ็ญกัณฑ์นี้แปลฉบับสมบูรณ์ออกมาโดยเร็ว ยอมรับว่าเกิดจากฉันทาคติที่ผู้เขียนมีต่อ “จินแส” ด้วย

ส่วน เปาบุ้นจิ้น ฉบับสมบูรณ์ ซึ่งเป็นน้องนุชสุดท้องเล่มนี้ ความจริงแล้วแปลจากต้นฉบับภาษาจีนชุดเดียวกับ เปาเล่งกุกงอัน ของเทียนวรรณ เพียงแต่ได้ต้นฉบับที่มีคติสมบูรณ์ 100 คติ จึงมีเรื่องที่ซ้ำกันอยู่เสียราว 70 คติ แต่ก็มี ความแตกต่างกันอย่างชัดเจนสองประการ ประการแรกคือวิธีแปล ฉบับ เปาเล่งกุกงอัน แปลสองทอด โดยนายหยองแปล เทียนวรรณเอาเนื้อความมาเรียบเรียงใหม่ เข้าลักษณะการถอดความ (Paraphrase) แบบเดียวกับเรื่องสามก๊ก ส่วน เปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์ นี้แปลทอดเดียว ผู้ตรวจทานได้แต่ตรวจดูความถูกต้องและเกลาร้านวนภาษาเล็กน้อยเท่านั้น เนื้อความจึงออกจะตรงกับฉบับภาษาจีนมากกว่า แต่มิได้หมายความว่าจะมีคุณค่าเหนือกว่างานของปราชญ์รุ่นก่อน ความแตกต่างอีกประการหนึ่งก็คือ เปาเล่งกุกงอัน ของเทียนวรรณใช้คำทับศัพท์เช่นชื่อตัวละครเป็นภาษาจีนแต่จ๊ว แต่ฉบับแปลใหม่นี้ใช้ภาษาจีนกลาง ทั้งนี้ล้วนเป็นไปตามกระแสแห่งยุคสมัย

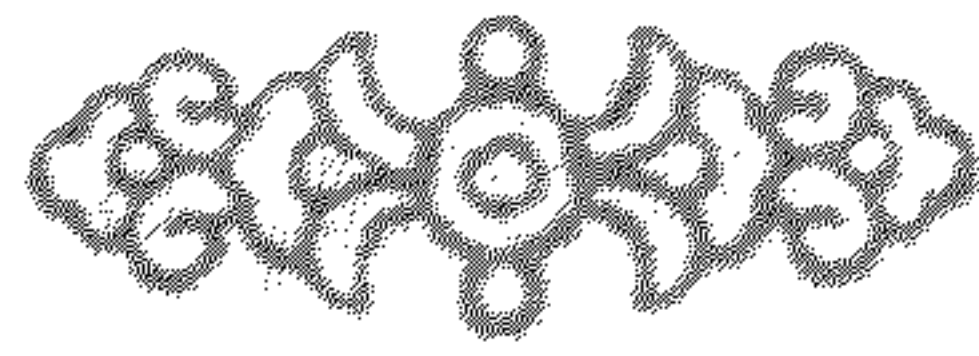
โดยที่ต้นฉบับภาษาจีนเป็นวรรณกรรมเก่าอายุกว่า 300 ปี แพร่หลายมาช้านานในวงวรรณคดีชาวบ้านในฐานะเป็นประชุมคติเปาบุ้นจิ้นฉบับสมบูรณ์ที่สุด และคณะผู้แปลก็ได้พยายามแปลอย่างซื่อตรงต่อต้นฉบับ จึงหวังได้ว่างานแปลเล่มนี้จะมีคุณค่าต่อการศึกษารื่องเปาบุ้นจิ้นทั้งในฐานะวรรณคดีชาวบ้านจีน คติชนวิทยาของจีน และเป็นแหล่งตรวจสอบคติที่มีมาแต่เดิมได้อย่างดี คติที่ได้อ่านหรือชมจากโทรทัศน์ คติใดต่างไปจาก 100 คตินี้ก็พอจะบอกได้ว่าเป็นคติแต่งใหม่ แปลงขึ้นใหม่ หรือไม่ก็ได้เค้ามาจากฉบับเก่าที่ไม่แพร่หลายมิได้เป็นที่รับรู้กันทั่วไปอย่างที่ปรากฏอยู่ในเล่มนี้ เพียงเท่านั้นคณะผู้แปลซึ่งยัง

อยู่ในครุณวัย เพิ่งรื่องงานแปลด้วยจิตหมายเจริญรอยท่านแต่ก่อน ใช้ความรู้
เป็นปฏิบัติบูชาท่านเหล่านั้น ก็จักเกิดกำลังใจอย่างหาที่สุดมิได้

ถาวร ลิกขโกศล

สิงหมาส กุณนักษัตร 2538

สถานะของเรื่อง “เปาบุ้นจิ้น” ในวรรณคดีจีน

ในครองประวัติศาสตร์ของนิยายจีน มีนิยายอยู่ประเภทหนึ่ง เป็นที่รู้จักเรียกกันว่า “กงอันเสี้ยวซัว” ซึ่งอาจจะแปลเป็นไทยได้ว่า “นิยายคดีความ” เหตุที่ได้ชื่อเรียกเช่นนั้น ก็เพราะเนื้อเรื่องของนิยายประเภทนี้จะมีความเกี่ยวข้องกับฉากของการพิจารณาคดีตามกบิลเมืองเสมอไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อยสักปานใด ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองจะมีเวลาเหลือเฟือสำหรับมาเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของชาวบ้านชาวเมืองได้อย่างละเอียดลออ ฉะนั้น ตัวละครเอกในนิยายประเภทนี้ มักจะเป็นขุนนางที่ใจซื่อ มือสะอาด มีความยุติธรรมเป็นที่ตั้งและอุทิศชีวิตให้กับอุดมคติแห่งการปกครอง ส่วนบทบาทของขุนนางดังกล่าวในนิยายประเภทนี้ ก็มักจะเป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินวินิจฉัยคดีความให้ถูกต้องสอดคล้องกับความรู้สึกของมหาชน ซึ่งหากจะว่ากันไปแล้ว บทบาททำนองนี้ก็ไม่ใช่ “บทเอก” ที่เป็นหัวใจหรือมีความสำคัญต่อโครงเรื่องหลักมากมายนัก เพราะดูดังจะเป็นเป็นเพียงตัวคอยสรุปความหรือสถานะที่พักการสัญจรของเนื้อเรื่องต่าง ๆ เท่านั้น

ยามที่เอ่ยถึงนิยายประเภท “กงอันเสี้ยวซัว” ชาวบ้านชาวเมืองจีนก็จะนึกถึง “เปาเจิ้ง” หรือที่ชาวสยามเรารู้จักกิตติศัพท์มานานนมในนามของ “เปาบุ้นจิ้น” ขึ้นมาทันทีเสมอ

สำหรับวรรณคดีจีน เรื่องราวทั้งหลายของ “เปาบุ้นจิ้น” ได้รับการบันทึกอยู่ในหนังสือนิยายเล่มหนึ่งชื่อว่า “หลงกุกงอัน” หรือเรียกกันง่าย ๆ

ทั่วไปว่า “เปากงอัน” นิยายเล่มนี้เขียนรวบรวมขึ้นในสมัยต้นราชวงศ์ชิง โดยอาศัยต้นเค้าจากบันทึกคดีและเรื่องเล่าในสมัยราชวงศ์หมิงอีกทีหนึ่ง ปัจจุบันต้นฉบับของ “หลงถูกงอัน” ที่แพร่หลายจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือฉบับเต็มและฉบับย่อ ฉบับเต็มเล่าถึงคดีความต่าง ๆ รวม 100 คดี ส่วนฉบับย่อตัดคดีบางคดีออกไป จนเหลือเพียง 62 คดีบ้าง 63 คดีบ้าง 66 คดีบ้าง แล้วแต่การจัดพิมพ์ เข้าใจว่าการทำ “ฉบับย่อ” นี้ คงเป็นเพราะต้องการลดต้นทุนในการผลิตเป็นสำคัญ

คดีต่าง ๆ ทั้ง 100 เรื่องที่มารวมกันอยู่ในหนังสือ “หลงถูกงอัน” นี้ มี “เปาบุ้นจิ้น” เป็นตัวละครหลักยืนโรงอยู่ทุกเรื่อง อย่างไรก็ตาม คนที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ มักจะอดรู้สึกไม่ได้ว่า เรื่องสั้นคดีความต่าง ๆ ใน “หลงถูกงอัน” นี้ เป็นการรวบรวมมาอย่างมิได้ผ่านการชำระหรือจัดระบบระเบียบใด ๆ หรือถ้ามีการจัดระบบก็เป็นการจัดที่ไม่มีระบบ เพราะจะพบว่า มีเรื่องบางเรื่องที่ไม่น่าจะเป็น “คดี” ที่จะต้องพึ่งพาโรงศาลของบ้านเมืองแต่อย่างใด แต่ก็พยายามอัญเชิญ “ท่านเปา” มาปรากฏในเรื่องให้ได้ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่โครงเรื่องซ้ำกันจนเรียกได้ว่าเป็นเรื่องเดียวกันอยู่หลายเรื่อง สำนวนภาษาตลอดจนคุณภาพและขนาดของเรื่องก็แตกต่างกันเป็นหลายระดับ มีทั้งเรื่องที่ขัดเกลาคัดแต่งมาดีปะปนอยู่กับเรื่องพื้น ๆ ที่เขียนเป็นเชิงบันทึกไว้อย่างหยาบ ๆ มีทั้งเรื่องที่โครงเรื่องสลับซับซ้อนปะปนอยู่กับเหตุการณ์ธรรมดาสามัญ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ หากจะกล่าวในฐานะทางวรรณคดีแล้ว “หลงถูกงอัน” เล่มนี้จะไม่ค่อยได้รับการยกย่องว่ามีคุณค่าทางวรรณกรรมสูงส่งนัก ดังจะพบว่าตำราประวัติวรรณคดีจีนเล่มหลัก ๆ ทั้งหลาย ต่างก็ไม่ยอมเสียเวลาหรือหน้ากระดาษสำหรับจะเอ่ยเล่าถึงเลย จะพบบ้างก็แต่ในหนังสือที่มีหัวข้อจำเพาะสักหน่อย เช่น ในประวัตินิยายจีน หรือ ประวัติวรรณกรรมพื้นบ้านจีน เป็นต้น ทั้งยังวิจารณ์ประเมินค่าไว้ในระดับต่ำอีกด้วย ดังเช่น ถ้อยความของหลู่ชวี่น ประพันธ์กรเรื่องนามของจีนสมัยต้นศตวรรษปัจจุบัน ก็ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “สังเขปประวัติศาสตร์นิยายจีน” ของเขา เป็นความว่า

“ในสมัยราชวงศ์หมิง มีการประพันธ์หนังสือขนาดสั้นขึ้น ชื่อว่า “เปาหลง ถูกงอัน” หรือเรียกย่อว่า “เปากงอัน” เป็นการบันทึกเรื่องราวที่ “เปาเจิ้ง” ใช้ ความฝันส่วนตัวและการได้สวนญาติผีเทพยดามาเที่ยวตัดสินคลี่คลายคดีต่าง ๆ 63 คดี สำนวนภาษาของหนังสือนี้อยู่ในชั้นเลว เข้าใจว่าคงเป็นฝีมือของคนที่ไม่พอจะรู้หนังสือบ้างเล็กน้อยเท่านั้น”¹

ดร.หูซื่อ ปราชญ์ใหญ่ของจีนในสมัยเดียวกับหลู่ชวินก็ให้ความเห็นไว้ในทำนองเดียวกันว่า

“(เปากงอัน) เป็นนิยายที่เขียนในรูปปกิณกคดี หนังสือเล่มนี้ออกมาในสมัยก่อนมาทางยุคหลังแล้ว คงจะเป็นฝีมือการเก็บเล็กประสมน้อยของคนที่ไม่พอรู้หนังสือในสมัยราชวงศ์หมิงหรือราชวงศ์ชิง สำนวนภาษาไม่ดีเอาเสียเลย เนื้อหาภายในหนังสือที่อ้างอิงเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ตลอดจนระบบประเพณีต่าง ๆ ล้วนวิปลาสตื่นเขินน่าขันไปเสียทั้งหมด”²

ดูจะเป็นที่เห็นพ้องกันทั่วไปว่า “หลงถูกงอัน” นี้ แม้จะถูกยกขึ้นอ้างอย่างบ่อยเสมือนหนึ่งเป็นตัวแทนของ “กงอันเสี้ยวชั่ว” ฉะนั้น แต่ก็หาใช่เรื่องที่ดีที่สุดของวรรณกรรมประเภทนี้ไม่ เพราะยังได้ปรากฏเรื่องสั้นประเภท “คดีความ” เกิดขึ้นในสมัยต่อมาอีกหลายเล่ม เช่น ชุด “ไฟอันจิ้งฉี่” ของ หลิงเมิ่งซู และชุด “ชันเหยียน” ของเฟิงเมิ่งหลง เป็นต้น สำนวนภาษาและการดำเนินเรื่องตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ของเรื่องสั้นสมัยหลังดังกล่าว มีคุณค่าทางวรรณกรรมสูงกว่า “เปากงอัน” ควรแก่การเสพและศึกษามากกว่าด้วยประการทั้งปวง ทั้งนี้ยังมิต้องไปยกเทียบกับนิยายจีนอันทรงคุณค่าประเภทอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง

กระนั้นก็ดี พฤติการณ์ตลอดจนตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ “เปาบุ้นจิ้น”

1 หลู่ชวิน .สังเขปประวัติศาสตร์นิยายจีน. ชื่องกง : สำนักพิมพ์ซินอี้, 1981. หน้า 288

2 หูซื่อ “คำนำหนังสือนิยายเรื่องชันสยาอู่อี้” ใน รวมบทความของหูซื่อเกี่ยวกับนิยายโบราณจีน อู่ฮั่น : สำนักพิมพ์ฉงเจียงเหวินอี้. 1987 . หน้า 474

กลับเป็นที่รู้จักคุ้นเคยกันในหมู่มหาชนอย่างกว้างขวางกว่านิยายชั้นดีอื่นๆ จนแม้แต่เรื่องราวและตัวละครที่สำคัญบางตัวใน “นิยายอันเอกอุทั้ง 6”¹ ก็ยังหาได้มีชื่อเสียงแพร่หลายกว้างขวางเท่ากับคนสนิทของท่าน “เปาบุ้นจิ้น” ไม่ เหตุทั้งนี้ คงเกี่ยวเนื่องกับปัจจัยประการหนึ่ง คือ เรื่องราวของเปาบุ้นจิ้นนั้นส่วนใหญ่ผู้คนไม่ได้เสพผ่านทางวรรณศิลป์มากเท่ากับผ่านทางศิลปะการแสดงรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีความใกล้ชิดและเข้าถึงมหาชนมากกว่า นับตั้งแต่ศิลปะการร้องเล่านิทาน การเล่นจ๊ว เพลงพื้นบ้าน ภาพยนตร์ จนแม้กระทั่งบนจอทีวีในปัจจุบัน หรือในอนาคตข้างหน้าก็อาจจะออกมาเป็นรูปของ V.R. สำหรับยุคไซเบอร์สเปซก็เป็นได้

ในเมื่อ “ศิลปะการแสดง” เป็นสื่อใหญ่ที่ใช้ประชาสัมพันธืบทบาทของ “ท่านเปา” ให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป เรื่องราวต่างๆ ของเปาบุ้นจิ้นซึ่งควรจะมีแบบฉบับมาจาก “หลงกุงอัน” จึงได้ถูกเติมตัดดัดแปลงรายละเอียดต่างๆ กันอย่างเป็นล่ำเป็นสันเพื่อให้เหมาะกับลักษณะมหรสพซึ่งเน้นที่ความสนุกสนานและดึงดูดความสนใจของคนหมู่มาก จนแม้กระทั่งจะคิดแต่งเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เคยปรากฏในหนังสือเล่มดังกล่าวมาก่อนเลย ก็ดูจะไม่มีใครถือสาว่าผิดกติกาแต่อย่างใด ขอให้สร้างความสนุกเป็นที่สำราญของมหาชนได้ ก็เป็นอันอนุโลมให้ได้ ดังจะเห็นได้ว่าบททีวีในปัจจุบันได้มีการสร้างสรรค์เนื้อหาต่าง ๆ อย่างพิสดารออกไปอย่างมากมายจนท่านเปาเองก็คงจะจำไม่ได้ว่าเคยไปเกี่ยวข้องกับเมื่อใด และบางครั้งก็ถึงกับไปเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในประวัติศาสตร์เลยก็มี ซึ่งหากผู้ที่เคร่งครัดทางวิชาการจะไปนึกเดือดเนื้อร้อนใจด้วยก็ป่วยการเปล่าเพราะกติกาของนิยายพื้นบ้านเขาอนุมัติเอาไว้ให้เป็นเช่นนั้นได้

1 นิยายอันเอกอุทั้ง 6 ของจีน หมายถึงนิยายซึ่งเป็นที่ยกย่องกันในหมู่ชาวจีนว่ามีคุณค่าความโดดเด่นเป็นที่รู้จักฝังใจของชาวจีนทั่วไป ได้แก่ นิยายสมัยราชวงศ์หมิง 4 เรื่อง คือ สามก๊ก (ซันกั๋วเหยี่ยนอี้) ; ไซอิ๋ว (ซีอิ๋วจี) ; ซ้องกั๋ง (สุยหู่จ้วน) ; ดอกเหมยในกุนทีทอง (จินผิงเหมย) กับนิยายในสมัยราชวงศ์ชิงอีก 2 เรื่อง ได้แก่ ดงบัณฑิต (หญฺูหลินไว่สื่อ) ; ความฝันในหอแดง (หงโหลวเหมิง)

การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของเนื้อหาต่าง ๆ นั้น มีการทำกันอยู่เป็นประจำมาแต่โบราณ ดังเช่นกรณีพระราชชนนีของพระเจ้าช่งเหวินจงคือหลี่ไทเฮาในคดีสืบเปลี่ยนราชโอรส เมื่อสมัยยังเป็นบทจักรวรรดิราชวงศ์หยวนนั้นฐานะเดิมของหลี่ไทเฮามีศักดิ์เป็นเพียงแค่นางสนมธรรมดาคนหนึ่งซึ่งไปเกิดกรณีมีเรื่องมีราวกับหลิวฮองเฮาซึ่งมีศักดิ์สูงเป็นถึงราชินี พอมาถึงเรื่องใน “หลงกุงอัน” ก็กลายเป็นว่าทั้งหลี่และหลิวมีศักดิ์เป็นนางสนมเอกเท่าเทียมกัน อย่างไรก็ตามเราก็พบอีกว่าในนิยายพงศาวดาร “บัวนฮวยเหลา” ซึ่งแต่งในเวลาถัดมากลับให้หลี่ไทเฮามีศักดิ์เดิมเป็นสนมเอกที่ต้องเผชิญกับอำนาจของหลิวฮองเฮา ครั้นมาถึงเรื่อง “สามผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม” อันเป็นพัฒนาการของนิยายเปาบุ้นจิ้นที่ค่อนข้างอยู่ตัวในยุคหลังสุดนั้น กลับไปยึดตาม “เปากงอัน” อีก คือให้หลี่และหลิวมีศักดิ์เดิมเสมอกัน ชะรอยจะพิจารณาเห็นแล้วว่าหากให้ศักดิ์เดิมเหลื่อมล้ำกันอยู่ก็จะมีปัญหาเรื่องความควรไม่ควรของการปะทะกันระหว่างผู้น้อยกับผู้ใหญ่ตามมาเป็นที่วิจารณ์กันได้อีก จึงผูกให้เป็นเรื่องการแย่งชิงตำแหน่งฮองเฮากันไปเสียเลย

ในบทจักรวรรดิราชวงศ์หยวน หลิวฮองเฮาไม่ได้ทำร้ายนางสนมหลี่แต่อย่างใด และเมื่อพระเจ้าช่งเหวินจงทราบเรื่องในตอนท้ายก็มิได้ลงอาญาอันใดแก่หลิวฮองเฮาเลย พอมาเป็น “หลงกุงอัน” สนมหลิวใส่ร้ายจนสนมหลี่ต้องถูกส่งไปอยู่วังเย็นแล้วค่อยหลบหนีออกไปตกระกำลำบากจนตาบอด เมื่อพระเจ้าช่งเหวินจงทราบความภายหลังก็คิดลงอาญาสนมหลิวถึงขั้นจะเอาลงทอดในกระทะน้ำมันทีเดียว เพียงแต่เปาบุ้นจิ้นตัดทานไว้จึงเพียงแค่ประทานแถบแพรให้ไปฆ่าตัวเอง มาถึงเรื่อง “บัวนฮวยเหลา” แต่งเรื่องร้ายแรงขึ้นถึงขั้นให้หลิวฮองเฮาลงมือเผาตํานักจนสนมหลี่ต้องหนีภัยออกจากวังไป ภายหลังเมื่อเรื่องเปิดเผยขึ้นหลิวฮองเฮาก็จัดการกับตนเองโดยมิพักต้องรออาญาจากพระเจ้าช่งเหวินจงเลย และเมื่อมาเป็นตอนหนึ่งในเรื่อง “สามผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม” ก็เอาทั้งตอนสนมหลี่ถูกส่งเข้าวังเย็นและตอนถูกเผาวังใส่เข้าไปทั้งหมดเพื่อเพิ่มความน่าสงสารให้แก่สนมหลี่ และในตอนท้ายของเรื่องก็ปรับเรื่องให้

หลิวของเฮาถูกปีศาจนางโค่วจุหลอนจนสิ้นชีวิตไปเองซึ่งเท่ากับเป็นการเลี้ยงมิให้พระเจ้าช่งเหิงจะต้องทำบาปด้วยการลงอาญา “มารดาเลี้ยง” ของพระองค์เอง

จากบทกวีสมัยราชวงศ์หยวนซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับเปาบุ้นจิ้นเลยแม้แต่หน่อย ถูกนำมาดัดแปลงแต่งเสริมจนกลายเป็นบทสำคัญที่แสดงวีรกรรมสำคัญของเปาบุ้นจิ้นได้เช่นนี้ ย่อมเป็นเครื่องชี้ให้เห็นอยู่ว่านิยายพื้นบ้านได้รับพรพิเศษมาว่าอาจจะดัดแปลงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ได้ตามแต่จะเห็นว่าสนุกสมควรแก่มหาชนที่เป็นชั้นสามัญทั่วไป สำหรับผู้ที่สนใจถามว่าเรื่องราวของเปาบุ้นจิ้นนั้นเป็นเรื่องจริงในประวัติศาสตร์หรือไม่ จึงคงพอเห็นอยู่ว่าจะไปเอาความจริงอะไรกับ “นิยาย” นักก็คงจะไม่ได้ ควรทราบว่าคดีที่เปาบุ้นจิ้นตัดสินเท่าที่มีอยู่ในบันทึกประวัติศาสตร์นั้นมีปรากฏอยู่เพียงเรื่องเดียวเท่านั้นคือเรื่องคดีดัดลิ้นวัว ซ้ำยังเป็นบันทึกที่น่าสงสัยว่าจะเป็นจริงหรือไม่ ดังนั้นเมื่อคิดคำนวณกับจำนวนคดี 100 เรื่องใน “หลงกุกอั้น” แล้ว พฤติกรรมของเปาบุ้นจิ้นที่เราทั้งหลายได้ยินได้ฟังมา จะเป็นจริงได้อย่างมากก็เพียงแค่ 1% เท่านั้นกระมัง

แม้ว่าชื่อของนิยายประเภท “กงอั้นเสี้ยวชั่ว” จะหมายถึงคดีความ และแม้ว่าเรื่องของนิยายประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับการขึ้นโรงขึ้นศาลเบิกความพยานโจทก์จำเลยอยู่เป็นพื้น แต่ก็ไม่ควรเข้าใจว่าแก่นเรื่องของนิยายประเภทนี้จะเหมือนกับนิยายสืบสวนหรือนิยายสอบสวนทั่วไป เพราะเราจะพบว่ากรรมวิธีในการ “สืบสวน” ของเปาบุ้นจิ้น มิอาจนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานแบบอย่างในกระบวนการยุติธรรมได้เท่าใดนัก เนื่องจากเปาบุ้นจิ้นมักจะเอา “ความรู้สึก” ส่วนตัวเป็นตัวตั้งพื้นฐานไว้ก่อนเสมอ ดังเราจะอ่านพบในหลาย ๆ เรื่องว่าเมื่อ “ท่านเปา” สังเกตท่วงท่ากริยาของผู้ต้องหาแล้ว ก็สามารถประเมินได้ในระดับต้นว่าผู้ต้องหา “เป็นคนสัตย์ซื่อ” หรือมี “ท่าทางส่อว่ามีน้ำใจคดโกง” ซึ่งเมื่อถึงตอนคดีคลี่คลายก็มักจะเป็นไปตาม “อคติ” ที่ “ท่านเปา” ตั้งเอาไว้ล่วงหน้าเสมอ ข้างวิธีการสอบสวนความของ “ท่านเปา” เล่า ก็เต็มไปด้วย

ความพิสดาร มีการสร้างฉากหลอกให้ผู้ต้องหาสารภาพออกมาด้วยความ
เข้าใจผิด มีการขู่เช็ญชักค้ำจี้จ้อโดยที่บางครั้งก็ยังไม่มีความหลักฐานอะไรเลย
ทำให้บางครั้งเราก็อัดนึกเห็นใจผู้ต้องหาของท่านไม่ได้เหมือนกัน สรุปก็คือ
“เปาบุ้นจิ้น” ไม่ใช่ภาพของนักสอบสวนที่มีฝีมือหรือมีความน่าประทับใจชวน
ติดตามแต่อย่างใด

ในแง่วิธีการสืบสวนแล้ว ก็เห็นกันอยู่ว่า ในการคลี่คลายคดีต่าง ๆ
เปาบุ้นจิ้นมีผู้จะได้แสดงความสามารถหรือวิธีการแบบ “เซอร์ล็อก โฮลมส์”
ออกมาสักก็มาน้อย เพราะคดีส่วนใหญ่ก็ได้ซับซ้อนเท่าใดนักจนบางทีก็
ปล่อยให้เรื่องราวคลี่คลายไปได้เอง หรืออาจใช้ปฏิภาณไหวพริบเข้าช่วยบ้าง
เล็กน้อยตามสถานการณ์ และบ่อยครั้ง “ท่านเปา” ก็อับจนปัญญาถึงกับต้อง
อาศัยเทวดามาเข้าฝันบอกหรืออาศัยคำให้การของวิญญาณผู้เคราะห์ร้ายมา
เป็นพยาน จนในชั้นหลังก็เล่นถอดวิญญาณลงไปสืบหาข้อมูลถึงในยมโลกเลยก็
มี โดยเหตุนี้ถ้าคิดจะพิจารณาหาแบบอย่างและหาความสนุกสนานจากวิธีการ
สืบสวนอันชาญฉลาดของ “ท่านเปา” ก็คงจะไม่สู้ได้ดังที่จะหวังจากนิยายสืบ
สวนสมัยใหม่

ดังนั้น จุดสนใจหรือหัวใจของโครงเรื่องแต่ละเรื่องใน “หลงกุงอัน” จึง
ไม่ใช่อยู่ที่กระบวนการสืบเสาะหรือคลี่คลายคดี แต่มักจะอยู่ที่การสะท้อนภาพ
ปัญหาของชีวิตชาวบ้านมากกว่า คดีแต่ละคดีก็จะมาถึงมือของ “ท่านเปา”
ก็ได้สาธยายอย่างละเอียดให้เห็นภาพของเจ้าทุกข์และจำเลยว่าเป็นกรณี
ขัดแย้งกันได้อย่างไร การติดตามเรื่องราวความเป็นมาเหล่านั้นจะให้อารมณ์
และมีรสชาติมากกว่าตอนตัดสินคดีคลี่คลายคดีเสมอ ส่วนปัญหาที่ใช้เป็นแกน
เรื่อง ก็เป็นปัญหาสังคมทั่ว ๆ ไปที่ชาวบ้านจึงพึงสนใจเนื่องจากเป็นเหตุเกิด
ใกล้ตัว เช่นเรื่องชิงรักหักสวาท ตีชิงวิ่งราว ปล้นฆ่าทำลาย ฆาตกรรมข่มขืน
ฉ้อโกงหลอกลวง และที่ต้องมีเป็นธรรมดาก็คือเรื่องที่เล่าเป็นทำนองฟ้องร้อง
เรียนการใช้อำนาจอันไม่เป็นธรรมของอภิสิทธิ์ชนทั้งหลาย

ผู้ที่มีใจจดติดตามวีรกรรมของ “เปาบุ้นจิ้น” จะเป็นผู้ที่อยู่ในอารมณ์ไม่

ต่างกับผู้ที่ติดตามความวิเศษของ “ซูเปอร์แมน” หรือ “มนุษย์ค้างคาว” เท่าใดนัก คือติดตามด้วยความสนุกสนานสะใจบนพื้นฐานความเชื่อความหวังว่า อาชญากรรมทั้งหลายในโลกควรจะได้รับการจัดการอย่างยุติธรรมตามหลักกฎแห่งกรรม ในเมื่อสามัญชนทั่วไปทั้งหลายไม่มีสิทธิหรือภูมิอำนาจต่ออำนาจยุติธรรมทั้งปวงได้ ก็ย่อมเป็นธรรมดาที่จะต้องวาดฝันฝากความหวังไว้กับ “อัศวินม้าขาว” ผู้พิชิตคนพาลและอภิบาลคนดีเสมอ บุคลิกอันเปรียบเสมือนเทพเจ้าแห่งความยุติธรรมของเปาบุ้นจิ้นจึงถูกเสกสรรค์ขึ้นอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อชดเชยกับความทุกข์ร้อนไม่สมปองสมหวังทั้งหลายในชีวิตจริง จนในชั้นหลังก็ยังแต่งเติมสีสันจนมีลักษณะเกินจริงไปเลย คือให้เปาบุ้นจิ้นสามารถถึงขั้นชำระคดีแบบข้ามภพข้ามชาติได้ด้วย เรื่องร้องทุกข์โดยวิญญาณผู้ที่ตายไปแล้วจึงเป็นเรื่องที่พบบ่อยจนดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดาของคดีเปาบุ้นจิ้นไปสะท้อนให้เห็นว่าชาวบ้านทั้งหลายพึ่งพาอาศัยเปาบุ้นจิ้นเป็นเครื่องประโลมใจอยู่มาก ถึงขั้นที่ใช้เป็นสื่อสนองความอยากจะมีอิทธิฤทธิ์อิทธิเดชไว้ต่อสู้กับอนิจจลักษณ์ในโลกและสังคมที่เดียว ยิ่งมาในยุคสมัยหลังซึ่งมีการจูงเรื่องออกจากสังคมชาวบ้านเข้าไปเกี่ยวข้องกับอำนาจบ้านเมืองมากขึ้น “เปาบุ้นจิ้น” ยังได้รับการเสริมสร้างให้มีบริวาร และผู้ช่วยเหลือต่าง ๆ ทางการเมืองเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อีกด้วย ดังจะเห็นได้ว่าในนิยายเรื่อง “เจ็ดผู้กล้าหาญผู้ทรงธรรม” ซึ่งเก็บเอาคดีใน “หลงถูกงอนัน” มาแต่งขยายนั้น มีเหล่าจอมยุทธ์มาช่วยปราบมารมีของ “ท่านเปา” อย่างมากมายเหลือล้นจนเกินจำเป็น เรียกได้ว่าเป็นเรื่องที่มีพระเอกมากกว่าผู้ร้ายเสียอีก แม้ออกจะผิดธรรมเนียมการแต่งนิยายที่มักจะต้องให้ฝ่ายธรรมะถูกรุมก็จริงอยู่ แต่ก็สร้างความคึกคักอบอุ่นใจให้กับผู้ติดตามเรื่องราวได้เป็นอย่างดี

เมื่อกำหนดได้ว่าเรื่อง “หลงถูกงอนัน” หรือ “เปาบุ้นจิ้น” นี้เป็นนิยายในระดับชาวบ้านที่เหมาะสมสำหรับการมหรสพ หากใช้นิยายชั้นคลาสสิกที่มีความละเอียดละเมียดต่อการจูงจิตและจรรโลงใจผู้อ่านแล้วก็อาจจะเป็นเรื่องเปลืองเปล่าหากคิดเที่ยวไปสืบเสาะแคะไต่ดีความแสวงหาความหมายหรือนัยยะทาง

คุณธรรมอันสูงส่งหรือคิทธิเคราะหฺแนวปรัชญาอันลึกซึ้งอย่างเอาจริงเอาจัง คติธรรมที่สะท้อนได้จากนิยายเปาบุ้นจิ้นแต่ละเรื่องก็ย่อมจะมีอยู่บ้าง แต่ก็ไม่น่าจะแฝงซ่อนไว้ในระดับที่ลึกซึ้งเกินระดับที่ชาวบ้านทั่วไปจะขบคิด มองเห็นได้

เราอาจจะพอมองเห็นได้ว่าแนวคุณธรรมที่กำกับคิทธิความต่าง ๆ ใน “เปากงอั้น” เป็นแนวของลัทธิขงจื้อใหม่อันเป็นคุณธรรมพื้นฐานของวิถีชีวิตชาวจีนในสมัยนั้น แต่ “เปาบุ้นจิ้น” ก็ไม่เคยพยายามตั้งคำถามหรือสร้างทฤษฎีอธิบายเหตุผลของหลักคุณธรรมให้ลึกซึ้งเกินกว่าการพรรณนาเหตุและผลไปตามสามัญสำนึกพื้นฐานที่ชาวบ้านจีนเคยชินอยู่ แม้ว่าในสายตาของคนยุคปัจจุบันอย่างเรา ๆ อาจจะตั้งคำถามได้มากมายว่ามาตรฐานความยุติธรรมของเปาบุ้นจิ้นนั้นถูกต้องสมควรดีแล้วหรือ? สอดคล้องกับหลักปรัชญาขงจื้อสักเพียงใด? แต่ถ้าไปคิดเครียดกับคำถามเหล่านั้นมากนัก ก็คงเหมือนกับการหาเลือดจากปู นอกจากจะไม่ได้คำตอบจากนิยายเหล่านั้นแล้ว ยังจะพลาดประเด็นความบันเทิงและแง่มุมความเชื่อระดับชาวบ้านที่น่าสนใจบางอย่างไปด้วย

หรืออย่างเช่นเราอาจจะสังเกตเห็นว่าตัวผู้ร้ายในหลาย ๆ คดี ครองเพศเป็น “หลวงจีน” ทูตในพุทธศาสนาหรือเป็นนักพรตในศาสนาเต๋า ศาสนาทั้งสองนี้เป็นปฏิกิริยาทางความคิดกับลัทธิขงจื้อใหม่มาแต่ในสมัยราชวงศ์ซ่งก็จริง แต่เจตนาการนำเสนอของเรื่องก็มักจะไม่ได้มุ่งสนใจโจมตีในแง่หลักธรรมความเชื่อแต่อย่างใด คงแสดงภาพของ “ผู้ร้าย” เหล่านั้นออกมาในลักษณะที่เป็นบุคคลประเภทหนึ่งของสังคมที่อาศัยช่องทาง “อภิสัทธี” บางอย่างไปเที่ยวหลอกลวงชาวบ้าน เป็นภาพที่ใกล้ชิดกับความเป็นอยู่และชีวิตประจำวันของชาวบ้านเป็นอย่างมาก ดังนั้น นอกจากความสนุกสนานรื่นรมย์แล้ว เราอาจจะตั้งเป็นข้อสังเกตได้อย่างหนึ่งว่าเรื่องราวของ “เปาบุ้นจิ้น” เป็นที่รู้จักนิยมนักมากได้ก็เพราะเป็นเรื่องที่สนิทสนมกับชีวิตประจำวันที่ปกติธรรมดาของสามัญชนทั่วไปนั่นเอง

เท่าที่ได้กล่าวเป็นความมายืดยาวพอสมควรนี้ อาจดูเหมือนจะชี้ชวนให้เห็นสรุปว่า คดีความต่าง ๆ ของเปาบุ้นจิ้นเหล่านี้มีแต่บันทึกเป็นหลัก ไม่สู้มีคุณค่าในเชิงภาษาและวรรณกรรมเท่าใดนัก ทั้งเนื้อหาสาระก็ไม่อาจใช้อ้างอิงความจริงในเชิงประวัติศาสตร์ได้ ตลอดจนมิอาจใช้ตรึงตรองให้เห็นหลักการความเชื่อเชิงปรัชญาอย่างลึกซึ้งได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม การจะสรุปเช่นนี้ก็เพียงเป็นแนวโน้มการมองของ “นักวรรณคดี” ชาวจีนโดยทั่วไป ซึ่งอาจจะเป็นการมองที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานและมุมมองในลักษณะหนึ่งเท่านั้นเพราะอันที่จริงแล้ว คุณค่าของ “วรรณกรรม” เล่มนี้ก็ใช่ว่าจะหาไม่ได้เอาเสียเลย มิเช่นนั้นก็คงจะสามารถประกอบตัวอยู่มาได้นานนับเป็นร้อยปี และความพากเพียรอุตสาหะของบรรดานักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ทำการแปลงานภาษาจีนแบบเกินตัวในครั้งนี้ ก็คงจะไม่มีความหมายอะไรมากเท่าใดนัก

จริงอยู่ที่ความงามเชิงวรรณศิลป์ ความจริงตามประวัติศาสตร์และความคิดทางปรัชญาของเรื่องเปาบุ้นจิ้น จะดุด้อยอยู่บ้างตามมาตรฐานของผู้ทรงภูมิธรรม แต่คุณค่าต่าง ๆ ในแง่อื่นก็มีอยู่มากไม่น้อย นอกเหนือจากคุณค่าเชิงจิตวิทยาที่ใช้อาศัยเป็นที่พึงใจของเหล่าราษฎรสามัญดังได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ประชาชนยังใช้เรื่องราวของเปาบุ้นจิ้นเป็นเครื่องมือในการวิพากษ์จุดบกพร่องของชนชั้นปกครองอีกด้วย ทั้งนี้โดยผ่านทางบทกวีที่น่าออกแสดงให้ดูกันทั่วไป เสมือนหนึ่งเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ฝ่ายชนชั้นปกครองที่ได้ฟังได้เห็นและเข้าใจนัยยะ ก็มักจะยินดียอมรับข้อเรียกร้องเหล่านั้นได้อยู่ เพราะเห็นว่ามีใช้เป็นการวิพากษ์แบบต้องการล้มล้างสถาบันหรือระบบการปกครอง แต่เป็นการมุ่งหมายให้พิจารณาถึงช่องโหว่ที่ผู้มีอิทธิพลใช้แสวงหาประโยชน์กับชาวบ้านทั่วไปมากกว่า จะว่าไปแล้วก็เป็นดังกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นความทุกข์เดือดร้อนของประชาชนได้ในระดับหนึ่ง อันนี้เป็นคุณค่าในเชิงการปกครอง ซึ่งถึงจะไม่ได้เป็นผู้ใหญ่มีอำนาจของบ้านเมือง ก็อาจส่องกระจกเงาที่สะท้อนภาพธรรมดา ๆ นี้แล้วนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการเข้าใจความต้องการธรรมดา ๆ

ของคนชั้นธรรมดาได้มากขึ้น

ในแง่ประวัติศาสตร์คดีจีน เรื่อง “หลงถูกงอัน” นี้ ยังอาจจะถือได้ว่าเป็น “บ่อพัก” ข้อมูลวรรณกรรมชาวบ้านที่สำคัญไม่น้อย ทั้งนี้เพราะเรื่องราวต่างๆ ในหนังสือเล่มนี้มีต้นตอจากแหล่งต่างๆ หลากหลาย เช่น จากนิทานปรัมปราของชาวบ้าน จากบันทึกและพงศาวดาร จากตำนานเรื่องเล่า และจากบทร้องเล่นมหรสพ เป็นต้น จากบ่อพักข้อมูลอันอุดมสมบูรณ์นี้เอง ที่เป็นต้นกำเนิดของละครในนิยายรุ่นหลังและบทกวีจำนวนมากมาย รวมทั้งเป็นต้นเค้าของนิยายสำคัญยุคหลังหลายเล่มมีเรื่อง “ซ้องกั๋ง” เป็นอาทิ แม้แต่นิยายประเภทกำลังภายในในปัจจุบัน ก็ถือกันว่าเป็นพัฒนาการที่สืบเนื่องมาจากเรื่องเปาบุ้นจิ้นนี้เอง แม้เราจะมิสามารถประเมินได้ว่าหากปราศจาก “บ่อพัก” ข้อมูลที่สมบูรณ์นี้แล้ว วรรณคดีจีนยุคหลังถัดมาจะกลายไปจากที่เป็นอยู่อย่างไรบ้าง แต่ก็น่าเชื่อได้ว่าคงจะมีผลกระทบกระเทือนทำให้เปลี่ยนโฉมไปเป็นอย่างมากทีเดียว

อาจจะกล่าวได่ว่านิยายเล่มนี้เป็นสะพานเชื่อมสำคัญที่ทอดจากวรรณกรรมคงแก่เรียนแนวโรแมนติกไปสู่วรรณกรรมแนวเรียลลิสติกที่บรรยายภาพไปตามความเป็นจริงที่เห็นอยู่ เราจะพบว่าตัวละครเอกของเรื่องแต่ละเรื่องใน “หลงถูกงอัน” ล้วนแล้วแต่เป็นบุคคลชนชั้นธรรมดาที่มีกิเลสตัณหาทั่ว ๆ ไป มีตั้งแต่พ่อค้าช่างฝีมือไปจนถึงทาสกุลีแบกหาม มีตั้งแต่ชายชรา สตรีสาวไปจนถึงเด็กตัวน้อย มีตั้งแต่หลวงจีนนักพรต นักศึกษาไปจนถึงโจรขโมยและหญิงงามเมือง คนธรรมดาเหล่านั้นก็เกิดความโลภ ความโกรธ ความหลงจนพาตัวไปพัวพันทำความผิดถึงขั้นขึ้นโรงขึ้นศาลและรับการชำระไปตามโทษานุโทษ เป็นที่น่าสังเกตว่า คดีความส่วนใหญ่นี้มีต้นเหตุมาจากการเบียดเบียนหรือทำความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ในระดับแค่ผิดศีลห้าเท่านั้น จะมีคดีกริ๊งโครมใหญ่โตเป็นระดับการเมืองอยู่เพียงไม่กี่เรื่อง ซึ่งสื่อให้เห็นว่าอุทาหรณ์ที่แฝงในนิยายคดีความเหล่านั้นมุ่งหวังให้เห็นและดักเตือนกันอยู่แค่วิถีชีวิตธรรมดาของสามัญชนทั่วไปมากกว่า

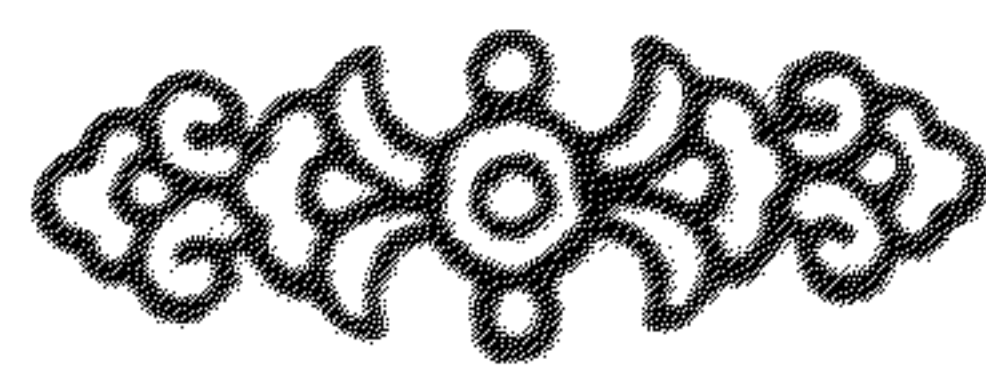
คุณค่าที่สำคัญที่สุดของหนังสือรวมเรื่องสั้นเล่มนี้ จึงน่าจะเป็นในแง่ที่สะท้อนความเป็นชาวบ้านจีนออกมาอย่างซื่อ ๆ ชัด ๆ แม้ว่าพฤติกรรมของตัวเป่าบู้้นจีนจะเป็นเรื่องไม่จริงเสียเกือบทั้งหมดดังได้กล่าวมาแล้ว แต่เนื้อเรื่องรายละเอียดในเรื่องก็น่าเชื่อได้ว่ามีความใกล้เคียงกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านจีนในสมัยหนึ่ง เราจะพบว่า ความเชื่อและการยึดถือศีลธรรมในแบบฉบับระดับชาวบ้านจีน,วิถีชีวิตและความมุ่งหวังในชีวิตของชาวบ้านจีน, การดิ้นรนและการเผชิญภัยรูปแบบต่าง ๆ ในสังคม,ฐานะของสตรีชาวบ้าน, ตลอดจนพฤติกรรมของอภิสิทธิ์ชนในสังคม ล้วนฉายชัดอยู่ในนิยายคดีความเหล่านี้ ซึ่งเป็นแง่มุมที่ช่วยให้เห็นภาพของสามัญชนชาวจีนในประวัติศาสตร์ได้แจ่มแจ้งยิ่งกว่าวรรณคดีชั้นวิจิตรอื่น ๆ ที่มักจะปรุงแต่งข้อมูลจนเห็นภาพคลาดเคลื่อนจากความจริงเสมอ คุณค่าของนิยายเล่มนี้จึงมิได้อยู่ที่ความสูงส่งละเมียดละไมหรือความลึกซึ้งพิสดาร แต่อยู่ที่ความธรรมดาที่ไม่ได้ผ่านการขัดแต่งและอยู่ที่ความเรียบง่ายตรงกับความต้องการและความเป็นจริงในชีวิต

ณ สมัยที่เรื่องราวของเป่าบู้้นจีนกำลังเป็นที่กล่าวขวัญกันในประเทศไทยอย่างกว้างขวางอยู่นี้ “ท่านเปา” ที่ชาวไทยทั่วไปมีโอกาสรับรู้บทบาทและรายละเอียดต่าง ๆ นั้น เป็น “ท่านเปา” ที่ผ่านการประดิษฐ์แต่งเสริมอย่างพิสดารมาแล้ว ซึ่งก็สามารถสร้างความสนุกสนานหยอกระแหย่บันเทิงให้แก่ผู้ติดตามได้อย่างมาก ต้องตรงตามเจตนารมณ์ของการมหรสพอยู่ หากแต่ในยามที่เกิดต้องการจะแยกแยะถอดเครื่องประดับอันฉูดฉาดออกไปเพื่อพิจารณาตัวตนดั้งเดิมอันแท้จริง ก็ออกจะไม่สะดวกนักสำหรับชาวไทยทั่วไปด้วยขาดข้อมูลในการสอบค้นเทียบเคียง การที่เยาวชนไทยกลุ่มหนึ่งอาศัยจังหวะที่ผู้คนกำลังสนใจและทรงจำอยู่กับพฤติกรรมของเทพแห่งความยุติธรรมผู้นี้อยู่ สมัครสมานกำลังก็นำเอาตัวตนดั้งเดิมนั้นมาเรียบเรียงเสนอเป็นพากย์ภาษาไทยอย่างสมบูรณ์ด้วยเจตนาดีที่จะให้เป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญ จึงสมควรได้รับการอนุโมทนาอย่างยิ่ง แม้หนังสือเล่มนี้ออกจะดูเรียบ ๆ ไร้สีสันเมื่อเทียบกับ

“เปาบุ้นจิ้น” ฉบับที่มีอยู่เดิม แต่ก็ยังเป็นฉบับมาตรฐานที่จะเป็นหลักฐานอันมี
คุณค่ามันคงอยู่ในบรรณภาพไทยได้อย่างแน่นอน

ปกรณ์ ลิมปनुสรณ์
ลานโพธิ์ ท่าพระจันทร์
ปลายคิมหันต์ 2538

สารบัญ

1. คดีลูกกัญญาแจ	1
2. คดีเก็บประกาศสืบคดี	18
3. คดีไผดำ	25
4. คดีกัณณิณฆาตกร	30
5. คดีเหตุใดจึงไร้คู่ครอง	41
6. คดีพระโพธิสัตว์กวนอิมมาเข้าฝัน	45
7. คดีรับคนข้ามฟาก	51
8. คดีหลอกเชิดม้า	55
9. คดีกระบองคนใบ้	58
10. คดีเสื้อผ้าก่อเภทภัย	60
11. คดีแมวหน้าหยก	69
12. คดีคำสวดอมิตาพุทธ	81
13. คดีไขปริศนาเชืยมชี	89
14. คดีลูกกตัญญู	92
15. คดีแพะรับบาป	100
16. คดีเปาพญายมอภิปรายเรื่องกรรมดีกรรมชั่ว	107
17. คดีรองเท้าปักดอกไม้ฝังดิน	111
18. คดีตัดลิ้นวัว	116
19. คดีหลวงจีนอำมหิต	119
20. คดีจักจั่นลอกคราบ	128
21. คดีรู้หน้าไม่รู้ใจ	133
22. คดีแม่เลี้ยงใจเหด	138

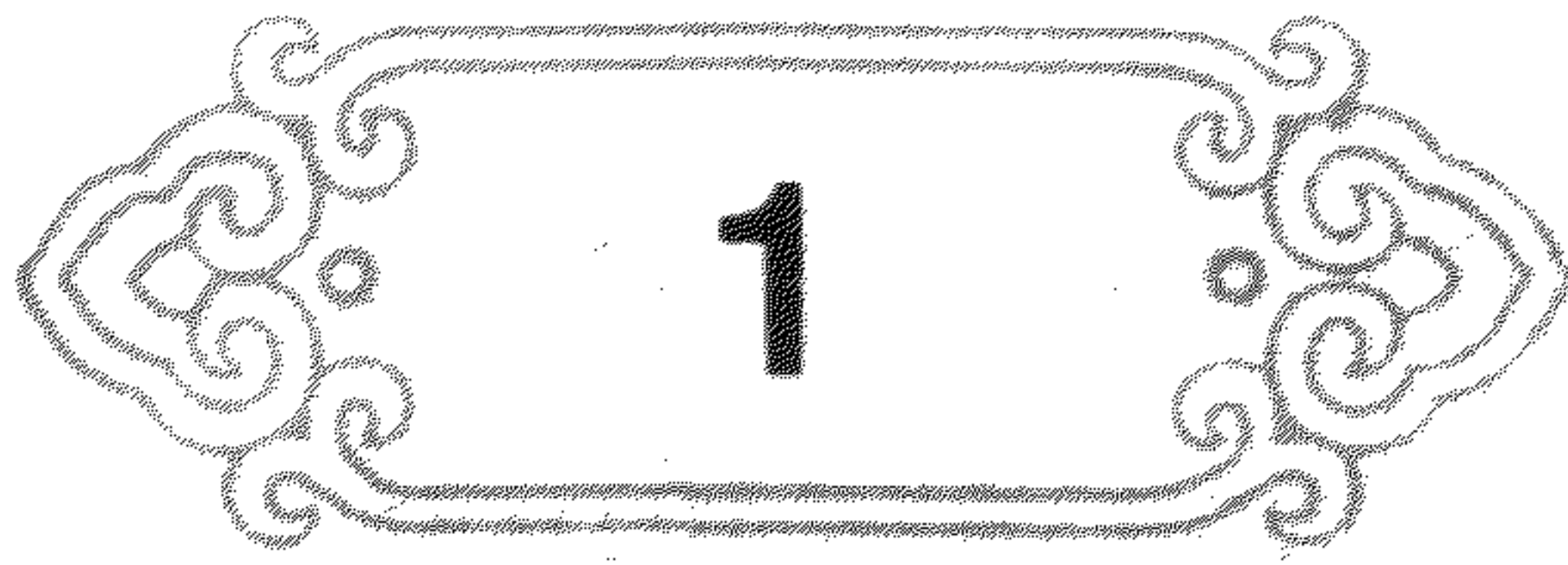
23.	คดีสวนดอกไม้ร้าง	141
24.	คดีช้อนมิดคีนมิด	149
25.	คดีลูกบอลงาช้างสีแดง	152
26.	คดีไร้ผู้สืบสกุล	160
27.	คดีโพรงใต้หลังคา	163
28.	คดีประหารไทเฮา	170
29.	คดีมังกรขี่มังกร	178
30.	คดีปีนงาช้างปักลงดิน	183
31.	คดีอ่างดำ	185
32.	คดีพิษริษยา	188
33.	คดีกวางจางกวางลู่	191
34.	คดีเสือจับคนร้าย	194
35.	คดีข้าวสีน้ำเงิน	198
36.	คดีล้างมลทิน	201
37.	คดีหรือชะตาฟ้าลิขิต	207
38.	คดีครูผู้ถ่วงอนาคตศิษย์	216
39.	คดีมูลห่านพิสุจน์ความ	220
40.	คดีชาวประมงที่ท่าเรือ	224
41.	คดีนอนกัดใบไม้	229
42.	คดีกัดลิ้นฆ่าตัวตาย	232
43.	คดีตะเกียงเคลือบ	240
44.	คดีขยับเก้าอี้ อิงตันถ่ง เคียงชมแสงจันทร์	247
45.	คดีใบผักเน่า	251
46.	คดีอุบายพิสุจน์เจ้าของร่ม	259
47.	คดีฆาตกรรมอำพราง	262
48.	คดีศาลาริมน้ำ	266

49.	คดีพระยาเทครัว	272
50.	คดีผลแดงโมผลดอก	275
51.	คดีป้ายสีชิงภรรยา	278
52.	คดีปลาหลิฮ้อทอง	284
53.	คดีนางเสือแดง	290
54.	คดีชะนีด่านนอกหน้าต่าง	295
55.	คดีทางลับใต้ดิน	299
56.	คดีถ้ำมังกร	307
57.	คดีพลิกคดีคุณนายเจ้า	313
58.	คดีหัวหน้าโจร	317
59.	คดีอิงเสือ	322
60.	คดีเปาพญายมอภิปรายเรื่องอายุขัยลิขิต	327
61.	คดีประหารอนุชาพระมเหสี	330
62.	คดีไขปริศนาคำทำนาย	338
63.	คดีจ้าวพานาง	344
64.	คดีมังกรดำริมฝั่งน้ำ	353
65.	คดีพระภูมिर้องทุกข์	358
66.	คดีปริศนาป้ายไม้แกะสลัก	361
67.	คดีคัมภีร์ชานกวน (ตรีเทพเสนา)	364
68.	คดีแมงมุมกินเอกสาร	371
69.	คดีบัณฑิตผู้รับความอัปยศ	378
70.	คดีรูปภาพปริศนา	382
71.	คดีไม้กวาดทำเหตุ	387
72.	คดีศิลาจารึกหลวง	392
73.	คดีศพนับจันทัน	396
74.	คดีช่องลับในเรือโจร	401

75.	คดีรับกรรมเพราะฆ่าเกิน	407
76.	คดีประหารหลวงจีนปลอม	411
77.	คดีเหรียญทองแดงเสียบก้ำแพง	416
78.	คดีผีไม้แป้ง	421
79.	คดีเบาะแสจากใบไม้	426
80.	คดีพินัยกรรมลวง	436
81.	คดีเต่าลงบ่อน้ำ	440
82.	คดีมองลอดช่องก้ำแพง	445
83.	คดีหลวงจีนขมวดคิ้ว	452
84.	คดีแม่ทัพสวมรอย	456
85.	คดีพ่อค้าปลอกสั๊กหลาด	460
86.	คดีทดสอบเล่นกลายเป็นทดสอบจริง	464
87.	คดีนกร้องว่า “พ่อค้ามาตามลำพัง”	468
88.	คดีฉลาดโง่กลับตาลปัตร	471
89.	คดีสิงโตหิน	473
90.	คดีกระต่ายสวมหมวก	483
91.	คดีคนครว้ปรุงสุรา	493
92.	คดีโจรที่ระบายน้ำ	499
93.	คดีขายบูตดำ	503
94.	คดีช่างตัดเสื้อได้รับเลือกเป็นขุนนาง	507
95.	คดีความจงรักภักดีและเกียรติยศที่ถูกอำพราง	513
96.	คดีห่อเงิน	517
97.	คดีผ้าเช็ดหน้าหาคนร้าย	525
98.	คดีขโมยรองเท้า	532
99.	คดีปริศนาห้องนอนลูกสะใภ้	535
100.	คดีคัมภีร์อวิชฌู	538

山頂

山頂

คดีลูกกัญญาแจ

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ เมืองแต่จัว มีชายสามคนคือโจวซือหลง หลิวป้อเหลียน และ หวางจื่อเงินคบหากันเป็นสหายสนิท ทั้งสามนี้รักใคร่กันดั่งมิตรภาพของ ก่วนจ้งกับเปาสุหย่า ต่อมาโจวซือหลงกับหวางจื่อเงินไปสอบขุนนางชั้นต้น ด้วยกัน จึงโดยสารเรือไปเข้าสอบที่นครไคฟง เมื่อโจวซือหลงลงเรือก็รู้สึก หงุดหงิดยิ่งนัก หวางจื่อเงินสังเกตเห็นก็ปลอบใจว่า

“ปณิธานของชายชาติรื้ออยู่ที่ยศศักดิ์ เพียงแค่จากไกลไยต้องทอดถอนใจ”

โจวซือหลงตอบว่า

“ข้ามิได้ถอนใจด้วยเหตุนั้น แต่ตอนนี้ภรรยาข้ามีครรภ์ได้เจ็ดเดือน คำนวณดูแล้วคงจะคลอดราวเดือนอ้าย ข้าจึงไม่วางใจ”

หวางจื่อเงินกล่าวว่า

“ภรรยาข้าก็กำลังตั้งครรภ์ ท่านคิดดู คนดีฟ้าย่อมคุ้มครอง พวกนาง ต้องปลอดภัยแน่ ท่านอย่ากังวลใจไปเลย”

โจวซือหลงกล่าวว่า

“เราทั้งสองเรียนหนังสือร่วมสำนักกันมาแต่เล็ก ครั้นโตขึ้นก็ได้เข้า ราชวิทยาลัยด้วยกัน วันหน้าก็คงได้ดีมียศศักดิ์ด้วยกัน ตอนนี้ภรรยาของทั้งสองฝ่ายต่างก็มีครรภ์ นับว่าประจวบเหมาะอะไรเช่นนี้ หากพี่ไม่รังเกียจ วัน หน้าหากลูกเราเป็นชายทั้งคู่ก็ให้เรียกขานกันเป็นพี่ชายน้องชาย หากเป็นหญิง ทั้งคู่ก็ให้เรียนขานกันเป็นพี่สาวน้องสาว หากมันเป็นชายหนึ่งหญิงหนึ่งก็ให้

เป็นสามีภรรยา กัน พี่ท่านคิดเห็นเป็นอย่างไร”

หลวงจื่อเฉินตอบว่า “วาจານี้ตรงกับใจข้า” ว่าแล้วก็ให้บ่าวไพร่นำสุรามาร่วมดื่มกันอย่างยินดี ทั้งสองยิ่งรักใคร่สนิทสนมกันขึ้นไปอีก

เมื่อเข้าสอบที่เมืองหลวงเสร็จแล้ว ผลปรากฏว่าโจวซือหลงสอบได้ ส่วนหลวงจื่อเฉินสอบตก จึงได้อำลากลับบ้านก่อน โจวซือหลงมาส่งเขาถึงเขตชายเมืองแล้วกำชับสั่งความว่า

“ตอนนี้ขอฝากจดหมายฉบับหนึ่งให้พี่ช่วยนำไปให้ทางบ้าน เรื่องราวหรืองานใดๆ ในบ้านก็ขอรบกวนให้พี่ช่วยดูแลแทนด้วย”

หลวงจื่อเฉินตอบว่า “เรื่องต่าง ๆ ในบ้านท่านข้าจะช่วยดูแลจนสุดกำลัง ท่านไม่ต้องกังวลใจ จงพยายามในการสอบหน้าพระที่นั่งที่จะมาถึงนี้ให้เต็มที่ จงสอบชิงสามอันดับแรกให้จงได้” ว่าแล้วก็หลั่งน้ำตาอำลากลับบ้าน

เมื่อหลวงจื่อเฉินกลับถึงบ้านก็ได้ทราบว่านางเว่ย ภรรยาตนคลอดบุตรเป็นชาย ชื่อเฉาตัง ก็ถามภรรยาว่าบุตรชายเกิดวันใด นางเว่ยตอบว่า

“ยามเย็น (เจ็ดโมงถึงเก้าโมงเช้า) วันที่สิบห้าเดือนหนึ่ง ยามโห่ยว (ตีห้าถึงเจ็ดโมงเช้า) วันนั้นบ้านตระกูลโจวก็ได้ลูกสาวคนหนึ่ง ชื่อฉงอวี่”

หลวงจื่อเฉินยินดีนักรีบเอาจดหมายไปส่งที่บ้านตระกูลโจว นางหลี่ภรรยาโจวซือหลงได้ข่าวว่าสามีสอบได้ก่อน ก็ได้รับจดหมายจากสามีแจ้งว่าสบายดี ในจดหมายยังได้กล่าวถึงเรื่องหมั้นหมายบุตรในครรภ์ของทั้งสองฝ่ายด้วย นางหลี่จึงสั่งให้สาวใช้จัดสุรามาด้อนรับหลวงจื่อเฉิน หลวงจื่อเฉินดื่มกินเมมาแล้วจึงกลับบ้าน แต่นั่นมาก็ช่วยดูแลจัดการงานนอกบ้านของตระกูลโจวเป็นอย่างดี ไม่มีความคิดเห็นแก่ตัวแม้แต่น้อย

หลายเดือนให้หลังโจวซือหลงได้รับตำแหน่งนายอำเภอกลับมา ก็เลือกวันมงคล เชิญให้หลิวป้อเหลียนเป็นสักขีพยานการหมั้นของสองตระกูล หลวงจื่อเฉินมอบหยกยู่อี่เลี่ยมทองให้ริดาโจวซือหลงเป็นของหมั้น โจวซือหลงก็เอาปิ่นหงส์ซึ่งทำด้วยหยกเขียวคู่หนึ่งมอบให้เป็นของหมั้นตอบเมื่อโจวซือหลงเดินทางไปรับตำแหน่งแล้วก็มีจดหมายติดต่อถามข่าวคราวกับหลวงจื่อเฉินอยู่

ทุกเดือนมิได้ขาด

ฝ่ายหวางจื่อเฉินเพียรสอบเข้ารับราชการหลายครั้งไม่ได้ จึงรับเป็น
อาจารย์สอนหนังสือ ต่อมารับตำแหน่งรองข้าหลวงเมืองซงเจียง อยู่มาก็เกิด
ป่วยหนัก จึงส่งจดหมายสั่งเสียไปยังโจวซือหลง ข้างในไม่ได้กล่าวอะไรเพียง
สั่งเสียให้ช่วยดูแลบุตรน้อย หลังจากนั้นก็ถึงแก่กรรมในตำแหน่งหน้าที่ บังเอิญ
โจวซือหลงมาตรวจงานที่นครนานกิง พอได้รับจดหมายก็ร้องไห้เสียใจมาก
เดินทางไปเช่นไหว้อาลัยศพด้วยตนเอง หวางจื่อเฉินเป็นขุนนางซื่อสัตย์สุจริต
จึงไม่ได้ทิ้งสมบัติใดไว้ให้บุตรภรรยา โจวซือหลงจึงมอบเงินร้อยตำลึงให้ ช่วย
ทำหนังสือรายงานผู้บังคับบัญชา จัดยวดยานพาหนะ ช่วยเอาศพหวางจื่อเฉิน
กลับไปฝังยังบ้านเกิด เมื่อจัดงานศพเรียบร้อยแล้วก็จะรับหวางเฉาตั้งไปเล่าเรียน
หนังสือ แต่หวางเฉาตั้งปฏิเสธว่า

“บิดาข้าพเจ้าเพิ่งเสียชีวิต มารดาตกเป็นม่าย ฐานะครอบครัวยากจน ผู้
เป็นบุตรโอรสเลยจะกล้าเดินทางไปไกล”

โจวซือหลงได้ฟังก็ดีใจว่าหวางเฉาตั้งเป็นคนกตัญญู ให้เงินทองอุปการะ
อยู่เสมอ และกำชับให้เขาขยันเล่าเรียน แต่ฐานะทางบ้านเขากลับยิ่งตกต่ำ พอ
อายุได้สิบสี่ปี หวางเฉาตั้งเข้าเป็นนักเรียนของโรงเรียนในเมืองได้ โจวซือหลง
ทราบข่าวก็ดีใจมากส่งคำอวยพรไปให้เป็นพิเศษ

นับแต่นั้นมา หวางเฉาตั้งก็มุ่งมั่นเล่าเรียนเพียงอย่างเดียว ครอบครัวจึง
ยิ่งยากจนหนักขึ้นไปอีก ฝ่ายโจวซือหลงเคยรับตำแหน่งอัศวินหาเสนาบดี แต่
เนื่องจากไม่มีบุตรชายจึงได้ลาออกกลับมาอยู่บ้านเดิม หวางเฉาตั้งกับ
หลิวป้อเหลียนได้ทราบก็ไปอวยพร เฝอญูบรรดาเจ้าหน้าที่จากอำเภอก็มา
เยี่ยมคารวะ โจวซือหลงเห็นหวางเฉาตั้งสวมเสื้อผ้าเก่าขาด ก็รู้สึกอับอายและ
ไม่พอใจมาก พอหวางเฉาตั้งอายุได้สิบหกปี ก็วานให้หลิวป้อเหลียนไปตกลง
เลือกวันมงคลกับโจวซือหลง โจวซือหลงตอบว่า

“เมื่อบิดาเขายังอยู่ แม่เคยให้ของหมั้นมาเล็กน้อย แต่ก็ยังไม่ได้ส่งสินสอด
มา เขาเป็นบุตรหลานขุนนาง ลูกสาวข้าเป็นธิดาตระกูลสูง ในเมื่อสอง

ครอบครัวต่างมิใช่คนสามัญเมื่อจะแต่งงานต้องจัดให้ครบตามประเพณีทั้งหกชั้น”

หวางเฉาตั้งพอราบก็กล่าวกับหลิวป้อเหลียนว่า

“เขาเองก็ทราบที่บ้านข้ายากจนชั้นแค้น ไยจะต้องกลั่นแกล้งกันเยี่ยงนี้? ข้าจะมูมานะเล่าเรียน หากว่าภายหลังได้เป็นขุนนาง ค่อยจัดการเรื่องนี้กันใหม่” ในที่สุดก็ไม่ตอบกลับไปทางโจวซือหลง

วันหนึ่งโจวซือหลงกล่าวกับภรรยาว่า

“ลูกเราโตเป็นสาวแล้ว สมควรออกเรือนได้”

นางหลี่ผู้ภรรยา กล่าวว่า “ก่อนหน้านี้คุณชายหวางมาตกลงเรื่องแต่งงานในเมื่อบ้านเขายากจน บ้านเราก็มีลูกสาวคนเดียว ทำไมไม่แต่งเขาเข้าบ้าน จะได้สะดวกทั้งสองฝ่าย จะเรียกร้องสินสอดทำไม?”

โจวซือหลงตอบว่า “ข้าเห็นอนาคตของหวางเฉาตั้งคงจะเป็นได้แค่บัณฑิตยากจน ข้ามีตำแหน่งสูงถึงเพียงนี้ จะเอาบัณฑิตยากจนมาเป็นเขยได้อย่างไร ข้าคิดว่าอย่างไรเสียเขาก็ไม่มีเงินไม่มีสินสอด ก็เรียกร้องไปเพื่อแกล้งเขาอย่างนั้นเอง อีกประการหนึ่ง เขาคูยมัวไม่ละอายใจ รออีกปีข้าจะวานพี่หลิวไปพูดกับเขาว่า ในเมื่อไม่มีสินสอด ก็ให้เอาเงินไปร้อยตำลึง แล้วแต่งงานกับคนอื่น ข้าจะเลือกลูกหลานตระกูลขุนนางที่มีชื่อเสียงให้ลูกเรา จะได้ไม่เป็นการหม่นงอเหยี่ยวลูกเราไว้”

นางหลี่กล่าวว่า “แม้บ้านเขาจะจน แต่ก็มีใจใฝ่ศึกษาเล่าเรียน อนาคตต้องไม่ตกต่ำ ถึงบิดาเขาตายไปแล้ว แต่คำสัตย์ก็ยังอยู่ เราจะกลับคำสัตย์ได้อย่างไรกัน”

โจวซือหลงกล่าวว่า “เจ้าจะรู้อะไร เรื่องนี้ข้าจัดการเอง”

โจวซือหลงกับภรรยาหาทราบไม่ว่านางฉงอวีบุตรีลอบฟังคำสนทนาอยู่หลังฉาก

วันรุ่งขึ้นนางฉงอวีลงไปชมดอกไม้ในสวนหลังบ้านกับนางตันก๊วยสาวใช้ แลเห็นหวางเฉาตั้งเดินผ่านกำแพงไป นางตันก๊วยชี้ว่า

“นั่นคือคุณชายหวาง”

หนุ่มสาวทั้งสองต่างก็มองดูกันและกันก่อนไป นางฉงอวี่เห็นหวางเฉาตั้ง บุคลิกสง่างามแต่สวมเสื้อผ้าเก่าขาด ในใจก็ลอบยินดีขึ้นมา วันรุ่งขึ้นก็ลงไป สวนดอกไม้กับสาวใช้อีก หวางเฉาตั้งเห็นหญิงสาวดวงตาสุกใสดูจดวงดาว รูป โฉมงดงามดั่งดวงจันทร์ งามเฉิดฉายชวนประทับใจมาชมดอกไม้กับสาวใช้ก็ คาดเดาว่านางคือโจฉงอวี่ วันต่อมาเขาเดินผ่านสวนดอกไม้อีก นางฉงอวี่ก็ ให้นางตักน้ำไปตะโกนเรียกว่า “คุณชายหวาง!” หวางเฉาตั้งเกรงคนจะเห็นเข้า จึงไม่กล้าเข้าใกล้ นางตักน้ำก็ตะโกนเรียกอีก หวางเฉาตั้งเห็นดังนั้นก็ทราบว่ นางมีเรื่องจะพูดกับตน จึงเดินเข้ามาชิดริมกำแพง นางฉงอวี่สั่งให้สาวใช้ไป เปิดประตูเล็ก แล้วเล่าเรื่องที่ได้ยินบิดามารดาสนทนากันให้เขาฟัง หวางเฉาตั้ง กล่าวว่า

“การหมั้นครั้งนี้บิดาผู้ล่วงลับเป็นผู้กระทำ แม้ตอนนี้ข้าจะยากจน ก็ไม่ ขอรับเงินที่บิดาท่านจะมอบให้ และก็ไม่ต้องถอนหมั้นด้วย หากบิดาท่านจะให้ ท่านออกเรือนไปกับคนอื่น ก็ต้องแล้วแต่บิดาท่าน”

นางฉงอวี่กล่าวว่า “บิดาข้ามีเจตนาเช่นนี้จริง แต่ข้าไม่ยอมเด็ดขาด ท่าน ตั้งใจเล่าเรียนเถิด ในที่สุดเราคงจะได้อยู่ร่วมกัน ตอนค่ำท่านจงมาที่นี่อีก ข้า มีเรื่องจะถามท่าน ตอนนี้เกรงว่าจะมีคนมา ขอลาไปก่อน”

หวางเฉาตั้งกลับบ้านไป รอจนตีกตีก็เงียบสงัดแล้วก็เดินมาที่ข้างประตู กระจกใส นางตักน้ำที่ยืนรออยู่กล่าวว่า

“คุณหนูให้เชิญคุณชายเข้าไปสนทนาข้างใน”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “เกรงว่าหากนายเจ้ารู้เข้าจะไม่งามทั้งสองฝ่าย”

นางตักน้ำตอบว่า “นายท่านกับฮุยอินหลับแล้ว เข้าไปก็ไม่เป็นไร”

หวางเฉาตั้งลังเลอยู่ นางตักน้ำก็เร่งให้เขาเข้าไปจนได้ ฝ่ายนางฉงอวี่จัด เตรียมสุราไว้อร่อยก่อนแล้ว พอหวางเฉาตั้งเข้ามาก็เชื้อเชิญให้เขานั่งตรง กันข้ามและร่วมดื่มด้วยกัน หวางเฉาตั้งเกิดความปรารถนาในตัวนางฉงอวี่ ใครจะหลับนอนกับนาง แต่นางยืนกรานไม่ยินยอม กล่าวกับหวางเฉาตั้งว่า

“งานเลี้ยงวันนี้จัดขึ้นเพราะสงสารที่ท่านยากไร้ ไหนเลยจะมีเจตนาถึงขั้น

นี้ หากแม้วันนี้ตามใจท่าน จะมีอะไรมารับประกันการแต่งงานในภายหน้า?”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “ข้าไม่กล้าบังคับข่มเหงท่านแน่ แต่เรื่องบิดาท่าน คิดกลับคำสัญญา นั้นจะทำอย่างไร?”

นางฉงอวีตอบว่า “บิดาข้าปรารถนาจะเลือกผู้อื่นเป็นเขย แต่ข้าไหนเลย จะยอม คำโบราณว่าไว้ หมั้นหมายกันแล้ว จะเปลี่ยนแปลงโดยง่ายได้อย่างไร”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “ท่านอาจทำเช่นนี้ได้ แต่หากบิดาท่านบังคับก็จน ปัญญาแล้ว”

นางฉงอวีกล่าวว่า “หากบิดาบังคับ ข้าก็ได้แต่ตายเท่านั้น” ว่าแล้วก็จูงมือหวางเฉาตั้งกล่าวสาบานต่อฟ้า แล้วดื่มสุรากันอีก ด้วยนางฉงอวีอายุยังเยาว์และมีเคยดื่มสุรามาก่อนพอถึงเที่ยงคืนก็เมาหลับไปโดยมิได้ผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าและกล่าวอำลาหวางเฉาตั้ง หวางเฉาตั้งจะกลับออกไป นางตันกู่ก็ห้ามไว้ว่า

“คุณหนูยังไม่ตื่น คงจะมีเรื่องสนทนา คุณชายนั่งรออยู่สักครู่ก่อนให้คุณ หนูตื่นแล้วค่อยไป”

หวางเฉาตั้งพินิจนางในยามหลับ เห็นยิ่งงดงามยิ่งกว่าดอกไผ่ถาง ก็เกิด ความปรารถนาขึ้นมาสุดระงับ เข้ามาสวมกอดนางหลับไปด้วยกัน พอนาง ฉงอวีตื่นขึ้นมากล่าวว่า

“ข้าเผลอหลับไปครู่หนึ่ง ไม่ได้ดูหน้าดูหลังให้เรียบร้อย”

หวางเฉาตั้งขอหลับนอนกับนาง นางก็เกิดความอาลัยอาวรณ์ไม่อาจตัดใจปฏิเสธ ทั้งสองจึงได้มีความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยา กัน พอไก่ขัน ทั้งสองตื่นขึ้น นางฉงอวีก็มอบแพรไหมสามพับ กำไลทองคู่หนึ่ง และปิ่นเงินหลายคู่ให้ หวางเฉาตั้ง ก่อนลาจากก็สั่งกำชับให้เขามาหาอีกในคืนต่อไป แต่นั้นมา หวางเฉาตั้งก็เข้าบ้านตระกูลโจวในเวลาค่ำ จากไปในยามฟ้าสาง เหตุการณ์ เป็นเช่นนี้อยู่สองเดือนเศษ

คืนหนึ่งมารดาหวางเฉาตั้งเกิดล้มป่วย จึงไม่ได้ไปหานางฉงอวี นาง ตันกู่รอเปิดประตูอยู่นานไม่เห็นเขามา ทันใดนั้นได้ยินเสียงฝีเท้าคนก็ร้องว่า

“คุณชายมาแล้ว” นึกไม่ถึงเจ้าของเสียงผีเท้ากลับเป็นจู้เซ่งปาซึ่งมีอาชีพ
ลักเล็กขโมยน้อย พอเห็นนางตันก้วยก็ปรีเข้ามา นางเห็นเป็นโจรก็รีบวิ่งเข้าไป
ข้างใน จู้เซ่งปาก็วิ่งไล่ตามมา นางตันก้วยคิดตะโกนร้อง จึงถูกจู้เซ่งปาสังหาร
ด้วยดาบ ระหว่างที่โจรบุกเข้ามาในบ้าน แสงตะเกียงส่องสว่าง นางฉงอวี่เห็น
โจรเข้ามาก็เปิดประตูวิ่งเข้าไปหลบซ่อนในที่ลับบนบ้าน จู้เซ่งปาเข้าไปในห้อง
แล้วกวาดเก็บทรัพย์สินมีค่าจากไป นางฉงอวี่รอจนฟ้าสว่างร้องเรียกมารดาว่า

“ห้องข้าถูกโจรปล้น”

โจวซือหลงถามว่า “ทำไมเจ้าไม่ร้องแต่แรก?”

นางฉงอวี่ตอบว่า “ข้าเห็นมันฆ่าตันก้วย เลยเปิดประตูวิ่งหนีมาซ่อนในที่ลับ
ไม่กล้าร้องตะโกน”

โจวซือหลงเห็นนางตันก้วยนอนตายอยู่ที่ประตูหลัง ก็ถามธิดาตนว่า

“ทำไมตันก้วยถูกฆ่าตรงนี้?”

นางฉงอวี่ได้แต่นั่งเงิบไม่ตอบคำ โจวซือหลงนี้กระแวงสงสัยนางขึ้นมา
หลังเกิดเรื่องขึ้น นางฉงอวี่ก็ตกใจกลัวจนล้มเจ็บลง

โจวซือหลงอยากจะฟ้องร้องต่อทางการ แต่ก็ไร้ของกลาง จึงให้เหมยหวัง
คนในบ้านไปเที่ยวสืบเสาะหาตามที่ต่าง ๆ ฝ่ายมารดาหวางเฉาตั้งที่ล้มเจ็บไม่
มีเงินไปเจียดยา หวางเฉาตั้งจึงเอากำไลทองไปขายให้ช่างเงินหนวาก้วย
หนวาก้วยก็ตอบตกลงแต่ยังมีได้มอบเงินให้ หวางเฉาตั้งก็เดินออกจากร้านไป
บังเอิญเหมยหวังเดินผ่านร้านมาแลเห็นบนโต๊ะช่างเงินมีกำไลทองวงหนึ่ง ก็เดิน
เข้าไปถามว่า

“นี่เป็นของบ้านใด?”

ช่างเงินตอบว่า “เผอิญเมื่อครุ่นนี้คุณชายหวางมาบอกขายไว้”

เหมยหวังกล่าวว่า “ในเมื่อต้องการขาย ข้าก็จะนำกลับไปให้นายท่าน แล้ว
เอาเงินมาให้เขา”

ช่างเงินตอบว่า “เขาสั่งไม่ให้บอกเรื่องนี้กับใคร ท่านเองก็อย่าพูดออกไป
อย่าให้เขามาตำหนิซ้ำได้” ว่าแล้วก็มอบกำไลทองให้เหมยหวังไป

เหมยวังกลับมารายงานโจวซือหลงว่า “ของนี้คล้ายของบ้านเรา ขอเชิญให้ดูเทียบกับคุณหนูพิจารณาดู”

นางหลือออกมาดูก็จำได้ กล่าวว่า “นี่เป็นของของคุณหนู เจ้าได้มาจากที่ใด?”

เหมยวังตอบว่า “ได้มาจากร้านช่างเงินหนวากุ้ย เขาบอกว่าคุณชายหวางเฉาตั้งมาขอบอกขายไว้”

โจวซือหลงกล่าวด้วยความเดือดดาลว่า “ที่แท้เด็กผู้นี้ยากจนจนไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรี มาปล้นฆ่าคนที่นี่” ว่าแล้วก็รีบเขียนคำฟ้องให้เหมยวังไปยื่นฟ้องที่ศาลผู้ตรวจราชการ

‘ฟ้องร้องด้วยเรื่องสังหารหญิงรับใช้ปล้นทรัพย์ ฆาตกรใจเหี้ยมหวางเฉาตั้งเป็นบุตรโหดชั่วของหวางจื่อเฉินเจ้าเมืองผู้ล่งลับ ไม่รักษากฎของตน ผลาญทรัพย์สมบัติของตระกูล ยากแค้นถึงขั้นต้องอดอาหาร โหยหิวจนตาลาย เสื้อผ้าเก่าขาด ยามหนาวต้องทนสั่น เนื่องจากข้าพเจ้ารู้จักกับหวางจื่อเฉินผู้บิดาเขาจึงไปมาหาสู่คุ้นเคยกัน ครั้นยามสองในคืนหนึ่งของเดือนนี้ ได้ลักลอบเข้าไปในบ้านข้าพเจ้า คิดปลุกปล้ำข่มขืนหญิงรับใช้ตันกุ้ย นางขัดขึ้นจึงถูกสังหาร แล้วเข้าปล้นเอาทรัพย์สินในบ้านไป วันรุ่งขึ้นจับได้ของกลางเป็นกำไลทองวงหนึ่งซึ่งเอามาขายแก่ช่างเงินหนวากุ้ย ช่างเงินสามารถเป็นพยานได้ ปล้นทรัพย์สังหารชีวิต เหยียดหยามดูแคลนกฎหมายบ้านเมือง วิ่งวอนให้ตามหาของกลางและชดใช้ชีวิต ขจัดภัยพิทักษ์ความสงบ ขอฟ้องร้อง’

เปาบุ้นจิ้นผู้ตรวจราชการในเวลานั้นเป็นขุนนางใจซื่อมือสะอาด ชื่อสัตย์สุจริตยิ่งนัก เมื่อได้รับคำฟ้องก็ให้จำวเชื่อกับขุนหย่งเจ้าหน้าที่ทั้งสองไปจับกุมหวางเฉาตั้งมา เช้าวันรุ่งขึ้นหวางเฉาตั้งเขียนคำฟ้องร้องบ้างว่า

‘ฟ้องร้องด้วยเรื่องปรักปรำใส่ร้าย ผ้าไหมบ้านตะวันตกหายไป ไยมากล่าวหาส่งเดชว่าบ้านตะวันตกขโมย คนแคว้นเยว่ซื้อหาสุรา เหตุใดจึงกล่าวหาเปะปะว่าคนแคว้นฉินโกงราคา? บิดาข้าพเจ้าเดิมมีอาชีพค้าขาย ต่อมาไปสอนหนังสือ ภายหลังได้เข้ารับราชการเป็นรองข้าหลวงเมืองชงเจียง มี

ความซื่อสัตย์สุจริต จึงไม่มีทรัพย์สินทิ้งไว้ให้ ต่อมาข้าพเจ้าผู้บุตรได้เป็น นักศึกษา ในครั้งอดีตโจวซือหลงผู้พ่อตาเคยหมั้นหมายข้าพเจ้ากับธิดาโตนาง โจวฉงอวี่แต่ครั้งอยู่ในครรภ์ บิดาผู้ล่วงลับมอบหยกอยู่เป็นของหมั้น โจวซือหลง ให้ปิ่นหงส์ตอบแทนมา คาดไม่ถึงว่าฐานะครอบครัวข้าพเจ้าค่อย ๆ ตกต่ำ ยากจะจัดงานแต่งงานให้ครบทุกขั้นได้ โจวฉงอวี่ยึดมั่นในสัจจะเหนือเงินทอง ลอบเอากำไล ปิ่น และแพรให้ข้าพเจ้า พ่อตารักคนมั่งมีรังเกียจคนจน เคยขอให้ข้าพเจ้าถอนหมั้นเพื่อยกนางให้ผู้อื่นหลายต่อหลายครั้ง นานไปก็จะหลงกล แม้ไม่มีสาเหตุก็จะทำได้ ประจวบเหมาะมีโจรบุกปล้น กลับฉวยโอกาสคิดล้ม เลิกการหมั้นหมายเดิม หากูใหม่ให้ธิดา โจรสังหารหญิงรับใช้กลับลักปราสาท ร้ายบุตรเขย ขอฟ้าโปรดสอบสวนคนคด จับตัวคนร้าย ตัดสินให้แต่งงาน ช่วยอภิบาลคนดี ร้องเรียนมาด้วยบันทึก'

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “ในเมื่อเจ้ามิได้ฆ่านางตันก๊วย แล้วกำไลนี้ได้มาจาก ไหน?”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “คุณหนูเป็นคนให้ข้าพเจ้ามา”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เรื่องต้องไม่เป็นเช่นนั้นแน่”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “คุณหนูของนางเป็นพยานได้”

เปาบุ้นจิ้นลังเลอยู่นานก็สอบถามว่า “เจ้ากับนางโจวฉงอวี่ลอบเป็นชู้กัน หรือ?”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “ไม่กล้า” ท่าทางเขาอยากจะกล่าวอะไร แต่ก็อับอาย ผู้คน เปาบุ้นจิ้นพอจะเข้าใจความคิดของเขา จึงถอยไปอยู่ห้องใน ให้พาตัวเขา เข้าไปด้วยแล้วสั่งให้บริวารออกไปให้หมด

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “ในเมื่อไม่ได้ลอบเป็นชู้กัน ไหนเลยนางจะยอมให้ของ แก่เจ้ามากมาย?”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “วันนี้หากไม่ถูกใส่ความ ข้าพเจ้าย่อมไม่กล้ากล่าว วาจาที่เป็นการทำลายเกียรติคุณของนาง แต่ตอนนี้เกิดเรื่องขึ้น ข้าพเจ้าไม่ อาจไม่รายงานความจริง” ว่าแล้วก็เล่าเรื่องให้เปาบุ้นจิ้นฟังโดยละเอียด

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เกรงแต่เรื่องนี้จะไม่เป็นจริงเท่านั้น หากว่าเป็นจริง พรุ่งนี้ยามเชยหน้ากันในศาล เจ้าจงเล่าเรื่องนี้ออกมาโดยละเอียด ดูว่าบิดา นางจะจัดการอย่างไร ข้าต้องเอาตัวนางโจโฉงอ้วม้ายืนยัน หากเป็นเรื่องจริง ก็จะตัดสินให้เจ้าได้แต่งงาน หากเป็นเรื่องเท็จก็ต้องให้เจ้าชดใช้ชีวิต”

หวางเฉาตั้งค่านับแล้วค่านับอีกกล่าวว่า “ขอให้ได้เท่าโปรดอนเคราะห์ด้วย”

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นเปิดศาลไต่ส่วนคดี โจโฉลงทงก็ออกมาสู้คดีด้วย เขากล่าวกับเปาบุ้นจิ้นว่า “เจ้าผู้นี้ไม่ใช่คนดีงาม ขอให้ได้เท่ารักษาเกียรติราชสำนัก ตัดสินตามกฎหมาย”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เมื่อมีเหตุผลก็ต้องทำตามกฎหมาย เมื่อมีกฎหมายไยจะเห็นแก่หน้า หวางเฉาตั้งก็เป็นบุตรหลานตระกูลขุนนาง เป็นอภิชาตบุตร มีหรือที่ข้าจะไม่ยุติธรรม” แล้วก็กล่าวกับหวางเฉาตั้งว่า

“บิดาเป็นขุนนางสัตย์ซื่อ บุตรกลับประพฤติเป็นโจร เจ้ เทนเห็นชื่อเสียงวงศ์ตระกูลต้องมัวหมองได้หรือ?”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “แต่ไรมาข้าพเจ้าก็ปฏิบัติตนตามประเพณี ยึดถือเมตตาตั้งมั่นในคุณธรรม ไหนเลยจะทำเรื่องเช่นนี้ได้!”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “ในเมื่อเจ้าไม่ได้กระทำ แล้วได้ของกลางมาจากที่ใด?”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “ธิดาเขามอบให้ ข้าพเจ้ามิได้ขโมยมา”

โจโฉลงทงกล่าวว่า “เห็นชัดว่าเขาด้อยเหตุผลโต้แย้งไม่ขึ้น จึงขัดทอดไปที่ลูกสาวข้าพเจ้า”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “เจ้าเข้าไปถึงห้องธิดาโจโฉลงทงได้อย่างไร?”

หวางเฉาตั้งตอบว่า “ความนี้มีสาเหตุ”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “สาเหตุอะไร จงกล่าวมาให้ละเอียด”

หวางเฉาตั้งก็เล่าตามตรงว่า “เดือนสามฤดูใบไม้ผลิ ข้าพเจ้าเดินผ่านสวนดอกไม้ของบ้านตระกูลโจโฉ บังเอิญพบคุณหนูที่ออกมาชมสวนกับสาวใช้ตั้นก๊วย ต่างฝ่ายต่างมองกันอยู่นานก็แยกย้ายกลับไป วันที่สองข้าพเจ้าผ่านทางนั้นอีก ก็เห็นคุณหนูอยู่ที่นั่นก่อนแล้ว นางใช้ให้ตั้นก๊วยมาเรียกข้าพเจ้าไปในสวน และ

เล่าให้ฟังว่าบิดานางปรึกษากับมารดาว่าจะขอยกเลิกการแต่งงาน โดยจะให้ท่านลุงหลิวป้อเหลียนมาเจรจากับข้าพเจ้า ทั้งจะให้เงินร้อยตำลึงจ้างให้ข้าพเจ้าถอนหมั้น ทว่าฮูหยินไม่ยินยอม คุณหนูเห็นข้าพเจ้าสวมเสื้อผ้าเก่าขาดก็นัดให้ข้าพเจ้ามาสนทนาด้วยในเวลากลางคืน พอข้าพเจ้าไปตามนัดก็เห็นต้นกุยคอยอยู่ที่ประตู คุณหนูเชิญข้าพเจ้าดื่มสุรา แล้วก็มอบกำไลทองคู่หนึ่ง ปั้นเงินหลายคู่ แพรไหมอีกสามพับให้ข้าพเจ้า ต่อมาเหตุการณ์บีบบังคับ มารดาข้าพเจ้าล้มป่วยไม่มีเงินไปเจียดยา ข้าพเจ้าจึงได้เอากำไลทองวงหนึ่งไปขอแลกเงินที่ร้านช่างเงินหนวากุ้ย เหมยหวังคนบ้านตระกูลโจวมาเห็นก็หลอกช่างเงินหนวากุ้ยว่าจะเอาไปขายให้เจ้านายตน เรื่องที่นางต้นกุยถูกสังหารนั้นข้าพเจ้าไม่เกี่ยวข้องด้วยจริง ๆ มุ่งหวังให้ได้เท่าโปรดเมตตา คิดว่าบิดาผู้ล่วงลับมีทายาทคนเดียว มารดาก็กำลังเจ็บป่วย โปรดประทานความยุติธรรมเรื่องการแต่งงาน จับตัวคนร้ายมาลงโทษให้ได้ ข้าพเจ้าย่อมต้องทดแทนพระคุณ”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ในเมื่อเป็นเช่นนี้ก็แสดงว่าท่านโจวดูแลธิดาไม่เคร่งครัด จะโทษหวางเฉาตั้งได้อย่างไร?”

โจวซื่อหลงตอบว่า “เขากล่าววาจาเลื่อนลอย ลูกสาวข้าเรียบร้อยสำรวม ไหนเลยจะมีเรื่องเช่นนี้”

เปาบุ้นจิ้นจึงว่า “ในเมื่อไม่มี ก็ให้ธิดาท่านออกมาเป็นพยานยืนยันเรื่องราวด้วยตนเอง”

หวางเฉาตั้งกล่าวว่า “หากแม้คุณหนูออกมาให้การ แล้วปรากฏว่าคำให้การของข้าพเจ้าเป็นเท็จ ข้าพเจ้าก็ยินดีรับโทษประหาร”

โจวซื่อหลงรู้สึกพิศวงนัก หากเรื่องที่หวางเฉาตั้งเล่าเป็นเรื่องโกหก มีหรือที่เขาจะล่วงรู้วาจาที่ข้ากล่าวกับฮูหยินได้? หากเป็นเรื่องจริง ประการแรกตนไม่รู้จะพูดอย่างไร ประการที่สอง รู้สึกละอายใจ จึงยังคงลังเลอยู่

เปาบุ้นจิ้นกระตุ้นว่า “ได้เท่าเองก็เป็นขุนนางผู้ใหญ่ ไยไม่คิดสอบสวนให้ละเอียดยิ่งขึ้น?”

เมื่อโจวซือหลงถูกกระตุ้ดั่งนั้นก็กล่าวว่า “ไม่มีผู้ใดรู้จักบุตรดีเกินบิดา หากครอบครัวข้าพเจ้ามีเรื่องเช่นนี้ ไหนเลยข้าพเจ้าจะไม่ระแคะระคาย?”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เกรงแต่ว่าหากมีเรื่องเช่นนี้ก็จะไม่สู้งาม ในเมื่อไม่มีเรื่องดังว่า ให้ธิดาท่านออกมายืนยันจะเป็นไรไป?”

โจวซือหลงนั่งอึ้งพูดไม่ออกอยู่ครู่หนึ่ง ก็สั่งให้เหมยหวังเอาเกี้ยวไปรับธิดาตนมา เหมยหวังรีบกลับบ้านรายงานเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฮูหยินฟัง ฮูหยินก็เข้าห้องไปบอกนางฉงอวี่ นางฉงอวี่คิดว่าหากตนไม่ไปยืนยัน เห็นที่หวางเฉาตั้งจะไม่อาจพ้นข้อกล่าวหาได้ เหมยหวังเร่งรัดว่า “ได้เท่าเปากำลังรอคุณหนูไปให้การ” นางฉงอวี่จึงขึ้นเกี้ยวมา

พอถึงประตูชั้นที่สองนางฉงอวี่ก็ลงจากเกี้ยวเข้าไปพบเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“นักศึกษาผู้นี้กล่าวว่าเจ้าให้กำไลทองแก่เขา บิดาของเจ้ากล่าวว่าเขาปล้นเอาไปผู้ยืนยันได้ก็คือเจ้า จงให้การมาโดยยุติธรรม”

นางฉงอวี่อับอายไม่กล้าตอบ หวางเฉาตั้งกล่าวว่า “ในเมื่อท่านลอบเอาให้จริง พูดมาตามตรงก็ไม่เห็นเป็นไร ท่านทนให้เข้าไปตายได้อย่างนั้นหรือ?”

นางฉงอวี่อายยิ่งเยาว์ก็ยิ่งอับอายไม่กล้าตอบ เปาบุ้นจิ้นใช้ไม้ทุบโต๊ะตวาดเสียงดังว่า

“นักศึกษาผู้นี้น่ารังเกียจนัก! ปากกล่าวอ้างปราชญ์ขงจื้อ เม่งจื๊อกลับประพฤติตนดุจมหาโจรเต๋าจื๊อ ไยมาปั้นวาทะเท็จหลอกลวงทางการ? ไบยอย่างหนักสืสืบไม้ ตัดสินโทษประหาร!”

หวางเฉาตั้งกลับแสดงกิริยาทาร์ก ลงนอนกับพื้นร้องไห้กล่าวว่า

“คุณหนู หากท่านไม่ได้ก่อเรื่องขึ้นแต่ต้น ไยจะมีเรื่องวันนี้? คำสาบานในคตินั้น บัดนี้อยู่ที่ใด? ตอนนี้ข้าต้องรับโทษก็เพราะท่าน ถึงข้าตายก็ไม่มีอะไรต้องเสียดาย แต่ผู้ใดจะคอยปรนนิบัติมารดาชราที่บ้านข้า?”

นางฉงอวี่ก้มหน้าซ่อนน้ำตา กล่าวว่า “ข้าน้อยเป็นคนให้กำไลทองเขาไปเอง คนที่ฆ่าตัวกันไม่ใช่เขา ตอนที่โจรเข้ามา ข้าน้อยอาศัยแสงตะเกียงมองดู

เห็นเป็นชายกลางคนไว้หนวดเครา"

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า "คำให้การยุติธรรม ยกเลิกการไต่ถาม"

หวางเฉาตั้งลุกขึ้นมาอย่างยินดี เดินไปคุกเข้าข้างกายนางฉงอวี่ นางเห็นเขาผมเผ้าหลุดลุ่ย ก็คุกเข่าลงจัดให้เรียบร้อย

โจวซือหลงเห็นดังนั้นก็โกรธมาก กล่าวว่า "เด็กคนนี้ก็กลัวเสียจนตาลาย มองอะไรไม่รอบคอบ พุดจาเหลวไหล"

นางฉงอวี่สารภาพความจริงไปแล้ว พอเห็นบิดาโกรธก็ยังไม่กล้าพุดอะไร เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

"ในเมื่อธิดาท่านกลัวจนตาลาย มองอะไรไม่รอบคอบ คาดว่าท่านคงมองได้รอบคอบ มิสู้ท่านตัดสินโทษตายให้หวางเฉาตัวเอง ยังจะต้องรอให้เขาพุดมากมาย? นับประสาอะไรกับตันก๊วยเป็นสื่อรักให้เขา เขาไหนเลยหักใจสังหารนางได้?"

โจวซือหลงตอบว่า "ธิดาน้อยอายุยังเยาว์ คงไม่ถึงกับมีเรื่องราวรักใคร่ เช่นนิยายเรื่องห้องตะวันตก"

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า "ทั้งสองมีความรักกันมาก่อนจริง ท่านก็เห็นตอนนางจัดผมให้เขาแล้ว ไยต้องโต้แย้งเอาเป็นเอาตาย?"

โจวซือหลงกล่าวว่า "ข้าพเจ้าทราบความผิดแล้ว สุดแต่ได้เท่าจะตัดสิน"

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า "ในความเห็นของข้า ท่านกับบิดาเขาเป็นเพื่อนร่วมสำนัก รักใคร่สนิทสนมกัน ทั้งได้สัญญาหมั้นหมายบุตรในครรภ์ไว้ ประกอบกับเป็นความเต็มใจของคู่บ่าวสาว ไยไม่รีบจัดการแต่งงานเสีย?"

โจวซือหลงกล่าวว่า "จากที่หวางเฉาตั้งพุดมา บอกว่าตัวเองไม่ได้สังหารตันก๊วย แต่ก็ป็นสาเหตุให้นางต้องเสียชีวิต ต้องให้เขาจับตัวฆาตกรร้ายออกมา จึงจะไม่เอาผิดเขา"

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า "ฆาตกรตัวจริงสืบหาไม่ยาก อีกเจ็ดวันรับรองต้องจับได้ จากนั้นให้เลือกวันมงคลประกอบพิธีแต่งงาน"

โจวซือหลงออกจากศาลไปอย่างไม่พอใจ เปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้หวางเฉาตั้ง

กับโจโฉงอวีแยกย้ายกันกลับบ้านได้

คืนนั้นเมื่อหวางเฉาต์กลับบ้านแล้วก็จุตฐูปบอกบิดาว่า

“ข้าโชคร้ายประสบเคราะห์กรรมเช่นนี้ ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง หากไม่สามารถจับตัวฆาตกรตัวจริงมาได้ คตินี้ก็จะไม่ยุติ หากวิญญูณบิดายังอยู่ ขอให้ช่วยเหลือให้จับฆาตกรร้ายได้ด้วยเถิด”

อธิษฐานเสร็จก็เข้านอน พอหลับก็ฝันว่าบิดานั่งอยู่ข้างบน ตนเองหันหน้าไปคารวะท่าน ท่านก็โยนไม้เสี่ยงทลายคู่หนึ่งลงกับพื้น ได้คำทำนายประเสริฐเป็นรูปคล้ายเลขแปด พอตนเองรีบเดินไปเก็บ บิดาก็จากไป ฝันถึงตรงนี้หวางเฉาต์ก็ตื่นขึ้น

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นเมื่อออกจากศาลไปแล้ว ก็ยังครุ่นคิดหาวิธีล่อตัวคนร้ายอยู่ คืนนั้นฝันเห็นคนสวมเสื้อผ้าและหมวกแบบบัณฑิตคนหนึ่ง เดินเข้ามาคารวะ แล้วกล่าวว่า

“บุตรชายข้าพเจ้ารอดพ้นจากข้อหา ต้องขอบคุณในความเมตตาของท่านอย่างยิ่ง”

ว่าแล้วก็โยนไม้เสี่ยงทลายลงกับพื้น เปาบุ้นจิ้นมองดูเห็นเป็นคำทำนายประเสริฐคล้ายรูปเลขแปด พอตื่นขึ้นมาก็คิดว่าคนร้ายถ้าไม่ใช่แซ่จู้ (อวยพร) ก็ต้องชื่อเซ่ง (ประเสริฐ) หรือชื่อเก๋า (ไม้เสี่ยงทลาย) เช้าวันรุ่งขึ้นเปิดศาล ให้คนไปเชิญขุนชายหวางมาปรึกษา หวางเฉาต์ได้ทราบดังนั้นก็รีบสวมเสื้อผ้ามาพบเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นเล่าความฝันเมื่อคืนให้หวางเฉาต์ฟัง หวางเฉาต์กล่าวว่า

“ต้องเป็นเพราะบิดาผู้ล่วงลับซาบซึ่งในบุญคุณของใต้เท้า จึงมาคารวะขอบคุณเป็นพิเศษ เมื่อคืนข้าพเจ้าจุตฐูปอธิษฐานต่อบิดา วังวอนให้บอกนามของฆาตกร พอหลับก็ฝันเห็นบิดาผู้ล่วงลับมาโยนไม้เสี่ยงทลายเป็นปริศนาเช่นเดียวกัน ความฝันสอดคล้องกันเช่นนี้ คาดว่าในไม้เสี่ยงทลายจะแฝงนามคนร้ายไว้”

เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า “เมื่อยามสามข้าลองตีความ คนร้ายนี้หากมิใช่แซ่จู้ ก็

ต้องซื้อเชิงหรือเก่า ในเมื่อไม้เสียวตายตกลงมาเป็นรูปเลขแปด ก็อาจจะเป็น
ลูกคนที่แปดก็ได้ เจ้าลองนึกดูมีคนชื่อเช่นนี้บ้างหรือไม่?”

บังเอิญคนเฝ้าประตูที่อยู่ข้าง ๆ ได้ยินก็รายงานว่า “อดีตได้ทำหลิวเคย
จับโจรลักเล็กขโมยน้อยคนหนึ่งชื่อ จู้เชิงปา ต่อมาพิจารณาว่ากระทำผิดเป็น
ครั้งแรกจึงแค่สักแขนแล้วปล่อยตัวไป”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ต้องเป็นคนผู้นี้อย่างไม่ต้องสงสัย” ว่าแล้วรีบขึ้น
ศาลออกหมายแดงเรียกตัวจู้เชิงปา ใช้เจ้าหน้าที่สองคนไปจับกุมตัวมาได้สวน
เมื่อเจ้าหน้าที่ไปถึงประตูบ้านของจู้เชิงปา ก็เห็นเขากำลังจะออกจากบ้านพอดี
จึงเข้าไปสกัดไว้ แล้วล่ามโซ่กุญแจมาที่ศาล

เปาบุ้นจิ้นทวาดต่าจู้เชิงปาว่า “เจ้าตรวจฉันทนบกุณมาคนปล้นชิงทรัพย์ใน
ยามวิกาล ขวัญกล้าบังอาจนัก!”

จู้เชิงปาตอบว่า “แต่ไหนแต่ไรมาผู้น้อยก็ทำตามกฎหมาย หาได้กระทำ
เรื่องนี้ไม่”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “แต่ไหนแต่ไรมาเจ้าปฏิบัติตามกฎหมายหรือ อย่างนั้น
ทำไมอดีตได้ทำหลิวต้องจับกุมตัวเจ้ามาสักแขน?”

จู้เชิงปาตอบว่า “ได้ทำหลิวจับคนผิด พอสอบสวนได้ก็ปล่อยตัว”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ได้ทำหลิวเห็นเจ้ากระทำผิดเป็นครั้งแรก ลงโทษแค่
สักแขนแล้วปล่อยตัว บัดนี้เจ้ายังไม่ปรับปรุงแก้ไขตนเอง กลับบุกเข้าสังหาร
หญิงรับใช้ปล้นชิงทรัพย์ ลงโทษโบยอย่างหนักสี่สิบไม้ แล้วจงสารภาพออก
มาให้หมด!”

จู้เชิงปาทอบัดไม่ยอมรับสารภาพ ต่อมาใช้ไม้หนึบขาทรมานก็ยังไม่
ยอมรับ เปาบุ้นจิ้นสังเกตเห็นที่เอวจู้เชิงปามีกุญแจห้อยอยู่สองดอก ก็สั่งให้
บริวารไปเอามา แล้วใช้ให้เจ้าหน้าที่สองคนถือกุญแจไปบ้านจู้เชิงปา ดำเนิน
อุบายอย่างหนึ่ง ก่อนให้ไปก็กำชับว่า

“พวกเจ้าดำเนินการตามแผน หากเปิดเผยออกไปจะโบยเจ้าคนละสี่สิบไม้
ปลดออกไม่เรียกใช้สอยอีก”

เจ้าหน้าที่ทั้งสองถือกุญแจไปยังบ้านจู้เซ่งปา กล่าวกับภรรยาเขาว่า

“วันนี้สามีเจ้าไปที่ศาล สารภาพความจริงว่าได้ปล้นทรัพย์สินที่บ้านตระกูลโจว ให้เอากุญแจมาให้เจ้าเปิดหีบ เอาเฉพาะของกลางออกมา”

ภรรยาจู้เซ่งปาเชื่อถือนิทใจเปิดหีบหยิบของกลางออกมาให้ เจ้าหน้าที่ทั้งสองหาบของกลางกลับไปยังศาล พอจู้เซ่งปาเห็นของกลางก็ตกตะลึงพริ้งเพริดไม่อาจโต้แย้งได้อีก รับสารภาพว่า

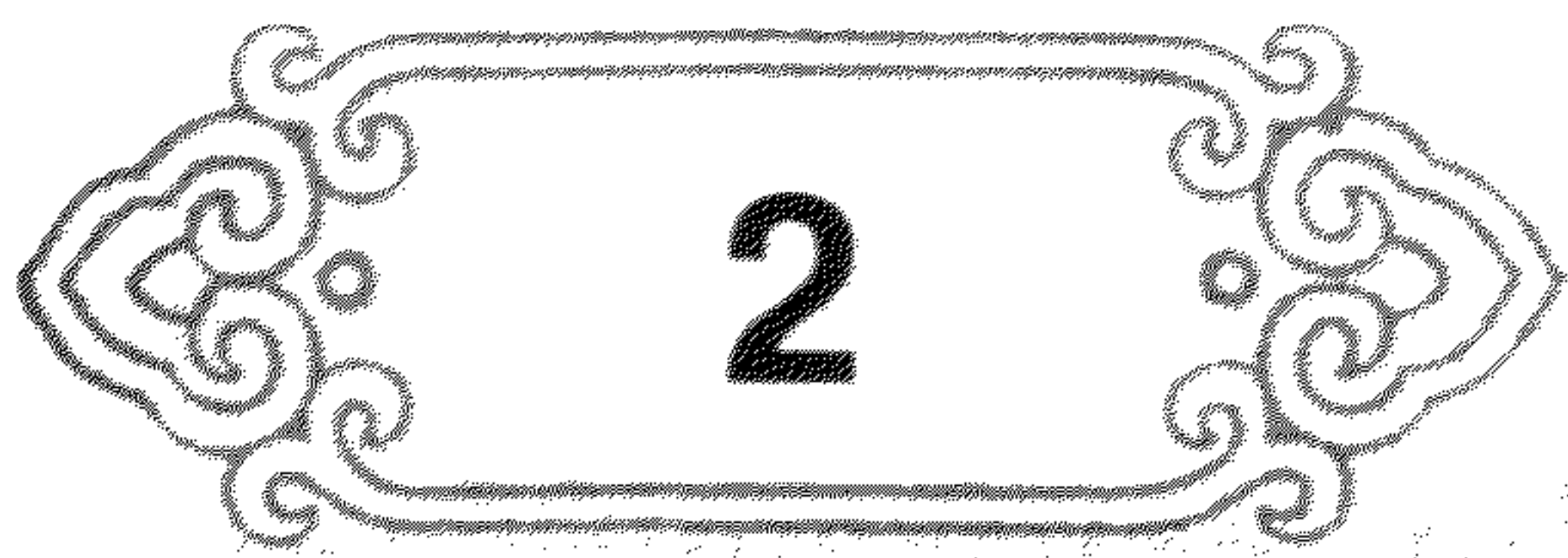
“คืนนั้นผู้น้อยเดินผ่านประตูเล็กที่สวนดอกไม้บ้านตระกูลโจว พอได้ยินเสียงนางต๋นกั๊ยร้องว่า ‘คุณชายมาแล้ว’ ผู้น้อยก็บุกเข้าไป นางคิดจะตะโกนร้อง ผู้น้อยก็เลยสังหารนาง กวาดทรัพย์สินมา”

เปาบุ้นจิ้นรับสั่งให้คนไปเชิญโจวซือหลงมาที่ศาล โจวซือหลงจำทรัพย์สินได้ว่าเป็นของบ้านตน ของเหล่านั้นมีเสื้อสีต่าง ๆ สีสืบตัว กระโปรงสีสั้นต่าง ๆ สามสืบตัว เครื่องประดับทองคำหนึ่งชุด กล่องเครื่องประดับทำด้วยเงินหนึ่งใบ หวีงาช้างและกระจกทองแดง เมื่อได้ตัวฆาตกร คลี่คลายคดีสำเร็จ เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“ด้วยจู้เซ่งปาเดิมประพฤติดนเป็นโจรลักเล็กขโมยน้อย กำเรียบเสิบสานทำร้ายราษฎร เคยได้รับโทษสักแขนแต่ไม่สำนึกตน กลับย่ำมใจลักขโมยต่อไปสังหารหญิงรับใช้บ้านตระกูลโจว กวาดรวบทรัพย์สินเข้าตน ทำให้หวางเฉาตั้งต้องถูกใส่ความเพื่อยกเลิกการแต่งงาน จับของกลางได้พร้อมสมควรรับโทษประหาร โจวซือหลงเป็นถึงอดีตขุนนางใหญ่ กลับประพฤติมิชอบ ปราศจากเมตตาและคุณธรรม ทรมานสหายผู้ล่งลับ คิดกลับคำสัญญาเมื่อครั้งอดีต ดูแลธิดาไม่เข้มงวดเป็นเหตุให้ฝ่ายชายและฝ่ายหญิงลักลอบได้เสียกัน ลอบไปมาหาสู่กันจนเป็นเหตุให้หญิงรับใช้ถูกสังหาร ลูกเขยเกือบจะถูกลงทัณฑ์ร้ายแรง ตามกฎหมายต้องรับโทษหนัก แต่เนื่องจากอายุมากแล้วและเคยเป็นขุนนางเก่า จึงให้รอลงอาญาไว้ก่อน หวางเฉาตั้งถูกกล่าวหาโดยไม่มี ความผิด เห็นควรให้พ้นข้อกล่าวหา โจวฉงอวี่ยึดมั่นในคำสัญญา เปี่ยมความดี ไม่ยอมให้ยกเลิกการแต่งงาน ให้แต่งงานกันสมความปรารถนา ครองรักกันจน

แก่เฒ่า”

หลวงเจาตั้งเลือกวันมงคลประกอบพิธีแต่งงาน สามีภรรยาคนนี้รักใคร่
ปรองดองกันยิ่งนัก ประพฤติบิดามารดาด้วยความกตัญญู ในการสอบเข้ารับ
ราชการปีต่อมา ได้รับการเสนอชื่อให้เข้าไปสอบในเมืองหลวง และสอบ
ได้เป็นราชบัณฑิต

คดีเก็บประกาศสืบคดี

กนกพร นุ่มทอง แปล

ที่มณฑลทลกวางตั้งมีพ่อค้าต่างถิ่นผู้มั่งคั่งคนหนึ่งชื่อโหยวจื่อหั่ว เดิมเป็นชาวมณฑลเจ้อเจียง แต่ได้ค้าผ้าที่ทลกวางตั้งมาตั้งแต่รุ่นปู่ มีทรัพย์สินมากมาย โหยวจื่อหั่วยังได้หญิงสาวแซ่หวางชาวมณฑลนี้เป็นภรรยาน้อย แต่ทว่าโหยวจื่อหั่วนั้นเมื่อดื่มสุราก็จะกลายเป็นคนโหดร้าย มีอะไรไม่ถูกใจขึ้นมาก็จะทุบตีนางหวางภรรยาน้อยอย่างทารุณ ทำให้นางคับแค้นขมขื่นใจมาก กลางดึกคืนหนึ่งก็ฉวยโอกาสตอนที่สามีหลับกระโดดลงไปในบ่อน้ำถึงแก่ความตาย วันรุ่งขึ้นโหยวจื่อหั่วทราบว่านางหวางหายไป ก็เที่ยวปิดประกาศหานางไปทั่ว หลายเดือนผ่านไปยังไม่มีวี่แววจึงเก็บสินค้าและเงินทองเดินทางกลับเมืองเจี้ยนไป

บังเอิญมีชาวเมืองนั้นชื่อหลินฝู เปิดร้านจำหน่ายสุราอาหารเก็บออมเงินทองได้จำนวนหนึ่ง ก็แต่งหญิงสาวผู้หนึ่งชื่อ ฟางซุนเหลียนมาเป็นภรรยา ทราบไม่ว่านางมีนิสัยมากราคะ มักลอบคบชู้อยู่เสมอ บิดามารดาของหลินฝูทราบความก็มาบอกลูกชาย หลินฝูรู้เรื่องก็โกรธมาก ทุบตีและด่าว่าเหยียดหยามนางบ่อย ๆ ฟางซุนเหลียนแสร้งบ่นกับบิดามารดาของตนว่า

“เมื่อพวกท่านมีลูกชู้รื้ออย่างช้า โยไม่จับหัวข่ากดน้ำตายตั้งแต่เล็ก ๆ? กลับยกขาให้กับคนโหดร้ายทารุณ นิสัยมักมาก เขาโกรธว่าช้าอัปลักษณ์อย่างเบาก็ด่าว่าเหยียดหยาม อย่างหนักก็ทุบตี อีกไม่นานช้าคงตายแน่”

บิดามารดาได้ฟังดังนั้นก็ปลอบโยนว่า

“ในเมื่อเป็นภรรยาเขาแล้วก็ต้องอดทนให้ได้ อย่าทะเลาะกับเขาเป็นอันขาด”

แม้บิดามารดาจะปลอบโยนด้วยถ้อยคำอันไพเราะ นางก็ยังเห็นว่าสามีโหดร้ายทารุณอยู่นั่นเอง

วันหนึ่งฟางซุนเหลียนลุกขึ้นมาก่อไฟหุงหาแต่เช้าตรู่ พอดีอันธพาลสวีต้า ตักน้ำจากบ่อเดินผ่านมา สวีต้าเห็นนางอยู่คนเดียวก็เกี้ยวพาราสีว่า

“ซุนเหลียน วันนี้เจ้าตื่นแต่เช้า สามีกคงหลับอยู่สินะ ไปกินน้ำแกงมือเช้าที่บ้านข้าเถอะ”

ฟางซุนเหลียนถามว่า

“บ้านเจ้ามีคนอยู่หรือเปล่า?”

สวีต้าตอบว่า

“ไม่มีแน่ ก็ข้าอยู่ตัวคนเดียวนี่”

ฟางซุนเหลียนเดิมก็มีนิสัยมักมาก ทั้งไม่พอใจว่าสามีหาเรื่องทะเลาะกับตนทุกวัน เลยตกลงไปกับสวีต้า เมื่อมาถึงบ้าน สวีตาก็เปิดตู้หยิบผลไม้มา กินกับฟางซุนเหลียน และให้ปิ่นเงินกับนางสองเล่ม จากนั้นก็ร่วมประเวณีกัน เมื่อมีความสัมพันธ์กันแล้วฟางซุนเหลียนก็ไม่ได้กลับบ้านไป สวีต้าให้นางช้อนตัวอยู่ในบ้าน ตนเองก็ใส่กุญแจบ้านไว้แล้วออกไปค้าขายในตลาด ตกเย็นก็กลับมาเสพสุขกับนาง

ฝ่ายหลินผู้ตื่นขึ้นมาไม่เห็นภรรยาก็คิดว่าตนทุบตีตัวว่านางทุกวัน นางต้องหนีไปแล้วแน่ จึงออกตามหาไปทั่วแต่ก็ไร้ร่องรอย ได้แต่ติดประกาศหาไปทั่วเมือง และไปแจ้งข่าวแก่ฟางหลี่ผู้เป็นพ่อตา ฟางหลี่กล่าวอย่างโกรธแค้นว่า

“ลูกข้าผิดหวังในชีวิตแต่งงานมาตลอด มาบ่นกับข้าบ่อยๆ ว่าถูกทุบตี ทั้งผิดหวังทั้งแค้นใจคิดจะฆ่าตัวตาย ข้าสองผัวเมียเฝ้าปลอบโยนให้นางอดทนไว้ นึกไม่ถึงเลยว่าในที่สุดก็ต้องตายจนได้ นี่เจ้าคงฆ่านางแล้วเอาศพไปซ่อนหรือทำลาย แล้วมาหลอกข้าว่านางหนีไปเป็นแน่ ข้าจะไปฟ้องร้องต่อทางการ ชำระความแค้นให้ลูกข้า”

จากนั้นก็ทำหนังสือฟ้องร้องยื่นต่อนายอำเภอทางการเมืองว่า

‘ข้าน้อยขอฟ้องร้องด้วยเรื่องคดีที่ผิดทำนองคลองธรรม แต่งงานโดย มุ่งทรัพย์สมบัติ เป็นการกระทำเยี่ยงเดรัจฉาน สามีนัดหมายนางอัปลักษณ์ ปฏิบัติต่อนางเยี่ยงเดรัจฉาน บุตรข้าน้อยขุนเหลียนได้ออกเรือนไปกับหลินผู่ ตามที่แม่สื่อชักนำ ไหนเลยจะทราบว่าเป็นหลินผู่มากในกาม ตำนานว่าภรรยา ชีวีร์ ตำนานว่าทุบตีไม่เว้นวัน มาบัดนี้ทุบตีภรรยาอย่างโหดร้ายทารุณจนถึง แก่ความตาย แล้วกลัวความผิดไม่กล้าหลบหนีจึงทำลายศพทิ้งแล้วอ้างว่านาง หลบหนีไป ความข้อนี้ใครพิสูจน์ได้? ครุ่นคิดด้วยความปวดร้าวว่าบ้านที่อาศัย อยู่ในที่ชุมนุมชน หากหลบหนีไปไหนเลยจะไร้ร่องรอย บุตรรียามจะเดินเหินก็ แสนลำบาก หลายวันมานี้ไฉนจึงไร้ข่าวคราว? ย่อมเป็นการฆ่าคนซ่อน ศพอย่างชัดแจ้ง วิญญาณบุตรติดอยู่ในความมืดมน บิดาชราหันหน้าพึ่งพิง แสงสว่าง อธิษฐานขอเพียงตามหาซากศพจับตัวฆาตกรมาชดใช้ชีวิต ข้าน้อย ฟ้องร้องมาด้วยความรันทด’

ทางอำเภอรับคำฟ้องแล้วใช้ให้คนไปจับตัวหลินผู่มาสอบสวน หลินผู่ กล่าวตามความสัตย์จริง ไม่มีพิรุณอันใด

กล่าวถึงสวี่ต้าได้ข่าวว่าฟางหลี่ฟ้องหลินผู่ข้อหาฆ่าภรรยา ก็กล่าวกับ ฟางขุนเหลียนว่า

“รังตัวเจ้าไว้ที่นี่หลายวัน นึกไม่ถึงเลยว่าพ่อเจ้าจะยื่นฟ้องสามีนัดหมาย มาเรานั่งที่นี่ไม่ได้แล้ว หากผู้ใดมาพบเจ้าเราจะทำอย่างไร? ไม่รู้ตอนนี้เราหนีไป ที่อื่นจะดีกว่า”

ฟางขุนเหลียนได้ฟังดังนั้นก็ตอบว่า

“เรื่องนี้ไม่อาจชักช้าได้ รีบออกเดินทางเถอะ”

ว่าแล้วก็เก็บสัมภาระออกเดินทางหลบหนีไปในยามกลางคืน ครั้นมาถึง มณฑลยูนนานค่าเดินทางก็หมดไปไหนต่อไม่ได้

สวี่ต้ากล่าวว่า

“วันนี้เดินทางมาถึงที่นี่ มองไปทางไหนก็ไร้ญาติขาดมิตร ค่ากินอยู่ก็หมด

แล้ว เราจะทำอย่างไรกันดี?”

ฟางซุนเหลียนเดิมก็มีนิสัยมักมากในกาม ได้ฟังดังนั้นก็ตอบว่า

“เจ้าไม่ต้องเป็นห่วง หากข้าสละตัวเองเจ้าก็จะได้มีกินมีใช้”

สวี่ต้าจนปัญญาได้แต่ยินยอม นับตั้งแต่นั้นมาฟางซุนเหลียนก็เปลี่ยนชื่อเป็นซูเอ๋อ ยึดอาชีพโสเภณี ขายตัวเลี้ยงชีวิต บรรดาลูกค้าดีเจ้าสำราญในเวลานั้นได้ยินกิตติศัพท์ความงามของโสเภณีใหม่ ก็พากันมาหามิได้ขาด ฟางซุนเหลียนก็เริ่มจะร่ำรวยขึ้นมา

หลังจากที่ฟางซุนเหลียนหลบหนีมาแล้ว มีชายชราผู้หนึ่งในอำเภอนั้น พบศพคนอยู่ในบ่อ นายอำเภอสั่งให้ชันสูตรศพดู แท้แล้วศพนั้นก็คือภรรยา น้อยของโหยวจื่อหัวพ่อค้าต่างเมืองนั่นเอง ทว่าฟางหลี่เข้าใจว่าเป็นศพบุตรตัวเอง ได้แต่กอดศพร่ำไห้ว่า

“นี่คือศพลูกสาวข้า ถูกหลินฝูลูกเขยโค่นตีตาย โยนศพลงในบ่อ”

ต่อจากนั้นก็รายงานเรื่องนี้ต่อนายอำเภอ ขอร้องให้ใช้วิธีทรมานในการสอบสวน นายอำเภอถามหลินฝูว่า

“เจ้าฆ่าภรรยาโยนศพทิ้งลงในบ่อ เป็นความจริงหรือไม่?”

หลินฝูแก้ต่างว่า

“ศพนี้แม้จะเป็นศพผู้หญิง แต่ทั้งเสื้อผ้าและหน้าตาก็ไม่เหมือนภรรยาข้า ภรรยาข้าอายุไม่น้อยแล้ว สตรีนี้ยังอยู่ในวัยแรกรุ่น ภรรยาข้ารูปร่างสูง สตรีนี้รูปร่างเตี้ย ภรรยาข้าผมหนายาว สตรีนี้กลับผมบางสั้น เหตุใดต้องชี้สิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเพื่อปรักปรำข้าน้อย ขอนายท่านโปรดพิจารณาให้ละเอียด”

ฟางหลี่กล่าวฟ้องว่า

“หลินฝูกล่าววาจาหลบเกลื่อน ขอให้นายท่านไต่สวนให้ทราบความ”

นายอำเภอให้ใช้วิธีทรมานสอบสวน หลินฝูทนทรมานไม่ไหวจำรับสารภาพ จะอุทธรณ์ก็ไม่สำเร็จจึงถูกตัดสินคุก

ล่วงเข้าปลายปี เปาบุ้นจิ้นรับราชโองการออกตรวจราชการมาถึงเมืองนั้น ท่านได้สอบสวนหลินฝูโดยละเอียดก็ทราบว่าเขาถูกปรักปรำ เปาบุ้นจิ้นทอด

ถอนใจพลางกล่าวว่า

“ข้ารับราชโองการมาแก้ไขเรื่องที่ไม่เป็นธรรม วันนี้ได้รู้เรื่องของหลินผู้กึ่ง
สงสัยนัก ไหนเลยจะไม่ให้ความยุติธรรม”

จากนั้นก็กล่าวกับบรรดาเจ้าหน้าที่ว่า

“ในเมื่อฟางซุนเหลียนเป็นหญิงแพศยา ต้องไม่ฆ่าตัวตายแน่ แม้ว่าจะ
ถูกตำว่าทุบตีก็คงจะแค่หลบหนีหรือถูกคนลักพาตัวไปเป็นแน่”

ว่าแล้วบัญชาให้ลูกน้องไปเก็บประกาศตามที่ตั้งต่าง ๆ มาตรวจดู ประกาศ
ใบหนึ่งในนั้นเป็นประกาศตามหาภรรยาน้อยของโหยวจื่อหัวพ่อค้าต่างถิ่น
ตรวจสอบหน้าตาและเสื้อผ้าที่แจ้งไว้ในประกาศก็ตรงกันกับซากศพ จึงให้นำ
ตัวโหยวจื่อหัวมายืนยันก็ทราบว่าเป็นศพนางหวางจริง เปาบุ้นจิ้นครุ่นคิดหา
ทางช่วยหลินผู้ทั้งวันทั้งคืน แม้ท่านจะทราบว่าเขาไม่ได้ทำผิด แต่ก็
อาจล้างมลทินให้เขาได้ ท่านจัดรูปอธิษฐานต่อเจ้าที่

“เรื่องที่นางฟางซุนเหลียนหนีหายไป ข้าพเจ้าสงสัยมิอาจตัดสินได้ ขอ
เทพยดาฟ้าดินจงบันดาลให้ความจริงปรากฏ”

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นใช้ให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งไปปฏิบัติงานที่มณฑลยูนนาน ผู้
รับงานครั้งนี้ชื่อทางกว่าน เมื่อเดินทางไปถึงยูนนานยื่นหนังสือราชการ
เรียบร้อยก็พำนักรในบ้านพักของทางการ รอหนังสือตอบอยู่ทำให้เวลายืดออก
ไปโดยไม่รู้สึก ทางกว่านได้ข่าวว่าโสเภณีใหม่ชู้เอ๋อรูปโฉมงดงามมีเสน่ห์
ยั่วยวนก็ไปหานางที่บ้าน ทางกว่านถามนางว่า

“ทำไมเจ้าถึงมาเป็นโสเภณีที่นี่?”

ชู้เอ๋อตอบว่า

“เดิมข้ามาจากครอบครัวดั่งาม แต่ถูกสามีด่าตีจนทนไม่ไหวก็เลยหนีออก
มา เมื่อไม่มีเงินทองก็ต้องมาประกอบอาชีพนี้”

ทางกว่านกล่าวว่า

“ฟังสำเนียงของเจ้าดูเหมือนเป็นคนบ้านเดียวกันกับข้า ดูหน้าตาเจ้าก็
คล้ายภรรยาของหลินผู้”

ชูเอ๋อตกใจจนใบหน้าแดงกำ นางไม่กล้าปิดบังอำพราง ได้แต่เล่าความจริงออกมาว่า สวีต้าเพื่อนบ้านเป็นผู้พานางมา แล้ววิงวอนทางกว่านว่า เมื่อกลับไปแล้วอย่าได้แพร่พรายเรื่องนี้ออกไป ทั้งกล่าวว่าจะปรนนิบัติทางกว่านเป็นพิเศษโดยไม่ขอรับเงินทอง ทางกว่านแสรังตอบตกลงว่า

“พวกเจ้าวางใจเถอะ ขอเพียงเจ้ายังรับแขกอยู่ที่นี่ พรุ่งนี้ข้าจะมาเที่ยวใหม่ หากข้ากลับบ้านก็จะไม่แพร่พรายเรื่องของพวกเขาออกไป”

ว่าแล้วก็ลากลับ เมื่อถึงบ้านพักก็ทอดถอนใจ กล่าวว่า

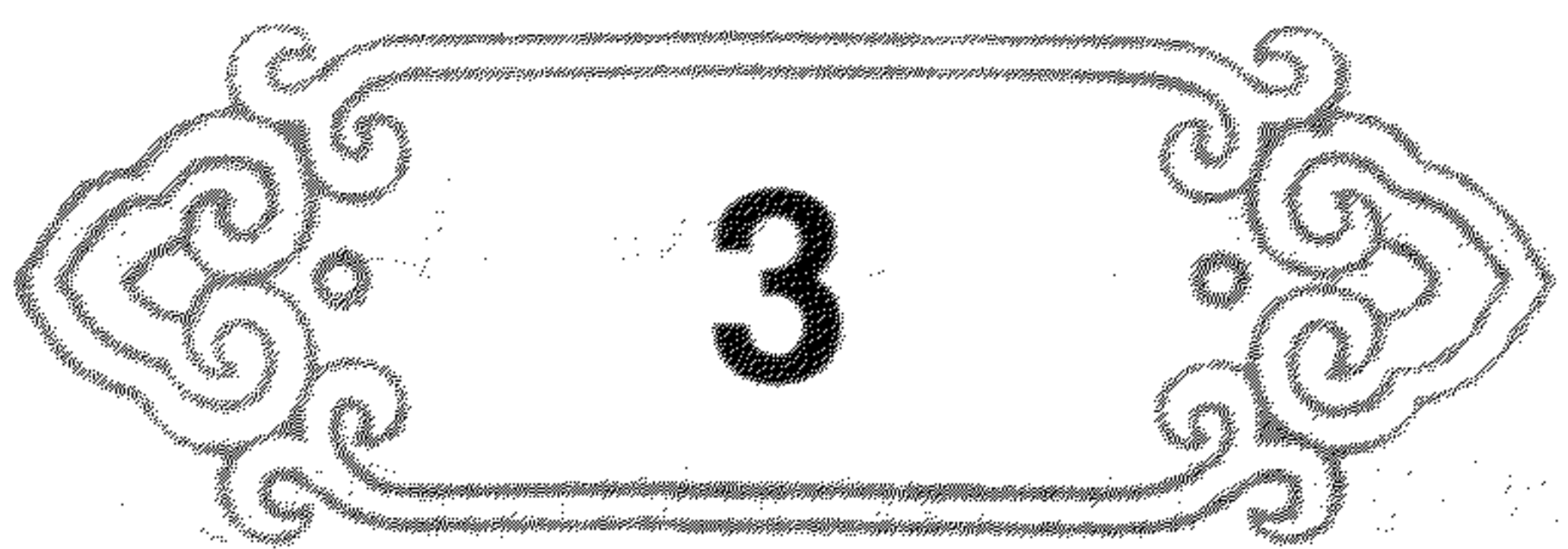
“โลกนี้มีเรื่องยุดิธรรมเช่นนี้ หลินฝูกับข้าเป็นเพื่อนบ้านสนิทกัน วันนี้เขากลับต้องมาอยู่ในคุก”

ทางกว่านคิดเจ็บใจแทนจึงคิดกลับไปแจ้งข่าว พอวันรุ่งขึ้นก็รับนำหนังสือตอบกลับบ้าน แจ้งเรื่องของฟางซุนเหลียนต่อหลินฝู หลินฝูจึงฟ้องร้องต่อเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นบัญชาให้เจ้าหน้าที่ตามทางกว่านไปขุนนาน จับตัวฟางซุนเหลียนกับสวีต้ากลับมา ครั้นสอบสวนได้ความกระจ่างก็ให้เอาฟางซุนเหลียนขายตบแต่งใหม่เป็นทางการ สินสอดที่ได้มอบให้หลินฝู ลงโทษสวีต้า ฟางหลี่ใส่ความผู้อื่นต้องถูกลงโทษ หลินฝูไม่มีความผิดปล่อยตัวกลับไป ทั้งได้ให้รางวัลกับทางกว่านเป็นเงินสองตำลึง เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“เนื่องด้วยนางฟางซุนเหลียนนี้สยบปล่อยตัวเจ้าชู้มากเกินไป มักลอบคบชู้ผู้ชาย นอกใจสามีครั้งแล้วครั้งเล่า หลินฝูผู้เป็นสามีทราบพฤติการณ์ก็มักจะด่าว่าทุบตี ซึ่งการกระทำเช่นนี้ก็ชอบด้วยเหตุผลแล้ว แต่นางฟางซุนเหลียนกลับบังเกิดความคิดหลบหนีไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ตอนเข้าพบสวีตาก็ลอบเป็นชู้กันและไปซ่อนตัวในบ้านของเขา ต่อมาหลบหนีไปกับสวีต้า ก็กระทำการฝ่าฝืนประเพณียอมตนเป็นโสเภณี นับได้ว่าไฝต่ำโดยแท้ ฝ่ายฟางหลี่ไม่ทราบเรื่อง แทนที่จะตำหนิบุตรว่าเจ้าชู้กลับฟ้องร้องบุตรเขยใส่ความว่าฆ่าคนตายแล้วซ่อนศพไว้ ชีตพล่งเดชอ้างศพภรรยาน้อยผู้อื่นเป็นศพบุตร ทั้งที่บุตรยังมีชีวิตอยู่กลับฟ้องร้องว่าบุตรเขยซ่อนซากศพ ถือได้ว่ามีเจตนาหลอกลวงยากที่จะเลียงโทษทัณฑ์ได้ ต้องให้เงินชดเชยแก่หลินฝู และ

จัดหาภรรยาให้เขาใหม่ ทางกว่านรักษากฎหมายช่วยเหลือทางการสมควรได้
รับค้ำยกย่อง เรื่องราวให้ลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน”

เปาบุ้นจิ้นพิพากษาเสร็จสิ้น ราษฎรได้ทราบเรื่องก็ไม่มีผู้ใดไม่เลื่อมใส
ศรัทธา

คดีไฟดำ

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ เมืองจีนหัว มีชายหนุ่มผู้หนึ่งชื่อพานกั๋ว ได้แต่งงานกับนางเจิ้งเยว่กั๋ว มีบุตรชายด้วยกันหนึ่งคน อายุเพิ่งได้แปดเดือน เนื่องจากเจิ้งไท่พ่อตาจะครบรอบวันเกิดในเดือนนี้ ทั้งสองสามีภรรยาจึงพาบุตรน้อยเดินทางไปอวยพร เมื่อมาถึงท่าข้ามปากชิงชีกี้โดยสารเรือข้ามไปพร้อมกับคนอื่น ขณะนั่งอยู่ในเรือ บุตรชายเกิดหิวนมขึ้นมา นางเยว่กั๋วจึงเปิดนมให้ลูกกิน เต้านมข้างซ้ายของนางมีไฟดำอยู่เม็ดหนึ่ง หงอั้งซึ่งเป็นคนพาล โดยสารเรือร่วมกันมาแอบเห็นเข้า บังเกิดจิตอกุศลขึ้น ครั้นเรือมาถึงฝั่ง พานกั๋วก็จู๋มือนางเยว่กั๋วจะมุ่งไปทางตะวันออก หงอั้งก็เข้ามาฉุดลากนางไปทางตะวันตก พานกั๋วจึงร้องด่าขึ้นว่า

“เจ้าคนหน้าด้านไร้ยางอาย ทำไมถึงมาฉุดลากเมียคนอื่น?”

หงอั้งก็กล่าวได้ว่า

“เจ้าอันธพาลน่าชังนัก เมียข้าแท้ๆ ไยมาพูดว่าเป็นเมียเจ้า?”

ว่าแล้วทั้งสองก็ชกต่อยกัน อันธพาลหงอั้งก็ชกต่อยพานกั๋วจนถึงกับกระอักโลหิตออกมา ทั้งสองฟัดกันนัวเนียจับตัวกันและกันเข้าไปร้องเรียนในศาล

ชีวซือเจ่ว เจ้าเมืองขึ้นนั่งบนบัลลังก์แล้วสอบถามว่า

“เจ้าทั้งสองชกต่อยกันด้วยเรื่องอะไร?”

พานกั๋วตอบว่า

“ผู้น้อยกับภรรยาเดินทางจะไปอวยพรวันเกิดพ่อตาที่บ้านตระกูลเจ้ มาถึงท่าข้ามปากชิงชีก็โดยสารข้ามมาพร้อมกับเจ้าอันธพาลผู้นี้และคนอื่น ๆ พอขึ้นฝั่งเขาก็กลับมาจุดลากภรรยาผู้น้อย โมเมกล่าว่านางเป็นภรรยาของเขา ดังนั้นก็เลยชกต่อยกันขึ้น ผู้น้อยถูกเขาทุบตีจนกระอักโลหิต”

หงอ้งให้การว่า

“ผู้น้อยกับภรรยาจะเดินทางไปอวยพรวันเกิดพ่อตา นั่งเรือข้ามปากมาพร้อมกับเขา พอขึ้นฝั่งแล้วเขาก็กลับมาจุดลากแย่งชิงภรรยาผู้น้อย วังวอนให้ไต่เท้าตัดสินโดยยุติธรรม ขจัดอันธพาลด้วยเถิด”

เจ้าเมืองเรียกนางเยว่ก๊วยเข้ามา แล้วถามว่า

“ที่แท้เจ้าเป็นภรรยาผู้ใด?”

นางเยว่ก๊วยตอบว่า

“ข้าพเจ้าน้อยแต่งงานกับพานก๊วยมาแต่เดิมแล้ว”

หงอ้งกล่าวว่า

“ภรรยาผู้น้อยนี้สยไม่สำรวมไร้ความละอาย คงลอบเป็นชู้กับผู้แซ่พานมานานแล้ว วันนี้จึงถือโอกาสกล่าวเท็จว่าเป็นภรรยาของพานก๊วย ขอให้เท้าพิจารณาด้วยเถิด”

เจ้าเมืองถามอีกว่า

“ภรรยาเจ้ามีตำหนิที่ใดบ้าง?”

หงอ้งตอบว่า

“ภรรยาผู้น้อยมีไฟดำเม็ดหนึ่งที่ได้ออกซ่าย สามารถพิสูจนได้”

เจ้าเมืองสั่งให้นางเปลื้องเสื้อออก ก็แลเห็นไฟดำเม็ดหนึ่งจริง ๆ จึงสั่งให้โบยพานก๊วยอย่างหนักยี่สิบไม้ ตัดสินให้นางเยว่ก๊วยไปกับหงอ้ง แล้วจับตัวผู้ต้องหาทั้งหมดออกไป

เหตุการณ์ประจวบเหมาะ กับเปาบุ้นจิ้นได้รับราชโองการตรวจราชการผ่านเมืองจินหัวมาก็คิดจะเข้าไปพบเจ้าเมือง เมื่อมาถึงหน้าศาลเห็นคนสามคนเดินออกมา หญิงชายคู่หนึ่งโอบกอดกันร้องไห้ ไม่ยอมแยกจาก ชายอีกคนหนึ่งก็

จุดกระชากลากถูสตรีให้ไปกับตน เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“เจ้าสองคนร้องให้ด้วยเหตุอันใด?”

พานก्यूก็เล่าเรื่องก่อนหน้านี้นี้ให้ฟังโดยละเอียดรอบหนึ่ง เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้หยุดคอยอยู่ที่ตรงนั้น แล้วก็เข้าศาลไปพบเจ้าเมือง เมื่อทักทายปราศรัยตามมารยาทแล้วก็กล่าวว่า

“เมื่อครู่นี้เห็นพานก्यूกับหญิงที่หน้าศาล ทราบว่าท่านได้ตัดสินใจไปแล้ว แต่หญิงชายทั้งคู่กลับโอบกอดกันแน่นพลางร้องไห้ไม่ยอมแยกจาก เกรงว่าจิตใจคนกลอกกลิ้ง ยากที่จะคาดค่านวณได้ คดีนี้ต้องมีความไม่เป็นธรรมอันใดอยู่”

เจ้าเมืองกล่าวว่า

“ได้แต่ยอมสามารถตรวจสอบเรื่องนี้ ข้าพเจ้าจะรีบส่งผู้ต้องหาเข้ามาในศาล น้อมเชิญได้เท่าใดสวนอีกครั้ง”

เปาบุ้นจิ้นจึงเดินออกไป เจ้าเมืองรีบสั่งให้ผู้ต้องหาทั้งหมดรอคอยการสอบสวนใหม่อยู่นอกศาลว่าการ

เปาบุ้นจิ้นขึ้นนั่งบัลลังก์ สั่งให้เบิกตัวนางเยว่ก्यूมาก่อน แล้วสอบถามว่า

“เจ้ากล่าวมา ผู้ใดเป็นสามีที่แท้จริงของเจ้า?”

นางเยว่ก्यूตอบว่า

“พานก्यूเป็นสามีที่แท้จริง”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“เจ้าเคยรู้จักหญิงมาก่อนหรือไม่”

นางเยว่ก्यूตอบว่า

“ไม่เคยพบกันมาก่อน เมื่อวานขณะอยู่บนเรือ บุตรชายข้าน้อยหิวข้าน้อยจึงเปิดนมให้กิน อันธพาลผู้นี้แลเห็นไฟดำที่ได้ออกข้าน้อยก็บังเกิดความคิดชั่วร้ายขึ้น เมื่อขึ้นฝั่งข้าน้อยกับสามีจะตรงไปยังบ้านมารดาข้าน้อยทางตะวันออก เขากลับมาจุดลากข้าน้อยไปทางตะวันตก จึงเกิดการชกต่อยกันขึ้นทั้งสองจับตัวกันและกันมายังศาล ได้เท่าเจ้าเมืองถามว่าข้าพเจ้ามีตำหนิใดบ้าง

หงอังกือ้างไผชำนาญเป็นหลักฐาน ได้เท่าเจ้าเมืองไม่ตรวจสอบอย่างอื่นก็หลง
เชื่อว่าเป็นจริง ตัดสินยกชำนาญให้หงอังกื วังวอนให้ได้เท่าพิจารณาตัดสินคืน
ชำนาญให้กับสามี จะรำลึกบุญคุณตราบจนสิ้นชีวิต”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“ในเมื่อพานก๊วยเป็นสามีเจ้า เขาและเจ้าต่างคนต่างมีอายุเท่าใด?”

นางเยว่ก๊วยตอบว่า

“ชำนาญปีนี้สี่สิบสาม สามียี่สิบห้า แต่งงานกันได้สามปี มีบุตรชายคน
หนึ่งอายุเพิ่งแปดเดือน”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“พ่อแม่สามียังอยู่ไหม?”

นางเยว่ก๊วยตอบว่า

“พ่อสามีเสียชีวิตแล้ว แต่แม่สามียังอยู่ ปีนี้อายุสี่สิบเก้า”

เปาบุ้นจิ้นถามอีกว่า

“พ่อแม่เจ้าชื่ออะไร? อายุเท่าไร? มีพี่น้องไหม?”

นางเยว่ก๊วยตอบว่า

“บิดาชำนาญเจิ้งไท่ วันขึ้นสิบสามค่ำเดือนแปดนี้ก็จะครบห้าสิบปี มารดา
แซ่จางอายุสี่สิบห้า มีบุตรชายหญิงรวมสามคน สองคนแรกเป็นชาย ชำนาญ
เป็นคนสุดท้อง”

เมื่อสอบสวนเสร็จ เปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้นำตัวนางเยว่ก๊วยไปรออยู่ทาง
ระเบียงตะวันตก ต่อจากนั้นเรียกพานก๊วยเข้ามาได้สวนบ้าง

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“ในเมื่อนางเป็นภรรยาเจ้า นางชื่ออะไร? แซ่อะไร? อายุเท่าใด?”

พานก๊วยตอบว่า

“ภรรยาชื่อเยว่ก๊วย แซ่เจิ้ง อายุสี่สิบสามปี”

คำให้การถัดมาก็สอดคล้องกับคำให้การของนางเยว่ก๊วยทั้งหมด เปาบุ้นจิ้น
สั่งให้ไปรออยู่ทางระเบียงตะวันออก แล้วเรียกหงอังกืมาสอบปากคำบ้าง

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“เจ้ากล่าวว่่านางเป็นภรรยาเจ้า เขากล่าวว่่าเป็นภรรยาเขา เจ้าจะแยก
แยะอย่างไร?”

หงอ้งกล่าวว่า

“ภรรยาผู้น้อยมีไผ่ดำเม็ดหนึ่งที่ได้อกซ้าย”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“ไผ่ดำนั้นอยู่ใต้อก ยามเปิดนมให้ลูกกินใคร ๆ ก็เห็น จะใช้เป็นหลักฐาน
ได้อย่างไร? เจ้าบอกมาว่่านางชื่อแซ่ใด? อายุเท่าใด?”

หงอ้งนิ่งอึ้งไปครู่ใหญ่ แล้วจึงตอบว่า

“นางชื่อชิวก๊วย ปีนี้อายุยี่สิบสอง พ่อตาแซ่เจี๊ยะ พรุ่งนี้อายุห้าสิบปี”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“แต่งงานมาก็ปี? บุตรอายุเท่าใด”

หงอ้งตอบว่า

“แต่งงานมาปีหนึ่ง บุตรอายุครึ่งขวบ”

เปาบุ้นจิ้นโกรธมาก ทวาดว่า

“เจ้าผู้นี้บังอาจนัก แย่งชิงภรรยาผู้อื่นโดยไร้เหตุผลยังจะทำปากแข็งอีก”

ให้โบยอย่างหนักสี่สิบไม้ เนรเทศไปเป็นทหารรักษาชายแดน

หากมั่นคงดีนี้เป็นไปตามคำตัดสินของเจ้าเมือง พานก๊วยสองสามีภรรยาก็
คงต้องพลัดพรากจากกันเป็นแน่

คดีกัณฑ์นมาตกร

กนกพร นุ่มทอง แปล

ยังมีชายผู้หนึ่งแซ่หลวี่ ชื่ออวี๋เหญิน อาศัยอยู่ที่อำเภอฉวีผู้ เมืองเหียนโจว มณฑลชานตุง หลวี่อวี๋เหญินมีบุตรชายคนเดียวชื่อหญูฟาง พออายุสิบขวบก็เริ่มเรียนหนังสือ สติปัญญาเฉียบแหลมยิ่งนัก เงินปั้งหมอรองข้าหลวงของเมืองนั้นได้ทราบกิตติศัพท์ ก็คิดยกนางเยว่อิงธิดาตนให้เป็นภรรยา จึงได้วานผู้เหวินเสวียอาจารย์ของบุตรชายซึ่งเป็นลูกผู้พี่ของหลวี่อวี๋เหญินเป็นสื่อให้เมื่อตกลงกันแล้วก็จัดเตรียมพิธีทั้งหกชั้นตามประเพณี เวลาผ่านไปหลายปี หลวี่อวี๋เหญินก็น้อมเชิญผู้เหวินเสวียลูกผู้พี่มากำหนดวันมงคล ถึงวันงานเงินปั้งหมอก็เตรียมเครื่องประดับติดตัวเจ้าสาวและส่งนางไปยังบ้านสามี เนื่องด้วยเงินเยว่อิงเป็นสตรีรูปร่างงามยิ่งนัก บรรดาแขกที่มาร่วมงานก็พากันชื่นชมเหล่าเพื่อนนักเรียนของหลวี่หญูฟางก็มาอวยพรยังห้องหอ ในจำนวนนั้นมีจุหงส์บุตรชายเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นคนเจ้าชู้เลาะแหละรวมอยู่ด้วย

หลังจากทั้งสองแต่งงานกัน นางเงินก็ปรนนิบัติพ่อแม่สามีด้วยความกตัญญู คล้อยตามสามีทุกประการ งานมงคลเพียงจะผ่านพ้นไป เคราะห์ร้ายก็กรายเข้ามา หลวี่อวี๋เหญินสองสามีภรรยาเสียชีวิตลงทั้งคู่ หลวี่หญูฟางก็เสียใจมาก หลังจากไว้ทุกข์ให้บิดามารดาสามปีก็สอบเป็นบัณฑิตได้ และจะไปสอบจอหงวนต่อที่นครไคฟง ขณะนั้นนางเงินให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่งแล้ว เฝ้าเลี้ยงดูอยู่กับบ้าน หลวี่หญูฟางต้องการเป็นขุนนางจึงอำลาภรรยาเดินทางไปเข้า

สอบ ระหว่างทางก็กลับถูกโจรสลัดญี่ปุ่นจับตัวไป เฉิงเอ๋อคนรับใช้รอดมาได้ เมื่อ เฉิงเอ๋อกลับถึงบ้านก็รายงานให้นางเฉินทราบ นางก็เอาแต่เศร้าโศกถึงสามมี ร้อนถึงบิดาและพี่น้องต้องช่วยกันปลอมโยน

เฉินปังหมอกล่าวว่า “ตอนนี้พ่อจะไปช่วยสามมีเจ้า หวังแต่ทิ้งให้เจ้าอยู่ บ้านคนเดียวจะอันตราย เจ้าพาหลานชายเดินทางไปด้วยไม่ดีกว่าหรือ?”

นางเฉินตอบว่า “คำสั่งบิดาไม่กล้าฝ่าฝืน แต่แน่ใจว่าเขยท่านจะไปแสวง หาความก้าวหน้ากลับถูกจับตัวไป ไม่ทราบว่าเป็นตายร้ายดีอย่างไร เหลือไว้ แต่ทายาทน้อยนี้ หากระหว่างทางมีเหตุพลัดพลั้งเพียงนิด ตระกูลหลวี่ก็จะ ขาดตัวนลงเท่านั้น ไม่ไปจะดีกว่า”

เฉินปังหมอกล่าวว่า “เจ้าพุดมาก็ถูก แต่บ้านเราไปกันหมด เหลือแต่เจ้า กับอาช้อภรรยาเฉิงเอ๋ออยู่บ้านเท่านั้น ถึงอย่างไรเจ้าก็จงออกไปพักผ่อน หย่อนใจเสียบ้าง อย่างลัดกลุ้มอยู่แต่ในบ้านจนลัมปวย”

เมื่อเฉินปังหมอไปแล้ว นางเฉินก็มอบภารกิจทั้งหลายในบ้านให้เฉิงเอ๋อ กับภรรยาจัดการ ตนเองมีเด็กหญิงวัยเจ็ดปีชื่อชิวกู่ย คอยปรนนิบัติรับใช้ ไม่ ออกจากบ้านไปไหน เข้มงวดกวดขันทั้งภายในภายนอก นึกไม่ถึงว่านาง ชุนเซียงภรรยาเฉิงเอ๋อลอบเป็นชู้กับจางเม่าชีคนข้างบ้าน ลอบไปมาหาสู่กัน อยู่เสมอ จางเม่าชีเคยกล่าวกับนางชุนเซียงว่า

“นายหญิงเจ้าอายุยังเยาว์ ย่อมมีความปรารถนาในกามอยู่ เจ้าจงช่วย เป็นสื่อให้ข้าด้วย”

นางชุนเซียงตอบว่า “นายหญิงข้านิสัยเรียบร้อยสำรวม ไม่กล้าฝ่าฝืน ประเพณีแม้เพียงนิด ยากนักที่จะออกมาจากห้อง เรื่องนี้ทำไม่ได้”

จางเม่าชีหยอกเย้าอีกว่า “เจ้าเห็นแก่ตัวกลัวข้าจะเฉยเมยกับเจ้า เลยไม่ ยอมช่วยเหลือ”

ชุนเซียงตอบว่า “เรื่องนี้ยากจะทำได้” นับแต่นั้นมาทั้งสองก็ไม่กล่าวถึง เรื่องนี้อีก

กล่าวถึงจุหงสื่อ นับแต่วันที่ไปอวยพรคู่บ่าวสาวก็มีจิตปรารถนาในตัว

นางเงินมาตลอด แต่ก็ไม่เห็นทางจะเข้าถึงนางได้ เมื่อทราบข่าวว่าหลวี่หญฺฟาง ถูกโจรจับตัวไป ก็ไปผูกมิตรกับบ้านใกล้เคียงของตระกูลหลวี่ หลอกถาม เรื่องภายนอกภายใน ประหนึ่งมีใจสงสารหลวี่หญฺฟางผู้สหายด้วยใจจริง มี คนหนึ่งบอกว่า

“ตระกูลหลวี่เป็นตระกูลที่มีคุณธรรมสูงส่งแห่งยุค หลวี่หญฺฟางกลับ ถูกโจรจับไป นับว่าสวรรค์ไ้ตา ภรรยาของเขานางเงินก็รักษาคุณธรรมของ สตรี ไม่มีการออกจากบ้านไปไหน ข้างกายมีแต่หญิงรับใช้วัยเจ็ดปี ภารกิจใน บ้านมอบให้สองสามีภรรยาฉิ่งเอ้อจัดการ ฉิ่งเอ้อก็ไม่มีจิตเห็นแก่ตัวแม้ แต่น้อย น่าเลื่อมใสจริงๆ”

จุหงสื่อได้ยินเขาชมฉิ่งเอ้อคนเดียว แสดงว่าภรรยาเขาต้องมีอะไร บกพร่อง จึงหลอกถามว่า

“ข้าได้ยินมาว่าภรรยาฉิ่งเอ้อคบชู้ผู้ชาย สุดท้ายต้องทำลายคุณธรรม อันดีงามของนางเงิน”

คนผู้นั้นย้อนถามว่า “ท่านทราบเรื่องนี้จากที่ใด? มีคนแถวนี้คนหนึ่งชื่อ จางเม่าซีพั่วพันแต่เรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ ลอบเป็นชู้กับภรรยาฉิ่งเอ้อมานานแล้ว บ้านเขาอยู่ติดกับบ้านตระกูลหลวี่ บางทีนางผู้หญิงก็ไปลับอยู่ที่บ้านผู้ชาย บางทีเจ้าผู้ชายก็ไปนอนอยู่ที่บ้านผู้หญิง แค่อรให้สามีลับก่อน ก็ทำกันอย่าง นี้แหละ”

จุหงสื่อได้ฟังดังนั้นก็คิดอุบายว่า ปีนั้นตอนที่ข้ามาอวยพรบ่าวสาวที่ บ้านตระกูลหลวี่ ก็สังเกตจดจำห้องหับต่าง ๆ ได้ จำได้ว่าข้างหลังมีทางลับ เข้าไปข้างในได้ รอเวลาที่ฉิ่งเอ้อไม่อยู่บ้านลอบเข้าไปข้างใน ใช้กำลังปลุก ปล้ำนางเงิน มีหรือจะไม่สมหวัง? คิดอ่านวางแผนเรียบร้อย ตกเย็นวันรุ่งขึ้น ทราบว่าฉิ่งเอ้อออกไปข้างนอก ก็ลอบเข้ามาทางหลังบ้าน

ฝ่ายนางเงินสั่งให้ชิวกั๋วดูแลคุณชายน้อยแล้วตนเองก็เข้าห้องน้ำปิดประตูลอดเสื้อผ้าออกเตรียมอาบน้ำ เผลอญเกิดนึกขึ้นมาได้ว่ายังไม่ได้ปิดประตูอีก บานหนึ่งซึ่งทะลุไปตรงกลางได้ จึงเดินเปลือยกายเข้าไปปิดให้เรียบร้อย แล้ว

จึงกลับมาอาบน้ำ เวลานั้นจุฬาสีเห็นเรือนร่างขาวดุจดุจดิมะของนางก็เกิด
กำหนัดแรงกล้า เมื่อนางเดินอาบน้ำเสร็จเดินเข้าบ้านก็ถูกโอบกอดและปิดปาก
ไว้แน่น จุฬาสีสอดลิ้นเข้าไปในปากนาง ทำให้นางส่งเสียงร้องไม่ได้ นางเดิน
ประสพเคราะห์อย่างคาดไม่ถึงจึงทำอะไรไม่ถูก ใจคิดว่า ไหน ๆ ก็ถูกหยาบย่ำ
ยี้แล้ว ไม่สู้กัดลิ้นเขาให้ขาด ถึงตายก็ไม่เป็นไร คิดแล้วก็กัดลิ้นจุฬาสีโดยแรง
จุฬาสีเอาลิ้นออกมาไม่ได้จึงบีบคอนางเดินถึงแก่ความตาย แล้วหลบหนีไปได้
โดยไม่มีคนพบเห็น

ครู่หนึ่งผ่านไป บุตรนางเดินร้องให้ขึ้นมา ชิวก้อยร้องเรียกนายหญิงเท่าไร
ก็ไม่มีเสียงขานตอบ ผลักประตูห้องน้ำก็ไม่เปิด จึงรีบไปบอกนางขุนเชียง นาง
ขุนเชียงจุดตะเกียงเข้าไปดู เห็นประตุนอกปิดสนิท จึงเข้าทางอีกประตูหนึ่ง
เมื่อเข้าไปแล้วก็เห็นนางเดินนอนตายอยู่ มีโลหิตไหลออกจากปาก ลำคอมี
รอยบีบคั้น ตลอดกายเปื้อนเปื้อน ไม่ทราบว่ายตายด้วยเหตุใด นางขุนเชียง
เห็นสภาพดังนั้นก็ตะโกนร้องด้วยความตกใจ คนแถบนั้นเห็นสภาพการตาย
ของนางเดินเยี่ยงนี้ก็ไม่ทราบสาเหตุ ในจำนวนคนเหล่านั้นมีผู้สือชื่อกับ
อุจ้าวเชิงลงความเห็นว่า

“แต่ไหนแต่ไรมานางเดินก็เป็นคนสัตย์ซื่อตรงไปตรงมา คงเป็นเพราะ
ถูกข่มขืนแล้วร้องให้คนช่วยเหลือถูกบีบคั้นตาย ข้าว่าฆาตกรร้ายต้องไม่ใช่ใคร
อื่น ขุนเชียงลอบเป็นชู้กับนางเม่าชี คงสมคบกันวางแผนข่มขืนนางเดินแน่”

ว่าแล้วก็จับนางขุนเชียงล่ามโซ่ใส่กุญแจไว้ และส่งบุตรของนางเดินกลับ
ไปให้มารดานางช่วยเลี้ยงดู

วันรุ่งขึ้นจึงเอ้อกลับมาบ้านพบเหตุเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ก็สอบถาม
สาเหตุความนัย คนอื่นจึงเล่าเรื่องที่นางขุนเชียงลอบเป็นชู้กับนางเม่าชี และ
วางแผนข่มขืนนางเดินให้ฟัง จึงเอ้อจึงฟ้องร้องทางอำเภอว่า

‘ฟ้องร้องด้วยเรื่องข่มขืนฆ่าคน อันธพาลโหดเหี้ยมนางเม่าชี รักสุราถือ
เป็นสหายสนิท ชื่อนางโลมเป็นเทพธิดา เห็นนางขุนเชียงภรรยาข้าพเจ้าจึงดงาม
ฉวยโอกาสข้าพเจ้าไปข้างนอกเกี่ยวพาราตี ประพฤติผิดศีลธรรมตามอำเภอใจ

ไปมาหาสู่กันโดยปราศจากความกลัวเกรง เมื่อวานลอบเข้าห้องนอนใช้กำลัง
ข่มขืนนายหญิง นายหญิงร้องให้คนช่วยจึงบีบคอสังหาร ภรรยาข้าพเจ้าตกใจ
เรียกเพื่อนบ้านมาดูสภาพศพ เลือดแข็งตัวเต็มปาก ต่อให้เอาคางคกสวรรณ
มากก็ไม่สามารถชำระได้หมดจด แค่นักคนโศคนักที่แรกย้ายภรรยาข้า แล้วยัง
ข่มขืนนายหญิงอีก เป็นชู้กับภรรยาข้าเรื่องเล็ก แต่สังหารนายหญิงเป็นเรื่อง
ใหญ่ ขอวิงวอนให้ตัดสินประหารชีวิต ขจัดความคับแค้นไม่เป็นกรรม ขอ
ฟ้องร้องต่อเบื้องบน'

เวลานั้นนายอำเภอรับดำเนินการชันสูตรศพ เห็นศพของนางเงิน
มีรอยบีบคั่นคอ มีเลือดออกจากปาก จึงให้บรรจุลงโลง แล้วนำตัวนาง
ซุนเชียงและจางเม่าซีผู้ต้องหามาสอบสวน นายอำเภอกถามเงินเอื่อว่า

“นายหญิงเจ้าถูกข่มขืน ภรรยาเจ้าลอบเป็นชู้และวางแผนร่วมกับจางเม่าซี
เจ้าไม่รู้ข้อเท็จจริงกระนั้นหรือ?”

เงินเอื่อตอบว่า “หลายวันนี้ข้าไปเก็บเกี่ยวข้าวที่บ้านนา เมื่อวาน
กลับมาพบเหตุเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่นี้ สอบถามผู้สือชื่อ ผู้จำวเชิงคนข้าง
บ้านได้ความว่า ภรรยาข้าลอบเป็นชู้กับจางเม่าซี สมคบวางแผนข่มขืน
นายหญิง นายหญิงร้องตะโกนให้คนช่วยเลยถูกบีบคอตาย ข้าจึงรีบมา
ฟ้องร้องยังศาลได้เท่า ข้าเองก็ไม่ทราบต้นสายปลายเหตุ หวังให้ได้เท่า
สอบถามภรรยาข้าน้อย ก็จะได้ความกระจ่าง”

นายอำเภอกถามนางซุนเชียงว่า “เจ้ากับจางเม่าซีลอบคบชู้วางแผนข่มขืน
นายหญิงจนต้องตาย รับสารภาพออกมาโดยดี”

นางซุนเชียงตอบว่า “ข้าลอบคบชู้กับจางเม่าซีจริง แต่ไม่เคยวางแผน
ข่มขืนนายหญิง”

นายอำเภอกถามว่า “แล้วทำไมนายหญิงเจ้าถึงตาย?”

นางซุนเชียงตอบว่า “ข้าไม่ทราบ”

นายอำเภอให้ลงทัณฑ์ทรมาน นางซุนเชียงทนไม่ไหวจึงกล่าวออกมาว่า
“ได้เท่า ข้าไม่ได้อ้างแผนทำร้ายนายหญิงจริง ๆ แต่จางเม่าซีเคยพูดว่า

นายหญิงอายุเยาว์รูปโฉมงดงาม วานช้าน้อยช่วยเป็นสื่อให้ ช้าน้อยปฏิเสธไปว่า นายหญิงสัตย์ซื่อถือคุณธรรม ต้องไม่ยอมตกลงปลงใจกับเจ้าแน่ คิดแล้วต้องเป็นจางเม่าชีกระทำเอาเองโดยช้าน้อยไม่รู้เรื่องเป็นแน่”

นายอำเภอให้เอาตัวจางเม่าชีมา แล้วขู่ว่า “เจ้าสารภาพมาโดยดี จะได้ไม่ต้องทรมาน”

จางเม่าชีให้การว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้ทำ”

นายอำเภอถามว่า “ในเมื่อเจ้าใช้ให้นางซุนเซียงช่วยเป็นสื่อ โฉนกล่าว่าไม่ได้ทำ”

เวลานั้นผู้สื่อชื่อกับผู้จำวเซียงก็กล่าวว่า “ได้เท่าเป็นผู้ผดุงความยุติธรรม ถ้าเรื่องที่มันพูดเป็นจริง เรื่องเท็จก็จะกลายเป็นเรื่องจริงแล้ว”

จางเม่าชีกล่าวว่า “นี่เป็นกลอุบายแผนซ้อนแผนได้เท่า เขาสองคนคือคนร้ายอย่างแน่ชัด แล้วยกเรื่องของข้าผู้น้อยกับซุนเซียงมาปรักปรำข้าผู้น้อย”

นายอำเภอให้เอาทั้งสองไปลงทัณฑ์ ต่างก็ถกเถียงกันไม่หยุด นายอำเภอถามซุนเซียงว่า

“ในเมื่อเจ้ามิได้ร่วมวางแผน ในขณะที่นายหญิงเจ้าตาย เจ้าอยู่ที่ไหน?”

นางซุนเซียงตอบว่า “ตอนช้าน้อยคุมคนงานอยู่ในครัว ก็เห็นชีวก๊วยมาบอกว่าคุณชายน้อยร้องไห้ไม่หยุด เรียกนายหญิงเท่าไรก็ไม่ขานรับ ผลักประตูก็ไม่เปิด ช้าน้อยเลยถือตะเกียงเข้าไปดูเห็นนายหญิงตายแล้ว ช้าน้อยเพิ่งจะเรียกเพื่อนบ้านมาดู ผู้สื่อชื่อ ผู้จำวเซียงก็จับช้าน้อยมัดใส่กุญแจไว้ ช้าน้อยคิดดูต้องเป็นเขาสองคนข่มขืนบีบบคือนายหญิงลอบหลบออกไปแล้วจงใจกลับมาดู ปรักปรำใส่ร้ายช้าน้อย”

นายอำเภอให้เอาทุกคนไปขังไว้ก่อน รอในวันรุ่งขึ้นค่อยสอบสวนใหม่

วันรุ่งขึ้นก็ให้เอาตัวชีวก๊วยมายังห้องในของจวน พุดจาหว่านล้อมว่า

“นายหญิงของเจ้าตายอย่างไร?”

ชีวก๊วยตอบว่า “ข้าก็ไม่รู้ ตอนเย็นนางเรียกให้ข้าตักน้ำให้อาบ ให้ข้าดูคุณชายน้อย พอนางเข้าไปก็ปิดประตูหน้าต่างหมด ต่อมาข้าก็ได้ยินเสียงดัง

วันวาย มีเสียงนางเหมือนกับมีอะไรติดปากอยู่พูดไม่ออก ผ่านไปสักครึ่ง ชั่วโมงก็ไม่มีเสียงอะไรอีก คุณชายน้อยก็ร้องไห้ใหญ่ ตอนที่เข้าไปเรียกนางก็ไม่ตอบ ประตูก็ปิดไว้ ข้าเลยไปเรียกพี่ชุนเชียง พี่ชุนเชียงถือตะเกียงมาดูพบนายหญิงนอนตายอยู่โดยไม่สวมเสื้อผ้า”

นายอำเภอถามอีกว่า “อู๋สี่ชื่อ อู๋จ้าวเชิงมาบ้านเจ้าบ่่อยไหม?”

ชีวก็ตอบว่า “ไม่เคยมาเลย”

ถามต่อไปว่า “จางเม่าชีล่ะ?”

ชีวก็ตอบว่า “มาบ้านข้าบ่่อย ๆ ชอบยิ้มชอบหัวเราะกับพี่ชุนเชียง”

นายอำเภอซักถามโดยละเอียดแล้วก็ให้เปิดตัวผู้ต้องหาทั้งหมดมา กล่าวขึ้นว่า “ผู้แซ่อู๋ทั้งสองไม่เกี่ยวข้องกับด่วยแน่ ๆ จางเม่าชี ข้ารู้ว่าตอนแรกเจ้าวานนางชุนเชียงเป็นสายไม่สำเร็จ ต่อมาคุ้นเคยกับบ้านนี้ดี รู้ว่านางเดินอาบน้ำที่ห้องด้านนอก เลยเข้ามากลางบ้านซ่อนตัวอยู่ในห้อง พอนางเดินเข้ามาก็ปิดปากข่มขืน นางยอมต้องตะโกนร้องให้คนช่วย เจ้ากลัวคนเห็นเข้าเลยบีบคือนางตาย ถ้าไม่ใช่อย่างนี้แล้วบ้านนางไม่มีคนนอกเข้าออก ผู้ใดจะลอบเข้ามาได้? ส่วนนางชุนเชียงเห็นเรื่องเป็นแบบนี้ก็เกรงตัวเองจะติดร่างแหเข้าไปด้วย ที่ร้องตะโกนให้ชาวบ้านมาดู ก็หลอกได้แค่ตัวเองเท่านั้น โทษของเจ้าสองคนถึงประหารชีวิต”

จากนั้นก็ให้ฉิ่งเอ๋อจัดการฝังศพนางเงินต่อหน้าเพื่อนบ้าน และรับทำหนังสือรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ส่วนฉิ่งเอ๋อก็คอยดูแลคุณชายน้อยด้วยความซื่อสัตย์ภักดี

ผ่านไปสามปี เปาบุ้นจิ้นมาตรวจราชการอำเภอฉวีผู้ มณฑลชานตุง บิดาของจางเม่าชียื่นหนังสือร้องทุกข์ว่า

‘ร้องเรียนด้วยเรื่องคดีอัยธรรมดังถูกฟ้าผ่า เมื่อราษฎรได้รับความอัยธรรมทางการต้องชำระสะสางให้ เมื่อบุตรได้รับความอัยธรรม บิดาต้องร้องเรียนแทน ฉิ่งเอ๋ออำมหิตโหดเหี้ยม นายหญิงถึงแก่กรรมก็ปรักปรำบุตรชายข้าจางเม่าชีเป็นฆาตกรฆ่าข่มขืน ฟ้องร้องทางอำเภอให้ทรมานเพื่อให้

สารภาพ เสียใจด้วยเงิเงอไม่จับตัวฆาตกรตัวจริง กลับยกเรื่องเป็นชู้กับ ภรรยาตนมาเป็นหลักฐาน ตายอย่างไม่ยุติธรรม ใช้เหตุผลธรรมสันนิษฐานได้ เมียเขาเป็นคนใจง่าย ในยามวิกาลไม่รู้ว่าเป็นใคร นายหญิงเสียชีวิตไร้ พยานหลักฐาน ยามนั้นทำไมไม่จับให้มันคั่นให้ตาย เงิเงอคิดซึกวางเป็นม้า แต่กฎหมายบ้านเมืองไหนเลยจับแพะมาเปลี่ยนวัวได้? วิงวอนให้พิพากษาคดี โดยเที่ยงธรรม เมตตาชำระความคับแค้น รายละเอียดไม่ขอกล่าว ตายแล้ว จักไม่ลืมพระคุณเลย ร้องเรียนมาด้วยความร้อนท

เปาบุ้นจิ้นรับคำร้องแล้วคืนวันรุ่งขึ้นอ่านคดีของนักโทษแต่ละคน มาถึง คดีฆ่าข่มขืนก็ให้รู้สึกอ่อนเพลีย สองตาหรีปรีอมอยหลับไปโดยไม่รู้ตัว ผันเห็น สตรีผู้หนึ่งทำท่าเหมือนจะมาฟ้องร้องเรื่องไม่เป็นธรรม จึงกล่าวว่า

“เจ้ามีเรื่องคับแค้นใดบอกมาได้เต็มที่”

สตรีนางนั้นไม่พูดอะไร แต่ท่องกลอนออกมาบทหนึ่งว่า

“อีสี่สี่โขวอีเหญินสี่ ปาซือไหควาอีเหลียวจวี เฉอเจียนหลิวโขวหันโยว เยวี่ยน จือจูเหิงสี่เอินฟงจู” แล้วก็จากไป

เมื่อเปาบุ้นจิ้นตื่นขึ้นก็ฉงนสนเท่ห์นัก ยังเห็นแมงมุมใหญ่ตัวหนึ่ง ปากอ้า เผยให้เห็นลิ้นขาดนอนตายอยู่บนหนังสือ ท่านครุ่นคิดกลับไปกลับมาก็ไม่เข้าใจความหมาย ตรองดูอีกที่ผู้ที่สังหารนางหากมิใช่แซ่สี่ ก็ต้องแซ่จู

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นสอบคดีทุกคดีอย่างชัดเจน มาถึงคดีนี้ก็ถามจางเม่าชื่อว่า

“จากคำให้การของชีวกุ้ย บ้านนางไม่มีคนนอกไปมาหาสู่ เจ้าสนิทสนม คู่เคยกับบ้านนางเป็นอย่างดี ทั้งเคยไหว้วานให้นางซุนเซียงช่วยเป็นสาย ตอนนีเรียกร้องความยุติธรรมอะไรอีก?”

จางเม่าซึกกล่าวว่า “ผู้น้อยไม่ได้ทำเรื่องนี้จริง ๆ แต่นายอำเภอตัดสินให้ ประหาร ผู้น้อยมีปากก็ยากจะกล่าวอธิบายได้ ตอนนีโชคดีได้ท้ามาที่นี่ หวังให้ ได้ท้าสะสางคดียุติธรรม ประหารฆาตกรตัวจริงด้วย”

เปาบุ้นจิ้นถามนางซุนเซียง นางให้การว่า

“ข้าน้อยไม่ได้ทำจริง ๆ แต่ว่าในเมื่อนายหญิงเสียชีวิต ข้าน้อยก็สมควร

ตายแล้ว”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นำตัวนางซุนเซียงออกไปข้างนอกรอรับคำสั่งต่อไป จากนั้นถามจางเม่าซีผู้เดียวว่า

“เจ้ารู้หรือนางเงินจะอาบน้ำ จึงซ่อนตัวอยู่ภายใน จงรายงานมาว่าในห้องนั้นมีของอะไรบ้าง”

จางเม่าซีปฏิเสธว่า “ผู้น้อยไม่ได้ทำจริง ๆ จะรายงานได้อย่างไร?”

เปาบุ้นจิ้นตวาดว่า “เจ้ามีโทษถึงประหารยังไม่รีบรายงานมา!”

จางเม่าซีคิดว่านี่เป็นผลกรรมแต่ชาติก่อน ได้แต่รายงานเดาสุ่มไปสองสามอย่าง

“ในห้องมีผ้าห่มไหม มุ้ง หีบของวางอยู่บนเตียง”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เอาตัวนางซุนเซียงเข้ามาถามว่า

“ในห้องของนายหญิงเจ้ามีอะไรบ้าง จงรายงานมาทีละสิ่ง”

นางซุนเซียงไม่ทราบเจตนาของท่าน รายงานไปตามจริงว่า

“บ้านของนายหญิงแม้จะร่ำรวยและเป็นตระกูลขุนนาง แต่ก็ปฏิบัติตนเรียบง่ายมาตลอด มุ้ง ผ้าห่ม หีบต่าง ๆ อยู่ในห้องไม่มีของอะไร”

เปาบุ้นจิ้นถามอีกว่า “ญาติพี่น้องบ้านเจ้า รวมทั้งเพื่อนของนายเจ้า มีคนแซ่จู ชื่อสื่อหรือไม่?”

นางซุนเซียงตอบว่า “ตอนที่นายข้าน้อยอยู่บ้าน มีการติดต่อคบหากับคุณชายของเสนาบดีมหาหัดไทยแซ่จู ตั้งแต่คุณชายถูกโจรจับไป เขาก็ไม่เคยมาอีก แต่หลายปีมานี้มาทอ้งตำรากับคุณชายหวงกว๋อไฉใกล้บ้านข้าน้อย”

เปาบุ้นจิ้นสอบสวนเสร็จก็ให้เอาตัวนางไปคุมขังไว้ก่อน วันต่อมาก็เอาระดาษคำตอบในการสอบเข้ารับราชการ เห็นว่าจุหงสื่อดีเป็นอันดับหนึ่ง หวงกว๋อไฉเป็นอันดับสอง ค็นั้นขณะนั้นนั่งอ่านกระดาษนั้นอีกก็ฝันถึงกลอนบทนั้น แล้วไขปริศนาออกดังนี้ อีสื่อลีโซ่วเหญินสื่อ อักษรอี (หนึ่ง) กับอักษรสื่อ (ประวัติศาสตร์) รวมกันเป็นอักษรลี (ขุนนาง) อักษรลี (ยีน) อักษรโซ่ว (ปาก) อักษรอี (เมือง) รวมกันเป็นอักษรบู๊ (กระทรวง) เหญินสื่อเป็นคำ

ศัพท์แปลว่า บุคคลที่มีชื่อเสียงและบารมี ปาซื่อไหควาอีเหลี้ยวจวี อักษรปา (แปด) รวมกับอักษรซื่อ (ส่วนตัว) เป็นอักษรกง (ชื่อบรรดาศักดิ์) อักษรอี (หนึ่ง) ประสมกับอักษรเหลี้ยว (แล้ว) เป็นอักษรจื่อ (บุตร) แสดงแน่ชัดว่าเป็น ลีบุ๋กจื่อ (บุตรชายเสนาบดีมหาไทย) เฉลี่ยนหลิวโซ่วหันโยวเยวี่ยน (ปลายลิ้นขาดค้างอยู่ในปากด้วยความคับแค้น) วรรณียังไม่เข้าใจความหมาย จื่อจู่เหิงสือเอิ้นฟิงฉู (แมงมุมนอนขวางตายแค้นจึงสิ้น) คุณชายผู้นี้แซ่จู่ พ้องเสียงกับคำว่าจู่ที่แปลว่าแมงมุม เขาชื่อหงสือ นับว่าเสียงใกล้เคียงกับความเหิงสือซึ่งแปลว่านอนขวางตาย หมายถึงจู่เหิงสือตาย คำว่าเอิ้นฟิงฉู หมายถึงความแค้นจึงจะสิ้นสุด

วันรุ่งขึ้นจูหงสือมาคารวะขอบคุณเปาบุ้นจิ้นซึ่งเป็นประธานในการสอบตามธรรมเนียม เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“เจ้าเขียนบทความได้ดียิ่ง”

จูหงสือพูดไม่ขัด ลิ่นก๊วยฟิงยาก เปาบุ้นจิ้นนึกสนเท่ห์นัก เมื่อจูหงสือออกไปแล้ว หวงกั๋วไฉและผู้ที่ได้อันดับสี่และห้าเข้ามาคารวะขอบคุณบ้าง เปาบุ้นจิ้นก็กล่าวชมว่า

“บทความของทุกท่านเขียนได้ดียิ่ง”

ทั้งหมดตอบว่า “ไม่กล้ารับคำชม”

ท่านถามต่อไปว่า “สหายแซ่จู่รูปร่างสูงสง่า สติปัญญาเฉียบแหลม ทว่า ลิ่นก๊วยฟิงยาก ช่างน่าเสียดายยิ่งนัก ไม่ทราบว่าเขาเป็นเช่นนี้แต่กำเนิดหรือเป็นเพราะเหตุเจ็บป่วยเมื่อใด”

หวงกั๋วไฉตอบว่า “เมื่อสี่ปีก่อนศิษย์และสหายผู้นี้ได้ศึกษาดำราร่วมกัน บนยอดเขาฉงเฟิง คืบวันหนึ่งขึ้นแปดคำเดือนหกเขาออกไปข้างนอก พอกลับมาลิ้นก็ขาด ดังนั้นพูดจาไม่สู้สะดวก”

บัณฑิตทุกคนอำลาไป เปาบุ้นจิ้นคิดว่า คดีฆ่าข่มขืน เกิดขึ้นในวันขึ้นแปดคำเดือนหก นักศึกษาผู้นี้ก็สูญเสยลิ้นส่วนหนึ่งในวันนั้น วันเดือนปีตรงกันพอดี ข้างฝ่ายศพนางเงินก็มีเลือดเต็มปาก จูหงสือคงจะรู้ทางหนีทีไล่ในบ้านดี

จึงลอบเข้าไปซ่อนตัวอยู่ข้างใน พอนางเงินอาบน้ำเสร็จก็ลงมือข่มขืน สอดลิ้นเข้าไปในปากนางมิให้นางส่งเสียงร้อง นางเงินนิสยกร้าวแกร่งจึงกัดลิ้นเขาโดยแรง จู๋หงส์อดดิ้นออกมาไม่ได้ เลยบีบคอนางตายแล้วหลบหนีไป วันที่จู๋หงส์สูญเสียลิ้น ตรงกับวันที่นางเงินถูกฆ่าข่มขืนพอดี เหตุการณ์พ้องกับคำกลอนที่ว่า “ปลายลิ้นขาดค้างอยู่ในปากด้วยความคับแค้น” เขาต้องเป็นฆาตกรร้ายอย่างไม่ต้องสงสัย เปาบุ้นจิ้นประติตประต่อเรื่องราวได้แล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ไปเชิญตัวจู๋หงส์มา พอถึงศาลก็ใช้วิธีลงทัณฑ์สอบสวน จู๋หงส์ก็รับสารภาพจนหมดสิ้น เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“เนื่องด้วยจู๋หงส์เป็นบุตรที่ทำลายเกียรติตระกูลขุนนาง ได้รับการศึกษาดีแต่จิตใจต่ำช้าดุจเดรัจฉาน คบหาสนิทสนมกับหลวี่หยูฟาง ไปร่วมอวยพรในงานแต่งงานของเขา แลเห็นนางเงินเยว่อิงเจ้าสาวงดงามก็ซ่อนความปรารถนาในตัวนางไว้ ต่อมาทราบข่าวว่าหลวี่หยูฟางถูกโจรจับไป ก็ลอบเข้ามาในห้องนอนของนางเงินในวันขึ้นแปดค่ำเดือนหก สี่ปีก่อน เมื่อนางอาบน้ำเสร็จก็ลงมือข่มขืน เกรงนางร้องตะโกนจึงใช้ลิ้นสอดเข้าไปในปากนาง นางเงินกัดลิ้นเขาขาด จู๋หงส์เอาลิ้นออกมาไม่ได้จึงบีบคอนางถึงแก่ชีวิต นางอมลิ้นมารำพันความแค้นที่หน้าเตียงในฝัน ชำระความคับแค้นทั้งหลายหน้าแท่น วันเดือนปีสอดคล้องต้องกัน ยอมรับสารภาพโดยตลอด เห็นควรให้ลงโทษประหารชีวิต ด้วยการตัดศีรษะเสียประจาน ส่วนนางเม่าซีกกับนางซุนเซียงแม้มิได้เกี่ยวข้องกับคดี แต่ลอบคบชู้ไปมาหาสู่กัน สุดท้ายก่อให้เกิดเภทภัย ให้เนรเทศส่งตัวไปขายแดน เพื่อผดุงจริยธรรมไว้”

คดีเหตุใดจึงไร้คู่ครอง

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันมาว่าที่เมืองไคฟงมีนักศึกษาผู้หนึ่งแซ่จ้าวนามว่าเหิง จ้าวเหิง มักทอดถอนใจกับตนเองว่า

“ข้าเกิดมาชาติหนึ่งไม่ขอสิ่งใด ขอเพียงมีภรรยาที่เพียบพร้อมไปด้วย คุณธรรมอันดีงาม ทั้งยังมีรูปร่างหน้าตางดงามและบริสุทธิ์ไร้ราคะ มาจากตระกูลมีชื่อเสียงและร่ำรวยแต่ไม่เห็นแก่เงิน หากข้าสอบได้เป็นบัณฑิตระดับ จิ้นชื่อเมื่อไรละก็ ข้าจะต้องแต่งงานกับนางแน่”

แต่ทว่าจ้าวเหิงเข้าสอบปีแล้วปีเล่าก็ยังสอบเป็นบัณฑิตไม่ได้ ดังนั้นแม้จะส่งคนไปทาบตามขอบุตรสาวของหลายบ้าน แต่ก็ไม่มีบ้านไหนยอมยกบุตรสาวให้ เวลาผ่านไปเร็วราวกับลูกธนูพุ่งออกจากแสง พริบตาเดียวจ้าวเหิงก็อายุย่างเข้าสามสิบปี จนแล้วจนรอดก็ยังตั้งตัวเป็นหลักฐานไม่ได้ จ้าวเหิงมีเรื่องทุกข์ใจเต็มอก แต่มีอาจะระบายออกมาได้ จึงอัดอั้นใจจนตาย เมื่อตายแล้วจึงไปฟ้องร้องกับยมบาลว่า

‘ฟ้องร้องเรื่องไม่ควรต้องไร้คู่ครอง เทพบุญศปปฏิบัติหน้าที่ไร้ประสิทธิภาพ บันทึกรับชื่อบุคคลตกหล่น เทพอุ้มสมบกพร่องต่อหน้าที่ จับคู่สมรสไม่ชัดเจน ไม่ทราบข้าทำผิดอันใด หรือไปล่วงเกินอันใดต่อได้เท่าทั้งสองจึงมิได้สมปรารถนา กลับต้องทนรอจนอายุย่างเข้าสามสิบปีเช่นนี้ ขอได้เท่าโปรดไต่สวนคดี ให้ความเป็นธรรมแก่ข้าด้วย

ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง’

เมื่อเปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องเรียนจบ จึงกล่าวว่า “ท่านเป็นเพียงแค่นักศึกษา เหตุใดจึงบังอาจมาร้องเรียนว่าสวรรค์ลำเอียงเล่า”

จ้าวเหิงตอบว่า “ข้าไม่ใช่เพียงแค่มาร้องเรียนว่าสวรรค์ลำเอียงเท่านั้น มีคำกล่าวไว้ว่า หากมีผู้ไม่ได้รับความยุติธรรม เรื่องก็จะร้องขึ้นเอง ข้าเห็นบนโลกมนุษย์มีบัณฑิตระดับจวีเหริน หรือจิ้นซือที่ไร้ความสามารถไม่น้อย แต่คนที่มีความสามารถพยายามเป็นหลายครั้งหลายหนกลับสอบเป็นบัณฑิตไม่ได้ บรรดาคนที่โง่เง่าไร้การศึกษาจำนวนไม่น้อยมีภรรยาที่อ่อนช้อยงดงาม แต่บุคคลที่องอาจผึ่งผายเช่นตัวข้านี้กลับต้องมานั่งเฝ้าหอร้างอยู่เดียวดาย เช่นนี้แล้วจะมีให้ข้าคับแค้นใจได้อย่างไรเล่า”

เปาบุ้นจิ้นตอบว่า “บนโลกมนุษย์อาจมีขุนนางที่ทุจริตประพฤติหน้าที่บกพร่องได้ แต่ในยมโลกหามีเช่นนั้นไม่ เรื่องการแต่งงานมีคู่ครองนั้น สวรรค์เบื้องบนเป็นผู้กำหนด ท่านจะคับแค้นใจไปก็ไร้ประโยชน์”

จ้าวเหิงตอบว่า “แม้ว่ายมโลกไม่มีขุนนางที่ทุจริตประพฤติหน้าที่บกพร่อง แล้วคนเช่นข้านี้ควรแล้วหรือที่จะต้องมามีชะตากรรมเช่นนี้ เกรงว่าคนของศาลได้ทำหน้าที่โดยทุจริตมิชอบหลายประการเสมือนหนึ่งที่มีอยู่บนโลกมนุษย์ ดังนั้นจึงบันดาลให้ข้าต้องประสบกับเคราะห์กรรมเช่นนี้ ขอได้ทำโปรดเรียกตัวแทนเทพอุ้มสมมาสอบถามให้ได้ความกระจ่างด้วยเถิด”

เปาบุ้นจิ้นตอบว่า “ข้าเกลียดที่สุดก็คือพวกขุนนางที่ทุจริตต่อหน้าที่ เปรียบเสมือนแมลงร้ายที่กัดกินวงการราชการ ที่ท่านกล่าวมานั้นมีเหตุผลเป็นอย่างยิ่ง”

จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็ให้เจ้าหน้าที่ไปเชิญตัวแทนเทพอุ้มสมมาที่ศาล เทพอุ้มสมให้การว่า

“บนหนังสือรายชื่อผู้ที่จะได้แต่งงาน หามีชื่อของจ้าวเหิงไม่”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “มีเรื่องเช่นนี้ด้วยหรือ” แล้วให้คนไปเชิญเทพปุนยศมาสอบสวน เทพปุนยศก็ให้การว่า

“บนบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้เป็นขุนนางหามีชื่อจ้าวเหิงไม่”

เปาบุ้นจิ้นเริ่มเกิดความสงสัยในใจจึงเอ่ยขึ้นด้วยความประหลาดใจว่า

“ได้ฟ้านี้มีเรื่องประหลาดเช่นนี้ด้วยหรือ! บนโลกมนุษย์อาจมีเรื่องทุจริตมากมาย แต่ในยมโลกไม่ควรจะมีเรื่องเช่นนี้เลยแม้แต่ครั้งเดียว”

เหล่าขุนนางในศาลต่างได้แต่มองหน้ากันไปมา ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “จงนำหนังสือรายชื่อทั้งสองฉบับมาให้ข้าดู” เทพทั้งสองจึงนำเอกสารทั้งสองฉบับมายื่นให้แก่เปาบุ้นจิ้น บนเอกสารไม่มีรอยแก้ไขใด ๆ เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวกับจ้าวเหนิงว่า

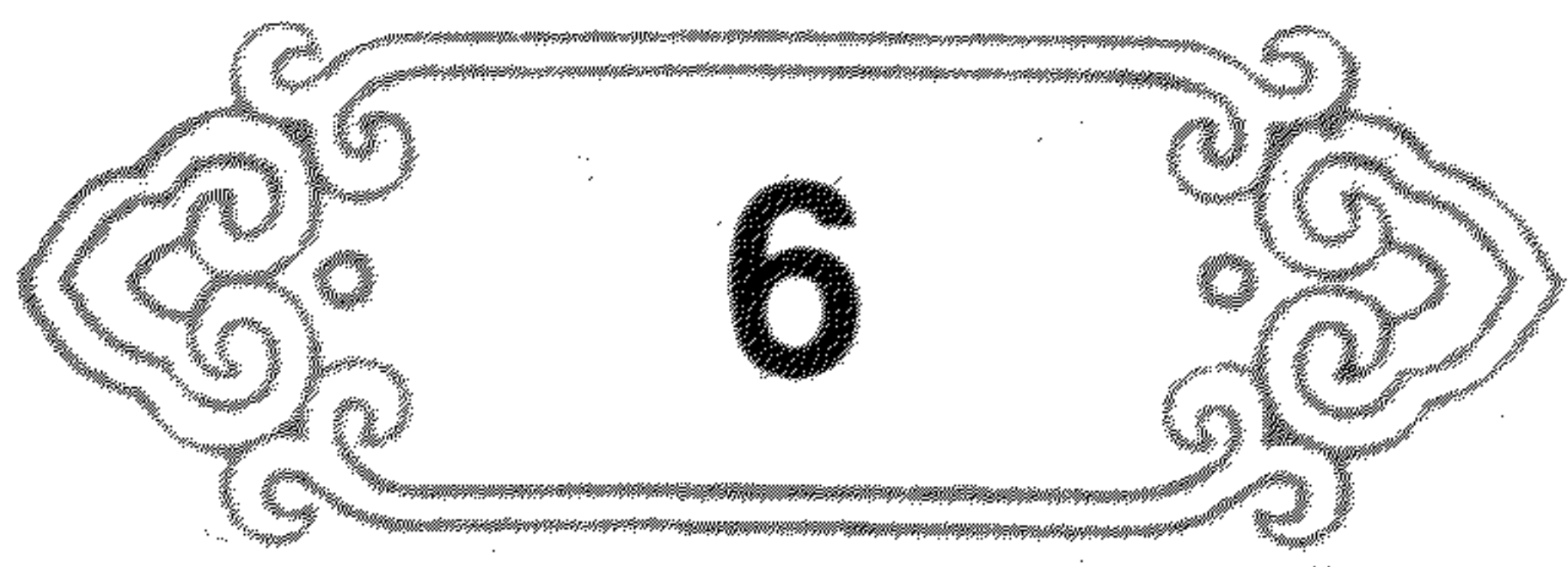
“เจ้าจงเขียนวันเดือนปีเกิดของเจ้ามาให้ข้าดู”

จ้าวเหนิงเขียนเสร็จแล้วมอบให้เปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นเปรียบเทียบวันเดือนปีเกิดที่ปรากฏบนเอกสารทั้งสองและที่จ้าวเหนิงเขียนมาให้ ปรากฏว่าบนเอกสารทั้งสองฉบับมีเพียงชื่อของชายผู้หนึ่งนามว่าจูเหนิง ซึ่งเกิดวันเวลาเดือนและปีเดียวกันกับจ้าวเหนิง เปาบุ้นจิ้นจึงเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด และสั่งให้จ้าวเหนิงไปรอที่ด้านข้าง ส่วนเจ้าพนักงานทั้งสองนั้นให้เอาตัวไปคุมขังไว้ก่อน

เปาบุ้นจิ้นนำเรื่องไปกราบเรียนเทพลิขิตชะตาทันที ด้วยคิดว่าจูเหนิงอาจจะเป็นจ้าวเหนิงก็ได้ เทพลิขิตชะตาจึงมีคำสั่งว่า ให้เปลี่ยนชื่อจ้าวเหนิงเป็นจูเหนิง และให้สอบเป็นขุนนางได้ จากนั้นจึงให้ได้แต่งงานกับบุตรธิดาของมุขมนตรี เปาบุ้นจิ้นรับคำสั่ง และตัดสินใจว่า

“ตัดสินใจให้บุคคลซึ่งขณะนี้ชื่อว่าจ้าวเหนิง ต่อไปให้เปลี่ยนนามเป็นจูเหนิง และให้สอบได้เป็นขุนนาง เนื่องจากเคราะห์ร้ายจึงผิดพลาดในเรื่องใหญ่ทั้งสองของชีวิต บันทึกร้ายผิดพลาดทำให้วาสนาต้องล่าช้า บุปผะสันนิบาตไม่ชัดเจน ทำให้การพบกับเนื้อคู่ต้องคลาดเคลื่อนไป อย่างไรก็ตามการมีครอบครัวเมื่ออายุสามสิบปีก็นับว่าถูกต้องตามโบราณว่าไว้ การสอบได้เป็นขุนนางเมื่ออายุสี่สิบปีก็ยังไม่ถือว่าสายเกินไป ไม่ควรโทษว่ายมโลกมีขุนนางที่ทุจริตบกพร่องต่อหน้าที่อีก ให้เจ้าได้กลับไปยังโลกมนุษย์ สมบูรณ์พูนสุขด้วยทรัพย์สินเงินทองเรื่อยไป เปลี่ยนชื่อให้มีชีวิตใหม่ ไม่ต้องคับแค้นใจว่าไม่มีคู่ครองอีก”

จากนั้นก็ให้ส่งตัวจ้าวเหนิงกลับไปยังโลกมนุษย์ จ้าวเหนิงก็มีวิถีชีวิตตาม
ที่ถูกพิพากษาไว้ทุกประการ

คดีพระโพธิสัตว์กวนอิมมาเข้าฝัน

กนกพร นุ่มทอง แปล

ที่เมืองฉินฝาน มณฑลกุ้ยโจว มีบัณฑิตคนหนึ่งชื่อตึงฉื่อจง มักไปท่องตำราที่วัดอันฝูอยู่เสมอ จึงสนิทสนมกับหลวงจีนซึ่งอยู่เจ้าอาวาสเป็นอย่างดี วันหนึ่งหลวงจีนซึ่งอยู่ไปเยี่ยมเยียนตึงฉื่อจงที่บ้าน แต่บังเอิญเขาไม่อยู่ นางเต็งซึ่งเป็นภรรยาได้ยินสามีกล่าวถึงหลวงจีนซึ่งอยู่อยู่บ่อย ๆ ว่า ขณะอยู่ที่วัดก็ได้หลวงจีนซึ่งอยู่ช่วยดูแลเรื่องอาหารการกิน จึงได้ออกมาต้อนรับและนิมนต์หลวงจีนซึ่งอยู่อยู่ร่วมรับประทานอาหาร หลวงจีนซึ่งอยู่เห็นนางเต็งมีรูปโฉมงดงาม วาจาอ่อนหวาน ก็รักใคร่

ต่อมาไม่นานตึงฉื่อจงไปท่องตำราที่วัดเกือบเดือนกว่าแล้วก็ยังไม่กลับบ้าน หลวงจีนซึ่งอยู่เลยได้โอกาสวางอุบายว่าจ้างนักบวชลัทธิเต๋าสองคนให้ปลอมตัวเป็นคนหามเกี้ยวไปที่บ้านของตึงฉื่อจงในยามบ่าย แล้วกล่าวกับนางเต็งว่า

“สามีของท่านท่องตำราหนักเกินไปจึงเกิดล้มป่วยลง ท่านซึ่งอยู่ได้ช่วยชีวิตไว้ ขณะนี้อาการเขายังสาหัส เป็นตายเท่ากัน จึงขอให้ข้าทั้งสองมารับท่านไปดูอาการ”

นางเต็งถามว่า

“ไยไม่หามเขาขึ้นเกี้ยวกลับมา?”

คนหามเกี้ยวปลอมกล่าวว่า

“ตอนแรกก็จะทำอย่างนั้น แต่หนทางไกลนับสิบลี้ ระหว่างทางหากถูกลมอาการจะยิ่งสาหัสจนไม่อาจรักษาเยียวยา ท่านไปเยี่ยมเขาเถอะ สถานการณ์

คับขันอย่างนี้จะรับเขากลับมาหรือรักษาพยาบาลที่นั่นก็ตาม หากมีญาติมิตร คอยดูแลก็ย่อมจะดีกว่า”

นางเต็งได้ยินดังนี้ก็รีบขึ้นเกี่ยวไป เมื่อมาถึงวัดอันผู้ก็เป็นเวลาพลบค่ำ คนหามเกี่ยวปลอมทั้งสองหามเกี่ยวเข้าไปห้องชั้นในของหลวงจีนซึ่งได้เตรียม สุราไว้พร้อมแล้ว นางเต็งถามว่า

“สามีข้าอยู่ไหน? รีบพาเข้าไปพบเขาเถอะ”

หลวงจีนซึ่งอยู่ตอบว่า

“เหล่าสหายเชื้อเชิญเขาไปเที่ยววัดใหม่นอกเมือง เมื่อคนมาแจ้งว่าเขา ล้มป่วย ข้าก็รีบไปเยี่ยมแต่ก็หาเป็นอะไรไม่ ขณะนี้เขาอยู่ห่างจากที่นี่ไปห้าลี้ วันนี้ก็มีดแล้ว เชิญท่านพักที่นี่ไปก่อน วันพรุ่งนี้ค่อยออกเดินทางแต่เช้า แต่ หากท่านจะรีบไปก็รอให้คนหามเกี่ยวกินข้าวเสร็จก่อน ท่านเองก็ทานของว่าง สักหน่อยค่อยรีบเดินทาง”

นางเต็งนี้กระแวงสงสัย แต่ก็สุดปัญญาจะบ้ายเบี่ยง เมื่อดื่มสุราไปหลาย ถ้วยก็เผลอให้เดินทาง หลวงจีนซึ่งอยู่กล่าวว่า

“คนหามเกี่ยวไม่ยอมเดินทางกลางดึกพากันกลับไปแล้ว ท่านจงดื่มสุรา ไปเถอะไม่ต้องรีบร้อน”

ว่าแล้วก็สั่งให้เด็กรับใช้คอยรินสุราให้นาง เมื่อนางเต็งเมาเล็กน้อยเด็ก รับใช้ก็พานางเข้าไปพักผ่อนในห้อง นางเต็งเห็นที่นอนหมอนมุ้งวิจิตรงดงาม แต่บรรยากาศรอบด้านดูลึกลับน่ากลัวจึงเข้านอนโดยไม่ถอดเสื้อผ้าและไม่ดับ ตะเกียง ทั้งหวาดระแวงไม่ยอมหลับตาลง เสียงระฆังวัดดังกังวาน พอสิ้นเสียง หลวงจีนซึ่งอยู่ก็ย่องมาจากด้านหลัง ขึ้นเตียงโอบกอดนางเต็ง นางเต็ง ตะโกนร้องว่า

“มีขโมย!”

หลวงจีนซึ่งอยู่กล่าวว่า

“ต่อให้เจ้าตะโกนไปจนฟ้าสาบก็ไม่มีคนมาจับขโมย ข้าวางแผนลักพาตัว เจ้ามาอย่างยากเย็น วันนี้สำเร็จได้ก็ถือว่าเป็นบุญเพล้นนิवास เจ้าไม่ยินยอม

ก็ทำอะไรไม่ได้”

นางเต็งด่าว่า

“หลวงจีนसारเลวไม่มียางอาย ข้ายอมตายดีกว่าถูกหยามย่ำยี”

หลวงจีนซึ่งฮู่ยกกล่าวว่า

“ถ้าคือนี่เจ้ายอมโดยดี พรุ่งนี้ข้าจะส่งเจ้าไปหาติงถื่อจง ถ้าไม่ส่งสารเจ้าแล้วข้าจะฆ่าเจ้าเสีย”

นางเต็งตะโกนร้องด่าว่าอยู่นาน ในที่สุดหลวงจีนซึ่งฮู่ยกก็ฉีกกระชากอาภรณ์ของนางออก มัดมื้อมัดเท้านางไว้แล้วข่มขึ้นเอาตามอำเภอใจ เทียงวันรุ่งขึ้นพอตื่นนอน หลวงจีนซึ่งฮู่ยกก็บอกนางเต็งว่า

“ไหน ๆ ก็มาถึงขั้นนี้แล้ว เจ้าจงโกนผมปลอมเป็นพระช่อนตัวอยู่ที่นี่ มีเสื้อผ้า อาหาร และของใช้อุดมสมบูรณ์ ข้ายังมีสามมียู่ด้วย แต่ถ้าเจ้ายังตัดใจไม่ได้ ที่นี่ก็มีเชือกปอ มิดโกน และยาพิษ เจ้าเลือกตายเอาเองละกัน”

นางเต็งครุ่นคิดว่าตนมีราศีแล้ว แม้นตายตอนนี้ก็จะไม่มีวันเห็นเดือนเห็นตะวันอีก ยิ่งยากจะแก้แค้นได้มิสัยอมทนรับความอัปยศ หาทางพบสามีและคิดล้างแค้นก่อนแล้วค่อยตายก็ยังไม่สาย ดังนั้นยอมโกนศีรษะปลอมตัวเป็นหลวงจีน

ผ่านไปเดือนเศษ ติงถื่อจงมาเยี่ยมหลวงจีนซึ่งฮู่ยก นางเต็งจำเสียงสามีได้ ก็รีบถลาออกไปหา หลวงจีนซึ่งฮู่ยกรีบวิ่งออกมาบ้าง ขณะนั้นติงถื่อจงกำลังการวะนางเต็ง นางร้องให้พลางกล่าวว่า

“พี่จำข้าไม่ได้แล้วหรือ? ซึ่งฮู่ยกหลอกพาข้ามาที่นี่ ทั้งวันทั้งคืนข้าก็ได้แต่เฝ้ารอให้ท่านมาช่วย”

ติงถื่อจงโกรธมาก ปรี่เข้าทุบตีหลวงจีนซึ่งฮู่ยก หลวงจีนซึ่งฮู่ยกตะโกนเรียกหลวงจีนลูกวัดมาช่วย และจับติงถื่อจงมัดไว้ได้ หลวงจีนซึ่งฮู่ยกชักดาบออกมาจะฆ่าติงถื่อจง นางเต็งแย่งดาบไว้แล้วพูดว่า

“เจ้าฆ่าข้าก่อนแล้วค่อยฆ่าสามีข้า”

หลวงจีนซึ่งฮู่ยกชิงดาบคืนมาได้ก็จุดลากนางเต็งไปมัดไว้ในห้อง จากนั้นก็

จะฆ่าตึงญื่อจงอีก

ตึงญื่อจงกล่าวว่า

“เจ้าลักพาเมียมา ช้ายังจะฆ่าตัว เมื่อถึงเมืองผีข้าจะไม่ยอมปล่อยเจ้า หากจะฆ่าก็ให้เราสองตัวเมียได้ตายด้วยกัน!”

หลวงจีนซึ่งฮู้ยกกล่าวว่า

“หากเจ้าตาย นางเต็งไม่มีที่พึ่งก็ต้องกลายเป็นเมียข้าแน่ อย่าว่าแต่นาง ไหนเลยจะยอมตายร่วมกับเจ้า”

ตึงญื่อจงกล่าวว่า

“ถ้าอย่างนั้นก็ขอให้ข้าตายโดยมีซากศพสมบูรณ์ ให้ข้าตายเองเถอะ”

หลวงจีนซึ่งฮู้ยกกล่าวว่า

“ได้ ข้าจะสร้างกุศลสักครั้ง หลังกุฎิเจ้าอาวาสมีระฆังใหญ่ใบหนึ่ง ข้าจะ ชังเจ้าไว้ในนั้น ปล่อยให้เจ้าตายเอง”

ว่าแล้วก็ชังตึงญื่อจงไว้ในระฆัง ส่วนนางเต็งก็ได้แต่ร้องให้ทั้งคืนทั้งวัน เผาอธิษฐานต่อพระโพธิสัตว์กวนอิมให้มีคนมาช่วยสามิ

สามวันผ่านไป เปาบุ้นจิ้นเดินทางมาตรวจราชการมณฑลกุ้ยโจว ตกตึก คืนแรกก็ฝันว่า พระโพธิสัตว์กวนอิมนำท่านไปพบมังกรดำที่ถูกชังไว้ในระฆัง หลังกุฎิเจ้าอาวาสวัดอันผู่ ตอนแรกเปาบุ้นจิ้นไม่เอาะใจสงสัย แต่คืนที่สองและ คืนที่สามก็ยังฝันอยู่แต่เรื่องเดิม ท่านรู้สึกสงสัยขึ้นมาจึงเดินทางไปที่วัดอันผู่ เมื่อถึงกุฎิเจ้าอาวาสก็เห็นระฆังใหญ่ใบหนึ่งจริง ๆ เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ลูกน้อง พลิกระฆังใบนั้นขึ้นก็พบคนอดอาหารใกล้ตายคนหนึ่งอยู่ เปาบุ้นจิ้นทราบว่าเขาถูกคนชังไว้ รีบให้เอาข้าวต้มกรอกปาก เมื่ออาหารตกถึงท้อง ชายผู้นั้นก็ฟื้นขึ้น เขากล่าวว่า

“หลวงจีนซึ่งฮู้ยกลักพาภรรยาข้าพเจ้ามาบังคับให้นางโกนผมปลอมตัวเป็น พระ และชังข้าพเจ้าไว้ในนี้” เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นำตัวหลวงจีนซึ่งฮู้ยกมาสอบสวน แต่ค้นทั่ววัดก็ไม่พบสตรีสักนาง ท่านบัญชาให้ค้นหาในที่ลับก็พบกำแพงสอง ชั้นเข้าไปมีไม้กระดานปูพื้นอยู่ เจ้าหน้าที่จัดไม้กระดานขึ้นก็เห็นบันไดทอดลง

ไปได้ดิน เจ้าหน้าที่เดินลงไปก็พบว่า เป็นห้องใต้ดินห้องหนึ่ง ข้างในจุดตะเกียงไว้สว่างไสว และมีหลวงจีนวัยเยาว์รูปหนึ่งนั่งอยู่ เจ้าหน้าที่เรียกให้เขาขึ้นมา รายงานตัวต่อเปาบุ้นจิ้น หลวงจีนที่ว่าก็คือนางเต็งนั่นเอง เมื่อนางเห็นสามीได้รับอิสรภาพ หลวงจีนซึ่งอยู่ถูกจับกุมไว้แล้วก็เล่าต้นสายปลายเหตุของเรื่องราวออกมาทั้งหมด หลวงจีนซึ่งอยู่ไม่อาจแก้ตัวให้พ้นผิดได้ แต่โชกศิระชะกล่าวว่า

“ข้าน้อยยินดีรับโทษ”

เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“หลวงจีนซึ่งอยู่ชั่วช้าเลวทรามได้คบหาเป็นสหายกับบัณฑิตตึงฉู่อัจฉริยะ เสพสุราท่องเที่ยวด้วยกันอยู่เสมอ เห็นนางเต็งภรรยาตึงฉู่อัจฉริยะรูปงาม ก็วางอุบายหลอกพาตัวมาย้ายในวัด บังคับให้นางโกนศีรษะปลอมตัวเป็นหลวงจีน นางเต็งจำยอมทำตามเพื่อคอยหาโอกาสล้างแค้น บังเอิญเมื่อตึงฉู่อัจฉริยะมาเยี่ยมหลวงจีนซึ่งอยู่ที่วัด นางเต็งได้ยินเสียงจึงรีบออกไปพบ ร่ำไห้บอกกล่าวความทุกข์ ยังไม่ทันสิ้นความในใจ หมู่หลวงจีนโศดก็กรูกันเข้ามาจับตัวไว้ ซึ่งอยู่จะใช้มีดสังหาร แต่ตึงฉู่อัจฉริยะวอนขอมีชากศพสมบุรณ์ จึงขังตึงฉู่อัจฉริยะไว้ในระฆัง ต่อมาเปาบุ้นจิ้นมาตรวจราชการ ได้ฝันว่ามีมังกรดำถูกขังไว้ในระฆังหลังกุฏิเจ้าอาวาสวัดอันผู้ ก็มาพลิกระฆังดูพบตึงฉู่อัจฉริยะซึ่งอดอาหารอยู่ห้าวันจึงรอดพ้นความตาย จากนั้นจึงช่วยเหลือนางเต็งออกมาได้ หลวงจีนซึ่งอยู่ลักพาตัวภรรยาผู้อื่น จงใจสังหารคน ให้ตัดหัวเสียบประจาน บรรดาสมัคพรหมพวกให้ไปเป็นทหารรักษาชายแดน”

เมื่อเปาบุ้นจิ้นพิพากษาเสร็จสิ้นก็ตัดศีรษะซึ่งอยู่ประจานต่อหน้าธารกำนัล และส่งหลวงจีนโศดเข้าไปเป็นทหาร

หลังจากคดีสิ้นสุด เปาบุ้นจิ้นได้ดำหนินางเต็งว่า

“หากเจ้าฆ่าตัวตายเสียแต่แรกที่ถูกหลอกมาก็จะรักษาชื่อเสียงความบริสุทธิ์ไว้ได้ ทั้งไม่เป็นเหตุให้สามีต้องรับทุกข์เพราะถูกระฆังครอบขังไว้ หากเจ้าแม่กวนอิมไม่มาเข้าฝันข้า สามีเจ้ามีต้องตายเพราะเจ้าหรือ?”

นางเต็งตอบว่า

“ที่ข้าน้อยไม่ฆ่าตัวตายแต่แรก เพราะยังมิได้พบหน้าสามีและมิได้ล้างแค้น
ได้แต่สู้ทนฝืนความอภัยรักษาชีวิตไว้ ตอนนี้สามีปลอดภัย หลวงจีนโศดก็
ถูกประหาร ข้าน้อยมีราศีแล้วมีอาจมีชีวิตต่อไป”

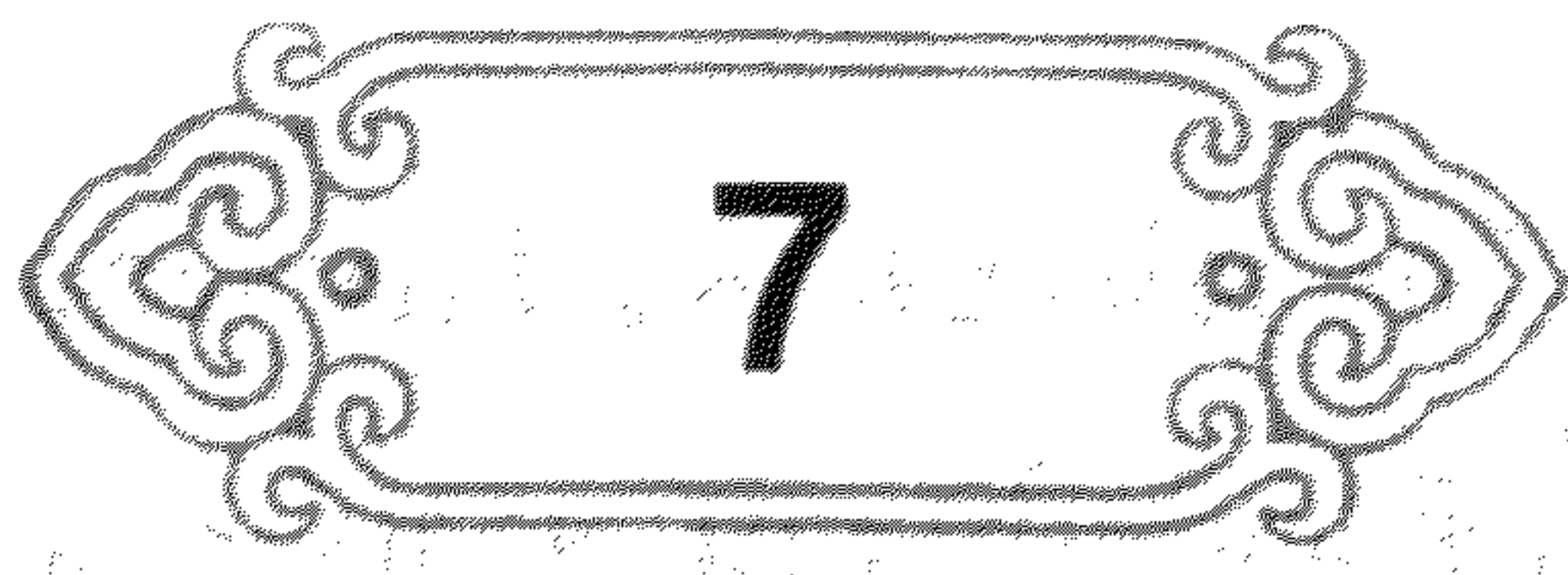
กล่าวจบก็เอาศีรษะพุ่งชนเสา โลหิตไหลนองพื้นสลบไป เปาบุ้นจิ้นให้คน
ไปประคองไว้ รักษาจนนางหาย เปาบุ้นจิ้นกล่าวกับติงอึ้งจางว่า

“ที่นางว่ามาแสดงว่าที่นางไม่ฆ่าตัวตายแต่แรกก็เพราะยังมิได้ล้างแค้น
การที่นางฆ่าตัวตายในตอนนี้อย่อมยืนยันปณิธานของนางอย่างชัดเจน เจ้า
ควรรับนางไว้”

ติงอึ้งจางกล่าวว่า

“ข้าน้อยเองก็ระแวงว่านางกล่าวเท็จ แต่เมื่อเห็นนางเอาศีรษะพุ่งชนเสา
ก็ทราบว่านางสู้ทนอภัยเพื่อล้างแค้นจริง ๆ เคารพดีที่นางไม่ตาย แต่นี้ไปข้า
ก็จะปฏิบัติต่อนางเหมือนเดิม”

ติงอึ้งจางสองสามีภรรยาเคารพขอบคุณแล้วลากลับ จากนั้นได้แกะสลัก
ไม้เป็นรูปเปาบุ้นจิ้น กราบไหว้ทุกเช้าเย็นไม่เว้นวาระ ภายหลังติงอึ้งจางได้รับ
ราชการ บั้นปลายได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่

คดีรับคนข้ามฟาก

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ เมืองเจียนโจวมีชายผู้หนึ่งชื่อ ฉีหลง กำพร้าบิดาแต่มารดายังมีชีวิตอยู่ และมีน้องชายอีกคนชื่อฉีชิง ฐานะทางบ้านยากจนมากต้องอดมื้อกินมื้อ ฉีชิงผู้เป็นน้องชายจ้างคนไว้คอยปรนนิบัติมารดา นางเห็นว่าฉีหลงไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร ได้แต่เที่ยวเตร่หาความสำราญไปวัน ๆ ก็มักจะด่าว่าเขา ฉีหลงรู้สึกละอายใจมาก วันหนึ่งก็นัดกับเฟิงเหวียนเพื่อนสนิทเดินทางไปทำการค้าที่มณฑลยูนนาน ด้วยความขยันมันเพียร เขาทำงานอยู่นานสิบกว่าปี ได้กำไรมากก็นำกลับบ้านเกิด เมื่อมาถึงท่าเรือข้ามฟากของเมืองเจียนโจวเป็นเวลาใกล้ค่ำ เขาเห็นจางเจี๋ยผู้ยึดอาชีพพาเรือข้ามฟากเป็นเวลาหลายปีพาเรือเข้ามารับ ทั้งสองยิ้มพลาญคารวะต่อกัน

จางเจี๋ยถามว่า

“ท่านไปค้าขายไม่กลับบ้านหลายปี คงกำไรมหาศาลสินะ”

ฉีหลงแบกเงินเดินเท้ามาไกลจนอ่อนเปลี้ยเพลียแรง เขายิ้มยิ้มพลาญตอบว่า

“ถึงพอจะเก็บออมได้บ้างแต่ก็ไม่มากมายอะไร”

ว่าแล้วก็โยนร่มกับห่อผ้าไปที่ห้องท้องเรือ เสียงห่อผ้ากระทบพื้นดังหนักแน่น จางเจี๋ยทราบว่าเขาเดินทางไกลกลับจากยูนนาน ในห่อผ้าต้องมีเงินแน่ ทันใดนั้นก็เกิดความคิดอำมหิตขึ้น ไข้ไม้ถ่อเรือตีฉีหลงตกน้ำตาย ขณะนั้นเป็นยามวิกาลหาผู้พบเห็นไม่

จางเจี๋ยซ่อนห่อผ้าไว้อย่างมิดชิดแล้วเดินทางกลับบ้าน เป็นคนรวยขึ้นมาทันตา เขาค่อย ๆ เริ่มซื้อที่นาตั้งถิ่นฐาน จางเจี๋ยมีลูกชายคนหนึ่งชื่อจางไห๋ว อายุย่างเข้าเจ็ดขวบ จางเจี๋ยได้เชิญอาจารย์มาสอนวิชาภาษาจีนและวรรณคดีให้โดยเฉพาะ อาจารย์มักชมเชยจางไห๋วให้ผู้เป็นบิดาฟังอยู่บ่อยครั้งว่า

“บุตรชายของท่านแต่งบทกวีและต่อคำกลอนคู่เก่ง” จางเจี๋ยก็ไม่สู้จะเชื่อนัก

เมื่อถึงเทศกาลขนมจ้าง เขาได้เชิญอาจารย์มาร่วมฉลองด้วย พอสุราเริ่มออกรส จางเจี๋ยก็กล่าวว่า

“อาจารย์แดงมักชมลูกชายข้าต่อคำกลอนคู่ได้ วันนี้เป็นวันเทศกาลขนมจ้าง ขอเชิญอาจารย์ยกหัวข้อเกี่ยวกับเทศกาลมาทดสอบเป็นอย่างไร?”

อาจารย์ตอบว่า

“บุตรชายท่านสติปัญญาเฉียบแหลม การต่อคำกลอนคู่หาใช่เรื่องยากเย็นไม่”

จากนั้นก็เอ่ยคำกลอนคู่ประโยคต้นออกมาว่า

“ไหมเหลืองผูกบะจ่าง หลังน้ำตาบูชาวีรชน”

จางไห๋วคิดอยู่เนิ่นนานก็ไม่สามารถต่อได้ จางเจี๋ยรู้สึกไม่พอใจมาก อาจารย์ก็รู้สึกขายหน้า จางไห๋วเองก็มีสีหน้าขวยเขิน แสร้งขอไปปลดทุกข์ในห้องน้ำ วิญญาณอาฆาตแค้นของฉีหลงแปลงร่างเป็นชายชรายืนอยู่ข้างห้องน้ำ เขาถามจางไห๋วว่า

“เหตุใดวันนี้เจ้าจึงมีท่าทางไม่สบายใจ?”

จางไห๋วตอบว่า

“พ่อให้อาจารย์ทดสอบกลอนคู่ข้า คำกลอนนั้นต่อยากนัก ข้าจึงรู้สึกไม่สบายใจ”

วิญญาณดวงนั้นถามว่า

“คำกลอนคู่ประโยคต้นนั้นว่าอย่างไร?”

จางไห๋วตอบว่า

“ไหมเหลือองผูกบะจ่าง หลังน้ำตาบูชาวีรชน”

วิญญาณอาฆาตหัวเราะพลาংกล่าวว่า

“คำกลอนนี้ต่อไม่ยาก ข้าจะต่อแทนตัวเอง”

จางโหยวพูดว่า

“อย่างนั้นก็พิเศษ”

วิญญาณอาฆาตต่อว่า

“ไผ่ม่วงคอนห่อผ้า วางแผนรับแขกมาจากแดนไกลข้ามฟาก”

จางโหยวดีอกดีใจมาก รีบวิ่งกลับไปเรียนอาจารย์ว่า

“คำกลอนคู่ที่อาจารย์ให้ข้าต่อ ตอนนี้ข้าต่อได้แล้ว”

อาจารย์กล่าวด้วยความปลื้มปิติว่า

“ในเมื่อเจ้าต่อได้แล้วก็รีบพูดออกมา”

จางโหยวท่องว่า

“ไผ่ม่วงคอนห่อผ้า วางแผนรับแขกมาจากแดนไกลข้ามฟาก”

ผู้เป็นบิดาทกตะลึงจนหน้าถอดสี อาจารย์กล่าวว่า

“แม้จะต่อได้ แต่ก็ไม่ใช่เพราะอะไรเลย”

จางเจี่ยถามว่า

“คำกลอนนี้เจ้าต่อเองหรือคนอื่นต่อให้ พูดมาตามตรง มิฉะนั้นข้าจะโบยเจ้า”

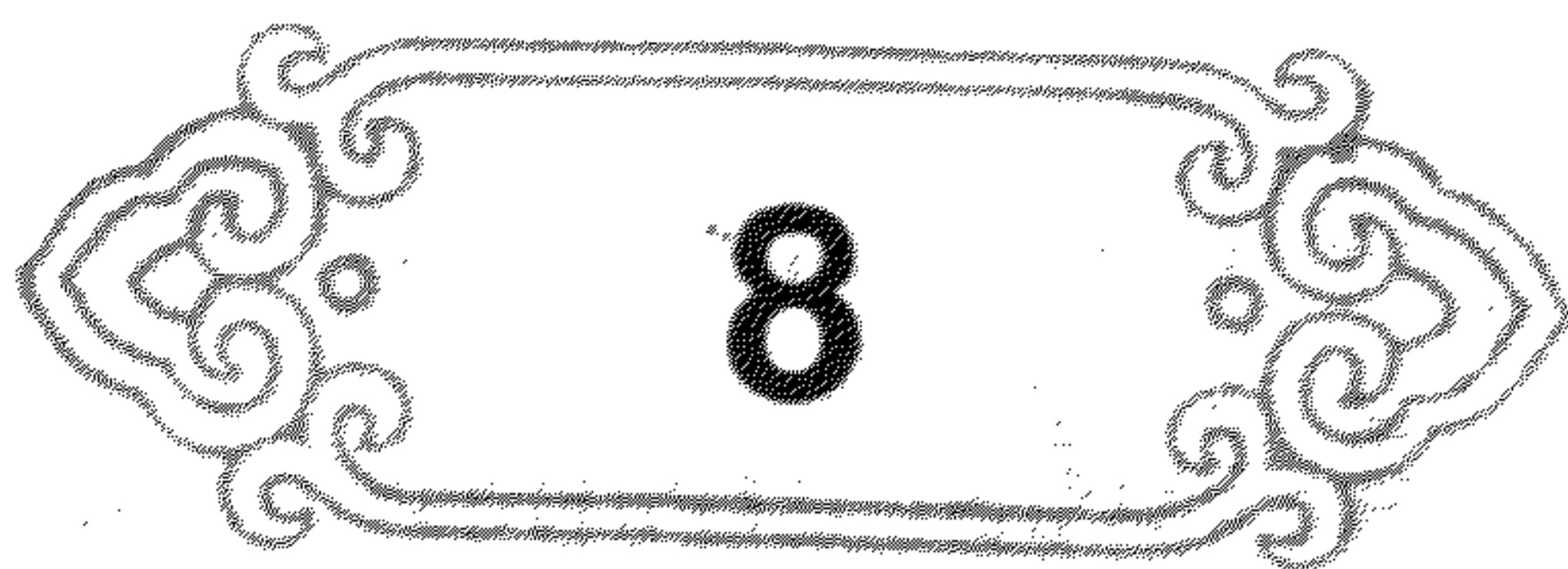
พอจางโหยวถูกบังคับขู่เข็ญก็เล่าเรื่องที่มีชายชรามาต่อกลอนแทนให้บิดาฟัง บิดาถามว่า

“ชายชรานั้นตอนนี้ยังอยู่ที่ข้างห้องน้ำหรือไม่?”

จางโหยวตอบว่า “ข้าไม่ทราบ”

จางเจี่ยรีบวิ่งไปดูแต่ก็ไม่พบ เขาระแวงสงสัยว่าชายชราผู้นี้จะเป็นวิญญาณอาฆาตแค้นของฉีหลงที่ถูกสังหารเมื่อโดยสารเรือข้ามฟาก ก็รู้สึกจิตใจสับสนหวาดผวา พูดจาเลอะเทอะวุ่นวาย บอกเล่าเรื่องที่สังหารฉีหลงออกมาให้อาจารย์ฟังจนหมดสิ้น หาทราบไม่ว่าจางเป็นผู้เป็นหลานชายแอบฟังอยู่ เมื่อ

หลายปีก่อนจางเป็นกับจางเจี๋ยเคยมีความแค้นกันอยู่ ดังนั้นวันรุ่งขึ้นก็ยื่นหนังสือฟ้องร้องต่อทางการ ต่งโหวซึ่งเป็นเจ้าเมืองรับคำฟ้องนั้นแล้วบัญชาให้ทหารมือดีห้าคนนำตัวจางเจี๋ยมาสอบสวน เมื่อจางเจี๋ยถูกนำตัวมาถึงที่ว่าการนั้น ใบหน้าซีดเผือดทำอะไรไม่ถูก ส่อแววพิรุธออกมา ต่งโหวพิจารณาดูก็เห็นว่าเขากระทำผิดจริง จึงสั่งให้ใช้จารีตนครบาลสอบสวน จางเจี๋ยทนทรมานไม่ไหวก็ยอมสารภาพว่าลอบทำร้ายฉันทงจริง ต่งโหวให้พ้นจากการจางเจี๋ยแล้วเอาตัวไปขังไว้ก่อน วันรุ่งขึ้นก็รายงานเปาบุ้นจิ้นซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเปาบุ้นจิ้นพิพากษาให้ชดใช้ชีวิต ทรัพย์สินในบ้านให้ยึดเป็นของหลวง ส่วนภรรยาเขาที่หนีไปไม่ต้องตามจับกุม

คดีหลอกเข็ดม้า

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

ที่ตำบลหนานเชียงเมืองโคฟงมีครอบครัวใหญ่ครอบครัวหนึ่ง หัวหน้าครอบครัวแซ่ฟู่ ชื่อเหียน ที่บ้านเลี้ยงม้าขึ้นดีไว้ตัวหนึ่ง วันหนึ่งเขาขี่ม้าไปเก็บค่าเช่าในหมู่บ้านแล้วใช้ให้ซึ่งผู้คนรับใช้ขี่ม้ากลับบ้าน พอถึงกลางทางซึ่งผู้ก็ลงจากหลังม้าเพื่อพักผ่อน ขณะนั้นมีชายคนหนึ่งแซ่หวง ชื่อหง บอกว่ามาจากตำบลหนานเชียงเช่นกัน ขี่ล้อผอม ๆ มาตัวหนึ่งแล้วลงพักผ่อนเช่นกัน พอเห็นซึ่งผู้เข้าจึงเข้ามาทักว่า

“พี่ชายมาจากที่ไหน?”

ซึ่งผู้ตอบว่า “ไปส่งนายเก็บค่าเช่าในหมู่บ้าน”

จากนั้นทั้งสองก็นั่งลงสนทนากัน เวลาผ่านไปพักใหญ่ หวงหงก็เกิดแผนการขึ้นในใจอย่างหนึ่ง กล่าวว่า “ม้าของพี่ท่านตัวนี้อ้วนพีดี” ซึ่งผู้ถามว่า “ท่านดูม้าเป็นด้วยหรือ?” หวงหงตอบว่า “ข้าเคยค้าขายม้ามาก่อน”

ซึ่งผู้พูดว่า

“เจ้านายของข้าเพิ่งจะซื้อม้าตัวนี้ด้วยราคาสูงเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง”

หวงหงพูดว่า

“หากพี่ท่านไม่ถือ ข้าอยากจะขอสองซี้ดูสักหน่อย”

ซึ่งผู้มิได้ระแวงสงสัยอะไรจึงให้เขาลองซี้ดู หวงหงเมื่อได้รับอนุญาตแล้วก็ขึ้นขี่ม้าทันที ขี่ไปได้ครึ่งลี้โดยไม่มีที่ท่าว่าจะหันม้ามักกลับมา ซึ่งผู้นึกตกใจจึงออกวิ่งตามไป หวงหงเห็นซึ่งผู้ไล่กวตมาจึงลงแล้ม้าวิ่งดังลมพัดไปทางลัด

หายลับตาไป นับว่ามาถูกหลักเอาไปได้ง่าย ๆ เปล่า ๆ ซึ่งผู้ไม่รู้จะทำ
อย่างไรได้แต่นึกเสียใจอยู่ จึงขึ้นขี่ล่อแก่ของหวงหงกลับปายงานให้เจ้านาย
ทราบ ฟุเหยินผู้เป็นนายโกรธเป็นพินเป็นไฟดูว่าซึ่งผู้เสียยกใหญ่ แล้วสั่งให้
จูงล่อไปร้องเรียนที่ศาลไคฟง ขณะนั้นเปาบุ้นจิ้นอยู่ที่ศาลพอดี ซึ่งผู้จึงเข้าไป
ร้องเรียน เปาบุ้นจิ้นถามว่า “เจ้าเป็นคนที่ไหน?” ซึ่งผู้ตอบว่า “ข้าน้อยชื่อซึ่งผู้
ชาวตำบลหนานเซียงเป็นคนรับใช้อยู่ที่บ้านฟุเหยินข้าน้อยมีเรื่องมาร้องเรียนดังนี้

“ข้าน้อยขี่ม้าไปพบคนเจ้าเล่ห์เข้ากลางทางขอลองขี่ม้า พอขี่ไปได้ครึ่งลี้ก็
ลงแส้ม้าวิ่งหนี มิรู้ว่าล่อไปในทิศทางไหนเหลือแต่ล่อตัวนี้ไว้มิรู้ว่าผู้ร้ายนี้เป็น
ลูกเต้าเหล่าใคร? โฉนจึงเป็นคนหลอกลวงได้เช่นนี้ จึงมาร้องเรียนขอความ
ยุติธรรม”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“คนร้ายคนนั้นมีชื่อแซ่ว่าอะไร?” ซึ่งผู้ตอบว่า “เจอกันกลางทาง ข้ายังไม่
ทันได้รู้จักชื่อแซ่” เปาบุ้นจิ้นว่า

“ในเมื่อไม่รู้จักชื่อแซ่ของเขามาแจ้งความได้อย่างไร?”

ซึ่งผู้พูดว่า “ข้าน้อยได้ยินกิตติศัพท์ของใต้เท้าที่สามารถคลี่คลายปมคดี
ต่าง ๆ ได้จึงหวังมาพึ่งบารมี” เปาบุ้นจิ้นพูดว่า “ข้ามีแผนอยู่แผนหนึ่ง ดูซิว่า
เจ้าจะมีโชคหรือไม่? เจ้ากลับบ้านไปก่อนอีกสามวันค่อยมาฟังแผนการของข้า”
ซึ่งผู้จึงได้อำลากลับบ้านไป

หลังจากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็สั่งเจ้าหูจูงล่อเข้าไปในคอก และไม่ให้หญ้ามันกิน
เป็นเวลาสามวันจนล่อตัวนั้นเอาแต่ร้องโหยหวนด้วยความหิว

ผ่านไปสามวันซึ่งผู้ก็มาพบเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่นำล่อ
ออกมาแล้วให้ซึ่งผู้จูงออกไปนอกเมือง ให้จางหลงตามไปโดยพาไปยัง
ปากทางที่ถูกหลอกเอามาไป แล้วปล่อยให้ล่อนั้นเดินเองโดยอิสระ แต่เมื่อพบ
หญ้าจะแหวะกินก็คอยตวาดไล่ ล่อนั้นก็ออกวิ่งไปตามทาง ซึ่งผู้กับจางหลงก็
ตามไปเป็นระยะทางประมาณสี่สิบลี้ก็ถึงหมู่บ้านหวงหนี่ เห็นในหมู่บ้านมีบ้าน
หลังหนึ่งหลังคามุงกระเบื้อง ล่อนั้นก็วิ่งเข้าไปในบ้านหลังนั้นตรงเข้าไปยังโรง

มุงจากข้าง ๆ บ้านอย่างคุ้นเคย หวงหงออกมาดูเห็นล่อของตัวเองกลับมาก็รู้สึกดีใจมาก

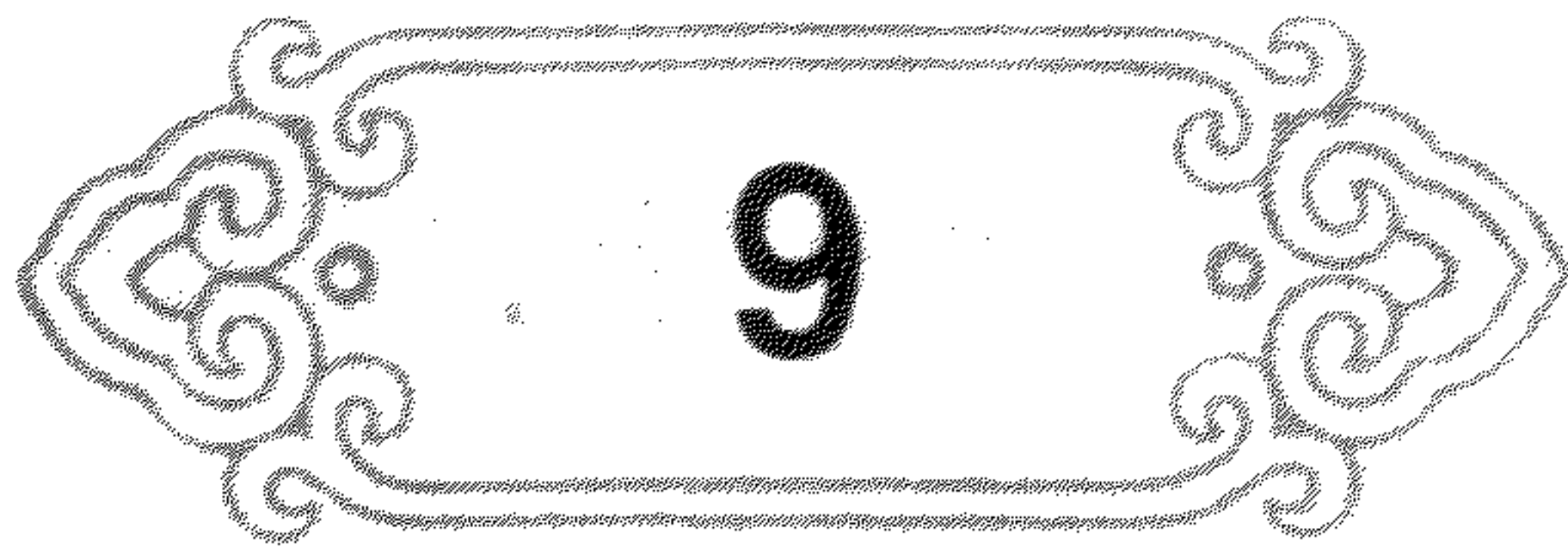
เวลานั้นจางหลงและชิงฝูก็เข้าไปสืบถามชาวบ้านในละแวกนั้น จึงรู้ว่ามีคนเห็นหวงหงเอามาขึ้นดีตัวนั้นไปเลี้ยงไว้บนเขา จางหลงจึงนำชิงฝูขึ้นเขาไปเที่ยวดู ชิงฝูเห็นม้าของตัวเองก็เดินเข้าไปดู พลันหวงหงมาจากที่ใดไม่ทราบจะเข้าขัดขวางจึงถูกจางหลงจับตัวเอาไว้ แล้วนำหวงหงพร้อมทั้งม้ากลับไปมอบให้แก่เปาบุ้นจิ้น

เปาบุ้นจิ้นทวาดขึ้นด้วยความเดือดดาลว่า

“เจ้านี่ช่างกล้าหาญเสียจริงไม่รู้ว่าข้าเป็นใครกระนั้นหรือ? เจ้าหลอกเอาม้าของคนเดินทางสมควรจะได้รับโทษสถานใด?”

หวงหงจนด้วยพยานไม่สามารถกล่าวแก้ได้ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้จางหลงทำโทษหนัก แล้วใส่ขื่อคาออกเดินประจาน ริมล่อเข้าเป็นของหลวง โบยเจ็ดสิบทีแล้วขับไป ส่วนชิงฝูมีความผิดที่เอาม้าของเจ้านายไปให้คนอื่นลองขี่ จึงให้ปรับโทษตามควรแล้วให้ชิงฝูนำม้ากลับไปคืนเจ้านาย คดีนี้จึงเป็นอันว่ายุติโดยคำตัดสินว่า

“หวงหงเห็นม้าว่าเป็นขึ้นดีจึงเกิดโลภอยากได้ ชิงฝูเชื่อคนง่ายรู้ไม่เท่าทันแผนการชั่วของคนร้าย ไม่รู้เฉลียววาม้าไม่ควรให้ยืมต่อกัน จึงถูกกลเอาล่อมาแลกม้าไป จะไล่ตามก็ไล่ไม่ทัน ท้องที่ก็ไม่คุ้นเคย เคราะห์ยังดีล่อรู้จักทางกลับบ้านเองได้ทำให้สามารถตามไปจับตัวคนร้ายมาลงโทษได้ ในที่สุดไม่อาจรอดเงื้อมมือกฎหมายไปได้ ให้ประกาศเป็นอุทาหรณ์ต่อไปถึงชนรุ่นหลังว่า อย่าได้เอาเยี่ยงอย่างคิดหลอกเอาม้าเช่นนี้อีก”

คดีกระบองคนใบ้

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่ามีอยู่วันหนึ่งในขณะที่เปาบุ้นจิ้นกำลังเปิดศาลมีเจ้าหน้าที่มา รายงานให้เปาบุ้นจิ้นทราบ ว่า “ที่หน้าประตูมีคนใบ้แซ่สือคนหนึ่งถือกระบอง มาหนึ่งอัน ต้องการนำมามอบให้แก่ท่าน” เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ไปนำตัวเขา เข้ามา เมื่อเข้ามาแล้วเปาบุ้นจิ้นจึงสอบถามด้วยตัวเอง แต่คนใบ้นั้นก็ไม่สามารถตอบอะไรได้ พวกเจ้าหน้าที่บอกกับเปาบุ้นจิ้นว่า “เจ้าหมอนี้ เมื่อมีคน มารับตำแหน่งใหม่ก็จะนำไม้กระบองมามอบให้กับคนคนนั้นทุกครั้ง ถูกทำโทษ โขยตีกลับไปเป็นประจำ ได้เท่าอย่าได้เสียเวลาไต่ถามเลย” เปาบุ้นจิ้นได้ฟัง แล้วคิดในใจว่า ‘คนใบ้คนนี้จะต้องมีเรื่องคับใจแน่ ๆ ในเมื่อรู้ดีว่าเมื่อมาแล้วจะ ต้องถูกโขยทุกครั้งที่ ไฉนคราวนี้ยังเสี่ยงต่อการถูกโขยโดยการนำเอากระบอง มามอบให้อีก’ เปาบุ้นจิ้นจึงกำหนดแผนไว้ในใจแล้วให้เอาเลือดหมูไปทาที่ กันคนใบ้แล้วใส่เครื่องพันธนาการที่คอ นำออกไปเดินประจานไปตามถนน พร้อมกับนั้นก็ส่งคนให้สะกดรอยตามไปอย่างลับ ๆ หากได้ยินคนพูดว่าเขามี เรื่องคับใจก็นำคนคนนั้นมาพบ

เมื่อนำคนใบ้นั้นตระเวนตามสั่งอยู่ครู่ใหญ่ ๆ โดยผู้คนบนถนนมามุงดูกัน เต็มไปหมดก็มีชายแก่อยู่คนหนึ่งถอนหายใจแล้วรำพึงขึ้นว่า

“คนคนนี้ได้มีที่ก็มีเรื่องคับข้องใจอยู่แล้ว วันนี้ยังถูกทรมานอีก” ผู้ที่ สะกดรอยตามมาได้ยินคำพูดของชายแก่จึงพาไปพบเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึง สอบถามอย่างละเอียด ชายแก่บอกว่า คนคนนี้อาศัยอยู่ที่ด้านใต้ของหมู่บ้าน

ใครๆ ก็เรียกเขาว่าเจ้าใบ้สื่อ มีพี่ชายชื่อสื่อฉวน ครอบครัวมีฐานะร่ำรวยมาก เจ้าใบ้พูดไม่ได้มาตั้งแต่เล็ก ถูกพี่ชายไล่ออกจากบ้าน ทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่ก็ไม่ได้แบ่งให้เลย เมื่อไปฟ้องร้องทุก ๆ ปีก็ไม่สามารถแถลงให้รับฟ้องได้ วันนี้ไปฟ้องร้องอีกก็ถูกโบย ข้าน้อยจึงได้แต่ทอดถอนใจด้วยความเวทนา” เปาบุ้นจิ้นได้ฟังชายแก่พูดแล้วก็ส่งคนไปนำตัวสื่อฉวนมาสอบสวนว่า “เจ้าใบ้คนนี้เป็นน้องของเจ้าใช้หรือไม่?” สื่อฉวนตอบว่า “เจ้าใบ้คนนี้เป็นคนเลี้ยงหมูในบ้านอาศัยอยู่ในบ้านมาแต่เด็ก ไม่ได้เป็นพี่น้องกัน” เปาบุ้นจิ้นได้ยินแล้วก็ให้นำตัวเจ้าใบ้มาปลดเครื่องพันธนาการออกแล้วปล่อยตัวเขาไป สื่อฉวนก็กลับบ้านไปด้วยความปลอดโปร่ง

เปาบุ้นจิ้นเห็นสื่อฉวนกลับไปแล้วจึงให้คนไปเรียกเจ้าใบ้ให้มาสอบสวนอีกครั้ง แล้วสอนว่า “วันหลังถ้าเจ้าได้พบกับสื่อฉวนพี่ของเจ้า เจ้าก็จงเข้าไปทักทายได้เลย” เจ้าใบ้รับคำแล้วลาจากไป

วันหนึ่งเมื่อได้พบสื่อฉวนที่กลางถนนโดยบังเอิญ เจ้าใบ้ก็เข้าไปผลักไสชกต่อยด้วยความเดือดดาลจนสื่อฉวนหน้าตาแตก เมื่อโดนทำร้ายเช่นนี้ สื่อฉวนจึงเขียนคำร้องยื่นให้ต่อเปาบุ้นจิ้น โดยฟ้องว่า “เจ้าใบ้ไม่เคารพพระเบียบประเพณีชกต่อยพี่ร่วมสายโลหิต” เปาบุ้นจิ้นจึงไต่สวนสื่อฉวนว่า “ถ้าหากเจ้าใบ้เป็นน้องของเจ้าจริง ๆ ก็จะมีโทษหนักให้อภัยไม่ได้ แต่ถ้าไม่ได้เป็นพี่น้องกันก็ถือเป็นเรื่องชกต่อยกันธรรมดา” สื่อฉวนจึงยืนยัน “เขาเป็นน้องของข้าจริง ๆ” เปาบุ้นจิ้นจึงว่า “ในเมื่อเจ้าใบ้คนนี้เป็นน้องของเจ้า ทำไมเจ้าถึงไม่แบ่งทรัพย์สินสมบัติให้เขา เจ้าจะสุขเอาสมบัติไว้คนเดียวใช่ไหม?” สื่อฉวนไม่รู้ว่าจะตอบว่าอย่างไรดี เปาบุ้นจิ้นจึงให้เจ้าหน้าที่นำเอาตัวทั้งสองออกไปแล้วจัดการให้แบ่งปันทรัพย์สินสมบัติของครอบครัวคนละครึ่ง ชาวบ้านได้ยินคำตัดสินคดีแล้วล้วนกล่าวชมด้วยรู้สึกสาสมแก้ไข

คดีเสื้อผ้าก่อเภทภัย

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ อำเภอเสียงฟู นครไคฟง มีบัณฑิตระดับอำเภอผู้หนึ่งชื่อเส้นเหลียงหมอ มีบุตรชายคนหนึ่งชื่อเส้นไหยว ฝ่ายจ้าวชื่อจวินบัณฑิตจันชื่อผู้เป็นเพื่อนบ้าน อายุจวนห้าสิบแล้วยังไม่มีบุตรชาย เพียงให้กำเนิดบุตรด้วยนางเถียนผู้ภรรยา เพียงนางเดียว ให้ชื่อว่าอาเจียว มีรูปโฉมงดงามเทียบได้กับสียอดหญิงงามในยุคโบราณ จึงให้มันหมายไว้กับเส้นไหยวผู้บุตรเส้นเหลียงหมอ ยังไม่ทันจะถึงหนึ่งปีทางบ้านเส้นเหลียงหมอประสบอุทกภัยน้ำท่วม ทำให้ฐานะครอบครัวตกต่ำลงมาก จ้าวชื่อจวินเห็นดังนั้นก็คิดจะถอนหมั้น แต่อาเจียวผู้เป็นธิดาเป็นสตรีมีคุณธรรม ได้กล่าวกับนางเถียนมารดาว่า

“ในเมื่อท่านพ่อยกข้าให้กับตระกูลเส้นแล้ว ข้าจะยอมแต่งงานกับผู้อื่นได้อย่างไร?”

นางเถียนเห็นธิดาเติบโตเป็นสาวแล้วจึงคิดจะให้นางแต่งงานไปโดยเร็ว แต่สนใจด้วยเส้นไหยวไม่อาจจัดสินสอดมาให้ได้

วันหนึ่งจ้าวชื่อจวินออกไปราชการทางบ้านได้ นางเถียนจึงให้คนรับใช้ไปที่บ้านเส้นไหยว เชิญให้มาพบเพื่อจะมอบเงินให้เขาไปจัดพิธีแต่งงาน เส้นไหยวได้ฟังก็ดีใจนัก แต่มาคิดอึดอัดด้วยเสื้อผ้าที่สวมใส่เก่าชอมช่อนัก จึงไปขอยืมเสื้อผ้าที่บ้านอาหึง อาหึงเห็นหลานชายมาเยี่ยมก็ถามว่า เขามาที่นี่มีเรื่องหรือหรือ? เส้นไหยวกล่าวตอบว่า

“แม่ยายเห็นบ้านข้าพเจ้ายากจน เมื่อวานจึงส่งคนมาบอกให้ข้าพเจ้าไป

บ้านนางเพื่อรับเงินมาจัดพิธี จะได้แต่งงานเสีย จนใจที่ข้าพเจ้าไม่มีเสื้อผ้าจึงมาที่นี่เพื่อขอยืมเสื้อผ้าของพี่ชาย วันพรุ่งนี้เช้าก็จะนำมาคืนให้”

อาหญิงทราบความก็พลอยดีใจด้วย หลังจากเชิญให้เขารับประทานอาหารกลางวันด้วยกันแล้ว ก็สั่งหวางเปียบบุตรชายให้เอาเสื้อผ้าใหม่มาให้เส้นไหยวเปลี่ยน หากคาดไม่ว่าหวางเปียกลับเป็นคนมีใจโหดชั่ว ทราบเรื่องของลูกผู้น้องแล้วก็แสร้งกล่าวว่า

“ยากนักที่น้องจะมาบ้านเราได้ ต้องพักที่นี่สักวันหนึ่งก่อน ข้าจะไปเยี่ยมเพื่อนสนิท วันพรุ่งนี้จะรีบกลับมา แล้วเป็นเพื่อนเดินทางไปด้วย”

ว่าแล้วก็ยังไม่ให้เส้นไหยวขืมเสื้อ เส้นไหยวได้แต่คอยอยู่ที่บ้านอาหญิง

ฝ่ายหวางเปียออกจากบ้านมาก็ตรงไปบ้านตระกูลจ้าวอ้างตัวว่าเป็นเส้นไหยวเถียนฮูหยินและอาเจียวออกมาต้อนรับ พอเห็นหวางเปียมารยาททรมาน นางเถียนก็กล่าวว่า

“ลูกเขยเป็นบัณฑิตนักศึกษา ไฉนทำทางหยาบคายเยี่ยงนี้?”

หวางเปียตอบว่า

“คนจะงามก็เพราะเสื้อผ้าแพรพรรณ ขวัญจะกล่ำก็เพราะทรัพย์สมบัติ ข้าน้อยฐานะทางบ้านตกต่ำ พ่่านักในกระท่อม มาบ้านท่านโดยทันใด ไม่อาจสงบจิตใจได้ จึงทำให้เป็นเช่นนี้”

เถียนฮูหยินก็ไม่ว่าอะไรอีก รังให้พ่่านักด้วยคืบหนึ่ง เพราะเหตุนี้จึงเป็นช่องให้ธิดาได้ลอบรักกับหวางเปียในราตรีนั่นเอง ครั้นรุ่งขึ้นเถียนฮูหยินก็เก็บรวบรวมเงินแปดสิบกว่าตำลึง เครื่องประดับเงินทอง และเพชรพลอย ไข่มุก รวมค่าประมาณร้อยตำลึงมอบให้หวางเปียไป นางเถียนนึกแต่ว่าเป็นเขยตัวจริง ไหนเลยจะนึกว่าถูกหลอก หวางเปียได้เงินทองก็กลับบ้านมาพบเส้นไหยว กล่าวเพียงว่าตนกลับจากการไปเยี่ยมเพื่อน และยักรังให้อยู่ที่บ้านตนอีกวันหนึ่ง จนวันที่สามเส้นไหยวยืนยันจะไปให้ได้จึงให้ขืมเสื้อผ้าไป

เมื่อเส้นไหยวไปถึงบ้านพ่อตา ก็ใช้คนเข้าไปรายงานให้แม่ยายทราบ เถียนฮูหยินทั้งตกใจทั้งสงสัย จึงออกมาพบเขาแล้วถามว่า

“ในเมื่อเจ้าเป็นเขยข้า จงบอกเล่าเรื่องราวทางบ้านให้ข้าฟัง”

เส้นไหยวบอกเล่าออกมาตามลำดับ ล้วนมีข้อมูลหลักฐาน เกียนฮูหยิน เห็นเขามีถ้อยวาจาสุภาพมีมารยาท ท่วงท่าสุขุมเยือกเย็นโดดเด่นเหนือคน สามัญ สมเป็นบุตรหลานตระกูลสูง ก็เชื่อใจว่าเขาเป็นบุตรเขยตัวจริง ส่วน คนก่อนเป็นอันธพาลปลอมมา ก็เคียดแค้นเสียใจสุดประมาณ เข้าไปกล่าวกับ บุตรีในห้องว่า

“เจ้าจงออกไปพบเขา”

อาเจียวไม่ยอมออกไป เพียงถามผ่านม่านกันว่า

“ให้ท่านมาตั้งแต่วันก่อน ไยรอถึงวันนี้แล้วค่อยมา?”

เส้นไหยวตอบว่า

“ผู้ต่ำต้อยไม่ค่อยสบาย วันนี้จึงเพิ่งมา”

อาเจียวกล่าวว่า

“ท่านมาเร็วกว่านี้สามวัน ข้าก็เป็นภรรยาท่านพร้อมทรัพย์สินเงินทอง ในเมื่อมาช้าไปก็เป็นชะตาของท่านเอง”

เส้นไหยวกล่าวว่า

“มารดาท่านส่งคนไปนัดว่าจะมอบทรัพย์สินเงินทองให้ ข้าจึงได้เร่งร้อน มาถึงนี้ ถ้าไม่มอบเงินให้ก็ไม่เป็นไร ไยต้องเอาเรื่องมาช้ามาเร็วเป็นข้ออ้าง ปฏิเสธ หากข้าไม่เขียนหนังสือถอนหมั้น ปล่อยให้ท่านรักษาประเพณีไปอีก สามสิบปี ก็ยังต้องครองศักดิ์เป็นภรรยาข้าอยู่ ถึงบิดาท่านจะมีอิทธิพลอำนาจ ยังจะให้ท่านออกเรือนไปกับคนอื่นได้กระนั้นหรือ?”

กล่าวจบก็ลุกขึ้นเตรียมกลับไป อาเจียวกล่าวว่า

“ข้าก่อน ท่านจงถือว่าเราสองคนไม่มีวาสนาต่อกันเถิด ท่านคงยังมี โอกาสได้ตกแต่งภรรยาที่ดีได้ในภายหลัง ข้าจะมอบเครื่องประดับลายดอกไม้ สีทอง ปิ่นปักผมทองคำให้ท่านอย่างละคู่ เป็นทุนรอนในการเล่าเรียน ถือเป็น อันสิ้นสุดวาสนาของเราสองคนเพียงเท่านี้”

เส้นไหยวกล่าวว่า

“ท่านโยกล่าววาจาตรอนเช่นนี้? ปิ่นและเครื่องประดับที่มอบให้ข้า นับเป็นค่าถอนหมั้นได้กระนั้นหรือ? ถึงบิดาท่านจะทำกับข้าอย่างไร ข้าก็ไม่ยอมเด็ดขาด”

อาเจียวตอบว่า

“นี่ไม่ใช่ค่าถอนหมั้น พรุ่งนี้ก็คงจะได้เห็นเค้าเงื่อนของเหตุการณ์บ้างดอก หากรีบไปท่านก็จะได้เครื่องประดับและปิ่นนี้ หากข้าออกไปเกรงว่าจะสร้างความลำบากให้แก่ท่านแล้ว”

เส้นไหยวไม่เข้าใจคำพูดของนางยังคงนั่งนิ่ง ๆ อยู่ในห้องโถง ชั่วครู่หนึ่งก็มีสาวใช้หน้าตื่นออกมารายงานว่าคุณหนูผูกคอตายแล้ว เส้นไหยวยังไม่เชื่อเข้าห้องข้างในไปดู เห็นเชือกถูกแก้งมา ถียนฮูหยินกอดศพบุตรไว้ให้เส้นไหยวเองก็หลังน้ำตาจุดจฝนพร่างพรู ปวดร้าวใจเหลือประมาณ ถียนฮูหยินจึงเร่งให้เส้นไหยวออกไป กล่าวว่า

“เจ้ารีบออกไปเถิด อยู่ที่นี่นานไม่ได้”

เส้นไหยวรีบกลับบ้านอาหญิง ผัดเปลี่ยนเสื้อผ้าคืนให้ แล้วเล่าเรื่องให้นางฟัง ต่อมามารดาหวางเป่ย์รู้ว่าบุตรชายเป็นคนที่ไปหลอกเอาเงินจากบ้านตระกูลจ้าว ทั้งมีความสัมพันธ์กับอาเจียว จนเป็นเหตุให้อาเจียวผูกคอตายด้วยความหยิ่งในศักดิ์ศรี ก็บังเกิดความระทมตรมตรอมหวาดผวาในผลกรรมของบุตรอยู่ ไม่กี่วันก็ถึงแก่กรรม นางไหยวภรรยาหวางเป่ย์ก็เป็นสตรีรูปงามมีคุณธรรม เพิ่งจะแต่งเข้าบ้านตระกูลหวางเพียงเดือนเดียว พอทราบว่าหวางเป่ย์เป็นคนกระทำเรื่องนี้ขึ้น กล่าวว่า

“ในเมื่อได้เงินเขามากก็ไม่ควรย่ำยีนาง พฤติกรรมอันโหดซ้ำพรวดนี้ สวรรค์ย่อมไม่อภัยให้เป็นแน่ ข้าไม่อยากอยู่กับเจ้าแล้ว เจ้าจงยอมหย่าปล่อยข้ากลับบ้านเถิด”

หวางเป่ย์ตอบว่า

“ข้ามีเงินทองมากมาย ยังจะกลัวว่าหาผู้หญิงแต่งงานด้วยไม่ได้รี
ว่าแล้วก็ยอมออกหนังสือหย่าให้

กล่าวถึงบัณฑิตจ้าวชื่อจวิน หลายวันให้หลังก็กลับบ้านมาและถามสาเหตุการตายของธิดาตน ถิ่นนุฮยินพยายามอธิบาย

“ลูกของเราเป็นคนเย่อหยิ่งถือดีที่ร่ำรวย มักจะเหยียดหยามบรรดาไพร่และผู้ต่ำศักดิ์ วันก่อนเส้นโหยวมาถามเรื่องการวิวาห์ นางเห็นเสื้อผ้าเขาเก่าขาดไม่น่าชม รู้สึกอับอายจึงใช้เชือกรัดคอตาย นับว่าเป็นความหลงผิดชั่ววูบของนาง ไม่เกี่ยวข้องกับอะไรกับลูกเขย”

จ้าวชื่อจวินกล่าวว่า

“ข้าบอกเสมอให้เขาถอนหมั้นไป เจ้ากลับสอนลูกให้ดื้อรั้นหัวแข็งไม่ยอมตาม ตอนนี้เขาบังอาจเหยียบย่ำถึงประตูบ้าน บีบคั้นให้ลูกต้องตายจากไป เจ้ายังจะมาพูดว่าไม่เกี่ยวกับเขารึ! ถึงอย่างไรข้าก็ต้องให้เขาชดใช้ด้วยชีวิตให้ได้”

ว่าแล้วก็ตรงไปยังที่ว่าการ เขียนคำฟ้องว่า

‘ข้าน้อยขอฟ้องร้องด้วยเรื่องข่มขืนฆ่าบุตร อันน้ำใจมนุษย์จะแนบแน่นเสมอด้วยบิดากับบุตรนั้นไม่มี เหตุที่เกิดในชีวิตไม่มีใดสำคัญกว่าเรื่องความเป็นตาย บุตรีอาภัพอายุเพิ่งแรกรุ่น รับหมั้นแต่งงานเส้นโหยว ยังไม่ได้แต่งงานออกเรือนไป เส้นโหยวก็ลักลอบเข้าห้องส่วนตัวบังคับข่มขืนบุตรข้าน้อย นางอับอายจนต้องอัตวินิบาตกรรมด้วยการใช้เชือกรัดคอตนเอง เมื่อคำนึงว่าห้องหับของกุลสตรีมีประเพณีคอยปิดกั้นความไม่ควรไว้ บุตรมีจารีตคอยแบ่งแยกเป็นระเบียบอยู่ จะช้าจะเร็วก็ต้องเป็นภรรยาเขา ไฉนต้องชิงสุกก่อนห่าม ถึงที่สุดต้องได้ตัวนางเข้าสู่เคหา ไม่ควรที่จะมาดวนเอาตัวนางก่อนในเมื่อคนเป็นกลับตาย สัญญามันหมายเป็นอันเลิกล้ม คนตายไม่อาจฟื้นคืนยากหลีกเลี่ยงกฎหมายบังคับใช้คืนชีวิต ชีวิตคนย่อมเป็นไปตามอำนาจฟ้าลิขิตด้วยความเศร้าโศกถึงบุตรเหลือประมาณ จึงร้องเรียนมา’

บัณฑิตจ้าวชื่อจวินร่ำรวยและมีอิทธิพลมาก ดิดสินบนแก่ขุนนางทางการทั้งเบื้องบนเบื้องล่าง เจ้าเมืองเย่จึงนำความทั้งหมดมาไต่สวน และโน้มไปในทางคำฟ้องร้องอันเปี่ยมอคติของฝ่ายโจทก์ ประกอบพยานซึ่งชี้ตัวสะเปะสะปะ

ตัดสินโทษให้ประหารเส้นไหยว ไม่เปิดโอกาสให้แก้ต่างแต่อย่างไร

พออย่างเข้าฤดูใบไม้ร่วง บัณฑิตจ้าวเขียนหนังสือไปแจ้งต่อเปาบุ้นจิ้น ผู้ตรวจราชการ กำชับให้เร่งประหารเส้นไหยว อย่าปล่อยไว้นาน เกียนฮูหยิน ทราบเรื่องก็ลอบส่งคนในบ้านไปแจ้งต่อเปาบุ้นจิ้น ขออย่าได้ประหารเขา เปาบุ้นจิ้นพิศวงนัก กล่าวว่า

“ต่างก็ได้เส้นไหยวเป็นเชย สามีกำชับให้ประหาร ภรรยากลับให้งด ประหาร ความนี้ต้องมีเงื่อนงำ”

ว่าแล้วก็ไปเยี่ยมเส้นไหยวแต่ลำพัง สอบถามความเป็นมาของเรื่องนี้ เส้นไหยวก็บอกเล่าความจริงตามลำดับ เปาบุ้นจิ้นได้ถามว่า

“วันนั้นคุณหนูจ้าวตำหนิที่เจ้าไม่รีบมาแล้วทำไมเจ้าจึงมาช้าไปตั้งสามวัน?”
เส้นไหยวตอบว่า

“เนื่องด้วยไม่มีหมวกและเสื้อผ้าสวม ข้าพเจ้าจึงไปขอยืมจากบ้านลูกผู้พี่ ที่ชื่อหวางเป่ย์ ถูกรังตัวไว้ที่นั่นสองวัน วันที่สามจึงเพิ่งไป”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังก็เข้าใจความนัยในทันที

หลังจากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็ปลอมตัวเป็นพ่อค้านำผ้าไปขายที่บ้านของหวางเป่ย์ หวางเป่ย์ขอซื้อสองพับ เปาบุ้นจิ้นก็แกล้งโก่งราคาจนสูงลิบ ทำให้หวางเป่ย์ บันดาลโทสะด่าทอว่า

“เป็นพ่อค้าหน้าเลือด น่าชังนัก”

พ่อค้าปลอมก็ด่าตอบว่า

“เห็นได้ชัดว่าเจ้าไม่ใช่คนรับซื้อผ้า ข้ามีผ้าอยู่เป็นมูลค่าราคาสองร้อย ตำลึง หากท่านคิดซื้อก็จะแสดงน้ำใจลดให้เจ้าสักห้าสิบตำลึง อย่าได้มาดู แคลนว่าข้าเห็นแก่ได้”

หวางเป่ย์กล่าวว่า

“ข้าไม่ได้ทำการค้า จะเอาผ้ามากมายไปทำอะไร?”

พ่อค้าผ้ากล่าวว่า

“ข้าว่าเจ้าไม่มีเงินซื้อมากกว่านี้!”

หวางเป่ย์ลอบคิดว่าในบ้านมีเงินอยู่เจ็ดแปดสิบตำลึง หากเอาเครื่องประดับมาสมทบด้วยก็คงได้สักร้อยห้าสิบตำลึง จึงกล่าวว่า

“ข้าปล่อยเงินกูออกไปมาก ตอนนี้ไม่มีเงินไม่ถึงสองร้อยตำลึง จะเอาเครื่องประดับมารวมด้วยเพื่อซื้อผ้าเจ้า”

พ่อค้าผ้าตอบว่า

“ขอเพียงจะซื้อขายกัน ใช้เป็นเครื่องประดับก็ได้”

หวางเป่ย์จึงเอาเงินหกสิบตำลึง และเครื่องประดับทองเงินค่าประมาณ เก้าสิบตำลึงออกมาแลกผ้าด้ายสีหาบ

เมื่อเป่าบู้นจิ้นได้ของกลางมาแล้วก็ให้เรียกบัณฑิตจ้าวมา ส่งเครื่องประดับให้เขาดู จ้าวซือจวินจำได้คลับคล้ายคลับคลาสองสามชิ้น ก็พูดว่า

“เครื่องประดับลายดอกไม้และปิ่นปักผมนี้ น่าจะเป็นของบ้านข้าพเจ้า ไฉนมาอยู่ที่นี่ได้?”

เป่าบู้นจิ้นจึงจับตัวหวางเป่ย์มาไต่สวนว่า

“เจ้าเอาเครื่องประดับทองเงินของคุณหนูจ้าวออกมาซื้อผ้า จงบอกมาว่า ได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางหรือไม่?”

หวางเป่ย์เห็นเป่าบู้นจิ้นก็คือพ่อค้าผ้าเมื่อวันก่อน ของกลางก็ปรากฏออกมาแล้ว ทราบดีว่ายากจะเลี่ยงพ้นความคิด จึงสารภาพว่า

“วันก่อนลูกผู้น้องมาขอยืมเสื้อผ้า ผู้น้องจึงไปที่บ้านตระกูลจ้าวอ้างตน เป็นเส้นไหยว คุณหนูก็ออกมาพบ ตกกลางคืนก็ลอบมีความสัมพันธ์กัน บัดนี้ คุณหนูใช้เชือกรัดคอตาย ลูกผู้น้องต้องคุมขัง เมื่อท่านตรวจสอบจนได้ความจริง ผู้น้องก็ยินดีรับโทษประหาร”

เป่าบู้นจิ้นฟังแล้วให้รู้สึกชังในพฤติกรรม จึงสั่งให้โบยอย่างหนักหกสิบที่ หวางเป่ย์ทนไม่ไหวก็สิ้นใจได้ไม่พลองนั่นเอง

จ้าวซือจวินได้ทราบเรื่องนี้ก็โกรธแค้นยิ่งนัก กล่าวกับฟ้าว่า

“เรื่องหลอกเงินยังพออภัยให้ได้ แต่ลูกข้าถูกย่ำยีจนต้องฆ่าตัวตายด้วยความอับยศ แค้นนี้ยากจะหมดไปจากใจได้ ทั้งยังเป็นเหตุให้เขยถูกปรักปรำ

เกือบต้องโทษประหาร เป็นที่เสียความรู้สึก ไม่อาจอยู่อย่างมีความสุขได้เลย
ตอนนี้ต้องติดตามเครื่องประดับคืนมา และให้ภรรยาคนร้ายต้องตายในคุกด้วย
จึงจะค่อยคลายความโกรธแค้นได้”

นางโหยวภรรยาที่เลิกลากันไปของหวางเปี่ยทราบเรื่องเข้าก็ตรงไปหา
เถียนฮุยฮินที่บ้านจ้าวซือจวิน แล้วกล่าวกับนางว่า

“ข้าน้อยชื่อ นางโหยว แต่งเข้าบ้านตระกูลหวางไม่ถึงเดือนก็ทราบว่าสามี
หลอกทรยศท่านมา ข้าน้อยซึ่งข้าไม่มีคุณธรรมจึงขอหย่าขาด กลับมาอยู่
บ้านมารดาได้ปีหนึ่ง ตัดความสัมพันธ์กับตระกูลหวางโดยเด็ดขาด เขาออก
หนังสือหย่ามาเป็นหลักฐาน บัดนี้ได้ข่าวว่านายผู้เฒ่าจะติดตามเครื่องประดับ
คืน ซึ่งของเหล่านั้นข้าน้อยก็ไม่ได้มา ขอฮุยฮินตรวจสอบข้อเท็จจริงและ
เวทนาข้าน้อยด้วย”

บัณฑิตจ้าวเห็นหนังสือหย่าก็ได้สวนความเป็นมาของเรื่อง พบว่านางขอ
หย่าสามีเพราะเรื่องที่เขามาหลอกทรยศตระกูลตนไปจริง ๆ ก็ถอนใจ กล่าวว่า

“สตรีนี้ไม่ยอมเกี่ยวข้องกับผู้ชายละโมภเลวทราม ไม่ยอมพำนักในบ้านของผู้
ชั่วร้าย รู้ชนบประเพณี รู้คุณธรรม แม้บิดาตระกูลมีชื่อก็ไม่แน่ว่าจะเป็นได้
เช่นนี้”

เถียนฮุยฮินคิดอาลัยอาวรณ์บุตรไม่สร้างชา พอเห็นสามีขึ้นชมนางโหยว
ว่าสูงด้วยคุณธรรมก็กล่าวกับนางโหยวว่า

“ข้ามีธิดานางเดียวก็รักถนอมดุจไข่ในหินมาจากไปด้วยโชคร้าย บัดนี้
ยินดีรับเจ้าเป็นธิดาบุญธรรมคอยอยู่เป็นเพื่อนปลอบใจข้า . เจ้าคิดเห็นเป็น
อย่างไร?”

นางโหยวคารวะขอบคุณ แล้วกล่าวว่า

“หากได้รับความเมตตาอุ้มชูของฮุยฮิน ก็จะถือเสมือนเป็นบิดามารดา
ของข้าน้อย”

จ้าวซือจวินกล่าวว่า

“ในเมื่อเจ้าทั้งสองกลายเป็นแม่ลูกกันแล้ว ตอนนี้นางโหยวไม่มีสามี เขย

เส้นไหยวก็ยังไม่ได้แต่งงาน ก็ให้เขาทั้งสองแต่งงานกัน ถือเส้นไหยวเป็นเขย เราจะได้ไหม?”

เถียนฮุยหันตอบว่า

“เรื่องนี้ดีนัก ข้ายังคิดไม่ถึงเลย”

นางไหยวก็มีใจยินดีเป็นอย่างยิ่ง กล่าวว่า

“แล้วแต่ท่านพ่อท่านแม่จะเห็นดี”

สองสามีภรรยาจึงให้คนไปเชิญเส้นไหยวมา จัดการแต่งงานเขาเข้าบ้าน สกุลจ้าวให้เป็นสามีภรรยากับนางไหยว ทุกคนต่างก็มีความสุขสืบมา

กล่าวไปก็ให้นึกน่าประหลาดแท้ หวางเป่ยหลอกทรัพย์ผู้อื่น ทรัพย์ที่ได้มาโดยมิชอบก็ต้องสูญไปในที่สุด เขาย่ำยีภรรยาผู้อื่น สุดท้ายภรรยาตนกลับตกเป็นของผู้อื่นไป ตาข่ายสวรรค์นั้นถี่ยิบ ไม่ว่าผู้ใดก็ไม่อาจรอดพ้นบ่วงกรรมไปได้ นับว่าเรื่องนี้สามารถนำมาพิสูจน์ัจธรรมดังกล่าวได้

คดีแมวหน้าหยก

กนกพร นุ่มทอง แปล

ยังมีบัณฑิตผู้หนึ่งชื่อชื่อจวิน เป็นชาวอำเภอชิงเหอ มีภรรยาชื่อนางเหอไชฮวา รูปร่างหน้าตางดงามทั้งชำนานงานบ้านงานเรือน วันหนึ่งชื่อจวินทราบข่าวว่าจะมีการสอบคัดเลือกบัณฑิตที่นครไคฟง ก็อำลาภรรยาเดินทางไปเข้าสอบพร้อมเด็กรับใช้ชื่อเสี่ยวเอ้อ กลางวันเดินทาง ตกกลางคืนก็หยุดพัก ครั้นหิวก็กินกระหายก็ดื่ม เดินทางมาหลายวันก็มาถึงภูเขาแห่งหนึ่งตอนใกล้ค่ำ จึงได้หาโรงเตี๊ยมพำนักค้างคืน เขาภูนี้โอบล้อมที่กว่าหกร้อยลี่ ด้านหลังติดเขตเมืองลั่วหยาง เป็นป่าที่บहुบเขาลึกล้ำ หน้าผาสูงชะโงกเงือก ไม่มีผู้ใดย่างกรายผ่าน เต็มไปด้วยภูตผีปีศาจอันประหลาดมหัศจรรย์ ณ ที่นี้มีหนูจากแดนสุขาวดีอยู่ห้าตัว สามารถแปลงกายได้อย่างปาฏิหาริย์ การไปมาไม่อาจจะคาดคะเนได้ บางครั้งแปลงร่างเป็นชายชรา ออกมาหลอกปลดทรัพย์สินพ่อค้าต่างถิ่น บางครั้งแปลงร่างเป็นหญิงสาว ยั่วยวนบุตรหลานชาวบ้าน บางครั้งยังแปลงเป็นชายหนุ่มมาล่อลวงธิดาสาวสวยของบ้านเศรษฐี ปีศาจทั้งห้ามีชื่อเรียกตามลำดับอาวุโสเป็นหนูหนึ่ง หนูสอง ดังนี้ หนูทั้งห้ามีที่สิงสถิตร่วมกันอยู่ใต้หน้าผาค่านไ้

วันหนึ่งปีศาจหนูตัวที่ห้ากำลังรอกอยหาเหยื่อ จึงแปลงร่างเป็นเจ้าของโรงเตี๊ยมต้อนรับแขกผ่านทางอยู่หน้าภูเขา บังเอิญพบกับชื่อจวินเห็นเป็นคนหน้าตาหล่อเหลาคมคายจึงซักถามภูมิลำเนาและความเป็นมาของเขา ชื่อจวินก็เล่าเรื่องที่จะเดินทางไปสอบที่นครไคฟงให้ฟังตามความเป็นจริง ปีศาจทราบ

เรื่องก็ลอบยินดี ครั้นตกลางคืนก็จัดสุรามารับรองและนั่งดื่มด้วยกันอยู่
ระหว่างเสพสุราก็ถกกันถึงเรื่องราวกว้างขวาง ปิตาจก็ตอบโต้สนทนาได้
อย่างคล่องแคล่ว ชือจวินได้ฟังก็ประหลาดใจ ลอบคำนึงว่า ‘คนผู้นี้เป็นเพียงผู้
ดูแลโรงเตี๊ยม ไฉนจึงมีความรู้กว้างขวางเช่นนี้?’ ดังนั้นถามว่า

“สหายก็แตกฉานในการเล่าเรียนใช่หรือไม่?”

ปิตาจหัวเราะพลาংกล่าวว่า

“กล่าวโดยไม่ปิดบังบัณฑิตท่าน เมื่อสามสี่ปีก่อนข้าพเจ้าได้เคยไปเข้า
สอบมาทว่าไซคลาไม่อ่านวย สอบไม่ผ่านระดับเคอจวี จึงได้ละทิ้งวิชาหนังสือ
หันมาเปิดโรงเตี๊ยมเล็กๆ ดำรงชีวิตไปวันๆ อยู่ ณ ที่นี้มาโดยตลอด”

ชือจวินร่วมดื่มสุราจนตีกสัด ปิตาจหนูกึกคิดวางอุบายได้ เป่าลมพิษจาก
ปากรดลงสุราแล้วยื่นส่งให้บัณฑิตชือจวิน แม้ชือจวินไม่ดื่มสุรานั้นก็คงจะไม่
มีอะไร แต่พอดื่มลงไปก็สิ้นสติไปในทันที ล้มลงอยู่บนเตียง เสี่ยวเอ้อเด็กรับใช้
รีบถลันเข้ามาประคองไว้แล้วพยุงเข้าไปพักในห้อง ชือจวินรู้สึกเจ็บปวดในท้อง
สุดจะทนได้ เสี่ยวเอ้อก็ตกใจจนลนลาน ทั้งไม่ทราบว่าจะเชิญแพทย์ได้จากที่ใด
ได้แต่ข่มใจรอเวลาจนฟ้าสาง พบว่าเจ้าของโรงเตี๊ยมเมื่อคืนหายตัวไปเสียแล้ว
เสี่ยวเอ้อผีนประคองผู้เป็นนายเดินทางต่ออีกสักสองสามลี้ก็พบโรงเตี๊ยมอีก
แห่งจึงแวะเข้าไปพักที่นั่น จึงได้ทราบจากปากคำบอกเล่าว่าต้องพิษของปิตาจ
เข้าแล้ว

กล่าวถึงปิตาจหนูที่ห้า พอปลีกตัวจากมาก็แปลงร่างเป็นชือจวินในทันที
แล้วเดินทางกลับบ้านชือจวิน นางเหอกำลังแต่งตัวอยู่ในห้อง พอได้ยินว่าสามี
กลับมาบ้านก็รีบออกมาพบ แลเห็นเขามีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสดี ก็ถามว่า

“เพิ่งจะออกจากบ้านไปยี่สิบกว่าวัน ทำไมถึงกลับมาแล้ว?”

ปิตาจหนูตอบว่า

“ตอนเข้าไปจนถึงเมืองไคฟง เผอิญพบบัณฑิตที่จะไปสอบคนหนึ่งเข้า
กลางทาง เขาบอกว่าสนามสอบยกเลิกแล้ว บรรดาปัญญาชนทั้งหลายก็แยก
ย้ายกลับกันหมด ข้าได้ฟังก็เลยไม่เข้าเมือง ปลีกตัวกลับบ้านมา”

นางเหอถามว่า

“แล้วทำไมเสี่ยวเอ๋อไม่กลับมาด้วยกันเล่า?”

ปีศาจหนูตอบว่า

“เสี่ยวเอ๋อเดินไม่ค่อยไหว ข้าเองก็ฝากข้าวของไว้กับเพื่อนจึงให้เขาตาม มาที่หลังพร้อมสัมภาระ” นางเหอก็หลงเชื่อโดยสนิทใจ จากนั้นก็ร่วม รับประทานอาหารเข้ากับปีศาจหนู ญาติมิตรที่มาเยี่ยมเยียนก็หลงเชื่อว่าเป็น จริง นับแต่นั้นปีศาจหนูก็เสพสุขอยู่กับนางเหอ นางไหนเลยจะทราบว่าสามีตัว จริงกำลังทุกข์ระทมอยู่ในโรงเตี๊ยม

ผ่านไปครึ่งเดือน ซื่อจวินอยู่ในโรงเตี๊ยมเสาะหาได้ยาวิเศษของนักพรต แซ่ต่งนำมาผสมน้ำแกงต้ม รักษาตัวจนคืนเป็นปกติได้ เมื่อจะไปเข้าสอบที่ นครไคฟง ก็ทราบข่าวว่าเขายกเลิกสนามสอบ จึงได้เดินทางกลับพร้อม เสี่ยวเอ๋อ ทั้งสองเดินทางอย่างช้า ๆ กินเวลายี่สิบกว่าวันจึงถึงบ้าน เสี่ยวเอ๋อ เข้าประตูไปก่อน ขณะนั้นนางเหอกำลังดื่มสุรากับปีศาจอยู่กลางห้อง พอเห็น เสี่ยวเอ๋อกลับมากรีบลุกออกมาซักถามว่า

“ทำไมเจ้าจึงกลับมาช้านัก?”

เสี่ยวเอ๋อตอบว่า

“ข้าหรือเรื่ออย่าไปพูดถึงเลย ชีวิตของนายท่านยังแทบจะรักษาไว้ไม่ได้ อยู่แล้ว”

นางเหอถามว่า

“นายท่านคนไหน?”

เสี่ยวเอ๋อตอบว่า

“ย่อมเป็นนายท่านที่เดินทางไปเข้าสอบกับข้าน้อย ยังต้องถามว่านาย ท่านคนไหน?”

นางเหอหัวเราะ ตอบว่า

“เจ้านี่ช่างเถลไถลไม่รู้จักเร่งเดินทาง ก็นายเจ้ากลับมาก่อนได้ตั้งยี่สิบกว่า วันแล้ว”

เสียวแอ่ตกใจมาก กล่าวว่า

“อะไรกัน ตอนกลางวันนายท่านกับข้าน้อยก็เดินทางด้วยกัน กลางคืนก็พักผ่อนด้วยกัน ไม่ห่างกันแม้เพียงก้าวเดียว ไยกล่าวว่าเขากลับมาก่อน?”

นางเหอได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกหงายมาก พอดีซื่อจวินเดินเข้าประตูมา เห็นนางเหอก็ตรงเข้าสวมกอดนางร้องไห้ ปีศาจหนูได้ยินก็เดินออกมาหน้าห้อง ตะโกนทวาดว่า

“ผู้ใดกลั้วลวนลามเมียข้า?”

ซื่อจวินโกรธมากปรีเข้าไปต่อสู้กับปีศาจหนูพักหนึ่ง ก็ถูกปีศาจหนูไล่ออกมาด้วยกำลัง เพื่อนบ้านได้ทราบต่างก็พากันประหลาดใจ ซื่อจวินไม่มีทางเลือกจึงมุ่งหน้าไปหาพ่อตาบอกเล่าเรื่องราวทั้งปวง พ่อตารู้สึกกังวลอย่างยิ่ง จึงพากันเขียนคำฟ้องไปร้องต่อศาลของเสนาบดีหวาง

เสนาบดีหวางอ่านคำฟ้องแล้วก็รู้สึกว่าเป็นเรื่องประหลาดอย่างยิ่ง รีบใช้ให้เจ้าหน้าที่จับกุมปีศาจและนางเหอมาสอบสวน ภายในศาลเมื่อเสนาบดีหวางพิจารณาดูปีศาจและซื่อจวิน ก็เห็นเป็นซื่อจวินสองคน บริวารเห็นดังนั้นก็กล่าวกันว่า มีแต่ได้เท่าเปาบุ้นจิ้นเท่านั้นที่จะพิสูจน์เรื่องนี้ได้ เสียตายแต่ขณะนี้ ท่านอยู่ที่ชายแดนยังไม่กลับมา เสนาบดีหวางเรียกนางเหอให้เข้ามาใกล้ๆ แล้วไต่ถามนาง นางเหอก็เล่าเหตุการณ์ก่อนหน้านั้นเท่าที่ทราบให้ฟัง

เสนาบดีถามว่า

“เจ้ารู้ไหมว่าบนร่างสามีที่แท้จริงของเจ้ามีตำหนิอะไรเป็นพิเศษ?”

นางเหอตอบว่า

“ไหล่ขวาสามีข้าน้อยมีไฟดำเม็ดหนึ่ง”

เสนาบดีหวางเรียกตัวพลอมเข้ามาใกล้ก่อน สั่งให้เขาถอดเสื้อผ้าออก ก็หาตำหนิใดบนไหล่ขวาไม่ เสนาบดีเห็นดังนั้นก็คิดว่าผู้นี้คือปีศาจ แล้วก็เรียกตัวจริงมาพิสูจน์บ้าง ปราบกฏมีไฟดำบนไหล่ขวาจริง ๆ เสนาบดีสั่งให้ซื่อจวินตัวจริงคุกเข่าอยู่ทางซ้าย ตัวพลอมคุกเข่าอยู่ทางขวา แล้วสั่งให้เจ้าหน้าที่นำชื่อสวมคอนักโทษออกมา เรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาใกล้แล้วสั่งว่า

“พวกเจ้าตรวจสอบดูเถิด คนที่มีไฟดำบนไหล่ขวาเป็นชื่อจวินตัวจริง คนที่ไม่มีเป็นปีศาจ จงเอาชื่อสวมคอเขาแล้วนำไปขังไว้”

รองเงื่อนงำที่เข้าไปพิสูจน์ไหล่ขวาของทั้งสองต่างก็มีไฟดำ ไม่อาจแยกแยะตัวจริงตัวปลอมได้ เสนาบดีหวางกล่าวด้วยความตกใจว่า

“ช่างประหลาดนักเมื่อครู่คนที่ไม่มีคนเดียว ตอนนี้มีทั้งคู่แล้ว”

ว่าแล้วก็สั่งให้นำทั้งสองไปขังไว้ก่อน วันรุ่งขึ้นค่อยสอบสวนใหม่

ฝ่ายปีศาจหนูต้องขังก็รู้สึกไม่พอใจ อ้าปากเป่าลมเหม็นออกมา ปีศาจหนูทั้งสี่ที่อยู่ใต้หน้าผาค่านไห่หารือกกันอย่างรอบคอบแล้ว ก็ส่งปีศาจหนูที่สี่มาช่วยปีศาจหนูที่ห้า ปีศาจหนูตัวที่สี่ก็แปลงร่างเป็นเสนาบดีหวาง วันรุ่งขึ้นก็ออกมานั่งบนบัลลังก์แต่เช้า นำผู้ต้องขังชื่อจวินออกมาไต่สวน สั่งให้โบยตัวจริงอย่างหนักรอบหนึ่ง ชื่อจวินต้องกล้ำกลืนความคับแค้นใจ รำพันความอยู่ติธรรมอยู่เป็นนาน ทันใดนั้นเสนาบดีหวางตัวจริงเข้ามาในศาล เห็นบนบัลลังก์ก็มีเสนาบดีหวางผู้หนึ่งนั่งอยู่ก็ตกใจมาก บัญชาให้เจ้าหน้าที่ไปจับตัวปลอม ตัวปลอมก็ลุกขึ้นมาทันทีสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปจับตัวจริง ในบัดดลนั้นก็สับสนอลหม่านไปทั้งศาล เจ้าหน้าที่ก็แยกไม่ออกว่าไหนตัวจริงตัวปลอม ผู้ใดจะกล่าวลงมือเล่า? ตอนนั้นเสนาบดีทั้งสองถกเถียงกันในศาล ผู้ดูแลแต่ละคนก็ยืนซิมกันไปหมด มีขุนนางชั้นผู้น้อยคนหนึ่งฉลาดเฉียบแหลมกว่าเพื่อนก้าวไปข้างหน้าแล้วกล่าวว่า

“ไม่ทราบว่ามีผู้ใดเป็นเสนาบดีตัวจริงตัวปลอม ถกเถียงกันไปหลายวันก็คงไม่จบ มีแต่ไปเข้าเฝ้าช่งเหวินจงฮ่องเต้เท่านั้น”

ช่งเหวินจงฮ่องเต้ก็ทรงมีราชโองการให้เสนาบดีทั้งสองเข้าเฝ้ายังท้องพระโรง รองเงื่อนงำทั้งสองเข้าเฝ้า ปีศาจหนูก็ร้ายมนตร์ปาฏิหาริย์พ่นลมออกมาต้องช่งเหวินจงฮ่องเต้จนพระเนตรพร่ามัว ไม่อาจมองเห็นได้ชัด จึงมีพระบัญชาให้เอาทั้งสองไปขังไว้ก่อน รองเงื่อนงำดึกดาวไถขึ้นแล้วให้นำมาไต่สวนใหม่ก็จะแยกแยะออกได้เอง ทั้งนี้ก็เพราะช่งเหวินจงฮ่องเต้คือเทพยดาเท้าเปล่ามาจุติลงมาเกิด เมื่อถึงยามเที่ยงคืนก็จะสามารถทอดพระเนตรเห็นได้แม้

จนถึงพระราชวังบนสวรรค์ จึงได้ตรัสเช่นนั้น

เมื่อเสนาบดีตัวจริงตัวปลอมทั้งสองถูกขังแล้ว ปีศาจหนูตัวที่สี่กลัวจะถูก
ดูออกจึงอำปากเป่าลมเหม็นออกมา ปีศาจหนูทั้งสามที่อยู่ใต้หน้าผาค่านให้ได้
กลั่นก็ปรึกษากันว่าจะส่งปีศาจหนูตัวที่สามมาช่วย ปีศาจหนูตัวที่สามสืบเสาะ
ได้ข่าวอย่างรวดเร็วจึงแปลงร่างเป็นช่งเหยินจงฮ่องเต้ ยังไม่ทันจะถึงยามห้า
ก็ขึ้นมานั่งบนบัลลังก์ในห้องพระโรง เรียกประชุมเหล่าขุนนางใต้สวนคดีนี้
ช่งเหยินจงฮ่องเต้เสด็จออกขุนนางตามเวลาปกติ เหล่าขุนนางบุนุ่มเห็นมี
โอรสวรรค์ถึงสององค์ก็ตกใจจนหน้าซีด จากนั้นฮ่องเต้ทั้งสองก็เข้าไปใน
เขตพระราชฐานชั้นในพร้อมด้วยเหล่าขุนนาง เพื่อกราบบังคมทูลต่อพระ
ราชมารดา พระราชมารดาตกพระทัยมากรีบนำตราชยกออกมา ติดตามเหล่า
ขุนนางออกจากพระราชวังในมาพิสูจน์ตัวจริงตัวปลอม พระราชมารดาตรัสว่า

“พวกท่านอย่าเพิ่งหวาดเกรง โอรสวรรค์พระองค์จริงนั้นกลางฝ่ามือ
ซ้ายจะมีลายเป็นอักษรชาน (ภูเขา) เเหอ (แม่น้ำ) รวมกันหมายถึง ‘ราชอาณาจักร’ กลางฝ่ามือขวามีลายเป็นอักษรเซ่อ (เทพแห่งดิน) จี้ (เทพแห่งธัญญาหาร)
รวมกันหมายถึง ‘รัฐสีมา’ ผู้ใดไม่มีก็ย่อมต้องเป็นตัวปลอม”

เหล่าขุนนางพิสูจน์ดูก็มีช่งเหยินจงฮ่องเต้พระองค์จริงเท่านั้นที่มีลาย
อักษรดังกล่าว พระราชมารดาจึงถ่ายทอดคำสั่งให้จับฮ่องเต้ตัวปลอมไปขังไว้
รอการสอบสวน

ปีศาจหนูที่สามทั้งตระหนกทั้งหวาดหวั่น อำปากเป่าลมเหม็นเรียกปีศาจ
หนูอีกสองตัวมาช่วยเหลือ ปีศาจหนูตัวที่หนึ่งที่สองได้กลั่นก็รู้สึกก่ดก่ด
รำคาญ ปีศาจหนูตัวที่หนึ่งหาว่า

“เจ้าห้าช่างไม่รู้เรื่องอะไรเสียเลย ทำให้เกิดเรื่องใหญ่ถึงคุกตะราง ข้า
ล่องล่ำไปถึงราชสำนัก ที่นี้จะหนีรอดมาได้ยังไงล่ะ?”

ปีศาจหนูตัวที่สองกล่าวว่า

“ตอนนี้ก็คงได้แต่ไปช่วยพวกเขากลับมาก่อน”

ว่าแล้วก็แสดงอภินิหารแปลงร่างเป็นพระราชมารดาขึ้นไปยังตำหนัก สั่ง

ปล่อยผู้เกี่ยวข้องกับคดีให้หมด ขณะเดียวกันพระราชมารดาองค์จริงก็ถ่ายทอดคำสั่งให้ควบคุมผู้ต้องหาอย่างแน่นหนาป้องกันปีศาจหลบหนี บรรดาขุนนางทั้งทหารและพลเรือนได้ฟังคำสั่งของพระมารดาทั้งสอง หนึ่งสั่งปล่อยหนึ่งสั่งคุมขัง ก็ไม่ทราบว่ามีใครกันแน่ที่เป็นพระมารดาองค์จริง ช่งเหยินจงฮ่องเต้กลัดกลุ้มพระทัยอยู่หลายวันถึงขั้นไม่ยอมเสวยและบรรทม เหล่าขุนนางกราบบังคมทูลว่า

“พระองค์ควรส่งคนอัญเชิญราชโองการไปชายแดน บัญชาให้ได้เท้าเปากลับมาสะสาง คดีนี้ย่อมกระจ่างได้”

องค์ฮ่องเต้ทรงปฏิบัติตามคำกราบทูล ทรงเขียนราชโองการด้วยพระองค์เอง ให้ขุนนางผู้หนึ่งอัญเชิญราชโองการไปอ่านให้เปาบุ้นจิ้นฟัง ณ ชายแดน

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นรับพระบัญชาเดินทางกลับเมืองหลวงตรงมายังศาลไคฟง แล้วเรียกให้บุรุษหน้าตาดุดันยี่สิบสี่คนนำเครื่องลงทัณฑ์สามสิบหกชิ้นมาวางเรียงรายไว้ในศาล เบิกตัวผู้ต้องหาทั้งหมดออกจากคุกมาสอบสวน มีเสนาบดีสองคน บัณฑิตจวินสองคน พระราชมารดาหนึ่งองค์ และช่งเหยินจงฮ่องเต้อีกหนึ่งองค์ เปาบุ้นจิ้นหัวเราะพลางกล่าวว่า

“ยังไม่ได้สอบสวนว่าซือจวินและเสนาบดีทั้งหมดผู้ใดเป็นตัวจริงตัวปลอม ส่วนพระราชมารดากับฮ่องเต้นั้นเป็นตัวปลอมแน่นอนแล้ว”

ว่าแล้วก็ให้เอาทั้งหมดไปขังไว้ วันรุ่งขึ้นจะสอบถามจากเจ้าพ่อหลักเมือง จากนั้นค่อยตัดสินความ

เมื่อปีศาจหนูทั้งสี่ถูกขังอยู่ในคุกแล้วต่างก็มองหน้ากัน แล้วปรึกษากันว่า

“เปาบุ้นจิ้นบอกว่าพรุ่งนี้จะไปสอบถามเจ้าพ่อหลักเมือง นั่นต้องเปิดโปงโฉมหน้าที่แท้จริงของพวกเราได้แน่ แม้จะทำอะไรพวกเราไม่ได้ แต่หากสวรรค์ทรงทราบยอมพิโรธนัก เราไหนเลยจะหลบหนีได้นาน เชิญหนูที่หนึ่งมาหารือดีกว่า”

ปีศาจทั้งสี่ต่างก็พ่นลมเหม็นจากปาก เวลานั้นพอดีปีศาจหนูที่หนึ่งก็มา

สืบข่าวในเมืองไคฟง พอทราบว่าเปาบุ้นจิ้นจะดำเนินการสอบสวนก็หัวเราะ
กล่าวว่า

“รอนจข้าแปลงเป็นเปาบุ้นจิ้นอีกคนก่อนเถอะ ข้าจะคอยดูว่าเจ้าจะตัดสิน
อย่างไร”

ว่าแล้วก็แปลงร่างเป็นเปาบุ้นจิ้นขึ้นไปนั่งบนบัลลังก์ผู้พิพากษา เตรียม
ตัดสินคดี พอดีเปาบุ้นจิ้นที่ออกไปเช่นไหว้เจ้าพ่อหลักเมืองกลับมายังศาลก็
เห็นเปาบุ้นจิ้นอีกคนหนึ่งนั่งอยู่บนบัลลังก์ เปาบุ้นจิ้นทวาดว่า

“เศรษฐานชั่วร้ายกล้ำพลอมเป็นข้า”

ว่าแล้วเดินขึ้นไปบนศาล บัญชาให้เจ้าหน้าที่จับตัวพลอม ฝ่ายปีศาจนั้นก็
เดินลงมายืนอยู่ข้างกายเปาบุ้นจิ้น บรรดาเจ้าหน้าที่แยกตัวจริงตัวพลอมไม่
ออกไหนเลยจะกล้ำลงมือจับคนเล่า? เปาบุ้นจิ้นตัวจริงบังเกิดโทสะขึ้นปลีก
กายออกมาพิจารณาดูแล้วสั่งเจ้าหน้าที่ว่า

“พวกเจ้าเฝ้ารักษาประตูให้ดี ไม่อาจแพร่งพรายเรื่องนี้ออกไป รอข้ากลับ
มาก่อน”

เจ้าหน้าที่ทั้งหลายก็รับคำ เปาบุ้นจิ้นออกไปทางด้านหลังของศาล ส่วน
ตัวพลอมก็ยังนั่งเสาะงานอยู่ในศาล แต่เจ้าหน้าที่ก็เกิดความสงสัยไม่ยอมทำ
ตามคำเรียกใช้

กล่าวถึงเปาบุ้นจิ้นก็เข้าไปพบนางหลี่ฮุ่ยฮินผู้ภรรยา แล้วกล่าวว่า

“เรื่องประหลาดนี้ยากคลี่คลายนัก ข้าจะขึ้นไปกราบบังคมทูลเจ็กเจียน
ฮ่องเต้บนสวรรค์ กำจัดปีศาจชั่วร้ายเหล่านี้ เจ้าจงจัดร่างข้าไว้บนเตียง คลุม
ผ้าห่มให้มิดชิด และอย่าเคลื่อนไหวใด ๆ อย่างข้าสองวันสองคืนข้าก็จะฟื้น
ขึ้นมา”

ว่าแล้วนำเอาปกเสื้อซึ่งทำไว้ด้วยเลือดนกยูงมาขบเคี้ยวสองสามที แล้ว
นอนลงบนเตียงข้ามภพ ถอดจิตลอยขึ้นไปถึงประตูสวรรค์ เทวทูตที่ประตูก็
นำทางไปเข้าเฝ้าเจ็กเจียนฮ่องเต้กราบบังคมทูลเรื่องราวทั้งหมด เจ็กเจียน
ฮ่องเต้จึงมีพระบัญชาให้ชื่อเณรผู้ตรวจราชการสวรรค์ ตรวจสอบว่าปีศาจใดลง

มาก่อเภทภัย ชื่อเนากราบบังคมทูลว่า

“เป็นปีศาจหนูทั้งห้าแห่งวัดเหลยอินแดนสุขาวดี ลงไปก่อความวุ่นวาย
ยังโลกมนุษย์พระเจ้าข้า”

เง็กเซียนฮ่องเต้ได้ทราบก็เตรียมจะบัญชาให้ทหารสวรรค์ลงไปจับปีศาจ
หนูทั้งห้า แต่ชื่อเนากราบทูลทัดทานว่า

“ทหารสวรรค์ไม่อาจจับปีศาจหนูทั้งห้าได้ หากรีบร้อนดำเนินการปีศาจ
หนูทั้งห้าตื่นตัวเข้าก็จะหนีลงทะเลไป ก็จะต้องกำเริบเสิบสานก่อเภทภัยหนักข้อ
ขึ้นอีก ปีศาจหนูทั้งห้านี้มีแต่แมวหน้าหยกในกรงหน้าตำหนักท้าวชื่อจุนวัด
เหลยอินเท่านั้นจึงจะสามารถปราบได้ หากไปขอแมวหน้าหยกมาก็จะสามารถ
กำจัดหนูเหล่านี้ ปฏิบัติหน้าที่ได้เทียบเทียมกับทหารสวรรค์นับสิบหมื่น”

เง็กเซียนฮ่องเต้จึงให้เทวทูตไปขอแมวหน้าหยกที่วัดเหลยอิน เทวทูตนั้น
ก็อัญเชิญราชโองการไปยังวัดเหลยอินแดนสุขาวดี เข้าพบท้าวชื่อจุนมอบ
ราชโองการให้ ท้าวชื่อจุนเปิดอ่านดูแล้วก็ปรึกษากับพุทธสาวกทั้งหลายว่าจะ
ทำอย่างไร ไหวยกว้างได้ชื่อกล่าวว่า

“ตำหนักท้าวชื่อจุนไม่อาจขาดแมวนี้ได้ เพราะมีพระคัมภีร์มากเกรงจะ
ถูกหนูทำลายหมด หากให้ยืมแมวหน้าหยกไปก็เกรงว่าจะทำให้เสียเรื่อง”

ท้าวชื่อจุนกล่าวว่า

“พระบัญชาของเง็กเซียนฮ่องเต้ไหนเลยจะไม่ทำตามได้?”

ได้ชื่อตอบว่า

“เราสามารถให้ยืมสิงโตดาทองไป หากเง็กเซียนฮ่องเต้ทรงสอบถามว่า ก็
อาจอธิบายว่าจะให้แมวหน้าหยกรักษาคัมภีร์ก็คงจะไม่ตำหนิเราได้”

ท้าวชื่อจุนได้ฟังก็ทำตามคำแนะนำของได้ชื่อไหวยกว้าง มอบสิงโตดา
ทองให้กับเทวทูตไปกราบบังคมทูลกับเง็กเซียนฮ่องเต้ก่อน ชื่อเนาเห็นสิงโตดา
ทองก็กราบบังคมทูลว่า

“ดาวบุน (เปาบุ้นจิ้น) มาเพราะต้องการขจัดภัยในนครหลวง สัตว์ตัวนี้ไม่
ใช่แมวหน้าหยกให้ไปปราบปีศาจหนูทั้งห้าก็เป็นการเสียแรงเปล่า ขอพระองค์

โปรดบัญชาให้นำแมวหน้าหยกมามอบให้ไป”

เง็กเขียนฮ่องเต้จึงใช้ให้เทวทูตเดินทางไปวัดเหลยอินอีกครั้งพร้อมด้วย เปาบุ้นจิ้น ขอร้องท้าวซือจุนอีก ท้าวซือจุนไม่ยินยอม แต่อรหันต์ดำแข็ง กล่าว่า

“ดาวบุนคิดขจัดทุกข์แก่ปวงประชา ฝ่าความทุกข์ยากจนมาถึงนี้ ท้าวซือจุนเองมีจิตเจตนาช่วยเหลือผู้คน ก็ควรจะให้เขายืมแมวนั่นไป”

ท้าวซือจุนตกลงยินยอม สั่งให้เด็กเอาแมวหน้าหยกออกมาจากกรง ท่องคาถาบทหนึ่งแมวนั้นก็หดหายลงจนเตี้ยเล็ก แล้วท้าวซือจุนก็มอบให้เปาบุ้นจิ้น ชุกลงไว้ในแขนเสื้อ พร้อมสอนวิธีจับหนูให้ เปาบุ้นจิ้นคารวะแล้วอำลาท้าวซือจุนกลับไปเข้าเฝ้าเง็กเขียนฮ่องเต้กับเทวทูตสวรรค์ ทูลเรื่องที่ยืมแมวหน้าหยกมาได้ เง็กเขียนฮ่องเต้พอพระทัยมาก บัญชาให้ไถ้อี้เทียนจุนเอาน้ำมนต์ไปหยางหลัวให้เปาบุ้นจิ้นดื่มเพื่อป้องกันพิษ

เมื่อเทวทูตส่งเปาบุ้นจิ้นออกจากประตูสวรรค์ เปาบุ้นจิ้นก็ฟื้นตื่นขึ้นมาบนเตียงขามภพ หลังจากที่ได้หลับไปเป็นเวลาห้าวันแล้ว หลี่ฮุยินดีใจมากรีบจัดแจงน้ำท่ามาปรนนิบัติ เปาบุ้นจิ้นก็เล่าเหตุการณ์ที่ไปยืมแมวมา กำจัดปีศาจได้จากท้าวซือจุนที่แดนสุขาวดีให้ภรรยาฟัง ทั้งกำชับมิให้แพร่งพรายเรื่องนี้ออกไป หลี่ฮุยินถามว่า

“แล้วตอนนี้ท่านจะจัดการอย่างไรต่อไป?”

เปาบุ้นจิ้นสั่งความเป็นการลับว่า

“พรุ่งนี้ท่านเข้าวังไปกราบทูลพระราชมารดาให้ทรงทราบเพื่อนัดแนะ กำหนดวันสักวันหนึ่ง ให้ทรงจัดการสร้างเวทที่สูงขึ้นที่ซานเมืองด้านทิศใต้ เตรียมตัดสินคดี”

หลี่ฮุยินก็รับคำ วันรุ่งขึ้นก็ขึ้นเกี้ยวเข้าวังไปกราบทูลพระราชมารดา พระราชมารดาก็ทำตามคำของเปาบุ้นจิ้นทุกประการ สั่งให้ตี้ซิงไปจัดสร้างเวทขึ้นที่ซานเมืองทิศใต้ ไม่อาจกระทำผิดพลาดเป็นอันขาด ตี้ซิงรับพระบัญชา นำทหารในสังกัดของตนไปจัดการสร้างเวทที่จนเสร็จเรียบร้อย

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นก็จัดเตรียมการนำเจ้าหน้าที่ยี่สิบสี่คนไปยังเวทีที่จัดเตรียมไว้เพื่อตัดสินคดีตามวันที่กำหนด ข่าวนี้นี้แพร่สะพัดไปทั่วนครไคฟงจะมีผู้ใดไม่คิดมาชมได้เล่า? วันนั้นช่งเหวินย่องเต้ตัวจริงตัวปลอม พระราชมารดาตัวจริงตัวปลอม เสนาบดีสองคน ชื่อจวินสองคนล้วนยืนอยู่ข้างล่าง เหล่าขุนนางทั้งบู๊และบุ๋นก็ยืนเรียงรายอยู่สองฟาก มีเพียงเปาบุ้นจิ้นตัวจริงนั่งอยู่บนบัลลังก์ ส่วนเปาบุ้นจิ้นตัวปลอมยังคงทุ่มเถียงว่าตนเป็นตัวจริงอยู่เบื้องล่าง ครั้นจวนจะเที่ยงเปาบุ้นจิ้นก็หยิบคัมภีร์ของท้าวชื่อจุนจากแขนเสื้อออกมาอ่านจบหนึ่งแมวน้ำายกก็ยื่นขาออกมาข้างหนึ่ง แม่อานุกาพดุจพยัคฆ์อันเหี้ยมหาญ สองตาสาดประกายสีทองเจิดจ้า กระโดดปราดลงจากเวทีตรงเข้ากัดปีศาจหนูที่สามล้มลงก่อน นั่นคือช่งเหวินจงย่องเต้ตัวปลอม ปีศาจหนูตัวที่สองทำท่าจะแผ่นหนีแต่ถูกแมวศักดิ์สิทธิ์ใช้ขาซ้ายเตะบอบเอาไว้ พร้อมกันนั้นขาข้างขวาของแมวก็ตะครุบปีศาจหนูตัวที่หนึ่งไว้ได้ แล้วอ้าปากกัดปีศาจหนูทั้งสองจนล้มลง ฝ่ายทหารและราษฎรข้างล่างพอเห็นดังนั้นก็ส่งเสียงโห่ร้องขึ้นพร้อม ๆ กัน ชื่อจวินตัวปลอมและเสนาบดีตัวปลอมเห็นไม่ได้ที่ก็รีบหมุนกายหลบหนีขึ้นไปบนฟ้า แมวศักดิ์สิทธิ์ก็เหาะตามไปกัดปีศาจหนูตัวที่ห้าตกลงมาก่อน เหลือปีศาจหนูตัวที่สี่ยังพยายามหนีต่อ แมวน้ำายกไม่ปล่อยปละละเว้น มุ่งตามไล่ไปตลอด เหล่าขุนนางทั้งบู๊และบุ๋นที่ได้เวทีเห็นปีศาจร้ายถูกกำจัดต่างก็ร้องแสดงความยินดีกันทั่ว

เปาบุ้นจิ้นลงจากบัลลังก์มาเห็นปีศาจหนูตัวใหญ่ทั้งสี่ตัวยาววาเศษ รอยแผลที่ถูกแมวน้ำายกกัดมีมันสีขาวไหลออกมาเรื่อย ๆ เปาบุ้นจิ้นกราบบังคมทูลว่า

“โลหิตของปีศาจหนูเป็นของวิเศษ ขอทรงสั่งให้เหล่าขุนนางทหารองครักษ์ดื่มรับประทาน จะมีส่วนช่วยเสริมสร้างกล้ามเนื้อและพลัง”

ช่งเหวินจงย่องเต้ทำตามคำกราบบังคมทูล มีพระบัญชาให้ทหารهامปีศาจหนูไป แล้วจึงเสด็จกลับท้องพระโรง เหล่าขุนนางก็มาเข้าเฝ้าถวายพระพร ช่งเหวินจงย่องเต้เบิกบานพระทัยนัก ให้เปาบุ้นจิ้นเข้าเฝ้าหน้าที่

ประทับแล้วตรัสแสดงความชื่นชมเปาบุ้นจิ้น จากนั้นพระราชทานเลี้ยงเหล้า ขุนนางแล้วโปรดให้โหราธิบดีจัดการบันทึกเรื่องราวอันประหลาดนี้ไว้

เปาบุ้นจิ้นเมื่อเสร็จจากงานเลี้ยงแล้วก็กลับมายังศาลไคฟง สั่งปล่อย ซื่อจวินและให้พานางเหอกลับบ้านอยู่ร่วมกันดังเดิม ภายหลังต่อมานางเหอก็มีอาการปวดท้องอย่างรุนแรงเพราะเคยร่วมสมสู่กับปีศาจหนู จึงถูกอาถรรพ์ ร้ายแทรกซึมอยู่ในกาย ซื่อจวินก็เชิญนักพรตผู้มีความรู้มารักษาคัดยาให้ดื่มกิน จนนางเหอสำรอกลมร้ายออกมา อาการเจ็บป่วยก็หายไป ต่อมาซื่อจวินสอบ ผ่านเข้ารับราชการในตำแหน่งฝ่ายธรรมการ และได้บุตรชายสองคนซึ่งล้วน เติบโตมีชื่อเสียงเลื่องลือในแผ่นดิน

คดีคำสวดอมิตาพุทธ

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ อำเภอเขียวก้านเมืองเต๋ออัน มีบัณฑิตหนุ่มผู้หนึ่งนามสวีเขียนจง อายุเพิ่งจะสิบแปดปี รูปร่างงามสง่า หน้าตาคมคาย ยังมีเชียวผู้ฮั่นคนฆ่าสัตว์ขายเนื้อผู้หนึ่งอาศัยอยู่บ้านตรงข้ามกัน เขามีธิดาวัยสิบเจ็ดนางหนึ่งชื่อ เชียวซูอวี รูปโฉมงดงามมาก นางมักนั่งปักดอกไม้อยู่บนหอริมถนนทุกวัน จึงมักเห็นบัณฑิตหนุ่มสวีเขียนจงเดินผ่านมา หนุ่มสาวทั้งสองสบตากันไปมาก็เกิดความเสน่หา มิช้านานก็ลอบเป็นชู้กัน บัณฑิตหนุ่มเกี้ยวพาราสี หญิงงามก็ตอบรับไมตรี ยามดึกคืนหนึ่ง สวีเขียนจงก็ลอบเอาบันไดมาพาดไว้ข้างหอ ปีนขึ้นไปหานางเชียวซูอวี และลักลอบได้เสียกัน ครั้นจวนรุ่งสวีเขียนจงจะกลับบ้าน ก่อนไปก็นัดแนะไว้ว่ายามดึกจะมาหาอีก นางเชียวซูอวีจึงกล่าวว่า

“หากยังใช้วิธีพาดบันไดข้างหอแล้วปีนขึ้นมาอย่างนี้ เกรงว่าจะมีผู้ผ่านมา พบเห็นในตอนกลางคืน ต่อไปข้าจะหาไม้มาท่อนหนึ่งผูกไว้กับผ้าขาวหย่อนลงไปเบื้องล่าง กลางคืนท่านมาก็กระตุกผ้า ข้าจะดึงท่านขึ้นมาบนหอ วิธีนี้ไม่ดีกว่าหรือ?”

สวีเขียนจงได้ฟังก็ดีใจมาก ตกดึกคืนนั้นก็เริ่มดำเนินการตามแผน ลอบไปมาหาสู่กับนางเชียวซูอวีกว่าครึ่งปี เพื่อนบ้านละแวกนั้นต่างก็ทราบความนัย มีแต่เชียวผู้ฮั่นผู้เดียวไม่ระแคะระคาย

อยู่มาวันหนึ่งสหายของสวีเขียนจงเลี้ยงสุราเขา ดึกแล้วก็ยังไม่ได้ไปหานางเชียวซูอวี เผอิญมีหลวงจีนรูปหนึ่งชื่อหมิงชีวมาร้องขอบิณฑบาตในยาม

วิกาล เมื่อผ่านมาทางหอของนางเชียวซอวี้ก็แลเห็นผ้าขาวผืนหนึ่งห้อยยาวลงมาจากหอ หลวงจีนหมิงชีวเข้าใจไปว่าเป็นผ้าที่คนตากไว้แล้วลืมเก็บ จึงบังเกิดความคิดละโมบขึ้น ดังนั้นหยุดเคาะไม้บั๊กฮื้อที่ใช้ประกอบสังฆกิจ ค่อยๆ ยื่นมือไปดึงผ้าลงมา ทันใดนั้นรู้สึกว่ามีคนกำลังชักดึงผ้าขึ้นไป ก็เข้าใจได้ทันทีว่าเป็นผ้าที่สตรีหย่อนลงมาจับรักร์ หลวงจีนหมิงชีวจึงปล่อยให้ถูกดึงขึ้นไป เมื่อขึ้นไปข้างบนก็พบสตรีนางหนึ่งจริง ๆ หลวงจีนกล่าวกับนางด้วยความยินดีว่า

“สีกาและอาตมามีวาสนาผูกพัน วันนี้หากยอมให้อาตมาค้างด้วยสักคืนก็ยอมเป็นมหากุศล และเป็นการสร้างพระคุณต่ออาตมาด้วย”

นางเชียวซอวี้กล่าวด้วยความหวาดหวั่นว่า

“ข้ามีสามีแล้ว จะยอมเสียตัวให้ท่านได้อย่างไร ข้ายอมมอบปิ่นเงินให้ท่านเล่มหนึ่ง ท่านรีบลงจากหอไปเถิด”

หลวงจีนกล่าวว่า

“เจ้าตั้งข้ามาเองแท้ ๆ วันนี้ข้ามาได้กลับไม่ได้แล้ว!”

ว่าแล้วก็เข้าปลุกปล้ำกอดรัดนางด้วยกำลัง นางเชียวซอวี้โกรธมาก ร้องตะโกนว่า

“ที่นี่มีขโมย!”

ขณะนั้นเชียวผู้ฮั่นกับภรรยาหลับสนิทจึงไม่ได้ยินเสียงอะไร ทว่าหลวงจีนหมิงชีวเกรงคนเข้ามาเห็นจึงรีบชักดาบสังหารนาง แล้วกวาดเครื่องประดับแหวน ปิ่น ต่างหูลงจากหอไป

วันรุ่งขึ้นหลังอาหารเข้ามารดานางเชียวซอวี้ไม่เห็นนางลงมารับประทาน ก็ขึ้นไปหา จึงได้พบศพนางบนหอ แต่ไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดสังหาร เพื่อนบ้านที่ไม่ถูกกับสวี่เชียนจงจึงถือโอกาสใส่ความว่า

“ลูกสาวท่านลอบไปมาหาสู่กับสวี่เชียนจงมาครึ่งปีแล้ว เมื่อคืนเจ้าสวี่เชียนจงไปดื่มสุราบ้านเพื่อนคงเมากลับมาแล้วฆ่าลูกสาวท่าน เป็นเขาไม่ผิดแน่”

เชียวผู้อันเคยได้ยินกิตติศัพท์ความยุติธรรมดุจเทพเจ้าของเปาบุ้นจิ้น ก็
ไปยื่นหนังสือฟ้องร้องว่า

‘ขอฟ้องร้องด้วยเรื่องคดีฆ่าข่มขืน บัณฑิตสวี่เขียนจงนิสยชั่วร้ายเลว
ทราม ความประพฤติชั่วช้าไม่สำรวม ลอบเห็นนางเชียวชูอวีธิดาข้าพเจ้ารูป
งาม ก็วางแผนจะย่ำยี เมื่อคืนวานดื่มสุรา ถืกดาบ ลอบเข้าห้องนอนของ
นางโอบกอดคิดข่มขืน ธิดาข้าพเจ้ารักษาพรหมจรรย์ไม่ยอมจึงชักดาบ
สังหาร กวาดเก็บเครื่องประดับลอบหลบหนีไป เรื่องนี้เพื่อนบ้านเป็นพยานได้
สวี่เขียนจงจะฝากตัวเข้าวังราชการ แต่ผลท้อและสาส์นกลับมากลายเป็นหนาม
คา ได้รับยกย่องว่าเป็นบัณฑิต แต่มังกรกลับมากลายเป็นจระเข้ร้าย ทำให้
กฎหมายไร้ความศักดิ์สิทธิ์ จริยธรรมถูกทำลาย จึงขอฟ้องร้องให้ชดใช้ชีวิต
ฟ้องมาด้วยจิตรันด’

เปาบุ้นจิ้นเป็นขุนนางที่ซื่อสัตย์สุจริต และมากด้วยประสบการณ์ที่สุดใน
ยุคนั้น เมื่อรับคำฟ้องไว้ก็ใช้ให้เจ้าหน้าที่ไปจับกุมผู้ต้องหาและพยานทุกคนมา
ไต่สวน

เปาบุ้นจิ้นซักถามพยานก่อน เพื่อนบ้านด้านตะวันตกกเชียวเหม่ยและ
เพื่อนบ้านด้านตะวันออกอุ่ฟานต่างให้การตรงกันว่า นางเชียวชูอวีพำนักรอยู่
บนหอริมถนน ได้ลอบเป็นชู้กับสวี่เขียนจงมาครึ่งปีแล้ว มีแต่เชียวผู้อันผู้บิดา
ไม่ทราบความ เรื่องลอบเป็นชู้นี้มีจริงหาใช่การข่มขืนไม่ แต่สำหรับเรื่องในคืน
เกิดเหตุและสาเหตุการตายของนางนั้นไม่มีผู้ใดทราบ

ฝ่ายสวี่เขียนจงให้การว่า

“เรื่องลักลอบเป็นชู้กันนั้นไม่สามารถปิดบังผู้คน ข้าพเจ้าเองก็ไม่คิดปฏิเสธ
หากจะเอาผิดเรื่องนี้ แม้นตายข้าพเจ้าก็ยอม แต่ผู้สังหารนางนั้นมิใช่ข้าพเจ้า
จริง ๆ”

เชียวผู้อันกล่าวแย้งว่า

“ยอมรับโทษเบา ปฏิเสธโทษหนัก แค่นี้ก็แลเห็นเจตนาทะเลาะปรุปรังแล้ว
มีเพียงเขาที่เข้าหานางได้ หากฆาตกรมิใช่เขาแล้วยังจะเป็นใคร นี่ต้องเป็น

เพราะลูกสาวข้าพเจ้าตัดความสัมพันธ์ไม่ยอมให้เขาเข้ามา เขายเลยโกรธสังหารนางเสีย อีกประการเจ้าหนุ่มนี้นิสัยป่าเถื่อน ไหนเลยลูกสาวข้าพเจ้าจะรักเขาได้ หากได้ทำไม่ใช่วิธธมาน มีหรือเขาจะยอมรับ”

เปาบุ้นจิ้นเห็นสวี่เซี่ยนจงหน้าตาดี นิสัยนุ่มนวล ไม่ละม้ายฆาตกรใจอำมหิต จึงถามเขาว่า

“เมื่อเจอกับนางเซียวซุอวี่ไปมาหาสู่กัน เคยมีผู้ใดเดินผ่านหอมาหรือไม่?”
สวี่เซี่ยนจงตอบว่า

“ก่อนนี้ไม่มีใคร แต่เดือนนี้มีหลวงจีนขอขบิณฑบาตรรูปหนึ่งเดินเคาะไม้บักช้อผ่านมาในยามวิกาล”

เปาบุ้นจิ้นแสร้งทำเป็นโกรธ ตวาดว่า

“เจ้าต้องเป็นฆาตกรร้ายแน่ตอนนี้ข้าจะลงโทษเจ้า เจ้ายินยอมรับหรือไม่?”
สวี่เซี่ยนจงตอบด้วยความหวาดเกรงว่า “ยินยอม”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้โบยเขาสี่สิบไม้ แล้วบัญชาให้เอาตัวไปขังไว้ก่อน ต่อจากนั้นก็เรียกเจ้าหน้าที่หวางจงกับหลี่อี่ทั้งสองเข้ามาถามว่า

“ระยะนี้ หลวงจีนที่มาขอขบิณฑบาตรรูปนั้นพำนักอยู่ที่ใด?”

หวางจงตอบว่า

“เรียนได้เท่า พำนักอยู่หน้าวัดเจ้าแม่กวนอิมสะพานหวันเย่”

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ทั้งสองไปทำงานลับชั้นหนึ่ง ทั้งกล่าวว่าหากงานสำเร็จจะมีรางวัลให้

คืนนั้นหลวงจีนหมิงชีวออกไปเคาะไม้บักช้อขอขบิณฑบาตอีก พยายามสามจะกลับมาพำนักที่สะพาน เห็นที่ได้สะพานมีปีศาจสามตนยืนกู่ก้องร้องทวงชีวิต แล้วครวญคร่ำรำให้ ฟังดูโศกเศร้าน่ากลัวยิ่งนัก หลวงจีนรีบนั่งสมาธิปากก็ท่องอมิตาหมพุทธ เสียงผีตัวหลังที่คล้ายสตรีร้องให้พลางกล่าวเรียกว่า

“หมิงชีว หมิงชีว เจ้าจะเข้ามาช้า ข้าไม่ยินยอม เวลาในโลกมนุษย์ของข้ายังไม่สิ้นสุด เจ้ากลับสังหารข้าโดยไม่มีเหตุผล ข้าข้าโดยไร้สาเหตุยังจะขโมยปิ่นปักผมกับต่างหูข้าไป ข้าไปฟ้องร้องยมบาล ท่านใช้ให้ยมทูตสองตน

เป็นเพื่อนเข้ามาเอาชีวิตเจ้า บัดนี้เจ้าจงเอาทรัพย์สินคืนข้า จะได้ให้ยมทูตกลับไป และไม่เอาเรื่องเอาราวกับเจ้า มิฉะนั้นจะฟ้องร้องต่อสวรรค์ ท่านต้องมาเอาชีวิตเจ้าแน่นอน ถึงทอณนามพระพุทธรเจ้าทุกองค์ก็ยากจะรักษาชีวิตไว้ได้”

หลวงจีนหมิงชีวเอามือจับลูกประคำแล้วตอบว่า

“ตอนนั้นข้าเกิดความกำหนัดคิดข่มขืนเจ้า เห็นเจ้าไม่ยอมตามข้าตะโกนร้อง ข้ากลัวคนมาจับจึงหลงผิดสังหารเจ้า ตอนนี้เป็น แหวน ต่างหู ไข่มุกก็ยังอยู่ พรุ่งนี้ข้าจะขายทรัพย์สินแล้วสวดมนต์อุทิศส่วนกุศลให้เจ้า เจ้าอย่าฟ้องร้องต่อสวรรค์เป็นอันขาด”

ผีผู้หญิงนั้นร้องให้อีก ผีอีกสองตนก็ร้องกู่หาพักหนึ่ง ฟังดูยิ่งเศร้าโศกขึ้นไปอีก หลวงจีนทอณคาธารับปากว่าวันรุ่งขึ้นจะทำพิธีอุทิศส่วนกุศลไปให้ ทันใดนั้นเจ้าหน้าทีทั้งสองเดินออกมาจับหลวงจีนล่ามโซ่ใส่กุญแจไว้ หลวงจีนตื่นตระหนกนัก ร้องว่า

“ผี ผี!”

หลวงจีนตอบว่า

“ได้เท่าเปาให้ข้ามาจับเจ้า ข้าไม่ใช่ผี”

หลวงจีนตกใจจนเข่าอ่อน ได้แต่วิงวอนว่าโปรดเห็นแก่พระพุทธร ปล่อยข้าไปเถิด หลวงจีนกล่าวว่า

“เจ้ามันพระฆ่าคน ข่มขืนคนที่ร้ายกาจจริงๆ”

ว่าแล้วก็กุมตัวหมิงชีวไป ฝ่ายหลี่อิกก็เก็บหาบพระธรรม อาสนะรองนั่ง และของอื่นเดินทางไปด้วย ที่แท้เปาบุ้นจิ้นให้เจ้าหน้าทีทั้งสองจ้างหญิงโสเภณีนางหนึ่งทำเสียงผียู่ใต้สะพาน ชูชวัญจนหลวงจีนชั่วเปิดเผยความจริงออกมา

วันรุ่งขึ้นเจ้าหน้าทีพันธนาการหลวงจีนหมิงชีว และนำตัวโสเภณีนางนั้นเข้าพบเปาบุ้นจิ้น เล่าเหตุการณ์ที่ทำเสียงผีชูชวัญจนหลวงจีนชั่วเปิดเผยความจริงให้เปาบุ้นจิ้นฟัง ท่านเบิกเงินจากคลังมามอบรางวัลให้โสเภณีนางนั้น และเจ้าหน้าทีทั้งสอง แล้วค้นได้แหวน ต่างหู และปิ่นจากจีวรของหมิงชีว เชี่ยวผู้ชั้น จำได้แน่ชัดว่าเป็นเครื่องประดับของธิดาตน หลวงจีนหมิงชีวจำนน

ด้วยหลักฐาน จำยอมสารภาพรับโทษประหารชีวิต

เปาบุ้นจิ้นถามสวี่เขียนจงว่า

“ผู้ที่สังหารนางเซียวซุอวี่คือโจรหัวล้านผู้นี้มีโทษให้ชดใช้ชีวิตตามกฎหมาย แต่ตัวเจ้าเป็นถึงบัณฑิตกลับลอบเป็นชู้กับลูกสาวชาวบ้าน ควรปลดจากบัณฑิต ตอนนี้ก็มีเรื่องหนึ่งอยากให้เจ้ากระทำ เจ้ายังไม่มีภรรยา นางเซียวซุอวี่ก็ยังไม่ได้ออกเรือน ในเมื่อเจ้าทั้งสองลอบเป็นชู้กัน ก็ถือเสมือนหนึ่งคู่สามีภรรยาทั่วไป นางหย่อนผ้าลงมาให้ กลับดึงหลวงจีนผิดไป ในที่สุดก็รักษาพรหมจรรย์จนเสียชีวิต นับว่ารักษาชื่อและความบริสุทธิ์ไว้ได้ จะละอายในตัวนางได้อย่างไร? ตอนนี้หากเจ้าคิดแต่งงานใหม่ ก็ควรสละฐานะบัณฑิต หากต้องการรักษาอนาคต ก็จงรับนางเป็นภรรยาที่ถูกต้อง รับหน้าที่ฝั่งศพเช่นไหนนางไม่อนุญาตให้เจ้าแต่งงานใหม่ ทางสองสายนี้เจ้าจะเลือกทางใด?”

สวี่เขียนจงตอบว่า

“ข้าพเจ้าทราบดีว่าเซียวซุอวี่เป็นสตรีมีคุณธรรม ครั้งนี้เพราะข้าพเจ้าเป็นฝ่ายเริ่มจึงมีความสัมพันธ์กัน ข้าพเจ้าก็ไม่มีหญิงอื่น เมื่อครั้งลอบเป็นชู้กัน นางเคยบอกให้ข้าพเจ้ามาสู่ขอ ข้าพเจ้าก็รับปากนางว่าหากสอบเข้ารับราชการได้ก็จะจัดงานแต่งงาน นี่ก็ไม่ถึงว่าจะพบหลวงจีนโฉดผู้นี้ เห็นชัดว่านางตายเพราะต้องการรักษาพรหมจรรย์ ไหนเลยข้าพเจ้าจะคิดแต่งงานใหม่ได้ ตอนนี้ข้าพเจ้ายินดีทำพิธีฝั่งศพนาง รับนางเป็นภรรยาที่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะไม่ขอมีภรรยาใหม่อีก เป็นการตอบสนองที่นางยอมตายเพื่อรักษาพรหมจรรย์ ฐานะบัณฑิตจะยังอยู่หรือไม่ก็แล้วแต่เบื้องบนจะเมตตา นี่คือเจตนาบริสุทธิ์ของข้า”

เปาบุ้นจิ้นพอใจมากกล่าวว่า

“เจตนาของเจ้าสอดคล้องกับหลักธรรมของสวรรค์ ข้าจะรับประกันอนาคตให้เจ้าเอง”

ว่าแล้วทำหนังสือรายงานราชบัณฑิตยสถานว่า

‘ด้วยบัณฑิตสวี่เขียนจงอายุยังเยาว์มิได้แต่งงาน นางเซียวซุอวี่เพื่อนบ้าน

ก็ยังมิได้ออกเรือน ผู้เยาว์ทั้งสองพึงพอใจกันนัดหมายพบปะในยามวิกาล ใฝ่รักสมัครหมายกัน ลอบไปมาหาสู่บนหอเป็นเวลากว่าครึ่งปี หวังเป็นคู่กันไป นับไปร้อยปี คาดไม่ถึงครองคู่อยู่ด้วยเพียงวันเดียว หลวงจีนหมิงชีวใจสัตว์ขึ้นไปบนหอในยามราตรี มีเจตนาเยี่ยงเดรัจฉาน ดังกอนดินสกปรกคิดทำให้หยกขาวแปดเปื้อน นางเซียวซุอวี่ไม่ยินยอม หลวงจีนคิดข่มขืนไม่สำเร็จจึง ชักดาบเหล็กในแขนเสื้อมาสังหารนาง ผู้ตายตายด้วยความคับแค้น หลวงจีน โศกยังขโมยเครื่องประดับหนีไป ฝ่ายสวี่เขียนจงรักษาคุณธรรม รำลึกถึง ภรรยาสาบานไม่แต่งงานใหม่ บัดนี้ตัดสินใจให้หลวงจีนโฉดชดใช้ชีวิต เพื่อเป็น การชำระความคับแค้นให้แก่นางเซียวซุอวี่ เพื่อเห็นแก่คุณธรรมของสวี่เขียนจง จึงไม่ตัดอนาคตเขา และไม่อาจตัดสินใจโดยผลการพิจารณาเพื่อขอคำวินิจฉัย'

ราชบัณฑิตยสถานก็ตัดสินใจตามข้อเสนอของเปาบุ้นจิ้น

ภายหลังสวี่เขียนจงสอบได้เป็นบัณฑิตจวีเหญิน จึงกลับมาคารวะขอ คุณเปาบุ้นจิ้นว่า

“หากไม่มีท่านอาจารย์ ข้าพเจ้าคงต้องกลายเป็นผีในคุก ไหนเลยจะมีวัน นี้ได้”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“ตอนนี้คิดแต่งงานหรือยัง?”

สวี่เขียนจงตอบว่า

“ศิษย์มิกล้า”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“อกตัญญูมียู่สาม ไม่มีทนายทถือว่าร้ายแรงที่สุด”

สวี่เขียนจงตอบว่า

“ตอนนี้ข้าพเจ้ารักษาคุณธรรม ไม่อาจรักษาความกตัญญูได้แล้ว”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“บัดนี้เจ้ามีชื่อเสียง วิญญานเซียวฮุยบนสวรรค์ย่อมยินดีไม่มีที่เปรียบ หากแม่นางยังอยู่คงต้องให้ท่านมีภรณาน้อย ตอนนี้ถือนางเป็นภรรยาหลวง

แล้วมีผู้หญิงอีกสักคนจะเป็นไรไป”

สวี่เขียนลงยืนยันไม่ขอแต่งงานใหม่ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เถียนไฉ่เม่า บัณฑิตจวีเหญินรุ่นเดียวกันนั้นเป็นพ่อสื่อขอธิดาตระกูลฮั่ว และบังคับให้ สวี่เขียนลงแต่งงานรับนางเป็นภรรยาบ่อย สวี่เขียนลงจำยอมปฏิบัติตาม แต่ สุสานของตนนั้นให้ฝังแต่นางเซียวซุอวี่ร่วมด้วย ไม่อนุญาตให้นางฮั่วสื่อฝัง ร่วม

นับได้ว่าภรรยารักษากเกียรติ สามีรักษาคุณธรรม ตามวิถีทางของตน เองอย่างที่สุด สำหรับบุญคุณที่เปาบุ้นจิ้นช่วยล้างมลทิน และช่วยให้มีทายาท สืบสกุล นับว่ายิ่งใหญ่ปานภูผามหาสมุทรฉะนั้น

คดีไขปริศนาเชี่ยมชี

พิเชษฐ์ พัทธ์บุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่า ณ อำเภอซางส่วย เขตปกครองฉะเชิงเทรา เมืองโคฟง มณฑลเหอหนาน มีชายคนหนึ่งแซ่เหมย ชื่อจิ้ง ได้เข้าเรียนในโรงเรียนประจำอำเภอตั้งแต่อายุยังน้อย เขาเกิดในครอบครัวที่อบอุ่นสุขสบายและมีพร้อมทุกอย่างขาดก็แต่ไม่มีพี่น้องร่วมทุกข์ร่วมสุขเท่านั้น เหมยจึงแต่งงานกับนางเจียงหญิงชาวอำเภอซีหว่า ซึ่งเป็นอำเภอใกล้เคียงกัน ต่อมาเมื่อพ่อแม่ตายจากและได้ไว้ทุกข์จนครบกำหนดแล้ว ก็เข้าสอบรับราชการ เพียรสอบอยู่หลายครั้งแต่ก็ไม่ติด จึงปรึกษากับภรรยาว่า

“ข้าศึกษาเล่าเรียนมาตั้งแต่เล็ก หวังจะสร้างชื่อให้ปรากฏเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล เป็นร่มเงาให้เจ้าพี่พี่ให้ได้ชื่อว่าเป็นเอกบุรุษผู้หนึ่งในแผ่นดิน แต่สวรรค์กลับไม่เห็นใจ บันดาลให้บุพการีทั้งสองต้องมาด่วนตายจากไปก่อน ไม่มีโอกาสได้เห็นบุตรประสบความสำเร็จ นับว่าข้าเป็นคนบาปหนักคนหนึ่งจริง ๆ ตอนนี้อคิด ๆ ดู มักจะนึกถึงคำโบราณที่กล่าวว่า ถ้าอยากมีเงินเต็มกระเป๋าก ต้องไปแสวงโชคที่เมืองหยางโจว จึงคิดจะทิ้งเรื่องเรียนแล้วหันไปเอาดีทางค้าขาย ท่องเที่ยวไปทั่วทั้งสี่สมุทร หากจะให้สมดังปณิธานที่ตั้งไว้นี้จะมัวแต่เฝ้าเรือกสวนไร่นาอยู่เช่นนี้ได้อย่างไร ความคิดนี้เจ้าเห็นเป็นอย่างไร?”

“โบราณว่าไว้” นางเจียงกล่าว “อยู่บ้านให้เชื่อฟังบิดา แต่งออกมาให้เชื่อฟังสามี หากท่านคิดจะเอาดีทางค้าขาย ข้ายอมต้องเห็นด้วย หวังเพียงว่า

ท่านไปในครั้งนี้จะตั้งใจสร้างเนื้อสร้างตัว รักษาสุขภาพให้ดี อย่ามัวแต่หลง
เพลินอยู่กับสิ่งยั่วยวนตามรายทางจนลืมความตั้งใจเดิม หากช่องทางไม่ดีมี
กำไรน้อย ก็ขอให้รีบคืนกลับสู่บ้านเรา”

เหมยจึงได้ฟังภรรยากล่าวว่ามีเหตุผล จึงจัดเตรียมสินค้ายาวของ อ่ำลา
นางเจียงแล้วออกเดินทางมุ่งสู่เมืองเฉิงตู มณฑลเสฉวน

เหมยจึงจากบ้านมานานถึงหกปีโดยไม่เคยกลับไปเยี่ยมเลย วันหนึ่งพลัน
คิดถึงบ้านจึงเก็บข้าวของแล้วเข้าไปอธิษฐานเสี่ยงเซียมซีในศาลเจ้าขงเบ้ง เมื่อ
อธิษฐานเสร็จ เสี่ยงได้ใบทำนายใบหนึ่งมีใจความว่า

‘ถึงเชิงผาอย่าพักจักมีภัย น้ำอุ่นอุ่นกรุ่นไอลยาได้สรง
เปลือกหนึ่งไต่ผู้มีข้าวสารสามเชิงคง คือดาบปลงชีวันให้บรรลย์’

เหมยจึงเมื่อเสี่ยงได้คำทำนายซึ่งเขาหาได้เข้าใจความหมายแม้แต่หน่อย
มาแล้ว ก็ลงเรือออกเดินทางกลับบ้าน

วันหนึ่งขณะลูกเรือกำลังนำเรือเข้าเทียบท่าได้เจือมผาใหญ่ เหมยจึงพลัน
นึกถึงประโยคหนึ่งในคำทำนายได้ว่า ‘ถึงเชิงผาอย่าพักจักมีภัย’ จึงรีบสั่งให้ลูก
เรือนำเรือออกจากที่นั่นทันที ขณะที่ออกเรืออยู่นั้นหน้าผาใหญ่ก็พลันถล่ม
ลงมาอย่างน่ากลัว กลบฝังสิ่งต่าง ๆ ณ เบื้องล่างนั้นจนหมดสิ้น เหมยจึง
ตกตะลึง เพิ่งรู้ว่าคำทำนายนั้นแม่นจริง ๆ

ในที่สุดเขาก็เดินทางมาถึงบ้านโดยสวัสดิภาพ นางเจียงออกมาต้อนรับ
สามีเข้าบ้านและหลังจากพูดคุยไต่ถามสารทุกข์สุกดิบกันพอสมควรแล้ว ชั่วครู่
ต่อมาขณะนั้นเป็นเวลาค่ำแล้ว นางเจียงก็ต้มน้ำอุ่นเตรียมไว้แล้วเชิญสามีว่า
“พี่ท่านเดินทางมาเหน็ดเหนื่อย เชิญอาบน้ำก่อนค่อยเข้านอน” เหมยจึงพอฟัง
ภรรยาพูดก็สะดุ้งวูบ นึกถึงคำทำนายศักดิ์สิทธิ์ว่า ‘น้ำอุ่นอุ่นกรุ่นไอลยาได้สรง’
จึงกล่าวเสี่ยงไปว่า “ผเอิญวันนี้ข้าไม่อยากอาบ ขอบใจเจ้ามากที่เอาใจใส่” นาง
เจียงได้ยินสามีกล่าวเช่นนั้นก็ตามใจ ตนจึงนำน้ำนั้นมาอาบเอง ขณะที่นาง
กำลังอาบน้ำอยู่นั้นก็มีคนร้ายลอบเข้าไปในห้อง แล้วแทงนางด้วยหอกจน

ถึงแก่ความตาย

นางสงสารนางเจียงผู้ดงาม ต้องมาตายเสียแต่ยังสาว

คนร้ายนั้นเมื่อทำฆาตกรรมแล้วก็หนีออกจากห้องไป ฝ่ายเหมยจิ้งรอ ภรรยาอยู่ข้างนอก เห็นนางเข้าไปนานแล้วยังไม่ออกมา ก็เข้าไปตาม พบนาง ถูกฆ่านอนตายอยู่ที่พื้น ก็เสียใจร้องไห้ร้องไห้จนหมดสติไป วันรุ่งขึ้นคิดจะ เขียนหนังสือฟ้องร้อง แต่ก็ไม่ว่าใครเป็นฆาตกร เพื่อนบ้านคนหนึ่งทราบ เรื่องเข้าจึงรีบไปแจ้งความต่อเปาบุ้นจิ้นที่ศาลไคฟง ฟ้องว่าเหมยจิ้งฆ่าภรรยา

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องแล้วก็ให้จับตัวเหมยจิ้งมาสอบ ในคำให้การเหมยจิ้ง ได้เล่าเรื่องที่ตนเสี่ยงเซียมซีให้ฟังด้วย เปาบุ้นจิ้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมยจิ้ง เพิ่งกลับบ้านย่อมไม่มีเหตุผลที่จะฆ่าภรรยาตนเอง จึงกล่าวกับเหมยจิ้งว่า

“เจ้าจากบ้านไปหกปีโดยไม่เคยกลับมาเยี่ยมเลย ภรรยาเจ้าก็เป็นคนสวย คงจะมีชายชู้แน่ ดูไปแล้วเรื่องครั้งนี้คงเป็นชายชู้คนนั้นคิดฆ่าเจ้า แต่เจ้า กลับแคล้วคลาดเพราะนึกถึงคำทำนายศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้บอกไว้ต่อมาว่า ‘เปลือก หนึ่งโต้วมีข้าวสารสามเชิงคง’ ปกติหนึ่งโต้วมีสิบเชิง แต่สี่โต้วมีข้าวสารแค่ สามเชิง จะต้องเหลือเป็นร่ำอยู่เจ็ดเชิง หรือว่าชายชู้ผู้นี้ก็คือ ‘คังซี’ *?”

“บ้านตรงข้ามบ้านขามีคนชื่อคังซีจริงด้วยครับ” เหมยจิ้งตอบ

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้นำตัวคังซีมาสอบ คังซีก็ไม่ได้หลบเลี่ยง สารภาพว่า

“ข้าเห็นนางเจียงมีรูปโฉมงาม จึงเกิดความคิดอันเลวทราม ตั้งใจจะ ลอบฆ่าสามีนาง แต่กลับกลายเป็นนางที่ถูกฆ่า ได้ทำสาวยตาเฉียบแหลม ข้า ยินดีรับโทษทัณฑ์”

เปาบุ้นจิ้นลงนามในใบรับสารภาพ แล้วตัดสินให้ชดใช้ด้วยชีวิต สั่ง ประหารในทันที ราษฎรใกล้เคียงที่ทราบเรื่องต่างก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อ เปาบุ้นจิ้นยิ่งนัก

*ในที่นี้มี ‘คัง’ สองตัวที่ฟังเสียงกัน ตัวแรกแปลว่า ร่ำข้าว อีกตัวหนึ่งเป็นพยางค์แรก ของชื่อ ‘คังซี’ ส่วน ‘ซี’ แปลว่า เจ็ด

คดีลูกกตัญญู

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันมาว่าที่เมืองงัวโจว มณฑลซานตง มีหญิงผู้หนึ่ง นามว่า ผิงฉู่หลวน เมื่อนางอายุได้สิบหกปี ก็ได้แต่งงานกับชายหนุ่มนามว่าโจวต้าไช่ จนกระทั่งอายุได้ยี่สิบสองปี สามีกก็เสียชีวิตลง ทั้งบุตรชายอายุเพียงขวบ เดียวนามว่าเช่อลี่ให้นางเลี้ยงดูตามลำพัง นางไม่ยอมแต่งงานใหม่ สู้มูมานะบากบั่นเลี้ยงดูบุตรชายด้วยความยากลำบาก จนกระทั่งบุตรชายอายุได้สิบแปดปี สามารถช่วยมารดาหาบน้ำ ตัดฟืน ไถนาได้ คนทั้งหลายพากันยกย่องสรรเสริญว่าเช่อลี่เป็นบุตรกตัญญูยิ่ง

นางผิงฉู่หลวนคิดในใจว่า บัดนี้บุตรชายก็โตเป็นหนุ่มแล้ว แต่ทางบ้านยากจนจึงไม่อาจแต่งลูกสะใภ้ได้ เงินที่ได้จากการทำงานก็คงพอเลี้ยงชีพตนเองเท่านั้น หากเป็นเช่นนี้ไปชั่วชีวิต แม้จะครองตัวเป็นม่ายพรหมจรรย์ของสามีที่ตายไป แต่ทว่าสามีจะไร้ผู้สืบสกุล นับเป็นความอกตัญญูอันยิ่งใหญ่

คิดดังนี้แล้วนางจึงจตุรกราบไหว้วิญญาณสามี อธิษฐานว่า

“พี่ท่าน ข้าครองม่ายพรหมจรรย์มานานถึงสิบเจ็ดปี ใจข้านั้นยังคงมั่นคงต่อท่านไม่เสื่อมคลาย ไม่เคยคิดเปลี่ยนใจ หากพี่ท่านปรารถนาให้ข้าครองตัวเป็นม่ายพรหมจรรย์ต่อไปจนชั่วชีวิต ก็ขอให้ข้าโยนไม้เสี่ยงทายได้ผลเป็นบวก แต่หากวันนี้พี่ท่านยินยอมให้ข้าแต่งงานใหม่ หาเงินมาให้บุตรชายได้แต่งสะใภ้เพื่อมีทายาทสืบสกุล ก็ขอให้ข้าโยนไม้เสี่ยงทายได้ผลเป็นลบ”

กล่าวจบนางก็โยนไม้เสี่ยงทายลงกับพื้น ปรากฏว่าได้ผลเป็นลบจริง ๆ

จึงอธิษฐานอีกว่า

“ไม้เสี่ยงทายได้ผลเป็นลบ หาใช่บวกไม่ แต่ข้ามิกล้าเชื้อ หากวิญญานของพี่ท่านมีจริงแล้วพี่ท่านอนุญาตให้ข้าแต่งงานใหม่ ก็ขอให้พี่ท่านบันดาลให้ข้าเสี่ยงไม้ได้ผลเป็นลบอีกครั้งหนึ่งเถิด”

กล่าวจบนางก็โยนไม้เสี่ยงทายลงพื้นอีกครั้งหนึ่ง และได้ผลเป็นลบอีก นางจึงติดต่อกับแม่สื่อเพื่อจะแต่งงานใหม่

เมื่อบุตรชายทราบเรื่องเข้าก็ขัดขวางมารดาพลาถว่าด้วยน้ำตานองหน้าว่า

“ถ้าแม่จะแต่งงานใหม่ ก็ควรจะแต่งงานตั้งแต่ยังสาว มาแต่งงานใหม่เมื่อแก่เช่นนี้ ความดีที่ทำมาจะได้ค่าเสียเปล่า นี่เป็นเพราะลูกไร้กตัญญู เลี้ยงดูแม่ไม่สมบูรณ์พูนสุข สุดแต่แม่จะลงโทษลูกสถานใด ลูกจะขอปรับปรุงตัวใหม่”

นางผิงกล่าวว่า “แม่ตัดสินใจแล้วว่า จะแต่งงานใหม่ เจ้าอย่าห้ามแม่อีกเลย”

ที่หมู่บ้านข้าง ๆ มีเศรษฐีผู้หนึ่งนามว่าเว่ยซือเสียน อายุห้าสิบปี เป็นม่ายภรรยาตาย เศรษฐีเว่ยได้ยินกิตติศัพท์ของนางผิงมานานว่านางเป็นผู้มีคุณธรรมอันดีงาม เมื่อทราบว่านางต้องการจะแต่งงานใหม่ จึงติดต่อให้แม่สื่อไปเจรจากับนางผิงทันที โดยส่งเงินสามสิบตำลึงมาเป็นค่าสินสอด

นางผิงกล่าวกับบุตรชายว่า

“เจ้าจงนำเงินนี้ใส่ไว้ในตลับไม้และใส่กุญแจเสีย มอบตลับไม้ให้กับข้า ส่วนกุญแจนั้นมอบให้เจ้า อีกหกสิบวันแม่จะกลับมา”

เข่อลี้กล่าวว่า

“ลูกไม่สามารถเตรียมสินสอดติดตัวเจ้าสาวให้แก่แม่ได้ แล้วยังจะกล้าใช้เงินของแม่อีกหรือ แม่จงนำติดตัวไปเถิด ลูกมีอาจเก็บกุญแจเอาไว้ได้ดอก”

จากนั้นสองแม่ลูกก็กล่าวลาด้วยน้ำตานองหน้า

หลังจากนางผิงเข้าอยู่ในบ้านตระกูลเว่ยได้สองเดือน ก็กล่าวกับสามีว่า

“อันที่จริงแล้ว ใจข้ามิได้อยากแต่งงานใหม่ แต่บ้านข้ายากจนเหลือเกินมิรู้จะทำอย่างไร ข้าปรารถนาจะนำเงินนี้ไปให้บุตรชายได้แต่งงานสะแก่ ข้าจึงจำใจ

ต้องแต่งงานใหม่ วันนี้ข้าขอนำเงินไปให้บุตรชายเพื่อเขาจะได้นำไปแต่งงานซะไ้
แล้วข้าจะกลับมาใหม่”

เว่ยซือเสียนได้ฟังดังนั้นก็กล่าวว่า

“ในเมื่อเจ้ามีความตั้งใจเช่นนี้ ข้าก็ไม่ว่าอะไร ที่หมู่บ้านข้าง ๆ มีชาวนา
ผู้หนึ่ง นามว่าหลวี่จิ้นลู่ นางมีบุตรสาวผู้หนึ่งนามว่าเยวี่เอ้อ เป็นคนขยัน เอา
การเอางาน รูปร่างหน้าตาถึงดงาม ปีนี้อายุสิบแปดเท่ากับบุตรชายเจ้าพอดี
ข้าจะให้แม่สื่อไปติดต่อให้”

นางฝ่งเมื่อกลับถึงบ้าน ก็บอกกับบุตรชายว่า

“เงินที่ได้มาคราวก่อน แม่กลัวว่าเจ้าจะนำไปใช้สุรุ่ยสุร่ายจึงแสนำติด
ตัวไป วันนี้ได้ยินมาว่า หลวี่จิ้นลู่มีบุตรสาวอายุเท่ากับเจ้า แม่จะนำเงินไปแต่ง
นางมาเป็นสะไ้”

เชอลี่ยินยอม จึงแต่งงานกับนางเยวี่เอ้อ นางเยวี่เอ้อเป็นหญิงขยันเอา
การเอางานจริง นางฝ่งจึงยินดียิ่งนัก เมื่องานแต่งงานเสร็จเรียบร้อย นางฝ่งก็
กลับไปยังบ้านสกุลเว่ยอีก

แต่ใครเลยจะคิดว่าโจวเชอลี่นั้นเป็นบุตรกตัญญูอย่างแท้จริง แม้ว่าในใจ
จะรักนางเยวี่เอ้อยิ่งนัก แต่กลับไม่ยอมร่วมหอกับนาง พอตกกลางคืนก็ขน
เสื้อผ้าไปนอนข้างนอก นางเยวี่เอ่อนั้นโตเป็นสาวรู้ความแล้ว เห็นสามีเป็น
เช่นนี้อยู่จนจะครบปีรู้สึกอึดอัดใจยิ่งนัก จึงถามสามีว่า

“พี่ท่าน ชำรุดีกว่าท่านดีต่อข้ามากจึงสำคัญผิดว่าท่านไม่รู้เรื่องอะไร แต่
ท่านก็โตเป็นผู้ใหญ่แล้ว น่าจะรู้เรื่องราวหมดทุกอย่าง เหตุไฉนนับแต่ข้าแต่งงาน
กับท่านเมื่อเดือนสี่ปีที่แล้วจนถึงวันนี้จนจะครบปีแล้ว ท่านกับข้ายังไม่มี
ความสัมพันธ์เยี่ยงสามีภรรยาเลย วันนี้หากท่านไม่ยอมร่วมหอกับข้า ข้าก็จะ
บังคับท่าน ไม่ยอมให้ท่านเสแสร้งว่ามีน้ำใสใจจริงต่อข้าอีก”

เชอลี่กล่าวว่า

“น้องเอ๋ย ทำไมข้าจะไม่รู้ว่าสามีภรรยาที่เพิ่งแต่งงานกันนั้นควรมี
ความสัมพันธ์กันเช่นไร แต่เงินที่ข้าใช้ในการแต่งงานกับเจ้านั้น เป็นเงินที่ท่านแม่

ข้าพหามาได้จากการแต่งงานใหม่ ข้าพหืออาจจะนำเงินที่ท่านแม่ต้องใช้ร่างกายไป แลกเอา มา เพื่อความสุขทางโลกก็ยของข้าเองได้ดอก ข้าจะต้องรวบรวมเงิน ให้ได้ครบสามสิบตำลึงคืนให้แก่ท่านแม่เสียก่อนจึงจะร่วมหอกับเจ้าได้”

นางเยวียเอ๋อจึงถามว่า

“ข้ากับท่านสร้างครอบครัวด้วยมือเปล่า มีเงินพอเพียงจะใช้ชีวิตไปวันๆ เท่านั้น นี่แล้วเมื่อใดจึงจะรวบรวมเงินได้จนครบกันแล้ว เราสองคนมิ ต้องอยู่ร้างคู่กันไปชั่วชีวิตหรือ”

เขอลี้ตอบว่า

“หากชั่วชีวิตนี้หาเงินมาคืนไม่ได้ ข้าก็สาบานว่าจะไม่ร่วมหอกับเจ้าไป ชั่วชีวิต แม้เจ้ากลัวความสาวจะร่วงโรยไปเปล่า ๆ ก็จงแต่งงานใหม่ไปเสียเถิด เพื่อเจ้าจะได้มีความสุข”

นางเยวียเอ๋อกล่าววว่า

“สามีภรรยาหากไม่มีความรักต่อกันก็ควรจะเลิกกันไปเสีย แต่หากแต่งงานเพื่อหวังเพียงมีความสัมพันธ์ทางเพศก็มีได้ดีไปกว่าสัตว์เดรัจฉานแต่อย่างใด ข้าพหือได้มีความคิดเช่นนั้นเลย เช่นนี้แล้วสู้ให้ข้ากลับไปช่วยท่านหาเงิน อีกแรงหนึ่งจะดีกว่า เมื่อหาเงินมาคืนได้แล้วเราสองค้อยกกลับมาอยู่พร้อมหน้า หากท่านยังต้องหาเลี้ยงข้าเช่นนี้ก็ยั้งรวบรวมเงินได้ยากลำบากขึ้น”

เขอลี้เห็นดีด้วยจึงส่งนางเยวียเอ๋อกลับบ้านของนางไป

ฤดูหนาวปีนั้นหลวี่จิ้นลู่ก็ส่งบุตรสาวกลับไปยังบ้านของเขอลี้อีก แต่นางเยวียเอ๋อปฏิเสธถึงสามครั้งสามครา บิดานางโกรธนักจะขับไล่ นางจึงเล่าสาเหตุให้บิดาฟัง หลวี่จิ้นลู่รู้เรื่องก็ยังไม่เชื่อ จึงเล่าเรื่องให้จิ้นโซ่วพี่ชายของตนฟัง จิ้นโซ่วกลับยืนยันเรื่องที่นางเยวียเอ๋อเล่าว่าเป็นความจริง

“จริงดังที่นางพูด” จิ้นโซ่วกล่าว “หลายวันก่อนข้าไปเอาเงินที่บ้านของหวังเหวินซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับบ้านของบุตรเขยเจ้า ข้าถามหวังเหวินว่าเขอลี้ประพฤติตนเช่นไร หวังเหวินบอกข้าว่า เขอลี้ นั้นเป็นบุตรกตัญญูอย่างแท้จริง เรื่องที่ว่าหากไม่สามารถหาเงินคืนแก่มารดาแล้วจะไม่ยอมเข้าหอกับบุตรสาว

เจ้านั้น มิใช่เรื่องโกหกเลย”

หลวี่จิ้นลู่จึงกล่าวว่า “หากว่าบ้านข้าร่ำรวย ข้าคงจะออกเงินช่วยบ้าง สักสองสามตำลึง แต่นี่ข้ามีอาจจะออกหน้าช่วยเหลือได้ บุตรสาวข้าก็ไม่ยอมแต่งงานใหม่ ครั้นจะให้นางอาศัยอยู่บ้านข้าตลอดไปก็มีวิธีแก้ปัญหา”

จิ้นโซ่วตอบว่า “หลานสาวเป็นสตรีที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรมอันดีงาม หลานเขยก็เป็นบุตรกตัญญูยิ่งนัก สวรรค์จะต้องไม่ปล่อยให้พวกเขาต้องทนทุกข์ทรมานอยู่นานเป็นแน่ ข้าเพียงจะรวบรวมเงินได้ยี่สิบตำลึง รวมกับค่าจ้างของที่นาอีกสิบตำลึง ทั้งหมดสามสิบตำลึงมอบให้แก่หลานสาว มาตรการว่า ภายหลังหลานเขยสามารถหามาคืนเข้าได้ ข้าก็มีว่าอะไร แต่หากหามาคืนไม่ได้ ก็ถือว่าข้ามอบเงินนี้เป็นของขวัญแก่ความกตัญญูของเขา คนเรามีเงิน หากมิรู้จักนำไปใช้อย่างเป็นประโยชน์ก็เสียแรงเก็บเงินเปล่า เจ้าว่าจริงหรือไม่”

ฝ่ายนางเยวี่เอ๋อหลังจากได้รับเงินช่วยเหลือจากลุงก็รู้สึกปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง พลางกล่าวขอบคุณนับครั้งไม่ถ้วน จากนั้นจึงกลับไปยังบ้านสามี

เมื่อนางกลับถึงบ้านก็วางเงินไว้บนโต๊ะตรวจดูเงินอีกครั้งหนึ่ง นางนับโดยละเอียดทีละเหรียญแล้วจึงเก็บเงินเอาไว้ในตู้ จากนั้นก็เข้าครัวหุงหาอาหาร

คิดไม่ถึงเลยว่าเพื่อนบ้านนามว่าเจียวเฮยจะแอบมองลอดช่องกำแพงเห็นนางเก็บเงินไว้ในตู้ เจียวเฮยจึงแอบเข้ามาขโมยเงินไป แม้เจียวเฮยจะพลาดท่าทำเสียงดังที่ประตู แต่นางเยวี่เอ๋อสำคัญผิดว่าเป็นเสียงสามีนางกลับมา จึงมิได้ออกมาดู

สักครู่หนึ่งเขอลี้ก็กลับถึงบ้าน เมื่อเข้าห้องครัวพบภรรยาก็รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง สองสามีภรรยารับประทานอาหารเที่ยงด้วยกัน จากนั้นก็เข้าห้องไป นางเยวี่เอ๋อหาเงินไม่พบจึงถามสามีว่า

“ท่านเอาเงินไปไว้ที่ใดแล้ว”

สามีนางมีความเป็นมาจึงถามว่า

“ข้าเอาเงินอะไรไป”

นางเยวียเอ๋อจึงว่า

“ท่านมิต้องมาโกหกข้า ข้าขอยืมเงินท่านลงมาสืบตำลึงให้ท่านคืน แก่แม่ของท่าน ข้านับแล้วมีจำนวนยี่สิบห้าเหรียญ ใช้ผ้าเช็ดหน้าแพรสีเขียว ห่อไว้แล้วเก็บไว้ในตู้ เมื่อก็ท่านเข้าบ้านยังทำเสียงดังที่ตอนท่านเข้าห้องไปเอา เงินมิใช่หรือ ที่แท้ท่านต้องการจะแก่งยั่วโมโหข้าหรือ”

สามีนางตอบว่า

“ข้ากลับบ้านก็ตรงเข้าไปที่ห้องครัว ยังมิได้เข้ามาในห้องนอนเลย ลงเจ้า ร่ำรายนักหรือจึงมีเงินถึงสามสิบตำลึงให้เจ้ายืม เจ้าแก่งปั่นเรื่องหวังจะให้ข้า รวมห้องกับเจ้า ข้าไม่ตกหลุมพรางเจ้าดอก”

นางเยวียเอ๋อจึงว่า

“อ้อ ที่แท้ท่านมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นท่านจึงไม่ยอมรวมห้องกับข้า ท่านเอาเงินข้าไปแล้วยังปิดความผิดมาให้ข้า หว่าข้าจะเร่งรัดรวมห้องกับ ท่าน แล้วนี้จะเอาเงินที่ไหนไปคืนให้ท่านลงข้าเล่า”

ทว่าเชอสีมียอมตอบคำ นางเยวียเอ๋อนั้นเดิมคิดว่าอย่างไรเสียคืนนี้นาง คงได้สมหวังแน่นอน แต่ไม่คาดเลยว่าจะเจอกับความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ใน ใจให้รู้สึกโกรธเป็นอย่างยิ่ง นางจึงไปผูกคอตาย โชคดีที่เชือกขาด นางจึง ตกลงมา เพื่อนบ้านข้างเคียงช่วยไว้ได้ นางไม่รู้จะหาเงินคืนจากที่ใดจึงไปฟ้อง ศาล

ทุกคืนเป่าบุนจั้นจะบูชาเทพยดาฟ้าดิน ขอฟ้าดินช่วยชี้นำให้ได้พบผู้มีได้ รับความเป็นธรรม ทันใดนั้นก็มีคนผู้หนึ่งถูกฟ้าผ่าตาย คนทั้งหลายพากันไปดู พบว่าเป็นเจี๊วเฮย เสื้อผ้าถูกเผาจนหมดเกลี้ยง หัวทั้งร่างไหม้เกรียม มีเพียง ผ้าเช็ดหน้าแพรสีเขียวผืนหนึ่งซึ่งผูกไว้ที่ขอบกางเกงเท่านั้นที่ไม่ไหม้ มีผู้หนึ่ง ใจกล้าเข้าไปปลดผ้าแพรออกมาดู พบว่าในนั้นมีเงินอยู่ นับแล้วได้ยี่สิบห้า เหรียญ คนทั้งหลายจึงพากันกล่าวว่า

“เชอสีสองสามีภรรยากำลังวิวาทกันเรื่องเงินหายไปสามสิบตำลึง พวก เขาว่ามีเงินอยู่ทั้งหมดยี่สิบห้าเหรียญ อาจเป็นเงินจำนวนนี้ก็ไม่ได้”

เมื่อนำเหรียญสี่สิบห้าอันนั้นไปชั่งดูแล้วปรากฏว่าหนักสามสิบตำลึงจริง จึงมอบให้นางเยวียเอ่อตรวจดู เมื่อนางตรวจดูแล้วนางจึงรับว่าเป็นเงินของนางนั่นเอง คนทั้งหลายจึงทราบว่ายิวเฮยเป็นผู้ขโมยเงินไป จึงได้ถูกฟ้าผ่าตาย

ฝ่ายนางหลวี่จิ้นลู่ หลวี่จิ้นโซ่ว เศรษฐีเว่ยซือเสียน นางฝ่งฉุ่ยหลวน เมื่อทราบเรื่องต่างพากันมาดู ทั้งหมดต่างเชื่อว่าสวรรค์มีตาจริง จึงพากันชมเชยว่าจิตใจกตัญญูของเขอลี้นั้นน่าสรรเสริญยิ่งนัก คุณธรรมของนางหลวี่เยวียเอ่อที่จะไม่แต่งงานใหม่นั้นก็น่ายกย่อง นอกจากนี้คนทั้งหลายก็ยังพากันเลื่อมใสความใจกว้างของหลวี่จิ้นโซ่ว ที่มอบเงินช่วยเหลือแก่เขอลี่สองสามีภรรยา

เว่ยซือเสียนกล่าวกับนางฝ่งว่า

“ท่านหลวี่จิ้นโซ่วฐานะร่ำรวยเป็นเศรษฐีระดับกลาง ยังกล้ามอบเงินสามสิบตำลึงให้แก่หลานสาวผู้มีคุณธรรมไม่ยอมแต่งงานใหม่และหลานเขยผู้มีความกตัญญู ข้าเองนับว่าร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐี มีลูกเพียงสองคน หากจะสละเงินสามร้อยตำลึงแก่ลูกชายของเจาก็ไม่นับว่ามากแต่อย่างไรเลย”

กล่าวดังนั้นแล้วเว่ยซือเสียนก็เขียนหนังสือสำคัญแผ่นหนึ่ง มอบทรัพย์สินมูลค่าสามร้อยตำลึงทองให้แก่โจวเขอลี่ ทว่าเขอลี่กลับปฏิเสธอย่างแข็งขันกล่าวว่า

“ข้าขอเพียงท่านคืนแม่ข้ากลับมาให้ข้าปรนนิบัติเลี้ยงดูดังเดิมเท่านั้นก็พอแล้ว ข้ามิปรารถนาทรัพย์สินของท่าน”

เว่ยซือเสียนจึงกล่าวว่า

“เรื่องนี้ต้องขึ้นอยู่กับความปรารถนาของมารดาเจ้าว่านางจะเอาอย่างไร”

นางฝ่งตอบว่า

“เดิมทีข้าตั้งใจว่าจะปรนนิบัติท่านไปจนชั่วชีวิต หลังจากนั้นเวลาที่เหลือไม่ว่าอย่างไร ข้าก็จะขอลับบ้านสกุลโจว แต่ทว่าบัดนี้ข้าตั้งครรภ์ได้เกือบสามเดือนแล้ว การตัดสินใจเรื่องนี้ข้ารู้สึกลำบากใจยิ่งนัก”

เว่ยซือเสียนกล่าวว่า

“ลูกในครรภ์เจ้านั้นไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ขอให้เจ้าเลี้ยงดูแทนข้าไปก่อน เมื่อเด็กโตแล้วจึงค่อยคืนให้กับข้า ให้เด็กนับภรรยาคนก่อนของข้าเป็นมารดา เช่นนี้แล้วบุตรชายเจ้าก็จะมีมารดา ข้าเองก็มีอดีตภรรยา หากข้าฝืนใจเจ้าให้กลับบ้านข้า ก็จะทำให้บุตรชายเจ้าไร้มารดา สามีเดิมของเจ้าก็ไร้ภรรยา เท่ากับข้าแย่งคนอันเป็นที่รักของผู้อื่นถึงสองคน ส่วนทรัพย์สินมูลค่าสามร้อยตำลึงของข้า นั้น บุตรชายเจ้ามิยอมรับ ดังนั้นวันนี้ข้าขอมอบให้เจ้าเป็นเครื่องรำลึกถึงความสัมพันธ์ของเราตลอดเวลาสองปีที่ผ่านมา”

จากนั้นจึงรายงานเรื่องต่อเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงให้สร้างศิลาจารึกสดุดีไว้ที่ประตู

ปีต่อมานางผิงก็ให้กำเนิดบุตรชายผู้หนึ่งนามว่าชู นางเลี้ยงดูจนเด็กอายุได้สิบปีก็คืนให้แก่บ้านสกุลเว่ย ภายหลังเด็กนั้นเมื่อโตขึ้นก็สอบเข้ารับราชการเป็นขุนนางได้

คดีแพะรับบาป

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันว่าทางตอนใต้ของเมืองลู่โจวมีชายผู้หนึ่งนามว่าหันตั้ง ฐานะทางบ้านร่ำรวยมาก หันตั้งเป็นเพื่อนสนิทกับชายผู้หนึ่งนามว่าสวีเออร์มา ตั้งแต่เด็ก สวีเออร์ฐานะทางบ้านยากจน ทำงานเป็นคนรับใช้พร้อมกับน้องชาย นามว่าสวีชัน ทั้งสองมักต้องติดตามพ่อค้าเกลือไปค้าขายยังบริเวณปากแม่น้ำเป็นประจำ

วันหนึ่งสวีเออร์ปรึกษากับน้องชายว่า

“เราสองคนพี่น้องมีหัวทางการค้า เพียงแต่ไม่มีเงินทุน ดังนั้นคิดจะทำการค้าก็คงจะเป็นไปได้ยาก แต่หากเรามัวทำงานปรนนิบัติพ่อค้าเกลืออยู่อย่างนี้ ก็คงหาเงินได้เพียงประทังชีวิตไปเท่านั้น แล้วเราจะรวยได้อย่างไร”

สวีชันตอบว่า

“เรื่องนี้แม่พี่ไม่เอ่ยนาน ข้าก็คิดจะปรึกษาท่านนานแล้ว ปัญหาของเราอยู่ตรงที่เราไม่มีแหล่งที่จะขอเงินทุนได้ ข้าเคยได้ยินว่าท่านพี่สนิทสนมกับเศรษฐีหันมาก เศรษฐีหันฐานะร่ำรวย ทำไมเราไม่ลองขอยืมเงินเขาสักสองสามตำลึง มาทำทุน รอให้เราสองพี่น้องค้าขายได้กำไรแล้วก็จะคืนให้ พี่ว่าดีหรือไม่”

สวีเออร์ตอบว่า

“ที่เจ้าพูดมันก็จริง กลัวแต่ว่าเขาจะปฏิเสธมานะซี”

สวีชันจึงพูดว่า

“รอให้เขาปฏิเสธมาเสียก่อน พวกเราค่อยคิดหาวิธีใหม่”

สวีเออร์เห็นด้วยกับน้องชาย วันต่อมาจึงตรงไปยังบ้านสกุลหันเพื่อขอความช่วยเหลือ เมื่อหันตั้งพบกับสวีเออร์ก็นั่งนิ่งๆ กล่าวอย่างยื้มแน่นแฟ้นใส่ว่า

“มิได้พบกับพี่ท่านเสียนาน เชิญพี่ท่านเข้ามานั่งในบ้านก่อน”

สวีเออร์จึงเดินตามไปยังห้องโถงหันตั้งสั่งให้คนรับใช้นำสุราออกมาต้อนรับ ทั้งสองร่วมกันดื่มสุรา หลังจากดื่มกันพอเคลิ้ม ๆ สวีเออร์จึงเป็นฝ่ายเอ่ยขึ้นว่า

“ข้ามีเรื่องหนึ่งใคร่ปรึกษากับท่านมานานแล้ว หากแต่ข้ามิกล้าเอ่ยปาก ด้วยกลัวว่าท่านจะมิยินยอม”

หันตั้งกล่าวว่า

“พี่ท่าน ตั้งแต่เด็กเราก็เข้าอกเข้าใจกันดี ท่านยังมีเรื่องอันใดมิกล้าเอ่ย วาจา”

สวีเออร์จึงว่า

“ข้าต้องการจะไปค้าขายแถบทะเลสาบเจียวหู หากแต่ยังขาดเงินทุน ดังนั้นข้าจึงมาหาท่าน เพื่อขอคำปรึกษาและหวังจะยืมเงินสักก้อนไปทำทุน”

หันตั้งถามว่า

“ท่านพิดคิดจะทำการค้าแต่ผู้เดียว หรือจะมีเพื่อนร่วมทำการค้าด้วย”

สวีเออร์จึงตอบตามตรงไปว่า ตนจะทำการค้าร่วมกับน้องชายนามว่าสวีชัน หันตั้งนั้นเดิมก็คิดจะให้สวีเออร์ยืมเงิน แต่ครั้นได้ยืมว่าสวีเออร์จะทำการค้าร่วมกับน้องชาย จึงบอกปัดโดยอ้างว่า

“ระยะนี้ข้าต้องเสียภาษีมากอยู่ ไม่มีเงินเหลือเก็บเลย เรื่องนี้คงมิอาจช่วยท่านได้ดอก”

สวีเออร์รู้ว่าหันตั้งปฏิเสธ จึงมิเอ่ยคำใดอีก ได้แต่กล่าวว่า ตนกินเหล้าจนเมามาย แล้วจึงเอ่ยคำลาและเดินจากไป หันตั้งเองก็มิได้รังตัวไว้

ทันทีที่สวีเออร์กลับถึงบ้าน สวีชันเห็นพี่ชายมีสีหน้าไม่สบายใจ จึงถามว่า

“พี่ท่านไปบ้านสกุลหันยืมเงินทำทุนซื้อสินค้า คิดว่าต้องยืมได้แน่ เหตุไฉนจึงทำท่ากลกลกเป็นทุกข์เช่นนี้เล่า”

สวี่เออร์จึงเล่าเรื่องทั้งหมดให้น้องชายฟัง เมื่อสวี่ชันฟังจบจึงกล่าวว่า

“เจ้าคนแซ่หันนี้มันดูถูกกันมากไปแล้ว แม้เราจะไม่ได้เงินมันมา ก็มีโชว่าเราจะไม่สามารถค้าขายได้มิใช่หรือ เราต้องคิดหาวิธีใหม่”

จากนั้นคนทั้งสองก็ติดตามพ่อค้าเกลือไปค้าขายที่ปากแม่น้ำอีก

ข้างฝ่ายหันตั้งมีบุตรบุญธรรมผู้หนึ่งนามว่าหันซุ่น หันซุ่นเป็นคนเฉลียวฉลาดและรูปร่าง หันตั้งจึงรักใคร่หันซุ่นมาก มาวันหนึ่งเป็นวันเทศกาลเซ็งเหม็งเดือนสาม หันซุ่นไปเที่ยวเล่นที่ชานเมืองกับเพื่อน โดยพกเศษเงินไปด้วยเพื่อจะใช้เป็นเงินซื้อสุราดื่ม วันนั้นหันซุ่นเที่ยวเล่นจนมึนเมา เพื่อนฝูงล้วนแต่แยกย้ายกันกลับหมดสิ้น หันซุ่นจึงไปดื่มสุราต่อเพียงผู้เดียว หลังจากดื่มสุราจนเมามายแล้ว หันซุ่นก็ไปพุดหลับอยู่ที่ศาลาพักผ่อนบนสันเขาใกล้กับศาลารับส่งจดหมาย

เวลานั้นพอดีกับที่สวี่เออร์สองพี่น้องเดินผ่านศาลามา สวี่เออร์จำได้ว่าผู้ที่พุดหลับอยู่ในศาลาก็คือบุตรบุญธรรมของหันตั้ง จึงบอกกับน้องชาย สวี่ชันยังแค้นที่หันตั้งไม่ยอมให้ยืมเงิน ทนไต่ความโกรธก็พลันแล่นพุ่งขึ้นจากใจ จึงกล่าวกับพี่ชายว่า

“พี่ท่านอย่าหาว่าข้าเหี้ยมโหดเลย แต่ข้าโกรธยิ่งนักที่เจ้าหันตั้งมันไ้มารยาทต่อเรา วันนี้ประจวบเหมาะๆกับบริเวณนี้ไม่มีคน ข้าคิดจะสังหารเจ้าเด็กนี้เสียเพื่อล้างแค้นที่บิดามันไม่ยอมให้เรายืมเงิน”

สวี่เออร์ตอบว่า

“แล้วแต่น้องจะจัดการอย่างไร แต่ต้องระวังทำการให้ละเอียดรอบคอบและปิดเรื่องนี้ไว้เป็นความลับ”

สวี่ชันจึงหยิบเอาขวานคมกริบเล่มหนึ่งฟันคอหันซุ่นขาดตายคาที่ สองพี่น้องค้นตัวศพพบว่ามีเศษเงินติดอยู่ไม่กี่ตำลึง จึงหยิบเอาทั้งหมด แล้วเดินจากไปโดยทิ้งศพไว้ข้างทาง

ที่เนินเขานั้นมีหมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีชายผู้หนึ่งแซ่จาง มีอาชีพเป็นช่างไม้ หลังบ้านที่เขาอาศัยอยู่ก็คือศาลารับส่งจดหมาย ช่างไม้จางคิดจะเข้าเมืองไป

ทำงาน จึงถือเครื่องมือออกจากบ้านตั้งแต่รุ่งอรุณยามห้า เมื่อเดินไปถึงศาลาที่เนินเขา พลันเห็นศพคนหนึ่งนอนอยู่กลางทางเลือดซึมไปทั่วกายก็ตกใจยิ่งนัก กล่าวกับตัวเองว่า

“วันนี้ออกจากบ้านมีลางร้ายนัก สู้กลับบ้านไปก่อนแล้วพรุ่งนี้จึงค่อยออกมาใหม่จะดีกว่า”

จากนั้นจึงหมุนตัวกลับบ้านไป พอตกบ่าย หันตั้งได้ข่าวว่าหั่นชุ่นบุตรบุญธรรมของตนถูกคนสังหารเสียชีวิต จึงออกมาสืบความ เมื่อพบว่าเป็นหั่นชุ่นจริงก็ร่ำไห้คร่ำครวญอย่างหนัก จากนั้นจึงรวบรวมเพื่อนบ้านไปตรวจสอบเรื่องราวด้วยกัน พบว่าอาวุธที่ใช้สังหารหั่นชุ่นคือขวาน

คนทั้งหมดจึงพากันเดินตามรอยเลือดไปพลาγκ้นหากันอย่างละเอียดถี่ถ้วน จนมาถึงบ้านของช่างไม้แซ่จาง ใคร ๆ ต่างพากันคิดว่าช่างไม้จางต้องเป็นฆาตกรอย่างไม่ต้องสงสัย หั่นตั้งก็คิดเช่นนั้น ดังนั้นจึงจับตัวช่างไม้จางสองสามีภรรยาไปฟ้องร้องต่อศาล

เมื่อข้าหลวงมาสอบสวนเรื่องราวพบว่าเพื่อนบ้านทั้งปวงล้วนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ช่างไม้จางเป็นฆาตกร สองสามีภรรยามีสามารถแก้ต่างได้ ได้แต่ร้องทุกข์ต่อสวรรค์ที่ตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ไหนเลยจะกล้ารับสารภาพ

หั่นตั้งบีบบังคับให้ทั้งสองรับสารภาพ สองสามีภรรยามีอาจจะทนถูกเยียนตีทรมานได้ ในที่สุดจึงจำใจต้องรับสารภาพ แต่ทว่าข้าหลวงเมื่อเห็นสองสามีภรรยาต่างพากันแย่งรับสารภาพก็เกิดความสงสัย จึงเพียงให้นำตัวทั้งสองไปขังคุกเอาไว้ ไม่ตัดสินชี้ขาดเป็นเวลานานหลายปี

เวลานั้นเปาบุ้นจิ้นรับราชโองการให้ไปไต่สวนคดีต่าง ๆ ที่เมืองซีจิง ระหว่างทางผ่านเมืองลู่โจว เจ้าเมืองลู่โจวออกต้อนรับเปาบุ้นจิ้นถึงนอกกำแพง เมื่อเข้าเมืองแล้วเปาบุ้นจิ้นก็ตรงไปยังศาลถามถึงคดีใดที่ยังมีเงื่อนงำน่าสงสัย เจ้าเมืองจึงรายงานว่

“คดีที่น่าสงสัยก็มีเพียงคดีที่หั่นตั้งฟ้องร้องช่างไม้แซ่จางว่าสังหารบุตรบุญธรรมของตน ทว่าช่างไม้จางสองสามีภรรยาต่างพากันแย่งรับสารภาพ

ข้ามน้อยเห็นว่าเรื่องนี้น่าสงสัย จึงให้ขงคนทั้งสองไว้ในคุกก่อน นานนับปีแล้วก็ยังตัดสินไม่ได้”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นจึงว่า

“คนเมื่อติดคุกไม่ว่าจะโทษหนักหรือเบา หากต้องติดคุกก็คือติดหนึ่งปี แม้ว่าโทษเบา ก็ยังต้องติดคุกถึงครึ่งปี เช่นนี้แล้วประชาชนจะทนไหวได้อย่างไร ฉะนั้นหากควรตัดสินก็ควรรีบตัดสิน หากควรปล่อยตัวก็ควรรีบปล่อยตัว หากทุกคดีเป็นดังเช่นคดีของหนั๋งนี้ แล้วในโลกนี้ยังจะมีนักโทษที่ควรจะได้รับ การปล่อยตัวอีกกี่คนเล่า”

เจ้าเมืองมีมีคำใดจะกล่าว ได้แต่อำลาไปด้วยความละอายใจ

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นปลอมตัวเป็นคนสามัญ เข้าคุกไปสืบความด้วยตนเองพร้อมกับคนรับใช้สองคน เมื่อพบช่างไม้จางสองสามีภรรยาก็ซักไซ้เรื่องราวโดยละเอียด ช่างไม้จางก็รำให้คร่ำครวญพลาญเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง เปาบุ้นจิ้นคิดในใจว่า

‘เจ้าถูกกล่าวหาว่าฆ่าคนโดยใช้ขวานฟันคอของผู้ตาย ทั้งรอยเลือดก็ไปทางบ้านเจ้า วันนี้เหตุใดจึงไม่ยอมรับสารภาพ เรื่องนี้ต้องมีมูลเหตุที่น่าสนใจ จำเป็นจะต้องไต่สวนใหม่โดยละเอียด’

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นก็เข้าไปสืบความในคุกอีก หลังจากซักถามหลายต่อหลายครั้ง ช่างไม้จางก็ยังคงให้การเหมือนเดิมกับที่เคยพูดมาก่อนทุกประการ

ขณะที่เปาบุ้นจิ้นกำลังฉงนสนเท่ห์อยู่นั้น พลันก็เห็นเด็กน้อยผู้หนึ่งนำข้าวห่อมาส่งให้กับพัศดีพลาญกระซิบกับพัศดีสองสามคำ พัศดีก็ผงกศีรษะตอบรับ

เปาบุ้นจิ้นจึงถามพัศดีว่า

“เจ้าเด็กน้อยนั้นมาพูดอะไรกับเจ้า”

พัศดีมิกล้าตอบไปตามตรง จึงกล่าวว่า

“เด็กน้อยผู้นั้นมาบอกกับข้ามน้อยว่าวันนี้จะมีญาติมาเยี่ยมที่บ้าน ให้ข้ามน้อยกลับบ้านเร็วหน่อย”

แต่เปาบุ้นจิ้นรู้เท่าทันว่าพศติกเล่าเท็จ จึงกลับไปศาล แล้วให้ผู้ติดตามซ้ายขวาแยกย้ายกันไปตามระเบียบสองข้าง และสั่งให้ตามเด็กน้อยผู้นั้นกลับมา พร้อมทั้งให้ยามเฝ้าประตูนามว่าหลี่สือปามอบเงินให้เด็กน้อยนั้นสี่สิบเหรียญ

เปาบุ้นจิ้นถามเด็กน้อยนั้นว่า

“เมื่อก็เจ้ามาบอกอะไรกับพศติ”

เด็กนั้นเป็นเพียงเด็กน้อยเบาความ จึงปากไวตอบไปตามตรงว่า

“เมื่อตอนบ่ายวันนี้ ข้าเดินไปตามถนนตะวันออก พบชายสองคนนั่งอยู่ในโรงน้ำชา พอเขาเห็นข้าก็กวักมือเรียกข้าเข้าไปหา ให้เงินข้าห้าสิบเหรียญไปซื้อขนมกิน แล้วสั่งให้ข้าเข้ามาสืบความในคุกว่าวันนี้มีขุนนางแซ่เปาคนไหนมาไต่สวนคดีช่างไม้จาง และให้ดูว่าสองสามีภรรยานั้นแย่งกันรับสารภาพจริงหรือไม่ มูลเหตุก็มีเพียงเท่านี้ ไม่มีเรื่องราวอันใดอื่น”

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งจางหลง เจ้าหูว่า

“เจ้าทั้งสองจงตามเด็กน้อยผู้นี้ไปยังโรงน้ำชาบนถนนตะวันออก แล้วจับตัวชายสองคนนั้นมาพบข้า”

จางหลง เจ้าหูรับคำสั่งแล้วก็ตามเด็กน้อยนั้นไป เมื่อไปถึงโรงน้ำชา ก็พอดีพบกับสวีเออร์สองพี่น้องกำลังรอให้เด็กน้อยนั้นกลับมารายงาน จางหลง เจ้าหูจึงรีบจู่โจมเข้าจับตัวไว้โดยพลันแล้วนำตัวส่งศาล

เปาบุ้นจิ้นทวาดถามว่า

“เจ้าทั้งสองฆ่าคนแล้ว ไฉนจึงให้ผู้อื่นรับเคราะห์แทนเล่า”

ในตอนแรกนั้นสวีเออร์สองพี่น้องยังคงให้การปฏิเสธไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เด็กน้อยนั้นยืนยันคำพูดของตน คนทั้งสองจึงสะดุ้งตกใจไม่อาจจะปิดบังความจริงต่อไปได้อีก จึงยอมรับสารภาพว่าเป็นผู้สังหารหั่นขุนจริง

เปาบุ้นจิ้นจึงให้คนไปจับตัวหั่นตั้งมาสอบถาม หั่นตั้งจึงนึกขึ้นได้ถึงวันที่สวีเออร์มายืมเงินตนแล้วตนไม่ให้ สวีเออร์จึงผูกใจเจ็บแค้น

เปาบุ้นจิ้นไต่สวนจนเรื่องราวกระจ่างชัด จึงตัดสินประหารชีวิตสวีเออร์

สองพี่น้องเสีย และปล่อยตัวช่างไม้แซ่จางสองสามีภรรยากลับบ้าน

จากเหตุการณ์นี้ประชาชนผู้ไม่ได้รับความเป็นธรรมจึงสามารถร้องทุกข์
ได้นับแต่นั้นมา

คดีเปาพญายมอภิปราย เรื่องกรรมดีกรรมชั่ว

พิเชษฐ์ พัทธ์บุญเจริญ แปล

กล่าวกันว่า ‘ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว กรรมย่อมสนองกรรม จะช้าหรือเร็วเท่านั้น’ คำกล่าวนี้เป็นประกาศิตจากยมโลก ทั้งยังเป็นคำที่พูดติดปากกันเป็นประจำ แต่ทว่าคำกล่าวเหล่านี้บางทีก็เชื่อไม่ได้เหมือนกัน

ณ เมืองไคฟง มีคนผู้หนึ่งชื่อเหยาทัง ครอบครัวเขาสั่งสมความดีมาถึงสามชั่วคน เขาเองก็ชอบช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ทำบุญเลี้ยงพระ ช่อมถนนสร้างสะพาน ทำดีสารพัดสารพัน จนใคร ๆ ต่างพากันพูดว่าตระกูลเหยาจะต้องมีลูกมีหลานได้ดิบได้ดีในภายหน้าอย่างแน่นอน

ขณะเดียวกันที่เมืองลั่วหยางมีคนอีกผู้หนึ่งชื่อเจ้าป้อเหญิน เป็นราชินิกุลแห่งราชวงศ์ซ่ง อาศัยราชศักดิ์ยึดครองที่นาชาวบ้าน แย่งชิงภรรยาผู้อื่น กระทำชั่วสารพัด บาปกรรมนับไม่ถ้วน ใคร ๆ ต่างพากันพูดว่า เจ้าป้อเหญินใช้อำนาจบาตรใหญ่รังแกชาวบ้าน อาศัยความเป็นราชินิกุลจึงไม่ถูกดำเนินคดี แม้ในโลกมนุษย์ไม่อาจมีใครทำอะไรเขาได้ แต่ตายไปต้องชดใช้กรรมในนรกอย่างแน่นอน แต่ใครจะคิดแล้วว่า ตระกูลเหยาซึ่งสั่งสมความดีมากมาย กลับมีลูกเลวทราม ล้างผลาญทรัพย์สิน เหยียบย่ำศักดิ์ศรีวงศ์ตระกูลป่นปี้ ส่วนตระกูลเจ้าทำแต่ความชั่ว กลับมีลูกหลานประเสริฐสอบได้เป็นบัณฑิตเรื่อยมา สร้างชื่อวงศ์ตระกูลเกริกไกร ดังนั้นเมื่อเหยาทังตายไปก็เกิดความไม่พอใจ เขียนคำร้องเรียนยื่นต่อยมโลกดังนี้

‘ร้องเรียนเรื่องการสนองกรรมคลาดเคลื่อน

อันดีชั่วนั้นแตกต่าง กรรมสนองต้องแยกแยะ โลกมนุษย์ช่างสับสน ดีชั่วยากพิณิจ แต่ยมโลกนั้นฉายชัด ปราดเดี๋ยวก็แลเห็นกงเกวียนกำเกวียนนั้นแม้จะช้าเร็วต่างกัน แต่ที่สุดต้องรับกรรม ถ้วนทั่วทุกตัวคน อันตัวข้าพเจ้านี้สร้างบุญสร้างกุศล ตามครรลอง ของสวรรค์ มีจิตศรัทธาต่อฟ้ามาตลอด แต่กลับเกิดลูกทรพี ย่ำยีศักดิ์ศรีวงศ์ตระกูลป่นปี้ ลิขิตแห่งฟ้าคลาดเคลื่อนดังนี้ จึงหวังให้มีการตรวจสอบ เพื่อความกระจ่างแก้ไข ขอได้โปรดพิจารณา’

เมื่อเปาบุ้นจิ้นพญายมอ่านคำร้องจบก็กล่าวว่า

“เหยาทั้ง ที่เจ้าว่าสร้างบุญแต่กลับต้องรับกรรมนั้นเป็นอย่างไร?”

“ข้าเคยช่วยเหลือผู้ทุกข์ยาก สงเคราะห์ผู้ประสบภัย สร้างสะพานก็ไม่น้อย ซ่อมถนนก็บ่อยครั้ง”

“ยังมีอะไรอีกไหม?” เปาบุ้นจิ้นถาม

“ยังมีอีกมากมายบรรยายไม่หมดไม่สิ้น แต่ทว่าเจ้าป่อเหญินก่อกรรมทำชั่วไว้นับไม่ถ้วน ไม่ทราบว่าจะทำไมลูกหลานจึงได้ดิบได้ดี?”

“ข้าเข้าใจละ ที่แท้ก็มีคู่กรณี” ว่าแล้วเปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้จับตัวเจ้าป่อเหญินมาสอบ ครู่หนึ่งพลผีก็นำเจ้าป่อเหญินมา เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“เจ้าป่อเหญิน ตอนมีชีวิตอยู่บนโลกมนุษย์ เจ้าทำเรื่องงามหน้านัก ยังกล้ามาพบหน้าข้าอีกรี”

“ข้าน้อยตอนอยู่บนโลกมนุษย์ แม้ไม่เคยสร้างกุศลอะไร แต่ก็มีชีวิตเป็นปกติธรรมดา ไม่เคยทำเรื่องชั่วช้ามาก่อน” เจ้าป่อเหญินตอบ

“อย่าพยายามปฏิเสธเลย ข้ามีพยานยืนยัน นำตัวเหยาทั้งเข้ามา”

เหยาทั้งก็เข้ามากล่าวว่า

“เจ้าป่อเหญิน เจ้ายึดเอาที่นาชาวบ้าน แย่งชิงภรรยาผู้อื่น เช่นนี้ไม่ใช่กระทำเรื่องชั่วช้าหรืออย่างไร”

“ข้าไม่เคยทำเรื่องเช่นนั้น เว้นแต่จะเป็นฝีมือของหลี่หนู (คนรับใช้แซ่หลี่)” เจ้าป่อเหญินว่า

“เป็นไปได้ทีเดียว” เปาบุ้นจิ้นว่า “หลาย ๆ บ้านมักจะมีบ่าวไม่ดีอยู่ หากนายเป็นบัณฑิต มันก็เหมือนได้เป็นจอหงวน หากนายเป็นเสนาบดี มันก็เหมือนได้เป็นอัครมหาเสนาบดี มันจะทำตัวเป็นจิ้งจอกแอบอ้างบารมีพำนักช่วงใช้อิทธิพลนายก่อกรรมทำเข็ญ พฤติกรรมชั่วช้าจริง ๆ รีบจับตัวหลี่หนุมาเดี๋ยวนี้” เปาบุ้นจิ้นสั่ง

ครูหนึ่งพอหลี่หนุมามา เปาบุ้นจิ้นก็ถามว่า

“หลี่หนุมานอนอยู่บนโลกมนุษย์เจ้าประพาศชั่วอะไรไว้? ทำให้เจ้านายต้องเสื่อมเสียชื่อเสียง”

หลี่หนุมากลัวจนลนลาน สำนึกว่าที่เปาบุ้นจิ้นพูดมาเป็นความจริงทั้งหมด อีกทั้งยังอยู่ต่อหน้าเจ้าป้อเหยินผู้เป็นนาย ไหนเลยจะกล้าปริปากมีเสียง

“ไม่จำเป็นต้องสอบอีกแล้ว มันนี่แหละที่เป็นตัวการเรื่องทั้งหมด” เปาบุ้นจิ้นว่า

“ได้เท่าโปรดสอบสวนให้กระจ่างด้วย บ้านข้าจะได้พ้นข้อครหาเสียที” เจ้าป้อเหยินร้องขอ

“เจ้าไม่ต้องห่วง ข้าย่อมมีวิธีการ” แล้วหันไปกล่าวกับเหยาทั้งว่า “เจ้าบอกว่าตัวเจ้าทำดีมาตลอดชีวิต แต่ที่แท้ไม่เคยทำด้วยจิตกุศลจริง ๆ ที่บอกว่าเคยช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้คน สร้างสะพาน ซ่อมถนนต่าง ๆ นานา ก็เป็นการสละเงินไม่กี่สตางค์เพื่อซื้อชื่อเสียงและความมีหน้ามีตา ไม่เคยคิดเสียสละบริจาคทานอย่างแท้จริง คิดคำนวณแต่ผลประโยชน์อยู่ตลอดเวลา และเรียกเก็บค่าเช่ามาจากชาวบ้านมาชดเชยเงินที่เสียบริจาคไปทุกครั้ง เจ้าทำผิดทำชั่วย่อมรู้อยู่แก่ใจ ผีसाงเทวดาย่อมแลเห็น อันคนจะดีต้องดีที่จิตใจเป็นหลัก ถ้าไม่พิจารณาจิตใจ เอาแต่เงินทองเข้าว่า คนยากคนจนมีหมดหนทางทำดีหรือหากมีใจเป็นกุศล แม้ไม่เคยบริจาคทานสักแดงเดียว ความดีก็ไม่เสื่อมสูญ แต่หากมีใจอกุศล ต่อให้บริจาควันละหมื่นเหรียญก็ไม่อาจลบล้างความชั่วไปได้ เจ้าเป็นคนใจชั่ว จะสอนลูกหลานให้ดีได้อย่างไร

“เจ้าป้อเหยิน เจ้าแม้จะมีชื่อเสียงไม่ค่อยดี แต่ใจจริงนั้นดีงามบริสุทธิ์

และที่ชื่อเสียงต้องมัวหมองไปก็เพราะมีบ่าวแล้ว ด้วยเหตุนี้บ้านเจ้าจึงสมบูรณ์
พูนสุข ลูกหลานได้เป็นถึงบัณฑิตชื่อเสียงเกียรติภูมิขจรไกล นับว่าฟ้ายังมีตา
แยกแยะดีชั่วได้อย่างเที่ยงธรรม”

แล้วเปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้เอาตัวหลี่หนู่ไปลงกระทะทองแดงตามเดิม และ
ปล่อยตัวเหยาทั้งกับเจ้าป้อเหญินไป

คำอธิบายดังกล่าวข้างต้นนี้เท่ากับว่าเปาบุ้นจิ้นได้นำเรื่องที่คนมักจะ
มองข้ามมาแสดงให้เห็นเป็นอุทาหรณ์และประจักษ์ไว้

คดีรองเท้าปักดอกไม้ฝังดิน

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่า ณ ตำบลจันเจียงห่างจากเมืองไคฟงสี่สิบห้าลี้ มีชายคนหนึ่งแซ่หวังชื่อซันหลาง ตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ริมน้ำ ครอบครัวมีฐานะร่ำรวย มักจะเดินทางไปต่างเมืองเป็นนิจศีล ได้แต่งงานกับหญิงสาวชื่อจุนจวนมีรูปโฉมงาม อีกทั้งยังมีคุณธรรม สองสามีภรรยาต่างปรองดองรักใคร่กันมาก วันหนึ่งหวังซันหลางจัดเตรียมข้าวของเพื่อจะนำไปขายยังต่างถิ่น ภรรยาเตือนว่าอย่าเดินทางไกลนัก หวังซันหลางก็เชื่อคำพูดของภรรยาไม่ไปค้าขายในที่ไกล คงทำธุรกิจอยู่แต่ในพื้นที่แถบใกล้บ้าน

ตรงข้ามบ้านของหวังซันหลางมีเพื่อนบ้านคนหนึ่งแซ่หลี่ชื่อปิ่นเคยรับราชการอยู่ในกรมการเมือง ภายหลังมีเหตุให้ถูกปลดออกจากตำแหน่ง หลี่ปิ่นเป็นคนใจคดซำยังเจ้าชู้ เมื่อเห็นว่ นางจุนมีหน้าตาสะสวย ในใจคิดอยากจะได้นางแต่ไม่มีโอกาส อยู่มาวันหนึ่งหวังซันหลางออกไปข้างนอกตั้งแต่เช้าตรู่ หลี่ปิ่นแต่งตัวภูมิฐานแล้วเดินเข้าไปในบ้านหวังซันหลางสร้างทำเป็นร้องเรียก “พี่หวังท่านอยู่บ้านหรือเปล่า?” ขณะนั้นนางจุนเพิ่งจะตื่นนอนได้ยินเสียงคนเรียกจึงร้องถามว่า “ใครมาหาซันหลาง? เขาไม่อยู่หรือออกไปตั้งแต่เช้าแล้ว” หลี่ปิ่นจึงถือวิสาสะเดินเข้าไปในห้องด้านใน พบนางจุนจึงบอกว่า “ข้ามีเรื่องจะมาขอไหว้วานโดยเฉพาะ ไม่ทราบว่ พี่ซันหลางจะกลับมาเร็วหรือไม่?” นางจุนเห็นเป็นเพื่อนบ้านเก่าแก่มิได้สงสัยอะไร จึงพูดว่า “เขาไปทำธุระข้างนอกค้ำๆ ถึงจะกลับ” หลี่ปิ่นแลพิศเห็นนางจุนรูปร่างงามเฉลา ผมแผ้วสลุย ริมฝีปากแดง

ระเรื่อก็เกิดจิตกำดัดร้อนรุ่ม ยื่นมือไปยุคนางจูเอาไว้แล้วพูดว่า “ท่านก็จงบานั่งด้วยกันกับข้าเถิด ข้ามีเรื่องจะฝากหากพี่หวังกลับมาจะได้ช่วยบอกให้เขาทราบด้วย” นางจูเห็นกิริยาหล่บิโนว่าคิดไม่สะอาดจึงตวาดว่า “ท่านก็เป็นชายอกสามศอกแต่กลับไม่รู้ดีชั่ว กลางวันแสดก ๆ กล้าล่วงเกินภรรยาชาวบ้านเลวยิ่งกว่าสัตว์เดรัจฉานเสียอีก” ว่าแล้วก็วิ่งเข้าห้องไป หล่บิโนรู้สึกอับอายมากจึงรีบออกไป พอกลับมาถึงบ้านก็นั่งคิดอยู่คนเดียวว่า ‘หากชั้นกลางกลับมาภรรยาคงต้องเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟังแน่ มีหรือที่จะไม่คิดแค้นข้า? อย่างกระนั้นเลย ควรจะฆ่านางจูเสียเพื่อดับความแค้น’ คิดแล้วหล่บิโนก็ถือมีดเดินไปที่บ้านชั้นกลาง เห็นนางจูกำลังยืนคิดอะไรอยู่ที่เฉลียงจึงตรงเข้าไปแล้วพูดด้วยความแค้นว่า “รู้จักข้าผู้แค้นหล่บิโนไหม?” นางจูหันมาเห็นหล่บิโนจึงร้องด่าขึ้นว่า “เจ้าโจรชั่ว ทำไมยังไม่ไปจากที่นี่อีก?” หล่บิโนชักมีดออกมาแทงที่คอนางจูล้มลงเลือดสาดกระเซ็น อนาถนักที่สาวงามต้องมาตาย ละชีวิตที่กำลังอยู่ในวัยร่นรมย์ไป จากนั้นหล่บิโนก็ถอดรองเท้านางจูออกมาแล้วเดินออกจากประตูไปนำเอามีดพร้อมรองเท้าไปฝังไว้ที่ข้างศาลาจั้นเจียง

ฝ่ายนางจูมีลูกพี่ลูกน้องในตระกูลอยู่คนหนึ่งชื่อเนี่ยนลิวชอบท่องเที่ยวไปทั่วล่องเรือผ่านมาจอดอยู่ที่ปากแม่น้ำแถบนั้น จึงคิดแวะเยี่ยมนางจูผู้เป็นญาติ มาถึงบ้านนางจูพอดีเวลาค่ำร้องเรียกคนในบ้านแต่ไม่มีใครตอบรับ จึงเดินเลียบเฉลียงเข้าไปในบ้าน แต่ก็ไม่พบใครจึงเดินกลับไปทีเรือและรู้สึกว่าร่องเท้าที่สวมอยู่นั้นเปียกชื้น จึงถอดรองเท้าออกผิงไฟ

ในคืนเดียวกันนั้นหวังชั้นกลางกลับถึงบ้านก็ร้องเรียกนางจูแต่ไม่มีเสียงขานรับจึงเดินเข้าไปในครัวแล้วจุดตะเกียงขึ้นส่องดู พบว่าประตูห้องไม่ลั่นดาลก็เกิดความสงสัยจึงถือตะเกียงไปดูที่ข้างเฉลียง เห็นมีคนนอนจมกองเลือดอยู่ พิจารณาดูแล้วจึงรู้ว่าเป็นภรรยาของตัวเอง หวังชั้นกลางอุ้มภรรยาขึ้นดูเห็นรอยแผลถูกแทงที่ลำคอก็ร้องรำพันอยู่แต่ว่า “ใครมาทำร้ายเมียข้า?” รุ่งขึ้นเพื่อนบ้านรู้เรื่องเข้าพากันมาดูเห็นว่านางจูถูกฆ่าตายโดยไม่รู้สาเหตุ พลันมีคนสังเกตว่า “ที่หน้าประตูมีรอยเลือดยาวเป็นทางหากตามรอยเลือดไปก็จะรู้

ว่าคนร้ายอยู่ที่ไหน” หวังชั้นกลางเห็นด้วยกับคำพูดของเพื่อนบ้านจึงเดินตามรอยเลือดไปกับเพื่อนบ้านสืบกว่าคน พบว่ารอยเลือดได้มุ่งตรงไปยังเรือของเนียนลัวก็ขึ้นไปจับได้ตัวเนียนลัวในเรือแล้วด่าว่า “ข้ากับเจ้าไม่เคยมีความแค้นต่อกัน ทำไมเจ้าต้องฆ่าเมียของข้าด้วย?” เนียนลัวตกใจมากไม่รู้ว่าเรื่องเป็นมาอย่างไร ถูกหวังชั้นกลางจับมัดไปที่บ้านซ่อมอย่างหนัก แล้วถูกส่งตัวไปยังศาลโคฟง เปาบุ้นจิ้นสอบสวนเพื่อนบ้านที่เป็นพยาน ทุกคนต่างก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่าเนียนลัวเป็นคนฆ่า เพราะว่ารอยเลือดไปสิ้นสุดที่เรือของเขา เปาบุ้นจิ้นเรียกเนียนลัวมาสอบปากคำ เนียนลัวร้องไห้กล่าวว่า “ข้าเป็นญาติกับนางจูแฉะไปเยี่ยมบ้านของเขาตอนพลบค่ำแต่ไม่มีคนอยู่บ้าน ข้าจึงกลับมาที่เรือ บังเอิญข้าเดินไปเหยียบรอยเลือดเข้าไม่รู้จริง ๆ ว่านางจูถูกฆ่าเพราะอะไร?” เปาบุ้นจิ้นสงสัยอยู่ในใจว่าถ้าหากเนียนลัวเป็นคนฆ่าเขาคงไม่เอาร่องเท้าของผู้หญิงคนนั้นไป เมื่อไปค้นที่เรือของเขาก็ไม่พบอาวุธ เห็นว่าคดียังมีมูลไม่ชัดแจ้งจึงสั่งให้นำเนียนลัวไปขังไว้ก่อน จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็คิดแผนขึ้นให้นำประกาศไปติดไว้ทั่วมีข้อความว่า ‘นางจูถูกคนสังหาร ร่องเท้าของนางก็สูญหายไป หากผู้ใดพบร่องเท้าจะมีรางวัลให้อย่างงาม’ ผ่านไปเดือนหนึ่งก็ไม่มีข่าวคราวอะไรคืบหน้า

อยู่มาวันหนึ่ง หลี่ปิ่นไปดื่มเหล้าในหมู่บ้านพบสาวรูปสวยในหมู่บ้านก็ลักเล่นเป็นชู้กัน หลี่ปิ่นดื่มเหล้าเมาแล้วพูดกับสาวคนนั้นว่า “ดูเจ้ามีน้ำใจต่อข้าข้าจะต้องตอบแทนเจ้าให้สมใจสักที” สาวคนนั้นยิ้มเข้าพูดขึ้นว่า “นับตั้งแต่ท่านมาบ้านข้าเคยต้องจ่ายเงินสักแดงไหม? ถ้าท่านมีช่องทางหาทรัพย์ได้ก็จงเก็บไว้เองเถิด อย่ามาหลอกข้าเลย” หลี่ปิ่นพูดว่า “ข้าจะบอกลาภให้เจ้า หากได้รับเงินรางวัลมาแล้ว เวลานั้นข้ามาดื่มเหล้าที่นี่อีก เจ้าก็จงต้อนรับตอบแทนข้าให้ดี” สาวนั้นก็ถามขึ้น หลี่ปิ่นจึงตอบว่า “ภรรยาของหวังชั้นกลางถูกฆ่าตายเรื่องฟ้องร้องไปถึงศาลโคฟง เนียนลัวถูกจับขังคุก จนกระทั่งบัดนี้ยังไม่ได้ตัดสินคดี เปาบุ้นจิ้นติดประกาศไปทั่วว่า หากมีใครพบร่องเท้าของนางจูให้มาแจ้งความจะได้รับรางวัลอย่างงาม ข้ารู้ว่าร่องเท้าคู่นั้นอยู่ที่ไหน ข้าจะบอกให้

เจ้ารู้ เจ้าจะได้เรียกให้สามีเจ้าไปรับเงินรางวัล” สาวนั้นถามว่า “ท่านรู้ได้อย่างไร
ไรว່ารองเท้าคู่นั้นอยู่ที่ไหน?” หลีปินตอบว่า “วันก่อนเข้าไปที่ปากแม่น้ำ เห็น
ข้าง ๆ ศาลาที่อยู่ใกล้กับจันเจียงคล้ายกับว่ามีของอย่างหนึ่ง เมื่อเข้าไป
ใกล้ ๆ ก็พบว่าเป็นรองเท้าผู้หญิงกับมีดเล่มหนึ่งถูกดินกลบเอาไว้ คิดว่าเป็น
รองเท้าของผู้หญิงที่ถูกฆ่า” สาวคนนั้นไม่เชื่อ เมื่อหลีปินกลับไปแล้ว สาว
คนนั้นจึงบอกเรื่องนี้กับสามี เมื่อสามีได้ยินเรื่องนี้แล้ว วันรุ่งขึ้นจึงไปที่ข้าง
ศาลา ขุดดินที่กลบเอาไว้ออกพบว่ามีรองเท้าผู้หญิงคู่หนึ่งกับมีดหนึ่งเล่มอยู่
จริง ๆ จึงรีบเอากลับบ้านไปให้ภรรยาดู ภรรยาดีใจมากที่คำพูดของหลีปิน
เป็นความจริง จึงบอกให้สามีนำสิ่งของเหล่านี้ไปหาเปาบุ้นจิ้นยังศาลไคฟง
เปาบุ้นจิ้นสอบสวนว่า “เจ้าได้ของเหล่านี้มาได้อย่างไร?” เขาจึงตอบตามตรง
ว่าพบว่ามันถูกฝังอยู่ในดินที่ข้างศาลาที่ใกล้กับจันเจียง เปาบุ้นจิ้นถามว่า
“ใครเป็นคนบอกให้เจ้าไปหาของเหล่านี้?” ชายคนนั้นไม่กล้าปิดบังจึงตอบไป
ตามตรงว่า “ภรรยาของข้าเป็นคนบอก” เปาบุ้นจิ้นคิดในใจว่า ‘หญิงคนนั้นจะ
ต้องเป็นสาเหตุแน่นอน’ ดังนั้นเปาบุ้นจิ้นจึงยิ้มกับชายคนนั้นแล้วพูดว่า “เงิน
รางวัลนี้สมควรจะเป็นของเจ้า” เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่เอาเงินห้าสิบพวง
มอบให้กับชายคนนั้นเป็นเงินรางวัล ชายคนนั้นเมื่อได้รับเงินแล้วก็กล่าว
ขอบคุณแล้วลาจากไป

เปาบุ้นจิ้นเรียกให้จางหลงและเจ้าหูเข้ามาหาแล้วสั่งว่า “เจ้าสองคนจง
เดินสะกดรอยตามชายคนนั้นไปพร้อมทั้งให้ไปสังเกตที่บ้านด้วย หากพบภรรยา
เขานั่งดื่มเหล้ากับคนอื่นที่บ้านให้เข้าจับกุมแล้วพามาพบข้าทันที” ทั้งสองได้
รับคำสั่งแล้วก็จากไป

ฝ่ายชายคนนั้นเมื่อได้รับเงินแล้วก็ดีใจกลับบ้านไปเล่าเรื่องให้ภรรยาฟัง
ภรรยาก็ดีใจมาก นางพูดกับสามีว่า “ที่เราได้รับเงินรางวัลนี้มาเป็นเพราะหลีปิน
เราควรจะไปเชิญเขาและแบ่งเงินรางวัลให้เขาบ้าง” ชายคนนั้นเมื่อได้ยินภรรยา
พูดเช่นนั้นจึงไปเชิญหลีปินให้มาที่บ้าน ภรรยาเมื่อเห็นหลีปินก็ยิ้มแย้มแจ่มใส
จัดสุราอาหารปรนนิบัติเป็นอย่างดี ขณะที่ทั้งสามดื่มร่วมกันอยู่ หญิงสาวก็พูด

ขึ้นว่า “เป็นเพราะว่าท่านหลี่ปิ่นให้คำแนะนำ พวกเราจึงได้รับเงินรางวัลนี้ ฉะนั้นเราควรจะมาแบ่งกัน” หลี่ปิ่นพูดยิ้ม ๆ ว่า “เงินนั้นก็ถือเป็นค่าสุรา อาหารที่เลี้ยงอยู่นี้เกิด ที่เหลือเอาไว้ใช้เล่นแล้วกัน” หญิงสาวก็หัวเราะเสียงดัง ทันใดนั้นเจ้าพนักงานสองนายก็บุกเข้ามาในบ้านแล้วจับกุมหลี่ปิ่นและหญิงสาว ไว้ แล้วนำทั้งสองคนไปพบเป่าบู้จิ้นพร้อมทั้งรายงานถึงถ้อยคำสนทนา ระหว่างที่หญิงสาวดื่มเหล้าร่วมกับหลี่ปิ่นอยู่ เป่าบู้จิ้นจึงสอบถามหญิงสาวว่า “เจ้ารู้ได้อย่างไรว่ารองเท้าของหญิงที่ถูกฆ่าอยู่ที่ไหน?” หญิงสาวตกใจมากจึง ตอบตามตรงว่าหลี่ปิ่นเป็นคนบอก เป่าบู้จิ้นจึงสอบปากคำหลี่ปิ่น ในตอนแรก หลี่ปิ่นยังไม่ยอมรับสารภาพ แต่เมื่อถูกโอบยตีอย่างหนักจึงยอมรับสารภาพถึง สาเหตุที่ฆ่านางจู เป่าบู้จิ้นถามหญิงสาวว่า “หลี่ปิ่นไปที่บ้านของเจ้าทำไม บ่อย ๆ ?” หญิงสาวก็ยอมรับสารภาพว่าเป็นชู้อยู่กับหลี่ปิ่น เป่าบู้จิ้นเขียนคำ ตัดสินให้ประหารหลี่ปิ่นแล้วเนรเทศหญิงสาวไปชายแดน เนี่ยนลิวจึงพ้นข้อ กล่าวหา ชาวบ้านที่ทราบเรื่องนี้ต่างก็รู้สึกสาสมแก้ไข

คดีตัดสินว่า

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่าเมื่อครั้งที่เปาบุ้นจิ้นเป็นเจ้าเมืองไคฟง มีคนคนหนึ่งแซ่ หลิวชื่อฉวน อาศัยอยู่ที่ด้านตะวันออกของเมืองที่หมู่บ้านเสี้ยวหยาง มีอาชีพทำนา วันหนึ่งเมื่อเสร็จงานจากนาก็กลับบ้านพักสักครู่ พอย้อนมายังที่นา ก็พบว่าวัวที่ใช้ไถนามีเลือดกบปากเดินหอบอยู่ไปมา เมื่อหลิวฉวนตรวจดูอย่างละเอียดจึงพบว่าลิ้นของวัวนั้นถูกคนลักลอบตัดออก หลิวฉวนจึงเขียนคำร้องไปฟ้องต่อเปาบุ้นจิ้นว่า

‘ขอฟ้องร้องเรื่องวัวถูกฆ่า ชาวนาอยู่ได้ด้วยการทำนา การทำนาต้องอาศัยวัว วัวที่ไม่มีลิ้นย่อมไม่สามารถทำนาได้ วัวถูกตัดสินก็เหมือนกับถูกฆ่าตาย จึงขอร้องเรียนมาเพื่อดำเนินการสอบสวน’

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องแล้วตรึงตรองอย่างรอบคอบจึงถามหลิวฉวนว่า “เจ้ามีความแค้นกับเพื่อนบ้านหรือไม่?” หลิวฉวนก็ตอบไม่ถูกจึงพูดว่า “ขอท่านได้เท่าโปรดเป็นที่พึงแก่ข้าน้อยด้วยเถิด” เปาบุ้นจิ้นจึงมอบเงินห้าร้อยพวงแก่หลิวฉวน สั่งว่าเมื่อกลับถึงบ้านแล้วให้ฆ่าวัวแล้วให้นำเนื้อวัวไปแบ่งขายให้เพื่อนบ้านรอบ ๆ นำเงินจากการขายเนื้อรวมกับเงินที่ให้ไปซื้อวัวสำหรับทำนาใหม่ หลิวฉวนไม่กล้ารับแต่เปาบุ้นจิ้นก็ยืนยันที่จะให้ หลิวฉวนจึงรับเงินจำนวนนั้นแล้วจากไป เปาบุ้นจิ้นรีบให้เจ้าหน้าที่ไปติดประกาศว่า ถ้ามีใครฆ่าวัวทำนาโดยที่ไม่ได้ขออนุญาต คนที่จับได้ให้มารายงานต่อทางการจะได้รางวัลเป็นเงินสามร้อยพวง เมื่อหลิวฉวนกลับถึงบ้านก็ฆ่าวัวแล้วเนื้อออก

เป็นชิ้นๆ เอาเนื้อไปแบ่งขายให้กับเพื่อนบ้านตามคำของเปาบุ้นจิ้น

ยังมีเพื่อนบ้านทางด้านตะวันออกคนหนึ่งชื่อปู้อันเคยมีความแค้นเก่าอยู่กับหลิวฉวนก็ตรงเข้าไปจับหลิวฉวนเอาไว้ แล้วพูดว่า “ขณะนี้ที่หน้าศาลไคฟงมีประกาศติดไว้ว่า จะให้รางวัลสามร้อยพวงแก่ผู้ที่จับคนฆ่าตัวเองได้ วันนี้เจ้าบังอาจฆ่าตัวเองมิใช่หรือ?” ปู้อันรีบมัดหลิวฉวนแล้วนำตัวไปพบเปาบุ้นจิ้นด้วยกัน

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นในคืนนั้นก็ฝันว่าเห็นมือปราบนำหญิงสาวคนหนึ่งนั่งอยู่บนอาณมา้ามา ในมือถือมีดมีปากหนึ่งพับปาก บอกว่าเกิดปีฉลู พอพูดจบก็หายไป เปาบุ้นจิ้นตื่นขึ้นมาแล้วก็พยายามตีความแก้ฝัน แต่คิดเท่าไรก็คิดไม่ออก ครั้นรุ่งขึ้นขณะเปิดศาลตอนเช้า ปู้อันก็นำเอาตัวหลิวฉวนมาแจ้งความในข้อหาที่ฆ่าตัวเอง เปาบุ้นจิ้นจึงเข้าใจว่าเรื่องฝันเมื่อวานนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องนี่เอง มือปราบก็คือคำว่าปู้ หญิงสาวบนอาณมาก็คือคำว่าอัน มือถือมีดก็หมายถึงคำว่าตัด ปากหนึ่งพับปากก็หมายถึงคำว่าลิ้น เกิดปีฉลูก็หมายถึงว่านั่นเอง ปู้อันกับหลิวฉวนต้องมีความแค้นต่อกันแน่นอน เรื่องที่ตัวถูกตัดสินเมื่อวันก่อนต้องเป็นฝีมือของเจ้าคนนี้แน่ ๆ ดังนั้นวันนี้เขาจึงมาฟ้องร้องว่าหลิวฉวนฆ่าตัวเอง เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้นำปู้อันไปขังไว้ก่อนแล้วให้ทำการสอบสวน ผู้คุมได้นำเอาเครื่องมือในการลงทัณฑ์มาวางไว้ข้างหน้าปู้อันแล้วพูดว่า “เจ้าทำความผิดอะไรเอาไว้จงสารภาพมาเสียดี ๆ มิฉะนั้นจะได้รับการทรมาน” ปู้อันเกิดความกลัวจึงจำต้องยอมรับสารภาพว่า ก่อนหน้านั้นเคยไปขอยืมพินกับหลิวฉวนแล้วไม่ได้จึงเกิดความแค้น พอในเย็นวันที่สิบสามเดือนเจ็ดเห็นวัวของหลิวฉวนกินหญ้าอยู่ที่กลางเนิน เขาจึงตัดลิ้นของวัวเสีย ผู้คุมได้สอบสวนจนกระจ่างแล้วจึงไปเรียนให้เปาบุ้นจิ้นทราบในวันรุ่งขึ้น เปาบุ้นจิ้นตัดสินตามกฎหมายว่าให้จองจำเครื่องพันธนาการปู้อันเป็นเวลาหนึ่งเดือน แล้วบันทึกเป็นความไว้ว่า

‘เมื่อสอบสวนปู้อันแล้วรู้ว่าเป็นศัตรูกับหลิวฉวน นำความแค้นส่วนตัวไประบายกับสัตว์ที่ไม่รู้เรื่องด้วย นับว่ามีจิตใจโหดร้ายเกินทน ตัดลิ้นสัตว์ที่มีประโยชน์นับว่าเป็นคนเลือดเย็น หลังจากบอกให้หลิวฉวนฆ่าตัวแล้วติด

ประกาศห้ามฆ่าวัว ใช้แผนขายเนื้อที่ฆ่าจนถูกปู่อันจับมาแจ้งความ ปู่อัน
คิดว่านี่เป็นโอกาสดีที่จะได้ล้างแค้น ไหนเลยจะรู้ว่าเรื่องนี้มีสายสนกลในจึง
เดินตกหลุม นับว่าเป็นผู้ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว แต่ปู่อันเป็นเพียง
ชาวบ้านธรรมดาโง่เขลาอยู่จึงลงโทษแค่โบยและให้จองจำเครื่องพันธนาการ'
เสร็จคดีผู้คนต่างเลื่อมใสว่าเปาบุ้นจิ้นมีวิจรรย์ญาณที่วิเศษดังเขียน

คดีหลวงจีนอำมหิต

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันว่าที่อำเภอฝูอัน เมืองหนิงโจว มณฑลฮกเกี้ยน มีคนผู้หนึ่งชื่อว่า จางต้าเต๋อ ฐานะทางบ้านยากจน จางต้าเต๋อมีภรรยารูปโฉมงดงามชื่อนาง หวงฮู่เหียนยี่ง ทั้งสองมีบุตรด้วยกันคนหนึ่งชื่ออวีจี นางอวีจีเป็นผู้ที่มีความ กตัญญูต่อบิดามารดายิ่งนัก จางต้าเต๋อมีน้องชายคนหนึ่งชื่อจางต้าเต้า ฐานะ ทางบ้านร่ำรวย จางต้าเต้ามีภรรยาชื่อนางเฉินซุ่นเอ๋อ เป็นกุลสตรีมีมารยาท งดงาม นอกจากนี้จางต้าเต้ายังชื่อนางสวีเมี่ยวหลันมาเป็นภรรยารองอีกนาง หนึ่ง นางทั้งสองล้วนมีรูปโฉมงดงาม แต่ไม่มีบุตร

ครั้นอยู่มาถึงอายุยี่สิบห้าปี จางต้าเต้าก็ถึงแก่กรรม จางต้าเต๋อผู้เป็นพี่ จึงหมายมั่นปั้นมือว่าจะครอบครองทรัพย์สมบัติของน้องทั้งหมด นอกจากนี้ เนื่องจากเห็นว่าน้องสะใภ้ยังสาวและไม่มีบุตร จึงพยายามชักชวนให้พี่ชายของ นางเฉินซุ่นเอ๋อ คือเงินต้าฟ่งโน้มน้าวให้น้องสาวแต่งงานใหม่ แต่ไม่ว่าอย่างไร นางก็ไม่ยอม ยังมั่นคงในการครองม่ายพรหมจรรย์อยู่ ทั้งยังต้องการนำ บุตรชายคนโตของเงินต้าฟ่งมาเลี้ยงดูเป็นบุตรบุญธรรม เพื่อสืบตระกูลสามี ทว่าจางต้าเต๋อพยายามกีดกันทุกวิถีทาง เนื่องจากถือว่าเด็กนั้นเป็นคนต่างแซ่ ไม่สามารถเช่นไหว้บรรพบุรุษแซ่จางได้ เงินต้าฟ่งจึงผูกใจเจ็บแค้นนับแต่นั้น มา

ทุก ๆ เดือนเมื่อถึงแรมหนึ่งค่ำ เป็นวันคล้ายวันที่จางต้าเต้าถึงแก่กรรม นางเฉินซุ่นเอ๋อมักจะนิมนต์หลวงจีนอีซิงแห่งวัดหลงเปามาที่บ้านเพื่อสวดมนต์

อธิษฐานให้สามีนางมีความสุขในสัมปรายภพ บางครั้งนางก็พูดคุยกับหลวงจีนอีชิงบ้าง ฝ่ายหลวงจีนอีชิงนั้นปากก็ว่านับถือน้ำใจนาง แต่ในใจกลับคิดจะเกี้ยวพาราสี

วันหนึ่งนางเดิน चु่นเอ๋อกก็ให้คนไปนิมนต์หลวงจีนอีชิงมาสวดมนต์แผ่ส่วนบุญที่บ้านอีก หลวงจีนอีชิงให้บ่าวที่มาเชิญตบหาบเอาคัมภีร์สวดมนต์ไปก่อน จากนั้นค่อยตามไปยังบ้านนางเดิน चु่นเอ๋อ อีชิงเห็นว่าข้างนอกไม่มีคน จึงเดินเข้าหานางเดิน चु่นเอ๋อถึงในห้อง และพูดกับนางว่า

“แม่นางมักจะให้คนไปเรียกอาตมาอยู่เสมอ เคยมีจิตคิดถึงใจของหลวงจีนเช่นข้าบ้างไหม แม่นว่าวันนี้ได้รู้และเผยใจที่มีต่อกันได้ คงเป็นบุญอันยิ่งใหญ่แน่แท้แล้ว”

นางเดิน चु่นเอ๋อกล่าวว่าบริวารจะได้ยินถ้อยคำอันน่าเกลียดนั้น จึงตอบเสียงเบาว่า

“ข้าเพียงขอให้ท่านมาสวดมนต์ เหตุใดท่านจึงคิดเป็นอื่นเล่า ท่านจงรีบออกไปจากห้องข้าเดี๋ยวนี้”

อีชิงกล่าวต่อว่า “แม่นางไร้สามี ข้านั้นหรือก็ไร้คู่ชิดเชย มาร่วมกันประกอบการอันเป็นมงคล ไยมิใช่เรื่องที่ดั่งามทั้งสองฝ่าย”

นางเดิน चु่นเอ๋อได้ฟังดังนั้นก็โกรธมาก กล่าวว่า

“ข้าหลงคิดว่าท่านเป็นคนดี นี่ท่านกลับกล่าววาจาหยาบโลนเช่นนี้กับข้า ข้าจะเรียกท่านพี่จางต้าเต๋อมาลงโทษท่านให้ตายเดี๋ยวนี้”

อีชิงจึงว่า “หากเจ้าไม่ยอมละก็ ข้ามีดาบติดตัวมาด้วย จะฆ่าเจ้าให้ตายเสีย”

นางเดิน चु่นเอ๋อตอบว่า

“จะฆ่าจะแกงก็สุดแล้วแต่เจ้า เจ้าไม่รู้หรือข้าเป็นใคร เจ้ากล้าเสียมารยาทหรือ”

ขณะที่นางกำลังจะก้าวออกจากห้องนั่นเอง หลวงจีนอีชิงก็ชักดาบออกมาฟันนางคอขาดถึงแก่ความตาย จากนั้นก็หยิบเสื้อที่แขวนอยู่กลางห้องมาห่อ

ศีรษะนางอย่างมิดชิดซ่อนไว้ในหีบคัมภีร์ ครั้นแล้วก็เดินออกจากประตูไปพร้อมกับแสงตะโกนเรียกว่า “คุณนายจาง” เมื่อไม่มีเสียงตอบรับจึงเรียกอีกสองสามครั้ง นางสาวเมี่ยวหลันจึงเดินออกมาต้อนรับเอ่ยว่า

“วันนี้พอดีต้องสวดมนต์ ข้าจะไปเรียกนายหญิงมา”

ครั้นเข้าไปถึงในห้อง ก็เห็นนางเงินชุ่นเฝ้าถูกฆ่าตาย เลือดสด ๆ ไหลนองเต็มพื้นก็ตกใจรีบวิ่งออกมาพร้อมกับร้องตะโกนว่า

“แย่แล้ว แย่แล้ว นายหญิงถูกคนฆ่าตาย”

ขณะนั้นจางต้าเต๋อและนางหวงฮู่เหิงสองสามีภรรยาซึ่งบ้านอยู่ข้างเคียงได้ยินเข้า จึงรีบวิ่งออกมาดูทันที พวกเขาหาศีรษะของศพไม่เจอ ต่างพากันตกใจเป็นอันมาก ไม่รู้ว่าใครเป็นฆาตกร มีเพียงหีบคัมภีร์วางไว้ในห้องอยู่ก่อนแล้ว ส่วนหลวงจีนอี้ชิ่งยืนอยู่นอกห้องมิได้ถือสิ่งใดไว้กับตัว ไม่มีใครคิดเฉลียวว่าศีรษะนั้นซ่อนอยู่ในหีบคัมภีร์นั่นเอง เป็นดังเช่นเส้นผมบังภูเขาอยู่

จางต้าเต๋อกล่าวกับหลวงจีนอี้ชิ่งว่า “วันนี้พระคุณเจ้าไม่ต้องสวดมนต์แล้ว”

หลวงจีนอี้ชิ่งจึงหาบเอาคัมภีร์ไปและนำศีรษะของนางเงินชุ่นเอ๋อไปซ่อนไว้ที่ด้านหลังวิหารโดยไม่ทิ้งร่องรอยใด ๆ ไว้เลย

ฝ่ายนางสวี่เมี่ยวหลันให้คนไปเชิญเงินต้าฟิงพี่ชายของผู้ตายมา ใคร ๆ พากันสงสัยว่าจางต้าเต๋อเป็นฆาตกร เงินต้าฟิงจึงไปฟ้องร้องต่อเปาบุ้นจิ้นให้ลงโทษจางต้าเต๋อ

เปาบุ้นจิ้นส่งเรื่องให้ข้าหลวงเป็นผู้สอบสวน ข้าหลวงจึงเรียกตัวผู้เกี่ยวข้องมาสอบสวนว่า

“นางเงินถูกฆ่าตายเมื่อเวลาใด”

เงินต้าฟิงตอบว่า “นางถูกฆ่าเมื่อเวลาหลังอาหารเช้า แต่กลางวันแสด ๆ จะมีโจรร้ายกล้าฆ่าคนได้อย่างไร มีก็แต่จางต้าเต๋อที่อยู่บ้านติดกันเท่านั้นที่จะเข้าถึงตัวนางได้ เนื่องจากมีประตูติดต่อกันอยู่ ดังนั้นเขานั้นแหละที่จะต้องเป็น

ฆาตกร แล้วยังขโมยเอาศีรษะของศพไป หากว่าฆาตกรเป็นคนนอกแล้ว จะรอดสายตาผู้คนไปได้อย่างไร”

ท่านข้าหลวงถามอีกว่า “ที่บ้านของนางเงินมีบ่าวไพร่หรือไม่”

เงินต้าฟังตอบว่า “น้องสาวข้าผู้น้อยมีนิสัยเปิดเผยต่อคุณธรรม ไม่มีอะไรต้องปิดบัง อีกทั้งไม่มีบ่าวไพร่ที่ไหน มีแต่เพียงนางสวี่เมียवलันซึ่งเป็นภรรยาของจางต้าเต๋อ หากนางเป็นฆาตกร ก็จะซ่อนศีรษะของศพไม่ได้ อย่างแน่นอน”

ท่านข้าหลวงเห็นว่าเงินต้าฟังให้การคล่องแคล่วไม่ติดขัด จึงให้คนจับตัวจางต้าเต๋อไว้บีบบังคับให้เขารับสารภาพ แต่ไม่ว่าอย่างไรจางต้าเต๋อก็ไม่ยอมรับ หลังจากสอบสวนเสร็จสิ้น ท่านข้าหลวงก็ส่งตัวจางต้าเต๋อไปให้เปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงส่งเรื่องที่นางเงินซุ่นเอ๋อถูกตัดศีรษะให้นายอำเภอเป็นผู้พิจารณารายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

ฝ่ายนายอำเภอเป็นคนเอาแต่ใจ ไร้ความสามารถ ได้แต่เขียนตีจางต้าเต๋อ ชูเชิญให้เปิดเผยร่องรอยของศีรษะของนางเงินออกมา

“รอให้เจ้านำศีรษะของนางมาเพื่อจะได้ฝังรวมกับร่างกายส่วนที่เหลือแล้ว ข้าจึงจะปล่อยเจ้าไป”

คดีถูกประวิงผ่านไปนานนับปี ครอบครัวของจางต้าเต๋อดกอยู่ในภาวะยากไร้ นางหวงฮู่เหียนและบุตรสาวต้องทอผ้าทำการฝีมือเพื่อขายประทังชีพ เพื่อนบ้านใกล้เคียงสงสารก็ให้ยืมยืมเงินทองบ้าง สองแม่ลูกต้องใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก นางอวีจี้เป็นบุตรกตัญญู เมื่อไม่มีบ่าวไพร่ให้ใช้สอยก็สู้อุตส่าห์นำข้าวไปส่งให้บิดาในคุกด้วยตนเองทุกวัน เมื่อเห็นหน้าบิดาก็น้ำตาไหลพรากด้วยความเศร้าโศกเสียใจพลาถถามบิดาว่า

“เมื่อใดเขาจึงจะปล่อยตัวพ่อ”

จางต้าเต๋อตอบว่า “นายอำเภอสั่งให้พ่อหาศีรษะของแม่นางเงินมาให้จงได้ จึงจะยอมปล่อย”

นางอวีจี้ได้ฟังดังนั้นจึงกลับไปเล่าให้มารดาฟังว่า

“นายอำเภอว่าหาศีรษะของอาหญิงให้ได้เสียก่อนจึงจะยอมปล่อยพ่อ นี่เราก็เสาะหากันมาเป็นปีแล้วยังไม่มีร่องรอยใด ๆ เลย แล้วจะหาศีรษะของนางมาได้ยังไงกันเล่า พ่ออยู่ในคุกได้รับความทุกข์ทรมานมากเหลือเกิน แม้กับข้าก็มีชีวิตอยู่ด้วยความลำบากทุกวัน ๆ ข้าว่าข้าตายเสียดีกว่า ท่านแม่จะได้ตัดเอาศีรษะของข้าไปแทนของอาหญิง มอบให้กับนายอำเภอไป นายอำเภอจะได้ยอมปล่อยท่านพ่อ”

มารดานางได้ฟังดังนั้นจึงว่า

“ลูกแม่ เจ้าพูดเป็นเล่นไปได้ ปีนี้เจ้าก็เติบโตอายุได้สิบหกปีแล้ว แม้ก็หวังว่าเจ้าจะได้แต่งงานกับตระกูลร่ำรวย ไม่ว่าจะเป็นภรรยาหลวงหรือภรรยารองก็ตาม จะได้เงินสินสอดทองหมั้นมาสักสองสามตำลึงพอเป็นเครื่องยังชีพเราต่อไป ไยเจ้าจึงกล่าวเช่นนั้นเล่า”

บุตรสาวตอบว่า

“พ่อต้องทนทุกข์อยู่ในคุก แม่ต้องทนหิวอยู่เดียวดายในบ้าน ข้าจะกล้าคิดถึงแต่ตัวเองแต่งเข้าบ้านเศรษฐีไปกินอímสบายแต่ผู้เดียวได้อย่างไร อนึ่งหากใช้เงินสินสอดทองหมั้นหมดแล้ว ต่อไปยังจะไปหาที่ไหนได้อีกเล่า ถึงตอนนั้นข้าก็แต่งงานเป็นสะใภ้ผู้อื่นไปแล้ว จะมีใครไหนเลยยอมให้ข้ากลับมาตายแทนพ่อ วันนี้ข้าตายเพื่อให้พ่อได้รับการปล่อยตัว ทั้งยังช่วยคลายความลำเค็ญให้แม่ได้ นับว่าชีวิตข้าชีวิตเดียวช่วยได้ถึงสองชีวิต หากไม่ช่วยพ่อ ปล่อยให้ท่านต้องตายในคุก แม้กับข้ายากจนเช่นนี้ อยู่ที่บ้านก็มีแต่จะอดตาย ข้าตัดสินใจแล้ว หากแม่ไม่ฆ่าข้าเสีย ข้าก็จะผูกคอตาย ขอเพียงแม่ตัดเอาศีรษะของข้าไปแทนศีรษะของอาหญิง ช่วยพ่อออกจากคุกได้ ข้าก็ตายตาหลับแล้ว”

มารดานางกล่าวว่า “ถึงเจ้าจะยอมตายแทนพ่อก็ตาม แต่แม่จะยอมให้เจ้าทำเช่นนั้นได้อย่างไร ยิ่งไปกว่านั้นครอบครัวเราก็ไม่ได้เป็นผู้ฆ่าอาหญิงสักวันสวรรค์ต้องเห็นใจ ขอให้ทนลำบากไปอีกสักหน่อยเถิด นับตั้งแต่วันนี้ห้ามเจ้าพูดเรื่องตัดศีรษะอะไรนี้อีก”

ตั้งแต่วันนั้นนางหวงฮู่เหนียงก็จะคอยตามกุมตัวนางอวี๋จิมิให้คลาดสายตา

นางอวีจีเห็นว่าตนไม่อาจจะฆ่าตัวตายได้ จึงโกหกมารดาว่า

“ข้าเชื่อคำพูดของท่านแม่ ไม่คิดตายแล้ว ท่านแม่ไม่ต้องตามคุมข้าให้เสียเวลาดอก” มารดาได้ฟังดังนั้นก็ค่อยเบาใจไปเปละะหนึ่ง

ไม่กี่วันต่อมานางอวีจีก็แขวนคอตาย มารดานางปลดเชือกเอาตัวบุตรสาวลงมา อุ้มศพไว้พลากร่ำไห้ด้วยความทุกข์ระทมถึงหนึ่งวันเต็ม ๆ มิรู้จะทำประการใดดี นางหยิบมิดขึ้นมาแต่ก็ต้องวางลงหลายครั้งหลายคราด้วยมิกำลังมือ จนตัดใจได้ว่า หากไม่ตัดศีรษะบุตรสาวออกมาช่วยสามีให้สำเร็จ สามีนางก็จะถูกใส่ความจนตาย วิญญาณของบุตรสาวก็จะอยู่ไม่เป็นสุข คิดได้ดังนั้น นางจึงจุตรูปเช่นไหว้วิญญาณบุตรสาว และหยิบมิดมาจะตัดเอาศีรษะของศพออก แต่ด้วยใจนางรู้สึกเศร้าโศกแสนสาหัส มือไม้อ่อนปวกเปียก ต้องพันลงไปหลายครั้งศีรษะจึงขาดจากศพ นางหยิบเอาศีรษะของบุตรสาวขึ้นมาดู แล้วก็เป้นลมสลบไป ลักพักหนึ่งจึงฟื้นขึ้นมา ถอดเสื้อของตนห่อศีรษะบุตรสาวเอาไว้ วันรุ่งขึ้นจึงนำไปมอบให้สามีที่ในคุก

สามีนางถามว่าได้ศีรษะนี้มาได้อย่างไร นางจึงโกหกสามีว่ายามวิกาลมีผู้หนึ่งเอามาให้ คาดว่าคนผู้นั้นคงจะได้ยินว่าท่านอยู่ในคุกลำบากแสนสาหัสนัก จึงได้นำศีรษะออกมาคืนให้ จางต้าเต๋อจึงนำศีรษะนั้นไปมอบให้แก่นายอำเภอ นายอำเภอยินดีนัก เนื่องจากคิดว่าเมื่อพบศีรษะของนางเฉินชุ่นเอ๋อแล้วย่อมแสดงว่าจางต้าเต๋อเป็นฆาตกรจริง จึงตัดสินใจรับโทษประหารชีวิตทันที และให้คุมตัวจางต้าเต๋อและนางหวงฮู่เหนียงสองสามีภรรยาไปยังศาลไคฟง

เปาบุ้นจิ้นพิจารณาดูศีรษะแล้วเห็นว่าศีรษะนี้เพิ่งถูกตัดมาใหม่ จึงถามด้วยความเดือดดาลว่า “เจ้าฆ่าไปแล้วหนึ่งชีวิต นับว่าเจ้าสมควรตายแล้ว วันนี้ยังไปฆ่าใครที่ไหนแล้วนำศีรษะนี้มาอีก นางเฉินชุ่นเอ๋อตายไปปีหนึ่งแล้ว ศีรษะนางย่อมต้องเหม็นเน่า แต่ศีรษะที่ได้มานี้เพิ่งถูกตัดมาไม่นาน นี่ไม่ใช่เป็นเจ้าไปสังหารผู้ใดมาอีกหรือ”

จางต้าเต๋อจึงโยนเรื่องไปที่นางหวงฮู่เหนียงผู้เป็นภรรยา เปาบุ้นจิ้นสอบปากค่านางหวงฮู่เหนียง นางกลับร้องไห้สะอึกสะอื้นไม่หยุด ใจนั้นอยากจะ

เล่าเรื่องราวทั้งหมดแต่ก็พูดไม่ออก

เปาบุ้นจิ้นรู้สึกแปลกใจจึงถามนางสวีเมี่ยวหลัน นางสวีเมี่ยวหลันก็เล่าเรื่องที่น่างอวี้จียอมแขวนคอตายเพื่อช่วยบิดาให้เปาบุ้นจิ้นฟังโดยละเอียด จางต้าเต๋อสองสามีภรรยาได้ฟังเรื่องราวก็ร้องให้ขึ้นพร้อมกัน เปาบุ้นจิ้นหยิบเอาศีรชะของศพขึ้นมาดูอีกครั้ง ก็เห็นว่าถูกตัดเมื่อผู้ตายตายแล้วจริง รอยมีดที่คอก็ไม่มีคราบเลือดสดกระเซ็น เหล่าขุนนางต่างพากันหลั่งน้ำตา เปาบุ้นจิ้นถอนใจพลางกล่าวว่า “ผู้ที่มีบุตรสาวกตัญญูเช่นนี้จะเป็นฆาตกรได้อย่างไร”

เปาบุ้นจิ้นได้สวนนางสวีเมี่ยวหลันอีกว่า “เช้าวันนั้นมิได้มีผู้ใดมาที่บ้านเจ้าบ้าง”

นางสวีเมี่ยวหลันตอบว่า “ยามเช้าไม่มีผู้ใดมา หลังจากอาหารเช้าจึงมีหลวงจีนมาสวดมนต์ หลวงจีนเรียกอยู่นอกประตู พอข้าออกมานายหญิงก็ตายเสียแล้ว ศีรชะนางก็หายไปด้วย”

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้นำตัวจางต้าเต๋อไปจองจำเพื่อรอพิจารณาต่อไป และสั่งให้นางหวงฮู่เหียงไปที่วัดเพื่อบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์เสมอ ๆ หากมีหลวงจีนมาพูดจาแทะโลม ก็ให้ทวงเอาศีรชะของนางเงินชุ่นเอ๋อคืนมาได้ทันที

เมื่อนางหวงฮู่เหียงกลับถึงบ้านก็ไปที่วัดหลงเป่าบ๋อย ๆ เพื่อเสี่ยงเซียมซีหรือบนบานเทพยดา อธิษฐานต่อพระด้วยน้ำตานองหน้า ขอสวรรค์โปรดช่วยตามหาศีรชะของนางเงินชุ่นเอ๋อ นางมาที่วัดบ๋อย ๆ จนเป็นที่คุ้นเคยของพระในวัด สนทนาปราศรัยกันอยู่เสมอ ๆ

วันหนึ่งพระอีซิงก็รังตัวนางไว้รับประทานอาหารกลางวันสนทนากัน

“ทำไมต้องกลัดกลุ้มเป็นทุกข์เพราะไร้สามี เหตุใดจึงไม่หาสามีดี ๆ ใหม่ อีกสักคนเสียเล่า เพื่อที่ตัวแม่นางจะได้มีความสุข”

นางหวงฮู่เหียงกล่าวว่า “ผู้คนไม่ยอมแต่งงานกับภรรยานักโทษเช่นข้า ข้าเองก็มิรู้จะทำอย่างไร”

พระอีซิงกล่าวว่า “แม่นางไม่จำเป็นจะต้องแต่งงาน หากว่ายอมร่วมอภิรมย์กับข้าแล้ว ข้ายอมช่วยให้แม่นางมีเสื้อผ้าอาหารบริบูรณ์ได้”

นางหวงฮู่เหนียงได้ฟังหลวงจีนอีซิงพูดจาเกี้ยวพาราสีเช่นนี้ก็แสรังหัวเราะพลาบปล่าวว่า “ขอให้อำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยช่วยดลบันดาลให้หาศีรษะของอาหญิงมามอบให้แก่นายอำเภอ ข้าจึงจะคลายความวิตกได้ และข้าก็จะยินยอมตามใจท่าน”

อีซิงเอื้อมมือไปยุคนางไว้และกล่าวว่า “ขอเพียงแม่นางยอมร่วมอภิรมย์กับข้า ข้านี้มียันต์วิเศษอยู่ผืนหนึ่ง พรุ่งนี้ข้าจะเผาให้แม่นาง เมื่อเผาไฟแล้วก็จะได้ศีรษะของนางเงินชุ่นเอ๋อคืนมาแน่นอน แม่นางอย่าได้วิตกเลย”

นางหวงฮู่เหนียงบัดป้อปอเป็นที่พลาบพูดว่า “หากท่านมียันต์วิเศษเช่นนี้จริง วันนี้ขอท่านจงเผายันต์เสียก่อนแล้วพรุ่งนี้ข้าจะยอมท่าน หากยันต์วิเศษของท่านสามารถหาศีรษะของอาหญิงคืนมาได้จริงแล้ว อย่าว่าแต่ครั้งเดียวเลย ข้าสาบานว่าจะร่วมสุขกับท่านชั่วชีวิต”

หลวงจีนอีซิงได้ฟังดังนั้นก็บังเกิดจิตกำหนด กอดนางไว้หวังจะร่วมรักกับนาง นางหวงฮู่เหนียงกล่าวว่า “ท่านไม่มียันต์วิเศษอะไรหรอก คงจะหลอกข้าเล่น ข้าไม่เชื่อท่านแล้ว นอกจากว่าท่านมีวิธีทำนายให้รู้ว่าศีรษะอยู่ที่ใด รอพรุ่งนี้ค่อยตามใจท่าน หาไม่แล้วข้าจะไม่มีทางยอมท่าน”

หลวงจีนอีซิงในใจร้อนรุ่มด้วยเพลิงตัณหา กล่าวว่า “ขอเพียงเจ้ายอมตามใจข้า ข้าจะนำศีรษะของนางเงินชุ่นเอ๋อคืนมาให้เจ้าเดี๋ยวนี้”

นางหวงฮู่เหนียงจึงว่า “ท่านต้องคืนศีรษะของนางมา ข้าจึงจะยอมตามท่าน หาไม่แล้วหากข้าตกเป็นของท่าน แล้วท่านเกิดกลับคำ ข้าจะทำอย่างไร ข้าไม่เชื่อคำหลอกลวงของท่าน”

หลวงจีนอีซิงได้ฟังดังนั้นก็ลืมหิวเอ๋ยว่า “ก่อนหน้านี้มีแม่นางผู้หนึ่งมาที่วัด ข้าหยอกเย้านางแต่นางกลับไม่ยอม ข้าจึงฆ่านางเสียแล้วนำศีรษะซ่อนไว้หลังวิหาร หากเจ้าไม่ยอมข้า ข้าก็จะฆ่าเจ้าเสียด้วยอีกคนหนึ่ง แต่หากเจ้ายอม ข้าจะนำศีรษะของนางมามอบให้เจ้า”

นางหวงฮู่เหนียงกล่าวว่า “ท่านอย่ามาขู่ให้ข้ากลัวเลย ตอนนี้ขอท่านนำศีรษะของนางมาให้ข้าดูก่อน แล้วข้าจะยอมตามท่าน”

พระอึ้งจึงนำศิระมาให้นางดู นางหวงฮู่เหนียงกล่าวอีกว่า “ท่านช่างมีใจอำมหิตนัก”

หลวงจีนอึ้งเตรียมจะเข้าปลุกปล้ำนาง นางผลักเขาออกไปและว่า “เมื่อกี้ข้าเพียงแต่ล้อท่านเล่น อันที่จริงข้าคิดจะยอมท่านอยู่แล้ว แต่ตอนนี้พบซากศิระแห่งเหี้ยวนี้ ข้าให้รู้สึกหวาดกลัวจนอกสั่นขวัญหายไม่มีอารมณ์อีกขอเป็นพรุ่งนี้ก็แล้วกัน”

ศิระนั้นพระอึ้งเป็นผู้ตัดเอง แต่กลับไม่รู้สึกสำนึกบาปแต่อย่างใด กล่าวต่อไปว่า

“ข้าเห็นศิระนี้ก็รู้สึกไม่ค่อยดีเช่นกัน ไม่มีอารมณ์อยากใด ๆ แล้วแต่พรุ่งนี้อย่างไรก็ขอให้เจ้ามา”

นางหวงฮู่เหนียงกล่าวว่า “ถึงข้าจะไม่มา ท่านก็ไปหาข้าที่บ้านได้ ให้ข้าเป็นของท่านเสียก่อน จากนั้นท่านจึงส่งศิระของนางมาให้ข้า”

นางหวงฮู่เหนียงกลับมาเรียกให้คนบ้านสกุลจางตรงไปยังวิหารที่วัดหาศิระของนางเงินชุ่นเอ๋อจนพบ แล้วจับพระอึ้งมัดส่งเปาบุ้นจิ้น พระอึ้งยอมจำนนด้วยหลักฐาน และสารภาพเรื่องราวทั้งหมด เปาบุ้นจิ้นจึงให้จับตัวไว้และประหารชีวิตเสีย

เปาบุ้นจิ้นจึงให้นายอำเภอจัดสร้างป้ายรำลึกถึงนางเงินชุ่นเอ๋อและนางอวีจี้ขึ้นสองป้าย ป้ายหนึ่งเขียนว่า ‘ม่ายพรหมจรรย์ผู้การุณ’ ส่วนอีกป้ายหนึ่งเขียนว่า ‘เสี่ยมงามกตัญญู’ นอกจากนี้ยังตั้งศาลลูกกตัญญูไว้ที่บ้านของจางต้าเต้า แบ่งสมบัติที่นาครึ่งหนึ่งของจางต้าเต้าเป็นทรัพย์บำรุงศาล ถวายของเช่นไหว้ตลอดปี ส่วนบ้านและที่นาส่วนที่เหลือก็มอบให้จางต้าเต้าเป็นผู้ดูแล

คดีจกจันลอกคราบ

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันว่าห่างจากเมืองหยางโจวไปห้าลี้ มีสถานที่แห่งหนึ่งชื่อว่า จีอันเซียง มีคนผู้หนึ่งแซ่เซี่ยนามว่าอิ่ง มีฐานะมั่นคงมาก เซี่ยอิ่งมีบุตร บุณธรรมผู้หนึ่งชื่อว่าเซี่ยโย่วอัน เซี่ยโย่วอันแต่งงานกับหญิงสาวจากในเมือง ผู้หนึ่ง นางเป็นบุตรของนางซูหมิง หลังจากที่นางซูแต่งงานเข้าสู่สกุลเซี่ยแล้วก็ ประพฤติตนดีเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม คนทั้งปวงล้วนชื่นชมนาง

อยู่มาวันหนึ่งนางซูมีหลานนามว่าซูอี่มาเยี่ยมที่บ้าน เซี่ยโย่วอันเข้าใจว่า ซูอี่ตกยากมาขออาศัยพึ่งพาจึงให้การต้อนรับอย่างเย็นชา ซูอี่จึงกลับไปด้วยความแค้นเคือง

ไม่ถึงครึ่งเดือนเซี่ยโย่วอันต้องเดินทางไปทางตะวันออกเพื่อดูแลการเพาะปลูก เนื่องจากกระยะทางไกลจึงไม่อาจกลับบ้านได้ คือนั้นมีโจรผู้หนึ่งนามว่า หลี่เฉิงได้ยืมว่าเซี่ยโย่วอันไม่อยู่บ้าน จึงฉวยโอกาสยามตะวันรอนลอบเข้าไป ซ่อนตัวในห้องของนางซู จนถึงเวลาตีก็ออกมาค้นได้เครื่องประดับของนางซู แต่ขณะที่กำลังจะออกจากประตูนั้นเอง นางซูมาพบเห็นเข้าก็รีบร้อง ตะโกนขึ้นว่ามีคนร้าย หลี่เฉิงอารามเกรงว่าจะถูกจับได้จึงดึงเอามีดปลายแหลมออกแทงนางซูถึงแก่ความตาย แล้วรีบหนีไป

จนกระทั่งฟ้าสาง เซี่ยอิ่งสองสามีภรรยาตื่นนอน เห็นประตูห้องของ บุตรสะกิดไม่ได้ปิด จึงถามขึ้นว่า “ตอนนี้ยังเข้าอยู่เหตุใดจึงเปิดประตูห้องแล้วเล่า”

แต่ทว่าตะโกนเรียกแล้วกลับไม่มีผู้ใดตอบคำ นางเซียจึงเข้าไปดูบุตรสะเภาในห้อง และพบว่าบุตรสะเภาตายเสียแล้ว ศพนอนอยู่ที่พื้นเลือดนองทั่วตัว นางจึงหวีดร้องขึ้นว่า

“ตายแล้ว มีคนเข้ามาฆ่าบุตรสะเภา ทั้งยังขโมยเอาเครื่องประดับไปอีกด้วย”

เซียอิงได้ยินเข้าก็ได้แต่ลนลาน จัดการอะไรไม่ถูก ด้วยมีรู้ว่าคนร้ายคือผู้ใด

เมื่อเซียโย่วอันกลับมาจากนารู้เรื่องเข้าก็เศร้าโศกเป็นอันมาก สองพ่อลูกสืบทอดตัวคนร้ายกันอย่างถึงที่สุด ทว่าสิบวันล่วงเลยผ่านไปก็ยังไม่ได้เบาะแสใด ๆ คนในละแวกนั้นต่างพากันสงสัยเรื่องนี้ คนสกุลซุกก็เช่นกัน จึงพากันไปยังบ้านสกุลเซียเพื่อสอบถามเรื่องราว แต่ก็รู้เพียงว่านางซุกถูกโจรฆ่าตาย ซูกียังคงเคืองแค้นที่วันก่อนเซียโย่วอันไ้มารยาทต่อตน จึงไปฟ้องร้องกับนายอำเภอ หลิว กล่าวหาว่าเซียอิงคิดลวนลามบุตรสะเภาตนเอง เมื่อนางซูกิยินยอมจึงสังหารนางเสียเพื่อปิดปาก

นายอำเภอหลิวจึงให้คนจับตัวเซียอิงมาไต่สวนที่ศาลว่าการ เซียอิงยืนยันว่านางซูกิถูกโจรสังหารเพื่อชิงเครื่องประดับ นายอำเภอหลิวจึงสอบสวนเพื่อนบ้านทั้งปวงอีกครั้ง เพื่อนบ้านทั้งปวงก็ล้วนไม่รับรองว่านางซูกิถูกโจรสังหารจริง นายอำเภอหลิวจึงคาดคั้นเซียอิงว่า

“เป็นไปได้อย่างไรที่มีโจรร้ายฆ่าคนแล้วไม่มีเสียงร้อง ผู้คนทั้งนอกทั้งในบ้านมีรู้สึกอันใดจนถึงเข้า แสดงว่าจะต้องเป็นเจ้าที่เป็นคนสังหารนาง เจ้ารับสารภาพมาเสียดีกว่าจะได้ไม่ต้องรับการทรมาน”

เซียอิงมีอาจแก้ข้อกล่าวหาได้ ได้แต่ก้มหน้าพร่ำบ่นอยู่ว่าถูกใส่ความ นายอำเภอหลิวจึงให้สวมขื่อเซียอิงและขังไว้ในคุกเพื่อสอบสวนต่อไป เซียอิงทนถูกทรมานไม่ไหวจึงจำยอมรับสารภาพในที่สุด อย่างไรก็ตามแม้ว่าสำนวนฟ้องจะเสร็จเรียบร้อย แต่นายอำเภอหลิวก็ยังไม่ตัดสินใจให้เด็ดขาดลงไป จนเวลาผ่านไปเกือบจะครบปี

ในครั้งนั้นพอดีกับที่เปาบุ้นจิ้นเดินทางตรวจราชการมาถึงเมืองหยางโจว จึงแวะเข้าเยี่ยมตรวจสอบคดีความ เชี่ยวโยวอันทราบข่าวจึงรีบไปร้องเรียน เรื่องที่บิดาตนได้รับความอยุติธรรมต่อเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงให้ทำการ ไต่สวนคดีนี้อีกครั้งหนึ่ง เชี่ยวอิงก็ให้การได้แม่นยำไม่ผิดเพี้ยนจากคำให้การ เดิม เปาบุ้นจิ้นรู้สึกว่าคุณคดีนี้ยังมีเงื่อนงำไม่กระจ่างแจ้ง จึงสั่งให้ดูแลผ่อนปรน สภาพของเชี่ยวอิงในคุกสักสามวันห้าวันเพื่อทำการสืบค้นข้อมูลใหม่

กล่าวฝ่ายหลี่เฉียน หลังจากสังหารนางชูและขโมยเอาเครื่องประดับของ นางมาแล้ว ก็นำเครื่องประดับไปฝังไว้ไม่กล้านำออกมา ในใจให้รู้สึกร้อนรุ่ม หวาดกลัว

ที่ในเมืองมีชายผู้หนึ่งนามว่าเจียงจั่ว ฐานะทางบ้านร่ำรวยมาก กำลัง ทำพิธีแต่งงานให้แก่บุตรชาย หลี่เฉียนถือโอกาสที่ผู้คนมากมายสับสนในวัน แต่งงานลอบเข้าห้องของบุตรสะใภ้คนใหม่ของเจียงจั่ว แล้วซ่อนตัวอยู่ใต้เตียง เพื่อรอให้เวลาดีกสัจจะออกมาขโมยของ แต่กลับปรากฏว่าในห้องนั้นจุด โคมสว่างทั้งไว้ทั้งคืน เป็นเวลาติดต่อกันถึงสามคืน ทำให้หลี่เฉียนมีอาการลงมือ ได้ต้องทนหิวแทบทนไม่ไหวจำต้องปรากฏตัวออกมาจากที่ซ่อนและถูกคนบ้าน สกุลเจียงจับตัวได้ หลี่เฉียนถูกรุมทุบตีเสียจนน่วม จากนั้นคนบ้านสกุลเจียงก็ ปรีะกษากันว่าจะนำตัวหลี่เฉียนไปส่งทางการในวันรุ่งขึ้น หลี่เฉียนจึงร้องขึ้นว่า

“ข้ายังไม่ได้ขโมยของของพวกท่าน พวกท่านกลับมาทุบตีข้าเสียแทบ ตายแล้ว หากพวกท่านยอมปล่อยข้าไปไม่ส่งข้าเข้าคุก ก็จะไม่มีการกันทั้ง สองฝ่าย แต่ถ้าพวกท่านส่งข้าเข้าคุกล่ะก็ ข้าก็จะไม่ปล่อยพวกท่านเอาไว้แน่”

เศรษฐีเจียงกลัวว่าจะถูกหลี่เฉียนทำร้ายจึงเปลี่ยนใจนำตัวหลี่เฉียนไปส่ง ขึ้นศาลเปาบุ้นจิ้นแทน เปาบุ้นจิ้นไต่สวนหลี่เฉียน หลี่เฉียนให้การว่า

“ข้าเหนื่อยเป็นหมอ หาใช่เป็นโจรไม่ ถูกจับมาก็เพราะความเข้าใจผิดแท้ๆ ที่เดียว”

เปาบุ้นจิ้นจึงถามว่า “หากเจ้าไม่ใช่โจร แล้วเหตุใดจึงลักลอบเข้าห้องของ ผู้อื่นเล่า”

หลี่เฉิงจึงว่า “ภรรยาบ้านสกุลเจียงปวยเป็นโรคเรื้อรัง จึงให้ข้าน้อยเป็นผู้ดูแลคอยเฝ้ารักษาอยู่ใกล้ชิด”

เปาบุ้นจิ้นสอบถามแล้วก็ครุ่นคิดอยู่ว่า ‘เจ้าสาวเพิ่งจะแต่งเข้าบ้านสกุลเจียงมา มาตรฐานจะมีโรคติดตัวจริงก็ควรจะประวิงไว้ เหตุใดจึงยอมให้หลี่เฉิงอยู่ติดกายใกล้ชิดได้ หลี่เฉิงผู้นี้รูปร่างหน้าตาส่อว่าเป็นคนชั่วร้าย คงจะเป็นโจรอย่างแน่นอน เปาบุ้นจิ้นพิจารณาดูแล้วก็รู้สึกว่่าข้อมูลเรื่องราวเกี่ยวกับสกุลเจียงที่หลี่เฉิงเล่า นั้นตรงกันกับความจริงที่รู้อยู่ เพราะจากการเดินทางไปสืบถามที่บ้านสกุลเจียงด้วยตนเอง ก็ได้ความต้องกันกับคำของโจรผู้นี้อยู่ ทว่าข้อที่ยังน่าสงสัยอยู่ก็คือ ถ้าโจรผู้นี้เพิ่งจะลักลอบเข้าไปในบ้าน เหตุใดจึงรู้เรื่องของสะไภ้คนใหม่สกุลเจียงอย่างละเอียดถึงเพียงนี้ ในขณะที่เดียวกันหากหลี่เฉิงเป็นผู้ติดตามของสะไภ้คนใหม่สกุลเจียงมาจริง ก็ไม่น่าจะถูกจับตัวมาที่ศาลในฐานะคนร้ายได้’ เปาบุ้นจิ้นครุ่นคิดอยู่ครู่ใหญ่จึงสั่งให้นำตัวหลี่เฉิงไปจำขังไว้ก่อน

เมื่อเปาบุ้นจิ้นสั่งเลิกศาลกลับไปยังห้องชั้นในครุ่นคิดเรื่องนี้อย่างละเอียดอีกครั้ง ก็เกิดข้อสันนิษฐานว่า โจรหลี่เฉิงนี้อาจแอบซ่อนตัวเข้าไปอยู่ในห้องเป็นเวลานานและได้ยินสองสามีภรรยาคุยเรื่องส่วนตัวกันจนสามารถจำมาพูดต่อดังนั้นเปาบุ้นจิ้นจึงคิดแผนขึ้นมาแผนหนึ่ง โดยลอบส่งคนเข้าเมืองให้ไปตามหานางศุภิกาที่มีรูปร่างหน้าตางดงามมาคนหนึ่ง มอบเครื่องประดับสวยงามให้กับนาง พร้อมทั้งให้นางสวมเสื้อผ้าของสะไภ้คนใหม่สกุลเจียงด้วย วันรุ่งขึ้นก็ให้เปิดศาลเบิกตัวหลี่เฉิงมาพิสูจน์อีกครั้ง

หลี่เฉิงสำคัญผิดว่านางศุภิกานั้นก็คือสะไภ้คนใหม่สกุลเจียง จึงเรียกชื่อเล่นนางพร้อมกับกล่าวว่า “เป็นเจ้าที่เรียกให้ข้าคอยรักษาโรคให้ แล้วไหนข้าต้องมาถูกกล่าวหาว่าเป็นโจรเล่า”

นางศุภิกาก็มิได้ตอบคำ เหล่าขุนนางพากันป้องปากยิ้ม เปาบุ้นจิ้นหัวเราะพลางกล่าวว่า

“โจรหลี่เฉิงเอ๋ย หากเจ้าเป็นคนรู้จักคุ้นเคยกับสะไภ้สกุลเจียงจริงแล้วละ

ก็ วันนี้โยเจ้าจึงเห็นนางคณิกานางนี้เป็นสะใภ้สกุลเจียงไปได้แล้ว ข้าว่าผู้ที่สังหารสะใภ้สกุลเซียเมื่อหลายปีก่อนก็คงเป็นเจ้าด้วยกรรมัง”

จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้คนไปค้นหาหลักฐานที่บ้านของหลี่เฉิง เมื่อคนของเปาบุ้นจิ้นไปถึงบ้านของหลี่เฉิงก็พบว่าใต้เตียงมีกองดินใหม่ ๆ อยู่กองหนึ่ง เมื่อขุดดูก็พบกล่องเครื่องประดับกล่องหนึ่ง จึงนำมาให้เปาบุ้นจิ้นดู เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เรียกเซียโย่วอันมายืนยัน ผลปรากฏว่าเครื่องประดับในกล่องนั้นเป็นของนางชูผู้ล่วงลับทั้งสิ้น หลี่เฉิงเมื่อถูกยืนยันด้วยหลักฐานก็มีอาย ยินกรานแก้ตัวต่อไปได้อีก จึงต้องยอมรับสารภาพว่าเป็นผู้สังหารนางชูและคิดจะลักทรัพย์บ้านสกุลเจียงจริง โดยได้ดักรออยู่ในบ้านสกุลเจียงถึงสามวันสามคืนก่อนจะถูกจับ

เมื่อเปาบุ้นจิ้นสอบสวนเรื่องราวจนกระจ่างแจ้งแล้วก็สั่งให้สวมชื่อหลี่เฉิงและนำไปขังคุกอรับโทษประหารชีวิต และให้โบยชูอี้โทษฐานที่ใส่ความเซียอิง และให้ปล่อยตัวเซียอิงเป็นอิสระ คนทั้งปวงพากันสรรเสริญความสามารถของเปาบุ้นจิ้นโดยทั่วหน้ากัน

คดีรู้หน้าไม่รู้ใจ

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันมาว่าห่างจากตัวเมืองเยวี่โจวไปยี่สิบสี่ มีสถานที่แห่งหนึ่งชื่อ ผิงเจียง มีคนฆ่าสัตว์สองคน คนหนึ่งนามว่าจางวัน อีกคนหนึ่งนามว่าหวงกู่ย ทั้งสองคบหากันเป็นเพื่อนสนิทสนมกันมาก จางวันมีฐานะยากจน มีภรรยาชื่อนางหลี่ มีรูปร่างหน้าตางดงาม ส่วนหวงกู่ยมีฐานะร่ำรวยแต่ยังไม่ได้แต่งงาน

อยู่มาวันหนึ่งเป็นวันเกิดของจางวัน หวงกู่ยนำเหล้ามาอวยพร จางวันยินดีนัก จัดการเลี้ยงรับรองหวงกู่ยอย่างดี และให้นางหลี่คอยรินเหล้าอยู่ข้างๆ หวงกู่ยเมื่อเห็นนางหลี่เข้าก็เกิดจิตปฏิพัทธ์ขึ้น แต่ก็เพียงเรียกขานทักทายเท่านั้น มิกล้าพูดจาต่อความแหม่แต่คำเดียว หลังจากกินเลี้ยงจนตึกหวงกู่ยก็ลา กลับ

คืนนั้นหวงกู่ยเฝ้าแต่คิดถึงดวงหน้าของนางหลี่จนนอนไม่หลับกระสับกระส่ายจนถึงตีห้า ในใจจึงคิดแผนการหนึ่งขึ้นได้ หวงกู่ยจัดเตรียมเงินห้าหกรวง พอใกล้สว่างก็มาเรียกประตูบ้านจางวัน จางวันได้ยินเสียงของหวงกู่ยก็ตื่นขึ้นมาเปิดประตูบ้านให้หวงกู่ยเข้ามาพลาถามว่า

“น้องหวงมีเรื่องอันใดหรือ จึงมาที่บ้านข้าในยามเช้าตรู่เช่นนี้”

หวงกู่ยหัวเราะและว่า “ญาติของข้ามีหมอยุ่จำนวนหนึ่ง เขานัดให้ข้าไปซื้อ ข้ากลัวว่าเขาจะมีกลโกงจึงมาเชิญให้พี่ท่านไปเป็นพยานด้วย หากได้เงินทองอย่างไร จะแบ่งให้พี่ท่านด้วย”

จางวันได้ฟังดังนั้นก็ยินดีนัก รีบเรียกให้ภรรยาจัดเตรียมอาหารเข้าไป

ครัว นางหลีอุ่นเหล้าหนึ่งขวดพร้อมกับจัดเตรียมอาหาร แล้วออกมาล่าวกับหวงก๊วยว่า

“นาน ๆ น้องหวงจึงจะมาบ้านอันซอมซ่อของเราสักทีหนึ่ง ควรจะต้องดื่มเหล้าสักหน่อยก่อนเพื่อเป็นฤกษ์สวัสดิ์”

หวงก๊วยกล่าวว่า “ข้ามารบกวณพีสะโก้แต่เช้า ต้องขอโทษพีสะโก้ด้วย”

จากนั้นหวงก๊วยก็ดื่มเหล้าร่วมกับจางวันหลายแก้ว แล้วจึงออกเดินทาง ขณะนั้นยังเป็นเวลาเช้า เมื่อพวกเขาไปถึงแม่น้ำหลงเจียงก็เป็นเวลาเที่ยงพอดี

หวงก๊วยกล่าวว่า “เราเดินทางมาแล้วสามสิบสี่ ตอนนี้ท้องไส้ทำให้รู้สึกหิวเป็นกำลัง เชิญพีจางล่องหน้าไปนั่งที่ท่าข้ามปากก่อน เดี่ยวข้าจะไปซื้อเหล้าที่หมู่บ้านข้างหน้ามาให้สักขวด”

จางวันตอบตกลงและล่องหน้าไปรอหวงก๊วยที่ท่าข้ามปาก ชั่วประเดี๋ยวเดียวหวงก๊วยก็ถือเหล้ามาขวดหนึ่ง ในใจนั้นคิดแผนการร้ายไว้แล้ว เขาคะยั้นกะยอให้จางวันดื่มเหล้าติด ๆ กันหลายถ้วย จางวันก็เมาล้มลงหมดสติ หวงก๊วยเหลียวดูบริเวณรอบ ๆ ไม่มีคนก็ชักมีดออกจากเอวแล้วแทงเข้าซี่ข้างของจางวัน เลือดทะลักถึงแก่ความตาย

หวงก๊วยทิ้งศพของจางวันจมลงในแม่น้ำ จากนั้นหวงก๊วยก็รีบเดินทางกลับ มาบอกกับนางหลีว่า “เข้าไปซื้อหมูที่บ้านญาติกับพีจาง แต่ไม่พบก็เลยกลับมา”

นางหลีจึงถามว่า “ในเมื่อน้องหวงกลับมาแล้ว เหตุใดท่านพีจึงไม่ได้กลับมาพร้อมกับท่านเล่า”

หวงก๊วยตอบว่า “เราแยกทางกันที่แม่น้ำหลงเจียง ข้ากลับมาก่อน ได้ยินพีจางว่าจะไปเยี่ยมญาติที่ซีจวง เดี่ยวก็คงจะกลับมาแล้ว” ว่าแล้วหวงก๊วยก็ลากลับไป

นางหลีรอจางวันอยู่ที่บ้านจนถึงค่ำไม่เห็นสามีกลับมา ในใจนางให้รู้สึกหวาดหวั่นยิ่งนัก ผ่านไปอีกสามสัปดาห์ก็ยังไม่มีความเคลื่อนไหวของจางวันเลยแม้แต่น้อย นางหลีร้อนรุ่มจนสุดที่จะทนทานได้ ขณะที่นางกำลังจะให้คนไปเชิญหวงก๊วยมาถามต้นสายปลายเหตุนั่นเอง หวงก๊วยก็เดินมาอย่างรีบร้อนและบอก

กับนางว่า

“พี่สะใภ้ เกิดเรื่องร้ายแรงขึ้นแล้ว”

นางหลี่รับถามว่า “เกิดเรื่องอันใด”

หวงกู่ยจึงว่า “ข้าออกไปนอกหมู่บ้าน พอดีเจอกับพ่อค้าต่างถิ่นกลุ่มหนึ่ง เข้า พวกเขาว่าที่ปากทางข้ามปากแม่น้ำหลงเจียงมีคนจมน้ำตาย ข้าก็เลยไปดูที่ที่เกิดเหตุพร้อมกับญาติชื่อจางเสี่ยวอี ข้าเห็นศพลอยน้ำมา พิจารณาดูแล้วปรากฏว่าเป็นพี่จางจริง ๆ ที่สีข้างมีรอยถูกแทง ไม่รู้ว่าใครเป็นผู้ลงมือ โหดเหี้ยมเช่นนี้ ข้ากับเสี่ยวอีช่วยกันนำศพพี่จางขึ้นฝั่งแล้วก็ซื้อโลงใส่ให้แล้ว”

นางหลี่ได้ยินดังนั้นก็รำไห้ออย่างหนัก หวงกู่ยแสร้งทำเป็นเสียใจและปลอบโยนนาง จากนั้นจึงลานางกลับบ้าน

เวลาผ่านไปหลายวัน หวงกู่ยก็ส่งเงินหนึ่งพันฟองไปให้นางหลี่ พร้อมกับกล่าวว่า

“ข้ากลัวพี่สะใภ้จะขาดแคลนเงินทองใช้สอย จึงนำเงินนี้มาให้ท่านใช้ซื้อข้าวของไปพลาบ ๑ ก่อน”

นางหลี่รับเงินมาแล้วก็รำลึกว่า หวงกู่ยทั้งดูแลเป็นธุระเรื่องศพของสามี ทั้งส่งเงินมาให้ประทังชีวิต ก็รู้สึกซาบซึ้งประทับใจเห็นบุญคุณอยู่

เวลาผ่านไปได้เพียงครึ่งปี หวงกู่ยก็จ้างแม่สื่อไปที่บ้านสกุลจาง แม่สื่อกล่าวกับนางหลี่ว่า

“คนเราเกิดมาชาติหนึ่ง ชีวิตแสนสั้น ดังหย้าแพรกที่มีอายุเพียงวสันต์เดียว แม่นางเองอายุยังน้อย สามีก็ตายไปนานแล้ว แม่นางจะอยู่อ้างว่างเปล่า เปลี่ยนให้หนาวใจไปไยกัน ทำไมไม่แต่งงานใหม่กับผู้ชายดี ๆ สักคน จะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทุกวันนี้หวงกู่ยฐานะทางบ้านร่ำรวย มีทรัพย์สินบริวารมากมาย หากแม่นางแต่งงานกับเขา ก็จะเป็นคู่สามีภรรยาที่เหมาะสมกันมาก แม่นางว่าดีหรือไม่”

นางหลี่กล่าวว่า “ข้าเองก็ได้รับการช่วยเหลือจากน้องหวงมามาก จนข้าไม่รู้จะตอบแทนบุญคุณเขาอย่างไรดี หากแต่งงานกับเขาก็คงจะเป็นการดี

ยิ่งนัก แต่เมื่อก่อนเขาคบหาสนิทสนมกับสามีข้ามาก ข้ากลัวว่าผู้คนจะพากัน
พุดไปในทางที่ไม่ดี”

แม่สื่อหัวเราะและว่า “หวงกู่ยแซ่หวง สามีของแม่นางแซ่จาง ก็นับว่า
เหมาะสมกันดีอยู่ ยังมีเรื่องอันใดให้เป็นที่นินทาอีกเล่า”

ในที่สุดนางหลี่ก็รับปาก แม่สื่อจึงกลับไปบอกหวงกู่ย หวงกู่ยเมื่อทราบก็
ยินดีนัก รีบจัดเตรียมพิธีหมั้น เตรียมต้อนรับนางหลี่เข้าพิธีแต่งงาน เมื่อคืน
วันแต่งงานมาถึง หวงกู่ยยินดีดูจุมัจฉาได้น้ำ สองสามีภรรยาต่างรักใคร่
ปรองดองกันดี จะลูกนั่งยืนเดินก็ล้วนสมัครสมานอาหารต่อกัน พริบตาเดียว
เวลาก็ผ่านไปสิบปี นางหลี่ก็ให้กำเนิดบุตรชายแก่หวงกู่ยสองคน

เมื่อถึงเทศกาลเซ็งเหม็งเดือนสาม ทุก ๆ บ้านพากันไปเซ่นไหว้บรรพบุรุษ
ที่สุสาน หวงกู่ยกับนางหลี่ก็เช่นกัน เมื่อทั้งสองกลับถึงบ้านก็รับประทาน
อาหารร่วมกัน หวงกู่ยดื่มสุราจนเมามาย จึงหลุดปากถามนางหลี่ว่า

“เจ้าคงคิดถึงพี่จางใช่หรือไม่”

นางหลี่ได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกเศร้าเสียใจจนน้ำตาร่วง จากนั้นจึงถามหวงกู่ย
ว่าเหตุใดจึงถามนางเช่นนั้น หวงกู่ยหัวเราะและว่า

“อันที่จริงเรื่องนี้ข้าไม่ควรจะบอกเจ้า แต่บัดนี้เวลาก็ผ่านไปสิบปีแล้ว เรา
ก็มีลูกด้วยกันถึงสองคน เจ้าคงไม่คิดโกรธแค้นข้าแล้ว ครั้งนั้นเมื่อข้าสังหารพี่
จางที่แม่น้ำหลงเจียงก็เป็นวันเทศกาลเซ็งเหม็งเหมือนกัน ไม่คิดเลยว่าวันนี้ข้า
จะได้เจ้ามาอยู่เคียงข้าง”

นางหลี่ได้ฟังดังนั้นก็แสรังหัวเราะและว่า

“เรื่องราวในอดีตล้วนผ่านพ้น ยังจะคิดแค้นเคืองกันไปทำไม”

หากแต่แท้ที่จริงในใจนางมุ่งมั่นว่าจะต้องแก้แค้นแทนสามีให้จงได้ หวงกู่ย
เมื่อกล่าวจบก็เมาสุราจนหลับไป วันรุ่งขึ้นก็ลืมเรื่องราวที่ตนพุดไปทั้งหมด
นางหลี่รอจนหวงกู่ยออกจากบ้านแล้วจึงเก็บเสื้อผ้าแอบกลับบ้านเดิมของตน
นางเล่าเรื่องราวทั้งหมดให้พี่ชายของนางนามว่าหลี่หยวนฟัง หลี่หยวนจึงรีบ
เตรียมการให้นางหลี่ไปร้องเรียนทันที

หลี่หยวนพานางหลี่ไปร้องเรียนที่ศาลไคฟง เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้ฟังคำร้องเรียนของนางหลี่ ก็สั่งให้เจ้าหน้าที่ไปจับตัวหวงก๊วยมาสอบสวนที่ศาลทันที ในตอนแรกหวงก๊วยไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงให้คนเปิดศพของจางวันออกพิสูจน์ดู หวงก๊วยจึงไม่อาจปกปิดต่อไปได้อีก จำต้องยอมรับสารภาพทั้งหมด

เปาบุ้นจิ้นตัดสินชี้ขาดว่า ผู้ที่ทำร้ายบุคคลอื่นจนถึงแก่ความตายเพราะละโมภในตัณหารยาเขาเช่นนี้ สมควรได้รับโทษประหารชีวิต ให้นำไปตัดศีรษะประจานกลางเมือง ส่วนทรัพย์สินของหวงก๊วยนั้นมอบให้นางหลี่ทั้งหมด และยังให้จารึกสดุดีนางหลี่ว่าเป็นภรรยาผู้ทรงคุณธรรมไว้ที่หน้าประตู ต่อมาบุตรชายของหวงก๊วยก็ประสบอุบัติเหตุในการแข่งเรือเทศกาลตวนอู่จมน้ำตายทั้งคู่ นับว่าสวรรค์ได้แก้แค้นแทนคนดีแล้ว

คดีแม่เลี้ยงใจโหด

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันมาว่า ที่เมืองไคฟงมีคนในตระกูลขุนนางผู้หนึ่ง แซ่ฉิน นามว่า จงไย่ว ฐานะทางบ้านร่ำรวยมาก ฉินจงไย่วแต่งงานกับบุตรสาวของเจิงเหม่ย บ้านเดิมอยู่ทางทิศตะวันออกของเมือง นางเจิงเป็นผู้มีนิสัยอ่อนหวานละมุลละไม ทั้งยังมีคุณธรรม ดูแลบ้านช่องได้เรียบร้อยดีมาก ฉินจงไย่วและนางเจิงมีบุตรด้วยกันคนหนึ่งนามว่าจางหยู เมื่อจางหยูอายุได้สิบกว่าปี นางเจิงก็ถึงแก่กรรม ฉินจงไย่วเศร้าโศกเสียใจมากถึงกับไว้ทุกข์ให้นางโดยไม่มีกำหนด เมื่อถึงเทศกาลไหว้พระจันทร์ก็บังเกิดจิตคิดถึงนางจนน้ำตาตก จนถึงกลางดึก ฉินจงไย่วก็ฝันเห็นนางเจิงมาพบกับตน พุดจากันรากับนางยังมีชีวิตอยู่ นางเจิงอยู่กับเขาเป็นเวลานาน และได้ร่วมหลับนอนกันเหมือนเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ทุกประการ

เมื่อฝนซาลงนางเจิงก็ลุกจากที่นอนและกล่าวลาฉินจงไย่วด้วยน้ำตานองหน้าว่า

“ข้ารู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณของท่าน ความรักที่ท่านมีต่อข้าช่างลึ้มได้ยากนัก ดังนั้นข้าจึงมาพบท่านอีกครั้ง ข้าไม่มีสิ่งใดจะฝากฝังกับท่าน นอกจากคนที่ข้ารักและเวทนาที่สุด นั่นก็คือจางหยู ข้าหวังว่าท่านจะเลี้ยงดูลูกอย่างดี ข้าอยู่ในปรโลกก็นอนตาหลับแล้ว”

กล่าวจบนางก็จากไป ฉินจงไย่วขยับจะร้องนางเอาไว้ พลันสะดุ้งตื่นขึ้นและพบว่าเรื่องทั้งหมดนั้นตนเพียงแต่ฝันไป

ปีต่อมาฉินจงโย่วก็แต่งงานใหม่กับนางหลิว มีบุตรชายด้วยกันผู้หนึ่ง นามว่าชื่อหยู นางหลิวมาจากครอบครัวชนชั้นต่ำ จึงเป็นคนมีนิสัยดูร้าย โหดเหี้ยม ฉินจงโย่วหวาดกลัวนางมาก นางหลิวรักลูกของนางราวกับแก้วตา ดวงใจ แต่นางกลับริษยาจ่างหยูมาก มักตบตีตำท้อทั้งกลางวันกลางคืน จ่างหยูไม่อาจจะทนมารดาเลี้ยงทรมาณได้ แต่ก็มิกล้าจะบอกให้บิดาทราบเรื่อง จำต้องเก็บความไม่สบายใจไว้กับตัวอย่างไร้ที่พึ่ง จนอายุได้สิบห้าปี

วันหนึ่งฉินจงโย่วออกไปเยี่ยมญาติไม่ได้กลับบ้านเป็นเวลานานติดต่อกัน หลายวัน นางหลิวจับจ่างหยูไปขังไว้ในห้องมืด และทุบตีจ่างหยูจนถึงแก่ความตาย จากนั้นจึงสั่งให้คนในหมู่บ้านพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า จ่างหยูเป็นโรคร้าย ตายอย่างฉับพลัน แล้วให้ฝังศพจ่างหยูไว้ที่นอกประตูเมืองทิศใต้

เวลาผ่านไปหลายวัน ฉินจงโย่วกลับมาบ้าน นางหลิวแสร้งทำเป็นร่ำไห้ เสียใจบอกกับฉินจงโย่วว่าจ่างหยูเป็นโรคตายไปหลายวันแล้ว ตอนนี้ศพฝังอยู่นอกประตูเมืองทางทิศใต้ ฉินจงโย่วฟังแล้วหวนคิดถึงคำสั่งเสียของภรรยา คนก่อน ก็ให้รู้สึกเสียใจที่ตนไม่สามารถทำตามที่นางสั่งเสียไว้ได้ ตนเองนั้นนึก รู้ยู่่าบุตรชายต้องมิได้ตายด้วยเหตุธรรมดาเป็นแน่ แต่ก็จำต้องเก็บงำความ คิดนี้เอาไว้ไม่กล้าเอ่ยออกมา

อยู่มาวันหนึ่งเปาบุ้นจิ้นซึ่งอยู่ในช่วงเดินทางเยี่ยมเยียนชาวนาบริเวณ ชานเมืองเป็นเวลาสามเดือนเดินทางผ่านมา มองเห็นข้างทางมีสุสานใหม่ ขนาดเล็กอยู่สุสานหนึ่ง บนสุสานมีกระดาศเงินกระดาศทองปลิวสะบัด เมื่อ เปาบุ้นจิ้นเดินผ่านสุสานนั้นพลันได้ยินเสียงคนพูดเบา ๆ ว่า "ร้องเรียนท่าน เปา ร้องเรียนท่านเปา" ติดต่อกันหลายคำ เปาบุ้นจิ้นเหลียวศีรษะกลับไปดูก็ มองไม่เห็นผู้ใด

เดินไปอีกหลายก้าวก็กลับได้ยินเสียงนั้นอีก จนวันนั้นทั้งวันเปาบุ้นจิ้นถึง กับรู้สึกว่ตนได้ยินเสียงนั้นแว่วอยู่ข้างหูไม่หยุดหย่อน ขากลับเปาบุ้นจิ้นก็เดิน ทางผ่านสุสานเดิมอีก และได้ยินเสียงนั้นชัดเจนยิ่งขึ้น เปาบุ้นจิ้นจึงคิดในใจว่า จะต้องเป็นวิญญาณผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมมาร้องเรียนเป็นแน่ จึงถามพ่อ

เฒ่าหลี่ซึ่งอาศัยอยู่ละแวกนั้นว่า

“สุสานนี้เป็นของคนสกุลใด”

พ่อเฒ่าหลี่ตอบว่า “เป็นของบ้านขุนนางฉิน บุตรชายของขุนนางฉินเพิ่งตายเมื่อเร็วๆ นี้ศพนั้นฝังอยู่ที่นี้”

เปาบุ้นจิ้นจึงใช้ให้คนสนิทไปขอยืมจอบเสียมจากพ่อเฒ่าหลี่เพื่อนำมาขุดศพนั้นขึ้นมา เมื่อพิสูจน์ศพดูแล้ว พบว่าบนตัวเด็กผู้ตายมีร่องรอยบาดแผลหลายรอยจริง ๆ เปาบุ้นจิ้นกลับไปศาล และให้เจ้าหน้าที่ไปพาตัวฉินจงโย่วมาสอบสวนเรื่องราวความเป็นมาทั้งหมด

ฉินจงโย่วให้การไปตามจริงว่า จ้างหุยเป็นบุตรชายของตนกับภรรยาคนแรกคือนางฉิง มีอายุสิบห้าปี วันก่อนตนออกไปเยี่ยมญาติกลับมา นางหลี่ ภรรยาคนปัจจุบันก็บอกว่า หลายวันก่อนจ้างหุยเป็นโรคตายกะทันหัน ตอนนั้นศพของจ้างหุยฝังอยู่นอกประตูเมืองทิศใต้ เปาบุ้นจิ้นจึงให้เจ้าหน้าที่ไปพาตัวนางหลี่มาสอบสวนด้วยอีกคนหนึ่ง เปาบุ้นจิ้นถามนางหลี่ว่าจ้างหุยถูกผู้ใดทุบตีจนตาย นางหลี่ไม่ยอมรับสารภาพ ตอบว่า “เขาเป็นโรคร้ายตายกะทันหัน”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นก็ตบโต๊ะด้วยความโกรธพร้อมกับกล่าวว่า

“หากจ้างหุยเป็นโรคตายแล้วละก็ เหตุใดจึงมีร่องรอยถูกทุบตีอยู่ตามตัวมากมายเล่า เห็นชัด ๆ อยู่แล้วว่าเจ้าเป็นผู้ตีเขาตาย ยังไม่ยอมรับผิดอีกหรือ!”

จากนั้นจึงสั่งลงทัณฑ์ทรมานนาง นางหลี่รู้ว่าตนคงไม่พ้นผิด ในที่สุดจึงยอมสารภาพเรื่องที่ตนตีจ้างหุยจนถึงแก่ความตายออกมาทั้งหมด เปาบุ้นจิ้นตัดสินว่า

“สังหารบุตรหลานโดยไม่มีสาเหตุ สมควรได้รับโทษประหาร”

ส่วนฉินจงโย่วนั้นไม่รู้เรื่องด้วยจึงให้กลับบ้านไป คดีนี้จึงถือเป็นแบบอย่างการตัดสินคดีแม่เลี้ยงสังหารลูกเลี้ยงสืบต่อมา

คดีสวนดอกไม้ร้าง

ชนากานต์ นาไทย แปล

เล่ากันว่าที่เมืองเจิงตู แคว้นเสฉวน มีคนผู้หนึ่งแซ่เหอ ชื่อว่าต้า เป็นคน
ชื่อตรง อายุสี่สิบปีแล้ว แต่ยังไม่มียาหาท มียู่ววันหนึ่งตกเถียงทะเลาะกับ
เหอหลง ลูกชายของอา เรื่องสมบัติที่ยังไม่ได้แบ่ง เหอหลงเป็นคนนิสัย
เห็นแก่ตัวและไม่ยอมเสียเปรียบใครง่าย ๆ จึงร้องเรียนต่อทางราชการ แต่
หลักฐานต่าง ๆ ไม่เรียบร้อยจึงยังตัดสินไม่ได้ คดีค้างคั่งอยู่นานปีเป็นเหตุให้
พี่น้องกลายเป็นศัตรูกัน เหอต้าปรารถนาที่จะปลีกรัฐออกจากคดี จึงไป
ปรึกษารื้อกับชื่อก๊วยฟางลูกชายของป้า ชื่อก๊วยฟางเป็นขุนนางแตกฉานทาง
ด้านบทกวี ฉลาดหลักแหลมและรูปร่างเป็นอย่างยิ่ง แต่ยังไม่ได้แต่งงาน

เมื่อชื่อก๊วยฟางเห็นลูกพี่ลูกน้องมาหากก็เชื่อเชิญให้เข้าไปนั่งในบ้านพัก
แล้วจึงถามถึงสาเหตุที่เขามาหา

เหอต้าจึงเอ่ยว่า

“ก็เรื่องที่ฟ้องร้องกันนั้นแหละ ทำความรำคาญใจมาหลายปี เสียเงินเสีย
ทองไปมากมายนัก เสียใจก็สายเสียแล้ว อยากจะปลีกรัฐออกจึงมาปรึกษา
กับน้องท่าน”

ชื่อก๊วยฟางตอบว่า

“แม้พี่ท่านจะไม่ออกปากบอก ผู้น้องก็กำลังนึกจะชวนอยู่ว่า เพื่อนเก่าคน
หนึ่งของผู้น้องชื่อหานเจี๋ยสือ รับราชการอยู่ที่ลั่วหยัง ได้ส่งคนมาเชิญให้ไป
เยี่ยม พี่ท่านไยไม่เตรียมจัดข้าวของเดินทางไปพร้อมกับผู้น้องเล่า จะได้ไป

เที่ยวชมเมืองหลวงกัน และเป็นการปลีกตัวจากคดีดังกล่าวนี้ไปในตัว”

เหอต้าได้ยินเช่นนั้นก็ดีใจเป็นยิ่งนัก รีบลาซื้อกุยฟางกลับบ้านบอกให้ภรรยาทราบ แล้วจัดเสื้อผ้าสัมภาระนัดวันออกเดินทางจากเมืองเฉิงตู มุ่งหน้าไปสู่ลั่วหยังพร้อมกับซื้อกุยฟาง และสวี่อีกคนรับใช้ในบ้าน

เดินทางมาได้ยี่สิบกว่าวัน เห็นเมืองลั่วหยังอยู่อีกไม่ไกลนัก จวนจะค่ำแล้วจึงแวะพักที่โรงแรมตงซาน พอวันรุ่งขึ้นก็เข้าเมืองไปแต่เช้า ไปเยี่ยมถามข่าวคราวของหานเจียสือ คนในบ้านก็รายงานว่าหานเจียสือออกไปตรวจราชการต่างเมือง ยังไม่กลับมา ดังนั้นซื้อกุยฟางและเหอต้าจึงไปพักอยู่ที่ด้านเมืองด้านตะวันออก รอให้หานเจียสือกลับมา เมื่อไม่มีอะไรทำทั้งสองก็ได้แต่ดื่มสุรา เที่ยวชมทิวทัศน์ไปวัน ๆ ได้ยินว่ามีสถานที่แห่งใดที่งามไปด้วยทิวทัศน์ก็พากันไปเที่ยวชม

วันหนึ่งเหอต้ากับซื้อกุยฟางเที่ยวชมไปถึงสถานที่แห่งหนึ่ง แลเห็นตึกช่องห้องหอแต่ไกลอยู่รำไร เสียงระฆังดังลอยมาตามลม เหอต้าจึงพูดขึ้นว่า

“ข้างหน้าคงจะมีทิวทัศน์อันงามอยู่ เราไปดูกันเถอะ”

ซื้อกุยฟางจึงเดินตามไป ก็พบวัดโบราณวัดหนึ่ง ทั้งสองเข้าไปในวัดก็พบหลวงจีนแก่ ๆ สองรูป กำลังสวดมนต์อยู่ในโบสถ์ เมื่อเห็นว่ามีแขกมาถึงจึงลุกขึ้น เชิญให้เข้าไปนั่งในกุฏิเจ้าอาวาส หลวงจีนถามขึ้นว่า

“ประสกมาแต่ใดกัน?”

ซื้อกุยฟางจึงตอบว่า

“มาเยี่ยมเพื่อนเก่าแต่ว่าไม่พบ จึงพากันมาเที่ยวชมสถานที่นี้”

หลวงจีนก็ให้เด็กยกชามออกมาต้อนรับ เมื่อเหอต้าและซื้อกุยฟางดื่มชาเสร็จ หลวงจีนก็สั่งให้เด็กเอาลูกกุญแจมาเปิดประตูหน้าต่างเพื่อให้เหอต้าและซื้อกุยฟางได้ชมดูทิวทัศน์

เมื่อเหอต้าและซื้อกุยฟางขึ้นไปชมหอพระอรหันต์ ก็สังเกตเห็นว่าหน้าวัดมีป่าละเมาะอยู่แห่งหนึ่ง ต้นไม้เขียวชอุ่มดูอึมครึมประหลาด มีต้นไม้เก่าแก่อยู่แน่นขนัด จึงถามเด็กว่า

“ป่านั้นเป็นสถานที่ใดกัน?”

เด็กตอบว่า

“เดิมทีเป็นของข้าหลวงหลิว ซื่อมาทำสวน แต่หลังจากที่ท่านข้าหลวงสิ้นชีวิตลง ก็ร้างว่างเปล่ามาเป็นเวลานาน กลายเป็นป่ารกชัฏไป”

ซือกู่ฟางได้ฟังแล้วจึงพูดกับเหอต้าว่า

“เราลองไปเที่ยวเล่นกันเถอะ”

เมื่อทั้งคู่เดินเข้าไปในสวน ก็เห็นกำแพงสวนผูกพัน อีฐที่ก่อไว้ก็ล้มเอียงรอบ ๆ บริเวณมีร่องรอยของสัตว์ป่าอยู่เกลื่อนกล่น หญ้าขึ้นรกอยู่ทั่วไป ซือกู่ฟางถอนใจแล้วพูดขึ้นว่า

“ผู้ที่สร้างสวนนี้ขึ้นมาหรือจะคิดว่าสวนจะกลายมาเป็นสภาพนี้ได้” ทันไดนั้นเหอต้าก็พูดขึ้นว่า

“ข้าทำผ้าเช็ดหน้าตกหายไป ในนั้นมีเศษเงินอยู่หลายตำลึง น่ากลัวจะตกอยู่บนหอพระ น้องท่านรออยู่ที่นี่สักครู่ข้าจะกลับไปหาตุ๋นสักประเดี๋ยวแล้วจะกลับมา” พูดจบก็เดินจากไป

ซือกู่ฟางเดินเล่นอยู่ในราวป่าเป็นนานไม่เห็นเหอต้ากลับมาเสียที ทันไดนั้นก็ปรากฏหญิงสาวสองคนเดินเข้ามาในป่า เมื่อเห็นซือกู่ฟางจึงพูดขึ้นด้วยกิริยายิ้มแย้มว่า

“ท่านข้าหลวงขอเชิญท่านไปมีเรื่องจะปรึกษา”

ซือกู่ฟางถามว่า

“ข้าหลวงของท่านคือใคร?”

หญิงสาวตอบว่า

“เมื่อท่านไปพบแล้วก็จะรู้เอง”

ซือกู่ฟางลืมหื้มตัวไปว่ากำลังคอยเหอต้าอยู่ ก็เดินตามหญิงสาวทั้งสองนั้นไป

เมื่อเหอต้ากลับมาหาซือกู่ฟาง เดินหาจนทั่วก็ไม่พบ ไม่รู้ว่าซือกู่ฟางไปอยู่ที่ไหน ตะวันเริ่มคล้อยต่ำลงทุกที เหอต้าจึงคิดว่า ‘หรือซือกู่ฟางรอเรา

นานเห็นเราไม่กลับมาเสียที่จึงกลับไปที่พักก่อนแล้ว?’ เมื่อคิดดังนั้นเขาจึงกลับมาถามยังที่พัก

ในเวลาเดียวกันนั้นชื่อกุญฟางก็ถูกหญิงสาวนำไปยังสถานที่แห่งหนึ่ง เป็นบ้านหลังใหญ่หรูหราสว่างไสว ประตูบ้านสีแดงดังคฤหาสน์ของขุนนาง ภายในห้องโถงมีขุนนางคนหนึ่งนั่งอยู่ เมื่อเห็นชื่อกุญฟางมาถึงก็เดินลงบันไดมา เชิญให้ชื่อกุญฟางนั่งอย่างมีมารยาท ชื่อกุญฟางทำการคารวะอย่างนอบน้อม ขุนนางคนนั้นจึงพูดขึ้นว่า

“ท่านมาจากแดนไกล ขอให้พักผ่อนให้สบาย ข้าเร้นกายอยู่ในที่นี่หลายสิบปีแล้วไม่เคยมีคนมา วันนี้ได้พบกับท่านนับเป็นวาสนายิ่งนัก ข้ามีลูกสาวอยู่คนหนึ่งยังไม่ได้รับหมั้นใคร เทียวแสวงหาลูกเขยที่ดีสักคนก็ยังไม่ได้ บัดนี้ข้ายินดีที่จะยกลูกสาวให้กับท่าน ขอโปรดอย่าได้ปฏิเสธ”

ชื่อกุญฟางยังไม่ทันคิดจะตอบว่าอย่างไรดี ขุนนางผู้นั้นก็สั่งสาวใช้ให้เตรียมจัดโต๊ะเพื่อประกอบพิธีแต่งงานในคืนนั้นเลย ชื่อกุญฟางก็อึ้งเงิบอยู่ด้วยความหวาดหวั่น

จากนั้นเหล่าสาวใช้ก็นำชื่อกุญฟางเข้าไปในห้องที่มีผ้า幔ผ้าแพรปักด้วยดิ้นเงินดิ้นทองงามหรูหราอร่ามตา มีหญิงงามคนหนึ่งออกมาคารวะต้อนรับ แล้วทั้งคู่ก็ร่วมประกอบพิธีเป็นสามีภรรยา กัน ชื่อกุญฟางดีใจเป็นยิ่งนักที่ได้นางงามมาเป็นคู่ นับเป็นโชควาสนาอันน่าประหลาด หลังจากนั้นเป็นต้นมาชื่อกุญฟางก็ไม่ได้พบหน้ากับข้าหลวงผู้นั้นอีกเลย ตั้งแต่เข้าจรดเย็นก็ได้แต่สนุกสนาน สำราญอยู่ในหมู่นางงามนั้น

กล่าวฝ่ายเหอต้าเมื่อกลับมาถึงบ้านพักก็ถามสวี่อู่ว่า

“เห็นชื่อกุญฟางกลับมาหรือยัง?”

สวี่อูตอบว่า

“ชื่อกุญฟางเข้าไปในเมืองพร้อมกับท่านยังไม่กลับมาเลย”

เหอต้าตกใจสงสัยนึกเกรงว่า ชื่อกุญฟางคงจะถูกสัตว์ร้ายทำอันตรายเสียในป่าหรืออย่างไร คอยจนเวลาผ่านไปหนึ่งคืน รุ่งขึ้นเหอต้าก็ไปสืบถามข่าว

ของชื้อกั๊ยฟางที่วัดอีก แต่ก็ไม่มีใครรู้ร่องรอย จนคำลงเหอต้าจึงได้แต่กลับมาอยู่ที่พัก รอฟังข่าวอยู่สิบกว่าวันก็ไม่มีข่าวคราวของชื้อกั๊ยฟาง เหอต้าจึงปรึกษากับสวี่อี แล้วจัดเก็บข้าวของเดินทางกลับบ้านกัน

โดยที่คดีฟ้องร้องสมบัติกันในอดีตยังไม่ยุติ เหอหลงเมื่อได้ข่าวว่าเหอต้ากลับมา แต่ไม่รู้ว่าชื้อกั๊ยฟางหายสาบสูญไปข้างไหน จึงเห็นเป็นโอกาสเขียนคำฟ้องต่อทางการกล่าวหาเหอต้าว่าวางแผ่นฆ่าชื้อกั๊ยฟาง ทางการจึงจับเอาตัวเหอต้ามาสอบสวนหาความกระจ่างของเรื่องราว เหอต้าไม่อาจแก้ข้อกล่าวหาได้ จึงถูกจับขังคุกไว้

ฝ่ายเหอหลงมีความอาฆาตแค้นเหอต้า จึงพยายามใช้โอกาสนี้ให้เหอต้าต้องโทษถึงตาย เทียวตติสินบนขุนนางใหญ่หน่อยให้รีบตัดสินคดีโดยเร็ว เหอต้าทนการทรมานไม่ไหวก็ได้แต่รับสารภาพว่าตนเองวางแผ่นฆ่าชื้อกั๊ยฟาง พวกกรมการเมืองจึงสรุปเอกสารตัดสินให้ลงโทษประหารชีวิตเหอต้า ครั้นแล้วก็ควบคุมตัวไปประหารยังเมืองซีอัน

กลางถึงเปาบุ้นจิ้นจุฑาธุชาเจ้าแม่จางเหนียงเหนียง ผู้ปกป้องคุ้มครองประเทศชาติ แล้วเดินทางไปแก่นนยังศาลอวีเพย เมืองซีอัน ในขณะที่เดินมาตามถนน ก็สังเกตเห็นเบื้องหน้าปรากฏกลุ่มกระอายคว้นพลุ่งขึ้น จึงถามบริวารผู้ติดตามว่า

“ข้างหน้ามีฝูงชนรุ่มล้อมกันอยู่ มีเรื่องอะไรกันหรือ?”

บริวารรายงานว่า

“วันนี้ที่แดนประหารจะมีการประหารชีวิตนักโทษ”

เปาบุ้นจิ้นจึงคิดขึ้นว่า ‘คงจะต้องมีคนได้รับความยุติธรรมเป็นแน่’ จึงสั่งให้บริวารรีบไปยับยั้งการประหาร เพชฌฆาตจึงระงับการลงดาบ แล้วนำนักโทษเข้าพบท่านเปาบุ้นจิ้น

เปาบุ้นจิ้นสืบสาวราวเรื่องถึงต้นตอจากเขา เหอต้าก็รำให้เล่าเรื่องราวให้ฟังทั้งสิ้น เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้ฟังเรื่องทั้งหมดแล้วก็ให้คนไปนำตัวคนในครอบครัวมาสอบสวน ก็ได้ความว่าไม่มีสาเหตุอันใดที่เหอต้าจะคิดฆ่าญาติ เพียงแต่ไม่

ทราบว่าช็อกกีฟางหายไประหว่างไหน เปาบุ้นจิ้นแปลกใจยิ่งนักจึงสั่งให้นำตัว
เหอต้าไปขังไว้เพื่อคอยสอบสวนใหม่ให้แน่ชัดอีกครั้ง

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นก็สั่งปิดที่ทำการ แต่งตัวเป็นนักศึกษาเดินทางไปสอบถามเรื่องราวของซือก๊วยฟางยังวัดโบราณพร้อมกับเซีย่ป้าและสวีอี ก็ได้พบกับหลวงจีนสองรูปนั่งอยู่ในกุฏิเจ้าอาวาส เมื่อหลวงจีนเห็นคนทั้งสามเข้ามาก็ลุกขึ้นต้อนรับพร้อมทั้งเชิญให้นั่ง แล้วถามขึ้นว่า

“ประสกมาทำอะไรกันหรือ?”

เปาบุ้นจิ้นตอบว่า

“พวกเราเดินทางจากเสฉวนมาถึงที่นี่รู้สึกอ่อนเพลียเป็นกำลัง ใครขอ
รบกวนค้างที่อารามแห่งนี้สักคืน พรุ่งนี้ก็จะเดินทางต่อ”

หลวงจีนจึงตอบว่า

“ประสกจะพักค้างคืนก็ได้อยู่ เพียงแต่เกรงว่าผูกหมอนที่จะนอนไม่ค่อย
พร้อม”

เมื่อตกลงจะแรมคืนแล้วเปาบุ้นจิ้นก็ออกไปเดินเล่นตามระเบียบคนเดียว
ในขณะที่เดินอยู่ก็เห็นเด็กคนหนึ่งออกมา เปาบุ้นจิ้นจึงถามว่า

“เจ้าช่วยพาข้าไปเดินชมบริเวณรอบ ๆ หน่อยได้ไหม แล้วข้าจะให้เงิน
เจ้าไปซื้อผลไม้กิน”

เด็กคนนั้นเห็นว่าเปาบุ้นจิ้นเป็นคนแปลกหน้าก็เลยพูดยิ้ม ๆ ว่า

“เมื่อฤดูใบไม้ผลิที่ผ่านมาก็มีนักศึกษา มาเที่ยววัดสองคน แล้วก็หายไปคน
หนึ่ง วันนี้ท่านมากันกี่คนล่ะ?”

เปาบุ้นจิ้นกำลังคิดจะสืบหาต้นตอของเรื่องนี้อยู่พอดี เมื่อได้ยินคำพูดของเด็กคนนั้น จึงพยายามถามเด็กอย่างละเอียดถึงเรื่องที่เกิดขึ้น เด็กนั้นเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฟัง ทั้งยังพาออกมาที่ประตูวัดชี้ให้ดูแล้วพูดว่า

“ป่าข้างหน้านั้นน่าจะจะมีผีปีศาจออกมาหลอกหลอนผู้คน วันนั้น นักศึกษาคนหนึ่งเดินเข้าไปเที่ยวในป่าแล้วหายสาบสูญไป จนบัดนี้ยังไม่รู้ว่าอยู่ที่ไหนเลย”

เปาบุ้นจิ้นก็กำหนดเรื่องราวที่ได้ยินไว้ กลับเข้ามาพักค้างในวัดหนึ่งคืน

รุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นก็เดินเข้าไปในป่ากับสวี่อี่เพื่อสืบหาข้อมูล เห็นแต่ป่ารอบทิศล้วนรกร้างว่างเปล่า บรรยากาศครึ้มเย็น ไร้สรรพสำเนียงใด ๆ ในขณะที่กำลังนึกสงสัยอยู่ในใจก็พลันได้ยินเสียงหัวเราะขึ้นกลางป่า เปาบุ้นจิ้นจึงแหวกพงไม้เข้าไปดู เห็นหญิงสาวกลุ่มหนึ่งคลอเคล้าผู้ชายอยู่บนแผ่นหิน ต้มเหล้าสำราญกันอยู่ เปาบุ้นจิ้นเดินเข้าไปใกล้ ๆ แล้วส่งเสียงทวาดขึ้น หญิงสาวทั้งหลายต่างก็วิ่งหนีกันไปหมด เหลือทิ้งไว้แต่ซือก๊วยฟางนั่งงุ่นงองไม่รู้สีกตัวอยู่บนก้อนหิน เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เชียบ้า และสวี่อี่ประคองตัวกลับไป

ล่วงอีกหลายวันซือก๊วยฟางก็อาเจียนเอาพิษออกมาจำนวนมาก ที่ทำเหมือนกับเพิ่งฟื้นจากฝัน ค่อย ๆ รู้สึกตัวขึ้นมา เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งเปิดศาลขึ้นนั่งบนบัลลังก์แล้วให้เชียบ้าไปจับตัวเหอหลงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีมายังศาล สอบถามซือก๊วยฟางถึงสาเหตุที่หายตัวไป ซือก๊วยฟางจึงเล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ฟัง เมื่อเล่าจบก็ร้องไห้ไม่หยุด เปาบุ้นจิ้นจึงพูดว่า

“นี่ถ้าข้าไม่ได้ไปที่นั่นด้วยตัวเอง ไหนเลยจะรู้ว่ามีการแปลก ๆ แบบนี้เกิดขึ้น” แล้วเปาบุ้นจิ้นก็ถามเหอหลงว่า

“เจ้าไม่รู้ว่าคนยังมีชีวิตอยู่หรือตายไปแล้วทำไมจึงเที่ยวฟ้องร้องว่า เหอต้าวางแผนฆ่าซือก๊วยฟาง? ตอนนี้ซือก๊วยฟางยังมีชีวิตอยู่ เจ้าสมควรจะได้รับโทษอย่างไร?” เหอต้าร้องให้พูดว่า

“เหตุทั้งนี้เพราะคดีฟ้องร้องเรื่องทรัพย์สินในบ้านคั่งค้างมาหลายปียังตัดสินไม่ได้ เหอหลงจึงเคียดแค้น เอาเรื่องซือก๊วยฟางหายตัวไปมาฟ้องร้องเพื่อหวังจะฆ่าผู้น้อยให้ตายไป”

เปาบุ้นจิ้นก็เชื่อความว่ามีมูล จึงสั่งลงทัณฑ์โบยเหอหลง เหอหลงจนด้วยเหตุผลจึงยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงสรุปคำตัดสินให้ลงโทษโบยเหอหลงหนึ่งร้อยที แล้วเนรเทศไปอยู่ในกองทัพประจำการที่เมืองซางโจว ไม่ให้กลับบ้านเกิดตลอดชีวิต และลงโทษขุนนางที่รับสินบนของเหอหลงไม่สอบสวน

หาความกระจำเริญเรื่องที่เหอตำถุกใส่ร้าย และยังทรมานให้ยอมรับสารภาพ
ตัดสินให้ปลดออกจากตำแหน่ง ส่วนชื้อก๊วยฟางและเหอตำให้พ้นผิดปล่อย
กลับไป

คดีช้อนมิดคินมิด

ชนากานต์ นาไทย แปล

เล่ากันว่า มีชาวบ้านคนหนึ่ง ชื่อว่าโจวจิ้ง หาเลี้ยงชีพด้วยการตัดฟืนขาย วันหนึ่งเขาขึ้นไปเก็บฟืนบนเขา แล้วหอบเข้าไปขายในเมือง ลืมหยิบเอามิดที่เสียบอยู่ในกองฟืนออก นำฟืนไปขายให้กับนักศึกษาคนหนึ่งชื่อว่าหลูฉือเฉียน ได้เงินมาสองเฟินจึงกลับบ้าน

ครั้นพอตกบ่ายกลับไปตัดฟืนอีก จึงนึกขึ้นได้ว่าลืมมิดไว้ในกองฟืนที่ขาย ไปจึงรีบตรงไปยังบ้านของหลูฉือเฉียนเพื่อขอมิดคืน หลูฉือเฉียนใจแคบไม่ยอมคืนให้ โจวจิ้งอารมณ์ร้อนจึงด่าว่าอย่างหยาบคาย หลูฉือเฉียนนั้นเป็นศิษย์ในสำนักของเปาบุ้นจิ้น จึงอาศัยบารมีอันนี้ เขียนคำฟ้องร้อง แล้วให้คนที่บ้านนำไปส่งยังอำเภอ

เมื่อเปาบุ้นจิ้นสอบถามถึงต้นสายปลายเหตุของเรื่อง เห็นว่าเรื่องราวเพียงเล็กน้อยจึงตัดสินใจไปตามเนื้อผ้า ให้นำเอาตัวโจวจิ้งมาโบยห้าที แล้วจึงปล่อยตัวกลับไป

ฝ่ายโจวจิ้งไม่พอใจที่ถูกลงโทษ จึงกลับไปด่าประจาน หลูฉือเฉียนที่หน้าประตูบ้านไม่หยุด หลูฉือเฉียนจึงไปร้องเรียนกับท่านเปาบุ้นจิ้นด้วยตัวเองว่า

“โจวจิ้งดื้อรั้นปลิ้นปล้อนเป็นยิ่งนัก ถูกท่านอาจารย์ลงโทษแล้วยังไม่หลาบจำ เที้ยวพาลเอะอะโวยวาย เที้ยวด่าไปตามท้องถนน ขอให้ท่านอาจารย์เพิ่มโทษของเขาให้หนักยิ่งขึ้น จึงจะทำให้เขารู้สึกตัวได้”

เปาบุ้นจิ้นคิดในใจว่า

‘ชายผู้นี้เป็นแค่เพียงชาวบ้านธรรมดาคนหนึ่งเท่านั้น แต่กลับกล้าด่าคนชั้นปัญญาชนโดยไม่เกรงกลัว ดูท่ามิดดัดฟันของเขาจะต้องเสียบอยู่ในกองฟืนที่ขายไปเป็นแน่แท้ แต่ถูกหลูญื่อเฉียนเก็บซ่อนไว้ ข้ายังมาถูกลงโทษอีก จึงเป็นเหตุให้ไม่พอใจ’

คิดแล้วเปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้สมุนที่ซื้อหี้อีเจียออกไปปฏิบัติกรอย่างเป็นความลับ ทั้งให้นำเอาตัวโจวจึงไปขังไว้ก่อน

ฝ่ายหี้อีเจียไปยังบ้านของหลูญื่อเฉียน พูดกับภรรยาหลูญื่อเฉียนว่า

“หลูฮูหยิน คนที่เทียวด่าว่าท่านนั้น สามีของท่านเอาตัวไปฟ้องศาลแล้ว ครั้งแรกถูกลงโทษไปห้าที วันนี้ยังจะโดนอีกสิบที สามีของท่านจึงให้ข้ามาบอกว่า ให้เอามิดดัดฟันคืนให้เขาไปเสียเถิด”

ภรรยาของหลูญื่อเฉียนจึงถามขึ้นว่า

“ทำไมสามีของข้าจึงไม่มาด้วยตัวเองล่ะ?”

หี้อีเจียจึงตอบว่า

“สามีของท่านได้พบเจ้านายของข้าก็ต้องอยู่รอจนตีมน้ำชาเสร็จเสียก่อน จะกลับมาได้อย่างไร?”

ภรรยาของหลูญื่อเฉียนก็เชื่อว่าเป็นจริง จึงนำเอามิดดัดฟันออกมาคืน หี้อีเจียจึงนำเอามิดกลับไปมอบให้ท่านเปาบุ้นจิ้นยังศาล

“นายท่าน มิดอยู่นี่”

เมื่อโจวจึงเห็นมิดจึงพูดขึ้นว่า

“นี่แหละมิดของข้า”

หลูญื่อเฉียนหน้าซีดเผือด เปาบุ้นจิ้นจึงแสวงตวาดว่า

“โจวจึง เจ้าอย่าถือโทษข้าที่สั่งโบยเจ้าเลย เจ้าจะทวงมิดคืนก็ควรจะขอ ร้องเขาด้วยคำพูดดี ๆ เขาไม่ได้ดูจะรู้ได้อย่างไรกันแล้วว่ามิดอยู่ในกองฟืน เจ้ากลับบังอาจด่าเป็นคำหยาบคาย รู้หรือไม่ว่าการด่าว่าปัญญาชนนั้นควรจะได้รับโทษสถานใด? ข้าเอาโทษเจ้าแต่น้อยเพียงแค่โบยห้าที ในคำฟ้องร้อง หลูญื่อเฉียน ก็บอกว่าจะเอามิดมาคืนให้กับเจ้า แต่เจ้ายังกลับไปด่าเขาอีก วัน

“ถึงแม้ว่าจะคืนมิดให้เจ้าไป แต่เจ้าก็ยังจะต้องถูกโบยอีกยี่สิบที”

โจวจิ้งได้ฟังก็โขกศีรษะลงกับพื้นขอความกรุณาให้ยกโทษ เปาบุ้นจิ้นพูดว่า

“เจ้าต้องโขกศีรษะขอขมาต่อหน้าบัณฑิตหลูฉือเฉียนก่อน ข้าจึงจะอภัยโทษให้กับเจ้า” โจวจิ้งสะดุ้งตกใจ รีบโขกศีรษะต่อหน้าหลูฉือเฉียนเป็นหลายครั้ง แล้วรีบเดินจากไป หลังจากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็ตำหนิหลูฉือเฉียนว่า

“เขาตัดพินชายเลี้ยงชีพ ก็เหนื่อยยากลำบากอยู่แล้ว เจ้ายังจะไปเอามิดของเขามาอีก จิตใจที่เมตตาของเจ้าอยู่ที่ไหนกัน? หากแม้ว่าข้าเข้าข้างปัญญาชน ไม่สืบเรื่องราวให้ชัดเจน ข้ายังโบยชาวบ้านคนนี้อีก เท่ากับว่าข้านำความเดือดร้อนให้แก่ราษฎร ข้าได้ประกาศไปต่อหน้าคนทั้งหลายว่าตัวเจ้าเองจะยอมเอามิดคืนให้เขา การสั่งให้โจวจิ้งค่อมคำนับขอบคุณเจ้าก็เป็นเพราะต้องการให้เจ้าสำนึกเกิดความละอายใจขึ้นบ้าง”

เปาบุ้นจิ้นพูดจนหลูฉือเฉียนหน้าแดงด้วยความอับอาย ไม่มีถ้อยคำโต้แย้ง ได้แต่กลับออกมา

ส่งคนให้ไปหลอกเอามิดตัดพินที่บ้านหลูฉือเฉียนมา คือการใช้ปัญญา

ต่อหน้าผู้คนบิดเบือนความผิดของหลูฉือเฉียน คือการใช้เมตตา

ตำหนิและกำชับลับหลังให้หลูฉือเฉียนปรับปรุงตัว คือการชี้แนะสั่งสอน

ด้วยการตัดสินเพียงครั้งเดียวนี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณธรรมพร้อมสามประการในตัวของท่านเปาบุ้นจิ้น

คดีลูกบอลงาช้างสีแดง

ชนากานต์ นาไทย แปล

เล่ากันว่าในเมืองหลวงมีครอบครัวที่ร่ำรวยอยู่ครอบครัวหนึ่ง เจ้าของบ้านแซ่พานชื่อหยวนหลิว ผู้คนเรียกขานกันว่าท่านผู้เฒ่า เป็นครอบครัวขุนนางเก่า ลูกชายคนที่แปดของพานหยวนหลิวชื่อพานฉีว อายุเพิ่งจะย่างเข้ายี่สิบปี รูปลักษณะสำอางท่าทางดี

วันหนึ่งในเทศกาลเซ็งเหม็ง ท่านผู้เฒ่าออกไปทำพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษยังสุสาน ในบ้านของเขามีลูกบอลงาช้างสีแดงอยู่คู่หนึ่ง เป็นของล้ำค่าของแผ่นดิน ซึ่งช่งเงินจงฮ่องเต้พระราชทานให้แก่บรรพบุรุษของเขา หลังจากที่ท่านผู้เฒ่าออกไปข้างนอก พานฉีวจึงนำเอาลูกบอลงาช้างออกไปเล่นอยู่ครู่หนึ่ง ขณะที่เดินไปมาอยู่ข้างนอกบ้านก็พลันเห็นว่าตรงประตูบ้านของท่านผู้เฒ่าหลิวที่อยู่ตรงข้ามเปิดม่านไว้ครึ่งหนึ่ง ด้านล่างม่านเห็นชายกระโปรงสีแดงและรองเท้ายู่เล็ก ๆ น่ารักน่าเอ็นดูยิ่งนัก พานฉีวเห็นแล้วก็รู้สึกกลุ่มหลงปรารถนาจะเห็นหน้านางเจ้าของชายกระโปรงนั้น แต่ก็ไม่สามารถทำได้ ขณะนั้นหวางก๊วยคนเฝ้าประตูบ้านจึงเอ่ยกับพานฉีวว่า

“นายท่านมาเดินเตร่อยู่ตรงนี้มีอะไรหรือ?”

พานฉีวจึงบอกความปรารถนาไปโดยตรง หวางก๊วยจึงแนะนำว่า

“ถ้านายท่านต้องการจะเห็นนาง ก็ะยากเย็นอะไรเล่า?”

ครั้นแล้วก็บอกแผนให้พานฉีวเอาลูกบอลงาช้างออกมาเล่นแล้วแกลังโยนลูกบอลเข้าไปหลังม่านนั้น จากนั้นแสวงทำเป็นไล่ตามลูกบอลเข้าไป ก็จะได้

เห็นหน้านางนั่นเอง พานชีวิตก็ทำตามทีหวางก๊วยแนะนำ ก็ได้พบหน้าหญิงคนนั้นตามที่ใจปรารถนา พบว่านางมีอายุได้สิบหกปี ดวงตากลมโต แก้มทั้งสองข้างเป่งปลั่งดังลูกท้อ สวยงามจนหาอะไรมาเปรียบมิได้ นางมีชื่อว่า ฮวาชีวิต เมื่อเห็นพานชีวิตก็ประสานมือค้ำับทักทาย

“ท่านเข้ามาที่นี่ด้วยเหตุใด?”

พานชีวิตยิ้มตอบว่า

“ข้าเล่นลูกบอลลงข้างอยู่ บังเอิญตกเข้ามาในนี้จึงตามเข้ามา หากเป็นการละเมิดรบกวนต่อแม่นาง ก็ขอได้โปรดยกโทษให้ข้าด้วย”

ฮวาชีวิตเห็นว่าพานชีวิตรูปร่างสง่างามกว่าบุรุษทั่วไปก็เกิดจิตพิศवास จึงตอบกลับด้วยรอยยิ้มว่า

“วันนี้ท่านพ่อกับท่านแม่ออกไปเดินเล่นข้างนอก จึงนับเป็นวาสนาที่ได้พบกับท่าน จึงอยากขอเชิญท่านอยู่ดื่มและคุยเล่นเป็นเพื่อนข้าสักครู่”

พานชีวิตได้ฟังแล้วทั้งสงสัยทั้งหวาดกลัวไม่กล้าตอบรับ ฮวาชีวิตจึงดึงเสื้อของพานชีวิตแล้วพูดว่า

“หากท่านไม่ยอมทำตามใจข้า ข้าจะฟ้องว่าท่านบุกรุกเข้ามา”

พานชีวิตจนปัญญาได้แต่ยอมทำตามใจนาง ทั้งคู่พากันเข้าไปดื่มในห้องเมื่อได้ดื่มสนทนากันไป น้ำใจของทั้งสองก็ผูกพันสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว

ฮวาชีวิตถามขึ้นว่า

“ปีนี้ท่านอายุเท่าไร?”

พานชีวิตตอบว่า

“สิบเก้าปีแล้ว”

นางจึงถามต่อไปอีกว่า

“ท่านมีครอบครัวแล้วหรือยัง?”

พานชีวิตตอบว่า

“ข้ายังไม่เคยแต่งงาน”

ฮวาชีวิตจึงพูดว่า

“ข้าเองก็ยังไม่มีการผูกพันด้วย ถ้าหากท่านไม่กลัวเสียเกียรติ ข้ายินดีที่จะคอยปรนนิบัติรับใช้ท่านตลอดไป”

พานชีว์ตกใจตอบว่า

“แม่นางเลี้ยงเหล้าข้าก็เป็นความเมตตาอันใหญ่หลวงแล้ว การที่แม่นางเสนอน้ำใจมาเยี่ยงนี้ หากบิดาของแม่นางทราบเรื่องราว ตัวข้าเองจะหลีกพ้นจากหายนะแห่งนี้ได้อย่างไร”

ฮวาชีว์ตอบว่า

“ห้องของข้าเป็นที่ลับรโหฐานอยู่ ท่านพ่อและท่านแม่ไม่มีทางทราบเรื่องหรอก ท่านอย่ากังวลไปเลย”

เมื่อพานชีว์เห็นหญิงสาวมีเจตนาแน่วแน่ อารมณ์จึงเริ่มหวั่นไหว ทั้งคู่จึงพากันขึ้นสู่เตียงร่วมรสอภิรมย์กัน เมื่อเสพสุขกันเรียบร้อยแล้ว พานชีว์จึงสวมเสื้อผ้าแล้วกล่าวคำล่ำลา หญิงสาวจึงบอกกับพานชีว์ว่า

“ข้ามีความในใจอยากจะบอกกับท่าน วันนี้นับเป็นวาสนาที่เราต่างก็ร่วมสุขกันได้ ตัวข้าเองก็ยังไม่ได้แต่งงาน ท่านเองก็ยังไม่มีการบวช เหตุใดเราทั้งสองจึงไม่ลองบอกผู้ใหญ่ให้เจรจาแต่งงานกันเล่า?”

พานชีว์ก็รับปากนาง ทั้งสองก็ร่วมกันสาบานต่อฟ้าว่าจะไม่บิดพลิ้วต่อกัน

เมื่อพานชีว์กลับมาบ้านก็เฝ้าหลงใหลคะนึงคิดถึงฮวาชีว์ทั้งวันทั้งคืน จนร่างกายผ่ายผอม บิดามารดาของเขาถามถึงสาเหตุเป็นหลายครั้ง พานชีว์จึงเล่าเรื่องความรักที่เขามีต่อหญิงสาวตระกูลหลิวให้ฟัง ด้วยความรักบุตร บิดาของพานชีว์ก็รีบส่งแม่สื่อไปปรึกษาเรื่องแต่งงานกับท่านผู้เฒ่าหลิว แต่ท่านผู้เฒ่าหลิวพูดกับแม่สื่อว่า

“ข้าไม่มีลูกชาย มีเพียงแต่ลูกสาวฮวาชีว์คนเดียว ไม่อาจให้แต่งงานแล้วออกไปอยู่กับเจ้าบ่าวได้ จะต้องแต่งแล้วรับเอาลูกเขยเข้ามาอยู่ในบ้านจึงจะตกลง”

แม่สื่อจึงกลับมาบอกกับท่านผู้เฒ่าพาน ผู้เฒ่าพานจึงใคร่ครวญว่า ‘ตัวเองก็มีลูกชายอยู่คนเดียวจะให้แต่งงานแล้วออกไปอยู่ข้างนอกได้อย่างไรกัน

คิดว่าคงเป็นข้ออ้างของตระกูลหลิวที่จะบอกปิดเรื่องการแต่งงาน' คิดแล้วจึงพูดกับพานชีว่า

“ในเมื่อตระกูลหลิวไม่ยินดีที่จะแต่งงาน ในเมืองหลวงนี้ก็ยังมีตระกูลที่มีทั้งเงินและมีอิทธิพลอีกตั้งมากมาย จะต้องกลุ้มเรื่องหาคู่ไม่ได้ไปใย? พ่อจะไปเจรจาหาคนอื่นมาให้แต่งงานกับตัวเอง”

พานชีนั่งเงิบมิมิอาจตัดทานได้ หลังจากนั้นผู้เฒ่าพานก็ไปส่งขอลูกสาวของตระกูลจ้าวมาเป็นเจ้าสาว โดยเหตุนี้พานชีจึงหยุดสิ้นการติดต่อกับนางฮวาชีวไป

เมื่อถึงวันแต่งงาน ผู้คน ขบวนขันหมากเต็มประตูไปหมด เสียงดนตรีดังกังวาล ฮวาชีวออกมายืนเขม่นมองไปยังบ้านตรงข้าม ถามสาวใช้ว่า

“วันนี้ที่บ้านตระกูลพานเขามีงานอะไรกันหรือ จึงได้เสียงดังครึกครื้นขนาดนี้?” สาวใช้ตอบว่า

“วันนี้เป็นวันแต่งงานของลูกชายสกุลพานกับลูกสาวตระกูลจ้าว”

เมื่อฮวาชีวได้ฟังแล้วก็ครวญคิดถึงสัมพันธ์สาวทที่ผ่านมา ก็ร้องให้น้ำตาร่วงราวสายฝน นึกเสียใจโทษตัวเอง และด้วยความอัดอั้นใจพูดไม่ออก ฮวาชีวตรอมใจจนถึงแก่ความตาย บิดามารดาของนางก็ร้องไห้ด้วยความเสียใจเป็นที่ยิ่ง แต่ก็ไม่รู้ถึงสาเหตุการตายของนาง ได้แต่สั่งให้คนใช้ซื้อหวางเวน และหลี่ชินนำเอาศพของนางไปฝังยังประตูทางด้านใต้

เมื่อหลี่ชินกลับมาบ้านก็เป็นเวลาค่ำแล้ว จิตใจยังนึกถึงรูปสรีระโฉมอันน่ารักของฮวาชีว ให้นึกเสียดายเป็นหนักหนา จึงบอกกับพ่อแม่ว่า

“คืนนี้มีงานต้องออกไปทำข้างนอก”

พ่อแม่ก็อนุญาตหลี่ชินรอจนถึงยามสอง แสงจันทร์สว่างนวล ก็ตรงไปขุดสุสานเปิดโล่งออก พิศดูหน้าแม่นางฮวาชีวเห็นยังสดใสร่าวกกับยังมีชีวิตอยู่ ก็รำพึงว่า

“ช่างน่าเสียดายสาวน้อยคนนี้นัก จักนอนนอนกับร่างนางสักคืน แม้ว่าจะต้องตายก็ยอม”

รำพึงเสร็จก็เปลี่ยนผ้าที่สวมใส่อยู่กับศพออก แล้วเข้าร่วมหลับนอนกับนาง

ครูใหญ่ถัดมาร่างของฮวาชีวก็มีอาการขยับตัว ค่อย ๆ ลืมตาขึ้น จนในที่สุดก็สามารถขยับปากพูดออกมาได้

“ใครกันนะบังอาจมานอนกับข้า”

หลี่ซินตกใจตอบว่า

“ข้าคือหลี่ซิน คนใช้ที่บ้านแม่นางเอง นายท่านสั่งให้ข้านำเอาแม่นางมาฝังที่นี่ แต่เนื่องจากข้านึกเสียดายร่างของแม่นางอยู่จึงแอบมาขุดโลงศพดูว่าแม่นางเป็นอย่างไรบ้าง นึกไม่ถึงเลยว่าแม่นางจะกลับฟื้นคืนชีพมาได้ นับว่าสวรรค์ได้ช่วยไว้โดยแท้!”

ฮวาชีวนึกลำดับความหววนคิดถึงเรื่องราวที่ผ่านมา จึงเล่าเรื่องราวความรักของตัวเองให้กับหลี่ซินฟัง

“นี่เพราะพานชีวผิดคำมั่นสัญญา จึงทำให้คับแค้นใจจนตาย วันนี้สวรรค์เมตตาคืนชีวิตมา นับเป็นวาสนาที่ท่านมาขุดสุสาน จึงได้กลับฟื้นขึ้นอีกครั้ง บุญคุณอันนี้ไม่มีอะไรที่จะมาตอบแทน ข้าเองก็ไม่คิดอยากกลับบ้าน ยินดีที่จะไปอยู่ร่วมกับท่าน เสื้อผ้าและสิ่งของที่มีอยู่ทั้งหมดในโลงนี้ก็ยกให้ท่านไปทั้งหมด” หลี่ซินดีใจเป็นอย่างยิ่ง รีบปิดสุสานไว้อย่างเดิม และกลับไปพร้อมกับฮวาชีว

ฟ้ายังไม่ทันสว่าง เขาก็มาเคาะประตูบ้าน แม่ของหลี่ซินเห็นเขาพาผู้หญิงกลับมาด้วยจึงถามขึ้นด้วยความแปลกใจ หลี่ซินจึงบอกว่า

“ผู้หญิงนี้อยู่ในช่องนางโลม รู้จักกับข้ามานานหลายปีแล้ว วันนี้ตัดสินใจเลิกจากอาชีพเดิมมาแต่งงานกับข้า ข้าจึงพามาให้พบกับพ่อแม่”

แม่ของเขาก็เชื่อเรื่องที่เขาพูด ทั้งสองจึงอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา ต่างก็รักใคร่ซึ่งกันและกันมาก ผู้คนทั้งหลายต่างก็ไม่มีใครรู้ว่าหญิงคนนี้ก็คือฮวาชีวนั่นเอง หลี่ซินเอาเสื้อผ้าและเครื่องประดับทั้งหมดของฮวาชีวไปขายยังถิ่นอื่น และจากการขายเสื้อผ้าและเครื่องประดับนี้เองทำให้เขากลับ

กลายเป็นผู้มีฐานะขึ้นมา

เวลาผ่านไปครึ่งปี บังเอิญบ้านข้างเคียงเกิดเพลิงไหม้ และไฟได้ลุกลามไปถึงบ้านของหลี่ชิน ฮวาชีวิตจิตใจจนคิดอะไรไม่ออก รีบหนีออกมาทั้ง ๆ ที่สวมเสื้อบางอยู่ ละล้าละลังไม่รู้ว่าจะไปทางไหนดี ด้วยพลัดหลงกับหลี่ชิน เดินสะเปะสะปะไปตามชอกชอยหลายสาย จนมาถึงที่ที่จำได้ว่าเป็นบ้านเดิมของตนเอง จึงเข้าไปเคาะประตูเรียก คนเฝ้าประตูร้องถามว่า

“ใครมาเคาะประตูนะ?”

ฮวาชีวิตตอบว่า

“ข้าเองฮวาชีวิต ข้ากลับมาเยี่ยมท่านพ่อกับท่านแม่” คนเฝ้าประตูก็ยกถามด้วยความตื่นตกใจว่า

“คุณหนูฮวาชีวิตายไปตั้งครึ่งปีแล้ว ยังจะมาเคาะประตูได้อย่างไรกัน? คงต้องเป็นภูตผีวิญญานแน่ ๆ พรุ่งนี้ข้าจะไปบอกให้พ่อแม่ของคุณหนู นำเงินทองและเสื้อผ้าไปเผาให้คุณหนู คุณหนูวางใจกลับไปโดยดีเถอะ”

คนเฝ้าบ้านไม่กล้าเปิดประตู ฮวาชีวิตอยากจะเข้าไปก็เข้าไม่ได้ ลมก็หนาว เสื้อที่ใส่ก็บางเบา น้ำตาไหลพรากไม่รู้ว่าจะบากหน้าไปอาศัยใคร พลันเห็นบนเรือนบ้านตระกูลพานตรงข้ามยังมีแสงตะเกียงส่องแสงแวววาวอยู่ นางจึงตรงเข้าไปเคาะประตูบ้าน ยามถามด้วยความแปลกใจว่า

“ใครเคาะประตูนะ?”

ฮวาชีวิตตอบว่า

“ช่วยไปเรียนท่านพานชีว ว่าข้าคือฮวาชีวิต บ้านตระกูลหลิว พานชีวเคยเล่นลูกบอลงาช้างสีแดงจนเป็นเหตุให้ได้พบหน้ากัน คินนี้ข้ามีเรื่องเดือดร้อนจึงบากหน้ามาขออาศัย”

ยามจึงไปบอกพานชีว พานชีวครุ่นคิดด้วยความประหลาดใจ หากเป็นลูกสาวตระกูลหลิวบ้านตรงข้ามก็ตายไปแล้วตั้งครึ่งปี เห็นจะเป็นวิญญานที่ยังร่อนเร่อยู่เป็นแน่ จึงสั่งให้หลี่จี้จุดตะเกียง นำเอาเงินและเสื้อผ้ามาเผาให้กับนาง แล้วคว้ากระบี่เปิดประตูออกไปดู ก็เห็นฮวาชีวิตกำลังร้องไห้ดูน่าเวทนาอยู่จริงๆ

พานชีวจึงพูดกับนางว่า

“พ่อแม่ของแม่นางก็เป็นมหาเศรษฐี ท่านไปรับเครื่องเช่นไห้วจากบ้านของท่านเองก็ได้ เหตุใดต้องมารบกวนข้าให้ลำบาก” พุดจบกก็เผาเงินแล้วสั่งให้หลี่จี่รีบปิดประตู ฮวาชีวก็ไม่ยอมไป ยังร้องคร่ำครวญอยู่ไม่ขาดเสียง

“ท่านเป็นคนทรยศต่อความรัก ช่างไม่รู้สึกลำบากเสียเลย”

พานชีวโกรธเป็นพินเป็นไฟ กลับออกมาอีกครั้ง คงกระบี่เข้าฟันฮวาชีวถึงแก่ความตาย แล้วก็ปิดประตูกลับเข้าบ้านไป

ใกล้สิ้นยามห้า ตำรวจลาดตระเวนก็ตะโกนโหวกเหวกอยู่หน้าประตูว่า

“มีศพผู้หญิงหัวขาด อยู่ข้างนอกเลือดเต็มไปหมด” จากนั้นตำรวจลาดตระเวนก็รายงานไปยังกรมการเมือง

ขณะเดียวกัน ผู้คนในย่านนั้นก็กล่าวขวัญร่ำลือกันไปทั่ว ท่านผู้เฒ่าหลิวทราบเรื่องเข้าก็สงสัยเป็นอย่างยิ่ง ครั้นพอตกกลางคืนก็ฝันเห็นลูกสาว ‘ฮวาชีว’ มาบอกกล่าวว่า

“ลูกถูกพานชีวฆ่าตาย ซากศพตอนนี้ยังอยู่ที่ประตูนอกบ้านของเขา ขอให้ท่านพ่อแก้แค้นให้ลูกด้วย”

พุดจบกก็จากไปพร้อมน้ำตา ท่านผู้เฒ่าหลิวตื่นขึ้นมาก็นำเอาความฝันเล่าให้กับภรรยาฟัง แล้วสรุปว่า

“ครั้งนั้นฮวาชีวคงจะไม่ตายจริง เข้าใจว่าสุสานคงจะถูกกลอบเปิดเป็นแน่”

วันรุ่งขึ้นจึงไปขุดสุสานดู ก็ไม่พบซากศพตามที่คาดคิดไว้

ผู้เฒ่าหลิวจึงเขียนคำฟ้องยื่นต่อเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นให้คนไปตามตัวพานชีวมาสอบสวน โดยยกเอาเรื่องการลักลอบเปิดสุสาน และเรื่องการฆ่าฮวาชีวขึ้นมาถาม พานชีวไม่ทราบเรื่องราว ไม่สามารถให้ปากคำได้ เปาบุ้นจิ้นจึงให้เขาเล่าเรื่องที่ทราบ พานชีวจึงให้การเรื่องที่เข้าใช้กระบี่ฟันวิญญาน เปาบุ้นจิ้นยังสงสัยอยู่จึงยังไม่ทำการตัดสิน ให้นำตัวพานชีวไปขังไว้ในคุกก่อน

จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็ให้ติดประกาศไปทั่วว่า

‘เนื่องจากพานชีวะถูกจับ ในฐานะฆ่าฮวาชีวะตาย แต่พานชีวะไม่ยอมรับ
สารภาพ แต่เรื่องยังไม่แจ้งว่าในครั้งแรกใครเป็นคนเปิดสุสาน ช่วยให้ฮวาชีวะ
ฟื้นคืนชีพขึ้นมา ผู้ใดสามารถบอกเรื่องราวความเป็นมาได้ จะให้เงินรางวัล
เป็นเงินหนึ่งพันพวง’

หลี่ซินมาเห็นประกาศนี้ก็รีบเข้าไปรายงานให้เป่าบู้จิ้นทราบถึงเรื่อง
ราวที่ฮวาชีวะฟื้นคืนชีพเพื่อขอรับเงินรางวัล

เป่าบู้จิ้นตัดสินใจว่า หลี่ซินลักลอบเปิดสุสานโดยไม่ควร ทำให้พานชีวะเข้า
ใจผิดฆ่าฮวาชีวะตาย ให้นำตัวหลี่ซินไปประหารชีวิต ส่วนพานชีวะให้พ้นโทษ
ออกกล่าวหาไป

ต่อมาภายหลังพานชีวะครุ่นคิดถึงแต่เรื่องของฮวาชีวะในอดีต ก็ให้รู้สึก
กลัดกลุ้มรุ่มร้อนอยู่เป็นนิจ จนในที่สุดก็กำเริบเป็นโรคร้ายตายไปอีกคน นี่
นับว่าเป็นการแก้แค้นของฮวาชีวะเองโดยแท้

คดีไร้ผู้สืบสกุล

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัชซ์ แปล

เล่ากันมาว่าในเมืองไคฟงมีชายผู้หนึ่งนามว่าจางโย่ว ชั่วชีวิตของจางโย่วสร้างแต่บุญกุศล ทว่าจนแก่ชราแล้ว จางโย่วก็ยังไม่มียุตรสืบสกุลเลย ในขณะที่เดียวกันที่นอกเมืองมีชายผู้หนึ่งนามว่าเสิ่นฉิ่ง ชั่วชีวิตของเสิ่นฉิ่งก่อกรรมทำชั่วไว้มากมาย ชอบลักเล็กขโมยน้อย ทว่าเสิ่นฉิ่งกลับมียุตรชายถึงห้าคน บุตรสาวอีกสองคน บุตรทั้งเจ็ดล้วนอยู่ด้วยกันพร้อมหน้า ด้วยเหตุนี้เมื่อจางโย่วตายไป ก็ตายตาไม่หลับ จึงไปยื่นหนังสือร้องเรียนแก่พญายม ความว่า

‘ร้องเรียนเรื่องไม่สมควรขาดบุตรสืบสกุล

สุภาสิตกล่าวไว้ว่า สร้างสมบุญบารมีไว้มาก ลูกหลานย่อมมาก ในคัมภีร์ว่าไว้ว่า ผู้ทำความดีย่อมมีทายาทสืบสกุล เรื่องนี้เป็นกฎเกณฑ์ธรรมชาติ ชั่วชีวิตของข้าไม่เคยกล้าทำสิ่งใดผิดทำนองคลองธรรม เพื่อจะได้หลีกเลี่ยงพฤติการอันเลวร้ายทั้งปวง ทว่าข้าแก่ชราแล้วก็ยังไม่มียุตร บัดนี้ให้รู้สึกคับแค้นใจยิ่งนัก ขอได้ทำโปรดพิจารณาให้ข้าได้รับความเป็นธรรมด้วย

ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง’

เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้อ่านคำร้องของจางโย่วแล้วจึงกล่าวกับพลฝูว่า

“ผู้ที่ประกอบกรรมดีย่อมไม่น่าที่จะไร้ทายาท คงจะต้องเป็นผลกรรมของบรรพบุรุษคนใดของจางโย่วที่ส่งมาถึงเป็นแน่ เจ้าจงไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อ

ผู้มีบุญมาเดี๋ยวนี้”

พลผีเมื่อตรวจสอบแล้วก็กลับมารายงานว่า ในบัญชีรายชื่อผู้มีบุญหา มีชื่อของจางโย่วไม่ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีบาป พลผีตรวจสอบแล้วก็กลับมารายงานว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีบาป มีชื่อของจางโย่วปรากฏอยู่ กล่าวคือ บรรพบุรุษเมื่อสามรุ่นที่แล้วของจางโย่วนามว่าจางอี ได้ทำความชั่วสะสมไว้มาก ดังนั้นเมื่อมาถึงรุ่นของจางโย่วจึงสิ้นผู้สืบสกุล

เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวกับจางโย่วว่า

“แม้เจ้าจะได้ประกอบกรรมดีมามาก แต่ทว่าก็ไม่อาจชดเชยความผิดของบรรพบุรุษได้ เจ้าอย่าได้โทษสวรรค์ว่าไม่ยุติธรรมเลย”

จางโย่วกล่าวว่า “ถ้าเช่นนั้นเหตุใดผู้ที่ทำแต่ความชั่วอย่างสิ้นเชิงกลับมีบุตรถึงเจ็ดคนเล่า”

เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวกับพลผีว่า “เจ้าจงไปตรวจสอบบัญชีบุคคลผู้นี้ด้วย”

พลผีกลับมารายงานว่า “เส้นนี้กระทำความชั่วมาตลอดชีวิต สมควรจะให้ผู้สืบสกุล แต่ทว่าเป็นเพราะว่าบรรพบุรุษเมื่อสามรุ่นที่แล้วของเขาสร้างบุญบารมีไว้มากมาย ดังนั้นจึงไม่หมดสิ้นลูกหลาน”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เป็นเพราะเส้นนี้เกิดในตระกูลที่สะสมคุณงามความดีมานาน ผลบุญตกทอดมาสู่คนรุ่นหลัง เจ้าเกิดในตระกูลที่ไม่ทำความดี ผลกรรมจึงตกทอดมาสู่เจ้า คนในครอบครัวจะต้องช่วยกันสั่งสมคุณงามความดีติดต่อกันมาหลายรุ่น จึงจะเรียกได้ว่าทำความดี เจ้าอย่าได้สำคัญผิดว่าผลกรรมไม่มีจริง กรรมที่ก่อก่อนนั้นอาจส่งผลไกลถึงตนเอง หรือส่งผลไกลไปถึงลูกหลาน แม้ว่าเจ้าเองจะทำความดีไว้หลายเรื่อง แต่เจ้าก็ไม่อาจหลุดพ้นไปจากบ่วงกรรมที่สวรรค์กำหนดไว้ได้ดอก ทว่าเห็นแก่ที่เจ้าทำความดี ข้าจะให้เจ้ากลับชาติไปเกิดเป็นคนที่มิชีวิตเป็นสุขในเมืองชิงฟู่ ส่วนเส้นนี้ถ้าหากยังคงประกอบแต่กรรมชั่ว ก็ให้เขากลับชาติไปเกิดเป็นสัตว์เลี้ยง ต้องได้รับทุกข์จากการถูกฆ่าเป็นอาหาร”

กล่าวจบเปาบุ้นจิ้นก็เขียนคำตัดสินเป็นลายลักษณ์อักษรว่า

‘บุตรหลานเป็นผู้สืบสกุลของบรรพบุรุษ บรรพบุรุษนั้นเล่าก็เป็นต้นกำเนิดแห่งบุตรหลาน ดังผลแดงซึ่งสืบต่อมาจากเมล็ดแดง ก็เล่นเป็นจุดกำเนิดของมงคล ประตูลงของผู้ทรงราชศักดิ์นั้นจะต้องมีขนาดใหญ่ ร่มเงาของราชินิกุลก็ย่อมจะต้องแผ่ไพศาล ดังนั้นเองการสั่งสมคุณธรรมไว้ถึงสามชั่วคน จึงบันดาลให้อนุชนรุ่นหลังอุดมไปด้วยทายาท และความกตัญญูที่อาจมีเพียงเล็กน้อย ย่อมไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงผลแห่งความเลวร้ายของบรรพบุรุษได้ แม้จะสั่งสมความดีงามเล็ก ๆ น้อย ๆ รวมกันหลายทางก็จริง แต่จะเปล่งประกายกุศลได้เจิดฉ้านดังเทพยดาได้ไหน การร้องทุกข์ครั้งนี้แม้จะไม่ถือว่าผิด แต่ก็จัดเป็นความคิดพินเพื่อนอย่างหนึ่ง เพราะชาตินี้ถึงจะไม่ได้รับผลตอบแทน แต่ผลนั้นจะส่งไปยังชาติหน้าเอง’

คดีโพรงใต้หลังคา

ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

ณ เมืองไต่หยวน อำเภอหยางฉวี มณฑลซานซี มีบัณฑิตผู้หนึ่งนาม หูจวีจิ้ง อายุสิบแปดปี กำพร้าบิดามารดา ไร้ญาติพี่น้อง ฐานะยากจน อีกทั้งยังไม่มีภรรยา เขาเรียนหนังสือไม่แตกฉาน สอบได้เพียงชั้นสี่ก็กลับมายังบ้านเดิม แล้วนำทรัพย์สินที่นาทั้งหมดออกขาย ได้เงินมาทั้งหมดหกสิบชั่ง จากนั้นก็มุ่งหน้าไปยังเมืองหลวงเพื่อร่ำเรียนวิชากับอาจารย์ เมื่อเดินทางถึงกลางแม่น้ำประสบพายุกระหน่ำจนเรือพลิกคว่ำ คนภายในเรือต่างจมน้ำตาย หูจวีจิ้งนั้นโชคดีที่กอดไม้แผ่นหนึ่งไว้ ขณะที่ไหลตามน้ำเข้าใกล้ฝั่ง บังเอิญพบชาวประมงคนหนึ่งชื่ออันฉือ ได้มาช่วยชีวิตเขาไว้ด้วยความเมตตา ทั้งยังให้เสื้อผ้าแก่เขาสำหรับเปลี่ยน และให้เงินแก่เขาสำหรับเป็นค่าเดินทางอีกด้วย หูจวีจิ้งกล่าวขอบคุณ และถามชื่อแซ่ รวมทั้งที่อยู่ของเขา แล้วจึงเดินทางจากไป หูจวีจิ้งคิดว่าหากเขากลับบ้าน เขาก็จะยิ่งขัดสนและไร้ที่พึ่งพิง อีกทั้งเขาได้ยินกิตติศัพท์มานานแล้วว่าทัศนียภาพที่เมืองหลวงสวยงามมาก มีสุ่หากินไปตามทางดีกว่า จนถึงจุดหมายแล้วคงพอจะหาช่องทางที่อาศัยได้บ้าง

เมื่อถึงเมืองหลวงก็เที่ยวหาบ้านเพื่อขออาศัยทำงาน แต่ก็ไม่มีใครยอมรับ เขาต้องทนอดโซ เสื้อผ้าขาดกระรุ่งกระริ่ง หอดหนทางจึงเข้าไปขอบวชที่วัดเป้าเอิน ทว่าแม้แต่กวาดพื้นจุดธูป เขายังทำไม่เป็น หลวงจีนในวัดจึงคิดจะไล่เขาออก แต่มีหลวงจีนชื่อนามว่าไซ่วเจินถามขึ้นว่า “เจ้าสามารถทำอะไรได้บ้างล่ะ”

“ข้าเป็นชาวชานซี เป็นบัณฑิตเดินทางมาที่นี่เพื่อเล่าเรียนหนังสือกับอาจารย์ นึกไม่ถึงเลยว่าจะประสบเคราะห์กรรมเรื่อล่มระหว่างทางจึงต้องขัดเซพเนจรมาถึงที่นี่ งานใด ๆ ก็ไม่อาจทำได้ หากได้ซื้อเวทนาสงสาร โปรดให้ท่านเป็นค่าเดินทางกลับบ้านเกิด ข้าจะไม่มีวันลืมบุญคุณเลย” หูจวีจึงตอบ

“ระยะทางกลับนั้นไกลมาก อาตมาจะมีค่าเดินทางมากมายให้แก่เจ้าได้อย่างไร หากเจ้ามีความตั้งใจจริงที่จะเสาะหาอาจารย์ร่ำเรียนวิชา บัดนี้คิดจะกลับไป แล้วที่อุดส่ำหัดันตันมาด้วยความยากลำบากเล่า จะมีเสียแรงเปล่าหรือสู้อาตมาจัดอาหารให้เจ้า แล้วเจ้าก็พักที่วัดนี้ท่องตำรา ตอนนีในเมืองก็มีผู้อาศัยที่นี้เป็นที่ศึกษาท่องบ่นตำราเช่นกัน หากท่องตำราจนแตกฉานแล้วจึงไปสอบ อย่างนี้จะไม่สะดวกกว่าหรือ” หลวงจีนชรากล่าว

หูจวีจึงคิดว่า พักอยู่ที่วัดแห่งนี้เป็นเวลาาน เกรงว่าบรรดาศิษย์วัดจะเหยียดหยาม ดังนั้นจึงแสดงคารวะต่อหลวงจีนไซ่วเจินเป็นพ่อบุญธรรม และนับถือบรรดาหลวงจีนในวัดเป็นศิษย์ผู้พี่ศิษย์ผู้น้อง จากนั้นก็มานะท่องตำราทั้งวันทั้งคืนโดยไม่หยุดพัก เวลาผ่านไปสามปีจึงเข้าสู่สนามสอบ ก็สอบได้ระดับสูงดังที่คาดหวัง หลวงจีนไซ่วเจินรู้สึกปลาบปลื้มยินดีที่เขาสามารถกระทำจนบรรลุผลสำเร็จ

ในระหว่างสามปีที่อาศัยอยู่ที่วัด หูจวีจึงแทบไม่มีเวลาไปเตร็ดเตร่ แต่หลังจากที่สอบได้แล้ว บรรดาศิษย์ผู้พี่ต่างก็มาเชื้อเชิญ เขาจึงได้เข้านอกออกในแต่ละห้องทั้งวัน วันหนึ่งเขาเดินไปยังห้องของหลวงจีนอู่คง บังเอิญได้ยินเสียงเล่นหมากรุกดังแว่วมาจากข้างบน เขามองหาท่ามกลางความมืดสลัว พบบันไดจึงตรงขึ้นไป และแล้วก็พบกับหญิงสาวสองคนเล่นหมากรุกอยู่ชั้นบน หญิงทั้งสองต่างตกใจ คนหนึ่งถามว่า “ใครนะมาถึงที่นี่”

“ข้าเดินมาเรื่อยเปื่อยนะ ท่านเป็นใครหรือถึงได้มาอยู่ในห้องนี้ได้” หูจวีจึงถาม

“ข้าเป็นลูกสาวของชาวประมงอันฉือ ชื่อว่าเหม่ยจุ ถูกผู้อาวุโสล่อลวงมาที่นี่” หญิงสาวผู้หนึ่งตอบ

เขาได้ยินดังนั้นจึงพูดขึ้นว่า “ที่แท้ก็คือลูกสาวของผู้มีคุณนั่นเอง”

“ท่านคือใครหรือ แล้วบิดาข้ามีบุญคุณอะไรต่อท่าน”

“ข้าก็คือบัณฑิตจวีเหยินประจำวัดแห่งนี้ แต่ก่อนครั้งที่ข้ายังไม่ได้เป็นบัณฑิต เคยได้รับการช่วยชีวิตจากบิดาท่าน บุญคุณอันใหญ่หลวงถึงบัดนี้ก็ยังมิได้ตอบแทน ไม่คาดคิดว่าจะมีโอกาสพบแม่นาง ข้าจะช่วยแม่นางเอง” หูจวีจิงตอบ

“เรื่องแทนคุณนะเอาไว้ทีหลัง ตอนนี้ท่านรีบลงไปก่อนดีกว่า ปีที่ผ่านมานี้มีขุนนางหลงเข้ามาถึงที่นี่ ก็ถูกผู้อาวุโสเช่นฆ่าสังหารไปแล้ว หากมาพบเข้าก็ยากที่จะเอาชีวิตรอด” หม่อมยจุแนะนำ

“อู่คงเป็นศิษย์ผู้พี่ของข้า เป็นคนร่วมวัดเดียวกัน พบกันจะเป็นไรไปเล่า” จากนั้นก็ถามต่อไปว่า “แม่นางอีกท่านนั้นเป็นใครหรือ”

หม่อมยจุตอบว่า “นางชื่อพานเสี้ยวอวี เป็นภรรยาของหยางฟาง ซึ่งอยู่นอกเมือง ขณะที่นางเดินทางกลับบ้านแม่โดยลำพังนั้นได้ถูกผู้อาวุโสบังคับให้กินผลไม้ที่ใส่ยาสลบ ด้วยเหตุนี้จึงสลบไสลอยู่กลางวัด พอตกตึกก็ถูกห้ามเข้ามาที่นี่” คุยกัณอยู่นาน ในที่สุดอู่คงก็ขึ้นบันไดมาพบกับหูจวีจิง ก็ยิ้มทำใจดี สู้เสื่อพลางพูดว่า “น้องท่านไยเดินมาถึงที่นี่ได้”

หูจวีจิงตอบว่า “ข้าบังเอิญเดินผ่านมา นึกไม่ถึงว่าท่านพี่มีที่สำราญอยู่ที่นี่”

อู่คงรีบลงชั้นล่างแล้วใส่กุญแจประตูห้อง จากนั้นก็ตะโกนเรียกอู่จิงออกมา แล้วเชิญหูจวีจิงไปยังห้องว่างห้องหนึ่ง ภายในห้องนั้นทั้งสี่ด้านล้วนเป็นผนังสูง อู่คงส่งเชือกเส้นหนึ่ง มัดโกนเล่มหนึ่ง และสารหนูห่อหนึ่งให้แก่หูจวีจิง พลางพูดว่า “เชิญน้องท่านนำไปใช้ประโยชน์เถิดอย่าให้ข้าสองคนต้องลงมือเลย”

“ข้าก็เป็นคนในวัดนี้เช่นกัน ไยจึงเห็นเป็นคนนอกเล่า” หูจวีจิงพูดขึ้นอย่างตื่นตระหนก

“พวกเราเหล่าหลวงจีนมีคำสาบานลับว่า ผู้ที่ปลงผมคือพวกเดียวกับข้า

ซึ่งมีสิทธิ์รับรู้เรื่องราวของคนในกลุ่ม ส่วนผู้ที่มิได้ปลงผมแม้ว่ามีความสัมพันธ์
ฐานะบิดากับบุตร หรือพี่ชายกับน้องชายก็มีอาจยอมรับได้ นับประสาอะไร
กับน้องชายร่วมสาบาน” อู้คงพูด

“หากเป็นเช่นนั้นข้าก็ยินดีปลงผม” หูจวีจี้พูด

อู้จี้พูดขึ้นว่า “อย่าพูดเหลวไหล เจ้าเหน็ดเหนื่อยมานาน บัดนี้เพิ่งจะ
เริ่มประสบผล ช่วงชีวิตที่เพียบพร้อมสมบูรณ์ยังรอให้เจ้าเสปสุขอีกมาก ที่
บอกว่าจะปลงผมนั้นจะหลอกลวงใครได้อีก วันนี้หากข้าไม่กำจัดเจ้า วันหน้า
เจ้าก็จักต้องเป็นภัยต่อข้า”

หูจวีจี้สาบานต่อฟ้าว่า “หากข้าคิดร้ายต่อท่าน วันหน้าจักต้องจมน้ำตาย
ถูกฟ้าผ่า ธรณีสูบ”

อู้คงว่า “ถึงจะไม่คิดร้ายต่อข้า แต่เรื่องนี้ก็จะแพร่พรายเป็นภัยต่อสำนัก
แห่งนี้ วันนี้ถึงเจ้าจะพูดอย่างไรก็เสียแรงเปล่า หากร้องขอชีวิตอีกสักครั้ง ข้าก็
จะลงมือเองในทันที”

หูจวีจี้ร้องให้พลาญพูดว่า “ข้าได้รับบุญคุณอันยิ่งใหญ่จากท่านอาจารย์
ไชว่เจิน หวังพบหน้าแสดงการขอบคุณสักครั้งก่อนตาย”

“เจ้าจะวิงวอนให้ท่านอาจารย์ช่วยชีวิตก็เหมือนกับร้องขอให้ยมราชไว้
ชีวิตนั้นแหละ” อู้คงกล่าว

ครู่ต่อมาอู้จี้ก็พาหลวงจีนชราไชว่เจินมาถึง หูจวีจี้ร้องให้วิงวอนว่า

“ข้าก็เป็นคนร่วมวัดเดียวกัน รู้เห็นเรื่องส่วนตัวของเขาก็ไม่น่าเป็นเรื่อง
เสียหาย บัดนี้ศิษย์ผู้พี่หมายำจัดข้า หวังว่าท่านอาจารย์จะกรุณาช่วยชีวิตข้า
อีกสักครั้ง”

แต่ทว่าหลวงจีนไชว่เจินยังไม่ทันปริปาก อู้คงก็พูดขึ้นว่า

“นับแต่เข้าสู่ร่มกาสาวพัตร์ นั่นก็คือตัดขาดแล้วซึ่งความเป็นพี่น้อง ไหน
เลยจะต้องคำนึงถึงเรื่องบุญคุณส่วนตัว บัดนี้เจ้ามาขอความช่วยเหลือ ท่าน
อาจารย์จะยอมช่วยเจ้าอย่างนั้นหรือ”

หลวงจีนชราไชว่เจินกล่าวขึ้นว่า “จวีจี้เอ๋ย ให้ชีวิตของเจ้าจบลงอย่าง

สงบเกิด อย่างกลัดกลุ้มเป็นทุกข์ไปเลย หลังจากสิ้นชีวิตแล้ว อาตมาจะฝังศพ เจ้าไว้อย่างดี และจะทำกงเต็กนำวิญญาณเจ้าให้ได้เสวยสุขในภพหน้า ที่ผ่าน มาหากเจ้าจมน้ำตายเสียแต่ครั้งนั้น ป่านนี้ศพก็คงยังไม่ถึงบ้านเดิม ไหนเลยจะ ได้รับเสื้อผ้า อาหาร เสวยสุขมาจนทุกวันนี้ คำพูดของอาตมาไม่อาจช่วยให้ เจ้ารอดพ้นจากความตายได้หรอก”

หูจวีจึงได้ยिनคำพูดอันหนักแน่นเช่นนั้นจึงร้องให้พลาญพูดว่า “ในเมื่อเป็น เช่นนี้ ขอให้ข้ามีเวลาอีกสักหน่อยจะได้ไหม”

สามหลวงจีนจึงกล่าวว่า “หากเป็นคนนอก ข้าจักไม่ยอมให้เวลาเด็ดขาด สำหรับเจ้านั้น ข้ายอมให้เวลาสักครู่นับแต่บัดนี้เวลาเที่ยงเป็นต้นไป แต่เจ้า ต้องปลิดชีวิตในเวลาเที่ยงวันรุ่งขึ้น” จากนั้นหลวงจีนทั้งสามก็เดินออกจาก ห้องพร้อมลั่นกุญแจ

ฝ่ายหูจวีจึงยืนอยู่เพียงลำพัง ในห้องมีเพียงเชือกเส้นหนึ่งซึ่งแขวนอยู่บน คานหลังคา มีดั่งตัวหนึ่งสำหรับเหยียบในการผูกคอฆ่าตัวตาย มีมิดเล็กเล่ม หนึ่ง และสารหนูห่อหนึ่งเท่านั้น ห้องนี้ไม่เพียงแต่สูง ผนังทั้งสี่ด้านยังล้วน แต่เป็นกำแพง เขาสำรวจโดยรอบแล้วครุ่นคิดแผนการอยู่ พอใกล้ค่ำเขาก็ใช้ ดั่งทุบเจาะกำแพงเป็นรู ใช้เชือกผูกกับท่อนไม้ไว้ และใช้มิดเหลาไม้ปักรู กำแพงเป็นทอย จากนั้นใช้เท้าเขย่งบนดั่งป็นขึ้นบนทอย ส่วนมือเกาะเสาไว้ โดยใช้เท้ายัน แล้วใช้เชือกผูกเอาไว้ จากนั้นก็ค่อย ๆ ขยับตัวป็นขึ้นไปโดยใช้ มือจับ จนกระทั่งถึงเพดานแล้วได้เชือกขึ้นไปบนช่อ ใช้ไม้กระทุ้งขึ้นไปเปิด เพดานออกเป็นโพรง จากนั้นก็หนีรอดออกไปทางโพรงนั้น

หูจวีจึงคิดว่า ‘ข้ารับความเจ็บแค้นครั้งนี้ จะมีให้ตอบแทนได้อย่างไร ยิ่งไปกว่านั้นข้าเพิ่งจะสอบได้เป็นบัณฑิตจวีเหยิน หากอำพรางไว้จนกระทั่งได้ยिन ถึงหุบระชาชนแล้วละก็ ศักดิ์ศรีมิต้องสูญสิ้นหรือ’ คิดดังนั้นแล้วก็นำเรื่องไป เล่าให้บรรดาเพื่อนบัณฑิตฟัง ผู้ที่ได้ฟังต่างก็รู้สึกเคียดแค้น ต่างก็สนับสนุนให้ ดำเนินการ บ้างก็จะช่วยเหลือด้านเงินทอง บ้างก็ช่วยในด้านการคิดวางแผน เมื่อกำหนดได้แน่แล้วก็ไปร้องเรียนต่อเปาบุ้นจิ้น

เวลาผ่านไปสามวัน อู้คง อู้จิ้ง และไชวเจิน หลวงจิ้นทั้งสามรูปต่างคิดว่า หูจวีจิ้งจักต้องสิ้นชีวิตแล้วเป็นแน่ รู้สึกถึงกังวล ถึงยินดี จึงพากันมาสำรวจในห้อง แต่กลับไม่พบร่องรอย ต่างคนต่างมองหน้ากัน สีหน้าเต็มไปด้วยความมงงงันและผิดหวัง คนหนึ่งพูดว่า “เรื่องนี้ไม่ดีแน่ ห้องนี้มีผนังสีด้าน ประดุกห้องเหล็ก เหตุใดมันจึงหนีรอดไปได้” หลวงจิ้นทั้งสามค้นหาจนทั่ว จนในที่สุดก็พบช่องทางหนีซึ่งเป็นโพรง หลวงจิ้นทั้งสามจึงต่างปรึกษากันว่า “หากเป็นคนธรรมดา ก็ไม่จำเป็นต้องร้อนใจ แต่หูจวีจิ้งเป็นบัณฑิตใหม่ บัณฑิตร่วมรุ่นเดียวกันต่างก็รู้ชัดว่าอาศัยอยู่ในวัดนี้ หากถึงเวลาไปสอบหน้าพระที่นั่ง ไม่พบตัวก็คงจะต้องมาตามหาที่วัดนี้เป็นแน่ แล้วเราจะตอบกันอย่างไร และถ้าหูจวีจิ้งไม่ตายหนีออกไปได้ ก็คงต้องไปร้องเรียนอย่างแน่นอน ฝ่ายนั้นเป็นถึงบัณฑิตจวีเหยิน แต่เราเป็นแค่หลวงจิ้น ก็เหมือนกับหินกระทบกับไข่ อย่างกระนั้นเลยสู้ลงมือก่อนจะเป็นต่อกว่านะ”

ไชวเจินพูดว่า “แล้วเรื่องนี้จะจัดการอย่างไร”

“ท่านก็ยื่นคำร้องต่อเปาบุ้นจิ้นเสียก่อนว่าพบหูจวีจิ้งเสพสุขกับหญิงแพศยาสองคนในวัด เมาสุรา ร้องเพลงทั้งวันทั้งคืน วันหนึ่งปัญญาชนที่ต่างพร้อยผู้นี้กับสองหญิงคนชั่วได้ออกไปเที่ยวเตร่จนกระทั่งฟ้าสางก็ยังไม่กลับเกรงว่าเรื่องนี้จะพัวพันถึงวัดในทางเสื่อมเสีย จึงจำต้องมาเล่าความกระจ่างแก่ได้เท่า” อู้คงแนะนำ

เมื่อได้แผนการเช่นนี้ ไชวเจินจึงรีบไปร้องเรียน แต่เปาบุ้นจิ้นยังไม่ดำเนินการ ด้วยเห็นว่าหูจวีจิ้งก็มาร้องเรียนเช่นกัน และเมื่อเปาบุ้นจิ้นพิจารณาคำร้องแล้วก็รีบรุดไปยังอารามแห่งนั้น เอ่ยตำหนิประณามสามหลวงจิ้น แล้วค้นได้ตัวหญิงสองคน ซึ่งต่อมาก็ได้เป็นคู่อยู่กับหูจวีจิ้ง เหม่ยจุเป็นภรรยาหลวง ส่วนเสี่ยวอวี่เป็นภรรยารอง

ปีต่อมาหูจวีจิ้งสอบได้เป็นขุนนาง ต้องเดินทางไปรับตำแหน่งที่เมืองจิงโจว ขณะเดินทางข้ามแม่น้ำเซี่ยโซ่ว พบอู้คง อู้จิ้ง และไชวเจินอยู่ในเรือโก๊ตเคียง หูจวีจิ้งจึงยืบบนหัวเรือสั่งให้ลูกน้องคุมเรือไว้ ฝ่ายสองหลวงจิ้นจิตใจ

โสมมไม่กล้าสู้หน้า รู้ว่าหมดหนทางจึงกระโดดน้ำหนีจนกระทั่งจมน้ำตาย ส่วน
ไชว่เงินคูกเข้าลงร้องขอให้ยกโทษ หูจวีจึงพูดขึ้นว่า “ตลอดสามปีที่ท่านดูแล
ข้าถือเป็นบุญคุณ ภาวะคับขันไม่ช่วยเหลืือถือว่าไร้น้ำใจ หากวันนั้นถูกท่าน
สังหาร บัดนี้จะมีโอกาสเป็นขุนนางได้อย่างไร ข้าจะถือบุญคุณครั้งนั้นเป็นการ
ไถ่โทษ ในเมื่อไร้คุณไร้โทษ ก็จะปล่อยท่านไปตามยถากรรม หวังว่าแต่ต่อไป
จะไม่พบหน้ากันอีก”

คดีประหารไทเฮา

พิเชษฐ์ พิทักษ์บุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่าครั้งเมื่อเปาบุ้นจิ้นออกแจกเสบียงแก่ราษฎรผู้ประสบทุกข์ภัย เมื่อหมดหน้าที่แล้วก็เดินทางกลับเมืองหลวง ระหว่างทางได้หยุดพักแรมที่ ตำบลซางหลิน และได้ออกประกาศไปว่า

“ข้าจะพักอยู่ที่วัดตงเยว่สามวัน หากในท้องที่มีเรื่องได้รับความไม่เป็นธรรม ให้มาร้องเรียนได้”

ขณะนั้นมีแม่เต่าผู้หนึ่งซึ่งอาศัยเตาเผาเก่า ๆ เป็นที่พัก ได้ยินประกาศ จึงมาร้องเรียน เปาบุ้นจิ้นเห็นนัยน์ตาทั้งสองของนางมืดบอด เสือผ้าก็สกปรก มอมแมม จึงถามว่า

“ท่านเป็นใคร? ต้องการร้องเรียนเรื่องอะไร?”

“ชื่อข้าแม่เอ๋ยขึ้นมาเกรงว่าจะเกิดโทษถึงตายกันขึ้น” แม่เต่าผู้นั้นทวาด เปาบุ้นจิ้นหัวเราะพลาถถามเหตุผล นางกล่าวต่อว่า “เรื่องร้องทุกข์ของข้ามี เพียงเปาบุ้นจิ้นตัวจริงเท่านั้นจึงจะพิจารณาตัดสินได้ เกรงว่าท่านอาจมิใช่”

“ท่านจะรู้ได้อย่างไรล่ะว่าข้าเป็นเปาบุ้นจิ้นจริงหรือปลอม?”

“ตาข้ามองไม่เห็น ต้องให้คลำหลังคอท่านดู ถ้ามีก้อนเนื้ออยู่ก็เป็นตัวจริง เมื่อนั้นข้าจึงจะเล่าเรื่องร้องทุกข์ให้ท่านฟังได้”

“อย่างนั้นแล้วแต่ท่านมาคลำดูเถิด”

แม่เต่าผู้นั้นจึงขยับใกล้เข้ามา ประคองศีรษะเปาบุ้นจิ้นไว้แล้วยื่นมือออกไปคลำ พบว่ามีก้อนเนื้ออยู่จึงทราบว่าเป็นตัวจริง พลันก็ฟาดฝ่ามือไปที่หน้า

เปาบุ้นจิ้นสองชาติ บรืวารแวดล้อมต่างตกใจกันจนหน้าถอดสี แต่เปาบุ้นจิ้นก็ไม่ได้ถือโทษโกรธนาง กลับถามว่า

“มีเรื่องอะไร ท่านจงบอกมาเถิด”

“เรื่องนี้รู้กันได้เพียงท่านกับข้าสองคนเท่านั้น ต้องให้พวกบรืวารออกไปก่อนจึงจะพูดได้”

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้พวกบรืวารออกไปก่อน เมื่อเห็นว่าไม่มีใครแล้ว แม่เฒ่าจึงรำให้รำพันว่า

“ครอบครัวข้าเป็นคนอำเภอป๋อสู่ย เมืองป๋อโจว บิดาแซ่หลี่ชื่อจงหัว เป็นขุนนางราชสำนัก ท่านไม่มีลูกชาย มีลูกสาวเพียงคนเดียวคือข้า และเพราะเป็นเด็กเลี้ยงยาก เมื่ออายุได้สิบสามปีจึงออกบวชที่อารามไท่ชิงกง มีฉายาว่านักพรตหญิงจินก้วน (หมวกทอง) วันหนึ่งเงินจงฮ่องเต้เสด็จมาไหว้เจ้าที่อาราม ทอดพระเนตรเห็นข้าเป็นที่ต้องตาจึงรับเข้าเป็นสนม จากนั้นวันที่สามเดือนสามปีที่สองของศักราชไท่ผิง ข้าได้ให้กำเนิดรัชทายาทน้อย ตอนนั้นสนมหลิวที่ตำหนักได้ก็ให้กำเนิดพระราชธิดาองค์หนึ่งเหมือนกัน แต่แล้วกั๋วหยวหัวหน้าชั้นที่กลับนำพระราชธิดามาสับเปลี่ยนกับรัชทายาทน้อยของข้าไป ตัวข้าหมดสติฟุบอยู่กับพื้นเป็นเหตุให้พระราชธิดาน้อยสิ้นชีพไป ข้าจึงถูกลงโทษให้กักบริเวณอยู่ในตำหนักเย็น ชั้นที่จางก็ทราบเรื่องไม่เป็นธรรมอันนี้ในภายหลัง จนเมื่อวันที่สามเดือนหก ขณะองค์รัชทายาทกำลังเสด็จชมสวนอยู่ ชั้นที่จางจึงฉวยโอกาสเข้าเฝ้าและกราบทูลความจริงได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น กลับถูกกั๋วหยวนำความไปฟ้องสนมหลิว ชั้นที่จางกับคนในครอบครัวอีกสับแปดคนจึงถูกฆ่าตายหมด ต่อมาเงินจงฮ่องเต้สวรรคตและลูกข้าขึ้นสืบราชบัลลังก์ จึงได้พระราชทานอภัยโทษผู้ต้องโทษในตำหนักเย็น ข้าจึงได้พ้นโทษมายังชีพอยู่ที่เมืองซางหลินนี้ ตลอดมาเฝ้าแต่หวังว่าจะมีโอกาสถวายฎีกาต่อฮ่องเต้เพื่อร้องขอความเป็นธรรมให้เราแม่ลูกได้พบกัน”

“ตอนที่พระพันปีให้กำเนิดรัชทายาทนั้น พระองค์มีเครื่องหมายอะไรเป็นหลักฐานบ้าง?” เปาบุ้นจิ้นถาม

“ตอนที่คลอด้รชทายาท สองมือของทารกไม่ยอมเหยียดออก พอนาง กำนัลดึงออกดูก็เห็นมือซ้ายมีคำ ‘อาณาจักร’ มือขวามี ‘รัฐสีมา” พอนาง กล่าวจบเปาบุ้นจิ้นก็รีบเข้าไปประคองพระนางไปนั่งที่เก้าอี้ พร้อมกับคุกเข่า ลง ถวายบังคมทูลว่า

“ขอพระพันปีประทานอภัย”

แล้วให้คนนำพระภูษาใหม่มาผลัดเปลี่ยนก่อนเชิญเสด็จกลับเมืองไคฟง เมื่อถึงเมืองไคฟง เปาบุ้นจิ้นก็เข้าเฝ้าเหยินจงฮ่องเต้และกราบทูลว่า

“ข้าพระพุทธเจ้ารับราชโองการเดินทางกลับเมืองหลวง ระหว่างทางเห็น นักพรตท่านหนึ่งเอาแต่ร้องห่มร้องไห้สามวันสามคืนมิได้หยุด จึงถามท่านว่า ร้องด้วยเหตุใด ท่านตอบว่า ‘รัฐสีมาอาณาจักรล่มแล้ว’ ข้าพระพุทธเจ้ารู้สึก ประหลาดใจจึงถามอีกว่า ‘เหตุใดรัฐสีมาอาณาจักรจึงล่มล่ะ?’ นักพรตท่านนั้น ตอบว่า ‘ขณะนี้ไม่มีโอรสสวรรค์ที่แท้ ด้วยเหตุนี้รัฐสีมาอาณาจักรจึงล่ม”

ฮ่องเต้ทรงพระสรวลตรัสว่า

“นักพรตท่านนั้นพูดจาเหลวไหลสิ้นดี มือซ้ายข้ามีอาณาจักร มือขวามี รัฐสีมา ไยมิใช่โอรสสวรรค์ที่แท้”

“เมื่อมีความนัยเช่นนี้ช่อนอยู่ ขอพระองค์แสดงให้ประจักษ์แก่ข้าพระพุทธ เจ้าด้วย”

เหยินจงฮ่องเต้จึงทรงเหยียดพระหัตถ์ออกให้เปาบุ้นจิ้นและเหล่าขุนนางดู ก็ปรากฏว่ามีอยู่จริง เปาบุ้นจิ้นก็น้อมการะกราบทูลว่า

“ทรงเป็นโอรสแห่งสวรรค์โดยแท้ แต่น่าเสียดายที่ทรงเป็นได้แค่ราชา ขุนโจรเท่านั้น” เปาบุ้นจิ้นกล่าว

บรรดาขุนนางได้ยืนต่างตกใจจนหน้าซีดไปตาม ๆ กัน ฮ่องเต้ก็กริ้วแล้ว ตรัสว่า

“นับแต่ไท่จูฮ่องเต้ผู้ทรงธรรมได้ครองราชบัลลังก์สืบมาจนถึงตัวข้า ยังไม่เคยทำอะไรผิดพลาดเสียหายมาก่อน ไฉนจึงกล่าวหาว่าข้าเป็นราชาขุนโจร”

“ในเมื่อพระองค์ทรงเป็นฮ่องเต้ที่สืบเชื้อสายมาโดยตรง เหตุใดจึงไม่ทราบ

ว่าพระราชชนนีบังเกิดเกล้าของพระองค์อยู่ที่ไหน?”

“หลิวไทเฮาแม่บังเกิดเกล้าของข้าก็อยู่ที่ตำหนักจาวหยางอย่างไรเล่า”

“ข้าพระพุทธเจ้าทราบมาว่า พระราชชนนีที่แท้จริงนั้นยังชีพลำบากอยู่ที่ตำบลซางหลิน หากพระองค์ไม่ทรงเชื่อก็ให้สอบถามบรรดาขุนนางดู ย่อมมีผู้ทราบความจริงอยู่แน่”

ฮ่องเต้ตรัสถามบรรดาขุนนางว่า

“คำพูดเปาบุ้นจิ้นฟังดูพิลึก มีเรื่องเช่นนี้อยู่จริงหรือ?”

“เรื่องส่วนพระองค์นี้ต้องถามกั๋วหยวหัวหน้าชั้นที่เท่า นั้นจึงจะทราบความจริง” อัครเสนาบดีหวางกราบทูล

ฮ่องเต้จึงให้เรียกกั๋วหยวมาสอบถามทันที กั๋วหยวกราบทูลว่า

“หลิวไทเฮาเป็นพระราชชนนีบังเกิดเกล้าของพระองค์ ไยต้องทรงถามด้วย นี่ต้องเป็นเปาบุ้นจิ้นกุเรื่องเหลวไหลมาหลอกพระองค์เป็นแน่”

ฮ่องเต้ทรงเดือดดาลยิ่งนัก จะจับเปาบุ้นจิ้นตัดหัวเสียบประจานชาวเมือง แต่อัครเสนาบดีหวางกราบทูลท้วงว่า

“เรื่องของเปาบุ้นจิ้นนี้ต้องมีเงื่อนงำซ่อนอยู่แน่ ขอให้พระองค์นำตัวกั๋วหยวไปให้เสนาบดีกระทรวงวังสอบสวนให้แน่ชัดก่อน”

ฮ่องเต้ทรงเห็นด้วย สั่งให้หวางไฉเสนาบดีกระทรวงวังสอบสวนเรื่องนี้ให้กระจ่าง

ฝ่ายหลิวไทเฮากลัวว่าเรื่องราวจะถูกเปิดเผย จึงหาวิธีลับ ๆ กับสวี่เจี้ยนกงว่าจะเอาทองคำอัญมณีไปติดสินบนหวางไฉ หวางไฉเป็นขุนนางทุจริต เห็นสวี่เจี้ยนกงส่งทองคำอัญมณีมาให้มากมาย ก็รับไว้ด้วยความยินดี จัดแจงปล่อยกั๋วหยว ยกสุรามาด้อนรับสวี่เจี้ยนกง ขณะกำลังร่ำดื่มกันอยู่นั้น พลันมีชายหน้าดำผู้หนึ่งกระแทกประตูเข้ามา หวางไฉถามว่าเป็นใคร ชายหน้าดำตอบว่า

“ข้าคือขุนนางฝ่ายพิธีการของสามสิบหกตำหนักสี่สิบห้าจวน วันนี้เป็นวันตรุษ ตั้งใจจะมาพบใต้เท้าเพื่อปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับจารีตพิธีการ”

หวางไฉบอกคนเฝ้าประตูเอาเงินให้ไปสืบท่องพร้อมทั้งสุราอีกสามถ้วย ชายหน้าดำผู้นั้นเมื่อดื่มเข้าไปสามถ้วยก็เมาพุดตรงบันไดแล้วกล่าวร้องทุกข์ เมื่อมีคนถามว่าร้องทุกข์เรื่องอะไร เขาตอบว่า

“โอรสสวรรค์ไม่รู้จักแม่บังเกิดเกล้าเป็นทุกข์หลัก ขุนนางฉ้อราษฎ์รับสินบนเป็นทุกข์รอง”

“โอรสสวรรค์ไม่รู้จักแม่บังเกิดเกล้า แล้วมันเกี่ยวอะไรกับเจ้าด้วย” หวางไฉทวาด แล้วสั่งบริวารให้จับชายหน้าดำแขวนไว้ในจวน ขณะที่กำลังจับแขวนอยู่นั้นมีเสียงประกาศดังมาว่าเปาบุ้นจิ้นมาถึงแล้ว หวางไฉฉุนฉานบอกกั้วหวยให้รีบกลับเข้าไปอยู่ในห้องซัง แล้วตนเองก็รีบออกมาต้อนรับ แต่ไม่เห็นเปาบุ้นจิ้น มีแต่ผู้ติดตามอยู่ด้านนอก หวางไฉจึงถามว่า

“ได้เข้าอยู่ไหนล่ะ?”

“ได้เข้าบอกว่าจะมาหาหรือที่จวนท่านหวางไฉ พวกข้าตั้งใจมาคอยรับใช้” ต่งเซาผู้ติดตามตอบ

หวางไฉรู้สีกระแวงสงสัย พวกต่งเซาพากันเข้าไปในจวน เห็นคนที่ถูกแขวนอยู่คือเปาบุ้นจิ้น จึงรีบเข้าไปแก้มัดโดยพลัน เปาบุ้นจิ้นโกรธมาก สั่งให้นำตัวหวางไฉมาคุกเข่าลง คั้นจวนพบไข่มุกสามเม็ด ทองเงินอย่างละสืบท่อง จึงกล่าวว่า “เจ้าเป็นข้าราชการฉ้อฉลรับสินบน สมควรรับโทษตามกฎหมาย” แล้วสั่งให้ตัดหัวเสียประจาน

ฝ่ายสวีเจียนกงได้หนีออกจากประตูหลัง กลับดำหนักไปนานแล้ว เปาบุ้นจิ้นจึงนำหลักฐานทั้งหมดขึ้นกราบทูลฮ่องเต้ พอเหยินจงฮ่องเต้ทอดพระเนตรของกลางก็ใคร่ครวญลึงเลอยู่ แล้วตรัสถามว่า

“ทองคำอัญมณีนี้นี้เป็นของใคร?”

“ข้าพระพุทธเจ้าสืบทราบมาว่าเป็นของหลิวไทเฮาให้สวีเจียนกงส่งมา” เปาบุ้นจิ้นกราบทูล

เหยินจงฮ่องเต้จึงให้เรียกสวีเจียนกงมาสอบถาม สวีเจียนกงสุดที่จะปิดบังได้ จึงยอมรับสารภาพว่าหลิวไทเฮาเป็นคนสั่งให้ทำ เมื่อฮ่องเต้ทรง

ทราบความจริงก็กริ้วมาก ตรัสว่า

“ในเมื่อเป็นแม่ข้าเอง แล้วทำไมนางต้องติดสินบนด้วย เรื่องนี้ต้องมีเงื่อนงำอยู่แน่” แล้วทรงมีราชโองการเนรเทศสวีเจียนกงไปทำงานหนักที่ชายแดน และให้เปาบุ้นจิ้นสอบปากคำกั้วหยย เค้นเอาความจริงให้ได้ เปาบุ้นจิ้นจึงรับราชโองการกลับไปที่จวนหวางไฉอีกครั้ง แล้วนำตัวกั้วหยยมาเค้นสอบปากคำ กั้วหยยไม่ยอมสารภาพจึงถูกควบคุมตัวไว้ในคุก เปาบุ้นจิ้นเรียกต่งเซากับเซียปามาสั่งการ

“เจ้าสองคนจงไปทำตามแผนของข้า สืบให้รู้ตัวผู้บงการกั้วหยยให้ได้ จะมีรางวัลให้อย่างงาม”

ทั้งคู่จึงตรงเข้าไปในห้องขัง จัดการถอดกุญแจข้อคอให้กั้วหยย หิ้วเหล้าดีมาขวดหนึ่งชวนให้ดื่มกินด้วยกัน แล้วแสร้งกล่าวกำชับว่า

“หลิวไทเฮาให้มาบอกว่าท่านจงอย่ารับสารภาพ เมื่อเรื่องคลี่คลายลงแล้วจะตอบแทนอย่างงาม”

กั้วหยยไม่รู้ว่า เป็นอุบาย เมื่อดื่มจนเมามายก็กล่าวว่า

“เจ้าสองคนทำได้ดีมาก รอข้ากลับไปพบหลิวไทเฮาเมื่อไหร่จะเสนอความดีความชอบให้ พวกเจ้าได้กินตำแหน่งใหญ่โตเช่นกัน” ต่งเซาจึงหาโอกาสอยู่แล้ว พอได้ฟังเช่นนั้นจึงลากตัวกั้วหยยเข้าไปในคุกเค้นสอบอย่างหนัก

“กั้วหยย ท่านรู้ตัวดีว่าทุจริต ยอมรับมาซะดี ๆ จะได้ไม่ต้องเจ็บตัว”

กั้วหยยถูกซ้อมจนทนไม่ไหวจึงยอมสารภาพความจริงออกมาอย่างหมดเปลือก

รุ่งขึ้นต่งเซากับเซียปามารายงานผลการทำงาน เปาบุ้นจิ้นพอใจมาก นำคำสารภาพของกั้วหยยขึ้นกราบทูลฮองเต๋ ฮองเต๋ทอดพระเนตรแล้วให้เรียกกั้วหยยมาไต่สวนที่วัง แต่กั้วหยยกลับกราบทูลว่า

“ข้าพระพุทธเจ้าถูกทรมานจนทนไม่ไหวจึงสารภาพไปส่งเดช ความจริงหาได้เป็นเช่นนั้นเลย”

เหยินจงฮองเต๋นำเรื่องนี้ไปหาเรือเปาบุ้นจิ้นว่า “เรื่องนี้ตัดสินยากแล้ว”

“พระองค์เอาตัวกัวยไปแขวนไว้ในสวนบ้านชั้นที่จาง แล้วทุกอย่างจะกระจ่างเอง”

ฮองเต๋ทรงทำตามข้อเสนอ ให้คุมตัวกัวยล่วงหน้าไปก่อน เปาบุ้นจิ้นเตรียมชุดแต่งตัวพญายมและบริวาร ให้ต่งเซากับเซียปาล่วงหน้าไปที่สวนบ้านชั้นที่จางก่อน แล้วจับกัวยขึ้นแขวนทำการสอบสวน พอตกติกใกล้เที่ยงคืน เปาบุ้นจิ้นก็ตั้งจิตอธิษฐาน ทันใดนั้นก็ฟ้ามืดดินหม่น เดือนดาวอัสดง ลมพัดโหมกระพือ หอบเอาตัวกัวยไปด้วย เมื่อกัวยลืมหัดขึ้นก็เห็นพลผียืนเรียงรายอยู่ซ้ายขวา มีองค์พญายมนั่งอยู่เบื้องบน พญายมถามว่า

“สิบแปดชีวิตในบ้านชั้นที่จางล้วนสิ้นอายุขัยแล้วหรือ?”

“คนบ้านชั้นที่จางล้วนสิ้นอายุขัยแล้ว” ยมทูตก้าวออกมาเบื้องหน้าทูลตอบ

“แล้วกัวยล่ะ ถึงฆาตหรือยัง?” พญายมถาม

“กัวยยังมีชีวิตอยู่ได้อีกหกปี” ยมทูตทูลตอบ

กัวยได้ยินก็โพล่งออกมาว่า “ท่านยมราช เรื่องร้ายแรงครั้งนี้หากผ่อนปรนได้ ข้าจะทูลต่อหลิวไทเฮาให้สนองคุณท่านยมราชด้วยความดีความชอบอย่างเต็มที่เลยขอรับ”

“หากเจ้าเล่าเรื่องของหลิวไทเฮาให้ข้าฟังทั้งหมด ข้าจะละเว้นโทษเจ้า” พญายมว่า

กัวยจึงเล่าไปตามลำดับ เจ้าหน้าที่ก็จดบันทึกตามไปด้วย เมื่อฮองเต๋ทรงได้ฟังเรื่องราวกับพระกรรมพระองค์เองก็กริ้วมาก ตวาดออกไปว่า

“ไอ้โจรชั่ว! วันนี้เจ้ายังจะเดินไปไหนได้อีก ข้าคือโอรสสวรรค์ หาใช่พญายม และยมทูตก็คือเปาบุ้นจิ้น”

กัวยตกตะลึงนั่งเป็นเปื้อนได้แต่ก้มหน้าร่ำร้องขอให้ตายในฉับพลันนั้น

ฮองเต๋สั่งให้เตรียมราชรถกลับวัง ท้องฟ้าเริ่มสว่างเรื่องรองขึ้นทีละน้อย เหล่าขุนนางมาชุมนุมกันพร้อมหน้า และทรงให้จัดราชรถไปรับหลิวไทเฮาเข้าวัง

เมื่อทั้งสองพระองค์ได้พบกันต่างก็บังเกิดความปีติตื่นตันใจเป็นล้นพ้น เหล่า
ขุนนางพร้อมใจกันถวายพระพรแสดงความยินดี จากนั้นทรงให้นางกำนัลพา
ไทเฮาไปพักยังตำหนักใน

เหอญจงฮ่องเต้ต้องการลงโทษหลิวไทเฮาด้วยการเอาลงทอดน้ำมันเพื่อ
ระบายความแค้น แต่เปาบุ้นจิ้นกราบทูลว่า

“กฎหมายบัญญัติไม่ให้มีมิดสำหรับประหารฮ่องเต้ และไม่ให้มีกระทะ
สำหรับทอดไทเฮาด้วย หากพระองค์ต้องการสำเร็จโทษพระนาง ก็ให้คนเอาผ้า
ไหมสีขาวยาวสองวารัดคอนาง แล้วนำเอาพระศพไปไว้ในสวนดอกไม้ ส่วน
กัวยวยสมควรรับโทษลงกระทะทอดน้ำมัน”

เหอญจงฮ่องเต้ก็โปรดให้ทำตามที่เปาบุ้นจิ้นเสนอทั้งสิ้น เรื่องนี้เมื่อเล่า
สืบทอดกันมานับเป็นคดีที่ยิ่งใหญ่แปลกประหลาดคดีหนึ่ง

คดีมังกรขี้มังกร

ชนากานต์ นาไทย แปล

ที่อำเภอชุนเทียนเร็น มีชายสองคน เรียนหนังสือโรงเรียนเดียวกันมานานหลายปี คนหนึ่งชื่อสวีชิง คนหนึ่งชื่อเจิ้งเสียน ภรรยาของสวีชิงให้กำเนิดบุตรออกมาเป็นหญิง ชื่อว่าซูหยุน ภรรยาของเจิ้งเสียนให้กำเนิดบุตรออกมาเป็นชาย ชื่อว่ากั้วไฉ ต่อมาภายหลังทั้งสองคนสอบได้ระดับสูง เมื่อรับตำแหน่งในราชสำนักก็ปรารถนาจะเป็นทองแผ่นเดียวกัน แต่ก็ไม่ได้ทำการมันหมายอย่างเป็นกิจจะลักษณะ ได้แต่สัญญากันด้วยวาจา สาบานว่าจะไม่เปลี่ยนแปลงตราบขั้วนิรันดร์

เวลาผ่านไปรวดเร็วดังยี่งลูกศรออกจากแสง เรื่องราวและผู้คนก็เปลี่ยนแปลงไปตามกาล เจิ้งกั้วไฉเติบโตใหญ่อายุได้สิบแปดปี รูปร่างฉลาดปราดเปรื่องแตกฉานในคัมภีร์และตำราศาสตร์ทั้งปวง แต่เป็นโชคร้ายที่บิดามารดาตายลงทั้งคู่ เพียงไม่กี่ปีทรัพย์สินสมบัติในบ้านก็หมดลง สวีชิงเห็นครอบครัวคู่หมั้นบุตรสาวยากจนจึงคิดเปลี่ยนใจที่จะเอาบุตรสาวของตนให้ไปแต่งงานกับชายอื่น เจิ้งกั้วไฉเองก็ไม่กล้าเอ่ยปาก ยอมเขียนหนังสือถอนหมั้นให้โดยดี

ข้างฝ่ายนางซูหยุนมีนิสัยเฉลียวฉลาด และมีความรู้เชิงอักษรศาสตร์เป็นอย่างดี ทราบว่าบิดาของตัวเองผิดคำมั่นสัญญา ไม่ยอมให้ตัวเองแต่งงานกับเจิ้งกั้วไฉ ก็เก็บตัวกลัดกลุ้มอยู่แต่ในห้องนอน และกินน้อยลงทุกที

เวลาผ่านไปอีกหนึ่งปี เจิ้งกั้วไฉสอบได้เป็นชีวไฉ ประจำอยู่ในสำนักลัทธิขงจื๊อ ซูหยุนได้ข่าวว่าเจิ้งกั้วไฉสอบได้จึงแอบให้เสวียเหมยนำเงินสิบ

คำสั่ง ถ้วยทองหนึ่งคู่ไปให้เจิ้งกั๋วไฉอย่างลับ ๆ เสวี่ยเหมยมุ่งหน้าไปยังบ้านของเจิ้งกั๋วไฉ สอบถามว่า เจิ้งกั๋วไฉอยู่ที่ไหน เจิ้งเหยินผู้เป็นอาตอบว่า

“หากต้องการพบเจิ้งกั๋วไฉ ต้องไปหาที่สำนักลัทธิขงจื๊อ”

เสวี่ยเหมยจึงตามไปยังที่บอก ก็ได้พบกับเจิ้งกั๋วไฉสมประสงค์ แล้วแจ้งว่า

“คุณหนูซูหยุนฝากมาคารวะท่านด้วยของกำนัลเหล่านี้”

เจิ้งกั๋วไฉเห็นแล้วจึงรับเอาของกำนัลมา กล่าวกับเสวี่ยเหมยว่า

“ความปรานีและของกำนัลทรงค่าของคุณหนูนี้ ข้าซาบซึ้งนัก มิทราบว่าจะตอบแทนได้อย่างไร? แต่ข้าได้เขียนหนังสือถอนหมั้นไปแล้ว ไม่กล้าหวังที่จะได้มาอยู่ร่วมกันอีก หลังจากวันนี้เป็นต้นไปอย่าได้มาอีก หากผู้คนรู้เข้าจะทำให้เสื่อมเกียรติของคุณหนู” กำชับเสร็จแล้วก็ไปส่งเสวี่ยเหมยออกจากประตูสำนักไป

เสวี่ยเหมยนำความของเจิ้งกั๋วไฉไปบอกกับซูหยุน ซูหยุนจึงกล่าวว่า

“ข้าผู้ภักดีย่อมไม่รับใช้สองเจ้า ภรรยาที่ซื่อสัตย์ก็ย่อมไม่มีสามีสองคน ถ้าท่านพ่อจะให้ข้าแต่งงานกับคนอื่น มีอยู่ทางเดียวคือตายเท่านั้น”

วันต่อมาจึงใช้ให้เสวี่ยเหมยไปบอกกับเจิ้งกั๋วไฉที่สำนักอีก นัดให้เวลาสองยามไปที่หลังสวน นางจะเอาเงินทองมามอบให้เป็นของกำนัลให้เป็นทุนนำมาแต่งงานและรับตนไปอยู่ด้วยกัน เจิ้งกั๋วไฉก็ตกปากรักคำ

ข้อความนัดแนะทั้งหมดนั้นหาคาดไม่ว่าได้ถูกผังหลงนักศึกษาที่อยู่ข้างห้องลอบฟังและเกิดแผนการขึ้นในใจ พอตกคำคืนวันนัดหมายบังเอิญเห็นเจิ้งกั๋วไฉดื่มเหล้ากับเพื่อนจนเมามายกลับไป ผังหลงจึงแอบเข้าไปในสวนแล้วเขย่าต้นไผ่เป็นสัญญาณ เสวี่ยเหมยจึงทักขึ้นว่า

“ท่านเจิ้งมาแล้วหรือนั้น” มือถือเงินมาหนึ่งถุง ปิ่นปักผมทองคำหลายชุด พร้อมทั้งจดหมายรักหนึ่งฉบับ เดินออกมา ครั้นพอพิจารณาดูเห็นไม่ใช่เจิ้งกั๋วไฉ ก็หมุนตัวกลับ ผังหลงจึงชักมือออกมาแทงเสวี่ยเหมยจนถึงแก่ความตาย แล้วนำร่างนางทิ้งลงบ่อน้ำในสวน นำเอาเงินและทองไป

ฝ่ายชูหยุนรอจนถึงรุ่งเช้าไม่เห็นเสวียเหมยกลับมานึกสงสัยอยู่ในใจ ข้าง
ฝ่ายเจิ้งกั๋วไฉเมื่อตื่นขึ้นมาฟ้าก็สว่างแล้ว ระลึกถึงการนัดหมายเมื่อคำวานที่
ผ่านมาก็นึกเสียใจที่พลาดเรื่องสำคัญอยู่ไม่วาย

วันต่อมาสวี่ซิงไม่เห็นเสวียเหมย จึงสั่งให้คนในบ้านไปถามหาทั่วทุกหน
ทุกแห่ง หาไปถึงในสวนดอกไม้ เห็นที่ข้างบ่อน้ำมีคราบเลือด จึงตะโกนให้
ผู้คนควานดูในบ่อน้ำ ก็พบซากศพของเสวียเหมย และที่ข้างบ่อน้ำมีซอง
หนังสือตกอยู่ สวี่ซิงจึงสั่งให้เปิดออกดู ก็เห็นเป็นจดหมาย มีเนื้อความโดยย่อว่า

‘ชูหยุนขอการวะด้วยความเคารพ ถึงแม้ว่าผู้ใหญ่ทางบ้านจะผิดคำสั่งสัญญา
แต่ตัวน้องเองยังคงซื่อสัตย์จงรักอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง พี่ท่านเที่ยวร่อนเร่จากมา
คงมิใช่คิดบิดพลิ้วต่อรักนี้กระมัง จัดเตรียมเงินร้อยตำลึง เครื่องประดับสองชุด
เพื่อใช้จ่ายในพิธีแต่งงาน จะได้สมปรารถนาแต่โดยไว เดิมอยากจะพบหน้า
สักครั้ง แต่กฏภายในบ้านเข้มงวดยิ่งนัก ไม่สามารถทำตามใจปรารถนาได้ จึง
ให้เสวียเหมยนำสารมาแจ้ง โปรดถอนอมตัวด้วย’

สวี่ซิงทราบความทั้งสิ้นก็บังเกิดโทสะเป็นอย่างยิ่ง เขียนคำฟ้องร้องไปยัง
อำเภอกันที่นายอำเภอเชียวถึงจึงสั่งให้ลูกน้องไปจับตัวเจิ้งกั๋วไฉมาสอบสวน
เจิ้งกั๋วไฉไม่ยอมรับผิด สวี่ซิงจึงเอาจดหมายของชูหยุนออกมาชี้เป็นหลักฐาน
เมื่อเจิ้งกั๋วไฉเห็นว่าลายมือของชูหยุนจริง ๆ ก็ถึงกับพูดไม่ออก เชียวถึงจึง
ให้นำเจิ้งกั๋วไฉไปไต่ถามและขังคุกรอการพิพากษาต่อไป

ตกกลางคืนนั้นสวี่ซิงก็นำทองคำร้อยตำลึงไปติดสินบนเชียวถึงด้วยตัวเอง
เพื่อให้ตัดสินประหารเจิ้งกั๋วไฉเสีย เชียวถึงก็รับเอาทองคำนั้นไว้ ดังนั้นแม้
เจิ้งกั๋วไฉจะไม่รับสารภาพ ก็สั่งให้นำตัวเจิ้งกั๋วไฉใส่ชื่อคาสวมคอนักโทษ
ประหาร ส่งตัวพร้อมเอกสารอธิบายบอกไปยังตัวเมืองซุ่นเทียน

ในเวลานั้นเปาบุ้นจิ้นเป็นผู้ว่าฯ เมืองซุ่นเทียนอยู่ พังว่าเจิ้งกั๋วไฉต้อง
การจะให้การโดยละเอียด สั่งให้จางเชียนนำเอาตัวเจิ้งกั๋วไฉไปคุมขังรอรับการ
พิพากษาใหม่ เจิ้งกั๋วไฉตั้งแต่เข้าไปอยู่ในคุกก็ยังไม่ยอมทิ้งการอ่านศึกษา
เล่าเรียน เป็นที่นิยมของนักโทษในคุกทั้งปวง

เมื่อเปาบุ้นจิ้นนำเอานักโทษในคุกมาสอบถาม ทราบว่าเจิ้งกั๋วไฉยังคงศึกษาเขียนอ่านอยู่ไม่ขาด ก็คิดอยู่ว่า ชายผู้นี้ไม่น่าจะใช่ผู้ร้ายที่ฆ่าคนเพื่อหวังทรัพย์สินแน่นอน พอตกกลางคืนเปาบุ้นจิ้นอธิษฐานต่อฟ้าดินเสร็จแล้วจึงเข้านอน ก็ฝันเห็นกลอนบทหนึ่งติดอยู่บนกำแพง พอตื่นขึ้นมาตริกตรองอยู่ครู่หนึ่งก็เข้าใจความหมายของโคลงบทนั้น พอเชาก็ขึ้นบัลลังก์ ให้ไปจับเอาตัวผั่งหลงมาให้การ ผั่งหลงมาถึงก็ถามขึ้นว่า

“ตัวข้าน้อยเป็นนักศึกษาไม่เคยประพฤตินอกกลุ่มนอกรอย ท่านมีหมายมาจับข้าน้อย มิทราบว่ามีความผิดอะไรหรือ?”

เปาบุ้นจิ้นทวาดว่า

“ไฉ่นักโทษประหารคนนี้มันใจกล้า บังอาจนัก ตัวลอบเข้าไปในสวนของสวีชิง ฆ่าเสวียเหมยตาย ได้เงินทองไปตั้งเท่าไรยังจะมาปากแข็งสร้างถามอีก” ว่าแล้วก็ตะโกนออกคำสั่งให้หลี่ว๋านมัดตัวโบย แล้วให้สวมเชือกเอาไว้

ผั่งหลงตกใจจนหน้าซีด คิดในใจว่า

“เรื่องลับเรื่องนี้เหตุใดเปาบุ้นจิ้นจึงรู้ได้ล่ะ? หรือเป็นคนที่เทพเจ้าส่งมาเกิดจริง ๆ!” คิดแล้วได้แต่ยอมรับสารภาพไปตามจริง

เปาบุ้นจิ้นถามต่อไปว่า

“ทองเครื่องประดับสองชุด และเงินหนึ่งร้อยที่เจ้าชิงไปตอนนี้อยู่เหลืออีกเท่าไร?”

ผั่งหลงตอบว่า

“เงินใช้ไปหมดแล้วยังเหลืออยู่แต่เครื่องประดับ”

ครั้นแล้วเปาบุ้นจิ้นจึงให้จางเขียนคุมตัวผั่งหลงไปนำเอาเครื่องประดับมาจากนั้นลงโทษโบยผั่งหลงร้อยทีแล้วนำตัวไปขังไว้

หลังจากนั้นเปาบุ้นจิ้นให้คนตามตัวสวีชิงและชูหยุนมาที่ศาล ครั้นมาถึงเปาบุ้นจิ้นก็ดำหนิว่า

“ท่านเห็นแก่ทรัพย์สินดูถูกคนจน ทรมานต่อคำสัญญา คุณธรรมจะอยู่ที่ไหนเล่า?” แล้วสั่งให้จางเขียนเบิกตัวเจิ้งกั๋วไฉมาถอดเชือกออก จัดเสื่อผ้าและ

หมวกพิธีให้ แล้วตั้งโต๊ะบูชา จุดธูปเทียน ให้ชูหุยนคารวะเจิ้งกั๋วไฉในศาล
มอบเงินราชการแก่เจิ้งกั๋วไฉไปสร้างตัวยี่สิบตำลึง เอาเครื่องประดับคืนให้
ตระกูลสวีนำกลับบ้านไป ยึดทรัพย์สินที่บ้านของฝ่งหลงไปขายแลกเป็นเงิน
มาชดใช้คืนให้แก่ชูหยุน สามีกรรรยาแต่งใหม่นุ่มค่านับแสดงความเคารพ
ต่อเปาบุ๋นจิ้นแล้วจึงกลับไป

ท้ายที่สุดเปาบุ๋นจิ้นสั่งให้ควบคุมตัวฝ่งหลงไปยังแดนประหาร ตัดหัว
ประจานท่ามกลางฝูงชน แล้วทำคำชี้แจงบอกไปยังในวัง ให้เนรเทศตัวนาย
อำเภอเซียถึงไปทำงานหนักชายแดนไกลสามพันลี้ เจิ้งกั๋วไฉภายหลังก็สอบ
เลื่อนระดับและสอบชิงตำแหน่งขุนนางได้

คดีป็นางข้างปักดิน

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่าเมื่อครั้งเปาบุ้นจิ้นเป็นผู้ตรวจราชการที่มณฑลหูเป่ยตอนใต้ที่เมืองฉือโจวมีผู้เฒ่าคนหนึ่งอายุราว ๗ แปดสิบปี แซ่โจวชื่อเต๋อเป็นคนเจ้าชู้ ทั้งยังคดในช่องอในกระดุก เขาเห็นหญิงบ้านเดียวกันมีแม่่ม่ายแซ่หลัวคนหนึ่งสวยมาก โจวเต๋อหมายมั่นที่จะมีสัมพันธ์สวาทกับนางจึงได้ไปมาหาสู่กันเป็นประจำทุกวันจนสนิทสนมกันมาก แม่่ม่ายหลัวอายุยังน้อยไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมของมนุษย์ ดังนั้นจึงถูกโจวเต๋อล่อลวง

วันหนึ่งคนทั้งสองได้นัดหมายกันว่าจะไปพบกันในตอนกลางคืน ในคืนนั้นแม่่ม่ายหลัวเห็นโจวเต๋อมาถึงก็ชักชวนให้เขาขึ้นเตียง จากนั้นทั้งสองก็ได้เสียกัน ทั้งสองประพฤดิเช่นนี้มานานปีเศษจนพวกญาติ ๗ และเพื่อนบ้านในละแวกนั้นต่างก็ล่วงรู้กันทั่ว โจวจงให้ที่เป็นน้องสามีของแม่่ม่ายหลัวได้พยายามดักเตือนไม่ให้นางประพฤดิตัวเช่นนี้อยู่เสมอ ๗ แต่นางไม่ฟัง เขาจึงจำต้องไปฟ้องร้องต่อเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นเห็นคำฟ้องร้องแล้วจึงคิดในใจว่าคนแก่อายุปาเข้าไปตั้งแปดสิบแล้วยังมีเรี่ยวแรงทำเรื่องแบบนี้อีกหรือ? ครั้นแล้วจึงสั่งให้จางหลงไปนำตัวโจวเต๋อมาสอบสวน โจวเต๋อกล่าวว่า “ตัวข้าแก่จะตายอยู่แล้วคงจะอยู่ได้อีกไม่นาน ไหนเลยจะไปทำเรื่องผิดลูกผิดเมียแบบนั้นได้ ขอให้ท่านเข้าใจข้าด้วย” แต่เปาบุ้นจิ้นก็ยังสงสัยอยู่ จึงสั่งให้นำตัวโจวเต๋อไปขังไว้ก่อน แล้วจึงสั่งให้หวงเซ่งให้ไปนำตัวแม่่ม่ายหลัวมาที่ศาล แม่่ม่ายหลัวร้องให้แล้วกล่าวว่า “ข้าเป็นม่ายไม่เคยออกไปไหนเลย ข้ากับโจวเต๋อต่างคน

ต่างอยู่ ไม่เคยพูดจากันจะมีเรื่องเป็นชู้กันได้อย่างไร ขอให้ท่านโปรดรับทราบด้วย” ทั้งสองคนนี้ให้การตรงกันถึงแม้ว่าจะลงทัณฑ์ด้วยการทรมานก็ยังไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นรู้สึกหนักใจมากจึงสั่งให้เลิกศาล

หลังเลิกศาล เปาบุ้นจิ้นก็ไม่ยอมแตะต้องอาหาร พี่สะใภ้แซ่หวังของเปาบุ้นจิ้นถามเปาบุ้นจิ้นถึงสาเหตุที่ไม่ยอมกินอาหาร เปาบุ้นจิ้นตอบว่า “ข้าเจอดีความที่ยากจะตัดสิน เช่นนี้จึงไม่มีแก่ใจที่จะกินอาหาร” พี่สะใภ้อยากจะพูดอะไรอีกแต่ก็พูดไม่ออก จึงนำเอาปิ่นางาช้างออกมาจากหมับกลงบนพื้น บอกไปว่าคดีนี้ควรจะจัดการอย่างไร เปาบุ้นจิ้นเข้าใจในทันทีจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปเบิกตัวโจวเต๋อและแม่มายหลั้วมาสอบถามอีกครั้ง และสั่งให้เจ้าหน้าที่มัดทั้งสองคนนี้แล้วโบยตีซ้ำ ยังตวาดว่า “เจ้าโจรเด๋มาทำลายระเบียบประเพณีมิโทษถึงตายก็ยังไม่สาสม” แล้วเปาบุ้นจิ้นก็ส่งเสียงด่าว่าแม่มายหลั้วว่า “นั่งหญิงแพศยา เป็นชู้กับโจวเต๋อชัด ๆ ยังจะกล้าปิดบังข้าอีกหรือ?” เปาบุ้นจิ้นจึงหยิบกระบองสองท่อนขึ้นฟาดโจวเต๋อและแม่มายหลั้วอีกคนละหนึ่งร้อยทีแล้วไล่โจวเต๋อกลับบ้าน จากนั้นจึงเรียกโจวจงไห่ซึ่งมีฐานะเป็นน้องของสามแม่มายหลั้วให้นำตัวแม่มายหลั้วกลับไปที่บ้านแล้วจัดการให้แต่งงานใหม่เสีย โจวจงไห่จึงรับตัวแม่มายหลั้วกลับไป เรื่องผิดลูกผิดเมียจึงได้รับการชำระสะสางดังที่ได้กล่าวมา

คดีอ่างดำ

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่าตอนที่เปาบุ้นจิ้นเป็นเจ้าเมืองตังโจว มีชาวหยางโจวคนหนึ่งชื่อหลี่เฮ่า ครอบครัวร่ำรวย ครั้งหนึ่งเขาเดินทางไปค้าขายที่เมืองตังโจว ขณะเดินทางออกจากหยางโจวไปได้สิบสี่ได้แะตี้มเหล่าจนเมามายล้มพุบลงกลางทางจนเดินทางต่อไปไม่ได้ ตกค่ำมีชายชื่อตังเชียนและตังวันเดินทางผ่านมา เห็นว่าหลี่เฮ่ามีสิ่งของและเงินทองติดตัวมากมาย พวกเขาจึงขโมยเอาสิ่งของและเงินทองไปในที่ลับตา แล้วเอาของที่พวกเขาลักลอบเอามาซึ่งเป็นทองคำหนึ่งร้อยตำลึงแบ่งกันสองคน จากนั้นก็แยกย้ายกันเอาทองไปซ่อนไว้ที่บ้าน ทั้งสองคนปรึกษากันว่า “ถ้าคนคนนี้สร้างมาแล้วเขาจะต้องพบว่าทรัพย์สินสมบัติเขาหายไป เขาจะต้องไปฟ้องร้องที่เมืองตังโจวแน่ ๆ ต้องฆ่าเขาเสียจึงจะไม่มีเรื่องภายหลัง” พวกเขาจึงกลับไปฆ่าหลี่เฮ่า เอาศพไปทิ้งในเตาเผาเครื่องเคลือบจนเหลือแต่ขี้เถ้า พอตกตึกพวกเขาก็กลับไปเอาถ้ำถ่านที่เผาเหลือนำไปตำให้ละเอียดแล้วผสมลงไปในดินเหนียวทำเป็นอ่างเครื่องเคลือบดินเผา

หลังจากนั้นที่เมืองตังโจวมีชายชราแซ่หวังคนหนึ่งได้ซื้ออ่างเครื่องเคลือบดินเผาใบนี้ไปใช้เป็นภาชนะใส่ปัสสาวะ คืนหนึ่งชายชราแซ่หวังตื่นขึ้นมาปัสสาวะได้ยินอ่างเครื่องเคลือบดินเผาคร่ำครวญว่า “ข้าเป็นพ่อค้าชาวหยางโจว ท่านปัสสาวะใส่ปากข้าได้อย่างไร?” ชายชราแซ่หวังตกใจมากจึงรีบจุดตะเกียงแล้วถามว่า “เจ้าอ่าง ถ้ามีใครทำเรื่องอยู่ติธรรมต่อเจ้าจงบอกข้าอย่างละเอียด

ข้าจะไปช่วยฟ้องร้อง ทำเรื่องให้กระจ่าง” อ่างเคลือบตอบว่า “ข้าเป็นชาว
หยางโจวแซ่หลี่ชื่อว่าเฮ่า เดินทางมาทำการค้าที่เมืองตังโจว เผอิญข้าดื่มเหล้า
เมาหลับกลางทาง ถูกโจรชิงชิงเขียนกับดิงวันปล้นเอาทองไปร้อยตำลึงจาก
นั้นก็ฆ่าข้าแล้วนำไปเผา แล้วนำเอาเท้ากระดูกไปคลุกกับดินเหนียวเป็นอ่าง
เคลือบใบนี้ออกมา ข้าขอให้ท่านนำเอาอ่างเคลือบใบนี้ไปพบท่านเปาบุ๋นจิ้น”
ชายชราแซ่หวังได้ฟังเรื่องตกใจจนตัวสั่น เวลาผ่านไปหนึ่งคืน วันรุ่งขึ้น
ชายชราแซ่หวังก็นำเอาอ่างเคลือบใบนี้ไปฟ้องร้องต่อศาล เปาบุ๋นจิ้นถามว่ามา
ฟ้องร้องเรื่องอะไรขอให้เล่ามาอย่างละเอียด ชายชราแซ่หวังก็เล่าเรื่องที่เกิด
ขึ้นเมื่อคืนให้เปาบุ๋นจิ้นฟัง เปาบุ๋นจิ้นจึงเรียกเจ้าหน้าที่ให้นำอ่างเคลือบเข้า
มาสอบสวนแต่อ่างเคลือบไม่ยอมตอบเปาบุ๋นจิ้นเลยสักคำ เปาบุ๋นจิ้นจึงเกิด
บันดาลโทสะแล้วพูดกับชายชราแซ่หวังว่า “เจ้าบังอาจเอาเรื่องนี้มาล้อเล่นใน
ศาล” ว่าแล้วจึงขับไล่ชายชราแซ่หวังออกไปแล้วสั่งให้เลิกศาล ชายชรา
แซ่หวังพอถูกตำหนิจึงเอาอ่างเคลือบกลับไปบ้านแล้วกล่าวโทษอ่างเคลือบสารพัด

พอตกกลางคืน อ่างเคลือบก็พูดอีกว่า “ท่านผู้เฒ่าอย่าเพิ่งท้อใจ วันนี้
ท่านพาข้าไปพบเปาบุ๋นจิ้น แต่ว่าข้าไม่มีผ้าคลุมกายจึงไม่อาจที่จะชี้แจงเรื่องนี้
ได้ ขอให้ท่านให้เสื้อผ้าแก่ข้าแล้วพาข้าไปพบเปาบุ๋นจิ้นอีกครั้ง ข้าจะเล่าให้
เปาบุ๋นจิ้นฟังอย่างละเอียด” ชายชราแซ่หวังรู้สึกประหลาดใจมาก จึงจำต้อง
ไปหาเสื้อผ้ามาเป็นสิ่งปกปิดกายให้แก่อ่างเคลือบ เพื่อวันรุ่งขึ้นจะได้ไปพบ
เปาบุ๋นจิ้นและเล่าเรื่องให้ฟังอย่างละเอียด เมื่อชายชราแซ่หวังนำอ่างเคลือบ
มาอีกครั้ง เปาบุ๋นจิ้นจึงจำใจสอบสวนอย่างเสียไม่ได้ อ่างเคลือบจึงเล่าเรื่องที่
ได้รับความไม่เป็นธรรมให้เปาบุ๋นจิ้นฟัง เมื่อเปาบุ๋นจิ้นได้ฟังแล้วรู้สึกสะเทือนใจ
มาก จึงได้สั่งมือปราบให้ไปนำตัวดิงเขียนและดิงวันมา เวลาผ่านไปไม่นานมือ
ปราบจึงนำตัวสองคนนั้นมา เปาบุ๋นจิ้นจึงสอบถามถึงสาเหตุของการฆ่าหลี่เฮ่า
อย่างละเอียด ทั้งสองคนต่างปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งสิ้น เปาบุ๋นจิ้นจึงสั่งให้นำตัว
ทั้งสองคนไปขังไว้ก่อน แล้วสั่งให้คนไปเอาตัวภรรยาของคนทั้งสองคนนี้มา
สอบถาม ภรรยาของทั้งสองคนก็ไม่ยอมรับสารภาพเช่นกัน เปาบุ๋นจิ้นจึงกล่าว

ว่า “สามีของเจ้าทั้งสองเป็นคนฆ่าหีเข้าแย่งชิงทองคำไปหนึ่งร้อยตำลึง ช้ายังเผากระดูกเขาเป็นเถาถ่านแล้วนำไปคลุกกับดินทำเป็นอ่างเคลือบ เจ้าเป็นคนเก็บซ่อนทองคำเอาไว้ สามีของเจ้ายอมรับแล้วโยเจ้าถึงยังปฏิเสธอยู่?” ภรรยาของทั้งสองได้ยินแล้วต่างตกใจมาก จึงสารภาพกับเปาบุ้นจิ้นว่า “ทองคำร้อยตำลึงได้นำไปฝังไว้ที่ในกำแพง” เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่นำตัวภรรยาของทั้งสองคนไปที่บ้านของแต่ละคนไปค้นที่กำแพงแล้วนำของกลางไปให้เปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นำตัวตั้งเขียนกับตั้งวันมาถามว่า “ทองคำที่เจ้านำไปให้ภรรยาร้อยตำลึงอยู่ที่นี้แล้ว เป็นที่แจ่มแจ้งแล้วว่าเจ้าทั้งสองเป็นคนฆ่าหีเข้า ทำไมถึงยังไม่สารภาพอีก” ทั้งสองมองหน้ากันแล้วจึงจำใจยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นตัดสินใจว่า

“เจ้าทั้งสองฆ่าคนชิงทรัพย์มีโทษประหารด้วยการตัดหัว” ชายชราแซ่หวังซึ่งเป็นผู้นำเรื่องนี้มาฟ้องร้องทางการ จึงให้รางวัลเป็นเงินยี่สิบตำลึง ส่วนอ่างเคลือบและทองที่ถูกปล้นให้คืนให้แก่ครอบครัวของหีเข้าเพื่อนำไปทำพิธีศพตามประเพณี เรื่องนี้นับว่าเป็นคดีประหลาดมาก

คดีพิษวิทยา

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันมาว่าที่เมืองเต๋อฮว่า มณฑลเจียงโจว มีชายผู้หนึ่งนามว่าเฟิงโส่วฐานะทางบ้านมั่งคั่งมาก ภรรยาของเฟิงโส่วชื่อนางเฉิน มีรูปร่างหน้าตางดงามแต่ไม่มีบุตร ส่วนภรรยารองของเฟิงโส่วชื่อนางเว่ย มีบุตรชายสองคน นางเฉินจึงคิดอยู่เสมอว่า การที่ตัวนางไม่มีบุตรธิดานั้นเกรงว่าเมื่อความงามของนางร่วงโรยไปตามวัย สามีก็น่าจะสิ้นรักนาง นางจึงเฝ้าเก็บความอิจฉาริษยา คิดร้ายต่อนางเว่ยและลูกไว้ในใจ โดยไม่เคยหาเรื่องทะเลาะกับนางเว่ยเลย

อยู่มาวันหนึ่งเฟิงโส่วจะเดินทางไปเสฉวนเพื่อทำการค้าขาย ก่อนไปได้สั่งเสียให้นางเฉินดูแลบุตรทั้งสองของตนให้ดี นางเฉินก็สร้างทำเป็นรับปากแข็งขัน

เวลาผ่านไปจนถึงวันไหว้พระจันทร์ นางเฉินจัดงานเลี้ยงขึ้นและเรียกให้นางเว่ยพร้อมด้วยบุตรทั้งสองมาร่วมเลี้ยงฉลองด้วย ก่อนที่สามแม่ลูกจะมาถึงนางเฉินก็ได้แอบใส่ยาพิษลงในเหล้า เมื่อสามแม่ลูกมาถึง นางก็สร้างยกถ้วยเหล้าขึ้นพลาংกล่าวกับนางเว่ยว่า

“ข้าไม่มีบุตรธิดา เจ้าโชคดีเหลือเกินที่มีลูกชายถึงสองคน ทรัพย์สินในบ้านทั้งหมดต่อไปข้าต้องแบ่งปันแก่เจ้า วันหน้าเมื่อข้าชราลง ก็คงต้องหวังพึ่งพวกเจ้าแม่ลูกช่วยดูแลทรัพย์สินทั้งหมด เหล้าถ้วยนี้ถือเสียว่าข้าดื่มคารวะพวกเจ้า ขอฝากตัวในวันหน้าด้วย”

นางเว่ยตอบว่าตนไม่กล้ารับการให้เกียรติถึงเพียงนี้ แล้วก็ยกถ้วยเหล้า

ขึ้นดื่มและร่วมกินเลี้ยงจนเลิก ค็นนั้นยาพิษก็ออกฤทธิ์ นางเว่ยและบุตรทั้งสองมีเลือดออกจากทวารทั้งเจ็ดไม่หยุดจนกระทั่งถึงแก่ความตาย เวลานั้นนางเว่ยอายุเพียงยี่สิบห้าปี บุตรชายคนโตอายุห้าปี บุตรชายคนเล็กอายุสามปี

นางเฉินโกหกว่าสามแม่ลูกเป็นโรคป่วยตายกะทันหัน บรรดาญาติและเพื่อนบ้านใกล้เคียงไม่มีใครรู้ความจริง ต่างพากันเวทนาสามแม่ลูกเป็นอย่างยิ่ง นางเฉินก็แสร้งร่ำไห้เศร้าโศกและทำพิธีฝังศพให้สามแม่ลูกเรียบร้อย

กล่าวฝ่ายเฟิงโส่วที่อยู่นอกบ้าน วันหนึ่งเกิดฝันว่านางเว่ยพาบุตรทั้งสองมาหาตนพร้อมกับเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟังด้วยน้ำตานองหน้า เฟิงโส่วอยากจะเก็บข้าวของกลับบ้าน แต่ธรรค้ำขายยังไม่เรียบร้อย จึงไม่สามารถกลับบ้านได้ดังใจอยาก เฟิงโส่วรู้สึกเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง ให้กลัดกลุ้มใจเป็นยิ่งนัก

เวลาผ่านไปสามปี วันหนึ่งเปาบุ๋นจิ้นมาตรวจคดีแถบบ้านของเฟิงโส่ว เมื่อเปาบุ๋นจิ้นลงจากม้าจะเข้าไปในศาล พลันเห็นที่หน้าชั้นบันไดมีควันสีดำลอยพุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้า บดบังแสงอาทิตย์ไปชั่วขณะหนึ่ง เปาบุ๋นจิ้นจึงนึกสงสัยว่า จะต้องมิใช่วิญญาณที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมมาร้องเรียนเป็นแน่ ค็นนั้นเปาบุ๋นจิ้นจึงจุดตะเกียงไว้แล้วเข้านอน ตกเวลาตีสาม พลันเห็นร่างของสตรีรูปโฉมงดงามผู้หนึ่งสยายผมยาว จูงเด็กชายสองคน คุกเข่าลงที่ชั้นบันไดและส่งเสียงร่ำไห้

เปาบุ๋นจิ้นจึงถามว่า “บ้านเจ้าอยู่ที่ไหน ชื่อเสียงเรียงนามว่าอะไร ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมเรื่องอะไร ถึงได้พาบุตรสองคนมาพบข้า ค่อย ๆ เล่ามาให้ละเอียด ข้าจะต้องให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าแน่”

สตรีนางนั้นจึงกล่าวด้วยน้ำตานองหน้าว่า

“ข้าชื่อนายแซ่เว่ย บ้านอยู่มณฑลเจียงโจว มีอยู่วันหนึ่ง เฟิงโส่วสามีข้าเดินทางไปที่เมืองเสฉวนเพื่อประกอบการค้า นางเฉินซึ่งเป็นภรรยาหลวงของสามี ข้าซื้อเหล้ามาเลี้ยงในวันไหว้พระจันทร์ และใส่ยาพิษลงในเหล้านั้นฆ่าเราสามคนแม่ลูกตาย ข้าคับแค้นใจนัก วิญญาณจึงยังไม่ไปสู่สุคติ โชคดีที่ได้เฝ้าเดินทางมาตรวจคดีที่นี่ ข้าจึงมาร้องเรียนกับได้เฝ้า ขอได้เฝ้าโปรดเมตตาให้

ความเป็นธรรมแก่ข้าด้วย"

กล่าวจบนางก็หลั่งน้ำตาด้วยความเศร้าโศก จากนั้นจึงกราบคารวะและลาจากไป

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปจับกุมตัวนางเงินมาสอบสวน เปาบุ้นจิ้นถามนางว่า

"บุตรของภรรยาน้อยของสามีเจ้า ก็เท่ากับเป็นบุตรของเจ้าเอง เหตุใดจึงต้องอิจฉาริษยาพวกเขามากจนถึงเพียงนี้ เจ้าให้ร้ายถึงสามชีวิต เป็นเหตุให้สามีไร้ทายาทสืบสกุล โทษของเจ้าจนกาจจนกระทั่งที่สุด เจ้ายังมีคำแก้ตัวได้อีกหรือไม่"

นางเงินรู้สึกสำนึกผิด มีมีคำใดจะกล่าว เปาบุ้นจิ้นจึงให้เขียนคำพิพากษาลงโทษประหารชีวิตนาง

เวลาผ่านไปอีกสองปี เฝิงโส่วกลับมาบ้าน เขาเลี้ยงแม่หมูตัวใหญ่ตัวหนึ่ง แม่หมูนั้นอายุได้เพียงปีเดียวก็ออกลูกมาหลายตัว ทำให้เฝิงโส่วได้ผลประโยชน์มากขึ้นหลายเท่าตัว เมื่อเฝิงโส่วจะนำแม่หมูไปขายให้กับคนฆ่าสัตว์ พลันแม่หมูนั้นก็พูดเป็นเสียงคนว่า

"ข้าคือนางเงินภรรยาของท่าน ครั้งนั้นด้วยความริษยาจึงสังหารนางเว่ยและลูก ๆ ทำให้ท่านต้องไร้ผู้สืบสกุล แม้ว่าข้าจะถูกท่านเปาประหารชีวิตไปแล้ว แต่สวรรค์ยังไม่ยอมให้อภัยข้า สวรรค์ลงโทษให้ข้าเกิดเป็นแม่หมูเพื่อมาชดใช้หนี้กรรมที่ข้าก่อไว้กับท่าน แต่ก็ยังคงต้องทุกข์ทรมานในคัมดาบต่อไปอีก จึงฝากบอกต่อไปยังกุลสตรีทั้งหลายให้มีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ในครอบครัว ผูกสมัครักใคร่ปรองดอง อย่าได้อิจฉาริษยาซึ่งกันและกัน อย่าได้รังแกภรรยาผู้น้อย มิฉะนั้นวันหน้าก็จะต้องรับกรรมเช่นข้า"

คนทั้งหลายเมื่อได้รับรู้เรื่องนี้ต่างก็พากันมาออกดูอยู่เต็มหน้าประตูบ้าน

คดีกว้างจางกว้างลู

จรรยา เถียรประภากุล แปล

ณ เนินเกาซุน อำเภอต้าเถียน มีสันเขาอยู่แห่งหนึ่ง ชื่อว่าสันเขาคุถิ สามารถทะลุอำเภอต้าเถียน และไปยังลำธารจีวซี มีพ่อค้าผ้าคนหนึ่งเดินทาง แต่ลำพังเพื่อไปเก็บหนี้ที่นอกเมืองผ่านมาทางช่องสันเขา

ในหุบเขาแห่งนี้เป็นที่อยู่ของสองพี่น้องชื่อว่า ลู่ซานและลู่ซือ เป็นโจรซึ่ง ใช้อาวุธตัดฟันบั้งหน้า เมื่อพบพ่อค้าต่างถิ่นที่มาคนเดียวก็เกิดจิตคิดประทุษร้าย ทางด้านพ่อค้านั้นต้องการจะถามทาง เมื่อเห็นสองคนนั้นเดินมาจึงเข้าไป คำนับแล้วถามว่า “จากที่นี่ไปเมืองเอ้อซือจีวมีระยะทางเท่าใด”

ลู่ซานตอบว่า “ไกลเพียงแค่วันเดินทางครึ่งวัน แล้วท่านมาจากที่ใดหรือ”

พ่อค้าก็กล่าวว่า “เข้าไปเก็บหนี้ที่ต่างเมืองมาจะกลับบ้าน ได้ยินมาว่าที่นี่มี ทางที่จะไปได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ไม่นึกว่าเมื่อมาถึงที่นี่แล้วจะหลงทาง หวังว่าท่านทั้งสองจะชี้ทางให้”

ลู่ซือจึงบอกไปว่า “ข้ามสันเขาจะไปสักสิบสี่ก็จะพบถนนใหญ่”

พ่อค้าหลงคิดว่าเป็นคนตัดฟันจริง ๆ ก็หลงเชื่อ ครั้นเดินทางไปตาม คำบอก ก็พบภูเขาใหญ่ขวางทางอยู่อีก จึงนั่งลงพักเพื่อรอถามคนอื่น ทันใด นั้นก็เห็นลู่ซือน้องชายเดินมา ถือมีดที่คมกริบมาด้วย พ่อค้าคนนั้นไม่ได้คิด ป้องกัน ลู่ซือใช้มีดฟันสี่ครั้งติดต่อกันจนพ่อค้าคนนั้นสิ้นชีวิตลง สองพี่น้อง คั้นที่เอวของพ่อค้าได้เงินเจ็ดแปดตำลึง และปิ่นปักผมเงินอีกสองอัน แล้วเอา ศพไปฝังซ่อนไว้ที่ริมเขา จากนั้นนำเงินไปแบ่งกัน ชั่วเวลาเพียงพริบตาเดียวก็

ผ่านไปครึ่งปีเศษ โดยไม่มีใครรู้เรื่องนี้เลยแม้แต่คนเดียว

พอดีที่บริเวณใกล้ ๆ นั้น สองครอบครัวเฉียนหู่ชิวกับฝานถี้จ้งทะเลาะกันเรื่องเขตภูเขาแบ่งกันไม่ชัดเจน พอเฉียนหู่ชิวรู้ว่าเปาบุ้นจิ้นตระเวนมาก็เข้าไปร้องเรียน แล้วเปาบุ้นจิ้นก็เดินทางไปยังภูเขานั้น ตรวจสอบที่เกิดเหตุด้วยตนเอง เฉียนหู่ชิวมีหลักฐานชัดเจนเป็นเหตุเป็นผลกว่าจึงได้ที่ดินไปดูแล ส่วนฝานถี้จ้งได้รับการลงโทษไปตามระเบียบ

เสร็จจากคดี เปาบุ้นจิ้นสั่งให้กลับศาลว่าการ พอมาถึงริมภูเขาก็กเกิดลมพัดกระหน่ำอย่างฉับพลัน เปาบุ้นจิ้นครุ่นคิดถึงเหตุการณ์เพิ่งสงสัยว่าที่แห่งนี้จะเคยมีเหตุอะไรที่ไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นกระมัง พอคิดได้ดังนั้นก็สั่งให้เจ้าหน้าที่สองนายค้นให้ทั่ว ก็พบศพคนตายอยู่ที่ริมเขาศพหนึ่ง ถูกสัตว์ป่าขุดคุ้ยออกมาเป็นที่ปรากฏ เจ้าหน้าที่สองนายกลับมารายงาน เปาบุ้นจิ้นจึงไปยังที่นั้นดูด้วยตนเอง แล้วให้ผู้ติดตามขุดออกมาดู พบว่าที่คอของศพมีรอยมีดฟันสี่แผล ก็รู้ว่าถูกคนวางแผนฆ่า จึงสั่งให้ผู้ติดตามฝังศพไว้ตามเดิม

เมื่อกลับถึงที่ว่าการ โดยที่ไม่รู้ว่าฆาตกรเป็นใคร หมดหนทางที่จะสืบหา เปาบุ้นจิ้นจึงรำพึงขึ้นว่า “กลางวันข้าพิจารณาคดีในโลกมนุษย์ กลางคืนพิจารณาคดีที่ยมโลก เรื่องนี้ในโลกมนุษย์ข้าข้าไม่อาจรู้ได้ ก็จะต้องไปยมโลกหาข้อเท็จจริง” ดังนั้นจึงทำพิธีขึ้นบนแท่นยมบาล เรียกลูกน้องแห่งเมืองยมโลกมาสั่งการว่า

“ที่ริมเขาคูถี้มีคนที่ถูกฆ่าคนหนึ่ง ศพนั้นปรากฏว่ามีบาดแผลฉกรรจ์อยู่เต็มตัว ไม่รู้ว่าใครเป็นคนฆ่า คาดว่าจำต้องมีวิญญาณที่อาฆาตมาฟ้องร้องที่นี้ อย่างแน่นอน เจ้าจงเฝ้าสังเกตการณ์ทั้งปวงให้ดี ถึงเวลาก็จงนำวิญญาณนั้นเข้ามา”

ในบัดดลที่พูดจบก็เกิดลมพัดอย่างรุนแรง แสงมืดสลับลง เปาบุ้นจิ้นก็ให้รู้สีกว้างว้าง จึ่งเอนตัวลงนอน ความรู้สึกก็กลับกึ่งตื่น กึ่งหลับหนึ่งก็ปรากฏร่างของคนคนหนึ่งมีเลือดโชมกาย ด้านหน้ามีกวางจางตัวหนึ่ง ด้านหลังมีกวางล่ออยู่ตัวหนึ่ง เขาวิ่งอย่างรีบร้อน แล้วเปาบุ้นจิ้นก็ตกใจตื่นขึ้น มองไม่เห็น

พวกลูกน้องก็รู้ว่าทั้งหมดนี้เป็นความฝัน ภายในใจคิดว่า หรือว่าที่ริมเขาคูถีจะมีผู้ที่ซื้อจางลู่

พอรุ่งเช้า เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เจ้าหน้าที่สองนายไปค้นหาที่นั่น ถ้ามีคนซื้อจางลู่ให้นำตัวมาพบข้า เจ้าหน้าที่ก็รับคำสั่งแล้วไปสืบหาที่เขาคูถี ก็พบว่ามิดัวสองพี่น้องแซ่จาง ชื่อลู่อานกับลู่อี้แต่ก็ไม่กล้าเข้าไปจับ จึงกลับศาลรายงานต่อเปาบุ้นจิ้นว่า

“ข้าน้อยได้รับคำสั่งให้ไปสืบหาและนำตัวคนที่ซื้อจางลู่มา ที่นั่นมีสองพี่น้องชื่อว่า จางลู่อาน และจางลู่อี้จริงๆ”

เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวขึ้นว่า “ในเมื่อมีคนซื้อนี้ก็รีบให้กรมการเมืองออกหมายจับ ให้นำตัวมาพบข้าโดยด่วน”

เจ้าหน้าที่ทั้งสองนั้นก็กลับไปจับตัวสองพี่น้องมาได้สวนที่ศาล

เมื่อได้ตัวมาอยู่ต่อหน้า เปาบุ้นจิ้นก็ทวาดขึ้นว่า “เจ้าทั้งสองปล้นชิงทรัพย์ของพ่อค้าต่างถิ่นคนหนึ่งใช่หรือไม่ จงรับสารภาพเสียโดยดี โทษหนักจะได้กลายเป็นเบา จางลู่อานและจางลู่อี้ก็ปฏิเสธเสียงแข็งไม่ยอมรับรู้ข้อกล่าวหา เปาบุ้นจิ้นจึงตะโกนสั่งให้คนติดตามนำทั้งสองคนไปลงทัณฑ์คนละหกสิบไม้ สองพี่น้องทนทรมานไม่ไหวจึงยอมสารภาพความจริงว่า “มีพ่อค้าต่างถิ่นคนหนึ่งไปเก็บหนี้ที่ต่างเมืองกำลังจะกลับบ้าน เนื่องจากหลงทาง ข้าน้อยจึงสร้างชี้ทางให้เขาไปในที่ลับตาคน แล้วฆ่าทั้งนั้นเป็นความจริง ความลับที่ถูกเปิดเผยในครั้งนี้ คงเป็นเพราะวิญญูณคนผู้นั้นมาเรียกร้องความยุติธรรมแน่นอน” เมื่อเปาบุ้นจิ้นเห็นว่าเขาทั้งสองรับสารภาพอย่างหมดเปลือก จึงตัดสินให้ประหารชีวิตเป็นอันเสร็จสิ้นคดี

คดีเสื้อจับคนร้าย

จรรยา เกียรติประภากุล แปล

ในช่วงที่เปาบุ้นจิ้นประจำอยู่ที่เมืองเจ้าชิ่ง ห่างจากตัวเมืองไปสามสิบสี่ มีหมู่บ้านเปาสี้อยู่ ในหมู่บ้านแห่งนี้ บ้านตระกูลหวงนับว่าร่ำรวยมาก บรรพชนทำการเกษตร บ้านตระกูลหวงมีบุตรชายสองคน คนโตชื่อหวงซ่าน คนที่สองชื่อหวงฉือ หวงซ่านนั้นได้แต่งงานกับลูกสาวของเงินสวี่ที่อยู่ในเมือง ชื่อว่าฉวงเหินยง ซึ่งเป็นผู้มีนิสัยสุภาพอ่อนโยน หลังจากที่นางเข้ามาอยู่ที่ บ้านตระกูลหวง ก็ประพฤติตนบำรุงบิดามารดาและญาติของสามีเป็นอย่างดีไม่มีบกพร่อง แต่อยู่มายังไม่ทันครบปี วันหนึ่งบ้านสกุลเงินส่งสาวใช้ที่ชื่อจิ้นอัน มาบอกฉวงเหินยงว่า “นายท่านกลับจากต่างเมืองแล้วล้มป่วยหนัก สั่งให้ คุณหนูกลับไปเยี่ยมท่านสักสองสามวัน”

เมื่อฉวงเหินยงรู้ว่าบิดाप่วยหนักก็รู้สึกกังวลใจ สั่งให้จิ้นอันเข้าครัวไป เตรียมอาหารและเหล้า แล้วนางก็บอกกับสามีว่า “พ่อของข้าป่วยหนัก ส่งคน มาตามข้าไปดูแล ถ้าพูดกับท่านพ่อท่านแม่ได้ ข้าก็จะเดินทางทันที”

หวงซ่านก็พูดว่า “ตอนนี้ตรงกับช่วงเก็บเกี่ยวพอดี คนงานก็ไม่ว่าง ขอให้ ผัดผ่อนเวลาไปอีกสักระยะ แล้วค่อยไปก็คงไม่สาย”

ฉวงเหินยงว่า “พ่อของข้าล้มหมอนนอนเสื่อ หวังให้ข้ากลับไป เวลาหนึ่ง วันก็เปรียบเสมือนเป็นปี จะให้รอได้อย่างไรเล่า”

หวงซ่านนั้นไม่ต้องการให้นางไป จึงไม่ยอมออกปากอนุญาต ฉวงเหินยง เมื่อถูกห้ามก็รู้สึกไม่สบายอารมณ์ พอค่ำลงก็นั่งคิดใคร่ครวญว่า ‘พ่อของข้ามีข้า

เพียงคนเดียว อีกทั้งไม่มีพี่ชายน้องชายให้พึ่งพาอาศัย ถ้าหากว่าเกิดมีอะไร ผิดพลาด เสียใจก็สายไปเสียแล้ว สู้อย่าบอกให้เขารู้ แล้วแอบกลับไปพร้อมกับ จันอันดีกว่า'

เช้ามีดวันถัดมา หวงชานตื่นขึ้นแล้วก็ออกไปคุมนคนเกี่ยวข้าว ฉวงเหนียง ตื่นขึ้นมาแต่งตัวเรียบร้อยแล้วก็สั่งให้จันอันเปิดประตูหลังบ้านแล้วออกเดินทาง ฉวงเหนียงเดินหน้า จันอันเดินตามหลัง ขณะนั้นยังเข้าอยู่ เดินมาหลายสัปดาห์จนถึงป่าจื่อหลิน ที่นี่หมอกลงจัดมากจนมองไม่เห็นหน้ากัน จันอันพูดขึ้นว่า "พระอาทิตย์ยังไม่ขึ้น หมอกก็ลงจัด สูเราเข้าไปหลบในหมู่บ้าน รอจนหมอกบางลงแล้วค่อยเดินทางต่อจะดีกว่า"

ฉวงเหนียงเป็นคนปฏิกิริยาดี จึงบอกว่า "ที่นี่เปลี่ยวและอันตราย กลัวว่าถ้ามีคนมาเจอจะไม่ปลอดภัย ไปพักบนศาลาข้างหน้าก็แล้วกัน"

จันอันทำตามคำพูดของนาง ระหว่างที่กำลังเดินไปก็พบเข้ากับคนฆ่าสัตว์สามคน ซึ่งออกจากบ้านแต่เช้าเพื่อจะไปซื้อหมู คนฆ่าสัตว์เหล่านั้นก็สังเกตเห็นบนศีรษะของฉวงเหนียงมีเครื่องประดับทองเงินมากมาย หนึ่งในสามคนนั้นคนแซ่จางเป็นคนใจดำอำมหิต ก็กระชิบกระชาบกับพรรคพวกอีกสองคนว่า "แม่นางคนนี้จะเข้าเมืองไปเยี่ยมญาติ มีแค่เด็กรับใช้คนเดียวที่มาด้วย สูเราปล้นเอาเครื่องประดับของนางมาแบ่งกัน ดีกว่าเหนื่อยทำมาค้าขายไปหลายวันทีเดียว"

คนแซ่หลิวพูดต่อว่า "นั่นนะสิ ข้าจะไปจับตัวเด็กรับใช้ไว้ก่อน พี่จางจับตัวนางผูกตามัดปากให้ดี พี่อู๋คอยปลดเครื่องประดับบนตัวนางมา"

ฝ่ายนางฉวงเหนียงเห็นลักษณะคนทั้งสามนั้นไม่น่าไว้ใจ จึงถอดเครื่องประดับออกซ่อนไว้ในแขนเสื้อ คนแซ่อู๋ก็พยายามเข้าปลุกปล้ำใช้มือล้วงเข้าไปแย่งในแขนเสื้อ ฉวงเหนียงก็จับไว้แน่นไม่ยอมปล่อยมือ คนแซ่จางกลัวคนอื่นมาพบเข้าจะเสียการ จึงดึงมีดฆ่าสัตว์ออกมาแล้วฟันไปที่มือซ้ายของนาง นางล้มลงกับพื้น สามคนนั้นชิงเครื่องประดับได้แล้วก็รีบหนีไป เด็กรับใช้ตรงเข้าไปดูนางฉวงเหนียงเห็นสลบไม่ได้สติ ร่างกายเต็มไปด้วยเลือด ก็รีบวิ่งกลับ

ไปบอกหวงซ่าน พอดีหวงซ่านกำลังกินข้าวกับคนงาน ได้ยินข่าวนี้นี้ก็ตกใจแล้วว่า “เพราะไม่ยอมเชื่อข้าแท้ ๆ จึงต้องมาเจอเคราะห์กรรมอย่างนี้” ว่าแล้วก็รีบสั่งให้คนงานสามสี่คนหามเกี้ยวไปที่ป่าจื่อหลิน เมื่อมาถึงฉวงเหินยงกำลังฟื้นคืนสติมาพอดี หวงซ่านจึงประคองขึ้นเกี้ยวแล้วหามกลับบ้าน พบว่ามีอช้ายถูกมิดพันบาดเจ็บ จึงสั่งให้คนในบ้านไปเชิญหมอมารักษา แล้วตนเองก็เตรียมคำร้องนำจันอันไปศาลร้องทุกข์ต่อเปาบุ้นจิ้น

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นเห็นว่าคำฟ้องไม่มีชื่อแซ่ของคนที่ถูกฟ้อง จึงถามจันอันว่า “เจ้าจำคนที่ปล้นและทำร้ายได้หรือไม่”

จันอันตอบว่า “ข้าจำหน้าตาของคนพวกนั้นไม่ได้ แต่ดูรูปร่างลักษณะเหมือนจะเป็นพวกคนฆ่าหมู”

เปาบุ้นจิ้นจึงว่า “คิดว่าคนร้ายน่าจะอยู่ไม่ไกล และคงจะยังไม่กลับเข้ามาในเมือง” ครั้นแล้วสั่งให้หวงซ่านไปเอาเสื้อของภรรยาที่มีคราบเลือดตัวนั้นมา โดยมีให้คนภายนอกรู้เป็นอันขาด จากนั้นก็เรียกเจ้าหน้าที่ศาลชื่อหวงเชิงพาคนแปลกหน้ามาแล้วให้ใส่เสื้อเปื้อนคราบเลือดตัวนี้เดินไปตามถนนต่าง ๆ ทั่วเมือง พุดตะโกนว่า “เมื่อเข้านี้ผ่านไปที่ป่าจื่อหลินแล้วพบคนฆ่าสัตว์สามคนถูกปล้น มีคนหนึ่งต่อสู้จึงถูกฆ่าตายในป่า ส่วนพวกอีกสองคนต่างคนต่างวิ่งหนีไป”

หวงเชิงปฏิบัติตามคำสั่ง หากคนแปลกหน้ามาใส่เสื้อเปื้อนคราบเลือดนั้น ร้องตะโกนไปทั่วเมือง เดินมาจนถึงปากตรอกทางตะวันออกหน้าประตูบ้านของจางหมาน ภรรยาแซ่จูของจางหมานได้ยินดังนั้นก็รีบออกมาถามว่า “สามีของข้าออกไปซื้อหมูแต่เช้า ไม่รู้ว่าไปกับพวกกลุ่มไหน ไม่รู้จะไปสอบถามข่าวคราวได้จากใคร”

หวงเชิงได้ยินดังนั้นก็นั่งรอในโรงเตี๊ยมตรงข้ามกับประตูบ้าน จนกระทั่งหลังเที่ยงจางหมานกลับมาพอดี หวงเชิงเดินเข้าไปใกล้แล้วจับตัวไว้ คุมตัวมาพบเปาบุ้นจิ้น คันทัวได้เครื่องประดับทองเงินหลายชิ้น เปาบุ้นจิ้นพูดว่า “ถ้าเจ้ารีบบอกว่าใครเป็นพรรคพวกของเจ้า ก็จะละเว้นโทษของเจ้าให้”

จางหมานจำต้องบอกว่าเป็นคนฆ่าหมูที่แซ่อู่กับแซ่หลิว เปาบุ้นจิ้นจึงสั่ง

ให้หวงเซิงและหลี่เป่าแยกกันไปจับตัวมาทันที ไม่นานก็สามารถนำตัวคนฆ่า
หมูเช่อยู่กับแซ่หลิวมาได้ ตอนแรกคนเช่อยู่กับคนแซ่หลิวไม่รู้ถึงสาเหตุที่ทาง
การจับตัวพวกเขา จนกระทั่งเห็นจางหมานคูกเข้าอยู่กลางศาลก็ตกใจจนพูด
ไม่ออก เมื่อทหารค้นตัวก็พบเครื่องประดับหลายชิ้นเช่นเดียวกัน ทั้งสามคน
หมดหนทางแก้ตัว ให้การรับสารภาพเรื่องที่วางแผนปล้น เป่าบั่นจั่นสั่งให้เจ้า
หน้าที่บันทึกคดีความ ตัดสินให้ทั้งสามคนถูกประหารชีวิต แล้วคืนเครื่อง
ประดับให้กับหวงซ่าน ต่อมาฉวงเหินยงก็ได้รับการรักษาจากหมอที่มีชื่อเสียง
จนหายดี อยู่กับหวงซ่านต่อมาเป็นปกติสุขเหมือนเดิม

คดีข้าวสีน้ำเงิน

จรรยา เถียรประภากุล แปล

ณ เมืองสวีโจว มีอันธพาลอยู่สองคน คนหนึ่งชื่อหวางชวี่อี อีกคนหนึ่งชื่อหลิวฮว่าเอ้อ ชอบหลอกต้มฉ้อโกงผู้คน และยังเรียนรู้าคมเสกเป่า ทั้งสองสืบรู้ว่า เจียงชินซึ่งเป็นเศรษฐีทางบ้านได้มีข้าวอยู่หลายยุ้งฉาง จึงวางแผนเอาเงินสิบตำลึงไปซื้อข้าวที่บ้านของเจียงชิน

เมื่อมาถึงบ้านตระกูลเจียง พบเจียงชินจึงพูดว่า “ข้าต้องการมาขอซื้อข้าวในยุ้งฉางของท่าน”

เจียงชินจึงกล่าวว่า “เอาเงินมาดูก่อน” หวางชวี่อีจึงยื่นเงินสิบตำลึงให้ไป เจียงชินรับมาแล้วก็เรียกให้คนมาเปิดฉาง มอบข้าวยี่สิบหาบแก่สองคนนั้นไป

เมื่ออันธพาลทั้งสองได้ข้าวมาก็นึกดีใจอยู่ จากนั้นก็ใช้อาคมเสกเป่าข้าวที่ได้มา แล้วแกลังเดินทางไปได้ครึ่งลี้ก็ย้อนเอาข้าวกลับมาคืนเจียงชิน อ้างเหตุผลเพื่อขอเงินคืน เจียงชินก็ตรวจดูข้าวขนย้ายเข้าไปในยุ้งฉางเรียบร้อยแล้ว จึงเอาเงินคืนสองคนนั้นไป เมื่อสองคนนั้นได้เงินคืนแล้วก็ใช้อาคมเสกเรียกข้าวในยุ้งฉางกลับออกมาแล้วบรรทุกไปตามเดิม ขณะนั้นชาวนาที่ชื่อจางเสี่ยวอีผ่านมาพบเห็นขบวนขนข้าว เมื่อมาถึงบ้านเจียงจึงเข้าไปแสดงความยินดีกับเจียงชินว่า “ยินดีด้วยเถ้าแก่ ขายข้าวได้มากอย่างนี้คงได้เงินมามากสินะ”

เจียงชินตอบกลับไ้ว่า “ขายไม่ได้เลย”

จางเสี่ยวอีจึงพูดว่า “ข้าเห็นอยู่ชัด ๆ ว่ามีคนเข็นข้าวไปหลายคันรถ เถ้าแก่ทำไมต้องปิดบังข้าด้วย แต่ข้าได้ยินมาว่ามีพวกเสกาคมเรียกข้าวได้

ท่านก็ระวังอย่าปล่อยข้าวไปให้เขาลงอาคมได้เชียว” เจียงชินนึกฉุนใจ รีบเรียกคนมาเปิดฉางดู ก็พบว่าในฉางไม่มีข้าวเหลือแม้แต่เม็ดเดียว ก็ตกใจเป็นอันมาก จึงรีบเตรียมคำร้องไปฟ้องที่ศาลไคฟง เปาบุ้นจิ้นรับคำร้องแล้วให้เจียงชินกลับไปก่อน

วันถัดมาก็เบิกข้าวจากฉางหลวงมาสองร้อยหาบ ใช้สื่อน้ำเงินเต็มลงในข้าวให้เป็นทีสังเกตแล้วนำข้าวลงเรือ เปาบุ้นจิ้นปลอมตัวเป็นพ่อค้าต่างถิ่นทำเป็นบรรทุกข้าวมาขายข้าวที่สวีโจว เมื่อมาถึงสวีโจว หวางชวี่อีและหลิวฮว่าเอ๋อได้ข่าวก็ตรงมาที่เรือ ถามพ่อค้าว่ามาจากที่ไหน เปาบุ้นจิ้นตอบว่า “ข้ามาจากหูก่วง แซ่โฮยว ชื่อสี ขอเรียนถามชื่อแซ่ของท่านทั้งสองด้วย”

สองคนนั้นก็ตอบไปตามตรงว่า “ข้าหวางชวี่อีและหลิวฮว่าเอ๋อ ต้องการมาซื้อข้าวของท่านโดยเฉพาะ”

เปาบุ้นจิ้นพูดว่า “ขอเงินมาดูก่อน” หวางชวี่อีก็ยื่นเงินให้แล้วเจรจาตกลงราคา จากนั้นขนข้าวสารขึ้นฝั่งไปได้ยี่สิบคันรถเศษ ทั้งสองอันธพาลได้ข้าวแล้วก็เสกอาคมกำกับไว้ จากนั้นก็แกล้งทำที่เป็นบ่นว่าข้าวที่ซื้อมาไม่ดี แล้วขนข้าวกลับไปคืนแก่พ่อค้าโฮยว พร้อมทั้งเรียกเงินคืน เปาบุ้นจิ้นก็คืนเงินให้ไป ดูแลข้าวสารเหล่านั้นจนขนกลับลงไปในเรือเรียบร้อย รอนจนสองคนนั้นไปแล้วจึงเปิดตรวจสอบดู ก็ปรากฏว่าข้าวในเรือไม่เหลือเลยสักเม็ด

เปาบุ้นจิ้นกลับไปศาลคิดแผนขึ้นมาแผนหนึ่ง แล้วป่าวประกาศให้ประชาชนรู้ว่าจะมีการสร้างศาลบรรพบุรุษผู้ที่มีคุณธรรมความสามารถ แต่ยังขาดเงินทุนและข้าวสาร ผู้ใดยินดีบริจาคข้าวหนึ่งร้อยหาบจะได้รับมงกุฎเป็นเกียรติยศสืบไป ผู้ที่บริจาคข้าวสามร้อยหาบจะได้รับหนังสือยกเว้นการเป็นไพร่เกณฑ์ ประกาศดังกล่าวนี้ให้ผู้เฒ่าประจำหมู่บ้านไปบอกแก่ครอบครัวที่ร่ำรวย

ขณะนั้นหวางชวี่อีกับหลิวฮว่าเอ๋อลงข้าวมาได้พันหาบเศษ ๆ ผู้เฒ่าประจำหมู่บ้านเห็นทั้งสองมีข้าวมากนัก ก็แจ้งให้ทราบความตามประกาศ อันธพาลทั้งสองเห็นช่องจะได้พ้นจากการเป็นไพร่เกณฑ์ แม้ว่าจะถูกผู้เฒ่า

เสนอชื่อเป็นครอบครัวที่ร่ำรวยที่ต้องบริจาค ก็ไม่ถือสาประท้วง

เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้รับแจ้งเป็นชื่อหวางชวี่อี่อยู่ด้วย ก็ให้เสียบ่าไปแจ้งให้น้าข้าวมาส่งยังจวน ทั้งสองเมื่อได้รับทราบก็รวมคนช่วยกันขนย้ายข้าวเข้าไว้ในศาลจนเรียบร้อย เปาบุ้นจิ้นก็ตรวจพบว่าในข้าวมีสีน้ำเงินอยู่ เป็นเครื่องพิสูจน์ว่าเป็นข้าวหลวง จึงร้องถามไปว่า “หวางชวี่อี่ หลิวฮว่าเอ้อ เจ้าทั้งสองเป็นอันธพาลนักเลงโต ไร้ฐานะ ข้าวที่มากมายเหล่านี้ได้มาจากไหนกัน”

หวางชวี่อี่กับหลิวฮว่าเอ้อในตอนแรกไม่ยอมรับสารภาพ ตอบว่า “มันเป็นค่าเช่าที่นาของพวกชาวบ้าน”

เปาบุ้นจิ้นจึงว่า “เจ้าโจรใจกล้า ครั้งแรกเจ้าก็เสกเอาข้าวของเจียงชินไป ครั้งหลังก็ใช้อาคมเอาข้าวของข้าไปอีก ยังจะมาแก้ตัว ข้าวนี้ข้าได้ใส่สีน้ำเงินลงไปเป็นเครื่องหมายอยู่ เจ้าดูซิว่าใช่ไหม?” แล้วเปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้เจ้าหน้าที่โบยหวางชวี่อี่และหลิวฮว่าเอ้อคนละหนึ่งร้อยไม้ ทั้งสองทนทรมานไม่ไหวจึงรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงให้ส่งคนทั้งสองไปใช้แรงงานตามโทษ แล้วคืนข้าวให้ฉางหลวงไป ทั้งยังตามเอาข้าวของเจียงชินคืนแก่เจ้าของเดิมอีกด้วย ผู้คนที่ทราบความล้วนสรรเสริญสาธุการกันทั่ว

คดีล้างมลทิน

จรรยา เกียรติประภากุล แปล

บนถนนเหอหยวน ในเมืองฮุ่ยโจว มณฑลกว่างตุง มีเด็กคนหนึ่งเดินผ่านมา อายุประมาณแปดเก้าขวบ หน้าตาคมคาย ท่าทางฉลาดหลักแหลม อันธพาลผู้หนึ่งชื่อจางอี้ เห็นเข้าก็ชมขึ้นว่า “เด็กคนนี้หน้าตาดีจริง ๆ ถ้าโตกว่านี้สักหน่อยจะต้องคบหาเป็นสหายให้ได้”

หลี่เถาอันธพาลอีกคนหนึ่งจึงบอกว่า “เจ้าก็รู้แต่ว่าเด็กคนนี้หน้าตาดี หารู้ไม่ว่าแม่ของเด็กงดงามกว่านี้นัก สวยไม่มีผู้เปรียบได้ นับเป็นหญิงงามอันดับหนึ่งของแคว้นเลยทีเดียว”

จางอี้พูดว่า “หากเจ้ารู้จักบ้านนาง พาเข้าไปพบสักครั้งก็จะเป็นการดียิ่ง” หลี่เถาจึงนำเขาไปในทันที เมื่อไปถึงก็ตรงเข้าไปในบ้าน แล้วก็ได้เห็นหญิงที่งดงามยิ่งกว่านางฟ้าเหิงเอ้อจริง ๆ

ส่วนหญิงนั้นเมื่อพบว่ามีคนแปลกหน้าสองคนมาก็ตกใจ แล้วว่า “เจ้าเป็นใคร เหตุอันใดจึงเข้ามาในบ้านข้า”

“อยากจะขอน้ำชาของแม่นางตี่มสักถ้วยหนึ่ง” จางอี้ตอบ

นางจึงว่าไปว่า “เจ้าอันธพาล! บ้านข้าไม่ใช่โรงน้ำชา กล้าดียังไงมาขอตี่มน้ำชาที่นี่” เมื่อพูดจบก็เดินเข้าหลังบ้านไปโดยไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น จางอี้และหลี่เถานั้นเห็นรูปร่างหน้าตาที่งดงามของนางแล้วก็อดใจไว้ไม่ได้ เดินตามติดเข้าไป

เมื่อนางเห็นเช่นนั้นก็ร้องตะโกนขึ้นทันทีว่า “คนร้ายเข้าบ้านกลางวัน

แสง ๆ ช่วยจับไปที่! ช่วยจับไปที่!"

ชายทั้งสองโมโหเข้าไปจับนางไว้นั่นแล้วว่า "ขโมยอย่างข้าของอื่นไม่ขโมยหรอก จะขโมยแต่เจ้านั้นแหละ"

นางร้องตะโกนด่าว่าเสียงดัง สามีนาง ชุนฮุยได้ยินเสียงจากด้านนอกจึงรีบวิ่งเข้ามาดู ก็จำได้ว่าชายทั้งสองคนเป็นนักเลงโตจางอีกกับหลี่เถา ก็คว้าเอาไม้ไล่ตี อังธพาลทั้งสองกับชุนฮุยชกต่อยกันจนออกไปนอกประตู แล้วชายทั้งสองกลับพูดว่าภรรยาของชุนฮุยรับเงินเขาไปแล้วแต่กลับไม่ยอมนอนกับเขา ชุนฮุยจึงไปฟ้องร้องที่อำเภอทันที

'ข้าน้อยขอร้องเรียนให้พิสูจน์ข้อเท็จจริงเรื่องการลวนลามข่มเหง อันคนที่ไม่รู้จักรัตริธรรมจะแตกต่างอะไรกับคนเถื่อนที่ใช้ชีวิตอยู่ในป่าเขา บ้านช่องมีแต่ไม่รู้จักตกแต่ง ก็ไม่ต่างอะไรกับการกินนอนอยู่ในคอกสัตว์ บัดนี้อังธพาลจางอีและหลี่เถาเป็นพวกชอบเที่ยวผู้หญิง เล่นการพนัน ปลิ้นปล้อนเลวร้ายอย่างยิ่ง ตั้งฉายาตัวเองว่าเป็นเทพแห่งสุรานารี ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นผู้ที่เป็นภัยต่อคุณธรรมหลักของสังคม เมื่อทราบว่าข้าน้อยออกไปข้างนอก ก็มายังบ้านข้าน้อยทั้งกลางวันแสง ๆ บังคับข่มเหงภรรยาของข้าน้อยให้ทำตามอำเภอใจ ภรรยาข้าน้อยไม่ยอม ร้องตะโกนให้ช่วย โชคดีที่ข้ามาพบทันแต่อังธพาลทั้งสองกลับใช้กำลังชกต่อยตีกันจนถึงนอกบ้าน เพื่อนบ้านจึงรู้กันทั่ว พฤติกรรมร้ายกลางวันแสง ๆ นี้ ย่อมทำให้เราสามมีเจ็บปวดภรรยาอัปยศอดสู สายตาของคนคนเดียวนั้นอาจปิดบังได้ แต่ปากของผู้คนไม่อาจปิดไม่ให้พูดได้ เกลียดความชั่วร้ายยิ่งนัก ยอมต่อสู้ดีกว่า เสียงร้องตะโกนได้ยินทั่วเหมือนสงครามที่คุนหยาง แค้นใจเหมือนกับเป็นผี โชคดีที่กฎหมายเข้มแข็งเป็นที่พึ่งได้ จึงรีบมาร้องเรียน'

หลังจากได้รับคำร้อง นายอำเภอหลิวจื้อนำตัวผู้ร้องเรียนและผู้ถูกฟ้องร้องมาไต่สวนต่อหน้าชาวบ้าน จางอีและหลี่เถาให้การเท็จว่า ชุนฮุยเสียมสอนให้ภรรยาขายตัวแล้วหลอกเอาเงินของเขา

ส่วนซุนฮู่ยให้การว่า “จางอื่กับหลี่เถาخمเหงภรรยาของซ่าน้อย ซ่าน้อย เห็นกับตา แต่พวกเขากลับจับเข้าไปทำร้ายทุบตีที่หน้าบ้าน แล้วก็พูดเรื่องโศดชั่วสกปรกให้ได้ยินไปทั่วถนน หวังว่าท่านจะกำจัดอันธพาลชั่วร้ายสองคนนี้”

หลี่เถาได้กลับไปว่า “ซุนฮู่ย เจ้ามีเล่ห์หลวงมากนัก แสร้งปั้นเรื่องว่าเป็น การخمขึ้น ใครจะยอมรับได้ ที่จริงแล้วภรรยาของเจ้ากับข้าลักลอบได้เสียกัน แล้วเอาเงินจากข้าไปสามสิบตำลึง เพื่อไว้ใช้จ่ายเกือกุลครอบครัว ครั้นจางอื่ มา เจ้ามีอคติกับจางอื่ เกิดทะเลาะกันขึ้น เจ้าด่าว่าจางอื่ จางอื่จึงชกเจ้า ตอนนี้เจ้ารับเงินไปแล้ว กลับปั้นเรื่องว่าเป็นการخمขึ้น สวรรค์จะปล่อย เจ้าไว้ได้อย่างไร”

จางอื่พูดเสริมขึ้นว่า “ถ้าหากจะخمขึ้นภรรยาของเจ้าแล้วละก็ ข้าคนเดียวก็พอแล้ว โฉนจะต้องไปสองคนเล่า? เรื่องนี้แค่นำตัวภรรยาของเจ้ามา ถามก็จะรู้ความจริง”

นายอำเภอหลิวจื่อพูดขึ้นว่า “ถ้าหากเป็นการخمขึ้น จะต้องไม่กล้าลาก มาตีนอกบ้านและยังไม่กล้าด่าว่าดังไปทั่วถนน อีกทั้งเพื่อนบ้านก็ยอมรับ กรณีนี้แสดงว่าซุนฮู่ยยินยอมให้ภรรยามีชู้จนเกิดต่อยตีกันขึ้นมา” ให้โบายทุกคนคนละสามสิบไม้ แล้วสั่งให้คนไปนำตัวภรรยาของซุนฮู่ยไปขายเอาเงิน เข้าทางการ

กล่าวฝ่ายภรรยาของซุนฮู่ยออกมาร้องบอกเพื่อนบ้านว่า “แต่ไหนแต่ไร มาข้าไม่เคยทำเรื่องเป็นมลทินแก่ตัว บัดนี้เจ้าอันธพาลสองคนนั้นหาว่าข้าเป็น ชู้ด้วย ทางกรจะนำตัวข้าไปขาย ท่านทั้งหลายช่วยเป็นพยานให้ข้าด้วย” เพื่อนบ้านที่รู้เรื่องราวดีแนะนำไปว่า “ท่านหลิวนั้นหน้ามืดตามัว ตอนนี้ ประจวบกับขบวนของท่านเปาจะผ่านมาทางนี้ ท่านเป็นขุนนางที่ซื่อสัตย์ ยุติธรรม จะต้องไต่สวนจนเจ้าอันธพาลนั้นพูดความจริงออกมาได้แน่ เจ้าน่าจะไปขอพึ่งท่าน”

ภรรยาของซุนฮู่ยทำตามคำแนะนำ เมื่อเห็นขบวนเกี้ยวของเปาบุ้นจิ้น ผ่านมา จึงเข้าไปขวางขบวนเกี้ยวแล้วพูดว่า “ซ่าน้อยถูกอันธพาลสองคนพูด

จาแทะโลม ข้าน้อยไว้วายไม่ยินยอม สามีไปฟ้องร้อง แต่ทั้งสองคนกลับให้
การว่าเป็นชู้กับข้า นายอำเภอจะนำตัวข้าน้อยขายให้ทางการ จึงมาขอพึ่ง
บารมีท่านเปา”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นำภรรยาของซุนฮู้กลับที่ว่าการ ชักถามชื่อแซ่ อายุ
ชื่อบิดามารดา และถามถึงของใช้ในห้อง เตี้ยง ผ้าห่มที่ใช้วัสดุอะไรโดย
ละเอียด เปาบุ้นจิ้นก็จดจำรายละเอียดทั้งหมดไว้ แล้วเขียนหนังสือไปหา
นายอำเภอว่า “ได้ยินว่ามีคดีของซุนฮู้เรื่องการข่มขืน ต้องการจะได้สวน
สักครั้ง”

นายอำเภอหลิวจื่อเคาพยำเกรงต่อเปาบุ้นจิ้นยิ่งนัก ครั้นได้รับหนังสือ
จากเปาบุ้นจิ้น ก็รีบสั่งให้ทหารรวบรวมเอกสารและนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องไปพบ
เปาบุ้นจิ้น

เมื่อมาถึงเปาบุ้นจิ้นเริ่มไต่สวนที่จางอี้ว่า “ในเมื่อเจ้าบอกเป็นชู้กับภรรยา
ของซุนฮู้ แล้วนางมีชื่อแซ่ใด พ่อแม่ของนางเป็นใคร เตี้ยงนอน ผ้าห่ม และ
ของใช้ในห้องมีอะไรบ้าง และทำด้วยวัสดุอย่างไร”

จางอี้ตอบว่า “ข้าพึ่งจะลักลอบได้เสียกับนาง จึงไม่ทันได้ถามนางว่าชื่อ
แซ่ใด และการที่ลูกสาวเป็นนางโลม ก็ย่อมกลัวอับอายและอับยศอดสูไปถึงพ่อ
แม่ จึงไม่บอกชื่อพ่อแม่ให้ข้ารู้ ส่วนในห้องของนางนั้นใช้เตี้ยงไม้ ผ้าห่ม
ลายดอก หวีไม้ ตลับแป้งไม้ กระฉากทำจากสำริด และโต๊ะเครื่องแป้งที่ทำ
ด้วยสีน้ำมัน”

เปาบุ้นจิ้นหันมาถามหลิวเถาว่า “เจ้ากับนางลักลอบได้เสียกันก่อนจางอี้
ต้องรู้ชื่อแซ่ของนางรวมทั้งของใช้ของนางด้วย”

หลิวเถาตอบว่า “ปกติจะเรียกนางโลมที่อยู่ในหอนางโลมว่า แม่นาง ด้วย
เหตุนี้จึงไม่รู้ชื่อแซ่ นางเคยบอกข้าแต่ว่าบิดาชื่อจู้ตา มารดาแซ่หวง แต่ไม่
เคยชักใช้ว่าจริงเท็จประการใด ส่วนเตี้ยงนอน ผ้าห่ม และของใช้ของนางนั้น
เหมือนกับที่จางอี้พูดมาทั้งหมด”

เปาบุ้นจิ้นพูดว่า “ข้าจะสั่งให้ทหารคุมตัวเจ้าสองคนไปดูห้องของซุนฮู้

และภรรยา ก็จะได้รู้ว่าเป็นการข่มขืนหรือเป็นชู้กันแน่”

ครั้นเมื่อไปถึงปรากฏว่าของที่ใช่เป็นเตียงหวาย ผ้าห่มเป็นผ้าดั้นเงินดั้นทอง หวีงาช้าง ตลับแบ่งเงิน กระຈกทองขาว และโต๊ะเครื่องแป้งที่เดินลายตรงตามที่ภรรยาของซุนฮู่ให้การและผิดจากที่จางอื่กับหลี่เถาบอกไว้ทั้งหมด

เปาบุ้นจิ้นยังคงรอทหารนำตัวจางอื่กับหลี่เถากลับมาที่ศาล เมื่อกลับมาถึง ทหารรายงานผลที่ออกมา เปาบุ้นจิ้นจึงว่า “เจ้าบอกว่าเป็นชู้กัน ก็ต้องรู้เรื่องภายในของนางว่าเป็นอย่างไร แต่นี้กลับไม่รู้เลยว่าในห้องของฮูหยินซุนฮู่ของอะไรบ้าง แสดงว่าเป็นการข่มขืนอย่างแน่นอน”

จางอื่รีบแก้ตัวว่า “ก็ไม่เชิงว่าเป็นชู้กันเสียทีเดียว เพียงแต่ว่าซุนฮู่เอาเงินเข้าไปหกดำลิ่ง แล้วจะชดใช้หนี้ด้วยภรรยา แต่ทำอย่างไรภรรยาของเขาก็ไม่ยอม”

เปาบุ้นจิ้นจึงว่า “ถ้าหากเจ้าเอาเงินไปซื้อกับซุนฮู่เอง แล้วทำไมต้องไปกับหลี่เถาด้วย”

หลี่เถารีบตอบขึ้นมาว่า “ข้าเป็นเพียงนายหน้าเท่านั้น”

เปาบุ้นจิ้นจึงพูดว่า “เจ้ากับเขามีความสนิทสนมกันหรือ รู้จักกันก็ช่วยยามถึงได้เป็นนายหน้าของเขา” หลี่เถาอึ้งตอบไม่ถูก เปาบุ้นจิ้นพูดต่อว่า “ในตอนแรกเจ้าทั้งสองให้การว่าเป็นการลักลอบได้เสียกัน ให้เงินฮูหยินซุนฮู่ไปเดี๋ยวบอกว่าเอาเงินให้กับสามีของนาง เดี่ยวบอกว่าเป็นนายหน้า คำให้การกลับไปกลับมาไม่เหมือนกันเลย เรื่องของนักเลงอันธพาลสองคนนี้ก็ได้อรรถาธิษฐานชัดเจนแล้ว” จากนั้นทั้งสองคนถูกลงทัณฑ์คนละยี่สิบไม้ แล้วตัดสินว่า

“พิจารณาแล้วเห็นว่าจางอื่กับหลี่เถาเป็นอันธพาลเร่ร่อน เสเพลไม่อยู่ในทำนองคลองธรรม ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย หลงในรูปสขของนารี กล้าทำสิ่งที่เลวทรามเหมือนสัตว์ป่า ข่มเหงหญิงที่ซื่อสัตย์ต่อสามี ทำร้ายร่างกายสามี แล้วกลับเอาเรื่องโจดชั่วทำให้แปดเปื้อนชื่อเสียง เอาเรื่องเป็นฐมาเป็นข้ออ้างหลอกลวง หากบอกว่ารักใคร่คุ้นเคยมานาน ก็ควรจะรู้นิสัยความประพฤติ

ของภรรยาซุนฮฺยู่ แม้แต่ถามถึงชื่อแซ่ของนาง ก็อ้างเรื่องนั้นเรื่องนี้ และยังถามถึงของใช้ในห้องว่ามีอะไรบ้าง ก็บอกส่งเดชไม่ถูกตามจริงสักอย่าง เห็นได้ว่าไม่ใช่คนเก่าที่เคยอยู่ในห้อง ดังนั้นจึงไม่รู้ว่าในห้องใช้ของอะไรบ้าง พฤติกรรมเช่นนี้ไม่อาจให้อภัยได้ ตัดสินให้ประหารชีวิตเพื่อไม่ให้เป็นอย่าง อย่าง ส่วนนายอำเภอหลิวจื่อไม่สามารถไต่สวนหาความจริงได้ ซ้ำยังให้ทางการขายหญิงผู้ที่ซื่อสัตย์ต่อสามี มองข้ามจุดเล็ก ๆ แล้วลงโทษสามีที่มาร้องเรียนความจริง ผู้ที่มีเหตุผลกลับกลายเป็นผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม กินเงินเดือนและนางข้าวของราชสำนักโดยเปล่าประโยชน์ มีการฟ้องร้องแต่ไม่สามารถตัดสินได้ แล้วจะเป็นผู้ปกป้องรักษาพระราชฎีได้อย่างไร เรื่องเล็ก ๆ แต่ไม่อาจพิจารณาให้กระจ่างได้ สมควรสั่งตัดเงินเดือนห้าตัว”

ครั้นตัดสินเสร็จเรียบร้อยแล้วก็สั่งให้ทหารคุมตัวจางอี้กับหลี่เถาไปประจานแล้วประหารชีวิต ส่วนนายอำเภอหลิวจื่อถูกตัดสินให้ตัดเงินเดือนสามเดือน ภรรยาของซุนฮฺยู่ไรมลทิน มอบผ้าไหมสีขาวให้หนึ่งพับ เพื่อแสดงความบริสุทธิ์

คดีหรือชะตาฟ้าลิขิต

วิภาวี วงศ์ภูมิวิรัช แปล

เล่ากันมาว่าที่จังหวัดเจ้าฉิ่ง มณฑลกลางตุง มีตระกูลใหญ่อยู่สองตระกูล คือตระกูลเงินและตระกูลเช่า ผู้เฒ่าเงินมีบุตรชายผู้หนึ่งนามว่าเงินหลง เช่าชิว ก็มีบุตรชายผู้หนึ่งนามว่าเช่าไห้ว ทั้งสองร่ำเรียนมาในโรงเรียนเดียวกันตั้งแต่ เล็กจนเติบโตใหญ่ เป็นหนุ่มโสดทั้งคู่ เงินหลงเป็นคนฉลาด ทั้งยังมีรูปร่างหน้า ตาหล่อเหลาสว่างาม ทว่ามีฐานะยากจน ส่วนเช่าไห้วเป็นคนกะล่อนปลิ้นปล้อน ทว่ามีฐานะร่ำรวย

ทางทิศตะวันออกของเมืองมีชายผู้หนึ่งนามว่าหลิวเซ่ง ตระกูลหลิวเป็น ตระกูลขุนนางมาแต่โบราณ หลิวเซ่งมีบุตรสาวผู้หนึ่งนามว่า นางตุนเหนียง อายุเพิ่งจะสิบห้าปี นางเป็นคนฉลาด ว่องไว ทันคน ไม่ว่าบิดาจะกล่าวอะไร นางก็เข้าใจได้ในทันที นางเชี่ยวชาญทั้งโคลงฉันท์กาพย์กลอนและขับเพลง ชายหนุ่มทั้งใกล้ไกลล้วนหมายปองต้องการนางมาเป็นคู่ครอง

วันหนึ่งหลิวเซ่งปรึกษากับพี่ชายเรื่องหาคู่ครองให้บุตรสาวว่า

“ตุนเหนียงปีนี้ก็โตเป็นสาวแล้ว มีคนมาขอนางมากมาย ข้าเองต้องการจะเลือกบุตรเขยที่ดีงามคนหนึ่ง ไม่สนใจว่าจะรวยหรือจน มิทราบว่ามีใครจะเป็นผู้ที่เหมาะสม”

พี่ชายหลิวเซ่งได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะและว่า

“โบราณว่า เลือกบุตรเขย ขอเพียงเลือกได้บุคคลที่มีสติปัญญาแล คุณธรรมก็เป็นพอ ส่วนจะจนหรือรวยนั้นหาสำคัญไม่ ที่ในตัวเมืองมีท่านผู้เฒ่า

แซ่เงินอยู่ผู้หนึ่ง มีบุตรชายนามว่าเงินหลง เป็นคนรูปร่างสง่าผ่าเผย ทั้งยังขยันหมั่นเพียรร่ำเรียนวิชาความรู้ แม้ว่าฐานะทางบ้านจะยากจน แต่เงินหลงผู้นี้ต่อไปในภายภาคหน้าจะต้องเจริญรุ่งเรืองอย่างแน่นอน หากท่านน้องไม่รังเกียจ ข้าก็จะเป็นพ่อสื่อติดต่อเป็นธุระเรื่องงานวิวาห์ของหลานสาวให้สำเร็จลุล่วงไป”

หลิวเซิงกล่าวว่า “ข้าก็ได้ยินชื่อคนผู้นี้มานานแล้ว แต่ขอให้ข้ากลับไปปรึกษากับคนที่บ้านดูก่อน”

กล่าวดังนั้นแล้วหลิวเซิงก็ลาพี่ชายกลับบ้าน เมื่อกลับถึงบ้านก็เล่าถึงเรื่องจะให้นางตุนเหนียงแต่งงานกับเงินหลงให้นางจางผู้เป็นภรรยาฟัง นางจางตอบว่า

“เรื่องนี้แล้วแต่พี่ท่าน ท่านมิต้องถามข้าดอก”

หลิวเซิงจึงว่า “เจ้าจงนำการนี้ไปบอกเล่าแก่ลูกพี่ ลองดูซิว่านางจะว่าอย่างไร”

ทั้งสองจึงบอกให้นางตุนเหนียงทราบถึงเรื่องที่จะให้แต่งงานกับเงินหลง นางตุนเหนียงเองก็เคยได้ยินชื่อคนผู้นี้มานานเช่นกัน แม้ปากนางจะไม่พูดว่าอะไร แต่ในใจนางรู้สึกปีติยินดีเป็นอย่างยิ่งนัก

แต่เวลาผ่านไปยังไม่ทันครบเดือน บ้านสกุลเซาก็เกิดส่งแม่สื่อมาเจรจาขอนางตุนเหนียงด้วย หลิวเซิงนั้นตั้งใจไว้แล้วว่า จะยกบุตรสาวให้สกุลเงินเท่านั้น จึงบอกปัดไปโดยอ้างว่าบุตรสาวของตนอายุยังน้อย ขอให้รอจนถึงปีหน้าแล้วจึงค่อยมาตกลงกันใหม่ เมื่อแม่สื่อกลับไป หลิวเซิงจึงแอบให้พี่ชายตนไปตกลงกับทางสกุลเงิน ผู้เฒ่าเงินนั้นเจียมตนว่ายากจน จึงมิกล้าตอบตกลง พี่ชายของหลิวเซิงจึงว่า

“น้องชายข้าชื่นชมบุตรชายของท่านว่าบุคลิกสง่าผ่าเผย ทั้งยังมีสติปัญญาล้ำเลิศ จึงมีความยินดีจะยกบุตรสาวให้ จะยากดีมีจนนั้นหาสำคัญไม่ทางเราก็จะได้เลือกหาฤกษ์ยามจัดพิธีวิวาห์เลย”

ผู้เฒ่าเงินจึงตอบตกลงด้วยความยินดี พี่ชายของหลิวเซิงจึงกลับไปบอก

แก่น้องชาย หลิวเซ่งยินตื่นัก ให้ช่างตัดเสื้อตัดผ้าใหม่ให้กับเงินหลงว่าที่บุตร
เขยทันที รอคอยแต่เพียงวันฤกษ์ดีที่จะส่งตัวบุตรสาวเข้าบ้านสกุลเงิน

เมื่อเช้าชีวรู้ว่าบุตรสาวสกุลหลิวรับหมั้นสกุลเงินก็รู้สึกแค้นเคืองยิ่งนัก
กล่าวว่า

“ข้าให้แม่สื่อไปทาบทามสู่ขอบุตรสาวของหลิวเซ่ง มันบ้ายเบี่ยงว่าบุตร
สาวอายุยังน้อย วันนี้กลับจะให้บุตรสาวแต่งงานเข้าสกุลเงิน นับว่ามันไม่เห็น
สกุลเราอยู่ในสายตา ข้าจะไม่ยอมให้ใครมาหยามหน้าให้ได้อายเช่นนี้ได้”

ในใจจึงครุ่นคิดหาวิธีแก้แค้นให้จงได้

วันรุ่งขึ้นเช้าชีวก็คิดได้ว่า สกุลเงินนี้สังกัดเป็นไพร่ทหารรักษาเขต
เหลียวตง แต่มิได้ประจำการมานานแล้ว หากมีการเกณฑ์ก็จะต้องให้บุตรชาย
คนโตของครอบครัวไปประจำการ ซึ่งจะเท่ากับกำจัดเงินหลงออกไป ไม่มี
โอกาสเข้าพิธีวิวาห์ได้ ดังนั้นเช้าชีวจึงไปร้องเรียนต่อกรมการเมืองว่า บ้าน
สกุลเงินเลียงราชการทหาร เจ้าพนักงานสอบเรื่องราวแล้วพบว่า บ้านสกุล
เงินถูกปลดประจำการแล้ว จึงไม่ต้องถูกเกณฑ์อีก และเตรียมถอนคำฟ้องออก
เนื่องจากไม่มีมูล ทว่าตระกูลเซาร่ำรวยนัก จึงติดสินบนเจ้าพนักงาน ในที่สุด
เงินหลงก็ถูกจับตัวมาไต่สวน

พ่อลูกสกุลเงินไม่อาจหาเหตุผลมาค้านข้อกล่าวหาได้ เงินหลงจึงต้อง
ถูกเกณฑ์ไปยังแดนไกล สองพ่อลูกกอดกันล่ำลาด้วยน้ำตานองหน้า เงินหลง
กล่าวว่า

“คราครั้งนี้เราต้องประสบเคราะห์ร้ายนัก ฐานะทางบ้านเรายากจน ท่าน
พ่อท่านแม่ก็ชราแล้ว ลูกต้องไปเป็นทหารที่แดนไกลเช่นนี้ ท่านพ่อท่านแม่ก็
เท่ากับหมดที่พึ่ง”

ผู้เฒ่าเงินตอบว่า “แม้ว่าพ่อจะอายุมากแล้ว แต่เรากียังพอมีญาติอยู่บ้าง
พวกเขาคงมาดูแลพวกเราตลอดเวลาอย่างแน่นอน แต่เจ้าสิต้องรับโทษ ไม่
สามารถจะเข้าพิธีกับแม่นางหลิวได้ ไปคราวนี้ไม่รู้เมื่อไรจึงจะได้พบหน้ากัน
อีก”

เงินหลงกล่าวว่า “ก็เพราะเรื่องแต่งงานนี้แหละที่ก่อความแค้นแก่พวกสกุลเช่า วันนี้ลูกต้องประสบกับภัยพิบัตินี้ เรื่องแต่งงานยังจะกล้าคิดสิ่งใดได้อีกเล่า”

สองพ่อลูกต่างกลัดกลุ้มตลอดคืน วันรุ่งขึ้นญาติของเงินหลงก็พากันมาพร้อมหน้า เงินหลงฝากฝังบิดามารดาไว้กับญาติพี่น้อง แล้วก็อำลาจากไป

ข้างฝ่ายสกุลหลิวเมื่อรู้ว่าเงินหลงถูกเนรเทศก็รู้สึกเศร้าใจยิ่งนัก นางตุนเหนียงนั้นรู้สึกราวกับดวงใจถูกมีดกรีด คับแค้นใจยิ่งนักที่นางมิได้พบหน้าเงินหลงสักครั้งก่อนจาก ทุกครั้งที่ส่องกระจกก็พบหน้าตัวเองที่หม่นหมองใจอัดอั้นยากที่จะเอ่ยวาจากับใครได้

เหมือนเคราะห์ซ้ำกรรมชด ฤดูใบไม้ผลิปีต่อมา ในเมืองก็เกิดโรคระบาดครั้งใหญ่ขึ้น บิดามารดาของนางตุนเหนียงเสียชีวิตทั้งคู่ เงินทองที่จะใช้สอยก็หมดลง ทรัพย์สินในบ้านก็ค่อย ๆ หมดไป ในที่สุดนางก็ต้องขายบ้านให้กับผู้อื่น เหลือเพียงตัวคนเดียวไร้ที่พึ่ง ต้องใช้ชีวิตตามลำพัง นางต้องไปขออาศัยอยู่กับป้าของนาง ป้าของนางก็ให้ความเมตตาารักนางราวกับเป็นลูกในไส้ของตนเอง

ในระหว่างนั้นได้มีคนมาสู่ขอนางตุนเหนียงหลายคน ป้าของนางยังไม่วุ่นวายถึงจิตใจของหลานจึงลองกล่าวกับนางตุนเหนียงว่า

“พ่อแม่เจ้าก็ตายหมดแล้ว เจ้าเองก็ไร้ที่พึ่ง หลังจากรับหมั้นบุตรชายสกุลเงินแล้ว เขาก็ไปเป็นทหารเสียไกล ข่าวดาววีกก็ไม่มี ไม่รู้ว่าเป็นหรือตาย เจ้าน่ะยังสาวยังแสดทำไมไม่เชื่อป้าแต่งงานเสียกับผู้ชายดี ๆ สักคน ชีวิตจะได้เป็นฝั่งเป็นฝาเสียที”

นางตุนเหนียงได้ยินดังนั้นก็ร้องไห้พลาบกับป้าว่า

“ข้ายอมควรเชื่อฟังคำท่านป้า ทว่าคุณชายเงินผู้ประสบเคราะห์กรรมนั้นหมั้นหมายกับข้ามาแต่เดิม หากท่านป้าจะให้ข้าแต่งงานใหม่ ก็ย่อมเป็นการทรยศต่อคุณชายเงิน หากท่านป้าสงสารข้า ก็โปรดยอมให้ข้าอยู่ดูแลบ้านท่านป้า รอจนกว่าคุณชายเงินจะกลับมา หากชาตินี้ข้าไม่มีวาสนา ข้าก็ยินดีจะแต่ง

กับเขาในชาติหน้า หากไม่ได้แต่งงานกับเขา ข้าก็ขอตายสถานเดียว ไม่ขอคิดเป็นอื่น”

ป้าของนางเห็นนางตัดสินใจเด็ดเดี่ยวเช่นนี้ก็ไม่พูดเรื่องแต่งงานอีก นับตั้งแต่นั้นมานางตุนเหนียงก็อาศัยอยู่บ้านป้าของนาง ครองตนด้วยความระมัดระวังเก็บตัวอยู่กับเหยาเฝ้ากับเรือน หากป้าของนางไม่เรียกใช้ก็จะไม่ย่างเท้าออกจากเรือน น้อยคนนักที่จะได้เห็นหน้านาง

เดือนสิบปีเดียวกันนั้นเกิดกบฏโจรสลัดขึ้น กองทหารเข้าประชิดเมือง ผู้คนพากันอพยพโยกย้ายหนีสงคราม นางตุนเหนียงกับป้าก็หนีภัยไปอยู่ ณ ที่ไกลด้วย ปีต่อมาเมื่อภัยจากกองโจรสลัดสงบลง นางตุนเหนียงกับป้ากลับคืนสู่บ้านก็พบว่าบ้านถูกโจรสลัดเผาทำลายเสียสิ้น ไม่สามารถจะใช้เป็นที่อาศัยได้อีก ทั้งสองจึงไปเช่าห้องใกล้ด่านพักม้าผิงหยังประทังชีวิตไป

ไม่ถึงหนึ่งเดือนต่อมา วันหนึ่งบังเอิญมีบุตรชายขุนนางผู้หนึ่งนามว่า หวงควน ขี่ม้าผ่านมาที่ด่านพักม้าแห่งนั้น เป็นเวลาเดียวกับที่นางตุนเหนียงกำลังหุงหาอาหารอยู่ในครัว หวงควนเห็นนางตุนเหนียงรูปโฉมงดงาม จึงสอบถามเพื่อนบ้านข้างเคียงว่านางเป็นใคร มาจากไหน มีผู้หนึ่งรู้จักนางจึงรายงานให้หวงควนฟังว่า นางเป็นบุตรสาวสกุลหลิวที่อยู่ในเมือง ประสพภัยสงครามต้องมาอาศัยอยู่ที่นี่

วันต่อมาหวงควนก็สั่งให้คนมาสู่ขอนางตุนเหนียง ทว่านางไม่ยินยอม หวงควนจึงใช้อิทธิพลข่มขู่บีบบังคับให้นางแต่งงานกับตนให้จงได้ ป้าของนางหวาดกลัวหวงควน จึงกล่าวกับนางว่า

“พ่อของคุณชายหวงเป็นถึงขุนนาง หากเจ้าไม่ยอมแต่งงานกับเขา เราจะยังอยู่ที่นี่ได้อีกหรือ”

นางตุนเหนียงตอบว่า “เขาจะบีบบังคับข้าแต่งงาน ข้าก็มีแต่ทางตายเท่านั้น ท่านป้าไปบอกให้เขาขอให้ข้าไว้ทุกข์ให้บิดารมารดาเป็นเวลาหกสิบวันก่อน แล้วค่อยมาตกลงกันเรื่องแต่งงานเราต้องถ่วงเวลาเอาไว้”

ป้าของนางเห็นดีด้วยกับแผนการ จึงบอกกับผู้มาสู่ขอตามที่นางตุนเหนียง

ว่า ผู้มาสู่ขอจึงกลับไปรายงานหวงควน หวงควนยินดีนัก กล่าวว่า “ถึงหกสิบวันแล้วข้าจะจัดพิธีแต่งงาน” เป็นอันสามารถผัดผ่อนเรื่องราวไปได้

ต่อมาวันหนึ่งมีนายทหารสามนายเดินทางผ่านมาและหยุดพักกันที่ด่านพักม้า นั้น ทหารสองนายหุงข้าว อีกนายหนึ่งนั่งฟังร่ำของด่านพักม้า พอดีกับที่นางตุนเหนียงเห็นเข้า จึงเข้าไปยังด้านใน กล่าวกับป้าของนางว่า

“ขอท่านป้าช่วยไปถามทหารที่ด่านพักม้าว่าพวกเขามาจากไหนกัน หากที่ที่เขามามีคุณชายเงินอยู่ ก็อาจช่วยสืบข่าวคราวของเขาได้”

ป้าของนางออกไปสอบถามทหารสามนายนั้นว่า “พวกท่านมาจากกองพลไหนกัน”

ทหารนายหนึ่งตอบว่า “พวกเราสังกัดกองทหารเหลียวตง กำลังจะไปส่งเอกสารที่เมืองชินโจว”

ป้าของนางตุนเหนียงจึงถามต่ออีกว่า “หากพวกท่านมาจากเหลียวตงแล้วไซ้ร้ ที่นั่นมีคนผู้หนึ่งนามว่าเงินหลง พวกท่านพอจะรู้จักหรือไม่”

นายทหารผู้หนึ่งเมื่อได้ยินดังนั้นก็ออกมาคำนับป้าของนางตุนเหนียงพร้อมกับถามว่า “เหตุใดท่านจึงรู้จักเงินหลง”

ป้าของนางตุนเหนียงตอบว่า “เงินหลงเป็นคู่หมั้นของหลานสาวข้า ทั้งสองเคยตกลงจะแต่งงานกัน แต่ยังไม่ทันได้เข้าพิธีก็ต้องจากกันเสียก่อน ดังนั้นข้าจึงถามถึงเขา”

นายทหารผู้นั้นกล่าวว่า “ป่านนี้หลานสาวของท่านคงจะแต่งงานกับผู้อื่นไปแล้วกระมัง”

ป้าของนางตุนเหนียงตอบว่า “นางมุ่มมันที่จะรอคุณชายเงินกลับมา มิยอมแต่งงานกับผู้ใดอื่น”

นายทหารผู้นั้นพลันหลั่งน้ำตาพร้อมกับกล่าวว่า “คนที่ท่านถามถึงนั้นอยู่ตรงหน้าท่านแล้ว”

ป้าของนางตุนเหนียงได้ฟังก็ตกใจนัก รีบเข้าด้านในไปบอกนางตุนเหนียง นางตุนเหนียงไม่เชื่อจึงออกมาถามไถ่ถึงเรื่องราวแต่หนหลังกับเงินหลง เงินหลง

เล่าเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบให้ฟังจนนางเชื่อ ทั้งสองสวมกอดกันร่ำไห้ นายทหารอีกสองนายได้ยินเรื่องราวของทั้งสอง ก็ยินดีนักพลางกล่าวว่า

“ห่างกันนับพันลี้ ยังได้ประสบพบหน้า นี่ยังมีไช้เป็นเรื่องบังเอิญอีกหรือ ข้าสองคนมีค่าเดินทางติดตัวมาบ้าง ขอมอบให้คุณชายเงินเป็นของขวัญแต่งงาน”

ครั้นแล้วทุกคนก็จัดเตรียมอาหารเลี้ยงฉลอง ทหารทั้งสองไปรอนอกที่พัก ส่วนเงินหลง นางตุนเหนียง และป้าของนางฉลองกันอยู่ด้านใน หลังจากดื่มกินกันเต็มที่แล้ว เงินหลงและนางตุนเหนียงก็เข้าสู่ห้องหอ เสพสมภิรมย์ร่ำพร่ำพรอดถึงอารมณ์ความคิดถึงที่ผ่านมา

วันรุ่งขึ้นทหารทั้งสองก็กล่าวกับเงินหลงว่า

“ท่านเพียงจะเข้าพิธีวิวาห์ ไม่ควรจะจากไปไกล รอให้พวกเรานำเอกสารไปส่งเสร็จแล้วกลับมา จากนั้นพวกเราค่อยพาแม่ นางตุนเหนียงไปเหยียดวงด้วยกัน พวกท่านจะได้ใช้ชีวิตร่วมกันตลอดไปอย่างมีความสุข”

กล่าวจบทหารทั้งสองก็จากไป

ดังนั้นเงินหลงจึงพำนักร่วมอยู่กับนางตุนเหนียงต่อไป ทว่าคู่สามีภรรยาอยู่กินกันได้เพียงยี่สิบวัน ข่าวการกลับมาของเงินหลงก็ล่วงรู้ถึงหูของหวงควน หวงควนกล่าวว่าตนจะไม่ได้สมรักกับนางตุนเหนียง จึงให้บริวารไปหลอกเงินหลงมาที่บ้านของตน แล้วก็ทุบตีเงินหลงจนตาย จากนั้นก็ซ่อนศพไว้ในเตาเผากระเบื้อง วันรุ่งขึ้นหวงควนก็ให้คนไปข่มขู่ นางตุนเหนียงให้เข้าพิธีวิวาห์กับตน นางตุนเหนียงเป็นทุกข์กลัดกลุ้มมิรู้จะทำเช่นไร ทั้งยังได้ยินว่าสามีถูกหวงควนสังหาร นางจึงคิดผูกคอตาย ป้าของนางมารู้เข้าจึงช่วยไว้ได้ นางกล่าวกับนางตุนเหนียงว่า

“คุณชายเงินคงมีวาสนาร่วมกับเจ้าเพียงไม่กี่วันเท่านั้นเอง ตอนนี้เขาก็ตายไปแล้ว เจ้าก็น่าจะแต่งงานกับคุณชายหวงเขาได้แล้ว เหตุใดจึงต้องทำร้ายตนเองเช่นนี้”

นางตุนเหนียงตอบว่า “ข้าจะต้องแก้แค้นให้สามีข้าให้ได้ แล้วก็จะขอตาย

ร่วมกับเขา ข้าจะยอมแต่งงานกับฆาตกรที่ฆ่าสามีได้อย่างไร”

ไม่ว่าป้าของนางจะเกลี้ยกล่อมอย่างไรนางก็ไม่ยอมฟัง จนป้าของนางจนปัญญา ก็พอดีได้ยินประกาศว่า เปาบุ้นจิ้นแห่งเมืองไคฟงจะตรวจราชการมา จนถึงที่นี่ ค็นนี้ก็จะมาถึง ขอให้ชาวบ้านช่วยกันต้อนรับ นางตุนเหนียงได้ฟังดังนั้นก็ขอบคุณฟ้าดิน และไปร้องเรียนกับเปาบุ้นจิ้นทันที

เปาบุ้นจิ้นก็ให้พานางตุนเหนียงเข้าไปให้ปากคำในศาล นางตุนเหนียงร่ำไห้อย่างขมขื่น พร้อมกับเล่าเรื่องราวแต่หนหลังให้เปาบุ้นจิ้นฟังทั้งหมด เปาบุ้นจิ้นได้ฟังแล้วก็สั่งให้เจ้าหน้าที่ไปจับตัวหวงควนมาที่ศาลไคฟงไต่สวนทันที หวงควนไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นคิดในใจว่า หากจะฟ้องหวงควนเป็นฆาตกรฆ่าคนแล้ว จำเป็นจะต้องมีศพของผู้เคราะห์ร้ายเป็นหลักฐานมัดตัว หวงควนจึงจะยอมรับสารภาพ หาไม่แล้วคดีก็คงจะไม่มีทางกระจ่างแจ้ง

ขณะที่เปาบุ้นจิ้นกำลังครุ่นคิดอยู่นั้นเอง พลันบังเกิดพายุพัดมาที่หน้าบัลลังก์อย่างรุนแรงพัดหนึ่ง เปาบุ้นจิ้นเห็นมีรูปประหลาดรูปหนึ่งปรากฏขึ้นในลมพายุนั้น จึงตวาดออกไปว่า

“หากเจ้าเป็นวิญญาณของผู้ไม่ได้รับความเป็นธรรม ก็ขอให้นำทางเจ้าหน้าที่ไปด้วย”

สิ้นคำพายุนั้นก็พัดหมุนรอบบัลลังก์ของเปาบุ้นจิ้นสามรอบ ขณะนั้นเจ้าหน้าที่ที่เข้าเวรอารักขาอยู่คือจางหลงและเจ้าหู ทั้งสองจึงติดตามพายุนั้นออกนอกเมืองไปยังสี่สิบสี่ลมพายุนั้นก็พัดพุดตรงเข้าไปยังเตาเผากระเบื้องแล้วหายไป จางหลงและเจ้าหูเข้าไปดูในเตา พบศพชายผู้หนึ่งสีหน้าของศพยังไม่เปลี่ยน จึงกลับไปรายงานเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นให้คนหาศพนั้นมาที่ศาล และให้ไปตามนางตุนเหนียงมายืนยัน ครั้นนางตุนเหนียงเห็นศพก็จำได้ว่าเป็นสามีตน พลันร่ำไห้ออกมาด้วยความโทมัส

หลังจากพิสูจน์ศพดูแล้วพบว่าร่องรอยบาดแผลบนตัวผู้ตายเป็นบาดแผลที่เกิดจากการถูกหวงควนจับไปทุบตีจนตายจริง เปาบุ้นจิ้นเปิดศาลพิจารณาคดีอย่างละเอียดอีกครั้ง หวงควนไม่อาจปิดบังได้อีก จำต้องยอมรับสารภาพ

และเขียนคำสารภาพเป็นลายลักษณ์อักษร เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งประหารชีวิต หวงควนเสีย พร้อมทั้งหาเงินมาทำศพให้เงินหลงและมอบเงินไว้ให้นาง ตุนเหนียงไว้ใช้จ่าย ทั้งยังรื้อฟื้นเรื่องที่เช่าชีวิตติดสินบนเจ้าพนักงานเพื่อให้ร้าย เงินหลงมาพิจารณาอีกด้วย

นางตุนเหนียงให้ญาติมารับเงิน โดยทุก ๆ เดือนทางราชการจะให้เงิน นางจำนวนหนึ่งพอที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ นางครองตัวเป็นม่ายพรหมจรรย์ ตลอดชีวิต เป็นแบบอย่างของสตรีผู้ซื่อสัตย์เป็นที่จดจำจารึกสืบมา

คดีครูผู้ถ่วงอนาคตศิษย์

ชนากานต์ นาไทย แปล

กล่าวกันว่าคนโดยทั่วไปเวลาที่จะให้การศึกษาแก่ลูกหลาน จะต้องพิถีพิถัน คัดเลือกครูที่จะมาทำการสอนเป็นพิเศษ ครูผู้สอนหากเป็นเหตุให้ศิษย์เสียอนาคตตลอดชีวิต ก็จะเป็นความผิดที่น่าชิงชังนัก

ณ เมืองไคฟง มีครูคนหนึ่งแซ่จาง ชื่อว่าต้าจ้อ ตั้งแต่เกิดมาไม่รู้ความหมายของหนังสือแม้แต่ตัวเดียว เขียนได้เพียงแค่ชื่อ—แซ่ของคนเท่านั้นเอง แต่ครูคนนี้มีวิชาอยู่อย่างหนึ่งคือ เก่งในทางแสวงหาบ้านใหญ่นายโตเป็นที่อยู่ที่สอนได้เสมอมา ประทับชีพอยู่ได้สามปีห้าปี ได้เงินตอบแทนจำนวนหนึ่งโดยไม่ได้อ่านหนังสือแม้แต่ตัวเดียว ไม่ไยดีว่าวิชาการของลูกศิษย์จะเสียหายอย่างไร เจ้าของสำนักที่จ้างต้าจ้อเคยอาศัยอยู่ด้วยคนหนึ่ง ชื่อหยางเหลียง เห็นนักเรียนในสำนักตนถูกทอดทิ้งไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นเมื่อหยางเหลียงตายไป จึงยื่นคำร้องเรียนต่อท่านเปาบุ้นจิ้น เป็นความว่า

‘ร้องเรียนเรื่องอาจารย์ไม่ดีทำให้ศิษย์เสียอนาคต การอบรมสั่งสอนเด็กนั้น หวังอยู่ที่ให้เติบโตใหญ่ที่ดีอยู่ในสังคม จุดอ่อนของผู้เป็นครูอยู่ที่ชอบสอนชอบอบรม บัดนี้มีคนผู้หนึ่งไม่รู้หนังสือแม้แต่ตัวเดียว แต่แฝงตัวอ้างเป็นครูผู้สอน แม้คนที่อยากจะเรียนมีอยู่มากมาย แต่คนผู้นี้ก็ไม่เคยมีที่ท่าว่าจะทำการสอน ทำให้ลูกหลานไม่พบความสำเร็จเสียวัยวันอันสมควรเล่าเรียน จะเปรียบไปก็เท่ากับเป็นอาชญากรรมฆ่าคนตาย ขอได้โปรดไต่สวนโดยละเอียดด้วยเถิด’

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำฟ้องจบ ก็ร้องขึ้นด้วยความโกรธว่า

“ครูที่ทำให้นักเรียนเสียเวลาเสียอนาคตย่อมเป็นความผิดไม่เบา” แล้วจึงสั่งให้พลฝีมือรืบนำเอาตัวจางต้าจื่อมา ไม่นานนักพลฝีมือรืบนำเอาตัวจางต้าจื่อมาถึง

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“จางต้าจื่อ ทำไมเจ้าจึงทำตนเป็นตัวถ่วงอนาคตความเจริญของกุลบุตรทั้งหลาย”

จางต้าจื่อตอบว่า

“ข้าพเจ้าน้อยจางต้าจื่อ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่อัจฉริยะ แต่ก็พอรู้วิธีการสอนอยู่บ้าง แต่วิธีการสอนของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน หากผู้เรียนเกิดมาโง่เขลา แม้ครูจะเก่งเพียงใดก็คงไม่สามารถช่วยอะไรได้ ดูอย่างท่านจอมปราชญ์ขงจื๊อมีลูกศิษย์สามพันคน ก็เชื่อว่าทุกคนจะเป็นปราชญ์เสียทั้งหมดเมื่อไร! ยิ่งกว่านี้การเป็นครูก็เหมือนกับการเป็นพ่อแม่ ล้วนต้องการให้เด็กได้ดี ไหนเลยจะปรารถนาเด็กที่ไม่ดี! อีกประการหนึ่ง ท่านจอมปราชญ์ขงจื๊อก็ยังกล่าวไว้อีกว่าขอเพียงมีเนื้อมาคารวะเป็นพิธี ไม่มีเลยที่ข้าจะไม่รับสอน ท่านเม้งจื๊อยังกล่าวไว้อีกว่า การปฏิบัติตัวต่อครูผู้สอนควรจะทำด้วยความซื่อสัตย์และเคารพยกย่องให้เกียรติ ดูไปแล้วข้าพเจ้าน้อยคิดว่า ผู้เป็นเจ้าของสำนักเรียนก็มีปัญหาของตนเองอยู่ เพราะเห็นอยู่ว่านักเรียนของหยางเหลียงทั้งโง่และไร้มารยาท ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะอบรมสั่งสอนให้เป็นอัจฉริยะบุคคลได้”

เปาบุ้นจิ้นจึงถามขึ้นว่า

“หยางเหลียงเหตุใดเจ้าจึงไม่ปฏิบัติต่อครูให้ดี?”

หยางเหลียงตอบว่า

“เพราะข้าพเจ้าน้อยเห็นว่าครูสอนไม่ดี ดังนั้นข้าพเจ้าน้อยจึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องปฏิบัติดีด้วย”

จางต้าจื่อจึงถามขึ้นว่า

“ก็ในเมื่อเจ้าเห็นว่าข้าสอนไม่ดี ไยจึงไม่เลิกจ้างข้าแล้วไปจ้างครูคนอื่นมาสอนแทนเล่า?”

หยางเหลียงจึงตอบว่า

“ก็ในเมื่อท่านเห็นว่าข้าปฏิบัติต่อท่านไม่ดี โยจึงไม่ลาออกไปสอนที่บ้านอื่นเล่า?” ทั้งคู่โต้เถียงกันอยู่ไปมา เปาบุ้นจิ้นทนไม่ไหวจึงตวาดขึ้นว่า

“เลิกเถียงกันได้แล้ว ความจริงเจ้าก็ผิดด้วยกันทั้งคู่แหละ”

จางต๋าจ้อร้องเรียนเสริมอีกว่า

‘ร้องเรียนเรื่องการใส่ร้ายป้ายสีครู สวรรค์ส่งให้คนเราเกิดมามีความสามารถไม่เหมือนกัน ฉะนั้นนักปราชญ์แต่ละคนก็ย่อมมีวิธีการสอนแตกต่างกัน เพื่อนมาจากแดนไกล มีหรือจะยังประโยชน์ต่อแผ่นดินข้ากระนั้นหรือ? แม้จะมีเพียงเนื้อมาคารวะ ข้าก็ไม่เคยรู้รสเนื้อเป็นเวลาถึงสามเดือน ขออนุญาตให้ข้ารายงานเถอะว่ามีเพียงพระเจ้าเท่านั้นที่จะถ่ายทอดได้’

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องเรียนเสร็จจึงพูดยิ้ม ๆ ว่า

“รอให้ข้าทำการทดสอบครูก่อน แล้วเราจะได้เห็นความคิดของเจ้าของบ้าน” ครั้นแล้วเปาบุ้นจิ้นก็ตั้งหัวข้อขึ้นมาทดสอบครู ก็ปรากฏว่าครูคนนั้นไม่อาจเขียนหนังสือข้อความได้แม้แต่ถ้อย เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า

“ปรากฏว่าเป็นจริงอย่างที่เจ้าของบ้านกล่าวหา ดังนั้นการที่เจ้าของบ้านทำท่าทางเมินเฉยขาดมารยาทก็สมควรอยู่ ครูที่ทำให้นักเรียนเสียอนาคต ความผิดอันนี้ย่อมเทียบได้กับการปล้นฆ่าชิงทรัพย์ ในขณะที่เดียวกันเจ้าสำนักในเมื่อเชิญครูมาสอนแล้ว ถึงแม้ว่าครูจะไม่รู้หนังสือ ก็ควรจะปฏิบัติด้วยดีตามจารีตอันควร จึงขอพิพากษาลงโทษให้ครูไปเกิดเป็นควาย ช่วยเจ้าของไถนาเพื่อใช้หนี้สิน ลงโทษให้เจ้าสำนักไปเป็นหมู โทษที่ไม่ปฏิบัติตัวต่อครูตามมารยาทอันควร ควรถูกตัดเนื้อให้เป็นอาหารมนุษย์ไป” จากนั้นจึงบันทึกคดีไว้ว่า

‘ได้สวนได้ความว่า ครูย่อมมีคุณธรรมของความเป็นครู โคมไฟที่มีมลทินดำด่างจะส่องแสงสว่างได้อย่างไรกัน ศิษย์ย่อมมีคุณธรรมของความเป็นศิษย์ไม้ที่ผูกกร่อนจะนำมาเป็นวัสดุแกะสลักได้อย่างไรกัน เจ้าบ้านย่อมมีคุณธรรมของเจ้าบ้าน ไม่ยอมเสียค่าใช้จ่ายจะสำเร็จผลได้ยังไงกัน ครูไว้วิธีสอนทำให้

กุลบุตรเสียเวลาเสียอนาคต ลงโทษให้ไปเป็นควายชดใช้ความผิด ส่วนเจ้าบ้าน
มิได้คุณธรรมปฏิบัติตัวเสียธรรมเนียมมารยาท ลงโทษให้ชาติหน้าเกิดเป็นหมู
เป็นเครื่องเตือนครุว่าอย่ากินแต่หญ้าของตัวเอง เตือนเจ้าบ้านว่าชาติหน้าจะได้
ไม่ถูกฆ่า'

คดีมูลห่านพิสูจน์ความ

ศราวดี เทพนาวา แปล

ในอำเภอดงอาน มีชายคนหนึ่งชื่อกงผี ภรรยาชื่อนางหลี่ ฐานะของครอบครัวนี้ร่ำรวยมาก แต่ทว่ามีนิสัยตระหนี่ถี่เหนียว วันหนึ่งเป็นวันเกิดพ่อตา—หลี่ฉางเจ้อ กงผีจัดเตรียมของขวัญแล้วสั่งให้คนรับใช้ฉางฉายนำไปอวยพร ก่อนออกเดินทาง กงผีก็กำชับว่า

“เจ้ามอบของชิ้นอื่น ๆ ให้เขาได้ เว้นแต่ห่านตัวนี้เท่านั้น”

ฉางฉายรับคำแล้วออกเดินทาง

ครั้นมาถึงบ้านของผู้เฒ่าหลี่ เมื่อท่านผู้เฒ่าได้เห็นของขวัญก็มีความยินดี กล่าวตอบว่า

“ทำไมนายเจ้าไม่มาตีมฉลองด้วยตนเองเล่า?”

ฉางฉายตอบว่า

“บังเอิญด้วยเหตุว่านายท่านมีงานราชการมากมาย จึงไม่สามารถมาอวยพรได้ขอรับ”

ท่านผู้เฒ่าสั่งให้พ่อครัวมารับของขวัญไป พ่อครัวเห็นของขวัญส่วนใหญ่มีราคาน้อย จึงจงใจเลือกของที่ค่อนข้างมีราคาไว้บางชิ้นรวมทั้งห่านตัวนั้นด้วย ฉางฉายรู้สึกไม่สบายใจ เกรงว่ากลับบ้านไปแล้วจะถูกนายตำหนิ เมื่อตีมเหล่าไปสองสามแก้วตามธรรมเนียมแล้วก็หาบเข่งกลับบ้านด้วยความกัลลัฏม ในระหว่างทางกลับ ขณะอยู่ห่างจากตัวเมืองเพียงหนึ่งลี้ก็เหลือบเห็นห่านฝูงหนึ่งในท้องนา เหลียวแลรอบด้านเห็นปราศจากผู้คน จึงลงไปในท้องนาเลือก

จับห่านตัวโต ๆ มาหนึ่งตัว นำไปแช่ล้างในบ่อเลี้ยงปลาจนขนเปียกแล้วขังใส่ไว้ในข่ง ห่านฝูงนั้นมีคนเลี้ยงดูแลอยู่ชื่อว่าเจาลู่ ซึ่งแะกลับบ้านไปทำธุระเมื่อตอนเดินไปบ้านบังเอิญสวนกับฉางฉายที่เชิงเขา สังเกตเห็นว่าแบกข่งเปล่าอยู่ ครั้นเมื่อย้อนกลับมายังทุ่งนาก็พบฉางฉายจับห่านมัดใส่ข่งกำลังจะเดินจากไปจึงไล่ตามร้องเรียก แต่ฉางฉายทำเป็นไม่สนใจรีบเดินต่อไปไปได้สักระยะหนึ่ง พอตีพบกับเจ้านายของเจาลู่วิ่งกลับมาจากอำเภอ

เจาลู่จึงร้องตะโกนขึ้น

“นายท่าน เจ้าคนที่แบกข่งข้างหน้านั้นขโมยเอาห่านของบ้านเรามา รีบจับตัวไว้เถอะ”

เจ้านายได้ยินดังนั้นก็คว้าตัวไว้ทันที ฉางฉายจึงวางข่งห่านลง แล้วกล่าวโต้ตอบว่า

“เจ้าคนพวกนี้ช่างไม่มีมารยาทซะเลย มาหยุดข้าไว้ทำไมกัน?”

เจ้านายร้องตอบ

“เจ้าขโมยห่านไป ยังมีหน้ามากล่าวว่า หยุดเจ้าไว้ทำไมอีก?”

ทั้งสองฝ่ายจึงตั้งต้นวิวาทโต้เถียงกัน บังเอิญมีคนกลุ่มหนึ่งผ่านมาจึงเข้ามาช่วยไกล่เกลี่ย

“ในเมื่อกล่าวหาว่าคนผู้นี้ขโมยห่าน พวกเราก็จะช่วยท่านพิสูจน์เอง ลองปล่อยห่านให้เข้าฝูงไปสิ หากมันฝูงห่านยอมให้เข้าฝูงย่อมแสดงว่าเป็นห่านของท่าน หากฝูงห่านไม่ยอมรับและจิกตีกันก็แสดงว่าเป็นของเขาแน่”

ฉางฉายกล่าวว่า

“คำพูดของพวกเขามีเหตุผล จะลองปล่อยห่านเข้าฝูงดู”

ว่าแล้วก็ปล่อยห่านเข้าฝูงไป

ฝูงห่านเห็นขนของห่านตัวนั้นเปียกชื้นไม่เหมือนเมื่อก่อนก็ไล่จิกตี ไม่ยอมให้เข้าร่วมฝูง ผู้คนเหล่านั้นจึงกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า

“ห่านตัวนั้นเป็นของฉางฉาย เจ้าสองนายบ่าวไม่น่าคิดหลอกลวงกันเช่นนั้น คินห่านให้เขาไปโดยดีเถิด”

เจ้านายของเขาถูกผู้คนฉีกหน้าเช่นนั้นก็รู้สึกไม่พอใจ จึงด่าว่าเจ้าลู่เสีย
ยกใหญ่ เจ้าลู่ตอบว่า

“ข้าเห็นชัดเจนอยู่ว่าตอนที่พบเขาระหว่างทาง เขาแบกเชิงเปล่าอยู่ ครั้น
กลับไปยังทุ่งนาเห็นเขาจับห่านไล่แข่งไป แต่ทำไมพวกห่านถึงไม่ยอมให้เข้าฝูง
นะ?”

ในใจรู้สึกไม่ยินยอมต้องการความกระจ่าง ทั้งสองบ่าวจึงตรงเข้าทะเลาะ
ทุบตีกัน

พอดีกับที่เปาบุ้นจิ้นเดินทางผ่านมาเห็นคนทั้งสองวิวาทกันอยู่ จึงถามถึง
สาเหตุ คนทั้งสองก็เล่าเรื่องให้ฟัง เปาบุ้นจิ้นพินิจห่านของเขาอย่างละเอียด
ในใจครุ่นคิดว่า ‘ถ้าเป็นห่านของเจ้าลู่ ทำไมถึงเข้าฝูงไม่ได้? ถ้าเป็นของ
ฉางฉาย ทำไมเจ้าลู่ถึงกล่าวหาโดยไม่มีหลักฐาน? เรื่องนี้คงต้องมีเงื่อนงำ’
แล้วเปาบุ้นจิ้นก็คิดแผนการขึ้นอย่างหนึ่ง สั่งให้คนทั้งสองกลับบ้านไปก่อน
รุ่งขึ้นให้ไปพบที่อำเภอดำเนินนำห่านไปด้วย

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นเรียกคนทั้งสองพร้อมห่านเข้าไปในศาลาว่าการ
เปาบุ้นจิ้นพิจารณาอย่างละเอียดอีกครั้ง แล้วตัดสินว่า

“ห่านตัวนี้เป็นของเจ้าลู่”

ฉางฉายก็ร้องเรียนว่า

“ได้เท่า เมื่อวานนี้ฝูงชนก็เป็นพยานอยู่ว่าห่านเป็นของข้าน้อย วันนี้โย
ตัดสินให้เป็นของเขาได้เล่าขอรับ”

เปาบุ้นจิ้นตอบว่า

“บ้านของเจ้าอยู่ในเมืองต้องเลี้ยงห่านด้วยข้าวเปลือก บ้านของเจ้าอยู่
นอกเมืองเลี้ยงในทุ่งนา อาหารก็ต้องเป็นพวกผักหญ้า ห่านที่กินข้าวเปลือก
มูลต้องเป็นสีเหลือง ถ้ากินผักหญ้าเป็นอาหารมูลต้องเป็นสีเขียว วันนี้เห็นอยู่
ว่าห่านถ่ายออกมาเป็นสีเขียว เจ้ายังจะได้แย้งอะไรอีกเล่า?”

ฉางฉายแย้งว่า

“หากกล่าวว่าเป็นของเขาแล้ว เมื่อวานนี้โยถูกฝูงห่านวิ่งไล่จิกตีไม่ยอม

ให้เข้าร่วมฝูงเล่า?"

เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า

“เจ้าคนรับใช้ผู้นี้ยังจะกล้าเถียงอีก เจ้าข้าระชนของมันจนเปียกขึ้น ฝูง
ห่านเห็นขนของมันไม่เหมือนเดิมไหนเลยจะไม่ไล่จิกตีเล่า?”

จากนั้นมอบห่านคืนให้เจ้าลู๋ ส่งใบยฉางฉายยี่สิบไม้ แล้วปล่อยไป ผู้คน
ในเมืองได้ยินเรื่องนี้ต่างก็สรรเสริญกันทั่วทั้งอำเภอ ยกย่องว่าเปาบุ้นจิ้นมี
สายตาเฉียบเฉื่อย

คดีชาวประมงที่ทำเรือ

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่าเมืองหยางโจวมีคนคนหนึ่งแซ่เจียงชื่อฉี มีชื่อรองว่าเทียนชิว ฐานะครอบครัวร่ำรวย ปกติเป็นคนชอบทำบุญ อยู่มาวันหนึ่งมีพระแก่รูปหนึ่ง มาบิณฑบาตที่บ้านของเขา เทียนชิวปฏิบัติต่อพระอย่างดีมาก พอพระฉันเสร็จแล้วจึงพูดขึ้นว่า “อาตมาเป็นคนซานซี บวชเป็นพระที่วัดเป่าเอิน เมืองไคฟง เนื่องจากพระอุโบสถด้านตะวันออกขาดรูปพระอรหันต์หนึ่งองค์ ได้ยินมาว่าโยมเป็นคนชอบทำบุญ ฉะนั้นแม้อยู่ไกลอาตมาก็มุ่งมาหา” เทียนชิวพูดว่า “เรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กน้อยมีหรือที่ข้าจะปฏิเสธ?” ว่าแล้วจึงเรียกคนรับใช้ฉินถง เข้าไปในห้องบอกให้กับนางจางทราบและให้เอาเงินห้าสิบตำลึงไปบริจาคให้แก่พระ พระเมื่อเห็นเงินก็พูดยิ้ม ๆ ว่า “ทำไมถึงมากมายขนาดนี้ แค่เพียงครึ่งหนึ่งก็สร้างพระพุทธรูปได้หนึ่งองค์แล้ว” เทียนชิวพูดว่า “หลวงพี่ไม่ต้องคิดมาก ถ้าสร้างพระพุทธรูปเสร็จแล้วยังเหลือเงินก็ให้นำเงินที่เหลือไปทำกุศลกิจอื่น” พระทราบดีว่าเขาชอบทำบุญ ดังนั้นจึงรับเงินมาทั้งหมดแล้วกล่าวลาจากไป ในใจคิดว่าผู้ใจบุญเมื่อครุ่นนี้หน้าตาหมองคล้ำจะต้องประสบกับเคราะห์กรรมครั้งใหญ่แน่นอน เขาเป็นคนมีจิตใจดีโย้เข้าถึงไม่บอกให้เขารู้ตัวละ ดังนั้นจึงรีบวกกลับไปหาเทียนชิวแล้วพูดกับเขาว่า “อาตมาพอจะดูโหงวเฮ้งเป็น อาตมาเห็นหน้าตาท่านแล้วคิดว่าในปีที่ท่านจะต้องประสบเคราะห์กรรมครั้งใหญ่แน่นอน ท่านต้องระมัดระวังตัวให้มากอย่าออกไปข้างนอก บางที่ท่านอาจจะผ่านเคราะห์กรรมครั้งนี้ไปได้” พระกำชับแล้วกำชับอีกจึงลาจากไป เทียนชิวกลับ

เข้าไปหาภรรยาแซ่จางที่หลังบ้านแล้วพูดว่า “บิณฑบาตแล้วไม่รู้จะพูดอะไร เลยมาดูโหงวเฮ้งให้ข้า บอกว่าปีนี้จะต้องประสบกับเคราะห์กรรมครั้งใหญ่ ช่างน่าขำจริงๆ” ภรรยาพูดว่า “พระที่มาบิณฑบาตมีความรู้มาก พี่ต้องระวัง ตัวหน่อยนะ” เมื่อถึงเทศกาลดอกไม้บาน เทียนชิวก็พาภรรยาไปเดินเที่ยวที่ สวนดอกไม้หลังบ้านด้วยกัน มีคนรับใช้แซ่ต่งคนหนึ่งเป็นคนเสเพลไม่เอาถ่าน วันนั้นเขากับสาวใช้ชุนเซียงพากันไปพลอดรักอยู่ที่ศาลา เทียนชิวเห็นเข้าจึง ดุว่า คนทั้งสองต่างแค้นนายมาก

เวลาผ่านไปหนึ่งเดือน ลูกผู้พี่คนหนึ่งของเทียนชิวชื่อหวงเหม่ยเป็นผู้ พิพากษาอยู่ที่เมืองไคฟง เขาได้เขียนหนังสือเชิญเทียนชิวไปเที่ยวไคฟง เทียนชิวได้รับจดหมายก็บอกกับภรรยาว่า “ข้าอยากไปหาพี่หวงเหม่ย” ภรรยา ตอบว่า “เมื่อวันก่อนหลวงพี่บอกว่าท่านมีเคราะห์เดินทางไกลไม่ได้ อีกทั้งลูก ของพวกเรายังเล็กนัก อย่าไปดีกว่านะพี่” เทียนชิวไม่ฟังสั่งให้คนรับใช้แซ่ต่งเก็บ กระเป๋าเดินทาง วันรุ่งขึ้นจึงกล่าวลาภรรยาแล้วสั่งให้ภรรยาดูแลบ้านให้ดี เทียนชิวพาคนรับใช้แซ่ต่งและฉินถงออกเดินทางไปใช้เวลาหลายวันจึงถึงปาก แม่น้ำ พอถึงตรงนี้จะต้องนั่งเรือข้ามแม่น้ำเพื่อเดินทางต่อ เทียนชิวจึงเช่าเรือ หนึ่งลำ พอใกล้ค่ำเรือจอดอยู่ที่อ่าวแคบๆ มีคนพายเรือสองคน คนหนึ่งแซ่ เฉิน อีกคนแซ่เวิง ทั้งสองต่างก็เป็นคนไม่ดี

คนรับใช้แซ่ต่งยังไม่หายแค้นนายที่ว่าเขาวันนั้น ดังนั้นคืนนี้เขาจึงไป ปรีกษากับคนพายเรือทั้งสองว่า “นายของข้ามีเงินติดตัวมาตั้งหนึ่งร้อยตำลึง เสื้อผ้าและของใช้ต่าง ๆ มีมากมาย ท่านทั้งสองจงร่วมมือกับข้าฆ่าเขาเสีย แล้วเอาทรัพย์สินมาแบ่งกัน” คนทั้งสองพูดยิ้ม ๆ ว่า “ถึงท่านไม่บอกพวกข้าก็ ทำอยู่แล้ว” คำวันนั้นเทียนชิวกับคนรับใช้ฉินถงนอนอยู่ที่ห้องเรือด้านหน้า คน รับใช้แซ่ต่งนอนอยู่ที่ห้องเรือด้านหลัง พอตีสองคนรับใช้แซ่ต่งก็ตะโกนว่า “มีโจรมา” เทียนชิวตกใจตื่น เขายื่นหน้าออกไปมองข้างนอกจึงถูกคนพายเรือ แซ่เฉินฟันที่คอแล้วตกลงไปในน้ำทันที ส่วนคนรับใช้ฉินถงกำลังจะหนีจึงถูก คนพายเรือแซ่เวิงใช้กระบองตีตกลงไปในแม่น้ำ คนทั้งสามเปิดหีบสัมภาระ

แล้วนำเงินมาแบ่งกันสามส่วน จากนั้นคนพายเรือแข่งเงินและแข่งเวียงก็พายเรือกลับไปปากแม่น้ำ ส่วนคนรับใช้แข่งต่งเอาทรัพย์สินสมบัติหนีไปชูโจว

ฝ่ายฉินถงเมื่อสลับไปไม่นานก็ฟื้น เขาวាយน้ำขึ้นบกแล้วเอาแต่ร้องให้จนฟ้าสาบมีเรือหาปลาลำหนึ่งผ่านมา ชาวประมงบนเรือได้ยินเสียงคนร้องให้จึงพายเรือเข้าไปใกล้ เห็นชายหนุ่มอายุประมาณสิบเจ็ดสิบแปดปีคนหนึ่งเปียกปอนไปทั้งตัว จึงถามถึงสาเหตุ ฉินถงร้องให้พลาเง่าเรื่องที่นายถูกชิงทรัพย์สินทั้งหมดไปพลาเง ชาวประมงจึงพาเขานั่งเรือกลับบ้าน พอถึงบ้านก็ให้เขาเปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วถามว่า “เจ้าต้องการกลับบ้านหรือจะอยู่กับข้าที่นี่?” ฉินถงว่า “นายของข้าโชคร้ายไม่รู้ไปอยู่ที่ไหน ข้าจะกลับไปได้อย่างไร? ข้ายินดีจะอยู่กับท่านผู้เฒ่า” ชาวประมงพูดว่า “ขอเวลาให้ข้าสืบให้แน่ชัดว่าใครเป็นโจร ค่อยตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรดี” ฉินถงกล่าวขอบคุณ

คืนที่เทียนชิวตกลงไปในแม่น้ำนั้นศพได้ลอยไปถึงปากแม่น้ำหลูเว่ย ตรงข้ามคืออำเภอชิงเหอ ทางตะวันตกของเมืองมีวัดชื่อชือฮู่ย วันนั้นพอดีตรงกับสิบห้าค่ำเดือนสาม ในวันทำพิธีลอยกระทง มีคนพบศพลอยน้ำมา เลือดเต็มหน้า แต่ศพยังมีเสื้อผ้าติดตัวอยู่ พระพูดว่า “คนนี้จะต้องเป็นพ่อค้าที่ถูกฆ่าชิงทรัพย์สินแล้วโยนศพทิ้งน้ำแน่ๆ” พระแก่รูปหนึ่งพูดว่า “พวกเราเป็นผู้ทรงศีลควรจะช่วยนำศพของเขาไปฝัง” พระทุก ๆ รูปจึงช่วยกันยกศพขึ้นมา แล้วนำไปฝัง พอลอยกระทงกันเสร็จแล้วก็แยกย้ายกันกลับไป

เวลานั้นเปาบุ้นจิ้นมาอยู่ที่เฮาโจวเพื่อแจกจ่ายเสบียงแก่ชาวบ้านที่ยากจน พอทำธุระเสร็จก็จะกลับไปเมืองไคฟง ในขณะที่ผ่านอำเภอชิงเหออยู่นั้นก็เกิดมีลมหมุนเกิดขึ้นเสียงดังโหยหวน เปาบุ้นจิ้นรู้สึกประหลาดใจ จึงสั่งให้จางหลงตามลมไป จางหลงจึงทำตามคำสั่ง พอไปถึงริมฝั่งแม่น้ำลมก็สงบ จางหลงจึงกลับไปเรียนเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงตัดสินใจพำนักรออยู่ที่อำเภอชิงเหอ วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นจึงไปที่ศาล ให้ศาลส่งคนไปตรวจสอบที่ริมฝั่งแม่น้ำ เจ้าหน้าที่ไปตรวจจุดเจอศพที่ลำค้อมีรอยถูกฟัน นายอำเภอโจวชั้นสุตรศพแล้วจึงถามว่า “ข้างหน้าเป็นอะไร” ชาวบ้านตอบว่า “เป็นวัดชือฮู่ย” นายอำเภอจึงสั่งให้ไป

จับพระมาสอบถาม พระทั้งหลายต่างตอบว่า “วันก่อนพวกอาตมากำลังลอยกระทงกันอยู่เผอิญพบศพลอยมาที่นี่ พวกอาตมาจึงช่วยกันฝังศพให้แต่ไม่รู้ว่าเป็นอะไรตาย” นายอำเภอโจวจึงพูดว่า “จะต้องเป็นพวกท่านที่ทำร้ายเขาจนตายแน่นอน ยังจะมีอะไรพูดอีกไหม?” ดังนั้นจึงออกคำสั่งให้นำเอาพระทุกรูปไปขังคุกก่อนจึงไปเรียนให้เปาบุ้นจิ้นทราบ เปาบุ้นจิ้นจึงสอบถามพระทุกรูป แต่ทุกรูปก็ปฏิเสธข้อกล่าวหาเหมือนกันหมด เปาบุ้นจิ้นจึงคิดว่าถ้าพวกพระเป็นคนฆ่าก็ควรจะทิ้งศพให้ลอยไปในน้ำ ทำไมจึงฝังไว้ตรงข้ามกับวัดช่างน่าสงสัยจริง ๆ แต่ก็ให้นำพระทุกรูปไปขังคุกก่อน

ครั้นถึงสิ้นเดือนสี่ ดอกบัวกำลังบาน พวกผู้หญิงในละแวกนี้มีประเพณีนั่งเรือเล่น อยู่มาวันหนึ่ง ฉินถงกับชาวประมงออกจากปากแม่น้ำไปขายปลาบังเอิญเห็นคนพายเรือแข่งเงินและแข่งเวิงกำลังตีมโหรีในเรือ พวกเขาต้องการซื้อปลา ฉินถงจำได้ว่าสองคนนี้เป็นคนที่ฆ่าชิงทรัพย์นาย จึงกระซิบบอกชาวประมง ชาวประมงจึงว่า “การตายของนายเจ้าใกล้ที่จะได้รับความกระจ่างแล้ว ตอนนี้ท่านเปาบุ้นจิ้นกำลังสืบสวนเรื่องนี้อยู่ที่อำเภอชิงเหอ เจ้ารีบไปแจ้งความต่อท่านเปาบุ้นจิ้น” ฉินถงจึงรีบพายเรือขึ้นบกมุ่งตรงไปที่ศาลชิงเหอ เมื่อพบเปาบุ้นจิ้นก็ร้องไห้บอกว่า “นายของข้าพเจ้าถูกคนพายเรือสองคนฆ่าชิงทรัพย์ ขณะนี้โจรสองคนนั้นกำลังกินเหล้าอยู่ในเรือ” เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งมือปราบหลิและมือปราบหวงเอาหมายจับตามฉินถงไปที่ปากแม่น้ำ แล้วจับคนพายเรือแข่งเงินกับแข่งเวิงมาที่ศาล เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งฉินถงไปดูศพว่าใช่ นายของเขาหรือไม่? ฉินถงร้องไห้กลับมาบอกเปาบุ้นจิ้นว่าใช่ เปาบุ้นจิ้นบอกฆาตกรทั้งสองว่า ถ้าไม่รับสารภาพจะมีโทษหนัก คนพายเรือแข่งเงินกับแข่งเวิงเห็นฉินถงยังไม่ตาย ทั้งยังมาเป็นพยานอีก พวกเขาจึงสงสัยว่ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ปกป้องฉินถง พวกเขาจึงยอมรับสารภาพทั้งหมดแล้วถูกนำไปจองจำ เปาบุ้นจิ้นปล่อยพวกพระเป็นอิสระ วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นจึงยึดเงินที่โจรทั้งสองปล้นมาและสั่งประหาร เวลานี้ก็เหลือแต่คนรับใช้แช่ตั่งที่ยังจับไม่ได้ เปาบุ้นจิ้นจึงนำเงินไปให้ฉินถงแล้วให้นำศพของนายกลับไปที่บ้านเกิด ฉินถงกล่าว

ขอบคุณชาวประมงแล้วลาจากไป ต่อมาบุตรของเทียนชิวชื่อเจียงชื่อเรียนหนังสือเก่งสอบได้ดี ได้เป็นเจ้าคนนายคน ฝ่ายคนรับใช้แซ่ต่งกลายเป็นพ่อค้าที่ร่ำรวย แต่ต่อมาก็ถูกโจรฆ่าตายที่แม่น้ำแยงซี ใครก่อกรรมใดไว้ กรรมนั้นย่อมตามสนอง

คดีหนอนกัดใบไม้

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่าที่ตำบลชินแจ้ง เมืองโคฟงมณฑลเหอหนาน มีคนหนึ่ง
แซ่เกาชื่อช่างจิ้งอายุราว ๑ สี่สิบปี ครอบครัวมีที่นาหลายไร่ สามีทำนา
ภรรยาทอผ้าช่วยกันเลี้ยงชีพ เกาช่างจิ้งเป็นคนชอบศึกษาหาความรู้ กิริยา
วาจาเรียบร้อยผิวดำ แต่เป็นคนมักน้อยเรียบง่าย เสื้อผ้าที่ใส่ไม่สวยงามก็
ไม่ว่า อาหารที่กินไม่ประณีตก็ไม่บ่น ไม่เบียดเบียนคน พอใจในสิ่งที่ตนเอง
มีอยู่ ไม่ติดใจหมกมุ่นกับเรื่องไร้ประโยชน์ ไม่สนใจใคร่อยากในกิเลสลาภผล มี
ความสุขอยู่กับหนังสือ บทกวี ดนตรีการ บรรยากาศอันงดงามของฤดูทั้ง
สี่ เทียวเล่นตามภูผาลำธารแหล่งธรรมชาติ ในฤดูร้อนกับหนาวก็ทำกิจเลี้ยง
ชีวิต ส่วนฤดูใบไม้ผลิกับฤดูใบไม้ร่วงก็ออกท่องเที่ยว เขากล่าวกับภรรยาว่า
“การใช้ชีวิตอยู่ในโลกสั้นเหมือนม้าควบผ่าน เวลาที่ผ่านไปแล้วไม่สามารถจะ
หวนกลับมาได้ ถ้าหากไม่รีบหาความสำราญใส่ตัวอีกไม่นานก็แก่เฒ่าแล้ว” ว่า
แล้วก็ให้ภรรยาเอาเหล้ามาดื่มเล่นสำราญใจ ในขณะที่กำลังดื่มเหล้าอยู่นั้น
ก็พลันมีเจ้าหน้าที่จากอำเภอซินแจ้งคนหนึ่งมาที่บ้านเพื่อเตือนให้เสียภาษีแก่
ทางการ เกาช่างจิ้งจึงรวบรวมเงินแท่งที่บ้านเข้าเมืองไปแลกเป็นเงินได้สี่ตำลึง
เก็บเงินไว้ในแขนเสื้อพลางคิดในใจว่า ที่ผ่านมากภาษีอากรก็มีผู้ใหญ่บ้านเป็น
คนช่วยทางการเก็บ แต่บัดนี้เปาบุ้นจิ้นมารับหน้าที่ดูแลใกล้ชิดด้วยตนเอง ฟัง
ว่าเปาบุ้นจิ้นเป็นคนซื่อสัตย์ยุติธรรมมีปรีชาฉะไว้วางใจ เกาช่างจิ้งก็นึกเคารพ
ยำเกรงจึงนำเงินส่วนหนึ่งไปซื้อเนื้อ เหล้าและธูปเทียนไปยังศาลหลักเมืองบน

บานของความสวัสดิ เมื่อไหว้เจ้าเสร็จแล้วก็นำของไปแจกจ่ายคนในวัด ตัวเองก็ร่วมดื่มเหล้าด้วยหลายจอก พอถึงตอนที่เดินออกจากวัดก็ทำเงินหล่นหาย

ในเวลานั้นเองยังมีชายคนหนึ่งแซ่เยี่ยชื่อช่ง บังเอิญเห็นเกาซ่างจึงไปแลกเงินที่ร้านก็เกิดความโลภในเงินนั้น เดินตามเกาซ่างจึงไปที่ศาลเจ้าไปแอบอยู่ที่แท่นเจ้าพ่อหลักเมือง เมื่อเห็นเกาซ่างจึงเดินออกจากวัดไปแล้วจึงเข้าไปเก็บเงินที่ทำหล่นนั้น ต่อมาเมื่อเกาซ่างจึงรู้ว่าเงินหายไปจึงรีบกลับไปหาที่ศาลเจ้า แต่ก็หาไม่พบ จึงไปแจ้งความต่อเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นเมื่อเห็นคำร้องก็บอกว่า “เงินหายในศาลเจ้าโดยที่ไม่รู้ว่าใครเอาไป ยากที่จะตัดสินได้” เปาบุ้นจิ้นจึงไม่รับคำร้องและไล่กลับ เกาซ่างจึงก็ออกจากที่ทำการมาด้วยน้ำตา

เปาบุ้นจิ้นครุ่นคิดถึงเรื่องนี้ว่า เมื่อชาวบ้านมีความทุกข์ก็ควรจะต้องช่วยผ่อนความทุกข์นั้น นิกตรองอยู่รู้สึกไม่สบายใจจึงไปยังศาลเจ้าหลักเมืองจุดธูปบูชาแล้วนำคำร้องนั้นมาเผาในกระถาง เมื่อกลับมาถึงศาลไคฟง เปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้เจ้าหน้าที่จุดตะเกียง จุดเทียน แล้วให้จัดโต๊ะบูชาหันไปทางด้านตะวันออก ตนเองจุดธูปเทียนหันหน้าไปทางตะวันออกแล้วนั่งภาวนาอยู่จนสว่าง ทำเช่นนี้เป็นเวลาสามวันสามคืน เทียงคิ่นของคิ่นที่สามก็เกิดลมพัดขึ้นมาอย่างแรง พัดเอาของสิ่งหนึ่งมาตกอยู่เบื้องหน้า เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่หยิบขึ้นมาดูก็เห็นเป็นใบไม้ใบหนึ่งมีรอยถูกหนอนกัดเป็นรูโหว่ เปาบุ้นจิ้นเห็นแล้วก็รู้ความนัยจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปพักผ่อน

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นก็เรียกจางหลงและเจ้าหู่มาแล้วสั่งว่า “เจ้าทั้งสองจงออกไปร้องเรียกชื่อเยี่ยช่งตามที่ทางทั่วไป หากมีคนขานรับก็พาเขามาพบข้าทันที” จางหลงและเจ้าหู่รับคำสั่งแล้วก็ออกจากที่ทำการไปเดินร้องเรียกเยี่ยช่งอยู่กลางถนนครึ่งวัน จนถึงถนนทางด้านตะวันออกก็มีคนส่งเสียงขานรับว่า “ข้าคือเยี่ยช่ง ไม่ทราบว่ามีธุระอะไรกับข้า?” ทั้งจางหลงและเจ้าหู่พูดขึ้นว่า “เปาบุ้นจิ้นให้ไปพบ” ทั้งสองได้นำตัวเขาไปที่ศาลไคฟง เยี่ยช่งคุกเข่าลง เปาบุ้นจิ้นถามว่า “เมื่อไม่กี่วันมานี้มีคนชื่อเกาซ่างจึงเป็นชาวอำเภอซินเจิ้งได้ทำเงินตกหล่นในศาลเจ้าหลักเมืองจำนวนสามแท่งหนักสี่ตำลึงได้มา

แจ้งความไว้กับข้า ข้ารู้ว่าเจ้าเป็นคนเก็บได้ไม่ได้ไปขโมยมา ไยถึงไม่คืนเขาไป?” เยี่ยงเห็นเปาบุ้นจิ้นทราบเรื่องอย่างละเอียดจึงจำต้องยอมรับสารภาพว่า “ข้าน้อยไปบูชาที่ศาลพบเงินนี้ข้าจึงเก็บเอาไว้จนบัดนี้ ยังไม่ได้นำออกไปใช้ ได้เท่าทราบเรื่องทุกอย่างได้อย่างกับมีตาทิพย์ ข้ายอมไม่กล้าปิดบังท่าน” เมื่อเปาบุ้นจิ้นสอบปากคำเสร็จแล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ตามเยี่ยงไปเอาเงินที่บ้าน แล้วสั่งให้ไปนำตัวเกาช่างจึงมาตรวจสอบดู เกาช่างจึงมองดูก็รู้ว่าเงินของตนจริงๆ เปาบุ้นจิ้นบอกกับเกาช่างจึงว่า “เจ้าทำเงินหล่นหาย เยี่ยงเป็นคนเก็บได้ ข้าเป็นคนตามคืนมาให้เจ้า ดังนั้นให้เจ้านำเงินสดสามตำลึงครั้งนี้ไปเสียค่าอากร ที่เหลืออีกครั้งตำลึงจงให้เยี่ยงเป็นรางวัล หากวันหน้าเจ้าทั้งสองได้พบกันอีกต้องไม่ติดใจกัน” ทั้งสองค่านับเปาบุ้นจิ้นแล้วจากศาลไคฟงไป เกาช่างจึงนำเอาเศษเงินไปซื้อเนื้อ เหล้า รูปเทียน กระดาษเงิน กระดาษทองและสิ่งของต่างๆ กลับไปแก้บนที่ศาลหลักเมืองด้วยจิตใจที่ซาบซึ้งต่อความมีคุณธรรมของเปาบุ้นจิ้น

คดีกักต้อนฆ่าตัวตาย

กนกพร นุ่มทอง แปล

ยังมีคหบดีผู้หนึ่งนามเนียงงุ้ย อาศัยอยู่กับนางทางผู้เป็นภรรยา ณ เมืองซีอาน ทั้งสองมีบุตรชายด้วยกันสี่คน คนหัวปีเค่อเซี่ยว คนรองเค่อที่ คนที่สามเค่อจง และคนเล็กเค่อชิน เค่อเซี่ยวรับภาระดูแลบ้าน เค่อที่ออกไปค้าขายอยู่ต่างเมือง ส่วนเค่อจงท่องตำราเตรียมสอบเข้ารับราชการ มีชื่อเสียงตั้งแต่อายุน้อย ประสบความสำเร็จในการสอบหลายครั้ง อบรมสั่งสอนเค่อชินน้องเล็กด้วยตนเอง ต่างรักใคร่กลมเกลียวกันยิ่งนัก ต่อมาเค่อจงโชคร้ายสอบตกจึงล้มป่วยเป็นไขนอนชมอยู่ เค่อชินก็คอยดูแลอยู่ตลอด เขาเห็นนางเจียงซูเจินพี่สะใภ้มีรูปโฉมงดงาม ก็เกรงว่าจะทำให้พี่ชายกำเริบในโรคะอาการป่วยจะยิ่งทรุดหนักจนอาจถึงแก่ชีวิต จึงได้ขอย้ายพี่ชายไปอยู่ในห้องหนังสือ เพื่อให้ห่างจากพี่สะใภ้ นางเจียงซูเจินรักสามีมากจึงไม่ยินยอม นางกล่าวว่า

“คนเจ็บไม่อาจเคลื่อนย้ายได้ มิหนำซ้ำในห้องหนังสือก็ไม่มีคนดูแล อยู่ห้องนี้จะได้ไถ่ล้า”

นางกล่าวไปด้วยใจจริง หาใช่หมกมุ่นในเรื่องกามไม่ แต่ทำให้เค่อชินไม่พอใจมาก เมื่อญาติมิตรมาเยี่ยมเค่อจงแล้วพากันถอนใจว่า เค่อจงท่องหนังสือหนักจนล้มป่วย เค่อชินก็กล่าวว่า

“ที่พี่ชายเข้าอาการหนักเยี่ยงนี้มีใช้เพราะท่องหนังสือหนักเกิน แต่โบราณมา วีรบุรุษผู้กล้ามากหลายต่างตายได้น้ำมือสตรี อย่าว่าแต่พี่ชายขำเลย”

กล่าวจบก็หันหน้าตาดำหน้า ญาติมิตรได้ฟังก็ตกใจมาก ชั่วประเดี๋ยวก็รีบลากลับกันหมด

ฝ่ายเค่องอาการทรุดหนักลงกะทันหัน นางเจียงซูเจินรีบออกมาเรียกน้องสามีเข้าไปดูอาการ เค่อซิ่นได้ยืนยันว่าพี่ชายอาการทรุดหนักก็โกรธมากกล่าวว่า

“วันก่อนไม่ยอมให้ข้ายายพี่ชายไปรักษาตัวในห้องหนังสือ วันนี้มาเรียกข้าทำไม?”

นางเจียงซูเจินก็ได้แต่นิ่งเงียบ เมื่อเค่อซิ่นเข้าไปดูอาการพี่ชาย เค่องก็ร้องให้สังเสียดว่า

“ข้าไม่มีทางรอดแล้ว เจ้าจงตั้งใจเล่าเรียน สอบเป็นบัณฑิตให้ได้ อย่าละเลยคำสั่งเสียของข้า ส่วนพี่สะใภ้เจ้านิสัยนางสัตย์ซื่อ อายุก็ยังน้อย เจ้าจงดูแลนางด้วย”

กล่าวจบก็สิ้นใจ เค่อซิ่นเศร้าโศกเสียใจมาก จัดการพิธีศพอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง ทั้งการเคลื่อนศพไปสุสานก็จัดการอย่างดีที่สุด ในพิธีต่าง ๆ ก็เคารพพี่สะใภ้มาอย่างยิ่ง

หลังจากเค่องเสียชีวิต นางเจียงซูเจินก็เศร้าโศกเสียใจจนเป็นที่น่าเวทนายิ่งนัก เมื่องานครบสี่สิบเก้าวันของผู้ตาย ก็นิมนต์พระมาสวดศพ นางเศร้าโศกจนกินไม่ได้อยู่ครึ่งเดือน ร่างกายผอมซูบเฝือแต่ตรอมตรมถึงสามร้อยวันผ่านไป บิดามารดาและญาติผู้ใหญ่ช่วยกันปลอบโยนจนนางค่อยคลายความเศร้า เริ่มกินอาหารได้บ้างจึงค่อยงดงามดังเดิม มาตราว่าไม่ประดับเพชรนิลจินดาไม่แต่งหน้าทาปาก ก็ยังงามอ่อนหวานโดยธรรมชาติ แต่นิสัยกลับตรงไปตรงมา เจียบขริม เด็ดเดี่ยว ความประพฤติก็เรียบร้อยสำรวม ไม่มีต่างปร้อยแม้เพียงนิด

เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ไม่นานก็จวนครบรอบวันตายของเค่อง เจียงกวงกว่าบิดานางเจียงซูเจินจะจัดพิธีเช่นไหว้บุตรเขย จึงให้หลานชายเจียงเจี๋ยเหยียนบวชเป็นนักพรตเฝ้าที่วัดจื่อหยุนกวน อุทิศส่วนกุศลให้บุตรเขย

ทั้งให้ลูกศิษย์เจียงต้าเสียง หลานศิษย์เจียงสือฮว่า เหียนห้วยหววน เป็นผู้รับผิดชอบจัดการประกอบพิธีกรรม เค่อชินทราบเรื่องก็ไม่พอใจมาก กล่าวกับเจียงกวงกว่า

“ขอบคุณที่ท่านมีน้ำใจจัดพิธีให้ แต่จริง ๆ ก็ไม่มีประโยชน์อะไร”

เจียงกวงก่อโกรธมาก เข้าไปพบกับนางเจียงซูเจินในห้องว่า

“ข้าช่วยจัดพิธีให้ก็เพราะหวังดี น้องสามมีเจ้ากลับไม่พอใจ ดูถูกพี่ชายตนเองเช่นนี้ มีหรือจะไม่ดูถูกเจ้า!”

นางซูเจินจึงเล่าว่า

“เมื่อตอนที่เขาจะขอย้ายพี่ชายไปห้องหนังสือ ข้าไม่ยินยอม ต้องการให้สามมีรักษาตัวในห้อง พอพี่ชายตายเขาก็เลยโกรธว่าข้าเป็นต้นเหตุ ปีหนึ่งมานี้ข้ายังไม่ได้พบหน้าเขาเลย ในเมื่อปฏิบัติต่อข้าเช่นนี้ จะว่าดีได้อย่างไร”

เจียงกวงจะได้ทราบดังนั้นก็ยิ่งไม่พอใจเค่อชิน

เมื่อพิธีใกล้เสร็จสิ้น ในระหว่างอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ตาย เจียงกวงก็บอกนางเจียงซูเจินว่า

“นักพรตที่มาต่างเป็นลูกหลานตระกูลเรา เจ้าออกไปเช่นไรหัวหน้าหลุมศพก็ไม่ใช่ไร”

นางเจียงซูเจินเศร้าหมองยิ่งนัก เมื่อออกไปเช่นไรหัวหน้าหลุมศพก็ร้องให้ผู้อื่นเห็นดังนั้นก็พลอยเศร้าโศกตามไปด้วย มีแต่นักพรตเฒ่าเหียนห้วยหววนเท่านั้นที่พอเห็นนางก็คิดว่า ผู้คนโง่เขลาว่านางเจียงซูเจินงดงามเรียบร้อยสมเป็นกุลสตรี วันนี้แม้จะอยู่ในชุดไว้ทุกข์ ก็ยังงดงามถึงปานนี้

ตกกลางคืนพิธีกรรมเสร็จสิ้นแล้ว เหล่านักพรตต่างก็มาคารวะขอบคุณแล้วลากลับ เจียงกวงกล่าวกับนางเจียงซูเจินว่า

“เจียเหียน ต้าเสียง และสือฮว่าทั้งสามเป็นญาติบ้านเรา ค่าทำพิธีไม่ต้องมากนักก็ได้ แต่ท่านเหียนห้วยหววนเป็นคนต่างแซ่ ต้องขอบคุณท่านให้มาก”

นางเจียงซูเจินจึงเพิ่มซองเงินให้อีกซองหนึ่ง ไหนเลยจะทราบได้ว่า

เหยียนหัวหยวนมีจิตใจชั่วร้าย เปลือกนอกแสรังขอบคุณก่อนเดินทางกลับ แท้จริงกลับซ่อนตัวอยู่บนหอสูง รอจนตึกสังกัดก็แสรังทำเสียงหนูร้อง นางชูเจินได้ยินก็ถือเทียนเดินมาส่งหาดู เหยียนหัวหยวนรีบติดยาปลุกกำหนดไปต้องกายนาง เมื่อนางเจียงชูเจินถูกยากี้เกิดความกำหนัดขึ้น และได้ร่วมประเวณีกับเหยียนหัวหยวน เมื่อฟ้าสว่างฤทธิ์ยาสลาย นางเจียงชูเจินทราบว่ายั่วให้เหยียนหัวหยวน ก็อับอายมาก กัดลิ้นฆ่าตัวตายไปในทันที ฝ่ายเหยียนหัวหยวนได้นางสนใจปรารถนาก็ลอบเร้นจากไป แต่ก่อนไปได้หยิบเอาซองเงินทำบุญที่นางเจียงชูเจินมอบให้ใส่ไว้ในอกเสื้อ ด้วยหวังให้นางฟื้นคืนชีพขึ้นมาและเป็นการขอบคุณนาง

ครั้นถึงเวลาสายกินอาหารเช้าเรียบร้อยแล้ว นางจวีเซียงสาวใช้ถืออ่างน้ำเข้าไปในห้องจะให้นางเจียงชูเจินล้างหน้า ไม่เห็นนางอยู่ในห้องก็ขึ้นไปหาบนหอ เมื่อพบนางชูเจินนอนตายอยู่บนพูกก็ตกใจมาก รีบไปแจ้งต่อเค่อเซี่ยวกับเค่อชินว่า

“คุณนายสามตายอยู่บนหอ”

เค่อเซี่ยว เค่อชินรีบขึ้นหอดูก็พบว่านางสิ้นใจไปแล้วจริง ๆ ทั้งสองตกใจมาก เรียกให้บรรดาสาวใช้หามร่างนางเจียงชูเจินออกไปใส่โลง ขณะหามลงจากหอ เงินในอกเสื้อนางเจียงชูเจินก็ร่วงหล่นลงมา นางจวีเซียงสาวใช้ที่เดินตามหลังมารีบเก็บซ่อนไว้ เวลานั้นเจียงกวงกว้อค้ำแรมในห้องหนังสือของบุตรเขย เมื่อทราบว่านางเจียงชูเจินตายแล้วก็กล่าวว่า

“ฆาตกรต้องเป็นเค่อชินแน่”

ว่าแล้วก็รีบเข้าไปห้องโถงหลังร้องให้อาลย์บุตรี ยิงโคกเศร้ายิ่งเคียดแค้น กล่าวอย่างดุตันว่า

“ลูกข้านิสัยแกร่งกร้าวตระหนง ในเมื่อไม่มีโรคภัย กลางคืนกลับตายอย่างคาดไม่ถึง ความนี้ต้องมีสาเหตุ เจ้าแค้นนางรังตัวพี่ชายเจ้าไว้นจนเสียชีวิต และแค้นข้าให้นักพรตมาทำพิธีอุทิศส่วนกุศลให้เขา เจ้าต้องเป็นคนที่ฉวยโอกาสข่มขืนลูกข้า นางเคียดแค้นเจ้าจึงกัดลิ้นฆ่าตัวตาย”

ว่าแล้วก็ฟ้องร้องต่อเปาบุ้นจิ้นว่า

‘ขอฟ้องร้องด้วยเรื่องทำลายหลักธรรม สังหารพีสะไก๋ ตามประเพณีต้องรักษาความกตัญญูจริยธรรมสำคัญเป็นอันดับแรกของมนุษย์ หญิงชายไม่ควรไถ่ชีวิตกัน พีสะไก๋จะจมน้ำใช้มือดึงช่วย ถือว่าไม่ถูกครรลองธรรม บุตรีแต่งงานกับบัณฑิตเนียเค่อจง เคารวะร้ายสามมีตาย ก็สู้ครองม่ายพรหมจรรย์ เจริญงานเค่อชินเห็นพีสะไก๋รูปงาม เกิดกำหนัดกล้าเหลื้เริงรับ จึงฉวยโอกาสหลังพิธีอุทิศส่วนกุศล พีสะไก๋อ่อนเพลียหลับสนิทบุกเข้าไปข่มขืน บุตรีคับแค้นอับอาย จึงกัดลิ้นฆ่าตัวตาย เพราะไหนเลยจะทนอับอายได้ บุตรีไม่อาจล้างความคับแค้น หากไม่พลีชีพก็ไม่สามารถรักษาตัวเป็นม่ายพรหมจรรย์ คดีข่มขืนนี้มีหลักฐาน ไม่ตัดสินให้ชดใช้ชีวิต ไม่อาจขจัดความคับแค้น วิงวอนให้ตัดสินลงโทษตามทัณฑ์หาประการ ชำนาญขอฟ้องร้อง’

ฝ่ายเนียเค่อชินทราบข่าวว่าเจียงกวงกว๋อฟ้องร้องว่าตนข่มขืนพีสะไก๋ก็อับอายเหลือทน ลูบลำหลุมศพพี่ชายร้องไห้ด้วยความโศกเศร้า จนอาเจียนโลหิตออกมามากมายและขาดใจตายทันที วิญญาณลอยเข้าไปยังยมโลก ได้พบกับเค่อจงพี่ชาย ก็ไขกศีระบอกเล่าเรื่องราว เค่อจงร้องไห้ตอบว่า

“ผู้ที่ทำให้พีสะไก๋เจ้าต้องตายนั้นคือนักพรตเหียน มีเงินซองหนึ่งอยู่ที่จวีเซียงเป็นหลักฐานพิสูจน์ได้ เจ้าจงใช้เป็นหลักฐานไปแจ้งทางการ ความจริงก็จะกระจ่างชัดว่าเรื่องนี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเจ้า วิญญาณข้าจะไปช่วยเจ้าที่ศาลาว่าการ เจ้ารีบกลับโลกมนุษย์เถอะจะได้ชำระมลทินให้พีสะไก๋เจ้า จำไว้ให้มัน”

พอเค่อชินฟื้นขึ้นมา เวลาที่ผ่านมาวันหนึ่งแล้ว เปาบุ้นจิ้นให้คนมาจับกุมเขา เขาเขียนคำให้การว่า

‘ให้การเรื่องคนตายกะทันหัน ตายโดยไม่ชัดแจ้ง คนตายกลับฟื้น คนเป็นไม่ละอาย พีสะไก๋ถูกข่มขืนตายย่อมต้องตาย แต่ตายไม่ถูกเวลา ที่บิดาของพีสะไก๋เห็นลูกสาวตายแล้วก็ยื่นฟ้องนั้นย่อมต้องฟ้อง แต่ฟ้องผิดคน โยจึงว่าตายผิดเวลา เมื่อพีสะไก๋ถูกข่มขืน ควรจะรีบชี้ตัวคนร้ายให้ชัดเจน ไม่ควรด่วน

ตาย บิดาของพี่สะใภ้จะฟ้องร้องก็ควรสืบให้แน่ชัดว่าคนร้ายเป็นใคร ไม่ควร
ปรักปรำผู้บริสุทธิ์ ข้าพเจ้าเคารพพี่เป็นอาจารย์ ปฏิบัติต่อพี่สะใภ้เยี่ยงมารดา
มิได้พูดจาด้วย ระมัดระวังรักษากฎ ไม่กล้าล่วงละเมิดแม้แต่น้อย ไหนเลยจะ
บังอาจข่มขืน ผู้ย่ำยีพี่สะใภ้จนตายคือนักพรตเหียน แต่บิดาพี่สะใภ้ไม่ใคร่
ครวญ ฟ้องร้องปรักปรำ ไหนเลยจะรับความยุติธรรมนี้ได้ โปรดเมตตาปล่อย
ลูกนกลูกกา อย่าให้คนไม่ผิดต้องตายแทน'

เปาบุ้นจิ้นตรวจสำนวนให้การของเนียเค่อซิ่นแล้วก็รีบเรียกเจียงกวงกว๋อ
มาเปรียบเทียบเหตุผล เจียงกวงกว๋อกล่าวว่า

“เมื่อเขยข้าพเจ้าป่วย เค่อซิ่นจะย้ายเขาไปรักษาพยาบาลในห้องหนังสือ
ลูกสาวข้าพเจ้าไม่ยอม ต้องการรักษาพยาบาลเขาในห้องนอน ต่อมาเคราะห์
ร้ายลูกเขยตาย เค่อซิ่นโกรธว่าลูกสาวข้าพเจ้าเป็นต้นเหตุ ดังนั้นใช้กำลัง
ข่มขืน มีแต่ประหารให้ตายตกตามกัน จึงจะลบความแค้นลงได้”

เค่อซิ่นให้การว่า

“ผู้ที่ย่ำยีพี่สะใภ้จนนางฆ่าตัวตายนั้นคือนักพรตเหียน”

เจียงกวงกว๋อกล่าวแย้งว่า

“นักพรตเหียนมาสวดศพเพียงวันเดียว ไหนเลยจะบุกรุกเข้าห้อง บังคับ
ลูกสาวข้าพเจ้าขึ้นหอไปได้? อีกทั้งเมื่อเสร็จพิธี นักพรตเหียนก็ออกจากบ้าน
ไปแล้ว ทุกคนก็เห็นอยู่ ที่เค่อซิ่นกล่าวหานั้นเป็นวาจาเลื่อนลอย”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“นักพรตไม่ได้มาเพียงหนึ่ง เจ้ากล่าวหานักพรตเหียนคนเดียว มี
หลักฐานอะไร”

เค่อซิ่นร้องให้ตอบว่า

“วันก่อนขณะที่เจียงกวงกว๋อฟ้องร้องความเท็จ ผู้น้อยถูกกล่าวหาว่า
ชั่วร้าย ไม่อาจทนความอับยศได้ จึงไปร้องไห้หน้าหลุมศพพี่ชาย อาเจียน
โลหิตออกมาเสียชีวิตไป ถึงแดนยมโลก ผู้น้อยได้พบหน้าพี่ชาย ก็ไขกศิระ
ค่านับเล่าให้ฟัง พี่ชายบอกผู้น้อยว่า นักพรตเหียนเป็นผู้ที่ทำให้พี่สะใภ้ผู้น้อย

ตาย มีเงินอยู่ที่จวีเชียงเป็นหลักฐาน พี่สะใภ้ของผู้น้อยได้จดบันทึกไว้ในสมุด
วิงวอนได้ทำพิจารณาด้วย”

เปาบุ้นจิ้นโกรธมากตวาดว่า

“วาจาผีสาวอะไรกัน เจ้ากล้าพูดเหลวไหลยืดยาวในศาลหรือ?” ว่าแล้วก็
ให้โบยเขาสามสิบไม้

เค่อซิ่นเจ็บปวดทรมานมาก ร้องให้ตะโกนว่า

“วิญญาณพี่ชายผู้น้อยจะมาช่วยเหลือในศาลไหนเลยจะกล้าพูดเหลวไหล!”

เปาบุ้นจิ้นตวาดว่า

“วิญญาณพี่ชายจะช่วยเจ้า ไยไม่มาร้องเรียนข้า?”

ทันใดนั้นเปาบุ้นจิ้นเกิดอาการง่วงเหงา เอาแขนหนุนศีรษะหลับไปบนโต๊ะ
นั่นเอง แล้วฝันเห็นบัณฑิตเนี้ยเค่อจึงมาร้องให้ในศาล กล่าวว่า

“แต่ไหนแต่ไรมาได้เท่านี้ก็ได้รับการยกย่องเป็นเทพยดาวันนี้โฉนละเอียดเลื่อน
นัก? ผู้ที่ข่มขืนภรรยาข้าพเจ้าจนนางฆ่าตัวตายคือนักพรตเหียนหัวหยวน
ไม่เกี่ยวกับน้องชายข้าพเจ้าเลย ที่จวีเชียงมีเงินซองหนึ่ง เป็นเงินที่ได้ทำจี้เปา
รางวัลแก่บัณฑิต ภรรยาข้าพเจ้าให้รางวัลนักพรตไป มีบันทึกอยู่ในบัญชี ตัว
อักษรปรากฏชัดเจน ขอได้ทำพิจารณาโดยละเอียด จับตัวการร้ายมาลงโทษ
ปล่อยตัวน้องชายข้าพเจ้า”

เปาบุ้นจิ้นได้สติฟื้นตื่นมาก็ทอดถอนใจ กล่าวว่า

“ที่แท้เป็นเช่นนั้น ภูตผีเทวดามา دلใจให้ข้าฝันไป” แล้วกล่าวกับเค่อซิ่นว่า

“เจ้าไม่ได้หลอกข้าจริง ๆ เมื่อครูพี่ชายเจ้ามาเข้าฝันบอกข้าหมดแล้ว ข้า
ต้องแก้ต่างคดีนี้แทนเจ้าให้ได้”

ว่าแล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ไปจับตัวนางจวีเชียงมาคั่นตัว พบเงินซองนั้นจริงๆ
เปาบุ้นจิ้นถามนางจวีเชียงว่า

“เงินนี้เจ้าได้มาจากไหน?”

“ข้าน้อยได้มาจากศพคุณนาย เมื่อตอนهامศพลงจากหอ เงินก็หล่นลง
มา ข้าน้อยอยู่ด้านหลังเห็นเข้าก็รีบเก็บไว้”

เปาบุ้นจิ้นให้เจ้าหน้าที่พาจวีเซียงเข้าห้องมา ตรวจสอบอักษรที่เขียนไว้บนซอง พบว่าเป็นเงินห้าเฉียนที่ให้นักพรตเหียนไปจริง ๆ จึงรีบให้คนนำตัวนักพรตเหียนมาทรมานด้วยทัณฑ์ไม้หนึบขา นักพรตก็สารภาพโดยตลอดตั้งแต่เรื่องใช้ยาปลุกกำหนดเพื่อข่มขืนนางเจียงซูเจิน พลาดเอาซองเงินใส่อกเสื้อนางจนถูกจับได้ เมื่อคนร้ายยอมรับโทษ ก็แสดงว่าเค่อชินไม่เกี่ยวข้องกับคดีจริง ๆ เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“เนื่องด้วยเหียนหัวหยวนบวชเป็นนักพรตแล้วยังมีใจมาราคะ ไม่สำรวมในศีลของนักพรต ใฝ่ใจในสตรีรูปงาม หลังทำพิธีรับรางวัลออกจากบ้านเจ้าภาพ เปลือกนอกแสรังลากลับ แต่กลับลอบขึ้นหอ กระทำเนกเช่นโจรชั้นต่ำ ดื้อยาปลุกกำหนดถูกนางเจียงซูเจิน นางไหนเลยจะรักษาม่ายพรหมจรรย์ไว้ได้? ละโมบราคะจนทำลายชีวิตหญิงไว้ทุกข์ ละทิ้งคุณธรรมทั้งปวง ประพฤติผิดในกามจะกล้าพบหน้าเทพเจ้าลัทธิเต๋าได้อย่างไร ทำร้ายผู้อื่นจะหนีพ้นนรกได้ละหรือ? นางเจียงซูเจินกล้ำกลืนความแค้นฆ่าตัวตายไป วิญญาณเค่อจงมาโลกมนุษย์เข้าฝันเล่าความให้ฟัง เงินหนึ่งซองเป็นหลักฐานยืนยัน ตัวอักษรหลายแถวบนซองเงินสามารถตรวจสอบได้ ศาสดาลัทธิเต๋ายังไม่อาจให้อภัยในความเลวทรามของนักพรตนี้ กฎหมายบ้านเมืองไหนเลยจะอภัยให้กับพฤติกรรมชั่วช้าของมันได้? ให้ตัดศีรษะชดใช้ชีวิตตามกฎหมาย เนี่ยเค่อชินไม่เกี่ยวข้องกับคดีให้ปลดปล่อยกลับบ้าน ส่วนเจียงกวงกว่ากระทำไม่ถูกต้อง ใส่ร้ายกล่าวฟ้องผู้อื่นมีโทษประหาร”

คดีตะเกียงเคลือบ

ชวัลชา เลิศพนานนท์ แปล

ที่อำเภอหย่งฉง หลีหม่าอิงเป็นผู้ที่มีความสามารถสูงและรอบรู้ สามารถสอบผ่านระดับชั้นต่าง ๆ จนได้รับตำแหน่งเป็นผู้ว่าการแห่งเมืองไท่โจว เมื่อได้ดำรงตำแหน่งแล้วก็รักษากฎหมายและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด อาชญากรคนชั่วนับวันจะหมดไป ข้าราชการขุนนางนับวันจะเกิดความยำเกรงมากขึ้น สถานศึกษาได้รับการทะนุบำรุง บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสงบสุข ชาวเมืองต่างพากันพูดว่า เป็นความโชคดีของเมืองไท่โจวที่ได้ขุนนางทรงคุณธรรมเช่นนี้ ต่อมาเขาล้มป่วยหนักลูกไม่ขึ้นหมคนหนทางรักษา จึงได้เรียกภรรยาแซ่จ้าวมาแล้วกล่าวกับนางว่า

“เดิมข้าหวังว่าจะได้อยู่กับเจ้าอย่างมีความสุขไปนาน แต่มาบัดนี้เวลาของข้าได้สิ้นสุดลงแล้ว มิอาจจะฝืนอายุขัยได้ ขอให้เจ้านำศพของข้ากลับไปยังบ้านเดิม แล้วอยู่เลี้ยงอบรมสั่งสอนลูกของเราให้ได้ศึกษาปฏิบัติตัวสืบทอดวงศ์ตระกูลให้ดีด้วย”

กล่าวจบก็สิ้นใจตาย นางจ้าวเศร้าโศกเสียใจเป็นอันมาก ขณะร่ำไห้ลูบศพอยู่มิอาจตัดใจได้ก็ผูกคอตายตามไปด้วย เมื่อทางการได้ทราบเรื่องก็ช่วยดูแลจัดพิธีศพให้พร้อมทั้งกราบทูลไปยังราชสำนัก เมื่อทรงทราบความก็สดุดีหม่าอิงว่าเป็นข้าหลวงที่ดี ภรรยาก็เป็นกัลยาณีนุชชีสัตย์ โปรดยกย่องให้นำศพกลับไปยังภูมิลำเนาเดิมแล้วสร้างศาลให้ชาวบ้านได้กราบไหว้บูชา

ฝ่ายบุตรของเขาหลัวต้าหลางมีสันดานหยาบช้า อีกทั้งไม่มีวิชาความรู้

บิดาเป็นขุนนางที่ซื่อสัตย์ชาวสะอาด ไม่น้อโกง จึงมีทรัพย์สินตกทอดให้ไม่
มาก ผู้บุตรกลับใช้ฟุ่มเฟือย ไม่อยู่ในกฎทำนองคลองธรรม ประพฤติตัวไม่
เหมาะสม ติดการพนัน ทะเลาะรังควานชาวบ้าน ไม่ยอมทำมาหากิน เอาแต่
มั่วสุมอยู่ในหมู่โจรอันธพาล วันหนึ่งขณะที่เขานั่งอยู่ที่สะพานด้านใต้ ก็มอง
เห็นสื่อเจียนช่างทำเครื่องเงินมาส่งฉาวจงญาตีสุนทิตที่ท่าเรือ สื่อเจียนกังวล
อยู่ด้วยความที่ฉาวจงดื่มสุราจนเมามาย จึงได้ซื้อตะเกียงเคลือบหกดวงใส่ลงใน
ห่อสัมภาระของเขา แล้วกำชับว่า

“ของเหล่านี้ต้องรักษาไว้ให้ดี อย่าได้เล่นเล่นเป็นอันขาด”

ฉาวจงก็กล่าวว่า

“นี่เป็นของที่ต้องรู้จักระวังอยู่แล้ว ทำไมจึงต้องกำชับให้มากเรื่องอีก”

ว่าแล้วก็ลาจากไป หลัวต้าหลางได้ยีนคำพูดเหล่านั้น ก็คิดในใจว่า ช่าง
เงินสื่อเจียนเอ๋ยปากกำชับกำชาคนผู้นี้หลายครั้ง แสดงว่าคนผู้นี้จะต้องกลับ
บ้านพร้อมเงินจำนวนมากเป็นแน่ จึงรีบไปดักรออยู่ข้างหน้าเพื่อดำเนินการ
ตามแผนร้าย มาถึงท่าเรือหลวงฉวน เห็นฉาวจงกำลังกล่าวด้วยความเมามาย
กับคนถือเรือข้ามฟากหย่วนจื่อเจียง จื่อเจียงกล่าวว่า

“ข้าไม่สบายไม่สามารถถือเรือได้ ตัวท่านเองเถิด”

ฉาวจงได้ฟังก็กระโดดขึ้นบนเรือด้วยอาการเมา หลัวต้าหลางจึงรีบฉวย
โอกาสก้าวขึ้นเรือกล่าวว่า

“ข้าจะช่วยท่านถือเรือไปเอง”

หลัวต้าหลางถือเรือออกไปจนถึงกลางลำน้ำ ขณะนั้นท้องฟ้ามีดครึ้มใกล้
ค่ำ ไร้ผู้คนบนฝั่งก็พลัฉาวจงตกลงไปในน้ำ แล้วคว้าสัมภาระของฉาวจงหนี
ขึ้นฝั่งไป เพียงทิ้งร่มคันหนึ่งไว้บนเรือนั่นเอง วันรุ่งขึ้นหย่วนจื่อเจียงก็สั่งให้
คนออกไปดูเรือของตน แล้วนำกลับมาไว้ที่บ้าน คืบนั้นเองหลัวต้าหลางซึ่ง
ขโมยสัมภาระของฉาวจงมาได้ก็ค่อย ๆ เปิดห่อออกดู แต่กลับพบว่าไม่มีเงิน
อยู่เลย มีเพียงตะเกียงเคลือบหกดวงก็ไม่พอใจยิ่งนัก ทอดถอนใจนึกด่าว่า
ตัวเองอยู่ จึงหยิบพู่กันขึ้นเขียนที่ประตูด้านหลังของศาลหลวงกวางว่า ‘ท่านก็

บกพร่อง ข้าเองก็เลว นี่เป็นเพราะตะเกียงแท้ ๆ ถ้าหากต้องการแก้แค้นนี้ ก็
รอม้าให้มีเขางอกออกมาก่อน' เมื่อเขียนเสร็จก็ทำลายตะเกียงแล้วเดินทาง
กลับบ้าน

สองวันผ่านไปโหย่วหยวนบุตรของฉางจงซึ่งอยู่ที่บ้านก็นึกกระวนกระวาย
ว่าบิดาของตนเข้าเมืองไปเยี่ยมท่านอาสือเมื่อสามวันก่อน จนปานนี้ยังไม่เห็น
กลับมา ไม่แจ้งว่าเหตุใดจึงช้านัก ดังนั้นจึงเดินทางเข้าเมืองไปสืบถาม ท่าน
สือเจียนกล่าวว่า

“สามวันก่อนข้าก็พยายามรั้งบิดาของท่านไว้ แต่เขากลับรีบร้อนกลับไป
ทั้งที่ยังเมาอยู่ แต่ก็ไม่มีสัมภาระอะไรมาก มีเพียงตะเกียงหกดวงและร่มกันฝน
หนึ่งคันเท่านั้น เจ้าลองไปสืบถามตามเส้นทางที่กลับบ้านดูเถิด”

โหย่วหยวนได้ยืนยันเช่นนั้นก็ปฏิบัติตามสืบถามไปตามเส้นทางอย่างละเอียด
จนมาถึงท่าข้ามฟาก และได้ไต่ถามมาถึงตัวหย่วนจื่อเฉิง ซึ่งหย่วนจื่อเฉิงก็
ตอบว่า

“เมื่อคืนวันก่อนมีคนเมาคนหนึ่งจะข้ามฟาก ข้าก็ไม่ว่าใครเป็นคนถ่อเรือ
ให้ และยังทิ้งร่มกันฝนไว้คนหนึ่ง ข้าเก็บเอาไว้ขณะนี้”

ทันทีที่โหย่วหยวนเห็นร่มก็ร้องให้แล้วกล่าวว่า

“นี่คือร่มของพ่อข้า บัดนี้มาอยู่ที่บ้านของท่าน แสดงว่าท่านจะต้องเป็น
คนที่ทำร้ายเขาแน่” จากนั้นก็รวบรวมพยาน เขียนคำร้องเรียนไปยื่นต่ออำเภอ

‘หากไม่จับตักแตน ัญพืชในท้องนาก็จะได้ผลน้อย หากไม่กำจัดปลวก ก็
จะไม่มีไม้ดีไว้สร้างบ้าน หากทางการไม่ปราบปรามโจรผู้ร้าย พ่อค้าและผู้เดิน
ทางจะสุขอยู่ได้อย่างไร อันหย่วนจื่อเฉิงผู้มีอาชีพถ่อเรือ เทียวทำร้าย
ประชาชนนี้ พ่อของข้าโชคร้าย โดยสารเรือของเขาข้ามฟากกลับบ้านด้วย
อาการเมาอยู่ เมื่อถ่อเรือถึงกลางแม่น้ำ หย่วนจื่อเฉิงก็ตีพ่อข้าตกน้ำตายหา
ศพไม่พบ ต่อมาเข้าไปสืบถามที่บ้านของหย่วนจื่อเฉิง ก็พบร่มกันฝนซึ่ง
พิสูจน์ความผิดของเขาได้ สงสารบิดาผู้ยืนคอยข้ามฟาก เหมือนจะแว่วเสียง
ร้องของนกอัปมงคล ครั้นลงพักผ่อนที่ท่าเรือ ก็เหมือนพลัดตกเข้าไปอยู่ใน

แดนโจร กระบี่ยาวประกายเฉียบเย็น เมื่อเห็นก็ให้รู้สึกขวัญแขวน เสียงตะคอกสนั่นดังฟ้าลั่น เมื่อได้ยินก็ให้รู้สึกเสียวสยอง ใช้แผนลวงเหล่าพ่อค้าวานิช เป็นโจรร้ายแฝงอยู่ในคราบผู้ดี ช่วงชิงทรัพย์สินทำร้ายผู้คน คำหวานกลับกลายเป็นคมดาบ พฤติกรรมเยี่ยงนี้สมควรพิจารณา จึงร้องเรียนมา'

ในตอนนั้นเพิ่งชื่อไท่เป็นนายอำเภอ เมื่อเห็นคำร้องของไหย่หวยวนก็จัดการตามหลักกฎหมาย "เรื่องนี้เกี่ยวพันถึงชีวิตคน ไม่ใช่เรื่องเล็ก ๆ แล้ว ข้าจะจับตัวมาสอบสวนให้ได้ความกระจ่าง เพื่อชดใช้ชีวิตให้แก่พ่อของเจ้า" ครั้นแล้วก็สั่งเจ้าหน้าที่ไปจับกุมตัวหย่วนจื่อเฉิงมา ซึ่งหย่วนจื่อเฉิงก็ให้การว่า

"ขอร้องเรียนว่าเป็นเรื่องใส่ความกัน ชีวิตคนสำคัญนัก มิควรจะกล่าวหากันโดยปราศจากมูล กล่าวหาเป็นโจรนั้นจำเป็นต้องมีหลักฐาน มิอาจอ้างเท็จให้เป็นจริงตามอำเภอใจ การปล้นทรัพย์มิใช่เรื่องเล็ก ๆ ยิ่งการฆ่าคนตาย ยิ่งนับว่าเป็นความผิดอันใหญ่หลวง ต้องได้รับโทษหนัก ตัวข้าน้อยได้ก่อเรือเลี้ยงซีพมาเป็นเวลาหลายปี ด้วยแรงกายอันลำบาก ต้องพลันมาป่วยหนักนอนพักอยู่ถึงครึ่งเดือน ไม่ได้ออกไปไหนเลย คืบเกิดเหตุฟ้าคำมิด ไม่รู้ว่าใครก่อเรือข้ามฟาก แล้วทิ้งร่มไว้หนึ่งคัน ข้าน้อยเพียงแต่วันรุ่งขึ้นไปทำความสะอาดเรือ เพื่อนำกลับมาบ้านเท่านั้น トラบจนไหย่หวยวนมาตามหาพ่อของเขาจึงได้เห็นร่ม และใส่ความข้าเป็นคนวางแผนฆ่าพ่อของเขา แต่ที่ตรงนั้นเป็นชุมทางพลุกพล่าน ใครจะกล้าใช้ที่เช่นนั้นฆ่าคนเล่า และหากมีการฆ่ากันตายจริง เหตุใดข้าจึงไม่ช้อนร่มเพื่อทำลายหลักฐานเสียเล่า ความแค้นของอีกคนหนึ่งจะย้ายมาลงอีกที่หนึ่งโดยง่ายฉันใด สินค้าของชาวเยวียวจะมาอ้างว่าเป็นของราษฎรได้อย่างไร ไหย่หวยวนย่อมมีอาจอยู่เฉยจำต้องออกหน้าล้างแค้นให้พ่อให้ได้ แต่เบื่องบนย่อมต้องมีวิธีการในการหาคนร้ายตัวจริงได้เอง"

นายอำเภอเพิ่งได้ฟังคำให้การของหย่วนจื่อเฉิงแล้ว ก็ให้หาไหย่หวยวนมาชี้แจงเหตุผล ซึ่งไหย่หวยวนก็กล่าวด้วยน้ำตาว่า

"จื่อเฉิงฆ่าพ่อของข้า ถ่วงศพลงในน้ำลึก นับว่าชั่วร้ายไม่อาจให้อภัยได้

ถ้าหากมิได้เป็นผู้ฆ่าแล้ว รมจะไปอยู่ในบ้านเขาได้อย่างไร ผู้คนในละแวกนั้น ย่อมเป็นพยานได้”

หย่วนจื่อเฉิงร้องไห้กล่าวว่า

“ข้านอนป่วยอยู่ครึ่งเดือน ไม่ได้ออกไปไหนเลย ตอนที่ลูกข้าหิบริมคั้นนี้ มาเป็นเวลากลางวันแสด ๆ มีพยานรู้เห็นมากมาย จะมีการวางแผนฆ่ากัน ได้อย่างไร และหากมีการวางแผนฆ่ากันจริงแล้ว ก็ต้องซ่อนร่มของเขาไว้ เพราะกลัวเป็นหลักฐาน ไฉนเลยจะยอมปล่อยให้ผู้อื่นรู้ว่าข้ามีร่มจนเป็นช่อง ให้มาฟ้องร้องได้ ขอให้ท่านนำตัวเพื่อนบ้านในละแวกนั้นมาไต่สวน ก็จะเข้าใจ ชัดเจนได้ไม่ยาก”

นายอำเภอเผิงจึงนำตัวเหอฟูและเจียงบินมาไต่สวนยังศาล คนทั้งสองก็ ให้การฟ้องกันว่า “จื่อเฉิงก่อเรื่อมาสามปีไม่เคยทำชั่ว และได้นอนป่วยอยู่ ครึ่งเดือนจริง ๆ เรื่องนี้คนแถวนั้นล้วนเห็นเหมือนกันหมด และไม่มีใครรู้ ความจริงว่าพ่อของโหย่วหยวนถูกฆ่า จะมาชัดความผิดให้จื่อเฉิงได้อย่างไร”

โหย่วหยวนตอบว่า

“เหอฟูและเจียงบินเป็นเพื่อนสนิทของจื่อเฉิง ต่างก็ได้รับสินบนจาก จื่อเฉิง ดังนั้นจึงปกป้องซึ่งกันและกัน หากได้ทำไม้ไผ่ทนต์บังคับ ก็ย่อมไม่ ยอมพูดความจริง”

นายอำเภอเผิงก็สอบปากคำโดยการทรมานคนทั้งสองอยู่หลายครั้ง คน ทั้งสองก็คร่ำครวญกล่าวว่า

“ข้าเหนื่อยกับจื่อเฉิงเป็นเพียงเพื่อนบ้านธรรมดา จะกล่าวลำเอียงรักชอบ ไปไยกัน อนึ่งครอบครัวของจื่อเฉิงยากจนนัก ทั้งยังป่วยมาเป็นเวลานาน จะ มาติดสินบนพวกข้าได้อย่างไร ที่ข้าเหนื่อยพูดทุกคำล้วนเป็นความสัตย์ ไหนเลยจะกล้าไปปิดเพื่อปกป้องเขา อย่าว่าแต่จะลงทัณฑ์บีบจนข้าเหนื่อยตาย เลย ต่อให้ตัดคอข้าเหนื่อยก็มิกล้ากล่าวหาว่า จื่อเฉิงฆ่าคนเป็นอันขาด”

นายอำเภอเผิงได้ฟังคำยืนยันของคนทั้งสอง ก็สั่งให้เจ้าหน้าที่เลิกลง ทัณฑ์ แล้วนำจื่อเฉิงไปขังไว้ก่อน ให้พยานและผู้ร้องกลับไปก่อน ตัวเองกลับ

เข้าไปนั่งครุ่นคิดอยู่ภายในห้อง รุ่งขึ้นก็ปลอมตัว เดินทางไปสืบความจริงที่ทำ
เรือข้ามฟากหลงฉวน ก็ได้ยินแต่ผู้คนพูดกันเชิงแซะว่าเป็นคราวเคราะห์ของ
หย่วนจื่อเฉิง ป่วยยังไม่ทันหายดียังมาโดนใส่ร้ายป้ายสีอีก จนต้องไปทุกข์
ทรมานอยู่ในคุก มิสู้ป่วยตายไปเสียรู้แล้วรู้รอด ยังจะดีเสียกว่าที่ต้องมีมลทิน
ครั้นเมื่อนายอำเภอไปพากตรงข้าม ก็ได้ยินเสียงร่ำลือเป็นอย่างเดียวกัน
นายอำเภอเฝิงถอนใจรำพึงว่าเสียงวิจารณ์ของชาวบ้านที่กล่าวว่าหย่วนจื่อเฉิง
ถูกใส่ร้ายคงจะมีมูลความจริง ถ้าเช่นนั้นใครเล่าคือผู้ฆ่าฉาวจง ในใจคิดเตา
ความไปต่าง ๆ นานา แล้วจึงเดินเลยไปดูที่ศาลเจ้าหลงกวง ก็ไม่ได้เบาะแส
อันใด ครั้นเหลียวไปรอบ ๆ บังเอิญเห็นที่ประตูด้านหลังของศาลเจ้ามีตัว
อักษร ปราบฏอยู่ว่า “ท่านเองก็บกพร่อง ข้าเองก็เลว นี่เป็นเพราะตะเกียง
แท้ ๆ หาก ต้องการล้างแค้นนี้ ก็ขอให้ม้ามีเขางอกออกมาก่อน” นายอำเภอ
เฝิงพิจารณาตัวอักษรเหล่านั้น ก็นึกใจคิดว่าจะต้องมีเลศนัยแฝงอยู่เป็นแน่
มีตัวหรือที่ม้าจะมีเขางอกออกมาได้ จากนั้นก็รีบปลดเครื่องแต่งกาย แล้ว
เดินทางไปหาหรือท่านเปาบุ้นจิ้น ท่านเปาก็กล่าวว่า

“ตัวอักษร ‘ม้า’ ถ้ามีเขางอกก็คือตัวอักษร ‘เฝิง’ นั่นเอง คดีนี้จึงต้องเป็น
ท่านจึงจะคลี่คลายได้”

นายอำเภอเฝิงลาจากเปาบุ้นจิ้นมา ก็กลับไปยังที่ทำการ รุ่งขึ้นเปิดศาลก็
สั่งให้นำตัวผู้ดูแลศาลเจ้าหลงกวงมาไต่สวน

“หลายวันมานี้มีคนที่มาศาลเจ้าหลงกวงเป็นประจำไหม”

ผู้ดูแลศาลก็ตอบว่า

“ไม่มีใครมาเลย แต่ข้าน้อยใจได้ว่ามีคนหนึ่ง ในเมืองจะเรียกเขาว่า
หลัวต้าหลาง หลายวันก่อนมาคุยเล่นที่ศาลเจ้า”

นายอำเภอก็ถามอีกว่า

“แล้วได้ขอยืมของของเจ้าไปหรือไม่”

ผู้ดูแลศาลตอบว่า

“ไม่ได้ยืมสิ่งของ แต่ข้าเห็นเขาหยิบพู่กันจากโต๊ะเดินไปยังด้านหลังศาล

เจ้าเขียนตัวอักษรลงไว้สองสามตัว”

นายอำเภอเฝือกก็สั่งให้เจ้าหน้าที่ไปจับตัวหลวงดำกลางมาที่อำเภอ แล้วก็ถามว่า

“บ้านของเจ้ามีม้าที่มีเขางอกออกมาหรือไม่”

หลวงดำกลางได้ยินคำของนายอำเภอก็หวาดหวั่นพรั่นพรึง หน้าถอดสีแล้วตอบว่า

“ข้านี้ไม่รู้ไม่เห็น”

นายอำเภอก็ซักถามอีกว่า

“เจ้ารู้เรื่องค่างลอนที่อยู่ด้านหลังของศาลหลวงกวงหรือไม่”

หลวงดำกลางก้มหัวลงไม่ตอบคำ นายอำเภอโกรธหนัก สั่งลงทัณฑ์คาดคั้นอย่างหนัก หลวงดำกลางทนไม่ไหวก็สารภาพสาเหตุที่ฆ่าฉาวจงอย่างละเอียด เมื่อเรื่องไปถึงท่านเปาบุ้นจิ้น จึงได้ตัดสินตามคำสารภาพว่า

“ได้สวนดำกลางแล้ว แม้จะมีเชื้อสายสืบจากขุนนาง แต่ตัวกลับกลายเป็นโจรอันธพาล เมื่อทนหิวโหยไม่ได้ก็กล้าทำร้ายผู้อื่น เมื่อไม่มีเงินใช้ก็ปล้นคนเดินทางตามอำเภอใจ ครั้นได้ยืมว่าสื่อเจียนกำฉับฉาวจงที่ทำน้ำ ก็รีบไปดักรอแล้วฆ่าฉาวจง จนเป็นเหตุให้คนถือเรือหย่วนจื่อเฉียงถูกสงสัยเป็นที่ทราบ ถึงตะเกียงเป็นตัวชักนำให้เข้าใจผิด แต่ก็ยังจงใจจะปิดบัง เทวดาอารักษ์แม้จะฆ่าคนในยามฟ้าคำดำมืด แต่ดวงตาของสวรรค์ก็ยังคงมองเห็นอยู่ จึงเมื่อจะชดใช้ชีวิตในยามฟ้าขาวพราวสว่าง กฎแห่งความยุติธรรมก็ย่อมปราศจากความเห็นใจ มลทินของจื่อเฉียงนับว่าถูกชำระด้วยเหตุนี้ ความหม่นหมองทุกข์ใจก็คงจะคลายไปได้ ความตายรายหนึ่งก็จะระงับลง วิญญาณในปรภพก็จะคลี่คลาย ให้นำตัวฆาตกรไปคุมขังในคุกมืด รอพิธีประหารในฤดูใบไม้ร่วง”

คดีขยับเก้าอี้อิงต้นถ่

เคียงชมแสงจันทร์

ชวัลชา เลิศพนานนท์ แปล

ณ อำเภอหลินอิง แคว้นสวีโจว มณฑลเหอหนาน มีปัญญาชนผู้หนึ่งชื่อ ฉาอี้ ได้เข้าเรียนโรงเรียนอำเภอตั้งแต่วัยเล็ก ต่อมาก็ได้นางอีซูเหนียงซึ่งอยู่หมู่บ้านใกล้เคียงมาเป็นภรรยา ในคืนวันแต่งงาน ฉาอี้ก็เตรียมเปลืองเสื้อผ้าจะเข้านอน นางอีซูเหนียงก็ยับยั้งเอาไว้แล้วพูดว่า

“ข้าเห็นว่าท่านร่ำเรียนวิชาตำรับตำราขงจื๊อมาตั้งแต่ยังเล็ก ตั้งใจคิดหมั้นเพียรเพื่อเชิดชูชื่อเสียงให้ปรากฏแก่วงศ์ตระกูล มิอาจจะเทียบได้กับสามัญชนทั่วไป ก็ในวันนี้เป็นวันแต่งงาน ท่านจะเข้านอนโดยไม่ไว้คำพูดอะไรเลยหรือ ข้าจะลองแต่งกระทู้กลอนคู่ให้ท่านลองคิดตอบ หากท่านสามารถตอบได้ ข้าก็จะร่วมภริมย์กับท่าน แต่ถ้าปัญญาไม่พอ ท่านก็สมควรกลับไปร่ำเรียนใหม่อีกครั้ง ข้าก็อาจจะร่วมสนองท่านได้”

ฉาอี้จึงให้นางตั้งกระทู้ออกมา นางอีซูเหนียงก็ร่ายคำออกมาว่า

“จุดดวงโคมขึ้นบนหอ ร่วมเรียนลายสือ”

ฉาอี้คิดอยู่นานก็ไม่สามารถโต้ตอบได้ เกิดความละอายขึ้นจึงผลุนผลันจากเจ้าสาว เดินถือตะเกียงมุ่งไปยังสำนักเรียน บรรดาเพื่อนร่วมสำนักเรียนเมื่อเห็นฉาอี้มาจนค้ำมืด ก็ตรงเข้าไปถามว่า

“คืนนี้เป็นคืนวิาวหิ์ สมควรที่จะอยู่เป็นเพื่อนเจ้าสาวเพลิดเพลिनอยู่ในอารมณ์สำราญ ไยจึงละทิ้งเจ้าสาวมาโดยลำพังเช่นนี้ ไม่ทราบว่ามีสาเหตุอันใด”

เมื่อบรรดาเพื่อน ๆ ต่างรุมถาม ฉาอี้จึงเล่าเรื่องกระทู้กลอนที่ภรรยา

ตั้งลองภูมิ เมื่อเพื่อนเหล่านั้นได้ฟังต่างก็อับจนมิจาจะต่อกระทุ้งได้เช่นกัน ในบรรดาเพื่อนร่วมเรียนมีอยู่คนหนึ่งชื่อว่าเจ้งเจ้ง แต่ไหนแต่ไรก็ประพฤติตนเป็นคนกะล่อนเสมอมา ได้ยินคำบอกเล่าของฉาอี๋โดยตลอด ก็ลอบเข้าไปยังบ้านของฉาอี๋ในคืนนั้นเลย ฝ่ายนางซู่เหนียงเองก็นึกเสียใจอยู่ที่ตั้งกระทุ้งลอนคู้ นั้นออกไป เพราะเดิมทีก็ไม่มีเจตนาที่จะสร้างความยุ่งยากใจให้สามี ไม่คิดว่าสามีจะเกิดความละอายจนปลื้งตัวไป จะพูดแก้ไขก็ไม่ทัน ครั้นเห็นเงาเจ้งเจ้ง กำลังเข้าห้องมา ซู่เหนียงก็สำคัญว่าเป็นฉาอี๋กลับบ้านมานอน นึกไปไม่ถึงว่าจะ เป็นเจ้าบ่าวตัวปลอม ได้แต่เอ๋อตกไปว่า

“ท่านไปโดยที่ท่านตอบไม่ได้ เมื่อกลับมาแล้วเช่นนี้หรือที่ท่านคิด ประโยคที่ดีได้แล้วกระมัง”

เจ้งเจ้งก็เงิบไม่ตอบ นางซู่เหนียงคิดว่าสามียังโกรธอยู่ก็ไม่เข้าชี้ถามต่ออีก เจ้งเจ้งจึงเข้าร่วมเสพสมอยู่กับนาง ไม่ทันฟ้าสางก็จากไป พอรุ่งสว่าง ฉาอี๋ก็กลับบ้านมากล่าวขอโทษต่อนางซู่เหนียงว่า

“เมื่อคืนวานพอได้รับกระทุ้งลอนคู้อันเยี่ยม วิชาความรู้ของข้าทั้งไปนาน จึงไม่สามารถตอบโต้ได้ ในใจเกิดความละอายจึงผลุนผลันจากไปไม่ได้อยู่เป็นเพื่อนเจ้า ก็รู้สึกไม่สมควรนัก”

นางซู่เหนียงพูดว่า

“เมื่อคืนวานท่านกลับแล้ว ยังมาล้อข้าเล่นด้วยคำพูดเช่นนี้อีก”

แล้วซักถามรายละเอียดอยู่เป็นหลายครั้ง ฉาอี๋ก็ยืนยันว่าไม่ได้กลับมา นางซู่เหนียงตรองคำพูดของฉาอี๋โดยละเอียดแล้วก็รู้ว่าร่างกายของตนนั้น ถูกคนอื่นมาหลอกย่ำยีให้มัวหมองเสียแล้ว จึงพูดกับฉาอี๋ว่า

“ถ้าท่านไม่ได้กลับมาจริง ๆ ข้าก็หวังว่าท่านจะมีอนาคตอันยาวไกล นับตั้งแต่นี้ไปให้ตั้งใจมั่นอยู่กับการศึกษาเล่าเรียน ไม่จำเป็นต้องมาออกแวกอวลัย ในตัวข้าอีก”

พูดจบก็หลบเข้าไปในห้องผูกคอตาย ครู่ต่อมาฉาอี๋ทราบความเข้าก็รีบบอกพ่อแม่ช่วยกันดู แต่ไม่ทัน ฉาอี๋ไม่รู้ถึงสาเหตุการฆ่าตัวตายของภรรยา ก็

เศร้าโศกเสียใจจนหมดสติไป พ่อแม่ต้องเร่งรีบแก้ไขให้ฟื้นขึ้นมา แล้วช่วยกันนำศพของชูเหนียงใส่โลงไปประกอบพิธี

เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ถึงเวลาเทศกาลสารทไหว้พระจันทร์ ปีที่สาม ศักราชซึ่งสี่ เปาบุ้นจิ้นก็ตรวจราชการมาถึงอำเภอหลินอิ่ง ก็เข้าไปนั่งพักในจวน ด้านข้างมีตั่งถ่งตั้นหนึ่งแผ่ใบเป็นร่มเงาสวยงามน่าสบายยิ่งนัก เปาบุ้นจิ้นก็เรียกเจ้าหน้าที่ย้ายเก้าอี้ที่หุ้มหนังเสือไปพิงไว้ได้ตั้นไม้ แล้วนั่งชมจันทร์เป็นที่สำราญใจ จึงเอือนกลอนคู่ออกมาประโยคหนึ่งว่า

“ขยับเก้าอี้ถ่มถ่มถ่ม ถ่มถ่มถ่มถ่ม”

นึกใคร่ครวญจะต้อกลอนให้ลงสัมผัสอยู่เป็นนาน ก็คิดไม่ออก จึงเอนกายพิงเก้าอี้ ขณะที่กำลังเคลิ้มอยู่นั้นก็แลเห็นภายใต้เงาสลัวมีหญิงสาวผู้หนึ่งอายุประมาณยี่สิบแปดปี หน้าตาสะสวย ลูกเขายึดตัวตรงอยู่เบื้องหน้า แล้วพูดว่า

“ได้เท่า คำกลอนที่ติดอยู่นั้นไม่ลำบากเท่าใด ไยไม่พูดว่า จุดดวงโคมขึ้นบนหอ ร่วมเรียนลายสือ”

เปาบุ้นจิ้นฟังแล้วชอบว่าเหมาะสมยิ่งนัก จึงถามขึ้นว่า

“เจ้ามีชื่อเรียงเสียงใด บ้านช่องอยู่แห่งหนตำบลไหน”

หญิงสาวตอบว่า

“ได้เท่า หากต้องการทราบความเป็นมาของข้าน้อย ก็เพียงแต่ท่านสืบหานักศึกษาในอำเภอนี้ก็จะทราบโดยละเอียดของข้า”

พูดจบก็กลายร่างเป็นลมหายจากไป

เมื่อเปาบุ้นจิ้นตื่นขึ้น ก็ครุ่นคิดอยู่ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องประหลาด รุ่งขึ้นจึงออกประกาศสั่งเจ้าหน้าที่เรียกนักศึกษาในอำเภอนี้มารวมกันที่ลานเพื่อสอบ เปาบุ้นจิ้นก็ตั้งหัวข้อจากตำรับหลุนอวี่ประโยคที่ว่า ‘เคารพผีสาง แต่อยู่ห่างไว้’ ให้บรรดาบัณฑิตแต่งเป็นเรียงความและใช้คำกลอน ‘ขยับเก้าอี้ถ่มถ่มถ่ม ถ่มถ่มถ่มถ่ม’ เป็นกระตุ้ให้คิดหามาต่อ ฉาอี้ก็เป็นนักศึกษาที่ถูกเรียกมาในครั้งนี้ด้วย เห็นคำกลอนนี้เหมาะกับกระตุ้ที่ชูเหนียงภรรยาของเขาเคยตั้งถามไว้

ก่อนตาย จึงเติมต่อลงไปว่า ‘จุดดวงโคมขึ้นบนหอ ร่วมเรียนลายสือ’ เมื่อสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว เปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้ออกไปข้างนอก แล้วตรวจดูกระดาษคำตอบ พบคำกลอนของฉาอี้ตรงกับถ้อยคำในฝันจึงเรียกฉาอี้เข้ามาถาม

“ข้าเห็นความเรียงของเจ้าก็ปกติธรรมดา แต่คิดกระทุ้งกลอนคุณนี้ได้ดีผิดธรรมดา ข้าเชื่อว่าคำกลอนนี้จะต้องเป็นผู้อื่นทำไว้ให้ ไม่ใช่ฝีมือของเจ้าเอง จงรับตามความเป็นจริงออกมาเสียโดยดี”

ฉาอี้ได้ฟังก็เล่ารายละเอียดให้ทราบทุกประการ เปาบุ้นจิ้นก็ถามว่า

“ข้าคิดว่า คื่นที่เจ้าออกไปยังสำนักเรียนนั้น จะต้องมิใช่ผู้กะล่อนอยู่ในหมู่เพื่อนร่วมสำนักของเจ้า และรู้ว่าเจ้าจะไม่กลับบ้าน ดังนั้นจึงแฝงตัวอ้างเป็นตัวเจ้า ไปร่วมหลับนอนกับภรรยาเจ้า สร้างความมัวหมองให้กับภรรยาเจ้า ภรรยาเจ้ารู้เมื่อภายหลัง เกิดความอับอายจนฆ่าตัวตายไป เจ้าลองไล่ชื่อเพื่อนร่วมสำนักมาทีละคน บางทีข้าจะช่วยเจ้าหาความเป็นธรรมได้บ้าง”

ฉาอี้กล่าวว่า

“ในบรรดาเพื่อนร่วมสำนักมีเพียงเจิ้งเจิ้งเท่านั้นที่เป็นคนชอบกะล่อน”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังก็ให้เจ้าหน้าที่ไปจับกุมเจิ้งเจิ้งมาสอบสวน เจิ้งเจิ้งในตอนแรกก็ยังปากแข็งไม่ยอมรับสารภาพ แต่เมื่อถูกลงทัณฑ์หนักก็ยอมรับสารภาพเป็นความว่า

‘กระทุ้งกลอนของนางซู่เหนียง ฉาอี้ไม่สามารถตอบได้ เป็นเหตุให้ฉาอี้ อับอายจนนำเรื่องไปปรับทุกข์กับเพื่อนร่วมสำนักศึกษา ข้าจึงเกิดความคิดชั่ววูบ อำพรางตัวเข้าไปร่วมสมสู่กับนางซู่เหนียง จนเป็นเหตุแห่งการตายของนาง ขอยอมรับผิดทุกประการ’

เปาบุ้นจิ้นรับหนังสือสารภาพแล้วก็ตัดสินให้ประหารชีวิตตามความผิดที่เจิ้งเจิ้งได้วางแผน จนเป็นเหตุให้มีการสูญเสียชีวิตขึ้น ผู้คนทั้งหลายต่างก็รำลือยอมรับนับถือในคำตัดสินนี้

คดีใบผักเน่า

รุ่งฟ้า เจริญโรจน์ แปล

เล่ากันมาว่าที่เมืองลัวหยาง มณฑลเหอหนัน ห่างจากตัวเมืองไปห้าลี้มีครอบครัวครอบครัวหนึ่งแซ่ซือ อยู่กันสองพี่น้อง ฐานะครอบครัวมั่งคั่งร่ำรวย คนพี่ชื่อกวนโซ่ว คนน้องชื่อหม่าตู ทั้งสองต่างเป็นคนรักศักดิ์ศรี ขณะนั้นหม่าตูเป็นช่างทอผ้าอยู่ที่เมืองหยางโจว ส่วนกวนโซ่วแต่งหญิงงามนางหนึ่งชื่อ หลิวโตวไซเป็นภรรยา มีบุตรชายด้วยกันหนึ่งคนอายุห้าขวบกว่า ชื่อจินเป่า ในวันเพ็ญกลางเดือนอ้ายปีนั้น ซึ่งเป็นวันเทศกาลหยวนเซียว ในเมืองลัวหยาง จุคโคมไฟที่ประดับประดาด้วยแสงสีสวยงามจำนวนมาก นางหลิวจึงได้ขออนุญาตแม่สามีไปชมงาน นางแต่งตัวงามเลิศแล้วจึงเข้าเมืองไปชมโคมพร้อมกับสาวใช้และพ่อบ้านจาง ขณะที่เดินเที่ยวไปจนถึงวัดเอ้าซานชื่อ ผู้คนเริ่มแออัดยัดเยียดขึ้น ตอนนีทั้งสาวใช้และพ่อบ้านจางต่างพลัดหลงกัน ขณะที่นางเปล็ดเปล็นชมไฟอยู่นั้น เมื่อหันกลับมามองก็ไม่เห็นคนทั้งสองเสียแล้ว จิตใจนางหวาดหวั่นลนลาน ฉับพลันนั้นเกิดลมพายุพัดกระหน่ำมาพัดเอาคานแขวนโคมตกลงมา ผู้ที่มาชมโคมไฟต่างแตกกระเจิงไปคนละทิศละทาง มีแต่เพียงนางหลิวเท่านั้นที่ยืนชะงักอยู่เพราะไม่รู้จักทาง

ขณะที่ตกตะลึงอยู่นั้น พลันนางได้ยินเสียงร้องตะโกนดังขึ้น นายทหารนับสิบคนกำลังติดตามขุนนางผู้ใหญ่ท่านหนึ่งเดินมาทางนี้ มีโคมไฟประดับบาร์มีนับไม่ถ้วน ขุนนางผู้นั้นคือเจ้าวอ่องพระญาติของฮ่องเต้ ทันทีที่เจ้าวอ่องได้เห็นหญิงงามนางนี้ ก็แอบดีใจอยู่เจี๊ยบ ๆ พลาถามนางว่า “เจ้าเป็นลูกเต้าเหล่า

ใคร ดึกปานนี้โยมายืนอยู่ที่นี่?” นางตอบไปว่า “ข้าน้อยเป็นคนเมืองไคฟง ตามสามีมาชมโคมไฟ แต่เนื่องจากลมพัดทำให้คานแขวนโคมหักลงมา ผู้คนแตกกระเจิง ข้าไม่รู้ว่าสามีเข้าไปทางไหนจึงได้ยืนรออยู่ตรงนี้” จ้าวอ่องกล่าวว่า “ตอนนี้ดึกมากแล้ว เจ้าควรจะตามเรากลับเข้าวัง ไว้พรุ่งนี้ค่อยออกมาตามหาสามีจะดีกว่า” นางได้ฟังหมดหนทางจะเสี่ยงได้ จึงจำติดตามจ้าวอ่องกลับวัง จ้าวอ่องเชิญนางเข้าไปในห้องนอนได้สมใจแล้วจึงตามเข้าไปที่หลังกระหม่อมยิ้มย่องกล่าวกับนางว่า “เราเป็นเชื้อพระวงศ์ จงยอมเป็นชายาเราแล้วเจ้าจะได้เสวยสุขไปชั่วชีวิต” หลิวโตวไช่ตกใจมากได้แต่ก้มหน้าไว้ว่าจาใด ๆ แม้จะฆ่าตัวตายยังไร้หนทาง นับประสาอะไรจะไปตัดทานคนพาลเช่นจ้าวอ่องได้ นางจึงจำต้องยอมค้ำแรมด้วยคืนหนึ่ง ในวันรุ่งขึ้นจ้าวอ่องก็จัดงานเลี้ยงฉลองแต่จะไม่บอกกล่าวรายละเอียด

ส่วนพ่อบ้านจางและสาวใช้เมื่อกลับไปพบแม่เต๋าซือได้เล่าให้ฟังถึงเรื่องที่หลิวโตวไช่พลัดหลงระหว่างชมโคมไฟ ไม่รู้ว่านางหายไปทางไหน แม่เต๋าและซือกวนໄໝ่กัลดกลุ่มสุดประมาณ รีบสั่งให้คนในบ้านเดินทางเข้าเมืองติดตามหานาง มีคนลือว่านางอยู่ในวังจ้าวอ่อง แต่ก็ไม่ทราบว่าเท็จจริงอย่างไร

เวลาผ่านไปเกือบหนึ่งเดือน แม้ว่าหลิวโตวไช่จะเสวยสุขอยู่ในวังจ้าวอ่อง แต่ในใจนั้นห่วงหาแม่สามี สามี และลูก ทันใดนั้นมีหนูตัวหนึ่งเข้ามาในห้องของนางกัดเสื้อผ้านางขาด เมื่อได้เห็นเช่นนั้นทำให้นางบังเกิดความสงสัยสีหน้าแสดงความวิตกกังวล พอดีจ้าวอ่องมาเห็นจึงถามขึ้นว่า “เจ้ากัลดกลุ่มเพราะเหตุอันใด?” นางจึงได้เล่าเรื่องให้ฟัง จ้าวอ่องหัวเราะแล้วตอบว่า “จะยากอะไร ก็เรียกช่างทอผ้าในเมืองไคฟงเข้ามาในวัง แล้วทอเสื้อชุดใหม่ให้เจ้าก็ได้แล้ว” ครั้นแล้ววันรุ่งขึ้นจ้าวอ่องก็ออกประกาศเรียกช่างทอผ้าเข้าวัง คาดไม่ถึงว่าสกุลชื่อนั้นสืบทอดวิชาทอผ้าดั้นมาแต่บรรพบุรุษ ขณะที่ซือกวนໄໝ่สืบข่าวคราวของภรรยาอยู่นั้น พอได้ยินคำประกาศก็รีบล่ามารถาเพื่อเข้าวังไปพบจ้าวอ่อง เมื่อจ้าวอ่องพบซือกวนໄໝ่ จ้าวอ่องจึงพูด

ขึ้นว่า “เจ้าจงทอผ้าตามตัวอย่างที่ให้ไว้ในวังนี้จนกว่าจะเสร็จ” ซือกวนโซ่ว
น้อมรับคำสั่ง พวกสาวใช้รายงานให้หลิวโตวโซ่ทราบว่ามีจ้าวอ่องได้ให้ช่างทอ
ผ้าห้าคน ทอผ้าอยู่ ณ ระเบียบด้านตะวันออก หลิวโตวโซ่พิจารณาใคร่ครวญ
ว่า ‘ในเมืองไคฟงนี้มีเพียงสกุลซือเท่านั้นที่ทอผ้าดีเป็น อีกทั้งน้องสามมี
ตนขณะนี้อยู่ที่เมืองหยางโจวยังไม่กลับมา ช่างทอผ้าผู้นี้ชะรอยจะเป็นสามี่เรา’
ดังนั้นจึงรีบออกมาดู ซือกวนโซ่วเมื่อเห็นนางก็จำได้ว่าเป็นมารยาของตน ทั้ง
สองต่างโผล่เข้ามาสกอดรำให้อยู่ด้วยกัน ช่างทอผ้าที่อยู่ข้าง ๆ ต่างพากัน
ตกใจไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ คาดไม่ถึงว่าพอจ้าวอ่องสร้างเมามาไม่เห็นหลิวโตวโซ่
จึงเรียกสาวใช้เข้ามาถาม ทราบความว่า นางไปดูช่างทอผ้าจึงรีบลงมาที่
ระเบียบ เห็นหลิวโตวโซ่กับซือกวนโซ่วสกอดรำให้กันอยู่ก็โกรธมาก สั่ง
ให้เพชฌฆาตลากตัวช่างทั้งห้าออกไปตัดหัว ณ แดนประหาร น่าสงสาร
ซือกวนโซ่วกับช่างฝีมือทั้งสองคนที่ไม่ได้มีความผิดใด ๆ แต่ต้องมาตาย

จ้าวอ่องเกรงว่าจะมีเรื่องยุ่งตามมาภายหลัง จึงสั่งให้มือสังหารห้าร้อย
นายไปปิดล้อมบ้านตระกูลซือไว้ ให้ฆ่าล้างโคตรอย่าให้เหลือแม้แต่ลูกเล็กเด็ก
แดง ทรัพย์สินสมบัติในบ้านให้ขนกลับมาที่คฤหาสน์ของตนแล้วเผาบ้านทำลาย
หลักฐานเสีย ขณะนั้นเผอิญพ่อบ้านจางพาจินเป่าบุตรชายของซือกวนโซ่วออก
ไปซื้อขนมจึงรอดตาย เมื่อกลับมาพบสภาพบ้านถูกไฟไหม้ยังไม่ทันมอด คน
ตายเกลื่อนเลือดนองพื้นก็ตกใจรีบไปถามเพื่อนบ้านว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร ได้
ความว่าถูกบริวารจ้าวอ่องจัดการ พ่อบ้านจางสิ้นหนทางจึงพาจินเป่าเดิน
ทางรอนแรมทั้งกลางวันกลางคืนไปยังเมืองหยางโจว เพื่อแจ้งข่าวร้ายแก่
ซือหม่าตู้

จ้าวอ่องเมื่อกลับเข้ามายังตำหนักครุ่นคิดว่า ตนแม้ได้ฆ่าคนสกุลซือทั้ง
ตระกูลแล้ว แต่ยังเหลือซือหม่าตู้ ซึ่งเป็นช่างทอผ้าที่เมืองหยางโจวอีกคน ถ้า
หากซือหม่าตู้รู้เรื่องนี้เข้าคงจะต้องไปถวายฎีกาต่อองค์จักรพรรดิแน่ ในใจจึง
เกิดแผนชั่วร้ายขึ้น รีบเขียนจดหมายให้นายทหารนำไปให้ซุนเหวินอี้ พัดตี
เมืองไคฟง แจ้งให้กำจัดซือหม่าตู้ ซุนเหวินอี้คิดประจบนายจึงสั่งทหารไปจับ

ตัวชื่อหมาตูที่เมืองหยางโจวมาให้ได้ ค็นนั้นชื่อหมาตูฝันเห็นคนในบ้านมีเลือดท่วมตัว จึงตกใจตื่นขึ้น รีบเชิญหมอมาดูมาเสียงเชียมชีทำนายฝัน ใบเชียมชีบอกคำทำนายไว้ว่า ‘เคราะห์ร้ายมาเยือน บ้านเรือนเกิดภัย’ ชื่อหมาตูวิตกกังวลใจมากจึงจ้างม้าเร็วเดินทางกลับบ้าน ขณะเดินทางจากหยางโจวกลับไคฟง มาถึงหมู่บ้านหมาลู๋ บังเอิญได้พบกับพ่อบ้านจางซึ่งพาจินเปาเดินทางมา พ่อบ้านจางร้องห่มร้องไห้เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้น ชื่อหมาตูฟังจบถึงกับสลับไป พอได้สติจึงเดินทางร่วมกับพ่อบ้านจางไปฟ้องร้องต่อศาลเมืองไคฟง

พอถึงเมืองไคฟง ชื่อหมาตูสั่งให้พ่อบ้านจางคอยอยู่ที่โรงน้ำชา ส่วนตนเองมุ่งหน้าไปยังศาลไคฟงเพื่อยื่นคำฟ้องร้อง พอตีมาพบกับขบวนของขุนเหวินอี้เดินสวนทางไป ทหารในขบวนจำชื่อหมาตูได้ จึงเรียกรายงานแก่พัศดีขุนเหวินอี้ ขุนเหวินอี้สั่งคนไปจับชื่อหมาตูเข้าจวน ตั้งข้อหาว่ามาชนม้าของตนแล้วลงโทษตีจนตายทันที จากนั้นให้ค้นตัวชื่อหมาตูพบหนังสือฟ้องร้องจำวอ่อง จึงรำพึงว่า “เคราะห์ดีที่เราพบเสียก่อน มิฉะนั้นจะทำให้เสียการใหญ่ที่ท่านอ่องสั่งมา” ด้วยเกรงว่าเปาบุ้นจิ้นจะรู้เรื่องขุนเหวินอี้จึงสั่งให้ทหารสี่นาย นำเอาศพชื่อหมาตูใส่ในช่อง ด้านบนเอาใบผักเฒ่าปิดทับไว้ แล้วหาบไปทิ้งแม่น้ำ บังเอิญเปาบุ้นจิ้นกำลังออกจากจวนผ่านมาถึงตรอกซีเหมิน ม้าที่ขี่อยู่ก็กลับไม่เดินเอาเสียเฉย ๆ เปาบุ้นจิ้นบอกกับทหารซ้ายขวาว่า “ม้าตัวนี้หากไม่เดิน มีสาเหตุสามประการ หนึ่งองค์ฮ่องเต้เสด็จ สองฮองเฮาหรือรัชทายาทเสด็จ สามผีที่ถูกฆ่าตายอย่างยุติธรรมอยู่บริเวณนี้” จึงสั่งให้จางหลง เจ้าหูไปสืบข่าวที่ร้านน้ำชา จางหลง เจ้าหูรับคำสั่งและกลับมารายงานว่ ที่ตรอกเล็ก ๆ มีทหารสี่นายแบกเชิงผักเฒ่าเดินผ่านไปท่าทางลุกลี้ลุกลน เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งคนไปจับทหารทั้งสี่นายมาสอบสวน ทหารเหล่านั้นตอบว่า “บังเอิญท่านพัศดีขุนเหวินอี้ผ่านมาเห็นพวกเราสี่คนเอาเชิงผักเฒ่ากองไว้ข้างถนนจึงลงโทษพวกเราและสั่งให้ห้ามเชิงผักเฒ่าไปทิ้งแม่น้ำเสีย” เปาบุ้นจิ้นเกิดความสงสัย จึงพูดขึ้นว่า “ภรรยาของข้าตอนนี้ป่วยอยู่ คิดอยากกินผักใบเหลือง ๆ อยู่พอดี พวกเจ้าจงแบกเชิงผักเฒ่ากลับไปในจวนของข้า”

ทหารทุกคนต่างคิดในใจว่า ‘ถ้าใคร ๆ รู้เข้าคงจะหัวเราะเป็นแน่ ท่านเปาซื่อ ผักเน่าไปให้ภรรยากิน’ แต่ก็จำยอมห้ามแข่งผักไปส่งที่จวน จากนั้นจึงคารวะ แล้วกลับไป เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เปิดช่องออก พบว่าภายในช่องมีศพคนหนึ่ง จึง ตั้งข้อสงสัยว่าคงจะถูกขุนเหวินอี้ฆ่าตาย พร้อมทั้งสั่งให้ผู้คุมนำเอาศพนั้น ไปไว้ในคุกตะวันออกก่อน

กล่าวถึงพ่อบ้านจางที่อุ้มซือจินเปาอยู่ เมื่อไม่เห็นซือหม่าตุ้กลับมา จึงรีบ มุ่งหน้าเข้าจวนเปาบุ้นจิ้นเพื่อตามหา พอเห็นที่หน้าศาลไคฟงมีกลองร้องทุกข์ ตั้งอยู่ จึงตีกลองร้องทุกข์สามครั้ง ยามรักษาการณ์จึงบอกเปาบุ้นจิ้นให้ทราบ เปาบุ้นจิ้นสั่งว่า “เจ้าจงไปนำตัวเขาเข้ามา อย่าทำให้ตื่นตระหนกเป็นอันขาด” ทหารรับคำสั่งไปเชิญพ่อบ้านจางเข้ามายังห้องโถง เปาบุ้นจิ้นถามขึ้นว่า “เจ้ามี เรื่องเดือดร้อนอันใด?” พ่อบ้านจางจึงเล่าเรื่องตั้งแต่ต้นที่ตระกูลซือถูกเจ้าวอ่อง ฆ่าล้างโคตรอย่างละเอียด เปาบุ้นจิ้นถามต่ออีกว่า “แล้วเด็กน้อยผู้นี้รอดตาย มาได้อย่างไร?” พ่อบ้านจางตอบว่า “เนื่องจากคุณชายน้อยร้องให้คิดถึงมารดา ข้าพเจ้าพาออกไปซื้อขนมให้เป็นการปลอบใจ จึงได้รอดชีวิตมา” เปาบุ้นจิ้น ถามต่ออีกว่า “แล้วซือหม่าตุ้ไปไหนเสีย?” พ่อบ้านจางตอบ “นายท่านออกมา ร้องทุกข์นานแล้วจนบัดนี้ยังไม่ทราบข่าว” เปาบุ้นจิ้นเริ่มเข้าใจเรื่องราว จึงสั่ง ให้พ่อบ้านจางไปดูศพที่คุกตะวันออก พ่อบ้านจางเห็นร่างซือหม่าตุ้ก็รำให้ไม่ ขาดเสียง เปาบุ้นจิ้นคิดอยู่เป็นนานจึงสั่งให้เตรียมม้าเดินทางไปยังวัดเฉิงหวง อธิษฐานว่า “ก่อนสามยามคืนนี้ ขอให้ซือหม่าตุ้ฟื้นคืนชีพ” อธิษฐานจบจึงกลับ ไป เนื่องจากซือหม่าตุ้ชะตายังไม่ถึงชาติ ในยามสามคืนนั้นจึงฟื้นคืนชีพ วัน รุ่งขึ้นผู้คุมได้รายงานให้เปาบุ้นจิ้นทราบ เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นำตัวซือหม่าตุ้มายัง ห้องโถง ซือหม่าตุ้ร้องไห้พลางเล่าสาเหตุที่ถูกขุนเหวินอี้ตีจนตาย เปาบุ้นจิ้น สั่งให้ซือหม่าตุ้คอยเวลาอยู่ในจวนของตนก่อน จากนั้นก็คิดวางแผนหลอกล่อ ให้เจ้าวอ่องมาเมืองไคฟงโดยจะสร้างทำเป็นป่วย ไม่ออกปฏิบัติราชการติดต่อกันหลายวัน

เมื่อซ่งเหวินจงฮ่องได้ทรงทราบว่าเปาบุ้นจิ้นป่วย จึงมีรับสั่งให้หมอไป

ตรวจอาการเปาบุ้นจิ้น หลี่ฮุ่ยนิกรรยาเปาบุ้นจิ้นบอกหมอหลวงว่า "อาการป่วยของท่านเปาร้ายแรงมาก สติเลอะเลือน เกรงว่าจะเกรี้ยวกราดใส่คน จึงห้ามผู้ใดพบทั้งสิ้น" หมอจึงว่า "ถ้าเช่นนั้นจงฝังเข็มนี้ที่ไหล่ของท่านเปา ข้าพเจ้าจะจับชีพจรอยู่ข้างนอกก็พอจะรู้อาการได้" หลี่ฮุ่ยนิกรับเข็มแล้วกลับเอาไปปักที่กระบังลม แล้วใช้ไหมพันข้อมือเปาบุ้นจิ้นปล่อยปลายไหมยาวออกมานอกห้องให้หมอจับชีพจรดู เมื่อฝังเข็มที่กระบังลมทำให้ชีพจรหยุดเต้น หมอหลวงตกใจรีบลากลับไปทูลให้ช่งเหยินจงฮ่องเต๋ทรงทราบ

เปาบุ้นจิ้นพูดกับภรรยาว่า "เราจะแก่งตาย หากฮ่องเต๋ทรงถามว่าก่อนตายเราสังเสียสิ่งใด เจ้าช่วยกราบทูลด้วยว่า เราเห็นว่าเจ้าอ๋องเมืองลั่วหยางเป็นคนสุจริตควรเป็นเจ้าเมืองโคฟงได้"

วันรุ่งขึ้นหลี่ฮุ่ยนิกรก็นำตราประจำตำแหน่งเข้าเฝ้าร่ำให้ทูลเรื่องราว ขุนนางทั้งฝ่ายบุนและบูต่างพากันทอดถอนใจ ฮ่องเต๋ตรัสว่า "ก่อนท่านเปาจะเสียชีวิตได้มอบให้พระอนุชาของเราดำรงตำแหน่งในศาลโคฟง ขุนนางจงรีบไปเชิญเจ้าอ๋องเข้ามารับตำแหน่ง" ด้านหนึ่งก็ร่างราชโองการเชิญเจ้าอ๋องรับตำแหน่งใหม่ อีกด้านก็เตรียมประกอบพิธีไว้อาลัยให้แก่เปาบุ้นจิ้น ในเวลานั้นขุนนางผู้รับมอบหน้าที่เชิญราชโองการเดินทางไปเมืองลั่วหยาง พอถึงจวนเจ้าอ๋อง จึงอ่านราชโองการให้เจ้าอ๋องทราบ เจ้าอ๋องรู้สึกปีติยินดียิ่งนัก น้อมรับราชโองการเร่งจัดขบวนเดินทางมาถึงเมืองโคฟงในเวลาไม่นานนัก ช่งเหยินจงฮ่องเต๋รับสั่งว่า "ก่อนตายเปาบุ้นจิ้นได้มอบหมายให้เจ้ายดำรงตำแหน่งข้าหลวงเมืองโคฟง เจ้าจงทำตามความตั้งใจของท่านเปาด้วย" เจ้าอ๋องรับราชโองการแล้วทูลลา วันรุ่งขึ้นจัดเตรียมขบวนพร้อมสรรพเตรียมตัวเดินทางไปรับตำแหน่ง ณ ศาลโคฟง โดยมีขุนเหวินอี้ตามไปด้วย เมื่อขบวนผ่านถนนด้านใต้ ผู้คนต่างพากันปิดบ้าน แดกตื่นตกใจ เจ้าอ๋องอยู่บนหลังม้าโกรธจัดตะโกนว่า "เจ้าพวกนี้ไร้เหตุผลสิ้นดี ทหารเหล่านี้ติดตามข้ามานานหลายวัน แทนที่จะมาต้อนรับกลับไม่มี พวกชาวบ้านควรจะมาแสดงคารวะจึงจะถูก" บ้านเรือนราษฎร บัดนี้ราวกับกร้างว่างเปล่า เจ้าอ๋องเดินทางมาถึงจวนเห็นแถบผ้าซึ่ง

ใช้ประดับในงานศพ องค์รักษ์ชายขวาของเปาบุ้นจิ้นรายงานว่ “ขณะนี้ศพของท่านเปายังไม่ได้เคลื่อนไปฝัง” จ้าวอ๋องตวาดว่า “ข้าเลือกวันดีมารับตำแหน่ง พวกเจ้ากลับยังไม่เคลื่อนศพงั้นรึ?” จางหลงกับเจ้าหู่ นำความไปบอกเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ทหารสองนายจัดเตรียมเครื่องลงทัณฑ์ไว้ แล้วสั่งให้ฮูหยินไปพบจ้าวอ๋องบอกให้ทราบว่อีกครั้งเดือนจิงจะเคลื่อนศพไปฝัง จ้าวอ๋องได้ฟังก็โกรธยิ่งนัก ต่ำไปว่ “เปาบุ้นจิ้นไม่รู้จักถึงความสะดวกของข้าเออเสียเลย” ขณะกร่นต่ำยังไม่ทันสิ้นคำ เปาบุ้นจิ้นก็เดินออกมาจากด้านข้างตวาดเสียงดังว่ “ท่านจำเราได้ไหม?” จ้าวอ๋องถึงกับตะลึงงัน แล้วเปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้จางหลง เจ้าหู่ปิดประตูจวน จับตัวจ้าวอ๋องคุกเข่าลง แล้วคุมตัวไปขังไว้ที่คุกตะวันออก และให้ขังซุนเหวินอีที่คุกตะวันตก วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นขึ้นศาลสั่งให้นำโลงศพไปเผา แล้วนำตัวจ้าวอ๋องกับซุนเหวินอีออกมาจากคุกตะวันออก และคุกตะวันตก พามาคุกเข่า ณ ชั้นบันไดที่พิจารณาคดี สองข้างขนานไปด้วยเพชฌฆาตยี่สิบสี่นาย นำเอาเครื่องลงทัณฑ์สามสิบหกชนิดออกมาวางตรงหน้า พร้อมทั้งแขวนราชโองการ เมื่อนำตัวชื่อหมาตูออกมาเป็นพยานจึงได้อ่านคำร้องให้แก่จ้าวอ๋องฟัง ในตอนแรกจ้าวอ๋องไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ลงโทษสอบสวน จ้าวอ๋องทนความทรมานไม่ได้ก็ยอมรับสารภาพว่ หลอกล่อนางหลิวโตวไซ่มา แล้วเล่าสาเหตุที่สั่งฆ่าสกุลชื่อทั้งครอบครัว ซุนเหวินอีเห็นยากที่จะพ้นผิดได้ จึงรับสารภาพว่ได้รับคำสั่งให้ไปตีชื่อหมาตูจนตาย เปาบุ้นจิ้นสรุปสำนวนตัดสินโทษจำเลยทั้งสองโดยให้คุมตัวจ้าวอ๋องและซุนเหวินอีไปตัดศีรษะ ณ แดนประหาร วันรุ่งขึ้นซ่งเหวินจงฮ่องเต๋ทราบเรื่องรับสั่งแสดงความเสียใจกับเปาบุ้นจิ้นว่ “พอเราได้ยินข่าวว่ท่านถึงแก่กรรมก็โศกเศร้าอยู่นานวัน ในวันนี้ได้รู้ว่ท่านแส่สร้างตายเพื่อทำคดีนี้ ซึ่งพระอนุชาของเราและซุนเหวินอีสมควรได้รับโทษทัณฑ์แล้ว ไยเราจะไปขุ่นแค้นเอาโทษท่านเล่า” เปาบุ้นจิ้นทูลลาแล้วส่งตัวชื่อหมาตูกลับเมืองหยางโจวให้นางหลิวโตวไซ่กลับไปไว้ทุกข์ที่บ้านสกุลชื่อ คนในครอบครัวจ้าวอ๋องให้ถอดลงเป็นไพร่ ทรัพย์สินทั้งหมดแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งเอาเข้า

พระคลังหลวง อีกส่วนหนึ่งมอบให้พ่อบ้านจางที่มีคุณธรรมสามารถชำระ
ความยุติธรรมให้นายของตนได้

คดีอุบายพิสุจน์เจ้าของร่ม

ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

เล่ากันมาว่ามีราษฎรผู้หนึ่งชื่อหลัวจิ้นเสียน วันที่สิบสองเดือนสอง ฝนตกกระหน่ำทั่วแผ่นดิน เขากางร่มออกจากบ้านเพื่อไปพบสหาย ขณะที่เดินทางมาถึงศาลาไฮ่วเซียง มีชายหนุ่มผู้หนึ่งขออาศัยร่มไปด้วย หลัวจิ้นเสียนไม่ยอมจึงพูดว่า “ฝนตกหนักขนาดนี้ ท่านไม่เตรียมร่มมา ข้าก็มีร่มเพียงคันเดียว จะกางไปพร้อมกันสองคนได้อย่างไร” ชายหนุ่มผู้นี้ชื่อซิ่วอี่สั่วเป็นอันธพาลในเมือง มีความเจนจัดในการล่อลวงผู้อื่นด้วยคำหวานไพเราะ เมื่อได้ยิน หลัวจิ้นเสียนพูดดังนั้น จึงกล่าวว่า “เดิมทีตัวข้าเองก็มีร่ม แต่เมื่อสักครู่นี้มีสหายยืมไป ข้าจึงรออยู่ที่นี่ บัดนี้ข้าปรารถนาที่จะเร่งกลับบ้านโดยด่วน จึงวอนขอหลบฝนไปด้วย ไยท่านพี่จึงจิตใจคับแคบเช่นนั้นเล่า” หลัวจิ้นเสียนเห็นดังนั้นจึงยอมให้อาศัยร่มไปด้วย

เมื่อทั้งสองเดินทางมาจนสุดถนนด้านใต้ จะต้องแยกกันไปคนละทาง ซิ่วอี่สั่วจึงรุมมาถึงไ้วพลางพูดว่า “ท่านไปได้แล้ว”

“คืนร่มให้ข้าสิ” หลัวจิ้นเสียนทวง

ซิ่วอี่สั่วหัวเราะพลางพูดว่า “พรงนี้ค่อยคืนแล้วกัน เชิญ!”

“เจ้าคนสับปลับ! เจ้าน่ะมาอาศัยร่มข้า แล้วยังจะกล้ายืดไปอีกหรือ” หลัวจิ้นเสียนด่าขึ้นทันควัน

ซิ่วอี่สั่วได้ยินดังนั้นจึงตอกกลับไปว่า “เจ้าน่ะสับปลับ ตอนแรกข้าไม่น่าช่วยเจ้าเลย บัดนี้กลับจะมาสวมรอยเป็นเจ้าของร่ม เจ้ามีเหตุผลอันใด”

หลัวจิ้นเสียนโกรธจนทนไม่ไหว จึงไปตีกลองร้องทุกข์ที่ศาลว่าการของ เปาบุ้นจิ้น

“เจ้าสองคนทำเครื่องหมายไว้ที่ร่มหรือไม่” เปาบุ้นจิ้นถาม

ทั้งสองตอบว่า “ร่มเป็นของเล็กน่อย จึงหาได้ทำเครื่องหมายไว้ไม่”

“เจ้าทั้งสองมีพยานหรือไม่” เปาบุ้นจิ้นถามต่อ

หลัวจิ้นเสียนตอบว่า “เขาอาศัยร่มช้าน้อยมาตั้งแต่ปลายตรอก จึงไม่มีพยานรู้เห็น”

ชีวอี้สั่วตอบว่า “ขณะที่เขาอาศัยร่มช้าน้อยมา มีผู้รู้เห็นสองคน แต่ช้าน้อยไม่ทราบชื่อแซ่ของท่าน”

เปาบุ้นจิ้นถามต่อว่า “ร่มคันนี้มีราคาเท่าไร”

“นี่เป็นร่มใหม่ราคาห้าเหรียญครึ่งของท่าน” หลัวจิ้นเสียนตอบ

เปาบุ้นจิ้นได้ยินดั่งนั้นก็โมโหขึ้นมาทันที พูดว่า “แค่ของราคาห้าเหรียญ ยังต้องมาก่อวุ่นที่ศาลอีกหรือ” จากนั้นก็สั่งให้พนักงานศาลฉีกทำลายร่มเสีย แล้วจึงเลิกศาล ส่วนหลัวจิ้นเสียนและชีวอี้สั่วต่างก็รีบออกจากศาลไป เปาบุ้นจิ้นแอบสั่งเจ้าหน้าที่ว่า “เจ้าจงตามสองคนนั้นไป แอบฟังเขาทั้งสองคุยกัน แล้วกลับมารายงานข้าตามความเป็นจริง”

เจ้าหน้าที่กลับมารายงานว่า “คนหนึ่งด่าว่าใต้เท้าเลอะเลือน อีกคนหนึ่งว่า เจ้าไร้เหตุผลแย่งชิงร่มของข้า บัดนี้ยังจะมาอากรรมเสียอีก” เมื่อได้ฟังดั่งนั้นเปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้จับตัวสองคนนั้นมาไต่สวนอีกครั้ง

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “ใครเป็นคนด่าว่าข้า”

เจ้าหน้าที่ชี้ไปทางหลัวจิ้นเสียนพลาญพูดว่า “คนนี้แหละครับใต้เท้า”

“ดูหมิ่นขุนนางชั้นผู้ใหญ่ในที่ราชการ สมควรได้รับโทษ” จากนั้นเปาบุ้นจิ้นจึงสั่งจะให้โบยยี่สิบไม้

“ช้าน้อยไม่เคยด่าว่าใต้เท้า ช้าน้อยถูกปรักปรำ” หลัวจิ้นเสียนรีบพูดขึ้น

ชีวอี้สั่วรีบฉวยโอกาสนี้ซึ่งพูดขึ้นว่า “เขาเป็นคนด่าจริง ๆ ครับท่าน ถึงบัดนี้ยังไม่ยอมรับอีก แล้วเขายังเป็นคนยี่ดรมของช้าน้อยไปเฉย ๆ ด้วย”

“ถ้าไม่พูดถึงเรื่องซึ่งรุ่มขึ้นมალะก็ ข้าคงเกือบจะลงโทษผิดคน เห็นกันอยู่ชัดแจ้งว่าชีวอี้สั่วเป็นคนยี้ดรุ่มของเขาไป ข้าตัดสินไม่แจ้งชัด อีกทั้งรุ่มยังถูกฉีกขาด แต่เจ้ากลับไม่โกรธแค้น ไม่โมโหด่าว่าข้า”

ชีวอี้สั่วพูดขึ้นว่า “เขาละโมบโลภมากไม่รู้จักพอ เห็นว่าท่านไม่ได้ตัดสินมอบรุ่มให้แก่เขา ดังนั้นจึงด่าว่าได้ทำโดยง่ายเช่นนี้ แล้วรุ่มจะเป็นของเขาได้อย่างไรกัน”

“เจ้าคนอันธพาล เจ้ากล้าได้อย่างไรมาโกหกข้า บัดนี้หลัวจิ้นเสียจะถูกข้อหาดูหมิ่นเจ้าพนักงาน เจ้ายังใส่ร้ายป้ายสีให้เขาได้รับโทษ ที่ข้าสั่งให้ฉีกรุ่มขาด นั้นก็เพื่อจะทดสอบว่าใครคือเจ้าของและใครแอบอ้าง หากไม่ทำเช่นนั้นใครเล่าจะยอมเสียเวลาสอบพยานหลักฐานด้วยเรื่องเพียงแค่นี้” จากนั้นจึงสั่งโบยชีวอี้สั่วสิบไม้ และชดใช้เงินค่ารุ่มแก่หลัวจิ้นเสีย

ก่อนหน้านั้นมีคนได้พบเห็นชีวอี้สั่วหลอกหลัวจิ้นเสียเอรุ่มที่ปลายตรอกอยู่สองคน คนหนึ่งก็คือเจ้าที่ดินซุนผู่ ซึ่งได้มาดูเปาบุ้นจิ้นพิจารณาคดีจนกระทั่งได้ความกระจ่างแล้วจึงเผลอตบมือพลาญอุทานขึ้นว่า “ท่านเปาช่างเหมือนเทพยุติธรรมมาจุติเสียนี้กระไร พิจารณาคดีให้กระจ่างได้โดยไม่จำเป็นต้องมีพยานหลักฐาน” เปาบุ้นจิ้นถามว่าเหตุใดจึงพูดเช่นนั้น ซุนผู่จึงเล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์ที่ชีวอี้สั่วหลอกอาศัยรุ่มผู้อื่น จากนั้นจึงพูดว่า “ครั้นเมื่อได้ทำสามารถพิจารณาคดีจนได้ความกระจ่าง ข้าน้อยจึงรู้สึกเลื่อมใสจริง ๆ” เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นจึงยิ่งมั่นใจว่าที่ตัดสินไปนั้นถูกต้องแล้ว

คดีฆาตกรรมอำพราง

ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

เมื่อครั้งที่เปาบุ้นจิ้นประจำอยู่ที่เมืองหลวง สภาพบ้านเมืองสงบสุข คนร้ายมิกล้าไพล่หน้าออกมาวุ่นวาย ในการพิจารณาคดีแต่ละครั้งเปาบุ้นจิ้นจะกระทำด้วยความตั้งใจโดยไม่หวั่นเกรงเหนียวชักช้า วันขึ้นสิบห้าค่ำ เดือนอ้าย ปีที่หนึ่ง รัชสมัยหวงโย่ว เปาบุ้นจิ้นพร้อมด้วยขุนนางชั้นผู้น้อยเดินทางไปวัดเฉิงหวางเพื่อทำพิธีบวงสรวง ระหว่างเดินทางกลับผ่านตรอกไปถ้า เห็นหญิงคนหนึ่งร้องไห้คร่ำครวญถึงสามี่ เสียงร้องไห้นั้นฟังดูเศร้าโศก แต่แฝงไปด้วยความปิติ รวากับว่าไม่ใช่เรื่องโศกเศร้า เปาบุ้นจิ้นเห็นแล้วเคลือบแคลงใจยิ่งนัก เมื่อกลับไปถึงศาลก็ถามเจิ้งเฉิงว่า “เมื่อสักครู่นี้มีหญิงคนหนึ่งร้องไห้อยู่หน้าตรอกไปถ้า นางร้องไห้ให้ใครหรือ”

เจิ้งเฉิงตอบว่า “หลิวสือเอ้อที่อยู่บ้านตระกูลเซี่ย เสียชีวิตไปเมื่อสิบสองวันก่อน นางอุ้ภรรยาของเขาจึงร้องไห้คร่ำครวญอยู่เช่นนี้”

เปาบุ้นจิ้นคิดว่า ‘การตายของคนผู้นี้จำเป็นต้องมีลบลมคมในเป็นแน่ หรือว่านางอุ้เป็นคนปลิดชีวิตสามี่ ไม่เช่นนั้นแล้ว เสียงร้องไห้แม่ฟังดูโศกเศร้า ไยจึงแฝงด้วยความยินดีเช่นนั้นเล่า’ คิดดังนั้นจึงส่งคนไปคุมตัวนางอุ้มาถามถึงสาเหตุการตายของหลิวสือเอ้อ

นางอุ้ตอบว่า “หลิวสือเอ้อสามีของข้าน้อยชายผักเล้งชีพ เมื่อเดือนก่อนเขาป่วยตายกะทันหัน ข้าน้อยจึงฝังศพเขาที่นอกเมืองด้านใต้ซึ่งห่างออกไปห้าลี้ เนื่องจากข้าน้อยมีลูกชายเล็ก ๆ ซึ่งไร้ที่พึ่งพิง ข้าน้อยจึงเศร้าโศกด้วย

เหตุนี้”

เปาบุ้นจิ้นฟังคำพูดของนางแล้วสังเกตใบหน้านางเหมือนกับถูกแต่งเติมด้วยเครื่องสำอาง พลังคิดว่า ‘ในช่วงไว้ทุกข์ ไยจึงต้องแต่งหน้าทาปากด้วย’ ครั้นแล้วก็สั่งให้เงินสั่งนายอำเภอคุมตัวนางอุ๊ยไปยังที่ฝังศพของหลิวซือเอ๋อ เพื่อพิสูจน์ศพ ครั้นเปิดฝาโลงออกก็พบว่าไม่มีร่องรอยบาดแผลใด ๆ นายอำเภอจึงกลับมารายงานว่า “บนร่างกายของหลิวซือเอ๋อไม่มีบาดแผลใด ๆ ที่ว่าเขาป่วยตายเป็นความจริงครับท่าน”

เปาบุ้นจิ้นตอบโต้แล้วทว่า “เงินสั่ง เจ้าอำพรางความจริงมีความผิดขนาดอยู่ต่อหน้าข้า เจ้ายังปกปิดความจริงอีก ข้าให้เวลาเจ้าสามวัน หากเรื่องราวยังไม่กระจ่าง ข้าจะไม่ให้อภัยเจ้าเด็ดขาด”

เงินสั่งกลับบ้านไปด้วยจิตใจที่กลัดกลุ้ม เขาเล่าเรื่องนี้ให้นางหยางภรรยาของเขาฟัง นางหยางว่า “ท่านตรวจดูในจมูกคนตายหรือไม่”

“ศพนี้เดิมที่ข้าเป็นผู้รับผิดชอบ ข้าจึงไม่ได้ตรวจในจมูก” เงินสั่งตอบ

นางหยางจึงว่า “ได้ยินมาว่าเคยมีคนถูกตอกตะปูเข้าทางรูจมูกจนถึงแก่ชีวิต ไยท่านจึงไม่ลองตรวจดูเล่า” เงินสั่งรู้สึกสงสัยจึงไปพิสูจน์ศพอีกครั้ง ในที่สุดก็พบว่าในจมูกของหลิวซือเอ๋อมีตะปูสองตัว ตอกทะลุถึงสมอง จากนั้นเขานำตะปูไปมอบและรายงานให้เปาบุ้นจิ้นทราบ

ครั้นเปาบุ้นจิ้นทราบเรื่องแล้ว ก็รีบดำเนินการไต่สวนนางอุ๊ยทันที ในตอนแรกนางไม่ยอมรับสารภาพ แต่หลังจากถูกทรมาน นางจึงจำใจรับสารภาพว่านางเป็นชู้กับคนขายเนื้อแซ่จาง ด้วยเกรงว่าสามีของนางจะรู้เรื่องเข้า จึงวางแผนกำจัดเขา เมื่อคดีสมบูรณ์แล้ว เปาบุ้นจิ้นจึงตัดสินว่า นางอุ๊ยสังหารสามีของตน ให้ลงโทษประหารชีวิต ส่วนคนขายเนื้อแซ่จางเป็นชู้กับลูกเมียผู้อื่น และเป็นตัวการทำให้คนตาย ให้ตัดสินลงโทษเกณฑ์ไปเป็นทหารใช้งาน เมื่อการพิจารณาคดีสิ้นสุดลง เจ้าพนักงานศาลก็ดำเนินการตามคำสั่ง

ต่อจากนั้นเปาบุ้นจิ้นได้ไต่ถามเงินสั่งว่า “ใครเป็นคนแนะนำให้ท่านไปตรวจดูในจมูกของศพ”

เงินสั่งตอบว่า “วันนั้นก่อนได้รับคำสั่ง ข้าน้อยไปตรวจศพพบว่าบนร่างกายของหลิวสือเอ๋อนั้นไม่มีร่องรอยบาดแผลใด ๆ ได้เพื่อกำหนดให้ข้าน้อยรับผิดชอบ ดังนั้นเมื่อกลับถึงบ้าน จึงมีใจกลัดกลุ้ม แต่นึกไม่ถึงเลยว่า ภรรยาของข้าน้อยมีความรอบรู้ แนะนำให้ข้าน้อยไปตรวจในจอมูกของศพ คดีจึงกระจ่างได้”

“ภรรยาของเจ้ารอบรู้ในเรื่องราวแบบนี้ จักต้องไม่ใช่หญิงธรรมดาแน่ ข้าปรารถนาจะให้รางวัลแก่นางสักหน่อย” เปาบุ้นจิ้นกล่าว

ไม่นานนักนางหยางก็มาถึง เปาบุ้นจิ้นจึงมอบเงินรางวัลจำนวนหนึ่งและสุราหนึ่งไหแก่นาง นางหยางน้อมรับด้วยความยินดี ขณะที่นางกำลังจะขอตัวออกจากศาล เปาบุ้นจิ้นได้ร้องถามนางว่า “ก่อนที่จะมาแต่งงานกับเงินสั่ง เจ้าเคยแต่งงานมาก่อนหรือไม่”

นางหยางตอบว่า “สามีคนก่อนของข้าน้อยเสียชีวิตไปนานแล้ว จากนั้นข้าน้อยจึงแต่งงานกับเงินสั่ง”

“สามีคนก่อนของเจ้าชื่ออะไร” เปาบุ้นจิ้นถามต่อ

“แซ่เหมย ชื่อเสียวจิว” นางตอบ

เปาบุ้นจิ้นถามอีกว่า “เขาเสียชีวิตด้วยโรคใดหรือ”

นางหยางรู้สึกว่เปาบุ้นจิ้นคาดคั้นนางขึ้นทุกที สีหน้าจึงเริ่มซีดเผือด ผินตอบว่า “เขาตายด้วยโรคประสาธ ศพถูกฝังอยู่ที่สุสานนอกเมืองด้านใต้”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “สามีคนก่อนของเจ้าการตายไม่แจ่มชัด” จากนั้นจึงสั่งให้หวางเลียงคุมตัวนางหยางไปที่หลุมฝังศพเพื่อพิสูจน์ศพของเหมยเสียวจิว

ครั้นถึงสุสานฝังศพ นางหยางคิดว่า ‘สุสานแห่งนี้มีหลุมศพมากมาย ใช้ว่าทุกศพจะมีตะปูในจอมูกเหมือนกันหมด’ คิดดังนั้นจึงแสวงขึ้นไปยังหลุมอื่น หวังเลียงขุดศพขึ้นมาตรวจดู ก็ไม่พบบาดแผลใด ๆ เมื่อตรวจในจอมูกก็ไม่พบสิ่งใดซึ่งเป็นสาเหตุของการตาย นางหยางจึงพูดขึ้นว่า “ใคร ๆ ต่างก็ยกย่องเปาบุ้นจิ้นประดุจแสงสว่างในยามสิ้นหวัง ในยามนี้กระทำเสมือนหนึ่งตั้งใจจะฉุดคร่าชีวิตผู้ที่ตาย”

หวางเลียงไม่รู้จะได้ตอบประการใด ในระหว่างนั้นมีคนชราอายุราวเจ็ดสิบเศษ ถือไม้เท้าเดินเข้ามาเบื้องหน้าของหวางเลียงพลงไต่ถามถึงเรื่องราวดังกล่าว หวางเลียงจึงเล่าให้ฟัง คนชราฟังแล้วก็ชี้ไปทางนางหยางพลงพูดว่า “เจ้าอย่าชี้ไปทางหลุมศพอื่นสิ เจ้าโยนความผิดไปให้ผู้ตายเช่นนี้ จะทำให้เจ้าได้รับโทษสถานเดียว” จากนั้นคนชราก็ชี้ไปยังหลุมศพหนึ่ง พลงพูดกับหวางเลียงว่า “นี่แหละคือหลุมศพของเหมยเสียวจิว” พูดจบก็เดินจากไป

ส่วนหวางเลียงรีบชุดศพขึ้นมาพิสูจน์ ในที่สุดก็พบตะปูสองตัวอยู่ในจมูกของศพจริง ๆ เขาจึงจับตัวนางหยางกลับไปรายงานให้เป่าบั่นจันทราบ หลังจากเป่าบั่นจันไต่สวนจนพบว่านางหยางเป็นผู้ฆ่าเหมยเสียวจิวแล้ว จึงตัดสินลงโทษประหารชีวิต ชาวบ้านผู้ได้ยินได้ฟังคดีเรื่องนี้ล้วนประหลาดใจในความพิสดารทั้งสิ้น

คดีศาลาริมน้ำ

ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

ณ เมืองไคฟง มีเศรษฐีผู้หนึ่งชื่ออู่สือเอ้อ เป็นคนชอบคบค้าสมาคมกับบัณฑิตที่มีชื่อเสียง เขามีภรรยาแซ่เซีย นางเซียมีรูปร่างหน้าต่ายั่ววนใจ ชาย อู่สือเอ้อมีเพื่อนรู้ใจชื่อหานหม่าน เป็นบุรุษที่องอาจสง่างาม เขามักจะไปมาหาสู่ที่บ้านของอู่สือเอ้ออย่างสนิทสนม ฝ่ายนางเซียมักใช้วาจาจั่ววยวนให้ทำอยู่เสมอ แต่หานหม่านเพื่อนรักของอู่สือเอ้อนั้นเคารพนางดังพี่สะใภ้ ไม่เคยคิดที่จะลวนลามนางเลย

วันหนึ่งในช่วงปลายฤดูหนาว เกล็ดหิมะปลิวสะบัด หานหม่านมาพบอู่สือเอ้อเพื่อชมหิมะ บังเอิญเจ้าของบ้านยังไม่กลับจากท้องไร่ ฝ่ายนางเซียแจ้งว่าหานหม่านมาถึง ก็รีบออกไปพบพร้อมรอยยิ้มอันพร่าวไปด้วยเสน่ห์ของนาง เชื้อเชิญหานหม่านไปนั่งในห้อง แล้วเข้าครัวตระเตรียมสุราและอาหารมาเลี้ยงรับประทานด้วยกัน นางนั่งลงใกล้ชิดข้างกายเขา ตี๋มสุราจนพอเคลิบเคลิ้ม แล้วพูดขึ้นว่า

“ท่านอา วันนี้อากาศหนาวเย็น อาหญิงคงกำลังรอคอยท่านกลับไปร่วมตี๋มสุราอยู่เหมือนกัน ใช่มั้ยล่ะ”

หานหม่านตอบว่า “ข้าฐานะยากจน สุรานั้นแม้จะพอมั้ย แต่ก็ไม่มากมายเช่นนี้”

นางเซียมีใจชักชวนเขา หลังจากตี๋มสุราไปหลายจอก นางก็เริ่มปล่อยเนื้อปล่อยตัว รินเหล้าโน้มน้าวส่งให้พลาญพูดว่า “ท่านอาลองจิบดูสิว่ารสชาติดี

ไหม”

“กรุณาอย่าทำเช่นนี้ หากท่านพี่ผู้รู้เข้า เขาก็ต้องตัดไม้ตีกับข้าเป็นแน่ ต่อไปกรุณาอย่าทำเช่นนี้อีก” หานหม่านพูดอย่างตกใจ จากนั้นก็รีบผลักเก้าอี้ลุกขึ้นเดินออกไป บังเอิญพบกับอู๋สือเอ๋อซึ่งฝ่าหิมะกลับมาพอดี เมื่ออู๋สือเอ๋อพบกับหานหม่านก็ปรารภนาให้เขาอยู่ต่อ แต่หานหม่านปฏิเสธว่ามีธุระ ไม่อาจอยู่สนทนาด้วยได้ แล้วรีบล้าลาจากไป

เมื่ออู๋สือเอ๋อเข้าไปในบ้าน เห็นหน้าภรรยา ก็ถามขึ้นว่า “หานหม่านมาที่นี้ ไยจึงไม่อยู่รอพบข้า”

นางเซี่ยตอบด้วยความโกรธว่า “ท่านช่างมีเพื่อนที่แสนดีจริง ๆ นะ รู้ว่าท่านไม่อยู่ก็มาพบ ข้าอุตส่าห์เห็นแก่ไม้ตีก่า ๆ เตรียมสุราอาหารมารับรอง แต่เขากลับใช้วาลวนลามข้า พอถูกข้าตวาดเขาก็หมดสนุก แล้วเดินจากไป ท่านจะถามถึงเขาทำไมกัน” อู๋สือเอ๋อเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง แต่มักล้าพูดอะไร

ผ่านไปหลายวัน หิมะหยุดตก ท้องฟ้าปลอดโปร่ง หานหม่านเข้าเมือง บังเอิญพบอู๋สือเอ๋อเดินผ่านมาที่มุมถนน จึงเข้าไปใกล้แล้วเชิญเข้าไปดื่มสุราในโรงเตี๊ยม หานหม่านเอ่ยขึ้นว่า

“พี่สะไภ้เป็นหญิงไม่ดี ตั้งแต่บัดนี้ข้าไม่อาจไปพบท่านที่บ้านได้อีกต่อไปแล้ว ด้วยเกรงว่าจะเป็นที่ครหานินทา”

“น้องพี่ ไยจึงเอ่ยวาจาเช่นนั้นเล่า นั่นเป็นเพราะนางพูดจาไม่ระวัง ขอให้เห็นแก่ไม้ตริของเราแต่เก่าก่อน เจ้าจงอย่าถือสานางเลยนะ” อู๋สือเอ๋อกล่าว

“ท่านพี่จงระวังนางไว้ให้ดี ข้าขอเตือนท่านเพียงเท่านี้ แล้วข้าจะไม่เตือนอะไรท่านอีก” หานหม่านเตือน หลังจากดื่มเสร็จต่างคนก็ต่างแยกย้ายกันไป

ฤดูใบไม้ผลิปีต่อมา อุ่หลาน ลูกของหานหม่านซึ่งเป็นพ่อค้าอยู่ที่ซูโจว มีหนังสือมาชวนหานหม่าน ฝ่ายหานหม่านปรารภนาจะไปพบอา ก่อนออกเดินทางก็แวะหาอู๋สือเอ๋อเพื่อเอ่ยคำอำลาแต่ไม่พบ กว่าอู๋สือเอ๋อจะรู้ว่าหานหม่านไปซูโจวแล้วก็ล่องเลยไปสัปดาห์แล้ว

อู่สือเอ๋อมีคนรับใช้คนหนึ่งชื่อวางจี มีปัญญาเฉียบแหลม วาจาคมคาย ทำให้นางเซี่ยมีจิตพิศواس จนกระทั่งลอบเป็นชู้กัน มีความสัมพันธ์แนบแน่น วันหนึ่งอู่สือเอ๋อต้องเดินทางไปเมืองเหอโซ่วเพื่อเก็บบัญชีสินค้า จึงให้วางจีไปกับเขา เนื่องจากว่าวางจีอวอร์ดนางเซี่ยเป็นอันมาก จึงอึดเอื้อนไม่ยอมไป แต่ถูกอู่สือเอ๋อตำราว่าจันต้องจำใจจัดแจงสัณการะเพื่อเตรียมออกเดินทาง ครั้นใกล้เวลาออกเดินทาง วางจีก็เข้าไปพบนางเซี่ยถึงในห้องเพื่อปรึกษากัน นางเซี่ยแนะนำว่า

“ขอเพียงท่านวางแผนกำจัดเขาให้ได้ เมื่อกลับมาช่าย่อมมีทางจัดการเอง” วางจีตักปากรับคำด้วยความยินดี

เมื่ออู่สือเอ๋อและวางจีออกเดินทางมาได้หลายวัน จนกระทั่งถึงเมืองจีวเจียง ก็จ้างวานคนที่เคยรู้จักกันในอดีตชื่อหลี่เอ๋อเซาให้แจวเรือข้ามบึงเฮยหลงถัน ตกค่ำก็เทียบเรือพักที่หน้าศาลเจ้าหลงหวังเมี่ยว ชื่อรูปและกระดาษเงินกระดาษทองเพื่อกราบไหว้เจ้าที่ วางจีคอยรับใช้ด้วยความระมัดระวัง ฝ่ายอู่สือเอ๋อดื่มจนเมามาย ส่วนหลี่เซาไปพักผ่อน กลางดึกอู่สือเอ๋อเกิดปวดปัสสาวะขึ้นมาจากจีจึงพยุ่งไปที่หัวเรือ ฉวยโอกาสขณะที่เขายังเมาค้างไม่ได้สติอยู่นั้น ผลักตกลงกลางแม่น้ำ จากนั้นก็แสวงตักใจ ร้องตะโกนขึ้นว่า “ช่วยด้วย! เจ้านายตกน้ำแล้ว!” หลี่เซาตื่นขึ้นมาก็ไม่ทราบว่าจะช่วยชีวิตอู่สือเอ๋อด้วยวิธีใด เนื่องจากน้ำในแม่น้ำลึกมาก อีกทั้งเป็นเวลากลางคืน

จนกระทั่งวันรุ่งขึ้น วางจีพูดกับหลี่เซาว่า “ไม่รู้จะทำประการใด คงจะต้องกลับไปแจ้งเรื่องนี้ให้ทางบ้านทราบ”

ในใจของหลี่เซารู้สึกสงสยว่าการตายของอู่สือเอ๋อคงมีเงื่อนงำอยู่ แต่ก็จำต้องถ่อเรือข้ามฟากกลับไป ฝ่ายวางจिनั้นรีบเดินทางกลับบ้าน เมื่อพบนางเซี่ยก็บอกเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น นางเซี่ยฟังแล้วยินดียิ่งนัก นางตั้งปายสถิติวิญญานของเจ้าบ้านขึ้น จากนั้นก็ดื่มกินหาความสุขสำราญกับวางจีอยู่เป็นนิจ เพื่อนบ้านต่างรู้เห็นแต่ก็ไม่ปริปาก ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็น

ฝ่ายหนานหม่านอยู่ที่เมืองซูโจวหลงไหลชื่นชมทัศนียภาพของฤดูใบไม้ผลิ

มักจะออกมาเดินเล่นนอกเมือง ครั้งหนึ่งบังเอิญผ่านมาที่ศาลาริมน้ำ มองเห็น
อู๋สือเอ๋ออยู่แต่ไกล หานหม่านจำได้จึงรีบเดินเข้าไปจับมือทักทายพลางพูดว่า
“พี่ท่านทำไมมาถึงที่นี่ได้”

อู๋สือเอ๋อหน้าตาซูบซีด ขมวดคิ้วพลางพูดกับหานหม่านว่า “นับตั้งแต่น้อง
ท่านจากมา ข้าก็รู้สึกคิดถึงอยู่เสมอ บัดนี้ข้ามีเรื่องหนึ่งที่ยากฝักฝาง หวัง
ว่าน้องท่านคงไม่ปฏิเสธ”

“เชิญพี่ท่านไปนั่งบนศาลาก่อนเถิด” หานหม่านชวน ครั้นแล้วทั้งสองก็
ขึ้นไปนั่งบนศาลา

หานหม่านเอ่ยขึ้นว่า “วันก่อนเนื่องจากท่านลุงมีหนังสือมานัดหมาย ข้า
จึงมาคอยพบพี่ท่านเพื่ออำลาสักครั้ง แต่ก็ไม่ได้พบ บัดนี้นับเป็นโชคดีที่ได้
พบกันอีก ไยพี่ท่านจึงดูกลัดกลุ้มไม่มีความสุขเล่า”

อู๋สือเอ๋อร้องให้พลางพูดว่า “วันนั้นข้าไม่ฟังคำน้องท่าน จึงทำให้ต้องจาก
กันชั่วคราว ความรู้สึกนี้ยากที่จะบรรยายได้หมดด้วยคำพูด”

หานหม่านไม่รู้ว่าอู๋สือเอ๋อได้เสียชีวิตไปแล้ว จึงตอบกลับไปว่า “พี่ท่าน
เป็นคนเข้มแข็งไยจึงกล่าวเช่นนั้น” อู๋สือเอ๋อจึงเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตน
อย่างละเอียด หานหม่านฟังแล้วรู้สึกขนลุกชู กอดอู๋สือเอ๋อไว้ แล้วพูดว่า

“ที่ท่านพูดคงไม่ใช่ความฝัน หากเกิดเรื่องเช่นนี้จริง มันต้องไม่กล้ารับ
ผิดเป็นแน่ ข้าขอถามท่านสักหน่อย ขณะตกน้ำในคืนนั้นมีผู้รู้เห็นหรือไม่”

“หลี่เอ้อเซาที่อยู่เจิ่นเจียงไซ่จะต้องรู้เรื่องแน่ ข้ากับเจ้าอยู่กันคนละภพ
ยากนักที่จะได้พบกันอีก นับแต่นี้ไปเราต้องจากกันแล้ว” อู๋สือเอ๋อพูดจบ
หานหม่านก็ล้มลงสลบไสลไม่ได้สติอยู่นาน เมื่อฟื้นขึ้นก็มองหาเพื่อนรัก แต่
ไม่พบ จึงรีบกลับไปยังที่พักในซูโจว บอกกับลุงว่า

“ทางบ้านมีจดหมายด่วนส่งมา จำเป็นต้องรีบกลับ หากหมดเรื่องทางนั้น
แล้วข้าจะกลับมาใหม่” อู๋หลานจะรั้งไว้อย่างไรก็ไม่อยู่

ยามที่หานหม่านเดินทางกลับมาถึงชนบท ก็เป็นเวลาที่อู๋สือเอ๋อเสียชีวิต
ไปแล้วหกสิบวัน หานหม่านจึงจัดรูปและกระดาษเงินกระดาษทอง ร้องให้

เช่นไหว้อยู่หน้าโลงศพ ฝ่ายนางเชี้ยยังคงโกรธแค้นเขาอยู่ จึงไม่ยอมออกมาพบหน้า

ห่านหม่านกลับถึงบ้านก็คิดที่จะไปฟ้องร้อง แต่ยังไม่มีหลักฐาน จึงกลับไปพบลุงที่ซูโจวอีกครั้งหนึ่ง และเล่าเรื่องที่เพื่อนรักถูกทำร้ายอย่างไม่เป็นธรรม

อู่หลานฟังแล้วจึงว่า “นี่เป็นเรื่องของคนอื่น ทั้งยังมิได้มีการพิสูจน์อย่างแน่ชัด เจ้าอย่าหาเรื่องเดือดร้อนเลย”

ห่านหม่านหัวเราะพลาญพูดว่า “หลานกับอู่สือเอ๋อมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น สาบานจะร่วมเป็นร่วมตาย เพียงแค่เหตุที่มีพี่สะใภ้แล้ว จึงทำให้เรื่องราวบานปลายเช่นนี้ เมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมา วิญญาณของอู่สือเอ๋อได้มาไหว้วานข้าด้วยตนเอง แล้วจะให้ข้าตัดใจทิ้งเรื่องนี้ไปได้อย่างนั้นหรือ”

“เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าได้ยินมาว่าเปาบุ้นจิ้นเพิ่งถึงเมืองหลวง หลังจากไปแจกจ่ายเสบียงยังชายแดน เจ้าจงไปยื่นคำร้องต่อท่าน บางทีอาจจะช่วยให้ความเป็นธรรมแก่สหายเจ้าได้” อู่หลานเสนอ

ห่านหม่านเห็นด้วยกับคำพูดของลุง ในคืนนั้นเขาจึงเร่งเดินทางไปเมืองหลวง ตรงไปยังศาลไคฟงเพื่อฟ้องร้อง

เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้สวนแล้ว จึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ศาลไปคุมตัววางจี้และนางเชี้ยมาสอบสวนในศาล วางจี้และนางเชี้ยต่างไม่ยอมรับสารภาพ สอบสวนอยู่หลายวันก็ยังไม่สามารถตัดสินชี้ขาดได้ เปาบุ้นจิ้นคิดว่า ทั้งสองคนมีความผิดในข้อหาเป็นชู้จริง แต่ข้อหาวางแผนฆ่าคนนั้นยังไม่มีหลักฐาน ทำอย่างไรจึงจะให้พวกเขา รับสารภาพออกมาได้แล้ว คิดดังนั้นจึงเรียกตัวห่านหม่านมาถามว่า

“เพื่อนรักของเจ้าได้บอกหรือไม่ว่าคนที่พาข้ามฟากในวันนั้นเป็นใคร”

“หลี่เอ๋อเซา ที่เจิ่นเจียงไซ่ห่วยครับท่าน” ห่านหม่านตอบ

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นสั่งให้หวงซิงเดินทางไปเจิ่นเจียงไซ่ เพื่อนำตัวหลี่เอ๋อเซามาที่ศาล เมื่อไต่ถามถึงต้นสายปลายเหตุของเรื่องราวดังกล่าว หลี่เอ๋อเซาก็ตอบว่า “ในคืนนั้นหลังจากที่อู่สือเอ๋อตกน้ำแล้ว วางจี้ก็ร้องตะโกน

บอก รอจนข้าน้อยลูกขึ้นมามากก็ช่วยไม่ทันเสียแล้ว"

เมื่อได้สวนได้ความ เปาบุ้นจิ้นก็เบิกตัวผู้ต้องหาขึ้นศาลเพื่อพิจารณาคดีอีกครั้ง วางจีเห็นหลี่เอ้อเซาอยู่ข้าง ๆ ก็แสดงสีหน้าหวาดกลัว และในที่สุดทั้งสองผู้ต้องหา ก็ยอมรับสารภาพโดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีลงโทษรุนแรงแต่อย่างใด คดีอันซับซ้อนจึงคลี่คลายลงได้ จากนั้นวางจีและนางเซี่ยก็ถูกคุมตัวไปแดนประหาร ส่วนหลี่เอ้อเซาก็ได้รับเงินเป็นรางวัลกลับไป หานหม่านนั้นมีน้ำใจต่อเพื่อน ช่วยเรียกร้องความเป็นธรรมให้ ต่อมาเมื่อสืบได้ความว่า อุ๋สือเอ๋อมีลูกสาวอายุสิบสี่ปี ซึ่งก็ให้แต่งงานกับลูกชายของหานหม่าน สำหรับทรัพย์สินในบ้านของอุ๋สือเอ๋อนั้นให้ลูกสาวของเขาเป็นผู้รับช่วงต่อไป

คดีพระยาเทครัว

ชนากานต์ นาไทย แปล

เล่ากันว่าที่ชีอู่ มีคนผู้หนึ่งแซ่ชื้อ ชื่อสิงชิง ลักลอบเป็นชู้กับลูกสะใภ้แซ่ช่ง วันหนึ่งลูกชายของเขาทราบเรื่องจึงผูกคอตาย สิงชิงดีใจเป็นยิ่งนัก แต่ลูกสะใภ้แซ่ช่งโศกเศร้าเสียใจมากที่สามีของตัวเองตาย จึงไม่ยอมร่วมอภิรมย์กับสิงชิงอีกต่อไป

แต่ลูกชายของเขายังมีเมียรองอีกคนหนึ่งมีรูปโฉมงดงาม สิงชิงก็หันไปเสพสุขด้วยทั้งวันทั้งคืน จนเป็นที่ครหาว่าลือกันไปทั่วมณฑล ผู้คนต่างขนานนามให้เป็นพระยาเทครัว นอกจากนี้หลานของสิงชิงสองคน ซึ่งแม่อายุยังน้อยอยู่ก็ยั้งใช้ของขวัญอันล้ำค่าไปขอหมั้นมาเป็นหลานสะใภ้ใหญ่ หลานชายของตัวเองอายุยังไม่ถึงสิบขวบ แต่สะใภ้ที่แต่งเข้ามากลับมีอายุถึงสิบหกปี เมื่อเข้าบ้านจึงตกเป็นเมียของเฒ่าสิงชิงไปโดยปริยาย

สะใภ้แซ่ช่งมีความตรอมใจในกิตติศัพท์อันฉาวโฉ่ ก็ตายลงด้วยความชอกช้ำ และต่อจากนั้นไม่นานสิงชิงก็ถูกผีร้ายตามตัวไปสู่ปรโลกด้วย แต่สิงชิงกลับร้องเรียนขึ้นเป็นความว่า

‘คำร้องเรื่องความกตัญญู อันสะใภ้ซึ่งกอบปรด้วยคุณธรรมย่อมต้องปรนนิบัติให้ความเคารพต่อพ่อสามี คำนี้ความกตัญญูเหนือสิ่งอื่นใด แต่ลูกสะใภ้ของข้ากลับหยิ่งยโส ใจร้ายอย่างหาที่เปรียบมิได้ เมื่อไม่สมปรารถนา ก็คิดแผนร้าย ป้ายสีจนข้าเสียชื่อเสียง ตายมาด้วยความอัปยศ ข้าน้อยมีญาติชื่อช่งฉุน เป็นพยานอยู่ ขอโปรดตรวจตราสืบสวนให้จงหนัก เพื่อให้รู้ว่าจะหา

ความมกัตัญญได้จากไหน'

เมื่อเปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องเสร็จก็พูดด้วยความโกรธว่า

“ลูกสะไภ้ไร้ความมกัตัญญ สมควรจะได้รับโทษอย่างไร?”

แล้วจึงสั่งให้เอาตัวสะไภ้แซ่ซ่งมาสอบสวน เมื่อพลฝีมือจับเอาตัวสะไภ้แซ่ซ่งมาถึง นางก็ชี้แจงว่า

“ชี้แจงการร้องเรียนเรื่องความมกัตัญญ ข้าน้อยยอมไม่กล้าที่จะเอ่ยสมญานามที่เรารู้กันทั่วไปว่าพระยาเทครัว ชื่อเช่นนี้จะให้สรรเสริญเชิดชมได้อย่างไรเล่า เพราะข้าน้อยมีสัมพันธ์เชิงชู้อยู่กับบิดาสามีดอก จึงควรเป็นเหตุที่แก้แค้นความมกัตัญญ”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังการชี้แจงแล้วก็ร้องขึ้นด้วยโทสะว่า

“แท้ที่จริงมันมีเรื่องแบบนี้เอง! มนุษย์ยอมไม่ใช่สัตว์เดรัจฉาน จึงมีพฤติกรรมเลวทรามถึงขนาดนี้ได้ ชื่อสิ่งซึ่ง เจ้าประพฤติต่ำทรามจนถึงเยี่ยงนี้! แล้วยังมีหน้ามาฟ้องผู้อื่นว่าไม่มีความมกัตัญญอีกหรือ?”

สิ่งซึ่งพยายามปฏิเสธแก้ตัว เปาบุ้นจิ้นจึงพูดขึ้นว่า

“ข้าเองก็เคยได้ยินชื่อเสียงอันฉาวโฉ่ของเจ้ามาบ้าง ยังคิดยืนกราน บิดพลีวอยู่อีกหรือ?”

จากนั้นสะไภ้แซ่ซ่งก็เล่าเรื่องอันน่าอัปยศทั้งปวงในบ้านให้เปาบุ้นจิ้นฟังโดยละเอียด เปาบุ้นจิ้นจึงถามขึ้นว่า

“ซ่งฉุนเล่าเป็นใครกัน?”

สะไภ้แซ่ซ่งตอบว่า

“ก็คงเป็นคนแก้ตัวหาด้วยเช่นกัน”

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ไปจับเอาตัวซ่งฉุนมา ถามว่า

“ซ่งฉุน ข้าแค่เห็นหน้าเจ้าก็รู้สึกรังเกียจแล้ว ทำไมเจ้าบังอาจมาเป็นพยานให้ชื่อสิ่งซึ่ง? ช่างน่าชังนัก! เจ้าหน้าที่ เอาตัวซ่งฉุนไปตัดสินทั้งเสียก่อนจะได้ไม่พูดจาเลอะเทอะสุมสี่สุมห้าอีก”

แล้วเปาบุ้นจิ้นก็สั่งลงโทษ ให้ตัดอวัยวะเพศของสิ่งซึ่งทิ้ง จากนั้นเอาลูก

ไฟรอกปากคนทั้งสอง เนื้อหนังของทั้งคู่ก็เปื่อยยุ่ยลง พอลมโชยมาก็กลับ
ร่างเป็นมนุษย์อีก เปาบุ้นจิ้นจึงจารึกคำตัดสินไว้ว่า 'ในอดีตเคยมีบันทึก
เรื่องพ่อมัวสมสู่กับลูกสะใภ้ ชื่อสิงซึ่งเป็นคนเช่นไรเล่าจึงบังอาจประพฤติกกรรม
เช่นนั้นโดยไม่คำนึงถึงจารีตครองธรรม ขาดหิริโอตัมปะ ไม่ต่างอะไรกับสัตว์
เดรัจฉานเลย ทั้งยังกลับคิดฟุ้งว่าลูกสะใภ้ออกตัญญูอีก หากในได้หล้ามีสะใภ้ที่
ออกตัญญูเช่นนี้ก็ย่อมไม่รู้ที่จะหากตัญญูตาธรรมได้ที่ไหน ช้ายังมีช่งฉุนมาเป็น
พยาน ก็ยิ่งผิดต่อจารีต คดีนี้เป็นอย่างไร คนที่เกี่ยวข้องเป็นคนชนิดไหน แล้ว
ยังจะมาพยายามช่วยเหลืออีก? เห็นศาลนี้เป็นอย่างไรถึงได้กล้าทำบังอาจ
อย่างนี้ จึงขอเพิ่มโทษให้สาหัสจะได้หลาบจำไม่ทำความผิดอีก'

เมื่อตัดสินเสร็จ เปาบุ้นจิ้นก็พิพากษาว่า

"ให้ชื่อสิงชิ่ง และช่งฉุนไปเกิดเป็นเต่า สะใภ้แซ่ช่งรักษาพรหมจรรย์ไป
จนหมดอายุขัย แล้วไปเกิดเป็นหมอดู ทำนายทายทักโดยใช้กระดองเต่า เอา
ไพลนกระดองเต่าอยู่เสมอ เป็นการตอบแทนผลกรรม"

คดีผลแดงโมผลิตอก

ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

หลังจากที่เปาบุ้นจิ้นแจกจ่ายข้าวบรรเทาความทุกข์แก่ราษฎรแล้ว ขณะเดินทางกลับเมืองหลวง ผ่านเมืองเวินโจว ในคืนนั้นบังเอิญฝันเห็นแดงโมสีผลผลิตหนึ่งผลิตอก จึงปล้นตื่นขึ้นในกลางดึกใคร่ครวญถึงความฝัน แต่ไม่อาจรู้ถึงสาเหตุความฝันได้

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นไปมอบหมายราชการในราชสำนัก พบหลวงจีนสามรูปสนทนาธรรมอยู่บนถนน ขณะเดินทางกลับเห็นหลวงจีนทั้งสามนั้นยังไม่ไปที่ใด เมื่อเห็นศีรษะที่ถูกโกนใหม่ ๆ ของพวกเขา มีสีเขียวเหมือนแดงโม ก็ปล้นนึกถึงความฝันเมื่อคืนก่อน จึงสั่งให้นำตัวหลวงจีนทั้งสามมายังศาลเพื่อไต่ถามว่า “ท่านทั้งสามมีนามว่าอะไร”

“อาตมานามหยุนไว่ ส่วนทั้งสองท่านนี้มีนามว่าหยุนเปี้ยว และหยุนจี้ เราต่างเป็นศิษย์ร่วมอาจารย์เดียวกัน” หลวงจีนรูปหนึ่งตอบ

“ท่านจำวัดอยู่ที่แห่งใด” เปาบุ้นจิ้นถามต่อ

หยุนไว่ตอบว่า “อาตมาต่างเดินทางธุดงค์ไปยังที่ที่ห่างไกล ร้อนเร่ไปยังที่ต่าง ๆ จึงไม่มีหลักแหล่งที่แน่นอน เมื่อวานนี้เราเดินทางมาถึงเมืองนี้ จึงขอพักอาศัยชั่วคราวที่โรงเตี๊ยมของโหวซือเจิ้งทางประตูด้านตะวันออก อาตมาคิดว่าจะไม่อยู่ที่นี้นานเช่นกัน”

เปาบุ้นจิ้นถามอีกว่า “พวกท่านหลวงจีนทั้งสี่รูป ไยจึงออกมาเพียงสามรูปเล่า”

“เรามีเพียงสามรูปเท่านั้น ไม่มีใครอื่นอีก” หยุนไว่ตอบ

จากนั้นเปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ลูกน้องนำตัวโหวซือเจิ้งมาสอบถามว่า “เมื่อวานนี้หลวงจีนที่มาพักยังโรงเตี๊ยมของเจ้ามีกี่รูป”

“สามรูปครับท่าน” โหวซือเจิ้งตอบ

เปาบุ้นจิ้นจึงถามต่อว่า “หลวงจีนกลุ่มนี้บอกว่ามีด้วยกันทั้งหมดสี่รูป เจ้าจะปิดบังร่องรอยหลวงจีนอีกรูปหนึ่งไว้เพื่ออะไร”

“มีหลวงจีนอีกรูปนามหยุนจง จิตใจรักสันโดษ เอาแต่นั่งกรรมฐานอยู่ชั้นบน ไม่ยินดีพบปะผู้คน หลวงจีนทั้งสามนั้นกำชับมิให้ข้าน้อยบอกใคร เพื่อหลีกเลี่ยงคนอื่นไปแสดงคารวะ ซึ่งอาจเป็นการรบกวนจิตใจอันสงบของท่าน” โหวซือเจิ้งตอบ เปาบุ้นจิ้นทราบเรื่องแล้วก็ออกจากโรงเตี๊ยมไป จากนั้นจึงบัญชาให้ลูกน้องนำตัวหลวงจีนหยุนจงมาไต่สวน

เมื่อหยุนจงมาถึง เปาบุ้นจิ้นสังเกตเห็นว่า หลวงจีนหยุนจงมีใบหน้าดงามละม้ายสตรี หยุนจงคุกเข่าตรงหน้าเปาบุ้นจิ้น สะอื้นให้พลาญแล้วว่า “ข้าน้อยมีชื่อปลอมว่า หยุนจง ชื่อจริงคือ ชื่อเหม่ย บิดาข้าน้อยนามปีเหวิน เดินทางมาพร้อมกับข้าน้อย มารดา และบ่าวนามเจาเป่า เพื่อไปรับตำแหน่งในกรมการเมือง เมื่อเดินทางมาถึงที่ที่เป็นเนินเขาสูงแห่งหนึ่ง ซึ่งข้าน้อยไม่ทราบว่าเป็นที่แห่งใด รอบข้างไร้ผู้คน ระหว่างทางบิดามารดาของข้าน้อย และเจาเป่าก็ถูกหลวงจีนทั้งสามสังหารจนถึงแก่ความตาย คนهامก่ียวต่างเตลิดหนีไปหมด เหลือข้าน้อยเพียงผู้เดียว ซึ่งถูกบังคับให้ปลงผม ปลอมตัวเป็นหลวงจีน ระเห่ร้อนไปตามที่ต่าง ๆ จนกระทั่งบัดนี้เวลาล่วงเลยมาครึ่งปีแล้ว ข้าน้อยรักตัวกลัวตาย บัดนี้ปรารถนาที่จะเล่าเรื่องนี้ให้กระจ่างต่อศาล เพื่อล้างแค้นแทนบิดามารดา ขอให้ไต่ท้าวโปรดไต่สวนให้ได้ความกระจ่าง เพื่อล้างความอยุติธรรมให้แก่พวกท่าน” เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้น จึงตัดสินใจว่า

“คดีนี้พิจารณาแล้วเห็นว่า หลวงจีนหยุนไว่ หยุนเปี้ยว และหยุนจี้ พฤติกรรมโหดชั่ว ร่วมมือสังหารผู้คนอย่างโหดเหี้ยม ปลอมตัวเป็นหลวงจีน ร่อนเร่ไปยังที่ต่าง ๆ ทุกเช้าค่ำ พฤติกรรมเหี้ยมโหด จิตใจโสมม เป็นกาฝาก

สังคมโดยแท้ ประพฤติชั่วโดยไร้ความยำเกรงต่อเทพยดา จิตใจต่ำทรามไร้
ความเมตตา ปี่เหวินผู้รับตำแหน่งในกรมการเมือง เดินทางด้วยความยาก
ลำบาก นางซือหม่ยติดตามบิดามารดา ผ่านเทือกเขาทुरกันดาร ฝ่ายลวง
จันททั้งสามกระทำทารุณคร่าชีวิตคนทั้งตระกูลในชั่วพริบตา ผู้ที่ตายต้องจบ
ชีวิตลงอย่างอนาถ ทอดร่างทิ้งอยู่ท่ามกลางลมฝน ผู้ที่เป็นต้องทนอภัยศอดสู
ร้อนเรไรที่พึง จิตใจที่ไร้เมตตาธรรมและการกระทำอันโหดชั่วนี้ แม้รู้ถึงองค์
พระยูไลพุทธเจ้า ผู้สงบอยู่ในอุเบกขาก็จะต้องประณาม หากนรกอเวจีมีจริงก็
คงส่งให้ไปเกิดเป็นวัวเป็นควายในที่นั้น ใช้หลักกรรมธรรมะ ถึงจะมีจริงแต่ก็
อาจเห็นผลในชาติหน้า ส่วนอำนาจแห่งราชทัณฑ์จึงจะชดใช้ความผิดในชาติ
นี้ได้ ดังนั้นจึงตัดสินให้ประหารชีวิตกลุ่มโจรหัวโล้นนี้ เพื่อความผาสุกของ
เหล่าราษฎร”

เปาบุ้นจิ้นได้ส่งหนังสือรายงานขึ้นไปยังทางการเพื่อแจ้งผลการพิจารณา
จากนั้นก็รีบตัดสินประหารหลวงจีนทั้งสามรูป แล้วเสียบหัวประจานโดยไม่รั้ง
รอ อีกทั้งยังมีหนังสือให้นำตัวนางซือหม่ยส่งกลับภูมิลำเนาเดิม เพื่อพบหน้า
ญาติพี่น้อง ในช่วงเวลานั้นมีพ่อค้าใหญ่ผู้หนึ่งชื่อเฮ่อชานเต๋อ ซึ่งสูญเสียภรรยา
ไปแล้ว เขาเห็นว่านางซือหม่ยรูปโฉมงดงาม จึงรับมาเป็นภรรยา ภายหลัง
นางได้ให้กำเนิดลูกชายชื่อ เฮ่ออีหนฺวาน เมื่อเติบโตใหญ่ก็สอบเข้ารับราชการได้
เป็นชั้นที่หนึ่ง ในขณะที่เดินทางไปรับตำแหน่ง ผ่านเขาสูงหนึ่ง พบซากกระดูก
ราวกับมีชีวิตสามกอง เฮ่ออีหนฺวานเห็นแล้วเวทนายิ่งนัก จึงสั่งให้จัดการฝัง
ฝายนางซือหม่ยทราบเรื่องก็ออกไปดูสภาพของเนินเขา แล้วร้องให้พูดขึ้นว่า
“ที่แห่งนี้คือที่ที่พ่อแม่ข้าถูกโจรหัวโล้นฆ่าตายในวันนั้นนั่นเอง” จากนั้นนางจึง
กีดนิ้วหยดเลือดลงบนกระดูก ปรากฏว่าเลือดซึมเข้าไปในกระดูก แสดงว่าเป็น
อัฐิของบิดามารดาของนาง จากนั้นจึงนำกลับบ้านไปประกอบพิธี ส่วนกระดูก
ของเจาเป่า ถูกฝังไว้ข้างศาลา และตั้งศิลาจารึกเพื่อเป็นอนุสรณ์

คดีป้ายสีชิงภรรยา

ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

ณ อำเภอหยังผิง มีชายผู้หนึ่งชื่อโจวอี แต่งภรรยาชื่อนางเหลียง บุตรีชื่ออวี๋เหม่ย อายุเพิ่งจะย่างเข้าสิบหกปี รูปโฉมงดงาม ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของมารดาเป็นนิจ ยึดถือคุณธรรมทั้งสี่เป็นที่ตั้ง เป็นที่ยกย่องสรรเสริญในหมู่บ้าน เมื่ออายุประมาณหกถึงเจ็ดปีได้รับหมั้นหยางหยวนซึ่งเป็นเพื่อนบ้าน ครั้นถึงเวลาเตรียมจะจัดพิธีแต่งงานกลับถูกขัดขวางด้วยงานศพของมารดา ฝ่ายอู่เหอ คหบดีท้องถิ่นเดินทางมายังท้องที่เพื่อทวงหนี้ บังเอิญผ่านบ้านของโจวอี จึงหันไปมองดูรอบ ๆ ก็พบอวี๋เหม่ยซึ่งกำลังปักผ้าอยู่บนระเบียง รูปโฉมงดงามยิ่งนัก จึงเดินและเล็มอยู่ด้วยความพึงใจ ครั้นแล้วจึงถามบ่าวไพร่ว่า

“แม่นางผู้นี้เป็นบุตรของผู้ใด ช่างน่ารักยิ่งนัก”

“แม่นางผู้นี้ชื่ออวี๋เหม่ย เป็นบุตรตระกูลโจว” บ่าวไพร่ตอบ

“มีคู่หมั้นคู่หมายหรือยัง” อู่เหอถามต่อ

“ไม่ทราบขอรับ”

อู่เหอมีใจต่อนางอวี๋เหม่ย เฝ้าคะนิงหาทั้งวันทั้งคืน จึงไปวิ่งวอนให้เว่ยเหลียงเป็นพ่อสื่อ

ครั้นเว่ยเหลียงไปพบโจวอี ก็พูดขึ้นว่า “บ้านอู่เหอนั้นทรัพย์ศฤงคารมากมาย ที่นากว้างใหญ่มั่งคั่งมาหลายชั่วคน วงศ์ตระกูลรุ่งเรือง ปราบปรามจะเป็นลูกเขยของท่าน จึงสั่งให้ข้ามาเป็นพ่อสื่อ หวังอย่างยิ่งว่าท่านจะยินยอม”

โจวอี้ตอบว่า “บ้านตระกูลอยู่นั้นเป็นถึงมหาเศรษฐี ทัวทั้งอำเภอต่าง เลื่อมใส ท่านอู่ก็เป็นขุนนางหนุ่ม น้ำใจกล้าหาญ ผู้คนต่างสรรเสริญ ไหนเลยข้าจะไม่รู้จัก แต่ทว่าลูกสาวข้านั้นไม่มีวาสนา ด้วยแต่ก่อนเคยหมั้นหมาย กับหยางหยวนคนหมู่บ้านเดียวกันแล้ว”

เว่ยเหลียงกลับไปรายงานว่า “เรื่องราวไม่อาจตกลงกันได้ เนื่องจากเมื่อหลายปีก่อนได้หมั้นหมายกับหยางหยวน จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้”

อู่เหอทราบความมีความโกรธมาก พุดขึ้นว่า “บ้านของข้ามั่งคั่งไปด้วยทรัพย์สินเงินทองและอำนาจบารมี กลับมาน้อยหน้าหยางหยวนเสียได้ จำจะต้องวางแผนกำจัดมัน จึงจะสมหวังได้”

“คนโบราณกล่าวไว้ได้ดีทีเดียวว่า หากต้องชังชิงคนรัก สู้แต่งงานใหม่ดีกว่า ไยท่านจึงต้องลำบากกับความรักเช่นนี้เล่า” เว่ยเหลียงปรามไว้ แต่อู่เหอไม่ฟัง ดึงดันคิดจะชังชิงแต่ฝ่ายเดียว

โจวอี้รู้เรื่องนี้เข้าจึงรีบให้พ่อสื่อเลือกวันเพื่อส่งตัวบุตรไปบ้านหยางหยวน เพื่อให้ทั้งสองสมหวังในความรัก ทั้งจะได้เป็นการระงับกรณีพิพาทไปในตัว

อู่เหอได้ยินเรื่องนี้ก็โกรธเป็นฟืนเป็นไฟ จึงส่งคนไปโค่นไม้ฉำฉาเป็นจำนวนหลายตัน แล้วแช่ลงในบ่อปลาหน้าบ้านหยางหยวน หวังจะแก้แค้น จากนั้นเขียนคำร้องต่อศาลว่าการประจำอำเภอหย่งผิง ครั้นได้สวนพยานเพื่อนบ้านแต่ละคน ต่างก็พุดเป็นเสียงเดียวกันว่า “ไม้ฉำฉา แท้จริงแล้วเติบโตอยู่ที่เขาสุสานของอู่เหอ บัดนี้กลับแช่อยู่ในบ่อปลาบ้านหยางหยวนซึ่งเห็นกันอยู่ชัดแจ้งแล้ว ข้าน้อยมิบังอาจปิดบัง”

หยางหยวนพุดว่า “ชังชิงภรรยาไม่ได้ ก็โค่นไม้ใส่ความคนอื่น ด้วยคิดที่จะล้างความแค้น เป็นการใส่ความที่น่าเกลียดเหลือทน”

“ลักตัดไม้สุสาน รบกวนวิญญูณบรรพชน คนเป็นคนตายต่างได้รับภัยพิบัติที่ยากจะแบกรับได้” อู่เหอกล่าว

ฉินโหวผู้ตัดสินความจึงสรุปว่า “อู่เหอไยต้องเถียงเสียงแข็งด้วยเล่า เป็นที่ประจักษ์กันอยู่ว่า เจ้าชังชิงภรรยาผู้อื่นไม่สำเร็จ ด้วยเหตุนี้จึงยึดเยียด

ความผิดให้ผู้อื่นเพื่อตอบแทนความคับแค้นของตน” จากนั้นสั่งโบยยีสิบไม้ลงโทษในความผิดฐานใส่ความจำเลย และพิพากษาว่า

“พิจารณาเห็นว่า อุ๋เหอแย่งชิงภรรยาของหยางหยวน ความแค้นยังคงค้างคั่ง จึงหมายปองร้ายอยู่เรื่อยไป อุ๋เหอโค่นไม้ฉำฉาแอบใส่บ่อปลาบ้านหยางหยวน มีเจตนาใส่ความ จิตใจนั้นคอยปองร้ายจนเหนื่อยหน่าย แต่กลับใช้แผนการตื้น ๆ มาใส่ความ เพื่อนบ้านต่างให้การขัดแย้ง เนื่องจากเพื่อนบ้านทราบว่ามีไม้ฉำฉาในบ่อปลาของหยางหยวน แต่ไม่รู้ว่าอุ๋เหอเป็นผู้โยนลงบ่อปลาเอง เพราะฉะนั้นหยางหยวนจึงได้รับความผิด ส่วนอุ๋เหอสมควรได้รับโทษฐานใส่ความจำเลย พยานหลักฐานใด ๆ นั้นต่างเข้ากันกับแผนการร้ายของอุ๋เหอ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องสอบสวนต่อ”

เมื่ออุ๋เหอวางแผนกำจัดหยางหยวนไม่สำเร็จก็โกรธเป็นฟืนเป็นไฟ แล้วกล่าวกับหยางหยวนอย่างแค้นใจว่า “หากข้าไม่อาจเอาความเจ้าให้มีโทษถึงตายได้ รับรองว่าจะไม่ยอมเลิกราเด็ดขาด” จากนั้นก็ครุ่นคิดแผนการที่จะกำจัดหยางหยวนอยู่ตลอดเวลา

วันหนึ่งอุ๋เหอพลันเห็นยาจกผู้หนึ่งกำลังเสาะหาอาหาร จึงให้สุราแก่เขา พลองถามว่า “แต่ละแห่งที่เจ้าไปขอรทาน มีบ้านเศรษฐีคนใดบ้างที่ยอมให้เงินและข้าวสารเพื่อช่วยเหลือคนยากจนหรือไม่”

“บ้านเศรษฐีแต่ละแห่งล้วนดีต่ออยากทั้งสิ้น แต่ทว่าบ้านหยางหยวนซึ่งกำลังจัดงานเลี้ยงและแสดงงิ้วเพื่อแก้บนนั้นมีความเมตตาต่ออยากยิ่งนัก พวกเรามักจะคุ้นเคยกับที่นั่น จึงได้รับอาหารมากสักหน่อย” ยาจกตอบ

อุ๋เหอถามต่อว่า “การแสดงงิ้วที่นั่นจบหรือยัง งานเลี้ยงเลิกragันหรือยัง”

“ยังไม่จบ พรุ่งนี้ข้าจะไปที่บ้านของเขาอีก” ยาจกตอบ

“ระเบียงทางตะวันออกที่บ้านของเขามีบ่อน้ำอยู่บ่อหนึ่ง ดั้นลึกเท่าใด ใช้ร่วมกับผู้อื่นหรือไม่” อุ๋เหอถาม

ยาจกตอบว่า “บ้านของเขาใช้ตักน้ำโดยส่วนตัวเท่านั้น”

“ข้าจะให้สุราและอาหารแก่เจ้าอีก แต่ขอให้วานเจ้าสักเรื่องหนึ่ง เจ้าจะ

ยินยอมลงมือจัดการหรือไม่ หากทำสำเร็จ ข้ายังมีเงินตอบแทนเจ้า" อุ๋เหอกล่าว

ยาจกตอบว่า "หากท่านเศรษฐีใช้งานข้าโดยมีเงินตอบแทนแล้ว แม้จะให้ข้าลงสู่กันบ่อนำดินเหลืองขึ้นมา ข้าก็ยินดี ไหนเลยจะกล้าปฏิเสธ"

"ข้าไม่ต้องการให้เจ้าลงไปในบ่อหรอก เพียงแต่จะให้เจ้าใช้เวลาสักครู่หนึ่งอยู่ข้างบ่อเท่านั้นเอง" อุ๋เหอพูดจบก็ให้สุราและอาหารแก่เขา

หลังจากที่ยาจกผู้นี้อิ่มหน้าสำราญแล้วก็ถามขึ้นว่า "จะให้ข้าทำอะไร"

"บัดนี้เจ้าเมาเสียแล้ว จงพักที่บ้านข้าก่อน พรุ่งนี้เมื่อสร้างเมาแล้วข้าจะบอกเจ้า หลังอาหารเช้า" อุ๋เหอพูด

เช้าวันรุ่งขึ้นอุ๋เหอถามยาจกว่า "สร้างเมาหรือยัง"

"สร้างเมาแล้ว" ยาจกตอบ

จากนั้นอุ๋เหอก็มอบเครื่องประดับเงินและทองให้แก่เขาห่อหนึ่งพลางพูดว่า

"วานเจ้าช่วยนำมันไปที่บ้านของหยางหยวน แล้วแอบโยนลงไปใบบ่อ อย่าให้เรื่องนี้แพร่พรายออกไปเป็นอันขาด ขอให้ผมเพียงเราสองคนเท่านั้นที่รู้"

ครั้นแล้วยาจกก็ออกจากบ้านอุ๋เหอ เดินทางมุ่งหน้าไป ระหว่างทางพบกับคนขายเครื่องสำอางและเครื่องประดับ ก็ละโมภคิดแผนการขึ้นในใจ จึงหลบไปในที่ลับตาคน แล้วแก้ห่อผ้าออกดู ก็พบปิ่นปักผมทองคำคู่หนึ่ง รัตเกล้าทองคำสองอัน ปิ่นปักผมเงินคู่หนึ่ง และรัตเกล้าเงินสองอัน ในใจเกิดความยินดียิ่งนัก จึงนำข้าวสารจำนวนสองโต่ว และเศษเงินสามเหรียญซื้อปิ่นปักผมที่ทำจากทองแดงและดีบุก แล้วนำมาเปลี่ยนกับปิ่นทองคำและปิ่นเงิน จากนั้นก็ห่อไว้อย่างดีตามเดิม ครั้นเข้าไปดูจิวที่บ้านหยางหยวนก็แอบทิ้งห่อเครื่องประดับนั้นลงในบ่อน้ำ แล้วกลับไปรายงานอุ๋เหอเพื่อขอรับเงินเป็นรางวัล จากนั้นอุ๋เหอก็เร่งเขียนคำร้องสร้างเรื่องใส่ความ จากนั้นก็เดินทางไปฟ้องร้อง ณ ศาลว่าการที่เปาบุ้นจิ้นประจำอยู่

หลังจากที่เปาบุ้นจิ้นรับเรื่องร้องทุกข์แล้วก็ส่งเจ้าหน้าที่ให้ไปสืบหาของกลางที่บ้านหยางหยวน ครั้นไปถึง อุ๋เหอแนะนำให้ค้นหาเครื่องประดับเงิน

และทองคำในบ่อน้ำ เจ้าหน้าที่จึงรีบดำเนินการค้นหาในบ่อน้ำตามคำแนะนำของอุ๋เหอทันที ในที่สุดก็พบเครื่องประดับทองคำและเงินห่อหนึ่ง หยางหยวนเห็นดังนั้นก็ไม้อาจโต้แย้งให้พินิจได้ จึงถูกเจ้าหน้าที่คุมตัวไปพบเปาบุ๋นจิ้น

เปาบุ๋นจิ้นไต่สวนครั้งแล้วครั้งเล่า หยางหยวนก็ไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ๋นจิ้นจึงพูดขึ้นว่า “บ่อน้ำอยู่ในบ้านของเจ้า ของกลางก็อยู่ในบ่อน้ำที่บ้านเจ้า เจ้าจะปฏิเสธได้อย่างไร”

หยางหยวนได้รับการลงโทษ แต่ก็ยังไม่ยอมรับว่าเป็นคนขโมย ครั้นแล้วเปาบุ๋นจิ้นจึงถามอุ๋เหอว่า “เครื่องประดับของเจ้านี้ใครเป็นคนทำขึ้น”

อุ๋เหอตอบว่า “คนทำทองชื่อหวงเหม่ย ส่วนคนทำเงินชื่อหวางช่าน”

จากนั้นเปาบุ๋นจิ้นรีบดำเนินการนำตัวหวงเหม่ยและหวางช่านมาไต่ถามว่า “เครื่องประดับเงินและทองนี้ เจ้าทั้งสองเป็นคนทำให้แก่อุ๋เหอใช่หรือไม่”

หวงเหม่ยตอบว่า “ข้าน้อยทำเครื่องประดับทองคำให้แก่เขา แต่ไม่เคยทำเครื่องประดับทองแดงให้แก่เขา”

หวางช่านตอบว่า “ข้าน้อยทำเครื่องประดับเงินให้แก่เขา แต่ไม่เคยทำเครื่องประดับดีบุกให้แก่เขา”

เปาบุ๋นจิ้นทันทีที่ได้ยินคำว่าทองแดงและดีบุก ก็รู้สึกว่่าเรื่องนี้จักต้องมีเงื่อนงำเป็นแน่ จึงสั่งให้คุมตัวหยางหยวนไว้ ส่วนอุ๋เหอก็ให้กลับไปได้ ครั้นแล้วก็สั่งให้ตั้งชื่อเจ้าหน้าที่ศาลสะกดรอยตามอุ๋เหอไป เมื่อเห็นเขาสนทนากับผู้ใดก็จงรีบนำตัวผู้นั้นกลับมารายงาน

ตั้งชื่อแอบติดตามอุ๋เหอมาถึงในเมือง พบอุ๋เหอถามยาจากผู้หนึ่งว่า “วันก่อนข้าไหว้วานเจ้าทำงานให้ แล้วให้เงินตอบแทนไปแล้ว เหตุใดจึงเปลี่ยนทองคำและเงินเป็นทองแดงและดีบุกเล่า”

ยาจกตอบว่า “ไหนเลยข้าจะทำเรื่องเช่นนั้นได้”

“เปาบุ๋นจิ้นนำตัวหวงเหม่ยและหวางช่านข้างทั้งสองมาสอบสวนแล้ว”
อุ๋เหอกล่าว

ยาจกยังมีทันได้เอ่ยปากพูดต่อ ตั้งชื่อก็รีบเข้ามาจับตัวยาจกผู้นี้ไป

รายงานต่อเปาบุ้นจิ้นในทันที

“เหตุใดเจ้าจึงเปลี่ยนเครื่องประดับเงินและทองของอู่เหอ” เปาบุ้นจิ้นเริ่มคาดคั้น

ยาจกกลัวมีความผิดจึงจำใจรับสารภาพว่า “อู่เหอให้वानชำน้อยนำเครื่องประดับไปทิ้งในบ่อน้ำหน้าบ้านหยางหยวน ชำน้อยเห็นของมีค่าจึงบังเกิดจิตใจละโมภ ที่ชำน้อยเปลี่ยนเครื่องประดับเงินและทองของอู่เหอนั้นเป็นความจริงครับท่าน แต่เครื่องประดับของอู่เหอนั้นยังอยู่ที่ชำน้อย ชำน้อยจะมอบให้ได้เท่าทันที โปรดไว้ชีวิตชำน้อยด้วย” เปาบุ้นจิ้นได้ยินดังนั้นก็มีความโกรธ จึงดำเนินการลงโทษอู่เหอในชั้นเด็ดขาด ตัดสินลงโทษในข้อหาใส่ความจำเลย ไม่ว่าอู่เหอจะแก้ตัวอย่างไรก็ไม่อาจดิ้นรนให้พ้นผิดได้ จากนั้นเปาบุ้นจิ้นจึงตัดสินว่า

“พิจารณาเห็นว่าอู่เหอจิตใจอำมหิต ร้อยเล่ห์เพทุบาย นำของมีค่าไปทิ้งไว้กันบ่อเพื่อใส่ความหยางหยวน ตัดสินบนยาจก แต่แผนการกลับล้มเหลว ก่อนหน้านี้เคยใช้ไม้ฉำฉาใส่ความเพื่อแย่งชิงภรรยาของเขาจนได้รับโทษฐานใส่ความผู้อื่นมาแล้ว บัดนี้ใช้เครื่องประดับสร้างเรื่องร้องทุกข์ ซึ่งแสดงถึงเจตนาร้าย พยายามใช้แผนการพลิกแพลงสถานการณ์จนถึงที่สุด กลับมิได้อะไรตอบแทน ซ้ำยังเป็นภัยต่อตนเอง ยากที่จะหลีกเลี่ยงความผิดได้ ในที่สุดก็ต้องทำร้ายตัวเองเช่นนี้ จิตใจที่คอยใส่ร้ายป้ายสีผู้อื่นนั้นฝังรากลึก ความชั่วที่หลอกลวงฟ้าดินนั้นเผยให้เห็นอย่างแจ่มชัด จึงตัดสินให้อู่เหอไปเป็นนักโทษใช้แรงงาน เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่คนชั่ว และเป็นการบั่นทอนความผิดที่ตนทำลงไป อีกทั้งเพื่อรักษาให้เป็นไปตามกฎหมาย ส่วนหยางหยวนไร้ความผิดให้ปล่อยตัวไป ฝ่ายยาจกทำผิดโดยเห็นแก่อำมิสสินจ้างให้ลงโทษตามกฎหมายกำหนด

คดีปลาหลีฮื้อทอง

นภา จวีวัฒนสกุล แปล

ณ เมืองหยางโจว มีนักศึกษาคคนหนึ่งอาศัยอยู่บริเวณประตูเมืองด้านตะวันออก ชื่อว่าหลิวเจิน ชื่อรองว่าเทียนหยวน ทั้งยังหนุ่มแน่น ฉลาดหลักแหลม ชอบอ่านหนังสือแทบทุกที และยังไม่มีคู่ครอง ถึงแม้ว่าจะยากจน แต่ก็เป็นคนซื่อสัตย์ เมื่อช่วงเหยินจงฮ่องได้เปิดให้มีการสอบคัดเลือกเข้ารับราชการ หลิวเจินก็จัดของเดินทางไปสอบจอหงวนที่เมืองหลวง แต่เนื่องจากค่าเดินทางมีน้อย จึงถูกประวิงอยู่ระหว่างทาง ยังไม่ทันถึงเมืองหลวงก็ได้ข่าวว่าการสอบเสร็จสิ้นไปแล้ว หลิวเจินได้แต่ถอนหายใจ ร่ำพึมพำว่า “ข้านี้ช่างอาภัพนัก ไม่มีโอกาสได้เข้าสอบอย่างคนอื่นเขา” จึงจัดแจงเงินทองสัมภาระที่เหลือแล้วไปเช่ากุฏิในวัดโคหยวนชื่อ ใช้เป็นที่อาศัยและเรียนหนังสือ

กาลเวลาผ่านไปเร็วดังธนูพุ่งจากแล่ง พริบตาเดียวก็ถึงช่วงเทศกาลฉลองตรุษปีใหม่ ในเมืองก็มีการประดับโคมไฟอย่างสวยงามละลานตา ในเวลานั้น ห่างจากตัวเมืองไปประมาณสามสิบลี้ มีบึงแห่งหนึ่งชื่อบึงปีไหยวถัน น้ำลึกนับหมื่นศอก มีปลาหลีฮื้อทองพันธุ์ตัวหนึ่ง มักจะแปลงกายเป็นหญิงสาวมาหลอกล่อพ่อค้าต่างถิ่นให้หลงไหลเสมอ ๆ คือนั้นนางปีศาจได้ยืมว่าในเมืองมีงานประดับโคม จึงคายไข่มุกเล็ก ๆ ออกมากลายร่างเป็นหญิงสาวอายุสิบเจ็ดสิบแปดที่สวยงามสุด ถือโคมไฟเดินเข้าไปในเมือง ใครเห็นต่างล้วนเหลียวกลับมามาดู ใกล้จะยามห้าแล้ว ไฟในโคมก็ยังไม่ดับ นางปีศาจกลัวว่าจะกลายร่างที่แท้จริงออกมา จึงหลบลงไปซ่อนตัวในสระน้ำของจวนเสนาบดีจีน และแม้

เทศกาลประดับโคมจะผ่านไปแล้ว แต่นางปีศาจก็ยังไม่คิดจะกลับบึงปีไหยวถัน ถิ่นเดิม เสนาบดีจินมีบุตรสาวชื่อจินเชียน นางและสาวใช้มาชมดอกไม้ในสวน พบดอกโบตั๋นสีขาวแดงที่สวยงาม จึงสั่งให้สาวใช้ไปเด็ดมาชมเล่น ขณะที่นาง ยืนพิงศาลาริมน้ำจิบสุรา ก็พลันเห็นปลาหลีฮื้อทองโผล่ขึ้นมาว่ายเล่นบน ผิวน้ำดูน่ารัก นางจึงรินเหล้าที่กินเหลือลงในสระ ปีศาจปลานั้นก็ลื่นกินเหล้า นั้นลงลิ้น นางยิ้มชมดูปลาอยู่นานจึงค่อยกลับห้อง ปีศาจปลานั้นรู้ว่าจินเชียน ชอบชมดอกโบตั๋น จึงเสกให้สีสนของดอกโบตั๋นดูสวยงามยิ่งขึ้น ดึงดูด ให้จินเชียนมาเด็ดไปชมเล่นทุกวัน

ฤดูใบไม้ผลิผ่านไป ฤดูร้อนย่างเข้ามา กล่าวฝ่ายหลิวเจินอาศัยอยู่ที่วัด มานานเข้าเงินทองก็ขัดสน จิตใจก็หงอยเหงาน พวกเพื่อนสนิทก็กลับ ภูมิลำเนาทั้งหมด คิดแล้วก็ไม่เห็นช่องทางอันใด จึงใช้ความรู้เขียนลายสือ ศิลป์สองสามแผ่น เข้าไปเร่ขายให้ผู้มีทรัพย์ในเมือง วันหนึ่งเดินมาถึงหน้า จวนของเสนาบดีจิน ท่านเสนาบดีกลับมาจากนอกบ้านพอดี เห็นกระดาษใน มือของหลิวเจินก็ขอมาพิจารณา ดูแล้วก็เอ่ยมขมไม่ขาดปาก จากนั้นจึงนำ หลิวเจินเข้าไปอยู่ในจวน ใต้ถ่มถึงประวัติความเป็นมาเห็นว่าคนผู้นี้คงจะไม่ ธรรมดา จึงจัดให้พักอยู่ในห้องทางตะวันตก ทำหน้าที่สอนหนังสือให้แก่ลูก หลานในบ้านแล้วสั่งให้คนไปนำสัมภาระมาจากวัด จัดห้องหับให้อยู่ถาวรใน บริเวณที่ใกล้กับสวนดอกไม้ หลิวเจินได้รับการต้อนรับจากเสนาบดีจินเป็น อย่างดี ทั้งยังได้มีโอกาสศึกษาประวัติศาสตร์และหนังสืออื่น ๆ โดยที่หลิวเจิน จะช่วยดูแลเกี่ยวกับงานด้านหนังสือราชการต่าง ๆ ภายในจวน ซึ่งก็เป็นที่ชื่น ชอบไว้วางใจของเสนาบดีจินเป็นอย่างยิ่ง

คืนหนึ่งหลิวเจินออกมาที่สวนดอกไม้ บังเอิญพบจินเชียนและสาวใช้สอง สามคนกำลังเล่นชมดอกไม้อยู่ ก็รำพึงขึ้นด้วยความตื่นใจว่า “ได้ยืมมานาน แล้วว่าท่านเสนาบดีมีบุตรสาว รูปร่างหน้าตางดงาม วันนี้มาเห็นสมคำเล่าลือ ยิ่งนัก วันหน้าหากตัวเรามีโชคได้ตีมีชื่อเสียง ก็อาจจะได้มีโอกาสได้หญิงงาม เช่นนี้มาเป็นคู่” เกรงว่าจะเป็นสิ่งที่สังเกต จึงเดินหลบไปอีกทางหนึ่ง ครวญ

บทกวีโบราณอยู่ไปมาด้วยความรัญจวนใจ

โบราณกล่าวไว้ว่า ถ้าจิตใจมีความปรารถนาแล้ว ก็จะทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มา กล่าวฝ่ายนางปีศาจปลาหลีฮื้อมีความปรารถนาจะหลอกล่อชายให้ลุ่มหลง คอยหาโอกาสอยู่ คินนี้เห็นหลิวเจินยังไม่เข้านอนจึงแปลงร่างเป็นจินเชียนไปเคาะประตูห้องอ่านหนังสือของหลิวเจิน เมื่อเปิดประตูออกมารับเห็นว่าเป็นหญิงสาวที่พบเมื่อตอนกลางวันก็ตะลึงงันอยู่ นางปีศาจจึงพูดว่า “ท่านบัณฑิตไม่ต้องตกใจ ท่านพ่อท่านแม่ของข้าก็เข้านอนแล้ว ข้าได้ยินเสียงท่านท่องหนังสือ จึงมาขอคำแนะนำ” หลิวเจินรู้สึกโล่งใจพานางไปนั่งที่เตียง คุกกันอยู่นานทีเดียว แล้วจึงเข้านอนร่วมเรียงเคียงหมอนกัน พอฟ้าใกล้สว่าง นางปีศาจตื่นขึ้นมากล่าวลา ก่อนจากไปก็พูดกับหลิวเจินว่า “คินนี้ข้าจะมาอยู่เป็นเพื่อนท่านแต่หัวค่ำ” กล่าวจบก็จากไป นับแต่นั้นความรักของทั้งสองก็สนิทแนบแน่นขึ้นตามวันเวลาที่ผ่านไป ทุกครั้งที่นางมาก็จะนำอาหารดีๆ มาปรนนิบัติเสมอ คินหนึ่งนางก็เตรียมสุราอาหารมาให้ตามปกติ แล้วกล่าวว่า “ถึงแม้ว่าที่พักของท่านจะดี แต่ถ้าหากนานวันเข้ามีใครรู้แล้วนำไปบอกท่านพ่อท่านแม่ข้า ท่านทั้งสองคงขายหน้า ข้าว่าสู้กลับไปบ้านท่านดีกว่า และข้าก็จะตามไปเป็นภรรยาของท่าน” หลิวเจินพูดว่า “ถ้าท่านเสนาบดีส่งคนไปตามสืบตัวละ จะหนีความผิดพ้นได้อย่างไร” นางปีศาจพูดว่า “ท่านแม่รักข้าที่สุด และข้าเองก็เป็นภรรยาของท่านแล้ว ถึงจะคิดติดตามขัดขวางอย่างไร ก็คงไม่มีผล” หลิวเจินเห็นด้วย พอผ่านไปอีกคินหนึ่งก็ตกลงนัดแนะกันว่าคินวันสืบสี่ค่ำจะเตรียมเรือมารออยู่ที่ริมน้ำ ให้นางจับเก็บข้าวของให้เรียบร้อยกลับไปหยางโจวพร้อมกัน เหตุการณ์ครั้งนี้เมื่อเสนาบดีจินทราบความในภายหลังก็ไม่ได้สืบสาวราวเรื่องอะไร

หลังจากที่นางปีศาจไปแล้ว ดอกโบตั๋นก็เฉาตาย จินเชียนเฝ้าคิดถึงทุกเช้าค่ำจนล้มป่วยลง แม้แต่หมออันทรภุมิก็รักษาไม่ได้ อุหยินก็ถามสาเหตุการป่วยด้วยความเป็นห่วง จินเชียนก็เล่าให้ฟังถึงเรื่องดอกโบตั๋น เสนาบดีจินทราบเรื่องก็พูดว่า “ดอกไม้วพวกนี้มีแต่ที่หยางโจวเท่านั้น” แล้วสั่งให้บ่าวเร่ง

เดินทางไปหยางโจวเพื่อเสาะแสวงหาดอกโบตัน ไม่ว่าจะเป็นอย่างนางหรือ
ราคาสูงแค่ไหนก็ต้องหาซื้อกลับมาให้ได้ บ่าวรับคำสั่งแล้วก็เดินทางไป
หยางโจว ค้นหาดอกโบตันชนิดนี้ไปทั่ว ก็ได้ความว่า มีเพียงบ้านของหลิวเจิน
เท่านั้นที่ปลูกดอกโบตันชนิดนี้ไว้ คนรับใช้จึงสืบหาจนถึงบ้านของหลิวเจิน
พอดีหลิวเจินออกไปข้างนอก เห็นแต่หลังม่านมีหญิงสาวคนหนึ่งยืนอยู่ นางส่ง
เสียงร้องถามว่า “ใครนะ” คนรับใช้ของบ้านตระกูลจินคิดด้วยความสงสัยว่า
“ช่างเหมือนเสียงของคุณหนูเหลือเกิน” พอเข้าไปใกล้ก็จำได้ว่านางคือจินเชียน
จริง ๆ พอดีกับที่หลิวเจินกลับมาพอดี ก็จำได้ว่าเป็นบัณฑิตหลิวที่เคยไปอาศัย
อยู่ด้วย ก็ยืนงออยู่ครู่ใหญ่ ทำอะไรไม่ถูก หลิวเจินจึงถามว่านั่นว่ามาทำอะไร
ที่นี่ ก็ตอบไปว่าคุณหนูคิดถึงดอกโบตันจนลืมน่วยจึงมาหาซื้อดอกโบตันที่นี่
หลิวเจินหัวเราะแล้วพูดว่า “คุณหนูของพวกเจ้ามาอยู่กับข้าที่นี่ได้เกือบครึ่งปีแล้ว
ยังมีคุณหนูที่ไหนอีก” คนรับใช้ไม่แฉ่งในเหตุก็รีบออกเดินทางในคืนนั้นกลับ
ไปรายงานให้เสนาบดีจินฟัง ท่านเสนาบดีไม่เชื่อ สั่งให้พนักงานไปรับคุณหนู
มาจากหยางโจว นางก็ไม่ได้ปฏิเสธ เดินทางพร้อมกับหลิวเจินตามคนรับใช้
กลับเมืองหลวง แล้วเข้าพบท่านเสนาบดีในจวน เสนาบดีจินเห็นว่าเป็นลูก
สาวของตน ทั้งตกใจ ทั้งสงสัย เรียกฮูหยินมาดู แล้วพูดว่า “ลูกสาวเรายัง
หลับอยู่ในห้อง แล้วทำไมมีอยู่ตรงนี้อีกคน” เสนาบดีจินถามเรื่องราวจาก
หลิวเจิน เขาก็ไม่ปิดบังเล่าเรื่องราวตั้งแต่ครั้งมาอาศัยอยู่ที่เรือนด้านตะวันตก
เสนาบดีจินเลยพูดว่า “เจ้าต้องโดนภูตผีทำให้หลงแน่ ๆ” จากนั้นก็ขึ้นเกี้ยว
ตรงไปยังศาลไคฟงเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้เปาบุ้นจิ้นฟัง เปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้
จางหลงไปกุมตัวหญิงสาวทั้งสองและหลิวเจินมาที่ศาล เมื่อพิจารณาอย่าง
ถี่ถ้วนแล้วก็ยังไม่เห็นความแตกต่างแม้แต่น้อย จึงสั่งให้นำกระจกสองปีศาจ
ออกมา พอเจ้าหน้าที่นำกระจกมาจะเอาขึ้นแขวน นางปีศาจก็พ่นควันสีดำ
ออกมา ท้องฟ้ามืดครึ้ม ได้ยินเพียงเสียงดังกึกก้อง ความมืดปกคลุมไปทั่ว พอ
ดูอีกที หญิงสาวทั้งสองคนก็หายตัวไปแล้ว เสนาบดีจินและเปาบุ้นจิ้นต่างก็
ตกตะลึงอยู่ คนทั่วทั้งศาลก็น้ำซัดถอดสีกันทั้งสิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวขึ้นว่า

“ท่านเสนาบดี อดทนรออีกสักหน่อยเถิด ข้ารับรองว่าต้องได้เค้าเงื่อนแน่ๆ”
เสนาบดีจิน กล่าวขอบคุณแล้วจากไป เปาบุ้นจิ้นสั่งให้หลิวเจินกลับไปคอยฟัง
ความ แล้วจึงให้คนปิดประกาศว่า ใครที่ทราบร่องรอยของปีศาจและธิดา
เสนาบดีจิน จะให้รางวัลห้าพันตำลึง เช้าวันต่อมาเปาบุ้นจิ้นก็ไปเผาสาร
ที่เขียนเรื่องราวนี้ให้เจ้าพ่อหลักเมืองทราบ เจ้าพ่อหลักเมืองก็ส่งหมู่ผีปีศาจไป
ตรวจสอบทุกหนแห่งว่าเป็นปีศาจจากที่ใด ไม่นานนักเหล่าผีก็เข้ามาราย
งานว่าเป็นปลาหลีฮื้อพันปีที่อาศัยอยู่ในบึงปีโหยวถันก่อเหตุขึ้น เจ้าพ่อหลัก
เมืองก็ประกาศไปยังพญามังกรทั้งสี่ภาคสมุทรให้จับกุมปีศาจมัจฉาหลงโทษ
พญามังกรเมื่อทราบเรื่องก็ส่งทหารกุ่มหอยปูปลาออกตามจับปีศาจตนนี้ไปทั่ว
ทุกแห่ง ทว่าทหารเหล่านั้นก็พ่ายแพ้แก่นางปลาหลีฮื้อจนสิ้น หมดปัญญาไม่รู้
จะทำอย่างไรดี พญามังกรจึงรายงานขึ้นไปยังเจ็กเซียนฮ่องเต้ ได้ทัพทหาร
เทวดามาจับปีศาจตนนั้น แต่ปีศาจปลาก็หลบหนีไปทั่วทุกหนไม่อาจจะจับนาง
ได้ในทันที ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นก็เผาสารเร่งถามผลจากเจ้าพ่อหลักเมืองทุกวัน
ทุกคืน เจ้าพ่อหลักเมืองก็ได้แต่เร่งรัดพญามังกรไปอีกครั้ง พญามังกรจึงสั่ง
ปิดทะเลทั้งสี่เพื่อค้นหา นางปีศาจเห็นจวนตัวก็หลบเข้าไปอยู่ในทะเลหนั้นไห้

ตอนนั้นในเมืองหลวงมีคนแซ่เจิ้งผู้หนึ่งเป็นคนดี ในบ้านมีรูปเหมือนของ
เจ้าแม่กวนอิมแขวนอยู่ กราบไหว้บูชาทุกวันไม่บกพร่อง ค็นหนึ่งก็ฝันเห็น
หญิงสาวแต่งชุดขาวผู้หนึ่งมาพูดกับเขาว่า “พรุ่งนี้ท่านจงมาที่ริมน้ำ พาเข้าไป
พบท่านเปา แล้วเจ้าจะร่ำรวย” เจิ้งมั่วตื่นขึ้นมา รุ่งเช้าก็ไปดูที่ริมน้ำ พบหญิง
วัยกลางคนผู้นั้นจริง ๆ ในมือถือตะกร้าไม้ไผ่ข้างในมีปลาหลีฮื้อทองเล็ก ๆ ตัว
หนึ่ง นางยื่นรอเขาอยู่ได้ทันหลิว แล้วพูดว่า “เมื่อวานนี้ปลาหลีฮื้อทองจาก
บึงปีโหยวถันถูกพญามังกรไล่บีบบังคับอย่างกระชั้นชิด จึงหนีมาหลบซ่อนได้
ใบบัวในทะเลหนั้นไห้ บัดนี้ถูกข้าจัดการให้มาอยู่ในตะกร้านี้แล้วหนีไปไหน
ไม่ได้ วันก่อนท่านเปามีประกาศให้รางวัลแก่ผู้ที่จับปีศาจปลาตนนี้ได้ ท่านพา
เข้าไปพบท่านเปา เงินรางวัลที่ได้ข้าจะมอบให้ท่าน” เจิ้งมั่วดีใจ เป็นธรรพา
หญิงผู้นั้นไปที่ศาลาว่าการ ขณะนั้นเปาบุ้นจิ้นและเสนาบดีจินกำลังปรึกษากัน

ถึงเรื่องนี้อยู่พอดี เมื่อเจ้าพนักงานเข้าไปรายงานก็ให้เรียกตัวไปให้การ เจิ้งมั่วก็เล่าความตามคำของหญิงนั้น เปาบุ้นจิ้นจึงรำพึงว่า “เรื่องนี้ช่างประหลาดนัก” แล้วสั่งให้หญิงผู้นั้นวางตะกร้าลง แล้วไต่ถามความเป็นมาของเรื่องนี้ ปิตาจปลาถูกพุทธานุภาพสยบไว้ก็ยอมสารภาพโดยดี แล้วค่อย ๆ ลำดับเหตุการณ์ที่เกี่ยวหลอกผู้คน พร้อมทั้งบอกว่าจินเขียนถูกนำไปไว้ในถ้ำข้างบึงปีโหยวถัน เปาบุ้นจิ้นฟังแล้วก็จะนำปลามาสำเร็จโทษโดยการต้ม แต่หญิงสาวผู้นั้นบอกว่า “ปิตาจตนนี้บำเพ็ญบารมีมาถึงพันปีแล้ว ถึงจะต้มก็ไม่ตาย ข้าจะนำไปจัดการเอง” เปาบุ้นจิ้นก็ยอมตามนั้นแล้วมอบรางวัลห้าพันตำลึงแก่นาง นางก็นำไปให้เจิ้งมั่วแล้วพูดว่า “นี่คือเครื่องตอบแทนศรัทธาที่เจ้ามีต่อข้า มาตลอดสามปี ขอให้ นำเรื่องนี้ไปเผยแพร่ให้กว้างขวางต่อ ๆ ไป” พูดจบก็หายตัวไป เจิ้งมั่วจึงรู่ว่านั่นคือเจ้าแม่กวนอิมที่ตนบูชาไว้ในบ้านนั่นเอง จึงนำเงินกลับบ้าน จ้างช่างฝีมือวาดรูปเหมือนของเจ้าแม่กวนอิมในมือถือตะกร้าใส่ปลาเป็นแบบให้คนเมืองหลวงวาดต่อ ๆ กันไป นี่ก็ที่มาของรูปบุชากวนอิมถือตะกร้าปลาอันเป็นที่คุ้นเคยกันดี

เมื่อเปาบุ้นจิ้นสั่งให้คนไปนำตัวจินเขียนกลับมาที่ศาลาว่าการ ก็ปรากฏว่านางสิ้นลมหายใจไปแล้ว มีเพียงไออุ่นเล็กน้อยแผงอยู่ในปราณ จึงให้หมอดูอาการ ต่างก็พูดว่าจะต้องมีผู้ที่มีวาสนาร่วมกันมาแต่ชาติปางก่อนมาช่วยให้คืนชีพ เปาบุ้นจิ้นก็เข้าใจในทันที พูดกับเสนาบดีจินว่า “บุตรสาวท่านกับหลิวเจินอาจมีบุพเพสันนิวาสต่อกันก็ได้กระมัง ข้าจึงอยากเป็นสื่อให้เกิดพิธีมงคลขึ้นระหว่างคนทั้งสอง” ดังนั้นจึงเรียกหลิวเจินมาช่วยชีวิตจินเขียน นางก็ฟื้นขึ้นมาจริง ๆ ผู้คนรอบข้างที่เห็นต่างก็พูดว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องบังเอิญ เปาบุ้นจิ้นดีใจ ส่งคนทั้งสองเข้าไปในจวนเสนาบดีจิน และในคืนนั้นเองหลิวเจินก็แต่งงานกับจินเขียน ปีต่อมาหลิวเจินสอบเข้ารับราชการได้ อยู่เมืองหลวงไม่กี่ปีก็ได้เลื่อนเป็นราชบัณฑิต เขามีลูกชายสองคน ล้วนเจริญเติบโตเป็นขุนนางต่อมา

คดีนางเสือแดง

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันว่าที่เมืองเจียงโจวมีพ่อค้าอยู่สองคน ต่างก็เป็นที่รู้จักของลูกค้ายักจะติดต่อกับลูกค้าเสมอ ๆ พ่อค้าคนหนึ่งแซ่เป่าชื่อว่าซุ่น อีกคนแซ่เจียงชื่อว่ายู๋ ถึงแม้ว่าทั้งสองคนจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแต่พ่อค้าแซ่เจียงเป็นคนเจ้าเล่ห์ ส่วนพ่อค้าแซ่เป่าเป็นคนซื่อตรง พ่อค้าเป่าได้รับการอุดหนุนจากลูกค้าที่มาซื้อเกลือมากจึงทำให้มีเงินสร้างครอบครัว พ่อค้าเป่าได้แต่งงานกับสาวทางตะวันออกของเมือง ชื่อหวงอี ทั้งสองได้ให้กำเนิดบุตรคนหนึ่งชื่อว่าเป่าเฉิง เป็นคนชอบล่าสัตว์เป็นชีวิตจิตใจ พ่อแม่ห้ามปรามก็ไม่เชื่อฟัง อยู่มาวันหนึ่งเป่าเฉิงพาเด็กรับใช้ชื่อวันอันออกไปล่าสัตว์ด้วยกัน เห็นนกขมิ้นเกาะอยู่บนต้นไม้ในสวนของผู้อาวุโสพัน จึงยิงธนูออกไปทำให้นกร่วงหล่นลงไปในสวน ขณะนั้นผู้อาวุโสพันกับหลานสาวหลายคนกำลังเล่นกันอยู่ในสวน เป่าเฉิงสั่งวันอันให้เข้าไปในสวนเพื่อเก็บนกด้วยตัวเอง วันอันมองเห็นคนหลายคนอยู่ในสวนจึงไม่กล้าเข้าไป เป่าเฉิงถามว่า “ทำไมเจ้าถึงไม่ไปเก็บนกขมิ้นมาให้ข้า” วันอันตอบว่า “ในสวนมีผู้หญิงอยู่หลายคนถ้าบุกรุกเข้าไปไม่ดีแน่ รอให้ผู้หญิงพวกนั้นกลับไปก่อนจากนั้นค่อยไปเก็บ” ดังนั้นเป่าเฉิงจึงนั่งพักผ่อนในศาลา เกือบจะเที่ยงวันพวกผู้หญิงจึงแยกย้ายกันกลับไป วันอันจึงปีนกำแพงเข้าไปข้างใน แต่กลับหานกขมิ้นไม่เจอจึงออกมาเรียนนายน้อยให้ทราบ ว่า “หานกขมิ้นไม่เจอไม่รู้ว่าพวกผู้หญิงกลุ่มนั้นเอาไปหรือเปล่า” เป่าเฉิงโกรธมากจึงตอยหน้าวันอันทำให้จมูกของเขาแตกมีเลือดไหลทะลักออกมาและยังดูเขาอีก

วันอันไม่กล้าตอบได้จึงตามเป้าเงิกลับบ้าน เขาไม่ได้เรียนเรื่องนี้ให้พ่อค้าเป้าทราบ นางหวงเห็นจมูกของเด็กรับใช้มีรอยเลือดจึงถามว่า “วันนี้นายน้อยสั่งให้เจ้าไปเข้าป่ากับเขาแล้วใช่ไหม?” วันอันไม่ยอมตอบแต่นางหวงถามแล้วถามอีกทำให้วันอันจำต้องเล่าเรื่องที่ไปล่าสัตว์ให้นางหวงฟัง นางหวงฟังแล้วโกรธมากจึงพูดขึ้นว่า “คนอื่นเลี้ยงลูกให้ได้ดีทำให้พ่อแม่มีหน้ามีตา ลูกของข้าไม่เอาถ่าน เอาแต่เที่ยวเล่นซำยังทำร้ายคนรับใช้อีก” ดังนั้นนางหวงจึงรับสั่งให้ฆ่าสุนัขล่าสัตว์ ทำลายเครื่องมือในการล่าสัตว์ แล้วก็ไล่ลูกชายออกจากบ้าน เป้าเงิโกรธแค้นวันอันมากคิดวางแผนทำร้าย แต่ยังหาโอกาสไม่ได้จึงเก็บความแค้นไว้ในใจ

ส่วนพ่อค้าเจียงแม้ว่าเขาจะเป็นที่รู้จักของลูกค้า แต่การค้ากลับขาดทุนทำให้เขายังไม่มีเงินสร้างครอบครัว ดังนั้นเมื่อเขาเห็นว่าพ่อค้าเป้าร่ำรวยจึงคิดวางแผนหลอกเอาเงินจากพ่อค้าเป้า อยู่มาวันหนึ่งเขาคิดแผนการได้จึงเดินทางไปที่บ้านพ่อค้าเป้าแล้วถามว่า “พี่เป้าอยู่บ้านหรือเปล่า?” เผอิญพ่อค้าเป้ากลับมาจากข้างนอกพอดี พอเข้าไปในบ้านพบพ่อค้าเจียง เขารู้สึกดีใจมากจึงสั่งให้ภรรยาเตรียมอาหารไว้รับรองแขก ทั้งสองคนดื่มเหล้าแล้วเจรจากันเรื่องการค้า พ่อค้าเจียงพูดยิ้ม ๆ ว่า “มีธุรกิจรายใหญ่หนึ่งราย ถ้าขายได้จะได้กำไรไม่น้อยเลย ข้าอยากจะทำแต่ข้ามีเงินไม่พอ ที่ข้ามาหาพี่ก็ด้วยเรื่องนี้โดยเฉพาะ” พ่อค้าเป้าถามว่า “เป็นธุรกิจเกี่ยวกับอะไร?” พ่อค้าเจียงตอบว่าในเมืองซูโจวมีพ่อค้าใหญ่หนึ่งคน เขามีผ้าไหมขายไม่ออกหนึ่งร้อยหีบ เขานำมาขายในราคาถูกเพราะต้องการกลับบ้าน การค้ารายนี้ต้องมีทุนหนึ่งร้อยตำลึงจึงซื้อได้ ถ้านำไปขายจะได้กำไรมากกว่าหนึ่งร้อยเท่า พ่อค้าเป้าชอบหากำไรชอบความมั่งคั่ง จึงตกลงทำการค้านี้ด้วยกัน จึงนัดกันถึงวันนัดพบกันที่ปากแม่น้ำ พ่อค้าเจียงกินเลี้ยงเสร็จก็กลับบ้าน พ่อค้าเป้าจึงนำเรื่องนี้ไปบอกกับภรรยา ภรรยาไม่ชอบใจคิดว่าการค้านี้จะไม่ได้กำไรแต่พ่อค้าเป้ายังยืนยันที่จะทำจึงไปเอาเงินหนึ่งร้อยตำลึงแล้วสั่งให้เด็กรับใช้วันอันหิ้วกระบะเป้าเดินทางตามไปที่หลัง วันรุ่งขึ้นตอนเช้ามีดพ่อค้าเป้าจึงนำเงินออกเดินทางไป พอใกล้

จะถึงปากแม่น้ำฟากีสว่าง พ่อค้าเจียง คนรับใช้โจวฟู และหลานชายสองคน เตรียมอาหารและเหล้ารออยู่ในเรือ พอเห็นพ่อค้าเป่ามาจึงเรียกให้เขาขึ้นเรือ พ่อค้าเจียงพูดว่า “ตอนนี้หมอกลงจืดมองไม่เห็นพระอาทิตย์ พวกเราไปตีม สักสองสามจอกค่อยออกเดินทางก็แล้วกัน” พ่อค้าเป่าก็ตามใจ ตีมเหล้าในตอน เข้าหลายจอกทำให้พ่อค้าเป่ารู้สึกเมาแต่พ่อค้าเจียงก็ยังคะยั้นคะยอให้ตีมอีก พ่อค้าเป่าพูดว่า “ตีมเหล้าตอนเช้ามากไม่ได้” พ่อค้าเจียงพูดว่า “ข้ารับรอง ท่านดีเช่นนี้โยท่านถึงปฏิเสธ?” ว่าแล้วจึงล้วงเอาลูกตุ้มตาซึ่งออกมาจากแขน เสื้อมาทุบที่กลางศีรษะของพ่อค้าเป่า พ่อค้าเป่าเมื่อถูกทำร้ายก็สลบอยู่ในเรือ หลานทั้งสองคนของพ่อค้าเจียงช่วยกันมัดเขาไปในห้องเรือ ชำและขโมยเอา ทองคำของพ่อค้าเป่าไป ทิ้งศพในแม่น้ำแล้วก็แยกย้ายกันไป ต่อมาวันอัน หอบสัมภาระมาที่ปากแม่น้ำไม่พบนาย รอจนถึงเที่ยงก็ยังไม่พบ จึงถาม ชาวบ้าน แต่ทุกคนก็ตอบว่าไม่เห็น วันอันจึงกลับไปเรียนให้นางหวงทราบ ว่า “ไม่ทราบว่านายไปไหน ข้าหาไม่เจอ จึงกลับมา” นางหวงรู้สึกไม่สบายใจ มาก ผ่านไปสามสัปดาห์ นางได้ยินว่าพ่อค้าเจียงกลับมาแล้ว นางหวงจึงให้คน ไปถามไถ่ พ่อค้าเจียงตอบว่า “วันนั้นข้ารอพ่อค้าเป่าอยู่ตั้งนานก็ยังไม่เห็น ข้าจึงนั่งเรือไปเอง” นางหวงฟังแล้วก็ตกใจ สั่งคนให้ออกไปตามหาทุกหน ทุกแห่งก็ไม่ได้ข่าวคราว เป่าเฉิงอยู่ในป่ารู้เรื่องเข้าก็เลยคิดเอาเองว่า ‘เรื่องนี้ ต้องเป็นวันอันที่เป็นคนฆ่าแน่นอน แล้วหอบสัมภาระกลับมาแกล้งบอกว่าไม่ เจอนาย’ เป่าเฉิงจึงรีบเขียนคำร้องเข้าไปยื่นต่อข้าหลวงหวัง ข้าหลวงหวัง จึงจับวันอันมาขึ้นศาลไต่สวน วันอันได้ปฏิเสธข้อกล่าวหา เป่าเฉิงพูดว่า “เขา เป็นเด็กรับใช้ที่ไม่ดีมาตั้งแต่ไหนแต่ไรมาแล้ว เขานั้นแหละที่เป็นคนที่วางแผน ฆ่าอย่างไม่ต้องสงสัย” ข้าหลวงหวังเชื่อเป่าเฉิง จึงลงโทษวันอันให้ยอมรับ สารภาพ วันอันทนถูกทรมานไม่ไหวจำต้องยอมรับว่าเป็นคนวางแผนฆ่าจึงถูก จองจำ

ในฤดูหนาวฮ่องเต้มีรับสั่งให้เป่าบุ๋นจิ้นมาไต่สวนนักโทษที่ถูกตัดสิน ประหารอีกครั้งหนึ่ง วันอันก็ถูกนำมาที่ไคฟงให้เป่าบุ๋นจิ้นสอบสวนเหมือนกัน

พอได้สวนมาถึงวันอัน วันอันร้องให้พุ่มพ่ายแล้วเล่าเรื่องทั้งหมดให้เปาบุ้นจิ้น ฟัง เปาบุ้นจิ้นคิดว่า ‘ฆ่าคนตอนกลางวันไปถึงไม่มีคนเห็น? ถ้าเขาฆ่าคน เพราะอยากได้เงิน โฉนจึงย้อนกลับมาอีก?’ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ถอดเครื่อง พันทนาการออก แล้วให้นำไปขังไว้ก่อน เปาบุ้นจิ้นแอบสั่งให้มือปราบหลี่จื๊อไป สืบสวนที่บ้านตระกูลเป่า เมืองเจียงโจว ถ้ามีคนถามถึงคดีของวันอันว่าเป็น อย่างไร? ให้บอกว่าวันอันถูกประหารไปแล้ว พอรับคำสั่งเสร็จ หลี่จื๊อจึงเดินทางไป

ฝ่ายพ่อค้าเจียงเมื่อชิงเงินพ่อค้าเป่าได้ก็กลายเป็นคนรวย เขาได้ยินมาว่า วันอันถูกประหารแล้วก็ไม่ค่อยสบายใจ เพราะกลัวว่าคนอื่นจะรู้ มีอยู่คืนหนึ่ง เขาฝันว่ามีเทพมาบอกเขาว่า “เจ้ารวยขึ้นมาได้ก็เพราะเงินของพ่อค้าเป่า แต่ว่าเจ้าทำให้คนรับใช้วันอันตายแทน วันหลังจะมีผู้หญิงเสื้อแดงมาเปิดเผย เรื่องนี้ เจ้าต้องระวังให้ดี” พ่อค้าเจียงตกใจตื่น แล้วเก็บเอาไปคิดในใจ ผ่าน ไปเดือนกว่าก็มีผู้หญิงสวมชุดสีแดงมาจริง ๆ นางเอาเงินห้าร้อยพวงมาซื้อ เกลือกับพ่อค้าเจียง พ่อค้าเจียงรู้อยู่แกล้งใจจึงต้อนรับหญิงเสื้อแดงในบ้านแล้ว ต้อนรับเป็นอย่างดี นางพูดว่า “ข้าไม่ได้คุ้นเคยกับท่าน ไยถึงต้อนรับข้าดีขนาด นี้” พ่อค้าเจียงตอบว่า “นางมาซื้อเกลือที่ร้าน ข้าถือว่าเป็นเกียรติ แค่นี้ยัง ต้อนรับไม่เต็มที่ ถ้านางต้องการเกลือ ข้าก็จะสั่งให้คนนำไปส่งไม่ต้องจ่ายเงิน” หญิงเสื้อแดงพูดว่า “สามีของข้าขายปลาอยู่ที่ปากแม่น้ำ ข้ามาซื้อเกลือเพื่อ เอาไปหมักปลา ถ้าหากว่าท่านไม่รับเงินข้าก็จะไปซื้อที่อื่น” พ่อค้าเจียงจึงจำ ต้องยอมรับเงิน แต่ให้เกลือเพิ่มเป็นสองเท่า พอนางกำลังจะกลับ ปรากฏว่า คนรับใช้ที่ยกน้ำผ่านมาทำน้ำกระเด็นโดนเสื้อแดงของนาง นางโกรธมาก พ่อค้าเจียงจึงรีบขอโทษขอโพยว่า “คนใช้ของข้าไม่ระวังต้องขออภัยอย่างมาก ข้ายินดีชดใช้ค่าเสื้อของท่าน” นางกลับไปทั้งที่ยังเจ็บใจอยู่ พ่อค้าเจียงโกรธ มากจึงมัดคนรับใช้โจวฟูแล้วเขียนสองวัน จึงค่อยปล่อยเขา คนรับใช้โจวฟู แค้นมากจึงไปที่บ้านตระกูลเป่า ไปขอพบนางหวงเพื่อที่จะบอกเรื่องที่พ่อค้า เจียงฆ่าพ่อค้าเป่า นางหวงโกรธมากคิดที่จะไปฟ้องร้องที่อำเภอ พอดีหลี่จื๊อ

ต้องการพบนางหวงบอกว่ามาจากไคฟง คิดอยากจะกลับบ้านตอนนี้แต่ไม่มีเงินค่าเดินทาง จึงบุกรุกเข้ามาเพื่อที่จะขอเงินค่าเดินทางจากนาง นางหวงถามว่า “ท่านมาจากเมืองไคฟงใช่ไหม คดีของวันอันเป็นอย่างไบบ้าง?” หลี่จี้จึงตอบว่า “ถูกประหารไปแล้ว” นางหวงฟังแล้วก็เสียใจร้องไห้ไม่หยุด หลี่จี้จึงถามถึงสาเหตุ นางหวงบอกว่า “ตอนนี้ข้ารู้แล้วว่าใครที่เป็นคนที่ฆ่าสามี ทำให้วันอันต้องถูกฆ่าไปผิด ๆ” หลี่จี้จึงพูดตามตรงโดยไม่ปิดบังว่า ท่านเปาบุ้นจิ้นสั่งให้เขามาที่นี่เพื่อสืบสวนเรื่องนี้ นางหวงจึงให้เงินสิบตำลึง แล้วบอกให้มือปราบพาโจวฟู่รีบไปไคฟงไปฟ้องร้อง เปาบุ้นจิ้นสอบสวนจนกระจ่างแล้วจึงสั่งมือปราบให้ไปที่เจียงโจวจับกุมเจียงยู่และผู้สมรู้ร่วมคิดอีกหนึ่งคนไปที่ศาลเพื่อสอบสวน พ่อค้าเจียงไม่ยอมรับก็ไม่ได้แล้ว จึงถูกพันธนาการแล้วถูกนำไปขังคุก คดีนี้ตัดสินแล้วว่า พ่อค้าเจียงกับหลานชายทั้งสองถูกตัดสินประหารชีวิต จากนั้นก็สั่งให้ปล่อยวันอันให้เป็นอิสระ แล้วให้รางวัลโจวฟู่ครึ่งหนึ่ง

คดีชนะในด้านนอกหน้าต่าง

หฤทัย นิมมานเทวิน แปล

เล่ากันมาว่ามีตำบลตำบลหนึ่งชื่อว่าหย่งอัน อยู่ห่างจากเมืองซีจิงห่าลี่ ในตำบลนี้มีคนคนหนึ่งชื่อว่าจางหมิงฉู่ ครอบครัวมีฐานะร่ำรวย ได้แต่งงานกับบุตรสาวของหยางอันซึ่งเป็นคนในเมือง นางหยางมีจิตใจดีมีคุณธรรม ปฏิบัติต่อครอบครัวเป็นอย่างดี ไม่ว่าผู้ใหญ่หรือเด็กต่างก็เชื่อฟังนาง นางได้ให้กำเนิดบุตรสาวคนหนึ่งชื่อจ้าวเหนียงทั้งสวยทั้งฉลาด เก่งทางด้านการเล่น บิดามารดารักนางมาก มักจะพูดอยู่เสมอว่า หากมีผู้ชายดี ๆ ก็จะยกลูกสาว ให้แต่งงานด้วย อายุสิบห้าปียังไม่ได้ออกเรือน จางหมิงฉู่มีคนรับใช้อยู่สอง คน คนหนึ่งแซ่หยวนอีกคนแซ่ย่ง คนแซ่ย่งเป็นคนซื่อตรงมีคุณธรรม แต่คน แซ่หยวนเป็นคนคดในช่องอในกระดูกมีอยู่วันหนึ่งคนแซ่หยวนทำให้จางหมิงฉู่ โกรธจึงถูกไล่ออกไป คนแซ่หยวนระแวงสงสัยคนแซ่ย่งจะไปนิทาลับหลังเขา ให้นายฟังจึงทำให้เขาถูกไล่ออกไป ดังนั้นเขาจึงแค้นคนแซ่ย่งมากและคิดที่จะแก้ แค้นอยู่ตลอดเวลา อยู่มาวันหนึ่งจางหมิงฉู่เดินทางออกจากหมู่บ้านเพื่อกลับ บ้าน เขาเป็นไข้หวัดใหญ่กินยาเท่าไรรู้ก็ไม่หายเป็นอยู่สิบกกว่าวัน จางหมิงฉู่ คิดว่าตัวเองคงจะเอาชีวิตรอดไม่รอดแน่ ๆ จึงเรียกภรรยาเข้ามาสั่งเสียว่า "ข้าไม่มี ลูกชายมีแต่ลูกสาวอยู่คนเดียว อายุก็มากแล้ว ถ้าหากว่าข้าไม่หายก็ให้ลูก แต่งงานซะ ไม่ให้อยู่บ้านจนเป็นสาวที่นทีก คนแซ่ย่งประพฤติดัวด้วยความ ระมัดระวังรอบคอบ ที่บ้านมีเรื่องอะไรก็ฝากฝังเขาได้" พอพูดจบก็สิ้นลม นาง หยางเสียใจเป็นอย่างมาก จัดการงานศพเป็นอย่างดี นางหยางเรียกแม่เฒ่า

เพื่อนบ้านมาพบเพื่อให้ไปหาลูกชายดี ๆ มาให้ลูกสาว ลูกสาวได้ยินเข้าจึงร้องให้แล้วพูดว่า “ท่านพ่อตายยังไม่ถึงปี ลูกไม่มีพี่ชายหรือน้องชาย จะให้ลูกออกจากบ้านเดี๋ยวนี้แล้วแม่จะอยู่กับใคร ลูกยินดีจะอยู่ที่บ้านปรนนิบัติแม่ อีกสองปีค่อยแต่งงานก็ยังไม่ช้าเกินไป” มารดาได้ยินคำพูดเหล่านี้แล้วก็ไม่พูดเรื่องแต่งงานอีกต่อไป

เวลาผ่านไปรวดเร็วมาก หลังจากที่นายจางถึงแก่กรรมได้สามสี่เดือน รายรับรายจ่ายในบ้าน งานในบ้านและนอกบ้านล้วนให้คนแซ่ย่งทำหมด คนแซ่ย่งรู้ว่าตัวเองมีภาระหน้าที่มากก็ยิ่งเพิ่มความรับผิดชอบขึ้นอีก เพื่อที่จะทำให้เจ้านายไม่ผิดหวัง นางหยางรู้ว่ามีคนรับผิดชอบภาระหน้าที่ภายในบ้านแล้วจึงวางใจ พอถึงเวลาที่จะต้องเสียภาษี คนแซ่ย่งก็ไปบอกกับนางหยางว่าต้องเตรียมเงินไปเสียภาษีให้ทางการ นางหยางจึงให้เงินก้อนหนึ่งให้เขาเข้าเมืองไปเสียภาษี คนแซ่ย่งเมื่อได้รับเงินแล้วก็เตรียมที่จะไปเสียภาษีในวันรุ่งขึ้น บังเอิญวันนั้นนางหยางกับลูกสาวจะต้องไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านญาติ คนแซ่ย่งรู้ว่านางหยางกับลูกสาวไม่อยู่บ้าน พอตกคำจึงเข้าไปในบ้านตระกูลจางเพื่อที่จะไปขโมยของ พอเดินเข้าไปในห้องก็เห็นคนแซ่ย่งกำลังนั่งนับเงินอยู่บนเตียง คนแซ่ย่งก็ว่าคนแซ่ย่งด้วยความโกรธแค้นว่า “เจ้านินทาซ้ำแล้วให้เจ้านายฟังทำให้เจ้านายไล่ข้าออก บัดนี้ก็ยังได้ครอบครองสมบัติอีก มันช่างน่าแค้นใจจริงๆ” ว่าแล้วเขาก็ชักมีดปลายแหลมออกมาแทงไปที่คนแซ่ย่ง คนแซ่ย่งไม่ทันได้ตั้งตัวจึงถูกแทงเข้าไปที่ซี่ข้างจนขาดใจตาย คนแซ่ย่งคิดว่าเอาเงินก้อนนั้นได้ก็รีบหนีไป โดยที่ไม่มีคนรู้เห็นเลย

เมื่อนางหยางกลับมาจากงานเลี้ยงก็ร้องเรียกคนแซ่ย่ง แต่ไม่มีเสียงขานรับ จึงเดินเข้าไปตามในห้องก็พบว่าเขาถูกคนฆ่าตายเสียแล้ว นางหยางตกใจมากร้องให้แล้วพูดกับลูกสาวว่า “ตระกูลจางทำไมช่างโชคร้ายอย่างนี้ สามปีเพื่องจะตายไป คนแซ่ย่งก็ถูกคนฆ่าตายอีก จะให้ข้าทำอย่างไรดี?” ลูกสาวก็ร้องให้ต่อมาเพื่อนบ้านรู้ข่าวเข้าก็รู้สึกว่าการตายของคนแซ่ย่งมีเงื่อนงำ ขณะนั้นลูกบ้านแซ่ย่งที่เขานาตระกูลจางทำ แต่ก่อนเคยมีความแค้นต่อตระกูลจาง พอ

เขารู้เรื่องนี้เข้าก็ไปแจ้งความกับนายอำเภอแซ่หง นายอำเภอจึงออกคำสั่งเรียกตัวสองแม่ลูกตระกูลจางกับคนรับใช้รวมสิบกว่าคนมาสอบปากคำ นางหยางร้องห่มร้องไห้กล่าวว่า นางไม่รู้เรื่องการตายของคนแซ่ย่ง คนแซ่ย่งพูดปรัปรัสสองแม่ลูกว่า สองแม่ลูกคบชู้ คนแซ่ย่งรู้เรื่องเข้าจึงถูกชายชู้ฆ่าตาย นายอำเภอแซ่หงก็เชื่อและบังคับให้นางรับสารภาพ นางหยางก็ปฏิเสธคดีนี้จึงยังตัดสินไม่ได้ จนคนที่ถูกพาดพิงถึงได้ล้มหายตายจากไปหลายคนแล้วแต่คดีก็ยังไม่มีความสิ้นสุด สองแม่ลูกถูกโบยจนได้รับบาดเจ็บไปทั้งตัว เงินที่มีอยู่ก็จนจะหมดแล้ว จ้าวเหนียงได้รับความเจ็บปวดมากจึงพูดกับมารดาว่า “ลูกกำลังจะตายแล้ว เป็นห่วงอยู่อย่างเดียวก็คือไม่มีคนดูแลแม่ เเคราะห์กรรมในครั้งนี้อากที่จะพ้นไปได้ สวรรค์ต้องมีตา แม่อย่ายอมรับคำปรัปรัส อย่าทำให้เราเสียชื่อเสียง” พูดจบก็ร้องไห้ไม่หยุด วันรุ่งขึ้นก็เสียชีวิต นางหยางเสียใจมากคิดจะฆ่าตัวตายตามลูกไป แต่คนในคุกก็ช่วยปลอมนางเตือนสตินาง นางจึงไม่ตาย

ในปีถัดมานายอำเภอแซ่หงก็ถูกย้ายไป เปาบุ้นจิ้นมาเป็นนายอำเภอประจำอยู่ที่เมืองซีจิง นางหยางได้ยื่นเข้าก็ตัดสินบนผู้คุมจึงสามารถออกไปฟ้องร้องได้ เปาบุ้นจิ้นก็สอบสวนเรื่องนี้ ได้เรียกตัวเพื่อนบ้านมาสอบถาม เพื่อนบ้านต่างให้การว่าไม่รู้ใครเป็นคนฆ่าคนแซ่ย่ง และต่างก็บอกว่าสองแม่ลูกตระกูลหยางไม่มีความต่างพร้อย เปาบุ้นจิ้นจึงสงสัยว่าคดีนี้คงจะตัดสินผิดพลาด วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นก็เริ่มกินเจและไปไหว้ยมบาลกล่าวว่า “เวลานี้คดีตระกูลจางยังเป็นปริศนาอยู่ หลายปีมาแล้วก็ยังไม่สิ้นสุด ถ้าพวกเขาถูกปรัปรัสจริงขอให้ยมบาลมาเข้าฝันข้า ข้าจะได้ตัดสินคดีใหม่” พูดจบก็กลับไปว่าการอำเภอ พอตกติกมีลมเย็นโชยมาจนแสงไฟจากเทียนริบหรี่ ๆ เปาบุ้นจิ้นก็ลุกขึ้นดู ดูคล้ายกับว่าที่นอกหน้าต่างมีชะนีดำตัวหนึ่ง (ในภาษาจีนชะนีก็ออกเสียงว่าหยวนเหมือนกัน) เปาบุ้นจิ้นจึงถามว่า “ท่านเป็นใคร มาทำอะไรที่นี่?” ชะนีตอบว่า “ข้ามายืนยันคดีนางหยางโดยเฉพาะ” เปาบุ้นจิ้นจึงเปิดหน้าต่างออกดู มองไปรอบ ๆ ก็ไม่มีอะไรเลยและมองไม่เห็นชะนีตัวนั้น เปาบุ้นจิ้น

นั่งคิดอยู่ชั่วครู่จึงนึกแผนได้ เช้าวันรุ่งขึ้นเวลาเปิดศาลก็ได้เรียกตัวคนที่เกี่ยวข้องและนางหยางมาสอบปากคำว่า “บ้านของท่านมีการไปมาหาสู่กับคนแซ่หยวนหรือเปล่า?” นางหยางตอบว่า “ตอนสามมีข้ายังมีคนรับใช้คนหนึ่งแซ่หยวน แต่ได้ถูกไล่ออกมาหลายปีแล้ว นอกจากคนนี้ก็ไม่มีคนแซ่หยวนคนไหนอีกเลย” เปาบุ้นจิ้นจึงได้ออกมาหมายจับคนแซ่หยวนแล้วให้เอาตัวมาที่ศาลเพื่อสอบปากคำ แต่คนรับใช้แซ่หยวนไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงส่งคนไปค้นที่บ้านคนแซ่หยวน พบกระปุกใส่เงินอยู่จำนวนหนึ่ง จึงนำกลับมาให้เปาบุ้นจิ้นดู เปาบุ้นจิ้นยังไม่ทันถาม นางหยางก็จำได้ทันทีว่าเป็นกระปุกที่ใส่เงินที่จะไปเสียภาษีในวันนั้น เปาบุ้นจิ้นได้สอบถามจนกระจ่างจึงถามคนแซ่หยวนว่า “เจ้าเป็นคนขี้บ่น ยังจะปฏิเสธอีกหรือ?” ว่าแล้วก็สั่งให้เจ้าหน้าที่ใส่เครื่องพันธนาการแล้วนำไปคุมขัง คนแซ่หยวนคิดว่าคงจะปิดบังต่อไปไม่ได้แล้วจึงยอมรับสารภาพว่าเป็นคนขี้บ่น เปาบุ้นจิ้นเขียนคำรับสารภาพแล้วตัดสินให้ประหารชีวิตคนแซ่หยวน ส่วนคนแซ่หวังที่เป็นคนใส่ร้ายป้ายสีปรักปรำผู้บริสุทธิ์ ถูกตัดสินให้เนรเทศไปแดนทुरกันดาร แล้วปล่อยตัวนางหยางกับผู้ที่ถูกพาดพิงถึงในคดีนี้ทั้งหมดกลับบ้าน กล่าวกันว่าคดีนี้อาจจะเป็นเพราะว่าลูกสาวที่ตายไปก่อนหน้านี้ไปบอกให้ยมบาลช่วยก็เป็นได้

คดีทางลับใต้ดิน

พิเชษฐ์ พัทธ์บุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่า ณ เมืองหนึ่ง อำเภอสว่างไสง มณฑลเหอหนาน มีผู้เฒ่ามหาเศรษฐีคนหนึ่งแซ่จินชื่อเหยียนหลง ภรรยาแซ่โจว ทั้งคู่มีบุตรด้วยกันหนึ่งคน ชื่อว่าจินเป็นหญิง เป็นหนุ่มวัยเบญจเพส แต่งงานกับสาวสวยอายุย่างเข้าปีที่ยี่สิบ ชื่อว่าเจียงยวี๋เหมย

วันหนึ่งจินเป็นหญิงออกไปดูหม้อที่ตลาด หมอดูทำนายว่าภายในร้อยวันจะมีเคราะห์ถึงกับเลือดตกยางออก ต้องหลีกเลี่ยงการหลบไปอยู่ที่อื่นสักพัก จินเป็นหญิงคิดว่าจะหลบไปอยู่กับเพื่อนคนหนึ่ง ชื่อว่าหยวนสือผู่ ซึ่งทำมาค้าขายอยู่ที่เมืองลั่วหยาง นอกจากนั้นยังถือโอกาสไปทำการค้าที่นั่นได้ด้วย เมื่อกลับมาบ้าน ก็บอกความตั้งใจอันนี้แก่บิดามารดา จินเหยียนหลงผู้พ่อจึงว่า “ถ้าอย่างนั้นพ่อมีสร้อยหยกคู่หนึ่งกับไข่มุกร้อยเม็ดให้เจ้านำไปขาย ราคามันทั้งหมดตกหนึ่งแสนเหรียญ” จินเป็นหญิงรับคำบิดาทันที ระหว่างที่สนทนากันอยู่นั้น เจียงยวี๋เหมยภรรยาของเขาซึ่งฟังอยู่ข้าง ๆ ก็ก้าวออกมา แล้วกล่าวว่า

“เรียนท่านพ่อท่านแม่ ท่านพี่ปกติอยู่บ้านชอบดื่มเหล้าทั้งวัน ถ้าให้เงินทองของมีค่าติดตัวไปมาก ๆ เกรงว่าจะหล่นหายตามรายทาง ไยท่านพ่อท่านแม่จึงวางใจให้เขาไปตามลำพังได้ ข้าเห็นว่าขณะนี้บ้านเมืองสงบสุข ควรจะให้ข้าติดตามสามีไปด้วย”

“ข้าก็เป็นห่วงเรื่องนิสัยรักการดื่มของเขาอยู่ ถ้าได้เจ้าไปด้วยก็จะดีทีเดียว

วันนี้เป็นวันดี ควรเก็บข้าวของออกเดินทางทันที” จินเหยียนหลงกล่าวจบก็มอบไข่มุกและสร้อยหยกแก่บุตรชาย กำชับว่าเมื่อครบกำหนดร้อยวันแล้วให้รีบกลับบ้าน อย่ามัวเผลอไผลอยู่ ทำให้พ่อแม่ต้องเป็นห่วง จินเป็นหญิง รับคำแล้วกล่าวอำลาบิดามารดาจากบ้านมาพร้อมกับภรรยา

คืนนั้นขณะกำลังละเลียดสุราอยู่ในโรงเตี๊ยมแห่งหนึ่ง จินเป็นหญิงเห็นนักพรตเต้าท่านหนึ่งเข้ามาในร้าน นักพรตท่านนั้นมองมาทางเขาและภรรยาพลางกล่าวว่า

“เราเป็นนักพรตมาขอขบิณฑบาตท่านสักมือ”

แต่ไหนแต่ไรมาจินเป็นหญิงเป็นผู้ที่เลื่อมใสศรัทธาในลัทธิเต้าอยู่แล้ว จึงกล่าวเชื้อเชิญว่า

“เชิญท่านอาจารย์นั่งดื่มด้วยกันสิ”

“จินเป็นหญิง พวกท่านสองสามีภรรยากำลังจะไปที่ไหน?” นักพรตท่านนั้นถาม

“ข้ากับอาจารย์ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนแต่ทำไมท่านถึงรู้จักชื่อแซ่ของข้าได้?” จินเป็นหญิงงงงัน

“เราศึกษาปฏิบัติธรรมกับอาจารย์ผู้สำเร็จมรรคผลมานาน สามารถล่วงรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้หมดสิ้น เห็นใบหน้าท่านทั้งสองมีแววหมอง คงจะต้องประสบเคราะห์กรรมสาหัส จึงอยากจะเตือนให้ระมัดระวังตัวเอาไว้”

“พวกเราเป็นปุถุชนธรรมดา มีตาแต่ไร้แวว ไม่รู้วิธีขจัดเคราะห์ นอกจากนั้นยังมีบิดามารดาอาศัยอยู่ที่บ้าน ในเมื่ออาจารย์สามารถหยั่งรู้ดินฟ้า ไพรดเมตตาช่วยเหลือพวกเราด้วยเถิด”

“เราเห็นท่านสองสามีภรรยาเป็นคนดี ชอบสร้างกุศลมานานแล้ว ไยจะนิ่งดูดายไม่ช่วยเหลือได้ เราขอมอบโอสถให้ท่านสองเมื่อดื่มน้ำทั้งสองคนคนละเม็ด แล้วจะแคล้วคลาดจากเคราะห์ภัย ชั่วแต่ไม่อาจช่วยรักษาทรัพย์สินมีค่าที่ท่านพกติดตัวมาได้ หากท่านพบพานอุปสรรคใด ๆ ให้ไปหาอาจารย์เสวียเจี้ยนบนเขาซานจงได้ทุกเมื่อ” กล่าวจบท่านนักพรตก็ลาจากไป

จินเป็นหญิงรอนแรมเดินทางต่อไป ไม่นานก็มาจนถึงเมืองลัวหยาง แล้วได้ยินผู้ที่สัญจรไปมาต่างเล่าลือกันว่า เจ้าหยวนฮ่องเต้แห่งประเทศซีเซียกำลังรวบรวมไพร่พลจะมารุกรานจีน ราษฎรทั่วไปต่างหลบหนีเพื่อรักษาชีวิต จินเป็นหญิงได้ยินข่าวก็คิดใคร่ครวญอยู่ ในที่สุดจึงกล่าวกับภรรยาว่า

“ตอนอยู่บ้านข้าเคยคบหาเพื่อนคนหนึ่ง ชื่อว่าหลี่จ่งลี่ เขาอาศัยอยู่ที่อำเภอซือซู่ เมืองไคฟง หลายปีก่อนตอนที่เขามาค้าขายอยู่ที่เมืองเรา ข้าเคยมีบุญคุณกับเขาอยู่มาก ในเมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ คงต้องบากหน้าไปขออาศัยเขาหลบภัย”

เจียงยวี่เหมยเห็นดีด้วย จินเป็นหญิงจึงถามทางจากชาวบ้านเพื่อมุ่งตรงไปยังบ้านของหลี่จ่งลี่ เมื่อถึงก็ให้คนไปแจ้งแก่เจ้าของบ้านก่อน หลี่จ่งลี่ทราบข่าวก็รีบออกมาต้อนรับและเชิญเข้าข้างใน เมื่อทักทายปราศรัยและดื่มน้ำชงน้ำชากันแล้ว หลี่จ่งลี่ก็ถามถึงเหตุที่ดันดันมา จินเป็นหญิงจึงรีบอธิบายว่าหลบเคราะห์มาตามคำของหมอดู

“ท่านพ่อกรุณาให้ไข่มุกกับสร้อยหยกไปขายที่ลัวหยาง แต่ระหว่างทางได้ยินว่าประเทศซีเซียจะรุกรานจีน จึงบากหน้ามาอาศัยสหายหลบภัย”

หลี่จ่งลี่ลอบสังเกตเห็นภรรยาจินเป็นหญิงมีรูปโฉมงดงาม ในใจก็เกิดอุบายชั่วร้ายขึ้น จึงกล่าวกับจินเป็นหญิงว่า

“ลัวหยางกับที่นี่ต่างก็อยู่ในเขตเมืองไคฟงเหมือนกัน หากซีเซียบุกมาจริงอยู่บ้านข้าก็ถือว่าปลอดภัย แต่บ้านข้ามีห้องลับใต้ดิน ถ้าพวกมันบุกมา เพียงแต่ลงไปหลบในนั้น รับรองว่าจะไม่มีอันตราย ท่านจงวางใจพักอยู่ที่นี้สักพักเถิด”

แล้วสั่งให้จัดสุราต้อนรับ เรียกบ่าวที่ชื่อหลี่ซือไปตามแม่เต๋าหวางคนข้างบ้านมาคอยรับใช้ หลี่ซือรับคำสั่ง ครู่หนึ่งจึงพาแม่เต๋าหวางเข้ามา นางเชิญเจียงยวี่เหมยเข้าไปพักในห้องก่อน แล้วออกมาช่วยภรรยาหลี่จ่งลี่จัดอาหารต้อนรับแขก ตกค่ำก็ไปจัดห้องหับให้สองสามีภรรยาผู้เป็นแขกพักผ่อน

หลายวันต่อมาหลี่จ่งลี่ผู้เฝ้าฝักใฝ่ใจในทรัพย์และโฉมงาม แอบสั่งหลี่ซือว่า

“ตอนที่ข้าค้าขายอยู่ที่อำเภอสา่งไฉ่นั้น ถูกจับเป็นหญิงโง่จนหมดตัว ตอนนั้นมันมาถึงที่ แถมยังพกไข่มุกมาร้อยเม็ด สร้อยหยกอีกหนึ่งคู่ ครึ่งนี้เจ้าต้องช่วยข้าแก้แค้น จงพามันไปฆ่าทิ้งอย่าให้ใครเห็น จำไว้ว่าต้องให้ข้าได้เห็น รอยเลือดติดเม็ดเจ้ากลับมาด้วย แล้วเอาสมบัติกับผ้าโพกหัวมันม้ายืนยัน เสร็จงานข้ารับรองจะเลี้ยงดูเจ้าอย่างดีจนชั่วชีวิต”

หลี่สือได้ฟังก็อดที่จะปลื้มปีติไม่ได้ แล้วทั้งสองคนก็ปรึกษานัดแนะกันเป็นที่เรียบร้อย

รุ่งขึ้นหลี่จึงลี้กล่าวกับจินเป็นหญิงว่า “ข้ามีบ้านอยู่หลังหนึ่ง ในบ้านมีห้องใต้ดินที่ว่างอยู่ ถ้าท่านสนใจจะไปดูก็ได้” จินเป็นหญิงไม่ทราบว่าเป็นอุบาย จึงรับปากว่า “ในเมื่อท่านมีห้องหับอีกข้าก็อยากชม ขอให้หลี่สือช่วยพาไปหน่อย” ว่าแล้วจึงออกไปกับหลี่สือ

จินเป็นหญิงนั้นเก็บสมบัติที่พ่อให้มาไว้กับตัวมาตลอด วันนั้นก็เช่นกัน

เมื่อทั้งคู่เดินมาถึงบ้านร้างหลังหนึ่ง หลี่สือก็ชักดาบออกมาจากเอวแล้วว่า

“นายข้าบอกว่า ตอนอยู่ที่อำเภอสา่งไฉ่ท่านเคยโกงเงินเขาจนหมดตัว วันนี้ข้าจึงรับคำสั่งจากเขาให้มาฆ่าท่าน ที่จริงเราไม่เคยมีความแค้นต่อกัน ขอท่านจงอโหสิข้าด้วย” พลังกระบี่ดาบขยับเข้ามาจะลงมือ จินเป็นหญิงกลัวจนอกสั่นขวัญหาย รีบคุกเข่าลงละล่ำละลักว่า

“พี่หลี่สือโปรดฟังก่อน ตอนนายของท่านอยู่ที่อำเภอสา่งไฉ่ ข้ามีบุญคุณต่อเขามาก แต่วันนี้เขาเห็นภรรยาข้าสวยถูกใจ จึงคิดสนองคุณด้วยพิษร้าย เพราะมีใจละโมบสมบัติและคิดใคร่ในภรรยาข้า ช่างโหดชั่วดั่งอสรพิษ แว้งกัดชาวนาผู้มีบุญคุณ ขอให้พี่หลี่สือโปรดเห็นแก่ข้าที่ยังมีพ่อแม่ต้องดูแล ละเว้นชีวิตข้าสักครั้ง จะถือเป็นพระคุณยิ่งใหญ่ไม่มีวันลืม”

“ข้ารับคำสั่งมาว่าต้องให้ได้สมบัติของท่านกลับไป ตอนนี้สมบัติของท่านอยู่ไหน?”

“สมบัติอยู่กับตัวข้านี้ไง เชิญท่านเอาไปเลย โปรดไว้ชีวิตข้าด้วยเถิด”

หลี่สือรับสมบัติมาแล้ว “ข้าได้ยินมาว่า ผู้ปองทรัพย์สินผู้อื่น เมื่อได้

ทรัพย์สินแล้วยอมไม่ทำร้ายชีวิต ตอนนี้แม้ได้สมบัติมาแล้ว ยังจะต้องมีผ้าโพกหัวของท่านไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งรอยเลือดติดตามไปยืนยัน ไม่เช่นนั้นข้าก็ต้องตกที่นั่งลำบากเหมือนกัน”

“เรื่องนี้ง่ายมาก” จินเป็นหญิงว่าพลาถอดผ้าโพกหัวออก แล้วกดปลายลิ้นตัวเองให้เลือดไหลพุ่งไปบนคมดาบ

“วันนี้ข้าไว้ชีวิตท่าน ท่านจงรีบหนีไปจากเมืองนี้เถอะ” หลี่สือบอก

“ท่านไม่ต้องห่วง ข้ารอดไปคราวนี้จะหนีไปให้ไกลทีเดียว” ว่าแล้วจินเป็นหญิงก็รีบคำนับลาจากไปทันที

หลังจากที่หลี่สือได้สมบัติแล้วก็รีบนำของทั้งหมดกลับไปมอบแก่นาย หลี่จงสือพอใจมาก สั่งให้จัดสุราแล้วเชิญนางเจียงยวี่เหมยออกมา นางเห็นว่าคำแล้วจึงถามหลี่จงสือว่า

“ท่านให้สามีเข้าไปดูบ้าน ทำไมป่านนี้ยังไม่กลับมาอีก?”

“บ้านข้าออกจะร่ำรวย” หลี่จงสือว่า “ถ้าท่านกับข้ามาเป็นสามีภรรยา กันจะสามารถเสพสุขร่วมกันได้ทั้งชาติ ไยท่านต้องกังวลถึงสามีเก่าอีกเล่า”

“สามีข้ายังอยู่ ไฉนท่านจึงกล่าววาจาหยาบช้าเช่นนั้นออกมาได้ ช่างไร้ ยางอายสิ้นดี!”

หลี่จงสือยิ่งพิศก็ยิ่งเห็นนางสวยจนอดใจไม่อยู่ จึงเข้าลวนลาม เจียงยวี่เหมยโกรธมากผลักไสหลี่จงสือออกพลาถกล่าววว่า

“ข้าถือคติว่า อยู่บ้านติดตามเชื้อพังบิดา ออกเรือนมาติดตามเชื้อพังสามี สามีข้าก็ยังไม่ได้คิดทอดทิ้งข้า ไฉนเลยจะยอมกระทำการอันอัปยศผิดต่อศีลธรรมได้”

“สามีท่านถูกข้าสังหารไปแล้ว หากท่านไม่เชื่อ ข้าจะเอาหลักฐานมาให้ดู จะได้ตัดใจจากเขาเสียที” พุดจบก็โยนกองหลักฐานลงบนพื้น “แม่นาง ท่านจงดูผ้าโพกหัวกับรอยเลือดบนดาบนี้ หากท่านไม่ยอมฟังข้าอีก ก็อย่าหาว่าข้า โหดร้าย”

พอเจียงยวี่เหมยเห็นหลักฐานก็ร่ำไห้ทรุดกายลงแทบพื้น หลี่จงสือรีบเข้า

ประคองพลาว่า

“ท่านไม่ต้องเสียใจ ในเมื่อสามีท่านได้ตายไปแล้ว ท่านก็มาอยู่กินกับข้าฉันสามีภรรยาเถอะ คิดดูก็ไม่เห็นจะเสียหายตรงไหน ไยท่านจึงยึดถือขนบธรรมเนียมนักเล่า!” กล่าวจบก็บังเกิดอารมณ์เสน่หาจนอดใจไม่ไหวพยายามใช้กำลังเข้าลวนลามนางอีก เจียงยวี่เหมยคิดในใจว่า ‘ไอ้คนชั่วคนนี้วางแผนฆ่าสามีเราเพื่อชิงทรัพย์ แล้วยังคิดจะได้เราเป็นภรรยา หากไม่ยอมตามมันก็ต้องโดนมันฆ่าทิ้งแน่’ คิดดังนั้นจึงกล่าวกับหลี่จ่งลี้ว่า

“ตอนนี้ข้ากำลังตั้งครรภ์ นี่ก็หกเดือนแล้ว หากท่านมีใจรับข้าเป็นภรรยาจริง รอให้ข้าคลอดเสียก่อนค่อยแต่ง ไม่เช่นนั้นแล้วข้าขอตายจาก ไม่ขออยู่เป็นคู่ท่าน”

หลี่จ่งลี้เห็นว่าหลังจากคลอดแล้วนางคงไม่อาจบ้ายเบี่ยงได้อีก จึงยอมตามที่นางขอ คิดแล้วก็เรียกแม่เต๋าหวางมาสั่งการว่า

“ข้ามีบ้านหลังหนึ่งอยู่ข้างวัดซานเสิน เจ้าจงพานางผู้นี้ไปหลบอยู่ที่นั่น รอให้นางคลอด ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง ให้เอาเด็กไปทิ้งเสีย ครบหนึ่งเดือนหลังจากนั้นให้กลับมารายงาน” แม่เต๋าหวางจึงพานางเจียงยวี่เหมยไปตามคำสั่ง

จะกล่าวถึงฝ่ายจินเหยียนหลงบิดาของจินเป็นหญิง เผ่าคิดถึงลูกชายและลูกสะใภ้ที่จากไปนานข้าวคราวก็ไม่มีมา จินเหยียนหลงกับภรรยาจึงปิดบ้านเก็บข้าวของและสมบัติพัสดุด่าง ๆ แล้วออกตามหาเรื่อยไป

เวลาล่วงไปตั้งครฟุ้งจากแล่ง มิรู้ว่วันคืนผ่านไปเท่าใด

เจียงยวี่เหมยพักอยู่ที่บ้านข้างวัดซานเสินหลายเดือนแล้ว จนวันหนึ่งเกิดเจ็บท้อง แล้วก็คลอดทารกออกมาเป็นชาย แม่เต๋าหวางก็มาบอกว่า

“ทารกน้อยนี้จำจะต้องเอาไปทิ้งน้ำ หาไม่แล้วนายท่านรู้เข้าข้าต้องเดือดร้อนแน่”

เจียงยวี่เหมยเฝ้าวิงวอนต่อรองกับนางว่า

“พ่อของเด็กคนนี้ถูกสังหารอย่างโหดเหี้ยม ทารกก็เพิ่งลืมตาดูโลก ช่างมี

ชะตากรรมน่าสมเพชจริง ๆ ขอท่านโปรดเวทนา รอนครบเดือนค่อยเอาไป
ทิ้งคงไม่ช้าเกินไป”

แม่เต๋าหวางเห็นสภาพเจียงยวี่เหมยระทมทุกข์ จึงเกิดจิตสงสารยอม
ตามคำขอ

หนึ่งเดือนผ่านไปอย่างรวดเร็ว เจียงยวี่เหมยเขียนวันเดือนปีเกิดลูกผูก
ติดไว้กับตัวเด็ก คิดเอาทารกน้อยไปทิ้งไว้ในวัดซานเสิน รอนครเมตตาเอาไปชุบ
เลี้ยง ขณะนางกับแม่เต๋าหวางอุ้มทารกอยู่นั้น จินเหยียนหลงและภรรยา
มาที่วัดนี้เพื่อเสี่ยงทายดวงชะตาพอดี พอเข้ามาในวัดก็ต้องตกตะลึงที่ได้พบ
ลูกสะใภ้อย่างไม่คาดฝัน เมื่อถามถึงสามีนาง เจียงยวี่เหมยจึงเล่าเหตุการณ์ทั้ง
หมดให้ฟัง จินเหยียนหลงได้ฟังแล้วไม่อาจจะรับอารมณ์เอาไว้ได้ เขียนคำร้อง
ยื่นต่อศาลทันที

เมื่อเปาบุ้นจิ้นพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าคดีมีมูล รุ่งขึ้นจึงให้กวนเหวิน
นำทหารมุ่งไปที่อำเภอสี่ส่วยเมืองเจิ้งโจว จับตัวหลี่จ่งลีมาขึ้นศาล แล้วให้เอา
ตัวไปโบยเสียหนึ่งร้อยทีก่อนจะเอาไปขังรอการตัดสิน

แม่เต๋าหวางแสดงตนต้องการเป็นพยานตามคำร้องขอของเจียงยวี่เหมย
เปาบุ้นจิ้นให้พวกจินเหยียนหลงรอการพิจารณาอยู่นอกศาล

ฝ่ายจินเป็นหญิงพอหนีจากอำเภอสี่ส่วยก็ไม่ว่าจะไปพักที่ไหน จึงขึ้นเขา
ซานจงไปหาอาจารย์เสวียเจี้ยน ในที่สุดก็ได้ออกบวชบำเพ็ญพรตอยู่ที่นั่น ด้วย
ไม่รู้ว่าบิดามารดาและภรรยาเป็นตายร้ายดีกันอย่างไรบ้าง จิตจึงคิดกังวลอยู่
ตลอดเวลา วันหนึ่งอาจารย์เสวียเจี้ยนก็กล่าวกับจินเป็นหญิงว่า

“วันนี้เจ้าจงไปบิณฑบาตที่ศาลไคฟง ญาติพี่น้องของเจ้าอยู่ที่นั่น เมื่อพบ
กันเจ้าต้องสารวมจิตให้มัน อย่าลืมเจตนาในการบวช แล้วจงรีบกลับมา”

จินเป็นหญิงค่านับลาอาจารย์แล้วออกเดินทางมายังศาลไคฟง จึงได้
พบพ่อแม่และภรรยาแล้วทั้งหมดก็พากันเข้าไปในศาล พอดีเปาบุ้นจิ้นกำลัง
เปิดศาล จินเหยียนหลงพอลูกจึงเล่าเหตุการณ์ให้ฟังอีกครั้งด้วยน้ำเสียงรันทด
เปาบุ้นจิ้นให้นำตัวหลี่จ่งลีออกจากที่คุมขังมาสอบสวน หลี่จ่งลีไม่กล้าปฏิเสธ

จึงยอมรับทุกข้อหา ทั้งข้อหาฆ่าชิงทรัพย์และลวนลามภรรยาผู้อื่น เปาบุ้นจิ้น
จึงสั่งให้สวมขื่อคอ ตรวนข้อเท้า และศอกอย่างแน่นหนา ส่งไปขังคุกนัก
โทษประหาร ยึดทรัพย์สินของบ้านหลี่จ่งลีแล้วให้เป็นรางวัลแก่หลี่สือเครื่องหนึ่ง
อีกเครื่องหนึ่งให้แม่เต๋าหวาง คั้นเอาสร้อยหยกกับไข่มุกคืนให้กับจินเป็นหญิง
และเนรเทศภรรยาของหลี่จ่งลีไปช่วยงานทหารที่ชายแดน ทุกคนได้ฟังคำ
ตัดสินล้วนพอใจกันถ้วนหน้า

คดีถ้ามังกร

พิเชษฐ์ พิทักษ์บุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่า ณ หมู่บ้านเชียงทัน ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองไคฟงไปห้าลี้ มีคนผู้หนึ่งแซ่ชีวชื่อตุน เป็นคนมีฐานะดี มีภรรยาแซ่เฉิน ซึ่งเป็นลูกสาวของเงินวงศ์คนบ้านเดียวกัน นางเฉินเป็นหญิงที่จัดว่าสวยมาก หากแต่ไม่ค่อยสำรวมกิริยาอาารมณ์ และเพราะสามีเป็นคนหนักแน่นจริงจัง จึงทำให้เข้ากันไม่ค่อยได้

ในครั้งนั้นที่เจิ่นซีมีนายหน้าคนหนึ่งแซ่วังชื่อฉี เป็นหนุ่มรูปงามมีปฏิภาณรอบรู้แต่รักความสำราญ เขาผู้นี้ชอบมาที่บ้านชีวตุนอยู่บ่อย ๆ ชิวตุนก็คบหาเขาเป็นสหายที่ถูกคอคนหนึ่ง วังฉีจึงเข้าออกบ้านชีวตุนอย่างคุ้นเคย และมักจะมาสนทนากับนางเฉินอยู่เป็นประจำ

วันหนึ่งวังฉีได้มาที่บ้านชีวตุนตามเคย แต่นางเฉินกลับแสดงกิริยาดีใจจนออกนอกหน้า เชื้อเชิญให้เข้ามานั่งแล้วกล่าวว่า

“สามีเข้าไปเก็บค่าเช่านายยังไม่กลับ ไม่นึกว่าท่านจะได้จังหวะ ข้ามีคำพูดบางอย่างจะบอกกับท่าน เชิญท่านนั่งรอก่อน ข้าจะเข้าไปในครัวสักเดี๋ยวนะ”

วังฉีไม่รู้ว่านางจะบอกอะไร แต่ก็รับปากนั่งรออยู่ที่โต๊ะ สักพักนางเฉินก็จัดสุราอาหารยกเข้ามาในห้องแล้วชวนวังฉีดื่มด้วยกัน เมื่อดื่มกันจนครึ้มใจได้ที่ นางเฉินก็ถามเป็นเชิงหยิ่งทำที่ต่อวังฉีว่า

“ได้ยินมาว่าท่านยังไม่แต่งงาน ต้องนอนหนาวไร้คู่อยู่ทุกคืน ไม่รู้สึกว้าเหว่บ้างเชียวหรือ?”

“ข้าเป็นคนอาภัพ จนปานนี้แล้วยังไม่เจอเนื้อคู่ จึงสมัครใจอยู่เป็นโสด

นอนอุ่นสบายได้ผ้าห่ม”

นางเงินยิ้มยั่วพลาংกล่าวว่า

“ท่านอย่าปดข้าเลย ชายชาตรีหากไรรู้คู่ออ แต่ละคืนมันช่างยาวนาน เหมือนแรมปี ปากท่านก็ว่าสมัครใจเป็นโสด ที่แท้ก็กัณฑ์พุด ไม่ยอมรับความจริงนะสิ”

เดิมทีวังฉีกก็ยังเห็นแก่การคบหาเป็นสหาย จึงสำรวจมาจาไม่กล้าพุดหยอก เข้ากับนาง ครั้นเมื่อถูกนางพุดจาเกี้ยวเล่นก่อน จิตใจก็เริ่มหวั่นไหว จึงถามกลับไปว่า

“ในเมื่อท่านรู้ว่าข้าว่าแห้ว ท่านจะยินดีปันใจให้ข้าบ้างหรือเปล่า?”

“ข้ายอมมีใจต่อท่าน” นางเงินว่า “เกรงแต่ว่าท่านจะไม่เห็นน้ำใจของข้าเท่านั้น”

ทั้งคู่กระเช้าเข้าหยอกกันอยู่พักใหญ่ ในที่สุดก็พัวพันรักใคร่กันไปตาม อารมณ์เปลี่ยว เมื่อได้ริเล่นชู้กันอย่างไม้อายฟ้าดินแล้ว ความสัมพันธ์ก็ยัง กระชับแน่นแฟ้น หากวันไหนชีวิตคุณไม่อยู่บ้านวังฉีกเป็นต้องดอดมาระเริงอยู่กับ นางเงิน ชีวิตคุณนั้นหาได้ระแคะระคายเรื่องนี้เลย

คนใช้ของชีวิตคุณรู้ดีว่าอะไรเป็นอะไร แม้อยากจะบอกให้นายทราบแต่ก็ กลัวนายจะโกรธ ครั้นจะไม่บอกก็รู้สึกไม่สบายใจ จนกระทั่งวันหนึ่งขณะที่ ชีวิตคุณออกไปเก็บค่าเช่าในไร่และพักแรมอยู่ที่นั่น ตกดึกเขาก็รำพึงกับคนใช้ที่ ติดตามมาว่า

“ปลายฤดูใบไม้ร่วงอากาศเริ่มหนาวแล้ว ผ้าห่มบางห่มไม่พออุ่นเลย ไม่รู้ว่าที่บ้านจะหนาวอย่างนี้หรือเปล่า?”

“มีแต่นายท่านสิครับที่นอนหนาวอยู่ข้างนอกคนเดียว คนในบ้านกลับอุ่น สบายใจอยู่ได้ทุกคืนๆ”

ชีวิตคุณเอะใจสงสัย จึงถามว่า

“ที่เจ้าพุดนี้หมายความว่าอย่างไร?”

คนใช้ไม่ยอมบอก แต่พอถูกชักหน้าเข้าก็เลยโพล่งออกมาว่า นายหญิง

กับวังฉิมมักจะลอบเล่นชู้กันอยู่เสมอ ชีวิตนุได้ฟังก็โกรธจัด รีบรุดกลับบ้านทั้งๆ ที่ฟ้ายังไม่ทันสาง

รุ่งขึ้นเมื่อชีวิตนุกลับมาถึงบ้าน เห็นภรรยาบีบหน้าอ้อมเอิบ ก็ยิ่งรู้สึก ระแวงสงสัย คืบคั้นเขาเฝ้าวนเวียนถามถึงวังฉิมที่แวะมาที่บ้านบ่อย ๆ นางเงิน ช้อนสีหน้าสีตาตอบว่า

“พอท่านไม่อยู่บ้านก็ปิดประตูทั้งข้างนอกข้างในเสียมิดชิด ยังจะมีใคร มาที่บ้านที่ไหนกัน อยู่ดี ๆ ก็เอาเรื่องนี้มาหาเรื่องกับข้า!”

“ไม่ต้องร้อนตัวไป เรื่องนี้วันหลังคงได้รู้กัน”

นางเงินกลัวจนนิ่งอึ้งไป

ฟ้าสางวันรุ่งขึ้น ชีวิตนุก็ออกไปที่ไร่อีก เมื่อวังฉิมมาหานางเงินก็เห็นว่า นางมีท่าทางไม่สบายใจ จึงถามไถ่ นางเงินก็เล่าให้ฟังว่าสามีรู้เรื่องของนางแล้ว วังฉิมจึงกล่าวว่า

“ถ้าเช่นนั้นท่านไม่ต้องกังวล แต่ไปข้าไม่มาบ้านท่านอีกก็หมดเรื่อง”

นางเงินแค้นหัวเราะพลาถกล่าวว่า

“ข้าถือท่านเป็นเสมือนสามี คิดจะคล้อยตามท่าน แต่ท่านกลับเป็นคน ขี้ขลาด ในเมื่อข้าได้ลอบรักกับท่านแล้ว ก็จะเป็นของท่านไปชั่วชีวิต แล้วโย ท่านจึงมากล่าวตัดรอนง่าย ๆ เช่นนี้”

“ถ้าอย่างนั้นเราควรทำอย่างไร?”

“ต้องหาทางฆ่าสามีข้า และต้องวางแผนให้รอบคอบด้วย”

วังฉิมจึงพยายามขบคิดหาวิธี ในที่สุดก็คิดได้ จึงกล่าวว่า

“ถ้าท่านต้องการเช่นนั้นจริง ข้าก็มีแผนการแล้ว”

“แผนอะไร?”

“มีเขาลูกหนึ่ง บนยอดเขามีถ้ำมังกรอยู่ ทุกครั้งที่เห็นเมฆหมอกลอยออกจากถ้ำจะต้องมีฝนตกตามมา ถ้าไม่ตกแสดงว่าจะเกิดภัยแล้ง ตอนนี้เป็นช่วงที่ ชาวบ้านจะไปอธิษฐานขอฝนกันที่นั่น สามีท่านต้องไปกับเขาด้วยแน่ รอว่าเขา ไปเมื่อไหร่ ย่อมมีทางจัดการตามแผนได้”

“เมื่อฆ่าเขาได้แล้ว ที่เหลือซ้ายมือมีวิธี” นางเงินกล่าวอย่างพอใจ
แล้วคืนนี้วังฉีกก็ค้างอยู่ที่นี้อีกเช่นเคย

รุ่งขึ้นชาวบ้านพากันตั้งขบวนแห่แห่นขึ้นไปทำพิธีอธิษฐานบนเขา ชิวตุน
ก็ตามไปด้วย วังฉีกก็ติดตามข้างหลัง พอถึงปากถ้ำฟ้าก็มีดลงอย่างรวดเร็ว
พวกชาวบ้านเมื่ออธิษฐานเสร็จก็แยกย้ายกันไปหมดแล้ว เหลือเพียงวังฉีกกับ
ชิวตุนรั้งท้าย ขณะจะผ่านถ้ำมังกรไป วังฉีกปล้นอุทานออกมาว่า

“ข้างหน้านั้น! มีมังกรโผล่ออกมา”

ชิวตุนตกใจชะงักตัวออกไปด้วยความสงสัย จังหวะที่เขาที่ยืนได้ไม่มั่นคง
วังฉีกฉวยโอกาสผลักเขาตกลงไปในถ้ำ แล้ววังฉีกก็รีบวิ่งกลับลงมา พอพบนาง
เงินก็เล่าเหตุการณ์ให้ฟัง นางเงินกล่าวอย่างตืออกดีใจว่า

“นับว่าชาตินี้ข้ากับท่านมีวาสนาต่อกันแล้ว”

นับแต่นั้นมาวังฉีกก็เข้าออกบ้านชิวตุนอย่างเปิดเผย ไม่ใส่ใจว่าใครจะ
มองว่าอย่างไร เมื่อญาติมิตรบางคนมาถามถึงชิวตุนซึ่งหายหน้าไปนาน นาง
เงินก็เฉไฉไปทำนองว่าไม่รู้ แต่คนใช้เห็นนายหายไปโดยไร้ร่องรอย ก็รู้สึก
กังวลสงสัย ยิ่งมาเห็นนางเงินกับวังฉีกทำเหมือนเป็นสามีภรรยาด้วยกันก็ยิ่งไม่พอใจ
คิดจะฟ้องร้องต่อทางการให้สืบสวนเอาเรื่อง แต่นางเงินก็รู้เข้าก่อนจึงไล่เขา
ออกจากบ้านไป

หลังจากนั้นประมาณเดือนเศษ ลู่ ๆ ชิวตุนก็กลับมาที่บ้าน ขณะนั้นนาง
เงินกับวังฉีกกำลังนั่งผิงไฟต้มน้ำสุรากันอยู่ เมื่อเห็นชิวตุนเข้ามา วังฉีกก็ตกตะลึง
นึกว่าเป็นผีมาหลอก จึงกลับเข้าห้องคว้าดาบออกมาไล่ฟันชิวตุนออกไป ชิวตุน
เดินตรอมใจไปอย่างไร้จุดหมาย จนมาถึงปากทางก็พบกับคนใช้ของตนซึ่งรีบ
เข้ามาประคองนายพลางถามถึงความเป็นมา ชิวตุนจึงเล่าเรื่องที่ถูกวังฉีกผลัก
ตกลงไปในถ้ำให้ฟัง คนใช้คร่ำครวญกับนายว่า

“ตั้งแต่นายท่านหายไป ข้าก็รู้สึกสงสัย ยิ่งเห็นนายหญิงกับวังฉีกทำเหมือน
เป็นสามีภรรยา กัน จึงคิดว่าต้องเป็นพวกเขาวางแผนฆ่าท่านแน่ ข้าคิดจะ
เอาเรื่องไปฟ้องร้องต่อทางการให้สืบหานายท่าน แต่กลับถูกเขาไล่ออกจาก

บ้าน ไม่นึกเลยว่าฟ้าจะช่วยคนดีให้เราได้มาพบกัน เราควรจะเอาเรื่องนี้ไปฟ้องร้องที่ศาลไคฟงเพื่อความเป็นธรรม”

ชีวิตุนเห็นด้วย รีบร่างหนังสือร้องเรียนไปยังที่ศาลไคฟง

เมื่อเปาบุ้นจิ้นรับคำร้องมาดูแล้วก็สอบชีวิตุนว่า

“ในเมื่อเจ้าถูกผลักดันกลงไปในถ้ำมังกร แล้วทำไมถึงไม่ตาย? ยังรอดกลับมาได้อีก”

ชีวิตุนสะอึกสะอื้นเล่าให้ฟังว่า

“ข้าก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าทำไม แต่ว่าตอนที่ตกลงไปนั้น ผนังถ้ำมีพวกหมาคาซันรกรไปหมด และข้าก็ไถลไปตามพุ่มอันหนาแน่นของมัน จึงไม่ได้รับบาดเจ็บอะไร ที่แรกในถ้ำนั้นมืดมาก แต่พอนานไปก็เริ่มสว่างขึ้น ข้าจึงเห็นงูตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งนอนขดนิ่งอยู่ ในถ้ำนั้นแห้งมาก แต่มีน้ำใส ๆ อยู่หม้อหนึ่ง ข้าจึงตักมาดื่ม จากนั้นก็รู้สึกหิวข้าวหรือกระหายน้ำอีกเลย ตอนนั้นข้าคิดว่างูตัวนั้นจะต้องเป็นมังกรอย่างแน่นอน จึงขอให้ช่วยคุ้มครอง งูตัวนั้นก็ได้ทำร้ายอะไรข้า แต่ทุก ๆ ครั้งที่มันขยับตัว ตัวมันก็จะค่อย ๆ ใหญ่ขึ้น ในที่สุดก็ผงาดงำลำออกไปนอกถ้ำ ทันใดนั้นฝนก็ตกลงมา ตกอยู่อย่างนั้นหกเจ็ดวัน วันหนึ่งข้าก็เกาะหางมังกรปีนขึ้นไปจนถึงปากถ้ำ แล้วเจ้ามังกรก็ส่ายหางไปมาก่อนจะตกลงไปในถ้ำตามเดิม จากนั้นข้าก็รีบกลับบ้าน ถึงบ้านเห็นภรรยากับวังฉีกำลังดื่มสุรากันอยู่ แล้วข้าก็ถูกวังฉีก๊อตาบไล้ตะเพิดออกมา จึงมาฟ้องร้องต่อได้เท่านี้ละ” ชีวิตุนกล่าวจบก็เอาแต่ร้องไห้ไม่หยุด

เมื่อเปาบุ้นจิ้นสอบจนได้ความชัดเจนแล้ว ก็ให้จางหลงกับเจ้าหูไปที่บ้านชีวิตุนจับตัววังฉีกกับนางฉินมา วังฉีกำลังนึกสงสัยอยู่ว่าเรื่องราวเป็นมาอย่างไร นึกไม่ถึงว่าชีวิตุนจะรอดชีวิตมาได้ และเอาเรื่องไปฟ้องที่ศาลไคฟง จนตนถูกเจ้าหน้าที่จับมาดำเนินคดี เมื่อเปาบุ้นจิ้นทำการสอบสวนวังฉีกก็ให้การว่า

“ตอนนั้นชาวบ้านพากันไปอธิษฐาน เสร็จแล้วต่างคนต่างก็แยกย้ายกันกลับบ้าน ตอนโพล้เพล้ท้องฟ้ามืดสลัว ชีวิตุนเดินพลัดตกลงไปในถ้ำเอง มีใครไปทำร้ายเขาเสียเมื่อไหร่ นอกจากนี้บ้านเขาก็ปิดไว้มิดชิด ข้าไปเยี่ยมเยียนก็

ไม่กี่ครั้ง แล้วจะหาว่าเป็นชู้กันได้อย่างไร” วังฉีโต้แย้งตลอดทุกข้อหา

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปที่ห้องนางเงินนำเสื่อนอนมาตรวจดู พบว่ามีร่องรอยใหม่ ๆ ของการนอนของคนสองคน เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า

“ในเมื่อบ้านเขาปิดประตูมิดชิด ทำไมบนเสื่อถึงมีรอยคนนอนสองคนละ เห็นได้ชัดเจ้าวางแผนฆ่าคน แต่โชคดีที่เขาไม่ตาย เจ้ายังมีหน้าจะแก้ตัวอีก!”
ว่าแล้วก็สั่งให้โบยอย่างหนัก วังฉีจึงยอมรับสารภาพ

เปาบุ้นจิ้นตัดสินให้เอาตัววังฉีและนางเงินไปประหารทั้งคู่ และปล่อย
ชีวิตุนกลับบ้าน ทุกคนต่างพอใจในคำตัดสินนี้

คดีพลิกคดีคุณนายเจ้า

พิเชษฐ์ พัทธ์ชัยบุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่า ณ อำเภอเจียหยางเขตเฉาโจว มณฑลกว่างตุง มีคนชื่อ เจ้าชิน เป็นเพื่อนกับโจวอี้ โจวอี้ตกลงกับเจ้าชินว่าจะไปซื้อผ้าในเมืองหลวงด้วยกัน ก่อนหน้านั้นหนึ่งวัน พวกเขา ก็ไปว่าจ้างเรือของไต้ก๋งจางเฉา และนัดแนะกันว่าจะมาเจอกันที่เรือในตอนฟ้าสว่างวันรุ่งขึ้น เมื่อถึงเวลา เจ้าชินมาถึงเรือก่อน จางเฉาเห็นเป็นเวลายามสี่ (ช่วงราวตีหนึ่งถึงตีสาม) บนท้องถนนพลอดผู้คน จึงพาเรือออกไปกลางน้ำลึก จับเจ้าชินกดน้ำจนตาย แล้วถ่อเรือเข้าฝั่งทำเป็นนอนหลับตามเดิม

จนฟ้าสว่าง เมื่อโจวอี้มาถึงเรือก็ร้องเรียก ไต้ก๋งจางเฉาจึงลุกขึ้น ทั้งคู่อยู่รอจนเลยเวลาอาหารเข้าก็ยังไม่เห็นเจ้าชินโผล่มา โจวอี้จึงให้ไต้ก๋งไปตาม

เมื่อจางเฉามาถึงบ้านเจ้าชิน ก็ต้องเรียกอยู่หลายคำภรรยาเจ้าชินจึงออกมาเปิดประตู ทั้งนี้เพราะได้ตื่นแต่เช้ามาหุงหาอาหาร จนสามมืออกจากบ้านไปแล้วถึงได้กลับเข้านอนต่อ จึงตื่นสายกว่าปกติ จางเฉาถามนางซุน ภรรยาของเจ้าชินว่า

“สามีท่านนัดกับคุณชายโจวว่าจะไปที่เรือ ตอนนี้คุณชายโจวรออยู่นานแล้ว สามีท่านทำไมยังไม่ไปอีก?”

“สามีข้าออกไปตั้งแต่เช้าแล้วนี่! ทำไมยังไม่ถึงที่เรืออีกล่ะ?” นางซุนกล่าวอย่างตกใจ

จางเฉากลับมาแจ้งแก่โจวอี้ โจวอี้จึงกลับไปช่วยนางซุนตามหาจนทั่วก็

ไม่พบ

สามวันผ่านไปยังคงไร้ร่องรอย โจวอี้จึงคิดว่า ‘เจ้าชินกับเรานัดจะไปค้าขายด้วยกัน เรื่องนี้ใคร ๆ ก็รู้ ตอนนี้อยู่หาหายไปไหน เก่งว่าคนจะพากันโยนความผิดมาที่เรา’ ดังนั้นจึงรีบออกหน้าไปแจ้งความที่อำเภอเพื่อให้รีบออกสืบหา ทางการจึงออกหมายเรียกตัวได้กังจางเฉา นางซุน และคนข้างบ้าน ซึ่งก็คือเจ้าจื่อกับเจ้าเสียมาเป็นพยาน

เมื่อนายอำเภอจู่อี้หมิงพิจารณาคำร้องแล้ว ก็ให้นำตัวผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดมายังที่ทำการ นางซุนซึ่งถูกสอบเป็นคนแรกให้การว่า

“พอสามีกินอาหารเช้าเสร็จก็ออกจากบ้าน จากนั้นไม่รู้อะไรอีกเลย”

“วันก่อนโจวอี้กับเจ้าชินมาว่าจ้างเรือด้วยกันจริง” ไต่กังจางเฉาให้การ “พอวันรุ่งขึ้นฟ้ายังไม่ทันสว่าง มีแต่โจวอี้ที่มา ไม่เห็นเจ้าชินมาด้วย เรื่องนี้พวกลูกเรือหลายคนเป็นพยานได้ แล้วโจวอี้ก็สั่งให้เข้าไปตาม ข้าจึงไปตะโกนเรียก ‘คุณนายเจ้า’ ถึงหน้าบ้าน นางซุนจึงตื่นออกมาเปิดประตู”

ส่วนเจ้าจื่อกับเจ้าเสียเพื่อนบ้านให้การตรงกันว่า “ก่อนที่เจ้าชินจะออกเดินทาง ได้มีปากเสียงกับนางซุน ส่วนเรื่องที่เขากลับจากบ้านตั้งแต่เช้ามีดนั้นไม่มีใครรู้เห็นด้วยเลย”

นายอำเภอหันมาสอบผู้แจ้งความว่า

“ทั้งหมดนี้คงเป็นเพราะเจ้าเห็นว่าเจ้าชินพกเงินทองติดตัวมามาก จึงฆ่าคนชิงทรัพย์ แล้วสร้างทำเป็นมาแจ้งความเพื่อเลี่ยงอาญากรรม”

“ข้าจะฆ่าคนโดยลำพังตนได้อย่างไร” โจวอี้ว่า “แล้วยังชุกช่อนศพได้ มิตรชิดเสียจนหาเท่าไรก็ไม่พบได้เชียวหรือท่าน? นอกจากนี้บ้านข้าก็มีฐานะเหนือกว่าเจ้าชิน ข้ายังเป็นเพื่อนสนิทกันด้วย จึงอุตส่าห์มาแจ้งความร้องเรียนให้ติดตามหา มีเหตุผลอะไรที่จะต้องฆ่าเขาด้วยเล่า”

“โจวอี้กับสามีข้าคบหากันมาด้วยดีตลอด ไม่มีทางฆ่าสามีข้าเด็ดขาด” นางซุนกล่าวเสริม “แต่วันนั้นสามีข้าคงจะไปถึงเรือแต่ยังมีด อาจถูกไต่กังฆ่าตายก็เป็นได้”

“กองเรือของข้าหลายสิบลำ ลูกเรือมากมาย ถ้าข้าฆ่าคนที่ทำเรื่อนั้น มีหรือจะพ้นสายตาคนอื่นไปได้” จางเฉาโต้ “นอกจากนี้ตอนโจวอี้มาถึงเรือก็ ยังเข้ามาก ข้ายังหลับอยู่เลย พอโจวอี้มาเรียกจึงได้ตื่น เรื่องนี้ถามโจวอี้ดู ก็ได้ นางอ้างว่าสามีออกจากบ้านแต่เช้า แต่เพื่อนบ้านกลับไม่รู้เรื่องเลย จนข้า ไปเรียกที่บ้านนางก็ยังไม่ตื่น ประตูก็ยังไม่เปิด เห็นชัด ๆ ว่านางนั้นแหละที่ฆ่า สามีตัวเอง”

นายอำเภอจึงใช้ทัณฑ์ทรมานสอบนางซุนอย่างหนัก นางซุนนั้นเป็น หญิงบอบบาง จะทนการทรมานเช่นนั้นได้อย่างไร นางจึงว่า

“ไหน ๆ สามีข้าก็ตายไปแล้ว ข้าก็จะขอตายไปเป็นเพื่อนก็แล้วกัน” ว่า แล้วก็รับสารภาพ “ข้านี้แหละเป็นคนฆ่าเขาเอง เพราะห้ามไม่ให้ไปค้าขายแล้ว ไม่สำเร็จ”

เมื่อถูกสอบถามถึงที่ซ่อนศพ นางตอบว่า “ในเมื่อคนฆ่าสามีข้าคือตัวข้า ถ้าต้องการศพเขาก็เอาศพข้าทดแทนเขาก่อน จะสอบให้มากความเกินจำเป็น ไปอีกทำไม!”

นายอำเภอทำการสอบอีกครั้ง ก็ไม่ได้อะไรเพิ่มเติม

ในฤดูพิจารณาโทษปีต่อมา นายอำเภอจึงได้เสนอคำตัดสินคนนางซุนฆ่า สามีไปว่า ควรลงโทษประหารชีวิต ครั้งนั้นมีผู้ตรวจราชการศาลท่านหนึ่งชื่อ หยางชิง เป็นคนฉลาดหลักแหลมและมีความรู้กว้างขวาง เมื่อได้อ่านรายงาน คดีนางซุนก็ตรวจพบเงื่อนงำได้ทันที จึงเอ่ยออกมาว่า

“เคาะประตูเรียกชื่อภรรยา แสดงว่ารู้อยู่ก่อนแล้วว่าตัวสามีไม่อยู่ในบ้าน”

เพียงสองประโยคนี้ ทำให้รู้ได้ทันทีว่าได้กำเป็นฆาตกรตัวจริง จึงส่งเรื่อง ให้ผู้ตรวจราชการท้องถิ่นทำการสอบสวนใหม่

ขณะนั้นเปาบุ้นจิ้นกำลังออกตรวจราชการทั่วแผ่นดินอยู่ บังเอิญมาถึง เขตเฉาโจวในช่วงนั้นพอดี จึงให้เอาตัวได้กำจางเฉามาสอบ

“โจวอี้ให้เจ้าไปตามเจ้าชิน เจ้าควรจะเรียก ‘คุณชายเจ้า’ สิ” เปาบุ้นจิ้นว่า “เหตุใดจึงเรียก ‘คุณนายเจ้า’? แสดงว่าเจ้ารู้อยู่ก่อนว่าเจ้าชินตายแล้ว จึง

เรียกภรรยาของเขาแทน” จางเฉาตกตะลึงอ้าอึ้งพูดไม่ออก เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เห็นได้ชัดว่าเจ้าเป็นคนฆ่า แต่กลับใส่ร้ายภรรยาเขา” จางเฉาไม่ยอมรับสารภาพ แม้ถูกโบยไปสามสิบไม้แล้วก็ตาม จึงถูกโบยอีกหนึ่งร้อยไม้ แต่ก็ยังคงไม่ยอมรับ เปาบุ้นจิ้นจึงให้ขังไว้ และให้จับตัวลูกเรือในวันเกิดเหตุมา เมื่อมาถึงก็ไม่พูดพล่ามทำเพลง เอาไปโบยก่อนสี่สิบไม้ แล้วเปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า

“เมื่อปีกลายเจ้าขึ้นถูกฆ่าตาย ได้กังจางเฉาให้การว่าเจ้าเป็นฆาตกร วันนี้เจ้าสมควรชดใช้ด้วยชีวิต”

ลูกเรือคนนั้นจึงสารภาพและเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟังว่า

“เพราะเห็นว่าเจ้าขึ้นมาถึงเรือแต่เช้ามืด บนท้องถนนก็พลอดคน คนเรือก็ยังไม่ตื่นกัน ได้กังจางเฉาจึงพาเรือออกไปกลางน้ำลึก จับเขากดน้ำจนตาย แล้วถ่อเรือกลับเข้าฝั่ง ถอดเสื้อออกแล้วแก้มือทำเป็นหลับต่อ ส่วนโจ้วอี่มาถึงเรือก็ตอนฟ้าสว่างแล้ว ทั้งหมดนี้จางเฉาเป็นคนลงมือเองคนเดียว ไยจึงมาใส่ร้ายข้า?”

จากนั้นเปาบุ้นจิ้นให้เบิกตัวจางเฉามาแย้งกับลูกเรือ จางเฉาไม่มีอะไรจะได้ อีก เปาบุ้นจิ้นจึงตัดสินว่า ให้จางเฉาชดใช้ชีวิต ปล่อยตัวนางซุนเป็นอิสระและปลดนายอำเภอลูออกจากตำแหน่งไปเป็นสามัญชน การณ์ครั้งนั้นกล่าวได้ว่าเป็นการชำระให้คุกพลอดผู้บริสุทธิ์ ราชสำนักปลดขุนนางโง่เขลา

คดีหัวหน้าโจร

พิเชษฐ์ พิทักษ์บุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่า ที่เมืองผิงเหลียงมีซินแสคนหนึ่งรับดูโหงวเฮ้งอยู่ที่หน้าจวน มีผู้คนสนใจมามุงดูกันมากมาย ท่ามกลางกลุ่มคนเหล่านั้นมีปี่เม่าพ่อค้าผ้าตัวรวมอยู่ด้วย ในแขนเสื้อของเขามีถุงเงินซุกอยู่ มีเงินอยู่กว่าสิบตำลึง แต่แล้วเขาก็ถูกนักล้วงแอบตุนถุงเงินออกจากแขนเสื้อหล่นลงกับพื้น ปี่เม่ารู้ตัวจึงก้มลงจะเก็บ นักล้วงคนนั้นก็เข้ามาแย่ง ปี่เม่าจึงกล่าวว่า

“เงินนี้หล่นออกมาจากแขนเสื้อของข้า เจ้ามายุ่งอะไรด้วย?”

“เงินหล่นอยู่ที่พื้น ไม่รู้เป็นของใคร แต่ข้าเห็นมันก่อน ไยท่านจึงตู่เอาแต่ได้คนเดียว ข้าว่าควรแบ่งให้ทุกคนในที่นี้เท่า ๆ กันจะมีเหมาะกว่าหรือ?” นักล้วงว่า

พอทุกคนได้ยินนักล้วงบอกว่าจะแบ่งเงินให้เท่า ๆ กัน ก็กรูกันเข้ามาขอส่วนแบ่ง ปี่เม่ามีหรือจะยอมแบ่งให้ จึงนำเรื่องขึ้นศาลไคฟงให้เปาบุ้นจิ้นตัดสิน เมื่อขึ้นศาลนักล้วงให้การว่า “ข้าน้อยชื่อหลัวซิน ตอนนั้นข้ากำลังดูซินแสดูโหงวเฮ้งอยู่หน้าจวน ไม่รู้ว่าใครทำเงินหล่นที่พื้น ข้าน้อยเก็บได้ก่อนแต่เขาเข้ามาแย่ง”

“ข้าน้อยก็กำลังดูซินแสอยู่ที่นั่นเหมือนกัน” ปี่เม่าให้การ “บังเอิญทำเงินหล่นจากแขนเสื้อจึงก้มลงเก็บแต่หลัวซินเข้ามาจะขอแบ่ง ดูท่าทางพูดจาเหมือนโจรอันธพาล บางทีถุงเงินอาจถูกคนผู้นี้กรีดขาดร่วงลงมา ไม่เช่นนั้นเงินจะหล่นลงไปได้ยังไง เพราะสองมือข้าก็ประคองกันอยู่เป็นอย่างดี”

“ถ้ากริดเสือขาดก็ต้องมีรอยให้เห็น นี่มีรีเปล่า?” หลัวชินโต้ “ส่วนเรื่องเป็นอันธพาลนั้นจิ้งกัยคนบ้านเดียวกับข้าซึ่งเข้ามาค้าดีบุกอยู่ที่เมืองนี้ มีเงินทุนมากมาย ตอนนี้พักอยู่ที่โรงเตี๊ยมหลี่ ที่ถนนทางทิศใต้สามารถเป็นพยานได้ว่าข้าใช้โจรอันธพาลหรือไม่?”

เปาบุ้นจิ้นพิจารณาท่าทางหลัวชินมีบุคลิกไม่น่าไว้วางใจ จึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปที่ถนนทิศใต้นำตัวจิ้งกัยพร้อมทั้งเอาบัญชีมาตรวจสอบดู ปรากฏว่ามีบัญชีขายดีบุกอยู่ชัดเจน จึงหมดข้อสงสัย แล้วหันมาถามปี่เม่าว่า

“ในเมื่อเป็นเงินของเจ้า จำได้รีเปล่าว่ามีอยู่ที่ตำลึง?”

“เงินนี้ข้าน้อยติดตัวไว้ใช้สอย ลืมไปแล้วว่าเหลือเท่าไร”

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปที่หน้าจวนลุ่มเอาตัวคนที่เห็นเหตุการณ์สองคนมาสอบถาม ทั้งคู่ชี้ไปที่หลัวชินแล้วพูดว่า “คนนี่เห็นก่อน” แล้วชี้ไปที่ปี่เม่าว่า “คนนี่เก็บได้ก่อน”

“หลัวชินเห็นก่อน แล้วบอกหรือเปล่านั้นจะเก็บ?” เปาบุ้นจิ้นถาม

“ได้ยินหลัวชินพูดว่ามีถุงอะไรตกอยู่ ปี่เม่าจึงรีบเก็บขึ้นมาก่อน พอเห็นว่าเป็นถุงเงินทั้งคู่ก็เลยแย่งกัน” พยานทั้งสองตอบ

“ปี่เม่า” เปาบุ้นจิ้นกล่าว “ในเมื่อเจ้าไม่รู้ว่าเงินอยู่เท่าไร แสดงว่าเป็นเงินคนอื่นทำหล่นไว้ ตามเหตุผลแล้วต้องแบ่งกับหลัวชินคนละครึ่ง” ว่าแล้วก็แบ่งเงินกันในศาล ได้ไปคนละครึ่งแต่ตำลึง

จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็เรียกอวีจี้ยามศาลมาสั่งการว่า “เจ้าจงแอบติดตามสองคนนั้นไป ดูว่าพวกมันทำอะไรบ้าง”

เมื่ออวีจี้กลับมา ก็รายงานว่า

“ปี่เม่ากลับโรงเตี๊ยมตำหนิได้ทำใหญ่ บ่นว่าถูกเจ้าอันธพาลนั้นหลอกเอาเงินไปแล้ว ส่วนหลัวชินพอออกไป พยานสองคนนั้นก็เข้ามาขอแบ่งเงิน ข้าตามไปจนถึงโรงเตี๊ยม จากนั้นไม่รู้ว่าเหตุการณ์เป็นอย่างไร”

เปาบุ้นจิ้นเรียกเถียนเวินเจ้าพนักงานหนุ่มมาสั่งการว่า

“เจ้ากับอวีจี้จงไปแลกเงินปลอมมากคนละห้าตำลึง เอาเงินจริงปนเข้าไป

บ้าง แล้วไปที่ถนนแสรังทำให้หลัวชินเห็นเงิน จากนั้นจึงเดินเข้าไปในกลุ่มคนที่
จอบแจกันอยู่ จะต้องมีคนมากริดเอาเงินเจ้าแน่ ๆ หากจับตัวมันได้จะมีรางวัล
อย่างงาม”

เถื่อนเวินกับอวีจีจึงพากันเดินไปทางถนนทิศใต้ แล้วก็พบหลัวชินจริง ๆ
เถื่อนเวินแสรังหยิบถุงเงินออกมาซื้อลูกเชอร์รี่ อวีจีก็เอาเงินออกมาซื้อบ้าง
พลาংกล่าวว่า “ข้าอยากจะซื้อเผื่อท่านด้วย” พอซื้อเสร็จทั้งคู่ก็เดินไปกินลูก
เชอร์รี่ไป จนถึงวัดตงเยว่ก็ตรงเข้าไปดูการแสดง อวีจีถึงอย่างไรก็ยังคงเป็น
หนุ่มอายุน้อยไม่รู้ระวัง ถุงเงินในเสื้อถูกกริดไปตอนไหนก็ยังไม่รู้ตัว ส่วนเถื่อนเวิน
แม้ตาจะดูการแสดง แต่ก็เอาใจจดจ่ออยู่กับถุงเงินตลอดเวลา คิดแต่จะจับโจร
ให้ได้ ชั่วครู่เดียวผู้คนรอบข้างก็เบียดชิดเข้ามาจนแน่น ด้านหลังมีคนผู้หนึ่ง
เอามือมาดุนแขนเสื้อเถื่อนเวิน แล้วถุงเงินของเขาก็ติดมือคนผู้นั้นออกมา
เถื่อนเวินรู้ตัวว่าเงินกำลังถูกล้วง จึงเหยียดมือไปข้างหลังแล้วคว้าจับคนผู้นั้น
เอาไว้ พลาংร้องตะโกนว่า “มีขโมย!” พลันคนด้านข้างสองคนก็ยิ่งเบียดเข้ามา
ทำให้เถื่อนเวินหันตัวกลับมาไม่ได้ เปิดโอกาสให้คนด้านหลังผู้นั้นหนีรอดไปได้
เถื่อนเวินจึงจับคนข้าง ๆ ทั้งสองคนไว้แล้วกล่าวว่า

“ได้เท่าเป่าสั่งให้ข้ามาจับขโมย ตอนนี้มันหนีไปได้แล้ว ท่านทั้งสองจง
ไปกับข้าแทนเถิด”

“พอท่านร้องว่ามีขโมย” สองคนนั้นว่า “ข้ากำลังจะหันไปช่วยจับ แต่ช่วย
ไม่ได้ที่คนเบียดเสียดเข้ามาจึงจับไม่ทัน ในเมื่อโจรหนีไปแล้ว จะให้ข้าไปพบได้
เท่าทำไมกัน?”

“ไม่มีอะไรหรอก เพียงแต่อยากให้ท่านไปเป็นพยานว่า ไม่ใช่ข้าไม่ยอม
จับแต่ถูกคนเบียดจนจับไม่ได้”

ชาวบ้านแถวนั้นพอแจ้งว่าเถื่อนเวินกับอวีจีเป็นพนักงานศาล ก็มาช่วยกัน
จับสองคนนั้นไปพบเป่าบุนจิ้นแล้วเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง

เป่าบุนจิ้นถามชื่อแซ่ของสองคนนั้นได้ความว่า คนหนึ่งชื่อจางसान อีก
คนชื่อหลี่เหลียง

“ทำไมพวกเจ้าจึงเป็นใจปล่อยให้ขโมยหนีไป?” เปาบุ้นจิ้นถาม “เห็นจะต้องให้เจ้าทั้งสองรับโทษแทนแล้ว”

“คนเบียดเสียดมาดูการแสดงกันแน่นไปหมด ใครจะไปรู้ว่าเขาโดนล้างเงิน” จางसानอธิบาย “แล้วโดนความผิดจึงกลับมาตกที่เราสองคนได้ ขอได้ทำพิจารณาให้ถี่ถ้วนด้วย”

“พวกเจ้าแข่งจางกับแซ่หลี่ ชื่อसानกับชื่อเหลียง (सानกับเหลียงต่างก็แปลว่าดี) ฟังดูก็รู้ว่าเป็นพวกโจรปลอมแปลงชื่อเสียงมา เว้นเงินจับพวกเจ้ามายังไม่สมควรอีก” แล้วตัดสินให้โบยคนละสามสิบที ส่งไปใช้แรงงานสองปี จากนั้นก็ให้เจ้าหน้าที่รีบคุมตัวไปยังด่านซานเมืองรับโทษ พร้อมกันนั้นเปาบุ้นจิ้นก็ส่งหนังสือกลับไปบอกนายด่านว่า

“เมื่อนักโทษหลี่เหลียงกับจางसानไปถึง ให้แกล้งเรียกเอาสินบน และหากได้เงินมาจงให้คนรีบนำส่งเข้าเมืองทันที”

เมื่อนายด่านแซ่ชิวทราบความตามหนังสือฉบับแล้ว พอหลี่เหลียงกับจางसानมาถึงก็แกล้งนำเครื่องลงทัณฑ์ต่าง ๆ มาวางขู่ว่า แล้วสร้างตะคอกสั่งให้โบยหนักคนละสี่สิบที

“พวกเราถูกโจรให้ร้ายจึงถูกลงโทษแทนมัน กฎหมายข้อนี้เรารู้ดี วันนี้ถูกส่งมารับโทษ ขอได้ทำโปรดละเว้นชีวิตลูกนกลูกกาด้วย” จางसानกับหลี่เหลียงว่าพลาถเอาเงินสี่ตำลึงให้เจ้าหน้าที่ไปมอบแก่นายด่านชิว เป็นสินบนให้ปล่อยตัวหลังจากพ้นสามวันไปแล้ว

นายด่านชิวเมื่อได้เงินก็รีบนำส่งเปาบุ้นจิ้นด้วยตนเอง เปาบุ้นจิ้นเรียกอวีจี้มาพิสูจน์ของกลาง

“เงินปลอมพวกนี้เป็นของข้าที่ถูกขโมยไปตอนอยู่ในศาลเจ้าเมื่อวันก่อน” อวีจี้ว่า

เปาบุ้นจิ้นให้นายด่านชิวกลับไปได้ แล้วให้เจ้าหน้าที่ไปนำตัวจางसानกับหลี่เหลียงมาสอบ

“จงบอกชื่อขโมยที่ล้างเงินเว้นเงินไปเมื่อวันก่อนมา แล้วจะละเว้นโทษ

พวกเจ้า” เปาบุ้นจิ้นกล่าว

“หากข้าน้อยทราบก็คงบอกไปนานแล้ว ไยจึงต้องรอให้เนื้อหนังตัวเอง ต้องเจ็บปวดทรมานแทนโจรด้วยเล่า” จางसानว่า

“เงินของเถื่อนเงินยังไม่ถูกขโมยไปก็แล้วไปเถิด” เปาบุ้นจิ้นว่า “แต่เงินของอวีจี้ห้าตำลึงเศษถูกโจรลักเอาไปนี่สิ เงินของเจ้าหน้าที่ประจำศาลถูกขโมยจะให้ยุติง่าย ๆ ได้อย่างไร แต่ถ้าเจ้าบอกชื่อขโมยมาก็คะหมดเรื่องกันไป”

“ข้าน้อยหาได้เป็นหัวหน้าช่องโจร จะรู้ได้อย่างไรว่าใครเป็นคนลักเงินอวีจี้ไป” หลี่เหลียงว่า

“เงินนั้นเข้าได้มาแล้ว เพียงแต่อยากรู้ชื่อคนขโมยเท่านั้น”

“ในเมื่อได้เงินมาแล้วก็น่าจะจับขโมยได้ด้วย” หลี่เหลียงว่า “มีหรือที่ขโมยเป็นคนหนึ่ง คนใช้เงินก็เป็นอีกคนหนึ่ง”

เปาบุ้นจิ้นเอาเงินปลอมสี่ตำลึงนั้นโยนลงไปแล้วว่า

“นี่คือเงินที่เจ้าสองคนใช้ติดสินบนนายด่านชีว ซึ่งส่งถึงข้าเมื่อเช้านี้ อวีจี้จำได้ว่าเป็นของเขา แสดงว่าเจ้าสองคนต้องเป็นขโมยอย่างหมดข้อสงสัย ข้ายังมีเจตนาช่วยให้ขโมยที่ลักเงินเถื่อนเงินหนีไปได้อีก ข้าว่าเจ้าควรรีบสารภาพมาแต่โดยดี”

เมื่อถูกวัตถุพยานยืนยัน จางसानกับหลี่เหลียงจึงจำยอมสารภาพ

“พวกเราเป็นขโมยนักลัก มีสมัครพรรคพวกอยู่ยี่สิบกว่าคน คนที่หนีไปได้เมื่อวันก่อนคือหลินไท่ หลัวชินคนที่มีเรื่องเมื่อวันก่อนก็เป็นพวกเรา ความวิบัติครั้งนี้ต้องถือว่าเกิดจากเขาเป็นต้นเหตุ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายคนที่ยังไม่เคยถูกจับหรือต้องคดี พวกเรากลางกันไว้ว่า ถึงตายก็จะไม่ทรยศต่อกัน”

เมื่อได้ความแจ้งชัดแล้ว เปาบุ้นจิ้นก็ให้จับเอาตัวหลินไท่ หลัวชิน และจิ้นกู่มา สั่งให้หลัวชินคืนเงินแปดตำลึงแก่ปีเม่า แล้วลงโทษขโมยทั้งสามให้ไปใช้แรงงานสองปี ให้จางसानกับหลี่เหลียงคงเป็นหัวหน้าช่องโจรต่อไป จากนั้นไม่ว่าใครถูกลักเงินก็ให้สองคนนี้หามาชดใช้ ผู้คนได้ยินต่างทิ้งในการตัดสินของเปาบุ้นจิ้นทั้งสิ้น

คดีอั้งเสื่อ

รุ่งฟ้า เจริญโรจน์ แปล

ห่างจากเมืองลั่วหยางไปยี่สิบสี่ ที่หมู่บ้านชื่อชินเฉียว มีเศรษฐีคนหนึ่ง
แซ่ฉิน ชื่อเต๋อ แต่งงานกับลูกสาวช่งเจ๋อชื่อชิวเหนียงคนหมู่บ้านทิดได้ นาง
ชิวเหนียงนั้นนิสัยอ่อนโยน ภูหนั่งสือตั้งแต่ยังเยาว์ อายุได้สิบแปดปีจึงแต่งเข้า
บ้านตระกูลฉิน ปฏิบัติหน้าที่แม่บ้านแม่เรือน ดูแลบ่าวไพร่กิจการบ้านเรือน
เป็นที่ต้องใจของสามีเป็นอันดี ในวันหนึ่งลูกผู้พี่ของฉินเต๋อมิ่งงานมงคลใน
เวลานั้นส่งคนให้มาเชิญฉินเต๋อ ฉินเต๋อจึงบอกให้ภรรยาทราบ จากนั้น
ออกเดินทางไปตามคำนัด ต้องพักค้างอ้างแรมอยู่นอกบ้านหลายวัน นาง
ช่งชิวเหนียงรอคอยสามีที่ยังไม่กลับมาด้วยใจกังวล จึงออกมายืนคอยที่ประตู
ใหญ่ ในยามนั้นมีภิกษุรูปหนึ่งเดินผ่านหน้าบ้านมา เห็นนางชิวเหนียงยืนอยู่ได้
มุ่ลี ภิกษุรูปนั้นมัวแต่ลอบพิจารณานางไม่ระวังพื้นที่ถูกน้ำแข็งจับจนลื่น พอ
เหยียบพลาดจึงหกล้มลงไปบนสระน้ำข้างทาง เวลานั้นเป็นเดือนอากาศหนาวจัด
แม้ภิกษุปีนจากสระน้ำขึ้นมาได้แต่ก็เปียกปอน ตัวสั่นเทาจนแทบจะทนไม่ได้
นางชิวเหนียงเห็นเหตุการณ์ก็มีใจปรารถนาดี นิมนต์ภิกษุรูปนั้นให้เข้ามานั่ง
พักที่ศาลาภายในบ้าน ตนนั้นรีบเข้าครัวจัดแจงก่อไฟขึ้นมาให้ภิกษุผิง ภิกษุ
รูปนั้นกล่าวคำขอบคุณแล้วใช้ไฟเป็นที่อั้งเสื่อผ้า นางชิวเหนียงยังได้ทำน้ำ
แกงร้อน ๆ มาให้ภิกษุดื่มอีกหนึ่งโถ

จากนั้นนางชิวเหนียงก็ถามภิกษุนั้นว่ามาจากไหน หลวงจีนตอบว่า

“อาตมาอยู่ที่วัดชีหลิงภายในเมือง วันก่อนอาจารย์ของอาตมาไปจำวัด

ยังวัดทางตะวันออกมิได้กลับ ได้สั่งให้อาตมาไปรับ ขณะที่กำลังผ่านประตูบ้านของสีกามา ไม่ทันระวังว่าพื้นถนนน้ำแข็งจับจนลื่น เหยียบพลาดเข้าจนตกลงไปในสระ วันนี้ถ้าไม่ใช่เพราะความเมตตาของสีกาคงแทบจะเอาชีวิตไม่รอดทีเดียว”

นางชีวเหนียงพูดว่า

“จิ๋วของท่านคงจะแห้งแล้ว สมควรที่จะออกเดินทางต่อ หากสามีข้ากลับมาเห็นเกรงจะไม่สะดวก”

ภิกษุก็รับคำด้วยดี ขณะที่กำลังกล่าวลาเตรียมเดินทางนั้น ฉินเต๋อก็กลับเข้ามาพอดี เมื่อเห็นมีพระภิกษุนั่งอิงไฟอยู่ที่ศาลา มีภรรยาตนอยู่ข้าง ๆ ก็บังเกิดความไม่ชอบใจเป็นอันมาก ภิกษุนึกสะดุ้งใจจึงรีบปลีกตัวเดินจากไป ฝ่ายฉินเต๋อก็เข้าไปถามภรรยาว่า

“หลวงจีนนั้นมาจากไหนกัน?”

นางชีวเหนียงจึงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยมิได้อำพราง ฉินเต๋อได้ฟังก็โกรธมาก พูดว่า

“อันกุลสตรีที่งามย่อมไม่อย่างก้าวออกนอกประตูห้องหับ ชาวบ้านชาวช่องมากมาย มาตรรู้ว่าเจ้าก่อไฟให้ภิกษุมิหรือจะไม่กล่าวครหานินทา? ช้านั้นเป็นสามีไม่เคยบกพร่อง ทำไมถึงได้ภรรยาที่ไม่รู้จักรักษาวนสงวนตัวเช่นนี้?”

ว่าแล้วก็สั่งให้นางกลับไปยังบ้านเดิมของนาง นางชีวเหนียงก็ได้แต่ก้มหน้าไม่เอ่ยวาจาโต้แย้งแต่อย่างใด แจ้งว่าสามีไม่ต้องการตัวแน่แล้วก็กลับไปบ้านเดิมด้วยความอดสู ฝ่ายมารดาของนางชีวเหนียงรู้สาเหตุที่ลูกสาวถูกขับกลับมา ก็เอ่ยตำหนิบุตรสาวเป็นอันมากกว่าไม่รู้จักระวังตัว เป็นเหตุให้เกิดคำครหาเป็นที่ดูหมิ่นดูแคลนไปทั่ว เพื่อนบ้านสนิทชิดเชื้อและญาติทั้งหลายต่างก็สงสัยเรื่องที่นางชีวเหนียงต้องกลับมาบ้าน นางเองก็ไม่สามารถอธิบายอ้างให้กระจ่างได้ นึกท้อแท้และอ้างว้าง โศกเศร้าหลบอยู่แต่ในห้องไม่ออกไปไหน

วันเวลาผ่านไปรวดเร็วปานลูกธนูพุ่งออกจากแสง นางชีวเหนียงก็ได้อาศัยบ้านของมารดาอยู่มาได้ปีกว่าแล้ว ข้างฝ่ายภิกษุซึ่งเป็นต้นเหตุเมื่อได้

ข่าวว่านางชีวเหนียงถูกสามีขับออกจากบ้าน ก็คิดวางแผนหนีออกจากวัด
ชีหฺลิ่ง แล้วแต่งเป็นมรวาสไว้ผมยาว เปลี่ยนชื่อแซ่ใหม่เป็นหลิวอี้ คิดการที่
จะสู่ขอนางชีวเหนียง ครั้นได้เวลาเหมาะสมก็ส่งแม่สื่อมาเจรจาตามสู่ขอ
แม่สื่อได้เข้าพบกับบิดาของนางชีวเหนียงพูดเกลี้ยกล่อมว่า

“คุณหนูตระกูลท่านไม่อาจครองคู่สมพงษ์กับเศรษฐีฉินได้ จึงถูกหาเรื่อง
อภัยสมายัดเยียดจนทำให้นางต้องถูกไล่จากมา และเพียงเวลาผ่านไปยังไม่ทัน
จะครบสองเดือน เศรษฐีฉินก็แต่งเอาลูกสาวสกุลหลิวเป็นเจ้าสาวใหม่เข้าบ้าน
เสียแล้ว กับคนที่แลไม่เห็นคุณค่าความจงรักภักดีเช่นนี้ จะมามัวนี้กอล้าย
อวรณ์อยู่ต่อไปไยกัน ตัวข้ามาทาบตามก็เพราะหวังให้คุณหนูได้มีชีวิต
แต่งงานที่สมบูรณ์พูนสุขอีกครั้ง ก็ไม่ทราบที่ท่านจะมีความเห็นเป็นอย่างไร”

บิดานางชีวเหนียงหัวร่อ กล่าวว่า

“ลูกข้าไม่รู้จักรักษาคุณธรรมสตรีจึงถูกสามีขับออกจากบ้าน เมื่อกลับมา
อยู่บ้านก็มีชีวิตสุขสงบดีแล้ว ส่วนจะแต่งใหม่หรือไม่แต่นั้นขึ้นอยู่กับความ
พอใจของนาง ข้าไม่อาจเป็นผู้ตัดสินใจได้หรอก”

แม่สื่อจึงไปพบมารดานางชีวเหนียง ปรีक्षाความประสงค์ที่จะทาบตาม
สู่ขอ มารดานางชีวเหนียงก็มีความยินดี กล่าวว่า

“ลูกสาวข้าถูกขับกลับมาก็ได้เวลาปีกว่าแล้ว ทั้งสามีเก่าของนางก็
แต่งงานใหม่แล้ว มลทินแต่ครั้งเก่าก็ยังไม่ชัดเป็นที่ครหานินทาไม่จบไม่สิ้น
สักที เมื่อมีคนคิดมาสู่ขอเช่นนี้ ข้าก็ยินดีจะพูดให้ลูกสาวยอมแต่งใหม่ เพื่อ
ชาวบ้านจะได้หยุดพูดเสียที”

แม่สื่อเมื่อสมประสงค์ก็รีบกลับไปรายงานให้หลิวอี้ทราบ หลิวอี้ก็ดีใจเป็น
หนักหนา วันรุ่งขึ้นก็เตรียมของหมั้นส่งมายังบ้านสกุลช่ง นางชีวเหนียง
พอรู้เรื่องนี้ก็เศร้าโศกอยู่ตลอดวัน ข้าวปลาไม่แตะ แต่ก็ถูกมารดาพูดจบบังคับ
มิรู้จะบอกปัดอย่างไรได้จึงจำต้องยอมตาม เมื่อได้สมรสสมสุข หลิวอี้ดีใจยิ่งนัก
ญาติพี่น้องต่างพากันมาแสดงความยินดี ต้อนรับแขกเหรื่อกินอยู่หลายวัน
หลิวอี้ยังให้รางวัลสมนาคุณแม่สื่ออย่างหนักอีกด้วย

กล่าวถึงนางชีวเหนียง แม้ว่าจะถูกไล่ออกมาก็ยังมีความหวังอยู่ว่าจะสามารถคืนดีกลับไปอยู่ร่วมกับครอบครัวสามีเก่าได้ ไหนเลยจะคิดว่าตัวต้องมาตกเป็นสมบัติของคนอื่นเสียแล้ว แม้ว่าหลิวอี้สามีใหม่จะรักเอ็นดูนาง แต่นางชีวเหนียงก็ยังคงประหวัดคิดถึงสามีเก่าอยู่เสมอ จนเวลาล่วงผ่านไปถึงครึ่งปี อยู่มาวันหนึ่งหลิวอี้ไปทานเลี้ยงดื่มเหล้าจนเมามายกลับบ้านมาในขณะที่นางชีวเหนียงกำลังนั่งส่องกระจกอยู่ข้างหน้าต่าง หลิวอี้ นั้นเดิมเป็นภิกษุใจมัวเมาในกามโลภีย์ พอเห็นนางก็เผลออดด้วยความมัวเมา และพูดหยอกเย้าว่า

“เจ้าจำข้าได้ไหม?”

นางชีวเหนียงตอบว่า

“จำไม่ได้”

หลิวอี้พูดว่า

“เจ้าจำภิกษุรูปหนึ่งที่ตกลงไปในน้ำ แต่โชคดีที่เจ้าก่อก่ไฟมาให้อังแสง คลายหนาวไม่ได้รี?”

นางชีวเหนียงตกใจถามว่า

“ที่แท้ภิกษุรูปนั้นคือท่านเองหรือ?”

หลิวอี้พูด

“เจ้าแม้ว่าจะฉลาด แต่ก็ไม่เท่าทันแผนการของข้า ครั้งนั้นข้าได้ข่าวว่าเจ้าถูกสามีขับไล่ให้กลับไปอยู่บ้านเดิม จึงไว้ผมจนยาวและให้แม่สื่อพามา ทาบทามเจ้า ไม่นึกไม่ฝันว่าในที่สุดจะได้เจ้ามาร่วมเรียงเคียงหมอนด้วยในตอนนี้นี้”

นางชีวเหนียงได้ฟังในใจคิดแค้น ผ่านไปอีกหลายวันนางจึงไปพบบิดาเล่าเรื่องนี้ให้ฟัง บิดานางโกรธจัดพูดว่า

“ลูกสาวข้ามีจิตกุศลต่อเจ้า แต่เจ้ากลับไม่รู้สำนึก”

ครั้นแล้วจึงเขียนคำร้องต่อศาลไคฟง เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งทหารให้ไปจับกุมหลิวอี้และนางช่งชีวเหนียงมาสอบสวน หลิวอี้ นั้นปากแข็งไม่ยอมรับผิด จึงให้นำตัวหลวงจีนแห่งวัดชีหลิงมาสอบสวน ซึ่งต่างก็ยืนยันว่าฉรรวาสาผู้นี้เป็น

ภิกษุที่แอบหนีออกมาจากวัดชีหฺลิง เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นำตัวจำเลยไปขังคุกพร้อมกับตัดสินว่า

“ปลั่งพลาดหกหล่มลงก็ก่ออกุศลจิต ลอบลักเลี้ยงผมไปเสพสมกามสุขนับว่าละเมิดครรลองธรรมอันควร” จึงสั่งให้เนรเทศไปอยู่ไกลพ้นลิ้น และให้นางชีวเหนียงกลับไปอยู่กับมารดา ฉินเต๋อเมื่อรู้ข่าวนี้จึงส่งคนไปหาหรือเรื่องแต่งงานใหม่ แต่นางชีวเหนียงก็ไม่คิดจะกลับคืนไปอีก มลทินของนางชีวเหนียงจึงได้รับการชำระให้บริสุทธิ์ด้วยประการฉะนี้

คดีเปาพญายมอภิปราย

เรื่องอายุขัยลิขิต

พิเชษฐ์ พิทักษ์บุญเจริญ แปล

กล่าวกันว่าในยมโลกมียมบาลคอยตรวจชะตาชีวิตมนุษย์ กำกับดูแลอายุขัยให้เป็นไปตามชะตาลิขิต หากมีใครตายมาทั้ง ๆ ที่ยังไม่ถึงขนาด ก็ต้องส่งกลับไปมีชีวิตตามเดิม ว่ากันอีกว่าบุญกุศลที่ทำไว้สามารถช่วยยืดอายุขัยได้ ใครทำดีก็จะมีอายุขัยเพิ่มขึ้น ใครทำชั่วอายุขัยก็จะลดลง หากถือเอาตามคำกล่าวข้างต้นนี้ อายุขัยของคนเราก็มียาวสั้นต่างกันไปตามผลบุญผลบาปที่ทำไว้ แต่ใครจะรู้อีกว่าคำกล่าวข้างต้นนี้ บางครั้งก็เชื่อไม่ได้เหมือนกัน

ณ เมืองซานตง มีคนผู้หนึ่งชื่อหยวนเต้า เป็นคนถือศีลกินเจ ตลอดชีวิตทำแต่เรื่องดี ไม่เคยทำอะไรที่จะเสื่อมเสียถึงผลบุญของตนเลย ใคร ๆ ต่างพากันยกย่องเขาว่าเป็นเสมือนพระโพธิสัตว์องค์หนึ่ง

ขณะเดียวกันยังมีคนอีกผู้หนึ่งชื่อเงินหยวน ตลอดชีวิตทำแต่เรื่องชั่วช้า ปล้นชิงทรัพย์สิน ชอบกินตับคน ใคร ๆ พากันขนานนามเขาว่าอสุรกาย ว่ากันตามเหตุผลแล้ว หากอสุรกายตายเร็วขึ้นวันหนึ่ง ผู้คนก็จะสบายใจขึ้นอีกหนึ่งวัน หากพระโพธิสัตว์มีชีวิตเพิ่มขึ้นอีกวันหนึ่ง ผู้คนก็จะสุขใจมากขึ้นอีกหนึ่งวัน แต่นึกไม่ถึงว่าพระโพธิสัตว์กลับอายุสั้น ส่วนอสุรกายกลับมีชีวิตยืนยาวถึงเก้าสิบกว่าปี มีหน้าซำยังตายอย่างสงบอีกด้วย ผู้คนต่างพากันกังขา ดังนั้นเมื่อหยวนเต้าผู้ทรงธรรมตายไป จึงร้องเรียนต่อยมโลกว่า

“ร้องเรียนเรื่องการลิดอายุขัยไม่ยุติธรรม อันผลบุญยึดต่อชีวิต ทำผิด ประพฤติชั่วจะอายุสั้น ยมโลกนั้นทรงสิทธิอำนาจ มนุษย์ผู้ต่ำต้อยล้วนฝากชะตาชีวิตไว้ทั้งสิ้น บัดนี้การณกลับตาลปัตร คนทำดีอายุสั้น ทำชั่วกลับอายุยืน ผู้ทรงศีลมีทันทไรก็ม้วยดับสู่ปรโลกแล้ว ยังมีใครคิดบูชาพระพุทธรูปอีกแต่ อสุรกายกลับมีชีวิตยืนยาว เช่นนี้เกรงว่าผู้รักชีวิตทั้งหลาย จะพากันเอาอย่างมารร้าย ข้าพเจ้าผู้อายุสั้นขอกลับไปมีชีวิตใหม่ เป็นคนหนึ่งวันยังดีกว่าเป็นผีพันธุ์ ขอได้โปรดพิจารณา”

เมื่อเปาบุ้นจิ้นพญายมอ่านคำร้องจบก็ถามว่า

“หนฺยานเต้า ทำไมเจ้าถึงไม่พอใจว่าการลิดอายุขัยไม่เป็นธรรม?”

“ข้าน้อยไม่บังอาจกล่าว说不พอใจ เพียงแต่ปกติข้าทำแต่ความดีเรื่อยมา ก็อยากจะมีชีวิตอยู่อีกสักหลายปี แต่ก็ไม่สมหวัง จึงคิดว่าบางทีบุญชียอายุขัยในยมโลกอาจมีการผิดพลาด ทำให้ข้าน้อยต้องมาตายลงทั้ง ๆ ที่ยังไม่ถึงอายุขัย”

“ยมโลกไม่ปล่อยให้มีการยึดเยียดความผิดหรือตัดทอนความดีของใครได้ง่าย ๆ เหมือนบนโลกมนุษย์หรอก โดยเฉพาะเรื่องใหญ่อย่างการเกิดการตายนั้น จะปล่อยให้มีการผิดพลาดได้อย่างไรกัน

“จงเร่งให้เทพลิขิตชีวิตทำการตรวจสอบให้กระจ่างเดี๋ยวนี้”

ชั่วครู่ต่อมาก็ได้รับรายงานว่า

“หนฺยานเต้าเป็นคนหน้าเนื้อใจเสือ ปากกับใจไม่ตรงกัน”

“ที่แท้ก็เป็นอย่างนี้เอง” ว่าแล้วเปาบุ้นจิ้นก็หันมากล่าวกับหนฺยานเต้าว่า “อันคนเราหากมีจิตเป็นอกุศลแล้ว ต่อให้ถือศีลกินเจก็ไร้ประโยชน์ ยิ่งพวกที่ยึดถืออยู่กับการกินอาหารเจยิ่งแล้วใหญ่ ชอบอ้างเอาความบริสุทธิ์จากการบริโภคแล้วถือตนว่าเป็นคนธรรมะธัมโม เบื้องหลังก็ใช้เล่ห์เพทุบายทำร้ายคน ดังคำสุภาษิตกล่าวไว้ไม่ผิดเลยว่า มือถือสากปากถือศีล คนเช่นเจ้าจะตบตาได้ก็แต่พวกงมงายมืดบอดบนโลกมนุษย์เท่านั้น แต่ไม่มีวันรอดพ้นจากสายตาอันเที่ยงธรรมของยมโลกไปได้หรอก บาปของเจ้านั้นหนักหนากว่าพวกที่กินเนื้อด้วยซ้ำไป ยังมีหน้ามาร้องเรียนว่าสั้นอายุขัยเร็วไปอีกรี”

“ข้า่น้อยยินดีรับผิด” หนฺยานเต้าว่า “ทว่าคนชั่วอย่างเงินหยวนนั้นเล่า
ทำไมกลับมีชีวิตยืนยาวอยู่ได้?”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้พลฝีมือดีไปพาเงินหยวนมาสอบ เมื่อมาถึงเปาบุ้นจิ้นก็กล่าวว่า
“ไม่จำเป็นต้องสอบแล้ว ไปตรวจดูบัญชีมาเลย”

ครู่หนึ่งยมทูตก็เข้ามารายงานว่า “ไม่ผิด ไม่ผิด!”

“ไฉนจึงไม่ผิดล่ะ?” เปาบุ้นจิ้นถาม

“เขาเป็นคนในครอบครัวที่มีบุญสั่งสมมาถึงสามชั่วคน” ยมทูตตอบ

“อย่างนี้เล่า มีบุญสั่งสมหนึ่งชั่วคน ผลบุญส่งถึงสิบชาติ นับประสาอะไร
กับสามชั่วคน แต่ว่าหากทำชั่วไว้บนโลกมนุษย์ แม้ผลบุญเก่าจะส่งให้มีชีวิตยืน
ยาวหลายปี เมื่อตายแล้วก็ต้องชดใช้กรรมชั่วในนรกอยู่ดี” แล้วเปาบุ้นจิ้นจึง
บรรยายตัดสินว่า

“พิจารณาได้ว่า หนฺยานเต้าถือศีลกินเจแต่กลับอายุสั้น จึงไม่พอใจที่
เงินหยวนผู้ทำแต่ความชั่วกลับอายุยืน หารู้ว่าบุญกุศลนั้นอยู่ที่ใจไซ้ที่ปากลิ้น
อันผลกรรมจะดีร้ายขึ้นอยู่กับการสั่งสม หาใช่โดยการประพฤติเพียงครั้งสอง
ครั้งไม่ ถ้ากินเจแล้วอายุยืน คนกินเนื้อก็ต้องอายุสั้นกันไปหมดหรือ บุญที่สั่ง
สมไว้ในชาติหนึ่ง ย่อมส่งผลดีถึงหลายชาติ หากจะหลงทำผิดไปบ้าง จะมีให้
อภัยตามผลบุญเก่าบ้างเชียวหรือ คนมือถือสาทุกปากถือศีลยังบาปกว่านัก
เงินหยวนมีอายุยืนก็จริง แต่ก็ต้องชดใช้กรรมในนรกเช่นกัน สาธุชนทั้งหลาย
จงอย่าสับสนในเรื่องบาปบุญคุณโทษ ขอให้แยกแยะจากกันให้ชัดเจน”

พอบรรยายจบ ทั้งหนฺยานเต้าและเงินหยวนก็ค้ำันบ้น้อมรับแล้วจากไป

คดีประหารอนุชาพระมเหสี

พิเชษฐ์ พิทักษ์บุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่า ณ หมู่บ้านเถียงชีว ตำบลเซียวเหลียน อำเภอเฉาส่วย เมืองเฉาโจว (แต้จิ๋ว) มีบัณฑิตผู้หนึ่งแซ่หยวน ชื่อเหวินเจิ้ง ศึกษาศิลปวิทยามาแต่เยาว์วัย ภรรยาแซ่จางเป็นคนสวยนิสัยดีงาม มีบุตรชายด้วยกันหนึ่งคนอายุได้สามขวบ บัณฑิตหยวนได้ยินว่าที่เมืองไคฟงจะเปิดสอบหนานเล้ง จึงปรึกษากับภรรยาว่าจะไปสอบ นางจางกล่าวว่า “บ้านเรายากจนชั้นแค้น ลูกก็ยังเล็กอยู่ หากท่านไปแล้วจะให้ข้าพึ่งผู้ใด?” บัณฑิตหยวนตอบว่า “ข้าอุตส่าห์พากเพียรศึกษามาสิบปี มุ่งหวังจะมีชื่อเสียงสักครั้ง หากเจ้าต้องอยู่บ้านไว้ที่พึ่ง มีผู้ร่วมเดินทางไปด้วยกันดีกว่า” สองสามีภรรยาพร้อมด้วยลูกน้อยจึงร่วมเดินทางไปด้วยกัน กลางวันเดินกลางคิ่หนยุตพักแรม ไม่นานก็มาถึงเมืองไคฟง และได้ค้างแรมที่โรงเตี๊ยมของแม่เต๋าหวางคิ่หนหนึ่ง

รุ่งขึ้นบัณฑิตหยวนล้างหน้าหิวผมเสร็จสรรพแล้วออกเที่ยวชมเมืองพร้อมกับภรรยา ทันใดนั้นได้ยินเสียงร้องบอกให้หลีกทางดังมาจากข้างหน้า สองสามีภรรยาจึงรีบหลบเข้าข้างทาง เห็นผู้สูงศักดิ์คนหนึ่งอยู่บนหลังม้า คนผู้นั้นคือเอ๋อร์เฉากว้อจี้วอนุชาครองของพระมเหสีเฉา (คำว่า ‘กว้อจี้ว’ เป็นคำเรียกยกย่องพี่ชายและน้องชายของพระมเหสี ครั้งนั้นพระมเหสีเฉามีน้องชายสองคน) เอ๋อร์เฉากว้อจี้วเห็นนางจางงดงามยิ่งนักก็รู้สึกต้องใจ จึงสั่งทหารไปเชิญบัณฑิตผู้นั้นมาร่วมสนทนากันที่คฤหาสน์ บัณฑิตหยวนพอทราบว่าเป็นอนุชาของพระมเหสี ไหนเลยจะกล้าบอกปัด จึงมายังคฤหาสน์ตามคำเชิญ

พร้อมภรรยา เฉากว้อจิวออกมาต้อนรับด้วยตนเอง ทักทายตามมารยาทแล้ว เชิญนั่งไถ่ถามความเป็นมา บัณฑิตหยวนเรียนให้ทราบถึงเรื่องการมาสอบ เฉากว้อจิวให้สาวใช้พานางจางไปพักในห้องก่อน และสั่งบริวารจัดโต๊ะอาหาร อย่างพร้อมสรรพ ชักชวนบัณฑิตหยวนดื่มจนเมามาย แล้วแอบส่งลูกน้องอุ้ม เขาไปในที่ลับตาคนใช้เชือกรัดคอจนตาย ทั้งยังให้ฆ่าเด็กน้อยสามขวบลูกชาย ของเขาเสียด้วย น้าเวทนาบัณฑิตหยวนผู้อำภัพ มีความรู้ความสามารถเต็ม เปี่ยมแต่ยังไม่ทันได้สำแดงก็มาตายลงเสียก่อน

เมื่อนางจางออกมาถามหาสามีเพื่อที่จะกลับโรงเตี๊ยมด้วยกัน เฉากว้อจิว ก็บอกว่า “บัณฑิตหยวนดื่มจนเมามายเกินไป จึงประคองเข้าห้องหลับไปแล้ว” นางจางร้อนรนใจไม่ยอมออกจากคฤหาสน์ เผื่อรอสามีสร้างเม่าตื่นขึ้นมา รอ จนโพล้เพล้ เฉากว้อจิวจึงสั่งสาวใช้ว่า “จงบอกนางว่าสามีนางตายแล้ว และ เกลี่ยกล่อมให้นางยอมเป็นภรรยาข้า” พอสาวใช้มาบอก นางจางก็พิลาปรำให้ คิดจะตายตามสามี เฉากว้อจิวเห็นนางไม่ยินยอม จึงให้กักตัวไว้ในห้อง และ ให้สาวใช้พยายามเกลี่ยกล่อมนางต่อไป...

จะกล่าวถึงเปาบุ้นจิ้นได้ออกไปขายแดนเพื่อบำรุงขวัญทหาร เมื่อกลับ เข้าเผ่าถวายเป็นงานเรียบร้อยแล้วก็รีบกลับจวนทันที ระหว่างทางผ่านสะพาน หินแห่งหนึ่ง ฉับพลันเบื้องหน้าบังเกิดลมบ้าหมูขึ้นหอบหนึ่ง หมุนวนอยู่ไม่ ยอมหยุด เปาบุ้นจิ้นพิจารณาเห็นว่านี่ต้องมีเรื่องไม่เป็นธรรมอยู่แน่ จึงให้ หวางซิงและหลี่จี้ตามลมบ้าหมูไป ดูว่าไปหยุดลงที่ไหน ทั้งสองรับคำสั่งแล้ว เดินตามลมมา พบว่าลมหมุนไปหยุดที่คฤหาสน์เฉากว้อจิว เจ้าหน้าที่ทั้งสอง แหงนหน้าขึ้นมอง เห็นกำแพงสูงสี่ทิศ บนประตูปานใหญ่มีอักษรตัวเขียนอยู่ จำนวนหนึ่งความว่า ‘ผู้ใดกล้ำมอง ควักนัยน์ตาทิ้ง ผู้ใดบังอาจชี จักตัดมือมัน เสีย’ เจ้าหน้าที่ทั้งสองตกใจ รีบกลับไปรายงานให้เปาบุ้นจิ้นทราบ ท่านเปา ตวาดอย่างเดือดดาลว่า “ที่นั่นหาใช่วังหลวง บังอาจทำเหลวไหลเยี่ยงนี้เชียวรี!” ว่าแล้วก็มาดูด้วยตาตนเอง พบว่าเป็นคฤหาสน์ใหญ่อย่างที่ฟังมาจริง ๆ เพียง ไม่ทราบว่าเป็นของใคร จึงให้ทหารเรียกชายแก่คนหนึ่งมาไถ่ถาม ชายแก่คน

นั้นตอบว่า “เป็นคฤหาสน์ของเฉากว้อจิว” เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ต่อให้เป็นพระราชวงศ์ก็ไมควรวางโตปานนี้ เขาเป็นเพียงอนุชาพระมเหสี บังอาจสร้างคฤหาสน์ใหญ่โตเทียมวังเขียวหรือ?” ชายแก่ทอดถอนใจ กล่าวว่า “ได้เท่าไม่ถาม ช้าน้อยไหนเลยจะกล้าพูดถึง อิทธิพลของเขายิ่งยิ่งกว่าฮ่องเต้องค์ปัจจุบันเสียอีก ผู้ใดล่วงเกินก็ต้องถูกจับใส่ขื่อคอเหล็ก เห็นภรรยาผู้อื่นงามก็แย่งเอาไปย่ำยี ผู้ใดไม่ยินยอมก็ฆ่าเสีย ไม่รู้ว่าได้คร่าชีวิตผู้คนไปก็มาน้อยแล้ว เพราะฆ่าคนมามาก ไม่กี่วันมานี้ผีในคฤหาสน์จึงออกมาหลอกหลอนแม้มกลางวันแสง ๆ จนเฉากว้อจิวเองก็อยู่ต่อไปไม่ไหว หนีจากคฤหาสน์ไปอยู่เสียที่อื่นแล้ว” เปาบุ้นจิ้นให้รางวัลชายแก่คนนั้นแล้วกลับไป เมื่อกลับถึงศาลก็เรียกหวางซิงกับหลี่จี้เข้ามาทันที่ สั่งให้นำวิญญาณลมหมุนมาสอบปากคำสองคนนั้นเมื่อรับคำสั่งมา ยังไม่รู้หนทางว่าจะทำได้อย่างไร ตกคำจึงไปที่หน้าคฤหาสน์เฉากว้อจิวแล้วตะโกนว่า “วิญญาณผู้คับแค้นจงไปยังศาลท่านเปา” ฉับพลันบังเกิดลมหมุนขึ้น ปรากฏวิญญาณตนหนึ่งอุ้มเด็กสามขวบตามทั้งสองมาพบเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นเห็นวิญญาณตนนั้นผมสยาย เลือดโชกทั่วร่าง วิญญาณนั้นได้เล่าเรื่องการมาสอบและถูกเฉากว้อจิวฆ่าตายแล้วทิ้งศพไว้ในบ่อในสวนหลังบ้านให้เปาบุ้นจิ้นฟังอย่างละเอียด “ในเมื่อภรรยาเจ้ายังอยู่ ทำไมไม่พานางมาให้ปากคำ?” เปาบุ้นจิ้นถาม “ภรรยาข้าถูกมันพาไปเมืองเจิ้งโจวสามเดือนแล้ว จะให้มาพบได้เท่าได้อย่างไร” เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เจ้าไปได้แล้ว ข้ารับรองจะจัดการเรื่องนี้ให้เจ้า” ฉับพลันวิญญาณตนนั้นก็กลายเป็นลมพัดลี้วจากไป

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นเปิดศาลเรียกประชุมเจ้าหน้าที่หาชื่อว่า “เมื่อคืนวิญญาณเคราะห์ร้ายบอกว่าในบ่อในสวนหลังคฤหาสน์เฉากว้อจิวซุกซ่อนทองคำไว้พันตำลึง ใครยอมลงไปเอาขึ้นมาได้จะแบ่งให้ครึ่งหนึ่ง” หวางซิงและหลี่จี้สองคนรับอาสา เมื่อปีนลงไปในบ่อทั้งสองคลำพบศพผู้หนึ่งตกใจขนลุกเกรียว จึงรีบกลับศาลรายงานให้เปาบุ้นจิ้นทราบ “ข้าไม่เชื่อ ถ้าเป็นศพจริงจงมขึ้นมา” เปาบุ้นจิ้นสั่งการ ทั้งสองจึงกลับไปอีกครั้ง จมเอาศพขึ้นมาแล้วแบกเข้ามาใน

ศาลไคฟง

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เอาศพไปวางไว้ที่ระเบียงด้านตะวันออก แล้วถามทหารว่าเงากว้อจื๊วย้ายไปอยู่ที่ไหน ทหารตอบว่า “ขณะนี้ไปอยู่ในตรอกสิงโตครับ” เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งจางเชียนกับหลี่วันเต๋เรียนเนื้อแพะและสุราไปเยียมคารวะ เมื่อมาถึงพบว่าเงากว้อจื๊วไปเข้าเฝ้ายังไม่กลับ เงาจวินไท่ฮูหยินมารดาของเงากว้อจื๊วโกรธมาก ตำหนิเปาบุ้นจิ้นว่าไม่ทำตามระเบียบประเพณี เปาบุ้นจิ้นเมื่อถูกหลู่เกียรติจึงกลับศาล ระหว่างทางพบกับต้าเงากว้อจื๊วพี่ชายของเอ๋อร์เงากว้อจื๊วผู้ฆ่าหยวนเหวินเจิ้ง ได้โอภาปราศรัยกันอยู่นาน ต้าเงากว้อจื๊วจึงทราบว่าเปาบุ้นจิ้นมาคารวะพวกตนแต่ถูกเงาจวินไท่ฮูหยินตำหนิกลับมา “โปรดอย่าถือสาเลย” ต้าเงากว้อจื๊วกล่าวขอภัยแล้วจากมา เมื่อกลับมาถึงบ้านก็กลัดกลุ้มกล่าวแก่เงาจวินไท่ฮูหยินว่า “เมื่อครู่ลูกพบกับเปาบุ้นจิ้น ทราบว่ามาเยียมคารวะแต่ถูกท่านแม่ตำหนิกลับไป ตอนนี้น้องรองมีความผิด หากเปาบุ้นจิ้นรู้เรื่อง ชีวิตน้องรองก็ยากจะรักษาไว้ได้” ฮูหยินหัวเราะพลาংกล่าวว่า “ลูกสาวแม่ ตอนนี้เป็นถึงพระมเหสี จะไปกลัวมันทำไม” ต้าเงากว้อจื๊วกล่าวว่า “ต่อให้เป็นช่องเต้ทำผิด เขาก็ไม่ละเว้น สำมะหาอะไรกับมเหสี เราควรเขียนจดหมาย บอกน้องรองให้ฆ่าภรรยาของบัณฑิตนั้นเสียเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม” เงาจวินไท่ฮูหยินเห็นด้วย จึงเขียนจดหมายฉบับหนึ่งให้ส่งไปเจิ้งโจว

เอ๋อร์เงากว้อจื๊วอ่านจดหมายแล้วก็สนใจ จึงมอมเหล่านางจาง ถึงเวลาจะเอามีดมาหมายฆ่านางเสีย แต่พอเห็นหน้านางแล้วไม่อาจตัดใจลงมือ หลบออกจากห้องมาก็พบพ่อบ้านจาง จึงเล่าเรื่องให้ฟัง พ่อบ้านจางกล่าวว่า “หากท่านฆ่านางในที่นี้ วิญญาณแค้นก็จะไม่ยอมไปไหนและออกมาหลอกหลอนท่านอีก ที่สวนหลังบ้านมีบ่อเก่า ๆ อยู่ ลึกจนมองไม่เห็นก้นบ่อ ไม่สู้จับนางโยนลงไปจะไม่เป็นการมิดชิดกว่าหรือ” เอ๋อร์เงากว้อจื๊วพอใจมากจึงให้รางวัลแก่พ่อบ้านจางสิบตำลึง สั่งให้จัดการมัดนางไว้แล้วแบกไปที่สวนตามแผน แต่พ่อบ้านจางมีใจคิดช่วยเหลือนางจางอยู่ก่อนแล้ว จึงรอให้นางฟื้นขึ้นมาชั่วคราวพอนางจางฟื้นก็ร้องห่มร้องไห้เล่าความเป็นมาให้ฟัง พ่อบ้านจางฟังแล้ว

ก็รู้สึกเวทนานางจึงแอบเปิดประตูหลังให้หนี และยังมีเงินสิบตำลึงนั้นแก่นางเป็นค่าเดินทาง บอกให้นางตรงไปร้องเรียนต่อเปาบุ้นจิ้นที่เมืองไคฟง นางจางจะขอขอบคุณแล้วออกเดินทาง

นางนั้นเป็นหญิงตัวคนเดียวไม่รู้จะไปถึงเมืองไคฟงได้อย่างไร ความเศร้าและความคับแค้นของนางสะท้อนใจถึงเทพดาวไท่ไปจินชิง (ดาวพระศุกร์) จึงจำแลงร่างมาเป็นผู้เฒ่าท่านหนึ่ง นำทางนางมาโดยตลอดจนถึงเมืองไคฟง แล้วกลายร่างเป็นสายลมโชยลี้ลับจากไป นางจางรู้สึกแปลกใจจึงแหงนมองออกไป พบว่าตนมาถึงหน้าโรงเตี๊ยมแม่เฒ่าหวางที่เคยมาพักเมื่อคราวก่อนนั่นเอง จึงเข้าไปพักแรมที่นั่นอีก แม่เฒ่าหวางจำนางได้และเมื่อได้ฟังนางเล่าความเป็นมาให้ฟังก็ถึงกับหลั่งน้ำตาสงสาร แม่เฒ่ากล่าวว่า “วันนี้ยามห้าท่านเปาบุ้นจิ้นจะไปไหว้เจ้า รอท่านกลับมาจะได้โอกาสขวาม้าร้องเรียน”

นางจางให้คนเขียนคำร้องเรียนเตรียมไว้พร้อมแล้ว พอออกมาที่ถนนก็พอดีเห็นขุนนางผู้หนึ่งจึงเข้าขวาม้าร้องเรียน หาทราบไม่ว่าขุนนางผู้นี้มิใช่เปาบุ้นจิ้น แต่เป็นต้าเฉากว้อจิว เมื่ออ่านคำร้องเรียนแล้วก็ตกใจ รีบสอบเอาผิดนางฐานตัดหน้าม้า จับนางไต่ถามด้วยพลองจนสลบไป ค้นตัวได้เงินสิบตำลึง จึงยึดเอาไว้ แล้วให้นำร่างไร้สตินั้นไปทิ้งไว้ในซอยเปลี่ยว เมื่อแม่เฒ่าหวางทราบข่าวก็รีบรุดมาหา พบว่ายังไม่สิ้นใจจึงรีบอุ้มกลับโรงเตี๊ยมดูแลจนฟื้น

สองสามวันต่อมานางจางได้ข่าวว่าเปาบุ้นจิ้นผ่านมาหน้าโรงเตี๊ยม จึงออกมาคุกเข่าขวาม้าร้องเรียนอีก เปาบุ้นจิ้นรับคำร้องเรียนแล้วสั่งให้พานางจางขึ้นศาลไปชี้ตัวศพที่ระเบียง พบว่าเป็นศพสามีนางจริง ๆ ทั้งยังให้นำตัวแม่เฒ่าหวางเจ้าของโรงเตี๊ยมมาสอบสวนจนได้ความชัดเจน จากนั้นจึงให้นางจางเข้าไปพักในห้องและปล่อยตัวแม่เฒ่าหวางกลับโรงเตี๊ยม เปาบุ้นจิ้นวางแผนว่าจะจับตัวต้าเฉากว้อจิวมาไว้ก่อนค่อยพิจารณาคดีต่อ ดังนั้นจึงแกล้งล้มป่วยลงทันที

เมื่อฮ่องเต้ทรงทราบว่าเปาบุ้นจิ้นล้มป่วย ทรงปรึกษากับบรรดาขุนนางว่าจะเสด็จไปเยี่ยม ต้าเฉากว้อจิวเสนอว่า “ให้ข้าพระพุทธเจ้าล่องหน้าไปดูก่อน

แล้วพระองค์ค่อยเสด็จไปภายหลังก็ยังไม่เข้าเฝ้าการ" ฮ่องเต๋ทรงอนุญาต วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นได้ทราบข่าวก็สั่งบริวารให้เตรียมต้อนรับไว้ เมื่อเกี้ยวของต้าเฉากว้อจื๊วมาถึงหน้าจวน เปาบุ้นจิ้นก็ออกมาต้อนรับและเชิญเข้าไปสนทนากันในห้อง โอภาปราศรัยกันอยู่นานก็สั่งให้ยกสุราออกมาร่ำดื่มกันพอครึ้มใจ เปาบุ้นจิ้นก็ลุกขึ้นกล่าวว่า "ได้เท่า วันก่อนข้าพเจ้าได้รับคำร้องเรียนไว้ฉบับหนึ่ง มีใจความว่า 'สามีและลูกถูกฆ่าตาย ตัวเองก็ถูกวางแผนฆ่าแต่หลบหนีมาได้มาถึงเมืองไคฟงก็ถูกศัตรูประทุษร้ายอีก โชคดีแม่เต๋าหวางช่วยไว้ทัน' เมื่อฟื้นขึ้นมาจึงมาร้องเรียนกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารับจะทำคดีของนางแล้ว เพียงแต่รอปรึกษาได้เท่า ไม่ทราบว่าไอ้ขุนนางชั่วคนนั้นชื่ออะไร?" ต้าเฉากว้อจื๊วพลันขนลุกวูบ ขณะนั้นนางจางก็ออกมาจากหลังม่าน ชีฟลงสะเอื้नกล่าวว่า "ผู้ที่คิดฆ่าข้าพเจ้าคือคนผู้นี้" ต้าเฉากว้อจื๊วร้องลั่น "กล่าวหาคนเลื่อนลอย สมควรรับโทษสถานใด?" เปาบุ้นจิ้นไม่ฟังเสียงสั่งให้จับตัวต้าเฉากว้อจื๊วไว้ ถอดเครื่องยศออกแล้วสวมเชือกคอจำขังไว้ ด้วยเกรงว่าเรื่องจะแพร่พรายออกไป จึงสั่งปิดประตูรวบจับเอาผู้ติดตามไว้ทั้งหมด จากนั้นจึงคิดหาอุบายจับเอ๋อร์เฉากว้อจื๊ว โดยปลอมจดหมายขึ้นฉบับหนึ่ง คั้นเอาตราจากตัวต้าเฉากว้อจื๊วแล้วประทับลงบนจดหมายฉบับนั้น ตกคำให้คนไปส่งยังเมืองเจิ้งโจว

ความในจดหมายแจ้งว่าจวินไท่ฮูหยินล้มป่วยหนักให้รีบกลับมาด่วน เอ๋อร์เฉากว้อจื๊วจำตราประทับของพี่ชายได้จึงรีบกลับเมืองไคฟง ยังไม่ทันถึงบ้านก็พบกับเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงเชิญเข้าจวนเสพสุราสนทนากัน ดื่มไปได้สามถ้วยเอ๋อร์เฉากว้อจื๊วก็ลุกขึ้นกล่าวว่า "พี่ชายข้าพเจ้ามีจดหมายมาแจ้งว่าท่านแม่ป่วยหนัก จึงร่วมสนทนาอยู่นานไม่ได้ วันหน้าค่อยมาขอรับคำชี้แนะ" ทันใดนั้นนางจางก็ออกมาจากหลังห้อง คุกเข่าลงฟ้องร้องทั้งน้ำตา เอ๋อร์เฉากว้อจื๊วเพียงเห็นนางถึงกับหน้าถอดสี เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้จับตัวจองจำไว้

เมื่อผู้ติดตามเอ๋อร์เฉากว้อจื๊วกลับไปบอกจวินไท่ฮูหยิน นางหวั่นวิตกมาก รีบไปหาลูกสาวซึ่งเป็นพระมเหสีให้หาทางช่วย พระมเหสีเฉาจึงกราบทูล

ฮ่องเต้แต่พระองค์ไม่ทรงช่วย พระนางว่าวุ่นกังวล จึงเสด็จออกจากวังมายัง ศาลโคพงทันทีเพื่อเจรจขอผ่อนปรนให้กับพระอนุชาทั้งสอง เปาบุ้นจิ้นกลับ กล่าวว่า “พระอนุชาทั้งสองมีความผิดใหญ่หลวง ในเมื่อพระนางเสด็จมาก็ดี แล้ว พรุ่งนี้ขอได้โปรดเสด็จกลับวังกราบทูลเรื่องนี้ต่อฮ่องเต้ให้ข้าพระพุทธเจ้า ด้วยพะยะค่ะ” พระมเหสีเฉาอับจนถ้อยคำ จำต้องเสด็จกลับ รุ่งขึ้นจวันไท่ ฮูหยินทูลร้องขอต่อฮ่องเต้ พระองค์ทรงเลียงไม่ได้จำต้องส่งขุนนางผู้ใหญ่หลายคนไปศาลโคพงเพื่อเจรจาประนีประนอม เปาบุ้นจิ้นทราบข่าวลวงหน้า จึงสั่งให้ทหารออกไปประกาศว่า ต่างคนต่างทำหน้าที่ วันนี้หากใครเข้ามาก้าวก่ายถือว่ามีโทษร่วมกับเฉากว้อจี้ด้วย เหล่าขุนนางเมื่อได้ยินประกาศ ไหนเลยจะกล้ายุ่งเกี่ยวด้วย ฮ่องเต้ทรงทราบว่าเปาบุ้นจิ้นจะไม่ยอมประนีประนอมด้วยเด็ดขาด แต่จวันไท่ฮูหยินซึ่งเป็นพระสัสสุ (แม่ยาย) ก็ยังคงวิงวอนขอให้ทรงช่วยเหลืออยู่ พระองค์จึงจำต้องทรงราชรถเสด็จมายังศาลโคพงด้วยพระองค์เอง เมื่อมาถึงเปาบุ้นจิ้นก็ออกมารับเสด็จแล้วกราบทูลว่า “วันนี้มิใช่วันเช่นสรวงฟ้าดินบำรุงขวัญชาวนา หากพระองค์เสด็จพระราชดำเนินตามอำเภอพระทัยเช่นนี้ จะเป็นเหตุให้ทั่วแผ่นดินจะเกิดภัยแล้งเป็นเวลาสามปีพะยะค่ะ” ฮ่องเต้ตรัสว่า “ข้ามาครั้งนี้ก็ด้วยเรื่องกว้อจี้ทั้งสอง ขอให้เห็นแก่ข้าอภัยให้พวกเขาเถอะ” เปาบุ้นจิ้นทูลว่า “หากพระองค์ต้องการช่วย กว้อจี้ทั้งสองเพียงมีราชโองการอภัยโทษก็พอแล้ว ไยต้องทรงลำบากพระวรกายเสด็จมาด้วยพระองค์เอง กว้อจี้ทั้งสองมีความผิดฉกรรจ์ หากไม่ได้รับโทษตามระบิลเมือง ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายตำแหน่งคืนและกราบทูลลากลับชนบท” ฮ่องเต้จำต้องเสด็จกลับ

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้คุมตัวกว้อจี้ทั้งสองออกจากห้องขังมายังลานประหาร และตัดสินให้ประหารชีวิตทั้งคู่ พอจวันไท่ฮูหยินรู้เรื่องก็รีบเข้าเฝ้าร้องขอต่อฮ่องเต้ให้ทรงมีราชโองการพระราชทานอภัยโทษกว้อจี้ทั้งสอง ฮ่องเต้ทรงยินยอม จึงร่างราชโองการให้คนนำไปยังลานประหารในทันที เปาบุ้นจิ้นคุกเข่าลงรับราชโองการ ปราบฎว่าราชโองการนั้นมีใจความว่า ให้อภัยโทษ

เฉพาะนักโทษในเมืองไคฟง ซึ่งรวมถึงกว๋อจี้วทั้งสองด้วย เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า “นักโทษทุกคนล้วนเป็นพสกนิกรของฮ่องเต้เหมือนกันหมด แต่กลับไม่พระราชทานอภัยโทษทั่วกันทั้งแผ่นดิน อภัยเฉพาะในเมืองไคฟง!” ว่าแล้วก็สั่งตัดหัวเอ๋อร์เฉากว๋อจี้วทันที ส่วนต้าเฉากว๋อจี้วให้รอจนถึงเที่ยงวันค่อยลงดาบ จวินไท่ฮูหยินทราบข่าวก็รีบมาทูลขอร้องฮ่องเต้อีก อัครเสนาบดีหวางกราบทูลว่า “พระองค์ต้องประกาศพระราชทานอภัยโทษทั่วทั้งแผ่นดินจึงจะสามารถช่วยชีวิตต้าเฉากว๋อจี้วได้” ฮ่องเต้ทรงอนุญาต จัดการร่างราชโองการออกประกาศไปทั่วแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นนักโทษที่ไหนมีความผิดหนักเบาแค่ไหน ล้วนได้รับพระราชทานอภัยโทษโดยทั่วหน้า เปาบุ้นจิ้นทราบว่าทรงพระราชทานอภัยโทษทั่วทั้งแผ่นดินแล้ว จึงให้ปล่อยตัวต้าเฉากว๋อจี้วไป

เมื่อต้าเฉากว๋อจี้วกลับมาพบจวินไท่ฮูหยิน สองแม่ลูกต่างสวมกอดกัน น้ำตานองหน้า ต้าเฉากว๋อจี้วกล่าวว่า “ลูกออกตัญญูทำให้พ่อแม่ต้องอับอาย วันนี้เหมือนตายแล้วได้เกิดใหม่ ต่อไปหวังว่าท่านแม่จะได้คนปรนนิบัติดี ลูกขอลาออกจากราชการขึ้นเขาค้ำเพ็ญพรต” จวินไท่ฮูหยินรั้งไว้ไม่อยู่ ต่อมาต้าเฉากว๋อจี้วได้ศึกษาปฏิบัติธรรมกับเต้าหยินจนบรรลุมรรคผลเป็นเซียนองค์สุดท้ายในคณะโป๊ยเซียนเรียกกันว่าเซียนเฉากว๋อจี้วภาษาแต้จิ๋วว่าเซ้ากักกู่...

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นเมื่อพิจารณาคดีเรียบร้อยแล้วก็สั่งให้นาคพบัณฑิตหยวนเหวินเจิ้งไปฝังไว้ทางทิศใต้ของเขานานซาน เบิกเงินจากคลังสามสิบตำลึง มอบให้นางจางและส่งกลับสู่ภูมิลำเนา บรรดาผู้ที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษในครั้งนั้นต่างก็สรรเสริญเปาบุ้นจิ้นกันทั่วหน้า การกระทำของเปาบุ้นจิ้นในครั้งนั้น ได้ประหารอนุชาพระมเหสีไปองค์หนึ่งเป็นการชำระความยุติธรรมให้แก่บัณฑิตหยวนเหวินเจิ้ง อภัยโทษอนุชาพระมเหสีอีกองค์หนึ่ง พร้อมทั้งปลดปล่อยนักโทษทั่วทั้งแผ่นดิน ผู้คนเหล่านั้นเปรียบเสมือนหนองน้ำแห้งพลันได้รับสายฝนโปรยปรายชุ่มฉ่ำกระนั้นแล

คดีไขปริศนาคำทำนาย

พิเชษฐ์ พัทธ์บุญเจริญ แปล

เล่ากันมาว่าในเขตหยวนโจว เมืองไคฟง มีชายผู้หนึ่งแซ่จางชื่อฉือ อาศัยอยู่กับจางฮั่นผู้เป็นน้องชาย จางฉือได้แต่งงานกับนางโจวและมีบุตรด้วยกันหนึ่งคน ทารกน้อยนั้นอายุเพิ่งจะครบขวบปี

อยู่มาวันหนึ่ง แม่ของนางโจวเกิดล้มป่วยลง จึงให้เด็กรับใช้มาแจ้งข่าวแก่ลูกสาวตน เมื่อนางโจวทราบว่าแม่ป่วย ก็หารือกับสามีว่าจะกลับไปเยี่ยมดูแล หลายวันต่อมา ก็ออกเดินทาง เมื่อไปถึงอาการป่วยของแม่ก็หายดีแล้ว แต่ก็ได้พักอยู่ที่บ้านแม่เดือนกว่า ในระหว่างนั้นนายพานซึ่งอยู่ที่อำเภอหลินอัน เพื่อนเก่าของจางฉือได้เป็นอารักษ์ประจำอำเภอ จึงส่งคนรับใช้มาเชิญไปร่วมงานเลี้ยงฉลองตำแหน่ง จางฉือรับเทียบเชิญไว้ รุ่งขึ้นก็ให้คนรับใช้กลับไปเรียนเจ้านายว่าตนตอบรับจะไปร่วมงาน เมื่อคนรับใช้กลับไปแล้ว จางฉือจึงหารือกับน้องชายว่า

“นายพานเพื่อนเก่าที่อยู่ที่อำเภอหลินอันส่งเทียบเชิญมา ฟังรับปากเขาไว้แล้วว่าจะไป แต่บ้านช่องต้องมีคนดูแล เจ้าช่วยไปบ้านสกุลโจวแจ้งให้พี่สะใภ้ทราบและรับนางกลับมาที่” จางฮั่นก็รับคำ

รุ่งขึ้นจางฮั่นออกเดินทางมายังบ้านสกุลโจว เมื่อพบพี่สะใภ้ก็แจ้งว่า

“ท่านพี่กำลังจะเดินทางไกล จึงให้ข้ามารับพี่ท่านกลับบ้าน”

นางโจวเป็นกุลสตรีที่เพียบพร้อม เคารพน้องสามีด้วยมารยาทอันดี สั่งให้จัดสุราต้อนรับ จางฮั่นดื่มสุราไปหลายจอกแล้วจึงว่า “หนทางค่อนข้างไกล

ควรจะรีบออกเดินทางโดยเร็ว" นางโจวจึงกล่าวลาบิดามารดาแล้วออกเดินทาง
มากับน้องสามมี จนมาถึงสันเขาสูงชันแห่งหนึ่ง ด้วยนางโจวต้องอุ้มทารกน้อย
อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับอากาศในเดือนห้าก็ร้อนอบอ้าวมาก นางจึงรู้สึก
เหน็ดเหนื่อยจนเดินต่อไปไม่ไหว จึงบอกกับน้องสามมีว่า

"อีกไม่ไกลก็จะถึงบ้านแล้ว แต่แดดออกเปรี้ยง ๆ อย่างนี้ เราน่าจะเข้า
ไปนั่งพักในร่มไม้สักพักหนึ่ง รอให้หายร้อนค่อยเดินกันต่อ"

"ถ้าพี่ท่านรู้สึกเหนื่อย นั่งพักเสียหน่อยก็ได้ ถ้าจะให้ดีให้ข้าอุ้มหลาน
กลับไปก่อน แล้วจ้างคนหามเกี้ยวกลับมารับท่าน"

"อย่างนั้นก็ดีเหมือนกัน" นางโจวกล่าวพลาบปลารมณ์ให้น้องสามมีอุ้มกลับ
ไป

เมื่อจางฮั่นกลับมาถึงก็พบพี่ชายออกมารออยู่หน้าบ้าน จึงบอกกับเขาว่า
"พี่สะใภ้เดินไม่ไหวต้องให้คนไปรับ" จางฉือจึงรู้ว่าจ้างคนหามเกี้ยวสองนาย
ขึ้นเขาไปรับ แต่กลับหานางไม่พบ คนหามเกี้ยวจึงกลับมารายงาน จางฉือ
ตกใจมากพาน้องชายกลับมาหาตรงที่นั่นพักอีกครั้งก็ไม่พบ จางฮั่นนึกเอะใจ
กล่าวกับพี่ชายว่า

"หรือว่าพี่สะใภ้ลี้มของบางอย่างไว้ที่บ้านแม่ บังเอิญนึกขึ้นได้จึงกลับไป
เอา ท่านพี่ลองไปหาที่บ้านสกุลโจวดูสิ"

จางฉือรีบรุดมาถามหาที่บ้านสกุลโจว แต่ทุกคนที่นั่นบอกว่า "ออกไปตั้ง
นานแล้ว ไม่เห็นกลับมาเลย" จางฉือยิ่งวิตกกังวล กลับมาที่สันเขาแล้วพลิก
ป่าคว่ำเขาหาอีกครั้ง ในที่สุดก็พบศพนางโจวนอนตายหัวขาดอยู่ในดงเปลี่ยว
ลับตาแห่งหนึ่ง หัวที่ขาดก็หายไปด้วย จางฉือโศกเศร้าเอาแต่ร้องไห้ร้องให้
ไม่ยอมหยุด วันนั้นเขากับน้องชายได้ช่วยกันจัดการศพ จ้างคนมาเก็บบรรจุ
โลงไว้

รุ่งขึ้นบ้านสกุลโจวก็นคราบน้ำใจ โจวสี่พี่ชายนางโจวเป็นคนสันทัดในเรื่อง
คดีความ จึงนำความฟ้องร้องต่อเจ้าเมืองแซ่เฉา กล่าวหาจางฮั่นว่าคิดลวนลาม
พี่สะใภ้ แต่นางไม่ยอมก็เกิดความกลัวว่าพี่สะใภ้จะแพร่พรายเรื่องออกไป จึง

ฆ่าปิดหากเสีย เจ้าเมืองเฉาก็เชื่อคำกล่าวหา สั่งให้ใช้ทัณฑ์ทรมานจางฮั่น อย่างหนัก แต่จางฮั่นยอมทนเจ็บไม่ยอมรับการประหาร เจ้าเมืองเฉาจึงสั่งให้ ตูกวานออกสืบหาศีรษะของนางโจวที่หายไป ตูกวานไปค้นหาบนเขาที่เกิดเหตุ แต่ไม่พบ จึงแอบขุดเอาศพหญิงขึ้นมาจากหลุมแล้วตัดหัวเอากลับไปรายงาน เจ้าเมืองเฉาทำการสอบสวนอีกครั้ง จางฮั่นยังคงยืนยันกรานปฏิเสธ แต่ในที่สุดก็ ทนรับทัณฑ์ทรมานไม่ไหวจึงจำยอมรับสารภาพและถูกจองจำไว้รอการประหาร

เวลาผ่านไปเกือบครึ่งปี ถึงยามที่เปาบุ้นจิ้นทำการตรวจสอบประวัติ อาชญากรในเมืองไคฟง พบว่าคดีจางฮั่นมีเงื่อนงำจึงเรียกตัวมาสอบสวน พอ จางฮั่นเล่าเหตุการณ์ให้ฟัง เปาบุ้นจิ้นก็ตั้งข้อสังเกตว่า วันเกิดเหตุจางฉือ ออกค้นหาศีรษะภรรยาที่หายไปแต่ไม่พบ หลายวันต่อมาตูกวานกลับหาพบ เรื่องนี้ช่างน่าสงสัย จึงสั่งให้คุมขังจางฮั่นไว้ก่อน แล้วเรียกจางหลงกับเซียป้า มาสั่งการว่า “เจ้าสองคนจงไปที่มุกถนนทิศใต้ตามหมอดูมาคนหนึ่ง” ทั้งคู่ก็ไป ตามได้หมอดูชื่อจางชูชื่อมา เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวกับหมอดูว่า

“ข้าให้เจ้าเสี่ยงทายเรื่องหนึ่ง ต้องตั้งใจอธิษฐาน อย่าทำเป็นเล่นเด็ดขาด”

“เรียนถามได้เท่า ไม่ทราบว่าการเสี่ยงทายเรื่องใด?” จางชูชื่อถาม

“เจ้าจงเสี่ยงทายมาแล้วกัน ส่วนจะเรื่องอะไรไม่เกี่ยวกับเจ้า”

จางชูชื่อเสี่ยงได้คำทำนาย ‘เทียนซานตุน’ จึงเรียนต่อเปาบุ้นจิ้นว่า

“เสี่ยงได้คำทำนายนี้ หมายถึงคนหายเรือนกาย แสดงว่าต้องการถามเรื่อง ลีกลับซ่อนเร้น”

“มีคำทำนายว่าอย่างไรบ้าง?” เปาบุ้นจิ้นถาม

“ความนัยของคำทำนายนั้นลึกซึ้งยากเข้าใจ ได้เท่าต้องตีความเอาเอง ใจ ความมีอยู่ว่า

‘เสี่ยงได้เทียนซานตุนไซ้’ ไขความตามท่านถาม

แซ่ยวี่ย่าบุรพาตาม รำข้าวกลวงเปล่าเอ๋ย”

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำทำนายแล้วนิ่งนึกอยู่พึมพำแต่ก็ตีความไม่ออก แต่ยังคง สั่งให้เบิกข้าวหลวงหนึ่งโถวมอบเป็นรางวัลแก่จางชูชื่อไป แล้วเรียกอารักษ์

ทุกลมกองมาสอบถามว่า “ที่นี่มีสถานที่ที่ชื่อ ‘คังโซ่ว’ อยู่หรือเปล่า?” อารักษ์ทั้งหลายต่างตอบว่าไม่มี

เมื่อเปาบุ้นจิ้นกลับเข้าห้องพักก็ตามเทียนแล้วนั่งลงคิดใคร่ครวญ ก็พลันคิดได้ รุ่งขึ้นจึงเปิดศาลเรียกจางหลงกับเซียปามา สั่งให้จับตัวนายเซียวเพื่อนบ้านของจางฉือมาที่ศาล แล้วแอบสั่งความอย่างลับ ๆ ว่า

“เจ้าจงพาเจ้าหน้าที่สองคนไปยังชุมทางเจียนคัง แล้วสืบเรื่องคดีฆาตกรรมบ้านสกุลจางมาให้ได้ภายในสามวัน”

นายเซียวเห็นว่าตนต้องมาแบกรับภาระคดีสำคัญซึ่งยากที่จะสืบสาวราวเรื่อง ทั้งยังมีวาระกำหนด หากคลี่คลายไม่ทันก็ต้องมีโทษ จึงคิดจะปฏิเสธ แต่เห็นใบหน้าเปาบุ้นจิ้นซึ่งเครียด จึงจำใจตามเจ้าหน้าที่ทั้งสองออกจากศาลมา

ตลอดทางนายเซียวได้สอบถามชาวบ้านเกี่ยวกับคดีฆาตกรรมภรรยาสกุลจางเรื่อยมา แต่ก็ไม่ได้ความอะไร จนมาถึงชุมทางเจียนคัง จึงหยุดพักทานอาหารกลางวันกัน ระหว่างนั้นมีพ่อค้าสองคนนั่งอยู่ในโรงเตี๊ยม พาหญิงสาวมาด้วยคนหนึ่ง นางกำลังทำอาหารอยู่ในครัว พ่อค้าสองคนนั้นมีท่าทางอ่อนเพลียจึงขึ้นห้องนอนพักไปแล้ว นายเซียวสังเกตเห็นหญิงสาวผู้นั้นก็รู้สึกคุ้นหน้า พอนางเห็นนายเซียวก็รู้สึกเหมือนรู้จักเช่นกัน ทั้งคู่มองดูกันอยู่พักใหญ่ ในที่สุดหญิงสาวผู้นั้นก็เดินเข้ามาถามนายเซียวว่า

“ท่านเป็นคนที่ไหน?”

“ข้าแซ่เซียว เป็นคนบ้านผิงเซียง”

พอนางทราบว่าเป็นคนบ้านเดียวกับสามี ก็ถามอีกว่า

“ท่านอยู่ที่นั่นเคยรู้จักนายจางหรือเปล่า?”

“ดูเหมือนจะเป็นแม่นางโจวโซ่มัย!” นางโจวตกตะลึงโพล่งออกมา

“ใช่แล้ว” นางโจวน้ำตาไหลพรากพลาบสะอื้นกล่าวว่า “ข้าคือภรรยาของจางฉือ”

จากนั้นนายเซียวจึงเล่าเรื่องที่จางฉือถูกประหารด้วยเรื่องของนางเป็นเหตุให้ฟัง

“เวรกรรมแท้!” นางโจวว่า “วันนั้นน้องสามมีข้าอุ้มหลานกลับไปก่อน
ข้านั่งรออยู่ในป่า แต่แล้วก็มีพ่อค้าต่างถิ่นสองคนแบกหีบไม้ไผ่ใบเชิงขึ้นเขา
มา เห็นข้านั่งอยู่เพียงลำพังจึงชักดาบออกมาขู่บังคับให้ข้าถอดเสื้อผ้าและ
รองเท้าออกให้หมด ข้ากลัวมันมากจึงจำยอมทำตาม พวกมันก็เรียกหญิง
ผู้หนึ่งออกมาจากหีบใบนั้น เอาเสื้อผ้าและรองเท้าของข้าให้นางสวม แล้วมัน
ก็ตัดหัวนางเก็บใส่หีบ ทิ้งศพไว้ในป่า จับข้าลงหีบแล้วแบกไป มันให้ข้าเที่ยว
ขอทานชาวบ้านไปตามรายทาง ต้องตกระกำลำบากอย่างมาก วันนี้ได้พบคน
บ้านเดียวกันช่างเหมือนฟ้าพลันสว่างกระจ่างตา ขอท่านโปรดเห็นใจแจ้งให้
สามมีข้ารีบมาช่วยด้วย” กล่าวจบก็สะอึกสะอื้นไม่หยุด

“ข้ามาวันนี้เพราะเปาบุ้นจิ้นเห็นคดีจางฮั่นมีเงื่อนงำ จึงให้ข้านำเจ้าหน้าที่
มาสืบดู ไม่นึกเลยว่าจะได้มาพบท่านที่นี่ รอข้ากลับไปบอกพวกเขาก่อน แล้ว
จะพาท่านกลับบ้าน” นายเชียวกล่าว

ขณะที่นายเชียวกลับออกมาหาเจ้าหน้าที่ทั้งสอง นางโจวก็เช็ดน้ำตาแล้ว
เข้าไปดูแลห้องหับให้พ่อค้าทั้งสองตามปกติ ระหว่างนั้นที่โต๊ะอาหาร นายเชียว
ได้เล่าเหตุการณ์ให้จางหลงและเซียป้าฟัง เมื่อเสร็จจากอาหารกลางวันทั้งสอง
ก็บุกเข้าไปในโรงเตี๊ยมทันที พบพ่อค้าสองคนและนางโจวกำลังกินข้าวกันอยู่
จึงว่า “เปาบุ้นจิ้นมีหมายมาจับพวกท่าน จงตามพวกเราไปแต่โดยดี” พ่อค้าทั้ง
สองพอได้ยินชื่อเปาบุ้นจิ้นก็ขวัญกระเจิดกระเจิงจนขยับกายไม่ออก เจ้าหน้าที่
ทั้งสองก็เข้าจับกุมโดยง่ายดาย แล้วนำตัวทั้งหมดรวมทั้งนางโจวไปรายงานตัว
ที่ศาล

เปาบุ้นจิ้นปีติยิ่งนัก รีบเรียกตัวจางฉือมาสอบปากคำ เมื่อจางฉือมาพบ
ภรรยาที่ศาลก็เข้าประคองกอดพลากร่ำไห้แก่กัน เปาบุ้นจิ้นทำการสอบอีกครั้ง
นางโจวจึงเล่าเหตุการณ์ทั้งหมดให้ฟังจนกระจ่าง พ่อค้าทั้งสองไม่อาจแก้ตัว
จำยอมรับสารภาพทุกอย่าง เปาบุ้นจิ้นจึงให้ใส่ข้อคอขังไว้ในคุกรอการตัดสิน
เมื่อชำระคดีให้จางฮั่นจนแจ่มแจ้งแล้ว จึงเรียกตุกวานมาสอบว่าได้ศีรษะหญิง
สาวมาได้อย่างไร ตุกวานไม่อาจปิดบัง ก็รับสารภาพออกมา เมื่อสอบสวนจน

ได้ตัวผู้กระทำผิดทั้งหมดแล้วจึงกราบทูลไปยังราชสำนักเพื่อพิจารณาลงโทษ

ไม่กี่วันต่อมาหญิงง่อยงัดก็มีราชโองการลงมาว่า พ่อค้าทั้งสองเป็น
ฆาตกรเหี้ยมโหด ให้ลงโทษประหารชีวิต เจ้าเมืองเฉาพร้อมกรรมการเมืองที่
เกี่ยวข้องทำงานหละหลวม ตัดสินคดีผิดพลาด ปราบปรามผู้บริสุทธิ์ ลงโทษให้
ปลดจากตำแหน่งไปเป็นสามัญชน ทรัพย์สินของพ่อค้าทั้งสองนั้นพระราชทาน
เป็นรางวัลแก่นายเซียว ปล่อยตัวจางฮั่นผู้บริสุทธิ์ นางโจวให้กลับไปอยู่กับสามี
ตามเดิม โจวสีมีความผิดฐานแจ้งความปราบปรามผู้อื่น ให้เนรเทศไปชายแดน
ตูกวานแอบเปิดโรงขโมยตัดหัวศพไปทำหลักฐานปลอม ให้ลงโทษประหารชีวิต
เช่นกัน

เมื่อคดีสิ้นสุด บรรดาอารักษ์ได้เรียนถามเปาบุ้นจิ้น

“จากการเสี่ยงทาย เหตุใดจึงสามารถไขคดีนี้ได้?”

“ตามกฎหมายของหยินกับหยาง กรรมย่อมสนองกรรม” เปาบุ้นจิ้นว่า “คำ
ทำนายสองวรรคแรกเป็นเพียงคำขึ้นต้น วรรคที่สามว่า ‘แซ่ยวี๋ย่าบุรพาตาม’
ในแผ่นดินไหนเลยมีคนแซ่ยวี้อยู่ จึงน่าจะเป็นอักษร ‘ยวี’ รวมกับอักษร ‘โจว’
(เดิน ย่า) ได้เป็นอักษร ‘เจี้ยน’ วรรคสุดท้ายว่า ‘รำข้าวกลวงเปล่าเอ๋ย’ (รำ
ข้าวกลวงเปล่า=คังโซ่ว) แสดงว่า ‘คังโซ่ว’ ต้องเป็นชื่อสถานที่แน่ จึงสอบถาม
ดู แต่กลับไม่มีสถานที่ชื่อนี้อยู่ คิดได้น่าจะเป็นอักษร ‘คัง’ ตัดอักษรตัว ‘หมี่’
ออกเหลือเป็นอักษร ‘คัง’ อีกตัวหนึ่งซึ่งมีรูปต่างกัน ทราบว่าห่างจากเมืองไป
เก้าสิบ里有สถานที่แห่งหนึ่งเรียกว่า ‘เจี้ยนคังอี’ (ชุมทางเจี้ยนคัง) ที่นั่นเป็นย่าน
ศูนย์กลางอันคึกคักของคนเดินทาง เป็นแหล่งชุมนุมของบรรดาพ่อค้าเร่ ข้า
สงสัยว่านางโจวจะถูกคนจับตัวไป จึงสั่งให้เพื่อนบ้านที่คุ้นหน้ากับนางไปสืบดูที่
นั่น คิดว่าน่าจะได้เบาะแส แล้วการณ์ก็เป็นไปตามที่ข้าคาดไว้จริงๆ”

อารักษ์ทั้งหลายได้ฟังคำอธิบายแล้ว ต่างก็นับถือเปาบุ้นจิ้นว่ามีปัญญา
เฉียบแหลมดุจเทพยดาก็ไม่ปาน

คดีงัวพานาง

กนกพร นุ่มทอง แปล

เล่ากันว่าหมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่งในมณฑลฮกเกี้ยน เป็นท้องที่ไม่อุดมสมบูรณ์ ทั้งยังเหลวแหลกในเรื่องประเพณี บุรุษสตรีมีสันดานทราม ไม่เห็นการที่หญิงคบชู้เป็นเรื่องน่าอัปอาย ไม่ถือพฤติกรรมสำส่อนของชายหญิงเป็นเรื่องโสम्म ชาวบ้านท้องถิ่นนั้นสนใจเพียงเรื่องการอยู่ดีกินดี มีอาภรณ์สวยงามสวมใส่ เรื่องคุณธรรมและความต่ำทรามมิได้อยู่ในประเด็นสนทนาของชาวบ้าน พฤติกรรมเหลวแหลกชั่วร้ายโสम्मยิ่งนัก ถึงกับมีคำเพลงชาวบ้านร้องถึงคนในหมู่บ้านนั้นว่า

“เข้าก็เมา เย็นก็เมา เอาแต่อิม เจ้าชู้ถือว่าฉลาด ชอบร้องรำถือเป็นสามมิตีดี มีสาวสวยก็ทะเลาะแย่งชิง”

คำเพลงนี้บรรยายถึงความเหลวไหลและทะเลาะของเหล่าบุรุษ นอกจากนี้ยังมีคำภาษาดลาคว่า

“พอกฝุ่นแป้ง โปะแต่งขาด เกล้ามวยสูง สวมชุดสวย แต่งตัวหรู ชอบประจบ ใคร ๆ ก็ชมว่างดงาม เปลือกนอกแต่ละนางเหมือนเพื่อนสนิท ทั้งวันทั้งคืนไม่สนใจคิดสิ่งใด”

คำกล่าวนี้พรรณนาถึงความเหลวแหลกของบรรดาสตรี เล่ากันว่าเคยมีนายอำเภอผู้ทรงคุณธรรมท่านหนึ่ง คิดจะขจัดพฤติกรรมโสम्मเช่นนี้ให้หมดไป และหวังจะชักนำผู้คนให้ปฏิบัติตามประเพณีอันดีงาม ทว่าก็จนปัญญาด้วยความสกปรกโสम्मนี้หยั่งรากลึกเกินจะกล่อมเกลาสู่ความดีได้ในเวลาอันสั้น

ยังมีคบดีผู้หนึ่งนามหยางปานเสวียน มีบุตรชายรวมสามคน คนหัวปีชื่อเหมยฝู คนรองชานฝู คนสุดท้องอี้ฝู ต่างก็เป็นคนเสเพลและทะ ไม่รักษาระเบียบประเพณีมักลอบมองนางหลิวเซียนอิงสะໄ໊คนงามของฉิ่งถั่งฉฺวติผู้เป็นเพื่อนบ้านด้านตะวันออก หลิวเซียนอิงเองก็ทราบความในใจของพวกเขาเป็นอย่างดี นางคับแค้นใจที่สามีอายุยังเยาว์ไม่อาจตอบสนองความต้องการของนางได้ จึงเฝ้ากลัดกลุ้มใจอยู่เป็นนิจ มักลอบชายหูชายตาให้บุรุษอื่น ใจไม่อยู่กับสามี ไม่นึกเกรงกลัวสิ่งใด สามพี่น้องตระกูลหยางมักหาโอกาสเกี่ยวพาราสี หลิวเซียนอิงก็รับไมตรีทั้งสามชาย แต่ก็พึงพอใจหยางชานฝูเป็นพิเศษ ฉิ่งถั่งสองสามีภรรยาแม้ทราบเรื่องแต่เห็นว่าบุตรชายอายุยังเยาว์ไม่รู้จักความ สะໄ໊สูงวัยกว่า มีความปรารถนารุนแรงยากจะป้องกันไว้ได้ ทั้งเห็นว่าหยางชานฝูเป็นทั้งฉฺวติและเพื่อนบ้านใกล้เคียง หากเปิดโปงเรื่องออกไปก็จะเสียหน้าด้วยกันทุกฝ่าย จึงแสวงทำเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ ไม่ว่ากล่าวหรือพูดจาสิ่งใดให้กระทบกระเทือน

แม้หยางชานฝูจะรักใคร่หลิวเซียนอิงจริง แต่นางก็มักรู้สึกว่ายังขาดอะไรไป เพราะหยางชานฝูนั้นแม้จะร่ำรวยและแต่งกายดี ก็ปราศจากความรู้ความสามารถ ไม่เป็นทั้งวิชาดนตรี หมากล้อม พู่กัน วาดภาพ และร้องรำทำเพลง ยากจะเป็นสามีที่ดีของใครได้ ถึงหยางชานฝูจะเชี่ยวชาญเชิงเจ้าชู้และประจบเอาใจ นางก็เพียงแต่เออออห่อหมกตามไปเท่านั้น หลิวเซียนอิงลอบเป็นชู้กับหยางชานฝูมาได้สี่ปีกว่าก็ไม่เคยเปิดเผยความในใจให้เขาทราบ

ครั้นต่อมาถึงคืนเทศกาลไหว้พระจันทร์ สายลมพัดโชยชายแสงจันทร์งามกระจ่าง ชาวบ้านพากันไปชมการแสดงงิ้วของชาวเจ้อเจียงตะวันตกซึ่งเล่นฉลองคืนอันเป็นมงคล เสียงร้องงิ้วกังวานไพเราะยิ่งนัก หลิวเซียนอิงก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่ขึ้นไปชมจันทร์บนหอตะวันตก เสียงเพลงที่ลอยมาในยามราตรีเจียบสัດสะกิดให้หลิวเซียนอิงเอนพิงลูกกรงนั่งฟัง นางรู้สึกซาบซึ้งสะเทือนใจจนกลายเป็นความคับแค้นใจที่ไม่อาจติดปีกโบยบินไปสู่อ้อมแขนแห่งเจ้าของเสียงอันไพเราะนั้นได้

วันรุ่งขึ้นหยางชานผู้มาหาหลิวเชียนอิงอีก นางตัดพ้อเขาว่า

“คือนานลมเย็นร้อนจันทรงามเด่น โฉนจึงทิ้งข้าไว้เพียงลำพัง ไม่มาขึ้นหอชมจันทร์ร่วมกันกับข้า?”

หยางชานผู้ตอบว่า

“ที่แรกข้าก็คิดจะมาอยู่เป็นเพื่อนเจ้า แต่บังเอิญมีคณะจิวจากเจ้อเจียงมาแสดง พ่อข้า พี่ชาย และญาติ ๆ ไปดูกันหมด ข้าจะหนีมาเจียบ ๆ คนเดียวกักระไรอยู่ ขอน้อมรับผิดและขอขมาเจ้าด้วยเถิด”

“คนที่ร้องเพลงจิวเสียงกังวานในตอนดึกนั้นใครกัน?” หลิวเชียนอิงถาม

“มิใช่ใครอื่น เขาชื่อถังจื่อเหลียง อายุราวยี่สิบสอง รูปร่างสง่างามแตกฉานเชี่ยวชาญศาสตร์ทุกแขนง ชาติตระกูลก็ดี เป็นถึงลูกชายขุนนางใหญ่ เล่าเรียนหนังสือก็ประสบผลสำเร็จ แต่มีนิสัยชอบเที่ยวเตร่จึงออกมาเที่ยวกับคนอื่น ๆ”

หลิวเชียนอิงได้ฟังว่าถังจื่อเหลียงรูปงามและปรีชาสามารถก็ยิ่งเพิ่มจิตคิดคะเนินหา วันต่อมาจึงกล่าวกับแม่สามีว่า

“วันแซยิตครบหกสิบปีของท่านพ่อก็ใกล้จะมาถึงแล้ว นี่มิใช่เรื่องธรรมดา แน่ละว่าญาติมิตรทั้งหลายจะต้องมาดื่มอวยพร ที่ขาดไม่ได้คืองานเลี้ยงแขก ต้องเชิญพวกจิวมาเล่นสักสองสามคืนจึงจะเหมาะ เผอิญข้าได้ยินว่ามีคณะจิวเจ้อเจียงมาเล่นที่นี่ ชำนาญการเล่นและร้องเร่เรื่องนิทานต่าง ๆ ไหน ๆ ก็ให้เขามาเล่นอวยพรวันเกิดให้ท่านพ่อ ให้แขกได้เพลิดเพลินก่อนแยกย้ายกลับไป”

แม่สามีได้ฟังก็ดีใจมาก ถอนใจพลางกล่าวว่า

“โบราณว่าไว้ บุตรชายกตัญญูไม่สู้สะใภ้กตัญญู คำกล่าวนี้ไม่ผิดความจริงเลย”

ครั้นแล้วก็ไปบอกถึงผู้เป็นสามีว่า

“ชีวิตมนุษย์ต้องแสวงหาความรื่นรมย์ อย่าว่าแต่นี้เป็นวันเกิดครบหกสิบปีของท่าน แสดงถึงความอายุยืนและความรุ่งโรจน์ บรรดาญาติมิตรต้องมา

อวยพร เราต้องจัดงานเลี้ยงต้อนรับแขก โอกาสน้อยนักที่จ้าวเจ๋อเจียงจะมาเล่น
ที่นี่ เราไปจ้างเขามาแสดงที่บ้านสักหลายวันจะดีไหม”

ตอนแรกนั่งถั่งไม่เห็นด้วย แต่ภรรยาพูดแล้วพูดอีกจนที่สุดก็ยอมตกลง
จ้างคณะจ้าวมาแสดงติดต่อกันเป็นเวลาสี่สัปดาห์

ฝ่ายหลิวเซียนอิงพิจารณาเห็นถั่งจื่อเหลียงรูปงามจริงก็ลอบออกมายัง
ห้องโถงนอก แล้วชวนถั่งจื่อเหลียงเข้าห้องนอนตน ลักลอบเป็นชู้กันอย่างมี
ความสุขตลอดวันงาน ครั้นการแสดงสิ้นสุดลงถั่งจื่อเหลียงก็คิดว่า จ้าวเล็ก
แล้วที่ไหนจะได้พำนักรักที่นี่ และลอบเป็นชู้กันกับหลิวเซียนอิงต่อไปได้อีก? ในที่
สุดท้ายตกลงใจลอบนัดหลิวเซียนอิงหนีโดยจะพาไปไว้บ้านตน แต่ยังไม่ทราบ
ความคิดของหลิวเซียนอิง คินนันจึงลอบเข้าหานางอีก และกล่าวกับนางว่า

“ตอนนี้จ้าวเล็กแล้ว ข้าก็ไม้อาจจะอยู่หาความสุขร่วมกับเจ้าได้อีก เจ้าเห็น
เป็นอย่างไร?”

หลิวเซียนอิงตอบว่า

“ข้าเองก็จนปัญญา ไม่รู้จะกระทำอย่างไรต่อไป”

ถั่งจื่อเหลียงชักจูงว่า

“ข้าจะพาเจ้าหนีไปอยู่บ้านข้า เจ้าว่าดีไหม?”

หลิวเซียนอิงถามว่า

“ประตูบ้านนี้ลงกลอนแน่นหนา จะหนีไปอย่างไรกัน?”

“เจ้าก็ปีนกำแพงออกไปทางประตูหลังตรงสวนดอกไม้”

หลิวเซียนอิงได้ฟังก็ตอบว่า

“ถ้าเป็นเช่นนั้นได้ก็ดีเลย”

ว่าแล้วก็นัดวันปีนกำแพงหนีไปบ้านถั่งจื่อเหลียงด้วยกัน เนื่องจากในช่วง
นั้นสองสามีภรรยาถั่งถั่งยังเหน็ดเหนื่อยกับการดูแลเรื่องจัดงาน จึงไม่ทันระวัง
ป้องกัน นางหลิวเซียนอิงจึงหนีไปได้ง่ายดาย

วันรุ่งขึ้นสองสามีภรรยาถั่งถั่งร้องตะโกนปลุกสะก๊อหลายครั้งก็ยังไม่ได้ยิน
เสียงขานตอบ พอเปิดประตูห้องนอนเข้าไปก็ไม่พบหลิวเซียนอิงเสียแล้ว ทั้ง

สองตีกอกชกหัวร่ำให้ว่า

“สะไ้เราต้องถูกคนลักพาไปแน่!”

ลองใคร่ครวญอยู่นานก็ลงความเห็นว่

“ผู้ที่ลักพาสะไ้เราไปต้องไม่ใช่ใครอื่น เห็นจะเป็นเจ้าโจรโหดหยางซ่านผู้
หลายปีมานี้นางถูกมันหยามย่ำยี้ต้องกล้ำกลืนฝืนทนทำอะไรไม่ได้ ตอนนี่ยัง
มาลักพาสะไ้เราไปอีก”

ว่แล้วก็เขียนคำฟ้องร้องไปยื่นต่อเปาบุ้นจิ้น ความว่

‘ข้าน้อยขอฟ้องร้องด้วยเรื่องทำลายหลักกฎหมาย ข่มขืนลักพาสตรี
การแต่งงานมีกฎหมายข้อบังคับมาทุกยุคทุกสมัย เดรัจฉานหยางซ่านผู้ดูร้าย
ฝืนคุณธรรม ถือดีในทรัพย์สิน มักลอบประพฤติผิดในกาม รังแกบุตรเยาว์วัย
ของข้าน้อยโดยเป็นชู้กับหลิวเซียนอิงผู้เป็นสะไ้ข้าน้อย ละโมบในกามาไร้ขอบ
เขต เวลายามสามวันนีเดือนนี้ได้ลักพานางไปซ่อนไว้ไกล เสียใจด้วยข้าน้อยมี
สะไ้ก็เหมือนไม่มี บุตรชายมีภรรยาก็เหมือนไร้ภรรยา บัดนี้ทั้งเป็นชู้ทั้งลักพา
สะไ้ข้าพเจ้าไป ข้าน้อยขอฟ้องร้อง’

เปาบุ้นจิ้นเป็นคนแข็งแกร่ง ชื่อสัตย์สุจริตตรงไปตรงมา ตัดสินคดีรวดเร็ว
ดุจเทพยดา ครั้นอ่านคำร้องของฉิ่งถึงจบก็ให้เจ้าหน้าที่ไปจับกุมจำเลย
หยางซ่านผู้มา หยางซ่านผู้ถอนใจพลางให้การว่

“สวรรค์กลั่นแกล้งจะให้ข้าน้อยต้องตาย ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ข้าน้อย
แม้ปกติหลิวเซียนอิงจะเป็นชู้กับข้าน้อย แต่ข้าน้อยก็ไม่ทราบว่ผู้ใดลักพานาง
ไป นางจะยังมีชีวิตอยู่หรือตายแล้วข้าน้อยก็ยากจะรู้ ฉิ่งถึงมาใส่ร้ายข้าน้อยทั้ง
ที่ไม่มีสาเหตุ ความขมขื่นนี้ข้าน้อยจะทนรับได้อย่างไร ข้าน้อยขอฟ้องร้อง
กลับเพื่อล้างความยุติธรรมนี้” ว่แล้วก็เขียนคำฟ้องว่

‘ข้าน้อยขอฟ้องร้องด้วยเรื่องใส่ไคล้ไร้พยานหลักฐาน เหตุการณ์สอง
เหตุการณ์ปราศจากความเกี่ยวพัน ชาวแคว้นฉินซึ่งอยู่ตะวันตกสุดไหนเลยจะ
มีความสัมพันธ์กับชาวแคว้นเยว่อันอยู่ได้สุดได้ ประเพณีเหลวแหลก ความ
สัมพันธ์ทางเพศวุ่นวาย หลิวเซียนอิงสะไ้ฉิ่งถึงละโมบในราคะ ลอบคบชู้กับ

บุรุษมากหน้าหลายตา คืบหนึ่งของเดือนนี้ถูกคนลักพาไปซ่อนไว้ยากเสาะหา ร่องรอยคนร้าย จึงถึงไร้พยานหลักฐานประกบปราชาน้อยผู้ไร้ความผิดโดย ปราศจากสาเหตุ สร้างเรื่องลอบเป็นชู้มา กลับถูกเป็นผิด ยืนคำฟ้องเต็มความ ผิดจากจริง ส่งเสริมคนชั่ว บั่นความเท็จฟ้องทำลายผู้อื่น สร้างเรื่องใส่ความ อันยุติธรรม ข้าน้อยขอฟ้องร้อง'

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำให้การของหยางช่านผู้โดยละเอียดแล้วก็คิดว่า คบชู้กัน มาหลายปี การที่จะกล่าวหาว่าลักพาตัวไปก็ใช้ว่าจะไม่มีเหตุผลเอาเสียเลย จะ ปฏิเสธไม่รับโทษโดยสิ้นเชิงก็ไม่สมควร ท่านเรียกหยางช่านผู้เข้ามาแล้วทวาดถามว่า

“เจ้าลอบเป็นชู้กับหลิวเซียนอิงมาหลายปี ย่อมต้องทราบความในใจของ นางเป็นอย่างดี ตอนนี้นางถูกลักพาไปเจ้าต้องรู้สาเหตุแน่”

“ผู้ที่ลอบเป็นชู้กับหลิวเซียนอิงมีตั้งมากมาย จะใส่ความว่าข้าน้อยลักพา นางไปได้อย่างไร” หยางช่านผู้ตอบ

“เจ้าว่าหลิวเซียนอิงเป็นคนมารัก ก็จงบอกรายชื่อชู้รักนางมาทีละคน”

หยางช่านผู้เอ่ยชื่อหยางถึงเจ้า เฉินหู่ซาง หวางหวยถึง หวางไป่ลู่ จางต้าเยียน หลี่จิ้นและคนอื่น ๆ ออกมา เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้จับคนเหล่านั้น มาขึ้นศาลไต่สวนทีละคน คนเหล่านั้นให้การตรงกันว่าได้ลอบเป็นชู้กับ หลิวเซียนอิงจริง แต่ไม่รู้เรื่องที่นางถูกลักพาไปแม้แต่่น้อย เปาบุ้นจิ้นสั่งทรมาน หยางช่านผู้และพวกด้วยทัณฑ์ไม้หนึบขา ก็ไม่มีใครรับสารภาพ ทุกคนต่าง ตะโกนร้องว่า หลิวเซียนอิงเป็นหญิงมัวโลกีย์ ไม่มีจิตมั่นคงกับผู้ใด เหมือนไม้ เลื่อยเกาะพันไปได้ทุกที่ เสเพลจนถึงที่สุด ไม่ทราบว่าจะหนีตามใครไป ยังทำให้ พวกข้าพเจ้าต้องมารับทุกข์ทรมาน ถึงตายก็ไม่ยินยอม

จึงถึงบอกกับเปาบุ้นจิ้นว่า

“ผู้ที่ลักพาสะก๊อข้าน้อยคือหยางช่านผู้ คนอื่น ๆ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หยางช่านผู้จงใจเล่นแฉ่ ลากคนอื่น ๆ มาพัวพันด้วยมากกว่า”

เปาบุ้นจิ้นสั่งสอบสวนคนทั้งหมดใหม่อีกครั้ง ทุกคนต่างก็พูดเป็นเสียง

เดียวกันว่า “หลิวเซียนอิงมีความสัมพันธ์กับพวกตนจริง แต่พวกตนก็ไม่กล้าพูดส่งเดชว่าหยางชานผู้ลักพานางไป วังวอนได้ทำพิจารณาคดีอยู่ดีธรรมนี้โดยละเอียด ปลดปล่อยผู้ไร้ความผิดไปด้วยเถิด”

เปาบุ้นจิ้นฟังคำให้การของทุกคนแล้วก็เกรงว่าหยางชานผู้จะถูกกลั่นแกล้งจึงให้เอาตัวผู้ต้องหาทั้งหมดไปขังไว้ก่อน พอตกยามสองเปาบุ้นจิ้นก็จุฎุพอริษฐานต่อเหล่าเทพยดาว่า

“หลิวเซียนอิงถูกลักพาไปไม่ทราบนามคนร้าย ทั้งไร้ร่องรอยหลักฐานใดขอวังวอนเทพยดาฟ้าดินวินิจฉัยให้ความกระจ่าง แสดงสิ่งใดเป็นการบอกนามคนร้าย จะได้ไม่ลงโทษผู้บริสุทธิ์”

เมื่ออริษฐานจบก็เดินไปทางหน้าต่างด้านตะวันตก ทันใดนั้นได้ยินเสียงท่องหนังสือลอยมา จึงเงี่ยหูรับฟัง เสียงนั้นท่องบทกวี ‘อาลัยอาวรณ์’ ว่า “จื่อซีจื่อซีหญฺูสี่เหลียงเหญินเหอ” (จื่อเอ๋ย จื่อเอ๋ย เช่นนี้จะเป็นเหลียงเหญิน (คนดี) ได้อย่างไร) เปาบุ้นจิ้นคิดว่านั่นคือ ‘เพลงพื้นบ้านแคว้นถัง’ แต่ก็ยังตีความไม่ออกว่าเพลงนั้นหมายถึงผู้ใด

เมื่อเวลาฟ้าสว่าง เปาบุ้นจิ้นหิวหมลี้ยงหน้าเรียบร้อยแล้วเตรียมขึ้นศาลพลันได้ยินเสียงคนร้องเพลงอยู่หลังศาลว่า “บนเวทีจ้วมีขนมหวาน รสชาติอร่อยแค่ไหน? เย็นเกินไป” (คำว่า ‘ขนมหวาน’ ภาษาจีนออกเสียงว่าถ้ง พ้องเสียงกับแช่ถ้ง ส่วนคำว่า ‘เย็น’ นั้น พ้องเสียงกับคำว่าเหลียงที่แปลว่าดี) เปาบุ้นจิ้นตรวชดูก็เข้าใจว่าคนร้ายต้องเป็นนักแสดงจ้วแช่ถ้งชื่อจื่อเหลียงเป็นแน่ เมื่อขึ้นศาลลงนามรับรองเอกสารต่าง ๆ เรียบร้อยก็ให้เบิกตัวหยางชานผู้มาถามว่า

“ทางบ้านฉั่งถ้งเคยจ้างจ้วมาเล่นหรือไม่?”

“เคย ขอรับ”

“มีคนแช่ถ้งบ้างไหม?”

หยางชานผู้ตอบว่า “มีคนหนึ่งแช่ถ้ง ชื่อจื่อเหลียง”

“เขาเป็นคนที่ไหนกัน?” เปาบุ้นจิ้นถาม

“เป็นชาวหลงเต้าเมืองฉวีขอรับได้เท่า”

เปาบุ้นจิ้นอ้างว่ามีโจรปล้น ให้นำตัวช่งจื่อเหยินนายด่านเมืองฉวีมาที่ศาลแล้วสั่งความว่า

“ระยะนี้มีโจรออกปล้นเป็นประจำ ข้าจับได้คนหนึ่งกล่าวชั้ดทอดว่าถึงจื่อเหลียงโจรชาวเมืองหลงเต้าซึ่งออกปล้นเป็นคู่กันทุกที่มานานหลายปี ได้แย่งหญิงงามไปนางหนึ่ง และทรัพย์สินสมบัติอีกส่วนหนึ่ง ผนวกจนเจ้าจงจับกุมมาสอบสวนที่ศาลข้า”

ช่งจื่อเหยินได้รับคำสั่งแล้วก็รีบจับถึงจื่อเหลียงส่งไปยังศาลไคฟง เมื่อถึงจื่อเหลียงพบเปาบุ้นจิ้นก็สารภาพความโดยตลอดว่า

“เดิมข้าน้อยเป็นทนายาทตระกูลขุนนาง เคยร่ำเรียนหนังสือเป็นเวลาหลายปี แต่เพราะไม่ยินดีในลาภยศสักการะและไม่อาจทำการค้าจึงออกมาเล่นจ๊วกับคณะจ๊วนี้ วันก่อนเศรษฐีฉิ่งถึงว่าจ้างคณะจ๊วไปเล่นอวยพรวันเกิดที่บ้านท่านเป็นเวลาสี่สิบกว่าวัน หลิวเซียนอิงสะใภ้บ้านนั้นรักใคร่ข้าน้อย พอจ๊วเล็กก็ยินยอมหนีตามข้าน้อยมาเอง จะว่าข้าน้อยเป็นโจรได้อย่างไร? พี่น้องคณะจ๊วทุกคนเป็นพยานได้”

เปาบุ้นจิ้นได้ทราบความจริงก็ให้เอาถึงจื่อเหลียงไปขังไว้ก่อน จับนางหลิวเซียนอิงมาถามว่า

“เหตุใดเจ้าจึงไม่กระทำในสิ่งที่พึงกระทำ ทฤษฎามีหลบหนีมากับชายชู้?”

“โทษที่หลบหนีมาข้าน้อยไม่อาจเลี่ยงพ้น แต่สามีอายุยังเยาว์ร่างกายอ่อนแอ ไม่อาจตอบสนองความต้องการข้าน้อยได้ ข้าน้อยจึงสูญเสียคุณธรรมความละอาย กระทำผิดใหญ่หลวง วิงวอนได้เท่าเมตตาอภัย”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังก็เรียกถึงสองพ่อลูกเข้ามา ตวาดด่าว่า

“เจ้าแกไม่รู้เรื่องราว! ลูกชายเจ้าปากยังไม่สิ้นกลืนน้ำนมยังจะให้แต่งงานกับหญิงมั่วโลกีย์ จะโทษนางที่หลบหนีก็ไม่ได้”

“ข้าน้อยได้บุตรชายคนนี้มาในวัยชราจึงรักลูกมากไป รีบจัดการแต่งสะใภ้มาช่วยดูแล วอนได้เท่าเมตตาอย่าโทษ”

เปาบุ้นจิ้นพิจารณาเห็นว่านางหลิวเชียนอิงนอกใจสามี ควรให้เป็นหญิงที่
ทางการมีไว้ขายเป็นเมียคนที่มาซื้อ ถึงจื่อเหลียงไม่ควรลอบเป็นชู้กับนางและ
พานางหนี หยางซ่านผู้และพวกก็ไม่ควรลอบเป็นชู้กับนาง ให้ลงโทษตอน
ทุกคน ถึงถึงใส่ร้ายแจ้งความเท็จ ให้ปรับเงินจำนวนมากเป็นการตักเตือนจะได้
ไม่กระทำผิดเช่นเดิมอีก ทุกคนต่างก็ยอมรับคำตัดสิน เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“เนื่องด้วยนางหลิวเชียนอิงมีรูปโฉมงดงาม แต่พฤติกรรมโฉดชั่วมั่ว
โลกีย์ เลวร้ายถึงที่สุด ละอายด้วยสามีมีอายุเยาว์เกินจึงลอบมีความสัมพันธ์
กับชายนักต้มตุ๋นและคบชู้ผู้ชายจำนวนมาก ทำลายชื่อเสียงเกียรติยศ มั่วเมา
หมกมุ่นในโลกียกิจ ยินยอมแปดเปื้อนสิ่งโสम्म ลอบคบชู้กับชายมากหน้า
หลายตา ต่อมาลอบรักกับตัวละครจ้าว นอกใจสามีหลบหนีจากไป ละโมบใน
ความสุขทางเพศรส ถล่ำจมปลักในพฤติกรรมอัปยศเลวทราม ลงโทษให้ริบ
ตัวเป็นหญิงที่ทางการมีไว้ขายเป็นภรรยาผู้อื่น สิ้นสุดที่จะได้ยกให้สามีเก่า
ถึงจื่อเหลียงนำพานางหลบหนีจะนับว่า ‘เหลียง (ดี)’ ได้อย่างไร? หยางซ่านผู้
ลอบเป็นชู้กับเมียชาวบ้าน ยากจะเอ่ยขานคำ ‘ซ่าน (ประเสริฐ)’ ได้ ให้
ลงโทษตอนคนทั้งสองเพื่อเตือนสติประชาชนให้เลิกร้างเรื่องเลวร้ายมั่วโลกีย์
หยางถึงเจ้าและพวกต่างก็ลอบเป็นชู้กับหลิวเชียนอิงให้รับโทษเช่นเดียวกัน
ถึงถึงแจ้งความฟ้องร้องเท็จ ลงโทษปรับให้หนัก ดำเนินการกวาดล้างประเพณี
นิยมมั่วโลกีย์ทั่วเมือง ไน้มนำประชาคืนสู่ความดีงาม”

คดีมังกรดำริมฝั่งน้ำ

อร่ามศรี วีรปริดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

มีเรื่องเล่าว่า ที่เมืองลั่วหยางมีนายทุนผู้หนึ่งแซ่เจิง ชื่อหย่ง มีลูกค้าไปมหาสู่อย่างกว้างขวาง ได้มอบหมายให้พ่อบ้านจางหวานเป็นผู้ดูแลกิจการโรงเตี๊ยม เมื่อมีผู้คนเดินทางผ่านไปมาเข้าพัก ก็จะเป็นผู้ทำบัญชีและดูแลเรื่องเงินทองทั้งหมด

วันหนึ่งมีเณรแซ่เจียง ชื่อหลง เดินทางไปเมืองไคฟงเพื่อไปรับใบรับรองสถานะนักบวช ในวันนั้นเดินทางถึงเนินเขากว้าง พอดีจึงเข้าพักที่โรงเตี๊ยมของหย่งเจ้อ ในตอนค่ำเณรแซ่เจียงกำลังอยู่ในห้องพักจัดเตรียมสบงจีวรและเงินทองที่ติดตัวมาวางไว้บนเตียง ประจวบกับเณรหย่งจากการดื่มสังสรรค์ที่บ้านเพื่อนเห็นมีแสงไฟลอดออกมาทางหน้าต่าง จึงแอบเข้าไปดูใกล้ ๆ เห็นเงินมากมาย ในใจครุ่นคิดว่า ‘เดินทางมาจากที่ไหนนะ ไยจึงพกเงินมากมายขนาดนี้ ช่างน่าอัศจรรย์เสียจริง’ ทรัพย์สมบัติก่อให้เกิดความละโมภ นึกไม่ถึงว่าเณรหย่งจะคิดแผนชั่วขึ้น กลางดึกในคืนนั้นเองจึงพกมีดปลายแหลมลอบเข้าไปในห้องของนักบวชนั้น ตะคอกเบา ๆ ว่า “เจ้ามีเงินมากมายไยไม่แบ่งข้าใช้บ้างล่ะ?” นักบวชเจียงได้ยินดังนั้นก็ตกใจฉะพว ไม่ทันตั้งตัวก็ถูกเณรหย่งแทงถึงแก่ความตายในทันที จากนั้นจึงขุดดินฝังศพไว้ได้เพียง แล้วจึงรวบรวมเงินและเสื้อผ้าทั้งหมดกลับเข้าห้องนอน วันรุ่งขึ้นจึงนำเงินที่ได้จากนักบวชไปทำการค้า เพียงไม่กี่ปีก็เจริญรุ่งเรืองมีบ้านช่องใหญ่โต แต่งงานกับบุตรสาวของชูเอ้อ กำนันบุตรชายคนหนึ่งชื่อเจิงซี มีหน้าตาน่ารัก เป็นบุตรหัวแก้วหัวแหวน

ของพ่อแม่ เมื่อโตขึ้นก็ไม่สนใจท้องตำรา เอาแต่เที่ยวเล่น ด้วยความที่เฉิงหย่งมีลูกชายเพียงคนเดียวจึงไม่ค่อยกวัดขันเท่าไรหรอก ได้แต่ว่ากล่าวเพียงเล็กน้อย แต่ก็กลับทำให้บุตรชายไม่พอใจหนีเตลิดไปเสียอีก

วันหนึ่งเฉิงซีไปว่าจ้างช่างตีเหล็ก ทำมีดปลายแหลมด้ามหนึ่ง แล้วรีบไปบ้านเพื่อนสนิทของบิดาตนผู้หนึ่งชื่อหยานเจิ้ง เมื่อหยานเจิ้งพบเฉิงซีก็ดีใจมาก สั่งให้ภรรยาหวังซือไปจัดเตรียมที่พักและอาหารไว้ต้อนรับ หยานเจิ้งจึงถามขึ้นว่า “เป็นโอกาสดีที่หลานชายมาเยี่ยมถึงบ้าน บิดาเจ้าอยู่สุขสบายดีหรือ?” เมื่อเฉิงซีได้ยินคำกล่าวถึงบิดาตนก็หันขวับกลับมามองอย่างตาขวาง อยากพูดแต่พูดไม่ออก หยานเจิ้งจึงถามอย่างแปลกใจว่า “หลานชายมีเรื่องใดไม่สบายใจพูดออกมาเถอะอย่าเก็บไว้ในใจเลย” เฉิงซีจึงแจ้งว่า “บิดาของข้าเป็นฆาตกร หลานเตรียมดาบเพื่อจะฆ่าเขา และตั้งใจมานี้เพื่อแจ้งให้ท่านลงทราบบ่อนลงมือ” หยานเจิ้งได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกใจหาย จึงกล่าวต่อว่า “หลานชายพ่อลูกตัดกันไม่ขาดหรอก เจ้าอย่ากล่าวคำเนรคุณเช่นนั้นเลย หากผู้อื่นรู้เข้าจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ได้” เฉิงซีกล่าวต่อว่า “ท่านลงอย่ามาแสร้งเรื่องของข้าเลย จัดการแค่เรื่องที่ฝังศพของเขาไปเถอะ” พูดจบก็ลุกเดินจากไป หยานเจิ้งยังไม่หายจากตกตะลึง จึงนำเรื่องไปเล่าแก่หวังซือ หวังซือพูดว่า “นี่ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย อีกฝ่ายยังไม่รู้เรื่องและไม่สงสัยอะไร ยังพอจะมีเวลาจัดการ วันนี้เฉิงซีมาบอกเราที่บ้าน ถ้าต่อไปเรื่องลูกหลานเป็นความขึ้นมา เราจะแก้ต่างได้อย่างไร” หยานเจิ้งพูดขึ้นว่า “เมื่อเป็นเช่นนี้เราจะทำอย่างไรกันดีล่ะ?” หวังซือเสนอว่า “ตอนนี้ยังไม่มีใครไปร้องเรียนกับท่านนายอำเภอ เราก็ตัดความยุ่งยากเสียเลยซิ” หยานเจิ้งเห็นตามจึงเตรียมไปร้องเรียนกับท่านเปาบุ้นจิ้นในวันรุ่งขึ้น

เมื่อเปาบุ้นจิ้นทราบเรื่องทั้งหมดก็รู้สึกไม่สบายใจนัก จึงกล่าวขึ้นว่า “โลกนี้มีลูกเนรคุณเช่นนี้ที่ไหนกัน” จึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปควบคุมตัวพ่อแม่ของเขามาไต่ถาม เฉิงหย่งให้การตรงไปตรงมาว่า บุตรชายตนมีใจคิดลอบสังหารตนดังที่คาดไว้ไม่มีผิด ในที่สุดมารดาก็กล่าวขึ้นบ้างว่า “เจ้าลูกนอกคอกนั่น ต่อหน้า

ข้าก็พูดเสมอว่าจะฆ่าบิดาตนให้ได้ ข้าก็ประณามอยู่เสมอ มันก็ไม่เลิกคิด" เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ควบคุมตัวบุตรชายมาสอบสวน เฉิงซีก็เอาแต่ก้มหน้าไม่ยอมตอบคำถามใดทั้งสิ้น อีกทั้งได้ไต่ถามกับบรรดาเพื่อนบ้าน ต่างก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า เฉิงซีมีใจคิดฆ่าบิดาตน โดยซ่อนดาบไว้ที่ตัวตลอดเวลา เปาบุ้นจิ้นจึงส่งให้เจ้าหน้าที่ค้นตัวเฉิงซี แต่ไม่พบ บิดาเขาจึงกล่าวสวนขึ้นว่า "ต้องอยู่ที่ห้องนอนแน่" เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้จางหลงไปค้นห้องนอนของเฉิงซี ก็พบดาบปลายแหลมหนึ่งเล่มซ่อนไว้ใต้เสื่อ จึงนำกลับศาลว่าการ แต่เฉิงซีไม่ยอมให้การเกี่ยวกับดาบเล่มนั้น เปาบุ้นจิ้นจึงไม่อาจตัดสินความได้ จึงนำผู้ต้องหาทั้งหมดไปฝากขังไว้ก่อน แล้วจึงสั่งเลิกศาล

เปาบุ้นจิ้นครุ่นคิดถึงความสัมพันธ์ของบิดาและบุตร ทำไมบุตรจึงคิดทำร้ายบิดาตนเอง แต่ก็หาสาเหตุไม่ได้ คดีนี้น่าเคลือบแคลงสงสัยยิ่งนัก เปาบุ้นจิ้นนอนครุ่นคิดพลิกตัวไปมากระสับกระส่ายอยู่ครึ่งค่อนคืนก็เคลิ้มหลับไปตอนใกล้ยามสี่ และฝันไปว่ากำลังร้องเรียกเรือเพื่อจะข้ามฝั่งแม่น้ำ ทันใดนั้นเองก็มีมังกรดำตัวหนึ่งโผล่ขึ้นมาจากแม่น้ำ มีเทพเจ้าถืองาช้าง สวมเสื้อคลุมยาวสีแดงนั่งอยู่บนหลังมังกรดำ เข้ามาหาเปาบุ้นจิ้นแล้วพูดว่า "ท่านเปาอย่าแคลงใจคดีลูกเนรคุณเลย มันเกี่ยวโยงกับเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อยี่สิบปีก่อน" พูดจบมังกรนั้นก็หายไป เปาบุ้นจิ้นตกใจตื่นขึ้นทันที คิดใคร่ครวญถึงเรื่องความฝัน จึงกระจ่างในเรื่องราวโดยทันที

การเปิดศาลในวันรุ่งขึ้นเบิกตัวพวกแซ่เฉิงมาดำเนินคดีต่อ เปาบุ้นจิ้นเรียกเฉิงหย่งไปถามไถ่ ๑ ว่า "บ้านที่เจ้าอยู่นั้นเป็นของทางการหรือเป็นมรดกตกทอด หรือว่าเจ้าสร้างขึ้นเอง?" เฉิงหย่งตอบกลับไปว่า "ข้าน้อยแต่ไหนแต่ไรมาก็เป็นพ่อค้า ดำเนินกิจการมาช้านาน เงินทองที่หามาได้ก็นำมาสร้างบ้าน" เปาบุ้นจิ้นซักต่อว่า "เงินเข้าออกของทางบ้าน เจ้าดูแลเองใช่หรือไม่?" เฉิงหย่งตอบ "หน้าที่การจัดการบัญชีทั้งหมดเป็นของพ่อบ้านจางหวาน" เปาบุ้นจิ้นจึงส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมจางหวานมาสอบสวน และนำสมุดบัญชีตั้ง

แต่ต้นมาดูอย่างละเอียด พบชื่อนักบวชเจียงหลง และวันเดือนที่มาพัก ก็ถูก
คิดถึงเรื่องความฝันเมื่อคืนนี้ที่เห็นมังกรขณะข้ามแม่น้ำ ก็เข้าใจเรื่องราวโดย
ทันที จึงเรียกเฉิงหย่งมาคุยหลังจากตามล่าพบว่า “บุตรชายของเจ้าเนรคุณ
ใหญ่หลวงนัก ตามกฎหมายแล้วสมควรรับโทษถึงตาย เพียงแค่ความผิดของ
เจ้าก็หนักไม่พ้นแล้ว เจ้าจงรับสารภาพเรื่องราวในปีนั้นมาตามตรงเถอะ ผู้อื่นจะ
ได้ไม่ต้องเดือดร้อนไปด้วย” เฉิงหย่งยืนยันคำว่า “บุตรชายของข้าน้อยยกตัญญู
ได้รับโทษตายก็เหมาะสม ข้าน้อยไม่มีเรื่องใดจะรับสารภาพ” เปาบุ้นจิ้นพูด
อย่างขึ้นเสียงว่า “ข้ารู้เรื่องราวทั้งหมดแล้ว เจ้าคิดมาพอดีกับข้าหรือ? นัก
บวชเจียงหลงได้มาร้องเรียนกับข้าเรื่องเมื่อยี่สิบปีก่อน เจ้ายังจำได้หรือไม่?”
พอเฉิงหย่งได้ยิน ‘นักบวชเมื่อยี่สิบปีก่อน’ เท่านั้นก็ขนลุกหวาดผวา ทำทาง
ตะลึงตะลาน หากำแก้ตัวไม่ได้ จึงยอมรับสารภาพตามตรง เมื่อเปาบุ้นจิ้น
ทราบเรื่องราวทั้งหมดจึงเปิดศาลอีกครั้ง ออกหมายไปค้นใต้เตียงของห้องพัก
บ้านตระกูลเฉิง และขุดพบซากกระดูกที่ยังมีเศษเนื้อติดอยู่ของนักบวชผู้หนึ่ง
ดังที่คาดไว้ เปาบุ้นจิ้นจึงตัดสินคดีจำคุกเฉิงหย่งโดยที่ชาวบ้านก็มาเป็นพยาน
และสั่งปล่อยตัวบุตรชายของเฉิงหย่ง ซึ่งก็คือนักบวชกลับชาติมาเกิดนั่นเอง
เพราะดวงวิญญาณยังอาฆาตไม่ยอมไปผุดไปเกิด มาเกิดในตระกูลเฉิงเพื่อทวง
หนี้ เปาบุ้นจิ้นชักบุตรชายของเฉิงหย่งอีกว่า “เขาเป็นบิดาของเจ้า เจ้ายังคิด
จะเอาชีวิตเขาอีกหรือ?” บุตรชายไม่ตอบว่าอะไร เปาบุ้นจิ้นจึงเสนอแนะว่า
“เจ้าไม่มีความผิดแล้วให้กลับไปใช้ชีวิตที่อื่น ไม่ต้องพบหน้าบิดาอีก เจ้าคิด
เห็นเป็นอย่างไร?” เฉิงซีตอบกลับว่า “ตัวข้าน้อยนั้นไม่สั่นหวั่นในการทำมาหา
เลี้ยงชีพนัก” เปาบุ้นจิ้นจึงเสนอแนะว่า “หากเจ้าคิดว่าทำอะไรที่เหมาะสมกับเจ้า
แล้ว ข้าก็ยินดีจะมอบเงินให้แก่เจ้าหนึ่งแสนตำลึง” เฉิงซีรับคำแล้วกล่าวว่า
“หากท่านเมตตาเงินหนึ่งแสนตำลึง ข้าน้อยก็จะขอออกบวช” เมื่อเปาบุ้นจิ้นฟัง
ความดังนั้นแล้วก็กล่าวว่า “ยุติคดีไว้แค่นี้ก่อน ข้าจะพิจารณาตัดสินเรื่องทั้ง
หมดเอง”

ครั้งวันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่นำบ้านของเจิ้งหย่ง
ออกประมูลเป็นเงินหนึ่งแสนตำลึง ให้แก่เจิ้งซี และส่งเนรเทศเจิ้งหย่งไปอยู่
เมืองเหลียวหยาง เมื่อคนผิดได้รับโทษทัณฑ์ สันติราษฎร์เกษมสันต์ด้วยร่
มธรรม

คดีพระภูมิร้องทุกข์

อร่ามศรี วีรปริดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

มีเรื่องเล่าว่า ที่หมู่บ้านหวังเจีย ซึ่งห่างจากแคว้นเจิ้งประมาณห้าสิบลี้่นั้น มีชายสองพี่น้องเดินทางค้าขายไปมาอยู่เสมอ วันหนึ่งเมื่อเดินทางมาถึง ป้ายบอกทางไปหมู่บ้านเสี้ยวจางระยะทางห้าลี้่นั้น ก็บังเอิญพบกับพ่อค้าต่างถิ่นผู้หนึ่ง แซ่เจิ้ง ชื่อไฉ ซึ่งเป็นชาวหูหนาน สองพี่น้องเห็นว่าเจิ้งไฉพกเงินมาเป็นจำนวนมาก จึงขอร่วมเดินทางไปด้วย ตกค่ำเมื่อใกล้ถึงแคว้นเจิ้งจึงลอบฆ่าเจิ้งไฉเสีย คั่นตัวได้เงินมาสิบชั่ง ครั้นแล้วก็จัดการฝังศพไว้ใต้ต้นสน สองพี่น้องหารือกันว่า หากพกเงินสิบชั่งไว้กับตัวแล้วจะเป็นการลำบาก จึงถือโอกาสตอนที่ไม่มีใครเห็นฝังเงินไว้ที่ป้ายบอกทางห้าลี้ และจะกลับมาเอากลับจากค้าขาย สองพี่น้องตกลงกันเรียบร้อยแล้วก็ฝังเงินไว้แล้วออกเดินทางต่อ

เมื่อเวลาผ่านไปหกปี เมื่อทำการค้าเรียบร้อยแล้วสองพี่น้องจึงเดินทางกลับบ้าน ระหว่างทางเมื่อถึงป้ายบอกทางห้าลี้แล้ว ก็เข้าพักในโรงเตี๊ยมก่อนเข้าตรู่ของวันรุ่งขึ้นจึงออกไปขุดหาเงินที่ป้ายบอกทาง แต่ทว่าไม่พบเงินจำนวนนั้น ชายสองพี่น้องคิดทบทวนกันว่า ในช่วงที่ฝังเงินนั้นก็ไม่มีใครเห็น ไยวันนี้เงินถึงหายไปได้? สองพี่น้องทอดถอนใจอยู่ครู่หนึ่ง ก็คิดขึ้นได้ว่ามีเพียงเปาบุ้นจิ้นเท่านั้นที่ยังรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ดังเทวดา ครั้นแล้วจึงเดินทางไปยังเมืองไคฟงเพื่อร้องเรียนเรื่องเงินที่หายไป เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้อ่านคำร้องแล้ว ก็เห็นว่าไม่มีศัตรูที่ไหน บอกเพียงว่าป้ายบอกทางห้าลี้ลักขโมยไปนี่เป็นเรื่องไม่สมเหตุสมผลอย่างยิ่ง อีกทั้งคำร้องเรียนก็กระต่อนกระแท่น ชายสองคนนี้

ต้องสติไม่ดีเป็นแน่ เปาบุ้นจิ้นจึงไม่รับคำฟ้องของพวกเขา เมื่อเป็นเช่นนี้สองพี่น้องก็เอาแต่ร้องไห้โฮไม่ยอมกลับไป เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า “ภายในหนึ่งเดือนข้าจะสืบหาว่าเงินอยู่ที่ไหนเพื่อบอกพวกเจ้าให้จงได้” ชายทั้งสองจึงยอมกลับไป

เวลาผ่านไปเดือนกว่าก็ยังไม่มีการสืบหาแต่อย่างใด สองพี่น้องจึงเดินทางมาร้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง ครั้นแล้วเงินซิงก็พูดขึ้นว่า “วันนี้ท่านดื่มสุรากับข้าน้อยหนึ่งเหยือก เงินข้าน้อยก็ลดไปหนึ่งพันตำลึง ภายหน้าหากท่านจะจับผู้ร้ายหยาบซาละก็ ข้าน้อยจะเป็นผู้นำไปเอง” เมื่อเงินซิงเก็บเงินที่ได้รับมาเป็นอย่างดีแล้วก็เดินทางกลับไปที่มณฑลอย่างสบายอารมณ์

วันรุ่งขึ้นทางศาลได้ออกหนังสือให้เจ้าหน้าที่เดินทางไปที่หมู่บ้านเสี่ยวจาง แคว้นเจิ้ง เพื่อตามจับป้ายห้าสี เงินซิงจึงพูดขึ้นว่า “ได้เท่าหากเป็นการตามจับคนนั้นไม่นานก็สามารถจับได้ แต่หากเป็นการตามจับป้ายห้าสี ซึ่งเดินไม่ได้ พูดก็ไม่ได้ แล้วจะไปจับมันได้อย่างไร? ขอให้ท่านสั่งให้ผู้อื่นไปเถอะขอรับ” เปาบุ้นจิ้นกล่าวขึ้นด้วยความโมโหว่า “หนังสือราชการออกไปแล้ว หากเจ้าปฏิเสธไม่ไปละก็ ข้าจะเอาผิดกับเจ้า” เงินซิงจึงจำต้องไปอย่างเสียดายไม่ได้

เมื่อเดินทางถึงหมู่บ้านเสี่ยวจางของแคว้นเจิ้งก็เข้าพักที่โรงเตี๊ยมในบริเวณนั้น คินแรกเขาได้ไปนั่งดูตลาดเลาที่ได้ป้ายบอกทางห้าสี ก็ไม่พบสิ่งใดผิดสังเกต คิดว่าหมดปัญญาแล้วจริง ๆ จึงไปซื้อธูปหอมมา ในคืนที่สองเขาก็มาจุดธูปอธิษฐานที่ป้ายบอกทางว่า “โปรดให้ความกระจ่างแก่ข้าด้วยเถิด ว่าเหตุใดสองพี่น้องบ้านหวังจึงมาร้องเรียนกล่าวหาว่า ป้ายบอกทางขโมยเงินพวกเขาไปสิบซั่ง ข้ามาครั้งนี้เพื่อหาข้อเท็จจริง หากพระภูมิเจ้าที่มีอยู่จริง ได้โปรดมาเข้าฝันข้าด้วยเถิด” ในคืนนั้นเองเงินซิงก็นอนพักที่ได้ป้ายบอกทาง ใกล้เคียงสองยามก็ฝันเห็นผู้เฒ่าคนหนึ่งปรากฏขึ้นเบื้องหน้า อ้างตัวว่าเป็นพระภูมิอยู่ที่ป้ายบอกทาง และกล่าวว่า “สองพี่น้องบ้านหวังไม่มีมนุษยธรรม เหตุใดพวกเขาจึงนำเงินมาฝังไว้ที่นั่นะหรือ? เงินสิบซั่งนั้นเดิมเป็นของเจิ้งไฉ่ ชาวหูหนาน ซึ่งร่วมทางมากับสองพี่น้องบ้านหวัง และถูกพวกเขาฆ่าตาย ศพของ

เขาคอนนี้ยังอยู่ได้ต้นสน หวังว่าท่านจะนำเงินและโครงกระดูกนี้ไปร้องเรียนถึงท่านเปา เพื่อขอความเป็นธรรม” เมื่อพูดจบผู้เฒ่าคนนั้นก็หายไป เงินซึ่งตื่นจากความฝันก็เข้าใจเรื่องราวในทันที

วันรุ่งขึ้นจึงขอยืมจอบจากเจ้าของโรงเตี๊ยมไปขุดที่ได้ต้นสน ก็พบโครงกระดูกและเงินสิบชั่งวางอยู่ข้าง ๆ ดังที่คาดไว้ เงินจึงนำโครงกระดูกพร้อมทั้งเงินกลับไปเป็นหลักฐาน เปาบุ้นจิ้นสอบถามสองพี่น้อง แต่พวกเขากลับให้การปฏิเสธ เมื่อนำโครงกระดูกและเงินมาวางไว้ที่หน้าห้องโถง วิญญาณพยายามก็ร้องขึ้นว่า “พี่น้องบ้านหวังต้องชดใช้ชีวิตให้ข้า!” และโครงกระดูกก็ผุดลุกขึ้น ผู้คนในห้องโถงต่างได้ยินเสียง และรู้สึกหวาดกลัวเป็นกำลัง เปาบุ้นจิ้นชัก สองพี่น้องก็ให้การแก้ตัวน้ำขุ่น ๆ เมื่อจนกับหลักฐานจึงยอมรับสารภาพ หลังจากนั้นก็ลงชื่อในหนังสือรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ประหารชีวิตสองพี่น้องกลางแจ้ง ส่วนเจิ้งไฉซึ่งตายอย่างอนาถและไม่มีญาติมิตรที่ใด ก็จัดการนำเงินนั้นไปซื้อที่ดินประกอบพิธีฝังศพให้ ส่วนเงินที่เหลือก็เก็บเข้ารัฐคดีนี้แม้แต่พระภูมิเจ้าที่ก็ยังลุกขึ้นมาร้องขอความเป็นธรรม ช่างน่าอัศจรรย์ใจยิ่งนัก

คดีปริศนาป้ายไม้แกะสลัก

อร่ามศรี วีรปริดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

ครั้งหนึ่งเปาบุ้นจิ้นและผู้ติดตามออกตรวจราชการ โดยเดินทางมุ่งหน้าสู่ มณฑลเหอหนาน ระหว่างทางถึงสถานที่แห่งหนึ่งชื่อว่าเหิงเคิง ซึ่งในระยะทาง สามสิบลี้ของเหิงเคิงนั้น เป็นทางชันเขาที่รกชัฏและเปลี่ยวมากไม่มีผู้คนอาศัย อยู่เลย ในตอนบ่ายของวันเดียวกันนั้นเอง ก็มีลมพัดมาพร้อมกับแมลงฝูงหนึ่ง มาบินวนเวียนรอบหัวม้าของเปาบุ้นจิ้นถึงสามรอบ เปาบุ้นจิ้นจึงใช้แส้มาปิด แมลงเหล่านั้นให้กระจายออกไป แต่พวกมันก็กลับมารวมตัวกันใหม่ เป็นเช่นนี้ อยู่หลายครั้ง เปาบุ้นจิ้นรำพึงขึ้นว่า “ปกติแล้วแมลงพวกนี้จะอยู่กับซากศพ ไย วันนี้จึงมาบินวนเวียนที่หัวม้าของข้า หรือว่าในถินนี้จะมีเรื่องที่ไม่กระจ่าง นะ?” จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็ตะโกนบอกหลี่เป่าว่า “แมลงเหล่านี้มาบินวนเวียนที่ หัวม้าของข้าไม่ยอมไป หรือว่าจะมีเรื่องใดไม่ชอบมาพากล ท่านจงมุ่งหน้าไป สืบเรื่องก่อนแล้วกลับมารายงานข้า พุดจบแมลงฝูงนั้นก็รวมตัวกันบินนำ หลี่เป่ามุ่งหน้าไปเพียงสามลี้ ก็ถึงบริเวณใต้ต้นสนต้นหนึ่งของสันเขานั้น หลี่เป่าเข้าไปดูที่เกิดเหตุก็พอจะทราบเรื่องราว จึงรีบกลับมารายงานต่อ เปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นและผู้ติดตามจึงไป ณ ที่เกิดเหตุดังกล่าวแล้วสั่งให้หลี่เป่า ขุดดินบริเวณนั้นลึกลงไปสองฟุต ก็พบศพหนึ่งศพ สีหน้ายังปกติราวกับว่าเพิ่ง ตายได้ไม่นาน พลิกดูร่างกายก็ไม่มีร่องรอยของการถูกทำร้าย มีก็เพียงแต่ อวัยวะเพศที่แหลกเหลว เปาบุ้นจิ้นจึงสันนิษฐานว่า ต้องถูกลอบสังหารอย่าง แน่นอน พลันก็เหลือบไปเห็นป้ายไม้แกะสลักเล็ก ๆ อันหนึ่งอยู่บนเสื่อ ซึ่งเป็น

เครื่องหมายของพ่อค้าผ่านนั่นเอง เปาบุ้นจิ้นจึงเก็บหลักฐานนั้นไว้ที่แขนเสื้อ จากนั้นก็คลุมอำพรางศพไว้ แล้วออกเดินทางต่อ

จนถึงเวลาเย็นเปาบุ้นจิ้นและคณะผู้ติดตามก็เดินทางมาพบกับข้าราชการของอำเภอ นั้น พร้อมกับประชาชนกลุ่มหนึ่งมาคอยต้อนรับอยู่ที่ศาลา เปาบุ้นจิ้นจึงถามคนเหล่านั้นว่า “พวกท่านมาจากที่ไหนกันหรือ?” พวกข้าราชการตอบว่า “จากอำเภอเฉินหลิว ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของจังหวัดเหอหนานขอรับ พวกเขาได้ข่าวว่าท่านเดินทางผ่านมาที่อำเภอของข้าน้อย จึงมาคอยต้อนรับท่าน” เปาบุ้นจิ้นรับทราบแล้วก็สั่งขึ้นว่า “ข้ามีคดีความต้องชำระ พรุ่งนี้รบกวนท่านจัดเตรียมที่ว่าการมาให้ข้าสักสองสามวัน” พวกเจ้าหน้าที่น้อมรับคำสั่งแล้ว นำคณะของเปาบุ้นจิ้นเข้าที่พักรับรอง

วันรุ่งขึ้นเจ้าหน้าที่ก็ได้จัดเตรียมสถานที่ว่าการแก่เปาบุ้นจิ้นเป็นที่เรียบร้อย เปาบุ้นจิ้นคิดวิเคราะห์สถานการณ์ว่า ศพนั้นเพิ่งตายได้ไม่กี่วัน และอยู่ใกล้กับตัวเมือง คาดว่าฆาตกรต้องอยู่ไม่ไกลจากนี้เป็นแน่ ครั้นแล้วก็สั่งเจ้าหน้าที่ของอำเภอ นั้นว่า “ข้าต้องการจะซื้อผ้าสักสองสามพับ รบกวนท่านหาพ่อค้าดี ๆ ของที่นี่ให้ข้าสักหน่อย” เจ้าหน้าที่น้อมรับคำสั่ง ครั้นแล้วก็นำพ่อค้าผ้าชื่อจางไค ซึ่งมีกิจการใหญ่โตของถนนด้านใต้ของอำเภอเข้าพบโดยทันที เปาบุ้นจิ้นถามขึ้นว่า “ท่านขายผ้าประเภทใดหรือ?” จางไคตอบว่า “ข้าน้อยขายแต่ผ้าชั้นเยี่ยมของเหอหนาน ซึ่งผู้มาเยือนจะต้องมาซื้อกลับไปเป็นจำนวนไม่จำกัดเสมอ” เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวต่อว่า “ขอให้ท่านนำผ้าที่เป็นที่นิยมแต่ละชนิดมาให้ข้าเลือกดู หากถูกใจแบบใดท่านค่อยแจ้งราคาแก่ข้า ดีหรือไม่?” จางไครับคำสั่งแล้วจึงออกไป

ครู่ต่อมาจางไคนำผ้าแต่ละชนิดมาให้เปาบุ้นจิ้นคัดเลือก พวกเจ้าหน้าที่ต่างล่วงรู้ความคิดของเปาบุ้นจิ้น จึงเพียงแต่กล่าวว่าท่านเปาจะซื้อผ้าไปใช้ ในขณะที่เปาบุ้นจิ้นกำลังเลือกดูผ้าอยู่นั้น ในที่สุดก็พบผ้าพับหนึ่งด้านหน้ามีอักษรเล็ก ๆ ตรงกับหลักฐานที่ต้องสงสัย เปาบุ้นจิ้นจึงพูดขึ้นว่า “ข้าต้องการเพียงผ้าชนิดนี้ยี่สิบพับ” จางไครายงานว่า “ผ้าชนิดนี้วันก่อนพ่อค้าจากแคว้นไท่คัง

ชื่อหลีซานนำมา ยังไม่เคยขายแก่ผู้ใด ถ้าหากได้แต่ต้องการใช้ ชำน้อยขอ
มอบแก่ท่านยี่สิบพับ" เปาบุ้นจิ้นกล่าวต่อว่า "รบกวนท่านนำพ่อค้าต่างถิ่นนั้น
นำผ้ามาพบข้าพร้อมทั้งท่านสักหน่อยได้หรือไม่?" จางไครับคำสั่ง

เมื่อถึงร้าน พ่อค้าหลีซานก็คัดเลือกผ้าชั้นเยี่ยมเนื้อละเอียดจำนวนยี่สิบ
พับแล้วเข้าพบเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงนำป้ายแกะสลักออกมาเปรียบเทียบกันดู
ปรากฏว่าเหมือนกันไม่มีผิดเพี้ยน จึงพูดขึ้นว่า "นอกจากเจ้าแล้ว ผู้ที่ค้าผ้าร่วม
กับท่านยังมีอีกกี่คน?" หลีซานตอบว่า "มีทั้งหมดสี่คนครับท่าน" เปาบุ้นจิ้น
จึงซักต่อว่า "ยังอยู่ที่ร้านทั้งหมดใช่หรือไม่?" หลีซานตอบว่า "วันนี้ตั้งใจจะออก
ไปขายผ้าพอดีได้ข่าวได้แต่ต้องการผ้าจึงยังไม่ออกเดินทาง ขณะนี้อยู่ที่ร้าน
กันทุกคนครับท่าน" เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปพาตัวพ่อค้าอีกสามคนมา
เข้าพบในที่นี้ ทุกคนเข้ามาคุกเข่าคารวะเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นลูบเคราเบา ๆ
"มีคนมาร้องเรียนว่า สองวันก่อนพวกเจ้าร่วมกันปล้นแล้วฆ่าพ่อค้าผ้า ผังศพ
ไว้ใต้ต้นสนเคิงเหิง จงรับสารภาพมาโดยเร็ว" หลีซานได้ยินดังนั้นพลันหน้า
ถอดสีแต่ยังปากแข็งให้การปฏิเสธว่า "ผ้าเหล่านี้ชำน้อยเป็นผู้จัดซื้อมาเอง
ทั้งสิ้น ปล้นใครมาที่ไหนกัน?" เปาบุ้นจิ้นจึงหยิบหลักฐานจากเจ้าหน้าที่ และ
นำหมายเลขผ้ามาเปรียบเทียบ ก็ตรงกันไม่มีผิด "เจ้ามันผู้ร้ายปากแข็ง มิหนำ
ซ้ำยังแก้ตัวน้ำขุ่น ๆ" เปาบุ้นจิ้นพูดด้วยเสียงอันดังว่า "เจ้าหน้าที่ จับคนร้ายสี่
คนใส่ขื่อคอ และล่ามโซ่เข้าด้วยกัน แล้วนำไปขังคุก รอการไต่สวน" ชายทั้งสี่
ขวัญหนีดีฝ่อไม่กล้าให้การปฏิเสธ จึงยอมรับว่าเป็นผู้ปล้นและฆ่าพ่อค้าผ้า
และลงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน เปาบุ้นจิ้นตัดสินประหารหลีซาน และเนรเทศผู้
ติดตามทั้งสามคนไปอยู่ชายแดน ส่วนจางไคให้การอย่างแจ่มแจ้งไร้ความผิด
การตัดสินคดีจึงสิ้นสุดลง บุตรชายของพ่อค้าผ้าที่เสียชีวิตได้รับรู้เรื่องราวและ
ระบายความคับแค้นแล้ว เปาบุ้นจิ้นจึงนำผ้าส่งคืนแก่เจ้าของศพซึ่งกำลังร่ำไห้
เขากล่าวขอบคุณเปาบุ้นจิ้นที่ช่วยชำระคดีความให้ แล้วจึงนำศพบิดากลับไป
ประกอบพิธีที่บ้านต่อไป กล่าวได้ว่าเปาบุ้นจิ้นนี้มีบุญคุณต่อคนเป็นและผู้ตาย
จริง ๆ

คดีคัมภีร์ชานกวน (ตรีเทพเสนา)

กนกพร นุ่มทอง แปล

ที่อำเภอเฟิ่งฮว่ามีบัณฑิตผู้หนึ่งชื่อเฉิงเหวินฮว่าน มีภรรยาชื่อนางหลี่ อายุบัณฑิตเฉิงได้ห้าสิบปีแล้วยังไม่มีบุตร ทั้งสองต่างก็ปรารถนาจะได้ทายาท สืบตระกูลยิ่งนัก ต่อมาเฉิงเหวินฮว่านได้ข่าวว่ามีเทวดาวัดชิงหยุนศักดิ์สิทธิ์มาก คนไปขอลูกก็ได้สมความตั้งใจ จึงปรึกษากับภรรยาว่าจะลองเดินทางไปขอลูกดูสักครั้ง สองสามีภรรยาถือศีลกินเจจนครบกำหนด ตระเตรียมรูปเทียน ของบูชาพร้อมแล้วก็ออกเดินทางไปวัดชิงหยุนแต่เช้าตรู่ เมื่ออธิษฐานขอลูก เป็นที่เรียบร้อย หลวงจีนก็จัดอาหารเจมาให้รับประทาน จากนั้นก็เดินชม ทิวทัศน์และศาลาต่าง ๆ เมื่อมาถึงกุฏิเจ้าอาวาสก็รู้สึกเหนื่อยอ่อนจึงนั่งพักอยู่ ก่อน ทันใดนั้นเฉิงเหวินฮว่านก็รู้สึกไม่สบายจึงเอนกายลงนอน หลวงจีนหยุดยั้ง ซึ่งนั่งอยู่ข้าง ๆ นางหลี่พินิจดูเห็นนางมีรูปโฉมงดงาม ทั้งสามก็หลับไหลไปเสีย แล้ว จึงได้กระเียบตัวเข้าไปใกล้นางหลี่แล้วกล่าวว่าจาเกี้ยวพาราสี นางหลี่ เป็นหญิง รักนวลสงวนตัว พอได้ฟังก็ด่าว่า

“ไอ้โง่ เจ้าไม่รู้ดอกหรือว่าข้าเป็นใคร ขวัญกล้ำบังอาจนัก!”

เฉิงเหวินฮว่านตกใจตื่น ส่วนหลวงจีนหยุดยั้งรีบหนีไปก่อน เฉิงเหวินฮว่าน จึงถามภรรยาว่าเกิดเรื่องใดขึ้น นางหลี่ตอบว่า

“เมื่อครู่มีไอ้โง่คนหนึ่งเห็นท่านนอนหลับ จึงเข้ามาพูดเกี้ยวพาข้า ถูกข้าด่าไป”

เฉิงเหวินฮว่านได้ทราบก็โกรธจัด ร้องตะโกนด่าว่า

“พรงนี้ข้าจะไปอำเภอดองกำจัดเจ้าโจรนี้จึงจะหายแค้น”

เรื่องนี้แพร่ไปถึงหูหลวงจีนทั้งวัดอย่างรวดเร็ว หลวงจีนทั้งหลายกลัวว่าเขาจะไปฟ้องอำเภอดองจริงก็ลอบปรึกษากันว่า

“ผัวเมียคู่นี้มาวัดแต่ไก่โห่ ยังไม่มีใครพบเห็น ไม่สู้ฆ่ามันเสียก่อนจะได้ไม่เกิดภัยที่หลัง ส่วนนางเมียนั้นพูดจาร้ายกาจ เราชิงเอาไว้ที่นี้นาน ๆ ในที่สุดก็ต้องยอม”

ปรึกษากันเป็นที่เรียบร้อยแล้วก็กรูกันออกไปจับตัวเฉิงเหวินฮว่านกับภรรยาไว้ หลวงจีนหญงคงชักดาบออกมาหมายฆ่าเฉิงเหวินฮว่าน เฉิงเหวินฮว่านเห็นฝ่ายตรงข้ามพวกมาก น้าน้อยยอมแพ้ไฟ ส่วนนางหลี่นั้นถูกหลวงจีนหลายคนฉุดกระชากลากถูเข้าไปในห้องคืดข่มขืนตามอำเภอดองใจ นางหลี่ดิ้นรนต่อสู้ หลวงจีนรูปหนึ่งห้ามปรามว่า

“ตอนนี้นางจะยอมได้อย่างไร เอานางไปขังไว้อีกห้องก่อน แม่พระคุณต่อนาง นานไปก็ยอมเอง”

หลวงจีนรูปอื่น ๆ ก็เห็นด้วย จึงจับนางหลี่ไปขังไว้ในห้องสงบจิตเฉิงเหวินฮว่านรู้ว่าตนถูกหมายปองชีวิต จึงคิดหาวิธีเอาชีวิตรอด เขากล่าวว่า

“ในเมื่อชิงเมียข้า คงไม่ปล่อยข้าแน่ แต่ให้ข้าฆ่าตัวตายเองจะได้หรือไม่”

หลวงจีนหญงคงตอบว่า

“ไม่ได้ ต้องฆ่าเจ้าจึงจะขจัดภัยได้”

หลวงจีนชรารูปหนึ่งนึกสงสารจึงกล่าวว่า

“วันนี้เข้าวัดมาแล้ว มีหรือจะออกไปได้ เราจับเขาขังไว้ในห้องสงบจิต ให้เขาฆ่าตัวตายในกำหนดเวลาสามวันก็แล้วกัน”

หลวงจีนรูปอื่นก็ยอมตาม จึงเอาตัวเฉิงเหวินฮว่านไปขังไว้ในห้องสงบจิตอีกห้อง ซึ่งปกติไม่มีคนเดินผ่าน ซ้ำรอบด้านก็มีกำแพงสูงล้อมอยู่ หลวงจีนทั้งหลายทั้งสารหนูหนึ่งหอ เชือกหนึ่งชุด กับมีดเล็กอีกด้ามไว้ให้เฉิงเหวินฮว่านแล้วกล่าวว่า

“เจ้าเลือกใช้อะไรเองละกัน”

ว่าแล้วก็ปิดประตูลงกลอนจากไป เฉิงเหวินฮว่านคำนึงว่าตอนนี้เรียกได้ว่าถ่วงเวลาตายไปพักหนึ่งเท่านั้น ในที่สุดก็ยากรอดพ้นชะตากรรมได้ เห็นในห้องไม่มีม้านั่ง จึงนั่งลงบนหินฐานเสาแล้วท่องคัมภีร์ตรีเทพเสนา (ชานกวน) ที่เคยท่องคล่องปากมาตลอดชีวิต เพราะเคยได้ยินว่าคัมภีร์นี้สามารถช่วยให้พ้นภัยได้

ขณะนั้นเปาบุ้นจิ้นมาตรวจราชการยังมณฑลเจ้อเจียง ผ่านเมืองหนิงปอ และกำลังจะไปเมืองไถโจว ตอนกลางคืนได้พักค้างแรมที่ไปเจียวอี้ ขณะหลับก็ฝันเห็นทหารสองคนมาเข้าฝันแล้วกล่าวว่า

“ข้ารับบัญชามาจากตรีเทพเสนา มาเชิญได้เท้าไปวัดชิงหยุน”

เปาบุ้นจิ้นถามไปว่า

“สถานที่นั้นไกลจากที่นี่ไปเท่าไร?”

ทหารตอบว่า

“ราวห้าสิบกว่าลี้ขอรับ”

ในฝันเปาบุ้นจิ้นได้เดินทางไปพร้อมกับคนทั้งสองนั้นจนมาถึงประตูวัดชิงหยุน พอแหงนศีรษะขึ้นมองดูก็เห็นป้ายเหนือประตูจารึกอักษรสีทองว่า ‘มีราชโองการโปรดเกล้าให้สร้างวัดชิงหยุน’ เปาบุ้นจิ้นเดินเข้าไปในต้ววัดจนถึงห้องสงบจิต ซึ่งว่างเปล่าทั้งห้อง มีเพียงพญาคัมภ์ทางเหี้ยมหาญตัวหนึ่งนั่งอยู่บนหินฐานเสา ทันใดนั้นก็ตกใจตื่นขึ้น เปาบุ้นจิ้นทบทวนดูแล้วคิดว่า ฝันนี้ช่างน่าประหลาด เห็นทีจะมีเลศนัยใด

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นขึ้นนั่งศาล ผู้ช่วยขุนนางประจำจุดพักม้ามาเข้าเฝ้ามการวะ เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“แถวนี้มีวัดชื่อชิงหยุนหรือไม่?”

“ไกลจากที่นี่ไปห้าสิบลี้มีวัดพุทธขนาดใหญ่ชื่อชิงหยุน มีหลวงจีนพำนักอยู่จำนวนมาก”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“วันนี้ข้าอยากไปเที่ยววัดนี้สักครั้ง”

ว่าแล้วก็สั่งให้ม้าออก พอท่านเดินทางมาถึงประตูวัด เหล่าหลวงจีนก็ออกมาต้อนรับกันโดยพร้อมเพรียง ขณะที่เปาบุ้นจิ้นเข้าไปในบริเวณวัดก็คำนึงว่า ทิวทัศน์ของวัดนี้ไม่ต่างจากที่เห็นในฝันเลยแม้แต่น้อย สถานที่รอบวัดก็ล้วนแล้วแต่เป็นที่ที่ได้ผ่านมาในฝัน ท่านเดินผ่านศาลาหลังหนึ่งเข้าไปในซอกเล็ก ๆ ทางซ้ายมือก็มาถึงห้องสงบจิตห้องเล็ก ๆ ซึ่งปิดประตูลั่นกุญแจไว้เหมือนกับที่กักพยัคฆ์ที่เห็นในฝัน เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เปิดห้องให้ชม หลวงจีนรูปหนึ่งก็เรียนว่า

“ห้องนี้ปิดตายมาแต่สมัยปรมาจารย์ มิกล้าเปิดออก”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“ไฉนจึงไม่เปิด?”

“เพราะในนั้นกักปีศาจร้ายไว้” หลวงจีนตอบ

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“ไฉนเลยจะมีเหตุผลเช่นนี้! ต่อให้ข้างในมีปีศาจ วันนี้ข้าก็ต้องเปิดดู หากมีอันตราย ข้าจะรับผิดชอบเอง”

หลวงจีนไม่กล้าเปิดห้อง เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ทหารพันกุญแจเข้าไป เห็นชายคนหนึ่งหิวจนเป็นลมอยู่ใต้เสา เปาบุ้นจิ้นรีบสั่งให้พยุ่งขึ้นมาแล้วเอาน้ำแกงกรอกปากจนกระทั่งฟื้น ครั้นแล้วก็รีบสั่งให้ทหารล้อมวัดไว้ ตอนเปาบุ้นจิ้นพันกุญแจมีหลวงจีนห้าหกลสิบรูปรู้ที่รีบวิ่งหนี แต่ทหารที่รออยู่ด้านนอกเห็นหลวงจีนวิ่งลนลาน ก็นึกสงสัยจับกุมไว้ได้สิบยี่สิบรูป เพียงชั่วครู่ก็ได้ยินคำสั่งให้ล้อมวัดตั้งมาจากด้านใน จับกุมได้แต่หลวงจีนชราและเณรราวสามสิบรูปเท่านั้น

เปาบุ้นจิ้นเอาสุราอาหารให้เฉิงเหวินฮว่านรับประทาน ผ่านมาอีกนานเฉิงเหวินฮว่านจึงสามารถเอ่ยปากกล่าววาจา เขาเรียนว่า

“ข้าพเจ้าเป็นบัณฑิตชื่อเฉิงเหวินฮว่าน บ้านอยู่อำเภอเฟิ่งฮว่า อายุข้าพเจ้าห้าสิบปีแล้วยังไร้ทายาท จึงได้ชักชวนภรรยามาขอลูกที่วัดนี้แต่เข้าตรู่พอบ่ายก็เผลอหลับไป ภรรยาหนึ่งเฝ้าอยู่ข้างกาย นึกไม่ถึงหลวงจีนหนุกคงจะกล่าวแทะโลมนาง ภรรยาข้าพเจ้าด่าจนข้าพเจ้าตกใจตื่น พอข้าพเจ้าทราบ

เรื่องก็ดำและชู่ว่าจะไปฟ้องทางการ หลวงจีนเหล่านั่นจึงโกรธแค้น ชักดาบหมายสังหารข้าพเจ้า ข้าพเจ้าวิงวอนขอฆ่าตัวตายเอง พวกมันจึงเอาข้าพเจ้ามาขังไว้ในห้องนี้ ทั้งเชือก สารหนูและมีดเล็กไว้ให้ข้าพเจ้าเลือกตาย ข้าพเจ้าอดอาหารอยู่สามวัน ในระหว่างนั้นก็ได้นั่งท่อง ‘คัมภีร์ตรีเทพเสนา’ ที่ท่องจนชำนาญมาทั้งชีวิตอยู่ตรงเสาด้านนี้ด้วยความตั้งใจ โชคดีได้เท้ามาช่วยชีวิตข้าพเจ้าไว้ได้ พระคุณนี้สูงส่งเสมอเป็นบิดามารดาผู้ให้กำเนิดอีกครั้ง”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“เมื่อเย็นวานข้าพเจ้าเห็นทหารสองคนมาบอกว่า รับคำสั่งมาจากตรีเทพเสนามาเชิญข้ามาเที่ยววัดชิงหยุน ข้าก็ตามมาเห็นมีพยัคฆ์นั่งอยู่ในห้องนี้ พอวันนี้มาที่นี้ก็เห็นสภาพในวัดเป็นเหมือนความฝันทุกประการโดยไม่ผิดเพี้ยนที่ท่านรอดชีวิตในคราวนี้ก็เห็นจะเป็นเพราะกรรมดีที่ได้กระทำมาทั้งชีวิต ว่าแต่ขณะนี้ภรรยาท่านอยู่ที่ใด?”

เฉิงเหวินฮว่านตอบว่า

“ตอนนั้นนางถูกหลวงจีนจับไป แต่บัดนี้ไม่ทราบว่ายู่ที่ใด”

เปาบุ้นจิ้นเอาหลวงจีนทั้งหมดมาสอบสวนโดยใช้ทัณฑ์ทรมาน หลวงจีนสารภาพว่า

“หญิงนั้นยอมสละชีพเพื่อรักษาพรหมจรรย์ วันนั้นนางไม่ยอมตาม ทุกคนจึงเอานางไปขังไว้ในห้องสงบจิตอีกห้องหนึ่ง จัดสุราอาหารต้อนรับอย่างดีหวังให้นางตายใจ แต่นางไม่เพียงไม่ยอมกินอาหารยังเอาเชือกรัดคอตาย ตอนนั้นศพฝังอยู่ใต้ต้นไม้ท้ายสวน”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้คนไปขุดศพขึ้นมา เฉิงเหวินฮว่านร้องไห้อย่างหนักด้วยความรักอาลัยภรรยา เปาบุ้นจิ้นปลอบว่า

“ภรรยาท่านฆ่าตัวตายเพื่อรักษาพรหมจรรย์ เป็นที่น่าสรรเสริญ สมควรได้รับป้ายสดุดีเกียรติคุณ”

ฝ่ายหลวงจีนชราและเณรน้อยต้องโทษโบยคนละแปดสิบไม้แล้วให้เสีย ส่วนหลวงจีนหนุ่มฉกรรจ์ที่ร่วมแผนการก็ให้ลงอาญาประหารโดยมิแบ่ง

แยกว่าเป็นหัวใจหรือเพียงสมุน คำพิพากษานั้นมีข้อความว่า

‘เนื่องด้วยหลวงจีนมั่วโลกีย์แห่งวัดชิงหยุน นามเจี๋ยคง หนูกง และพวก
มีนิสัยโหดเหี้ยมชั่วร้าย ไม่รักษาพระธรรมวินัย จิตใจจมปลักอยู่ในโลกีย์วิสัย
ละการปฏิบัติตามกฎพระศาสนา บัณฑิตเฉิงเหวินฮว่านพานางหลี่ภรรยา
ให้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เห็นนางหลี่มีรูปโฉมงดงามก็บังเกิดความใคร่ในกาม
ฉวยโอกาสที่สามีนอนหลับเกี่ยวพาราสีผู้เป็นภรรยา แต่ถูกด่ากลับ จึงโกรธ
แค้นคิดสังหารผู้เป็นสามี เฉิงเหวินฮว่านจึงวอนขอไมตรีจึงยอมละเว้นให้ตาย
เอง ตัดสินชะตากรรมจับแยกคู่สามีภรรยาในเวลาชั่วพริบตา กักนางหลี่ไว้ใน
ห้องฝึกฉน ต้อนรับด้วยอาหารและของอื่น ๆ ชั่งเฉิงเหวินฮว่านในห้องสงบจิต
เหลือทางตายไว้ให้เลือกอยู่สามทาง ฝ่ายนางหลี่ไม่ยอมกินของโจรแต่เต็มใจรัด
คอตาย เฉิงเหวินฮว่านโชคดีไม่ยอมฆ่าตัวตายแต่ท่องคัมภีร์ชานกวนหวังรอ
คนช่วย เปาบุ้นจิ้นหลับฝันเห็นทหารมาเชิญไปเที่ยววัด เห็นพยัคฆ์ขาวหมอบ
นั่งอยู่ข้างเสาก็สะดุ้งตื่น เฉิงเหวินฮว่านรอดชีวิตจากอันตราย ได้ประโยชน์อัน
ใหญ่หลวงจากการท่องคัมภีร์ นางหลี่ฆ่าตัวตายรักษาพรหมจรรย์สมควรได้
ป้ายศิลาสดุดีคุณธรรม หลวงจีนเจี๋ยคง หนูกง และพวกบังคับข่มขืนและคิด
มุ่งสังหาร ให้ตัดหัวเสียบประจานตามกฎหมาย หลวงจีนชราและเถรน้อยร่วม
สำนักมีความผิดฐานรู้เห็นเป็นใจ ให้ลงอาญาไม้พลองแล้วจับสึก เมาทำลายวัด
ทั้ง ทรัพย์สินและเสบียงริบเป็นของหลวง’

เมื่อพิพากษาเสร็จสิ้นก็ให้เอาเจี๋ยคง หนูกง และพวกอีกสิบคนไปตัด
ศีรษะกลางที่ชุมนุมชน โปยหลวงจีนชราและเถรน้อยแล้วจับสึกตามคำตัดสิน
เปาบุ้นจิ้นตำหนิเฉิงเหวินฮว่านว่า

“ท่านเป็นคนเฉลียวฉลาดแตกฉานคัมภีร์ ควรทราบว่าจะมีบุตรหรือไม่ก็
ขึ้นกับกรรมแต่ปางก่อน หากสวรรค์บัญชาให้มีทายาท ไม่ต้องกราบไหว้ขอ
จากพระก็มีลูกเองได้ หากชะตาต้องไร้ผู้สืบตระกูล พอไหว้ขอเทวดาแล้วจะได้
มาได้อย่างไร? อย่าว่าแต่การที่พวกท่านสองผัวเมียออกเดินทางมาเข้ากลับ
เย็นนี้ก็หาใช้ธรรมนิยมของบัณฑิตไม่ ภายหน้าพอได้ยินข่าวลือใดก็อย่าได้เชื่อ

ถืองมกาย”

เฉิงเหวินฮว่านน้อมรับความผิดแต่โดยดี เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้นำศพนางหลี่ไปประกอบพิธีฝังตามประเพณี ทางการได้มอบเสื้อผ้าและโลงศพให้พร้อมทั้งตั้งป้ายสวดดีเกียรติคุณที่ยอมสละชีพเพื่อรักษาพรหมจรรย์ไว้หน้าหลุมศพนางหลี่ และสร้างศาลเช่นไหว่นางไว้ด้วย ต่อมาเฉิงเหวินฮว่านเข้ารับราชการได้ตำแหน่งสูงสุดได้เป็นเสนาบดี เขาไม่แต่งงานใหม่อีก เพียงแต่งภรรยาน้อยหนึ่งนาง ต่อมาให้กำเนิดบุตรชายสองคน สำหรับความผันถึงเสียร้ายยอมเป็นผลมาจากการทอ้งคัมภีร์ชานกวนด้วยใจบูชานั้นเอง

คดีแมงมุมกินเอกสาร

กนกพร นุ่มทอง แปล

ยังมีเศรษฐีผู้หนึ่งชื่อเจิ้งหมิงหัว อาศัยอยู่ ณ อำเภอจวีเหย่ เมืองเหยียนโจว มณฑลชานตง มีบุตรชายคนหนึ่งชื่อเจิ้งอี้กู่ย รูปร่างหน้าตาหล่อเหลาสดงาม บิดาตั้งมาตรฐานในการเลือกสะใภ้ไว้สูงมาก เจิ้งอี้กู่ยอายุได้สิบแปดปีแล้วก็ยังไม่มีการยา ตู้อวีชีวบ้านตรงข้ามมีลูกสาวคนหนึ่งชื่อตู้จี้หลาน เรียบร้อยอ่อนโยนหน้าตาสดงาม นางเหมาภรรยาคนหลังของตู้อวีชีวอยากจะให้แต่งงานกับเหมาปี้ซึ่งหลานชายของตน แต่ตู้อวีชีวไม่ยอม ตู้จี้หลานจึงยังอยู่เป็นโสดมาจนอายุสิบแปดปี

เจิ้งอี้กู่ยเห็นตู้จี้หลานหน้าตาสะสวยก็นึกพอใจใคร่จะลอบเป็นชู้กับนาง ฝ่ายตู้จี้หลานอายุไม่น้อยพอเข้าใจความคิดของเจิ้งอี้กู่ยก็นึกปีติยินดีขึ้นมา ลอบเปิดประตูหมูทิ้งไว้ให้เจิ้งอี้กู่ยเข้ามาค้างแรมด้วยทุกคืน ทั้งสองลอบเป็นชู้กันมาครึ่งปี พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายก็ทราบเรื่อง นางเหมาแม่เลี้ยงของตู้จี้หลาน โวยวายและหาทางขัดขวางทั้งสองเต็มที่ แต่ตู้จี้หลานมีใจให้เจิ้งอี้กู่ยแล้วไหนเลยจะขัดขวางได้

วันหนึ่งนางเหมาออกไปนอกบ้าน ตู้จี้หลานเลยนัดให้เจิ้งอี้กู่ยมาหา ตอนกลางคืน ส่วนตัวเองก็ออกมารอรับที่หน้าประตู พอเจิ้งอี้กู่ยมา ตู้จี้หลานก็กล่าวว่า

“เราลอบเป็นชู้กันมาครึ่งปี ตอนนี้ข้าท้องได้สามเดือนแล้ว ท่านให้แม่สื่อมาหาหรือเรื่องแต่งงานเถอะ คิดว่าพ่อข้าคงยอม แต่ถ้าแม่เลี้ยงข้าอยู่บ้านต้อง

ขัดขวางแน่ วันนี้นางกลับไปบ้านพ่อแม่ พรุ่งนี้ต้องระวังให้มาก เรื่องนี้แล้วแต่
บุพเพสันนิวาส แต่หากไม่สำเร็จข้าก็ยินดีตายเพื่อท่าน หากมีคนอื่นมาขอ ข้า
ก็จะจงรักภักดีกับท่านไม่ยอมแต่งงานกับคนอื่นเด็ดขาด”

เจ้จ๋อ๋อรับปากด้วยความปลื้มยินดี พยายามห้าของวันใหม่ ตู๋จี้หลาน
ก็มาส่งเจ้จ๋อ๋อออกไปทางประตูหมู เชียวเซิงคนฆ่าสัตว์ขายเนื้อผู้หนึ่งลุก
มาฆ่าหมูแต่เช้า เผอิญเห็นเข้าพอดี ก็นึกในใจว่าเจ้จ๋อ๋อคงจะลอบเป็นชู้กับลูก
สาวตู๋อวีชีวเป็นแน่ จึงได้ออกมาจากประตูหมู่บ้านตระกูลตู๋ เชียวเซิงลองเข้า
ประตูไปบ้างก็เห็นตู๋จี้หลานยืนฟังอยู่ข้างประตู เชียวเซิงบังคับให้นางเป็นชู้กับ
ตน แต่ตู๋จี้หลานทวาดว่า

“เจ้าเป็นใครกัน? ช่างขี้ขลาดกลัวบ้างอาจนัก!”

เชียวเซิงกล่าวว่า

“เจ้าเล่นชู้กับเจ้จ๋อ๋อได้ แต่เล่นชู้กับข้าบ้างไม่ได้หรือ?”

ตู๋จี้หลานกล่าวว่า

“เขาจะแต่งงานกับข้า เลยมาตกลงกันก่อนเป็นการส่วนตัว หากเขาไม่แต่งงาน
กับข้า วันหน้านั้นแหละข้าจะยอมเจ้า”

ว่าแล้วก็ปลีกตัวกลับเข้าห้องนอน ลงกลอนไว้แน่นหนา

เชียวเซิงได้แต่เดินจากมา ในใจก็คิดร้อนรุ่มอยู่ว่า นางรักกับเจ้จ๋อ๋อ มี
หรือจะยอมข้า? พรุ่งนี้ฆ่าเจ้จ๋อ๋อเสียเลยจะดีกว่า คราวนี้ตู๋จี้หลานก็จะมา
ถึงมือเอง วันรุ่งขึ้นเจ้จ๋อ๋อเรียนให้บิดามารดาทราบว่ามันต้องการจะแต่งงาน
กับตู๋จี้หลาน เจ้หมิงหัวทล่าวว่า

“แม่สื่อมากมายมาทาบทามเจ้ากับลูกสาวตระกูลใหญ่ ข้ายังไม่ตกลง วัน
นี้หากเอาหญิงเหลวแหลกเช่นนี้มาเป็นสะใภ้ ตระกูลเราก็จะเสื่อมเสีย ผู้คนจะ
เย้ยเอาได้”

เจ้จ๋อ๋อเห็นบิดาไม่อนุญาตก็นึกกลัดกลุ้มกังวล ตกตึกคืนนั้นก็ไปหา
ตู๋จี้หลานอีก เมื่อมาถึงข้างประตูหมูก็ถูกเชียวเซิงจู่โจมสังหารด้วยมีด ไม่มีผู้ใด
พบเห็นเหตุการณ์ วันรุ่งขึ้นเจ้หมิงหัวทราบว่าบุตรชายถูกสังหารก็เศร้าโศก

เสียใจเป็นอันมาก นีกระแวงสงสัยว่าตู้อวีชีวเป็นฆาตกร จึงได้ไปฟ้องร้องที่
อำเภอ

นายอำเภอจับผู้ที่เกี่ยวข้องมาไต่สวนคดี เจ้หมิงหัวกล่าวว่า

“เจ้ฮี้กัยลูกชายที่เสียไปแล้วเป็นชู้กับตู่จีหลานลูกสาวเขา ลูกสาวเขาให้
ลูกชายข้าพเจ้าแต่งงานกับนาง ข้าไม่ยอมอนุญาต ลูกชายข้าพเจ้าก็ถูกฆ่าตาย
ในคืนนั้น”

ตู้อวีชีวกล่าวว่า

“ลูกสาวข้าพเจ้าจะเป็นชู้กับเจ้ฮี้กัยหรือไม่ข้าพเจ้าไม่ทราบ แม้ว่าเขาจะ
ไม่ยอมตกลงเรื่องแต่งงาน แต่ข้ามีลูกสาวไหนเลยจะไม่มีที่หมายไว้ จำเป็น
ต้องบังคับให้ลูกเขามาแต่งงานด้วยหรือ? การที่เขาไม่ตกลงให้ลูกชายแต่งงานกับลูก
สาวข้า จะเป็นความแค้นอันใหญ่หลวงถึงขนาดต้องฆ่าแกงกันเชียวหรือ? นี่
เป็นคำปรักปรำเลื่อนลอย ขอให้เท็จพิจารณาโดยละเอียด”

นายอำเภอถามตู่จีหลานว่า

“ลอบเป็นชู้จริงหรือไม่? ใครคือฆาตกร? เจ้าเท่านั้นที่รู้ จงสารภาพมา
ตามตรง”

ตู่จีหลานให้การว่า

“ในตอนแรกเจ้ฮี้กัยมาเกี่ยวพาราสี จึงได้มีความสัมพันธ์กัน เขาเป็น
ฝ่ายจะแต่งงานกับข้าก่อน ภายหลังข้าน้อยก็ปรารถนาจะแต่งงานกับเขา
ทั้งหมดนี้ออกมาจากใจจริง เราสองเคยสาบานต่อฟ้า ไปมาหาสู่กันได้ครึ่งปี
แต่เรื่องฆาตกรและเหตุที่สังหารเจ้ฮี้กัยนั้น ข้าน้อยไม่ทราบเป็นความสัตย์
จริง”

นายอำเภอกล่าวว่า

“เจ้าสองคนลอบเป็นชู้กันมาครึ่งปี พ่อเจ้ารู้เข้าก็เลยฆ่าเขา นี่เป็นความ
จริง”

ว่าแล้วก็เอาตู้อวีชีวมาทรมานด้วยท่อนไม้หนึบขา แต่ไม่ว่าอย่างไร
ตู้อวีชีวก็ไม่ยอมรับสารภาพ จึงเอาตู่จีหลานมาใส่ไม้หนึบขาเตรียมทรมาน

ตู้จีหลานคิดว่าเจิ้งอี้กู่รักข้าด้วยใจจริง ตอนนี้เขาตายไปแล้ว โชคดีข้ามีกรรม
ได้สามเดือน หากเป็นชายก็นับว่าเจิ้งอี้กู่มีทายาท แต่ถ้าถูกกรรมจนกรรม
ได้รับบาดเจ็บ ข้าก็เกิดมาโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้นนางสารภาพว่า

“ข้าเป็นคนฆ่าเจิ้งอี้กู่เอง”

นายอำเภออุกกล่าวว่า

“เจิ้งอี้กู่เป็นคนรักของเจ้า เจ้าทนเห็นเขาตายด้วยน้ำมือตัวเองได้
อย่างไร?”

ตู้จีหลานตอบว่า

“เขาไม่เคยคิดแต่งงานกับข้า ข้าจึงฆ่าเขา”

นายอำเภออุกกล่าวว่า

“เจ้ายังมีทันจะออกเรือนก็รักใคร่กับเจิ้งอี้กู่ นับว่าเขาเป็นสามีของเจ้า
ตอนแรกลอบเป็นชู้กับผู้ชาย สุดท้ายก็ฆ่าสามีตนเอง ทั้งฝังไว้ในโลงก็ย่ำและจิต
ใจโหดเหี้ยม สมควรต้องใช้โทษ”

เจิ้งหมิงหัวกับตู้อวีชีวต่างก็เข้าใจว่าตู้จีหลานฆ่าสามีจริง เวลาผ่านไปได้
หกเดือน ตู้จีหลานก็คลอดทารกออกมาเป็นชาย เจิ้งหมิงหัวไม่มีบุตรแล้ว
ประกอบกับเด็กก็เป็นหลานในไส้จึงได้รับเด็กไปเลี้ยงดูเป็นอย่างดี

ครึ่งปีผ่านไปเปาบุ้นจิ้นเดินทางมาตรวจราชการถึงเมืองเหยียนโจว ตอน
กลางคืนได้อ่านเอกสารเกี่ยวกับคดีของตู้จีหลาน พลันเห็นแมงมุมยักษ์ตัวหนึ่ง
ตกลงมาจากผนัง กินเอกสารไปสองสามอักษร แล้วก็ไต่ขึ้นไปใหม่ เปาบุ้นจิ้น
นึกประหลาดใจ รุ่งขึ้นได้ก็ไต่สวนคดีนี้อย่างละเอียด ตู้จีหลานเรียนว่า

“ข้านอยลอบเป็นชู้กับเจิ้งอี้กู่ รักกันซาบซึ่งจริงใจยิ่งนัก ไหนเลยจะฆ่า
เขาได้ เพียงแต่ตอนนั้นกำลังตั้งกรรมได้สามเดือน เกรงว่าหากถูกกรรม
กรรมจะได้รับความกระทบกระเทือนจึงได้สารภาพไป ฆาตกรมิใช่ข้านอย และ
ไม่ใช่บิดาข้านอย เห็นทีจะเป็นคนอื่น แต่ข้านอยก็ต้องยอมรับโทษ”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“เจ้ามีคนที่รักอื่นอยู่หรือเปล่า?”

“ข้าน้อยมีเพียงเจ้จ๋อคนเดียว ไม่มีใครอื่น”

เปาบุ้นจิ้นนึกสงสัยเรื่องแมงมุมกินเอกสารเมื่อคืนอยู่ไม่คลาย ใจคิดว่า ฆาตกรหากมิใช่แซ่จู (จู พ้องกับจูที่แปลว่าแมงมุม) ก็คงหมายความว่านายอำเภอยุได้สวนไม่เป็นธรรม ท่านถามเจ้หมิงหัวว่า

“เพื่อนบ้านใกล้บ้านเจ้ามีอยู่กี่คน จงบอกชื่อแซ่มา”

เจ้หมิงหัวรายงานไปหลายสิบชื่อ หามีคนแซ่จูไม่ แต่ในจำนวนนั้นมีคนหนึ่งชื่อเซียวเซิง เปาบุ้นจิ้นนึกได้ว่าแมงมุม (จือจู) มีอีกชื่อหนึ่งว่าเซียวจู หรือฆาตกรจะเป็นคนผู้นี้? ท่านถามต่อไปว่า

“เซียวเซิงยัดอาชีพอะไร?”

“เขาเป็นคนฆ่าหมู”

เปาบุ้นจิ้นคิดอย่างดีใจว่า หมู (จู) เสียงพ้องกับคำว่าจู (แมงมุม) ฆาตกรต้องเป็นคนผู้นี้แน่ ครั้นแล้วสั่งให้เจ้หมิงหัวพาเจ้าหน้าที่ไปจับตัวเซียวเซิงมาเป็นพยานในศาล เมื่อเจ้าหน้าที่ไปถึงบ้านเซียวเซิงก็กล่าวว่า

“ได้เท่าเปาให้มาพาเจ้าไปด้วยเรื่องชีวิตของเจ้จ๋อ”

ทันใดนั้นเซียวเซิงรู้สึกงุนงงสับสน ตอบไปว่า

“เอาเถอะ! ตอนแรกข้าฆ่าเจ้าผิดไป วันนี้สมควรชดใช้ชีวิต”

เจ้าหน้าที่กล่าวว่า

“แค่ให้เจ้าไปเป็นพยาน!”

เซียวเซิงได้สติตอบอย่างตกใจว่า

“เมื่อครูู้ข้าเห็นเจ้จ๋อมาทวงชีวิตชัด ๆ กลับเป็นเจ้าหน้าที่ ในเมื่อวิญญาณคับแค้นของเขามาที่นี้ ข้าจะไปกับเจ้าเพื่อรับโทษ!”

เจ้หมิงหัวเพิ่งทราบว่าฆาตกรตัวจริงคือเซียวเซิงก็ตอนนี้เอง เจ้าหน้าที่ใส่กุญแจเซียวเซิงแล้วนำตัวไปศาล เซียวเซิงรับสารภาพตามลำดับว่า

“ข้าตื่นแต่เช้ามาฆ่าหมู เห็นตุ๋จี้หลานออกมาส่งเจ้จ๋อที่ประตู ก็เข้าไปหาตุ๋จี้หลานคิดจะข่มขืนนาง แต่นางกล่าวว่าจะแต่งงานกับเจ้จ๋อจึงไม่ยอม

ตามใจข้า ตกตึกคือนั้นข้าเลยฆ่าเจ้จี้ก็ตาย หวังว่านางจะต้องตกอยู่ในมือข้า
นึกไม่ถึงวันนี้กลับเปิดเผยความจริงออกมา ข้าน้อยไม่มีอะไรจะพูดอีก ยินยอม
ชดใช้ชีวิต”

เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

‘ด้วยเจ้จี้ก็อยู่กับตู่จีหลานลักลอบได้เสียกันมากกว่าครึ่งปี จนกระทั่ง
ตู่จีหลานตั้งครรภ์ได้สามเดือน หมายมาดจะครองคู่อยู่ร่วมกันจนแก่เฒ่า
เผอิญเซียวเซ็งล่งรู้คิดอุบายจะลอบเป็นชู้กับตู่จีหลานอีกคน แต่ตู่จีหลานไม่
ยินยอมจึงแค้นใจลอบสังหารเจ้จี้ก็ตาย ผู้พิพากษาคณก่อนไม่ได้สวนจนทราบชัด
หลงลงโทษตู่จีหลานให้ประหารชีวิต บัดนี้ความจริงประจักษ์แจ้ง พิพากษาให้
เซียวเซ็งชดใช้ชีวิต ปล่อยตัวตู่จีหลาน นักโทษให้จำขังไว้ก่อน’

เวลานั้นตู่จีหลานน้อมเรียนว่า

“ข้าน้อยได้รับความเมตตาจากใต้เท้า จึงได้รอดจากความตาย ประรณนา
จะเป็นม้าเป็นสุนัขรับใช้ท่านในชาติหน้า แต่แม้ข้าน้อยจะได้เป็นภรรยาของ
ท่านเจ้จี้ก็ยังไม่เคยได้เข้าบ้านตระกูลเจ้จี้ บัดนี้บุตรชายอยู่บ้านตระกูลเจ้จี้
ข้าน้อยยินดีให้เขาอยู่บ้านปู่ย่า ตัวเองก็จะตามไปปรนนิบัติพ่อแม่พี่นางจนตาย
สาบานไม่ขอแต่งงานใหม่ เพื่อล้างความอัปยศที่ลอบเป็นชู้กันเมื่อครั้งอดีต”

เจ้หมิงหัวกล่าว่า

“กาลก่อนลูกเจ้จี้ก็อยากแต่งงานกับเจ้า ขำรังเกียจที่เจ้าลักลอบได้เสีย
กันไม่รักษาพรหมจารี จึงได้ปฏิเสธ บัดนี้ได้ทราบว่าเจ้าปฏิเสธเซียวเซ็ง
และยินยอมรักษาม่ายพรหมจรรย์ ข้าก็ยินดีจะรับเจ้าไว้ และให้เจ้าเลี้ยงดูหลาน
ข้า”

เปาบุ้นจิ้นจึงตัดสินให้ตู่จีหลานไปอยู่บ้านตระกูลเจ้จี้เพื่อปรนนิบัติพ่อแม่สามี
และครองตัวเป็นม่ายเลี้ยงดูบุตรกำพร้าเจ้ซือซุน ต่อมาเมื่อเจ้ซือซุนอายุ
สิบเก้าปีก็สอบได้เป็นบัณฑิตจิ้นซือ รับราชการก้าวหน้าได้เป็นถึงเทศาภิบาล
ควบสองมณฑล นางตู่ผู้เป็นมารดาได้รับพระราชทานยศเป็นถึงไท่ฮูหยิน

เจ้หมิงหัวเข้มงวดกับการเลือกสะไภ้เกินไป ในที่สุดบุตรชายก็ถูกสังหาร
เพราะเรื่องโลภก็ยี้ ตัววีชีวปล่อยให้ภรรยาคนหลังขัดขวางบุตร ในที่สุดบุตรก็
ต้องรับภัยอันเกิดแต่การลักลอบได้เสีย การกระทำของคนทั้งสองนี้ไม่พียงที่คน
เป็นพ่อเป็นแม่จะเอาอย่าง

คดีบัณฑิตผู้รับความอัปยศ

อร่ามศรี วีรปริดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

มีเรื่องเล่าว่า ที่เมืองลั่วหยางมีปัญญาชนผู้หนึ่งแซ่ซุน ชื่อว่าเซ่อ เป็นคนเฉลียวฉลาดมาตั้งแต่เกิด อีกทั้งยังมีใจใฝ่ศึกษาหาความรู้ รู้แจ้งแทงตลอดทั้งด้านประวัติศาสตร์ และคำสอนของเหล่านักปราชญ์ เขียนบทความได้ในเวลาอันสั้น ได้ตอบคำถามได้อย่างฉับไว จนคนทั้งหลายต่างกล่าวกันว่า เขาคือเด็กอัจฉริยะ หากมีบุคคลเช่นนี้ในสนามสอบแล้วละก็ ตำแหน่งจอหงวนต้องเป็นของเขาอย่างแน่นอน ซุนเซ่อรู้ข่าวมีการสอบแข่งขันที่ไหนก็จะเข้าไปร่วมสอบด้วยในทันที แต่ทว่าบทความของเขากลับถูกปฏิเสธ เพราะสำนวนไม่ราบรื่นไม่ถูกใจผู้ตรวจข้อสอบ ซุนเซ่อ นั้นเข้าร่วมสอบแข่งขันหลายครั้งหลายคราจนเชี่ยวชาญ แต่ผู้ตรวจสอบก็ยังให้เขาเป็นผู้สอบตก ซึ่งที่จริงแล้วไม่ใช่บทความของเขาไม่ดี แต่ทว่าไม่เป็นที่ถูกใจของผู้ตรวจข้อสอบต่างหาก สิ่งที่เป็นความพอใจของผู้ตรวจข้อสอบก็คือ สิ่งปฏิญญาแน่วเหิม ผ้าทอที่สวยงามก็อาจเป็นสิ่งไร้ประโยชน์ไปได้ หากผู้ตรวจข้อสอบไม่ชอบใจ

การใช้ปัญญาอันโง่เขลาอ่านตำราอันทรงคุณค่าแล้วตัดสินตำรานั้นตามความพอใจของตน โดยมีอามิสเป็นเครื่องล่อใจ ให้ดวงตามืดมัว โฉนจะได้บัณฑิตที่เข้าใจวรรณกรรมได้อย่างแท้จริง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วไม่ว่าบทความของซุนเซ่อจะงดงามเพียงใดก็ตาม เขาก็ต้องกลับมาพร้อมกับความพ่ายแพ้ทุกครั้งไป

วันหนึ่งซุนเซ่อได้ข่าวมาว่าผู้คอยให้ท้ายการสอบที่ทุจริตนี้คือซุนนางแซ่ตัง

ชื่อว่าถัน ตรวจสอบโดยวัดที่ฐานะและเงินทอง ไม่ใช่บทความหรือความสามารถ ถ้าต้องการจะได้ตำแหน่งอย่างแน่นอน ก็เพียงแค่ติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่านั้น

บุคคลที่น่าสงสารก็คือ ชุนเชื้อ ที่มัวแต่ทุ่มเททำข้อสอบอย่างเหนือความสามารถของคนทั่วไป

ชุนเชื้อมีเพื่อนร่วมห้องคนหนึ่งแซ่หวัง ชื่อว่าเหนียน โดยธรรมดาแล้ว แม้แต่อักษรสักตัวก็ยังไม่แจ่ม มีหน้าซำยังมีอุปนิสัยโหดร้าย ฆ่าคนโดยไม่เกรงกลัวกฎหมาย แต่กลับสอบได้ เมื่อชุนเชื้อรู้ความเป็นมาก็โกรธแค้นและเข้าใจอย่างหนักจนถึงแก่ความตาย แล้วไปร้องเรียนกับท่านพญายมว่า

‘สวรรค์ไม่มีตา ปลอຍให้ปัญญาชนถูกกลั่นแกล้งถึงแก่ความตาย ผู้กระทำผิดกลับเจริญรุ่งเรือง ผู้ตรวจข้อสอบทุจริต สร้างความอับยศแก่บัณฑิตผู้ปราชญ์เปรี๊ยะ ใช้ความยุติธรรมทำลายล้างวรรณกรรมทั้งดงาม ชุนนางไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี ไม่รู้จักบทความใดเหนือกว่าหรือด้อยกว่า เพียรหว่านเมล็ดพันธุ์เพื่อหวังขึ้นชมผลในภายหลัง แต่ผลที่เปรียบดังดวงแก้วอันทรงคุณค่านั้น กลับถูกฝังไว้ลึกมากจนเกินหยั่งถึง เมื่อเกิดมาเป็นเช่นนี้แล้วสู้ไม่เกิดเสียเลยจะดีกว่า แต่เมื่อต้องเกิดมาแล้วสู้อยอมตายเสียดีกว่า สุริยันที่กว้างใหญ่กลับมองไม่เห็นถึงความยุติธรรมของจันทราร’

ท่านพญายมได้ยื่นคำกล่าวหาดังนั้นก็กล่าวขึ้นอย่างไม่พอใจว่า “ชุนเชื้อ เจ้าวิเศษวิโสสักแค่ไหนถึงต้องให้ผู้ตรวจข้อสอบยอมรับเจ้า” ชุนเชื้อรีบชี้แจงขึ้นว่า “ข้าน้อยมิบังอาจกล่าวเช่นนั้น มีหน้าซำยังคิดเสมอว่าตนเองนั้นด้อยความสามารถ หากผู้ตรวจข้อสอบยอมเปิดตาให้กว้าง และมีความยุติธรรมหวังเหนียนนั้นถือได้ว่าด้อยกว่าข้าน้อยนัก กระดาษข้อสอบอยู่ที่นี้แล้ว ขอให้ท่านพญายมผู้มีตาดูจมั่งกรตรวจสอบด้วยเถิด หลังจากที่ท่านพญายมอ่านบทความแล้วก็กล่าวขึ้นว่า “บทความของเจ้าลึกซึ้งนัก เมื่อเป็นเช่นนี้ทำไมผู้ตรวจข้อสอบจึงไม่ยอมรับเจ้า ข้าเป็นพญายมไม่เคยเข้าสอบในลักษณะนี้ ข้าไม่กล้ามองบทความอย่างส่งเดชนอกเสียจากไปเชิญท่านเปามาตัดสิน เพราะ

ท่านเปาเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง บนดวงสวรรค์ท่านสามารถตัดสินบทความได้อย่างชอบธรรม”

ในวันนั้นเองจึงไปเชิญเปาบุ้นจิ้นมาพิจารณาคดี เปาบุ้นจิ้นอ่านคำฟ้องร้องอยู่หลายรอบจึงตะโกนพูดขึ้นว่า “คดีเกี่ยวกับสนามสอบแข่งขันมีผู้ไม่ได้รับความยุติธรรมเป็นจำนวนมาก” ชุนเชอจึงนำหลักฐานที่เป็นข้อสอบยื่นให้เปาบุ้นจิ้นดู เปาบุ้นจิ้นตรวจดูอย่างละเอียดแล้วพูดขึ้นว่า “ปัญญาเฉียบแหลมจริง ๆ ผู้คุมสอบเป็นใคร? จึงไม่ยอมรับเจ้า” ชุนเชอตอบว่า “ชื่อตึงถันครับท่าน” เปาบุ้นจิ้นจึงพูดขึ้นว่า “เจ้าหมอนี้ไม่รู้หนังสือ มาเป็นผู้ตรวจข้อสอบได้อย่างไร” ชุนเชอกล่าวสมทบขึ้นว่า “กรณีหวังเหนียนที่ตึงถันให้สอบผ่านนั้นจะให้ผู้คนต่างยินดีด้วยได้อย่างไรกัน” เปาบุ้นจิ้นจึงออกคำสั่งให้เหล่าภูตผีไปควบคุมตัวจำเลยทั้งสองมาสอบสวน เหล่าภูตผีจึงทักท้วงขึ้นว่า “บัดนี้จำเลยทั้งสองนั้นเป็นข้าราชการระดับสูง ควบคุมตัวมาไม่ใช่เรื่องง่ายครับท่าน” เปาบุ้นจิ้นกล่าวขึ้นทันทีว่า “ตำแหน่งที่ได้มาด้วยความไม่ชอบธรรมถูกปลดออกตั้งแต่บัดนี้แล้ว พวกเจ้ารีบไปควบคุมตัวมาเดี๋ยวนี้” ไม่นานนักจำเลยทั้งสองก็เข้ามาอยู่ต่อหน้าเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นซักขึ้นว่า “ตึงถัน เจ้าเป็นผู้ตรวจข้อสอบภาษาอะไรจึงทำให้บัณฑิตชุนเชอเจ็บช้ำน้ำใจจนถึงชีวิตเช่นนี้” ตึงถันตอบว่า “บทความของชุนเชอมีความยาวหนึ่งวันนั้น สำนวนไม่ราบรื่น ชำนาญไม่อาจรับเขาได้” เปาบุ้นจิ้นจึงพูดขึ้นว่า “ข้อสอบอยู่ที่นี้แล้ว เจ้าลองตรวจสอบใหม่อีกครั้งซิ” กล่าวจบก็ส่งข้อสอบให้แก่ตึงถัน อ่านจบสีหน้าของตึงถันแดงฉานขึ้นทันที แล้วรายงานต่อเปาบุ้นจิ้นอย่างตะกุกตะกักว่า “วันก่อนสายตาของข้าพเจ้านั้นพร่ามัว ตรวจข้อสอบไม่ละเอียดถี่ถ้วน” เปาบุ้นจิ้นรุกถามขึ้นว่า “ไม่อ่านบทความแล้วรับคนเข้ารับราชการได้อย่างไร? บทความของชุนเชอนั้นยอดเยี่ยมนักกลับไม่ยอมรับ แต่ไปรับหวังเหนียน ไม่ให้ข้าคิดว่าเจ้ารับสินบนหรือ? ตรวจดูอายุขัยของเจ้ายังมีอยู่อีกสิบสองปี เหตุเพราะเจ้าทำร้ายจิตใจบัณฑิตชุนเชอจนถึงแก่ความตาย ลงโทษลดอายุขัยเจ้าสิบสองปี และข้อหาสายตามืดมัวตรวจบทความผิดพลาด ลงโทษเจ้าให้ไปเกิดเป็นหมอดู

ตาพิการทั้งสองข้าง มีหน้าซำเจ้ายังมีความผิดข้อหารับสินบน รวมความผิดทั้งหมดแล้วตัดสินให้เจ้าไปเกิดเป็นคนตาบอดร้องขอทานตามข้างถนน ชดใช้กรรมที่เจ้าก่อขึ้น ส่วนหวังเหนียนอยากกราบราชการทำข้อสอบโดยทุจริต ตัดสินให้เจ้าไปเกิดเป็นวัว กินแต่หญ้ายังชีพ ชดใช้ความผิด ชุนเช่อเกิดมาในชาตินี้มีความรู้และขยันหมั่นเพียร แต่ไม่ได้ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ ตัดสินให้เจ้าไปเกิดเป็นขุนนาง”

เมื่อตัดสินคดีเสร็จสิ้นไม่มีใครคัดค้านการตัดสิน ทุกคนต่างทำความเคารพ ก็มีเสียงหวังเหนียนกล่าวทักท้วงขึ้นว่า “แม้ว่าระเบียบขั้นตอนการเข้าสอบของข้าน้อยจะไม่โปร่งใส แต่การทำข้อสอบข้าน้อยติดเพียงคำเดียวเท่านั้นที่ยังนึกไม่ออก เพียงเท่านั้นไยท่านตัดสินให้ข้าไปเกิดเป็นวัว มันไม่เกินไปหน่อยหรือท่าน?”

“พอดีคดีของเจ้าเพิ่งเกิดเป็นกรณีแรกจึงไม่อยากให้ใครเอาเยี่ยงอย่าง” จากนั้นก็กล่าวสรุปคดีว่า

‘คดีผู้ตรวจข้อสอบชื่อดัง ซึ่งตรวจข้อสอบที่มีความยาวหนึ่งวันโดยไม่รู้จักแยกแยะเรื่องเงินทองและความถูกต้อง มีใจคดโกงหาประโยชน์จากการรับสินบน เป็นเหตุให้ผู้มีความรู้ ความสามารถที่แท้จริงถึงแก่ความตาย เสียแรงที่คนทั้งแผ่นดินให้การไว้วางใจให้เจ้ารักษาเกียรติของเหล่าขุนนาง แม้แต่ยมโลกก็ไม่อาจจะเลยเจ้าไปได้ จึงตัดสินลงโทษเจ้าไปเกิดเป็นหมอดูที่ตาพิการทั้งสองข้าง ส่วนหวังเหนียนก็ให้ไปเกิดเป็นวัวที่หมดทางไปติดสินบนผู้คน และชุนเช่อนั้นได้รับการแต่งตั้งให้เป็นขุนนางที่ทรงเกียรติเหมาะสมกับความสามารถ’

เมื่อจบการพิจารณาคดีและบันทึกในเอกสารราชการเรียบร้อยแล้ว เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นำข้อสอบของชุนเช่อไปติดไว้ทุกกระทรวงเพื่อเตือนใจเหล่าขุนนางทั้งหลาย

คดีรูปภาพปริศนา

อร่ามศรี วีรปริดากุล แปล

มีเรื่องเล่าว่าที่อำเภอเชียงในแคว้นซุนเทียนนั้น มีผู้ปกครองแซ่หนี ชื่อว่า โส่วเชียน เป็นข้าหลวงที่มีฐานะร่ำรวย ภรรยาของเขาได้ให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่งชื่อว่าซ่านจี เมื่อข้าหลวงนี้ผู้นี้ย่างเข้าสู่วัยชราแล้วได้รับเลี้ยงภรรยาน้อยผู้หนึ่งด้วยความรักใคร่ปรองดอง นางมีชื่อว่าเหมยเชียนซุน และได้ให้กำเนิดบุตรชายอีกคนหนึ่งชื่อว่าซ่านซู ซ่านจีบุตรชายคนโตนั้นมีอุปนิสัยตระหนี่ถี่เหนียว ละโมบโลภมากไม่รู้จักพอในทรัพย์สินเงินทอง จึงมักไม่พอใจที่บิดาตนมีบุตรชายเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน เพราะเกรงว่าสมบัติในบ้านจะต้องถูกปันส่วนไป เขาจึงคิดร้ายกับน้องชายอยู่เสมอ ซึ่งโส่วเชียนนั้นก็รู้นิสัยของบุตรชายคนโตเป็นอย่างดี

เมื่อโส่วเชียนล้มป่วยลงจึงเรียกให้ซ่านจีเข้าพบและสั่งเสียว่า “เจ้าเป็นบุตรของภรรยาหลวง และตอนนี้อายุของเจ้าก็มากแล้ว ถึงเวลาที่เจ้าต้องดูแลกิจการภายในบ้าน พ่อขอมอบสมบัติทุกอย่างทั้งหมดให้เจ้ารับผิดชอบ ส่วนซ่านซูบุตรชายของเชียนซุนนั้นยังเล็กมาก เมื่อน้องเติบโตขึ้น เจ้าช่วยจัดการให้น้องมีเหย้ามีเรือน และแบ่งที่นาให้สักสิบไร่ น้องจะได้ไม่ลำบาก และหากเชียนซุนไม่ยึดถือประเพณีดั้งเดิม คิดแต่งงานใหม่ เจ้าก็ปฏิบัติไปตามความประสงค์ของนาง อย่าใจดำกับนางน่ะ” เมื่อซ่านจีตรวจดูพินัยกรรมที่บิดาได้มอบไว้กับตนแล้ว มีจำนวนมากกว่า จึงรู้สึกยินดีและไม่คิดที่จะทำร้ายน้องชายอีกต่อไป

เมื่อเขียนรู้เรื่องที่สามิตนยกทรัพย์สินภายในบ้านทั้งหมดให้กับบุตรชายคนโต นางจึงอุ้มบุตรชายตนและร้องให้สะอึกสะอื้น กล่าวกับสามีอย่างน้อยเนื้อต่ำใจว่า “ข้าน้อยนั้นอายุเพียงยี่สิบสอง ต้องดูแลบุตรชายที่มีอายุเพียงขวบปีเดียว ส่วนท่านก็อายุย่างเข้าแปดสิบแล้ว ข้าเกรงว่าพวกเราจะได้ที่พึ่ง เพราะทรัพย์สินทั้งหมดท่านก็ยกให้กับบุตรชายคนโตของท่าน เมื่อบุตรชายของข้าน้อยเติบโตใหญ่ จะพึ่งพาตัวเองได้อย่างไร?” โส่วเขียนจึงบอกถึงความ เป็นห่วงที่ว่า “เจ้าอายุยังน้อย เกรงว่าจะคิดแต่งงานใหม่ ทำให้บุตรชายของข้าขาดความอบอุ่น” เขียนขุนจึงสาบานขึ้นว่า “หากข้าน้อยไม่ยึดถือแบบแผนของภรรยาที่ซื่อสัตย์แล้ว ขอให้กระดูกและเลือดเนื้อแหลกสลายเป็นผุยผง หาความสุขไม่ได้จนชั่วชีวิต” โส่วเขียนจึงพูดปลอบใจขึ้นว่า “เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าได้เตรียมสิ่งของไว้ให้เจ้า เจ้าจงเก็บรักษารูปภาพนี้ให้จงดี หากภายหน้าท่านจะไม่แบ่งทรัพย์สินให้แก่ชานชู ก็ให้เจ้านำรูปภาพนี้ไปร้องเรียนกับขุนนางที่มีจิตใจบริสุทธิ์ยุติธรรม จะทำให้เจ้าและชานชูร่ำรวยขึ้น” ช่วงเวลาสองสามเดือนผ่านไปโส่วเขียนก็ถึงแก่กรรมลงเพราะความเจ็บป่วย

เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วดุจน้ำไหล ชานชูเติบโตใหญ่จนอายุได้สิบแปดปี จึงร้องขอให้พี่ชายตนจัดการแบ่งทรัพย์สินที่ควรจะได้ ชานชูก็คิดครอบครองทรัพย์สินไว้เองทั้งหมด จึงอ้างขึ้นว่า “ช่วงนั้นพ่อของข้าอายุตั้งแปดสิบปีแล้วจะให้กำเนิดเด็กอีกได้อย่างไรกัน เจ้าไม่ใช่เลือดเนื้อของพ่อข้า และในพินัยกรรมก็เขียนไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า ทั้งบ้านและเงินทองไม่มีส่วนใดเป็นของเจ้า อย่ามาถกเถียงกับข้าให้มากความเลย!” เขียนขุนได้ยินคำกล่าวหาของชานชูก็รู้สึกโกรธเคืองแทบทนไม่ได้ พลันนึกไปถึงสิ่งที่สามิตนได้สั่งเสียไว้และนึกถึงเปาบุ้นจิ้นผู้มีใจบริสุทธิ์ยุติธรรม ครั้นแล้วจึงรับนำรูปภาพที่สามิตนมอบไว้เดินทางไปศาลเพื่อร้องเรียน

“ข้าน้อยเป็นภรรยาน้อยของท่านข้าหลวงนี่โส่วเขียน ได้ให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่งชื่อว่า ชานชู เมื่ออายุได้หนึ่งขวบ สามีก็ถึงแก่กรรม ได้สั่งเสียไว้ว่า หากชานชูบุตรชายคนโต ซึ่งเป็นบุตรโดยภรรยาหลวงไม่ยอมแบ่งบ้าน

และทรัพย์สินให้โดยเสมอภาค ก็ให้ข้าน้อยถือรูปภาพนี้มาร้องเรียนต่อขุนนาง
ที่มีใจบริสุทธิ์ยุติธรรม สามารถตัดสินให้ข้าน้อยและบุตรชายร่ำรวยขึ้นได้ บัดนี้
ทราบมาว่าท่านเป็นผู้ซื่อสัตย์ยุติธรรม จึงมาร้องเรียนต่อท่าน ขอให้ท่านเป็นที่
พึ่งให้ข้าน้อยด้วยเถิด”

เมื่อเปาบุ้นจิ้นรับภาพขึ้นมาดู ก็พบว่า เป็นภาพเหมือนของข้าหลวงนี้ นั่ง
บนเก้าอี้ ชี้นิ้วไปที่พื้นดิน แต่ก็ไม่สามารถตีความออกมาได้

เมื่อปิดศาลแล้วเปาบุ้นจิ้นจึงนำภาพนั้นไปแขวนไว้ที่ห้องสมุด ครุ่นคิด
อย่างพิณิจพิเคราะห์ แล้วพูดขึ้นว่า “ชี้ไปที่ฟ้า แจ้งว่าให้ข้ามองไปเบื้องบน ชี้
ไปที่ใจ แจ้งว่าให้ข้าสังเกตถึงจิตใจของผู้คน ชี้ที่พื้นดินแล้วให้ข้าแบ่งได้อย่างไร
หนอ? จะใช้อย่างที่ข้าคิดหรือเปล่านะ ให้ข้าแบ่งบ้านและทรัพย์สินให้บุตรชาย
เขาร่ำรวยขึ้น เปาบุ้นจิ้นครุ่นคิดอยู่นานจึงกล่าวสรุปขึ้นว่า “ภาพนี้คงไม่เก็บ
รักษาไว้เพื่อเป็นที่ระลึกเป็นแน่?” เปาบุ้นจิ้นจึงฉีกภาพนั้นเสีย ปรากฏว่า
พบกระดาษแผ่นหนึ่งซ่อนอยู่ในภาพ มีความว่า ‘ภรรยาเก่าของข้ามีบุตรชาย
ชื่อช่านจี้ เป็นคนโลภมากในทรัพย์สิน และภรรยาน้อยแซ่เหมยก็ให้กำเนิด
บุตรชายเช่นกัน ชื่อว่าช่านซู บัดนี้ช่านซูมีอายุได้ขวบปีเดียว เกรงว่าช่านจี้จะ
ไม่ยอมแบ่งบ้านและทรัพย์สินให้แก่น้องชาย และยังมีใจคิดร้ายกับน้องชายตน
ในพินัยกรรมได้ระบุว่าได้มอบบ้านหลังใหญ่สองหลังให้แก่ช่านจี้ และมอบบ้าน
หลังเล็กที่อยู่ทางขวาให้แก่ช่านซู และจากชื่อกกลางบ้านไปทางซ้ายนั้นเป็นที่
นาห้าไร่เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วจะได้เงินถึงห้าพันตำลึง และทางด้านขวาอีกหกไร่
เมื่อเก็บเกี่ยวจะได้เงินถึงห้าพันตำลึงและทองอีกหนึ่งพันตำลึงเช่นกัน โดยเงิน
ที่ได้นี้จะ เป็นของช่านซู เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพทำไร่นาต่อไป และ
สุดท้ายได้กำชับให้ช่านซูมอบทองหนึ่งพันตำลึงให้แก่ขุนนางที่มีใจบริสุทธิ์
ยุติธรรมและสามารถทายปริศนารูปภาพได้สำเร็จเป็นการตอบแทน’

เมื่อเปาบุ้นจิ้นอ่านเนื้อความในรูปภาพปริศนาแล้วจึงสั่งให้เรียกตัวสะไก
เหมยเข้าพบ แล้วแจ้งว่า “คดีร้องเรียนเรื่องแบ่งมรดกนี้ ต้องไปสอบสวนกัน
ที่บ้านของท่านแล้วละ” ครั้นแล้วก็แจ้งจดหมายไปถึงช่านจี้ แล้วขึ้นเกี้ยวออก

เดินทาง เมื่อถึงประตูหน้าแล้วก็ออกตัวว่าคุ้นเคยกับข้าหลวงหนึ่เป็นอย่างดี ครั้นแล้วก็เปิดการไต่สวนคดี เปาบุ้นจิ้นลากเก้าอี้เข้ามานั่งแล้วก็มัตว์ประธานมือการวะ แล้วกล่าวขึ้นว่า “บัดนี้ฮูหยินไปร้องเรียนกับข้าเรื่องการแบ่งบ้าน ท่านจะให้ข้าจัดการกับเรื่องนี้อย่างไร?” จากนั้นก็ตอบกับตนเองว่า “แต่ไหนแต่ไรมาบุตรชายคนโตของท่านเป็นคนโลภมาก เกรงว่าจะคิดร้ายกับน้องชายตัว จึงมอบบ้านให้แก่เขาก่อน” แล้วถามขึ้นต่อทันทีว่า “แล้วบุตรชายคนรองได้ส่วนไหนล่ะท่าน?” เปาบุ้นจิ้นตอบเองว่า “บ้านเก่าเล็ก ๆ หลังหนึ่งทางด้านขวา” เปาบุ้นจิ้นจึงถามขึ้นอีกว่า “แล้วเรื่องทรัพย์สินจะจัดการอย่างไรดี?” แล้วพูดสรุปขึ้นว่า “เงินเหล่านี้มอบให้แก่บุตรชายคนรอง” จากนั้นทั้งคู่ก็กล่าวคำล่ำลาแก่กันและเปาบุ้นจิ้นก็พูดขึ้นว่า “มิได้ต้องการเช่นนั้นเลย นักศึกษาย่อมรู้วิธีที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยตัวของเขาเอง” จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็ลุกขึ้นยืนมองไปรอบ ๆ แล้วสร้างทำเป็นตกใจและพูดขึ้นว่า “ผู้อาวุโสหนึ่มาพูดคุยกับข้าเรื่องการแบ่งมรดก แต่ชั่วพริบตาเดียวก็หายตัวไปเสียแล้ว ท่านคือวิญญาณหรือนี้?” ช่านจี้ ช่านชู รวมทั้งเหล่าบริวารต่างตกใจคิดว่าเปาบุ้นจิ้นได้พบกับข้าหลวงนี้จริง เปาบุ้นจิ้นเดินไปทางขวาเพื่อสำรวจบ้านของช่านชู แล้วนั่งลงบริเวณกลางบ้านพร้อมทั้งกล่าวกับช่านจี้ว่า “บิดาของท่านเป็นดวงวิญญาณบรรพบุรุษมาปรากฏตัวเล่าเรื่องทั้งหมดภายในบ้านของท่านให้ข้ารับรู้ และกำชับข้าให้ท่านมอบบ้านหลังเล็กนี้แก่น้องชายท่าน ท่านคิดเห็นเป็นเช่นไร?” ช่านจี้ตอบว่า “แล้วแต่ท่านจะเห็นสมควรเถิด” เปาบุ้นจิ้นจึงพูดขึ้นอีกว่า “ทุกสิ่งที่อยู่ภายในบ้านหลังนี้ก็เป็นของน้องชายท่าน ส่วนที่นารอบนอกนั้นก็เป็นที่ของท่านตามเดิม ช่านจี้จึงกล่าวขึ้นว่า “ทรัพย์สินภายในบ้านนี้มีเพียงเล็กน้อย ข้ายินดีมอบที่นาทั้งหมดให้แก่น้องชายด้วย”

“ท่านผู้อาวุโสนี้ยังบอกกับข้าอีกว่า ‘ทางฝั่งซ้ายของบ้านหลังนี้นั้นฝังเงินไว้ห้าพันตำลึง ในที่นาห้าไร่ มอบแก่ช่านชู’” ช่านจี้ไม่เชื่อคำกล่าวของเปาบุ้นจิ้นจึงแย้งขึ้นว่า “ตั้งแต่เหนือจรดใต้ฉันคิดเป็นเงินหลายตำลึงอยู่ บิดาข้าต้องการมอบให้แก่น้อง แต่ข้ายังไม่คิดที่จะแบ่งอย่างเด็ดขาด” เปาบุ้นจิ้นจึง

ทักท้วงขึ้นว่า “บิดาของท่านไม่ยินยอมให้ท่านเป็นผู้แบ่งมัน” แล้วสั่งให้ชานจี้ ชานชู และเหมยเขียนชุนไปชุดผลผลิตขึ้นมา โดยหนึ่งโร่นั้นมีค่าเท่ากับหนึ่ง พันตำลึง ชานจี้จึงคิดว่าเป็นดวงวิญญานของบิดามาร้องเรียนจริง แล้ว เปาบุ้นจิ้นก็กล่าวขึ้นอีกว่า “ทางด้านซ้ายยังมีเงินอีกห้าพันตำลึง และทองคำ หนึ่งพันตำลึง ที่ผู้อาวุโสนี้มอบให้ข้าเพื่อขอใบที่ช่วยสะสางคดี แต่ข้าไม่สามารถรับไว้ได้ จึงตัดสินใจมอบให้แก่ฮุยหนิงเหมยเก็บไว้ใช้จ่ายยามแก่เฒ่า” เมื่อชานชูและเขียนชุนสองแม่ลูกได้ยินความประสงค์ของเปาบุ้นจิ้นดังนั้นก็รู้สึกตื้นตันใจจนแทบระงับไว้ไม่อยู่แล้ว รีบก้มกราบขอบคุณเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวขึ้นว่า “ไยต้องมาขอบคุณข้า ข้ารู้เรื่องราวได้เพราะใคร? ก็มีเพียงดวงวิญญานของพ่อเจ้าที่มาร้องเรียนกับข้า ทำให้ข้าหวาดผวาไปหมด” จากนั้นก็พากันไปชุดทองทางด้านขวาของบ้าน ก็พบทองจำนวนหนึ่งเหมือน ดังที่พูดไว้ไม่มีผิด จึงไม่มีใครกล้าทักท้วงคำตัดสินของเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึง มอบหลักฐานการตัดสินคดีให้แก่ชานชูถือไว้ และถือว่าเปาบุ้นจิ้นเป็นผู้มีใจ บริสุทธิ์ยุติธรรมโดยแท้จริง

คดีไม้กวาดทำเหตุ

อร่ามศรี วีรปริดากุล แปล

มีเรื่องเล่าว่า ที่แคว้นเหอหนานเต็ง อำเภอสือจ้าง มีราษฎรคนหนึ่งแซ่หวง ชื่อว่าชื่อหลาง แต่งงานกับหญิงชื่อหลี่ซิวเจีย เป็นคนอิจฉาริชยา และชอบหวาดระแวงผู้อื่นอยู่เสมอ ชื่อหลางมีน้องชายคนหนึ่งชื่อว่า ชื่อเหม่ย แต่งงานกับหญิงชื่อจางเยอิง นางมีอุปนิสัยอ่อนโยน รู้สิ่งใดดีสิ่งใดชั่ว ภรรยาของชายสองพี่น้องมีหน้าที่ในการทำความสะอาดบ้าน โดยผลัดเวรกันทำ ผู้ทำหน้าที่เสร็จก็จะมอบไม้กวาดให้ผู้ทำหน้าที่คนต่อไป

วันหนึ่งหวงชื่อเหม่ยต้องเดินทางไปเก็บหน่อไม้บนเขาเป็นเวลาหลายวัน ฮุยอินหลี่ก็ออกไปกินเหล้าที่บ้านน้องสะไภ้ จึงเหลือเพียงชื่อหลางและน้องสะไภ้อยู่ตามลำพังในบ้าน ในวันนั้นเป็นเวรทำความสะอาดของฮุยอินจาง เมื่อทำเสร็จก็นำไม้กวาดไปไว้ในห้องของพี่สะไภ้ โดยคิดว่าวันพรุ่งนี้จะได้ไม่ต้องเอาไปให้ ในตอนนั้นชื่อหลางก็ออกจากบ้านไปพอดี จึงไม่รู้สาเหตุที่ฮุยอินจางนำไม้กวาดไปไว้ในห้อง พอตกเย็นฮุยอินหลี่กลับมาพบว่าไม้กวาดอยู่ที่ห้องนอนของตน จึงคิดในใจว่า ‘วันนี้้องสะไภ้ทำความสะอาดบ้าน ไม้กวาดก็ควรอยู่ที่ห้องของนาง ทำไมจึงมาอยู่ที่ห้องของเราได้? หรือว่าสามีของเราถือโอกาสฉุนนางมาทำมิดีมิร้ายในห้องของเรา แล้วลืมนำไม้กวาดออกไป’

เย็นวันนั้นจึงมาถามสามีของตนว่า “วันนี้ท่านทำเรื่องเลวทรามอะไรบอกข้ามานะ?” สามีตอบว่า “ข้ามิได้ทำเรื่องเลวทรามอะไรทั้งนั้น” ฮุยอินหลี่จึงแย้งขึ้นว่า “ท่านคบชู้กับภรรยาน้องชาย อย่ามาปิดบังข้าเลย!” ชื่อหลางจึงเถียงขึ้น

ว่า “เจ้าอย่ามาพูดชี้ชี้ฉันนะ วันนี้เจ้าเต็มเหล้ามาพูดจาเลอะเทอะแล้ว” ฮุหยินหลี่จึงโต้เถียงกลับไปว่า “ข้าไม่ได้เมาเหล้า ท่านต่างหากที่เมาเสน่ห์น้องสะใภ้จนเกิดเรื่องบาดสีขึ้น ตาเต๋อหน้าด้านพຽ່ງนี้ข้าจะขอหย่าขาดจากเจ้า จะได้ไม่สร้างเรื่องกลุ้มใจให้ข้าอีก” ชื่อหลางซึ่งไม่รู้เรื่องราวจึงตำรยาขึ้นว่า “เจ้าคนต่ำทรามพูดอะไรไม่รู้จักคิด! เจ้ามีหลักฐานอะไรมากล่าวหาข้า หากเจ้ารู้เรื่องขึ้นใส่ร้ายข้าละก็ ข้าจะตีเมียเลย ๑ อย่างเจ้าให้ตายไปเลย” ฮุหยินหลี่ได้ตอบกลับอย่างไม่ลดละว่า “ท่านทำเรื่องต่ำช้าแล้วยังมาตบตีข้าว่าข้าอีก ข้ามีหลักฐานยืนยันได้ วันนี้น้องสะใภ้ท่านทำความสะอาดบ้าน ไม่กวาดก็ควรอยู่ที่ห้องของนาง แล้วทำไมมาอยู่ที่ห้องของเราล่ะ? นี่ไม่ใช่ท่านถือโอกาสลากนางเข้ามาทำบาดสีในห้องข้าหรือ?” ชื่อหลางจึงชี้แจงขึ้นว่า “นางเอาไม้กวาดมาไว้ที่ห้องของเราตอนที่ข้าไม่อยู่บ้าน แล้วข้าก็ไม่ว่านางเอาเข้ามาตั้งแต่เมื่อไหร่? เรื่องแค่นี้เองหรือที่ทำให้เจ้ามากล่าวหาข้า? เจ้าไม่น่ากล่าวคำให้ร้ายคนเช่นนี้เลย หากคนอื่นได้ยินเข้าจะพากันหัวเราะเยาะเราได้” ฮุหยินหลี่เห็นสามีไม่ยอมอ่อนลงจึงยิ่งคิดไปว่าเป็นเรื่องจริง นางจึงยิ่งตวาดสามีอย่างรุนแรงขึ้น ชื่อหลางยิ่งระงับสติไว้ไม่อยู่จึงฉุดกระชากลากถูตบตีนางอย่างไม่เลียง ฮุหยินหลี่ก็ยิ่งเกรี้ยวกราดไปถึงน้องสะใภ้ ฮุหยินจางได้ยินพี่สะใภ้เอะอะโวยวายทั้งคืนจึงเข้าไปแอบฟังจึงรู้ว่าทั้งคู่กำลังทะเลาะกันเรื่องตนและพี่เขยแอบคบชู้ นางจึงอยากเข้าไปชี้แจงถึงเรื่องที่เกิดขึ้น แต่ทั้งสองฝ่ายก็กำลังทะเลาะกันอย่างรุนแรง หากเข้าไปจะเป็นการยั่วยุทั้งคู่ให้ยิ่งตบตีกันหนักเข้า นางจึงหวนกลับเข้าห้อง ครุ่นคิดอยู่ตามลำพังว่า ‘หากตัวข้าเข้าไปในห้องเพื่อชี้แจงแล้วข้าไม่กล้าโต้เถียงด้วย นางก็จะเข้าใจว่าข้ากับพี่เขยคบชู้กันเป็นความจริง’ สักครู่นางก็คิดจะเข้าไปชี้แจงอีก แต่นางรู้ว่าพี่สะใภ้เป็นคนชี้หวาดระแวง หากพูดอะไรไปเกรงนางจะยิ่งโมโห และอาจถูกนางตำกลับมาอย่างเสีย ๑ หาย ๑ ข้าผิดเองไม่น่าเอาไม้กวาดไปไว้ในห้องนางเลย ชื่อของข้าก็แปดเปื้อนไปด้วยข้อกล่าวหาที่ยากจะล้างมลทินได้หมดสิ้น การตายเท่านั้นจึงเป็นเครื่องยืนยันความบริสุทธิ์

เวลาอาหารเช้าในวันรุ่งขึ้น ฮุหยินจางยังไม่ลุกขึ้นจึงเปิดประตูเข้าไปพบว่านางผูกคอตายเสียแล้ว ชื่อหลางคิดหาสาเหตุไม่ได้ ฮุหยินหลี่จึงกล่าวขึ้นว่า “ในเมื่อไม่ได้ทำผิดแล้วทำไมต้องฆ่าตัวตาย เพราะกลัวอัปอายด้วยละ?” ชื่อหลางเถียงไม่ออกได้แต่วิ่งขึ้นไปบนเขาเพื่อบอกข่าวแก่น้องชาย ชื่อเหม่ยจึงรีบกลับมาถามถึงการตายของภรรยา พี่สะใภ้ตอบว่า “เมื่อคืนนี้ก็ไม่มีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้นางต้องผูกคอตาย” ชื่อเหม่ยไม่เชื่อคำพูดของนางจึงไปฟ้องร้องที่อำเภอว่า ภรรยาตนผูกคอตายด้วยสาเหตุคลุมเครือ ทางการจึงจับตัวชื่อหลางมาไต่สวนว่า “ฮุหยินจางผูกคอตายด้วยสาเหตุใด?” ชื่อหลางให้การว่า “น้องสะใภ้ล้มป่วย ทำให้กลัดกลุ้มใจที่อาการไม่ทุเลาเสียที จึงคิดทำลายตนเองโดยการผูกคอตาย” ชื่อเหม่ยจึงแย้งขึ้นว่า “แต่ไหนแต่ไรมาภรรยาของข้าน้อยไม่เคยเจ็บไข้หรือถ้าหากเจ็บป่วยจริง ทำไมไม่เรียกหมอมารักษา? เหตุผลนี้ฟังไม่ขึ้นครับท่าน” ฮุหยินหลี่จึงให้การสนับสนุนขึ้นบ้างว่า “น้องสะใภ้อุปนิสัยหุนหันพลันแล่น สามีไม่อยู่บ้านก็ไม่ยอมให้ไปตามหมอดิฉันแต่อยากฆ่าตัวตาย” ชื่อเหม่ยจึงแย้งขึ้นว่า “ภรรยาของข้าน้อยมีอุปนิสัยเยือกเย็น สุขุม และมีเหตุผล ข้าน้อยไม่เชื่อ” นายอำเภอจึงสั่งเจ้าหน้าที่นำตัวชื่อหลางและฮุหยินหลี่ไปทรมานร่างกาย ชื่อหลางนั้นไม่ยอมรับสารภาพ แต่ฮุหยินหลี่นั้นทนรับโทษไม่ไหวจึงยอมรับสารภาพเรื่องไม้กวาดว่า สาเหตุมาจากสามีตนจุดน้องสะใภ้เข้าไปในห้อง ข้ารู้เรื่องเข้าจึงทะเลาะตบตีกันอย่างรุนแรง และในคืนนั้นนางก็ผูกคอตายโดยไม่รู้สาเหตุ” ชื่อหลางจึงกล่าวขึ้นว่า “สาเหตุที่แท้จริงเป็นเช่นนั้นเอง” นายอำเภอจึงตวาดขึ้นว่า “หากไม่มีเรื่องคบชู้เกิดขึ้น นางก็คงไม่คิดผูกคอตาย เจ้าลอหลอกน้องสะใภ้เพื่อทำการขึ้นใจ ชื่อหลางโทษของเจ้าสมควรตาย” ชื่อหลางจึงถูกบีบบังคับให้ยอมรับผิด

บังเอิญเปาบุ้นจิ้นเดินตรวจราชการมาถึงก็ได้ยินข่าวคดีดังกล่าว จึงตรวจสอบเอกสารจากการให้การยอมรับสารภาพว่า ชื่อหลางล่อหลอกน้องสะใภ้เพื่อทำการขึ้นใจ หวังชื่อหลางจึงฟ้องร้องขึ้นว่า “มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาบนโลกนี้ แม้แต่เหล่าขุนนางที่มีบรรดาศักดิ์สูงส่งก็ต้องตายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อ

เป็นเช่นนี้แล้วไยต้องคิดเสียดายชีวิต? แต่ข้าน้อยต้องถูกตัดสินประหารชีวิต
อย่างไรความยุติธรรมแม้ตายไปแล้ววิญญาณก็มีอาจอยู่เป็นสุขได้” เปาบุ้นจิ้น
จึงถามขึ้นว่า “เจ้าให้การยอมรับสารภาพแล้ว ไยวันนี้จึงแสดงความคับแค้น
ใจว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม?” ชื่อหลางตอบว่า “ข้าน้อยนั้นไม่เคยประพฤติ
ผิดกับน้องสะใภ้เลย หากท่านผ่าหัวใจของข้าออกมา ท่านจะพบแต่ความ
บริสุทธิ์ของข้า ขอกล่าวหาที่ข้าได้รับทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง น้องสะใภ้
ต้องมีมลทิน น้องชายต้องหวาดระแวงพี่ชาย และยังต้องระแวงว่าภรรยาของ
ตนจะคิดไม่ซื่อ ความผิดจากการถูกกลั่นแกล้งเช่นนี้จะไม่ให้ข้าน้อยคับแค้นใจ
ได้อย่างไร?” เปาบุ้นจิ้นจึงนำเอกสารจากคำให้การทั้งหมดมาอ่านอีกครั้ง แล้ว
ถามฮุยหนี่ว่า “ไม่ว่าที่เจ้านำมาเป็นหลักฐานว่าสามีเจ้าคบชู้นั้น เจ้าเป็น
คนกล่าวขึ้นทั้งหมดใช่ไหม ถ้าเช่นนั้นขอถามเจ้าอีกว่า ในวันเกิดเหตุน้องสะใภ้
เจ้าทำความสะอาดบ้านเรียบร้อยแล้วใช่ไหม?” ฮุยหนี่ตอบว่า “ทั้งหน้าบ้าน
และหลังบ้านกวาดเสร็จเรียบร้อยแล้ว” เปาบุ้นจิ้นถามขึ้นอีกว่า “ที่โกยขยะก็
วางอยู่ที่ห้องของเจ้าแล้วเศษขยะยังมีอยู่หรือไม่?” ฮุยหนี่ตอบว่า “ที่โกย
ขยะสะอาดสะอาดไม่มีเศษขยะเหลืออยู่เลย” เปาบุ้นจิ้นจึงสรุปความว่า “ในเมื่อ
ทำความสะอาดหมดแล้ว ขยะก็เททิ้งหมดแล้ว แสดงว่านางต้องเป็นคนนำไม้
กวาดไปไว้ในห้องของเจ้า เพื่อพรางนี้เจ้าจะได้ไม่ต้องไปเอาเอง หาใช่ชื่อหลาง
ฉุดนางเข้าไปขึ้นใจในห้อง เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นแล้วนางจึงคิดว่า ตนเองไม่
ควรนำไม้กวาดไปไว้ในห้องพี่สะใภ้ จะออกมาชี้แจงเพื่อคลายข้อกล่าวหาที่
เถียงไม่ขึ้น ตนเองก็มีมลทินเสียแล้ว เกรงว่าตนเองจะต้องอับอายขายหน้าจึง
ตัดสินใจเลือกทางตายเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ และเพื่อไม่ต้องอับอายว่าถูก
กล่าวหาว่าคบชู้ ฮุยหนี่ให้ร้ายสามีในความผิดที่ไม่สามารถจะอภัยได้
มิหนำซ้ำยังใส่ร้ายน้องสะใภ้ให้ได้รับความอับยศในความผิดที่ยากที่จะแก้ตัวได้
จึงทำให้น้องเขยต้องระแวงในความไม่ซื่อตรงของภรรยา ความผิดทั้งหมดล้วน
มาจากนิสัยพาลอย่างร้ายกาจของเจ้า ทำให้ผู้ไม่มีความผิดเกือบต้องรับโทษ
ประหารชีวิต และสร้างความกดดันให้น้องสะใภ้จนต้องผูกคอตาย ชื่อหลางจึง

พันความผิด" ชื่อเหม่ยกัมหัวค่านับเปาบุ้นจิ้นแล้วกล่าวว่า "โดยปกติแล้วพี่ชายของข้าน้อยเป็นคนสมณะ พี่สะใภ้ต่างหากที่เป็นคนอิจฉาริษยา ทำให้เกิดเรื่องน่าอัปอายเช่นนี้ขึ้น การฟ้องร้องของข้าน้อยในวันก่อนนั้นเพียงสงสัยว่าภรรยา และพี่สะใภ้ทะเลาะกันจนทำให้ภรรยาข้าเจ็บช้ำน้ำใจจนต้องฆ่าตัวตายแล้วโยนความผิดไปให้พี่ชายฐานคบชู้ ซึ่งเรื่องนี้ทำให้ข้าน้อยรู้สึกสับสน ไม่รู้จะแก้ไขด้วยวิธีใด วันนี้ท่านเปาช่วยคลายคดีให้กระจ่างขึ้นมา ท่านช่างเป็นที่พึ่งของคนทั้งแผ่นดินโดยแท้จริง บุญคุณของท่านครั้งนี้ หนึ่ง ท่านสามารถช่วยไขข้อข้องใจให้แก่ข้าน้อย สอง ท่านสามารถล้างความอับยศให้แก่พี่ชายข้า สาม ท่านช่วยล้างมลทินให้แก่ภรรยาของข้า สี่ ช่วยเปิดโปงความผิดของพี่สะใภ้ ทั้งหมดนี้ล้วนได้ท่านเป็นผู้คลี่คลายคดี" ฮูหยินหลี่จึงรีบแก้ตัวขึ้นว่า "ในวันนั้นสามีของข้าไม่ได้กล่าวเช่นนั้น จึงทำให้ข้าน้อยสงสัยว่ามีการคบชู้กันจริง หากก่อนหน้านี้เขาชี้แจงให้ข้าทราบก่อน ข้าก็คงไม่เข้าใจผิดจนเกิดเรื่องราวเช่นนี้ ท่านเปาให้อภัยโทษแก่สามีข้าแล้วได้โปรดให้อภัยแก่ตัวข้าด้วยเถิด" ชื่อเหม่ยกัมจึงกล่าวขึ้นว่า "คนตายไม่อาจฟื้นกลับคืนได้ ภรรยาที่ตายไปก็พ้นมลทินแล้ว ถึงบัดนี้แล้วต้องชดใช้ด้วยชีวิตของนางจะมีประโยชน์อันใดเล่า?" เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวขึ้นว่า "ตามกฎหมายควรลงโทษถึงชีวิต แล้วจะให้ข้าปล่อยนางไปได้อย่างไรเล่า? ข้าต้องทำไปตามกฎหมายเพื่อเป็นสิ่งเตือนใจให้แก่หญิงที่มีอุปนิสัยชั่วช้าดวงระแวงต่อไป"

คดีศัลยาจาริกหลวง

อร่ามศรี วีรปรีดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

มีเรื่องเล่าว่า ที่อำเภอเหญินเหอ มณฑลเจ้อเจียงหังโจว มีชายผู้หนึ่งแซ่ ไฉ ชื่อเล้ง ไม่ตั้งใจศึกษาหาความรู้ เพราะถือว่าฐานะร่ำรวย บิดามารดาจึงจัดการให้แต่งงานกับบุตรสาวบ้านตระกูลเหลียง ซึ่งนางก็ดูแลเอาใจใส่พ่อแม่สามีเป็นอย่างดี ไฉเล้งนั้นมีน้องชายอีกคนหนึ่ง ชื่อว่าไฉจู เมื่ออายุครบสิบหกปี ก็จัดการให้แต่งงานหมดห่วงไป

วันหนึ่งพ่อแม่เรียกไฉเล้งเข้าไปพบเพื่ออบรมสั่งสอนว่า “ครอบครัวของเรานั้นฐานะดีไม่เคยเดือดร้อนสิ่งใดก็จริง แต่ทว่ากว่าจะสร้างฐานะได้เท่านี้ก็ลำบากยากกับลอยขึ้นสู่ท้องฟ้า รังแต่จะโดนความร้อนแรงของแสงอาทิตย์แผดเผา คำพูดของคนรอบข้างทำให้พ่อแม่ต้องปวดร้าวไม่อาจสงบใจได้ แม้ว่าทุกวันนี้เจ้าเป็นทายาทของเสนาบดี แต่ทว่าเอาแต่แต่งตัวโก้หรู เสพแต่อาหารชั้นเยี่ยม เป็นแต่ประจบสอพลอ หยิ่งผยองโอ้อวด เทียวเล่นเตร็ดเตร่ ช่องสุมพรรคพวก ทรัพย์สินมากมายก็ผลาญจนหมดสิ้น ไม่รู้จักรักษาเกียรติยศชื่อเสียงที่บรรพบุรุษสั่งสมมาด้วยความยากลำบาก โชคลาภมันไม่มาหาเจ้าง่าย ๆ หรอกนะ บัดนี้พ่อต้องการให้เจ้าดูแลรักษาตระกูลของเราต่อไป เจ้าจงออกจากบ้านไปทำการค้า เก็บเกี่ยวความรู้และสั่งสมประสบการณ์ ไม่รู้ว่าเจ้ามีความเห็นประการใด?” ไฉเล้งตอบว่า “ลูกได้รับการอบรมสั่งสอนจากท่าน นับว่าเป็นความกรุณาอย่างยิ่ง ลูกมิกล้าฝ่าฝืน อยากทราบเพียงว่าท่านพ่อจะให้ลูกเดินทางไปไหน?” บิดากล่าวว่า “พ่อได้ยินมาว่าไปขายผ้าที่เมืองไคฟงนั้น

เป็นการดีที่สุด แต่เจ้าจงนำเงินไปซื้อผ้าที่เมืองหังโจวก่อน แล้วค่อยเดินทางไปเมืองไคฟง ประมาณปีเศษค่อยกลับมา” ไฉเส็งรับคำสั่งของบิดา ครั้นแล้วก็นำเงินไปซื้อผ้าสามหาบ แล้วกลับมาล่ำลาบิดามารดา ภรรยา พี่น้อง ออกเดินทางสู่เมืองไคฟง ตกค่ำก็พักผ่อนเอาแรง รุ่งเช้าก็รีบออกเดินทาง เพียงไม่กี่วันก็ถึงเมืองไคฟง ปักหลักค้าขายอยู่ที่ประตูเมืองด้านตะวันออกซึ่งเป็นร้านของอุจื้อเฉิน ผ่านไปไม่ถึงสามวันก็เกิดความเบื่อหน่าย จึงสั่งให้เด็กไปซื้อเหล้ามาดื่มเพื่อระบายความกลัดกลุ้ม ดื่มไปเพียงสองสามจอกก็เมามายหมดสติ ไม่ทันระวังว่าพวย่อคู้ ซึ่งอยู่ในละแวกบ้านของอุจื้อเฉินนั้นจะมาลอบขโมยผ้าไปทั้งสามหาบในเวลายามสาม

เช้าวันรุ่งขึ้นไฉเส็งสร้างเมาแล้วรู้ว่าผ้าถูกขโมยไป ก็ตกใจจนหน้าซีดเผือด ร้องโวยวายต่ออุจื้อเฉินว่า “ท่านเป็นเจ้าของถิ่นที่หูดากว่างขวาง ส่วนข้าเป็นเพียงพ่อค้าต่างถิ่นหัวเดียวกระเทียมลีบ เมื่ออยู่บ้านก็มีพ่อแม่เป็นที่พึ่ง อยู่ต่างถิ่นก็ต้องพึ่งพาท่าน ในคืนก่อนท่านเห็นข้าเมามายไม่ได้สติเลยคิดร้ายสมคบกันมาขโมยผ้าของข้า หากวันนี้ท่านไม่นำผ้ามาคืนละก็ ข้าจะไปฟ้องร้อง” อุจื้อเฉินจึงแย้งขึ้นว่า “ข้าเป็นเจ้าของร้าน อาศัยลูกค้าเช่นท่านในการหาเลี้ยงชีพ เหตุใดข้าต้องคิดร้ายสมคบกับโจรขโมยสินค้าของท่านเล่า?” ไฉเส็งไม่ยอมฟังเหตุผลไปฟ้องร้องต่อเปาบุ้นจิ้นในทันที เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “จับโจรต้องมีหลักฐาน ถึงจะสามารถตัดสินได้ แต่ท่านไม่มีหลักฐานใดเลย จะตัดสินได้อย่างไรกัน” ไฉเส็งร้องขออย่างน่าเวทนาหลายครั้งหลายครา เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้นำตัวอุจื้อเฉินมาไต่สวน แต่อุจื้อเฉินก็ให้การเช่นเดิม เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้คุมตัวไฉเส็งและอุจื้อเฉินไว้ก่อน

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปที่ศาลเจ้า บริเวณกำแพงเมือง เพื่อจู่ดรูปอันวอนเทพเจ้าให้สามารถตัดสินคดีได้ในเร็ววัน

กล่าวถึงฝ่ายหวัชโมยพวย่อคู้ เมื่อขโมยผ้าไปแล้วก็นำไปซ่อนไว้ในหมู่บ้านร้าง จัดการเปลี่ยนเลขหัวท้ายของผ้า อีกทั้งเปลี่ยนตราพิมพ์เป็นของตนเอง เพื่อยากแก่การตรวจสอบ หลังจากนั้นนำผ้าไปขายในเมืองซึ่งสินค้าส่วนใหญ่

นั้นตกอยู่ในมือของหว่างเฉิง พ่อค้าต่างถิ่นชาวฮุยโจว พู่อู่คู้ได้เงินตอบแทนถึงแปดสิบตำลึง โดยที่ไม่มีผู้ใดสงสัยเขาเลย

เปาบุ้นจิ้นไปที่ศาลเจ้าเพื่ออ้อนวอนสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นเวลาสามวันติดต่อกัน แต่ก็ไม่มีอะไรคืบหน้า ในขณะที่ไม่รู้ว่าจะจัดการอย่างไรดีนั้น พลันเปาบุ้นจิ้นก็คิดแผนการขึ้นได้หนึ่งวิธี โดยสั่งให้จางหลง เจ้าหู ยกศิลาจารึกที่ประตูศาลมาไว้ที่ประตูชั้นที่สอง แล้วสั่งศิลาจารึกให้นำผ้ามาคั้นแก้ไฉเส็ง เมื่อชาวบ้านได้ยินเข้าต่างก็มาเฝ้าดูการตัดสินคดี เมื่อเปาบุ้นจิ้นเห็นชาวบ้านมาเฝ้าดูจำนวนมากก็ตะโกนด้วยเสียงอันดังว่า “เจ้าศิลาจารึกนี้ช่างต่ำช้านัก!” แล้วให้เจ้าหน้าที่โบยศิลาจารึกยี่สิบไม้ เมื่อเปาบุ้นจิ้นสั่งโบยเสร็จก็จบการพิจารณาคดี

เมื่อเวลาผ่านไปก็นำศิลาจารึกมาโบยอีก เป็นเช่นนี้อยู่หลายครั้งหลายครา แล้วสั่งให้ยกศิลาจารึกขึ้นเป็นการลงโทษ ในขณะที่นั้นผู้ที่มาเฝ้าดูมีจำนวนมากขึ้นมากขึ้น ท่านเปาจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่ปิดประตูศาลทันที และจับผู้ที่มาเฝ้าดูแถวหน้าออกมาสี่คน ซึ่งเป็นเพียงผู้มาเฝ้าดูเหตุการณ์เท่านั้น เปาบุ้นจิ้นกล่าวอย่างโกรธเคืองว่า “ข้ากำลังดำเนินคดี ไม่อนุญาตให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องมาปะปนด้วย พวกเจ้าถือตัวอย่างไรชัดขึ้นวินัย เข้ามาในศาลโดยพลการ พวกเจ้าหนีความผิดไม่พ้นแน่ วันนี้พวกเจ้าสี่คนมารายงานข้อแฉพร้อมกับเสียค่าปรับ ผู้ที่ขายข้าวสารก็ปรับข้าวสาร หากขายเนื้อก็ปรับเนื้อ หากขายผ้าก็ปรับผ้า แล้วแต่ใครขายสิ่งใดก็จ่ายค่าปรับเป็นสิ่งนั้น เมื่อจัดการเสร็จก็ให้นำมาชั่งรวมกัน” จำเลยทั้งหมดน้อมรับคำสั่ง ครู่ต่อมาก็นำของปรับมาส่งมอบ ซึ่งในจำนวนนั้นมีผ้าอยู่หนึ่งหาบ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งว่า “ผ้าหาบนี้ไว้ที่นี้ก่อน พรุ่งนี้เจ้าค่อยมารับคืนไป ส่วนข้าวสารและเนื้อนั้นคืนให้แก่เจ้าของไป แต่ยังไม่อนุญาตให้พ้นผิด” ทั้งสี่คนรับคำสั่งแล้วก็แยกย้ายไป

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปพาตัวไฉเส็งและอู่จื่อเงินมาพบ เปาบุ้นจิ้นเกรงว่าไฉเส็งจะแอบอ้างว่าเป็นผ้าของตน จึงนำผ้าเนื้อดีของตนเองมาทดสอบอีกสองพับ แล้วแสวงถามไฉเส็งว่า “ผ้าเหล่านี้เป็นของเจ้าใช่หรือไม่?” ไฉเส็งตรวจอย่างพิถีพิถะแล้วตอบว่า “ไม่ใช่ครับท่าน ข้าน้อยมิกล้ารับ

ส่งเดช” เปาบุ้นจิ้นเห็นถึงความซื่อสัตย์ของไฉเส้ง จึงนำผ้าในหนึ่งหาบนั้นออกมาสองพับ แล้วสั่งให้ไฉเส้งดูใหม่อีกครั้ง เมื่อไฉเส้งเห็นผ้าแล้วก็โค้งคำนับกล่าวแก่เปาบุ้นจิ้นว่า “เป็นผ้าของข้าน้อยจริง ๆ ไม่ทราบที่ท่านเปาได้มันมาจากที่ไหน?” เปาบุ้นจิ้นชักต่อว่า “ตัวพิมพ์หัวท้ายของผ้าแตกต่างกัน ไยเจ้าจึงคิดว่ามันเป็นของเจ้า?” ไฉเส้งตอบว่า “แม้ว่าตัวพิมพ์หัวท้ายของผ้าจะถูกสับเปลี่ยนไป แต่ความยาวส่วนกลางของผ้านั้นข้าน้อยพิสูจน์ได้ หากท่านเปาไม่เชื่อ ข้าน้อยจะวัดให้ท่านดูเป็นการพิสูจน์ หากไม่ตรงกับคำให้การ ข้าน้อยยินดีรับโทษ” เปาบุ้นจิ้นรู้ว่าไฉเส้งไม่คิดแอบอ้างเป็นแน่ จึงสั่งเจ้าหน้าที่นำตัวจำเลยทั้งสี่คนมาเข้าพบ สอบสวนได้ความว่า เจ้าของผ้าชื่อหวางเฉิง เป็นชาวเมืองฮุยโจว และชี้ตัวฟู่ยื่อคู่ว่าเป็นผู้ขายผ้าให้กับตน แต่ฟู่ยื่อคู่ให้การปฏิเสธ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งโบยจนเนื้อหนังแตก ฟู่ยื่อคู่ทนความเจ็บปวดไม่ไหวจึงสารภาพว่า ตนได้ขโมยผ้าไปสามหาบจริง นำไปขายแล้วหนึ่งหาบ ส่วนอีกสองหาบที่เหลือซ่อนไว้ในที่เปลี่ยวของหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เปาบุ้นจิ้นจึงออกหมายศาลไปค้นหาผ้าที่เหลือ พบของกลางอยู่ครบถ้วน ฟู่ยื่อคู่โจรกรรมซ้ำของ ให้ร้ายผู้คน ถูกเนรเทศไปอยู่ชายแดน ผู้ร้ายจึงถูกกำจัดออกจากแผ่นดิน

คติศพนับจันหัน

กนกพร นุ่มทอง แปล

กล่าวกันว่ากิจต่าง ๆ ในโลกนี้ล้วนอิงกับเรื่องเส้นสาย ภาษาแคว้นเยวียว่าการรู้จักให้เกียรติ ภาษาแคว้นอุ้วว่ามีน้ำใจ เมื่อผู้ปรารถนาจะเดินเส้นสายเข้าไปในห้องรับรองของอำเภอหรือเมืองต่าง ๆ เป็นที่เรียบร้อย ก็จะนั่งลงพูดเรื่องสินบนกัน หากผู้เป็นขุนนางยอมรับสินบน การก็จะเป็นไปด้วยดี ทั้งสองฝ่ายจะแยมยืมปราศรัยกันอย่างยืดยาวมีไมตรี แต่หากมีสิ่งใดไม่สบอารมณ์ขึ้นมา ฝ่ายรับก็จะมองเพดานไปฟังไป ฝ่ายให้ก็จะมองเพดานไปพูดไป ลักษณะเช่นนี้ภาษาถิ่นท่านว่าชากศพนอนนับจันหัน (ชื่อตัวไม้เครื่องบนแห่งเรือนซึ่งอยู่ตรงกับชื่อ) เป็นความเปรียบว่ามีคนนอนตายอยู่บนเตียง ยามจุกละหูกยังจัดทำโลงไม้ทัน ศพต้องนอนหงายมองเพดาน รอแล้วรอเล่า รอจนโลงเรียบร้อยค่อยเคลื่อนศพบรรจุลงโลง ระหว่างที่รอนั้นศพก็ได้แต่นอนนับจันหันบนเพดานไป คนรับสินบนกับคนให้ที่ต่างคนต่างมองเพดานเวลาสนทนาก็ไม่ต่างอะไรกับชากศพที่นอนนับจันหัน (คือไม่รู้เรื่องอะไรอีกแล้ว) ทว่าผู้เป็นขุนนางนั้นหาใช่ชากศพไม่ ไยจะต้องมารับสินบนไปมองเพดานไป ออกกำลังบริหารคอตด้วยการนับจันหันไปด้วยเล่า?

กล่าวโดยสรุปเพื่อมิให้ซ้ำซากอีกคือ ว่ากันว่ามีนายอำเภอคนหนึ่งชื่อเหญินชื่อ เป็นนายอำเภอของอำเภอหนึ่งในเมืองไคฟง รับสินบนเป็นว่าเล่น ตัดสินคดีตามเรื่องเส้นสาย ไม่แยแสหลักธรรมแห่งสวรรค์ หากมิใช่จดหมายจากผู้บังคับบัญชา มา ก็เป็นบรรดาเทียบเล็กเทียบน้อยของเหล่าบัณฑิตถึง 'มี

น้ำใจ' กับคนบ้านเดียวกัน ไม่คำนึงว่าราษฎรจะได้ทุกข์ชุกเข็ญเช่นไร ฝ่ายที่ 'รับน้ำใจ' ก็ได้เงินทอง ฝ่าย 'มีน้ำใจ' ก็ได้หน้า ส่วนคนที่ไม่มีสินน้ำใจก็ต้อง กลายเป็นผู้สมควรตาย ไม่ทราบว่านายอำเภอนี้ได้ทำร้ายผู้คนไปมากเท่าไร บิดเบือนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปเพียงไหน ต่อมาวันหนึ่งนายอำเภอได้ตัดสินใจตาม หนังสือของฉันทะพัศดี ลงโทษประหารชายชื่ออู่เหมย และเนรเทศครอบครัวให้ พลัดพรากจากกัน อู่เหมยไม่มีทางพลิกคดี ต้องถูกกลั่นแกล้งจนเสียชีวิต เมื่อ มาถึงยมโลกเขาก็ได้คิดว่า ผู้ที่ไม่รับสินบนและการเล่นเส้นสายก็มีแต่ได้ทำ เปาบุ้นจิ้นผู้เดียว ตลอดชีวิตไม่เคยรับสินบนหรือหนังสือส่วนตัวใด ในยาม รัตริยังมาตัดสินคดีในยมโลก ไยไม่ไปฟ้องร้องให้กระจำงแจ่งดูสักครา คึนนั้น อู่เหมยได้พบเปาบุ้นจิ้นซึ่งมาวินิจฉัยคดีที่ยมโลก จึงฟ้องร้องว่า

‘ขอฟ้องร้องด้วยเรื่องปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ประหารโดยไร้ความผิด ข้าพเจ้าแบกความยุติธรรมไว้ล้าลึก เมื่อตายแล้วต้องขอชำระให้กระจำง ขุนนางรับสินบนเหฏฐินชื่อตัดสินตามคำของฉันทะพัศดี ประหารข้าพเจ้าโดยไร้ ความผิด ข้าพเจ้าทำให้ครอบครัวซึ่งอยู่กันโดยสงบต้องโยกย้าย ตัดสินลงทัณฑ์ ด้วยความทารุณโหดเหี้ยม ต้องรับความยุติธรรมโดยไม่คาดฝัน ผู้เฒ่าผู้เยาว์ ราษฎรต้งามต้องกลายเป็นคนร่อนเร่ บุตรธิดาร่ำไห้เศร้าโศก แม้จากกันไกล เสียงร้องนั้นก็ยังดังอยู่ ยากจะมีผู้วาดภาพราษฎรร่อนเร่แฉกเช่นแจ้เงเสีย (คนสมัยช่งต่อต้านกฎหมายใหม่ ฉวยโอกาสที่เกิดทุพภิกขภัย ราษฎรกลายเป็นคนร่อนเร่ วาดภาพราษฎรไปถวายช่งเสินจงฮ่องเต้ ทูลว่าเหตุเกิดจาก กฎหมายใหม่) อาศัยเพียงหนังสือฉบับเดียว และวาจาสองประโยค ราวกับ ประกาศิตจากเจ็กเซียนฮ่องเต้ ที่ไหนเลยจะมีการลงทัณฑ์สามรอบ ไต่สวนสี่ ครั้งก็พิพากษา เห็นชีวิตคนเป็นเพียงผักปลา ผู้ให้สินบนถึงฆ่าคนก็ไม่ต้องรับ โทษ คนที่ไม่มีสินน้ำใจให้จะถูกประหารไปก็ยอมตายดั่งนั้นหรือ ขอฟ้องร้อง’

เปาบุ้นจิ้นอ่านจบก็โกรธมากถึงกับด่าว่า

“ชั่วช่าน่าชังนัก! สิ่งที่เขาผู้แซ่เปาเกลียดชังที่สุดก็คือเรื่องเส้นสาย ผู้คุม สอบบัณฑิตรับสินบนก็จะคัดผู้มีความสามารถแท้จริงออก ผู้พิพากษา รับสินบน

ก็จะกลับข้อเท็จเป็นข้อจริง”

ว่าแล้วก็ให้ทหารผีไปนำตัวเหยินชื่อขุนนางรับสินบนมา เพียงชั่วครู่เหยินชื่อก็ถูกจับมาคุกเข่าอยู่หน้าบันไดศาล เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“นายอำเภอชอบเล่นสายที่ดีแท้ ไม่รู้ว่ากลั่นแกล้งประหารไปกี่คนแล้ว!”

นายอำเภอเหยินชื่อกล่าวว่า

“เรื่องที่ไม่ทำตามหน้าที่ของนายอำเภอ ขอได้ท้ายอมให้ช้าน้อยเรียนให้

ให้การ”
ให้การด้วยเรื่องลำบากใจกลืนไม่เข้าคายไม่ออก ร่ำเรียนหนังสือเข้ารับราชการ เมื่อได้ยศศักดิ์สมหวัง เป็นขุนนางแล้ว ใครไม่คิดจะประพาศิตนสูงส่งสุจริต เดิมทีข้าพเจ้าสอบได้เป็นบัณฑิตจิ้นชื่อ ต่อมาก็รับตำแหน่งนายอำเภอตำแหน่งต่ำด้อยเล็กน้อย ประเพณีตกตำราษฏรเหลวแหลก กล่าวสำหรับผู้เป็นขุนนางหรือเคยเป็น มิใช่เล่นเส้นสายและมิใช่ไม่เล่นเส้นสาย ส่วนคดีคับแค้นของราษฎรจะได้สวนหรือไม่ก็ไม่ได้ความกระจ่างชัด หากปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพราะเห็นแก่อำมิสสินจ้างก็ได้ชื่อว่าฝ่าฝืนกฎหมาย แต่หากทำตามความถูกต้องก็ยากจะเป็นขุนนาง ไม่อ่อนข้อให้ขุนนางบ้านเดียวกัน วันหน้าก็อาจต้องตกต่ำ ไม่ยอมตามผู้บังคับบัญชา อนาคตก็ต้องดับวูบในฉับพลัน รู้ว่าตนเองเสียชีวิตแล้วจะต้องถูกฟ้องร้อง เสียใจว่าได้เคยเป็นขุนนางมา’

นายอำเภอยื่นหนังสือให้การแล้วกล่าวว่า

“จะทำตามเรื่องเส้นสาย ก็เกรงว่าราษฎรจะถูกกลั่นแกล้ง จะไม่สนใจเรื่องเส้นสาย ก็เกรงว่าตนเองจะเสียอนาคต ผู้ที่บอกให้ประหารนั่นคือฉีไท่ซึ่งเป็นคนสนิทของผู้บังคับบัญชา ไม่ทำตามไม่ได้”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังก็ให้ทหารผีไปจับฉีไท่มาไต่สวน เปาบุ้นจิ้นถามฉีไท่ว่า

“ฉีไท่ เจ้าเป็นพัวคดี ไยจึงมาเดินเส้นเดินสายกับนายอำเภอ?”

ฉีไท่ตอบว่า

“สุภาษิตกล่าวไว้ว่า แมลงวันไม่เข้าไปในไข่ที่ไรรอยแตก หากนายอำเภอเหยินชื่อไม่สนใจเรื่องเส้นสายสินบน ขุนนางผู้น้อยเช่นข้าพเจ้ามีหรือจะกล้า?

ตัวอย่างเช่น ได้ทำเองเป็นผู้เคร่งครัดถือกฎหมาย ผู้ใดก็ไม่กล้ายื่นหนังสือ ส่วนตัวด้วย หากโอรสสวรรค์มีราชโองการ ผู้เป็นขุนนางก็ต้องกลับมา อย่าว่าแต่แพ้คดีเลย! คดีประหารยุดิธรรมนี้เป็นความผิดของนายอำเภอ หาใช้ความผิดของข้าพเจ้าไม่ ผู้น้อยขออนุญาตให้การ”

‘ให้การด้วยเรื่องก่อความผิดขัดความผิด การเป็นนายอำเภอนั้นยากนัก การบริหารก็มีกฎเกณฑ์ สิบบนล่อใจ ประตูป้านกลายเป็นตลาด ใจก็เหมือนดังน้ำ การปกครองพอนเพะ ร้องเป็นเพลงรำลือกันทั่วทุกตรอกซอกซอย นายอำเภอเหญินชื่อมีความผิดมากมาย ผู้ตายที่ต้องรับความอยุติธรรมไ้จะมีแต่ผู้เหมย? มักประกอบหน้าที่โดยมิชอบ คนที่มาขอเดินเส้นสายไหนเลยจะมีแค่ฉีไ้? จะเดินเส้นสายหรือไม่อยู่ที่ฉีไ้ รับหรือไม่อยู่ที่เหญินชื่อ หากเจ้าไม่เปิดทางใครจะกล้าเดินเส้นสายติดสิบบน? รอนจะมีคนมาฟ้องร้องค่อยขัดทอดโยนความผิดให้ผู้อื่น แค่นมีเป้า หนีมีเจ้า ไม่อาจโอนจากผู้หนึ่งไปอีกผู้หนึ่ง ยามมีชีวิตรับสิบบน ยามตายก็ควรรับโทษ ยากจะให้ข้าพเจ้าสมัครใจถูกลากมาพัวพัน ขอให้การ’

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“ฉีไ้ เจ้าพูดมาก็มีเหตุผล เจ้าว่า หากนายอำเภอไม่ชอบเรื่องการเดินเส้นสาย เจ้าก็จะไม่มาเดินเส้นสาย นี่เรียกว่าโทษท่านเท่าฎา โทษตนเท่าเส้นผม หากเจ้าไม่ยอมเดินเส้นสาย ใครจะมาบังคับให้เจ้าทำเล่า?”

นายอำเภอเหญินชื่อโขกศีรษะติดกันหลายครั้งแล้วกล่าวว่า

“คำพูดของได้เท่าถูกต้องยิ่งนัก”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“จะเป็นผู้รับสิบบนหรือผู้เดินเส้นสายมันก็ไม่ถูกต้องด้วยกันทั้งนั้น คนรับสิบบนและเส้นสายถือว่าทำงานผิด ลงโทษให้กลายเป็นคนหูหนวก คนให้ถือว่าปากทำงานผิด ลงโทษให้กลายเป็นคนใบ้” ว่าแล้วก็พิพากษาว่า

“เนื่องด้วยเหญินชื่อเป็นขุนนางไม่ใช่ว่าจะไม่รู้ถูกผิด แต่ยังรับเดินเส้นสายกลายเป็นคนไม่ยุติธรรม ฉีไ้ใช่ว่าจะไม่รู้ แต่ยังเดินเส้นสายถือได้ว่าไม่

สุจริต พิพากษาให้คนมาพูดจาเดินเส้นสายกลายเป็นไป อยากพูดก็พูดไม่ได้ คนฟังเรื่องเดินเส้นสายกลายเป็นคนหูหนวก อยากฟังก็ไม่ได้ยิน เป็นการชดเชยให้กับผู้ที่ต้องตายเพราะคนทั้งสองนี้ สำหรับขุนนางที่ยังไม่ตาย หากไม่ใช้ปากใช้หูพูดฟังเรื่องเดินเส้นสาย แต่ใช้หนังสือแทนจะทำอย่างไร? ข้ามีวิธีจัดการ คนเสนอเรื่องเดินเส้นสายให้เกิดอาการเลือดคั่งในสมอง ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง สองมือไม่มีแรงจะเขียนหนังสือ ถ้าคิดจะให้คนอื่นเขียนตามคำบอกปากก็พูดไม่ออกกลายเป็นไป ส่วนคนรับก็ให้เป็นโรคร้าย ตาบอดทั้งสองข้าง มองไม่เห็นหนังสือ จะให้คนอื่นอ่านให้ฟัง หูก็จะหนวกฟังไม่ได้ยิน พิพากษาเช่นนี้เพื่อให้หลักธรรมแห่งสวรรค์ประจักษ์ชัด ยังความปิติให้แก่ราษฎร"

เมื่อพิพากษาเสร็จสิ้นก็กล่าวกับอู่เหมยว่า

"อู่เหมยเจ้าถูกประหารอย่างยุติธรรมเพราะขุนนางโฉดรับการเดินเส้นสาย เจ้าจึงไปเกิดใหม่ได้เป็นขุนนางเถิด"

พิพากษาเสร็จสิ้น

คดีช่องลับในเรือโจร

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ อำเภอู่ เมืองซูโจวมีชาวเรือผู้หนึ่งชื่อซ่านกู่ย มักร่วมมือกับลูกเรือ เย่ชินผู้เป็นน้องเขย ฆ่าชิงทรัพย์พ่อค้าต่างถิ่นที่มาโดยสารเรือของตน ครั้งหนึ่งหนึ่งหลงพ่อค้าชาวฮุยโจว นำจีซึ่งคนรับใช้เดินทางมาซื้อผ้าไหมที่เมืองซูโจว มีมูลค่ากว่าพันตำลึงทอง เมื่อได้ของก็ว่าจ้างเรือโดยสารของซ่านกู่ย บรรทุกสินค้าไปขายที่มณฑลเจียงซี วันรุ่งขึ้นเริ่มออกเดินทาง ผ่านไปห้าวัน ก็ถึงอ่าวแม่น้ำจาง จึงลยเรือพักค้างคืนอยู่ก่อน

ตกดึกคืนนั้นซ่านกู่ยซื้อสุราและเนื้อมาร่วมดื่มกันกับผู้เป็นแขก มอมสุราหนึ่งหลงกับจีซึ่งสองนายบ่าว พยายามสองเป็นเวลาดึกสงัด ซ่านกู่ยกับเย่ชินก็ลอบออกเรือไปกลางแม่น้ำ จับสองนายบ่าวโยนลงไป จีซึ่งเมามายไม่ได้สติจมน้ำตายไป ส่วนหนึ่งหลงพอว่ายน้ำเป็นอยู่บ้าง ตอนตกลงไปก็เกือบจมน แต่บังเอิญคว้าได้ขอนไม้ท่อนหนึ่ง จึงเกาะขอนไม้ลอยตัวไปตามกระแสน้ำ

หนึ่งหลงลอยตามน้ำมาเรื่อย ๆ ในที่สุดก็เห็นเรือใหญ่ลำหนึ่ง เขาจึงตะโกนร้องขอความช่วยเหลือ บนเรือมีชายผู้หนึ่งชื่อจางจิ้นเป็นลูกผู้พี่ทางฝ่ายมารดาของหนึ่งหลง ได้ยินสำเนียงเสียงขอความช่วยเหลือเป็นสำเนียงบ้านตน ก็รีบสั่งให้คนเรือไปช่วย เมื่อช่วยญาติสนิทขึ้นมาได้ จางจิ้นก็รีบเอาเสื้อผ้าของตนให้หนึ่งหลงผลัดเปลี่ยน และถามไถ่สาเหตุที่หนึ่งหลงต้องลงไปลอยคออยู่ในน้ำ พอได้ทราบเรื่องทั้งหมดก็เอาสุราให้หนึ่งหลงดื่มปลอบขวัญ ครั้นสว่างทั้งสองโดยสารเรืออีกลำหนึ่งไป ต่อมาได้ทราบว่าเปาบุ้นจิ้นมาตรวจ

ราชการที่อำเภออยู่ จึงรีบไปยื่นหนังสือฟ้องร้องว่า

‘ฟ้องร้องด้วยเรื่องฆ่าชิงทรัพย์ ประทูลุขร้ายเจ้าทรัพย์อย่างอุกอาจไม่ยำเกรง ชาวเรือประหนึ่งพยัคฆ์ผู้ยึดชัยภูมิอันมีเปรียบ ขุดหลุมพรางทำร้ายผู้คน พ่อค้าต่างถิ่นเป็นเช่นปลาในบ่อแห้งขอด ข้าพเจ้านำเงินพันตำลึงและพาคนใช้เดินทางมาซื้อผ้าไหมที่ชูโจว คิดไปขายต่อ ณ มณฑลเจียงซี จึงหานายหน้าว่าจ้างเรือบรรทุกลำเลียง นึกไม่ถึงคนเรือชานก๊วยกับลูกเรือเย่ชินคิดยึดครองสินค้า เดินทางมาถึงอ่าวก็ลอยเรือวางแผนมอมสุรา พอข้าพเจ้าและคนใช้เผลอมา ก็ผลักลงไปกลางน้ำ คนจมหายไปโคลนสิ้นเสียชีวิตเป็นอาหารปลา ฝ่ายเขาข้ามปากกลับไป สินค้าตกอยู่ในปากเสือหิว สุดท้ายช่วยเหลือคนรับใช้ไว้ได้ ต้องจมน้ำตายไป ข้าพเจ้าโชคดีได้จ้างจีนช่วยเหลือ ฆาตกรร้ายเข้าใจว่าในยามวิกาลไม่มีผู้พบเห็น ไม่เคารพหลักธรรมแห่งสวรรค์ วิงวอนให้ช่วยติดตามสินค้าจับกุมฆาตกรมาชดใช้ชีวิต ขอฟ้องร้อง’

เปาบุ้นจิ้นรับคำร้องไว้แล้วพิเคราะห์ดูโดยละเอียด จากนั้นให้คนไปจับกุมผู้ต้องหาที่บ้าน แต่เจ้าหน้าที่กลับมารายงานว่าทั้งสองยังไม่กลับ เปาบุ้นจิ้นจึงให้จับตัวบุตรภรรยาชานก๊วยไปขังไว้ก่อน ส่วนเจ้าทุกข์หนึ่งหลงก็ถูกขังไว้เช่นกัน ฝ่ายคนร้ายก็ให้มือปราบเชี้ยเหิงกับหลี่จวินออกไปค้นหาทางน้ำ หาทราบไม่ว่าในคืนนั้นชานก๊วยกับเย่ชินได้ขนถ่ายสินค้าลงเรือเล็กอีกลำหนึ่ง ส่งเรือเปล่ากลับอ่าวแม่น้ำจาง ทำเป็นว่าเรือถูกปล้น ส่วนตนเองก็เอาสินค้าไปขายที่นานกิงแล้ว

ชานก๊วยกับเย่ชินขายสินค้าให้ร้านค้าที่นานกิงได้เงินมาหนึ่งพันสามร้อยตำลึงแล้วก็เดินทางกลับ เมื่อมาเอาเรือของตนที่อ่าวแม่น้ำจางก็เผชิญพบสองมือปราบพอดี จึงชักชวนว่า

“ในเมื่อพวกท่านจะกลับบ้าน ก็โดยสารเรือเรากลับไปด้วยกันเถอะ”

มือปราบทั้งสองไม่แสดงที่ท่าผิปกติ ยอมโดยสารเรือกลับชูโจวพร้อมด้วยผู้ร้ายทั้งสอง ครั้นถึงชูโจวก็ล้วงกุญแจออกมาจับทั้งสองใส่กุญแจไว้ คนร้ายทั้งสองตกตะลึงพริ้งเพริด รีบถามสาเหตุว่า

“อยู่ดี ๆ ท่านก็มาจับพวกเรา ที่แท้เรามีความผิดใด!”

มือปราบทั้งสองพูดแต่เพียงว่า “ไปพบได้เท่าแล้วเจ้าก็จะรู้เอง”

โจรทั้งสองถูกจับกุมเข้าไปในเมือง พอเข้าไปในศาลก็เห็นเปาบุ้นจิ้นนั่งอยู่บนบัลลังก์แล้ว มือปราบทั้งสองรายงานว่

“ผู้น้อยรับบัญชาได้เท่าจับกุมตัวนักโทษช่านกู่กับเย่ชินได้แล้ว โปรดสั่งการขั้นต่อไป”

เปาบุ้นจิ้นใช้เจ้าหน้าที่สี่คนไปชนของทุกอย่างบนเรือมาที่ศาล แล้วถามนักโทษทั้งสองว่า

“ช่านกู่ เย่ชิน เจ้าสองคนวางแผนฆ่าหนึ่งหลงสองนายบ่าวได้เงินทองมาเท่าไร?”

ช่านกู่ตอบว่า “ผู้น้อยไม่เคยวางแผนทำร้ายใคร จะทำร้ายหนึ่งหลงได้อย่างไร?”

“มีคนบอกว่าเขาว่าจ้างเรือไปเจียงซีให้หนึ่งหลง ระหว่างทางหนึ่งหลงกลับถูกลอบสังหาร เจ้ายังจะปากแข็งอีกหรือ?”

ช่านกู่ตอบว่า

“หนึ่งหลงว่าจ้างเรือข้าพเจ้า แต่ระหว่างทางถูกโจรปล้น ตนเองยังแทบเอาชีวิตไม่รอด ไหนเลยจะช่วยปกป้องเขาได้?”

เปาบุ้นจิ้นโกรธมากตวาดว่า

“เจ้ามอมเหล้าเขา จับโยนลงแม่น้ำ ยังจะทำปากแข็งอีก ไบยคนละสี่สิบไม้!”

เย่ชินกล่าวว่า “ต่อให้ผู้น้อยกระทำผิด แต่ตอนนี้ไม่มีคนฟ้องร้อง ไม่มีของกลางเป็นหลักฐาน เหตุใดต้องไล่ลมคว่ำเงา ได้เท่าไม่สอบถามให้กระจ่างชัด ก็ประณามนักหนาสาหัส จะให้ผู้น้อยเต็มใจยอมรับได้อย่างนั้นหรือ?”

เปาบุ้นจิ้นตอบว่า

“วันนี้เจ้ามาถึงนี้ได้ ข้าไม่กลัวเจ้าไม่เต็มใจ จงสารภาพมาโดยดีจะได้ไม่ต้องถูกทรมาน หากไม่สารภาพก็ต้องลงทัณฑ์ เอาไม้หนีบขามา!”

แม้ทั้งสองจะถูกทรมาน แต่สีหน้ากลับไม่เปลี่ยน ปากก็ยังแย้งอยู่ไม่ยอมรับสารภาพ

ทันใดนั้นเจ้าหน้าที่ชนสัมภาระต่าง ๆ ออกจากเรือมาวางไว้ได้บันได ทางห้องข้างก็เปิดตัวหนึ่งหลงออกมาแล้ว ของใช้เหล่านั้นไม่มีของของหนึ่งหลงเลย เงินก็ไม่มีสักตำลึง ผ้าไหมก็ไม่มีสักพับ หาทราบไม่ว่าข้าวของเงินทองของเจ้าทุกข์ถูกซ่อนอยู่ใต้ท้องเรือ ฝ่ายชานก๊วยเห็นเจ้าหน้าที่ค้นไม่พบของกลางก็กล่าวว่า

“หนึ่งหลง เจ้าคนทรยศ คึนนั้นโจรปล้นปลักพวกเจ้าสองคนตกน้ำ ไม่ฟ้องร้องโจรกลับมาฟ้องร้องปรักปรำพวกข้า เจ้าผิดหลักธรรมแห่งสวรรค์”

หนึ่งหลงย้อนว่า

“คึนนั้นถูกโจรปล้นหรือ? เจ้าสองคนมอมเหล้าพวกข้า ออกเรือไปกลางน้ำ ปลักเราตกลงไป ส่งสินค้ำต่อให้คนอื่นแล้วจึงปากแข็งไม่ยอมรับ”

เปาบุ้นจิ้นเห็นทั้งสองวิวาทกันก็นึกสงสัยอยู่ในใจว่า ในเมื่อเขาลอบวางแผนสังหารหนึ่งหลง ไฉนในเรือจึงปราศจากของกลาง? ไฉนไม่มีเงิน? สินค้ำพันตำลึงนั้นไปอยู่ที่ใดกันแน่? ท่านได้แต่สั่งให้ยุติการทรมาน แล้วให้เอาทุกคนไปขังไว้ก่อน

เช้าวันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นเปิดศาล เบิกตัวนักโทษออกจากคุก ให้ชานก๊วยยืนอยู่ตรงระเบียบด้านตะวันออก เย่ชินอยู่บนระเบียบด้านตะวันตก ตะโกนถามเย่ชินก่อนว่า

“โจรที่ปล้นเรือเจ้านั้นมีกี่คน? แต่งกายอย่างไร? หน้าตาเป็นอย่างไร?”

เย่ชินตอบว่า

“เวลายามสาม ผู้น้อยทั้งสี่กำลังหลับสนิท อยู่ ๆ พวกโจรก็เอาเรือออกไปกลางแม่น้ำ คนหนึ่งร่างสูงใหญ่มาก สวมเสื้อสีเขียว เอาโคลนทาหน้าไว้กระโดดขึ้นมาบนเรือก่อน ทันใดนั้นก็มီးเรือเล็กสามลำมาล้อมรอบไว้ สองนายบ่าวหนึ่งหลงตกใจวิ่งไปท้ายเรือแล้วกระโดดลงไปในน้ำ โจรนั้นทุบตีผู้น้อย ผู้น้อยพรวดบอกว่า ข้าเป็นแค่คนเรือ เขาก็หยุดมือขนย้ายสินค้ำจากไป ตอนนี

หนึ่งหลงปรักปรำฟ้องร้องต่อศาล แสดงว่าเจตนาหลอกลวงตนเอง”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เจ้าถอยไปยืนทางระเบียงด้านตะวันตก” แล้วเรียกชานก๊วยมาถามว่า “โจรที่ปล้นเรือเจ้ามีกี่คน? สวมเสื้อผ้าสีอะไร! หน้าตาเป็นอย่างไร?”

ชานก๊วยตอบว่า

“เวลายามสาม ผุ่งโจรเอาเรือผู้น้อยออกไปกลางน้ำ มีเรือโจรเจ็ดแปดลำล้อมเรือผู้น้อยไว้ ชายหนุ่มเสื้อแดงคนหนึ่งกระโดดขึ้นมาบนเรือ จับหนึ่งหลงสองนายบ่าวโยนลงน้ำ แล้วจะโยนผู้น้อยตามลงไป ผู้น้อยกล่าวว่า ข้าไม่ใช่พ่อค้าต่างถิ่น เป็นแค่คนเรือ เขาจึงหยุดมือ ไม่เช่นนั้นหากถูกโยนลงน้ำ ผู้น้อยก็คงยากจะรักษาชีวิตได้”

เปาบุ้นจิ้นเห็นชัดว่าทั้งสองให้การไม่สอดคล้องกัน ครั้นเอาทั้งสองมาทรมานอีก ทั้งสองก็กล่าวว่า

“หากวางแผนฆ่าชิงทรัพย์จริง ผู้น้อยมีหรือจะกลับมาบ้าน ผู้น้อยจะเอาสินค้าและเงินทองเขาไปซ่อนไว้ไหนได้?”

ไม่ว่าอย่างไรก็ไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจนปัญญาได้แต่ให้เอาตัวไปขังไว้ก่อน แล้วนั่งเกี้ยวไปตรวจเรือด้วยตนเอง ภายในเรือว่างเปล่า ท่านค้นอย่างละเอียดก็พบว่าพื้นเรือกลวงผิดปกติ ไม่มีขอบมุม ท่านสั่งให้บริวารเปิดแต่ข้างในมีสลักลับเปิดไม่ออกจึงให้เอาขวานงัด พอเปิดออกได้ก็พบสินค้าจำนวนมาก รวมทั้งเสื้อผ้าของใช้ และหีบใส่เงินอีกสองใบ ท่านพิสูจนความจริงได้แล้วก็ยกกลับมาศาลให้หนึ่งหลงตรวจดู หนึ่งหลงกล่าวว่า

“ของก่อนหน้านี้นี้มิใช่ของผู้น้อย ผู้น้อยมีกล้าสวมรอย แต่คราวนี้ใช่แน่ ๆ แต่หีบใหม่สองใบนั้นไม่ใช่”

เปาบุ้นจิ้นเบิกตัวคนร้ายทั้งสองมา แล้วกล่าวว่า

“โจรร้ายไม่ยอมรับสารภาพ ของเหล่านี้เป็นของใคร?”

ชานก๊วยตอบว่า “ของพวกนี้เป็นของพ่อค้าอื่นส่งมา ไม่ใช่ของเขา”

หนึ่งหลงแย้งว่า “เจ้าอ้างว่าเป็นของคนอื่น? หีบใหม่สองใบนี้ไม่นับ

หีบเก่าพวกนี้ทุกใบในหีบด้านซ้ายมีตราอักษรตั้งอยู่ หรือว่าไม่มี?”

เปาบุ้นจิ้นให้บริวารไปเปิดดูก็พบตราอักษรตั้งจริง ๆ ท่านสั่งโบยคนร้ายทั้งสองคนละหกสิบไม้ ทั้งสองทนไม่ไหวจึงสารภาพว่าได้เอาสินค้ายาไปขายที่นานกิง ได้เงินมาหนึ่งพันสามร้อยตำลึง บรรจุอยู่ในหีบใหม่สองใบเตรียมไว้แบ่งกันคนละหีบ เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“ด้วยชานกุ้ย เย่ชินยกยกอภทรัพย์สินผู้อื่น พายเรือโดยสารรับบรรทุกสินค้ายา ละโมบทรัพย์สินพ่อค้าต่างถิ่น จึงวางแผนฆ่าชิงทรัพย์ไปตั้งตัว หนึ่งหลงว่าจ้างเรือเขาเดินทางมาหลายวัน ก็ถูกชักชวนให้ดื่มสุรา สองโจรเต็มไปด้วยความคิดอำมหิต ซ่อนดาบไว้ในใจ มอมสุราแขกจนหลับสนิทก็ถ่อเรือออกไปกลางน้ำ ฉวยโอกาสยามวิกาลเจียบสังต์ผลักผู้โดยสารตกลงไป จี้ซึ่งผู้เป็นบ่าวจมน้ำตายสมใจ ถูกปล่อยเป็นเหยื่อปลา ชุบสมบัติเข้ากระเป๋าทนเอง ดำเนินการโหดเหี้ยมอำมหิต ในยามดึกไม่มีผู้ใดพบเห็น เคราะห์ดีสวรรค์มีตา แม้บ่าวประสบเคราะห์ถึงแก่ชีวิต ผู้เป็นนายยังได้รับการช่วยเหลือและได้เดินทางมาฟ้องร้อง ครั้นส่งมือปราบไปก็จับได้กลางเรือ เมื่อยังไร้หลักฐานผูกมัด คนร้ายก็ใช้วิธีพลิกผันโต้เถียงในศาล ต่อมาได้เงินทองของใช้จากใต้ท้องเรือ จึงยอมรับสารภาพว่าวางแผนฆ่าชิงทรัพย์จริง โทษทัณฑ์หนักหนาสาหัส ให้ชดใช้ชีวิตแก่วิญญูณจี้ซึ่ง ทรัพย์สมบัติคืนสู่เจ้าของเดิม ให้คืนทรัพย์ทั้งหมดแก่หนึ่งหลง”

เมื่อพิพากษาเสร็จสิ้นก็กำหนดให้ตัดศีรษะฆาตกรหลังฤดูใบไม้ร่วง นับได้ว่าคนร้ายไม่อาจหลบซ่อนได้ถึงที่สุด กฎหมายบ้านเมืองต้องให้ความเป็นธรรม

คดีรับกรรมเพราะฆ่าเกิน

ธิดิ มานิตยกุล แปล

กล่าวกันมาว่ามีคนหนึ่งชื่อจางอิง เข้าไปรับตำแหน่งเป็นขุนนาง มี
 สุธยินที่ชื่อว่ามั่วสืออยู่บ้าน นางมั่วสือมักจะไปเที่ยววัดหาเหยียนด้วยกันกับ
 สาวใช้ชื่ออ้ายเหลียนบ่อย ๆ ที่กวางตุ้งมีพ่อค้าไข่มุกชื่อชีวจีชีว พักอยู่ที่วัดเห็น
 ว่ามั่วสือมีโฉมหน้างามมาก ใจคิดละโมภรักใคร่นาง วันต่อมาก็เลยปลอมตัว
 เป็นแม่เต๋านำเอาไข่มุกมาขายที่ศาลาว่าการของจางอิง มั่วสือซื้อกับเขาสอง
 สามเม็ด แม่เต๋าชิวก็เลยนั่งพูดคุยกู้ยู่ในนั้น นั่งอยู่นานไม่ยอมออกมาเวลาก็
 ใกล้ค่ำแล้ว มั่วสือหยินเลยบอกว่า “ฟ้าจะมีดแล้ว ท่านคงต้องไปแล้วละ” แม่
 เต๋าชิวก็เลยไป เมื่อออกไปถึงหัวประตูก็กลับมากล่าวว่า “ร้านของข้าจากนี้ไปก็
 ไกลอยู่ ข้าผู้หญิงตัวคนเดียวในมือก็มีไข่มุกมากมายเกรงว่าจะไปพบอันตราย
 ในยามค่ำคืนถูกแย่งชิงไปมันจะเดือดร้อน อยากจะขอพักที่บ้านของสุธยิน
 สักคืนพรุ่งนี้เช้าค่อยไป” มั่วสืออนุญาต บอกให้ไปนอนชั้นล่างกับสาวใช้
 อ้ายเหลียน ผ่านไปหนึ่งยามแม่เต๋าชิวก็ปีนขึ้นมabenเตียงของมั่วสือหยินพูดว่า
 “ข้าเป็นพ่อค้าไข่มุกชาวกวางตุ้ง เห็นสุธยินงดงามก็เลยปลอมตัวเป็นแม่เต๋ามา
 ขอพักที่นี่ เรื่องในวันนี้ก็คือสาเหตุดั้งเดิมแต่ปางหลัง” มั่วสือหยินด้วย
 สามีจากไปนาน จิตใจเลยยินดียิ่ง จากนั้นไปก็มักลอบไปมาเป็นชู้กัน มีแต่
 อ้ายเหลียนเท่านั้นที่รู้เรื่อง

ผ่านไปครึ่งปีจางอิงออกงานกลับมาบ้าน วันหนึ่งขณะที่นอนกลางวันอยู่
 นั้นก็พบว่าเตียงมีคราบน้ำลายอยู่เลยถามสุธยินว่า “บนเตียงข้าเคยมีใครมา

นอน” ฮูหยินตอบว่า “บนเตียงข้าไม่เคยมีคนอื่นมานอน” จางอิงเลยถามว่า “เหตุใดบนเตียงจึงมีคราบน้ำลายอยู่” ฮูหยินตอบว่า “เป็นน้ำลายข้าเอง” จางอิงกล่าวว่า “มีแต่ผู้ชายเท่านั้นที่ขาน้ำลายออกมาแล้วถ่มขึ้นไป ผู้หญิงคนไหนสามารถถ่มน้ำลายได้สูง ข้ากับเจ้านอนด้วยกันที่นี้อยู่นี้มาลองแหงนหน้าถ่มน้ำลายดูซิ” น้ำลายของจางอิงพุ่งขึ้นไปได้ น้ำลายฮูหยินขึ้นไปไม่ได้ จางอิงเลยชักใช้ไล่เลียงอีก ที่สุดฮูหยินก็ไม่ยอมพูด จางอิงก็เลยไปเรียกสาวใช้อ้ายเหลียนที่ข้างบ่อปลาเพื่อถามเรื่องราว อ้ายเหลียนถูกฮูหยินกำชับไว้เลยตอบว่า “ไม่มีเรื่องเช่นนี้” จางอิงกล่าวว่า “มีติดอยู่ที่นี้ ถ้าเจ้าพูดผิดก็ตกกับฮูหยิน แต่ถ้าไม่พูดก็จะฆ่าเจ้านี้ละแล้วโยนลงบ่อปลาทิ้งไปซะ” อ้ายเหลียนกลัวก็เลยสารภาพสิ่งที่รู้ออกมาหมด จางอิงเมื่อได้ฟังก็คิดจะฆ่าภรรยาตัวเอง อีกทั้งกลัวว่าภายหลังอ้ายเหลียนจะไปเผยเรื่องไม่ดีไม่งาม ก็เลยผลักลงบ่อจมน้ำตาย

คืนวันนั้นจางอิงนอนจนถึงยามสองก็พูดกับภรรยาว่า “ข้านอนไม่หลับ คิดอยากดื่มเหล้า” มั่วสือกล่าวว่า “ถ้าเช่นนี้ก็เรียกสาวใช้ไปอุ่นมาสิ” จางอิงกล่าวว่า “ดึกตื่นเที่ยงคืนเรียกให้คนไปอุ่นเหล้า จะถูกพวกสาวใช้วิจารณ์เอาได้ ฮูหยินเจ้าไปเอาเหล้าชินหงมาจากอ่างเหล้าใหญ่ด้วยตนเองก็แล้วกัน ข้าดื่มเหล้าเย็น ๆ ก็ได้” มั่วสือจึงลุกไป จางอิงแอบย่องตามหลังนางไปเห็นมั่วสือขึ้นตั่งก้าวเท้าไปทางอ่างเหล้าเพื่อตักเหล้า จางอิงจึงถีบนางตกไปในอ่างเหล้า จางอิงก็กลับไปนอนในบ้านสักครู่คิดว่าคงตายแล้วจึงตะโกนเรียกฮูหยินเมื่อไม่มีเสียงร้องตอบจึงเรียกสาวใช้มา กล่าวว่า “ฮูหยินพูดว่านางชอบดื่มเหล้าจะไปตักเหล้าเองเหตุใดนานแล้วยังไม่กลับมา เรียกก็ไม่ขานตอบ ไปดูหน่อยไป” บรรดาสาวใช้ลุกขึ้นมาพากันไปหาฮูหยินก็ไม่พบและเมื่อก้มมองดูอ่างเหล้าสาวใช้ตกใจร้องว่า “ฮูหยินจมน้ำอ่างเหล้าตาย” จางอิงแกล้งทำเป็นลุกลี้ลুকจนรวบเสื่อขึ้นตื่นตระหนก พร่ำรำพันอาลัยด้วยความเจ็บปวด

วันต่อมาจางอิงก็เชิญพี่น้องมั่วสือมาร่วมพิธีบรรจุศพลงโลง ก็จะเอาเครื่องประดับทองมุก เสื้อผ้าแพรพรรณบรรจุลงโลงไว้เพราะได้ส่งโลงศพไปยังวัดหว่าเหยียน ในตอนกลางคืนก็เลยส่งคนในบ้านที่เป็นผู้ติดตามรับใช้มาเปิด

โลงลักเอาเครื่องประดับทองมุก เสื้อผ้าแพรพรรณมากมายออกมา วันต่อมา พระที่วัดก็มารายงานว่าโลงศพอุหฺยินถูกขโมยงัด ขโมยเสื้อผ้าทรัพย์สินไป จางอิงโกธร รุดหน้าไปดูกับบรรดาพี่เขยน้องเขย โลงถูกงัดเปิดไว้จริง เสื้อผ้า ทรัพย์สินว่างเปล่า ก็เลยลอบโลงร้องไห้ไม่หยุดและได้นำเครื่องประดับทองแดง และเสื้อผ้าพื้น ๆ ใส่ลงโลงไปใหม่เพราะว่าความยากจน อันที่จริงก็คือในวัดมี สมบัติ ข้างนอกก็เลยมีโจร ด้วยความละโมภจึงมางัดโลงขโมยสมบัติ บรรดา พระสงฆ์ล้วนแต่ตระหนกหวาดกลัวไม่รู้จะจัดการเช่นไรได้แต่มาคุกเข่าร้องเรียน ว่า “อาตมาล้วนแต่เป็นคนจากบ้านมาบวช ไม่กล้าทำเรื่องผิดกฎหมายหรอก” จางอิงกล่าวว่า “ในวัดของท่านมีใครอีก” พระสงฆ์ตอบว่า “มีแต่พ่อค้าไข่มุก ชาวกวางตุ้งคนหนึ่งมาพำนักอยู่เท่านั้น” จางอิงกล่าวว่า “ขโมยขโจรเป็นพวก นี้มากมาย” เช่นนี้จึงจับเขาใส่ตรวนส่งอำเภอฟพร้อมยื่นคำร้องไปด้วย อำเภอก็จับชีวจีชีวลงโทษหนักโดยให้โบยหนึ่งยกอีกทั้งยังบีบให้สารภาพอีกด้วย ชีวจีชีวกล่าวว่า “งัดโลงขโมยสมบัติแท้แล้วมิใช่ข้า แต่สิ่งนี้ก็ป็นหนี้อันยุดิ ธรรมแต่ปางหลังจึงยอมตาย” แล้วก็เขียนคำสารภาพยอมรับ

เวลานั้นเปาบุ้นจิ้นเป็นผู้ตรวจการ จางอิงก็ไปพบแจ้งเรื่องของเขา ย้า วอนให้ตัดสินเรื่องของชีวจีชีวให้จบเรื่องราวแล้วก็เลยไปเข้างาน เปาบุ้นจิ้นก็ เอาคดีของชีวจีชีวมาอ่านในตอนกลางคืน ฉับพลันก็เกิดลมพัดอุ้สนัระริกโดยที่ อากาศไม่หนาว เปาบุ้นจิ้นก็ครุ่นคิดกับตัวเองว่า หรือว่าโทษผิดของคนแซ่ชีวมี เรื่องไม่เป็นธรรม กลับอ่านคดีอีกหลายรอบง่วงหลับไปโดยไม่รู้สีกตัว ก็เลยฝัน เห็นคนใช้หญิงคนหนึ่งมากล่าวว่า “ข้าน้อยไม่มีโทษ ตอนกลางวันใช้อ่านา จ บาตรใหญ่ผลักตกบ่อปลาตาย อุหฺยินเลี้ยงดูชายอื่น ดึกสงัดทำร้ายตายคาอ่าง เหล้า” เปาบุ้นจิ้นตื่นขึ้นมาก็เห็นว่าเป็นความฝัน ใจครุ่นคิดว่า ฝันนี้ประหลาด นึก แต่สาวใช้อุหฺยินกับเรื่องงัดโลงศพไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันเป็นแต่เพียงโลงนี้ เป็นของมั่วอุหฺยิน พรุ่งนี้ก็ไปดูว่าเป็นเช่นไร วันต่อมาเบิกตัวชีวจีชีวมาสอบว่า “เจ้างัดโลงต้องมีผู้ร่วมงาน จงรายงานมา” ชีวจีชีวกล่าวว่า “เรื่องงัดโลงไม่ใช่ ข้าจริง ๆ แต่เรื่องนี้เป็นสิ่งลึกลับไว้แต่ปางหลังถึงตายก็ยอม” เปาบุ้นจิ้นคิดถึง การติดต่อของอุหฺยินที่ตกอ่างเหล้าตายที่ได้ฝันถึงในคืนนั้น ก็ถามว่า “มั่วอุหฺยิน

ตายเพราะเหตุใด" ชิวจี้ชิวตอบว่า "ได้ยินมาว่าจมอ่างเหล้าตายในตอนกลางคืน" เปาบุ้นจิ้นประหลาดใจเพราะตรงกับคำพูดในฝัน แต่ฮุยอินเลี้ยงดูชายอื่น คำพูดนี้ยังไม่กระจ่างก็เลยถามว่า "ข้าสืบมาว่าเพราะฮุยอินเลี้ยงดูชายอื่น เมื่อจางอิงรู้ก็เลยผลักให้จมอ่างเหล้าตาย เวลานี้จางอิงร้อนใจหมายจะฆ่าเจ้านักหรือว่ามีความมอัสตย์อันใดกับเจ้าหรือ" ชิวจี้ชิวตอบว่า "เรื่องจริงแล้วไม่มีใครรู้ มีแต่เพียงสาวใช้ชื่ออ้ายเหลียนเท่านั้นที่รู้เรื่อง ได้ยินว่าอ้ายเหลียนจมน้ำตาย ฮุยอินก็ตายแล้ว ข้าเรียกได้ว่าไม่มีใครรู้ ก็ในเมื่อเป็นว่าฮุยอินปิดบังไว้ โฉนเลยจึงได้รู้ว่าฮุยอินตายเพราะเหตุนี้สาวใช้ต้องเผยแพร่เรื่องลับแน่ จางอิงก็เลยฆ่านางปิดปาก" เปาบุ้นจิ้นได้ฟังคำพูดนี้แล้วเห็นว่าสอดคล้องกับเรื่องในฝัน รู้เรื่องนี้สาวใช้ก็ตายอย่างไม่เป็นธรรมโดยไร้สาเหตุ ดังนั้นวิญญูณจึงมาร้องทุกข์

ไม่นานจางอิงมากล่าวอำลาจะไปทำงาน เปาบุ้นจิ้นเขียนคำพูดในฝันส่งให้จางอิงอ่าน จางอิงรับมาอ่านหน้าถอดสีโดยไม่รู้ตัว เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า "ประตูห้องหญิงสาวของเจ้าไม่เคารพ ก็ถือว่าตอนนี้สูญเสียความเป็นขุนนางครั้งที่หนึ่ง ฆ่าสาวใช้โดยไม่มีสาเหตุก็ถือว่าสูญเสียความเป็นขุนนางครั้งที่สอง จัดโลงแล้วโยนความผิดให้คนอื่น ก็ถือว่าสูญเสียความเป็นขุนนางครั้งที่สาม จะไปทำงานเพื่ออะไรอีก" จางอิงคุกเข่ากล่าวว่า "เรื่องนี้จริง ๆ ไม่มีคนทราบ หวังว่าได้เท่าจะปกปิด"

"เจ้าก่อเรื่องเองคนไหนจะรู้ได้ แต่ทว่าสวรรค์รู้ โลกรู้ผีรู้ ผีไม่รายงานข้า ข้าจะรู้ได้อย่างไร ฮุยอินไม่ประพฤติตัวให้สมตามจารีต สมควรตาย ชิวจี้ชิวชีวิตเป็นชู้กับสตรีนั้นสมควรตาย มีแต่อ้ายเหลียนเท่านั้นไม่ควรตาย ถ้าสาวใช้ไม่จมน้ำตายก็จะไม่มีวิญญูณที่ได้รับความอยุติธรรมมาฟ้อง เจ้าก็จะเป็นขุนนางได้ต่อไป คำพูดที่จะให้เป็นที่ยึดหยามก็จะไม่รั่วไหลออกมา ชิวจี้ชิวก็ควรตายเป็นธรรมดา ก็จะสวยงามหมด" พูดแล้วจางอิงก็ซ่อนหน้าพูดไม่ออก ฤดูใบไม้ร่วงนี้จะตัดหัวชิวจี้ชิวและทูลเกล้าถวายคดีดังกล่าวให้ราชสำนักทราบ จางอิงปกครองบ้านไม่เป็นธรรม ฆ่าสาวใช้ไม่เมตตา ปลดจากตำแหน่งไม่ต้องสาธยายอีก

คดีประหารหลวงจีนปลอม

ริติ มานิตยกุล แปล

เล่ากันมาว่าเมืองไคฟงออกไปสามสิบสี่ มีผู้อาวุโสแซ่ต่งคนหนึ่งได้ให้กำเนิดบุตรชื่อด่งซุ่น อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านโจว ณ เมืองไคฟง เขาสร้างโรงเตี๊ยมขึ้นหลายห้อง เชิญชวนให้พ่อค้าต่างถิ่นทุกสารทิศมาพัก ในแต่ละวันได้กำไรมากมาย ผู้อาวุโสตั้งจึงกลายเป็นเศรษฐี ต่อมาด่งซุ่นผู้เป็นบุตรชายได้แต่งงานกับบุตรสาวผู้เลอโฉมของบ้านตระกูลหยางแห่งร้านน้ำชาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของเมือง ทั้งสองสามีภรรยารักใคร่กันมาก เพียงแต่ว่าต่างฝ่ายต่างระแวงสงสัยว่าจะนอกใจตน ฝ่ายด่งซุ่นมักจะไปค้าขายต่างถิ่นบ่อย ๆ กลับมาบ้านเดือนละครั้งหรือสองเดือนครั้ง ในระหว่างนั้นมีได้กั๊งคนหนึ่งชื่อซุนควาน อาศัยอยู่ห่างจากทิศตะวันออกของเมืองไปสิบสี่ เขาไปมาหาสู่ที่บ้านตระกูลด่งทุกวันจนกระทั่งคุ้นเคยกับคนในบ้านตระกูลด่ง ซุนควานมักจะพูดจาหยอกล้อกับนางหยางโดยที่ทั้งสองฝ่ายมิได้มีความระแวงสงสัยอันใด เวลาผ่านไปเนิ่นนานในที่สุดทั้งสองก็ตกอยู่ในห้วงแห่งความรัก และต่างปรารถนาที่จะอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา

ซุนควานจึงหาโอกาสที่ด่งซุ่นไปค้าขายต่างถิ่นนัดพบกับนางหยางเป็นการส่วนตัว ในวันนัดพบซุนควานกล่าวกับนางหยางว่า “ข้ารักใคร่ชอบพอกับเจ้าหาใช้วันเดียวไม่ แต่ว่าความสุขมีขอบเขตจำกัด อารมณ์รักหลีกเลียงไม่ได้ หากเจ้าเก็บข้าวของเงินทองหนีไปอยู่ที่อื่นกับข้า เราทั้งสองจะได้เป็นสามีภรรยากันตลอดไป”

นางหยางเห็นด้วยกับข้อเสนอ และคิดว่าโอกาสอันงามคือวันที่ยี่สิบเอ็ด เดือนสิบเอ็ด จึงนัดแนะเพื่อจะหนีไปด้วยกัน

วันนั้นนางหยางเก็บของที่มีในบ้าน ตั้งใจจะรอให้ซุนควานมาในยาม สรพยา ฉบับพลันก็มีหลวงจีนรูปหนึ่งมีนามว่า หลวงจีนเต๋าหลง แห่งวัดมหา กรุณาवास ณ ยอดเขามรกตแห่งลั่วโจว ได้ภิกษาจารย์มาถึงที่นี่ คิดจะหาที่พัก อาศัยสักคืนหนึ่ง ตามปกติเศรษฐีต่งเป็นคนใจกุศลอยู่แล้วจึงเปิดโรงเตี๊ยมปูที่ นอนเตรียมอาหารไว้คอยต้อนรับ ครั้นหลวงจีนเต๋าหลงนั้นเสร็จก็จำวัด ขณะ นั้นอากาศเย็น หิมะตก เศรษฐีต่งปิดประตูเข้านอน ครั้นถึงยามสองซุนควาน มาเคาะประตูห้องนางหยาง นางหยางจึงนำข้าวของที่มีอยู่หนีไปกับซุนควาน ด้วย เมื่อไปถึงนอกประตูฟ้ากลับไม่เป็นใจ ฝนตกเฉาะแฉะ ถนนลื่น ยากแก่ การเดินทาง นางหยางเกรงว่าจะไม่สามารถเดินทางได้จึงกระซิบบอกซุนควาน ว่า “ถนนลื่นเดินทางลำบาก เลื่อนไปเป็นคืบพรงี้แล้วกัน”

ซุนควานใคร่ครวญว่าหากปล่อยไปเนิ่นนานเกรงว่าเรื่องนี้จะมีคนล่วงรู้ เขาเห็นว่าข้าวของที่เตรียมมาพอจะมีค่าบ้าง จึงชักดาบออกมาแทงนางหยาง และแย่งชิงของมีค่าและทรัพย์สินไปจนหมดสิ้น จากนั้นนำศพไปทิ้งในบ่อน้ำ เก่า ๆ แล้วจากไป ไม่นานนักหลวงจีนเต๋าหลงตื่นขึ้นมาเพื่อจะไปเข้าห้องน้ำ แต่เผลอหล่นลงไปใบบ่อน้ำบ่อเดียวกันนั้น บ่อลึกหลายจาง หลวงจีนจึงไม่อาจ ขึ้นมาได้

จนกระทั่งเช้า เด็กคนใช้ที่ร่วมทางมากับหลวงจีนเต๋าหลงตื่นขึ้นมาหา หลวงจีนจนทั่วก็ไม่พบ จึงไปตะโกนถามเจ้าของโรงเตี๊ยม เศรษฐีต่งตื่นขึ้นมา แจ้งว่าหลวงจีนหายไปจึงหาจนทั่วกระทั่งถึงเวลาอาหารก็ยังไม่พบ ครั้นรู้ว่า นางหยางก็หายไปเช่นกันจึงเข้าบ้านไปหา แต่ทว่ากำแพงสี่ด้านล้วนว่างเปล่า ทรัพย์สินสมบัติแพรพรรณก็ไม่เหลือไว้ เศรษฐีต่งเข้าใจว่านางหยางคงหนีไปกับ หลวงจีน แต่เศรษฐีต่งก็ยังคงเสาะหาต่อไปจนกระทั่งถึงบ่อน้ำเก่า ๆ ข้างห้อง น้ำ เห็นแต่เพียงต้นกกขึ้นพันกันไปมาและมีโลหิตสด ๆ หยดอยู่เล็กน้อย ฉบับพลันก็ได้ยินเสียงคนในบ่อ เศรษฐีต่งจึงเชิญหวังชันแห่งอาคารตะวันออกให้

ลงไปในห้องพร้อมกับเชือก ครั้นลงไปถึงก็เห็นเพียงหลวงจีนรูปหนึ่งอยู่ข้างล่าง ซึ่งพูดถึงเรื่องที่ไม่ได้รับความปลอดภัยเสียยิ่งใหญ่ ส่วนนางหยางตายอยู่กัน บ่ออยู่แล้ว หวังชั้นเอาเชือกมัดหลวงจีนแล้วให้คนโยงขึ้นไป ครั้นขึ้นไปถึงข้าง บน ผูกคนรูปประชาทัณฑ์หลวงจีนเต้าหลง หลวงจีนพยายามจะแก้ต่างแต่ไม่เป็นผล ฝ่ายเพื่อนบ้านจัดการร้องเรียนอำเภอ นายอำเภอโบยตีหลวงจีนเพื่อ บีบคั้นให้บอกสาเหตุ และต้องการให้หลวงจีนรับสารภาพ หลวงจีนเต้าหลง ทนความเจ็บปวดไม่ไหวจึงจำต้องยอมรับสารภาพ นายอำเภอจึงรายงานต่อ ศาลว่าการ

ครั้นรายงานส่งถึงเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงเรียกหลวงจีนมาถามเพื่อ ความกระจ่าง หลวงจีนเต้าหลงทอดถอนใจ กล่าวว่า “ก่อนที่จะตกเป็นผู้ต้องหาเช่นนี้ นางหยางได้ตายไปก่อนหน้านี้แล้ว” หลวงจีนเล่าความจริงให้แก่ เปาบุ้นจิ้นฟัง

เปาบุ้นจิ้นไตร่ตรองเห็นว่า หลวงจีนเต้าหลงเป็นหลวงจีนแห่งลั่วโจวเดินทางมาถึงบ้านสกุลต่งเป็นระยะทางเจ็ดร้อยกว่าลี้ เหตุใดจึงมีเวลามานัดแนะกับ นางหยางได้ เรื่องนี้ต้องมีเงื่อนงำอย่างแน่นอน คิดดังนั้นจึงนำตัวหลวงจีนไป คุมขังไว้ก่อน เปาบุ้นจิ้นครุ่นคิดทั้งเช้าทั้งเย็นก็ยังไม่เข้าใจ ทันใดนั้นก็คิดแผน การได้โดยบังเอิญ จึงเรียกให้พัศดีนำนักโทษที่ต้องโทษประหารซึ่งถูกขังอยู่ในคุกมาโกนหัวอย่างลับ ๆ เพื่อปลอมตัวเป็นหลวงจีน แล้วนำตัวไปตัดหัวที่ลาน ประหาร จากนั้นให้ล็อกกันต่อไปว่าหลวงจีนของวัดมหากรุณาवासแห่งลั่วโจวได้ รับการตัดสินแล้วในข้อหาสังหารภรรยาสกุลต่ง นอกจากนี้เปาบุ้นจิ้นยังส่งมือปราบหลายคนออกนอกเมืองเพื่อไปสืบข่าว หากมีกลุ่มคนพวควิพากษ์วิจารณ์ เรื่องนี้ว่าถูกหรือผิดอย่างไร ให้กลับมารายงาน

บรรดามือปราบมาถึงร้านน้ำชาแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองสามสิบลี้ พบกับแม่เต้าคนหนึ่ง แม่เต้าถามว่า

“เมื่อวานขึ้นนางหยางซึ่งอยู่บ้านตระกูลต่งถูกฆ่าตาย ทางเราได้ตัดสิน เด็ดขาดหรือยัง”

บรรดามือปราบตอบว่า “หลวงจีนถูกประหาร ชดใช้ชีวิตแล้ว”

แม่เต๋าได้ยินดังนั้นจึงรำพันออกมาว่า “น่าสงสารหลวงจีนที่ถูกใส่ร้าย
รูปนี้เสียจริง” บรรดามือปราบได้ฟังดังนั้นจึงสอบถามถึงสาเหตุอย่างละเอียด
แม่เต๋าบอกว่า “จากนี้ไปเกือบสิบสี่ มีได้กั๊งคนหนึ่งชื่อซุนควานไปมาหาสู่
จนกระทั่งสนิทสนมกับบ้านสกุลต่ง อีกทั้งยังเป็นชู้กับนางหยาง เพราะความ
ละโมบอยากได้ในทรัพย์สินของนางหยางจึงฆ่านางหยางเสีย จากนั้นก็โยน
ความผิดให้หลวงจีน” บรรดามือปราบรีบกลับไปรายงานเปาบุ้นจิ้น

ครั้นเปาบุ้นจิ้นได้รับรายงานแล้วจึงส่งมือปราบหลายคนไปแอบจับกุม
ซุนควาน จากนั้นส่งเข้าคุกสอบสวนต้นสายปลายเหตุ ซุนควานปากแข็งไม่
ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ซุนควานขึ้นศาล เปาบุ้นจิ้นหัวเราะและ
กล่าวว่า “ฆ่าหนึ่งชีวิตต้องชดใช้หนึ่งชีวิต ในเมื่อหลวงจีนชดใช้ชีวิตไปแล้ว
ไหนเลยจะมีเหตุผลที่จะใช้คนสองคนมาชดใช้ชีวิตเพียงชีวิตเดียว แต่ทว่า
เศรษฐีต่งเคยให้การว่าได้สูญเสียเงินทองถึงสี่ร้อยกว่าตำลึง เจ้ามิได้เก็บได้
หрокหรือ ถ้าเก็บได้ก็คืนให้เขาเสีย เจ้าจะได้พ้นผิด”

ซุนควานได้ยินดังนั้นก็ดีใจเป็นอันมาก สารภาพว่า “เรื่องนี้ในอดีตบ้าน
สกุลต่งเคยฝากห่อผ้าใส่เงินทองไว้หนึ่งห่อ จนบัดนี้ข้ายังเก็บไว้ในตู้สมบัติ”

เปาบุ้นจิ้นแฉังดังนั้นจึงส่งคนคุมตัวซุนควานกลับบ้านเพื่อไปเอาเงินทอง
มา แล้วสั่งให้เหล่าเศรษฐีต่งมาเป็นพยานก่อน ครั้นเศรษฐีต่งเห็นสิ่งของล้ำค่า
เหล่านั้นก็จำได้ว่าเป็นเงินทองและผ้าห่มหนึ่งผืนของบ้านสกุลต่งจริง จึงกล่าว
ว่า “เป็นสมบัติของบ้านข้าจริง ๆ”

เปาบุ้นจิ้นถามเรื่องในอดีตเรื่องบ้านตระกูลต่งได้ฝากเงินทองไว้หรือไม่
อีกครั้งหนึ่ง ทั้งยังเรียกแม่เต๋ามาเป็นพยาน แต่ซุนควานก็ยังแก้ตัวน้ำขุ่น ๆ
ไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “สามีของนางหยางไปค้าขายต่างถิ่น
เจ้าเป็นชู้กับนาง และเนื่องจากละโมบในทรัพย์สินของเขา จึงวางแผนสังหาร
ผู้อื่น ตอนนี้ทรัพย์สินสมบัติบ้านตระกูลต่งก็เป็นหลักฐานอยู่ที่นี้แล้ว ยังจะ
ปฏิเสธอีกหรือ”

ชุนควานยากที่จะปิดบังได้อีก จึงจำต้องเขียนคำสารภาพ จากนั้น
เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้เจ้าหน้าที่คุมตัวชุนควานไปตัดหัว ณ ลานประหาร ฝ่าย
หลวงจีนเต้าหลงก็ได้รับการปล่อยตัวกลับไป

คดีเหรียญทองแดงเสียบก้าแพง

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ อำเภอหล่งยาง มีชายผู้หนึ่งชื่อหลัวเฉิงฉุน เป็นคนเจ้าชู้เหลาะแหละ ไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง เนื่องจากคบหาเพื่อนฝูงมาก และตนเองก็มีบ้านช่องกว้างขวาง จึงได้เปิดบ่อนการพนันขึ้น คอยชักเงินค่าตั้งจากผู้มาเล่น และเป็นคนค้ำประกัน รวมถึงให้กู้ยืมจำนำของต่าง ๆ มีพวกนักพนันนิสัยอันธพาลหยาบเข้า ๆ ออก ๆ ทั้งวันทั้งคืน เคยมีผู้ตักเตือนว่า

“การคบสหายควรเลือกคบคนที่เหนือกว่าตน หากเลวกว่าตนก็ไม่พึงคบ”

หลัวเฉิงฉุนกลับตอบว่า

“ฟ้าสูงแผ่นดินหนาหนัก จึงสามารถรองรับความสกปรกทั้งมวล ลูกผู้ชายอยู่ระหว่างกลางฟ้าและดิน ไหนเลยจะสามารถแบ่งแยกความบริสุทธิ์และสกปรก มิสู้ทำให้กว้าง ยอมรับคนทุกคนจะดีกว่า”

คนผู้นั้นเตือนอีกว่า

“คบคนไม่เลือก สักวันต้องมีพลาตจนได้ การมีน้ำใจกว้างในทางที่ผิด ย่อมจะนำมาซึ่งหายนะ สมดังคำกล่าวที่ว่า ‘ไฟลามเผาภูเขาคุนหลุน ก้อนหยกย่อมต้องมอดไหม้ตาม’ เจ้าไม่กลัวบ้างหรือ?”

หลัวเฉิงฉุนตอบว่า

“แผ่นดินฟ้าเขียวหนึ่งครอบคลุมผืนดินเขียวหนึ่ง จะปิดบังตนได้อย่างไรกัน ขอเพียงข้าเป็นบุคคลเที่ยงธรรม ย่อมต้องไร้ภัยอันตราย”

เขาปฏิเสธไม่ยอมรับฟังคำตักเตือนของผู้หวังดีเช่นนี้มาโดยตลอด ต่อมา

วันหนึ่งเกิดมีโจรบุกปล้นบ้านเศรษฐีเว่ยเตียนซึ่งอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน พวกโจรไม่น้อยกว่าห้าสิบคนได้ถือหอกดาบและคบเพลิงบุกทะลวงมาทางประตูใหญ่ กวาดทรัพย์สินไปได้จำนวนมาก เมื่อพวกโจรไปแล้ว คนในบ้านก็พากันร้องให้เสียอกเสียใจ บรรดาญาติสนิทมิตรสหายได้ทราบเรื่องก็มาเยี่ยมปลอบใจ ขณะนั้นหลัวเฉิงฉุนเดินผ่านนอกบ้าน เห็นคนทั้งหลายปลอบโยนกันอยู่ก็ถอนใจกล่าวว่า

“เป็นมหาเศรษฐีประจำอำเภอ มีชื่อร่ำลือไปทั่ว เป็นธรรมดาอยู่เองว่าต้องถูกปล้น มีแต่คนยากจนเท่านั้นแหละจึงจะปราศจากความกังวล นอนหลับได้อย่างสงบทุกคำคืน”

เว่ยเตียนได้ยินเข้าก็ไม่พอใจ กล่าวกับบุตรชายทั้งสองว่า

“ญาติมิตรทั้งหลายต่างเห็นใจว่าบ้านเราถูกปล้น มีแต่หลัวเฉิงฉุนที่พูดออกมาเช่นนี้ เห็นทีโจรร้ายที่มาปล้นบ้านเราเมื่อคืนจะเป็นอันธพาลในบ่อนบ้านเขา เกิดขาดแคลนทรัพย์สิน จึงมาบุกปล้นเราไป คดีนี้หากไม่ฟ้องร้อง ก็ยากจะชำระความแค้นออกจากใจได้!” ว่าแล้วก็เขียนคำฟ้องยื่นต่อเปาบุ้นจิ้นขุนนางผู้ตรวจการ

เปาบุ้นจิ้นอ่านสำนวนฟ้อง แล้วก็ออกหมายจับโจทก์เว่ยเตียน จำเลยหลัวเฉิงฉุนและพวกมา จากนั้นก็ลงทัณฑ์อย่างหนักในการไต่สวนหลัวเฉิงฉุนหลัวเฉิงฉุนถูกทรมานก็กล่าวว่า

“วันที่เว่ยเตียนถูกปล้น ก็จับโจรไม่ได้สักคน ทั้งไม่มีของกลางยืนยัน และไม่มีโจรร้ายมาเอ่ยปากลากข้าพเจ้าไปพัวพัน อยู่ดี ๆ ก็มาใส่ความผู้น้อยเช่นนี้จะให้ผู้น้อยยอมรับได้อย่างไร?”

เว่ยเตียนกล่าวว่า

“หลัวเฉิงฉุนไม่ทำไรไถนา ไม่ค้าขาย เอาแต่เปิดบ่อนการพนัน เป็นคนประกั้นในบ่อน ผีพนันที่เข้า ๆ ออก ๆ ก็มีแต่พวกไม่รู้หัวนอนปลายเท้า จะว่าไม่ใช่โจรได้อย่างไร? คนแบบนี้ต้องกำจัดให้สิ้นซาก!”

เปาบุ้นจิ้นตวาดว่า

“หลัวเฉิงฉุนเป็นคนเหลวไหลไม่อยู่ในกรอบของกฎหมาย ประกอบการค้าที่มีแต่ทางชั่วร้าย ใครก็ไม่สงสัยกรรมัง? โทษของการเป็นคนประกันเปิดบ่อนพนัน และรังโจรรวมกันก็ถึงขั้นประหาร แต่เรื่องการปล้นเป็นเรื่องใหญ่อันดับแรกต้องจับโจรได้ รองลงมาต้องมีของกลาง ถัดไปเป็นการพาดพิงชัดทอด แต่นี่อะไรก็ไม่มีสักอย่าง จะมาว่าเป็นโจรได้อย่างไร คำฟ้องของเว่ยเตียนเหินชัดว่าเจตนาจะใส่ความมากกว่า อนุญาตให้หลัวเฉิงฉุนประกันตัวได้ ต่อไปจงกลับเนื้อกลับตัวเสียใหม่ วันหน้าหากละเมิดกฎหมายจะต้องได้รับโทษหนัก!”

หลัวเฉิงฉุนได้ฟังก็ยินดีนัก เมื่อพ้นผิดแล้วก็ระมัดระวังตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ปิดบ่อนการพนันเลิกรับประกันโดยเด็ดขาด คนทั้งหลายได้ทราบก็พากันยินดีที่เขาสามารถปรับปรุงตนเอง จะมีก็แต่เว่ยเตียนเหินที่คิดไม่ยอมรับว่า

“บ้านข้าถูกโจรปล้น การกินอยู่อดคัดลงมาก ครั้นไปฟ้องทางการ ทางการก็ไม่สนใจ หน้าซำยังโกรธเอายกใหญ่ จะทำอย่างไรดี?”

เว่ยเตียนเหินแต่บ่นว่าดำเนินทางการอยู่เป็นนิจ เปาบุ้นจิ้นได้ทราบก็ตรึกตรองว่า หลัวเฉิงฉุนนั้นมีไซ้โจรแน่ แต่โจรแท้คือผู้ใดกันหนอ? เปาบุ้นจิ้นให้เอาเว่ยเตียนเหินมาไต่ถามอย่างหนักยี่สิบไม้ แล้วด่าว่า

“ไอ้ทาสสันดานชั่ว ข้าไต่สวนผิดอย่างไร? เจ้าไม่ระวังต้องเสียท่าโจรเอง โจรพวกนั้นก็ตองหนีไปไกลแล้วแน่ ควรที่จะรับว่าบ้านตัวเคราะห์ร้ายกลับมาโทษขุนนางซะได้นี้!” ว่าแล้วก็ให้เอาเศรษฐีเว่ยไปจองจำไว้

คนในเมืองนอกเมืองพากันเล่าลือว่าเว่ยเตียนเหินถูกไต่ถามและจำคุก ทางการก็ไม่ตามคดีปล้นทรัพย์อีกต่อไป ฝ่ายโจรร้ายตัวจริงเถี่ยมู่เอ๋อ จินตุยจื่อ และพวกได้ข่าวก็ดีใจนัก จัดประชุมกินเลี้ยงพลพรรคที่ไปปล้นมาด้วยกันอย่างครึกครื้น และแค้นบนเทวดาที่ทำให้สมหวัง ต้มกินกันจนตึกสงัดก็แยกย้ายกันกลับบ้านตน พวกโจรหัวเราะพุดกันว่า

“เขาวางกันมาได้เท่าเปาฉลาดเฉียบแหลมราวกับเทวดา ที่แท้ก็มีอยู่แค่นี้

ขอให้ลูกให้หลานเขาได้เป็นขุนน้ำขุนนางกันทุกชั่วคนไป จะได้มารับราชการที่เมืองเรา ที่นี้พวกเราเป็นอิสระกันเต็มที่ ไม่ต้องกลัวต้องกังวลอะไรอีกแล้ว”

ไม่มีผู้ใดรู้ตัวว่าในคืนนั้นเปาบุ้นจิ้นได้ลัดตัวมาสืบคดีโจรปล้นบ้านเว่ยเตียนด้วยตนเอง ท่านปลอมตนเป็นสามัญชนเดินไปตามถนนและตลาด เมื่อมาถึงศาลเจ้าพ่อหลักเมืองด้านตะวันตกก็ได้ยินคํากล่าวเล่น ๆ ของพวกโจรเข้าพอดีในใจท่านคิดว่าให้ลูกหลานเข้าได้เป็นขุนนางร่ำรวยนั้นก็ดีอยู่หรอก แต่ที่ว่าไม่ต้องกลัวต้องกังวลนั้นกลับน่าสงสัยอยู่ จึงใช้เหล็กแหลมอันเล็ก ๆ เขียนผนังเป็นรูปอักษร ‘เงิน’ ตัวใหญ่ ๆ สามตัว เมื่อมาถึงศาลากวนอิมด้านตะวันออกก็ได้ยินเสียงคนกล่าวว่า

“เจ้าพ่อหลักเมืองช่างประเสริฐแท้ ได้ทำเปาก็ช่างดีเหลือหลาย หากไม่ได้เขาเหลวไหลเลอะเลือนไม่สืบสวนเรื่องราว พวกเราก็ยุ่งยากกันหมดแน่”

เปาบุ้นจิ้นนึกในใจว่า ว่าข้าได้นั้นก็ดีอยู่หรอก แต่ที่ว่ายุ่งยากกันหมดช่างน่าเคลือบแคลงสงสัยนัก วาจาประโยคนี้นักกับประโยคเมื่อครู่คล้ายจะเป็นถ้อยคำของโจรที่บุกปล้น จึงเอาเหรียญทองแดงสามอันเสียบไว้ที่ช่องกำแพง หลังจากนั้นก็กลับมาพักผ่อน

เช้าวันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นพาขุนนางทั้งหลายมาจตุรูปเช่นไหว้เจ้าพ่อหลักเมืองเมื่อเสร็จพิธีก็นั่งเกี่ยวไปยังศาลเจ้าด้านตะวันตก เห็นบนผนังมีอักษร ‘เงิน’ อยู่สามตัวก็ออกคำสั่งให้ล้อมห้องไว้ จับได้เถี้ยมูเอ๋อกับพวกอีกยี่สิบแปดคน จากนั้นก็ไปยังศาลากวนอิมด้านตะวันตก ค้นจนพบตำแหน่งที่เอาเหรียญทองแดงเสียบไว้ แล้วก็ให้บริวารจับกุมจินตุยจื่อและพวกอีกยี่สิบสองคน และนำตัวนักโทษทั้งหมดกลับศาลมาสอบสวน เอาเถี้ยมูเอ๋อมาทรมานด้วยทัณฑ์ไม้หนีบขาแล้วด่าว่า

“เว่ยเตียนมีความแค้นอะไรกับเจ้า? ทำไมต้องบุกปล้นบ้านเขาในยามวิกาล”

เถี้ยมูเอ๋อและพวกไม่ยอมรับสารภาพจนแล้วจนรอด เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“พวกเจ้าขอให้ข้าเป็นขุนนางนาน ๆ พวกเจ้าจะได้อยู่ได้โดยไม่ต้องกลัว

ต้องกังวลอะไร ไม่ต้องรักษากฎหมายจะได้เป็นโจรได้สะดวก ๑!”

พวกโจรได้ฟังก็ตกใจจนขวัญหนีดีฝ่อ ยอมรับสารภาพตามจริงว่าได้ไป ปล้นทรัพย์บ้านเศรษฐีเว่ย์มาแบ่งกันจริง ยากจะไถ่ถอนโทษทัณฑ์ได้ วังวอนได้ ทำเมตตาละเว้นชีวิต

ครั้นแล้วเปาบุ้นจิ้นเบิกตัวจินตุยจื่อและพวกมาลงทัณฑ์ไม้หนึบขา แล้วถามบ้างว่า

“ทำไมพวกเจ้าถึงร่วมมือกับพวกเถี้ยมู่เอ๋อปล้นบ้านตระกูลเว่ย์?”

จินตุยจื่อและพวกไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นกล่าวด้วยความโกรธว่า

“พวกเจ้าพูดว่า ‘เจ้าพ่อหลักเมืองช่างประเสริฐแท้ ได้ทำเปาก็ช่างดีเหลือหลาย’ วันนี้หากไม่ยอมรับสารภาพ พวกเจ้าทุกคนต้อง ‘ยุ่งยากกันหมด’ แน่!”

จินตุยจื่อและพวกได้ฟังก็ตกใจจนขวัญหาย ยอมสารภาพออกมาโดยดี เปาบุ้นจิ้นพิพากษาให้คืนทรัพย์ทั้งหมดให้เว่ย์เต๋ียน จินตุยจื่อ เถี้ยมู่เอ๋อและพวกต้องโทษประหารหลังฤดูใบไม้ร่วง

คดีผีไม้แป้ง

กนกพร นุ่มทอง แปล

มีภาษิตกล่าวว่า “มีเงินก็ใช้ผีไม้แป้งได้” ภาษิตนี้นำมาใช้กับเรื่องใดกันเล่า? ย่อมหมายถึงเรื่องที่ทำไม่ได้ แต่หากมีเงินแล้วก็สามารถบันดาลให้เกิดขึ้นจึงเรียกว่าใช้ผีไม้แป้ง ขอเพียงมีเงินก็สามารถใช้สอยผีทำงาน ยังมีอีกภาษิตหนึ่งว่า “ทรัพย์สิ้นเงินทองสามารถเข้าถึงเทพ” เทพผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดยังรักเงินทอง นับประสาอะไรกับผีเล่า? ดังจะเห็นได้ว่าโลกเราในปัจจุบันนี้นับถือเพียงเงินเท่านั้น คนมีเงินก็เป็นขุนนางใหญ่โต คนไม่มีเงินก็เป็นแค่ราษฎรธรรมดา คนมีเงินเสพสุขไม่รู้สิ้น คนไม่มีเงินต้องทนยากลำบาก มีเงินก็รอดตาย ไม่มีเงินก็ไม่รอด แต่รวมความแล้วแปลกอยู่อย่างว่า คนที่รักบูชาเงินเงินกลับไม่มาหา ส่วนคนที่ไม่ค่อยสนใจเงินเท่าไร เงินกลับไหลมาเทมา เห็นที่เจ้า ‘เงิน’ นี้จะมีเทพคอยบงการอยู่กระมัง อยากจะได้แต่ไม่ได้ ไม่ไปแสวงหากลับมาเอง

ที่นครโคฟงมีชายโง่เขลาผู้หนึ่งนามว่าจางใต้เจ้า ใจไม่รักเงินทอง แต่ยังใช้จ่ายออกไปเงินทองกลับยิ่งเพิ่มพูน ถึงกับได้ฉายาว่าจางไปวัน (จางร้อยหมื่น) ยังมีเพื่อนบ้านอีกคนหนึ่งชื่อหลี่ป้อชื่อ เป็นคนเฉลียวฉลาดเฉียบแหลม แต่มาขัดสนอยู่ด้วยเรื่องเงินทอง มือขวารับเงินมามือซ้ายก็ควักจ่ายไป หลี่ป้อชื่อเห็นคนโง่อย่างจางใต้เจ้ากลับมีเงินใช้ ในขณะที่คนฉลาดอย่างตนไม่มีก็นึกขัดเคืองใจจนล้มป่วยลง ในที่สุดก็ได้ฟ้องร้องเทพแห่งเงินทองต่อศาลเปาบันจันว่า

‘ฟ็องร้องด้วยเรื่องเทพแห่งเงินทองเหลวไหลไม่เป็นธรรม คนรวยมากขึ้นอยู่กับฟ้า คนรายน้อยกว่าอยู่ที่ตัวเอง เกิดมาชะตาอาภัพ ไม่ว่าจะทำอย่างไรก็ไม่อาจรวยได้ หากอุตสาหะพยายามก็แค่พอจะเทียบเคียงคนอื่นเขา เหตุใดจึงให้คนรวยไม่จน ไม่เคยได้ยินว่าเลี้ยงแม่ไก่ห้าตัวแม่หมูสองตัวแล้วจะได้อยู่ดีกินดี เหตุใดจึงให้คนจนไม่รวย ถึงเพาะปลูกถูกฤดูกาลก็ไม่มีวันจะได้อัมหมี่พื้มัน หลังฝนใช้วัวไถนาเขียวขจี แต่ก็ไม่เห็นมีใครจนจะเก็บเกี่ยวได้ผล ค็นพระจันทร์ส่องสว่างไม่มีหมามาเห่าหมู่บ้านที่เต็มไปด้วยดอกไม้ ไม่เคยปรากฏว่ายังฉางบ้านคนรวยจะพร่องไปแม้แต่น้อย โลกไม่ยุติธรรมเช่นนี้ โยเทพไม่เบิกทิพยเนตร? แม้นยามมีชีวิตอยู่จะเลอะเลือนสับสน แต่เมื่อตายต้องได้ประจักษ์’

เมื่อเปาบุ้นจิ้นอ่านจบก็กล่าวว่า

“เทพแห่งเงินทองที่ว่าย่อมหมายถึงเทพผู้พิพากษาชะตาเงินทองของมนุษย์ โยเจ้าจึงคิดฟ็องร้องเขา”

หลี่ป้อซือตอบว่า “นั่นก็เพราะเขากำหนดออกมาไม่ยุติธรรม ข้าพเจ้าจึงมาขอฟ็องร้อง”

“เห็นได้อย่างไรว่าเขาไม่ยุติธรรม?” เปาบุ้นจิ้นถาม

“โลกเราทุกวันนี้คนมีเงินจะได้อยู่ในตำแหน่งสูง อยากเป็นขุนนางก็ได้เป็น อยากเป็นอรหันต์ก็ได้เป็น จะให้คนตายคนนั้นก็ตาย จะให้เป็นก็เป็น ส่วนคนไม่มีเงินก็เหมือนกับอยู่ในคุก อยากอายุยืนก็ไม่ได้ อยากอายุสั้นก็ไม่สมหวัง อยากตายไม่ได้ตาย อยากเป็นกลับต้องตาย ในเมื่อคนทั้งสองพวกต่างก็เป็นคนเหมือนกัน แล้วทำไมถึงได้อะไรไม่เท่ากัน?”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“นี่ไม่ใช่ว่าผู้ตัดสินชะตาเรื่องเงินทองไม่ยุติธรรม เจ้าจะมีเงินหรือไม่ มันก็ขึ้นกับการแสวงหาของตัวเอง”

หลี่ป้อซือแย้งว่า

“ที่เมืองไคฟงมีชายคนหนึ่งชื่อจางไต้เจ้า ใคร ๆ ก็เรียกเขาว่าไต้ทิมไต้โง่ ปัญญาอ่อน แต่เขากลับมีเงินมหาศาลใช้ตลอดชาติก็ยังไม่หมด ส่วนตัวข้าน้อย

ได้ชื่อว่าเป็นคนฉลาด แต่เทพแห่งเงินทองกลับไม่ยอมอยู่กับข้าน้อย หากว่า
การมีเงินหรือไม่ขึ้นกับการแสวงหาของตัวเองละก็ หลีป้อชื่อก็ต้องมีมากกว่า
จางไต้เจ้าสิถึงจะยุติธรรม ขอไต้เท้าโปรดจับกุมจางไต้เจ้ามาไต้สวนให้กระจ่าง”

ทหารเมืองฝูจับตัวจางไต้เจ้ามาได้ในเวลาชั่วพริบตา เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“จางไต้เจ้า เจ้าทำอะไรจึงสามารถสร้างตัวขึ้นมาจากมือเปล่าได้ ยาม
มีชีวิตอยู่เจ้าเคยกระทำเรื่องชั่วช้าใดหรือไม่?”

จางไต้เจ้าเรียนว่า

“ผู้น้อยมิได้วางแผนชั่วหรือกระทำเรื่องเลวร้าย เงินที่มีอยู่นั้นเกิดจาก
เก็บออม วันนี้ประหยัดได้หนึ่งเหวิน พรุ่งนี้ประหยัดได้อีกหนึ่งเหวิน”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“เจ้าอธิบายไม่กระจ่างชัด”

ว่าแล้วก็เรียกเทพแห่งเงินทองมาถามว่า

“เจ้าเป็นเทพแห่งเงินทอง ไฉนกลับมีใจลำเอียง ให้คนปัญญาอ่อนเป็น
เศรษฐีเงินล้าน คนเฉลียวฉลาดไป ๆ มา ๆ ก็เป็นได้แค่คนเฉลียวฉลาด!”

เทพแห่งเงินทองตอบว่า

“นี่เป็นความยุติธรรมของผู้ตัดสิน หาใช่ความลำเอียงไม่”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า

“รู้ได้อย่างไรว่ายุติธรรม?”

“ทรัพย์สินเงินทองกล่าวได้ว่าเป็นของมีชีวิต สามารถทำให้ผู้คนกลายเป็น
คนดีหรือกลายเป็นคนชั่วก็ได้ ดูกฎ คนมีเงินในโลกนี้มักจะประจบแต่กรรม
ชั่ว อวดเบ่ง ยโสโอหัง วางแผนมุ่งร้ายหมายขวัญเอาชีวิตคนอื่นไม่มีที่สิ้นสุด
ยิ่งฉลาดด้วยยิ่งชั่วร้ายหนัก ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่ให้เงินแก่คนฉลาด มีแต่คนโง่
ปัญญาทึบที่พอได้เงินไปไม่กี่เหวิน ก็ต้องเอาไปซ่อนไปซุกไว้สุดหัวเตียง ไม่
กล้าใช้จ่ายเหลวไหล เอาไปสะสมกันเป็นกองภูเขา เป็นธรรมดาที่จะต้อง
รักษาเงินไว้ได้มาก ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงให้เงินแก่คนโง่มาก ๆ ข้าพเจ้าเห็น
จางไต้เจ้าประหยัด จึงให้เงินเขาไปนับล้าน ส่วนหลีป้อชื่อเป็นคนคดในข้อ

งอในกระดูก จึงไม่ให้เงินเขาสักแดง ถึงให้เขาไปล้านหนึ่งก็ไม่พอที่จะให้เขาใช้ สองสามวัน เช่นนี้จะว่าผู้ตัดสินไม่ยุติธรรมกระนั้นหรือ?"

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

"ดี ๆ ข้าก็รังเกียจคนละโมภโลภมากใช้เงินสุรุ่ยสุร่าย ทหารฝึจนอดเสื้อ ผ้าหลิปือซื้อออกมา แล้วลงโทษให้เขาขึ้นไปเป็นคนฉลาดบนโลกอีกครั้ง แต่ว่า หากมีเงินแล้วไม่รู้จักใช้จะมีไปทำไมกัน? คนมั่งมีจะประกอบกุศลก็เป็นเรื่องง่าย ควรช่วยเหลือสงเคราะห์คนยากจน มีเงินกองไว้เป็นภูเขาเลากาก็เปล่า ประโยชน์ ตายแล้วก็เอาไปด้วยไม่ได้ ไม่สู้แจกจ่ายให้คนทั้งปวง ทุกคนก็จะได้รับประโยชน์เสมอกัน ภายหน้าจะได้ไม่มีคนมาร้องว่าไม่เป็นธรรมอีก"

ว่าแล้วก็ให้เทพแห่งเงินทองเปลี่ยนชะตาदानเงินทองของจางใต้เจ้าใหม่ ให้มีแค่พอกินพอใช้ ท่านพิพากษาว่า

"ไต่สวนคดีได้ความว่า โจรมนุษย์โลภมากไม่รู้จักพอ หลักธรรมแห่ง สวรรค์จะถึงจากผู้มีเหลือกินเหลือใช้ไปเสริมให้ผู้ที่ยังขาด ฉะนั้นการที่คนขยัน ร่ำรวย คนเกียจคร้านยากจนก็เป็นผลมาจากความพยายามของมนุษย์ที่จะ อดรั้งธรรมชาติ การที่คนฉลาดยากจนและคนโง่ร่ำรวย ก็เป็นผลมาจากการที่ สวรรค์กลั่นแกล้งมนุษย์ผู้โง่เขลา บัญชาสวรรค์มิได้ขึ้นกับมนุษย์ แต่มนุษย์ก็ สามารถจักเอาชัยสวรรค์ บัดนี้ลงโทษให้หลิปือชื่อเป็นคนฉลาด จางใต้เจ้า ถูกถอนทรัพย์สิน เป็นการพบกันครึ่งทางระหว่างสวรรค์กับมนุษย์ และตัด ปัญหาให้คนช่างสงสัยมาถามสวรรค์และคนอื่นอีก ต่อไปผู้เป็นราษฎรก็ ควรจะรักษาความคิดที่ว่า คนรวยมากขึ้นอยู่กับฟ้า คนรายน้อยขึ้นอยู่กับ ตัวเอง ผู้เป็นขุนนางก็ไม่ต้องเห็นแก่คนมั่งมีข่มเหงคนยากไร้กลายเป็นขี้อ ปากคนทั้งปวง เพื่อจะได้ปราศจากผู้ตำหนิและไม่ต้องถูกสวรรค์ประณาม"

เมื่อพิพากษาเสร็จก็ให้คุมตัวนักโทษไป เปาบุ้นจิ้นหันมากล่าวกับเทพ แห่งเงินทองว่า

"แต่ทว่าทุกวันนี้ในแผ่นดินควรมีคนมีเงินที่ทำได้ให้มากหน่อย ส่วนคนมั่ง มีที่ทำชั่วก็ควรจะได้ลดน้อยหายสูญไปโดยเร็ว"

เทพแห่งเงินทองตอบว่า

“แต่ชาวโลกล้วนโง่เขลา ทรัพย์สินเงินทองมิใช่ของที่พอแสวงหาแล้วก็จะได้มา เงินที่ไม่ควรได้ แม้ว่าจะใช้เล่ห์อุบายนับร้อยพันประการจนมันตกลมาถึงมือ มิชามินานก็ต้องจากเราไป”

คดีเบาะแสจากใบไม้

กนกพร นุ่มทอง แปล

ยังมีชาวอำเภอหยุ่นเหอ เมืองซูโจวผู้หนึ่งชื่อหลัวไหยวเหวิน สอบได้เป็นบัณฑิตจิ้นชื่อ รับราชการเป็นนายอำเภอหนานเฟิงมานานปี วันหนึ่งจวิกง บัณฑิตจวีเหวินชาวอำเภอหลงเฉวียนซึ่งเกี่ยวดองเป็นญาติกัน ได้เดินทางมาเยี่ยมหลัวไหยวเหวินที่อำเภอหนานเฟิง โดยมาพร้อมกับบ่าวไพร่จำนวนสามคนคือ กุ้ยสือปา จางซาน และฟู่สือ จวิกงมาหนานเฟิงคราวนี้ได้เงินร้อยตำลึง จึงซื้อเครื่องทองแดงชุบทองและหวีเสนียดเคลือบทองของอำเภอหนานเฟิงไปห้าสิบตำลึง แล้วเอาของเหล่านั้นใส่หีบลับกุญแจทองแดงไว้ ช่วงนั้นเปาบุ้นจิ้นมาตรวจราชการที่เมืองหนานกิงพอดี จวิกงเคยรู้จักสนิทสนมกับเปาบุ้นจิ้นมาก่อน พอได้ทราบข่าวก็คิดจะไปเยี่ยมคารวะ จึงได้จัดเก็บสินค้ำอำลาหลัวไหยวเหวินแล้วออกเดินทาง

หลายวันต่อมานายบ่าวทั้งสี่ก็เดินทางมาถึงเมืองฉุ่ยหง จวิกงใช้ให้จางซานกับฟู่สือทั้งสองล่วงหน้าไปหนานกิงก่อนเพื่อสืบเสาะว่าเปาบุ้นจิ้นจะผ่านเมืองใดแล้วค่อยพบกันอีกที่ที่ทะเลสาบอู่ ตัวจวิกงกับกุ้ยสือปาได้เปลี่ยนเรือในวันรุ่งขึ้น ขณะที่เก๋อไฉ่ลูกเรือชนหีบสัมภาระขึ้นเรือก็รู้สึกว่หีบของจวิกงหนักมาก เกิดความสงสัยว่าจะบรรจุเงินทองไว้ จึงได้บอกต่ออำยหมู่คนเรือว่า

“หีบสองสามใบนี้ต้องเป็นเงินแน่ เพราะหนักผิดปกติ คงไม่ใช่ของใช้อื่น”

คนเรือทั้งสองเกิดความคิดชั่วร้ายขึ้น ประจักษ์กันว่า “ไม่ต้องรับผู้โดยสารอื่นอีก ถึงกลางทางก็ลงมือ” พอวางแผนเสร็จอำยหมู่ก็แสวงกล่าวกับจวิกงว่า

“ข้าคิดว่าคุณชายเป็นบัณฑิตต้องพอใจความสงบ เกรงว่าหากมีผู้โดยสารอื่นร่วมเรือก็จะมาทำลายความสงบของท่าน ฉะนั้นทีวี่วนี้เราจะไม่รับคนอื่นขอแต่ให้คุณชายเพิ่มค่าเรือให้มากหน่อย”

จวิ๊กงกล่าวว่า “เมื่อเป็นเช่นนั้นก็ดี ถึงทะเลสาบอู่แล้วข้าจะให้เงินเจ้ามากขึ้น”

คนเรือทั้งสองได้ยินดั่งนั้นก็ยิ่งแน่ใจว่าเขาบรรทุกเงินทองติดตัวมามาก วันนั้นได้ออกเรือจากอำเภอจิวเจียงไป พอดำก็หันหางเสือไปยังมุมเปลี่ยว รอจนเที่ยงคืน อ้ายหู่ก็ชักดาบมาฟันศีรษะจวิ๊กงขาด ส่วนเก๋อไฉ่ก็ฟันหัวกุ้ยสือปาตายทั้งนายบ่าว คันทัวจนพบบุญแจ้หีบแล้วก็โยนศพทิ้งน้ำไป

แต่เมื่อไขหีบดูกลับพบว่าทั้งหีบมีแต่เครื่องทองแดงประกอบไปด้วยกระถางรูป แจกัน กาน้ำ แท่นเสียบพู่กัน และหวีเสนียด ล้วนแล้วแต่เป็นของแต่งบ้านฝีมือประณีต แต่ก็เป็นแค่สินค้าเคลือบทอง ส่วนเงินมีเพียงสามสิบตำลึง เก๋อไฉ่เห็นดั่งนั้นก็กล่าวว่า

“ข้านี้กว่าจะเป็นเงินล้วน ๆ เจ้าสองคนนี่เหมือนมีสตางค์ ที่แท้ก็มีสมบัติอยู่แค่นี้”

อ้ายหู่ปลอบว่า “มีสินค้าดี ๆ อย่างนี้ ไม่ต้องกลัวว่าจะไม่มีคนซื้อ เราไปทะเลสาบอู่กันอีกดีกว่า ขายของไปตามรายทาง ยังไงก็ต้องได้เงินอยู่ดี”

ทั้งสองปรึกษากันเสร็จแล้วก็ทำตามแผน

ฝ่ายจางซานกับพู่สือสอบถามได้ความว่า เปาบุ้นจิ้นจะมาตรวจราชการเมืองซูโจว ก็เดินทางไปยังทะเลสาบอู่ตามนัด รอผู้เป็นนายอยู่ครึ่งเดือนก็รู้สึกผิดสังเกต ว่าจ้างเรือสืบเสาะไปตามรายทางก็ไม่พบ จึงขึ้นฝั่งที่อำเภอจิวเจียงเดินเท้าไปถึงโรงเตี๊ยมที่เคยพักในเมืองญ่หยงเพื่อถามร່องรอยจวิ๊กง เจ้าของโรงเตี๊ยมกล่าวว่า

“พวกเขาก็เปลี่ยนเรือออกเดินทางไปแล้ว ไยจะรอถึงวันนี้?”

ทั้งสองได้ฟังก็ตะลึงงัน ได้แต่ลงมาสืบหาที่เมืองนานกิงอีกครั้ง พอลถึงนานกิง เงินค่าเดินทางก็หมดจึงเอาเสื้อผ้าไปจำนำแล้วเดินทางต่อไปยังเมือง

ชูโจว ทว่าสอบถามจนทั่วก็ไร้ข่าวคราว ในที่สุดก็ปรึกษากันว่าจะไปขอความช่วยเหลือจากเปาบุ้นจิ้นซึ่งขณะนี้มาตรวจราชการอยู่ที่เมืองชูโจว

จางซานกับฟู่สื่อเห็นศาลว่าการโอ่อ่าน่าเกรงขามก็ไม่กล้าเข้า จึงสร้างทำเป็นว่ามีเรื่องจะฟ้องร้อง รอจนถึงวันที่ศาลเปิดให้ราษฎรยื่นฟ้องได้ก็เข้าไปรายงาน เมื่อดำเนินการตามแผนก็ได้พบกับเปาบุ้นจิ้น เมื่อเปาบุ้นจิ้นเห็นจางซานกับฟู่สื่อทั้งสองก็ตกใจ ถามว่า

“คุณชายของพวกเจ้าแยกกับพวกเจ้ากลางทางได้อย่างไร?”

จางซานตอบว่า

“คุณชายพาผู้น้อยไปเยี่ยมได้เท่าหัวที่อำเภอหนานเฟิง ชื่อสินค้าต่าง ๆ จำพวกเครื่องทองแดงชุบทอง หวีเสียดเคลือบทอง พอมาถึงฉู่หยง คุณชายก็ให้ผู้น้อยทั้งสองล่วงหน้ามานานถึงทางบกสืบดูว่าได้เท่าจะมาตรวจราชการอำเภอใด เมื่อคุณชายมาเยี่ยมจะได้พบถูก พอรู้ความแล้วให้ไปสมทบกันที่ริมทะเลสาบอู่ ผู้น้อยก็ทำตามคำสั่ง พอทราบว่าได้เท่าจะมาตรวจราชการเมืองชูโจวก็ไปรอคุณชายที่ทะเลสาบอู่ตามนัด รออยู่ครึ่งเดือนก็ยังไม่เห็นคุณชายกับก๊วยซือปา ผู้น้อยทั้งสองจึงเดินทางกลับไปจีวเจียงพร้อมกับค้นหาไปตามรายทางแต่ก็ไม่พบ ผู้น้อยเกรงว่าคุณชายจะมาชูโจวแล้ว เลยเดินทางมาอีกระหว่างทางค่าใช้จ่ายหมดจึงจำนำเสื้อผ้า อาศัยเงินนั้นเดินทางมาชูโจวได้ ท่านข้าหลวงออกคำสั่งให้ค้นหาไปทั่วก็ไม่มี เมื่อหลายวันก่อนมาถึงที่นี่ เห็นศาลว่าการใหญ่โตโอ่อ่าเลยไม่กล้าเข้า ได้แต่แกล้งทำเป็นว่ามาฟ้องร้อง คนเฝ้าประตูจึงยอมปล่อยให้เข้ามาได้ วิงวอนได้เท่าช่วยสะสางเรื่องนี้ด้วย”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังก็ถามว่า

“หรือว่าหลังจากที่แยกกันกลางทาง เขาได้กลับบ้านไปแล้ว?”

ฟู่สื่อตอบว่า “คุณชายตั้งใจมาพบได้เท่า ไหนเลยจะกลับไปก่อนได้”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “ตอนเขาไปหนานเฟิงได้เงินมาทั้งหมดเท่าไร”

“เกือบร้อยตำลึงขอรับ”

“ชื่อสินค้าไปเท่าไร?”

“ซื้อเครื่องทองแดงและหวีเสนียดไปห้าสิบตำลึงขอรับ”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “คุณชายของเจ้าเดินทางเก่ง ในเมื่อไม่กลับบ้านก็อาจจะถูกปล้นในเรือ หรือมิฉะนั้นเรือก็เจอพายุ ข้าจะเขียนหนังสือสั่งการให้พวกเจ้าฉบับหนึ่ง และมอบเงินสองตำลึงให้พวกเจ้าเป็นค่าเดินทาง จงไปสืบหาคุณชายและจับกุมคนร้ายไปตามรายทาง หากถูกปล้นจริงต้องมีการขายสินค้ายกออกมา เมื่อพบคนที่มีเครื่องทองแดงกับหวีเสนียดขายโดยมีประวัติความเป็นมาไม่ชัดเจนก็รีบจับตัวส่งทางการแล้วมาพบข้า จะต้องได้ความกระจ่างแน่”

จางซานกับฟู่สือรับหนังสือแล้วออกเดินทาง เทียวสืบตามที่ต่าง ๆ ก็ยังไม่ได้เค้า พอเงินจวนหมดก็มาถึงเมืองนานกิง เห็นร้านหนึ่งมีกระถางรูปชายทั้งสองพิจารณาดูแล้วก็มั่นใจว่าเป็นของที่เจ้านายตนซื้อมา จึงถามเจ้าของร้านว่า

“ของนี้ขายหรือเปล่า?”

“ขายสิ”

“ยังมีเครื่องทองแดงแบบนี้อีกไหม?”

“มี” เจ้าของร้านตอบ

จางซานกล่าวว่า “ถ้ามีก็ขอดูหน่อย”

พอเจ้าของร้านยกหยิบมาให้ดู ทั้งสองก็จำได้มันเป็นของที่จวิ๊กงซื้อมา จึงถามอีกว่า “ของพวกนี้ท่านซื้อมาจากไหนหรือ?”

“ทะเลสาบอู่”

พอได้ยินชื่อทะเลสาบอู่ ฟู่สือก็จับตัวเจ้าของร้านไว้ เจ้าของร้านไม่ทราบเรื่องจึงร้องถามว่า

“เจ้าสองคนอยู่ดี ๆ ก็มาจับข้าไว้ทำไมกัน?”

ว่าแล้วทั้งสองฝ่ายก็ชกต่อยกัน

บังเอิญนายทหารจุเทียนหลุนผ่านมาเห็นเข้าจึงถามว่า

“ผู้ใดทะเลาะวิวาทกัน?”

จางซานจับเจ้าของร้านไว้ ส่วนฟู่สือก็ล้วงเอาหนังสือของเปาบุ้นจิ้นมา

มอบให้ คนของจูเทียนหลุนเอาไปให้นายของตน จูเทียนหลุนชักความอย่าง
ละเอียด จางซานก็เล่าให้ฟังตั้งแต่ต้น จูเทียนหลุนจึงถามเจ้าของร้านว่า

“เจ้ามีชื่อแซ่ว่าอะไร?”

“ผู้น้อยนามจินเหลียง ของเหล่านี้น้องภรรยาผู้น้อยชื่อมาจากทะเลสาบอู่”
จูเทียนหลุนกล่าวว่า

“ของพวกนี้มีใช้สินค้าของทะเลสาบอู่ เขาซื้อมาจากที่นั่นได้อย่างไร
เรื่องนี้ต้องมีเลศนัย”

จินเหลียงเรียนว่า

“หากได้เท่าต้องการทราบความเป็นมาของของพวกนี้โดยละเอียด ก็จง
โปรดถามจากอู่เฉิงน้องภรรยาผู้น้อย”

จูเทียนหลุนให้เอาตัวทุกคนไปขังไว้ก่อน วันรุ่งขึ้นก็ให้เอาตัวอู่เฉิงมาที่
เขตทหาร จูเทียนหลุนชักว่า

“เจ้าซื้อเครื่องทองแดงพวกนี้มาจากไหน?”

“สินค้าเหล่านี้เป็นของอำเภอนานเฟิง มณฑลเจียงซี แต่พ่อดีมีพ่อค้า
ต่างถิ่นเอามาขายที่ทะเลสาบอู่ ผู้น้อยติดต่อกับนายหน้า ซื้อมาทั้งหมดสี่สิบ
ตำลึง”

จูเทียนหลุนถามอีกว่า

“จำได้ไหมว่าพ่อค้าต่างถิ่นนั้นเป็นคนที่ไหน?”

อู่เฉิงตอบว่า “เพียงพบกันโดยบังเอิญ ผู้น้อยจะจำได้อย่างไร!”

จูเทียนหลุนไม่กล้าตัดสินใจโดยพลการ จึงคุมตัวทั้งสี่ไปพบเปาบุ้นจิ้น

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นตรวจราชการมาถึงเมืองไท่ผิง นักโทษก็ถูกนำตัวมาถึง แต่
เนื่องจากกำลังตรวจราชการไม่มีเวลาชำระคดี จึงมอบหมายให้ข้าหลวงแต่งตั้ง
เป็นผู้ไต่สวนให้กระจ่าง เมื่อเบิกตัวโจทก์จำเลยออกมา ข้าหลวงตั่งก็นั่งอยู่บน
บัลลังก์ รับคำร้องของฟ้องกับจางซานที่ว่า

‘ฟ้องร้องด้วยเรื่องปล้นทรัพย์สังหารชีวิต หลักรรมแห่งสวรรค์มิอาจ
ล่องละเมิด ผู้ประกอบการชั่วไม่อาจรอดพ้นบ่วงกรรม ความคับแค้นนานไป

ยอมได้รับการชำระล้าง จี๊กงนายผู้มีพระคุณเดินทางมาเยี่ยมญาติที่อำเภอ
หนานเฟิง ซื้อเครื่องทองแดงและหวีเสียด เดินทางมานานถึงหมายจะมา
การวะได้เท้าเปาบุ๋นจิ้น ระหว่างทางแยกจากนายตามคำสั่ง ภายหลังนายกลับ
สาบสูญไร้ร่องรอย ผู้ใดจะคาดคิดคนโฉดจีนเหลียงกับอู่เฉิงร่วมกันปล้นสังหาร
บัดนี้เคราะห์ดีจับได้ของกลาง คนร้ายมีโทษควรประหาร วังวอนให้ส่งสาร
วิญญานคับแค้นที่ยังเลื่อนลอย เร่งสืบสาวหากระดุกขาวที่ลอยไปตามน้ำ
รำให้ฟ้องร้อง'

ฝ่ายอู่เฉิงก็เขียนคำฟ้องว่า

'ฟ้องร้องด้วยเรื่องข่มเหงรังแก ศัตรูและเจ้าหนี้ย่อมต้องมีเหตุผลที่
สมควร ไม้ป่าและปลาบ่อก็ไม่มีเหตุจะมาพบกันได้ ข้าพเจ้าประกอบการค้าที่
ทะเลสาบอู่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย บังเอิญได้ซื้อเครื่องทองแดงจากพ่อค้า
ต่างถิ่น ตัวนเค่อจี้หน้าเป็นพยานได้ ไยคนโฉดเหล่านี้มาลักปราโดยไร้
หลักฐาน ใส่ร้ายกันโดยไม่มีสาเหตุ หากมันสินค้าเหล่านี้ได้มาโดยการปล้น
สังหารจริง ไยจะกล้านำมาวางขายโดยเปิดเผย? แม้สินค้ามีที่มาไม่กระจ่างชัด
ก็พึงจะต้องสืบหาสาเหตุโดยละเอียด ขอฟ้องร้อง'

เวลานั้นข้าหลวงต่งรับคำร้องทั้งสองสำนวนไว้ พิจารณาโดยละเอียด
เที่ยวหนึ่ง แล้วให้นำตัวทั้งหมดไปขังรอไว้ก่อน วันรุ่งขึ้นจับกุมตัวนเค่อจี้ และ
เบิกตัวผู้ต้องหาทุกคนมาฟังการไต่สวน ข้าหลวงต่งถามตัวนเค่อจี้ว่า

"เจ้ายึดอาชีพนายหน้า อู่เฉิงให้การว่าเจ้าติดต่อแนะนำให้เขาซื้อสินค้า
เจ้าไม่รู้หรือว่าพ่อค้าต่างถิ่นคนนั้นชื่อแซ่อะไร?"

"พ่อค้าต่างถิ่นที่ไปมาเข้าออกมีจำนวนมากมาย ผู้น้อยจะจำชื่อแซ่เขา
นาน ๆ ได้อย่างไร" ตัวนเค่อจี้ตอบ

ข้าหลวงต่งกล่าวว่า

"คดีนี้ได้เท้าเปามอบหมายมา และชีวิตคนก็เป็นเรื่องใหญ่ เจ้ารู้แต่ไม่
ยอมรับ แสดงว่าต้องวางแผนร้ายร่วมกันแน่ อู่เฉิง เจ้าสารภาพมาให้ละเอียด
จะได้ไม่ต้องรับโทษหนัก"

อู๋เฉิงตอบว่า

“การค้าในต่อนั้น ตัวนเค่อจี้ช่วยจัดการให้ทั้งหมด ข้าพเจ้าหาทราบ
รายละเอียดไม่”

ตัวนเค่อจี้กล่าวบ้างว่า

“ต่อนนั้นเจ้าเห็นของเขาถูกเลียดกลงชื่อ ข้าเพียงแต่ช่วยเจ้าเจรจาต่อ
รองราคาเท่านั้น รายละเอียดอื่น ๆ ข้าหารู้ด้วยไม่”

ข้าหลวงต่งกล่าวว่า

“ขนสินค้าไปเพื่อผลประโยชน์เป็นปกติวิสัยของมนุษย์ หากไม่คำนึงถึง
เรื่องผลประโยชน์ ไหนเลยจะยอมเสี่ยงอันตรายวิ่งเต้นไปทั่วทุกสารทิศ? อู๋เฉิง
ในเมื่อเจ้ารู้ว่าสินค้าถูกฉุดปกติก็ต้องรู้ว่าเป็นของโจร ตัวนเค่อจี้เจ้าก็เป็นนาย
หน้าต้องวิ่งเต้นชักจูงลูกค้าไปทั่ว ไหนเลยจะไม่รู้เหตุผลข้อนี้? เจ้าทั้งสองโยน
กันไปโยนกันมา แสดงว่าต้องมีเลศนัย จงสารภาพมาโดยดี หากฆาตกรร้าย
เป็นคนอื่นก็จงบอกชื่อแะมา หากเป็นตัวเองก็สารภาพมาให้หมด จะได้ไม่ต้อง
ถูกทรมาน”

ทั้งสองไม่ยอมรับสารภาพจึงถูกโบยคนละสามสิบไม้ และต้องทณฑ์
ทรมานอื่น ๆ แต่ก็ยังคงโยนกันไปมาไม่ยอมสารภาพอยู่นั่นเอง ข้าหลวงต่งคิด
ว่าสองคนนี้รับทณฑ์ทรมานสาหัสปานนี้แล้วยังไม่รับสารภาพ จึงให้เอาตัวไป
ขังไว้ก่อน แต่ทันใดนั้นมีใบเก้อไบหนึ่งปลิวตามลมเข้ามา พาเอาริ้วแพรแดงที่
ผูกประดับประดาไว้เหนือประตูลอยลงมาด้วย ของทั้งสองนั้นมาตกอยู่บนร่าง
ของตัวนเค่อจี้โดยมิทราบสาเหตุ เมื่อข้าหลวงออกจากศาลก็คิดว่าในบริเวณ
ศาลมีมีต้นเก้ออยู่ ไยจึงมีใบเก้อปลิวมา เรื่องนี้ประหลาดนัก

วันรุ่งขึ้นได้สวนคดีอีก ไม่ว่าจะลงทณฑ์ทรมานอย่างไรนักโทษก็ไม่
ยอมรับสารภาพ ข้าหลวงจึงให้เอาตัวไปขังไว้ก่อนแล้วรายงานให้เปาบุ้นจิ้น
ทราบ เปาบุ้นจิ้นสั่งการกลับลงมาให้ตรวจสอบและรายงานตามจริง ทั้งมอบ
หมายให้ไปสอบสวนตามอำเภออื่น ๆ ข้าหลวงขึ้นม้าไปเรียกเรือยังทะเลสาบอู๋
แล้วสั่งการบางอย่าง เรือของทางการต่างก็รับปากผู้บังคับบัญชา ให้คนรับใช้

เร่งจับเรือที่หาเลี้ยงชีพในเขตนั่นมา เมื่อจับได้เรือของอ้ายหู่ ข้าหลวงต่งก็ขึ้นไปบนเรือแล้วถามว่า

“เจ้าชื่ออะไร?”

“ผู้ดำด้อยอ้ายหู่”

“เขาละ?”

“นั่นคือลูกเรือชื่อเก๋อไฉ่”

ข้าหลวงได้ยินชื่อเก๋อไฉ่ก็คิดว่าไซปริศนาได้แล้ว ใบเก๋อรวงต้องแถบแพรตกลงมาด้วยกัน ฆาตกรคงเป็นเก๋อไฉ่ (ไฉ่—แถบแพร) นี่เอง ข้าหลวงจึงสั่งให้บริวารจับตัวคนทั้งสองไว้ ครั้นแล้วก็กลับคฤหาสน์ ลงทณฑ์ทั้งสอง จนขวัญหนีดีฝ่อ ข้าหลวงต่งกล่าวว่า

“เจ้าสังหารบัณฑิตชั้นจวีเหญิน อดีตนายหน้าตัวนเค่อจีบอกเจ้าสองคนคือฆาตกร ข้าตามจับมานานก็ไม่ได้ตัว วันนี้เมื่อถูกจับได้ก็จงสารภาพมาแล้วเข้าคุกไป ไม่ต้องพูดให้มากความ”

อ้ายหู่ตอบว่า

“ผู้น้อยยึดอาชีพถ่อเรือ ไม่เกี่ยวข้องกับตัวนเค่อจี ตัวเขาเองสังหารคนไยต้องใส่ร้ายพาดพิงถึงผู้น้อยด้วย?”

ข้าหลวงโกรธที่เขาไม่ยอมสารภาพจึงสั่งโอบยคนละสี่สิบไม้แล้วเอาไปฝากขังไว้ในคุกของอำเภอละเลสาบอู่ จากนั้นก็ไปสอบสวนตามที่ต่าง ๆ แล้วกลับมารายงานพร้อมแจ้งให้ทางทะเลสาบอู่ส่งนักโทษทั้งสองมาสอบสวน นายอำเภอละเลสาบอู่ก็รีบคุมตัวนักโทษทั้งสองมาศาลแล้วส่งเข้าห้องลงทณฑ์ ข้าหลวงสั่งโอบยนักคนละสี่สิบไม้ ทั้งสองก็ยังไม่ยอมสารภาพ จึงเบิกตัวอู่เฉิงและผู้ต้องหาทั้งหมดมาได้คดี อู่เฉิงกล่าวว่า

“เจ้าพวกโจรร้ายปล้นทรัพย์สังหาร ทำให้พวกข้าต้องมาลำบากโดยไร้ความผิด เคาระห์ดีสวรรค์มีตาจับพวกเจ้ามาได้”

เก๋อไฉ่แก้ว่า

“เจ้าไร้มโนธรรมนัก เราไม่เคยพบหน้ากันมาก่อน ทำไมมาโยนความ

ผิสดึงแบบนั้น?”

อู่เฉิงเถียงว่า

“เจ้าชายเครื่องทองแดงและหวีเสนียดให้ข้าได้เงินไปสี่สิบสองตำลึง
ตัวนเค่อจี้เป็นพยานได้”

อ้ายหู่ทั้งสองยืนกรานไม่ยอมรับ จึงถูกโบยอีกร้อยที อ้ายหู่สารภาพว่า

“เรื่องทั้งหมดก็เป็นเพราะเก๋อไฉ่ ตอนบัณฑิตจวิกงขึ้นเรือ เก๋อไฉ่เป็น
คนชนหีบสามใบขึ้นมา เห็นหีบหนักผิดปกติเลยสงสัยว่าจะเป็นเงินทอง จึง
ออกความคิดนี้ขึ้น เทียนนั้นไม่รับผู้โดยสารอื่น รอจนถึงปากทะเลสาบก็ชักดาบ
สังหารโยนพวกเขาทิ้งลงไปใจกลางน้ำ แต่พอเปิดหีบมาดูกลับเห็นแต่เครื่อง
ทองแดง มีเงินแค่สามสิบตำลึงเศษ ก็นึกเสียใจอยู่ จากนั้นเอาสินค้าไปขายที่
ทะเลสาบอู่ ได้เงินจากอู่เฉิงมาสี่สิบตำลึง ตอนนั้นผู้น้อยคิดเพียงแต่จะปิด
สินค้าไปให้พ้นตัว จึงขายไปถูก ๆ ส่วนตัวนเค่อจี้รู้แต่แรก ผู้น้อยเลยให้เงิน
ปิดปากไปสิบห้าตำลึง”

ตัวนเค่อจี้ได้แต่ก้มหน้าไม่พูดจา ฝ่ายข้าหลวง ก็ให้นักโทษแต่ละคน
สารภาพออกมาจนหมด พู่อีกกับจางซานเห็นคดีคลี่คลายก็โขกศีรษะขอบคุณ
แล้วกล่าวว่า

“ได้ทำเป็นขุนนางผู้สุจริต! บัดนี้ความคับแค้นของนายผู้มีคุณได้รับการ
ชำระแล้ว”

ข้าหลวงเข้าพบเปาบุ้นจิ้นแล้วเล่าความให้ท่านฟัง เปาบุ้นจิ้นรีบไต่สวน
อีกครั้งก็ได้ความตามนั้น จึงพิพากษาว่า

“ตามคำสารภาพ เก๋อไฉ่ยกหีบขึ้นเรือ รู้สึกว่าหีบหนัก จึงบังเกิดจิตใจ
ละโมภชั่วร้ายขึ้นก่อน อ้ายหู่ได้ฟังคำชักชวนกล่าวว่าอ้างผลประโยชน์ก็เกิดความ
คิดปล้นทรัพย์ตามมา แสร้งกล่าวว่าไม่ต้องการรับผู้โดยสารอื่นก่อความ
สงบบของผู้ว่าจ้างเพียงขอเพิ่มเงินค่าเรือ บัณฑิตจวิกงก็ยินยอม ครั้นออก
เรือก็หันหางเสือไปที่เปลี่ยวเพื่อมิให้ใครรู้ จวนสิ้นยามสงัดจึงได้ชักดาบสังหาร
นายบ่าวโยนซากศพลงทะเลสาบกลบเกลื่อนร่องรอย เข้าใจว่าหีบมีเงินทอง

ย่อมต้องร่ำรวยทันตาเห็น คาดไม่ถึงว่ามีแต่เครื่องทองแดง ยากจะสลัดของ กลางไปในเวลาอันสั้น จึงบรรทุกมาขายยังทะเลสาบอู๋ นายหน้าแม้รู้ว่าเป็น ของโจรแต่ก็หวังผลประโยชน์จึงหลอกขายสินค้าไปได้ สินค้าตกไปถึงร้านที่ นานกิง สองบ่าวจำได้ว่าเป็นของกลาง แต่ก็หาทราบนามโจรร้ายไม่ บังเอิญ ไบเก๋อลอยมาแจ้งนามฆาตกร ยากจับตัวผู้ต้องหาได้ในเวลาอันสั้น ต่อมาจับ เรือได้ ฆาตกรเผยนามจริง จึงเข้าใจปริศนาไบเก๋ที่ลอยมาตามลม จับกุมตัว มาลงทัณฑ์ทรมานสอบสวน ปรากฏว่าเป็นฆาตกรใจเหี้ยมที่ลอบสังหาร บัณฑิตกับบ่าวจริง ๆ เก๋ไฉ่กับอ้ายหู่ทั้งสองละโมภเงินทองปล้นสังหารมี โทษตัดหัวเสียประจานต่อหน้าธารกำนัล อู๋เฉิงกับตัวนเค่อจี้ทั้งสองมีโทษรับ ของโจร หลอกหลวงร้านค้า ต้องโทษเนรเทศไปชายแดน จินเหลียงไร้ความ ผิดปลดปล่อยเป็นอิสระ"

จากนั้นเก๋ไฉ่กับอ้ายหู่ก็ถูกตัดศีรษะกลางเมืองในฤดูใบไม้ร่วง ส่วนอู๋เฉิง กับตัวนเค่อจี้ก็ถูกเนรเทศไป

อธิบาย : แม้วิญญาณของจวิ๊กงจะนอนตายตาไม่หลับ แต่ด้วยความ ปราดเปรื่องของเปาบุ้นจิ้น มอบหมายให้ตรวจสอบจนได้ตัวฆาตกร จึง สามารถยุติความคับแค้นรายนี้ ประการแรก ไม่ทำให้หลักการของบ้านเมือง บิดผันไป ประการต่อมา ไม่ทำให้ฆาตกรร้ายหลุดลอยนวล จะเห็นได้ว่า หลักธรรมแห่งสวรรค์ปรากฏชัด และกฎหมายบ้านเมืองก็ชัดเจนแน่นอน

คดีพินัยกรรมลวง

อร่ามศรี วีรปรีดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

มีเรื่องเล่าว่า ในเมืองหลวงมีผู้เฒ่าคนหนึ่งแซ่เวิง ชื่อว่าเจี้ยน มีฐานะร่ำรวย ได้เงินมาจากการทำกิจการเล็ก ๆ น้อย ๆ ทั้งยังได้รับเงินจากทางราชการในฐานะที่วงศ์ตระกูลเคยทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ พบเห็นใครมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งหรือโต้เถียงกันอย่างรุนแรง ก็จะออกมาช่วยไกล่เกลี่ยอยู่เสมอ ทุกคนจึงต่างให้ความยกย่องนับถือเขา

ท่านผู้เฒ่ามีอายุได้เจ็ดสิบแปดปี ไม่มีบุตรชาย มีเพียงบุตรสาวคนเดียว ชื่อว่า รุ่ยเหนียง แต่งงานกับชายมีความรู้สูง ชื่อหยางชิง หยางชิงเป็นคนมีอุปนิสัยละโมภ เห็นว่าพ่อตาไม่มีบุตรชายจึงคิดจะครอบครองทรัพย์สินของท่านผู้เฒ่า หยางชิงออกไปกินเหล้าทุกวันและคร่ำครวญกับผู้อื่นว่า “มีลูกชายอยู่แล้ว ก็กลับคิดว่าตนมีแต่ลูกสาว พ่อตาของข้าคงจะเลอะเลือนแล้ว ละที่บอกว่าไม่มีลูกชาย ทำไมไม่ยอมมอบกิจการภายในบ้านให้ข้าดูแลเสียเอง”

เมื่อเวิงเจี้ยนได้รู้ถึงความคิดของหยางชิงแล้วก็จิตใจไม่เป็นสุข เฝ้าคิดถึงแต่ว่าตนเองไม่มีทายาทไว้สืบวงศ์ตระกูล มีเพียงบุตรสาวก็ยังไม่ใช่นิยามดี จึงได้แต่กล่ำกลืนผืนทน ผู้คนในอำเภอต่างทราบถึงความมีคุณธรรมของเวิงเจี้ยนแต่ขาดซึ่งทายาทสืบสกุล จึงมักถอนหายใจล่าวกันว่า “ท่านผู้เฒ่าเวิงไม่มีบุตรไว้สืบสกุล สวรรค์ช่างไม่มีความเมตตาเอาเสียเลย”

เวลาล่วงเลยไปสองปี อายุของเวิงเจี้ยนก็เพิ่มขึ้นเป็นแปดสิบปี บังเอิญภรรยาอายุแซ่หลินได้ให้กำเนิดบุตรชาย ตั้งชื่อให้ว่า เวิงหลง คนในวงศ์

ตระกูลจึงต่างมาร่วมแสดงความยินดี มีเพียงแต่หยางชิงที่ไม่รู้สึกยินดีนัก ถึงแม้ว่าสีหน้าของเขาจะยิ้มแย้มแจ่มใส แต่ภายในใจแล้วกลับหม่นหมองสิ้นดี

เวียงเจี้ยนครุ่นคิดอยู่ในใจว่า ‘พ่อในวัยชรา กับบุตรชายในวัยไร้เดียงสา และภาพหลุมฝังศพบนภูเขาด้านตะวันตก ไม่รู้ว่าเมื่อใดเราจะถึงกาลอวสาน ส่วนบุตรชายของเราก็เปรียบดังผักปลาที่กำลังนอนรออยู่บนเขียง รอการถูกปรุงเป็นอาหาร’ เวียงเจี้ยนจึงคิดอุบายขึ้นมาว่า ลูกเขยย่อมเป็นคนนอก วันนี้ฝ่ายนั้นต้องการครอบครองทรัพย์สินของเรา จะต้องเกิดการแย่งชิงกันเป็นแน่ ต้องออกอุบายยกให้มันไปชั่วคราวก่อน

เมื่อเวลาผ่านไปสามเดือน เวียงเจี้ยนล้มป่วยอย่างหนัก รู้ตัวว่าตนคงไม่รอดแน่ จึงเรียกหยางชิงมาพบที่เตียง แล้วพูดพร้อมกับร้องไห้สะอึกสะอื้นว่า “ข้ามีเพียงบุตรชายหนึ่งคน บุตรหญิงหนึ่งคน ผู้ชายก็คือบุตรของข้า ผู้หญิงก็คือบุตรของข้า แต่ทว่าข้านั้นไม่สามารถเห็นบุตรชายของข้าจัดการกับกิจการครอบครัวได้ บุตรสาวก็ไม่มี ความเชี่ยวชาญ ข้าจึงคิดมอบกิจการในบ้านทั้งหมดให้เจ้าเป็นผู้ดำเนินการ” จากนั้นก็ยื่นพินัยกรรมส่งให้หยางชิงอ่านโดยมีความว่า ‘ผู้เฒ่าได้ให้กำเนิดบุตรชายเมื่ออายุแปดสิบ ผู้คนต่างแคลงใจกันว่าใช้บุตรชายที่แท้จริงของข้าหรือ เรือกสวนไร่นาและกิจการภายในบ้านทั้งหมดได้มอบแก่บุตรเขยเป็นผู้ดูแล คนนอกไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง’ หยางชิงได้ฟังคำในพินัยกรรมดังนั้นก็ดีอกดีใจจนแทบเก็บอารมณ์ไว้ไม่อยู่ แล้วเก็บรักษาพินัยกรรมไว้ในกล่องอย่างดี บริหารกิจการอย่างขยันขันแข็ง ไม่นานเวียงเจี้ยนก็ถึงแก่กรรม หยางชิงก็ได้รับกิจการภายในบ้านไปอย่างมากมาย

เมื่อเวลาได้ล่วงเลยไปยี่สิบปีกว่า เวียงหลงก็เติบโตใหญ่ขึ้น มีความเชี่ยวชาญในวิทยาการต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง จึงเฝ้าคิดใคร่ครวญด้วยตนเองถึงสาเหตุความเป็นมาแล้วถามพี่เขยว่า “กิจการที่มีมาแต่เดิมของบิดาข้าทำไมจึงมอบให้พี่เขยเป็นผู้บริหาร ข้าเป็นลูกชายทางสายเลือดโยไม่ได้รับสืบทอด ญาติพี่น้องได้ฝากฝังข้ามาแจ้งกับพี่เขยว่า ข้าจะเอากิจการที่มีมาแต่เดิมของบิดาข้ามาบริหารเอง” หยางชิงจึงได้ตอบอย่างโกรธแค้นว่า “กิจการภายในบ้านนี้ท่านพ่อ

ตาได้มอบให้ข้าบริหารทั้งหมดแล้ว ทั้งยังบอกกับข้าด้วยว่า ‘ตัวเจ้าไม่ใช่ลูกที่แท้จริง เจ้าจะมาแย่งชิงอะไรจากข้าไม่ได้?’” เรื่องราวผ่านมานั้นนานแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการชำระ จะต้องไปขึ้นศาลร้องเรียนกับขุนนางทั้งระดับบนและระดับล่างให้ออกมาพิสูจน์พินัยกรรมกันให้รู้แจ้งไปเลยให้ได้ เวียงหลงไม่ยอมวางมือจากเรื่องนี้อย่าง ๑ อย่างแน่นอน

ในขณะที่เปาบุ้นจิ้นอยู่ที่เมืองหลวงนั้น เวียงหลงได้แอบนำหนังสือร้องเรียนไปยื่นแก่เปาบุ้นจิ้น เมื่อเปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องแล้วก็สั่งให้ไปควบคุมตัวหยางชิงมาไต่สวน “เจ้าถือดีอย่างไรไปยึดครองกิจการภายในบ้านของเวียงหลงเป็นเวลานาน จนบัดนี้ก็ยังไม่คืน?” หยางชิงตอบว่า “พ่อตาได้มอบให้แก่ข้าน้อยแล้ว เรื่องทั้งหมดไม่เกี่ยวข้องกับเวียงหลง” เปาบุ้นจิ้นแย้งขึ้นว่า “เวียงหลงเป็นบุตรชายทางสายเลือดโยกกล่าวว่าเวียงเจี้ยนไม่มีบุตรชายได้แล้ว เจ้าเป็นเพียงลูกเขยจะมีสิ่งใดยืนยันการกระทำของเจ้าหรือไม่?” หยางชิงจึงชี้แจงว่า “พ่อตาของข้าน้อยกล่าวไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า เขาไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง บัดนี้ข้าได้ถือพินัยกรรมมายืนยันกับท่านด้วยแล้ว” เมื่อเปาบุ้นจิ้นอ่านจบก็หัวเราะขึ้นแล้วกล่าวว่า “เจ้าคิดผิดเสียแล้ว เจ้าไม่อ่านพินัยกรรมให้รอบคอบเสียก่อน ในพินัยกรรมได้กล่าวไว้ว่า ‘ผู้เฒ่าแซ่เวียงอายุแปดสิบปี มีบุตรชายหนึ่งคน ขอมอบเรือกสวนไร่นาและกิจการภายในบ้านทั้งหมดให้แก่เขา’ สองประโยคนี้ได้แจ้งให้ทราบแล้วว่า เวียงเจี้ยนได้มีเจตจำนงจะมอบมรดกทั้งหมดให้แก่บุตรชาย” หยางชิงจึงรีบยกประเด็นอื่นขึ้นมาทักท้วงอีกว่า “ในสองประโยคนี้ถึงแม้จะแจ้งไว้ว่ายินยอมยกมรดกให้แก่บุตรชาย แต่ทว่าพ่อตาของข้าน้อยเคยบอกว่า เวียงหลงไม่ใช่บุตรชายที่แท้จริงของเขา ดังนั้นพินัยกรรมจึงถือได้ว่าเป็นโมฆะ” เปาบุ้นจิ้นจึงชี้แจงถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของพินัยกรรมว่า “เวียงเจี้ยนได้เขียนประโยคนี้ขึ้นเพื่ออำพรางเจ้า โดยข้อความในพินัยกรรมเขียนไว้ว่า ‘ผู้คนมักปฏิเสธว่า เขาคือบุตรชายของข้า’” หยางชิงก็ยังยืนกรานกล่าวว่า “พ่อตาของข้าน้อยได้มอบกิจการภายในบ้านให้แก่ข้าน้อย แล้วยังบอกไว้อย่างชัดเจนว่า ‘ผู้อื่นล้วนคือคนนอก ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง’” พิจารณาจากข้อความนี้

นอกจากข้าน้อยแล้ว บุคคลอื่นก็คือคนนอก” เปาบุ้นจิ้นจึงได้ตอบกลับไปว่า “หากบุตรชายของเจ้าอยู่ในบ้านเจ้า เจ้าจะนับว่าบุตรชายเจ้าเป็นคนนอกหรือไม่? คำว่าคนนอกก็คือลูกเขยที่เจ้าอ้างมาตั้งแต่ต้นใจล่ะ สรุปลแล้วลูกเขยก็คือคนนอก และขอมอบมรดกให้แก่บุตรชายโดยมิให้ผู้อื่นมาเกี่ยวข้อง เป็นจุดประสงค์ที่แท้จริงของพ่อตาเจ้า ทะลุปรุโปร่งแล้วใช่ไหม?”

หยางซิงฟังคำชี้แจงของเปาบุ้นจิ้นอย่างใช้วิจารณญาณและไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ จึงยอมจำนนกับเหตุผล จากนั้นได้นำเอกสารสัญญาที่มีมาแต่เดิมส่งคืนให้กับเวียงหลงบริหารต่อไป ในบรรดาผู้รู้ทั้งหลายจึงยกย่องเปาบุ้นจิ้นเสมอว่าสามารถตัดสินใจได้ดีความได้ดังเทวดา

คดีเต่าลงบ่อน้ำ

รุ่งฟ้า เจริญโรจน์ แปล

ณ มณฑลเจ้อซีมีเศรษฐีคนหนึ่งชื่อเก๋อหง เป็นคนใจบุญยิ่งนัก ครั้นอยู่มาวันหนึ่งมีชาวนาแบกเต่าใส่ตะกร้ามาขาย เก๋อหงถามชาวนาว่า

“เจ้าได้เต่าตัวนี้มาจากไหน?”

“วันนี้ข้าเดินผ่านโพรงหน้าวัดหลงหวาง เห็นเต่าตัวนี้กำลังดื่มน้ำอยู่ จึงจับมามอบให้ท่าน” ชาวนาตอบ

เก๋อหงกล่าวว่า

“ยากนักที่ท่านจะเอามันมาขายให้ข้า”

ว่าแล้วก็ให้เงินชาวนาไป พอชาวนาจากไปแล้วก็สั่งให้เด็กรับใช้เอาเต่าไปเลี้ยงไว้ในครัว พรุ่งนี้ให้ฆ่าเป็นอาหารเลี้ยงแขก ค็นั้นเก๋อหงถือตะเกียงเดินเข้าไปในครัว ทันใดนั้นก็ได้ยินเสียงคนเอะอะวุ่นวาย เก๋อหงรู้สึกประหลาดใจยิ่งนัก ราฟึงกับตนเองว่า

“ตอนนี้คนในบ้านก็เข้านอนกันหมดแล้ว ไฉนจึงมีเสียงเอะอะวุ่นวาย?”

ว่าแล้วก็เอาหุไปแนบโถ่งน้ำเงี้ยวหูฟังดูก็รู้ว่าเสียงนั้นดังมาจากในโถ่งน้ำนี้เอง เก๋อหงเปิดฝาโถ่งดูก็พบว่าเต่าในอ่างกำลังส่งเสียงร้องอยู่ไม่หยุด เก๋อหงทนสังหารเต่าไม่ได้ เช้าวันรุ่งขึ้นจึงให้เด็กเอาเต่าไปปล่อยลงบึงในวัดหลงหวาง

ผ่านไปไม่ถึงสองเดือน เก๋อหงก็ให้คนไปเชิญเพื่อนชื่อเถาซึ่งมาดื่มสุราด้วย อันว่าเถาซึ่งผู้นี้เป็นคนโหดเหี้ยมคดในช่องอในกระดุก แต่ชอบประจบเก๋อหง ดังนั้นเก๋อหงจึงคบหาเป็นเพื่อนสนิทกับเขา พอสุราเริ่มออกรส

เก๋อหงก็พูดกับเถาชิงว่า

“ข้าสืบทอดกิจการมาจากบรรพบุรุษ เก็บออมสมบัติได้มากมาย คราวนี้ คิดจะขนสินค้าจำนวนหนึ่งไปขายที่ลั่วหยาง แต่มาคิดว่าเส้นทางอันตรายนัก จึงขอเชิญน้องท่านไปเป็นเพื่อน”

เถาชิงได้ฟังก็เกิดความละโมภขึ้นมา แต่ได้สร้างยิ้มประจบตอบว่า

“พี่ท่านจะไปลั่วหยาง แม้ว่าต้องบุกน้ำลุยไฟ ข้าก็ยินดีตามท่านไป”

เก๋อหงพูดว่า

“ถ้าเป็นเช่นนั้นก็วิเศษ แต่จากที่นี่ไปท่าเรือหลูตูต้องเดินทางทางบกถึง เจ็ดวัน จากนั้นจึงลงเรือไปได้ เจ้าจงไปรออยู่ที่ท่าเรือหลูตูก่อน ถึงวันนัดข้าจะ ขนสินค้าตามไปสมทบ”

เถาชิงรับคำแล้วเดินทาง ฝ่ายนางซุนภรรยาเก๋อหงทราบเรื่องก็ไม่ยอม ให้เก๋อหงไป แต่เรื่องสินค้าต่างๆ ก็ได้จัดเตรียมไว้เรียบร้อยแล้ว ก่อนขึ้นเรือ นางซุนได้รังสามีไว้อีกเพราะเห็นว่าลูกยังเล็ก เก๋อหงกล่าวว่า

“ข้าตัดสินใจไปแล้ว ไปคราวนี้อีกมากก็หนึ่งปี อย่างน้อยครึ่งปีก็จะกลับ มา เจ้าจงปิดประตูหน้าต่างให้แน่นหนา เลี้ยงลูกให้ดี นอกจากนี้ก็ไม่มีอะไรจะ สั่งเสียแล้ว”

กล่าวจบก็อำลาออกเดินทาง

เถาชิงคอยอยู่ที่ท่าเรือหลูตูมาเจ็ดวัน พอเก๋อหงไปถึงก็ดีใจมากรีบขนถ่าย สินค้าลงเรือ เขาพูดกับเก๋อหงว่า

“วันนี้ใกล้ค่ำแล้วข้าอยากดื่มกับพี่ใหญ่สักสองสามจอก เราไปดื่มกันใน หมู่บ้านข้างหน้าแล้วกลับมาพักแรมที่ท่าเรือ พรุ่งนี้ค่อยออกเดินทาง”

เก๋อหงเห็นด้วย ทั้งสองจึงไปซื้อเหล้าดื่มที่ร้านหวงเจียในหมู่บ้านข้างหน้า เถาชิงจะยั่วยุให้เก๋อหงดื่มไปไม่กี่แก้วก็เมามาย ขณะนั้นเป็นยามโพล้เพล้ เถาชิงจึงบอกให้กลับไปพักผ่อนในเรือ ฝ่ายเก๋อหงเมาหนักมาก พอมาถึงจุด ปล่อยม้าชินซิง เถาชิงก็เห็นบ่อน้ำโบราณบ่อหนึ่งอยู่ข้างทางลึกจนไม่เห็นกัน บ่อ เถาชิงเหลียวซ้ายแลขวาเห็นปลอดคนก็ผลักเก๋อหงซึ่งไม่ทันระวังตัวลง

บ่อไป เวทนาเก๋อหงเป็นคนดีมาตลอดต้องมาจบชีวิตอย่างไม่พอที เกาซึ่ง
สังหารเก๋อหงสำเร็จก็รีบกลับมาในเรือ สั่งให้หันหางเสือเตรียมไว้ พอรุ่งขึ้น
ก็ออกเรือแต่เข้านำสินค้าไปขายที่ลั่วหยางได้เงินมากมาย แล้วก็กลับมาบ้าน
แบ่งเงินนั้นออกเป็นสองส่วน ตนเองเก็บไว้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนเอาไปให้นาง
ซุนภรรยาของเก๋อหงถึงบ้าน เมื่อนางซุนเห็นเกาซึ่งกลับมาก็ถามว่า

“ทำไมท่านพี่จึงไม่กลับมาพร้อมกันเล่า?”

เกาซึ่งตอบว่า

“พี่ใหญ่ยังมีเรื่องต้องทำ ตอนตีหม้อเหล้าด้วยกันในร้าน พี่ใหญ่ก็ว่าอยากจะ
ไปเที่ยวสักหน่อย ขากลับพอมมาถึงเมืองไคฟงมณฑลเหอหนาน พี่ใหญ่ก็
เจอคนรู้จักจึงชวนกันไปเที่ยววัด ตัวข้าเองมีงานต้องทำจึงนำเงินกลับมามอบ
ให้ก่อน อีกไม่กี่วันพี่ใหญ่ก็คงจะกลับมา”

นางซุนเชื่อสนิทใจสั่งให้คนเอาสุราอาหารมาต้อนรับแล้วเกาซึ่งก็กลับไป
ล่องไปสองวัน เกาซึ่งต้องการปิดเรื่องไว้เป็นความลับจึงคิดแผนหนึ่งสั่งให้คน
เอาศพคนงานเพิ่งตายไม่นานไปทิ้งที่ปากแม่น้ำตรงเมืองไคฟง และเอาถุงผ้า
ดินเงินดินทองที่เก๋อหงพกติดตัวประจำผูกไว้ที่เอวศพ ส่วนตนเองก็ไปบอกนาง
ซุนที่บ้านสกุลเก๋อว่า

“ท่านพี่เก๋อไปหลายวันแล้วยังไม่กลับ เมื่อวานข้าได้ยินคนผ่านทางเล่าว่า
ที่ปากแม่น้ำไคฟงมีคนจมน้ำตาย ศพเกยอยู่บนชายหาด ชะรอยจะเป็นท่านพี่
เก๋อต้องส่งคนไปดู”

นางซุนได้ฟังก็ตกใจมากรีบสั่งให้เด็กรับใช้ไปดูศพ เด็กจำได้ว่าหน้าตาผิด
ไป แต่พอเห็นถุงดินเงินดินทองก็กลับมารายงานนางซุนว่า

“หน้าศพเน่าเปื่อยไม่เหลือเค้าเดิม มีเพียงถุงห้อยเอวติดตัว จึงนำมาให้
นายหญิงดู”

พอนางซุนเห็นถุงก็จำได้ร้องให้คร่ำครวญว่า

“ถุงนี้แม่ข้าเป็นคนทำ ท่านพี่ไปไหนก็จะพกติดตัวเสมอ ผู้ตายเห็นจะเป็น
ท่านพี่ไม่ผิดแน่”

ความทุกข์โศกแผ่ไปทั่วบ้าน นางซุนให้ญาติไปจัดเตรียมโลงไม้และทำพิธีศพ พอผ่านพิธีสวดกงเต็กไปแล้ว เกาซิงก็กล่าวพลอบนางซุนว่า

“คนตายแล้วไม่อาจฟื้นคืน อาซ้องคงตั้งใจเลี้ยงดูบุตรจนเติบโตใหญ่เถิด”

นางซุนได้ฟังก็รู้สึกซาบซึ้งยิ่งนัก

เวลาผ่านไปปีกว่า เงินทุนที่เกาซิงได้มาก็ทำให้เขากลายเป็นเศรษฐีใหญ่ และเขาก็เข้าใจว่าเรื่องที่ตนเคยก่อจะเป็นความลับไปตลอด นึกไม่ถึงว่า เปาบุ้นจิ้นจะเดินทางผ่านมณฑลเจ้อซี แล้วแวะพักม้าที่จุดพักม้าชินซิง ขณะที่นั่งอยู่ในศาลาก็เห็นเต่าตัวหนึ่งจ้องมองมาราวกับมีเรื่องจะร้องเรียน เปาบุ้นจิ้นนึกประหลาดใจจึงสั่งให้ทหารเดินตามเต่าตัวนั้นไป เต่านำทางไปราวหนึ่งลี้ก็กระโดดลงบ่อน้ำไป ทหารกลับมารายงาน เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“ในบ่อนั้นคงต้องมีอะไรเป็นแน่”

ว่าแล้วก็ให้คนงานลงไปบ่อได้พบศพหนึ่งก็เอาขึ้นมาชันสูตร สีหน้าและรูปร่างยังคงไม่เน่าเปื่อย เปาบุ้นจิ้นถามคนในท้องถื่นดูก็ไม่มีใครรู้จัก เปาบุ้นจิ้นสงสัยว่าจะเป็นคดีฆาตกรรมจึงลองค้นตัวศพพบกระดาสวาดแผนที่ มีชื่อแซ่ปรากฎอยู่กลาง ๆ เปาบุ้นจิ้นจดจำไว้แล้วใช้หลี่เซากับจางเจาไปนำตัวญาติของผู้ตายที่อำเภอ นั้นมาสอบสวน ก็ได้ความว่าเก๋อหงจมน้ำตายที่ปากแม่น้ำไคฟง เปาบุ้นจิ้นไต่สวนแล้วก็ยิ่งประหลาดใจ กล่าวว่า

“หากตายที่แม่น้ำไคฟง จะมาปรากฏตัวในบ่อได้อย่างไร มีที่ไหนว่าคนคนเดียวจะตายได้สองที่”

จึงเรียกภรรยาผู้ตายมาสอบถาม นางซุนก็ให้การเช่นเดียวกับญาติ เปาบุ้นจิ้นจึงให้นางไปดูศพ พอนางซุนเห็นศพเข้าก็เข้าไปกอดแล้วร้องไห้กล่าวว่า

“นี่เป็นสามีตัวจริงของข้าน้อย!”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“แล้วใครบอกเจ้าว่าคนจมน้ำตายคือสามีเจ้า?”

นางซุนตอบว่า

“ข้าเห็นถุงผ้าดินของสามมียู่กับศพ จึงไม่นึกสงสัย”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้นางซุนค้นหาถุงผ้าดินบนร่างสามมี นางซุนหาไม่พบ เปาบุ้นจิ้นจึงซักถามต้นสายปลายเหตุอย่างละเอียด นางซุนจึงเล่าเรื่องที่สามมีไปค้าขายที่ลั่วหยางกับเถาซึ่งให้ฟัง เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“เห็นที่มาตกร้ายก็คือเถาซึ่ง เอาถุงผ้าดินไปผูกศพคนอื่นลงให้เจ้าเข้าใจว่าสามมีจมน้ำตาย หวังจะปกปิดความชั่ว”

ว่าแล้วก็ให้หลิเชากับจางเจาไปคุมตัวเถาซึ่งมาสอบสวน เถาซึ่งไม่ยอมสารภาพ เปาบุ้นจิ้นให้เอาศพออกมาพิสูจน์ เถาซึ่งตกใจจึงปลั่งปากรับว่าตนสังหารเก๋อหงจริง เปาบุ้นจิ้นจึงตัดสินให้เถาซึ่งชดใช้ชีวิต คินทรัพย์สินให้นางซุน และเล่าเรื่องเต๋ามาร้องทุกข์แทนเก๋อหงให้นางซุนฟัง นางซุนจึงเล่าเรื่องที่สามมีเคยปล่อยเต๋ามาในครั้งกระโน้นให้ฟัง เปาบุ้นจิ้นถอนใจ กล่าวว่า

“คุณความดีที่ได้กระทำ ลักวันต้องได้รับการตอบสนอง”

ว่าแล้วก็ให้นางซุนเอาศพสามมีไปจัดการตามประเพณี ต่อมาบุตรชายของเก๋อหงสอบได้เป็นบัณฑิต รับราชการจนได้เป็นขุนนางผู้ดูแลการโยกย้ายตำแหน่งราชการ

คดีมองลอดช่องกำแพง

ชวัลชา เลิศพนานนท์ แปล

ที่หมู่บ้านหนาน อำเภอฮั่วซาน จังหวัดหลูโจว มีชายอายุห้าสิบปีคนหนึ่ง ชื่อจางซิน มีอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ภรรยามีนามว่าหวางเส้าหน่าย เนื่องจากจางซินทำตัวสำส่อนจึงไม่มีบุตร ได้เลี้ยงดูบุตรของพี่ชายนามว่าจี้จู่ เมื่อโตก็ให้แต่งงานกับนางหลิวซึ่งมีหน้าตาสะสวย มีคนสองคนจากอำเภอถงเฉิงเดินทางมาเป็นช่างสีที่อำเภอฮั่วซาน คนหนึ่งมีชื่อว่าหยางอว้น อีกคนชื่อว่าจางซิว ทั้งคู่สนิทสนมกับจางซินจึงได้พักอาศัยที่บ้านจางซิน และนับวันก็ยิ่งแน่นแฟ้นขึ้น ทั้งสองเคารพนับถือจางซินเป็นเหมือนพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด จะเข้าออกบ้านก็ได้ตามสบายเสมือนเป็นญาติคนหนึ่ง หยางอว้นเริ่มเล่นหูเล่นตากับนางหวางก่อน จากนั้นจางซิวก็ทำแบบเดียวกัน วันหนึ่งจางซินกับหลานไปเป็นช่างตัดเย็บเสื้อผ้ายังซานเมือง หยางอว้นก็ร่วมรักอยู่กับนางหวาง บังเอิญสะเก็ดหลิวเกิดมาพบเข้า นางหวางได้กล่าวว่า “นางหลิวเห็นเข้าวันนี้ดูจะเป็นการไม่สมควรนัก สู้เราข่มขืนนางเพื่อเป็นการปิดปากจะดีกว่า”

คำแล้วจางซินกับหลานยังไม่กลับ นางหลิวก็พักอยู่คนเดียว หยางอว้นเปิดประตูห้องของนางพบนางกำลังนอนอยู่ หยางอว้นก็จัดการข่มขืน แต่นางหลิวไม่ยอม ร้องตะโกนเสียงดัง นางหวางก็เข้ามาในห้องแล้วใช้มือปิดปากนางไว้ นางหลิวจึงสู้ไม่ไหว ด้านจางซิวก็ไปหลับนอนร่วมกับนางหวาง แล้วคนทั้งสี่ต่างก็ผลัดเปลี่ยนคู่นอนกัน จางซินกับหลานไม่ค่อยอยู่บ้าน แต่ก็คาดไม่ถึงว่าจางซินจะรู้เรื่อง พยายามจะจับให้ได้คาหนังคาเขาแต่ยังไม่มีโอกาส

“ไ้หมาแกรู้เรื่องแล้ว สู้เราวางแผนฆ่ามันจะดีกว่าเพื่อเลี่ยงปัญหาภายหลัง” หยางอวินและจางชีวก่ล่าวกับนางหวาง นางหวางก่ล่าวว่า

“ไม่ได้นะ เรื่องนี้ขอเพียงเราแอบ ทำไม่ให้จางชินจับได้ก็พอ”

อา่กับหลานกลับมาหลายวันแล้ว จางชินก็ได่ก่ล่าวกับจีจู่ว่า

“นี่ก็เดือนแปดแล้ว พืชผลที่ชาวบ้านปลูกไว้ก็คงจะออกดอกออกผลกันแล้ว วันนี้ไม่ยากไปไว้พรุ่งนี้เราค่อยไปเก็บผลิตผลเหล่านั้นกลับมาแล้วกัน”

เข้าวันรุ่งขึ้นอา่กับหลานก็ออกเดินทางพร้อมกัน ทั้งคู่ตกลงกันว่าจะให้จางชินเดินทางไปอ่าวว่างเจียงซึ่งใกล้หน่อย ส่วนจีจู่ก็จะมุ่งหน้าไปอ่าวจีวกงซึ่งค่อนข้างไกล เมื่อจางชินตรวจบัญชีเสร็จก่อน บ่ายวันรุ่งขึ้นจึงเดินทางกลับ เมื่อไปถึงกลางทาง ทันใดนั้นหยางอวินและจางชีวก่กำลังจะกลับบ้าน มองเห็นจางชินเดินมาก็กระซิบกระซาบกันให้ดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้

“ท่านพ่อกลับมาแล้ว พวกเราจะช่วยถือสัมภาระและร่มให้เอง” คนที่ยืนด้านหน้าบอก เมื่อเดินไปถึงกลางเขาซึ่งเป็นที่ลับตาคน ตอนนั้นท้องฟ้าใกล้มืดแล้ว คนทั้งสองก็หัวเราะขึ้นเมื่อจางชินเข้าไปยังแหล่งน้ำลึก จางชินตกใจร้องเสียงหลง จางชีวก่จับตัวจางชินไว้ หยางอวินก็คว้าขวานออกมาจากเอวฟันลงไป่ที่หัวของจางชินตายทันที ขวานปักอยู่ที่กะโหลกศีรษะ ดิ่งก็ดิ่งไม่ออก ทันใดนั้นลมพัดไม้ไผ่ไหวเกิดเป็นเสียงขึ้น คนทั้งสองสงสัยว่าจะมีคนมาจึงรีบลากศพพร้อมขวานทิ้งลงในสระบัว ด้วยความกลัวที่ศพจะลอยขึ้นมาจึงใช้หินก้อนใหญ่ทับไว้ แล้วคนทั้งคู่ก็รีบเดินทางกลับ จากนั้นก็เล่าเรื่องให้นางหวางฟัง ครั้นแล้วนางหวางก็ก่ล่าวว่า

“เรื่องก็ได้จัดการเรียบร้อยแล้วแต่จะต้องไม่ให้นางหลิวรู้เป็นอันตราย เกรงว่าถ้านางไม่ระวังคำพูดแล้วกลับจะทำให้พวกเราเดือดร้อน และถ้าจีจู่กลับมาหาท่านอา พวกเราจะทำอย่างไรดี?”

“ข้ามีอยู่วิธีหนึ่ง ถ้าเจ้าเห็นด้วยรับรองไม่มีปัญหา” จางชีวก่ตอบ

“แผนการเป็นอย่างไร?” นางหวางก่ล่าว

“เมื่อจีจู่กลับมา เจ้าจะต้องถามเขาก่อนว่าเห็นท่านอาหรือไม่ ถ้าเขา

ตอบว่าไม่เห็นก็รีบส่งเขาให้กับทางการ ใส่ร้ายเขาว่าเป็นคนวางแผนฆ่าท่านอา ถ้าแผนนี้สำเร็จ จี้จู้ก็จะได้รับโทษถึงตาย แผนการทั้งสองนี้ออกจะดีไม่ใช่หรือ” จางฉีวตอบ

“แผนเยี่ยมจริง ๆ ลงมือได้เลย” นางหวางและหยางอวี่นต่างก็เห็นด้วย พอวันขึ้นหกค่ำจี้จู้ก็กลับถึงบ้าน นางหวางก็ถามว่า “ไยท่านอาไม่กลับมาด้วย?”

“เมื่อวานข้าอยู่ที่อ่าวว่างเจียง คิดจะรอท่านอากลับบ้านด้วยกัน แต่คนแถวนั้นต่างก็พูดว่า ท่านอากลับไปแล้วตั้งแต่เมื่อบ่ายวันขึ้นสามค่ำ” จี้จู้ตอบอย่างงงงัน นางหวางสีหน้าเปลี่ยนทันที กล่าวต่อว่า

“เมื่อเป็นเช่นนี้ต้องใช้เจ้าแน่ที่วางแผนฆ่าเขา!” จับเขามัดใส่กุญแจไว้ แล้วตนเองก็มุ่งหน้าไปร้องทุกข์ยังศาล

บังเอิญในตอนนั้น ราชสำนักมีราชโองการให้เป่าบุ๋นจิ้นออกตรวจราชการที่เจียงเป่ย์ นายอำเภอเหอเซี่ยนก็ออกมาต้อนรับ นางหวางก็จะร้องทุกข์คดีฆ่าคนตาย เป่าบุ๋นจิ้นก็ได้รับคำร้องนี้ไว้ แต่ท่านเปาทราบมาโดยตลอดว่านายอำเภอเป็นคนตัดสินคดียุติธรรม จึงอนุมัติคดีนี้ให้นายอำเภอจัดการ นายอำเภอก็ได้สั่งวางเชิงกับหลี่เป่ียวให้นำตัวเซี่ยวหัวเพื่อนบ้านใกล้เคียง และนำตัวชวีฟู่เพื่อนบ้านที่ไกลออกไปมาพร้อมกัน ณ อำเภอ

“อาของเจ้าเลี้ยงดูเจ้าตั้งแต่ยังเด็ก เจ้าได้รับบุญคุณอย่างนี้แล้วกล้าที่จะวางแผนฆ่าเขาเซี่ยวหัวหรือ ตอนนี้อยู่ที่ไหน จงสารภาพมาตั้งแต่ต้น” นายอำเภอกล่าว

“ในวันนั้นข้าเหนื่อยกับท่านอาออกมาด้วยกัน ไปได้ครึ่งทางก็แยกกันเดิน ข้าเหนื่อยไปยังอ่าวจิวกง ท่านอาไปยังอ่าวว่างเจียง เมื่อวานข้าเหนื่อยก็กลับไปที่อ่าวว่างเจียงเพื่อชวนท่านอากลับบ้านด้วยกัน แต่ใคร ๆ ต่างก็พูดว่าท่านอากลับมาได้สามวันแล้ว ท่านนายอำเภอสามารถจับกุมพวกนั้นมาพิสูจน์ได้ ข้าเหนื่อยได้รับบุญคุณอันใหญ่หลวงตั้งแต่เยาว์วัยจากท่านอาและอาหญิง คอยเลี้ยงดู ข้า หากรรยาให้ข้า เสมือนเป็นพ่อแม่ข้า ข้าคิดอยู่เสมอที่จะตอบแทนแต่ยัง

ไม่สามารถจะทำได้ แล้วข้าจะกล้าฆ่าท่านได้อย่างไร ขอท่านนายอำเภอช่วย
สอบคดีโดยละเอียดด้วย”

“ลูกคนนี้อาแต่อยู่งาน เอ้อระเหยล่อยชายเมื่อท่านอาเตือนก็โกรธ ดังนั้น
จึงฆ่าเขา ขอท่านนายอำเภอลงโทษให้หนักเพื่อชดใช้ชีวิตให้กับสามี่ข้า แล้ว
ค้นหาศพเพื่อนำมาประกอบพิธีฝัง” นางหวางกล่าว

นายอำเภอเรียกเซียวหัวขึ้นศาล แล้วถามว่า

“เจ้าเห็นพฤติกรรมของจีจู้เป็นอย่างไร?”

“พฤติกรรมของเขาสง่าผ่าเผยไม่อู้งานเลยแม้แต่น้อย ข้าน้อยมิกกล้าจะ
พูดปด” เซียวหัวกล่าว นายอำเภอก็สั่งให้เซียวหัวออกไปได้ แล้วก็ถามชวีฟู่ว่า

“เจ้าเห็นว่าพฤติกรรมจีจู้เป็นอย่างไร?”

ชวีฟู่ตอบเหมือนกับเซียวหัว นายอำเภอตวาดให้หยุด ครั้นแล้วก็แสวง
ทำเป็นโกรธ แล้วกล่าวว่า

“เจ้าทั้งสองได้รับคำสั่งจากเขาละสิ เดิมทีเจ้าสมควรถูกโบยคนละยี่สิบ
ที แต่ข้าเห็นว่าแก่แล้ว”

นายอำเภอรู้ว่าไม่ใช่จีจู้ ลังเลอยู่นานในที่สุดก็คิดแผนได้หนึ่งแผน จึงสั่ง
ให้โบยจีจู้ซ้ำอีกยี่สิบที จากนั้นก็ตามฉางเจียงมาทันที แล้วกล่าวกับเขาว่า

“ข้าให้เวลาสามวัน ส่งคนไปค้นหาศพกลับมาประกอบพิธีฝังให้ได้” แล้วก็
สั่งขังจีจู้ ปล่อยนางหวางกลับบ้านได้ นางหวางโค้งคำนับขอบคุณแล้วกล่าวว่า

“ท่านเปาเปรียบเหมือนเทพเจ้า ขอให้ท่านอยู่คู่ศาลไปนานๆ”

ครั้นแล้วนายอำเภอก็ถามคนเฝ้าประตูว่า “บ้านของจีจู้อยู่ที่ไหน?”

คนเฝ้าประตูตอบว่า “หมู่บ้านข้างหน้านี้แหละครับ”

คนทั้งสองเดินไปยังหน้าประตู บ้านอื่นต่างก็เข้านอนกันหมดแล้ว มี
เพียงบ้านของนางหวางที่ยังมีแสงไฟอยู่ นายอำเภอก็ส่งดูพวกเขาที่ช่อง
กำแพง เห็นหญิงสองชายสองกำลังดื่มเหล้ากัน หยางอวินหัวเราะแล้วพูดว่า

“ถ้าไม่ใช่เพราะแผนการอันยอดเยี่ยมของข้าแล้ว จะมีวันนี้ได้อย่างไร”
ทุกคนหัวเราะอย่างมีความสุข มีเพียงนางหลิวที่กล่าวอย่างไม่พอใจว่า

“พอ ๆ พวกเจ้ามีความสุขกันอย่างนี้ ดีที่สามีข้าไม่ได้รับโทษ แล้วพวกเจ้าจะสบายใจได้อย่างไร?”

“ขอเพียงพวกเราทั้งสี่เสพสุขด้วยกันอย่างนี้นาน ๆ แล้วจะไปจัดการเขาทำไม มา เรามาดื่มเหล้าแก้วนี้กัน แล้วรีบเข้าไปหาความสุขกันเถิด” หยางอวี่นกล่าว

“ใคร ๆ ต่างก็พูดว่า ไม่มีอะไรที่นายอำเภอไม่รู้ แต่กระนั้นก็ไม่อาจทราบเรื่องของพวกเราได้” นางหวางกล่าว

“ไร้สาระทั้งเพ พูดกันไปเองทั้งนั้น” หยางอวี่นกล่าว จากนั้นก็โอบนางหลิว นางหลิวก็ไม่พูดอะไร ในใจก็โกรธ ครั้นแล้วก็หันตัวกลับไม่มองอีก

“นายอำเภอให้เวลาสามวันหาศพมาประกอบพิธีฝัง เจ้าจัดการกับศพได้เรียบร้อยหรือเปล่า” นางหวางถาม

“ข้าทิ้งลงไปในสระบัวที่ลึกแล้วใช้หินก้อนใหญ่ทับอีกที ไม่นานศพก็เปื่อยยุ่ย” ทั้งหยางอวี่นและจางชีว์ตอบ

“อย่างนี้ก็ดีนะสิ” นางหวางกล่าว

นายอำเภอกลับศาลอย่างโกรธมาก สั่งยามเรียกทหาร ทุกคนต่างไม่รู้ถึงสาเหตุนี้ เมื่อทหารมาพร้อมกันแล้วก็เดินทางไปบ้านของจี้จู่ สั่งให้ทหารล้อมหน้าและหลังไว้ แล้วพังประตูด้านหน้าเข้าไป ทั้งหยางอวี่นและจางชีว์ก็ไม่ว่าลมหพัดมาจากไหน ครั้นมองเห็นทหารล้อมอยู่จึงหนีไปทางด้านหลัง แต่ก็ถูกทหารด้านหลังจับไว้ได้ จับตัวชายหญิงรวมสี่คนมายังศาล แต่ละคนมีโทษจำคุกถึงสามสิบปี

เช้าวันรุ่งขึ้นก็เปิดศาล นำตัวจี้จู่ออกมาจากคุก แล้วถามว่า

“ทางที่เจ้าไปอ่าวว่างเจียงมีสระบัวหรือไม่?” จี้จู่คิดอยู่นานจึงตอบว่า

“มีเพียงเนินสระบัวอยู่กลางภูเขา ด้านในมีแหล่งน้ำลึกใต้ภูเขา”

นายอำเภอก็สั่งให้ปลดเครื่องจองจำออก แล้วสั่งทหารประจำการที่ศาลยี่สิบนาย แล้วให้จี้จู่นำทางไปยังสระบัว

“สระบัวอยู่ที่นั่น” จี้จู่กล่าว

“ศพของอาเจ้าก็อยู่ในนั้น” นายอำเภอกล่าว

จี้จู้ได้ยินพลันกระโดดลงสระร้องไห้เสียงดัง นายอำเภอสั่งเจ้าหน้าที่สองสามนายลงไปช่วยค้นหา เมื่อถึงกลางสระก็พบหินก้อนใหญ่ก้อนหนึ่งมีศพถูกทับอยู่ใต้หิน และได้นำศพขึ้นมabenฝั่่ง มองเห็นกะโหลกศีรษะมีขวานติดมาด้วยเล่มหนึ่ง เมื่อล้างขวานแล้วพบตัวอักษรสองตัวบนขวาน คือหยางอวี่น จึงได้มอบมันให้กับนายอำเภอ

“นี่เป็นชื่อของใคร?” นายอำเภอถาม

“เป็นคนที่นายท่านจับมาเมื่อวาน” จี้จู้ตอบ

“ทั้งสองเป็นญาติอะไรกับเจ้า?” นายอำเภอถาม

“เป็นลูกบุญธรรมของท่านอา” จี้จู้ตอบ

จากนั้นก็ตรวจสอบที่เกิดเหตุให้ละเอียดอีกครั้ง นำตัวชายหญิงสี่คนกลับอำเภอ สั่งโบยหยางอวี่นกับจางชิวคนละสี่สิบที สั่งให้พวกเขาเข้ารับสารภาพ พวกเขาไม่ยอม จึงได้ทิ้งขวานลงไปแล้วถามว่า

“สิ่งนี้เป็นของใคร?” คนทั้งคู่ตกตะลึงแต่ก็ยังไม่พูด จึงสั่งให้ลุกขึ้นแล้วลงทณฑ์เพื่อเข้ารับสารภาพ คนทั้งสองทนไม่ไหวจึงรับสารภาพ

“ข้าน้อยเป็นชู้กับนางหวาง ท่านอาเกิดรู้เข้า เกรงว่าจะเดือดร้อนในภายหลังดังนั้นจึงฆ่าเขา”

“เจ้าก็ทราบหรือว่าเรื่องชู้สาวก่อให้เกิดความเดือดร้อน แล้วเพราะอะไรถึงไม่รู้ว่าการฆ่าคนตายนั้นมันนำความเดือดร้อนมามากกว่า” นายอำเภอกล่าว แล้วสั่งโบยอีกสี่สิบที ใส่เครื่องจองจำแล้วนำไปขังคุก นายอำเภอพูดกับนางหวางว่า

“สามีของเจ้าเป็นคนดี โอบอ้อมอารี เช่นนี้แล้วเจ้ามีใจทำได้เชียวหรือ?”

“ไม่เกี่ยวกับข้าน้อย ทั้งสองล้วนเป็นผู้วางแผนฆ่า เมื่อฆ่าเขาตายแล้วข้าน้อยจึงทราบ” นางหวางตอบ

“ในเมื่อเจ้าทราบเรื่องกลับปกปิดไว้ ทั้งยังให้ร้ายแก่จี้จู้ให้ถึงแก่ความตาย เจ้าคิดว่าข้าคงไม่รู้ คิดว่าคำพูดเพียงไม่กี่คำก็จะทำให้ตนเองรอดพ้น ช่างชั่ว

ร้ายจริง!" จากนั้นก็โบยซ้ำสามสิบที แล้วก็ไต่สวนนางหลิวว่า

"เจ้าเองก็วางแผนให้ร้ายสามีด้วย ในใจเจ้าทนได้กระนั้นหรือ?"

"ความจริงแล้วข้ามิได้สมคบคิดด้วยเลย ก่อนหน้านี้ท่านแม่กับเขาสองคนเป็นชู้กัน ข้าเกิดเห็นเข้า เขาจึงข่มขืนข้าเพื่อปิดปาก บังคับให้ข้าทำตามทุกอย่าง ข้าจำเป็นต้องยอม ต่อมาก็วางแผนร้ายฆ่า ซึ่งข้าน้อยไม่รู้เรื่องเลย แม้แต่น้อย ขอให้ท่านนายอำเภอโปรดอภัยโทษให้ด้วยเถิด" นางหลิวกล่าว

"ในตอนแรกเจ้าถูกบังคับให้ทำเพราะเรื่องข่มขืน แต่ต่อมาก็ควรบอกแก่สามี ถึงแม้จะไม่มีส่วนสมคบคิดก็ไม่ควรดำเนินการชักช้า" นายอำเภอกล่าว และได้ลดโทษประหารให้ ตัดสินประหารชีวิตหยางอวี่น จางซิว และนางหวางปล่อยตัวจี้จู่กลับบ้านได้ ก็ได้รายงานต่อท่านเปา ท่านเปาก็สั่งให้ลงทัณฑ์ได้เลย เรียกได้ว่าความไม่เป็นธรรมปรากฏชัดแล้ว

คดีหลวงจีนขมวดคิ้ว

ชวัลชา เลิศพนานนท์ แปล

เมื่อครั้งที่เปาบุ้นจิ้นเป็นผู้ตรวจการอำเภอ บังเอิญคืนหนึ่งฝันเห็นเจ้าพ่อหลักเมืองส่งหลวงจีนสี่รูปมาพบ หลวงจีนสามรูปยิ้มแย้ม อีกรูปขมวดคิ้วอยู่เพียงคนเดียว เมื่อตื่นขึ้นมาก็ระลึกเห็นว่า เป็นนิมิตแปลกนัก วันรุ่งขึ้นเป็นวันสิบห้าค่ำจึงไปยังศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ก็พบเห็นหลวงจีนสี่รูปอยู่ตรงระเบียบด้านซ้ายภายในศาลนั้น เปาบุ้นจิ้นก็นึกถึงเรื่องราวที่ฝันในคืนนั้นขึ้นมา จึงเชิญหลวงจีนทั้งสี่มาซักว่า

“พวกท่านเหล่าหลวงจีนโยจึงไม่แสดงกิริยาต้อนรับข้า”

หลวงจีนท่านหนึ่งกล่าวว่า

“การต้อนรับท่านควรจะเป็นหน้าที่ของหลวงจีนผู้ประจำอยู่ในศาลแห่งนี้ พวกอาตมาเดินธุดงค์มาจากสถานที่ไกล มาแรมคืนอยู่ตั้งแต่เมื่อเย็นวาน และกำลังจะออกเดินทางอยู่ ใจภิกษุย่อมเหมือนเมฆอันโดดเดี่ยวและนกกระเรียนไฟรอยู่ไม่เป็นที่ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องแสดงอาการยินดีต่อผู้มียศศักดิ์”

เปาบุ้นจิ้นสังเกตว่าหลวงจีนร่างใหญ่หยาบมืออยู่สามรูป ส่วนอีกรูปมีท่าทางสะอิดสะเอ้งไม่เหมือนผู้ชาย ในใจก็เกิดความสงสัยจึงได้ถามว่า

“ท่านมีสมญาว่าอะไร”

หลวงจีนท่านหนึ่งได้ตอบว่า

“อาตมามีชื่อว่าเงินโฉ่ว ทั้งสามรูปนี้ล้วนเป็นศิษย์ของอาตมามีชื่อว่า

หญฺญเงินหญฺญฮุ่ย และหญฺญเช่ตามล่ำดັบ”

เปาบุ๋นจิ้นถามต่อว่า

“ท่านสวดมนต์ได้หรือไม่”

เงินโฉ่วตอบว่า

“ถ้าเกี่ยวกับหนังสือสวดมนต์แล้ว ก็พอจะรู้อยู่เพียงเล็กน้อยบ้าง”

เปาบุ๋นจิ้นก็นิมนต์หลวงจิ้นว่า

“วันนี้เป็นวันเทศกาลกลางฤดูสารท ในปีที่ผ่านมา ข้ามักจะนิมนต์หลวงจิ้นไปสวดมนต์ที่บ้าน วันนี้โชคดีพบท่านทั้งสี่ จึงขอนิมนต์ไปยังที่ทำการของข้าเพื่อสวดมนต์สักวัน และเพื่อเป็นสิริมงคลคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ทั้งหลาย”

จากนั้นก็นำหลวงจิ้นทั้งสี่ไปยังศาลที่ทำการ เปาบุ๋นจิ้นสั่งการให้เจ้าหน้าที่จัดดอกไม้หอมและเทียนไข แล้วนำอ่างน้ำสี่ใบมาตั้งวางข้างระเบียบเพื่อให้หลวงจิ้นอาบน้ำก่อนการสวดมนต์ หลวงจิ้นสามรูปที่ร่างกายหยาบใหญ่ก็อาบน้ำจนเสร็จ มีเพียงหลวงจิ้นหญฺญเช่เท่านั้นที่ไม่ยอมอาบ โดยอ้างว่า

“อาตมาให้สัจจะกับอาจารย์ว่าจะถือธุดงค์ไม่อาบน้ำ”

เปาบุ๋นจิ้นได้ฟังก็นำเอาเสื้อผ้าชุดใหม่มาเตรียมให้หลวงจิ้นนั้น แล้วพูดว่า

“ตามหลักพุทธศาสนาแล้ว ความสะอาดเป็นพื้นฐานดั้งเดิม ไหนเลยจะมีเหตุผลให้งดอาบน้ำ และแม้จะถือเคร่งเช่นนั้น ถึงอย่างไรวันนี้ท่านก็ควรจะเปลี่ยนเสื้อผ้าให้สบายขึ้น”

ว่าแล้วก็สั่งเจ้าหน้าที่ให้ช่วยถอดเสื้อผ้าที่รัดตัวออก ก็พบว่าหลวงจิ้นนั้นมีเต้าน้อยย้อย จึงรู้ว่าเป็นหญิงที่แต่งแปลงเพศเป็นหลวงจิ้น

เมื่อเห็นเช่นนี้เปาบุ๋นจิ้นจึงสั่งกักตัวหลวงจิ้นทั้งสามไว้ แล้วจึงนำตัวหลวงจิ้นหญฺญเช่ซึ่งเป็นหญิงนั้นมาสอบสวน

“เดิมทีข้าก็สงสัยว่าเจ้าเป็นหญิง ดังนั้นจึงทดสอบด้วยวิธีจัดฉากอาบน้ำแท้จริง ๆ แล้วไม่ได้ต้องการให้พวกท่านมาสวดมนต์อันใด เจ้าคงเป็นหญิงที่หมกมุ่นแต่ทางโลกีย์ จึงหนีจากบ้านติดตามหลวงจิ้นทั้งสามมา จงสารภาพเรื่องราวทั้งหมดแต่ต้นมาเสียโดยดี”

หญิงนั้นคุกเข่าลงร้องไห้ กล่าวว่า

“ข้าน้อยเป็นภรรยาของจู่โซ่ว อยู่หมู่บ้านกูซุน อำเภอหยีซุน ในบ้านยังมีแม่สามีอายุเจ็ดสิบปี เนื่องจากเย็นวันที่สิบสี่ เดือนเจ็ดปีที่แล้ว หลวงจีนทั้งสามนี้ได้มาขออาศัยค้างคืน แต่สามีของข้าจู่โซ่วพยายามบอกปิดไป เนื่องจากครอบครัวของเราฐานะยากจนไม่มีที่ทางจะให้พัก หลวงจีนเหล่านี้ก็ขอร้องว่า ฟ้ามืดแล้วไม่สะดวกที่จะเดินทางต่อไป อันบรรพชิตเพศไม่ต้องการที่นอนอะไรนักหนา เพียงขอยืมห้องนั่งพักผ่อนสักคืน รุ่งขึ้นเช้าก็จะไป ว่าแล้วก็นั่งลงบนพื้นสวดมนต์อยู่ สามีของข้าเห็นหลวงจีนเหล่านี้ไม่ยอมไป อีกทั้งเห็นว่าเป็นผู้ออกบวช จึงจำยอมเตรียมอาหารเจมาประเคน และจัดที่ทางให้พัก ใครเลยจะรู้ว่าหลวงจีนเหล่านี้มีจิตใจที่ชั่วร้ายนัก ถึงกับเอามือออกมาฆ่าสามีข้าจนตาย ข้ากับแม่สามีจะหนีก็ถูกจับไว้ได้ แล้วแม่สามีข้าก็ถูกฆ่าตายตามไปอีก จากนั้นหลวงจีนเหล่านี้ก็ใช้กำลังบังคับโกนผมข้า พอวันรุ่งขึ้นก็เผาบ้านแล้วบังคับเอาจีวรและรองเท้าหลวงจีนให้ข้าน้อยแต่งแล้วเดินทางมาด้วยกัน ใ้ยาทำให้ปากข้าไม่สามารถออกเสียงตะโกนร้องได้ พอข้าน้อยเหนื่อยล้าไม่สามารถเดินต่อไป ก็จะถูกตีข้าน้อย เมื่อครุ่นคิดว่าสามีและแม่สามีลวนแล้ว แต่ถูกพวกมันฆ่าตาย ก็คิดอยากจะฆ่าล้างแค้นอยู่ตลอดเวลา แต่ใจหญิงก็ไม่เข้มแข็งแกร่งกล้าพอที่จะลงมือได้ ครั้นเมื่อคืนวานก็รำลึกว่าเป็นวันครบรอบหนึ่งปีซึ่งสามีและแม่ผัวข้าถูกฆ่าตาย พอดีกับหลวงจีนทั้งสามก็ซื้อเหล้ามาดื่มกันอย่างเต็มที่ ข้าน้อยก็คิดเศร้าเสียใจคนเดียวอยู่เงียบ ๆ จึงนึกอธิษฐานต่อศาลเจ้าพ่อหลักเมืองให้ช่วยข้าล้างแค้น วันนี้ท่านเปาเรียกพวกเขาเข้ามายังที่ทำการนี้ ข้าน้อยก็คิดว่าจะเชิญพวกเขาเข้าไปสวดมนต์จริง ๆ จึงไม่กล้าออกปากบอกเรื่องนี้ หากรู้ที่ท่านเปามีสายตาเฉียบคมตามองเห็นว่าข้าเป็นหญิงทดสอบด้วยวิธีอาบน้ำ ข้าคงรีบพูดออกมาเสียแต่ต้นแล้ว วันนี้นับว่าศาลเจ้าพ่อหลักเมืองศักดิ์สิทธิ์จริง จึงดลให้ข้าได้พบท่านเปามีโอกาสช่วยล้างแค้นให้ดังนี้”

เปาบันจิ้นกล่าวว่า

“เจ้าถูกหลวงจีนทั้งสามย่ำยีมาตลอดหนึ่งปี หากไม่พูดออกมาว่าเมื่อคืนวานได้อิษฐานต่อเจ้าพ่อหลักเมือง วันนี้ข้าก็ต้องคิดว่าเจ้าเป็นหญิงแพศยาเป็นแน่ และต้องมอบตัวเจ้าให้ทางการไปตามกระบิลเมือง แต่ในเมื่อเจ้าอ้างถึงการอิษฐานเจ้าพ่อหลักเมืองให้ช่วยล้างแค้นแทนสามีและแม่สามี ข้าก็เห็นจริงเชื่อตามเจ้า เพราะเมื่อคืนข้าฝันเห็นเจ้าพ่อหลักเมืองมาบอกข้าตรงตามคำกล่าวอ้างของเจ้า จึงเชื่อได้ว่าเจ้าพ่อหลักเมืองศักดิ์สิทธิ์จริง นักบวชทั้งสามนี้มีโทษสมควรที่จะประหารจริงแล้ว”

ว่าแล้วเปาบุ้นจิ้นก็สั่งการให้ส่งตัวหญิงนั้นกลับไปยังบ้านเดิมเพื่อจะได้มีโอกาสแต่งงานใหม่ต่อไป

คดีแม่ทัพสวมรอย

อร่ามศรี วีรปรีดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

ครั้งหนึ่งทางราชสำนักมีราชโองการมาถึงเปาบุ้นจิ้น ว่าจะมีพิธีเลี้ยงฉลองปูนบำเหน็จแก่ทหารทั้งสามเหล่าทัพ ทันใดนั้นเองก็มีลมพัดจากทางหัวม้าผ่านมาทางเปาบุ้นจิ้นระลอกหนึ่ง พร้อมกับเสียงของความโศกเศร้า จนทำให้เปาบุ้นจิ้นขนลุกเกรียว เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวว่า “จะต้องมีเรื่องไม่ชอบมาพากลเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นแน่” แล้วส่งบริวารให้นำมาเข้ามาในศาลก่อน ตกค่ำทุกคนต่างเข้านอน ในขณะที่เปาบุ้นจิ้นหลับอยู่นั้นก็พลันเห็นทหารชั้นผู้น้อยกลุ่มหนึ่ง จำนวนเก้าคนกรูเข้ามาร้องเรียนด้วยอาการโกรธแค้นระคนความเศร้าว่า

“ขอร้องเรียนต่อท่านในคดีสวมรอยรับความชอบ ข้าน้อยต้องหวาดผวากับความโหดร้ายของแม่ทัพที่มีมาแต่อดีต นายทหารระดับสูงหลบหนีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ทั้ง ๆ ที่ทหารเลวทั้งหลายต้องสละชีวิตออกไปสู้รบ ข้าศึกราวกับว่าออกไปเสนอตัวให้เหล่าเสือร้ายจับกิน หรือเหมือนกับกำลังเดินลงไปในหม้อต้มซุบที่กำลังเดือด เพียงปรารถนาที่จะได้รับตำแหน่งทางราชการ และคำประกาศเกียรติคุณบ้าง ยอมพลีชีพอย่างไม่คิดเสียดาย ไม่ต้องการสิ่งใดมากไปกว่ากระดาษสรรเสริญเกียรติคุณเพียงแผ่นเดียว บัดนี้แม่ทัพโหดจงได้แย่งชิงความดีความชอบของพวกเรา ช้ำยังฆ่าตัดหัวเพื่อปิดปากพิชิตข้าศึกโดยนั่งสำราญอยู่ในกระโจม หลังจากนั้นก็ฆ่าสุนัขรับใช้อย่างป่าเถื่อน ร่างกายบอบช้ำจากการจับจ้าวและขวานออกไปต่อสู้อยู่ ขณะที่ผู้นำมั่งแต่

สวมรอยรับความดีความชอบ เกียรติยศเงินทองจากคนตาย โดยไม่ยอมแลก ด้วยชีวิตเลือดเนื้อของตนเอง เลือดที่หลังไหลออกมาจากลำคอ ร่องรอยของความโหดเหี้ยมจากคมดาบ ขอความเมตตาจากท่านนำมันมาประหารที่ยมโลกนี้ ขอท่านจงจุดไฟแห่งความอบอุ่นเพื่อบรรเทาความหนาวเย็นให้เกิดขึ้นอีกครั้ง แสงอาทิตย์จะสลายไอแห่งความหนาวเหน็บ เพื่อนำตัวคนชั่วออกมารับโทษ ข้าน้อยหวังความยุติธรรมจากใครไม่ได้อีกแล้ว จึงมาร้องเรียนต่อท่าน”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังคำร้องแล้วก็ถามขึ้นว่า “พวกเจ้าเป็นเพียงทหารเลวแก่นาย ไยสามารถฆ่าทหารมองโกลห้าพันนายให้ถอยทัพกลับไปได้” พวกทหารตอบว่า “ว่าไปแล้วช่างเป็นเรื่องเหลือเชื่อที่แม่ทัพโหยวจงจะเอาความดีความชอบของพวกเราไปเป็นของตน พวกเราได้พบท่านเปาราวกับว่าได้มีโอกาสเห็นท้องฟ้าที่สดใสไม่ยากเชื่อสายตาตนเองจริง ๆ” เปาบุ้นจิ้นหัวเราะแล้วกล่าวขึ้นว่า “พวกเจ้าเล่าเหตุการณ์ให้ข้าฟังตั้งแต่ต้นซี้” ทหารเลวเล่าว่า “แต่เดิมนั้นทัพมองโกลมีความโหดเหี้ยมทารุณมาก ท่านแม่ทัพจึงสั่งการให้พวกเราเหล่าทหารห้าร้อยนายเดินทางไปปราบปราม ตกคำพวกทหารคนอื่น ๆ แสดงความไม่พอใจ จึงปล้นค่ายแล้วหนีจากไป คงเหลือเพียงพวกเราแก่นาย เมื่อถึงเวลายามหนึ่ง จึงออกอุบายแบ่งทหารสี่นายไปลอบวางเพลิง ส่วนทหารที่เหลือบุกเข้าโจมตีทันที ทหารมองโกลทั้งสามพันนายจึงไม่มีเหลือ เมื่อกลับมาถึงค่ายแทนที่จะได้รับความดีความชอบ กลับถูกสั่งประหารเป็นการตอบแทน นำความชอบของพวกเราไปแอบอ้าง มีหน้าซำยังฆ่าพวกเราเก้าคนเพื่อปิดปาก ทหารเลวที่น่าสมเพช! ยามทุกข์ยากทหารเลวเป็นผู้แบกรับผลงานกลับเป็นความชอบของผู้อื่น ไม่มีผลงานก็สั่งประหาร มีความชอบก็สั่งประหาร” เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นจึงอุทานขึ้นว่า “มีเรื่องเช่นนี้ด้วยหรือ!...” จึงสั่งให้ผีเจ้าหน้าที่ไปนำตัวแม่ทัพโหยวจงมาสอบสวน

เวลาผ่านไปไม่นาน แม่ทัพโหยวจงก็มาถึง เปาบุ้นจิ้นจึงพูดขึ้นว่า “เอาละท่านแม่ทัพผู้เก่งกล้า เหตุใดเจ้าจึงแอบอ้างความดีความชอบของทหารชั้นผู้

น้อยทั้งเก้าคนมาเป็นของตน แม้ว่าพวกเขาจะไม่มีความคิดความชอบก็ควร
ละเว้นชีวิต ไยต้องฆ่าพวกเขา? หรือคิดว่าฆ่าแล้วจะปิดปากได้ ไม่รู้หรือว่า
แม้เป็นผีไม่มีหัวก็มาร้องเรียนกับข้าได้” เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ผีเจ้าหน้าที่เตรียม
เครื่องประหารชีวิต แม่ทัพโหยวจงจึงยอมให้การสารภาพว่า “ข้าน้อยผิด
ไปแล้ว ไม่สมควรสวมรอยรับความคิดความชอบของพวกเขา ทั้งยังฆ่าพวกเขา
อีก ขอตานเปาเมตตาปล่อยข้าน้อยกลับไปยังโลกมนุษย์เถิด แล้วข้าน้อยจะ
สร้างศิลาจารึกประกาศเกียรติคุณของทหารทั้งเก้าคน” เปาบุ้นจิ้นพูดด้วย
ความโมโหว่า “โทษของเจ้าชดใช้อย่างไรก็ไม่หมด ยังคิดกลับไปยังโลกมนุษย์
อีกหรือ?”

สักครู่นี้เจ้าหน้าที่คนหนึ่งจับแม่ทัพโหยวจงกรอกยาพิษ ทำให้ร่างกายถูก
เผาไหม้ เนื้อตัวแหลกเหลวไม่เป็นรูปเป็นร่าง แล้วผีเจ้าหน้าที่ก็เป่าลมจากปาก
หนึ่งครั้ง แม่ทัพโหยวจงก็คืนร่างเดิม แล้วพูดขึ้นว่า “หากข้ารู้ว่าจะได้รับทุกข์
ทรมานแสนสาหัสเช่นนี้ ก็จะยอมมอบตำแหน่งแม่ทัพให้แก่ทหารหาญด้วย
ความเต็มใจ ทหารผู้น้อยที่ยืนอยู่ข้าง ๆ ก็พูดขึ้นว่า “ยินดีนัก! ยินดีนัก! ไม่นึก
ไม่ฝันเลยว่าจะมีวันได้ระบายความคับแค้นใจเช่นนี้”

ในระหว่างที่พิจารณาคดีอยู่ ทันใดนั้นก็มียักษ์ร้องให้คร่ำครวญจนแผ่นดิน
สั่นสะเทือนอยู่ภายนอกประตู ท้องฟ้าพลันมืดสนิท ผีเจ้าหน้าที่เข้ามารายงาน
ว่า “นอกประตูมีราษฎรจากชายแดนกว่าพันคน ร้องให้คร่ำครวญเพื่อขอร้อง
ทุกข์รับท่าน” เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งว่า “นำตัวแทนเข้ามาสักสองสามคน ที่เหลือ
รอฟังคำตัดสินอยู่ด้านนอก” ผีเจ้าหน้าที่จึงนำตัวชาวบ้านเข้ามาคุกเข้าต่อหน้า
เปาบุ้นจิ้นสองคน เปาบุ้นจิ้นถามขึ้นว่า “พวกเจ้ามาที่นี่ด้วยเรื่องคับแค้นอันใด”
ตัวแทนราษฎรรายงานว่ “วันนี้ทราบว่าการพิจารณาคดีของแม่ทัพโหยวจง
จึงได้โอกาสมาระบายความคับแค้นใจ พวกข้าน้อยเป็นราษฎรอาศัยอยู่ทาง
ชายแดน ต้องผจญกับการปล้นสะดมจากชนชาติอื่นอยู่เสมอ วันหนึ่งมี
พวกชนชาติอื่นเข้ามาปล้นสะดมแล้วจากไป แม่ทัพโหยวจงรีบติดตามมาฆ่า
ตัดหัวราษฎรกว่าหลายพันคน เพื่อไปทูลขอความชอบ นำเวทนาลงจริง ๆ

ความทุกข์ทรมานแสนสาหัสเช่นนี้ ไม่มาฟ้องร้องที่ยมโลกนี้แล้วจะให้พวกข้าไปร้องขอความเป็นธรรมจากที่ไหนกัน” เปาบุ้นจิ้นพูดขึ้นว่า “มีเรื่องประหลาดเช่นนี้ด้วยหรือ? โหยวจงจะต้องถูกลงโทษไม่ให้มีรูปร่าง ร่างกายอีกต่อไป” ฝีมือเจ้าหน้าที่จึงนำยาพิษกรอกปากของโหยวจงอีกครั้ง ชั่วเวลาไม่นาน เลือดจากกายของโหยวจงก็ไหลนองอยู่บนพื้น กระดูกและเนื้อก็แหลกเหลวกลายเป็นโคลนตม ฝีมือเจ้าหน้าที่เป่าลมครั้งหนึ่ง ร่างนั้นก็กลับคืนรูปร่างอีกครั้ง ราษฎรต่างร้องขึ้นว่า “ยินดียิ่งนัก! ยินดียิ่งนัก! ข้าตัดหัวผู้คนมากมาย เจ้าต้องชดใช้ชีวิตของเจ้านับพัน ๆ ครั้ง เปาบุ้นจิ้นกล่าวขึ้นว่า “รู้มาว่าพวกเจ้าได้รับความทุกข์สาหัสจากการเป็นเชลยศึก จึงตัดสินใจให้เจ้าเป็นผู้พิทักษ์ความถูกต้อง ทำหน้าที่ปราบปรามคนร้าย โดยมีทหารเลวทั้งเก้านายนี้เป็นหัวหน้า พวกเจ้า ข้าตัดสินใจให้พวกเจ้าได้รับความชอบกันถ้วนหน้าแล้ว ส่วนโหยวจงนั้นให้ถูกจองจำตลอดไป” เปาบุ้นจิ้นกล่าวสรุปคดีว่า

“คนแซ่โหยวแอบอ้างนำคุณความชอบอันใหญ่หลวงจากการปราบข้าศึกมาเป็นของตน อีกทั้งยังฆ่าผู้ทำความชอบเพื่อปิดปาก ไม่สามารถปราบกบฏกลับไปเช่นฆ่าราษฎรแถบชายแดนอ้างว่าเป็นข้าศึก แล้วไปทูลขอคุณงามความชอบ ชีวิตคนแซ่โหยวเพียงคนเดียวไม่อาจชดใช้ชีวิตของนายทหารทั้งเก้านายและราษฎรกว่าพันคนได้ การตายไม่อาจชดใช้กรรมได้อย่างสาสม จึงตัดสินใจจองจำใต้พื้นพิภพตลอดไปชั่วลูกชั่วหลาน”

เมื่อบันทึกคดีเรียบร้อยแล้วก็ให้นำตัวโหยวจงไปจองจำ จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็เข้ามาปลอบประโลมนายทหารและเหล่าราษฎร พร้อมทั้งขอให้ทำหน้าที่ปราบโจรกบฏอย่างเป็นธรรม หลังจากนั้นทั้งสองฝ่ายก็แยกย้ายกันกลับด้วยความสุขใจ

คดีพ่อค้าปลอกสักหลาด

ธิตี มานิตยกุล และ จรรยา เกียรติประภากุล แปล

กล่าวกันมาว่าที่เมืองหนานชางในเจียงซี มีพ่อค้าคนหนึ่งแซ่ช่ง ชื่อเฉียว นำเงินหมื่นกว่าตำลึงมุ่งหน้าไปซื้อต้นดอกแดงที่เมืองไคฟงในเหอหนาน เมื่อผ่านอำเภอเสิ่นชิวก็พำนักอยู่ที่บ้านของเฉาเต๋อเค่อ คีนี่เฉาเต๋อเค่อเตรียมสุราอาหารต้อนรับ ช่งเฉียวดื่มหนักจนเมามาย เข้าไปในห้องนอนแก้ห่อเงินออก ช่งเงินเพื่อเก็บไว้เป็นค่าห้อง โดยพຽ່ງนี้จะออกเดินทาง โดยไม่รู้ตัวว่าเพื่อนบ้านชื่อเจ้ากว๋อเงินและซุนหยวนจีมาเห็นเข้า ก็เกิดจิตละโมภ เลยคิดวางแผนประการหนึ่ง โดยบอกกับช่งเฉียวว่าพຽ່ງนี้จะไปค้าขายที่นั่นด้วย

วันต่อมาก็ออกเดินทางมาไคฟงพร้อมกับช่งเฉียว เห็นช่งเฉียวย้ายไปพักที่บ้านของกงเซ่ง แล้วก็เข้าเมืองไปคนเดียว ซุนหยวนจีและเจ้ากว๋อเงินก็เลยไปเคาะประตูบ้านของกงเซ่งร้องบอกว่า “ช่งเฉียวกลับมาแล้ว” กงเซ่งรีบเปิดประตู ซุนหยวนจีและเจ้ากว๋อเงินทั้งสองคนควักมีดอันแหลมคมออกมาจากเอว จับกงเซ่งไว้หามายจะฆ่า กงเซ่งรีบหลบเข้าไปในห้องโถง ตะโกนว่า “อันธพาลบุก” แล้วก็วิ่งหนีออกไปข้างหลัง เจ้ากว๋อเงินและซุนหยวนจีเอาเงินของช่งเฉียวทยอยหาบไป มุ่งหน้าเข้าเมืองไปหลบซ่อนตัว โดยอาศัยที่ประตูบูรพา

เมื่อช่งเฉียวกลับมาบ้านของกงเซ่ง กงเซ่งก็เล่าเรื่องโจรอันธพาลที่มาขโมยเงินไปให้ฟัง ช่งเฉียวเข้าบ้านไปดูเงิน ก็ไม่พบเงินจริง ๆ ในใจก็ไม่พอใจมากแอบระแวงว่ากงเซ่งมีความคิดสมคบกับโจร จึงไปร้องเรียนที่ศาลไคฟง

เปาบุ้นจิ้นรับคำฟ้องแล้วสั่งให้จางเชียนกับหลี่วานไปนำตัวกงเซ่งมาที่ห้องโถง เปาบุ้นจิ้นสอบสวนว่า “เจ้าโจรนี้ทั้งกายใจกล้านัก สมคบโจรปล้นทรัพย์ ความผิดถึงตัดหัว” ว่าแล้วก็สั่งองครักษ์ไปยหนึ่งยก

กงเซ่งเรียนให้ทราบด้วยความเศร้าใจว่า “ข้าน้อยใช้ชีวิตสมณะ สวดมนต์ไม่กล้าทำผิด นับแต่ช่งเฉียวเข้าบ้านมาก็ต้องประสบภัยจากโจรอันเหี้ยมโหด มาปล้นเงินไป วันเดือนผ่านไปก็คงจะเห็นได้ ถ้าข้าน้อยสมรู้ร่วมคิดจริง แม้ต้องยอมตายก็ยินดีรับ”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังแล้วก็สั่งให้องครักษ์นำเอากงเซ่งไปจองจำไว้ก่อน แล้วแอบสืบข่าวคราว ผ่านไปเป็นปีก็ไม่พบร่องรอย เปาบุ้นจิ้นก็บ่นพึมพำว่า “เรื่องมาถึงขั้นนี้ตัดสินยาก” แอบไปที่คุ่มขังด้วยตนเอง สอบถามว่ากงเซ่งอยู่ในคุกเป็นอย่างไรบ้าง เมื่อได้ทราบว่ากงเซ่งอยู่ในคุกจตุรูป ท่องคัมภีร์ กล่าวขอพรครั้งที่หนึ่งว่า “ปรารถนาให้โถงเหลืองมีกิจการดั่งมติดต่อไปไม่ขาด วันพรุ่งนี้มาถึงความผิดที่ไม่เป็นกรรมอันทุกข์ระทมขอให้ผ่านพ้นไป”

ขอพรครั้งที่สองว่า “ปรารถนาให้บุตรของข้าศึกษาก้าวหน้า”

ขอพรครั้งที่สามว่า “ปรารถนาให้สวรรค์จงคุ้มครองให้ข้าได้ออกจากคุก สามีภรรยาได้อยู่ร่วมกันจนแก่เฒ่า”

เปาบุ้นจิ้นได้ยินแล้วก็คิดในใจว่า เรื่องนี้ต้องมีเรื่องที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมแน่ อีกทั้งสั่งให้จางเชียนนำเอาคดีเดิมขึ้นมาพิจารณา โดยนำตัวช่งเฉียวมาสอบปากคำ เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ระหว่างทางที่เจ้าเดินทางมาคงได้พำนักที่ใดที่หนึ่งกระมัง”

ช่งเฉียวตอบว่า “ข้าน้อยแวะพักเฉพาะที่บ้านเฉาเต๋อเค่อที่อำเภอเสิ่นชิวหนึ่งคืนเท่านั้น”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังแล้วก็กลับเข้าไปในห้องโถง

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นก็ปลอมตัวเป็นพ่อค้าชาวหนานจิง มุ่งตรงไปอำเภอเสิ่นชิว ได้พำนักที่บ้านของเฉาเต๋อเค่อ อ้างว่ามาซื้อปลอกสักหลาด เมื่อใดเจอโรงเตี๊ยมก็จะเข้าไปดื่มเหล้า ผ่านไปเป็นเวลาหลายเดือน วันหนึ่งเปาบุ้นจิ้นได้

ไปซื้อสัทหลาดที่สะพานจึงหนิงกับเฉาเต๋อเค่อ เมื่อเจอโรงเตี๊ยมจึงแวะเข้าไป
ดื่มเหล้าอีก ได้พบคนสองคนกำลังดื่มเหล้า สองคนนั้นเห็นเฉาเต๋อเค่อมาก็
คารวะแล้วถามว่า “ท่านผู้นี้เป็นคนถิ่นใด”

เฉาเต๋อเค่อตอบว่า “เป็นคนหนานจิง” สองคนนั้นก็หัวเราะแล้วกล่าวกับ
เฉาเต๋อเค่อว่า “ตอนนี้เจ้ากว้อเงินกับซุนหยวนจี้ได้โชคเป็นพันเท่า”

เฉาเต๋อเค่อถามว่า “หรือว่าได้สมบัติจากสวรรค์”

สองคนนั้นตอบว่า “เราสองคนไปทำการค้าที่เมืองไคฟง ผ่านไปครึ่งเดือน
ก็เก็บเงินทองที่หามาได้ตั้งประสงค์ไว้ จึงได้ตั้งบ้านในเมืองหลวง ช้อนาไว้
หลายผืน ช่างโชคดีอะไรเช่นนี้” เปาบุ้นจิ้นเมื่อได้ยินดังนั้น ในใจคิดว่าเรื่อง
ของช่งเฉียวต้องเป็นคนทั้งสองนี้แน่ที่เป็นขโมย

เมื่อกลับมาถึงบ้านจึงสอบถามเฉาเต๋อเค่อถึงชื่อแซ่ของสองคนเมื่อคืน
เฉาเต๋อเค่อตอบว่า “คนหนึ่งชื่อเจ้าจื่อเต้า อีกคนหนึ่งชื่อหลู่ต้าหลาง” เปาบุ้นจิ้น
จำชื่อของสองคนนั้นไว้ วันรุ่งขึ้นสั่งให้จางเชียนเก็บข้าวของกลับศาล

เมื่อกลับถึงศาล เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เจ้าหู่ นำผ้าแพรตัวนบักลายผ้าดินสิบพับ
ถามหาบ้านสกุลเจ้าเพื่อขาย เมื่อเจ้าหู่มาถึงบ้านของเจ้ากว้อเงิน เจ้ากว้อเงิน
ก็ถามว่า “พ่อค้าเป็นคนถิ่นไหน”

เจ้าหู่ตอบว่า “คนหังโจว ชื่อช่งเฉียว”

เจ้ากว้อเงินเอาผ้าดินมาดูห้าพับ ถามว่า “ผ้าดินนี้ราคาเท่าไร”

ช่งเฉียวตอบว่า “ผ้าดินห้าพับก็เป็นเงินสิบแปดตำลึง”

เจ้ากว้อเงินนำเงินแท่งสามแท่ง และเงินสิบสองตำลึงให้ไป ซุนหยวนจี้
เห็นเจ้ากว้อเงินซื้อ ก็เลยเชิญช่งเฉียวเข้าบ้าน แล้วซื้อผ้าห้าพับเหมือนกัน
และให้เงินแท่งรวมกับเงินสิบสองตำลึงให้ไป เจ้าหู่ได้เงินก็รีบกลับไปรายงานที่
ศาลไคฟง

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เจ้าหน้าทีการคลังนำเงินแท่งไปเก็บไว้ในกล่องรวมกับเงิน
แท่งอื่น ๆ พร้อมทั้งสั่งให้จางเชียนนำตัวช่งเฉียวมาสอบปากคำ ช่งเฉียวเมื่อ
มาถึงห้องโถงก็คุกเข่า เปาบุ้นจิ้นนำกล่องใส่เงินแท่งมาให้ช่งเฉียวดู ช่งเฉียว

จำเงินแท่งเหล่านั้นได้จึงกล่าวว่า “ข้าน้อยขอกล่าวอย่างไม่ปิดบังนายท่านว่า เงินของเจียงซีดูจใหม่เขียวที่มีไฟ ในกล่องมีเงินแท่งสองสามแท่งนี้ที่เป็นเงินของข้าน้อย หวังพึ่งนายท่าน แม้ตายสักหมื่นครั้งก็จะไม่ลืมพระคุณ”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้จางเชียนนำช่งเฉียวไปจองจำไว้ก่อน และรีบส่งจางหลง กับหลี่วานไปเมืองหลวงเพื่อจับตัวเจ้ากว่อเจินและซุนหยวนจีมา ทั้งยังได้ส่งเจ้าหูไปจับกุมเจ้าจื่อเต้าและหลูต้ากลาง จนกระทั่งวันที่สาม ทั้งสี่คนก็มายังห้องโถงศาลคุกเข้าอยู่พร้อมหน้า

เปาบุ้นจิ้นกล่าวอย่างโมโหว่า “เจ้ากว่อเจิน ซุนหยวนจี เจ้าขโมยทั้งสอง ไม่เกรงกลัวข้าเลย คำคินลักทรัพย์ ใส่ร้ายก่งเซ่ง มีเหตุผลอันใด ความผิดควรตายหมื่นครั้ง สารภาพมาเสียดีๆ”

ในตอนนี้อีกกว่อเจินและซุนหยวนจียังไม่ยอมรับ เปาบุ้นจิ้นจึงหันไปตวาดเจ้าจื่อเต้าและหลูต้ากลางว่า “เจ้าทั้งสองเคยพูดเรื่องที่เพียงครึ่งเดือนก็ได้รับโชค วันนี้อก้าไม่สารภาพรี” ทั้งสองคนก็ได้แต่รับสารภาพเรื่องนั้นโดยตลอด เจ้ากว่อเจินและซุนหยวนจีได้แต่ก้มหัวพูดอะไรไม่ออก สารภาพโดยตลอด เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้หลี่วานจับเจ้ากว่อเจินและซุนหยวนจีทั้งสองคนใส่ขื่อมัดและจับโบยสี่สิบไม้ สั่งให้นำช่งเฉียวออกมาและนำทรัพย์สินสมบัติของทั้งสองบ้านคืนให้กับช่งเฉียว ปล่อยตัวก่งเซ่ง ปูนบำเหน็จเงินทองให้กลับบ้านไป ประกอบอาชีพตามเดิม อีกทั้งส่งเจ้าจื่อเต้าและหลูต้ากลางกลับไป แล้วสั่งให้นำตัวเจ้ากว่อเจินและซุนหยวนจีไปลานประหารตัดหัว จากนั้นไปราษฎรก็ล้วนแต่อยู่อย่างสงบสุข

คดีทดสอบเล่นกลายเป็นทดสอบจริง

ธิดิ มานิตยกุล และ จรรยา เถียรประภากุล แปล

ณ เมืองหลินอัน มีราษฎรคนหนึ่งชื่อจื่อหงตุ้ จิตใจลุ่มหลงเมามัวยิ่งนัก แต่งงานกับจิงเจิ้งกูเป็นผู้ซึ่งยินดีที่จะพลีชีพเพื่อรักษาพรหมจรรย์ด้วยใจเด็ดเดี่ยว หงตุ้สรรเสริญภรรยาว่า “เจ้ายินดีจะพลีชีพเพื่อรักษาพรหมจรรย์เช่นนี้ ถ้าแม้ว่ามีคนพูดจาตะลอมเจ้า เจ้ายอมตามเขาหรือไม่”

ภรรยาตอบว่า “ข้าต้องตำหนิเขาด้วยถ้อยคำที่เที่ยงตรงแล้วใครจะกล้าเข้าใกล้ละ”

จื่อหงตุ้ถามต่อว่า “ถ้าแม้ว่ามีคนถือมีดมาหมายจะฆ่าเรา ไม่ยอมก็จะฆ่าเสีย จะทำเช่นไร”

ภรรยากล่าวตอบว่า “ข้าก็ปล่อยให้เขาฆ่า ไม่ยอมให้ถูกเหยียดหยามเป็นอันขาด”

จื่อหงตุ้ถามอีกว่า “ถ้าแม้ว่ามีสองสามคนมาจับว่าเป็นชู้กัน เจ้าต้องไม่ยอมอย่างแน่นอน แล้วจะทำอย่างไร”

ภรรยาตอบว่า “ข้าเห็นคนมาก็มากก็ต้องเชือดคอตัวเองตายก่อนเพื่อที่จะชำระตัวให้บริสุทธิ์ ให้จารึกเป็นที่กระจ่างแจ้ง สิ่งนี้เป็นทางออกที่ดี หรือถ้าถูกเขาทำให้แปดเปื้อน ก็ฆ่าตัวตายด้วยความเด็ดเดี่ยว ไม่มีหน้าจะมาพบท่านได้อีก”

จื่อหงตุ้ไม่เชื่อ ผ่านไปหลายวันก็พลันมีเหตุให้เกิดมีคนคนหนึ่งมาเกี่ยว พาราสีภรรยาของเขาเพื่อจะทดลองใจหล่อน ผลก็ถูกจิงเจิ้งกูตำหนิกลับไป

จื่อหงตุ้กลับบ้าน จึงแจ้งกุกล่าวว่า “วันนี้มีอันธพาลคนหนึ่งมาเตะโลมข้า ถูกข้าตำหนิกลับไป”

ผ่านไปอีกเดือนกว่า จื่อหงตุ้ให้เพื่อนที่รู้จักกันชื่ออวี๋หมั่ว อั้งซิ่น มั่วอวี๋ มาทดสอบหล่อน อวี๋หมั่วและพรรคพวกล้วนเป็นคนเสเพลที่สะเพร่า ได้ฟังคำพูดของจื่อหงตุ้ก็พรวดพราดเข้าไปในบ้าน อวี๋หมั่ว อั้งซิ่น สองคนต่างก็คว้าแขนสองข้างซ้ายขวา จึงแจ้งกุสู้ไม่ได้ก็โกรธ อยากตายเป็นที่สุด มั่วอวี๋เดิมเป็นพวกเจ้าชู้ก็ถอดกระโปรงของจิ่งเจ็งกูออกทันที อวี๋หมั่ว อั้งซิ่นเห็นว่าจะเป็นการเล่นมุกมากเกินไปก็ลามมือออกไปยืนห่าง ๆ จิ่งเจ็งกูเมื่อสองมือเป็นอิสระก็ควักมีดออกมาทันที ฆ่ามั่วอวี๋ตาย อวี๋หมั่ว อั้งซิ่นตกใจหนีไป จิ่งเจ็งกูเนื่องด้วยเป็นผู้หญิงด้วยความกล้าและสติปัญญา กลัวว่าการฆ่าคนจะก่อให้เกิดภัย อีกทั้งอารมณ์โกรธเป็นพิษเป็นไฟไม่อาจทนอภัยได้ เลยเชือดคอตายสิ้นชีพในมือเดียว

อวี๋หมั่วก็รุดเร่งไปรายงานจื่อหงตุ้ เวลานี้จื่อหงตุ้ก็นึกว่าเป็นความผิด อีกทั้งกลัวว่าทางบ้านภรรยาและพ่อแม่ทางบ้านของมั่วอวี๋จะรู้เข้าก็จะมีภัยพิบัติในภายหน้า ฉะนั้นก็ต้องไปยื่นหนังสือฎีการ้องเรียนว่ามั่วอวี๋ข่มขืนแล้วฆ่าเสียก่อน อวี๋หมั่วและอั้งซิ่นเป็นพยาน

เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้รับคำฟ้องก็จับกุมตัวมาสอบปากคำทันทีและพิสูจน์ตรง ๆ อย่างรอบคอบ “มั่วอวี๋ข่มขืนฆ่าเรา เจ้าสองคนเหตุใดจึงได้รู้เห็นเล่า”

อวี๋หมั่วกล่าวว่า “ข้าและอั้งซิ่นไปเยี่ยมเยียนจื่อหงตุ้ ได้ยินภรรยาของเขาตะโกนด่าอยู่ในบ้าน ดังนั้นจึงรู้เรื่องนี้”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวต่อว่า “อาจเคยเป็นชู้กันใช่ไหม”

อั้งซิ่นตอบว่า “คงจะเป็นไปได้ที่มั่วอวี๋เพิ่งจะเข้าไปก็ถูกตำหนิ ชักดาบออกมาฆ่า ไม่เคยเป็นชู้กันแน่”

เปาบุ้นจิ้นพูดกับจื่อหงตุ้ว่า “ภรรยาเจ้าโชคดีไม่มีมลทิน มั่วอวี๋ตายแล้ว เรื่องนี้ก็จบแค่นี้”

จื่อหงตุ้กล่าวว่า “ถึงแม้ว่าชีวิตหนึ่งชดใช้ชีวิตหนึ่ง กระนั้นแล้วฝ่ายนั้น

ผิดสมควรตาย แต่ภรรยาข้าถูกอีกฝ่ายพลาดทำให้ถึงตาย วังวอนขอโปรด
ละเว้นกฎหมายเมตตาตัดสินพิจารณาให้เงินช่วยแก้พิธีฌาปนกิจด้วยเถิด”

เปาบุ้นจิ้นตอบว่า “สิ่งนี้ก็คงจะทำให้เจ้าได้ ข้าจะส่งคนไปสั่งให้บ้านของ
ม้าวี่นำโลงศพมาช่วยสงเคราะห์เจ้า แต่ทว่าสองชีวิตไม่ใช่เล็กน้อย ข้าจำต้อง
ไปตรวจด้วยตนเอง” และเมื่อไปตรวจสอบดูแล้วเรียบร้อยก็เห็นว่าจริงแจ้งกุ
เชือดคอตายในบ้าน ด้านล่างของร่างกายไม่มีผ้า ม้าวี่ถูกฆ่าตายหน้าเตียง
เสื้อผ้ากลับอยู่ครบ เปาบุ้นจิ้นก็เลยไต่ถามอวีห่มัวและอึ้งซิ่นว่า “เจ้าสองคน
พูดว่าม้าวี่เพิ่งเข้ามาก็ถูกฆ่า เหตุใดศพจึงอยู่ใกล้หน้าเตียงนัก เจ้าพูดว่าไม่
เคยเป็นชู้กัน เหตุใดกายท่อนล่างของจิงเจิ้งกุจึงไม่มีเสื้อผ้า ต้องเป็นหลังจาก
เจ้าสามคนเข้ามาพร้อมกันหมายข่มขืนชำเรานางเสร็จแล้ว จิงเจิ้งกุก็เลยฆ่า
ม้าวี่ เพราะว่าการถูกทำร้ายเป็นเรื่องน่าอัปอายยิ่ง ดังนั้นก็เลยเชือดคอ
ตาย” แล้วจับสองคนขึ้นมาทั้งยังสั่งให้สารภาพโดยตลอด สองคนไม่ยอมรับ
เปาบุ้นจิ้นก็เลยเขียนคำพิพากษาศิลปให้สองคนนั้นมีโทษตายด้วยความผิด
ข่มขืนชำเรา อวีห่มัวเล่าความจริงว่า “ไม่ใช่ข้าสองคนที่ข่มขืนชำเราและก็ไม่
ใช่ม้าวี่ด้วยที่ข่มขืนชำเรา แต่เป็นจื่อหงตุ๋ เนื่องจากเหตุที่ภรรยาของเขามัก
คุยถึงตนเองว่ายินดีพลีชีพเพื่อรักษาพรหมจรรย์ ดังนั้นจึงสั่งให้พวกข้าสามคน
ไปทดลองใจนาง เราสองคนเพียงแต่อยู่หน้าประตู ม้าวี่เข้าไปบีบบังคับกอด
รัดนางแล้วเปลื้องเสื้อผ้าของนาง จึงถูกนางจิงเจิ้งกุซึ่งหลบออกไปได้คว้ามีด
แทงฆ่าเขา ข้าสองคนจึงรีบหนีออกมา จิงเจิ้งกุนั้นเป็นสตรีใจเด็ดและแกร่ง
จริง ๆ อีกทั้งยังโมโหและอัปอายเป็นที่สุดก็เลยเชือดคอตาย จื่อหงตุ๋เกรงว่า
ทางบ้านของนางจิงเจิ้งกุและพ่อแม่ของม้าวี่จะทราบถึงข้อเท็จจริงของคดีแล้ว
จะรายงานว่าเขาเป็นต้นเหตุทำให้นางเสียชีวิต ดังนั้นจึงชิงรายงานก่อน เจตนา
ที่แท้จริงของเขามีใช้เพื่อขอเงินช่วยทำศพหรือ” จื่อหงตุ๋ตกใจจนเถียงไม่ออก
เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นแล้วก็สั่งให้โเบยสามสิบไม้ อีกทั้งกล่าวแก่พวกอวีห่มัวอีก
ว่า “ม้าวี่คนเดียวเหตุใดจะสามารถเปลื้องผ้านางจิงเจิ้งกุได้ ต้องมีเจ้าสอง
คนคอยช่วย เห็นม้าวี่มีจิตใจคิดชั่ว เจ้าสองคนกลับยินยอมไม่ห้ามปราม

ด้วยเหตุที่จิงเจี๊ญกุแห่งมั่วอวี๋ตาย ทั้งกลัวว่าเจ้าทั้งสองจะเข้ามาอีก ดังนั้นจึง
เชือดคอตาย จิงเจี๊ญกุสมควรได้รับรางวัลสรรเสริญ ส่วนเจ้าสองคนก็มีความผิด"

อวี๋หมั่ว อั้งซิ่นเห็นเปาบุ้นจิ้นตัดสินใจเหมือนมีปาฏิหาริย์ ไม่กล้าเถียงแม้
แต่คำเดียว เปาบุ้นจิ้นตัดสินใจให้จื่อหงตั้งถูกประหารชีวิตหลังฤดูใบไม้ร่วง และให้
ปายคำขวัญแก่นางจิงเจี๊ญกุสรรเสริญว่าเป็นนางแห่งคุณธรรมผู้พลีชีพเพื่อรักษา
พรหมจรรย์

คดีนกร้องว่า “พ่อค้ามาตามลำพัง”

ชวัลชา เลิศพนานนท์ แปล

ที่เมืองเจียงอิน มีพ่อค้าขายผ้าคนหนึ่งชื่อเซี่ยซือเฉวียน ไปส่งผ้าที่ปาโจว แล้วจะกลับบ้าน ก็เดินทางลัดผ่านเส้นทางขู่จู ซึ่งเป็นเส้นทางทुरกันดาร รางผู้คนและเต็มไปด้วยโขดเขาสูง ที่กลางหุบเขานี้มีบ้านของพี่น้องแซ่ถันสองคน ใช้อาชีพตัดฟันเป็นเครื่องบังหน้าหาเลี้ยงชีพ พี่ชายมีชื่อว่าก๊วยอี น้องชายมีชื่อว่าก๊วยเอ้อ ทั้งสองล้วนเป็นคนหน้าเนื้อใจเสือ เวลาพบพ่อค้าที่ผ่านมาตามลำพัง ก็มักจะวางแผนทำร้ายเสมอ เซี่ยซือเฉวียนกำลังจะมองหาคนถามทาง พอได้มองเห็นคนทั้งสองเดินมาแต่ไกลก็รีบเข้าไปถามว่า

“พี่ชาย จากที่นี่ไปเจียงอินจะต้องเดินทางสักกี่วัน”

ก๊วยอีตอบว่า

“ระยะทางเดินอีกเพียงสามวันเท่านั้น”

ก๊วยเอ้อก็ถามว่า

“ท่านมาจากที่ไหนหรือ”

เซี่ยซือเฉวียนตอบว่า

“เข้าไปส่งผ้าที่ปาโจวแล้วจะกลับบ้าน เดินวนเวียนหาทางอยู่ที่นี่ หวังว่าพี่ชายทั้งสองจะช่วยแนะทาง”

คนทั้งสองก็ชี้แนะว่า

“ทางเล็ก ๆ ตรงหุบเขานั้นสามารถไปได้”

เซี่ยซือเฉวียนคิดเพียงว่าคนทั้งสองเป็นคนตัดฟันจึงไม่ได้สนใจอะไร พอ

มาถึงทางข้างหน้าก็เป็นเทือกเขาสูงซึ่งยากนักที่จะปีน จึงหยุดรอมองหาเพื่อ
ถามทางต่อ หารู้ตัวไม่ว่าพี่น้องแซ่ถันได้สะกดรอยตามมาถึง แล้วเอามีดฟัน
เชี้ยซือเฉวียนถึงแก่ความตาย จากนั้นคนทั้งสองก็เอาศพฝังไว้ข้าง ๆ ภูเขา
ได้เงินมาหนึ่งพันตำลึง คนทั้งสองก็กลับบ้านแล้วจัดการแบ่งเงินกัน จากนั้นก็
ไม่ได้ออกไปไหนเลยเป็นเวลาครึ่งปี

ครั้งนั้นเปาบุ้นจิ้นได้ออกตรวจพื้นที่ป่าโจว ผ่านมาถึงซู่จู ทันใดนั่นเองก็
ได้ยินเสียงนกร้องเป็นเสียงว่า “พ่อค้ามาตามลำพังถูกทำร้ายในป่าซู่จู” เมื่อ
เปาบุ้นจิ้นกลับไปถึงจวนก็สั่งให้จางหลง หลีหู่ ออกสืบดูว่ามีอะไรที่ไม่เป็น
ธรรมดา จางหลง หลีหู่ รับคำสั่งก็ไปยังป่าซู่จู และได้ยินเสียงนกร้องเหมือนเช่น
ในตอนแรก จึงได้ค้นหาไปตามที่นกตัวนั้นอยู่ ก็เห็นร่องรอยหลุมฝังศพคน
ตายปรากฏภายในหุบเขานั้น จางหลง หลีหู่จึงกลับไปรายงาน เปาบุ้นจิ้นได้ฟัง
ก็มีความตื่นเต้นมาก ในคืนนั้นเองหลังจากเข้านอนแล้วก็ฝันเห็นคนคนหนึ่งผม
เผ่ายุ่งเหยิงร้องให้อยู่เบื้องหน้า กล่าวร้องทุกข์เล่าเรื่องเป็นคำกลอนมีใจ
ความว่า “ตนมาจากไหน ถูกใครฆ่าตายด้วยอาการใด มีแต่ดาวบุนเคี้ยกแซ
คือเปาบุ้นจิ้นเท่านั้นที่จะเอาตัวคนร้ายมาลงโทษชำระความยุติธรรมให้ได้”

เมื่อเล่าความก็พูดเสริมว่า

“เงินของข้าทุกเหรียญมีสัญลักษณ์สลักเป็นตัวอักษรเป็นเครื่องหมายจำ
ได้ ท่านเปาสามารถส่งคนไปค้นหยาบได้จากใต้เตียงของพวกเขา ก็จะเข้าใจ
ทุกอย่าง”

กล่าวจบก็จากไปด้วยน้ำตานองหน้าเปาบุ้นจิ้นเข้าใจความหมายโดยตลอด
ก็รอนไฟสว่างเปิดศาล จึงสั่งให้จางหลง หลีหู่เดินทางไปยังป่าซู่จูเพื่อจับกุม
ก๊วยอี ก๊วยเอ๋อมาลงโทษ เมื่อได้ตัวมา เปาบุ้นจิ้นก็ทวาดว่า

“พวกเจ้าสองคนพี่น้องแสรังทำเป็นคนตัดฟัน แต่ประพฤติชั่วร้ายฆ่าคน
ชิงทรัพย์ พวกเจ้าจงสารภาพความจริงมาโดยละเอียด จะได้รับการลดหย่อน
โทษ”

คนทั้งสองปากแข็งให้การปฏิเสธ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้จางหู่ หลีหู่ไปยัง

บ้านของคนทั้งสองค้นพบได้เงินมาจำนวนหนึ่ง เมื่อตรวจสอบพิจารณาดูเงิน
อย่างละเอียดก็พบสัญลักษณ์ตัวอักษรจริง จึงทราดว่า

“เงินของกลางอยู่ที่นี้แล้ว ยังไม่รับสารภาพอีก”

ว่าแล้วก็สั่งเจ้าหน้าที่โบยคนทั้งสองจนทนไม่ไหวต้องสารภาพความจริงไป
ท้ายที่สุดเปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้จางหลง หลี่หู่กุ่มตัวก๊วยอี ก๊วยเอ้อ สองพี่น้องไปยัง
แดนประหาร ตัดคอแขวนไว้ที่ประตูเมืองปาโจว ประจานให้ผู้คนรู้ทั่วไป แล้ว
ไปตรวจค้นที่บ้านคนทั้งสองอีกครั้ง ยึดทรัพย์สินที่พบเข้าเป็นของหลวงสิ้น

คติฉลาดโง่กลับตาลปัตร

ธิดิ มานิตยกุล และ จรรยา เกียรติประภากุล แปล

คืนหนึ่งเปาบุ้นจิ้นลงไปยมโลกเพื่อตรวจสอบคติความต่าง ๆ และได้ตรวจสอบคติความคติหนึ่ง

ขอร้องเรียนเรื่องของความฉลาดและความโง่กลับตาลปัตร ‘สามีภรรยามีความเหมาะสมกัน ไม่มีใครพูดว่าโง่แต่ไม่มีเจ้าของ ต่างฝ่ายต่างก็เหมาะสม เพิ่งจะเห็นว่าพระเจ้ามีตา ภรรยาฉลาด สามีโง่ เปิดแมนดารินเย็บปักออกมา ยากที่จะชมเชย ในโลกนี้ไหนเลยจะไม่มีสตรีโง่ แล้วโยไม่คู่กับสามีเช่นข้าพเจ้าเล่า ฝ่ายตรงข้ามไม่หมั่นหมองทางฝ่ายนี้ก็ได้ปลดปล่อยให้ไป กลับกลิ้งไปมา เมื่อได้เกิดเรื่องเศร้านี้ จึงขอฟ้องร้องเรียน’

เปาบุ้นจิ้นอ่านจบก็หัวเราะแล้วกล่าวว่า “ช่างน่าขันคนที่ขี้ใจน้อย สามีภรรยาแตกแยกไม่ปรองดองกัน คนฉลาดแท้จริงแล้วก็คือทาสของคนโง่ เหตุใดจึงกลับตาลปัตรร่วมนอนด้วยกัน” พูดจบก็เสนอความเห็นมากมายลงในใบคำร้องเดิมนั้น แล้วนำไปติดที่นอกประตู ชั่วโมงสักครู่ สตรีผู้ฟ้องร้องเห็นเข้าก็ร้องเรียนความทุกข์ร้องขอความเป็นธรรม ปราบปรามจะพบเปาบุ้นจิ้น

เปาบุ้นจิ้นให้เข้าพบแล้วกล่าวว่า “สตรีเอ๋ยเจ้าไม่มีเหตุผล เหตุใดจึงลนลานขอความเป็นธรรมเล่า”

สตรีนั้นตอบว่า “หรือเพราะว่าเป็นเมืองผีจึงไม่มีเหตุผลอันใดที่จะเป็นเหตุให้มาร้องขอความเป็นธรรม”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เห็นได้อย่างไรว่าไม่มีเหตุผล”

สตรีนั้นตอบว่า “บุรุษผู้ยิ่งใหญ่อุบัติขึ้นในโลก ความมั่งคั่ง เกียรติศักดิ์ คุณความดี ชื่อเสียงแต่ละประการล้วนแต่จอมปลอม มีแต่ความรักใคร่ระหว่างสามีภรรยาเท่านั้นที่เป็นจริง แต่ทว่าเหตุแห่งการประพัตติตนเป็นบุรุษมีความฉลาดความโง่ไม่เหมือนกัน เหตุแห่งการประพัตติตนเป็นสตรีก็มีความฉลาดความโง่ทั้งสองประการ ภรรยาฉลาดแต่แล้วก็คู่ควรกับสามีฉลาด ไยเล่าจะไม่งดงาม แต่หญิงที่มีรูปโฉมอัปลักษณ์กลับได้คู่กับสามีที่มีคุณูปการและสง่างาม ด้วยรูปโฉมข้าพเจ้ามิได้อยู่ในฐานะด้อยกว่าสตรีด้วยกัน ด้วยความสามารถ ข้าพเจ้าก็ค่อนข้างจะเหนือสตรีด้วยกัน แล้วไหนเลยจะเหมาะสมคู่ควรกับคน เสเพลที่จะว่าโง่ก็ไม่โง่ ทึมก็ไม่ทึม หูหนวกก็ไม่หนวก เป็นไขก็ไม่เป็นไข แล้วนี่ ไม่ใช่ความไร้เหตุผลอย่างสิ้นเชิงที่อธิบายเรื่องบุพเพสันนิวาสอย่างนั้นหรือ”

เปาบุ้นจิ้นตอบว่า “เหตุต่าง ๆ ในใต้ฟ้านี้ไม่มีเรื่องที่สวยงามโดยตลอด ประเทศชาติก็มีความรุ่งเรืองความเสื่อมเป็นธรรมดา แล้วไยเล่าชีวิตของคนเราจะไม่มีความสวยงามและความหม่นหมองคู่กันไป ก็เหมือนเจ้าที่ต้องการเลือกสามีที่ดี ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว บุรุษที่อัปลักษณ์ก็ไม่มีภรรยานะสิ” แล้วเปาบุ้นจิ้นก็วิจารณ์อีกว่า

“ครั้นเมื่อพิจารณาแล้ว สามีภรรยาก็คือความเหมาะสมที่สวรรค์กำหนด ไม่อาจเปลี่ยนแปลงด้วยน้ำมือมนุษย์ ความมหัศจรรย์ที่ความฉลาดและความโง่เอื้อกัน นั้นก็เกิดช่องว่างเพราะเหตุด้วยความคิดของปัจเจกบุคคล ภรรยาฉลาดถ้าต้องเลือกสามี แล้วผู้ชายโง่จะมีภรรยาได้อย่างไรเล่า บ้านใดมีภรรยาเป็นปราชญ์ สามีไม่ต้องกินข้าวอันจิตซืด กุศลอันจะนำให้ได้เป็นคู่กันก็จะเป็นเหมือนเช่นนี้ ภรรยากล่าวเช่นนี้ ก็นับว่าไม่ถูกทำนองคลองธรรม”

วิจารณ์จบก็กล่าวว่า “ตอนนี้ในเมื่อเจ้ามีสติปัญญาและรูปโฉมแต่ไม่อาจคู่ควรด้วยสามีดี ชาติหน้าก็จะตกลงเจ้าให้ไปเกิดที่ตี เจ้าจงรอไปพลาบ ๑ ก่อนเถิด”

คดีสิงโตหิน

รุ่งฟ้า เจริญโรจน์ แปล

เล่ากันมาว่าที่ชื่อโถวเงิน เมืองเต็งโจว มีประชากรอยู่อาศัยกันคับคั่ง มักตั้งบ้านเรือนอยู่ริมน้ำ คนที่นั่นเป็นคนเลวโดยมาก จะมีดีก็แต่น้อย มีแต่ชุยจ้างเจ่อซึ่งอยู่ทางตะวันออกของชื่อโถวเงินเท่านั้นที่มีความประพฤติและน้ำใจดี ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกับใคร ภรรยาของเขาคือนางจางก็เป็นหญิงอ่อนหวานนุ่มนวล ดูแลบ้านเรือนด้วยความขยันและมัธยัสถ์ ทั้งสองมีบุตรชายด้วยกันหนึ่งคนชื่อชุยซิง อายุได้สิบแปดปี เฉลียวฉลาดเฉียบแหลม พ่อแม่รักตั้งดวงใจ อยู่มาวันหนึ่งมีหลวงจีนชราภาพหนึ่งมาขอขบิณฑบาตที่บ้าน หลวงจีนนั้นกล่าวว่า

“อาตมาธุดงค์มาจากเขาอู่ได๋ ได้ยินมาว่าท่านจ้างเจ่อเป็นคนดีอยู่ในเมืองนี้ จึงมาขอขบิณฑบาตอาหารเจสักมื้อ”

ชุยจ้างเจ่อแต่งตัวเต็มยศมาต้อนรับ และเชื้อเชิญหลวงจีนรูปนั้นเข้ามานั่งในห้องโถงแล้วคารวะกล่าวว่า

“หากต้อนรับบกพร่องประการใด ขอท่านโปรดอย่าถือโทษเลย”

หลวงจีนรูปนั้นรีบพยุชุยจ้างเจ่อขึ้นแล้วกล่าวว่า

“อาตมามีได้ต้องการสิ่งใด เพียงอยากจะมาพบท่านเศรษฐีสักหน่อยเท่านั้น”

ชุยจ้างเจ่อประหลาดใจแต่ก็สั่งให้คนจัดอาหารเจมารับรองหลวงจีนชรา ขณะรับประทานอาหาร ชุยจ้างเจ่อถามสาเหตุที่หลวงจีนมาบ้านตน หลวง

จึงตอบว่า

“ที่อาตมาธุดงค์มาถึงที่นี่ ก็เพราะมีเรื่องจะเรียนท่านเศรษฐี”

ชุยจ้างเจ๋อยกมือขึ้นกล่าวว่า

“พระคุณเจ้าต้องการปัจจัยหรืออาหารเจ ก็กล่าวมาได้เต็มที่”

“อาตมาเห็นท่านมีเมตตาจิต อาตมามีได้มาเพื่อบิณฑบาตทรัพย์สินหรืออาหารใด ๆ ที่มาก็เพื่อจะบอกว่าที่นี่จะเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ ขอให้ท่านเศรษฐีเตรียมเรือไว้คอยลี้ภัย อาตมามีเรื่องจะบอกเพียงเท่านี้”

ชุยจ้างเจ๋อได้ฟังก็รีบรับคำ แล้วถามว่า

“อุทกภัยจะเกิดขึ้นเมื่อใด?”

“เมื่อสิงโตหินที่เป่าจีฝั่งด้านถนนตะวันออกมีเลือดไหลออกจากตา ตอนนั้นก็เก็บของออกเดินทางได้แล้ว”

“ในเมื่อจะเกิดอุทกภัย ข้าพเจ้าจะไปบอกให้คนในหมู่บ้านรู้” ชุยจ้างเจ๋อกล่าว

“คนในหมู่บ้านท่านมีแต่คนชั่วช้า ย่อมไม่เชื่อถือเรื่องนี้ ขอแต่ท่านเชื่อคำข้ารับหนี้ยกก็จะไม่ต้องรับอันตราย”

“อันตรายที่ว่ำนั่นถึงแก่ชีวิตหรือไม่?”

“ไม่ร้ายแรงเท่าไร ท่านนำกระดาศกับปากกามา อาตมาจะเขียนอักษรเตือนความจำท่านไว้” หลวงจีนชราเขียนว่า

“อุทกภัยท่วมล้นคลื่นเซ็นสาด พบสิ่งใดช่วยไว้ได้คุณสนอง

หากพบคนอย่าได้ใส่ใจมอง แม้พระคุณกลับสนองด้วยคุณกระทม”

ชุยจ้างเจ๋ออ่านแล้วยังไม่เข้าใจความหมาย หลวงจีนกล่าวว่า

“ภายหลังท่านก็จะทราบเอง”

รับประทานเสร็จก็กล่าวอำลา ชุยจ้างเจ๋อให้คนนำเงินสิบตำลึงมาถวาย เป็นปัจจัย แต่หลวงจีนตอบว่า

“อาตมาเป็นหลวงจีนธุดงค์ สิ่งเหล่านี้ไม่จำเป็นสำหรับอาตมา”

จากนั้นก็เดินทางจากไปโดยไม่ยอมรับเงิน

ชุยจ้างเจ๋อเล่าเรื่องให้ภรรยาทราบ พร้อมทั้งสั่งต่อเรือใหญ่ขึ้นสิบกว่า
ลำ ชาวบ้านนึกสงสัยจึงพากันถามสาเหตุ ชุยจ้างเจ๋อเล่าว่าจะมีน้ำท่วมจึงต่อ
เรือไว้หนึ่กัย คนอื่น ๆ ได้ฟังก็หัวเราะลั่น ชุยจ้างเจ๋ออดทนต่อเสียงเยาะเย้ย
แต่ละวันก็จะสั่งให้หญิงชราไปดูสิงโตหินที่ถนนตะวันออกว่ามีเลือดไหลออก
มาหรือไม่ สาวใช้ชราเดินทางไปดูทุกวัน ต่อมาคนฆ่าสัตว์สองคนเห็นก็ถาม
สาเหตุ นางบอกไปตามตรง พอคนฆ่าสัตว์แยกจากนางก็หัวเราะให้กันและว่า

“ในโลกนี้ยังมีคนปัญญาอ่อนได้เพียงนี้เชียวหรือ หน้าแล้งอย่างนี้จะเกิด
อุทกภัยได้อย่างไร อีกทั้งสิงโตหินที่ไหนจะมีเลือดไหลออกจากตาได้!”

คนฆ่าสัตว์คนหนึ่งนึกอยากร้อเล่น เข้าวันรุ่งขึ้นจึงเอาเลือดหมูที่ตนฆ่า
ไปทาที่ตาของสิงโตหิน หญิงรับใช้ชราเห็นเข้าก็รีบกลับไปบอกผู้เป็นนาย
ชุยจ้างเจ๋อจึงสั่งคนในครอบครัวเก็บข้าวของเครื่องใช้ขนลงเรือใหญ่ ขณะนั้น
แสงอาทิตย์แผดเปรี้ยง ดุจจะเผาคนทั้งหลาย จนชุยจ้างเจ๋อขนของขึ้นเรือหมด
ดวงอาทิตย์ก็เริ่มคล้อยบ่าย เมฆดำเคลื่อนตัวเข้ามา ฝนตกลงมาอย่างไม่ลืมหูลืม
ตา ฝนตกหนักถึงสามวันสามคืน น้ำในแม่น้ำไหลมาท่วมเมืองชื่อโถวเจิ้น
บ้านเรือนราษฎรถูกพัดไปตามแรงน้ำ คนตายถึงสองหมื่นกว่า เหตุการณ์นี้
เกิดขึ้นเพราะราษฎรแถบนั้นไม่ประกอบกรรมดี ฟ้าจึงลงโทษ หลงรอดแต่
ชุยจ้างเจ๋อและภรรยาซึ่งมีความเมตตาปรานี เทวดาจึงช่วยคุ้มครอง ชุยจ้างเจ๋อ
สั่งให้เรือทั้งสิบลำแล่นออกไปทางปากแม่น้ำ ทันใดนั้นก็พบบูเขากลุ่มทลาย มี
ค่างดำตัวหนึ่งกำลังจะจมลงไป ชุยจ้างเจ๋อสั่งให้เด็กรับใช้ช่วยยื่นไม้ไผ่ให้มันได้
ขึ้นมา พอค่างดำขึ้นฝั่งได้ก็จากไป ต่อมาก็พบไม้ท่อนหนึ่งลอยมา มีลูกกาเกาะ
อยู่หลายตัว กาเหล่านี้บินไม่ขึ้น ชุยจ้างเจ๋อจึงให้เด็กส่งแผ่นไม้ช่วยให้มันมีที่
ยึดเกาะ สักพักหนึ่งลูกกาเหล่านั้นก็บินจากไป พอมาถึงบริเวณคู้่งน้ำ ก็เห็นคน
ถูกคลื่นพัดมา ปากก็ร้องขอความช่วยเหลือ ชุยจ้างเจ๋อสั่งให้คนรับใช้ช่วยชาย
ผู้นี้ขึ้นมาบนเรือ นางจางบอกกับสามีว่า

“ท่านจำคำพูดของหลวงจีนรูปนั้นไม่ได้หรือ พบคนอย่าช่วย!”

“ขนาดเดรัจฉานเรายังช่วยเหลือ แล้วจะดูตายไม่ช่วยคนได้อย่างไร!”

ว่าแล้วก็รีบสั่งให้เด็กช่วยคนขึ้นเรือ แล้วให้เสื้อผ้าผลัดเปลี่ยน พอวันรุ่งขึ้นฝนหยุดตก ชุยจ้างแจ๋อก็สั่งให้เด็กกลับไปดูสถานการณ์ที่บ้านเดิม ปรากฏว่าบ้านเรือนราษฎรหลงเหลือแต่เป็นดินว่างเปล่า แต่บ้านของชุยจ้างแจ๋อแม้จะถูกทำลายก็ยังไม่ถูกซัดหายไป เด็กรับใช้กลับมารายงานให้ชุยจ้างแจ๋อทราบ ชุยจ้างแจ๋อก็สั่งให้คนงานไปซ่อมแซมบ้านให้เหมือนเดิม และพาคนทั้งหลายกลับบ้าน สำหรับผู้รอดชีวิตจากอุทกภัยครั้งนั้นก็มีเพียงสิบกว่าคนซึ่งได้กลับมาบ้านเดิมในภายหลัง

ชุยจ้างแจ๋อถามคนที่ตนได้ช่วยไว้คราวเกิดน้ำท่วมว่าต้องการจะกลับบ้านหรือไม่ คนผู้นั้นร้องไห้ตอบว่า

“ข้าพเจ้าเป็นลูกของคนฆ่าหมูหลิวที่เป่าจีผั่ง ชื่อว่าหลิวอิง ตอนนี่เกิดภัยน้ำท่วม พ่อแม่ไม่รู้ว่าะยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ครอบครัวกระจัดกระจาย ขอติดตามรับใช้ท่านเพื่อเป็นการทดแทนคุณ”

ชุยจ้างแจ๋อได้ยินก็กล่าวว่า

“อย่างนั้นเจ้าก็เป็นลูกบุญธรรมของข้าเถอะ”

หลิวอิงได้ฟังก็กราบขอบคุณ

เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ชุยจ้างแจ๋อกลับมาได้ราวครึ่งปีก็พอดีเกิดเรื่องที่ทางเมืองหลวง คือพระเทวีจางในรัชกาลก่อนได้ทำ تراหยกหายไปไม่ทราบ ว่าตกอยู่ที่ใด พระเจ้าซ่งเหยิงจงออกราชโองการว่า หากหัวเมืองใดมีผู้ทราบ ร่องรอยของ تراหยก จะพระราชทานยศตำแหน่งให้ คืบวันหนึ่งเทพยดามาเข้าฝันชุยจ้างแจ๋อว่า

“ตอนนี่พระเทวีจางทำ تراหยกหาย تراหยกนั้นอยู่ในบ่อน้ำเคลือบทรงแปดเหลี่ยม ภายในวัง เจ็กเซี่ยนฮ่องเต้เห็นเจ้ามีคุณธรรมจึงให้ข้ามาบอก เจ้าจงให้ลูกชายแท้ ๆ ของเจ้าไปกราบทูล จะได้พระราชทานตำแหน่งขุนนาง”

พอชุยจ้างแจ๋อตื่นขึ้นก็เล่าความฝันให้ภรรยาฟัง ทันใดนั้นคนในบ้านมารายงานว่ามีประกาศมาติดที่ศาลว่าการเมือง ข้อความสอดคล้องกับความฝันของชุยจ้างแจ๋อ ชุยจ้างแจ๋อดีใจมากจึงเรียกชุยซิงมาจะให้ไปกราบทูลฮ่องเต้

นางจางกล่าวว่า

“เรามีลูกชายคนเดียว จะให้เขาจากบ้านไปไกลได้อย่างไร เรื่องยศถาบรรดาศักดิ์ขึ้นกับบุญวาสนา ท่านจงลืมเรื่องนี้เสียเถอะ”

หลิวอิงจึงอาสาว่า

“ลูกยังไม่ได้ตอบแทนบุญคุณท่านทั้งสอง ในเมื่อเทวดามาเข้าฝัน ลูกก็พร้อมจะไปเมืองหลวงแทนน้องชาย หากได้ตำแหน่งใดกลับมา ก็จะให้น้องชายทั้งสิ้น”

ซูยจ้างเจ๋อดีใจมาก รีบจัดเงินทองเตรียมให้หลิวอิงเพื่อเดินทาง วันรุ่งขึ้นหลิวอิงมาล่ำลา ซูยจ้างเจ๋อพร่ำสั่งเสียว่า

“หากเจ้าได้ดี ก็อย่าได้ทรยศลืมบุญคุณ”

หลิวอิงรับคำแล้วออกเดินทางมุ่งสู่เมืองหลวง ไม่นานก็มาถึงเมืองหลวง แล้วไปฉีกประกาศราชโองการที่หน้าวัง ทหารรักษาประกาศจึงคุมตัวไปพบอัศวมหาเสนาบดีหวาง หลิวอิงแจ้งชื่อแซ่ตนก่อนแล้วบอกที่ซึ่งตราหยกตกอยู่ให้ทราบ อัศวมหาเสนาบดีหวางจึงให้ทหารพาหลิวอิงไปคอยอยู่ที่เรือนรับรองก่อน

วันรุ่งขึ้นอัศวมหาเสนาบดีหวางไปเข้าเฝ้ากราบทูลให้ทรงทราบ พระเจ้าซ่งเหวินจงให้นางกำนัลไปทูลถาม พระเทวีจางเฟิงนึกได้ว่า พระนางได้ออกมาชมจันทร์ในวันไหว้พระจันทร์ที่ผ่านมาแล้วได้ไปตักน้ำในบ่อเคลือบแปดเหลี่ยม คาดว่าตราหยกคงจะตกลงไปตอนนั้น พระเจ้าซ่งเหวินจงจึงให้ขันทีลงไปงมขึ้นมาได้ จึงทรงให้หลิวอิงมาเข้าเฝ้า แล้วตรัสถามว่าเขาทราบได้อย่างไร ว่าตราหยกตกลงไปในบ่อนั้น หลิวอิงทูลเรื่องเทวดาเข้าฝันไปตามสัตย์ ซ่งเหวินจงตรัสว่า

“ครอบครัวเจ้ามีคุณธรรมสูงนัก”

ว่าแล้วก็แต่งตั้งให้เขาเป็นราชบุตรเขยซีทิง ยกราชธิดาองค์ที่สองของรัชกาลก่อนที่เกิดกับพระสนมหวางให้เขาเป็นภรรยา หลิวอิงดีใจมาก รีบขอบคุณองค์ฮ่องเต้ ผ่านไปหลายวันทางราชสำนักก็จัดจวนราชบุตรเขยให้

หลิวอิงฟ่านัก ตอนนีหลิวอิงได้ดีมียศและอำนาจให้ผู้เปรียบติด ละเลยลืมเลือน บุญคุณในครั้งเก่าก่อนเสียแล้ว

กล่าวถึงชุยจ้างเจ๋อ ตั้งแต่หลิวอิงจากไปนับเวลาได้สองเดือนแล้ว ได้แต่เฝ้ารอข่าวของหลิวอิงอยู่ตลอดเวลา ต่อมามีคนมาจากเมืองไคฟง แล้วเล่าให้ชุยจ้างเจ๋อฟัง ว่าหลิวอิงได้ดิบได้ดีอย่างไรบ้าง ชุยจ้างเจ๋อจึงสั่งเด็กรับใช้ เสี่ยวเอ๋อเป็นเพื่อนชุยซิงไปเมืองหลวง ชุยซิงอำลาบิดามารดามุ่งหน้าสู่เมืองหลวง ไม่นานก็มาถึง แล้วได้หาโรงเตี๊ยมพักอยู่คืนหนึ่งก่อน

วันรุ่งขึ้นเมื่อชุยซิงสอบถามถึงทางไปจวนราชบุตรเขย ก็ได้ยินคนกล่าวว่า

“ข้างหน้ามีคนร่อนนำขบวน ราชบุตรเขยมาแล้ว”

ชุยซิงยืนคอยอยู่ข้างถนน ส่วนหลิวอิงนั่งเด่นเป็นสง่าอยู่บนม้า ชุยซิงรีบเข้าไปทักทายแต่หลิวอิงมองแวบหนึ่งแล้วกล่าวว่า

“เจ้าเป็นใครบังอาจมาขวางทางม้าข้า?”

ว่าแล้วให้ทหารจับชุยซิงไว้ ชุยซิงตกใจนักพูดว่า

“ท่านพี่จำข้าไม่ได้แล้วหรือ?”

หลิวอิงตวาดด้วยความโกรธว่า “ข้ามีพี่น้องที่ไหนกัน!”

จากนั้นก็จับชุยซิงเข้าไปในจวนแล้วโบยสามสิบไม้ ชุยซิงถูกโบยจนเนื้อหนังยับเยิน สองขาเต็มไปด้วยเลือด ซ้ำยังถูกจองจำในคุก เสี่ยวเอ๋อเด็กรับใช้ ซึ่งคอยอยู่ที่โรงเตี๊ยมทราบว่านายน้อยมีภัยคิดจะเข้าไปเยี่ยมแต่ก็เข้าไม่ได้ ฝ่ายชุยซิงได้เล่าเรื่องของตนให้พัศดีฟัง พัศดีก็เกิดความสงสารและเวทนายิ่งนัก ชุยซิงกำเนิดในตระกูลเศรษฐี เคยกินแต่อาหารดี ๆ ต้องมาตกอยู่ในสภาพเช่นนี้นับว่ายากจะทนทานได้ ขณะที่ชุยซิงกำลังหิวโหย คิดถึงข้าวปลาอาหารอันอุดมสมบูรณ์อยู่นั้น ก็มีค่างตัวหนึ่งไต่ต้นไม้เข้ามาในคุกแล้วยืนเนื้อแพะสุกให้ ชุยซิงจำได้ในทันทีว่าค่างนั้นเป็นค่างตัวเดียวกับที่บิดาช่วยไว้ จึงรับอาหารมากิน ค่างไปได้สองสามวันก็เอาอาหารมาส่งให้ใหม่อีก เป็นเช่นนี้มีได้ขาด พัศดีเห็นเข้าจึงถามถึงสาเหตุ ชุยซิงถอนใจ ตอบว่า

“เดรัจฉานยังรู้คุณ คนกลับตำซ้ำไม่อาจจะเปรียบได้กับเดรัจฉาน”

มีอยู่วันหนึ่งมีนกกาากลุ่มใหญ่สิบกว่าตัวมาเกาะอยู่นอกกำแพงคุก ส่งเสียงร้องอยู่มิได้หยุด ชุยซึ่งสงสัยว่าจะเป็นนกกาที่บิดาเคยช่วยไว้ จึงกล่าวกับนกกาว่า

“หากพวกเจ้าส่งสารข้า จงช่วยนำจดหมายฉบับนี้ไปมอบให้พ่อข้าด้วย”

นกกาแสดงอาการว่าเข้าใจคำสั่งจึงบินมาอยู่หน้าชุยซึ่ง ชุยซึ่งขอยืมกระดาษกับพู่กันจากพัศดีมาเขียนจดหมายผูกติดไว้ที่ขานก ผ่านไปไม่กี่วัน นกกา ก็บินมาถึงบ้านตระกูลชุย

ขณะที่ชุยจำงแเจอกับนางจางภรรยา กำลังบ่นเป็นห่วงลูกชายที่ไร้ข่าวคราว นกกา ก็บินลงมาอยู่ข้างกายคนทั้งสอง ชุยจำงแเจอนึกประหลาดใจ พอมองดูก็เห็นจดหมายถูกผูกอยู่ที่ขานก จึงได้แกะออกมาอ่าน พอทราบความโดยละเอียดแล้ว ชุยจำงแเจอก็ร้องให้ส่งสารบุตร แล้วเล่าให้นางจางฟังว่าเกิดอะไรขึ้น นางจางร้องไห้รำพันว่า

“ตอนแรกบอกให้ท่านอย่าช่วยเขา ในที่สุดก็สนองคุณด้วยการเนรคุณจริง ๆ ทำร้ายลูกเราจนตกอยู่ในคุก ที่นี้จะช่วยออกมาได้อย่างไร”

ชุยจำงแเจอกล่าวว่า

“เดรัจฉานยังรู้คุณคน เขาเป็นคนมีหัวใจจิตใจไหนจะเนรคุณคนได้? ข้าเห็นที่จะต้องไปช่วยลูกที่เมืองหลวง สืบความให้กระจ่างชัด”

“ลูกกำลังทุกข์ยาก ท่านรีบเดินทางเถอะ” นางจางตอบ

วันรุ่งขึ้นชุยจำงแเจ่จัดเตรียมข้าวของเรียบร้อยแล้วก็อำลาภรรยาออกเดินทาง ไม่กี่วันก็มาถึงเมืองหลวงและหาโรงเตี๊ยมพัก พอเช้าชุยจำงแเจ่ก็ออกมาสอบถามข่าวคราวในตลาด ทันใดนั้นเห็นเสี่ยวเอ้อคนรับใช้ของบุตรชายสวมใส่เสื้อผ้าชาดวัน นั่งขอทานอยู่ใต้ระเบียบร้านหนึ่ง พอเห็นชุยจำงแเจ่เข้าก็เข้ามาโอบกอดไว้แล้วร้องไห้ ชุยจำงแเจ่เองก็เกิดความรู้สึกโศกเศร้าและได้ถามไถ่ว่าเรื่องราวเป็นมาอย่างไร พอเสี่ยวเอ้อเล่าจบ ชุยจำงแเจ่ก็ยังไม่เชื่อก็คิดจะเข้าจวนราชบุตรเขยไปพบกับหลิวอิงดู แต่เสี่ยวเอ้อโอบกอดไว้แน่นไม่

ยอมให้ไปด้วยเกรงว่าจะถูกทำร้ายเอา พอดีชบวนราชบุตรเขยผ่านมา คนทั้งหลายพากันหลีกทาง ชุยจ้างเจ๋อกลับยืนคอยอยู่ พอหลิวอิงเข้ามาใกล้ก็ร้องว่า

“หลิวอิงลูกรัก เจ้าสุขสบายดีแล้วลืมพ่อหรือ?”

หลิวอิงมองดูก็จำได้ว่าเป็นพ่อบุญธรรม แต่กลับทำเป็นมองไม่เห็น ชุยจ้างเจ๋อไม่ยอมเลิกรา เดินตามม้าหลิวอิงไปจนถึงหน้าประตูจวนก็เข้าไปไม่ได้ เพราะประตูปิดไว้ไม่ให้เขาเข้าไป

ชุยจ้างเจ๋อร้องตะโกนด้วยความแค้นว่า

“ไม่รู้จักผู้เป็นพ่อยังพอทน แต่ทำไมต้องส่งลูกเข้าไปทรมานในคุก!”

ว่าแล้วก็ไปฟ้องร้องที่ศาลไคฟง ยังไม่ทันจะไปถึงก็พบเปาบุ้นจิ้นซึ่งไปไหว้เจ้ากำลังจะกลับศาล ชุยจ้างเจ๋อเข้าไปคุกเข่าอยู่หน้าม้าแล้วร้องเรียน เปาบุ้นจิ้นจึงพาเขากลับไปสอบสวนที่ศาลไคฟง ชุยจ้างเจ๋อเล่าเรื่องด้วยความ รันทดใจและคับแค้น เปาบุ้นจิ้นจึงพาชุยจ้างเจ๋อไปที่คุ้มซัง ให้เขารออยู่ได้ ระเบียบง แล้วให้เจ้าหน้าที่ศาลไปถามพัสติว่า

“มีคนชื่อชุยซิงหรือไม่?”

“ชุยซิงถูกขังไว้ตั้งแต่วันที่...เดือน...ถูกสั่งด่าวางดน้ำ อดอยากลำบากมาก”

เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งปล่อยชุยซิงออกมา

วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นให้คนไปเชิญราชบุตรเขยหลิวอิงมาดื่มสุราในจวนของตน หลิวอิงฟังว่าคนเชิญคือเปาบุ้นจิ้นก็รีบมา เปาบุ้นจิ้นรับรองหลิวอิงที่ห้อง โถง สั่งทหารปิดประตูลงกลอนห้ามคนเดินผ่าน จากนั้นค่อยเริ่มดื่มสุรา พอสุราเริ่มออกกรส เปาบุ้นจิ้นแสวงกล่าวด้วยความโกรธว่า

“ไฉนยังไม่เต็มสุรา!”

พ่อครัวรายงานว่า

“สุราหมดแล้ว”

เปาบุ้นจิ้นหัวเราะ กล่าววว่า

“ในเมื่อสุราหมดก็รินน้ำแทน”

คนรับใช้ทำตามคำสั่งโดยยกน้ำสะอาดมาถั่งหนึ่ง เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เอาถ้วย
ใบใหญ่มาแล้วรินน้ำส่งให้หลิวอิงพลางกล่าวว่า

“เชิญท่านราชบุตรเขยดื่มน้ำสักถ้วย”

หลิวอิงเห็นเปาบุ้นจิ้นทำที่ดูถูกตน ก็กล่าวด้วยความโกรธว่า

“ได้เท่าเปาช่างดูหมิ่นคนนั้ก ขุนนางในราชสำนักผู้ใดไม่เคารพข้า? มี
อย่างไหนให้ดื่มน้ำแทนสุรา”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“ใจเย็น ใจเย็น ขุนนางน้อยใหญ่เคารพนับถือท่าน มีแต่ผู้แซ่เปาคนเดียว
ไม่เคารพ เมื่อเดือนหกปีนี้ยังดื่มน้ำในแม่น้ำได้ มาบัดนี้น้ำในถ้วยก็ดื่มไม่ลง
แล้วหรือ?”

หลิวอิงได้ฟังก็ตกใจกลัว ทันใดนั้นชุยจ้างแจ๋อเดินเข้ามาขึ้นวีร้งดำหลิวอิง
ว่า

“เจ้าคนเนรคุณ! วันนี้เนรคุณเข้าได้ วันหน้ามีหรือจะไม่ทรยศต่อบ้านเมือง!
ได้เท่าช่วยให้ความเป็นธรรมด้วยเถิด”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้คนถอดหมวกหลิวอิงออกและบังคับให้คุกเข่าลง สั่งโบยสี่
สิบไม้แล้วให้เขารับสารภาพ หลิวอิงยอมสารภาพความจริงออกมาทั้งหมด
เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ใช้โซ่ตรวนพันธนาการแล้วผูกไว้ในคุก วันรุ่งขึ้นก็ถวายฎีกา
ให้ทรงทราบ พระเจ้าช่งเหยินจงสั่งให้เอาตัวชุยจ้างแจ๋อไปไต่สวนในพระตำหนัก
พอได้สดับความจริงจากปากชุยจ้างแจ๋อก็ทรงชมเชยว่า

“ท่านเป็นผู้มีคุณธรรมเช่นนี้ เราจะประทานบรรดาศักดิ์ให้บุตรแท้ ๆ ของ
เจ้า วันพรุ่งจึงจะมีรับสั่งลงไป”

ชุยจ้างแจ๋อขอบคุณแล้วกราบบังคมทูลลา พอวันรุ่งขึ้นมีราชโองการว่า
หลิวอิงได้ดีแล้วลืมนิดา จิตใจโหดเหี้ยมขาดเมตตา สมควรรับโทษประหาร ให้
ชุยซึ่งไปรับราชการนายอำเภอ อำเภออยู่เฉิง ให้ไปรับตำแหน่งในสองสามวันนี้
ชุยจ้างแจ๋อเป็นคนดีมาตลอดให้ขุนนางจดบันทึกไว้เพื่อเป็นการยกย่องคนดี

เปาบุ้นจิ้นยังได้ปล่อยตัวชุยซึ่งตามกระแสน้ำ มอบหมวกขุนนางแล้วให้อา
หนังสือแต่งตั้งไปรับตำแหน่งที่อำเภออุ๋นเจิง ชุยจางเจ๋อก็ติดตามไปด้วย ส่วน
หลิวอิงก็ถูกประหารไปในที่สุด

คดีกระต่ายสวมหมวก

มยุรี เขษมพุดมเรืองศรี แปล

ณ อำเภอเจียงเซี่ย เมืองอู่ซัง มีชาวเมืองคนหนึ่งชื่อเจิ้งญื่อชิน สนิท
ชิดชอบกับหม่าไท่ซิง เจิ้งญื่อชินมักจะเดินทางไปซื้อผ้าที่เซียวกัน หม่าไท่ซิง
ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องกันก็เลยติดตามไปด้วยครั้งหนึ่ง และกลับมาพร้อมผลกำไร
มหาศาล ยี่สิบห้าเดือนอ้ายปีถัดมา ทั้งสองจึงนำเงินติดตัวคนละสองร้อยกว่า
ตำลึงเดินทางจากบ้านสามวัน จึงไปถึงด่านหยังหลัว

เจิ้งญื่อชินกล่าวเสนอขึ้นว่า

“เราสองคนเดินทางมาเมืองเซียวกันพร้อมกันเช่นนี้ คงยากที่จะหาซื้อ
สินค้าให้ได้มาก เพราะจะทำให้เสียเวลามาก มิสู้เราแยกไปคนละทาง ท่านไป
ชินหลี่ ส่วนข้าเข้าเมือง ทำให้เราได้สินค้าทั้งสองทาง เจ้าคิดเห็นเป็นเช่นใด?”

หม่าไท่ซิงตอบว่า

“ท่านกล่าวได้ตรงกับที่ข้ากำลังคิด”

เมื่อตกลงกันแล้วทั้งคู่ก็เดินไปซื้อเหล่าในโรงเตี๊ยมของหลี่เจา ซึ่งสนิท
สนมคุ้นเคยกันอยู่ หลี่เจาเห็นคนทั้งสองก็รีบกุสีกุจต้อนรับ จัดเหล้ามารับรอง
ทันที พร้อมกล่าวเชิญชวนว่า

“ปีใหม่ดื่มเหล้าให้มากสักหน่อย ปีหนึ่งมีหนเดียว”

ทั้งสองดื่มจนเมามายแล้วหยิบเงินจ่ายให้กับหลี่เจา หลี่เจาปฏิเสธอยู่นาน
แต่เมื่อถูกรบเร้าหนักเข้าก็รับไว้ด้วยจำใจ จากนั้นทั้งสามก็เอย์อำลาซึ่งกัน
และกัน ก่อนจากกันเจิ้งญื่อชินยังกำชับหม่าไท่ซิงอีกว่า

“เมื่อซื้อผ้าได้ครบตามจำนวนแล้ว ให้ทยอยแบ่งสินค้าส่งเข้ามาในเมือง”

ซึ่งหม่าไท่ซิงได้รับปากเป็นมั่นเหมาะแล้วจากไป เดินทางไปยังไม่ถึงห้าสิ่
กฤทธิเหล่าก็สำแดงให้เกิดอาการชาอ่อนไร้เรี่ยวแรง จึงนั่งลงพักสักครู่ ในที่สุดก็
หลับไปด้วยความเมามาย

หลับไปเป็นเวลานานเท่าใดไม่ทราบได้ เมื่อตื่นขึ้นเห็นพระอาทิตย์ใกล้
ลาลับขอบฟ้า จึงเร่งเดินทางต่อไปได้อีกห้าสิ่ ถึงตำบลหนันจี ทางข้างหน้าไม่มี
หมู่บ้าน ทางข้างหลังไม่มีโรงเตี๊ยม หม่าไท่ซิงให้รู้สึกร้อนรนยิ่ง บังเอิญพบ
กับชายคนหนึ่งชื่ออู๋วี่ที่บริเวณเชิงเขา อู๋วี่มีอาชีพเลี้ยงวัวแต่เป็นคนเจ้าเล่ห์
ถนัดในเชิงหลอกชิงทรัพย์ผู้คน เมื่อพบหม่าไท่ซิงจึงแสวงถามว่า

“ฟ้าจะมีคแล้วท่านยังไม่หาที่พักอีกหรือ? แถบนี้ไม่ปลอดภัยเหมือนสมัย
ก่อนนะ จากนั้นไปในรัศมีสิบสิ่ ล้วนเป็นป่าเขาที่บ น่ากลัวว่าจะเป็นที่ซ่อนสุขุม
ของเหล่าโจรร้าย”

หม่าไท่ซิงซึ่งมีความกลัวเป็นทุนเดิมอยู่แล้วได้ยินเช่นนี้เข้าอีกก็ยิ่งทำให้
ไม่กล้าเดินทางต่อไปอีก จึงถามอู๋วี่ว่า

“บ้านท่านอยู่ที่ใด?”

อู๋วี่ตอบว่า “อยู่ตรงปากทางต้นน้ำข้างหน้านี”

หม่าไท่ซิงจึงพูดว่า “ในเมื่อบ้านท่านอยู่ไม่ไกลนัก ข้าก็อยากรบกวนขอ
อาศัยพักที่บ้านท่านสักคืนหนึ่ง เช้าตรู่วันพรุ่งจะรีบออกเดินทางแต่เช้า หาก
ท่านไม่ขัดข้องจะขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง”

อู๋วี่แสวงตอบว่า “บ้านข้ามิใช่โรงเตี๊ยมจะให้ท่านพักค้างอ้างแรมได้
เช่นใด? ที่หลับที่นอนในบ้านข้าก็ไม่สะดวก ห้องก็คับแคบขยับกายไปมาก็
ลำบากรับรองท่านไม่ได้หรอก”

หม่าไท่ซิงพูดว่า “ข้ารู้ว่าบ้านท่านมิใช่โรงเตี๊ยม แต่ท่านก็รู้ข้าอยู่ข้างนอก
อย่างนี้ลำบากนัก ขอท่านถือเป็นการทำบุญสักครั้งเถอะ”

หม่าไท่ซิงขอร้องอยู่หลายครั้งอู๋วี่จึงแสวงทำเป็นใจอ่อนกล่าวตอบกลับ
มาว่า

“เห็นท่านเป็นคนซื่อ ตกลงตามท่านว่าก็แล้วกัน รอข้าพักไว้แล้วค่อยไปบ้านด้วยกัน”

เมื่อทั้งสองกลับมาถึงบ้าน อุ๊อวี้ออกกับภรรยาแข่งกันว่า “วันนี้มีแขกต่างถิ่นมาพักกับเราคนหนึ่ง ให้เตรียมสุราอาหารมาต้อนรับให้ดี” ฝ่ายมารดาและภรรยาของอุ๊อวี้อิไม่ชอบพฤติกรรมล่อลวงของอุ๊อวี้อานานแล้ว เมื่อเห็นหม่าไท่ซึ่งถูกชักนำมาก็ไม่พอใจ หม่าไท่ซึ่งไม่เข้าใจนึกว่าพวกนางรังเกียจการมาพักของตน จึงรีบพูดเอาใจว่า

“แม่นางอย่างได้นี้กรังเกียจเลย ข้าย่อมจะต้องสมนาคุณท่านอย่างหนักเป็นแน่” นางกงพยายามใช้สายตาเตือนภัยแต่หม่าไท่ซึ่งไม่เข้าใจ เมื่ออุ๊อวี้อิเชิญหม่าไท่ซึ่งเข้ามาในห้อง ภรรยาก็จำต้องจัดโต๊ะสุราอาหารมาเลี้ยง อุ๊อวี้อิจะยั่วยุให้ดื่ม หม่าไท่ซึ่งยังไม่สร้างดีจากเหล้าที่ดื่มไว้เดิม แต่ก็ไม่อาจขัดน้ำใจเจ้าบ้านได้ จึงดื่มเข้าไปอีกหลายจอกจนกระทั่งเมาหนัก ท้ายที่สุดอุ๊อวี้อิก็ใช้จอกใหญ่ตวงเหล้าในไหมาให้ หม่าไท่ซึ่งไม่ทราบว่าเหล้าในจอกนั้นมียามอมประสาทผสมอยู่ เมื่อดื่มเข้าไปก็รู้สึกเลอะเลือนหมดสติไป อุ๊อวี้อินำเขาเข้าไปพักในห้องเล็ก ๆ หลังบ้าน พอตกดึกจึงแบกหม่าไท่ซึ่งไปยังบ่อน้ำด้านขวาของตัวบ้าน แล้วนำหินก้อนใหญ่ใส่ไว้ในเสื้อผ้าของหม่าไท่ซึ่ง จากนั้นจึงจับหม่าไท่ซึ่งโยนลงไปในบ่อ ทรัพย์สินเงินทองของหม่าไท่ซึ่งก็ตกเป็นของอุ๊อวี้อิ พฤติกรรมเช่นนี้ของอุ๊อวี้อิมิใช่เป็นครั้งแรกและหม่าไท่ซึ่งก็มิใช่เหยื่อรายแรก

กล่าวถึงเจิ้งฉือชิน มาถึงเชียวกันได้สองสามวัน จัดการสินค้าแล้วสองส่วน ก็ยังไม่เห็นสินค้าของหม่าไท่ซึ่งที่นัดไว้ว่าจะส่งมา รออยู่อีกสัปดาห์วันจึงตัดสินใจเดินทางตามหาหม่าไท่ซึ่งที่ซื้ห้ล้ด้วยตนเอง ไปพบหยางชิงซึ่งเป็นคู่ค้ากันมาก่อน หยางชิงถามด้วยความสงสัยว่า

“เหตุใดปีนี้ท่านจึงมาล่าช้า?”

เจิ้งฉือชินตอบอย่างงงเง้งว่า “ลูกผู้น้องข้าหม่าไท่ซึ่งเดินทางมารับผ้าจากร้านท่านเป็นเวลานานหลายวันแล้ว ข้ารอเขาอยู่ในเมืองสงสัยว่าเหตุใดจึงยังไม่ส่งผ้าไปสักที”

หยางชิงกล่าวว่า “ไม่เห็นมีลูกผู้น้องอะไรของท่านมาสักคน”

เจิ้งฉือชินกล่าวว่า “ลูกผู้น้องข้าหมาไต่ซึ่งยังคงเคยมาหาท่านเมื่อปีกลายทำไมจึงบอกปัดว่าไม่เห็น”

หยางชิงถามว่า “เขามาเมื่อใด?”

เจิ้งฉือชินตอบว่า “วันที่ยี่สิบสองเรามาถึงด่านหย่งหลัวและแยกทางกันที่นั่น”

คนในร้านหยางชิงต่างพากันรับรองว่าไม่เห็นหมาไต่ซึ่งมา เจิ้งฉือชินรู้สึกแปลกใจยิ่ง เทียวสอบถามร้านคู่ค้าอื่นต่างก็บอกว่าไม่พบไม่เห็น

ในคืนนั้นหยางชิงจัดอาหารเลี้ยงต้อนรับ ผู้คนดื่มกินกันอย่างครื้นเครง แต่เจิ้งฉือชินกลับลัดกลุ้มไม่สบายใจอยู่ ผู้คนต่างปลอบใจว่า

“น้องของท่านอาจจะแวะไปรับซื้อสินค้าที่อื่นก่อน มิเช่นนั้นคนทั้งคนจะหายไปไหนได้อย่างไร”

เจิ้งฉือชินกลับคิดว่าหมาไต่ซึ่งไม่รู้จักถิ่นอื่นยังมีที่ใดที่เขาสามารถไปได้เล่า?

เจิ้งฉือชินพักอยู่คืนเดียว พอรุ่งเช้าก็รีบเดินทางกลับไปสอบถามหลี่เจาเจ้าของโรงเตี๊ยมที่ด่านหยางหลัว หลี่เจาบอกว่าหลังจากแยกกันวันที่ยี่สิบสองแล้ว หมาไต่ซึ่งก็ไม่ได้กลับมาอีกเลย เจิ้งฉือชินยิ่งคิดหนักขึ้นไปอีกว่าหรือหมาไต่ซึ่งจะถูกลอบทำร้ายระหว่างทาง จึงเทียวสืบเสาะสอบถามไปตลอดทาง ได้ความว่าตั้งแต่ปีใหม่มายังไม่เคยมีคดีฆ่าคนตายเลย เจิ้งฉือชินจึงย้อนกลับมาสืบถามที่ซินหลี่ว่าพวกลูกค้าทั้งหลายเดินทางมาถึงเมื่อใด ได้ความว่าทุกคนเดินทางมาถึงเดือนสอง เจิ้งฉือชินจึงคิดคะเนในใจว่าหรือจะเป็นหยางชิงที่เห็นหมาไต่ซึ่งเดินทางมาตัวคนเดียวแถมมีเงินติดตัวมามาก เกิดโลกในทรัพย์สินนั้นจึงคิดอุบายฆ่าชิงทรัพย์ จึงชักใช้หยางชิงว่า

“ลูกผู้น้องข้านำเงินติดตัวมารับผ้าที่ร้านท่านสองร้อยกว่าตำลึง น่ากลัวท่านเห็นเขามีทรัพย์สินติดตัวมากมายจึงเกิดความโลภคิดฆ่าชิงทรัพย์เป็นแน่ ข้าสอบถามผู้คนมาตลอดทาง ในช่วงนี้ก็หาได้มีเหตุฆาตกรรมเกิดขึ้นไม่ หาก

มีการฆ่ากันตายในระหว่างทางจริง ก็ต้องมีศพให้เห็นเป็นหลักฐานอยู่ คนทั้งคนจู้ ๆ จะสาบสูญไร้ร่องรอยได้อย่างไร?”

หยางชิงเถียงว่า “ร้านข้ามีลูกค้าอยู่เต็มไปหมดจะมีโอกาสก่อเรื่องเช่นนี้ได้อย่างไรกัน?”

เจิ้งฉือชินโต้ว่า “แขกที่อยู๋ในบ้านท่านล้วนมาถึงที่นี่เดือนสอง แต่ลูกผู้น้องข้าเดินทางมาถึงในเดือนอ้าย จึงมีโอกาสดูท่านทำอันตรายได้”

หยางชิงกล่าวว่า “หากมีแขกมาถึงเหตุใดคนจะแวกไกลเคียงไม่มีใครพบเห็นเล่า?” ลอบทำร้ายคนกลางชุมชนอย่างนี้ จะไม่มีใครรู้เห็นเชียวหรือ? ท่านไม่มีหลักฐานแน่ชัด เหตุใดใจร้ายปรักปรำข้าด้วยเรื่องเช่นนี้ได้?”

ทั้งสองต่างเป็นปากเสียงกันขึ้นมาจนถึงขั้นต่อยตี เจิ้งฉือชินจึงจ้างคนนำจดหมายส่งข่าวให้ที่บ้านทราบ วันถัดมาก็ไปร้องทุกข์ต่ออำเภอ

นายอำเภอเชียวกัน จางลือไท่ก็รับเรื่องร้องทุกข์ไว้ ครั้นวันต่อมาหยางชิงก็ส่งสำนวนฟ้องมาด้วยเช่นกัน นายอำเภอจึงสั่งให้ผู้เกี่ยวข้องกับคดีทั้งหมดมาให้การไต่สวนพร้อมกัน ถ้ามเจิ้งฉือชินขึ้นว่า “เจ้ามีหลักฐานอะไรกล่าวหาหยางชิงมุ่งร้ายหมาไท่ชิง?”

เจิ้งฉือชินให้การว่า “แผนการซับซ้อนย่อมอำพรางความชั่วร้ายของตนไว้เป็นอย่างดี ย่อมหาร่องรอยหลักฐานได้ยาก แต่หากได้ทำสืบสวนให้ละเอียดก็จะทราบความกระจ่างได้เอง”

หยางชิงกล่าวว่า “คำให้การของเจิ้งฉือชินคลุมเครือยิ่งนัก กล่าวหาข้าโดยไร้มูล หมาไท่ชิงหาได้มาที่บ้านข้าไม่ หากข้าได้พบเขาจริง ก็ขอยอมตายโดยไม่อุทธรณ์ใด ๆ นี่จะต้องเป็นเจิ้งฉือชินเองที่วางแผนฆาตกรรมแล้วมากล่าวชดทอดข้าเพื่ออำพรางความผิดตนเอง”

เจิ้งฉือชินกล่าวว่า “ข้าน้อยแยกกับหมาไท่ชิงหลังจากดื่มเหล้าฉลองปีใหม่ที่โรงเตี๊ยมของหลี่เจา โดยแยกกันไปคนละทิศทาง”

หลี่เจาให้การว่า “เมื่อเจิ้งฉือชินมาซื้อเหล้าที่ร้านข้า ข้าเห็นว่าตรงกับวันขึ้นปีใหม่นี้จึงจัดเหล้าเลี้ยงต้อนรับ เมื่อดื่มเหล้ากันแล้วต่างก็แยกย้ายกันไป ข้อ

ความนี้เป็นความจริง”

หยางชิงให้การต่อไปว่า “บ้านข้าน้อยมีแขกมากมาย หากหม่าไท่ซึ่งมาถึงจริงจะไม่มีผู้ใดพบเห็นเขาได้อย่างไร ข้าน้อยมีพยานมากมาย ทั้งยังถามจากเพื่อนบ้านใกล้เคียงได้”

นายอำเภอจึงสั่งให้เบิกตัวมาสอบถามทีละคน

“พวกเจ้าได้พบเห็นหม่าไท่ซึ่งที่ร้านของหยางชิงหรือไม่?”

บรรดาแขกทุกคนตอบเหมือนกันหมดว่าไม่เห็น

เจิ้งฉือชินกล่าวแย้งว่า “แขกเหล่านั้นจะทราบได้อย่างไร ในเมื่อพวกเขาต่างเดินทางมาถึงในเดือนสอง หากแต่หม่าไท่ซึ่งมาถึงเดือนอ้าย หม่าไท่ซึ่งเดินทางมาโดยลำพังพร้อมเงินทองติดตัวมากมาย หยางชิงเห็นเช่นนี้จึงเกิดความโลภขึ้นในจิตใจ ชำคนชิงทรัพย์ ขอดำเท้าตัดสินชดใช้หนี้ชีวิตนี้ด้วยเถิด”

บรรดาแขกของหยางชิงต่างคัดค้านนายอำเภอ แต่นายอำเภอก็ลงทัณฑ์บีบบังคับให้หยางชิง ข้างฝ่ายหยางชิงถือว่าตนเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่มีหรือจะยอมรับสารภาพ นายอำเภอจึงสั่งโบยอีกสามสิบทีก็ยังไม่ยอมรับสารภาพจึงสั่งให้เพิ่มทัณฑ์ทรมานหนักขึ้นอีก หยางชิงทนความเจ็บปวดไม่ไหวจึงยอมรับสารภาพ นายอำเภอได้สวนต่อไปว่า “ในเมื่อเจ้าสารภาพทำร้ายคนถึงชีวิตแล้วเจ้านำศพไปซ่อนที่ใด? ทรัพย์สินที่ได้มาอยู่ที่ไหน?”

หยางชิงตอบว่า “ความจริงแล้วข้าน้อยไม่ได้ฆ่าคน หากแต่ข้าน้อยทนทรมานจากการลงทัณฑ์ไม่ได้ จึงจำยอมรับสารภาพ”

นายอำเภอได้ฟังก็โกรธจัดสั่งให้ลงทัณฑ์อีกครั้งหนึ่ง จนหยางชิงหมดสติไปด้วยความเจ็บปวด เมื่อฟื้นขึ้นจึงคิดว่าถึงไม่รับสารภาพตอนนี้ก็ต้องถูกทรมานถึงแก่ชีวิตเป็นแน่ มิสู้ยอมรับสารภาพไปก่อน สักวันหนึ่งความจริงคงกระจ่างเอง จึงให้การไปว่า

“ข้าน้อยนำศพไปทิ้งแม่น้ำฉางเจียง ส่วนทรัพย์สินเงินทองได้ใช้จ่ายหมดสิ้นแล้ว”

นายอำเภอเห็นว่าหยางชิงยอมรับสารภาพแล้วจึงสั่งให้ตีตรวนขังไว้รอ

การประหาร

เวลาผ่านไปไม่ถึงครึ่งปี พอดีกับเปาบุ้นจิ้นตระเวนตรวจราชการทั่วแผ่นดินมาถึงอุซัง ในคืนนั้นเปาบุ้นจิ้นนั่งตรวจสำนวนคดีต่าง ๆ กระทั่งถึงคดีนี้ก็เกิดอาการง่วงนอนขึ้นมาโดยพลัน จึงลงนอนหลับไปฝันเห็นกระต่ายสวมหมวกตัวหนึ่งวิ่งผ่านหน้าศาลไป เมื่อสะดุ้งรู้สึกตัวขึ้นก็ใคร่ตรวจดูความฝัน กระต่ายในฝันนั้นสวมหมวกตรงกับคำว่า ‘ยวน’ ซึ่งหมายถึงการไม่ได้รับความเป็นธรรม ต้องมีใครที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมมาร้องทุกข์ต่อตนแน่ วันต่อมาจึงหยิบเอาคดีของหยางชิงขึ้นพิจารณาโดยละเอียด ได้รับความจากหลี่เจาว่าหลังจากดื่มสุราต่างก็แยกย้ายกันไป ได้รับความจากเหล่าเพื่อนบ้านของหยางชิงว่าไม่พบเห็นหมาไต่ชิง จึงรำพึงว่า เรื่องนี้ต้องมีเงื่อนงำอยู่ตรงระหว่างทางช่วงนั้น วันรุ่งขึ้นเปาบุ้นจิ้นอ้างว่าป่วยไม่ออกนั่งว่าการ นำคนสองคนมุ่งหน้าไปทางด่านหยางหลัว จนกระทั่งถึงหนันจี ก็พบว่าที่ตรงนั้นเป็นที่เปลี่ยว ในขณะที่กำลังตรวจสอบอยู่ก็เหลือบไปเห็นฝูงอีกาดำเกาะกลุ่มอยู่ข้างบ่อน้ำด้านหน้า ทั้งสามคนจึงเข้าไปสำรวจใกล้ ๆ พบศพคนตายลอยอยู่บนผิวน้ำ ร่างกายไม่เน่าเปื่อย ท่านเปาจึงสั่งให้คนติดตามไปเรียกพนักงานจากด่านหยางหลัว ยี่สิบคนพร้อมเกี้ยวหนึ่งหลังมา ณ สถานที่เกิดเหตุ พนักงานด้านทราบบว่าเป็นคำสั่งของเปาบุ้นจิ้นก็เร่งให้คนหามเกี้ยวมาต้อนรับท่านเปา หลังจากเข้าพบแล้ว เปาบุ้นจิ้นก็สั่งพนักงานให้ลงไปเก็บศพในบ่อน้ำ แต่น้ำในบ่อลึกนัก เจ้าพนักงานคนหนึ่งชื่อเจ้าจงอาสาว่า

“ข้าน้อยรู้วิชาทางน้ำอยู่บ้าง ยินดีอาสาลงไปเก็บศพให้”

เปาบุ้นจิ้นยินดีนัก เมื่อเจ้าจงได้ศพขึ้นจากบ่อ เปาบุ้นจิ้นสั่งอีกว่า

“เจ้าจงลงไปดูใหม่ให้ทั่ว ตรวจดูให้ละเอียดว่ายังมีสิ่งอื่นใดอยู่อีกบ้าง?”

เจ้าจงลงไปตรวจดูอีกครั้งพบว่าภายในบ่อยังมีศพอยู่อีกหลายศพ ล้วนแต่เน่าเปื่อยหมดสิ้น ไม่สามารถเก็บขึ้นมาได้จึงขึ้นมารายงาน เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ควบคุมชาวบ้านละแวกใกล้เคียงมาไต่สวนว่า

“บ่อน้ำนี้เป็นของบ้านใด?”

ชาวบ้านคนหนึ่งตอบว่า “บ่อน้ำนี้เป็นบ่อสาธารณะ ไม่ได้เป็นของครอบครัวใดครอบครัวหนึ่ง” ท่านเปาถามต่อว่าศพนี้เป็นใครก็ไม่มีใครจดจำได้จากนั้นเปาบันจิ้นนำชาวบ้านสิบกว่าคนกลับมาয়দান คิดไปตลอดทางว่าจะสอบสวนคนเหล่านี้อย่างไร จะเริ่มต้นสอบสวนที่ผู้ใดก่อน หรือจะต้องลงทัณฑ์สอบไปที่ละคน ในที่สุดก็คิดแผนการขึ้นได้ เมื่อถึงด่าน เปาบันจิ้นก็ขึ้นนั่งบัลลังก์ พนักงานนำชาวบ้านเหล่านั้นเข้ามา เมื่อสั่งให้ทุกคนคุกเข่าลงก็ให้รายงานชื่อแซ่ของตนให้พนักงานจดส่งขึ้นมา ท่านเปาอ่านรายชื่อไปรอบหนึ่งแล้วกล่าวขึ้นว่า

“คืนก่อนข้าพฉันเห็นผู้คนมากมายมาร้องทุกข์ว่าถูกฆ่าชิงทรัพย์ ทั้งซากศพลงในบ่อน้ำ วันนี้จึงต้องออกไปสอบสวนด้วยตนเอง พบศพจำนวนมากจริงดังฝัน บัดนี้ชื่อของฆาตกรผู้นี้ก็ตกอยู่ในมือข้าเรียบร้อยแล้ว”

ว่าแล้วเปาบันจิ้นก็ใช้ผู้กันแดงวงไปที่ชื่อชื่อหนึ่ง พร้อมกับพูดด้วยเสียงอันดังว่า

“ผู้ที่รู้ตัวว่ามีได้กระทำผิดให้ลุกออกไปได้ ส่วนฆาตกรนั้นให้คุกเข่าอยู่เพื่อรอการตัดสิน”

บรรดาชาวบ้านที่บริสุทธิ์ต่างพากันลุกออกไปโดยไม่มีพิรุณ เว้นแต่ผู้อาวุโที่ยังคงเผลอคุกเข่าอยู่อย่างละล้าละลัง จะลุกก็ไม่ใช่ จะไม่ลุกก็ไม่เชิง พอตัดสินใจตั้งท่าจะลุกขึ้น เปาบันจิ้นก็ตบไม้ลงบนโต๊ะตวาดเสียงดังว่า

“เจ้าคือฆาตกร ยังจะกล้าลุกขึ้นอยู่อีกหรือ”

ผู้อาวุโได้แต่ก้มหน้าอยู่มิกล้าพูดสิ่งใด เปาบันจิ้นสั่งโอบยี่สิบที่แล้วถามขึ้นว่า

“เหยื่อของเจ้าคือคนประเภทไหนบ้าง จงสารภาพมาตามจริงจะได้ไม่ถูกเครื่องทรมาน”

ผู้อาวุโยังมิยอมรับสารภาพ เปาบันจิ้นจึงสั่งให้นำเครื่องทรมานมา จนต้องยอมรับสารภาพในที่สุดว่า

“คนเหล่านั้นล้วนเป็นคนแปลกถิ่นเดินทางผ่านมา ชำนาญแกลังทำเป็น

คนเลี้ยงวัวใช้เวลาตอนใกล้พลบกล่าววาจานานาลวงล่อให้ไปยังบ้านช่องข้าน้อย
เลี้ยงเหล่าผสมยาพิษที่ได้เตรียมไว้จนหมดสติก็ปลดเอาทรัพย์สิน แล้วนำไป
โยนลงบ่อ ส่วนชื่อแซ่ของแต่ละคนข้าเองหา รู้จักไม่”

เปาบุ้นจิ้นถามต่อว่า “ศพที่ยังไม่เน่าเปื่อยนี้เจ้าลงมือฆ่าไปเมื่อใด?”

อู่อวีตอบว่า “คืนวันที่ยี่สิบสองเดือนอ้าย”

เปาบุ้นจิ้นจึงคิดว่าวันตายของคนคนนี้ตรงกับวันที่เจิ้งถื่อชินแยกทางกับ
หม่าไท่ซิ่ง คงเป็นคนเดียวกันแน่ จึงมีคำสั่งให้เบิกตัวหลี่เจามาสอบปากคำ
พนักงานรายงานว่

“หลี่เจาไปฟังการไต่สวนคดีในเมืองหลายวันก่อนยังไม่กลับมา”

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดีนี้กลับบ้านได้ และนำอู่อวีใส่ตรวน
ควบคุมไว้

ในวันต่อมา เปาบุ้นจิ้นขี่ม้ากลับเข้าไปในเมือง ขุนนางในเมืองต่างก็
ออกมาต้อนรับที่ชานเมืองแล้วถามถึงสาเหตุที่เปาบุ้นจิ้นหายไป เปาบุ้นจิ้นเล่า
ให้ฟังโดยละเอียด ทุกคนได้ฟังต่างพากันเลื่อมใส ถัดจากนั้นอีกวันก็นำตัว
หยางซิงพร้อมพยานทั้งหลายมาสอบใหม่ ให้เจิ้งถื่อชินเดินทางไปหนั้นจีเพื่อ
ยืนยันศพหม่าไท่ซิ่ง จากนั้นเบิกตัวอู่อวีมาให้การ เปาบุ้นจิ้นถามหยางซิงว่

“เจ้าหาได้เป็นฆาตกร เหตุใดในตอนนั้นจึงยอมรับสารภาพ?”

หยางซิงตอบว่ “ข้าน้อยให้การตามความจริงหลายครั้งว่าหาได้กระทำ
เรื่องเลวร้ายเช่นนี้ แต่เนื่องด้วยลูกค้าในร้านทั้งหมดให้การว่เดินทางมาถึงใน
เดือนสอง ส่วนเพื่อนบ้านใกล้เคียงก็กลัวว่ต้องมาเกี่ยวพันกับคดีในศาล จึงพา
กันปฏิเสธว่ไม่รู้ไม่เห็น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ท่านนายอำเภออาจเกิดความสงสัย
สอบปากคำข้าน้อยโดยเคร่งครัดมาน ข้าน้อยสิ้นสติไปหลายคราจึงคิดได้ว่
หากไม่รับสารภาพก็จะถูกทรมานจนตาย น่าจะรับสารภาพไปก่อน คงมีสักวัน
ที่ได้พบความยุติธรรม ช่วยล้างมลทินได้ และในวันนี้เป็นโชคดีที่ข้าน้อยได้พบ
กับใต้เท้า ซึ่งเสมือนแสงแห่งสวรรค์บันดาลให้ใต้เท้ามาสะสางคดีจนได้ความ
ชัดแจ้ง นับว่สวรรค์นัยน์ตามิได้มีดบอดเลย”

เปาบุ้นจิ้นจึงให้พนักงานปลดเอาเชื้อสวมคอและโซ่ตรวนจากตัวหยางซิง แล้วถามเจิ้งอู่อชินว่า

“เหตุใดเจ้าจึงไม่คิดตรวจสอบให้ถ้วนถี่ก่อนกล่าวโทษผู้อื่นอย่างไร้ข้อมูล เช่นนี้?”

เจิ้งอู่อชินตอบว่า “ข้าน้อยสอบถามผู้คนตลอดทางไม่คาดว่าโจรร้ายจะ ทำลายหลักฐานจนไร้ร่องรอย ที่ข้าน้อยต้องฟ้องร้องกล่าวหาหยางซิงนั้นก็ เป็นเรื่องตามสภาวะหาได้ตั้งใจให้ร้ายไม่”

เปาบุ้นจิ้นถามว่า “ในเวลานั้นหมาเฒ่าซึ่งมีทรัพย์สินติดตัวเท่าใด?”

เจิ้งอู่อชินให้การว่า “สองร้อยตำลึง”

ถามอู่วี้ว่า “เจ้าใช้เงินที่ได้จากหมาเฒ่าซึ่งไปเท่าไหนแล้ว?”

อู่วี้ตอบว่า “ใช้เพียงสามสิบตำลึง ส่วนที่เหลือยังคงเก็บไว้”

เปาบุ้นจิ้นให้นำเจ้าหน้าที่ไปตรวจค้นเงินของกลางที่เหลืออยู่ในบ้านของ อู่วี้กลับมา มารดาของอู่วี้เห็นมีเจ้าหน้าที่มาที่บ้านมากมายก็กลัวว่าจะมา จับตนไปรับโทษ จึงวิ่งหนีไปกระโดดน้ำตาย นางกงภรรยาของอู่วี้เห็นแม่ สามีกระโดดน้ำตายจึงกระโดดตามลงไปบ้าง แต่เจ้าพนักงานก็ช่วยขึ้นมาได้ เมื่อตรวจค้นแล้วก็ปิดบ้านให้เพื่อนบ้านใกล้เคียงดูแลไว้ นำเงินและนางกงกลับ มาที่ศาล นางก็คร่ำครวญเป็นที่น่าเวทนาว่า

“สามีข้าเป็นคนโหดร้าย แม้แต่มารดาตัวก็ยังขู่เชือดทำร้าย ประสาอะไร กับข้าน้อยซึ่งเป็นภรรยาเลย วันนี้มารดาตาย ตัวข้าไม่ขออยู่จะขอตายตาม มารดาไป”

เปาบุ้นจิ้นว่า “ในเมื่อเจ้ามิได้สมคบเห็นด้วยก็ไม่มีความผิด จะปล่อยเจ้า กลับบ้านเดิม ส่วนเจิ้งอู่อชินความจริงแล้วสมควรรับโทษฐานปรักปรำผู้ บริสุทธิ์โดยไร้เหตุและผล ปรับให้นำศพหมาเฒ่าซึ่งกลับไปบ้านเกิดประกอบ พิธีฝัง ลบล้างความผิดไป สำหรับอู่วี้ตัดสินประหารชีวิต

คดีคนครัวปรุงสุรา

ธิดิ มานิตยกุล และ ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

เล่ากันมาว่า เปาบุ้นจิ้นไปบรรเทาทุกข์ราษฎรที่อดอยากที่เงินโจว เมื่อเสร็จภารกิจแล้วจึงส่งให้เจ้าหน้าที่เฝ้าหน้าประตูมารายงานว่าเกิดเหตุการณ์ไต่บ้าง เจ้าหน้าที่รายงานว่าข้างนอกมีสตรีผู้หนึ่ง มือซ้ายอุ้มลูกน้อย มือขวาถือคำร้อง เฝ้าแต่พร่ำพรรณนาถึงความไม่เป็นธรรมที่ได้รับ เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นจึงกล่าวว่า “ข้ามาที่นี่ในวันนี้ มิได้มาแต่เพียงเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ราษฎรเท่านั้น แต่จะมาสังเกตและศึกษาเรื่องทุกข์ร้อนของราษฎรอีกทั้งหยุดยั้งเรื่องราวไม่เป็นธรรมต่าง ๆ อีกด้วย เจ้าหน้าที่จงนำตัวนางเข้ามา”

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่ง นำตัวสตรีนางนั้นเข้ามาคุกเข้าที่บันได เปาบุ้นจิ้นเปิดศาลพิจารณาคดีทันที หลังจากที่เปาบุ้นจิ้นพินิจไต่หน้าสตรีนางนั้นแล้วก็เห็นว่า แม้ไต่หน้าจะแสดงถึงความทุกข์ยากแสนสาหัส แต่แท้จริงแล้วนางเป็นหญิงที่รูปโฉมงดงามคนหนึ่ง เปาบุ้นจิ้นถามขึ้นว่า

“เจ้ามาฟ้องร้องด้วยเรื่องอันใด”

สตรีผู้นั้นตอบว่า “บ้านข้าน้อยอยู่ที่เหลียนถั่ง ห่างจากเมืองไปห้าลี้ ข้าน้อยแซ่อู่ เป็นสะใภ้สกุลจาง สามีนามว่าจางชวี พอรู้หนังสือบ้าง เมื่อไม่นานมานี้เขาได้ติดต่อกับขุนหยางบุตรชายของขุนตูเจี้ยน ไปมาหาสู่กันนานวันจึงทำให้รู้จักกับข้าน้อย วันหนึ่งสามีของข้าน้อยไปเยี่ยมญาติที่แดนไกล ขณะนั้นขุนหยางมาที่บ้านข้าน้อย ข้าน้อยเห็นว่าสามีของข้าน้อยก็เคยได้รับการดูแลจากเขาจึงออกไปต้อนรับด้วยตนเอง คาดไม่ถึงว่าบุตรชายสกุลขุนจะคิดไม่ซื่อ

พูดจาเกี้ยวพาราสีขำน้อย ขำน้อยจึงทวาดกลับไป ผ่านไปสองวันสามมีขำน้อยกลับมา ขำน้อยจึงเล่าเรื่องที่ซุนหยางคิดไม่เชื่อให้แก่สามมีฟัง และแนะนำให้เขาเลิกติดต่อกับคนแซ่ซุน สามมีขำน้อยได้ฟังดังนั้นก็โกรธเกรี้ยวและตั้งต้นจะไปพบบุตรชายสกุลซุนเพื่อพูดกับเขาให้รู้เรื่อง แต่ทว่าบุตรชายตระกูลซุนนางนั้นเป็นผู้มีอิทธิพล ขำน้อยเกรงว่าจะไม่อาจจัดการกับเขาได้ จึงคิดแต่เพียงว่าอย่าไปติดต่อกับเขาอีกก็เป็นพอแล้ว ขณะนั้นสามมีขำน้อยตัดสินใจเด็ดขาดว่าจะไม่ไปมาหาสู่กับซุนหยางอีก ผ่านไปหนึ่งเดือนกระทั่งถึงเดือนเก้า ในวันที่แดดจัดวันหนึ่ง ซุนหยางส่งคนรับใช้มาเชิญสามมีขำน้อยไปดื่มสุราที่วัดโคหยวน โดยแสร้งว่ามีธุระจะปรึกษา จนถึงเวลาพลบค่ำสามมีขำน้อยกลับมา ทันทีก้าวเข้าประตูบ้านก็ร้องว่าปวดท้อง ขำน้อยจึงประคองเข้าบ้าน สีหน้าของเขาเปลี่ยนเป็นสีดำ จมูกก็มีโลหิตไหลออกมา เขาพูดกับข้าว่า ‘วันนี้คนแซ่ซุนเลี้ยงอาหารข้า จะต้องวางยาพิษข้าเป็นแน่’ เวลาผ่านไปจนกระทั่งถึงยามสามสามมีขำน้อยก็เสียชีวิต ต่อมายังไม่ถึงหนึ่งเดือน ซุนหยางก็ส่งแม่สื่อมามอบสินสอดทองหมั้นให้แก่อาของข้า และบังคับให้ข้าแต่งงานกับเขา ขำน้อยคิดจะฟ้องร้องต่อศาล เขาก็สั่งให้คนสกัดทุกตรอกซอกซอย ทั้งยังบอกกับข้าว่าหากขำน้อยไม่ยอมแต่งงานกับเขา จะทำให้ขำน้อยตายอย่างไรที่ฝัง เมื่อวานนี้ขำน้อยทราบข่าวว่าได้ทำบรรเทาทุกข์ที่นี่ ขำน้อยจึงมาฟ้องร้องโดยเฉพาะ”

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นก็ถามว่า “บ้านเจ้ายังมีใครอีกบ้าง”

“ยังมียายอายุเจ็ดสิบสองปีอยู่ที่บ้าน และบุตรอายุสองขวบ” นางอุ้มตอบ

ครั้นเปาบุ้นจิ้นรับคำร้องแล้วจึงสั่งให้นางอุ้มกลับไปปรนนิบัติยายที่บ้าน จากนั้นจึงเรียกผู้คุมชื่อหลี่เจี้ยนมาสอบถามเป็นการลับว่า “ซุนตูเจี้ยนเป็นคนเช่นไร”

“หากได้เท่าไม่เอ่ยปากถาม ขำน้อยหลี่เจี้ยนก็มีบังอาจตอบ ซุนตูเจี้ยนฝึกไต่ในทางชั่ว ขอเพียงมีสิ่งที่เขาโปรดปราน เขาก็จะแย่งชิงมาเป็นของตน แม้แต่ทางการก็ยังเกรงเขาอยู่เรื่อยไป” หลี่เจี้ยนตอบ

เปาบุ้นจิ้นถามอีกว่า “บุตรชายของเขาประพฤติดังไร”

“ขุนหยางอาศัยอำนาจบิดาทำอะไรตามอำเภอใจ เมื่อไม่นานมานี้ก็ยึดครองวัดโคกหยวน และมักนำหญิงคนิกามาเสพสุขในวัด ใช้อำนาจบาตรใหญ่ข่มขู่ชาวบ้าน อีกทั้งยังฉูดคร่ำข่มขืนหญิงชาวบ้าน ผู้ใดเล่าจะกล้าต่อกรกับเขา หลวงจีนในวัดต่างโกรธเกลียดเคียดแค้นเขายิ่งนัก แต่ก็จนปัญญาไม่อาจจัดการเขาได้” หลี่เจี๋ยตอบ ครั้นเปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นก็ทอดถอนใจพลางเดินกลับไปยังหลังห้องโถง ในใจพลันเกิดอุบายหนึ่งขึ้น

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นปลอมตัวเป็นเจ้าหน้าที่ออกตรวจราชการโดยเดินทางออกไปทางประตูหลัง เดินเตร็ดเตร่ไปจนถึงวัดโคกหยวน ครั้นเดินไปยังกุฏิเจ้าอาวาสก็เห็นประกาศว่าขุนหยางจะมาดื่มสุรา แต่ละคนจึงพากันหลบซ่อนตัว เปาบุ้นจิ้นได้ยินดังนั้นก็ยินดียิ่งนัก ด้วยคิดที่จะสืบสาวราวเรื่องของคนผู้นี้ อยู่พอดี แต่โชคดีที่เขากลับเป็นฝ่ายมาที่นี้เสียเอง ครั้นแล้วเปาบุ้นจิ้นจึงซ่อนตัวอยู่หลังพระวิหารโดยมองลอดมาจากช่องหน้าต่าง ทันใดนั้นก็เห็นคนแฉ่ขุนขี้ม้าขาวออกมา พร้อมด้วยคนใช้ชายจำนวนหนึ่ง ทหารจำนวนหนึ่ง นางคนิกามีชื่อของเมืองสองคน รวมทั้งคนครัวซึ่งติดตามรับใช้อย่างใกล้ชิด ครั้นขุนหยางพร้อมด้วยบริวารเดินทางมาถึงได้ระเบียง พวกเขาก็ลงจากหลังม้าแล้วเข้าไปยังกุฏิเจ้าอาวาส หลวงจีนสองสามรูปซึ่งชราภาพมากแล้วได้ออกมาต้อนรับ ชั่วครูหนึ่งทหารก็จัดแจงยกสำรับอาหารนานารสชาติ สองคนิกานั้นคอยปรนนิบัติขับกล่อมดนตรี ฝ่ายขุนหยางนั้นวางท่าองอาจ คิดว่าในเมืองลั่วหยางมีแต่เขาเท่านั้นที่มีอำนาจเหนือผู้อื่น เปาบุ้นจิ้นเห็นดังนั้นก็ร้อนใจยิ่งนัก ทันใดนั้นมีหลวงจีนรูปหนึ่งเดินจากระเบียงข้างล่างมาพบเปาบุ้นจิ้นที่หลังพระวิหาร แล้วเอ่ยถามว่า

“ท่านเป็นใคร”

“ข้าเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยของเมืองนี้ ด้วยเหตุว่าวันพรุ่งนี้ทางการจะเชิญได้เท่าเปามาที่นี้ ดังนั้นจึงส่งข้ามาเรียกตัวคนครัวไปปรุงสุรา แต่ข้ายังไม่ทราบชื่อแฉ่และที่อยู่ของคนครัวเลย” เปาบุ้นจิ้นกล่าว

หลวงจีนตอบว่า “คนครัวคนนี้แฉ่เซีย อาศัยอยู่ที่บ้านนายทวารแห่งบ้าน

ชุนตูเจียน ขณะนั้นทางการส่งคนครัวผู้นี้มาปรุงสุรา ไม่ทราบว่ามีเหตุผลอันใด”

“คนครัวผู้นี้มีประวัติอย่างไร” เปาบุ้นจิ้นถามต่อ

“หากข้าไม่บอก เจ้าก็ไม่อาจรู้ เมื่อวันก่อนชุนหยางกับบัณฑิตจางมาดื่มสุราที่วัด คนครัวผู้นี้แหละที่คอยรับใช้ หลังจากกลับไปแล้วข้าก็ได้ยินข่าวว่าบัณฑิตจางได้เสียชีวิตแล้วในวันรุ่งขึ้น เปาบุ้นจิ้นนายของท่านนั้นเป็นขุนนางที่ดี หากเรียกคนครัวผู้นี้ไปแล้วเขาปรนนิบัติไม่ทั่วถึงมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น บ้านเมืองจะเป็นอย่างไรเล่า” หลวงจินตอบ

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นก็รีบปลีกตัวออกจากวัดไคหยวนกลับไปยังศาลาว่าการในทันที

วันต่อมาเปาบุ้นจิ้นส่งตัวหลีหูไปยังบ้านนายทวารของชุนตูเจียนเพื่อคุมตัวพ่อครัวเขี่ยมาขึ้นศาล หลังจากเปิดศาลแล้วเปาบุ้นจิ้นกล่าวขึ้นว่า “มีคนมาร้องเรียนว่าเจ้าวางยาพิษฆ่าจางชวี หากเจ้ายอมรับสารภาพตามความเป็นจริง ข้าจะผ่อนผันโทษให้เจ้า”

ในตอนแรกพ่อครัวเขี่ยไม่ยอมรับสารภาพจึงถูกจองจำพันธนาการ ภายหลังพ่อครัวเขี่ยต้องลงล้างความผิดของตน จึงยอมรับสารภาพว่า เหตุที่ตนวางยาพิษฆ่าจางชวีนั้นก็เพราะปฏิบัติตามคำสั่งของชุนหยางทั้งสิ้น เมื่อเปาบุ้นจิ้นสอบสวนคดีความจนกระจ่างแล้วก็ส่งคนไปเชิญชุนหยางมาขึ้นศาล พร้อมกันนั้นได้ส่งชายฉกรรจ์ยี่สิบสี่นายคอยคุ้มกันอย่างพร้อมเพรียง เพียงครู่เดียว ครั้นชุนหยางมาถึงศาล เปาบุ้นจิ้นก็ออกมานั่งประจำตำแหน่ง ให้เหล่าเจ้าหน้าที่เข้าประจำที่ รวมทั้งสั่งให้เตรียมสุราอาหารมาให้พร้อม

ชุนหยางกล่าวขึ้นว่า “ได้เท่าเปามาถึงที่นี่ ข้าพเจ้ายังมิได้ไปคารวะ ไหนเลยจะกล้ามาร่วมงานที่ท่านจัดอย่างมโหฬารเช่นนี้”

เปาบุ้นจิ้นหัวเราะแล้วกล่าวว่า “มิต้องมีพิธีรีตอง เพียงแค่ต้องการให้คุณชายชุนตัดสินเรื่องเรื่องหนึ่งเท่านั้น” กล่าวจบก็เชื้อเชิญชุนหยางดื่มสุรา ครั้นดื่มไปสองจอก เปาบุ้นจิ้นก็หยิบหนังสือร้องทุกข์ฉบับหนึ่งออกมาจากแขนเสื้อ ยื่นให้ชุนหยาง แล้วกล่าวว่า

“ข้ามาที่นี่เป็นครั้งแรก ไม่ทราบว่าคุณชายซุนพั่วพั่นกับคดีนี้จริงหรือไม่”

เมื่อซุนหยางเห็นว่าหนังสือร้องเรียนฉบับนี้เป็นของนางอู๋ซึ่งร้องเรียนว่าเขาเป็นผู้วางยาพิษฆ่าสามีตายก็โกรธจนหน้าเปลี่ยนสี ลุกออกจากที่นั่งพลงกล่าวว่า “ไหนเลยจะมีการวางแผนทำร้ายโดยปราศจากหลักฐาน”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “หลักฐานอยู่ที่นี้แล้ว” กล่าวจบก็สั่งให้เจ้าหน้าที่คุมตัวพ่อครัวเชื้อออกมาจากคุก ครั้นพ่อครัวเชื้อออกมาแล้วก็คุกเข่าอยู่หน้าบันได เมื่อซุนหยางเห็นพ่อครัวเชื้อก็ตกใจกลัวจนสีหน้าซีดเผือดพูดอะไรไม่ออก เปาบุ้นจิ้นเห็นดังนั้นจึงสั่งให้มือปราบอ่านคำสารภาพของพ่อครัวเชื้อให้ซุนหยางฟัง

ครั้นซุนหยางฟังคำสารภาพแล้วก็กล่าวว่า “ข้าน้อยผิดไปแล้ว ขอให้ไต่เต้าเปาเห็นแก่ตระกูลอันทรงเกียรติของข้า โปรดลดหย่อนโทษให้ข้าด้วยเถิด”

เปาบุ้นจิ้นได้ยินดังนั้นก็โกรธมาก กล่าวว่า “พวกเจ้าสองพ่อลูกทำร้ายราษฎร ทำทายกฎหมาย ข้าจะไม่ลดหย่อนโทษให้อย่างเด็ดขาด” จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็เรียกชายฉกรรจ์ทั้งยี่สิบสี่นายให้ถอดหมวกและเข็มขัดของซุนหยางซึ่งแสดงถึงยศศักดิ์ของขุนนางออก ครั้นแล้วก็จับซุนหยางกดลงกับพื้นห้องโถงโบยห้าสิบไม้ ซุนหยางไม่อาจทนความเจ็บปวดได้จึงสิ้นลมถึงแก่ความตายในที่สุด เปาบุ้นจิ้นเห็นดังนั้นจึงสั่งให้ลากศพออกไปนอกศาล แล้วบันทึกคดีความกราบทูลพระเจ้าช่งเหยินจง

พระเจ้าช่งเหยินจงมีราชโองการมาว่า ‘ซุนตูเจียนเหี้ยมโหดฝ่าฝืนกฎหมายให้เนรเทศไปขายแดนและปลดเป็นสามัญชน ส่วนพ่อครัวเชื้อรับว่าจ้างวางยาพิษฆ่าคน ให้เนรเทศไปอยู่แดนจื้อ ฝ่ายนางอู๋ซึ่งได้สะสางความแค้นแทนสามีเป็นอันเสร็จสิ้นแล้ว ให้ขุนนางที่นี่ใช้เงินกองคลังเลี้ยงดูนางทุกเดือน ส่วนเปาบุ้นจิ้นช่วยเหลือราษฎรตามทำนองคลองธรรม สร้างคุณประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง จึงให้ดำรงตำแหน่งเป็นข้าหลวงประจำเมืองเหอหนาน

ราชโองการนี้มีผลบังคับใช้ถาวร' จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็จัดการตัดสินความตาม
ราชโองการตั้งแต่นั้นมาขุนนางที่ทรงอิทธิพลทั้งหลายต่างมิกล้าใช้อำนาจบาตร
ใหญ่ข่มเหงราษฎรอีก

คดีโจรที่อธิบายน้ำ

ธิดิ มานิตยกุล และ ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

กล่าวกันมาว่าที่อำเภอหางอยู่เมืองไคฟงในเหอหนาน มีคนคนหนึ่งแซ่เย่ ชื่อกว้าง แต่งงานกับภรรยาชื่อฉวนสือ จริตกิจยามารยาทเหมือนไซซี ฉลาดเฉียบแหลม สองสามีภรรยาอาศัยอยู่นอกหมู่บ้านไกลตาคนเป็นบ้านหลังเดียวในละแวกนั้น มีเพื่อนบ้านน้อยมาก ที่บ้านทอเสื้อเลี้ยงชีพ ภรรยาขยันปั่นใยป่านเป็นด้าย มุมานะเลี้ยงชีพดี วันหนึ่งเย่กว้างรวบรวมเงินที่เหลืออยู่ทั้งหมดแล้วแบ่งไว้ให้ภรรยาเป็นทุนปั่นด้ายและเป็นค่าอาหารหนึ่งตำลึงครึ่งและตัวเองเอาเงินสองตำลึงครึ่งไปลั่วหยางหากินโดยการทำการค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ

ปีต่อมาที่ใกล้ ๆ หมู่บ้านมีคนคนหนึ่งแซ่อู่ชื่ออึ้ง อายุเกือบยี่สิบแปด รูปร่างหน้าตาหมดจดงดงาม ยังไม่แต่งงาน บังเอิญผ่านบ้านฉวนสือ แอบเห็นฉวนสือก็เกิดความรักใคร่ ก็เลยไปสอบถามเพื่อนบ้านนางถึงประวัติของนาง ฉับพลันก็คิดแผนการได้ประการหนึ่งก็ขอกระดาศพู่กันมาเขียนจดหมายปลอมหนึ่งฉบับ เอาเข้าไปในบ้านฉวนสือคารวะแล้วกล่าวว่า “ข้าแซ่อู่ชื่ออึ้ง ปีที่แล้วพบปะกับสามีอาช้อ คบค้าถูกคอกันลึกซึ้ง เมื่อวานนี้กลับมาบ้านก็มีจดหมายส่งมาให้ที่นี่สั่งว่า จากนั้นไปภายหลัง บ้านอาช้ออาจจะขาดแคลนเรื่องการกินการใช้ก็ให้ข้ารับผิดชอบดูแลจนกว่าพี่ชายท่านจะกลับมา จะไม่ทำให้อาช้อเดือดร้อนใด ๆ เลย”

ฉวนสือเห็นอู่ชื่ออึ้งหมดจดงดงาม พุดจาจริงใจ ทั้งได้ยินว่าสามีวานให้มาบรรเทาความทุกข์ ใจก็เกิดยินดี สิ้นหน้าเต็มไปด้วยความยินดี เมื่อตาทั้งสอง

ประสานความในใจกันก็อดใจไม่ไหว โผเข้ากอดกัน ปิดหน้าต่างร่วมหลับนอนกัน เนื่องด้วยบ้านของฉวนสืออยู่ไกลตาคน จึงไม่มีใครมายุ่งเรื่องไร้สาระเรื่องนี้ จากนั้นมาทั้งสองก็อยู่กันเหมือนสามีภรรยาทั่วไป ไม่ได้มีการกีดขวาง

กาลเวลาผ่านไปเหมือนธนูพุ่งโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว วันคืนเร็วเหมือนกระสวยเย่กว้างค้าขายที่ลั่วหยางอยู่เก้าปี เก็บเงินได้สิบหกตำลึง แต่คิดถึงภรรยาที่บ้านและลูกที่ยังเล็ก จึงเก็บข้าวของกลับบ้าน เดินทางกลางวันนอนกลางคืนใช้เวลาไม่กี่วันก็ถึงบ้าน และนี่ก็เป็นเวลาสามยามครึ่งแล้ว เย่กว้างคิดว่าบ้านเรานั้นอยู่หลังเดียวโดด ๆ ประตูและกำแพงไม่มีติดขัด เกรงจะมีคนชั่วลอบกัก ไม่กล้าเอาเงินเข้าบ้านจึงนำเงินซ่อนไว้ในที่อธิบายน้ำข้างบ้านก่อนแล้วก็มาเรียกภรรยาที่ประตูบ้าน เวลานี้ภรรยาของเขากำลังพักผ่อนนอนหลับกับอู้อึ้งก็พลันได้ยินเสียงสามีเรียกที่ประตูบ้าน ก็รีบมาเปิดประตูให้สามีเข้ามา อู้อึ้งตกใจขนาดหนักหลบซ่อนที่หลังประตู คอยประตูเปิดแล้วแอบหลบออกไป ฉวนสือยกสุราอาหารมาให้สามีทานแล้วได้เล่าเรื่องราวระหว่างที่ได้จากกันไปนานให้กันฟัง เมื่อทานอาหารเสร็จก็เก็บกวาดและไปนอนพักผ่อน ฉวนสือถามว่า “ท่านไปทำการค้าต่างเมือง เก้าปีไม่กลับมา ที่บ้านลำบากเป็นที่สุดไม่รู้ว่าจะมั่งมีกับเขาได้หรือเปล่า”

เย่กว้างกล่าวว่า “เงินมีสิบห้าตำลึงแต่เพราะว่าบ้านนี้ประตูและกำแพงไม่มีติดขัดเกรงว่าจะมีคนชั่วลอบกัก ข้าเลยไม่กล้านำเอาเข้าบ้านได้ซ่อนไว้ที่ที่อธิบายน้ำข้างบ้าน”

ฉวนสือได้ฟังก็ตกใจใหญ่กล่าวว่า “เมื่อมีเงินนำกลับมาบ้านมากมายเช่นนี้ก็น่าจะมีคนในบ้านไว้โดยเร็วไวก็จะมีภัย ไม่ควรเก็บที่อื่นเกรงว่าจะมีคนรู้แล้วมาเอาไป” เย่กว้างก็รีบไปข้างนอกไปเอาเงินตามคำของภรรยา ไม่ได้ระวังไว้เลยว่าอู้อึ้งแอบฟังคำพูดที่เย่กว้างพูดกับภรรยาอยู่ข้างบ้าน เมื่อได้ฟังว่าเงินอยู่ที่นั่น อู้อึ้งก็รีบไปชิงเอาไว้ก่อน เย่กว้างหาเงินไม่พบเนื่องด้วยฉวนสือโวยวายจึงนำเรื่องที่เกิดขึ้นไปฟ้องต่อศาลของเปาบุ้นจิ้น

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องแล้วก็ตัดสินว่าภรรยาของเย่กว้างต้องมีชายชู้มาอยู่

ด้วย ภรรยาเขายืนกรานไม่ยอมรับ เปาบุ้นจิ้นก็เลยให้เย่กว้างกลับไปก่อนแล้ว จะเรียกมาสอบใหม่ จากนั้นสั่งจางเชียน หลีว่วนเป็นการส่วนตัว “เจ้าจงเอา ประกาศไปติดหน้าศาลว่าการ คুমสตรีนางนี้ออกไปข้างนอกใส่ชื่อประจານ ขายในนามทางการ เงินของนางคืนสามี่ คอยจนมีคนมาเยี่ยมสตรีนางนี้ก็จับ มาพบ ข้าจะจัดการเอง” ทั้งสองก็ปฏิบัติตามคำสั่ง โดยคুমตัวออกไปจนถึงครึ่ง วัน ทันใดนั้นอู้อึ้งซึ่งอยู่ด้านนอกได้ยินข่าวเรื่องนี้ก็ตกใจกับสภาพนี้ ก็รีบเข้ามา พุดลับ ๆ ล่อ ๆ กับสตรีนั้น เมื่อจางเชียนและหลีว่วนเห็นดังนั้นก็เลยรีบคว้า ตัวอู้อึ้งมาพบเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นถามว่า “เจ้าเป็นใคร”

อู้อึ้งตอบว่า “ข้าหน้ายคือญาติของนาง ก็เลยมาเยี่ยมนาง”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ในเมื่อเจ้าเป็นญาติของนาง เคยแต่งงานกับญาติหรือ เปล่า”

อู้อึ้งตอบว่า “ข้าหน้ายยากจน ไม่เคยแต่งงาน”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวต่อไป “ในเมื่อเจ้าไม่เคยแต่งงาน ข้าจะยกนางคนนี้ให้เจ้า ในนามทางการ ต้องการแต่เพียงเงินยี่สิบตำลึง เมื่อเจ้ามีพร้อมก็มาชิงเงินรับ นางไปได้”

อู้อึ้งรายงานว่ “บ้านข้าหน้ายฐานะฝืดเคือง ยากจะจัดการได้”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ในเมื่อยี่สิบตำลึงไม่พร้อม ก็เป็นสิบห้าตำลึงแล้วกัน”

อู้อึ้งก็รายงานอีกว่าอัดคัด เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ใครเรียกให้เจ้ามาเยี่ยม นาง ถ้าไม่มีสิบห้าตำลึงเช่นนี้ก็เรียกเจ้าแค่เพียงสิบสองตำลึงก็ได้ ว่าไง”

อู้อึ้งไม่สามารถบอกปัด จึงเอาเงินที่ขโมยมาหลอมเป็นสิบสองตำลึงลงไป ชั่ง เปาบุ้นจิ้นให้อู้อึ้งไปข้างนอกและจับเย่กว้างเข้าไปในศาลว่าการไต่ถามว่า “เจ้าลองดูซิว่าเงินนี้ใช่เงินของเจ้าหรือไม่”

เย่กว้างวินิจฉัยแยกแยะดูแล้วตอบว่า “ไม่ใช่เงินดั้งเดิมของข้า ข้าหน้ายไม่ กล้าจำมั่วหรอก”

เปาบุ้นจิ้นก็เลยให้เย่กว้างออกไปข้างนอกและได้เรียกอู้อึ้งเข้ามาถามต่อว่า “พอดีข้าได้เรียกสามี่ของนางมาที่นี้ชำระเงินให้เขา เหตุผลของเขาก็คือภรรยา

ของเขาสวยสดงดงาม ในใจไม่ยินยอม จริงแล้วต้องการเงินสิบห้าตำลึง เจ้าจงนำเงินจำนวนดังกล่าวมาแลกเปลี่ยนเอาไป ไม่ได้ก็จะมีคามผิด” อุ๊อิงจึงต้องกลับบ้านไป

แล้วเปาบุ้นจิ้นสั่งจางเชียน หลีวอันเป็นการภายในว่า “เจ้าจงสะกดรอยตามอุ๊อิงไป ถ้าเห็นเขาเอาเงินดั้งเดิมไปร้านเพื่อหลอม เจ้าก็จงบอกว่าข้าสั่งว่าเงินของเขาไม่ให้พลิกแพลงส่วนผสมเนื้อเงิน อย่าหลอมให้นำมาให้ข้าดู” จางเชียนรับคำสั่งก็ตามเขาไป อุ๊อิงไปเอาเงินดั้งเดิมไปร้านหลอม จางเชียนก็ทำตามทีเปาบุ้นจิ้นพูด อุ๊อิงก็เลยได้แต่มอบเงินสามตำลึงที่เหลือให้ครบ เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ออกไปและเรียกเย่กว้างมาดูเงิน เมื่อเย่กว้างเห็นก็ร้องให้ “เงินนี้แท้แล้วเป็นสมบัติของข้าน้อย ไม่รู้ว่าเหตุใดจึงมาอยู่ที่นี่ได้” เปาบุ้นจิ้นเกรงว่าเย่กว้างจะจำผิด จะสร้างความไม่เป็นธรรมแก่อุ๊อิง ก็เลยกล่าวว่า “เงินนี้เป็นเงินซึ่งข้าเอาออกมาจากคลัง เหตุใดเจ้าจึงจำผิด” เย่กว้างรายงานซ้ำว่า “เงินนี้ข้าน้อยดูอยู่ทุกขณะจนคุ้นเคย นายท่านไม่เชื่อ ข้างในมีกี่ตำลึงก็วินิจฉัยได้” เปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้ทดสอบ ก็แม่นยำถูกต้องดังคาดไว้ จึงจับอุ๊อิงมาสอบสวน อุ๊อิงสารภาพยอมรับผิดเรื่องเงินของเขาตลอดเรื่อง เปาบุ้นจิ้นเลยจับสตรีนั้นถอดเสื้อลงทัณฑ์ อุ๊อิงด้วยเพราะเป็นชู้และเป็นขโมยจึงถูกโบยกระบองหนึ่งร้อยไม้ ต้องโทษอาญาสามปี แล้วก็ให้เย่กว้างกับภรรยากลับไปอยู่ฉันทามีภรรยาตามเดิม

คดีขายบูตดำ

ธิดิ มานิตยกุล และ ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

เล่ากันมาว่าระหว่างที่เปาบุ้นจิ้นเป็นข้าหลวงที่เมืองไคฟง ได้ตรวจสอบความเป็นอยู่ของราษฎรระงับการแพร่ของข่าวลือ เมื่อเดินทางไปศาลว่าการ จี้หนานก็ออกกว่าราชการ มือปราบต่างก็เข้ามามอบคดีความให้เปาบุ้นจิ้นตรวจสอบ หลังจากตรวจสอบแล้วก็เห็นว่าเป็นเรื่องภายในเล็ก ๆ น้อย ๆ จึงส่งคืนให้แต่ละคนกลับไปปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ขณะที่พิจารณาคดีอยู่นั้น จับพลันก็บังเกิดลมประหลาดพัดมาหน้าบันได ผุ่นผองตลบคลุ้งไปทั่ว ตะวันกลับฉายแสงเป็นสีเหลือง เหล่าทหารมือปราบซึ่งคอยรับใช้ไม่อาจลืมนตาได้ชั่วขณะ หลังจากลมประหลาดพัดผ่านไป มิได้บังเกิดสิ่งใดให้แปลกใจ มีเพียงใบไม้ใบเดียวเท่านั้นที่พัดพามาตกที่โต๊ะของเปาบุ้นจิ้น ใบไม้นั้นขนาดใหญ่เท่าฝ่ามือ แต่ไม่อาจทราบได้ว่าเป็นใบไม้ชนิดใด เปาบุ้นจิ้นจึงหยิบขึ้นมาพิจารณาอยู่นาน ครั้นแล้วก็แสดงแก่ทหารมือปราบพลาถามว่า

“ใบไม้นี้มีชื่อหรือไม่”

ในบรรดาเจ้าหน้าที่เหล่านั้นมีคนหนึ่งชื่อหลิวชิน รู้จักใบไม้ชนิดนี้ จึงเข้ามาใกล้พลาถามว่า “ทั่วทุกแห่งในเมืองนี้ไม่มีต้นไม้ชนิดนี้เลย แม้แต่ชื่อของมันก็ไม่รู้จัก แต่ทว่าห่างจากตัวเมืองไปยี่สิบห้าลี้มีวัดแห่งหนึ่งชื่อวัดกระสาขาว ในประตูปะตูวัดมีต้นไม้เช่นนี้สองต้นทั้งสูงทั้งใหญ่ แผ่กิ่งก้านสาขางอกงามดี ใบไม้ชนิดนี้คงจะพัดมาจากวัดกระสาขาว”

“เจ้าจำไม่ผิดแน่นะ” เปาบุ้นจิ้นถาม

หลิวชินตอบว่า “ข้าน้อยอยู่ข้างวัดเห็นมันทุกเช้าเย็น ไหนเลยจะจำผิดได้”

เปาบุ้นจิ้นรู้ว่าเรื่องนี้จะต้องมีเงื่อนงำ จึงสั่งให้นำเกี้ยวไปยังวัดกระสาขาา เพื่อไปจุดธูปเทียนบูชาพระ บรรดาหลวงจีนต่างออกมาต้อนรับ และเชิญ เปาบุ้นจิ้นไปยังกุฏิเจ้าอาวาส เมื่อเปาบุ้นจิ้นดื่มน้ำชาเสร็จ ข้างใต้ที่นั่งก็พลัน เกิดลมขึ้น เปาบุ้นจิ้นคิดว่าเกิดลมประหลาดดังเช่นเมื่อวานอีกเป็นแน่ จึงสั่งให้ หลิวชินติดตามลมนั้นไป หลิวชินรับคำสั่ง ลมประหลาดนั้นพัดหมุนจากกุฏิ เจ้าอาวาสไปตามพื้นดิน ในที่สุดก็สงบลง ณ ใต้ต้นไม้ต้นหนึ่ง หลิวชินจึงกลับ มารายงานเปาบุ้นจิ้น

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “เรื่องนี้จักต้องมีสาเหตุแน่” กล่าวดังนั้นก็สั่งให้ หลิวชินใช้จอบขุดดินที่ใต้ต้นไม้ต้นนั้น และแล้วก็พบเสื่อขาด ๆ ตัวหนึ่งซึ่งห่อร่าง หญิงสาวอายุราวสิบแปดสิบเก้าปีไว้ เมื่อตรวจดูตามร่างกายก็ไม่พบบาดแผล ใด ๆ นอกจากริมฝีปากฉีก และดวงตาเปิดขึ้นเล็กน้อย เมื่องัดปากออกดูก็พบ แท่งไม้เสียบทะลุถึงคอหอย จากนั้นก็นำศพกลับฝังตามเดิม และกลับไปยังกุฏิ เจ้าอาวาสอีกครั้ง ครั้นกลับไปถึงก็เรียกบรรดาหลวงจีนในวัดมาสอบถาม

บรรดาพระภิกษุสามเณรต่างตอบว่า “ไม่ทราบถึงสาเหตุของมัน”

ในเมื่อไม่อาจวิเคราะห์สาเหตุออกมาได้ในทันที เปาบุ้นจิ้นจึงกลับศาล เมื่อกลับไปแล้วก็เข้าไปอยู่หลังศาลเพียงผู้เดียว เมื่อถึงเวลากลางคืน เปาบุ้นจิ้น นั่งจ้องเทียนอยู่ตามลำพัง ครุ่นคิดแต่เพียงว่าที่ประตู่วัดไยจึงมีศพหญิงสาว หากมีเรื่องเข้าใจผิดกับคนนอกก็ควรนำศพไปฝังที่อื่น ตามสถานการณ์แล้ว บรรดาหลวงจีนเหล่านี้จะต้องมีคนโน้มน้าววางแผนฆ่าหญิงสาวผู้นั้นเป็นแน่ จึง จินปัญญาหาที่ฝัง จำต้องกลับฝังไว้ที่ใต้ต้นไม้ ครุ่นคิดอยู่นานจนใกล้ยามหนึ่งก็ เกิดอ่อนเพลียโดยไม่รู้สีกตัว จึงหลับไปโดยที่ในใจยังคงค้างคา ทันใดนั้นก็ฝัน เห็นหญิงสาวคนหนึ่งร้องไห้พลงน้อมคารวะอยู่ที่ที่คุมขังนักโทษ แล้วกล่าวขึ้น ว่า “ข้าน้อยเป็นคนในหมู่บ้านที่อยู่นอกเมืองหาลี้ บิดาแซ่สั่ว ชื่อหลง เคยเป็น พศดีของเมือง ข้าน้อยชื่อหยุนเหนียง ในวันขึ้นสิบห้าค่ำ เดือนอ้ายของปีนี้ ซึ่ง เป็นเทศกาลหยวนเซียว (เทศกาลโคมไฟ) ข้าน้อยออกจากบ้านเข้าเมืองไป

กับคนรับใช้เพื่อชมโฉมไฟ ดึกตื่นคำคืนบังเอิญพลัดหลงกับคนที่มาด้วยกัน
ข้าน้อยจึงเดินข้ามสะพานทางด้านตะวันตกพบกับชายหนุ่มผู้หนึ่งบอกว่า
เป็นคนหมู่บ้านเดียวกับข้าน้อย แล้วจะพาข้าน้อยกลับบ้าน แต่ทว่าเมื่อเดินมาถึง
ครึ่งทาง ข้าน้อยมองเห็นหลวงจีนรูปหนึ่งเดินออกมาท่ามกลางแสงจันทร์
ข้าน้อยปรารถนาจะกลับเข้าเมือง แต่ชายหนุ่มผู้นั้นกลับเอายาพิษจากแขนเสื้อ
กรอกใส่ปาก จากนั้นก็ถูกคนทั้งสองลากเข้าไปในวัด ข้าน้อยรู้ว่าพวกเขา
ต้องทำมิดีมิร้ายกับข้าเป็นแน่ แต่ยังคงคิดแผนการที่จะช่วยตัวเองไม่ได้ ขณะนั้น
บังเอิญเหลือบไปเห็นไม้ไผ่ที่เหลาแล้วตกอยู่บนพื้น ข้าน้อยจึงคว้ามมาเสียบ
คอตาย สองคนนั้นเมื่อเห็นข้าตายแล้วก็ฉวยโอกาสชิงเครื่องประดับไป จากนั้น
เอาศพฝังไว้ใต้ต้นไม้ วิญญาณข้าน้อยเต็มไปด้วยความแค้นจึงไม่สูญสลาย ขอ
ได้เท่าโปรดให้ความเป็นธรรมแก่ข้าด้วยเถิด”

เปาบุ้นจิ้นกำลังจะสอบถามอย่างละเอียด แต่ก็ตื่นขึ้นมาโดยไม่รู้ตัว เทียน
ยังคงส่องสว่าง เปาบุ้นจิ้นลุกขึ้นเดินไปมา เห็นรองเท้าบูตใหม่สีดำข้างหนึ่ง
ตกอยู่ข้างหน้าต่าง เปาบุ้นจิ้นจึงคิดแผนการขึ้นมาได้ วันรุ่งขึ้นขณะเปิดศาล
เปาบุ้นจิ้นมิได้บอกแผนการให้ผู้อื่นล่วงรู้ แต่สั่งผ่านคนรับใช้ชื่อหวงเซิ่งว่า

“เจ้าจงปลอมตัวเป็นช่างหนัง แอบหาบรองเท้าบูตข้างนี้ไปขายยังกุฎิของ
หลวงจีนแต่ละรูปที่วัดกระสาขาว หากมีคนจำรองเท้านี้ได้ให้มารายงานข้า”

หวงเซิ่งเดินทางมาที่วัดและปฏิบัติตามคำสั่ง เขาร้องเรียกให้คนมาซื้อ
รองเท้าบูต ขณะนั้นนับเป็นโอกาสดีที่หลวงจีนแต่ละรูปล้วนอยู่ในกุฎิจึงทยอย
กันออกมาดู ในจำนวนนั้นมีหลวงจีนหนุ่มรูปหนึ่งหยิบรองเท้าใหม่นั้นขึ้นมา
พินิจดูอยู่นานก็กล่าวว่า “รองเท้าบูตข้างนี้ข้าทำขึ้นเองเมื่อวันก่อน เก็บไว้ใน
กุฎิ เหตุใดเจ้าจึงขโมยไปแล้ว”

ในตอนแรกหวงเซิ่งโต้เถียงกับหลวงจีนจนกระทั่งหลวงจีนผู้นั้นยืนยันว่า
เหมือนกันจริง ๆ ฝ่ายหวงเซิ่งนั้นมีเจตนาไวยวายเสียงดัง และทะเลาะกับ
หลวงจีน แต่ในที่สุดก็ถูกหลวงจีนแย่งชิงรองเท้าบูตไปได้ หวงเซิ่งจึงรีบกลับ
ไปรายงานเปาบุ้นจิ้น เมื่อเปาบุ้นจิ้นได้ฟังเรื่องราวจากหวงเซิ่งแล้วก็ส่งเจ้า

หน้าที่ไปล้อมวัดกระสาขาวเพื่อจับกุมหลวงจีน ไม่มีผู้ใดรอดพ้นการจับกุมไปได้เลย เหล่าหลวงจีนล้วนถูกคุมตัวมายังศาลว่าการ ในชั้นแรกเปาบุ้นจิ้นได้ทำการไต่สวนหลวงจีนที่รู้จักกรองเท้าบูตข้างนั้นถึงสาเหตุที่วางแผนสังหารหญิงสาวก่อน หลวงจีนผู้นั้นตกใจยอมรับสารภาพตามความเป็นจริง อีกทั้งเล่าถึงสาเหตุการบังคับขู่เข็ญและฆ่านางสาวโดยมิต้องลงทัณฑ์ใด ๆ เปาบุ้นจิ้นฟังคำพูดของเขา และรวบรวมเป็นคดีความ ท้ายที่สุดเปาบุ้นจิ้นได้ตัดสินประหารชีวิตหลวงจีนผู้นั้นและหลวงจีนผู้สมรู้ร่วมคิดสองรูป ในข้อหาวางยาพิษสังหารนางสาว ส่วนหลวงจีนรูปอื่นซึ่งรู้เรื่องแต่ไม่รายงานนั้นตัดสินให้เนรเทศไปชายแดน จากนั้นเปาบุ้นจิ้นก็กลับไปยังเมืองหลวงเพื่อทูลถวายราชสำนัก พระเจ้าช่งเหยินจงปูนบำเหน็จให้อย่างงาม อีกทั้งมีราชโองการให้ขุนนางจาริกหลักศิลาเพื่อสดุดีนางสาวไว้ที่สุสานอีกด้วย

คดีช่างตัดเสื้อได้รับเลือกเป็นขุนนาง

ธิดา มานิตยกุล และ ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

เล่ากันมาว่า ณ เมืองชานตงมีบัณฑิตผู้หนึ่งแซ่ผิงนามอิงเฟิง เดินทางเข้าสู่เมืองหลวงพร้อมกับภรรยาแซ่สวีเพื่อสอบเข้ารับราชการ ครั้นถึงประตูซีหัวก็เข้าพักแรมที่โรงเตี๊ยมของแม่เต๋าแซ่หวัง เขาไม่ทราบว่าจะใช้เวลาในการสอบคัดเลือกนั้นยังอีกนาน ครั้นจะกลับบ้านหนทางก็แสนไกล อีกทั้งเงินทองก็ขาดแคลน จึงจำต้องเฝ้ารอเวลาอยู่ที่นี้ ฝ่ายนางสวีนั้นหมกมุ่นเย็บปักหมอนและรองเท้าอยู่ชั้นบนตั้งแต่เช้าจรดเย็นเพื่อแลกกับอาหาร ในขณะที่มีบัณฑิตระดับจวีเหยินแห่งมณฑลเจ้อเจียง นามเหยาหงอวี มาพักแรมอยู่ที่บ้านสกุลฉู่ ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับโรงเตี๊ยมของแม่เต๋าหวัง เมื่อเขาเห็นนางสวีมีรูปโฉมงดงามปานบุปผา จึงเข้าพบแม่เต๋าหวัง และเอ่ยถามว่า

“นางผู้นั้นเป็นใคร มาจากแห่งใด”

“นางเป็นภรรยาของบัณฑิตผิง” แม่เต๋าหวังตอบ

เหยาหงอวีกล่าวว่า “ข้าปรารถนาจะสนทนากับนางสักหน่อย ไม่ทราบว่าแม่เต๋าจะสะดวกช่วยข้าหรือไม่”

แม่เต๋าหวังรู้ความในใจของเหยาหงอวีจึงคิดแผนการขึ้น แล้วตอบกับไปว่า “ไม่เพียงแต่ติดต่อกันได้เท่านั้น เพราะทุกวันนี้บัณฑิตผิงเงินทองฝืดเคืองจำต้องนำของออกขายอยู่บ่อยๆ”

“ในเมื่อเป็นเช่นนี้ก็สุดแต่ท่านจะจัดการแล้วกัน ข้าจะปฏิบัติตามคำสั่งท่าน” บัณฑิตเหยากล่าวจบก็ลาจากไป แม่เต๋าหวังใคร่ครวญว่าบัดนี้บัณฑิต

เผิงไม่มีค่าเดินทาง ทั้งยังเป็นหนี้ค่าที่พักอีก จึงขึ้นไปชั้นบนเพื่อพบนางสวี ครั้นขึ้นไปถึงก็พบสามีภรรยานั่งอยู่เคียงกัน แม่เฒ่าหวังจึงกล่าวขึ้นว่า “ท่านเผิง ท่านควรจะไปเขียนประกาศหางานที่ด้านนอกประตูอยู่นะ”

“แม่เฒ่ากล่าวถูกแล้ว ท่านพี่ไปเถิด” นางสวีเห็นด้วยกับแม่เฒ่าหวัง บัณฑิตเผิงได้ฟังดังนั้นจึงเร่งหยิบพู่กันแล้วมุ่งหน้าไปยังประตูเพื่อเขียนประกาศหางานทันที ครั้นไปถึงก็พบเพียงนายทหารผู้หนึ่งออกมาจากตำหนัก ฉินเทียนเจี้ยน ทหารผู้นั้นลากเผิงอิงเฟิงไปถามว่า “เจ้าเขียนหนังสือได้หรือไม่” จากนั้นก็นำตัวเผิงอิงเฟิงเข้าไปยังตำหนักฉินเทียนเจี้ยนเพื่อเข้าพบชั้นที่แซ่หลี่ ชั้นที่แซ่หลี่เรียกให้เขาไปเขียนประกาศราชการที่ระเบียงทางด้านตะวันออก จนกระทั่งเย็นบัณฑิตเผิงได้กลับไปโรงเตี๊ยมพบแม่เฒ่าหวังอยู่กับนางสวี

นางสวีกล่าวว่า “เป็นเพราะความกรุณาที่ชี้แนะของแม่เฒ่าหวังที่เดียว ท่านพี่จึงมีโอกาสดำเนินงานเขียนหนังสือในตำหนัก”

นางสวีกล่าวต่ออีกว่า “เป็นเช่นนั้นก็ดีแล้ว ท่านพี่ต้องตั้งใจทำงานนะ”

แม่เฒ่าหวังได้ยินเช่นนั้นก็ดีใจเป็นอันมาก จึงเอ่ยขึ้นว่า “ท่านเผิง ชั้นที่แซ่หลี่ผู้นั้นจะชอบคนขยันขันแข็ง ในวันพรุ่งเมื่อท่านไปเขียนหนังสือที่จวนของเขา หากพักอยู่ที่นั่นสักเดือนไม่ต้องออกมา เขาก็จะขึ้นชมในตัวท่าน ในภายภาคหน้าเมื่อถึงเวลาสอบเข้ารับราชการ เขาก็จะต้องสนับสนุนท่านเป็นแน่ว่า ส่วนภรรยาของท่านก็ให้พักอยู่ที่บ้านข้า อย่ากังวลไปเลย” เผิงอิงเฟิงเห็นด้วยกับถ้อยคำของแม่เฒ่าหวัง จึงนำบุตรชายไปด้วยโดยไม่กลับมาอีกเลย

ฝ่ายแม่เฒ่าหวังมุ่งหน้าไปยังที่พักแรมของเหยาหงอวี่ เพื่อแจ้งข่าวว่า บัณฑิตเผิงตกลงใจขายภรรยาแล้ว เหยาหงอวี่ได้ยินดังนั้นก็ดีใจมาก ครั้นแล้วจึงถามแม่เฒ่าหวังถึงเรื่องของหมั้น แม่เฒ่าหวังตอบว่า “หนึ่งร้อยตำลึง” เหยาหงอวี่จึงนำเงินเจ็ดสิบตำลึง และค่าสินน้ำใจอีกสิบตำลึงมอบให้แก่แม่เฒ่าหวัง

“ได้เท่าเหยาบัดนี้ท่านดำรงตำแหน่งใดหรือ” แม่เฒ่าหวังถาม

“ข้าเป็นนายอำเภอแห่งฉินหลิว” เหยาหงอวี่ตอบ

แม่เฒ่าหวังกล่าวอีกว่า “ท่านเผิงบอกว่า ขณะที่ลำเลียงสัมภาระของไต้เท้าลงเรือ ท่านเผิงจะนำเกี้ยวมาส่งภรรยาที่ข้างลำเรือ”

“ถ้าเป็นเช่นนั้นข้าจะรีบออกเดินทางไปยังอ่าวจางเจียจากนั้นข้าจะขึ้นไปรอบนเรือทันที” เหยาหงอวีรับคำ จากนั้นแม่เฒ่าหวังจึงเร่งจ้างเกี้ยวไปรับนางสวี่ แล้วพูดกับนางสวี่ว่า

“แม่นาง ท่านเผิงอยู่ที่ตำหนักชั้นที่แซ่หลี่ บัดนี้ความเป็นอยู่สุขสบาย วันนี้จึงส่งเกี้ยวมารับที่หน้าประตูหมายจะรับท่านไปอยู่ด้วยกัน”

นางสวี่แฉ่งดังนั้นจึงรีบจัดเก็บสัมภาระแล้วขึ้นเกี้ยว ฝ่ายแม่เฒ่าหวังไปส่งนางขึ้นเรือที่อ่าวจางเจีย ครั้นถึงอ่าวจางเจีย นางสวี่ลงมาจากเกี้ยวพบว่าเรือที่มาคอยรับนางนั้นเป็นเรือหลวง รู้สึกแคลงใจยิ่งนัก จึงถามแม่เฒ่าหวังว่า “ท่านเผิงให้รับข้าไปยังตำหนักฉินเทียนเจียน เหตุใดจึงพาข้ามาที่นี่”

แม่เฒ่าหวังกล่าวว่า “ข้าขอเรียนตามตรง เหตุเพราะท่านเผิงนั้นยากจนเกรงจะทำให้ท่านลำบาก ดังนั้นท่านเผิงจึงยกท่านให้แต่งงานกับนายอำเภอแห่งฉินหลิว อีกทั้งเขาไม่เคยมีภรรยามาก่อน แล้ววันนี้ท่านมีวาสนาได้เป็นธูหยิน มันไม่ดีกระนั้นหรือ บัดนี้ท่านเผิงมีหนังสือสมรสและเงินแปดสิบตำลึงอยู่ที่นี้ ท่านดูสิว่าใช่หรือไม่” เมื่อนางสวี่เห็นดังนั้นจึงได้แต่นั่งเงิบ และจำใจไปอยู่กับเหยาหงอวี

ครั้นเวลาผ่านไปหนึ่งเดือน บัณฑิตเผิงกลับมาอีกครั้งแต่ไม่พบนางสวี่ จึงไปสอบถามกับแม่เฒ่าหวัง แต่ทว่าแม่เฒ่าหวังโวยวายขึ้นว่า “วันนั้นท่านสั่งให้เกี้ยวมารับนางไป แต่วันนี้ด้วยหมายจะหลอกเอาเงินจากข้า จึงแสรังกล่าวว่าไม่เห็นนาง เช่นนี้มันหลอกต้มกันชัด ๆ” เผิงอึ้งเฟิงคิดจะไปฟ้องร้องขอความเป็นธรรมในเมือง แต่ทว่าเขาไม่มีทรัพย์สินเงินทองติดตัว จึงได้แต่นั่งเงิบ ไม่กล้ากล่าวโทษแม่เฒ่าหวัง ครั้นแล้วก็จากไปอย่างกลักรลั่น

เวลาผ่านไปอีกครั้งปี เผิงอึ้งเฟิงไม่มีแม่แต่ที่ซุกหัวนอน จึงไปเรียนวิชาตัดเย็บ วันหนึ่งองค์กรักษ์แห่งลี้ปู้ นามเต็งหลางจงได้เรียกช่างตัดเสื้อเข้าไปตัดเสื้อผ้าจึงได้พบกับเผิงอึ้งเฟิง ครั้นแล้วจึงเชิญเข้าไปในตำหนัก เผิงอึ้งเฟิงตัด

เสื้อผ้าได้ครึ่งวัน คนรับใช้ประจำตำหนักซื้อจิ้นไฉได้ยื่นหมั่นโถวสองลูกให้ ผิงอิ่งเฟิงเป็นอาหารว่าง แต่ด้วยเหตุที่ว่าลูกชายยังนอนหลับสนิทอยู่ จึงเก็บหมั่นโถวไว้ให้ลูกชายกินยามกลางคืน จิ้นไฉเห็นดังนั้นจึงถามว่า “เหตุใดท่านจึงไม่กินหมั่นโถว”

ผิงอิ่งเฟิงจึงได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ให้จิ้นไฉฟัง แล้วพูดขึ้นด้วยน้ำตานองหน้าว่า “ข้ายังไม่กินตอนนี้หรอก ข้าจะเก็บไว้ให้ลูกชายกิน”

จิ้นไฉได้ฟังดังนั้นก็เข้าไปยังตำหนักเพื่อรายงานเรื่องราวทั้งหมดให้ฮูหยินทราบ ฮูหยินรับฟังเรื่องดังกล่าวแล้ว ด้วยเห็นว่าเต็งหลางจงก็เป็นชาวชานตงเช่นเดียวกัน จึงสั่งให้จิ้นไฉไปเรียกช่างตัดเสื้อมาที่นอกฉากกันเพื่อสอบถามความโดยละเอียด ผิงอิ่งเฟิงจึงเล่าเรื่องที่ภรรยาถูกลักพาตัวไปให้ฮูหยินฟัง

ฮูหยินได้ฟังดังนั้นจึงกล่าวขึ้นว่า “บัณฑิตผิงบัดนี้ท่านไม่ต้องตัดเสื้อแล้ว ขอให้ท่านอาศัยอยู่ในตำหนัก คอยจนสามีข้ากลับมา ข้าจะเล่าต้นสายปลายเหตุให้เขาฟัง จากนั้นจะแนะนำให้เขาคัดเลือกท่านเป็นขุนนาง”

ไม่นานนักเต็งหลางจงก็กลับมา ฮูหยินจึงขอร้องว่า “ท่านพี่บัดนี้ช่างตัดเสื้อไม่ใช่คนธรรมดา เขาเป็นบัณฑิตจากชานตงซึ่งจะมาสอบเข้ารับราชการ ด้วยเหตุที่ภรรยาถูกลักพาตัว อีกทั้งไม่มีค่าเดินทาง จึงจำต้องศึกษางานตัดเย็บเพื่อใช้หาเลี้ยงประทังชีวิตไปวัน ๆ ขอท่านพี่จงเห็นแก่ไมตรีจิตในฐานะที่เป็นคนบ้านเดียวกัน ช่วยเหลือเขาสักหน่อยเถิด”

เต็งหลางจงได้ฟังดังนั้นจึงเรียกผิงอิ่งเฟิงเข้าไปถามว่า “ในเมื่อเจ้าเป็นบัณฑิต ก็จงแสดงหนังสือเป็นหลักฐานด้วย” ผิงอิ่งเฟิงจึงนำเอาหนังสือหลักฐานออกมาจากอกเสื้อ เต็งหลางจงตรวจดูก็เห็นว่าเป็นจริง จึงกล่าวว่า

“เวลาที่เจ้าจะสอบคัดเลือกก็ใกล้จะถึงในเดือนสี่ปีหน้านี้แล้ว พรุ่งนี้เจ้าจงมาแจ้งความจำนงขอสอบเข้ารับราชการ ข้าจึงจะเลือกเจ้าได้โดยง่าย”

ผิงอิ่งเฟิงยินดียิ่งนัก วันรุ่งขึ้นเขาจึงรีบเขียนคำร้องขอสอบเข้ารับราชการต่อเมืองลี่บู ในที่สุดเต็งหลางจงก็ได้มอบตำแหน่งปลัดอำเภอแห่งฉินหลิวให้แก่เขา

ต่อมาผิงอิงเฟิงได้นำหลักฐานการเป็นขุนนางไปพบแม่เต๋าหวังเพื่ออำลา แม่เต๋าหวังกล่าวว่า “ท่านผิง ข้ายินดีด้วย แต่บัดนี้ท่านดำรงตำแหน่งใดหรือ”

ผิงอิงเฟิงตอบว่า “ปลัดอำเภอแห่งฉินหลิว”

แม่เต๋าหวังได้ยินดั่งนั้นในใจก็เกิดหวาดหวั่นจนคิดอะไรขึ้นมาฉับพลัน แม่เต๋าหวังกล่าวขึ้นว่า “ท่านปลัดผิง ท่านพักอยู่ที่บ้านข้าหลายปี แต่ข้ากลับเมินเฉยไม่ใส่ใจที่จะดูแลต้อนรับ บัดนี้ข้าขอส่งเสื้อสีเขียวให้ท่านสวมใส่ อีกทั้งมอบที่คลุมผมซึ่งถักจากผ้าไหมห้ำสีให้แก่ท่านด้วย ท่านจะออกเดินทางเมื่อใด”

“พรุ่งนี้จึงจะออกเดินทาง” กล่าวจบผิงอิงเฟิงก็ลาจากไป

แม่เต๋าหวังเรียกน้องชายร่วมสายโลหิตชื่อหวังหมิงอีมาสั่งว่า “วันก่อนบัณฑิตผิงได้เป็นขุนนาง เต็งหลางจงจึงมอบทองคำห้าสิบตำลึงให้แก่เขานำกลับบ้าน เจ้าจงเร่งไปสังหารมันแล้วตัดศีรษะของมันมาให้ข้าดู จากนั้นก็ชิงเอาทองคำมา เจ้าเอาไปสองส่วน ให้ข้าหนึ่งส่วน”

หวังหมิงอีปฏิบัติตามคำสั่งโดยเร่งเดินทางตั้งแต่มืดกลางคืน กระทั่งฟ้าสว่างทันใดนั้นเขาก็ร้องทวาดขึ้นว่า “ไอ้หนุ่ม หยุดอยู่ตรงนั้นนะ” จากนั้นก็ชักดาบหมายจะฟัน ผิงอิงเฟิงหันมาก็เห็นดาบจ่ออยู่ข้างหลังแล้ว

หวังหมิงอีถามขึ้นว่า “เจ้าได้รับความไม่เป็นธรรมอันใดหรือ” และถามต่ออีกว่า “พ่อหนุ่ม เจ้าเคยมีความแค้นกับใครในเมืองหลวงนี้หรือไม่”

ผิงอิงเฟิงร้องให้พลางเล่าเรื่องของแม่เต๋าหวังให้ฟัง หวังหมิงอีจึงเล่าเรื่องที่แม่เต๋าหวังคิดร้ายต่อผิงอิงเฟิงให้ฟัง ครั้นแล้วก็ตัดกลุ่มผมของลูกชาย ผิงอิงเฟิงออกมา ฝ่ายผิงอิงเฟิงก็นำเสื้อผ้าที่แม่เต๋าหวังมอบให้นั้นคืนแก่หวังหมิงอี แล้วตนก็จากไป

หวังหมิงอีกลับไปพบแม่เต๋าหวังแล้วกล่าวว่า “ข้าได้ปลิดชีวิตบัณฑิตผิงเรียบร้อยแล้ว บัดนี้ข้าได้นำกลุ่มผมและเสื้อผ้ามานำเป็นหลักฐาน” แม่เต๋าหวังเห็นดั่งนั้นก็ยินดีเป็นอันมาก แล้วกล่าวขึ้นว่า “บ่อเกิดแห่งความหายนะสูญสิ้นแล้ว!”

ฝ่ายผิงอิงเฟิงได้เข้ามารับตำแหน่งที่ฉินหลิวเป็นเวลาหลายเดือนแล้ว

วันหนึ่งลูกชายของเขาได้วิ่งเล่นเข้าไปในศาลว่าการของนายอำเภอเหยา
ฮูหยินพบเข้าก็รู้ว่าเด็กคนนี้เป็นผู้ให้กำเนิด แต่สงสัยว่าไยจึงมาอยู่ที่นี่ได้
บังเอิญวันนั้นเป็นวันที่เหยาหงอวีจัดงานเลี้ยง ซึ่งได้เชิญขุนนางทั้งสองมาร่วม
สนทนากัน ในขณะนั้นนางสวี่ได้มองมาจากหลังฉากก็พบว่าท่านผู้นั้นคือ
บัณฑิตเผิงสามี่ของตนจริง ๆ จึงรีบเดินออกมา เมื่อเผิงอิงเฟิงเห็นนางสวี่ก็
โผเข้ากอดกันร่ำไห้ ต่างฝ่ายต่างเล่าถึงสาเหตุให้แก่กันฟัง ฝ่ายเหยาหงอวี
ตกใจจนนิ่งอึ้งไป ทั้งสองสามีภรรยาได้พากันกลับที่วาระาชการ แม่ลูกจึงได้อยู่
พร้อมหน้ากันอีกครั้ง

ฝ่ายเผิงอิงเฟิงได้ไปร้องเรียนต่อเปาบุ้นจิ้นที่เมืองไคฟง หลังจากฟัง
คำร้องแล้ว เปาบุ้นจิ้นโกรธมากจึงได้กราบบังคมทูลต่อราชสำนักตัดสินให้
เนรเทศเหยาหงอวีไปยังอู่หลินเว่ย จากนั้นสั่งจางหลงเจ้าหูให้รีบไปประตู่
ซีเหมินที่เมืองหลวงเพื่อคุมตัวแม่เต๋าหวังมา หลังจากคุมตัวมาแล้วเปาบุ้นจิ้น
สั่งให้โบยหนึ่งร้อยไม้ จากนั้นก็สอบปากคำแม่เต๋าหวัง แม่เต๋าหวังยินยอมรับ
สารภาพโดยตลอด เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้คุมตัวไปประหารเป็นที่สาแก่ใจยิ่งนัก

คดีความจงรักภักดี และเกียรติยศที่ถูกอำพราง

ธิดา มานิตยกุล และ ชาลินี เอื้อวิเศษวัฒนา แปล

มักมีคำกล่าวว่า 'ในราชสำนักไร้คนยอมไร้ขุนนาง' คำกล่าวนี้มีเหตุผลอยู่โดยลึก ยังมีคำกล่าวอีกว่า 'ในบ้านเรือนไร้เงินยอมไร้ขุนนาง' คำกล่าวนี้ยังมีเหตุผล รู้แน่ได้นั่นใดเล่า ดังเช่นโลกอันสับสนวุ่นวายในทุกวันนี้ ขุนนางที่ดีก็เพียงมีทรัพย์สินเงินทองมากมายเท่านั้น กล่าวคือ หากราชสำนักไร้ผู้คน ในบ้านเรือนก็ยอมไร้เงินทอง แม้ท่านจะเป็นขุนนางที่ดี แต่ไม่ว่าใครก็มีอาจแยกแยะได้ ประหนึ่งสตรีผู้รักษาพรหมจรรย์ หากไม่มีวาสนากำเนิดในตระกูลขุนนาง หรือไร้ซึ่งเงินทองกำนัลแก่เหล่าขุนนางแล้ว ก็เท่ากับไร้ซึ่งชื่อเสียงเกียรติยศใด ๆ

ดังที่เล่าขานกันมาว่า ณ เมืองเหอหนาน มีปลัดอำเภอนามฟานปิน เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งไม่เคยรับเงินแม้สตางค์แดงเดียว ทั้งยังต่อต้านศัตรูข้าศึกซึ่งเป็นความชอบอันใหญ่หลวง ขุนนางที่ดีเช่นนี้แม้แต่ผู้ดำรงตำแหน่งอันต่ำต้อย ก็ยากที่จะกระทำได้อย่างนี้ แต่เดิมในการดำรงตำแหน่งขุนนางนั้นจำเป็นต้องกราบทูลต่อราชสำนักในการเลื่อนตำแหน่งก็ต้องกระทำเช่นกัน แต่ทว่าทุกวันนี้คาดไม่ถึงเลยว่า การที่จะดำรงตำแหน่งขุนนางนั้นก็ต้องใช้เงินถึงพันตำลึง นำเวทนาขุนนางผู้สัจย์ชื่อเช่นเขายิ่งนัก จะหาทรัพย์สินเงินทองมาจากที่ไหนเล่า จะต้องมีคนตายก่อนกระนั้นหรือ!

วันหนึ่งเปาบุ้นจิ้นลงสู่ยมโลกนั่งบนบัลลังก์จันทราพิจารณาคดีความ ได้รับคำร้องโดยตรงมาฉบับหนึ่งซึ่งเป็นของฟานปินนั่นเอง

คำร้องเรียนเรื่องความจงรักภักดีที่ถูกอำพราง ความว่า ‘ขณะดำรงตำแหน่งขุนนางไม่รับเงินแม้สตางค์แดงเดียว ไซ้ว่าเงินเพียงเศษสตางค์นั้นจะไร้ค่า ข้าน้อยต่อต้านศัตรูปกป้องรักษาบ้านเมือง เพราะบ้านเมืองไม่มีค่าพอปกป้องรักษาหรือไร เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้ยินล้วนแต่สร้างทำหูทวนลม เหล่าขุนนางล้วนแต่สอพลอ บนโลกมนุษย์หมดหนทางร้องเรียน จึงต้องวอนฟ้าขอความเป็นธรรมในยมโลก จึงขอเรียนให้ทราบ’

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องจบก็กล่าวขึ้นว่า “น่าเวทนา น่าเวทนา หากฟานปินเป็นขุนนางสัตย์ซื่อ ปราบเข้าศึกมีความชอบเป็นจริงดังนี้ ขุนนางใหญ่น้อยทั้งบุนและบู๊ทั่วราชอาณาจักรก็ไม่อาจเทียบเทียมเขาได้ เมื่อเขามีชีวิตอยู่ไยจึงไม่เรียกร้องด้วยตนเอง หลังจากสิ้นชีวิตแล้วจะหันหน้าไปพึ่งใครได้เล่า”

ฟานปินกล่าวว่า “เมื่อครั้งมีชีวิตอยู่ไร้ซึ่งเงินทองส่งให้แก่เขา ประหนึ่งคนไข้จำต้องกล้ำกลืนฝืนทนตั้งกินมะระขม แม้จะร้องเรียนจนเหนื่อยล้าสักเท่าใด แต่ผู้ใดที่ไหนดแล้วจะมาเหลียวแล ข้าน้อยฟานปินผู้น่าเวทนาเมื่อครั้งยังมีชีวิตไม่เคยได้รับเกียรติยศชื่อเสียงใด ๆ หลังจากสิ้นชีวิตแล้วจะหาผู้ยินยอมไว้มุขมิได้ได้อย่างไรเล่า”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า “ข้าจะกลับไปถวายฎีกา ให้สดุดีเกียรติคุณแก่เจ้าจาริกไว้ในประวัติศาสตร์ เจ้าเห็นดีด้วยหรือไม่”

“ก่อนสิ้นบุญนั้นหลงไหลกับลาภยศ ครั้นตายแล้วก็เหลือเพียงความว่างเปล่า ข้าน้อยเพียงเกลียดชังขุนนางที่ละโมบ เมื่อครั้งมีชีวิตไม่มาเสนอตัวต่อข้าน้อย ความโกรธแค้นชิงชังจึงมิได้ระบายจนกระทั่งบัดนี้” ฟานปินตอบ

เปาบุ้นจิ้นกล่าวต่อไปว่า “มีข้าเปาบุ้นจิ้นอยู่ที่นี่แล้วไม่ว่าเขาผู้นั้นจะเป็นอินทร์เป็นพรหม ไหนเลยจะไร้ที่ซึ่งระบายความแค้น เพียงบอกชื่อแซ่ขุนนางละโมบแก่ข้า ข้าจะลงโทษมันเอง”

ฟานปินได้ฟังดังนั้นก็เขียนชื่อของขุนนางละโมบส่งมอบให้เปาบุ้นจิ้น ทันใดนั้นมีรายงานมาว่า นอกประตูมีสตรีผู้หนึ่งมาร้องขอความเป็นธรรม เปาบุ้นจิ้นแจ้งดังนั้นก็จึงมีบัญชาลงไปว่า “จงนำสตรีผู้นั้นเข้ามา”

ครั้นสตรีผู้นั้นเข้ามาถึงก็คุกเข่าลง ยื่นคำร้องซึ่งมีใจความว่า

“คำร้องเรียนเรื่องเกียรติยศที่ถูกอำพราง สามมีข้าน้อยเป็นผีเฝ้าสนามรบ แต่ไหนแต่ไรมาไม่เคยเห็นคืบแต่งงานของกลุ่ม่าวสาว ข้าน้อยเป็นวิญญาณที่สังเวคมกระบี่ ชั่วชีวิตเฝ้าค่านึงแต่เพียงกำแพงยาวหมื่นลี้ บุรุษมิได้ตบ สตรีมิได้แต่ง เมื่อครั้งอายุสี่สิบสองปีก็เชือดคอตนเองตาย เกียรติยศมิได้สร้าง บารมีมิได้สรรค์ ไหนเลยวิญญาณข้าน้อยจะหาที่พักพิงได้ ชีวิตอาภัพของข้าน้อยยากนักที่จะสุขสม แต่ทว่าการละเมิดกฎหมายของขุนนางโฉดกลับกลายเป็นเรื่องที่ถูกต้อง เห็นเป็นการควรที่จะมาร้องเรียนด้วยตนเอง เพื่อเปิดโปงความแค้น จึงขอเรียนให้ทราบ”

เปาบุ้นจิ้นอ่านคำร้องจบจึงกล่าวขึ้นว่า “สตรีผู้ทรงเกียรติอันงาม เหตุใดทางการจึงไม่สดุดีเจ้าเป็นรางวัลเล่า”

“ข้าน้อย แซ่ฟาง เนื่องจากสามมีเสียชีวิตที่ชายแดน และข้าน้อยไม่ปรารถนาที่จะมีสามมีใหม่ จึงมิได้แต่งงาน จนกระทั่งอายุสี่สิบสองปีไม่มีกำลังใจที่จะดำเนินชีวิต จึงเชือดคอตาย ขุนนางระดับจังหวัดและอำเภอล้วนแต่มีใจละโมบ อีกทั้งข้าน้อยฐานะยากจนจึงต้องจบชีวิตลงอย่างเจียม ๑ หาได้มีชื่อเสียงเกียรติยศใด ๆ เป็นรางวัลแก่ข้าน้อยไม่ ดังนั้นข้าน้อยจึงมาร้องของความเป็นธรรม” นางฟางตอบ

เปาบุ้นจิ้นกล่าว “เจ้าจงบอกชื่อแซ่ของขุนนางที่ละโมบระดับจังหวัดและอำเภอแก่ข้า ข้าจะลงโทษเอง”

นางฟางได้ฟังดังนั้นก็บอกชื่อขุนนางแก่เปาบุ้นจิ้น ครั้นแล้วเปาบุ้นจิ้นก็ใช้ผู้กันเขียนเสนอคดีความ ใจความว่า

‘ตัดสินดังนี้ ขอสถาปนาความภักดีและเกียรติศักดิ์อันเป็นทางสายใหญ่ในชีวิตมนุษย์ นั่นคือประกาศความภักดีและเกียรติศักดิ์สู่ราชสำนักอันฟอนพะกราบทูลต่อองค์ฮ่องเต้เสนอให้สดุดี เขาทั้งสองเป็นขุนนางที่สัตย์ซื่ออันเป็นการควรยั้งแล้ว หากความจงรักภักดีนั้นถูกอำพราง วิญญาณเดียวดายซึ่งกอบปรด้วยคุณธรรมอันบริสุทธิ์ไหนเลยจะทนได้ แล้วเกียรติยศของนางฟางที่ถูกพราง

ไว้เล่า ทำให้ชีวิตอาภัพของสตรีต้องจำทนทุกข์ยากน่าเวทนายิ่งนัก ลมพัดแผ่ว ๆ เกือบมระทมทุกข์ แสงจันทร์สุกสกาวยพราวพร่างนภา ความรักดีและเกียรติยศจักต้องดำเนินไปสู่การสรรเสริญ ความโสมมแห่งความโลภจักต้องจบลงด้วยการลงทัณฑ์'

ครั้นเปาบุ้นจิ้นเขียนจบก็กล่าวขึ้นว่า "พวกเจ้าทั้งสองออกไปได้แล้ว คอยข่าวราบถูลต่อฮ่องเต้ผู้ยิ่งใหญ่แห่งโลกมนุษย์ และเง็กเซียนฮ่องเต้แห่งยมโลก ให้พวกเจ้าขุนนางผู้รักดีและสตรีผู้ทรงเกียรติไปสู่แดนสุขาวดี สำหรับขุนนางโฉละโมบพยายามฆ่าเห่าล่านั้นจักต้องตกนรกหมกไหม้ในสักวันหนึ่ง

คดีห่อเงิน

กนกพร นุ่มทอง แปล

ยังมีขุนนางสองคนชื่อเกาเคอกับเซียเจ็ง เป็นชาวอำเภอตั้งให้เมืองหนิงโป ทั้งสองเป็นคนบ้านเดียวกันจึงติดต่อคบหาเป็นสหายสนิท ภรรยาของทั้งสองเผชิญตั้งครรรภ์พร้อมกัน จึงตกลงหมั้นหมายกันไว้ ต่อมาเซียเจ็งได้ลูกชายให้ชื่อว่าเซียซางสือ เกาเคอได้ลูกสาวมีนามว่าเกาจื้อวี่ เซียเจ็งให้वानแม่สื่อมาปรึกษาเรื่องการแต่งงานและเอาปิ่นทองสองเล่มให้ฝ่ายหญิงไว้เป็นของหมั้น ส่วนเกาเคอเป็นคนใจกว้าง เมื่อรับของหมั้นไว้ก็ให้ปิ่นหยกคู่หนึ่งคืนมาเป็นของหมั้นตอบ เซียเจ็งเป็นขุนนางสุจริตจึงไม่มีทรัพย์สินอะไรต่อมาก็เสียชีวิตลงที่นครหลวงไคฟง เกาเคอจึงช่วยเอาธุระจัดการเรื่องค่าใช้จ่ายนำศพกลับมาฝังยังบ้านเกิด ส่วนตัวเองก็ลาออกจากตำแหน่งขุนนาง ขนทรัพย์สินมหาศาลกลับบ้านเดิมด้วย

เซียซางสือแม้จะเป็นคนเรียนเก่ง แต่ทางบ้านก็ฐานะยากจนมาก พออายุสิบหกได้เข้าศึกษาในราชวิทยาลัยแล้วก็วานคนไปบ้านเกาเคอเพื่อปรึกษาเรื่องแต่งงาน เกาเคอเห็นเซียซางสือฐานะยากจนก็คิดจะถอนหมั้น จึงแสวงกล่าวว่า

“จะแต่งงานต้องปฏิบัติตามประเพณีตามลำดับหกขั้นตอน วันนี้มาขอแต่งงานด้วยปากเปล่า ข้าไม่อาจตกลงด้วยได้ หากเขาไม่สามารถจัดพิธีตามประเพณีก็รีบถอนหมั้นไปไม่ดีกว่าหรือ ข้าจะคืนของหมั้นให้เขาไปแต่งกับผู้หญิงอื่นก็ได้”

จากนั้นก็หน่วงการแต่งงานมาถึงสามปี เกาจื้อวี่เคยตัดทานบิดามารดา

ไม่ให้ผิดคำสัญญา แต่เกาเคอก็มักจะตอบว่า

“เราต้องมีเงินร้อยตำลึงกับของหมั้นอีก ข้าจึงจะยกเจ้าให้ ไม่เช่นนั้นข้าก็
จะไม่ยอมให้มึงงานแต่งงานที่ไม่มีพิธีเด็ดขาด”

นางจื่อวีจึงลอบขโมยเงินทองของบิดามารวมกับเครื่องประดับต่าง ๆ
ของตนได้ร้อยกว่าตำลึง แล้วให้นางชีวเซียงสาวใช้ไปหาเชี่ยซางซือ นาง
ชีวเซียงกล่าวกับเชี่ยซางซือว่า

“คุณหนูใช้ให้ข้ามาพบคุณชาย นายท่านรังเกียจว่าคุณชายยากจนคิดจะ
ถอนหมั้น แต่คุณหนูยื่นกรานไม่ยอมตาม มักโต้เถียงกับนายท่านและนายหญิง
ตอนนี้นายท่านกล่าวว่า ถ้าคุณชายมีเงินทองของหมั้นร้อยตำลึงก็จะรับปากจัด
งานวิวาห์ คุณหนูจึงรวบรวมเงินทองข้าวของเครื่องประดับมาได้ร้อยกว่าตำลึง
นัดให้คุณชายไปพบที่สวนดอกไม้หลังคฤหาสน์ในยามดึกพรุ่งนี้ อย่าลืมเป็น
อันขาด”

เชี่ยซางซือได้ฟังก็ดีใจมาก เล่าเรื่องทั้งหมดให้หลี่ช่านผู้เพื่อนสนิทฟัง
หลี่ช่านผู้วางอุบายกล่าวกับเชี่ยซางซือว่า

“พี่มีข่าวดีเช่นนี้ ข้าจะเตรียมสุรามาววยพรพี่สักกาหนึ่ง”

พอตกเย็นก็ผสมยาสลบลงในสุราแล้วให้เชี่ยซางซือดื่มจนสลบไป

หลี่ช่านผู้รอจนเชี่ยซางซือสิ้นสติไปแล้วก็ลอบปลืกตัวออกมา แล้วไปที่
สวนดอกไม้ของคฤหาสน์ตระกูลเกา เห็นประตูหลังเปิดแง้มอยู่เดินเข้าไป พอ
ถึงศาลาดอกไม้ก็เห็นหญิงรับใช้นางหนึ่งถือห่อผ้าอยู่ในมือ หลี่ช่านผู้กล่าวว่า

“เอาเงินมาให้ข้าได้แล้ว”

แสงจันทร์สาดส่องกายหลี่ช่านผู้ นางชีวเซียงจำได้ว่ามิใช่เชี่ยซางซือก็
กล่าวว่า

“เจ้ามิใช่คุณชายเชีย”

หลี่ช่านผู้ตอบว่า

“ข้าคือเชี่ยซางซือ ชิวเซียงนัดข้าให้มาพบ”

นางชีวเซียงรู้แน่ว่ามิใช่เชี่ยซางซือจริง ๆ ก็ร้องว่า

“เจ้าไม่ใช่คุณชายเชียจริง ๆ แต่เป็นขโมย”

หลี่ซ่านผู้ฉวยก้อนหินได้ก้อนหนึ่งทุบศีรษะนางชีวเซียงจนถึงแก่ชีวิต แล้วรีบเก็บห่อผ้ากลับมาที่พัก ขณะนั้นเซียงซางสือยังไม่ตื่น หลี่ซ่านผู้แสวงล้มตัวลงนอนข้างๆ ครู่หนึ่ง เซียงซางสือก็รู้สึกตัวตื่นขึ้นมากล่าวกับหลี่ซ่านผู้ว่า

“ตอนนี้ข้าต้องไปเอาของแล้ว”

หลี่ซ่านผู้กล่าวว่า

“นับว่าพี่คอไม่แข็ง ข้ารอพี่ตั้งนานไม่ตื่น เลยเผลอหลับไปไม่รู้ตัวเลย ตอนนี้เจียบส้งด พี่รีบไปเถอะ”

พอเซียงซางสือไปถึงสวนดอกไม้ตระกูลเกา ก็รู้สึกว่บรรยากาศรอบข้างเจียบไปหมด พอเข้าไปในศาลาดอกไม้ก็เห็นนางชีวเซียงนอนอยู่ที่พื้น เซียงซางสือรำพึงว่า “หลับไปแล้วกระมัง?” ว่าแล้วก็ยื่นมือประคองนางขึ้น กลับพบว่ามือเท่านั้นเย็นเฉียบ เรียกชื่อก็ไม่ขานรับ พอตรวจดูรอบ ๆ ก็ไม่เห็นมีสิ่งของใด เซียงซางสือตกใจมากจึงรีบวิ่งกลับบ้านไป

วันรุ่งขึ้นผู้คนในคฤหาสน์ตระกูลเกาพบว่าชีวเซียงหายไปก็ออกตามหา ในที่สุดก็เห็นนางนอนตายอยู่ที่ศาลาดอกไม้ตรงสวนหลังบ้านโดยไม่มีสาเหตุ ก็พากันตื่นตระหนก เกาจื่อวีสารภาพว่า

“ข้าเป็นคนใช้ให้นางเอาเงินเอาทองไปให้เซียงซางสือที่นั่น หวังจะได้จัดพิธีแต่งงาน ไม่นึกเลยว่าเขาจะโหดเหี้ยมเพียงนี้ เขาคงไม่คิดจะแต่งงานกับข้าแล้วแน่”

เกาเคอได้ฟังก็โกรธมาก รีบสั่งคนไปศาลฟ้องร้องว่า

‘ฟ้องร้องด้วยเรื่องฆ่าชิงทรัพย์ โจรโจดโทษประหาร ยากจะหนีรอดไปได้ ฆาตกรสังหารคน ไม่มีผู้ใดลบคราบเลือดจากเสื้อผ้าได้ เติร์จฉานเซียงซางสือเป็นบุตรโอรสของเซียงเจิ้งสหายเก่าแก่ของข้าพเจ้า ได้ตกลงหมั้นหมายบุตรของแต่ละฝ่ายไว้ในครรรค์ ทว่าเมื่อบิดาถึงแก่กรรมไป เซียงซางสือก็ไม่เคยคิดจัดการเรื่องงานแต่ง คาดไม่ถึงว่ากลับสมคบกับหญิงรับใช้ชีวเซียงขโมยทรัพย์สินเงินทอง พอได้ของก็ฆ่านางทำลายหลักฐาน ทรัพย์สินเป็นเรื่องเล็ก ชีวิตคนเรื่องใหญ่ จึงขอฟ้องร้องขึ้นมา’

เขียนหนังสือให้การว่า

ให้การด้วยเรื่องฆ่าคนโยนความผิด ระวังถึงตนเองปฏิบัติตามคำสั่งเสียของบิดา ศึกษาเล่าเรียนคัมภีร์โบราณ บิดาผู้ล่วงลับเป็นขุนนาง รับราชการด้วยความซื่อสัตย์เป็นที่รู้จักทั่วไป เกาเคอพ่อตายินยอมหมั้นหมาย แต่รอนางจ้าววิเดิบใหญ่ค่อยแต่งงานเป็นภรรยาเอกของข้าพเจ้า มีปิ่นทองเป็นของหมั้น ปิ่นหยกเป็นของหมั้นตอบ ผู้ใดจะทราบชะตาครอบครัวข้าพเจ้าตกต่ำ ยี่สิบปีนี้ยากจัดพิถีตามประเพณีทั้งหกชั้นตอน ทำให้พ่อตากลับคำ วางแผนล้มเลิกงานแต่ง ใช้ชีวิตเชียงมาบอกว่าจะมอบเงินทองให้ แล้วสังหารนางโยนความผิดให้ข้าพเจ้า วอนสวรรค์พิพากษาคดีอยู่ดิฉันนี่

ข้าหลวงแซ่กู่จับกุมผู้ต้องหาทุกคนมาแล้วตรวจดูคำฟ้องทั้งสองสำนวน เกาเคอเรียนตอบว่า

“ชีวิตเชียงลักเงินไปให้เขากว่าร้อยตำลึง ธิดาข้าพเจ้าเป็นพยานได้ หากเขาไม่ได้สังหารชีวิตเชียง ไหนเลยข้าพเจ้าจะทนยอมให้ธิดาในไส้ต้องมาเป็นพยานศาล อีกประการหนึ่ง แม้เขามีไซ้เขยข้าพเจ้า ก็หาได้เป็นศัตรูไม่ แม้จะร้องขอให้เขาถอนหมั้น แต่ก็ไม่มีแผนอุบายใด โยต้องฆ่าคนโยนความผิดให้เขา?”

เขียนหนังสือได้ว่า

“ก่อนหน้านั้นวันหนึ่ง เจ้าใช้ชีวิตเชียงไปหาข้าที่บ้าน แล้วหลอกว่าคุณหนูมีใจให้ข้า รวบรวมเงินทองข้าวของเครื่องประดับได้ร้อยตำลึงเศษ ให้ข้าไปรับที่สวนดอกไม้เวลาตึก ข้าหลงเชื่อไปตามนัด พอไปถึงก็เห็นนางนอนตายกับพื้นเงินทองไม่เห็นมี ต้องเป็นเพราะสาวใช้นางนี้มีความผิด เจ้าคิดฆ่านางเลยสั่งให้นางไปหลอกข้า หาทางโยนความผิดให้ หากข้าได้เงินจากนางจริง ใจเมตตาของนางก็สอดคล้องกับหลักธรรมแห่งสวรรค์ ข้าไหนเลยทนสังหารนางได้?”

ข้าหลวงกู่เรียกนางเกาจ้าววิมาแล้วกล่าวว่า

“คนหนึ่งเป็นพ่อ คนหนึ่งเป็นสามี เจ้าเป็นพยานจงให้การไปตามสัตย์จะ

ได้ไม่ต้องรับโทษ”

นางจ้าวให้การว่า

“บิดาข้าน้อยเป็นสหายสนิทกับบิดาเชื้อขางสือ จึงหมั้นหมายบุตรในครรภ์ไว้ก่อน ฝ่ายข้าน้อยได้ปิ่นทองคู่หนึ่งเป็นของหมั้น บิดาคืนปิ่นหยกตอบไปคู่หนึ่ง ภายหลังตระกูลเชื้อฐานะตกต่ำ บิดาข้าน้อยจะยกเลิกการหมั้นหมาย ข้าน้อยไม่ยินยอม จึงรวบรวมเงินทองได้ร้อยกว่าตำลึง ลอบใช้ให้ชีวเซียงไปเชิญเชื้อขางสือมารับของที่สวนดอกไม้กลางดึก ไม่นึกว่าจะเป็นเหตุให้นางถูกสังหาร เงินทองก็ถูกชิงไปหมด หากมิใช่คิดข่มขืนชีวเซียงไม่สำเร็จเลยฆ่านางปิดปาก ก็ต้องเป็นเพราะแค้นที่บิดาข้าน้อยถอนหมั้น จึงฆ่านางระบายความแค้น หวังให้นายท่านตรวจสอบโดยละเอียด”

เจ้าเมืองกู้แหงหน้าหัวเราะแล้วกล่าวว่า “พยานผู้นี้ให้การตามสัตย์ยิ่งนัก”

เชื้อขางสือกล่าวว่า

“คำให้การของนางตอนต้นเป็นความจริง ข้าพเจ้าแม้ตายก็ไม่ดับแค้น แต่ที่กล่าวหาว่าข้าพเจ้าสังหารชีวเซียง ถึงตายก็ไม่ยอมรับ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ถือเป็นเวรกรรมแต่ปางก่อน กลับมาตามสนองในชาตินี้ แม้มีร้อยปากก็ยากอธิบายข้อเท็จจริง”

ว่าแล้วก็ยอมสารภาพว่าตนกระทำ ข้าหลวงกู้พิพากษาว่า

“เนื่องด้วยเชื้อขางสือนิสัยเกะกะอันธพาล แม้ได้เป็นนักศึกษาในราชวิทยาลัยแต่ทำตนไม่อยู่ในกรอบประเพณี ทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ด้วยเกาเคอพ่อตาบอกตัดสินพันธ์เลิกการหมั้นหมาย นางจ้าวคู่นั้นยึดมั่นในสัจจะให้สาวใช้ชีวเซียงลอบนำเงินทองไปให้ เมื่อได้เงินทองกลับสังหารหญิงรับใช้ หากมิใช่ข่มขืนฆ่าปิดปากก็ต้องเป็นเพราะละโมภทรัพย์สิน นอกจากเขาแล้วผู้ใดจะมาสวนดอกไม้ตามเวลานัด กระทำการชั่วร้ายบรรลุผล ในยามวิกาลใครจะทราบเรื่องนี้? แม้เกาเคอได้ชื่อว่าทวนคำสาบาน แต่การตัดสินพันธ์กับคนโหดเหี้ยมโหดชั่วเช่นนี้ก็นับว่ามีปัญญา เกาจ้าวแม้ทำการปกปิดบิดาแต่สงสาร

สามมี นับได้ว่ามีเมตตาธรรม ให้มีสิทธิ์แต่งงานกับผู้อื่นได้ ส่วนเชื้อขางสือ ตัดสินให้รับโทษตามกฎหมาย”

เชื้อขางสือต้องโทษจำคุกอยู่สามปี เปาบุ้นจิ้นก็รับราชโองการเดินทาง มาตรวจราชการแผ่นดิน ต้องผ่านมณฑลเจ้อเจียง ท่านยังไม่ไปแสดงตนใน ทันที แต่แต่งชุดลาลองออกตรวจราชการเป็นการลับ เมื่อเข้ามาที่ศาลาว่า การอำเภอดังให้ นายอำเภอก็อธิษฐานว่าท่านคิดจะมาตัดสินบนทางการจึงจับ ท่านเข้าคุก เมื่อเปาบุ้นจิ้นเข้าไปในคุกก็บอกกับนักโทษทั้งหลายว่า

“ข้าสามารถร้องทุกข์ได้ พวกเจ้าผู้ต้องขังคนใดมีเรื่องยุติธรรมก็บอกมา ข้าจะฟ้องร้องแทนให้”

เชื้อขางสือเล่าเรื่องของตนให้เปาบุ้นจิ้นฟังโดยละเอียด เปาบุ้นจิ้นจำได้ แล้วก็เอาตราตำแหน่งส่งให้พัศดีนำไปมอบต่อนายอำเภอแซ่หู พอนายอำเภอ ทราบว่าท่านเป็นผู้ตรวจราชการแผ่นดินก็รีบมาคุกเข่าน้อมเชิญท่านไปนั่งในศาล เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เอาเอกสารเกี่ยวกับคดีของเชื้อขางสือมาตรวจดู นางจ้าวให้ การยืนยันว่าเชื้อขางสือเป็นผู้สังหารหญิงรับใช้ทั้งไม่มีคนอื่นอยู่ที่นั่นอีก เปาบุ้นจิ้นตัดสินไม่ได้จึงถามเชื้อขางสือว่า

“เจ้าเคยแพร่พรายเรื่องกำหนดนัดหมายของเจ้ากับนางจ้าวให้ผู้ใดทราบ หรือไม่?”

เชื้อขางสือตอบว่า

“ข้าพเจ้าเคยบอกต่อหลี่ซ่านผู้สหายสนิท คือนั้นเราพร้อมดื่มสุราอยู่ในบ้าน เขาจนเมาหลับไป พอข้าพเจ้าฟื้นขึ้นมา เขาก็อยู่ข้างกายหาได้ลุกไปไหนไม่”

เปาบุ้นจิ้นก็สงสัยขึ้นมา เมื่อเป็นเช่นนี้ความจริงก็ปรากฏชัด ท่านไม่ได้ถามอันใดอีก

ต่อมาเปาบุ้นจิ้นตรวจข้อสอบการสอบคัดเลือกบัณฑิตในเมืองหนิงโป ตัดสินให้หลี่ซ่านผู้ได้อันดับหนึ่ง แต่นั่นมาก็คบหาเป็นมิตรกับหลี่ซ่านผู้ คอย รับฟังความเห็นของเขาอยู่เสมอ ตั้งแต่มาถึงเจ้อเจียงก็เรียกเขาไปพบ ใกล้ชิด กันเป็นเวลาครึ่งปี วันหนึ่งก็กล่าวกับหลี่ซ่านผู้ว่า

“ข้าเป็นขุนนางซื่อสัตย์ ตอนนี้อาจจะแต่งงานก็จิตใจที่ไม่มีเครื่องประดับให้เจ้าสาว เจ้าช่วยหาแลกทองคำดี ๆ จากข้างนอกแทนข้า วันอื่นหากมีเรื่องเดินเส้นสายอะไร ข้าจะยอมให้เจ้าสักเรื่อง เจ้าเป็นลูกศิษย์ที่ข้าถูกใจมาก จงจัดการเรื่องนี้ให้รอบคอบอย่าให้ผู้ใดล่วงรู้”

หลี่ซ่านผู้เชื่อสนิทใจ หลายวันต่อมาก็ส่งปิ่นทองโบราณและปิ่นหยกเขียวอย่างละคู่ โถแบ่งและกระจกทองคำอย่างละคู่มาให้เปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นยินดีนัก ให้เบิกตัวเชี้ยซางสือ และนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีมาสอบสวนใหม่ และเอาปิ่นทอง ปิ่นหยก โถแบ่ง และกระจกทองคำมาวางเรียงรายไว้บนโต๊ะ นางจ้าววีจ๋าได้ก็ร้องว่า

“ทั้งหมดนี้เป็นของที่ข้าให้ชิวเซียงเอาไปให้เชี้ยซางสือ”

เปาบุ้นจิ้นเรียกหลี่ซ่านผู้เข้ามา เมื่อหลี่ซ่านผู้ทราบว่าถูกจับได้ก็ตกใจจนจิตใจไม่อยู่กับเนื้อกับตัว แก่ตัวว่าแลกของเหล่านี้มาจากคนผ่านทางคนหนึ่ง ฝ่ายเชี้ยซางสือเพิ่งทราบว่าหลี่ซ่านผู้ทรยศวางยาในสุรา ก็ตวาดเสียงดังว่า

“เพื่อนที่ดี! เจ้าทำร้ายข้าจนตาย”

หลี่ซ่านผู้แก้ตัวไม่ขึ้น จำยอมสารภาพ เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“เนื่องด้วยหลี่ซ่านผู้ละโมภทรพย์ ละคุณธรรม ใจโหดอำมหิต วางยาเชี้ยซางสือลอบเข้าไปในบ้านตระกูลเกา ใช้หินสังหารหญิงรับใช้ในศาลาดอกไม้ เอาประโยชน์ใส่ตน โทษทัณฑ์ป้ายให้ผู้อื่น ถึงกับขายสหายสนิท สังหารหนึ่งชีวิต ทำร้ายหนึ่งชีวิต ปิ่นหยกก่องทองอันเป็นของโจรก็ยังอยู่ ในเมื่อฆ่าคนก็ให้ลงโทษประหารในฤดูใบไม้ร่วงปีนี้ ด้านเกาเคอรั้งเกียจเขยจน คิดปัดสัญญาที่เคยตกลงกับสหายเก่า อำพรางเรื่องจริง สร้างความเท็จจนเขยเกือบถูกประหาร หากถือตามตัวบทกฎหมาย ต้องรับโทษหนัก เห็นแก่เคยเป็นขุนนางมาก่อนจึงให้ลดโทษลง เชี้ยซางสือต้องโทษนานปีโดยไม่มีคามผิด ในเมื่อเกาจ้าววีมันคงต่อข้อตกลงในอดีตควรสรรเสริญ ให้จัดงานแต่งงานกับเชี้ยซางสืออยู่กินกันสืบไปชั่วลูกชั่วหลาน”

เซียขางสือได้รับอิสระแล้วก็วิวาทกับเกาจื้อวี่ สองสามีภรรยารักใคร่ซื่อสัตย์
ต่อกันยิ่งนัก ทั้งยังได้วาดรูปเปาบุ้นจิ้นไว้กราบไหว้บูชา ต่อมาเซียขางสือสอบ
เข้ารับราชการได้ เจริญก้าวหน้าจนได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่

คดีผ้าเช็ดหน้าหาคนร้าย

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ อำเภอชิงหยาง เมืองฉือโจว มีคหบดีผู้หนึ่งนามเจ้าคัง เขามีบุตรชาย โทนชื่อเจ้าเจียป็น นิสัยยโสโอหัง เย่อหยิ่งถือดีที่ร่ำรวย ประพฤติตน เกกมะเหรกเกเรเอาแต่ใจตน ลุ่มหลงมัวเมาในสตรีและการพนันขันต่อ ยาม คำคินเอาแต่ร้องรำทำเพลง วันหนึ่งเจ้าเจียป็นไม่มีอะไรจะทำจึงไปเที่ยวที่ หมู่บ้านได้พร้อมกับให้คนรับใช้คนหนึ่งติดตามอยู่ข้างทางด้านหลัง เผอิญเห็น หญิงสาวสองคนอายุประมาณสิบหกปี ประทีนโฉมเพียงเบาบาง สวมอาภรณ์ เรียบง่าย งดงามบริสุทธิ์ตามธรรมชาติ ดูเท่าไรก็ไม่เบื่อ เจ้าเจียป็นยิ่งพิศยั ึงใจ จึงถามคนรับใช้ว่า

“แม่สาวสองคนนั้นใครกัน?”

คนรับใช้ตอบว่า

“หนึ่งเป็นภรรยาชีวิตชื่อ อีกหนึ่งเป็นน้องสาว ตั้งบ้านเรือนอยู่หลังเขา เมื่อสองสามปีก่อนชีวิตชื่อไปค้าขายต่างเมืองจนปานนี้ยังไม่กลับบ้าน พวกนาง จึงมักมาเสียดสีขี้ที่วัด”

เจ้าเจียป็นสั่งว่า

“เจ้าไปถามพวกนางซิ หากทางบ้านนางขาดเงินทองหรือข้าวปลาอาหาร ก็ถามไปว่า พวกนางต้องการเท่าไร ข้าจะให้ยืม”

“บ้านญาติพวกนางร่ำรวยมหาศาล หากขาดแคลนของใดก็คงช่วยเหลือ กันเองแล้ว” คนรับใช้ตอบ

ในคืนนั้นเจ้าเจียปิงก็เฝ้าแต่คะนึงถึงรูปโฉมของสตรีทั้งสองจนไม่อาจ
ข่มตาหลับลงได้

วันรุ่งขึ้นเจ้าเจียปิงรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้วก็ฉวยเงินแท่งหนึ่ง
มูลค่าราวสิบตำลึงออกจากบ้าน ตรงมายังที่อยู่ของหญิงสาวทั้งสอง และ
กล่าววาจาแทบโลมต่าง ๆ หญิงทั้งสองต่างก็เป็นสตรีทรงคุณธรรม รักษา
พรหมจรรย์ยิ่งนัก ไม่เพียงไม่คล้อยตามเจ้าเจียปิง ยังด่าว่าเขาอย่างรุนแรง
และตะโกนเรียกเพื่อนบ้านมา เจ้าเจียปิงไม่สมความมุ่งหมายได้แต่สะบัดแขน
เสื่อจากไปด้วยความโกรธแค้น เฝ้านี้กวางแผนรวบตัวสาวงามทั้งสอง เท่าไรๆ
ก็คิดไม่ออก จึงให้คนรับใช้ไปเชิญหลีฮว่าหลงและซุนปี้เป่าผู้สหายมาที่บ้าน
แล้วให้คนจัดสุรามาดื่มกินกัน เมื่อสุราเริ่มออกรส แยกทั้งสองก็ถามว่า

“วันนี้เรียกเราสองคนมาไม่ทราบมีเรื่องใดจะบอกกล่าว?”

เจ้าเจียปิงกล่าวว่า

“ตอนนี้มีเรื่องหนึ่งรบกวนจิตใจข้าพเจ้านัก จึงเชิญท่านทั้งสองมาหารือ
กันเป็นการเฉพาะ”

“เรื่องใดกัน? เชิญแนะนำมาโดยด่วน”

“เมื่อวานข้าพเจ้าไม่มีอะไรทำเลยออกไปเที่ยว บังเอิญพบเห็นภรรยา
และน้องสาวของชีวซือกำลังจะไปไหว้พระ นางทั้งสองมีรูปโฉมงดงามต้องใจ
ข้าพเจ้านัก เช้านี้ข้าพเจ้าจึงพกเงินแท่งไปกำนัล เพียงขอร่วมภิรมย์ด้วยสัก
หน พวกนางไม่เพียงไม่ยินยอมยังด่าทอกราดเกรี้ยว ปัดเจตนาดีข้าพเจ้า”
เจ้าเจียปิงเล่า

คนทั้งสองกล่าวว่า

“เรื่องนี้ง่ายดายยิ่ง”

เจ้าเจียปิงขอร้องว่า “พี่ท่านมีแผนการล่ำเลิศใด โปรดสั่งสอนสักเล็กน้อย”

คนทั้งสองอธิบายว่า

“คืนนี้รอจนยามสาม พวกเราคนหนึ่งไปตะโกนที่หลังเขา อีกสองบุกเข้า
ไปทางประตูหน้า จับนางทั้งสองมาไว้ที่โพรงเขา ปลอ่ยให้ท่านจัดการ นี่จะ

ยากอะไร?"

เจ้าเจียปิงชมเชยว่า "แผนการนี้ยอดเยี่ยมนัก"

คืนวันนั้นทั้งสามร่ำสุรากันจนยามสามก็ลอบออกจากบ้านไปโดยไม่ให้คนในบ้านทราบ ให้คนหนึ่งตะโกนร้องที่หลังเขา อีกสองคนบุกไปทางประตูหน้า คนรับใช้บ้านชีวซือได้ยินเสียงตะโกนก็ออกมาดูว่าเกิดเรื่องใดขึ้น จึงถูกคนอื่นอีกสองคนนั้นจับมัดไว้แน่นหนาและเหวี่ยงลงกับพื้น เอาผ้าอุดปากมิให้ส่งเสียงร้อง คนทั้งสองเข้าไปในห้องจับตัวได้แต่นางเจิงภรรยาชีวซือคนเดียว ฝ่ายน้องสาวชีวซือนั้นได้รับข่าวด่วนจากทางบ้านสามีจึงรีบกลับไปแต่หัวค่ำ คนร้ายทั้งสามจับนางเจิงไปที่โพรงเขา หมุนเวียนกันข่มขืน พอฟ้าใกล้สางก็แยกย้ายกลับไป ฝ่ายเจ้าเจียปิงเผลอทำผ้าเช็ดหน้าหล่นไว้ข้างกายนางเจิงโดยไม่ได้ตั้งใจ

เช้าวันรุ่งขึ้นเพื่อนบ้านทั้งหลายเพิ่งทราบว่าบ้านนางเจิงถูกปล้น จึงพากันเข้ามาดูและแก้มัดให้คนรับใช้ ครั้นแล้วก็ไปแจ้งข่าวที่บ้านน้องสาวชีวซือนางกับสวี่จ้าวผู้เป็นสามีและเพื่อนบ้านคนที่ไปแจ้งข่าวช่วยกันค้นหาจนทั่วก็ไม่พบนางเจิง ครั้นสืบเสาะไปใกล้โพรงเขาได้ยินเสียงร้องให้คร่ำครวญน่าเวทนาดังมา ทั้งสามรีบเข้าไปดูก็พบนางเจิง นางเจิงอับอายที่ไม่อาจปกปิดเรื่องอับยศไว้ได้และไม่อาจขยับเคลื่อนไหวกาย สวี่จ้าวจึงแบกนางกลับบ้าน น้องสาวชีวซือตม่น้ำแกงป้อนนางเจิงจนค่อยมีกำลังขึ้นจึงพูดจาได้บ้าง น้องสาวชีวซือถามพี่สะใภ้ว่า

"เป็นอย่างนี้ได้อย่างไร?"

นางเจิงนึกอับอายไม่ยอมตอบ น้องสามีเฝ้าถามซ้ำแล้วซ้ำเล่า นางเจิงจึงยอมแล้วว่า

"เมื่อคืนตอนยามสาม มีผู้ชายสองคนบุกมาทางประตูหน้า ข้าคิดว่าโจรปล้นเตรียมจะวิ่งหนี แต่ยังไม่ทันจะใส่เสื้อผ้า สองคนนั้นก็มาจับตัวข้าขึ้นไปบนเขา ร่วมมือกับคนร้ายอีกคนหนึ่งรุมข่มขืนข้า"

น้องสาวชีวซือชักว่า "ท่านจำหน้าคนร้ายสามคนนั้นได้ไหม?"

“ตอนนั้นแสงจันทร์อ่อนสลัว ข้าจำไม่ได้” นางเงิงตอบ

ฝ่ายสวี่จ่าวเก็บผ้าเช็ดหน้าแพรขาวผืนหนึ่งได้จากโพรงเขา คลี่ดูเห็นปักนามเจ้าเจียปิงไว้ ก็มั่นใจว่าเป็นของที่คนร้ายทำหล่นในที่เกิดเหตุ นับเป็นเบาะแสชิ้นหนึ่ง น้องสาวชีวซือได้ทราบก็เล่าให้สามมีฟังว่า

“เมื่อเช้าวันนี้เจ้าเจียปิงเอาเงินมาให้แท่งหนึ่ง ขอร่วมประเวณีกับข้า และอาซ้อ ข้าเลยด่ากลับไป มันต้องคิดแค้น ตอนเย็นเลยเอาเพื่อนอันธพาลมาฉุดไปข่มขืน โชคดีข้าไม่อยู่ไม่อย่างนั้นก็คงไม่รอดเช่นกัน”

สวี่จ่าวได้ฟังดังนั้นก็เขียนคำฟ้องร้องต่อเปาบุ้นจิ้นว่า

‘ข้าน้อยขอฟ้องร้องด้วยเรื่องสืบได้ข้อเท็จจริงคดีข่มขืน มีผู้ประพฤตินกขวางหลักทำนองคลองธรรม เลวทรามต่ำช้ายิ่งกว่าเดรัจฉาน ไม่อาจจัดเผ่าพันธุ์ได้ เดรัจฉานเจ้าเจียปิงวางอำนาจบาตรใหญ่ ถือดีว่าร่ำรวยเที่ยวข่มเหงรังแกชาวบ้าน ประหนึ่งวางอำนาจขู่เอาอาหารจากครอบครัวชาวนาชดใช้สุกรอ้วนพีด้วยเงินเพียงร้อยสิบตำลึง ไม่พอแม้ให้คนจำนวนมากเป็นค่าอาหารสักคำหนึ่ง ราษฎรสามัญได้แต่หลังน้ำตายังมักถูกข่มเหงเยียนตี หญิงสาวรูปงามต้องทุกข์ตรมด้วยถูกย่ำยีไม่อาจล้างมลทินได้ อาศัยเงินทองและความใจกล้าเที่ยวย่ำยีสตรีโดยไม่เกรงอาญา เห็นชีวซือพี่ภรรยาข้าน้อยจากบ้านไปไกล ก็มาหานางเงิงพี่สะใภ้ภรรยาข้าน้อย โยนเงินให้และกล่าวเกี้ยวพาราสีขอร่วมประเวณี นางเงิงมีคุณธรรมรักษาพรหมจรรย์ไม่ยอมตามทั้งตะโกนเรียกเพื่อนบ้านมาช่วย เจ้าเจียปิงได้แต่ออกจากบ้านไปคิดแค้นใจเชิญสมัครพรรคพวกหลายคน แต่งหน้าเป็นไอ้โม่งจับดาบถือขวาน บุกรุกเข้าห้องหับนางเงิงอย่างอุกอาจในยามดึกดื่น นุดนางไปยังโพรงเขาหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันข่มขืนจนปางตาย ข้าน้อยค้นหาจนพบตอนเช้าวันรุ่งขึ้น ชีวิตจะสิ้นอยู่คับขัน มีผ้าเช็ดหน้าหล่นอยู่เป็นหลักฐาน เพื่อนบ้านทั้งหลายได้ทราบก็เคียดแค้นและพากันตีตระหนก ตกดีกวันนั้นข้าวก็นำเข้าถึงหูทุกคน ทั้งเฒ่าทั้งเยาว์ล้วนหวาดกลัว พอเกิดเรื่องนุดหญิงไปข่มขืนในโพรงเขา ทำให้ชาวบ้านหวาดผวา แม้เพียงเห็นสัตว์เห็นเงาตะคุ่มก็พากันหวาดเกรงขึ้นมาจนรีบปิด

ประตูบ้าน บรรยากาศเงียบกริบตั้งแต่ยามบ่ายคล้อย นานที่จึงมีเสียงเด็กร้อง ขึ้นมาในยามกลางคืน ผู้พบเห็นสภาพยามนอนไม่อาจหลับได้สนิท ดุจดั่ง เยวียอ่อนนอนบนพื้นแข็ง ผู้ไต่ยิมนยามฝันไม่อาจฝันดี ต้องระแวงระวังภัย ตลอดเวลา หนทางเชิงเขาพุ่งไปด้วยฝุ่นตลบ หมู่บ้านเชิงเขาสับสนวุ่นวาย วอนสวรรค์เบื้องบนพิสุจน์ผ้าเช็ดหน้าตามหาคนร้าย ลงทัณฑ์ตามกฎหมาย ราษฎรมีปากร้องเรียน บ้านเมืองมีชื่อมีแปะ ขอฟ้องร้องต่อเบื้องบน'

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้จับกุมผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดมาสอบสวน ก่อนอื่นท่านถาม เชียวชิงเพื่อนบ้านด้านขวามือว่า

“เจ้าเป็นเพื่อนบ้านใกล้ชิด ทราบรายละเอียดเรื่องนี้หรือไม่?”

เชียวชิงตอบว่า

“เรื่องในคืนเกิดเหตุผู้น้อยมิได้แจ้ง แต่เช้าวันรุ่งขึ้น ผู้น้อยได้ยินเสียงคน ร้องขอความช่วยเหลือ จึงเข้าไปในบ้านพร้อมกับคนอื่น ๆ และแก้มัดคนรับใช้ ที่ถูกมัดทิ้งไว้กับพื้นจากนั้นก็ไปแจ้งข่าวให้สองสามีภรรยาสวี่จ่าวทราบ ในที่สุด ก็ตามหาจนพบตัวนางเฉิงที่โพรงเขา นางกลับไม่อาจรักษาคุณธรรมไว้ได้แล้ว ยังมีผ้าเช็ดหน้าผืนหนึ่งตกอยู่ข้างกายนาง เรื่องอื่น ๆ นั้นไม่ทราบ ผู้น้อยไม่ กล้ากล่าวส่งเดช”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“ข้างกายมีผ้าเช็ดหน้าหล่น ปักนามเจ้าเจียปิง ต้องเป็นเขาไม่ผิดแน่”

ฝ่ายเจ้าเจียปิงให้การว่า

“เมื่อสามวันก่อนผู้น้อยทำผ้าเช็ดหน้าหล่นบนถนน มิใช่ในโพรงเขา อย่า ว่าแต่ผู้น้อยคนเดียวไม่สามารถจับคนหนึ่งมัด จับอีกคนไปข่มขืนได้ เรื่องนี้ ต้องเป็นการใส่ไคล้ของศัตรูเก่า”

สวี่จ่าวได้ว่า

“กลางวันวันนั้นเจ้าไปบ้านนางเฉิง โยนเงินให้และขอร่วมประเวณีกับนาง และภรรยาข้า ถูกนางทั้งสองไล่ด่าจึงยอมออกจากบ้าน กลางคืนบ้านนางถูก ปล้น ข้าวของเงินทองกลับยังอยู่ครบ ข้ามีผ้าเช็ดหน้าเป็นหลักฐานยืนยัน

หากว่าโจรร้ายปล้นจริงข้าวของเงินทองคงถูกขนไปหมด ไหนเลยจะข่มขืนสตรีเพียงอย่างเดียว? วอนได้เท่าใช้จารีตนครบาลสอบสวนคั่นนามเพื่อนอันธพาล ขจัดความคับแค้นนี้”

เปาบุ้นจิ้นตวาดสั่งโบายเจ้าเจียป็นอย่างหนักสืบไม้เพื่อให้ยอมสารภาพ เจ้าเจียป็นยังคงยืนกรานคำเดิม เปาบุ้นจิ้นจึงให้เอาเจ้าเจียป็นและสวี่จ้าวไปขังไว้ด้วยกันก่อน ส่วนเพื่อนบ้านที่มาเป็นพยานนั้นให้ปล่อยกลับไป ครั้นแล้วก็ลอบกำชับพัศดีว่า

“เจ้าจงเฝ้าประตูคุกให้ดี หากมีคนนอกมาเยี่ยมเจ้าเจียป็นก็จงจับตัวไว้ อย่าให้เข้าเยี่ยมเป็นอันขาด หากสำเร็จข้าจะให้รางวัลเจ้า แต่ถ้าเรื่องนี้แพร่กระจายออกไป ข้าจะโบายเจ้าหกลีบไม้แล้วปลดออก”

พัศดีรับคำว่า “มิกล้า”

สั่งความแล้วเปาบุ้นจิ้นก็ออกจากศาล ส่วนพัศดีก็ไปเฝ้าคุมประตู

เพียงไม่นานก็มีคนสองคนมาถามหาเจ้าเจียป็น พัทธดีจึงเปิดประตูให้นักการที่เฝ้าศาลกรูกันเข้ามาจับตัวคนทั้งสองเข้าไปในศาลและตีเกราะ พอเปาบุ้นจิ้นขึ้นนั่งบนบัลลังก์ พัทธดีก็รายงานว่

“จับได้ทั้งสิ้นสองคนขอรับ”

เปาบุ้นจิ้นถามชื่อแซ่ของทั้งคู่ แล้วตวาดว่

“เจ้าสองคนร่วมกับเจ้าเจียป็นข่มขืนนางเจิ้ง เจ้าเจียป็นสารภาพมาหมดแล้ว ข้ากำลังจะออกหมายจับ พวกเจ้าก็มาเอง ช่างประจบเหมาะจริง ๆ”

ทั้งสองหน้าซีดเผือดไม่กล้ามองหน้ากัน หลีฮว่าหลงผืนใจกล่าวว่

“ผู้น้อยทั้งสองไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เหตุใดเขาจึงมากล่าวหาส่งเดช?”

เปาบุ้นจิ้นแสวงกล่าวว่

“เจ้าเจียป็นให้การว่ หากไม่มีพวกเจ้าช่วยเหลือ เขาคนเดียวไม่อาจทำการสำเร็จ จงสารภาพมาโดยดี!”

หลีฮว่าหลงยังปากแข็งกล่าวว่

“เขาทำเองแท้ ๆ ยังกล่าวหาผู้น้อยทั้งสอง!”

เปาบุ้นจิ้นเห็นเขากล่าวเสียงไปจึงสั่งโอบยคนละยี่สิบไม้ ทั้งสองยังไม่ยอมรับสารภาพ เปาบุ้นจิ้นจึงสั่งให้ใช้ไม้หนึบขานั่นเป็นเครื่องลงทัณฑ์อย่างหนึ่งกับทั้งสอง แล้วให้เอาตัวไปไว้ที่ได้ระเบียงอีกฟากหนึ่ง ครั้นแล้วเบิกตัวเจ้าเจียปิงจากคุก เจ้าเจียปิงเห็นสหายคู่ใจถูกทัณฑ์ไม้หนึบขาก็นึกหวาดหวั่นพรึ่นพรีง เปาบุ้นจิ้นตวาดเสียงดังว่า

“เจ้าคือโจรร้ายที่ข่มขืนนางเฉิงจิง ๑ ข่าไต่สวนแล้วได้ความว่า เจ้าร่วมมือกับสองคนนั้นข่มขืนสตรี พวกเขาสารภาพแล้วว่า เจ้าสั่งให้เขาทำไม่ใช่การริเริ่มของเขาเอง ข่าจึงให้ลงทัณฑ์ไม้หนึบขานี้”

เจ้าเจียปิงยังปากแข็งไม่ยอมรับ เปาบุ้นจิ้นสั่งให้ลงทัณฑ์ไม้หนึบขานี้เขาอีกคน เจ้าเจียปิงเกรงทัณฑ์ทรมานจึงยอมสารภาพว่า

“วันก่อนผู้น้อยทำไม่ถูกต้อง โยนเงินให้นางเฉิงแต่ถูกด่ากลับมา เลยเรียกคนทั้งสองมาหารือ ส่วนแผนการนี้หลั้วว่าหลงเป็นผู้เสนอขึ้น ขอได้เท่าเมตตาลดหย่อนโทษ”

เปาบุ้นจิ้นกล่าวว่า

“เจ้าสองคนนั้นบอกว่าถูกไล่ความ ตอนนีเจ้าเจียปิงสารภาพหมดแล้ว แต่ละคนจงลงลายมือชื่อรับรองคำสารภาพเสียโดยดี”

ทั้งสามมองหน้ากันไปมา สุดปัญญาจะแก้ตัวได้แต่ยอมสารภาพ เปาบุ้นจิ้นพิพากษาว่า

“เนื่องด้วยเจ้าเจียปิงเสเพลไม่รู้จักควบคุมความประพฤติ เย่อหยิ่งในทรัพย์สินวางอำนาจบาตรใหญ่ไปทั่ว อาศัยสมุนข่มขืนสตรี อันธพาลหลั้วว่าหลงและพวกไม่เพียงไม่ชักนำให้เข้าสู่วิถีทางอันดีงาม ยังช่วยก่อกรรมทำเข็ญไม่ตกเตือนให้สติยังวางแผนคล้อยตามความปรารถนาของเจ้าเจียปิง บุกรุกเข้าบ้านนางเฉิงจับคนรับใช้มัดไว้กับพื้น ฆูดนางเฉิงไปที่โพรงเขาหมุนเวียนกันข่มขืน กระทำการฝืนกฎหมาย คดีข่มขืนไม่อาจอภัยโทษ ตัดสินประหารชีวิตชดใช้ความผิดเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ราษฎร”

คดีขโมยรองเท้า

รุ่งฟ้า เจริญโรจน์ แปล

กล่าวกันมาว่าที่วัดหยงหนิงทางตะวันออกของเมืองเจียงโจวมีพระภิกษุรูปหนึ่งแซ่เดิมว่าอู่ ชื่อหยวนเฉิง มินิสัยเป็นคนเจ้าชู้ เนื่องจากเศรษฐกิจเต้อฮว่าซึ่งแต่งลูกสาวของหานอิงชู่ ที่ชื่อหลานอิงมาเป็นภรรยานานหลายปีแล้วยังไม่มีบุตรร่วมกัน จึงบนบานศาลกล่าวเทพยดาขอให้มียาหาสืบสกุล ทุกครั้งที่ถึงวันตรุษสารทสำคัญก็จะตั้งพิธีกราบไหว้บูชาเป็นนิจ และเมื่อถึงทุกวันเดือนดับและเดือนเพ็ญก็จะเชิญหลวงจีนหยวนเฉิงมาสวดมนต์ที่บ้านของตน หลวงจีนหยวนเฉิงได้เห็นนางหลานอิงผู้มีความงามหยดย้อยในใจก็เกิดความหวนไหว้ขึ้น จิตใจหมกหมุ่นหมายปองอยู่ ตกเย็นหลังจากกลับถึงวัดก็คิดวางแผนการไว้ในใจ

วันรุ่งขึ้นหลวงจีนคอยลอบสังเกตจนเห็นจางเต้อฮว่าออกจากบ้านไปแล้ว จึงทำที่เข้าไปบิณฑบาตแล้วพูดจาให้เสี่ยวเหมยสาวใช้ในบ้านไปขอบิณฑบาตรองเท้าใส่นอนของนายหญิงหลานอิงสักคู่หนึ่ง เสี่ยวเหมยก็ลอบเข้าไปหยิบมาให้ เมื่อหลวงจีนหยวนเฉิงได้รองเท้าแล้วก็มีคามยินดีเป็นอย่างยิ่ง กลับไปวัดนั่งลูบคลำรองเท้าพรา่ำเพื่อรำพึงอยู่ทุกวัน

ต่อมาเศรษฐกิจเต้อฮว่าได้มาปรึกษาหารือเรื่องจัดงานพิธีบูชาที่วัด หลวงจีนหยวนเฉิงจึงสร้างวางรองเท้านอนข้างหนึ่งไว้ที่หน้าประตูวัด เมื่อจางเต้อฮว่าเห็นรองเท้าตกอยู่จึงเก็บขึ้นมาพิจารณา ในใจนี้กระแวงสงสัยอยู่เป็นกำลัง เมื่อเสร็จธุระจากวัดก็รีบกลับบ้านไปด้วยอารมณ์โกรธจัด ชักถามไต่สวนเรื่อง

รองเท้าใส่นอนเป็นการใหญ่แล้วจึงไล่นางหลานอิงกลับบ้านนางไปพร้อมทำหนังสือหย่าขาด หลวงจีนหยวนเฉิงเมื่อรู้เรื่องเห็นสมตามแผนที่คิดไว้ก็ลอบหลบหนีกลับไปอยู่บ้านเดิมที่ไท่ผิงหยวน เปลี่ยนชื่อแซ่เสียใหม่เป็นผิงเหญิน ไข่มุกกลับเพศเป็นคฤหัสถ์อยู่สองปีจึงเตรียมไปขออนางหลานอิงแต่งงานใหม่ ผิงเหญินไหว้วานเพื่อนบ้านชื่อวังชินให้เป็นแม่สื่อไปเจรจากับหานอิงซู เนื่องจากหานอิงซูกับวังชินชอบพอกันมาก่อนจึงยอมยกลูกสาวให้ พร้อมทั้งหาฤกษ์กำหนดงานกันเรียบร้อย วังชินจึงกลับไปบอกข่าวดีนี้กับผิงเหญินให้รีบจัดขบวนขันหมากและเชิญญาติผู้ใหญ่เพื่อเตรียมงานมงคลสมรส

คืนวันสมรสจันทร์กระจ่างทองแสงนวลงามเพราะเป็นคืนวันไหว้พระจันทร์ คู่บ่าวสาวร่วมดื่มฉลองกัน ณ กลางศาลาด้วยอารมณ์อันชื่นมื่น ผิงเหญินนั้นครีမ်ใจดื่มเสียจนเมามายแล้วเอ่ยยิ้มหยอกนางผู้เป็นภรรยาว่า “นี่ถ้าไม่ใช่เพราะได้เสี้ยวหมดยช่วยในคราวนั้นไหนเลยจะมีวันแสนสุขนี้ได้” นางหลานอิงได้ฟังเกิดความสงสัยในคำสามีจึงซักถามขึ้น ผิงเหญินจึงเล่าเรื่องราวเมื่อครั้งก่อนอย่างละเอียด หลานอิงได้ฟังก็รู้สึกโกรธแค้นในใจนั่งนิ่งอยู่ ราพึงว่าแม้กายนี้จะถูกผิงเหญินใช้แผนลวงหลอกเอามาได้แต่ในใจนั้นนึกแค้นจนเข้ากระดูกดำ คิन्नนั้นเมื่อเสร็จการเลี้ยงผิงเหญินกลับไปแล้ว พอล่วงเข้ายามสามนางก็ผูกคอตาย

รุ่งขึ้นหานอิงซูทราบข่าวการตายของบุตรสาวก็คิดจะไปอำเภอฟ้องร้องให้สอบสวนเพื่อความเป็นธรรม ขณะนั้นประจวบเหมาะกับการที่เป่าบุ๋นจิ้นมาตรวจราชการถึงเมืองเจียงโจวพอดี หานซูอิงจึงยื่นคำร้องทุกข์แก่เป่าบุ๋นจิ้นเป็นความว่า

‘คำร้องทุกข์เหตุฆ่าตัวตายเพื่อล้างมลทิน บุตรสาวผู้อำภพหลานอิงแต่งให้กับจางเต๋อฮว่ามีความสุขมาช้านาน แต่เคราะห์ร้ายเมื่อได้พบกับหลวงจีนอุ๋มหยวนเฉิง ซึ่งบัดนี้เปลี่ยนชื่อเป็นผิงเหญิน หลวงจีนผู้นี้เห็นบุตรสาวมีรูปโฉมงดงามเกิดความพึงพอใจจึงจ้างวานสาวใช้ในบ้านสกุลจางไปขโมยรองเท้านอนของนางมาเพื่อใส่ร้ายนางว่าคบชู้ผู้ชาย เป็นเหตุให้ลูกเขยไล่นางออกจาก

บ้านโดยอ้างหลักของเจ็ดประการ* ในการขอหย่า บุตรสาวหมดสิ้นหนทาง แต่ก็คิดสู้กับหน้าอดทนรักษาคล่องธรรมของกุลสตรีไว้ ทั้ง ๆ ที่เรื่องที่กล่าวหา ก็ไร้มูลความจริงโดยสิ้นเชิงได้แต่เก็บความฉงนสงสัยไว้ในความทุกข์เพียงลำพัง แต่หลวงจีนนี้ยังสีกहालापेक्ष पेक्षिण्णोच्छेत्तव्होव्वानपेक्षिण्णोच्छेत्तव्होव्वान ขอลูกสาวข้าน้อย ตัวข้าน้อยไม่ทราบความนัยมาก่อนทำให้หลงผิดคิดแผนชั่วที่ได้วางเอาไว้ และเมื่อคืนนี้เองนางก็ฆ่าตัวตายด้วยถูกบีบคั้นโดยที่มลทินยังไม่เป็นที่กระจ่าง ในยามที่กฎหมายยังเคร่งครัดศักดิ์สิทธิ์เช่นนี้ย่อมไม่ปล่อยให้ ความชั่วหลุดร่วงหายไปได้ ผู้ที่กระทำผิดย่อมต้องชดใช้ความผิดให้สาสม จึง ร้องเรียนมาด้วยความเศร้าโศกใจ

ขณะเดียวกันเผิงเหวินก็แต่งเรื่องเป็นคำร้องเรียนเพื่อให้ปากคำอีกฉบับ เปาบุ้นจิ้นจึงให้นำตัวคนทั้งสองไปไว้ในคุก คืนนั้นเองขณะที่เปาบุ้นจิ้นนั่งอยู่ในห้องโถงเกิดมีลมพัดมาระลอกหนึ่ง ปราบฏว้างผู้บุกรุกอยู่ตรงหน้า เปาบุ้นจิ้น จึงถามว่า “เป็นวิญญาณตนทุกขใดกันหรือ?” ฉบับปล้นปราบฏว้างเป็นหญิงหนึ่งนั่ง คุกเข่าอยู่ที่โถงด้านล่าง เปาบุ้นจิ้นถามขึ้นว่า “เจ้าเป็นใครกันรี? มีเรื่องอะไร จะร้องทุกข์จงว่าไปตามตรง” หญิงนางนั้นจึงเล่าเรื่องที่แล้วมาให้เปาบุ้นจิ้นฟัง จนจบแล้วหายร่างไปในบัดดล วันต่อมาก็ออกนั่งบัลลังก์ในศาล สั่งให้จางหลง เชียป้า ไปนำตัวหานอิงซูและเผิงเหวินจากคุกมาสอบปากคำ แล้วสั่งโบย เผิงเหวินเพื่อให้รับสารภาพว่าเป็นผู้คิดแผนการขโมยรองแท่นนอนคู่ นั้น เผิงเหวินตกใจจนหน้าซีดไม่มีข้ออ้างแก้ตัวใด ๆ ได้แต่ยอมรับความผิด เปาบุ้นจิ้นจึงยึดทรัพย์สินของเผิงเหวินเป็นของทางราชการ พร้อมทั้งสั่ง ประหารชีวิตเผิงเหวิน ดังนี้คดีความของนางหานหลานอิงจึงได้รับการชำระ จนกระจ่าง ชาวบ้านชาวเมืองใกล้ไกลล้วนพากันสรรเสริญยินดี

* ข้ออ้าง 7 อย่างที่ฝ่ายสามีสามารถยกขึ้นมาเป็นเหตุในการฟ้องหย่าได้

1. ไร้บุตรสืบสกุล	2. คบขู้ขี้ชาย	3. ไม่ปรนนิบัติคนในครอบครัว
4. ปากร้าย	5. ลักขโมย	6. อิจฉาริษยาผู้อื่น
7. เป็นโรคเรื้อรัง		

คดีปริศนาห้องนอนลูกสะไภ้

อร่ามศรี ธีรปรีดากุล และ ศราวดี เทพนาวา แปล

มีเรื่องเล่าว่า มีราษฎรคนหนึ่งชื่อว่าเยียนเสียป็น เป็นคนตำทราไม่ไ้
 ยางอาย เขามีบุตรคนหนึ่งชื่อว่าฉงอ้อ แต่งงานกับหญิงสกุลชื้อ เยียนเสียป็นมัก
 เกี่ยวพาราสิลูกสะไภ้อยู่เป็นนิจ ซึ่งในตอนแรกนางก็ขัดขืนไม่ยินยอม แต่ใน
 ระยะเวลาหลังถูกเยียนเสียป็นเกี่ยวบ่อยเข้าจึงยอมคล้อยตาม ดังนั้นเมื่อบุตรชาย
 ตนออกจากบ้านไปก็จะแอบลักลอบได้เสียกันอยู่เสมอ

วันหนึ่งฉงอ้อเดินทางไปอวยพรวันเกิดพ่อตา สะไภ้ชื้อซึ่งมีใจเกลียดชังพ่อ
 สามีเป็นทุนอยู่แล้วรู้ว่าคืนนี้พ่อสามีจะต้องแอบเข้าห้องนอนตนอย่างแน่นนอน
 จึงออกอุบายล่อหลอกซินเหนียงบุตรสาวของพ่อสามีว่า “วันนี้พี่ชายของเจ้าไม่
 กลับบ้าน พี่อยู่ตามลำพังรู้สึกหวาดกลัวอยากให้เจ้านอนเป็นเพื่อนพี่จะได้
 หรือไม?” ซินเหนียงตอบรับคำพี่สะไภ้ และในคืนนั้นพ่อสามีก็แอบมาที่ห้องดัง
 ที่คาดไว้ สะไภ้สกุลชื้อจึงย่องไปเปิดประตูแล้วหลบซ่อนในที่ลับตา พ่อสามีจึง
 ไปที่เตียงกระทำการตำซ้ำดังกล่าว ซินเหนียงร้องขึ้นว่า “ท่านพ่อ นี่ข้าเอง ไม่
 ใช่พี่สะไภ้หรอก” เยียนเสียป็นรู้ว่าเสียท่าแล้วรู้สึกสำนึกผิดรีบกระโดดหนีออก
 จากห้องไปในทันที

วันรุ่งขึ้นเมื่อถึงเวลาอาหารเช้า บุตรสาวไม่ออกจากห้องมาทานข้าว
 บิดาของนางซึ่งรู้สาเหตุดีจึงมากินข้าวก่อนแล้วรีบออกจากบ้านไป มารดาซึ่ง
 ไม่รู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเข้าไปเรียกบุตรสาว และพบว่าลูกสาวของตนนั้นได้
 ผูกคอตายอยู่ที่ห้องพี่สะไภ้ สะไภ้ชื้อหวาดกลัวมากจึงหนีกลับบ้านและเล่าเรื่อง

ราวทั้งหมดให้แก่พี่ชายชื่อชื่องังพัง ชื่อถึงกล่าวขึ้นว่า “ตระกูลนี้ช่างไม่มีคุณธรรมเสียเลย สมควรตัดความสัมพันธ์ เพื่อไม่ให้เสนียดจัญไรมาถึงตน และให้เจ้าหย่าขาดซะแล้วกลับมาอยู่บ้านเรา” ครั้นแล้วก็เดินทางไปร้องเรียนที่อำเภอ

เปาบุ้นจิ้นสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปควบคุมตัวเยียนเสียป็น ผู้มีใจต่ำช้าประพฤตินผิดทำนองคลองธรรมจนเป็นเหตุให้บุตรสาวต้องผูกคอตาย สวรรค์จะไม่เมตตาคนทำผิดอีกต่อไป เมื่อจับตัวผู้ต้องหามาถึงศาลแล้ว ชื่อถึงจึงร้องเรียนว่า “ทั่วทั้งแผ่นดินต่างรู้กันว่าเยียนเสียป็นเป็นคนต่ำช้า ประพฤติตนผิดทำนองคลองธรรมเป็นเหตุให้บุตรสาวผูกคอตาย ส่วนเยียนฉงอี่นั้นเป็นบุตรชายของคนทราหม พวกเราจึงไม่กล้าจะเกี่ยวดองนับญาติด้วย ขอให้สะไภ้สกุลชื่อได้หย่าขาดจากกันด้วยเถิด เพื่อไม่ให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่างความต่ำทรามของเขา ส่วนญาติคนอื่นๆ ไม่มีส่วนพัวพันกับความผิดครั้งนี้ สิ่งที่ข้าน้อยรายงานต่อท่านล้วนเป็นความจริงทั้งสิ้น”

เมื่อเปาบุ้นจิ้นรู้ถึงความต่ำทรามจากคำร้องเรียนแล้วก็ถามขึ้นว่า “เดิมทีสะไภ้สกุลชื่อกับพ่อสามีนั้นเคยมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกันหรือไม่?” ชื่อถึงตอบอย่างมีพิรุณว่า “ไม่มีครับท่าน” เปาบุ้นจิ้นจึงซักต่อว่า “ในเมื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพ่อสามีแล้ว วันนี้ฟ้องร้องพ่อสามีแล้วทำไมยังขอให้น้องสาวของเจ้าหย่าขาดจากสามี?” ชื่อถึงจึงชี้แจงขึ้นว่า “ฉงอี่เป็นบุตรของคนต่ำทรามซึ่งอยู่ในบ้านของสัตว์เดรัจฉาน ข้าน้อยไม่ขอร่วมเกี่ยวดองกับพวกมัน จึงฟ้องขอหย่าขาด” เปาบุ้นจิ้นถามต่ออีกว่า “ซินเหเนียงนอนหลับอยู่ที่ห้องสะไภ้สกุลชื่อ ห้องนอนก็ต้องปิดอยู่อย่างแน่นนอน แล้วใครเป็นผู้เปิดประตูให้พ่อสามีเข้ามालะ?” ชื่อถึงจึงสร้างเรื่องตอบไปว่า “เจ้าโจรเฒ่าเยียนซ่อนตัวอยู่ในห้องก่อนแล้วครับท่าน” เปาบุ้นจิ้นจึงรุกรถามอีกว่า “โจรเฒ่าเยียนนั้นมีเจตนาจะลักลอบได้เสียกับใครละ?” ชื่อถึงตอบกลับว่า “ไม่ทราบครับท่าน” สะไภ้สกุลชื่อจึงตอบแทนว่า “เจตนาของมันต้องการมาหลับนอนกับข้าน้อย แต่พลาดพลั้งกลายเป็นบุตรสาวของตนเอง” เปาบุ้นจิ้นจึงสรุปความว่า “เจ้ารู้เห็นเหตุการณ์

ทำไมไม่ร้องเรียกให้นางตื่นล่ะ?” สะใภ้สกุลเชื้อจึงแสวงอธิบายขึ้นว่า “ข้าน้อย
เกรงว่านางจะอับอาย อีกทั้งไม่อยากให้เรื่องราวมาถึงตัวข้าจึงไปร้องเรียกนาง”
เปาบุ้นจิ้นไม่เชื่อจึงบีบคั้นให้นางยอมรับว่า “เจ้าจะต้องเคยหลับนอนกับพ่อ
สามีมาก่อนหน้านี้แล้ว ในคืนเกิดเหตุ นั้นเจ้าให้น้องสามีมานอนที่เตียงของเจ้า
แล้วล่อให้พ่อสามีตกหลุมพราง” สะใภ้สกุลเชื้อเกรงรับโทษไม่ไหวจึงยอมรับ
สารภาพแต่โดยดี เปาบุ้นจิ้นจึงกล่าวขึ้นว่า “เจ้ากับพ่อสามีแอบลักลอบได้เสีย
กัน โทษก็สมควรตายอยู่แล้ว มิหนำซ้ำยังล่อหลอกให้น้องสามีมานอนกับเจ้า
แล้วตัวเองไปหลบซ่อนเพื่อให้พ่อสามีตกหลุมพราง จนเป็นเหตุให้น้องสามีเจ้า
ต้องฆ่าตัวตาย ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นเหตุมาจากเจ้า ต้องโทษประหารยังไม่สาสม
กับความผิดของเจ้าเลย” เปาบุ้นจิ้นตัดสินให้สะใภ้สกุลเชื้อโดนขังด้วยความ
ทรมานเป็นเวลาเก้าปี หลังจากนั้นค่อยตัดสินชี้ขาดประหารชีวิต และออก
หมายศาลไปรื้อถอนบ้านของเยียนเสียป็น แล้วให้นำที่ดินนั้นไปสร้างเป็น
สระน้ำ อีกทั้งให้นำเนื้อของโจรเฒ่าเยียนไปสับให้ละเอียดเพื่อเป็นอาหารแก่
สุกรและสุนัขต่อไป

คดีกรรมกรอวิช

กนกพร นุ่มทอง แปล

ณ ท่งเยวียโจวมีศาลเจ้าโบราณอยู่หลังหนึ่ง หลังติดแม่น้ำหน้าหันหาภูเขา ผาสูงน้ำเชี่ยว ภูมิประเทศค่อนข้างอันตราย มีห้วยคาขึ้นรกเรือสุดลูกหูลูกตา ไม้ใหญ่สูงเสียดเมฆเรียงรายแน่นชนิดตั้งจะบดบังแสงอาทิตย์ ข้างศาลเจ้านั้นมีต้นไม้ยืนตายซากอยู่ต้นหนึ่งเป็นที่สิงสถิตของปีศาจงูกินคน ซึ่งมีกายใหญ่เท่าถ้ำน้ำ ลำตัวยาวกว่าสิบจั้ง (ราวสามสิบสามเมตร) ลิ่นแหลมคมตั้งใบมีด ดวงตาประหนึ่งกระดิ่งทองแดง ผู้คนได้แต่ยอมสยบให้มันด้วยความหวาดกลัว ผู้เดินทางผ่านศาลเจ้านั้นก็ต้องฆ่าสัตว์ไปเช่นสังเวจจึงจะผ่านไปได้ มิฉะนั้นมันก็จะบันดาลให้เกิดพายุฝนชั้ดกระหน่ำ เมฆหมอกครึ้มสลับทั้งคืนทั้งวันจนไม่อาจมองเห็นทางได้แม้ในระยะใกล้ ในที่สุดคนผู้นั้นก็จะถูกปีศาจกินเหตุการณ์เป็นเช่นนี้มาหลายปี

ต่อมาเจิ้งจงข่งมารับตำแหน่งเจ้าเมืองเยวียโจว เสมียนและพวกพากันมารอรับและเยียมคารวะเจ้าเมืองคนใหม่แต่ยังไม่ทันจะเข้าเมือง เจิ้งจงข่งกล่าวว่า

“รบกวนพวกเจ้าออกมารับแต่ไกลเช่นนี้”

คนทั้งปวงตอบว่า

“ที่พวกผู้น้อยออกมารอรับแต่ไกลมีสาเหตุสองประการ หนึ่งคือเป็นการสมควรแล้วที่จะต้องต้อนรับท่านเช่นนี้ สองคืออยากจะเรียนให้ได้เท่าทราบว่าเป็นพื้นที่นี้มีเรื่องประหลาดพิสดารเรื่องหนึ่ง”

ว่าแล้วก็เล่าเรื่องงูปีศาจในต้นไม้ตายซากข้างศาลเจ้าให้ฟังว่า หากไป
เช่นไหว้ก็จะเกิดลมพายุฝนดูคนหายเข้าไปไม่ทราบชะตากรรม เมื่อเล่าจบ
เจ้าเมืองก็หัวเราะลั่น กล่าวว่า

“ไหนเลยจะมีเรื่องเช่นนี้”

เมื่อเดินทางมาได้สองวันก็ผ่านบริเวณศาลเจ้าปีศาจนั้น เจ้าเมืองไม่เชื่อ
เรื่องภูตผีปีศาจจึงเดินทางผ่านไปทันทีโดยมิได้จัดของเช่นไหว้ ยังไม่ทันจะ
ออกพ้นรัศมีหนึ่งลี้ก็เกิดลมพายุโหมกระหน่ำ กรวดทรายปลิวว่อนตามแรงลม
กลุ่มเมฆหมอกมืดดำแผ่คลุมรอบด้าน เมื่อหันกลับไปมองด้านหลังก็เห็นมี
กองทัพทหารม้าและรถศึกจำนวนมหาศาลไล่ตามมา เห็นท่าว่าจะเอาชีวิตรอด
ได้ยากเสียแล้ว เจ้าเมืองระลึกถึง ‘คัมภีร์อวีชู’ ที่เคยท่องมาสมัยยังมิได้รับ
ราชการ เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์คับขันก็หนีไปพลงปากก็ท่องข้อความใน
คัมภีร์ออกมาโดยมิได้หยุดยั้ง เพียงชั่วครู่ลมพายุก็สงบลง เมฆหมอกสลายตัว
อากาศสดชื่นแจ่มใสดังเดิม ทหารที่ไล่กวตมาก็อันตรธานหายไป นับว่าตาย
แล้วได้เกิดใหม่อีกครั้ง เจ้าเมืองเดินทางต่อมาจนถึงเมืองเยวียโจวก็เข้ารับ
ตำแหน่ง นายอำเภอทุกอำเภอและขุนนางน้อยใหญ่ก็มาคารวะตามประเพณี
เมื่อรู้จักกันทุกคนแล้วก็ได้นั่งสนทนากัน เจ้าเมืองใหม่เล่าว่า

“งูใหญ่ในไม้ตายซากที่ศาลเจ้าโบราณมีอิทธิฤทธิ์ กินคนไปมากมายนับไม่
ถ้วน เมื่อวันก่อนที่เสมียน ทหาร และราษฎรออกนอกด่านไปรับข้า ก็ได้แจ้ง
เรื่องให้ทราบแล้ว ข้าเองกลับไม่เชื่อถือ เมื่อผ่านศาลเจ้าไปยังไม่ทันจะถึงหนึ่ง
ลี้ก็เกิดลมพายุและพายุฝนรุนแรงขึ้นจริง ๆ วันนี้ขอถามท่านผู้มีความสามารถ
ทั้งหลาย ปีศาจตนนี้กำเริบเลิບสาน ก่อกรรมทำเข็ญจนราษฎรไม่อาจอยู่อย่าง
สงบสุข เราจะคิดอ่านหาวิธีทำลายมันได้อย่างไร? ประการหนึ่งก็เพื่อให้
บ้านเมืองและราษฎรอยู่เย็นเป็นสุข ประการที่สองเป็นการขจัดภัยให้กับประชา
ราษฎร ซึ่งทั้งสองประการนี้ล้วนเป็นภารกิจที่พวกเราพึงกระทำ”

นายอำเภอทั้งหลายตอบว่า

“ผู้ต่ำต้อยเป็นเพียงขุนนางชั้นผู้น้อย ด้อยคุณธรรม เบาจรรยา จะ

สามารถกำจัดมันได้อย่างไร? โชคดีได้ทำเดินทางมารับตำแหน่ง จึงจะสามารถหาทางกำจัดปีศาจได้ อย่าได้ปกครองด้วยคุณธรรมแบบหลิวคุน (ขุนพลกวีสมัยซีจิ้น นีรโทษแต่คนพาล) ผดุงความพิศดารทั้งสิบแห่งกฎหมายดั้งเดิม มิต้องกังวลว่าจะกำจัดปีศาจกำเริบเสิบสานตนนี้ไม่ได้?” ว่าแล้วทุกคนก็การวะอำลากลับ

วันรุ่งขึ้นเจ้าเมืองขึ้นนั่งบัลลังก์ออกคำสั่งให้ชาวเมืองทั้งหลายถือศีลกินเจ อาบน้ำชำระกายให้สะอาดและประพรมน้ำหอม ติดตามเจ้าเมืองไปสักการะเจ้าพ่อหลักเมืองเป็นเวลาสามวัน เจ้าเมืองได้เอาหนังสืออิฐฐานที่เตรียมมาวางหน้าแท่นบูชา เจ้าพ่อหลักเมืองเห็นเจ้าเมืองนำพาชาวเมืองทั้งหลายมาน้อมสักการะด้วยใจจริง ประกอบกับเห็นเจ้าเมืองเจ้จงข่งเป็นขุนนางซื่อตรงปราศจากความเห็นแก่ตัวใดจนเป็นที่เคารพของภูตผีเทวดา จึงนำเรื่องของงูปีศาจขึ้นกราบทูลต่อเจ้กเซี่ยนฮ่องเต้

เจ้กเซี่ยนฮ่องเต้ผู้สถิตอยู่บนสวรรค์ได้เคยสอดส่องเห็นเจ้จงข่งท่อง ‘คัมภีร์อวีชู’ มาก่อนแล้ว เพื่อเป็นการตอบแทนการสักการะด้วยใจจริงนั้น พระองค์ได้บัญชาให้ทหารสวรรค์และเทพสายฟ้าทั้งห้าลงมายังเมืองเยวี่โจว เพื่อไปสังหารงูปีศาจในต้นไม้ตายซากก่อนในทันใด และยังตรัสว่า

“เปาบุ้นจิ้นแม้รับราชการในโลกมนุษย์ ก็ยังควบบตำแหน่งขุนนางยมโลกสามารถจับปีศาจตนนั้นได้”

ทหารสวรรค์ขี่ม้าถือหอก เทพสายฟ้ามือหนึ่งกวัดแกว่งไฟมือหนึ่งถือขวาน เดินทางมาเข้าฝันเปาบุ้นจิ้นพร้อมกัน เปาบุ้นจิ้นจึงขึ้นไปบนเตียงยมโลกถอดวิญญูณเดินทางไปด้วย ในฉับพลันนั้นก็บรรลุถึงศาลเจ้าโบราณเพียงครู่เดียวก็เกิดอัศจรรย์มืดฟ้ามัวดิน ฝนตกหนักไปทั่ว ลมพัดรุนแรง ฟ้าแลบแปลบปลาบ ฟ้าร้องครืนครัน ชาวเมืองตื่นตระหนกวิ่งหนีสับสนอลหม่าน เพียงชั่วอึดใจก็ได้ยินเสียงอสนีบาตฟาดเปรี้ยง งูปีศาจถูกสังหารลงในทันใด ผ่านไปไม่นานท้องฟ้ายากกลับสดใส ชาวเมืองพูดคุยกันว่าคงเป็นเพราะฟ้าดินต้นต้นในคุณธรรมของได้ทำเจ้ จึงประหารงูปีศาจทั้ง เมื่อไปดูที่ศาลเจ้าโบราณก็

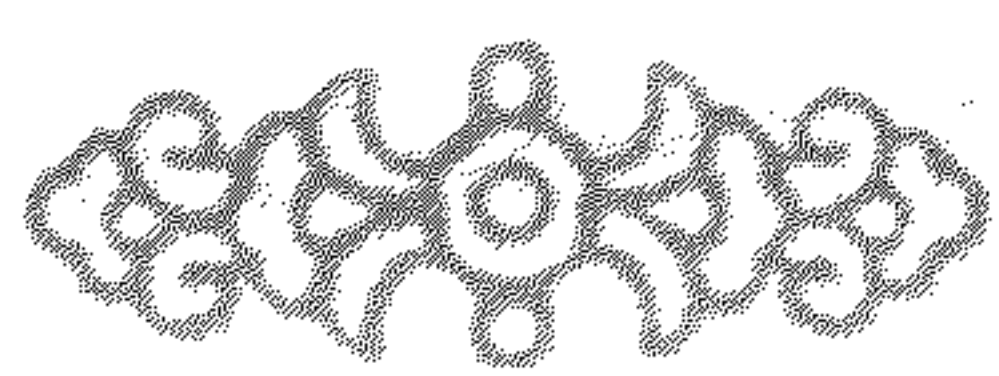
เห็นงูยักษ์ลำตัวขาดเป็นสองท่อน ข้าง ๆ มีกระดูกคนอยู่กองหนึ่ง ก็ไปแจ้งให้เจ้าเมืองทราบ เจ้าเมืองจึงก็มาอยู่ที่เกิดเหตุพร้อมด้วยขุนนางน้อยใหญ่ ผู้ที่ได้เห็นนั้นก็พากันตระหนกเป็นยิ่งนัก เจ้าเมืองสั่งให้เอาซากงูปีศาจไปเผา เผาอยู่หนึ่งวันหนึ่งคืนจึงกลายเป็นเถ้าถ่าน ด้วยเหตุนี้ชาวเมืองเยวี่โจวทุกครัวเรือนก็พากันสรรเสริญว่า หากมิได้ท่านเจิ้งจงข่งผู้สัตย์ซื่อจริงใจเลิศคุณธรรมจนเทพซาบซึ่ง เหตุการณ์ก็คงจะมีได้คลี่คลายมาในลักษณะนี้

เบื่องบนได้สดับว่าเจิ้งจงข่งมีคุณธรรมล้ำเลิศ สามารถติดต่อกับเทพได้ ซื่อสัตย์จงรัก เมตตาต่อประชาราษฎร์ และมีความดีความชอบในการกำจัดภัยให้แก่ราษฎร ก็ดำริจะให้กำลังใจและเชิดชูความดีนั้น กาลผ่านไปไม่ทันถึงปีก็เห็นว่าเจิ้งจงข่งมีคุณธรรมความสามารถเด่นชัด จึงให้ไปรับตำแหน่งเจ้าเมืองจีหนานซึ่งเป็นเมืองใหญ่ ชาวเยวี่โจวได้ทราบก็อาลัยไม่ยอมให้ไป บังเอิญเปาบุ้นจิ้นรับราชโองการมาตรวจการพื้นที่แถบนี้ ผู้คนทั้งหลายจึงพร้อมใจกันไปขอให้รั้งตัวเจิ้งจงข่งไว้

“กราบเรียนด้วยเรื่องขอให้ขุนนางผู้ยึดมั่นในความดีงามปกปักรักษาอาณาประชาราษฎร์ ปกป้องเขตปกครองได้อยู่ในพื้นที่ปกครองเดิมสืบต่อไป เมืองของข้าพเจ้าทั้งหลายตั้งอยู่ขอบประเทศ จะเดินทางมาต้องผ่านสามมณฑล การเก็บภาษีขึ้นกับชีวหนิง การเกณฑ์ทหารอยู่กับตงหนาน โชคดีได้ได้เท่าเจิ้งซึ่งมีใจรักจะทำนุบำรุงประเทศชาติมาปกครอง เมื่อแรกเริ่มลงจากรถก็ได้กำจัดปีศาจร้าย ต่อมาปกครองราษฎรด้วยความเมตตา เยี่ยมเยียนถามไถ่เรื่องการทำไร่ไถนา เห็นความหิวโหยของราษฎรเป็นดังความหิวโหยของตน พินิจพิจารณาลงโทษคดีต่าง ๆ ด้วยความยุติธรรม จัดการงานหลวงได้ดูงานในบ้าน เมื่อคราวเกิดภัยข้าวยากมากแพงก็ช่วยเหลือสงเคราะห์คนยากจนและผู้ลี้ภัย รับผิดชอบต่อราษฎรไปแจกจ่ายให้ราษฎรได้อยู่กินสบาย ขุนนางทั้งหลายอยู่ในขอบเขตบังคับ ไม่กล้ารังแกราษฎร ยามตัดกำลังทหารเกินจำเป็นร่อยกว่านายก็ไม่เกิดความวุ่นวายแม้ในชนบท คราวเก็บโจรสิบกว่าคนที่คอยชும்ปล้นชาวบ้าน ก็มิได้ทำให้คนตื่นตกใจเพราะไฟสัญญาณแจ้งเหตุ

ลงโทษคุมขังคนชั่วร้าย เหล่าโจรเล็กโจรน้อยก็ยอมสงบไม่กล้าออกปฏิบัติการ
ร้านค้าไม่กล้าคดโกง ท่านชื่อสัตย์ดั่งน้ำแข็งในกาหยก รับราชการมาเนิ่นนาน
แผ่กุศลไปทั่ว มีลูกศิษย์ลูกหามากมาย ทุกที่ทางอบอวลไปด้วยเสียงดนตรี
เด็กโชคดีได้รับความรักใคร่เมตตาจากมารดา ศิษย์ได้รับความเมตตาจาก
ปรมาจารย์ อยู่ภายใต้การปกครองด้วยคุณธรรมได้ไม่นานก็ได้ทราบว่าท่าน
ต้องย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่น รู้ดีว่ายากจะรั้งท่านไว้ แต่ใจก็ปรารถนาจะตั้งคาน
เทียมม้า นอนขวางทางรถ มิให้ท่านเดินทางไป โดยเฉพาะขณะนี้ภาวะข้าว
ยากหมากแพงแพร่ขยายไปถึงผืนเหือง โจรผู้ร้ายไปมาชุกชุมตามเขตชาย
แดน โชคดีได้เท้าเดินทางผ่านจึงมาดักขอความกรุณา โปรดเมตตาเห็น
แก่ราษฎร คุณความดีจะขยายจรไปถึงสวรรค์เก้าชั้นฟ้า ขอจงโยกย้ายผู้อื่น
ไปรับตำแหน่ง หลงเหลือดาวแห่งความผาสุกไว้ ณ ที่นี้ มิเพียงจะทำให้ราษฎร
เหมือนได้เกิดใหม่ ยังทำให้ปัญญาชนสรรเสริญ”

เปาบุ้นจิ้นรีบกราบบังคมทูลให้คลายตามเจตนารมณ์ของประชาชน ให้
เจ้จงข้งอยู่ในตำแหน่งเดิม คุณความดีนั้นจะถูกช้อนไว้ก็เพียงชั่วคราว ถึง
เวลาที่จะปรากฏเด่นชัด ชาวเมืองทั้งหลายประสบผลสำเร็จแล้วก็มีสุขกัน
โดยทั่วหน้า

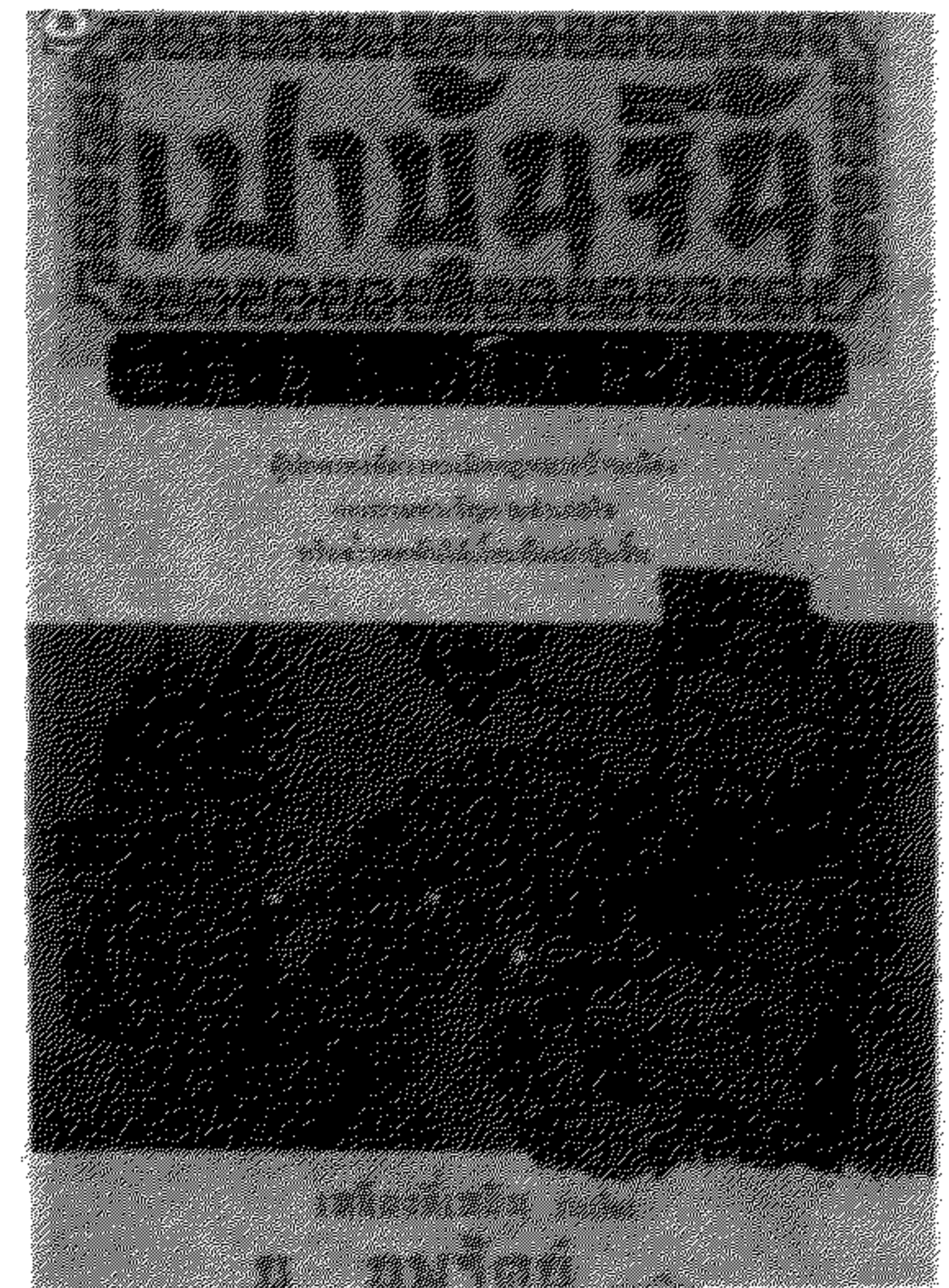

นอกจากนี้สำนักพิมพ์ดอกหญ้ายังได้คัดสรร “เปาบุ้นจิ้น” เล่มที่น่าสนใจ มากำหนดแต่เพื่อนนักอ่าน

เปาบุ้นจิ้น ตอนฟ้าพิโรธ

(16 หน้ายกพิเศษ, 207 หน้า

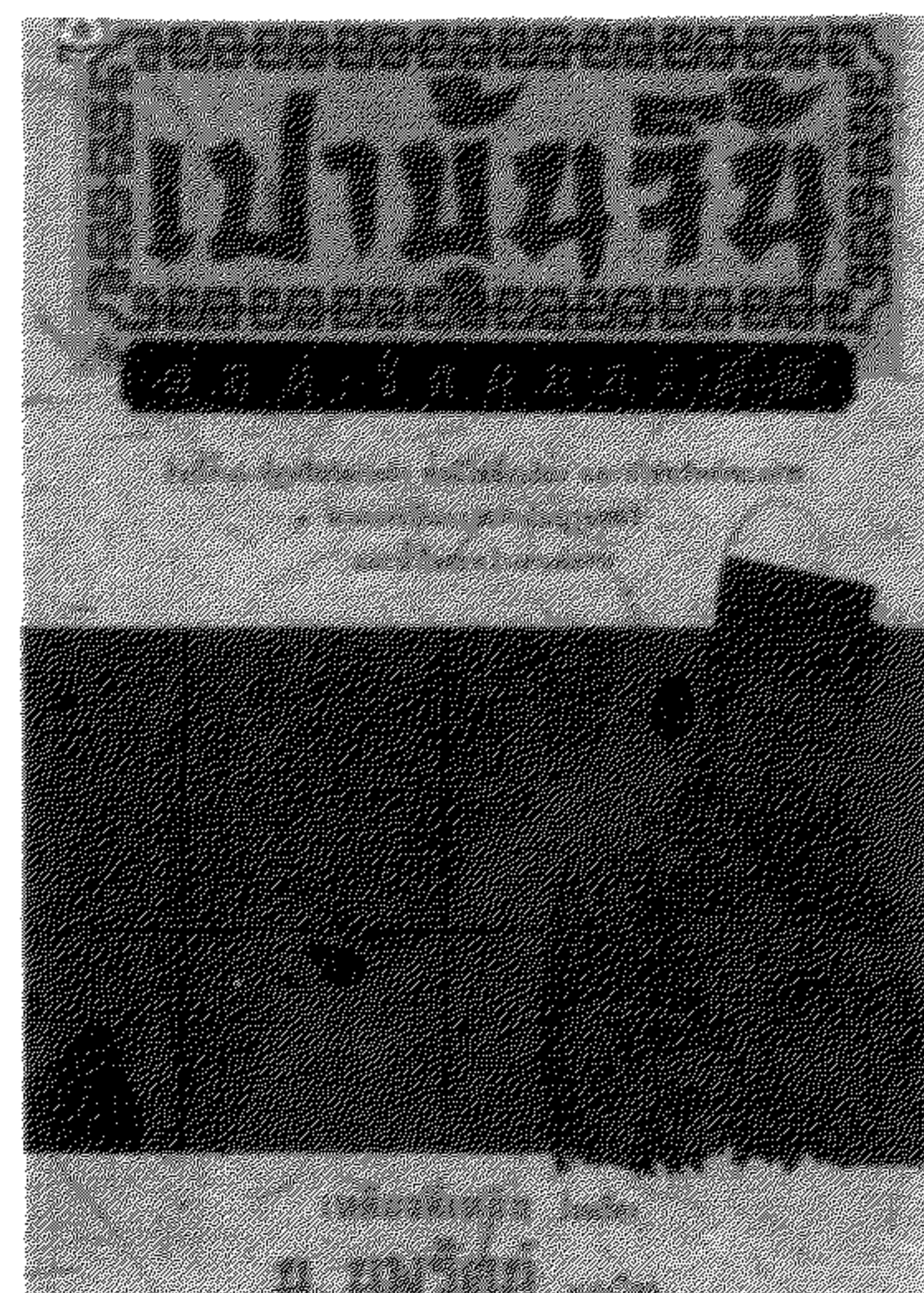
กระดาษปอนด์, ราคา 115 บาท)

เปาบุ้นจิ้น ตอนรักคนละภพ

(16 หน้ายกพิเศษ, 175 หน้า

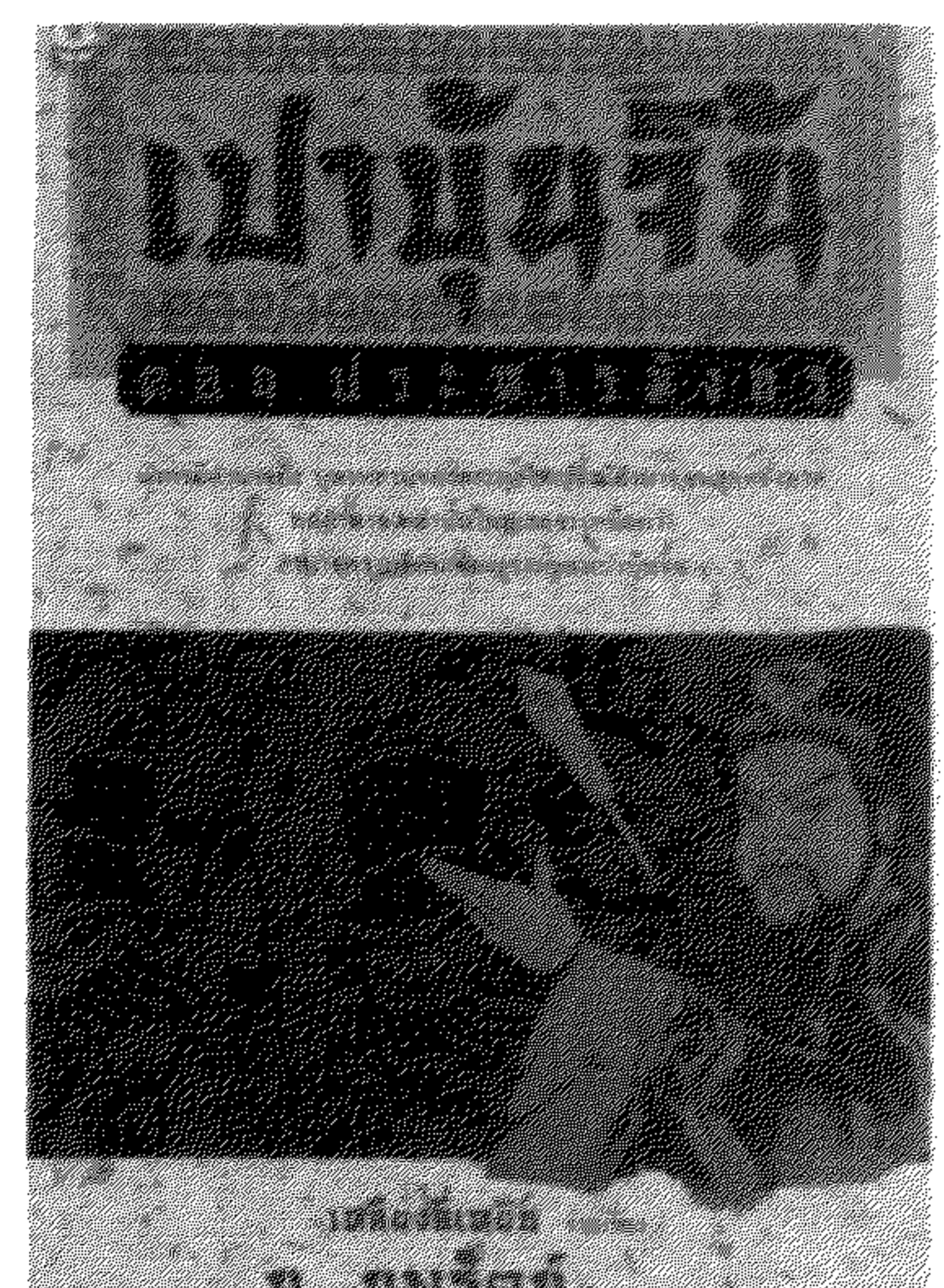
กระดาษปอนด์, ราคา 95 บาท)

เปาบุ้นจิ้น ตอนประหารมังกร

(16 หน้ายกพิเศษ, 214 หน้า

กระดาษปอนด์, ราคา 104 บาท)

จากบทภาพยนตร์ทางโทรทัศน์

ที่ฉายทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3

ถ่ายทอดเป็นนิยายโดย เหลียงลี่เหยิน

สู่ภาษาไทยโดย น. นพรัตน์

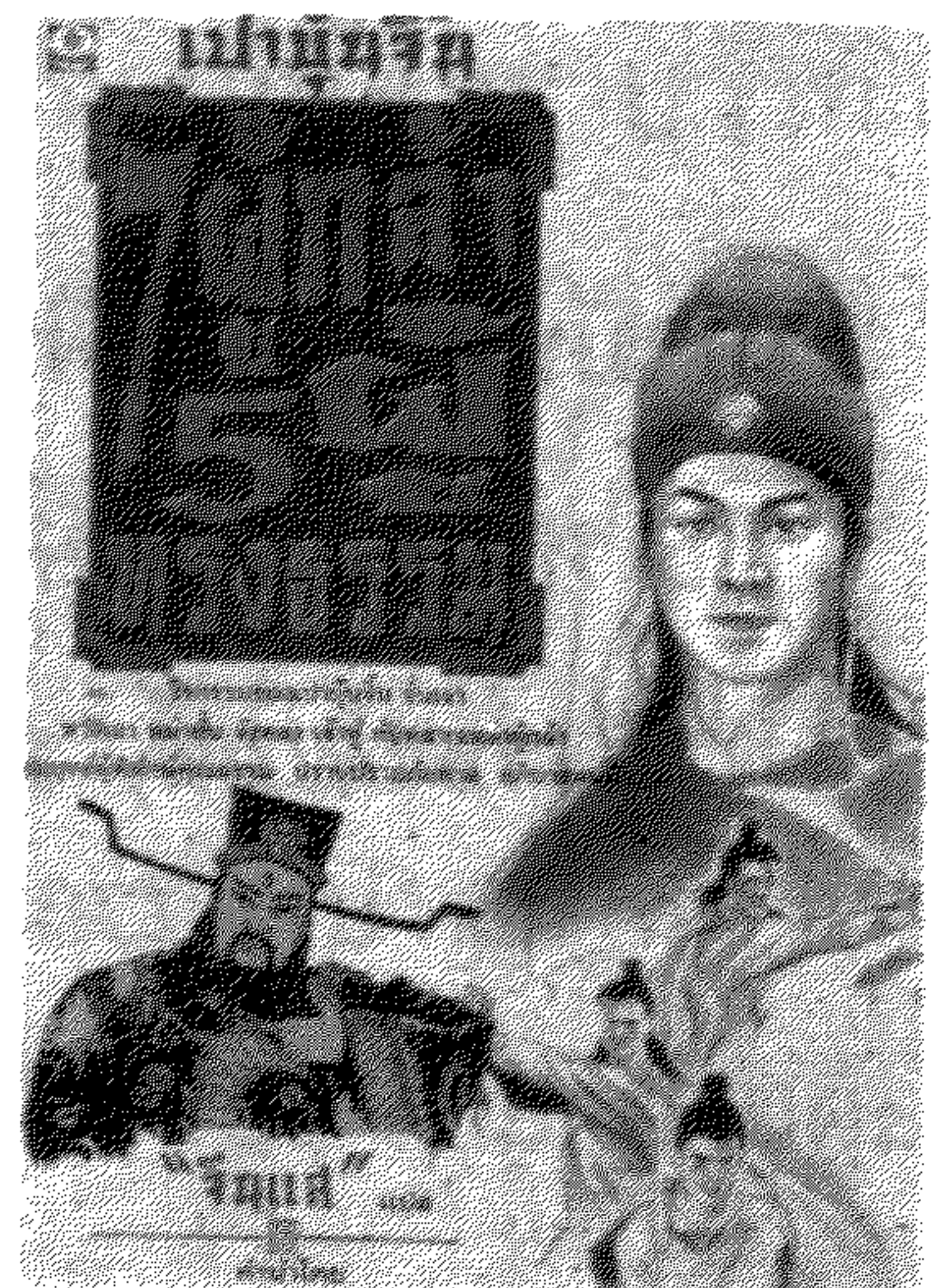
เปาบุ้นจิ้น 7 ผู้กล้า 5 ผู้ทรงธรรม

“จีนแสบ” แปล

(16 หน้ายกพิเศษ, 171 หน้า

กระดาษปอนด์, ราคา 90 บาท)

วีรกรรมของเปาบุ้นจิ้น จันเจา หวังเฉา
หม่าฮั่น จังหลง เจ้าหู กับหลากเหล่าผู้กล้า
จอมยุทธ์ ผู้พิทักษ์คุณธรรม ปราบปราม
ภัยพาล อภิบาลคนดี

21 คดีดังของเปาบุ้นจิ้น

(16 หน้ายกพิเศษ, 168 หน้า

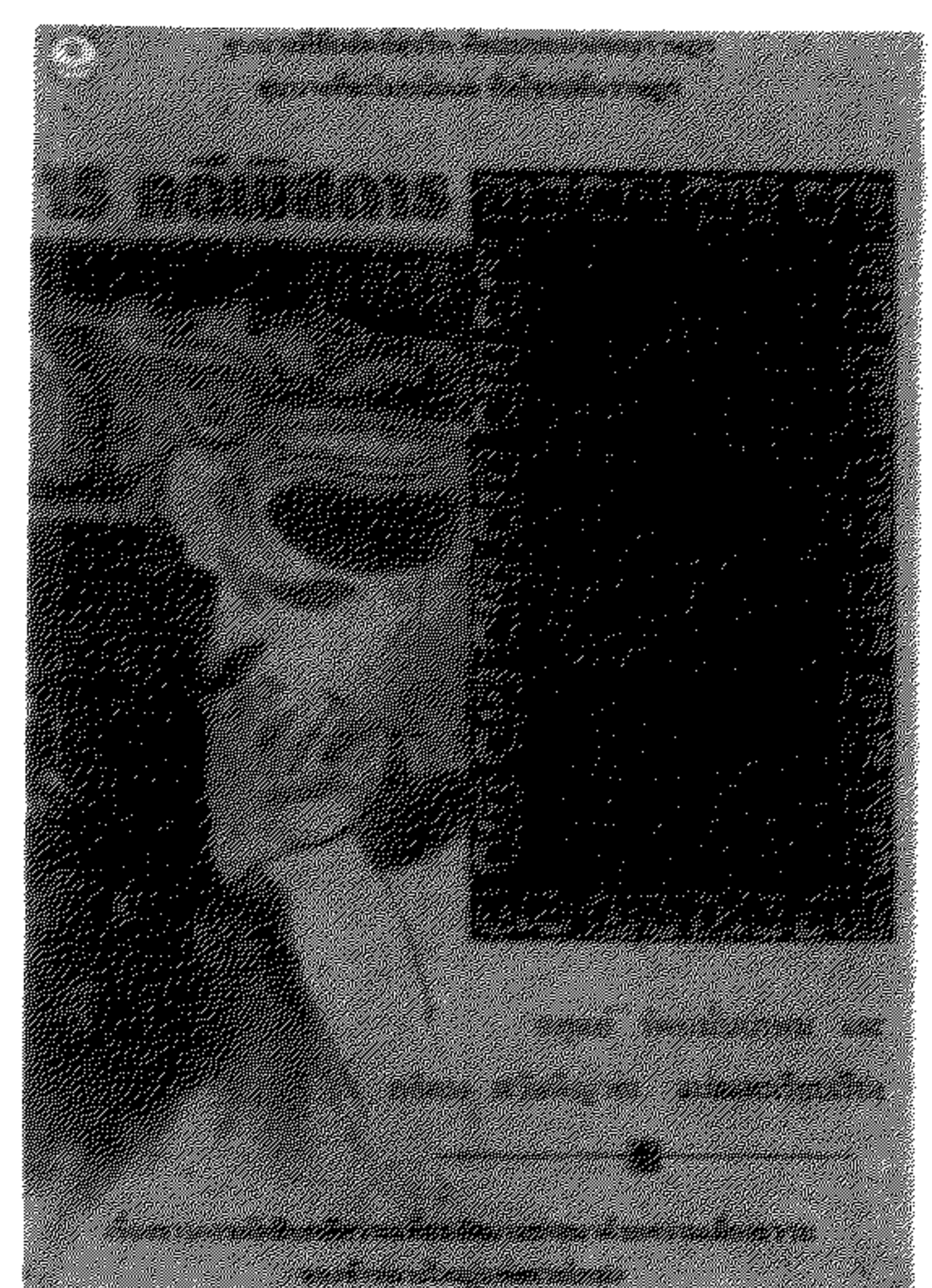
กระดาษปอนด์, ราคา 90 บาท)

15 คดีดังพิสดารของเปาบุ้นจิ้น

(16 หน้ายกพิเศษ, 182 หน้า

กระดาษปอนด์, ราคา 95 บาท)

เรื่องราวการตัดสินคดีด้วยความเที่ยงธรรม

ของข้าหลวงใหญ่แห่งศาลไคฟง

แปลและเรียบเรียงโดย อุดลย์ รัตนมันเกษม

และ อธิคม สวัสดิญาณ

วรรณกรรมเก่าแก่อายุกว่า 300 ปี

แพร่หลายมาช้านาน

ในฐานะเป็นประชุมคดีเป่าบุ๋นจิ้นฉบับสมบูรณ์ที่สุด

มีคุณค่าในฐานะวรรณคดีชาวบ้านจีน

คติชนวิทยาของจีน

และเป็นแหล่งตรวจสอบคดี

ที่มีมาแต่เดิมได้อย่างดี

ท้าว สิกขโกศล

คุณค่าของนิยายเล่มนี้

มิได้อยู่ที่ความสูงส่งละเมียดละไม

หรือความลึกซึ้งพิสดาร

แต่อยู่ที่ความธรรมดา

ที่ไม่ได้ผ่านการขัดแต่ง

และอยู่ที่ความเรียบง่าย

ตรงกับความต้องการ

และความเป็นจริงในชีวิต

...

นับเป็นบ่อพักข้อมูล

ทางวรรณกรรมอันอุดมสมบูรณ์

เป็นต้นกำเนิดของตัวละครในนิยายรุ่นหลัง

และบทกวีจำนวนมากมาย

รวมทั้งเป็นต้นเค้า

ของนิยายสำคัญยุคหลังหลายเล่ม

ปกรณ์ สัมปมุสร์

ISBN 974-603-192-9

9

789746

031929

ราคา 225 บาท

93-1264-01-01